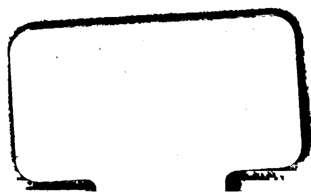

3433 08242787 7

HERODOTI MUSÆ,

SIVE

HISTORIARUM LIBRI IX.

AD VETERUM CODICUM FIDEM DENUO RECENSUIT,

CONTINUA INTERPRETATIONE LATINA,

ADNOTATIONIBUS WESSELINGII ET VALCKENARII

ALIORUMQUE ET SUIS

ILLUSTRAVIT

JOHANNES SCHWEIGHÆUSER,

IN ACAD. ARGENT. ET SEM. PROT. LITERAR. GRÆC. PROF. ACADEMIÆ REG. INSCRIPT. ET HUM. LITERAR. ADSCR.

ACCEDUNT

GEOGRAPHIÆ ET URANOLOGIÆ HERODOTEÆ SPECIMINA A G. G. BREDOW; —T. C. BREIGER COMMENTATIO DE DIFFICILIORIBUS QUIBUSDAM ASIÆ HERODOTEÆ;—ASIÆ HERODOTEÆ DIFFICILIORA, AUCTORE C. G. H. FRÖMMICHEN;—J. F. HENNICKE COMMENTATIO DE GEOGRAPHIA AFRICÆ HERODOTEA:

ITEMQUE

SUMMARIA, SCHOLIA, VARIÆQUE LECTIONES E CODICE PALATINO;—CANON CHRONOLOGICUS LARCHERIANUS, AUCTUS ET EMENDATUS;—COLLATIO EDITIONUM SCHWEIGHÆUSERI, REIZII ET SCHÆFERI, AC WESSELINGII:

8472

NEC NON

M. ÆMILII PORTI

DICTIONARIUM IONICUM GRÆCO-LATINUM,

CUM APPENDICE

TRACTATUS QUOSDAM COMPLECTENTE DE DIALECTO IONICA,

NEMPE

MICHAELIS MAITTAIRE, GREGORII CORINTHII, GRAMMATICI LEIDENSIS, GRAMMATICI MEERMANNIANI, GRAMMATICI AUGUSTANI.

4

TOMUS QUARTUS.

LONDINI

EXCUDIT T. DAVISON;

VENEUNT APUD RICARDUM PRIESTLEY.

1824.

AV

ADNOTATIONES

AD

HERODOTI LIBRUM QUINTUM.

CAP. I. 4. *Οἱ γὰρ ὦν ἀπὸ Στρυμόνος*] Mera hæc nonnemini stribiligo: locum enim misere esse lacunosum, cui sarciendo nullum nunc remedium. Mihi alia mens. Quid illud tandem, unde lacunæ suspicio? Uberior-ne de Pæonibus conmemoratio? At illa conmodiore loco et tempore cap. 12. sequetur; quam hic si deposuisset, longius ab instituto de Perinthiis sermone aberrasset. Verum abstineo me in re cuivis apertissima. WESS.

16. *νῦν ἡμέτερον τὸ ἔργον*] Docte Valckenarius hanc illustravit dictionem ad Tragici Phœniss. v. 447. Eustathianum *παιωνίσασι* (lin. 17.) Codices aversantur, non malum alioqui, et cum vulgato, scribarum arbitrio, multifariam conmutatum apud Cl. Dukerum ad Thucydid. lib. I. 50. et Diodorum XIII. 16. Forte tamen Eustath. *παιωνίσασι* voluit, in quo et *Παίονες* liquidior *παρήχησις*, ab eo notata, quam quidem altero. Statim *πολλῶν τι* Arch. non absurdum ob consequens *ὀλίγους*, nisi in Musis *πολλὸν* sedem creberrime occuparet. WESS.

17. *παιωνίσασι ἐπιχειρέουσι οἱ Παίονες*] In his observata *παρήχησις* Eustathio in Iliad. *β'*. pag. 272, 22. est illa certe fortuita, qualem alibi dixit *οὐ σπουδασθεῖσαν ἴσως, ἀλλ' εἰκῇ καὶ οὐκ ἐκ περιέργου παραπεσοῦσαν*, in Od. *ι'*. p. 366, 18. Studiose quæsitas recentioribus, commodum oblatas alliterationes non prorsus evitarunt veteres: præter ceteros Reiskius apta quædam eam in rem collegit in Miscell. Lips. Nov. VI. p. 113. Quod sequitur, *πολλὸν ἐκράτησαν*, Herodoteum est, ut *πολλὸν ἑσσώθησαν* V. 102. Usitatius *πολλῷ ἐκράτησαν* est et apud Herod. V. 77. forsan et hic olim lectum; *πολλῶν* exhibet Cod. Arch. In talibus autem *πολλῷ* sæpe male transiit in *πολλῶν*. Ingenio Marklandi digna venusta est correctio, (Ev. Matth. x. 31.) *πολλῷ στρουθίων διαφέρετε*. VALCK.

CAP. III. 1. *Θρηΐκων δὲ ἔθνος μέγιστόν ἐστι*, etc.] Unius si Thraces imperio concordes regerentur, Herodoto judice, *ἄμαχόν τ' ἂν εἴη καὶ πολλῷ κράτιστον πάντων ἐθνέων*. Huic sententiæ suam, nisi fallor, opposuit Thucydides lib. II. cap. 97., dum *ἡ βασιλεία* (inquit, de Thracibus loquens:) *μεγίστη ἐγένετο χρημάτων προσόδῳ καὶ τῇ ἄλλῃ εὐδαιμονίᾳ· ἰσχύϊ δὲ μάχης καὶ στρατοῦ πλήθει*

πολὺ δευτέρα μετὰ τὴν Σκυθῶν: nullam addit gentem esse nec in Europa neque in Asia, quæ posset Σκύθαις ὁμογνωμονέουσι πᾶσιν ἀντιστῆναι. Sunt apud Thucydidem multa, quibus suum ab historiæ patre dissensum æmulus non noluerit significatum: vere Aristides T. III. p. 650., ὅτι δ' ἔνεστι φρόνημα τῷ Θουκυδίδῃ εὕροις ἂν καὶ διὰ πάσης τῆς συγγραφῆς: neque tantum φρόνημα, sed et Hellanici, Hecatæi, similiumque, quin ipsius etiam Herodoti, καταφρόνημα. Nostri locus obversabatur Pausaniæ, lib. I. (cap. 9.) p. 22. scribenti: Θρακῶν τῶν πάντων οὐδένες πλείους εἰσὶ τῶν ἀνθρώπων, ὅτι μὴ Κελτοὶ, πρὸς ἄλλο ἔθνος ἐν ἀντεξετάζοντι. Optime Gronov. in his (lin. 2.) φρονέοι pro φρονέοιτο: sed quod in proximis posuit, (lin. 5.) ἐν γένηται, si Græcum esset in tali phrasi, hic certe sensum non admitteret tolerabilem. Redibit, opinor, scriptio vera: ἀλλὰ γὰρ τοῦτο ἄπορόν σφι καὶ ἀμήχανον μήκοτε ἐγγένηται: nullo modo contingere poterit τοῦτο, τὸ ὑπ' ἑνὸς ἄρχεσθαι, ἢ φρονέειν κατὰ τωὐτό. Valck.

2. εἰ δὲ ὑπ' ἑνὸς ἄρχοιτο] Allubescit Ionicum ἀρχοίατο ex Vind. et Arch.; ac pæne, ut ἢ φρονέοιεν fuisse olim opiner, adigit. Præcedens ἔθνος non moratur, ut nec similia. Tale lib. III. 113. τὸ δὲ ἕτερον γένος τῶν οἴων —— φορέουσι. Inmanem Thracum multitudinem Pausan. I. 9. silentio non pressit. Quam autem caussam, cur inexpugnabiles non sint, Noster in medium ponit, eadem in numerosissima Scytharum gente apud Thucydidem lib. II. 97., cui in Cod. Cassel. adscriptum, περὶ Σκυθῶν τοῦτο καὶ Ἡρόδοτος λέγει, vero conveniet, ubi περὶ Θρακῶν corrigetur. Wess.

9. Κρηστωναίων] Stephani Κρηστώνη, Thracum urbs, ex Herodoto, nusquam in Musis. Κρηστωναίους, Κρηστωναίην ex schedis Med., Κρηστωνικὴν lib. VII. 124, 127. et VIII. 116. videbimus. Γρηστωνίαν καὶ Βισαλτίαν (eidem enim regi, uti posteriore loco innuitur, parebat) Thucydides lib. II. 99. jungit; ubi doctissimus Wasse multa, oblitus Attici scriptoris τὸ Βισαλτικὸν καὶ Κρηστωνικὸν, lib. IV. 109., quo Γρηστωνία nonnihil debilitatur. Wess.—Conf. lib. I. cap. 57, 3. et ibi notata. Apud Steph. Byz. vero forsitan sic scriptum oportebat: Κρηστώνη, πόλις Θρᾴκης. ἔοικε δὲ εἶναι ἡ Κρήστων παρ' Ἡροδότῳ: quod inde etiam fit probabile, quod pro altera forma Κρηστώνη testimonium invocatur Lycophronis. S.

Cap. IV. 3. κατὰ δὲ τὸν γινόμενόν σφι καὶ ἀπογιν.] Istam consuetudinem, ut hujus vitæ malis congruam, laudaverat Euripides in Cresphonte: Nam nos decebat cœtus celebrantes domum Lugere, ubi esset aliquis in lucem editus, Humanæ vitæ varia reputantes mala. At, qui labores morte finisset graves, Hunc omni amicos laude et lætitia exsequi. Hæc ubi leguntur in Ciceron. Tusc. I. c. 48., Græca dedit accuratius scripta Jo. Davis. quam fecerant Grot. in Stob. p. 495., aut Gataker. Advers. Misc. cap. x. Τὸν φύντα θρηνεῖν εἰς ὅσ' ἔρχεται κακά, non τὸν ζῶντα, præbent Æschin. Socr. in Axiocho pag. 142. Plut. T. II. p. 36. e. Dion. Chrys. pag. 276. d. et Aristid. T. III. pag. 326. Lugebant infantem natum Trausi, secundum Herodotum, (lin. 6.) ἀνηγεόμενοι τὰ ἀνθρωπήϊα πάντα πάθεα: istam scripturam satis adfirmavit Diss. Herod. p. 84.; altera, ἀνοιγεόμενοι, non Græca, sicut multis mendosis, abusus est Wetsten. in Lucæ Ev. xxiv. 45. Qui Herodotea quoque transscripsit Stobæus, hæc e Nicolao dederat Damasc. p. 603. Καυσιανοὶ τοὺς μὲν γινομένους θρηνοῦσι, τοὺς δὲ τελευτήσαντας μακαρίζουσι. Hujus populi nomen Zenobio Cent. V. Prov. p. 123, 2. restituendum putat Davisius; ex Herodoto Trausorum nomen Ampl.

Bouhier. in Ciceron. Tusc. p. 88. Valck.

6. ἀνηγιόμενοι] Expuli ineptum illud ἀνειγιόμενοι, dignissimum obscurissimi inventoris tenebris. Credo operas vocabulo sordes adspersisse, minime a Galeo et aliis detersas. De Trausis, et, qui eorem morem illustrant, Euripidis cultissimis e Cresphonte versibus, præstat tacere. Uberrime Bouhierius et Davisius ad Ciceronis Disput. Tuscul. lib. I. cap. 48. et, eorum vestigia premens, Uptonus in Arrian. pag. 250. (ad Epicteti Dissert. lib. IV. cap. 5.) Wess.

8. γῇ κρύπτουσι] Obsequor schedis et scriptori, cui crebrum: mox cap. 8. ἢ ἄλλως γῇ κρύψαντες: et lib. I. 140. τὸν νέκυν Πέρσαι γῇ κρύπτουσι: tum IV. 103. Quæ quidem abunde videntur. Wess.

Cap. V. 2. ἔχει γυναῖκας ἕκαστος πολλὰς] Eadem de Pæonibus c. 16. Vere itaque de Thracia, ἵν' ἐν μέρει λέχος Δίδωσι πολλαῖς εἷς ἀνὴρ κοινούμενος Euripides Androm. v. 215. Vere Strabo, ἐξ ἱστορίας in Menandri fabula Getam fari, Γαμεῖ γὰρ ἡμῶν οὐδὲ εἷς εἰ μὴ δέκ', ἢ ἕνδεκα γυναῖκας, δώδεκά τε, πλείους τινές. Lib. VII. pag. 455. c. (p. 297. ed. Cas.) Quod polygamiæ studium, Græcorum plerisque odiosum, in barbaris nunc et olim celebrabatur. Wess.

4. ἥ τις αὐτέων ἐφιλέετο μάλιστα] Dorum Æolumve ἐφίλετο valeat, ubi poterit: quod reduxi, commatis Ionici. Getarum legem, τὸ ἐπισφάζειν τὴν γυναῖκα τῷ ἀνδρί, Stephan. Byz. attigit in Γετία, de certamine silens, quale in Indis receptissimum nostra et superiore ætate in Diodori lib. XIX. 34., ubi vide, et quæ nuperrime Cl. P. Burmannus Secund. ad Antholog. lib. I. p. 185. Wess.

Ibid. ἐφιλέετο] Hoc ex Aldi potuerat Ed. revocari: quod in alias irrepserat ἐφίλετο, verbum nobis in Porti Lexicon introduxit velut Ionicum φίλημι, et φίλημαι. Auctor idoneus Heraclides docet Dorica fuisse Φίλημι, Πόθημι: Æolica, Φίλειμμι, Πόθειμμι. Hunc etiam tangens Herodoti locum, Stobæus, pag. 614., ex Nicolao Damasc. Indorum uxores memorat, hoc certamine Threïssis magis nobilitatas. Cicero Tusc. V. 27. Cum est cujus earum vir mortuus, in certamen judiciumque veniunt, quam plurimum ille dilexerit: —— quæ est victrix, ea læta, prosequentibus suis, una cum viro in rogum imponitur; victæ mœstæ discedunt. Ibi plura Davis. p. 402, et ad Æliani Var. Hist. VII. 18. notant Scheffer et Perizon. Tale certamen inter duas Indas mulieres in Eumenis exercitu narrat Diodorus Sic. XIX. c. 33. et 34. Multo magis mirabile, quod de tribus ejusdem familiæ Græcis mulieribus memoriæ tradidit Pausanias lib. IV. (cap. 2.) p. 284., quæ πᾶσαι τοῖς ἀνδράσιν ἑαυτὰς ἐπικατέσφαξαν. Valck.

Cap. VI. 5. καὶ τὸ μὲν ἐστίχθαι, εὐγενὲς] Artemidorus Onirocr. I. 9. στίζονται παρὰ Θρᾳξὶν οἱ εὐγενεῖς παῖδες, bene quidem, quamquam non soli. Thracum τὰς γυναῖκας τὰς ἐλευθέρας στιγμάτων μεστὰς, καὶ τοσούτῳ πλείονα ἐχούσας στίγματα καὶ ποικιλώτερα, ὅσῳ ἂν βελτίους καὶ ἐκ βελτιόνων δοκοῦσι, ex visu Dio Chrysost. proponit Or. XIV. p. 235. d. Caussam vero et originem eorum stigmatum, sed fabulosam, Phanocles in Stob. Serm. LXII. p. 400. Verum de his locupletissime Jo. Rhodius in Scribonii Largi Conposit. Med. 231. p. 310. Quod his cohæret, (lin. 6.) ἀργὸν εἶναι, κάλλιστον, in priscorum etiam Germanorum moribus apud Tacitum de Mor. Germ. c. 14. Wess.

6. ἀργὸν εἶναι, κάλλιστον] Quando γῆς ἐργάτην opponit, ipsisque τὸ ζῆν ἀπὸ πολέμου itidem κάλλιστον habitum scribit, primam Herodotus vocis respiciens

significandi dotem, qua notat ἀργὸς ab opere rustico vacantem, honestius intelligit otium, quodque homines bellicosos non dedeceret. ἀργὸν εἶναι, et πολεμικὸν, in talibus tantundem pæne valent. Talem ἀργίαν ἀδελφὴν τῆς ἐλευθερίας dixerat Socrates, si dicti legitimum nobis patrem tradidit Ælian. Var. Hist. X. 14. Ostendere voluit Maximus Tyr. Diss. XXIX. ὅτι λυσιτελέστεροι τῇ πόλει οἱ πολεμοῦντες ἢ οἱ γεωργοῦντες. Ad perficiendum civitatis corpus optimi rectores utrumque genus æque censuerunt necessarium. Hippodamus sive Thurius seu Milesius in libro de Rep. tres civitatis partes constituit ap. Stobæum p. 248., τὸ βουλευτικὸν, quod velut optimum deberet ἄρχειν: τὸ βάναυσον, quod ut deterius deberet ἄρχεσθαι: τὸ ἐπίκουρον, velut μέσον: hanc partem conficiunt bellatores; secundam, agricolæ, artifices, et mercatores. Artibus abstinentes sellulariis agroque colendo, atque adeo ἀργοὶ, apud plerasque gentes amantiores libertatis habebantur honoratiores: vide Herod. II. cap. 167. Quod vero Socrati tribuit Ælianus, dixerit-ne suavissimus agriculturæ laudator addubito: certe dixit in Xenophon. Œconom. p. 482, 25., Regem Persarum, ἐν τοῖς καλλίστοις τε καὶ ἀναγκαιοτάτοις ἡγούμενον εἶναι ἐπιμελήμασι γεωργίαν τε καὶ τὴν πολεμικὴν τέχνην, τούτων ἀμφοτέρων ἰσχυρῶς ἐπιμελεῖσθαι. De sellulariis opificiis minus ille judicabat honorifice. Valck.

Cap. VIII. 3. θάπτουσι κατακαύσαντες] Igne sepeliunt, θάπτουσι πυρὶ, ut in Æliano de Nat. Anim. X. 22. Diodoro Siculo, atque aliis. Humationem certe ab illa ignium sepultura nitide distinguit. Wess.

Cap. IX. 5. τοῖσι οὔνομα εἶναι Σιγύννας] Perperam sibilantem litteram nationis titulo Med. abstulit. Σίγυνναι Apollonio Rhod. IV. 320. Straboni Σίγυννοι, sed in Asia, qui ἱππαρίοις δὲ χρῶνται μικροῖς δασέσιν —— τέθριππα δὲ ζευγνύουσι, prorsus ut hi Europæi, bene Casaubono adnotante, lib. XI. p. 790. B. (p. 520. B. ed. Cas.) Quod autem olim hariolabar, Zosimum hac narratione deceptum de Hunnis vulgasse, εἶτε οὓς Ἡρόδοτός φησι παροικεῖν τὸν Ἴστρον, σιμοὺς ἀσθενίας ἀνθρώπους, lib. IV. c. 20. necdum abjicio. Audiit de Sigunnis, inque illis Hunnos latere censuit, his erronee tribuens, quod Sigunnarum equis conveniebat. Equidem in Musis nihil scrutando inveni, unde Novæ Historiæ scriptor dicta excusare queat. Wess.

13. γίνοιτο δ' ἂν πᾶν ἐν τῷ μακρῷ χρόνῳ] Sophocles in Ajac. dixerat v. 655. Ἅπανθ' ὁ μακρὸς κἀναρίθμητος χρόνος Φύει τ' ἄδηλα, καὶ φανέντα κρύπτεται. Κοὐκ ἔστ' ἄελπτον οὐδέν. Proxima Σιγύνας δ' ὦν καλέουσι —— τὰ δόρατα, merito tanquam adulterina Criticis hinc furcillis deturbanda censuit vir summus in Diss. Herod. p. 55. Ponitur in his articulus usitato Grammaticis more; qui, jam traditus ab Henr. Stephano App. de Dial. Att. p. 221. ignoratus tamen homines sæpe decepit rerum antiquarum peritissimos; hoc in loco turpissimum in errorem induxerat interpretes Herodoti, quod monuit Erud. Auctor "des Essais de Critique sur les Traductions d'Herodote," p. 157.— Valck.

14. Σιγύνας δ' ὦν —— τὰ δόρατα] Non videntur Herodotea, sed justo officiosioris Scholiastæ. Turbant certe orationis seriem, indigna Patre historiarum. Qui quæso illi οἱ ἄνω ὑπὲρ Μασσαλίης Λίγυες, aut, ut Laurentius habuit, Λίβυες, Pœni? Somnia grammatici. Σιγύννους δὲ καλοῦσιν οἱ Κύπριοι τὰ ἀκόντια interpretes Apollonii Rh. II. 99. Suidas, Σιγύνη καὶ Σιγύνους, τὰ δόρατα παρὰ Μακεδόσιν. Sic hoc de genere solent, non Herodotus. Wess. — Vetus admodum fuerit oportet adsumentum quod libri omnes, qui diversis ex fami-

liis ad nos pervenerunt agnoscunt. Equidem, cur Herodoto indigna ista judicarem, nullam vel vidi vel exputare caussam potui. S.

Cap. X. 2. καὶ ὑπὸ τουτέων οὐκ εἶναι, etc.] Nihil verius. Fabulabantur apum examina trans Istrum agminatim volare, aditumque hominum impedire. Similis fabella id fusis pennis, visu transituque prohibentibus: οὐκ οἷά τε εἶναι ἔτι προσωτέρω οὔτε ὁρᾷν, οὔτε διεξιέναι, ὑπὸ πτερῶν κεχυμένων lib. IV. 7. Quod adnectitur, apes esse ζῶα δύσριγα, a veritate quidem haud deflectit, non aptum tamen ad apes septemtrionis regionibus ejiciendas. Secus habet, nec reticuit Ælianus Hist. Anim. II. 53. Nostro ἀκοὴν ᾄδων exprobans. Wess. — De Æliano, ista respiciente, et contraria Herodoteis narrante monuit etiam Valck. S.

Cap. XI. 6. Μύρκινον τὴν Ἠδωνῶν] Dixit Æschylus Ἠδωνίδα αἶαν in Pers. v. 495. adprobans quodammodo τὴν Ἠδωνίδα Arch. et Vind. At receptum c. 124. redibit. Hoc Tzetzæ vide Chil. III. v. 508. Ἡ τις Μυρκῖνος Ἠδωνὸς πρότερον ἐκαλεῖτο, ubi res Ἠδωνῶν requireret, nisi eodem modulo iteraretur versus Chil. IX. 221. Et talia tamen ex Herodoto. Ecce tibi aliud. Schol. in Thucydid. II. 99. Ἠδωνοὶ καὶ μεταπλασμῷ Ἠδῶνες καὶ Ἠδῶναι· οὕτως Ἡρόδοτος. Atqui is Ἠδωνοὺς semper. Scripserat Criticus Ἡρωδιανὸς, quemadmodum et Cassel. in schedis, monente Cl. Dukero. Wess.

Ibid. Μύρκινον τὴν Ἠδωνῶν] Myrcinum Edonidem, Valla: concinit Arch.; τὴν Ἠδωνίδα recipiet, opinor, Herod. Hinc Berkelii firmatur conjectura in Steph. Byz. Ἠδωνίδ' αἶαν dixerat Æschylus in Pers. v. 495.; quæque sacris operabantur Bacchi, sunt e Latinis etiam Poëtis Edonides notissimæ. Μύρκινος, Ἠδωνικὴ πόλις audit Thucydidi, IV. 107. Ἠδωνικὸν πολισμάτιον, Diodoro XII. 68. Darius apud Jo. Tzetzen Chil. III. v. 508. Τὸν Κώην (non κώμην) μὲν τῆς συμβουλῆς ἕνεκα τῆς προτέρας Ἐξ ἰδιώτου τύραννον ποιήσας Μιτυλήνης Τῷ Ἱστιαίῳ δίδωσι κτίζειν δὲ τὴν Μυρκῖνον. Valck.

Cap. XII. 3. Ἦν Πίγρης καὶ Μαντύης ἄνδρες Παίονες] Si vel in optimis libris scriberetur ἦσαν —— ἄνδρες Παίονες, ego tamen inusitatius ἦν a novatore (Herodoto) veterumque Poëtarum imitatore positum censerem. Τοιοῦτον καὶ παρ' Ἡσιόδῳ τὸ, Τῆς δ' ἦν τρεῖς κεφαλαί· καὶ παρ' Ἐπιχάρμῳ, Ἦν δ' ἐρωδιοὶ μακροκαμπυλαύχενες, (καὶ, Ἦν δὲ νάρκαι, —— ἦν δὲ ζύγαιναι·) Τίτρακές τε σπερματολόγοι, κἀγλααὶ συκαλλίδες, Eustath. in Iliad. ρ'. p. 1148, 41. Integros Epicharmi duo trochaicos Athenæi præbuit Epitome: vide II. p. 65. B. Interjecta petita sunt ex alio ejusdem comœdiæ loco, quem habet Athen. VII. p. 286. c. conf. p. 278. A. Lacon in Aristoph. Lys. v. 1263. Ἦν γὰρ τὤνδρες οὐκ ἐλάσσως Τᾶς ψάμμας τοὶ Πέρσαι. In epigrammate apud Æschin. contr. Ctes. vulgatur p. 80. Ἦν ἄρα κἀκεῖνοι ταλακάρδιοι: ubi scribi debuerat Ἦ ἄρα. Non reperietur illud ἦν, pro ἦσαν, apud alios historicos veteres sic adhibitum: neque tamen ignoro Herodoteum usum ab Epicharmeis esse diversum; sed illinc multo magis distant, quæ prima facie forsan alicui videri possent simillima, qualia multa dedit in doctis suis ad Charitonem collectaneis Clar. D'Orvillius. Valck.

9. ἄγγος ἐπὶ τῇ κεφαλῇ ἔχουσαν] Ad ista tria vel de suo quartum adjecit Ælianus, aut, quod verius arbitror, alium in his sequutus est auctorem, de Nat. An. VII. 12. Pæonides enim feminæ secundum Ælian. τῇ μὲν κεφαλῇ φέρουσιν ὑδρίαν, —— ἐξαρτήσασαι δὲ τοῦ κόλπου θηλάζουσι τὰ βρέφη, καὶ —— ἵππον εἰς ἀρδείαν ἄγουσι, καὶ ταῖς χερσὶ νήθουσι λίνον. Ubi Herod. dicit κλώθουσαν

λῖνον, (lin. 11.) Med. Cod. habebat κλῶσαν: nota sunt ἐρίου κλώσματα, quæ levi pollice deducebant αἱ κατάκτριαι. De sorore Pigretis et Mantyis sic agit Jo. Tzetzes Chil. X. 200. etc. ut solum sequi videatur Herodotum; atque eidem alter fratrum dicitur Μαντύης, ut in Med. Herodoteæ vel eamdem vel simillimam narrat historiam, sed quam evenisse scribit sub Alyatte, Nicolaus Damasc. Valesii, p. 497.— Valck.

11. κλώθουσαν λῖνον] Euripidis κλωστῆρ λίνου apud Polluc. VII. 31. et alia in re Æschyli Choëph. v. 505. congruunt. Nic. Damascenus simili in historia νήθουσαν ἐκ τῆς ἠλακάτης τὸν ἄτρακτον. In Med. et Ask. κλῶσαν aut κλώσασαν (quæ quo pertinerent ignorare se professus Gron. erat) nullum mysterium; prius ex κλάω, posterius ex κλόω formarunt, natalibus τοῦ κλώθω et κλώσκω indicatis. Quod deinceps (ibid.) Suidas ἐπιμίλιον τῷ Δαρείῳ, in menda cubat, hinc, quod Portum et Kuster. haud fugit, deterenda. Wess.

18. φέρουσα τὸ ὕδωρ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς] Nic. Damascenus, quod significavi, eandem de muliere Mysa ex Thracia narrationem in Constantini Porphyrog. proposuit lib. I. de Themat. c. 3. quæ Alyattis, Lydorum regis, ætate contigerit. Gronovii vero ex Marmorib. Oxoniens. p. 127. picturam et interpretationem multo risu Lacrozius, Fabricius et Wolfius exploserunt in Thesauro Epistol. Lacroziano T. II. p. 97. Wess.

Ibid. φέρουσα τὸ ὕδωρ ἐπὶ τῆς κεφ.] Nicolao dicitur Damasc. ἐπὶ τῆς κεφαλῆς βαστάζουσα στάμνον. Ubi paulo ante legebatur, ἦρσε τὸν ἵππον, (lin. 17.) invenisse videtur Eustath. ἦρδε, quod interpretatur ἐπότιζε in Iliad. Θ'. p. 591, 36. et in ista sede vulgato non est deterius. Ἄρδειν, hic Æliano εἰς ἀρδείαν ἄγειν, potum agere, multo est usitatius quam ἄρσαι. In historia Herodotea scribi debuit a Jo. Tzetze Chiliad. X. v. 207. Ἡ δὲ ποτοῦ κορέσασα τὸν ἵππον, ὅνπερ εἶπον: non, quod vulgatur, κεράσασα. Valck.

Cap. XIII. 4. οὐκὶ πρόσω σκοπιήν, etc.] Expressit, Porto monitore, Homericum Ἠέλιος γάρ οἱ σκοπιὴν εἶχεν, Odyss. Θ'. 302. Reduxi οὐκὶ, in οὐ κη olim etiam conversum lib. IV. 155. (At non solum percommodus hic locus alteri scripturæ οὐ κῃ πρόσω, in vicinia *alicubi*: sed et per se parum commodus isti οὐκὶ, quæ vocis forma negationi vim addit, ut sit nequaquam, neutiquam; quod est ab hoc loco alienum, ubi satis omnino erat, *haud* procul.) Jocus autem in Galeum Celeb. Editoris ob Λυδικὰ et πόταποι abesse debuerat, aut certe civilior; siquidem in posteriore manifesta operarum aberratio, prius, nisi scribæ Λυδιακὰ voluerint, tueri, sic. ubi necessarium foret auxilium, Λυδικὴ λίθος Hesychii possit. Verum ab his abstineo manum. Wess.

9. ἡ Παιονίη —— πεπολισμένη] Omnia ex vero si Appianus scripserit, οὐ πόλεις ᾤκουν οἱ Παίονες, ἀλλ' ἀγροὺς ἢ κώμας κατὰ συγγένειαν, Illyr. p. 12. Ed. Hoesch. (cap. 22. nostræ edit. T. II. p. 859.) Sed illi Panonii Dravum inter Savumque et Danubium: his ad Strymonem Pæonibus suas fuisse urbes, deinceps clare adfirmatur. Pæonia, πεπολισμένη, urbibus instructa et distincta. Strabonis χώραν πολίζειν huc pertinet, erudite a Casaubono explicitum, lib. VIII. p. 560. (p. 364. d. ed. Cas.) Wess.

Cap. XIV. 7. λαβὼν ἡγεμόνας ἐκ τῆς Θρηΐκης] Ἡγεμόνα Valla legit vertitque, sumpto e Thracia duce. Duces isti Gallos interpretes deceperunt, ignorantes Herodoto quoque ducem itineris dictum ἡγεμόνα, VIII. 35. quales plene dixerat ἡγεμόνας τῆς ὁδοῦ, VIII. 31. et forsan V. 100. ubi hoc præbent margo

Steph. et Valla. Sic vulgo loquuntur recentiores: Juncus apud Stobæum p. 593, 43., οὐχ ἡγεμόνος ὁδοῦ τυγχάνων, —— οὐ στέγης (male vulgatur ὥστε γῆς·) εὐπορῶν, οὐ τροφῆς: est tamen et apud Thucyd. ἡγεμὼν τῶν ὁδῶν, III. 98. Alibi Thucydidi talis simpliciter dicitur ἡγεμὼν, sicut Sophocli Œd. in Col. v. 1538. Eurip. Phœn. 1610. Aristoph. Πλουτ. 1162. sed nemini frequentius quam Xenophonti. Zonaras in Lex. et Suidas: Ἡγεμὼν, ὁ τῆς ὁδοῦ ἡγούμενος. Ξενοφῶν· (Κυρ. Ἀν. lib. IV. p. 189, 3.) καὶ τὸν ἡγεμόνα δήσαντες παραδιδόασιν αὐτοῖς. Valck.

Cap. XV. 12. Σιροπαίονες] Sic utcunque bene; melius Σιριοπαίονες ex Steph. Byz. in Σίρις et Holstenii suspicione. Oppidum Σίρις ἡ Παιονίη lib. VIII. 115. consulto ita positum, sicuti et Σίρις ἡ ἐν Ἰταλίῃ ejusdem libri c. 62. Wess.

Cap. XVI. 1. Οἱ δὲ περὶ τὸ Πάγγαιον, etc.] Fuit qui ad istum modum sequentia, οἱ δὲ περὶ —— καὶ Δόβηρες καὶ Ἀγριᾶνες καὶ Ὀδόμαντες, καὶ —— Πρασιάδα ἔχοντες, οὐκ, etc. corrigebat, omnes extra Pæoniæ fines semovens; nimium, ut censeo, caute. Pæones enim olim cis et uls Strymonem latissime coluerunt, plures nationes conplexi apud Plinium lib. IV. 10. Adhærent arte illis Doberes et Pæoplæ c. 113. Polymniæ, haud aliter atque hic. Δόβηρος quoque Παιονικὴ Thucydidis lib. II. 98. originem et situm testatur. Wess.

14. τὰ δὲ νήπια παιδία δέουσι τοῦ ποδὸς σπάρτῳ] Convenit, non neglectum a Berglero, istud Heliodori Æth. lib. I. p. 11. ἕρπειν δὲ ὀριγόμενον (τὸ παιδίον) εἰ αἴσθοιτο, ἱμάντα τῶν σφυρῶν ἐξάψας, ὅσον ἐπ' ἄκρῳ τοῦ σκάφους ἢ τῆς καλιᾶς ἐπιβαίνειν ἐπέτρεψε. Cetera non describo, haud dissimile prædonum in Ægypti Bucoliis vitæ institutum, quale Prasiadem paludem habitantium, enarrantia. Ceterum insolens minime jumentis pabulum pisces. Athenæus de Thraciæ quadam parte lib. VIII. p. 345. E. οἶδα καὶ τοὺς περὶ Μόσυνον τῆς Θρᾴκης βοῦς, οἳ ἰχθῦς ἐσθίουσι, παραβαλλομένους αὐτοῖς εἰς τὰς φάτνας: in quibus ego Mosynum Thraciæ non novi, nisi si ligneas Prasiadis paludis domos scriptor indicarit. Μόσυνοι, μόσσυνοι, μόσυνες, Thracum et vicinorum erant sermone ξύλινοι οἶκοι in Schol. Apollon. Rh. II. 379. Ut ut illud ceciderit, pisces jumentis sæpe esui in frigidis et maritimis Europæ tractibus esse, multi inque his Thorm. Torfæus Hist. Norveg. Part. I. lib. II. 24. prodiderunt. Æliani Παιονίδα λίμνην, ejusdemque pisces, victui bubus, de An. XVII. 30. recte cum Prasiade lacu contulit A. Ortelius. Wess.

Ibid. δέουσι τοῦ ποδὸς σπάρτῳ] Horum, ut puto, meminerat Heliodorus, vitam enarrans in Ægypti paludibus degentium lib. I. p. 11. παιδίον ἕρπειν ὀριγόμενον εἰ αἴσθοιτο, ἱμάντα τῶν σφυρῶν ἐξάψας ὅσον ἐπ' ἄκρου τοῦ σκάφους ἢ τῆς καλιᾶς προβαίνειν ἐπέτρεψε, καινόν τινα χειραγωγὸν αὐτῷ τὸν δεσμὸν τοῦ ποδὸς ἐπιστήσας. In vicinia (lin. 13. et 17.) θύρης meminit Herodotus καταπακτῆς, διὰ τῶν ἰκρίων κάτω φερούσης ἐς τὴν λίμνην. Miror non intelligere, qui quidem legerit πυκινὰς θύρας, et πύλας εὖ ἀραρυίας. Invenerat ille θύραν ἐπιῤῥακτὴν in Plutarchi T. II. p. 781. D. sed nusquam θύραν καταῤῥακτήν: tantum ὁ καταῤῥάκτης fuisse videtur receptum, sed hic quem tandem usum habuisset cataracta? Valck.

17. τὴν θύρην τὴν καταπακτὴν] Ex hariolatione Cl. Reiskii τὴν καταῤῥακτὴν, et supra θύρης καταῤῥακτῆς, januæ demissilis, sive, quæ attolli et demitti posset. Ansam καταπακτὴ dedit, nusquam obvia et in Thes. Stephani sine pari, quæ tamen eadem ac καταπηκτή. Accessit fortasse θύρην ἀνακλίνῃ, in Vallæ Latinis januam resupinaverit, at pra-

vis: siquidem ἀνακλίνειν ac ἀνακλίνεσθαι de foribus, cum aperiuntur, quod alias indicare ex Homero et Procopio memini, reversurum Vitæ Homeri c. 33. Habet præterea καταῤῥάκτης semper sibi sociatam vim et inpetum, uti porta καταῤῥάκταις ὀχυρὰ, quibus subito demissis occludi poterat, apud Plutarch. T. II. p. 705. et pontes (καταῤῥάκται) superne in naves hostium dejecti Appiani Bell. Civil. V. p. 1141. (cap. 82.) Qua quidem violentia in januis patefaciendis uti vulgo non solent. Sane si schedæ veteres καταπηκτὴν obtulissent, quæ tandem querelæ caussa? Pertinent ad sequentia δισσαὶ σχοινοτενεῖς σπυρίδες inter piscatorum instrumenta Anthol. lib. VI. 3. p. 548. (Anal. Brunck. T. II. p. 218.) Wess.

Cap. XVII. 6. σύντομος κάρτα] Malunt σύντομον, ob συντομώτατον VII. 121. et σύντομα τῆς ὁδοῦ, lib. I. 185. Sed consimiliter Aristoteles Gener. Anim. IV. 4. μὴ κύκλῳ περιϊέναι παρέντα τὴν σύντομον. Metalla, unde Alexandro, Amyntæ F., tam copiosa argenti vis, forte eadem quæ Philippus, Alexandri M. pater, ingenti deinceps lucro exercuit apud Appian. Civil. IV. p. 1040. (cap. 106.) quamquam et aliæ isthic auri atque argenti fodinæ in Nostri VI. 46. et VII. 112. Fuit sane prisco tempore, fortasse et nunc, modo sollers cura accederet, illa Thracum regio utriusque metalli uberrime ferax. Multa Cl. Blas. Caryophilus, Opusc. de Auri, Argenti, etc. Metall. p. 76. Post nonnulla (lin. 9.) vir doctus οὖρός ἐστι ὑπερβάντα, ad structuram recte, repetundum tamen ex narrationis exordio, Ἔστι δὲ ἐκ τῆς Πρ. Wess.

Cap. XVIII. 3. ταῦτά τε ἐδίδου] Explevi orationem, quæ ἐπὶ ξείνια si haberet, a Scriptoris consuetudine haud desideret. Vide lib. II. 107. IV. 154. VI. 34. etc. Wess. — Quemadmodum IX. 109, 13. ἐδίδου intelligitur promisit, spopondit, daturum se ait, sic et h. l. ταῦτα ἐδίδου reddi poterat, hæc se traditurum vel tradere dixit. Similiter apud Appianum, frequentem Herodotei styli æmulatorem, Hist. Syriac. cap. 29. διδοὺς et δοῦναι idem valent ac ὑπισχνεῖσθαι, offerre, promittere, daturum se spondere. Quo de usu hujus verbi etiam Reiskius in Indice Græcitatis Demostheneæ monuit, et nos in Lexico Polybiano monuimus; ubi quidem quod ad Indicem Græcitatis Appianeæ amandavi lectorem, in eo me memoria fefellerat: nempe in exsilio tunc, turbatis patriæ rebus, vitam agebam, procul a meis laribus, libris omnibus destitutus, paucis exceptis qui ad coronidem Polybio meo imponendam necessarii visi erant; quumque recordatus essem, in Appiano passim mihi occurrisse eumdem verbi hujus usum, putabam in Indice Appianeo me illum adnotasse, quod quidem secus esse nunc demum animadverti. S.

5. Illud ὡς δὲ ἀπὸ δείπνου ἐγένοντο διαπίνοντες, et lib. IX. 16. ὡς δὲ ἀπὸ δείπνου ἦσαν, διαπινόντων, etc. illustravit P. Leopard. Emend. VII. 1. Tullii vero invitatio ut more Græco biberetur, tum, poscunt majoribus poculis, ad διαπίνειν egregia; nec minus, inpudens Rubrii flagitatio, Quæso cur ad nos filiam tuam non intro vocari jubes? Cui Philodamus, homo summa gravitate, negavit moris esse Græcorum, ut in convivio virorum accumberent mulieres, lib. I. Verr. c. 26. ubi plura Herodoteis non absimilia. Wess.

Ibid. ὡς δὲ ἀπὸ δειπ. ἐγεν. διαπίνοντες] De Persis iterum lib. IX. 16. ὡς δὲ ἀπὸ δείπνου ἦσαν διαπίνοντες. Quando compotores dicuntur διαπίνειν, significatur, poculis sese plusculum invitantes bibendo certasse; quod Persas præsertim fecisse vel ex iis constat, quæ prorsus egregia nobis e Dinone forsan solus tra-

didit Ælianus Var. Hist. XII. c. 1. ubi vid. p. 712. Οἱ ἐγκεχωρημένους ἱππηλάτειν καὶ διατείνοντας, dixit Plutarch. in Sympos. p. 715. cujus eruditus interpres ista T. II. p. 58. E. διαθέων πρὸς Ἀλέξανδρον, recta reddiderat, cursu cum Alexandro certans. Præter illa quæ dederunt Kuster. in Aristoph. Eq. v. 1400. T. Hemsterh. Miscell. Obs. V. 3. p. 53. et Abresch. Dil. Thuc. p. 457. inveniuntur hujus generis verba, διαπαλαίειν· διαπυκτεύειν· διαπληκτίζεσθαι· διαξιφίζεσθαι· διαμαστίζεσθαι· διαφιλοτιμεῖσθαι. In Isocrat. Panathen. p. 266. D. οὐδὲ νῦν αἱ μέγισται τῶν Ἑλληνίδων πόλεων αἰσχύνονται διακολακευόμεναι πρὸς τὸν ἐκείνου πλοῦτον, adulando certantes. διαλοιδορέεσθαι habet Herod. II. 121. et διαναυμαχέειν, VIII. 63. VALCK.

17. ἀντίοι ἵζοντο] Satis ἀντία protectum, modo per codices licuisset. Admissum redibit, non sine controversia, statim, et ἵζοντο ἀντίοι lib. VI. 77. ἱζόμεθα ἀντίοι lib. IX. 26. ἀντίοι σταθέντες Eurip. Orest. v. 1479. et passim. Dubites vero, rejiculum-ne κελευόμεναι Arch. et Vallæ sit: vocatæ venerunt, sed jussæ, ad rem moribus gentis turpem et insuetam. WESS.

21. ἀντίας ἵζεσθαι] Herodoteum præbet Arch. ἀντία ἵζεσθαι. Quæ spectantium ex adverso cruciarent oculos, mulieres Macedonicas frigide vocari (lin. 22., ἀλγηδόνας ὀφθαλμῶν, Herodoti judicat admirator Longinus π. Ὕψ. IV. 12. (sect. 4 extr. ubi tamen adjicit excusationem, quod barbaros sic loquentes inducit Scriptor.) Quid potissimum culpandum censuerit, docet Za. Pearce. Comparavit illud Jos. Scaliger ad Propertii II. El. XIX. 76. Quantum sic cruciat lumina vestra dolor? VALCK.

22. ἀλγηδόνας σφι ὀφθαλμῶν] Fluxit hoc fonte istud Alexandri ὡς εἰσὶν ἀλγηδόνες ὀμμάτων αἱ Περσίδες, in Regis Vita apud Plutarch. p. 676. F. Longini taxantem horum censuram, explosam a Pet. Victorio, Fabro, Tollio, Gronovio, nunc moror. Herodoti dictionem attigit Olearius, collato Isæi Rhetoris verbo, quo rogitanti Ardui, εἰ ἡ δεῖνα αὐτῷ καλὴ φαίνοιτο, modestissime (μάλα σωφρόνως) respondit, πέπαυμαι ὀφθαλμιῶν, h. e., docto viro interprete, oculorum se morbo laborare desiisse. Verum simili in negotio ὀφθαλμιᾷν et ἐποφθαλμιᾷν vehemens desiderium explicant, sive ἐπιθυμίαν τῶν ὀφθαλμῶν ex S. Joannis Epistola primori. Sic Polybius lib. I. 7. πάλαι —— τὴν εὐδαιμονίαν τῆς πόλεως ὀφθαλμιῶντες, felicitati oppidi oculos cupiditatis adjecerant, bene Casaub. nec discordat in Exc. Legat. p. 1319. (Polyb. XXXII. 2.) nedum Ælian. de Anim. I. 12. etc. WESS.

CAP. XIX. 5. πρὸς Ἀμύντεα] Etsi Ἀμύντην sæpe dederint scribæ, optima hæc productio et Ionici saporis, uti Ἀρισταγόρεα, Κανδαύλεα, Μιλτιάδεα, compluresque apud Portum. Quod deinceps prudens, sed meticulosus, pater filio, (lin. 10.) σχεδὸν γάρ σευ ἀνακαιομένου, Valla, uti in Arch. ἀναγομένου, hinc me summoventis, etiam postrema in Edit., per sane incommode. Latina nunc Græcis respondent. WESS.

13. ἵνα μὴ ἐξεργάσῃ ἡμέας] Talia Euripidis Hippol. v. 607. Ὦ πρός σε γονάτων, μηδαμῶς μ' ἐξεργάσῃ, ne me perdas quæso. Helen. v. 1104. Κούρη Διώνης Κύπρι, μή μ' ἐξεργάσῃ. WESS.

14. ἀνέχευ ὁρέων τὰ ποιεύμενα] Hic recte cepit Valla; ista lib. I. c. 206. ἡμέας ἀνέχευ ὁρέων ἄρχοντας τῶν περ ἄρχομεν, perperam interpretatus, nos sine finium quorum sumus principes esse: οὔρων, finium, esse credidit participium Ion. ὁρέων. Ista solet, ut aliis, (vid. ad Eurip. Phœn. v. 550.) Herodoto quoque verbum adhiberi structura: lib. I. c. 80. οὐκ ἀνέχεταί οὔτε τὴν ἰδέην αὐτῆς ὁρέων, οὔτε τὴν ὀδμὴν ὀσφραινόμενος. II. 37.

κνάμους οἱ ἱρέες οὐδὲ ὁρέοντες ἀνέχονται: sic et V. 48. VIII. 26. Valck.

Cap. XX. 12. ἐσθῆτι σκευάσας] Non indigemus conposito διασκευάσας, quantumvis in Plut. Anton. p. 926. A. γυναῖκες εἰς Βάκχας, ἄνδρες καὶ παῖδες εἰς Σατύρους καὶ Πᾶνας διεσκευασμένοι. Nostri prius est: Ταύτην τὴν γυναῖκα σκευάσαντες πανοπλίῃ, lib. I. 60. et cap. 12. hujus Musæ. Statim (lin. 15.) παρῆγε reduxi, non oblitus τὸν δὲ Κῦρον ἦγον ἔσω lib. I. 116. namque repetitione ejusdem verbi Scriptor delectatur sæpenumero. Wess.

18. ἐπιδαψιλευόμεθα] Nollem Medic. scripturæ primas datas: disconveniunt enim ποιεύμενα, ποιεῦνται, similiaque. De verbo post accuratissimam Hemsterhusii nostri operam ad Luciani Dial. Mort. XXX. p. 452. adjungo nihil: præclara isthic omnia. Qui in vulgatis deinceps (lin. 20.) ἀνὴρ Ἕλλην Μακεδὼν ὕπαρχος, verius Μακεδόνων, sicuti Αἰγυπτίων et τῆς Αἰγύπτου ὕπαρχος, lib. IV. 166. et Σαρδίων ὕπαρχος infra c. 25. Λημνίων ὕπαρχος, c. 27. Diversa sunt Ἀμύντης ὁ Μακεδὼν et Ἀλέξανδρος ὁ Μακεδὼν, et bene habent. Wess.

Ibid. ἐπιδαψιλευόμεθα ὑμῖν] Verbi vim hoc etiam in loco more suo Vir summus explicuit ad Lucian. p. 452. Absurdissimum illud quod sequitur, (lin. 20.) ἀνὴρ Ἕλλην Μακεδὼν ὕπαρχος mirum videri posset in Herodoto tamdiu ab illis etiam relictum, qui Μακεδόνων genuinum in codicibus invenerant flexum; nisi constaret, quantum superstitionis esset imperium in hoc quoque liberrimo literarum genere. Valck.

23. ὡς γυναῖκα τῷ λόγῳ] Quos feminas esse aiebat; Valla. Nemo tam parum Græce doctus est, qui non illud sentiat indignum Herodoto. Alexander imberbes juvenes Macedonas adsidere jussit singulis Persis singulos, tanquam mulieres videlicet. Sæpius adhibitum Herodoto τῷ λόγῳ significat id, quod primo videatur adspectu. Ὡς γυναῖκας δὴ poni potuerat et hic in eumdem sensum: ut apud Plutarch. T. II. p. 247. c. muliebrem in modum vestitos viros οἱ φύλακες παρῆκαν ὡς δὴ γυναῖκας. Narrant Herodoteæ simillimas historias antiquiores, Pausan. in Messen. p. 288., Polyæn, I. xx. 2.; recentiorem, quæ Thebis evenit, Xenophon. Ἑλλ. V. p. 331, 28. ubi, qui temulentos amatores, contrucidarent, viros Phyllidas ὡς γυναῖκας ἐστολισμένους cum introduceret in conclave, εἰσήγαγεν, inquit Xenoph. τὰς ἑταιρίδας δή, καὶ ἐκάθιζε παρ' ἑκάστῳ. H. Steph. corrigens ἑταιρίδια, quem enim, ait, locum particula δὴ habere hic potest? Suum habet in ironia aptissimum locum: τὰς ἑταιρίδας δή, meretriculas scilicet! Apud eumdem pro ἤδη scribendum p. 359, 42. ἢ δὴ γὰρ ἡγήσεσθε κατὰ θάλασσαν; vos, scilicet! mari duces eritis? Thucyd. p. 173, 77. ἡμεῖς δὲ αὐτόνομοι δὴ ὄντες, καὶ ἐλεύθεροι τῷ ὀνόματι. Demosth. p. 52, 37. ἵνα δὴ αὐτόνομοι ὦσιν. Ut in re minuta, sæpissime fuit in hac vocula peccatum, velut apud Euseb. c. Hierocl. p. 445. f. qui se Deum dixerat, strenue dicitur Iarchas bibisse, οἷα δὴ θεός, tanquam Deus videlicet! Olearius ista contextu censebat ejicienda. Ceterum ad Herodotea Brissonius de R. Pers. II. p. 275., comparavit egregium locum eadem narrantis Justini lib. VII. c. 3. Laudatur ob illud facinus Alexander in Epist. Socrat. 28. p. 28. sed Xerxi tribuitur, quod fecerat Darius. Valck.

Cap. XXI. 4. ἅμα πᾶσι κείνοισι] Rediit, quod expulsum citra gravem caussam fuit. Putares Libanium T. II. p. 490. c. Megabazum ipsum fuisse peremtum opinari; sic enim, οὐδὲ γὰρ οἱ τοὺς περὶ Μεγάβαζον ἀποκτείνοντας ἐν Μακεδονίᾳ, μετὰ τὸ δεῖπνον ἐκφερομένους εἰς Ἀφροδίτην ἄδικον ὑπὸ τῆς μέθης: h. e., Morello ver-

tente, neque enim qui Megabazum interfecerant in Macedonia, etc. Recte, ita si scripserit. Liber ab errore Rhetor erit, modo τοὺς παρὰ Μεγαβάζου pingatur, intelliganturque, missi ejus legati. Περὶ et παρὰ ab amanuensibus misceri, norunt omnes. ὁ παρὰ τῆς Ἀμφιτρύωνος γυναικὸς, Alcmenes nuncius, in Luciani Dial. Deor. X. 1. Wess.

8. δοὺς δὲ ταῦτα κατέλαβε] A Suidæ interpretatione, ἐπέλαβεν, ἐπέσχε τῆς ὁρμῆς, non abhorreo, uti neque Abreschius Dil. Thucyd. p. 509. Ordo autem horum Herodoteo more confusior. Potuisset, ἀνδρὶ Πέρσῃ τῷ διζημένῳ τοὺς, etc. ex Reiskii divinatione; cui equidem præpono, in MSS. hoc silentio, Valckenarii elegantem sententiam. Gygæam, Alexandri sororem, lib. VIII. 136. præteriit minime. Wess.

9. τῶν διζημένων τοὺς ἀπολομένους τῶν στρατηγῶν] Ut suum Noster recuperet, spero equidem in Codicibus inventum iri τῷ στρατηγῷ. Bubares, cui dedit et pecuniam et sororem suam Gygæam Alexander in matrimonium, dux fuit eorum, qui missi fuerant ad inquirendos Persas interfectos, a patre Megabazo illuc missus, lib. VII. cap. 22. Historiæ tamen obscurata veritate Justinus VII. 3. Interfectis omnibus, ignarus rei Megabazus, cum legati non redirent, mittit eo cum exercitus parte Bubarem, ut in bellum facile et mediocre. —— Sed Bubares, amore filiæ Amyntæ captus, omisso bello nuptias facit, depositisque hostilibus animis in adfinitatis jura succedit. Aut vocem non legit, aut lectam Valla non immerito censuit interpretatu difficilem: quod posuit vir clar. uni ex inquisitoribus interfectorum ducum, tolerari non potest: nam primum nusquam in tota narratione missi septem a Megabazo legati duces dicuntur, aut etiam dici poterant; qui suo singuli duntaxat venerant servitio comitati: deinde non nobiles isti tantum Persæ perierant, verum διεφθάρησαν αὐτοὶ καὶ ἡ θεραπηΐη αὐτέων. Ceterum suo iterum more turbavit ordinem vocabulorum Herodotus, qui fuisset naturalis, si sic legerentur collocata: κατέλαβε δὲ (repressit eorum impetum: vid. Cl. Abresch. Diluc. Thuc. pag. 509.) Ἀλέξανδρος, δοὺς ταῦτα (pecuniam et sororem) Βουβάρῃ ἀνδρὶ Πέρσῃ, τῷ στρατηγῷ τῶν διζημένων τοὺς ἀπολομένους. Valck.

Cap. XXII. 4. καὶ οἱ τὸν ἐν Ὀλυμπίῃ] Omitti negligique subinde ante urbium ac regionum nomina præpositionem, dictum alias ad lib. II. 53. Herodotus ἐν Ὀλυμπίῃ solet lib. II. 160. VIII. 134. Hellenodicas et eorum collegium Scaliger, P. Faber, Valesius, Perizonius ad Æliani Var. tali in luce collocarunt, ut tenebricosi nihil duret. Hic eorum tamen nomen ex scholio venisse codices testantur. Wess.

4. οἱ τὸν Ὀλυμπίῃ θέοντες ἀγῶνα, etc.] Τὸν Ὀλυμπίᾳ ἀγῶνα Pindarum decet: ne Poëtarum quidem imitator Herod. voculam ἐν omittere poterat, a Florentini Codicis scriptore prætermissam. Aliunde recipietur, opinor, οἱ τὸν ἐν Ὀλυμπίῃ θέοντες ἀγῶνα Ἑλλήνων, rejecta voce Ἑλληνοδίκαι, interpretamenti loco posita. Alexandrum (lin. 7 seq.) οἱ ἀντιθευσόμενοι ἐξεῖργον, φάμενοι οὐ βαρβάρων ἀγωνιστέων εἶναι τὸν ἀγῶνα, ἀλλὰ Ἑλλήνων: sic scribendum arbitror e marg. Steph. pro ἀγωνιστέον. Macedoniæ Principem antagonistæ ἐξεῖργον. Hieronem Themistocles ἥκοντα εἰς Ὀλύμπια, quamobrem εἶρξε τῆς ἀγωνίας, tradit Ælianus Var. Hist. IX. 5. sed tanta Themistoclis fuit auctoritas, ut venienti totius Græciæ cœtus in Olympicis ludis adsurrexerit, teste Pausania VIII. pag. 701. In Herodoto non significat ἐξεῖργον arcebant, sed arcere, nitebantur; irritum enim fuisse conatum sequentia mani-

festant, ἐκρίθη τε εἶναι Ἕλλην, καὶ ἀγωνιζόμενος στάδιον συνεξέπιπτε τῷ πρώτῳ. In his addubito num forte scribi præstet, καὶ, ἀγωνισόμενος στάδιον, συνεξ. et stadio decertaturi nomen una cum primo nomine sorte excidebat: hoc mihi significare videtur verbum, alia in re magis usitatum: primum sorte nomen excidit, legitur apud Livium XXIII. cap. 3. ut primam ipsius et antagonistæ sortem exiisse optimus auctor significet; quæ verba sunt hæc Herodotea tractantis P. Fabri Agonist. III. cap. 12. extr. qui tamen aliam etiam ponit interpretandi rationem. Ab Hellanodicis Alexander ἐκρίθη εἶναι Ἕλλην, atque adeo, qui ante Ὀλυμπιάσιν ἐκεῖνον δύνωνται ἐκκριθῆναι, ceteris etiam ornatus candidatorum dotibus, ἐνεκρίθη τὸ στάδιον: quæ duo hac in re propria habent in eadem narratione Xenoph. Ἑλλ. IV. p. 300, 15. et Plutarch. T. I. p. 603. B. vid. Philo Jud. de Nom. Mutat. pag. 1061. c. Is. Casaub. in Athen. VI. c. 12. (Animadv. in Athen. T. III. nostræ edit. p. 453.) et Jo. Kühnius in Diog. Laërt. VIII. 47. Habitus autem est Alexander a severissimis judicibus Græcus, non Macedo, ἐπειδὴ ἀπέδεξε ὡς εἴη Ἀργεῖος, (lin. 9.) postquam Perdiccam, a quo genus ducebat, originis esse demonstrasset Argivæ et Heraclidem: vid. Herod. VIII. 137. Demosthenes quidem Græcam Macedoniæ Regibus denegat originem, Philippum et barbarum Macedonem traducens, cujus mentionem facit in Philipp. III. p. 69, 36. (p. 119. ed. Reisk.) tanquam οὐ μόνον οὐχ Ἕλληνος ὄντος, οὐδὲ προσήκοντος οὐδὲν τοῖς Ἕλλησιν, ἀλλ'——ὀλέθρου Μακεδόνος. Sed concionatoris ista sunt Attici atque osoris Philippi; modestius orator umbraticus Isocrates barbaros quidem Macedonas esse fatetur, Macedoniæ vero Reges agnoscit origine Græcos, et reges legitimos, quippe qui non in Græcos at barbaros exercerent imperium, in Suasoria ad Philippum, laudis artificiose dispensatæ plena, p. 103. et 104. Sibyllæ dicuntur Αὐχεῦντες βασιλεῦσι Μακεδόνες Ἀργεάδῃσιν, apud Pausan. VII. p. 543. Thucydidi Regum majores Τημενίδαι, τὸ ἀρχαῖον ὄντες ἐξ Ἄργους, lib. II. c. 99. et V. 80. vid. Isocrat. p. 88. B. Epist. Socrat. XXVIII. et Maxim. Tyr. XX. 8. Apud Livium XXVII. 30. Argos venit (Philippus, Persei pater:) et curatio Heræorum Nemeorumque suffragiis populi dicitur ad eum delata, quia se Macedonum Reges ex ea civitate oriundos referunt: ipsos etiam istius ætatis Argivos ab se oriundos credidisse, docet aliunde ab istum locum Dukerus. Valck.

7. οὐ βαρβάρων ἀγωνιστέων εἶναι] Detersi sordes, orationem turpantes. Nunc ea Græca est, non prius. Græcis autem solis, non utique peregrinis, hoc est, aliunde quam e Græcia mera et antiqua oriundis, aditum ad Olympicum agonem patuisse, optime hinc colligit eruditissimus P. Faber Agonist. lib. III. c. 12., illud etiam συνεξέπιπτε τῷ πρώτῳ ad conmissionem, sortito fieri solitam, recte adplicans, ut prima Alexandri et antagonistæ sors exiisse significetur. De Argiva ex Heraclidis Alexandri origine accurate Noster lib. VIII. c. 137. Wess.

Cap. XXIII. 4. ἔτυχε μισθὸν δωρεὴν φυλακῆς] Inferius c. 124. Μύρκινον τὴν Ἠδωνῶν —— παρὰ Δαρείου δωρεὴν λαβὼν Histiæus; quod et hic abunde fuisset. Nunc vocum sede mutata, ἔτυχε δωρεὴν, μισθὸν φυλακῆς, viri docti Pavius ac Reiskius præoptant. (At trajectio verborum est usitata Nostro.) Convenit nonnihil hoc Metrodori ex Epigram., Diophanti Arithmetic. lib. V. pag. 269. addito, Πεντετάτους δμώεσσιν ἐλευθερίην καὶ ἄποινα, Μισθὸν ὑπηρεσίης. Plenius, sed copula interposita, Antigoni dictum, Ἀλλ' ἐγὼ, ὦ μειράκιον, ἀδωρηγεσίας οὐ πα-

στρατηγίης μισθὸν καὶ δωρεὰς δίδωμι, in Stob. Serm. LXXXV. p. 497. Wess.

10. ἐγκτήσασθαι πόλιν] Memini, ἔγκτησιν, sive jus possessionum adquirendarum, sæpe in fœderum tabulis obvium: in Thes. Muratorii p. mxlix, 1. ΥΠΑΡΧΕΙΝ ΔΕ ΑΥΤΟΙΣ ΓΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΙΑΣ ΕΓΚΤΗΣΙΝ, sic oportuit: eadem formula in Demosthen. Or. de Coron. p. 151. (p. 265, 7. ed. Reisk.) neque multum diversa apud Xenophont. Rer. Græc. lib. V. pag. 555. d. Vulgatum-ne vero, an ἐγκτήσασθαι scribarum peccatum sit, manet in dubio. Receptum simile habet in ἐνστρατοπεδεύσασθαι, ἐμμαχέσασθαι, ἐμβιώσεσθαι, aliisque pluribus. Elegans et hoc Taciti Ann. XI. 19. ac ne jussa exuerent, præsidium *immunivit*. Wess.

Ibid. δοὺς ἐγκτίσασθαι πόλιν ἐν Θρηΐκῃ] Neque κτίσασθαι alibi memini me legere, neque ἐγκτίσασθαι, hinc in Porti Lex. receptum. Variant in talibus scripti Codices, et hic forte dabunt ἐγκτήσασθαι, veram, ut autumo, lectionem. Quam a Dario petierat Mileti tyrannus Histiæus in Edonide regionem, Μύρκινον dictam, impetravit, V. 11., βουλόμενος ἐν αὐτῇ πόλιν κτίσαι: in urbe condenda deprehendit occupatum Megabazus, et, simulatque Sardes venisset, docet ille Regem minus fecisse prudenter, qui permiserit hominem Græcum in Thracia ἐγκτήσασθαι πόλιν, urbem sibi possidendam acquisivisse. Frequenter occurrit in monumentis etiam lapideis ἔγκτησις: quo sensu docebit ὁ πάνυ Ti. Hemsterh. ad Hesych. in voc. 'Εμπάμμον, occasione vocis 'Εμπάσεις, ad quam vid. Clar. Alberti. Quidquid agrorum seu ædium quis in terra sibi patria comparatum possidebat, voce κτημάτων significabatur; ἔγκτημα possessio dicebatur in regione peregrina; ἔγκτησις, jus istiusmodi sibi possessionis acquirandæ. Κτήματα sic et 'Εγκτήματα distinguit Demosth. p. 53. §. 49. (Or. de Halonn. p. 87. ed. Reisk.) et Ulpian. Hinc Ammonium, ut in Addendis notatum, emendavit H. Vales. Emend. IV. c. 9. 'Εγκτήματα talia memorantur Numeror. xxxi. 9. vocum collectoribus prætermissa. Scripsisse videtur Andocides de Pace, p. 25, 20. Χεῤῥόνησον καὶ τὰς ἀποικίας καὶ τὰ ἐγκτήματα (vulg. ἐγκλημ.) ἵνα ἀπολάβωμεν. (ἐγκτήματα recepit Reisk. p. 96.) Talia sunt quæ Xenophon vocat 'Απομν. II. (cap. 8, 1.) p. 441, 19., τὰ ἐν τῇ ὑπερορίᾳ κτήματα, opposita τοῖς ἐν τῇ 'Αττικῇ, sive τοῖς ἐγγαίοις. Verbum legitur Genes. xxxiv. 10., ubi Emmor ad filios Jacobi, ἡ γῆ, inquit, πλατεῖα, ἐγκτήσασθε ἐν αὐτῇ. Demosth. c. Polyclem p. 667, 13. (pag. 1208. ed. Reisk.) meminit τῶν τε δημοτῶν καὶ τῶν ἐγκεκτημένων: hi sunt qui in demis non suis prædia vel agros possidebant. Valck.

11. πολλαὶ κωπέες] Remiges audiunt Vallæ, Porto, aliis: error est, tolerabilis ille quidem, non tamen propagandus: cur enim, obsecro, multi remiges in Edonide Myrcino fuissent, et quamobrem hic illi commemorarentur? Imo multum illic fuit ligni ad remos faciendos apti: abietes ad naves fabricandas, ἴδη dicuntur ναυπηγήσιμος: succedunt κωπέες, ligna in remos. In Aristidis Themistocle, T. III. pag. 336. τὰ νήϊα, σχοινία Scholiastes MS. (editus etiam in Photii Biblioth. p. 698. ed. Hoesch.) interpretatur, Κωπέας δὲ, τὰ ξύλα τὰ πρὸς τὰς κώπας ἐπιτήδεια: remos male Canterus. Hesychius: Κώπεις, (Κωπεῦς oportebat,) τὰ εἰς κώπας εὔθετα ξύλα. Andocides Or. II. p. 21, 11. (p. 80. ed. Reisk.) εἰσήγαγον εἰς στρατιὰν ὑμῶν οὖσαν ἐν Σάμῳ κωπέας. Aristoph. Acharn. v. 551., Τὸ νεώριον δ' αὖ κωπέων πλατουμένων: πλαγιευμένων forte scripserat: (vulgatum Brunckius tuetur:) non erat navale plenum remigibus,

quod absurdum cogitatu, sed lignis ad remos fabricandos aptis; ut bene Bergler. sequutus Scholiasten. Frequentius in his quoque fuit erratum. Valck. —Et mihi quoque, jam tunc licet meliora in commentariolos meos relata habenti, tamen quum in hoc convertendo loco versarer dormitanti, accidit, ut remiges hic ponerem, pro quibus ligna conficiendis remis idonea reponet prudentior Lector. S.

Cap. XXIV. 2. μετὰ δὲ ἄγγελον πέμψας] Corrigitur Lipsiæ μετὰ δὲ ἀγγέλων vel ἀγγέλου: cohærere enim cum ἔλεγε: nuntiavit ipsi per nuntios. Atqui μετὰ δὲ loco μετὰ δὲ ταῦτα, post, deinde, Ἰακὸν est, sicuti μετὰ sine additamento, teste Galeno in Hippocr. de Rat. Vict. pag. 84., et sexcenties in Musis. Crebra quoque de nunciis et litteris, πέμψας Δαρεῖος ἐπτία —— ἔλεγε τάδε, lib. IV. 126., et Tomyris πέμψασα κήρυκα ἔλεγε τάδε, I. 206. Wess.

15. καὶ ἐς λόγους μοι ἀπικέσθαι] Bonum foret, modo schedæ faverent, ἐς λόγους σοι ἀπικ. At reluctantur cunctæ, regiæ auctoritatis et eminentiæ specimen ostentantes. Quod de possessione veri amici rex, si fraus et simulatio afuisset, præclarum, et de Cyri sententia apud Xenophont. Κυρ. Παιδ. lib. VIII. p. 235. E. Wess.

Cap. XXV. 1. Ἀρταφρένεα] MSS. Ἀρταφέρνεα, ejusdemque filium Ἀρταφέρνεα τὸν Ἀρταφέρνεος παῖδα nuncupant lib. VI. 94. et VII. 74. Eadem nominis scriptura in Æschyli Pers. v. 21. et, ceu Græca esset origine, v. 769. φρένες γὰρ αὐτοῦ θυμὸν οἰακοστρόφουν. Clarius ibidem Critici, Ἀρταφρένης ἐξ ἐτυμολογίας λέγεται ὁ τὰς φρένας ἔχων ἀρτίας καὶ ἀκεραίας. Male, ut opinor, in Persico hominis titulo; cui similis Ἰνταφρένης in schedis lib. III. 70. At Μεγαφέρνης, Τισσαφέρνης, et Persica plura, eorum scriptionem sollicitandam negant. Placuit καταστήσας, sicuti lib. VII. 105. καὶ ὕπαρχον ἐν τῷ Δορίσκῳ τοῦτον καταστήσας, et hujus Musæ, cap. 94. Nam καταστησάμενοι τύραννον, c. 92, 1. usu discrepat. Wess.—Forsan utroque fere modo Persicum nomen pronuntiare indigenæ adsueverant, Artaphernes et Artaphrenes. Sed credibilius est, Græcos, Græcas quodammodo formas externis nominibus induere solitos, idem in hoc nomine fecisse, adeoque Artaphernen suo arbitrio in Artaphrenen mutasse. Similiter Artaxerxis nomen, cui cum vocabulo ἄρτος cognationem quamdam intercedere putarunt, in Artoxerxem frequentes mutarunt. S.

4. τῶν παραθαλασσίων ἀνδρῶν] Absentia ἀνδρῶν ex manu exaratis ingrata non foret, nisi iterum στρατηγοὶ δὲ τῶν παραθαλασσίων ἀνθρώπων, lib. VII. 135. Illud (lin. 6.) ἐπὶ χρήμασι ἄδικον δίκην ἐδίκασε, in judice Sandoce, pecunia corrupto, redibit VII. 194.; nec longe abit ἐπὶ κόσῳ χρήματι, lib. III. 38. Belle quoque Eustathius ἀνθρωπηΐην (lin. 7.) exemplis ταυρείης, λεοντέης, αἰγέης, videlicet δορᾶς, contra insultus munivit. Wess.

7. ἀποδείρας πᾶσαν τὴν ἀνθρωπηΐην] Talia Herodoto peculiaria non debuerant a Porto prætermitti. Multa colligens, in quibus δορὰ supprimitur, Eustathius in Iliad. γ΄. p. 283, 36., παρ' Ἡροδότῳ, ait, κεῖται καὶ Ἀνθρωπείη, ἡ τοῦ ἀνθρώπου δορὰ ἐν τῷ, σφάξας, etc. Attigit et in Od. κ΄. p. 379, 40. Latet illud apud Athenæum alicubi. (Fieri potest: sed nec nunc memini equidem, nec adnotavi.) Crudele supplicium, quo vivis hominibus cutis detrahebatur, Persis in usu fuisse Brissonius docet de Regn. Pers. II. p. 330. conf. clar. Wesseling. in Diodori XV. 10. Ex Herodoto Valerius Max. VI. c. 3. ext. 3., Cambyses, inquit, mali cujusdam judicis ex corpore pellem detractam sellæ intendi, in eaque filium ejus judi-

caturum considere jussit. Quod sequitur (lin. 7.) σπαδίξας, probæ notæ est, et in Glossar. redditum ἐκδείρας: quid sit σπάδιξ, ibidem traditur atque alibi. VALCK.

7. σπαδίξας δὲ] Rarissimum vocabulum explanat Scholiastes, Σπαδίξας, ἐκδείρας. Σπάδιξ γὰρ φλοιὸς ῥίζης πρινίνης· οἱ δὲ, φοίνικος ῥάβδον. Male fortasse ἐκδείρας, pellem detrahens: cetera ad verbi originem proba. Σπάδιξ, avulsus e palma termes cum fructu, apud Gellium Noct. Attic. II. 26., ῥυτῆς σπάδιξ, diffractus ejus ramus, πηγάνου κλάδος, in Nicandri Alexiph. v. 528., neque a vero alienum, quod Glossator de cortice radicis ilignæ discerpto. Ea omnia σπαδίζειν, ex σπάω progenitum, scindendi potestate instruunt, lancinatamque et dissectam Sisamnis proponunt cutem. Non nescio eruditos aliorum conatus, neque tango; Stephanum, Portum, Salmasiumque ad Solin. p. 291. secutus. Addo obiter Agathiam Schol. lib. IV. p. 93. hujuscemodi supplicii auctorem haud consulto Saporem regem perhibuisse, ac male de eodem addubitasse Ammianum lib. XXIII. 6. Melius Diodorus, lib. XV. 10. cujus rationem non neglexit Valesius, uti nec Nostri. WESS.

CAP. XXVII. 5. Αἰτίη δὲ τούτου ἥδε, etc.] Lycaretum hæc si tangunt, quæ plerorumque opinio, sequentia violentæ ejus mortis caussam explicabunt: tum ἄνεως κακῶν ἦν (CAP. XXVIII. 1.) necessario mutationem subibit, daturam aut αἰνῶς κακώθη, dira perpessus est, ex Pavii hariolatione, aut ἀνάπλεως κακῶν ἦν, malis coopertus est, ex mea olim, aut ἄνευ κακῶν, ut Portus, aut aliud quidpiam consimile: neque enim id, quod legitur, ad necem ducit truculentam. At de Lycareto mollissime Scriptor τελευτᾷ, nulla flagitii adspersa macula, neque, ut alioqui solet, κακῶς τὸν βίον τελευτᾷ. Lemno præterea is præerat, oræ maritimæ nequaquam, sed Otanes, (cap. 26, 1 seq.) τότε διάδοχος γενόμενος τῆς στρατηγίης Megabazi; qui quidem Persa origine, et memor paterni supplicii, alios neglectæ in Scythas militiæ, nonnullos ob divexatos post infaustam expeditionem Persas arcessere potuit, ad opprimendos certe hoc colore uti. Bene de illo τοσαῦτα ἐξεργάσατο στρατηγήσας, hæc in præfectura designavit. Ex his consequens est, ut ἄνεως κακῶν ἦν de Otane dicatur. Hesychius Ἄνεῳ, ἄφωνοι, ἐννεοί, ex Poëta Iliad. γ'. 84. ubi Schol. ἥσυχοι, ἄνευ ἰωῆς, τουτέστι, φωνῆς καὶ θορύβου. Addit Cl. Alberti, dictum Nostri elegans esse, atque ab aliis non intellectum. Mihi de prima voce dubitatio nulla: qui utramque conjunxerit, nullum novi. Id constat, multa Herodotum sibi priva habere, et florente Ionismo vigere potuisse quæ ob desuetudinem nobis molestiam creant. Utcunque fuerit, in constantissimo Codicum consensu acquiescam, donec melior et hilarior adfulserit lux. Clar. Reiskii suspicio ἄνεσις κακῶν ἦν laude non caret. WESS.

Ibid. Αἰτίη δὲ τούτου ἥδε, etc.] Cum vicinis ista, me judice, non satis apte cohærent. Quæ sequuntur, πάντας ἠνδραποδίζετο usque ad στρατηγήσας, illa non Lycaretum, sed spectant Otanen, τὸν παραθαλασσίων στρατηγὸν, qui Megabazo successerat: forte versus aliquot hic interciderunt. (CAP. XXVIII. 1.) Ἄνεως κακῶν non videtur Eustathio lectum, Homeream vocem ἄνεῳ sæpe tractanti, quam poëticam censet λέξιν, καὶ ἀσύμβολον εἰς λόγον πεζόν. Reiskio quod venit in mentem, ἄνεσις κακῶν mihi quidem non displicet. VALCK.—Mihi vero, unice hoc verum esse, persuasum erat, etiamque nunc est. Hesychius: Ἄνεσις, ἀνάπαυσις. Fuit igitur Ionibus, maritimam oram incolentibus, (cap. 25, 4.) bre-

vis quædam malorum intermissio. Cæterum vide Var. Lect. (ed. S.) in Cap. xxvii. 6. et xxviii. 1. S.

[Male adfectum locum ita sanandum existimat Bothius, ut lin. 5. legatur Αἰτίους δὲ τούτου ἤδη πάντας, etc.] Itaque omnia, usque στρατηγήσας, proxime subjiciantur illis lin. 2. ἀνὰ χρόνον ἐκακώθησαν. S.]

Cap. XXVIII. 5. καὶ τῆς Ἰωνίης ἦν πρόσχημα] Ornamentum, sive, uti Thomas M. et Triclin. ad Soph. Elect. v. 683. καλλώπισμα. Tale Strabonis lib. X. p. 691. B. [p. 450. c. ed. Cas.] τὸ δὲ παλαιὸν πρόσχημα τῆς Ἑλλάδος ἦν ταῦτα τὰ πολίσματα: et lib. XI. pag. 786. (pag. 516. D. ed. Cas.) ex Apollodoro Adramytteno, τῆς συμπάσης Ἀριανῆς πρόσχημα εἶναι τὴν Βακτριανήν. Talia Plutarchi, Aristidis, Appiani, atque aliorum, quæ exscribere non vacat. Wess.—Quod in nostro exemplo καὶ Ἰωνίης legitur absque articulo, id typothetæ lapsu factum, voculam τῆς temere prætermittentis; qui error diligentiam Correctoris effugit. S.

8. Πάριοι κατήρτισαν] Hoc malui ex scriptis, quemadmodum cap. 29. οὕτω Μιλησίους κατήρτισαν, et Musonius in Stob. Serm. I. p. 20. φίλους διαφερομένους καταρτίζοιμι. Wess.

Ibid. κατηρτίσαντο] Syllabam delerem male geminatam, ut legatur κατήρτισαν, quod præbet margo Steph. quodque paulo post recurrit, οὕτω Μιλησίους κατήρτισαν Parii; quos sibi dissidentes Milesii pacis sumserant reconciliatores, καταρτιστῆρας, qualis Cyrenæis fuerat Demonax Mantinensis, IV. 161. Φίλους διαφερομένους καταρτίζων legitur apud Stobæum, pag. 20, 46. et alibi. Propriam verbi vim in scissis resarciendis sitam propius respicit Herod. V. 106. ἵνα τοι κεῖνα πάντα καταρτίσω ἐς τωὐτό, prouti legitur in MS. et recte scribit Wetsten. in Matth. iv. 21. Valck.

Cap. XXIX. 5. ὅκως τινὰ ἴδοιεν ἐν ἀνεστηκυίῃ, etc.] Adstipulor Reiskio et Abreschio, ἐν ἀνεστηκυίῃ primitus fuisse arbitratis, præpositionemque a præeunte verbo absorptam: neque inprobo ἀνεστηκυῖαν χώρην de neglecta et desolata regione, etsi apud Themistium, quem Abreschius subministravit, Or. XXII. p. 280. τόπος ὑψηλός τε καὶ ἀνεστηκώς. Clarum est, χώρην ἀνάστατον hic indicari. Acclivis regio debetur Gronovio, neglexerat Valla. Wess.—Mihi hoc innuere visus erat Scriptor, in planitie, in vicinia urbis, agrorum culturam fuisse neglectam, in superiore vero regione diligentes nonnullos prudentesque cultores fuisse repertos. ἀναστήματα γῆς sunt edita loca. βουνοειδῆ ἀναστήματα τόπων γεωργήσιμα, de alia quidem regione agens, memorat Diodorus Sic. V. 40. E. superiore dein regione in urbem rursus κατέβησαν (descenderunt) arbitri. S.

11. καὶ τῶν δημοσίων οὕτω, etc.] Probabilis ratio, qua et Æschines in Timarch. p. 22. pr. conficit, ὅν τινα τρόπον (ὁ κρινόμενος) διῴκει τὴν ἑαυτοῦ οἰκίαν, ὡς παραπλησίως αὐτὸν καὶ τὰ τῆς πόλεως διοικήσοντα: et Icti Romani, tutorem suspectum ex eo, quod in alia male versatus sit, lib. III. 8. Digest. de Susp. Tutor. Non addo in re, usu sæpe cognita, Luciani Epigr. apud Stob. Serm. XV. p. 152. Wess.

Cap. XXX. 2. ἄνδρες τῶν παχέων] Sæpe παχεῖς in Musis ditiores, quorum ὄλβος ἄγαν παχυνθείς, opulentia valde crassescens, uti graviter Æschylus vii. contr. Theb. v. 777. Contra aliorum usu οἱ παχεῖς, quorum mens (sive, ex Sacris Litteris, καρδία) ἐπαχύνθη, stolidi crassoque sub aëre nati. Culte de his omnibus Cl. Schultensius in Salomon. Prov. c. xiv. 24. Wess.

10. δύναμίν τινα] Aliquantum copiarum: Valla. Fac tantillum petiisse co-

piarum, qui noverant; ὀκτακισχιλίην ἀσπίδα Ναξίοισι εἶναι, unde tandem pendebunt sequentia καὶ κατέλθοιεν ἐς τὴν ἑωϋτῶν? an ab ἐδέοντο? Non opinor: voculam τινα mutemus in ἵνα: ut exules Naxii rogarint Aristagoram, εἴ κως αὐτοῖσι παράσχοι δύναμιν, ἵνα κατέλθοιεν ἐς τὴν ἑωϋτῶν, vellet-ne sibi copias dare, ut in patriam possent restitui: voce depravata, καὶ necessario debebat interseri. Sæpissime, quando præcedit εἰ, subjectum ἵνα jungitur optativo: necesse non arbitror ut in eam rem exempla congeram. Ut hoc tempore plebis injuria Naxiorum optimates per seditionem e patria fuere fugati, similis seditio quinquaginta circiter annis ante Naxum agitaverat, quam ex Aristotelis Rep. Naxiorum narrat Athen. VIII. p. 348. B. Valck. —Speciosa utique viri doctissimi conjectura; quæ tamen, quum nullum in libris patrocinium inveniat, quumque locum tueri vulgata scriptura possit, in contextum ab Editore recipi non debuit. S.

21. τῶν δ' ἐπιθαλασσίων τῶν ἐν τῇ Ἀσίῃ] Ultima prudenter et circumspecte addita. Dederat oræ maritimæ præfectum Otanem, cap. 25., ejus præfectura eopse tempore fungentem: verum in Thracia illa, atque ἐν τῇ Εὐρώπῃ. Hic Artaphernes Asiam, in Ægæum porrectam mare, procuravit. Duo, florentibus Persarum rebus, oræ maritimæ videntur præpositi fuisse, Europeæ et Asiaticæ: hanc Hydarnes, regnante Xerxe, sibi injunctam habuit, lib. VII. 135. Thucydidi στρατηγὸς τῶν κάτω audire solet, qualis Tissaphernes in ejus lib. VIII. 5. Wess.

Cap. XXXI. 2. ὡς Νάξος εἴη νῆσος] Laudare non debeo codices e quibus νῆσος exulat. Persæ cum Cycladum insularum nullam tenerent ditione, qui potuit Aristagoras, nisi inprudenter, Naxum, tacita illius positura et indole, Persis occupandam propinare? De Cycladibus Eustath. in Perieg. v. 525. et eo prior Strabo lib. X. pag. 743. B. (p. 485. ed. Cas.) Wess.

4. χρήματα δ' ἔνι πολλά] Quandoquidem Eustath. et tot membranæ, χρήματα δὲ ἔχει dilucide ostendunt, eo in dissensu electionis arbitrium est. Accedo Gronovio, editumque amplector. Sic lib. I. 181. ἄγαλμα δ' οὐκ ἔνι οὐδὲν αὐτόθι ἱδρυμένον: et cap. 183. ἔνθα ἄγαλμα μέγα τοῦ Διὸς ἔνι κατήμενον χρύσεον. Plura se ultro offerent, collecta a Raphelio in S. Paulli Epist. ad Galat. III. 28. Wess.

8. ταῦτα μὲν γὰρ δίκαιον] Nolo, rixosus ne videar, hoc proscribere, probe gnarus, ab Aldo si δίκαιον venisset, et Florentiæ δίκαια maluissent, primas fuisse ablaturum. Olim certe ita loquebantur. Noster lib. VIII. 111. οὕτω τέ σφι κάρτα δοτέα εἶναι τὰ χρήματα: et IX. 22. οὐ ποιέετε δίκαια ἐπὶ τοὺς πατέρας στρατευόμενοι. Thucydides VIII. 106. καὶ ἐνόμισαν σφίσιν ἔτι δυνατὰ εἶναι τὰ πράγματα——περιγενέσθαι, ubi doctissime Dukerus. Alia consulto negligo. Post nonnulla (lin. 14.) αἱρεθῆναι Arch. glossam olet. Conf. cap. 97. Wess.

16. Σὺ ἐς οἶκον τὸν βασιλῆος] Fluxit ex Orientis more, quo οἶκον βασιλῆος regnum regiamque familiam describebant. Tale Hebræorum בית המלך, οἶκος βασιλέως, et sæpissime iteratum בית יהודה, tum בית ישראל. Sic lib. VI. 9. νῦν τις ὑμέων εὖ ποιήσας φανήτω τὸν βασιλῆος οἶκον: et lib. IX. 106. Rex quoque Artaxerxes in litteris, modo genuinæ fuerint, ad Hippocratem, φίλον οἴκῳ βασιλέως τίθεσο, μὴ φειδόμενος ὄλβου. Quo super titulo nonnulla Casaubonus Exercit. ad Baron. XIII. p. 214. Wess.

Cap. XXXII. 9. εἰ δὴ ἀληθής γε ὁ λόγος] Non reluctabor, ubi ex scriptis γέ ἐστι accesserit. Hinc autem diluci-

picor, et ab Herodoto scriptum, ad oppugnationem autem tolerandam sese paraverant, καὶ σιτία καὶ ποτὰ τὸ τεῖχος ἐσάξαντο, id est ἐς τὸ τεῖχος ἦξαντο, et esculenta potulentaque curaverant intra urbem importari. Primum ἐσηνείκαντο τὰ ἐκ τῶν ἀγρῶν ἐς τὸ τεῖχος: ex agris omnia comportaverant in urbem, quæ quidem essent mobilia; pro more degentium in istiusmodi regionibus, in quibus una præsertim urbs tantum esset muro munita. De Naxiis locupletibus scribit Aristot. in Rep. Naxiorum apud Athen. VIII. p. 348. A. τῶν παρὰ Ναξίοις εὐπόρων οἱ μὲν πολλοὶ τὸ ἄστυ ᾤκουν, οἱ δὲ ἄλλοι διεσπαρμένοι κατὰ κώμας. Eadem ratio fuit in Attica; sæpius itaque leguntur, in historia quoque recentiori, tempore Philippi et Alexandri, (Demosth. p. 140, 68. Diodor. Sic. T. II. p. 162.) omnia mobilia e pagis in Athenas Attici comportasse; inprimis bello Peloponnesiaco: præter Thucyd. testis est Aristoph. 'Ιπ. v. 789. et 802. 'Αχ. v. 72. Εἰρ. 631. ubi Schol. διὰ τὰς συνεχεῖς τῶν πολεμίων εἰσβολὰς ἐσκευαγωγήσαντο εἰς τὴν πόλιν οἱ ἀπὸ τῶν ἀγρῶν. VALCK.

12. ἀπαλλάσσοιντο] Male Mediceo eveniat, cujus imperio Græcis inauditum ἀπαλλάσσαιτο sermonis ornatum fœdavit. Sexcenties illibatam sedem, quod restituimus, tuetur, et inconsulto unius jussu novam induere speciem debuit? WESS.

CAP. XXXV. 2. ἐκπληρῶσαι] 'Εκτελέσαι Arch. acceptum glossæ fero. WESS.

5. ἀπαιρήσεσθαι] 'Απαιρεθήσεσθαι instauratum a Gron. laudibus fert D'Orvillius ad Chariton. lib. I. 12. p. 127. Ego ἀπαιρήσεσθαι non adspernor: tritum enim olim, cui passivum recentiorum acumen substituit crebro. Dederat Aldus πολλὸν ἐλασσώσεσθαι: maluerunt ἐλασσωθήσεσθαι, lib. VI. 11. Talium copiam post Küsterum et Dukerum conduxit Hemsterhusius ad Thomæ Τιμήσεται et Piersonius in Mœrid. p. 367. WESS.—Sic c. 34, 4. πολιορκησόμενοι, ubi πολιορκηθησόμενοι exspectasses. S.

6. τὸν ἐστιγμένον τὴν κεφαλὴν] "Æneas in Poliorcetico et Polyænus l. 1. idem tradunt." GALEUS. Quæ Gellio vocatur Noct. Att. XVII. c. 9. inopinabilis latebra barbarico astu excogitata, sic ipsi denarratur, ut alium sequutus videatur auctorem, qui fraudem magis fecerit verisimilem. Ex Herod. rem enarrat Tzetzes Chil. III. v. 512. et IX. v. 228. etc. Sic autem Æneas in Poliorcet. c. 31. ut ipsa retinuerit pleraque omnia Herodoti verba: 'Ιστιαῖος βουλόμενος τῷ 'Αρισταγόρᾳ σημῆναι (excidit ἀποστῆναι·) ἄλλως μὲν οὐδαμῶς εἶχεν ἀσφαλῶς δηλῶσαι, ἅτε φυλασσομένων τῶν ὁδῶν, καὶ οὐκ εὔπορον (ὂν addendum:) γράμματα λαθεῖν φέροντα·—tandem τὰ δὲ στίγματα, inquit, ἐσήμαινεν ἃ δεῖ ποιεῖν: secundum Herod. ἀπόστασιν. Auctore Polyæno I. 24. capiti hæ literarum inerant notæ: 'Ιστιαῖος 'Αρισταγόρᾳ. 'Ιωνίαν ἀπόστησον. VALCK.

CAP. XXXVI. 7. ὁ λογοποιὸς] Idem Hecatæo titulus, lib. II. 143. V. 125.; etiam Æsopo lib. II. 134. sed diversa ratione; hic fabulator, ille historicus, ex justa Vossii de Histor. Gr. lib. IV. 3. opinione. Bene Harpocratio, Λογοποιὸς, ὁ ὑφ' ἡμῶν ἱστορικὸς λεγόμενος, ex Isocrate et Nostro, ubi docte Maussacus et Valesius. 'Εκαταῖος, ὁ λογοποιὸς Arriano 'Αναβ. II. 16. Λογοποιοὶ, historiarum scriptores, Xenophonti Κυρ. παιδ. VIII. p. 229. D. aliisque. WESS.—Pari ratione ipse etiam Herodotus noster, quum aliis, tum Arriano 'Αναβ. III. 30. λογοποιὸς nominatur. S.

10. ναυκράτεες τῆς θαλάσσης] Una voce θαλασσοκράτορες Thucydidi lib. VIII. c. 83. dicuntur Chii Milesiique; qua forma Herodoto VI. 9. sunt ναυ-

κράτορες: hanc ego vocem Thucydidi libenter restituerem p. 391, 98. (lib. VI. c. 18.) ubi vulgatur in Alcibiadis oratione: καὶ ἀπιλθεῖν αἱ νῆες παρέξουσιν· αὐτοκράτορες γὰρ ἐσόμεθα καὶ ξυμπάντων Σικελιωτῶν. Athenarum quidem civitas ratum erat habitura quidquid egissent Alcibiades et collegæ, imperatores αὐτοκράτορες constituti: sed hic vocem non convenire sensit et Schol. Corrigo primum παρέξουσι· ναυτοκράτορες γὰρ, navium enim copia præstabimus omnibus Siciliensibus: sed scripsisse puto Thucydidem ναυκράτορες: ubi vulgatur alterum, ναυκρατόρων præbent optimi Codd. p. 370, 84. p. 373, 91. In Herod. si vel codex daret ναυκράτορες, alterum satis adfirmaret nomen usitatissimum Ναυκράτης. Valck.

18. ἐν τῷ πρώτῳ τῶν λόγων] Non dissentio á MSS. Alibi ἐν τοῖσι πρώτοισι τῶν λόγων, lib. VII. 93. uti et Strabo lib. XV. p. 1011. B. (p. 690. A. ed. Cas.) Τὰ vero ἐν Βραγχίδῃσι Crœsi donaria lib. I. 92. annumeravit; quæ ex Hecatæi saniore suasu Aristagoras in usum si vertisset, multo fuisset contra Persas instructior, ac Xerxi ea intervertendi atque auferendi præcidisset occasionem. Geographum vide lib. XIV. p. 941. B. (p. 634. c.) Wess.

Cap. XXXVII. 3. Τερμερέα] Auspiciis utor Schedarum, quibuscum Steph. Byz. Τέρμερα, πόλις Λυκίας, ἀπὸ Τερμέρου. ὁ πολίτης Τερμερεύς. Fuit in Cariæ Lyciæque finibus. Cariæ Τερμέριον et χωρίον Τέρμερον agnoscit Strabo lib. XIV. p. 971. A. (p. 657. B. ed. Cas.) cui Cariæ in situ Herodotus lib. VII. 98. congruit. Wess.

8. ἰσονομίην ἐποίησε τῇ Μιλήτῳ] Laurentius statum reipublicæ Mileti constituit, haud plene. Ἰσονομίη et Τυραννὶς contra se ponuntur; estque illa juris quædam inter cives æquabilitas, qualis populari in statu. Mæandrius post Polycratis, tyranni Samii, fata dilucide, ἐγὼ δὲ ἐς μέσον τὴν ἀρχὴν τιθεὶς, ἰσονομίην ὑμῖν προαγορεύω, lib. III. 142. Vise ibid. c. 80. Wess.

Cap. XXXVIII. 3. οἱ πλεῦνες μετίεσαν] Expunxi (αὐτῶν) pronomen, ex prægressis inculcatum temere. Tyranni abierunt quidem, sed civium voluntate dimissi; Histiæus, Tymnæ filius, in castris deinceps Xerxis fuit, lib. VII. 98. Atque ea expedita satis: molestissima, quæ consequuntur, (lin. 8.) ἔδεε γὰρ δὴ συμμαχίης —— ἐξευρεθῆναι: ultimum si nusquam foret, leni flueret oratio tractu: cum mordicus tamen scripti retinent libri, Pavii molimen ἔδεε — συμμαχίη τινὸς οἱ μεγάλη ἐξευρεθῆναι reformat; Reiskii, συμμαχίην τινά οἱ μεγάλην ἐξευρεθῆναι. Utri adplaudam, hæsito, ob Herodoteæ abundantiæ morem. Wess. — Structura orationis in hunc modum fuerit concipienda: ἔδεε γὰρ δὴ συμμαχίης τινὸς μεγάλης (ὥστε) ἐξευρεθῆναί οἱ: opus enim fuit magna quapiam armorum societate, quæ illi erat exquirenda, invenienda. Similem structuram habes in Euripidis Med. v. 1396. ubi vide quæ Porsonus adnotavit. S.

Ibid. οἱ πλεῦνες αὐτῶν ἀπίεσαν] Ionice Herodoto ἀπίεσαν significat dimittebant: hic itaque scribendum ἀπῄεσαν, id est ἀπηλλάσσοντο, quod hujus etiam vice reponendum est ex Codd. p. 425, 18. (VII. 142, 2. Immo vero ἀπίεσαν (dimittebant, dimiserunt) recte h. l. tenent libri omnes.) In istis, (lin. 8.) ἔδεε γὰρ δὴ συμμαχίης τινός οἱ μεγάλης ἐξευρεθῆναι, postremum non sane delendum, ut ille putabat; superfluum adjicitur more Herodoteo: sic ἀνιεῖσι τὰς τρίχας αὔξεσθαι, p. 102, 7. (II. 36. 4.) atque alibi similia reperiuntur. Valck.—At longe diversa utriusque loci ratio. In illa ῥήσει, II. 36. 4. Αἰγύπτιοι —— ἀνιεῖσι τὰς τρίχας αὔξεσθαι, legitime omnia procedunt, nec poterat verbum αὔξεσθαι

abesse: hic contra, si abesset verbum ἐξενεχθῆναι, reliquo sermoni per se sententiæque ratio constaret; ipsumque verbum adjectum videri poterat structuram orationis turbare. S.

Cap. XXXIX. 4. Ἀναξανδρίδῃ γὰρ ἔχοντι γυναῖκα, etc.] De Anaxandride ejusque duabus uxoribus narrata contraxit in pauciora verba Pausan. in Lacon. p. 211. (lib. III. c. 3.) Apud hunc Anaxandrides Lacedæmoniorum μόνος γυναῖκάς τε δύο ἅμα ἔσχεν, καὶ οἰκίας δύο ἅμα ᾤκησε. Herodotus (c. 40. 9.) γυναῖκας, ait, ἔχων δύο, διξὰς ἱστίας οἴκεε, ποιέων οὐδαμᾶ Σπαρτιητικά: quinimo nec in universum Ἑλληνικά. Nam, quidquid nonnulli nobis narrent, nusquam in Græcia florente licuit duas simul uxores habere, nisi certas interdum ob rationes, permissu magistratuum vel populi; præsertim διὰ σπάνιν ἀνθρώπων, quod semel Athenis accidisse legitur. Est in his, cap. 40. (lin. 6.) rara vox ἐξίσιος de repudio posita, quam enotatam Eustathio supra jam fuit observatum ad lib. III. c. 148. Valck.

8. Εἴ τοι σύ γε σεωυτοῦ] Placuit scriptura, priore conmodior. Per autem egregie Med. pluresque alii, γενὸς τὸ Εὐρυσθένεος γενέσθαι ἐξίτηλον. Vulgatum enim antea, optimo Gronov. judice, absurdissimum. Procopius, sollers priscorum æmulus, Bell. Pers. lib. I. 5. ὅτι μὴ ἐξιτήλου παντάπασι γένους τοῦ βασιλείου (Persarum) ὄντος: et lib. II. 22. Wess.

10. ἐπεί τε τοι οὐ τίκτει ἐκ σέο, ἄλλην δὲ γῆμον] In ambiguo animus fuit, retinendum-ne Aldi ἄπες, an furcillis ejiciendum: tot tandem conspirans Codicum imperium hanc in partem inpulit. Videntur (quæ Celeb. etiam Gronovii sententia) consulto infaustum vocabulum silentio Ephori pressisse, eaque solum subjecisse, quæ divortium innuebant clarissime. Pausanias, eodem in negotio occupatus, τὴν γάρ οἱ (Anaxandridæ) πρότερον συνοικοῦσαν, ἀρίστην τὰ ἄλλα οὖσαν, συνέβαινεν οὐ τίκτειν, ubi ἀρεστὴν vere Steph. Berglerus, quo καταδυομένην doctissimus scriptor et Nostri sectator industrius explicuit, Laconic. c. 3. p. 211. Wess. — Ut supra scriptum, οὐ τίκτει ἐκ σέο, ἄλλην δὲ γῆμον, sic edidit Wess. et sic in MSS., qui ad nos venerunt, legitur cunctis. Qua in scriptura primum illud observandum, post ἐπεί τε τοι οὐ τίκτει, (quoniam *tibi* non parit) non modo supervacaneum esse quod adjicitur ἐκ σέο, sed prorsus etiam incongruum. Tum vero, ante ἄλλην δὲ γῆμον desiderari aliud verbum in imperativo positum, cum Valla (qui, *ea repudiata* aliam ducito, in Latinis posuit) pulcre vir doctus viderat qui Aldinam curavit editionem; ideoque ex conjectura verbum ἄπες adjecit, quod alii omnes tenuerunt editores, donec a Wesselingio ejectum est, qui luxatam claudicantemque repræsentare orationem maluit, quam verbum admittere contra consentientium librorum auctoritatem insertum. Quod nemo viderat, id *Schæferi* non effugit perspicaciam: nempe in importuno illo ἐκ σέο latebat, immo tantum non planissime inerat, illud ipsum quod desiderabatur verbum ἔξεο, dimitte imperativus mediæ formæ verbi ἐξίημι: unde nomen ἔξεσις, (dimissio, divortium) derivatur, quo idem Scriptor noster paullo post (cap. 40, 6.) eadem in narratione utitur. Literam Ξ antiquitus duabus literis ΧΣ exprimi solitam fuisse, e vetustis inscriptionibus docuit Montfaucon Palæogr. p. 131. et 139. seq. Facile credas, multos etiam scribas ΚΣ pro Ξ posuisse; quod vulgo Æolibus in usu fuisse veteres Grammatici adnotarunt. Vide Gregor. Corinth. de Dial. Æol. §. 39. et Grammaticum Meermannianum in Bastii editione Gregorii p. 661. §. 14. S.

Cap. XL. 6. τῆς ἐξέσιος] Eustath. ἀπόπεμψιν γυναικὸς ἤτοι διαζύγιον verissime exponit, Homericum ξύνεσις τε δύω ποταμῶν illuminans. Quo de genere in Aristotelis Eth. Nicom. II. 7. ὁ μὲν γὰρ ἄσωτος ἐν μὲν προέσει, abjiciendis opibus, ὑπερβάλλει: et apud Clement. Alex. Pædag. II. 10. p. 223. εἰς δὲ τὴν πρόεσιν αὐτοῦ (σπέρματος) ἀνδρωσάτη. Merum itaque interpretamentum, quod Ask. offert, ἐξώσιος. Sequens ποιέων οὐδαμῶς Σπαρτιητικὰ (lin. 10.) perite N. Cragius lib. III. Rep. Lacedæmon. p. 234. Clementi objecit Alex., Spartæ ἐπιτίμιον μονογαμίου, monogamiæ pœnam, sancitam olim prodenti, Stromat. II. p. 505. Κακογαμίου pœnam isthic Lycurgi statuerant leges, fortasse (quæ doctissimi viri elegans divinatio) Clementi restituendam. Wess.

Cap. XLI. 3. ἔφεδρον βασιλέα] Camerarii ac Porti haud repudio successorem. Putes Clearchi illud apud Xenophontem Ἀναβ. II. p. 159. ed. Hutch. πρὸς βασιλέα τὸν μέγιστον ἔφεδρον ἀγωνιζοίμεθα esse geminum, sed discrepat: vindex est, quod Budæum non latuit. Alias vocabuli notiones, ab ill. Spanhemio ad Callimachum atque Aristophanem explanatas cum maxime haud moror, nedum (lin. 5.) ἴσχουσαν δὲ αὐτὴν ἀληθέϊ λόγῳ sive communiore dictione ἔχουσαν ἐν γαστρὶ Pausaniæ: quod iterum iterumque succedit (lin. 10.) ἰθέως ἴσχε, lucem præcedenti adspergit. Wess.

[4. συντυχίῃ ταύτῃ χρησαμένη] Idem hoc valet ac κατὰ δαίμονα, qua de formula et similibus disseruit *Valck.* ad III. 153, 5. ubi pro Herod. I. 3. oportebat Herod. I. 111, 4. S.]

Cap. XLII. [2. ἀκρομανής τι] Admodum furens reddidit Gronov. idque tenuit Wess. Similiter Portus: "ἀκρομανὴς, summe insanus, supra modum insanus," suffragante Schneidero in Lexico crit. At profecto in colloquio cum Aristagora (cap. 49—51.) non admodum insanum aut furiosum se præstitit hic Cleomenes. Et progressu quidem temporis incidisse eum in furorem (ὑπέλαβε αὐτὸν μανίη νοῦσος) ipse Herodotus VI. 75. tradit; antea vero nonnisi ὑπομαργότερον fuisse, id est, hebetiore ingenio, haud satis compotem mentis, ibidem ait. Itaque commodius mihi visum est id quod Valla hic posuerat, mentis inops; et fere furiosus in Latinis nostris posui: poteram semifuriosus, aut subinsanus. Nempe, quod præeunte doctissimo Viro *Corayo* ad Athen. III. 119. a. (Animadv. T. II. p. 331.) et ad Athen. IX. 385. b. (Animadv. T. V. p. 116.) monui vocab. ἄκρος aliis nominibus adjectivis præpositum minuit nonnihil et temperat vocabuli significationem, fere ut in Latino sermone particulæ sub aut semi nominibus præpositæ. Cæterum vile et triviale (εὐτελέστερον) vocabulum ἀκρομανὴς judicavit Pollux VI. 125. S.]

8. αἰτήσας ληὸν] Tralaticium est ac leve, nec tacendum: novum enim specimen audaciæ amanuensium. Ecquis in animum inducet, modo λαὸν, modo λεὼ II. 129. hic ληὸν, nulla præsertim variandi necessitudine, scribere decrevisse? Ἄγον (posthabito, qui Ionum mos, augmento) et ἄγε Aldus et Codices nonnulli dederunt I. 70. 166. 170. II. 125. etc. Mutatur ἦγον et ἦγε ex reliquorum consuetudine Græcorum. Mihi institutum non placet. Wess.—Teneri utique Ionicum ἄγε debuit. Sed, ad ληὸν quod spectat, unde, quæso, hanc vocabuli formam, qua quidem et alios nonnullos auctores, sed eos paucos admodum, usos esse constat, (vide mox Adnotat. Valck.) arripuisse putabimus librarios, nisi vetustis in libris eam reperissent? Varietatem non in rebus modo exponendis, sed in ipsis etiam

vocabulorum formis amare Nostrum, jam sæpenumero observavimus. Et quidni hanc veniam concedemus luculentissimo Scriptori, qui natione quidem Doriensis, Ionico tamen maxime idiomate Musas conscripsit suas, cæterum in Attica colonia majorem fere vitæ partem transegit, ac diversissimis et temporibus et locis Historias hasce, quibus nobis licitum est frui, composuit? S.

Ibid. αἰτήσας ληὸν Σπαρτιήτας ἦγε ἐς ἀποικίην] Pausan. III. (cap. 3. extr.) p. 211. Δωριεὺς (οὐ γὰρ ἠνείχετο ὑπακούειν Κλεομένει μένων ἐν Λακεδαίμονι·) ἐς ἀποικίαν στέλλεται. Vulgabatur in Herod. αἰτήσας λαὸν Σπαρτιήτας, ἄγε. ληὸν Σπ. ἦγε dedit Vir Cl. ex Med. et utramque mutationem vocat perelegantem. Vellem parcius ista talia viris egregiis exciderent: cur ἦγε censeretur elegantius Homerico et Herodoteo ἄγε? Ληὸν nusquam alibi præbet Herod. neque etiam Portus aut Maittairius invenerunt: hoc tamen facile commendant νηὸς, Hesychius, et Heraclidis auctoritas. Eustath. in Od. β′. p. 93, 32. (p. 1443. ed. Rom.) Ληὸς, ὁ λαὸς, οὗ μέμνηται Ἡρακλείδης, καθ' ὁμοιότητα τοῦ Νηὸς, ναὸς, καὶ παὸς, πηὸς, ὁ ἐξ ἀγχιστείας προσγενής· (lege πρὸς γένους·) οὔπω δὲ ἦν ἐπὶ Ὁμήρου ἐν χρήσει τὸ Ληός. Apud Hom. πηὸς frequentatur. Ubi παῶν habet Nicand. Ther. v. 3. ibi Schol. ἐν ἐνίοις, ait, δωρίζει. Valck.

11. ἄνδρες Θηραῖοι] Jure ita Med. Valla et alii. Eustathii ἀποικία δέ ἐστιν ἡ Κυρήνη νησιωτῶν Θηβαίων, ad Perieg. v. 213. simillima in macula erat, bene a T. Fabro lib. I. Ep. 9. erasa. Κάλλιστον Libyæ tractum, χῶρον, quem colonis Dorieus occupavit, ad amnem Cinypem, lib. IV. 175. et 198. offert. Haud vero scio, præstet-ne ex schedis οἴκισε. Favet opinanti γῆν κτίσων, superius (lin. 9.) positum, quo colonia designatur manifesto. Hæc autem continuo nexa et sequentia, (lin. 14.) expulsum Dorieum esse ὑπὸ Μακέων τε καὶ Λιβύων, procederent inducta copula melius. Omnes Afri, Λίβυες: eorum natio, cujus advenæ in agris consederant, Macæ. Carthaginienses optime disjunguntur, quippe originis alius, nec veri Λίβυες. Quas etiam in partes Cl. Pauw discessit. Wess.

14. ὑπὸ Μακέω τε καὶ Λιβύων] Distinguuntur quidem interdum Φοίνικες sive Καρχηδόνιοι, et Λίβυες, sive veteres indigenæ: sed Μάκας et Libyas quis alius ista ratione distinxit? Μάκαι, Λιβυκὸν ἔθνος, memorantur Herodoto IV. 175. et aliis. Ex Scylacis p. 112. licet æstimare, cur hi potissimum illinc expulerint Spartiatas. Secundum Herod. Macarum Gindanes fuere vicini, horum Lotophagi: Λωτοφάγων δὲ (IV. 178.,) τὸ παρὰ θάλασσαν ἔχοντες Μάχλυες. Fortasse Μαχλύων, aut alterius Africani populi nomen, non Λιβύων scripserat Herodotus. Valck. — Possis καὶ Λιβύων intelligere tamquam esset καὶ ἄλλων Λιβύων. Sed ne opus quidem est ut eo confugiamus. Ad Herodoti morem loquendi attentus lector jam frequenter observaverit, ita solere illum subinde τε καὶ inter duo nomina interserere, ut non distinguatur alterum ab altero, sed ut (quemadmodum fere in adpositione quam vocant Grammatici) alterum altero declaretur. Sic jam haud procul a principio operis, lib. I. c. 2, 8. ἐς Αἶάν τε τὴν Κολχίδα, ait, καὶ ἐπὶ Φᾶσιν ποταμόν. I. 16, 4. Κυαξάρῃ τε — ἐπολέμησε καὶ Μήδοισι. I. 27, 8. ἐς Σάρδις τε καὶ ἐπὶ σέ: et similia alia multa. Pro ἐξελαθεὶς, quod lin. 15. cum aliis editoribus tenuimus, potuerat perinde asperior forma ἐξελασθεὶς probatis e codicibus recipi. S.

Cap. XLIII. 1. ἀνὴρ Ἐλεώνιος] Ejusdem Cl. Pavii Ἑλικώνιος conjectura est, quandoquidem nulla in Peloponneso urbs Eleon, notissima Helice, cujus gentile Ἑλικώνιος lib. I. 148. Esto: unde

Anticharem domo Peloponnesium fuisse discimus? an, quod eam in regionem reduci Dorieo consilii rationem proposuerit? Non opinor. Ἐλεῶνα Poëta memorat Iliad. β'. 500. et Strabo prope Tanagram (in Bœotia) lib. IX. p. 622. (p. 405. ed. Cas.) Hinc Ἐλεώνιος apud Ethnicographum in Νεών. Erycem quod attinet et Herculem, sibi posterisque certa lege Erycinam regionem adquirentem, ad Diodori lib. IV. 23. expositum satis puto. Wess.

2. ἐκ τῶν Λαΐου χρησμῶν] Quibus veteres innotuerant fatidici, his equidem crediderim hoc in loco Laïum sæpe fuisse suspectum; quo nomine vatem oracula edidisse non alibi, credo, legerant. In Luciani T. III. p. 241, 23. Solanus: Quis, ait: unquam fando audivit Telephum inter vates habitum? Sed cui non innotuit Τήλεμος Εὐρυμίδης, ὃς μαντοσύνῃ ἐκέκαστο? hujus nomen illic non dubitanter ponendum pro Τήλεφος. Hic vellem æque commode τῷ Λαΐου verum nomen a me posset substitui: longum Græcorum χρησμολόγων catalogum erudite contexuit Clemens Alex. Strom. I. p. 398 seq. Nullus inter istos Λάϊος: literas proximum accedit Ἰάμου nomen. Iamus notissimus, a quo genus ducebat πολύκλειτον καθ' Ἕλλανας γένος Ἰαμιδᾶν, Pindaro celebratum Ol. VI. 120. sed neque Iami memorantur oracula. Forsan usitatius hic latet nomen Βάκιδος, ex eodem agri Tanagræi pago nati, unde fuit hic Herodoteus Antichares, ἀνὴρ Ἐλεώνιος dictus, ut certe fuit unus Bacidum ἐξ Ἐλεῶνος τῆς Βοιωτίας, Schol. in Aristoph. Εἰρ. v. 1071. vide Scheffer. et Jac. Perizon. in Æliani Var. Hist. XII. c. 35. Hoc Spartiatæ consilium dedit Eleonius Antichares, Heracleam conderet in Sicilia, ἐκ τῶν Λαΐου (vel cujuscunque tandem) χρησμῶν φὰς, Ἔρυκος χώρην πᾶσαν εἶναι Ἡρακλειδέων. Doriea ceterosque in Siciliam colonos profectos scribit Pausan. III. p. 247. τὴν Ἐρυκίνην χώραν νομίζοντας τῶν ἀπογόνων τῶν Ἡρακλέους εἶναι, καὶ οὐ βαρβάρων τῶν ἐχόντων. Quem sequenti Cap. XLIV. (lin. 2.) memorat Sybaritarum Regem Τῆλυν, is primum fuisse videtur δημαγωγὸς, ut dicitur Diodoro XII. c. 9. ubi notat Wess. Valck. — Quidni vero τοὺς Λαΐου χρησμοὺς intelligeremus oracula Laio data? Sic quidem percommode *Larcher* accepit, ut sit Λαΐου genitivus objecti quem Grammatici vocant, quemadmodum in illo Sophoclis Œd. Tyr. v. 907. Λαΐου παλαιὰ θέσφατα: et Electr. 343. ubi τἀμὰ νουθετήματα, non sunt consilia a me data, sed *mihi* data. Plura ejusdem generis exempla Aug. Matthiæ collegit in uberiore Grammat. Græc. §. 313. quibus, si quis id agat, alia ex Herodoto adjici poterunt. S.

[Pro ἐκ τῶν Λαΐου χρησμῶν malit Bothius ἐκ παλαιῶν χρησμῶν. S.]

Cap. XLIV. 2. καὶ Τῆλυν] Tyrannidem occupaverat, eadem prius dejectus quam Sybaritas inter et Crotoniatas bellum exardesceret, ni Heraclides Ponticus, quod arbitror, fallat in Athenæi XII. 4. p. 521. (cap. 21. nuperæ edit.) Potior Herodoti, illi propioris tempori. auctoritas; cui Diodorus lib. XII. 9. paria facit, δημαγωγὸν adpellans, quippe blanda vulgus oratione ad ditiores exilio multandos, unde belli, Pythagoræ ætate gesti, origo, concitantem. Consimili δημαγωγοῦ titulo Cypselum, Corinthiorum tyrannum, Aristoteles ornat Polit. lib. V. cap. ult. Wess.

9. τῶν Ἰαμιδέων μάντιν] Laurentii Amadeorum vel Iamideorum vaticinum castigavit Faber lib. I. Ep. 19. qui de Iamo et Iamidis plura, et Pet. Victorius lib. XIII. Var. c. 15. Adsolebat τὸ πολύκλειτον καθ' Ἕλλανας (verba sunt Pindari) γένος Ἰαμιδᾶν inter vaticinandum, Criticis testibus ad Olymp. Od. VI., τῇ διὰ τῶν ἐμπύρων μαντείᾳ uti,

quorum observationi Pausanias adstipulatur lib. VI. 2. Atque illa sunt Nostri ἱρὰ (lin. 12.) τὰ οὐ προσχώρεις χρηστὰ θυομένῳ Calliæ: neque enim in dubitationem venit, quin Cl. Gronov. præclare ex schedis instauraverit. Peperit, quod ante legebatur, crebra in προσχωρεῖν et προχωρεῖν confusio lib. VIII. cap. 108. Thucyd. II. 5. atque apud alios. Mox (lin. 13.) ταῦτα δὲ οὐκ οὗτοι λέγουσι integræ sanitatis forent, modo infitians vocula, a Valla non versa, exularet. Vulgato succurritur, ταῦτα δὲ ὡς οὗτοι λέγουσι a Pavio, ταῦτα δέ κου οὗτοι a Reiskio. Mihi ineptissimum οὐκ exilio in tenebras damnandum censetur. Wess. — Vide Var. Lect. (ed. S.) S.

[Pro ὧν οὗτοι, ut jam olim in Notis ad Terent., sic etiam nunc οἰκότα corrigit, monetque Bothius scripturam codicum Brit. οὐκ οὕτως, ex οἰκότως esse natam, glossemate illo quidem τοῦ οἰκότα. S.]

Cap. XLV. 2. παρὰ τὸν ξηρὸν Κράστιν] Laurentianum prope Crastin, lapidum maceriam, unde processerit, non enputo. Ortelius, Pinedo, et Galeus ob Κράστου Arch. conparant Stephani Κράστον, πόλιν Σικελίας τῶν Σικανῶν, longe aberrantes. Hæc Siciliæ urbs; Κρᾶστις amnis Italiæ. De Sicula Crasto bene Ph. Cluverius Sicil. Antiq. II. p. 391. Crastin (tametsi de Sybari et ejus positura diligenter) ne verbulo tangens, Ital. Antiq. III. p. 1265. Equidem, quod olim (in Diss. Herod. p. 184.) professus sum, Κρᾶθιν et Ἀθηναίῃ ἐπωνύμῳ Κραθίῃ scripsisse Herodotum, non muto. Sybaris sita erat ἀνὰ μέσον δυοῖν ποταμῶν, τοῦ τε Συβάριος καὶ Κράτιος in Diodori XI. 90. et XII. 9. De Crasti silentium. Porro ubi de Ægis Achaiæ Noster I. 145. ἐν τῇ Κρᾶθις ποταμὸς ἀέναός ἐστι, ἀπὸ τοῦ ὁ ἐν Ἰταλίῃ ποταμὸς τὸ οὔνομα ἔσχε, alludente et eadem imitante Pausania VII. 25. Cur illum quæso Achaiæ perennem amnem, ἀέναον ποταμὸν, vocat si idem Italico conveniret? Παρὰ τὸν ξηρὸν Κρᾶθιν ubi hic valuerit, discriminis in aperto caussa. Torrens hieme Crathis fluebat, æstatis tempore sæpe ξηρὸς, siccus: par indoles sicco Tanagro in Virgilii Georg. III. 151. ubi Servii ex vero adnotatio, *Sicci* ad tempus æstatis relatum est: est enim hieme torrens. Bene in Glossis: Ξηροπόταμος, torrens. Wess.—Quantumvis probabilem emendationem nihilo magis tamen, quam ipse Vir præstantissimus, in contextum recipere ausus sum. Fieri potest, ut idem rivus, ille præsertim Italicus, promiscue utrolibet nomine, Crastis et Crathis, fuerit adpellatus. S.

14. πολλαπλήσια] Justum hoc. Sic VII. 48. τὸ Ἑλληνικὸν στράτευμα φαίνεται πολλαπλήσιον ἔσεσθαι τοῦ ἡμετέρου: tum VIII. 140, 1. ἄλλη παρέσται πολλαπλησίη: et c. 143. Wess.

Cap. XLVI. 1. Συνέπλεον δὲ Δωριέϊ, etc.] Præter populares Spartiatas nullos e veteri saltem Græcia habuit Dorieus συγκτίστας: non certe Atheniensem, qualem nobis interpres præbet Pausaniæ p. 247. ubi Ἀθήναιος, Athenæus, proprium fuit Spartiatæ nomen, uni τῶν ὁμοῦ Δωριεῖ — στειλάντων ἐς Σικελίαν: quale nomen hic apud Herod. inter συγκτίστας est Θέσσαλος. Memorantur in historia Græca Atheniensis Λακεδαιμόνιος, Lacon autem cui nomen fuerit Ἀθήναιος: hoc vero nomine insignes fuerunt plurimi. Talia frequenter sunt ab interpretibus obscurata. De Dorieo, qui perierit in Sicilia ab Egestæis interfectus, iterum Herod. VII. 158. et 205. Una cum illo hic Cap. XLVII. periisse traditur Philippus Crotoniata, cujus Olympionicæ, ob formæ præstantiam ut herois ab Egestæis culti, meminit ex Herod. Eustath. in Iliad. γ'. p. 290, 35. (p. 383. ed. Rom.) Valck.

4. Ἐγεσταίων] Variare in urbis Egestæ scriptura Codicum exaratores locu-

ples testis Cl. Wasse ad Thucydid. VI. 6. est. ΕΓΕΣΤΑΙΩΝ numi apud Parutam id postulant, quod exstat. Idem in Thucydide, Diodoro, (non tamen sine discordia lib. IV. 23.) Pausania, Stephano; etiam infra VII. 158. in Arch. aliisque. (ubi vide Var. Lect. ed. S.) Legendus est doctissimus Sylburgius ad Dionys. Halicarn. lib. I. Ant. Rom. p. 42. Wess.

[5. περιεγένετο τούτου τοῦ πάθεος] Requirebam ἐκ τούτου: sed præpositionem ignorant libri omnes, quæ adeo subintelligenda fuerit. S.]

8. Πυθαγόρεω] Numero MSS. Πυθαγόρεω nomen vincit. Dubia tamen in re pati possum, suum cuique ut sit arbitrium. (Nec vero mirum est, nomini minus noto vicinum omnibus notissimum prætulisse librarios.) Oppressos Doriei ab Egestanis comites non præteriit Pausan. lib. III. 16. De Carthaginiensibus et belli in hos colonos ambitioso colore Diodor. IV. 23. Vide Musam VII. 205. Jam τυραννίδα ἐπιχείρησε Arch. (lin. 9.) non sine exemplo: quale τοὺς ἐπιχειρέων hujus libri princ. et πάντα ἐπιχειρεῖ Clem. Alex. III. Pædag. p. 264. Plura Perizonius ad Æliani Var. VII. 13. et Reiskius Animadv. in Dion. Chrysostom. p. 14. Wess.—Hisce præeuntibus auctoribus Schæferus structuram verbi paullo rariorem, quam cod. Arch. offerebat, vulgatæ prætulit scripturæ. Quod uti non improbo factum, sic de exemplo ex Musis petito, ad quod Wesselingius provocavit, monere debeo, admodum illud quidem dubium esse: nam quod V. 1, 8. legitur, τοὺς δὲ ἐπιχειρέων, aut valde equidem fallor, aut τοὺς non ad Perinthios refertur, sed ad Pæones, qui jubentur illos adgredi, subintelligitur autem dativus αὐτοῖς, nempe Περινθίοις. S.

[11. ἐπὶ Διὸς ἀγοραίου βωμὸν] De Jove ἀγοραίῳ vide Taylor ad Lys. p. 191. pag. 70 seq. ed. Reisk. S.]

Cap. XLVII. 4. εἴχετο πλέων] Mendam agnoverunt docti homines, Pavius, D'Orvillius, Reiskius, Abreschius, a Stephani operarum peccato ortam et propagatam. Prudentior Aldus, quem insuper habitum miror. Mox τὸ ἑωϋτοῦ κάλλος (lin. 7.) non oportere in κλέος abire, Eustathii indicio constat; qui etiam rectissime αὐτὸν ἱλάσκοντο, ut Arch. et Vind., postulante sermonis serie omni. Designatur, quid fieri solebat Egestæ. Wess.—At, cur potissimum ἱλάσκοντο præferendum præsenti ἱλάσκονται judicaremus, non magis equidem, quam Schæferus, exputare potui Eustathii quidem testimonium pro scriptura ista invocari non debuit: rem ille ex Herodoto refert, non ipsa Scriptoris verba repræsentat. S.

Cap. XLIX. 4. χάλκεον πίνακα] Æneam laminam, tabulam vocat Geographicam, in qua γῆς ἁπάσης περίοδος ἐνετέτμητο. Ad opulenti juvenis superbiam deprimendam ubi dicitur Alcibiadi monstrasse Socrates, quantillum in orbis tabula spatium occuparet Attica, πινάκιον vocat Ælianus ἔχον γῆς περίοδον, Var. III. 28. Notant ibi Kühn. et Perizon. Pleraque huc spectantia jam dederat Marsil. Cagnatus Var. Obs. IV. c. 5. Omiserunt ex Theophrasti testamento locum, quo jubet ἀναθεῖναι τοὺς πίνακας, ἐν οἷς αἱ τῆς γῆς περίοδοί εἰσιν, εἰς τὴν κάτω στοάν, apud Diog. Laërt. V. 51. Valck.

8. τὰ κατήκοντα] Laurentii ex Stoæ forulis, officia enim sunt talia, merito recusavit Reiskius. Τὰ κατήκοντα, et τὰ κατήκοντα πρήγματα, res sunt urgentes et præsentes, περὶ τῶν κατηκόντων λέγοντες, de præsenti rerum statu colloquentes, lib. I. 97. et ἐπεὶ δὲ τοῖσι κατήκουσι πρήγμασι τάδε ποιητέα εἶναι, lib.

VIII. 19. Portus eadem animadvertit. Stoicorum τὸ καθῆκον ex Cicerone Offic. I. 3. et Diogene VII. 108. atque aliis cognitissimum. Wess.

16. τόξα καὶ αἰχμὴ βραχέα] Gronovius ad hæc bene.' Valla, Brissonius, Stanleius, breves hinc arcus et breve spiculum sumentes, βραχέα numero multitudinis videntur intellexisse, eaque structura, qua II. 132. τὸν αὐχένα δὲ καὶ τὴν κεφαλὴν φαίνει κεχρυσωμένα. Hic βραχέα, loco βραχέη. Tetigit hanc quoque rem Hutchinson ad Xenoph. Κυρ. Ἀναβ. III. p. 239. Gronovii, eadem docentis, oblitus. Wess.

22. τὰ θυμῷ βουλόμενοι] Non illaudabili opera θυμῷ βαλόμενοι vir eruditus (Reisk.), modo animi deliberationem exprimat. Sic lib. I. 84. ἐφράσθη καὶ ἐς θυμὸν ἐβάλετο. Sic Menander Eclog. Leg. p. 95. ἐν νῷ βαλέσθαι τὸν πόλεμον, οὕτως ἄδηλον πρᾶγμα, bellum, rem adeo ancipitem, animo agitare: etiam Josephus Belli Jud. VII. 8. p. 430. ταῦτα τίς ἐν νῷ βαλόμενος, ἡμῶν καρτερήσει τὸν ἥλιον ὁρᾷν; Poëtarum, Apollonii Rh., Æschyli, Sophoclis ἐν θυμῷ βαλέσθαι et θυμῷ βάλλειν congruunt Latino in pectus demittere, alienaque sunt. Quid multis? In vulgato, cui omnes assurgunt Codices, licet acquiescere: θυμῷ βουλόμενοι, ubi animo volente fueritis, ἢν θυμὸς ὑμῖν ἐστι, ut Noster alias. His autem quæ artissime adhærescunt, jucundissimam Scriptoris γλυκύτητα manifestant. Wess.—Post τὰ leviter incisam volebam orationem: τὰ, θυμῷ βουλόμενοι, αὐτοὶ ἂν ἔχ. S.

Ibid. τὰ θυμῷ βουλόμ. etc.] Quibus vos, si potiri libuerit, potiemini, recte vertit Valla. Quod viro Doctiss. venit in mentem, θυμῷ βαλόμενοι significaret animo considerantes. Hic narratis congruit θυμῷ βουλόμενοι, cupide volentes, vel animose desiderantes, ἐπιθυμητικῶς πρὸς ταῦτα διακείμενοι. Idem fuisset: τὰ, εἰ τῶνδε ὑμῖν ἂν ᾖν θυμὸς, αὐτοὶ ἂν ἔχοιτε. Valck.

34. Κιλίκων δὲ τῶνδε ἔχοντ' Ἀρμένιοι] Evitat scilicet! vocalium concursum Herod. atque idcirco diphthongos etiam elidit. Per omnes Edd. illud ἔχοντ' Ἀρμ. propagari non debuerat, et absque Codicibus scribi ἔχονται Ἀρμένιοι οἵδε. Critico facile patet erroris origo. Dum scribit Eustath. in Dionys. v. 694., Ἡρόδοτος τοὺς Ἀρμενίους Φρυγῶν ἀποίκους φησὶ, λέγων καὶ ὅτι πολυπρόβατοί εἰσι, duo respicit Herodoti loca; hic enim tantum pecoris divites; Φρυγῶν ἄποικοι, quod nihil huc faciebat, suo loco dicuntur infra VII. 73. Secundum Eudoxum, Armenii τῇ φωνῇ πολλὰ Φρυγίζουσι, apud Steph. Byz. voc. Ἀρμενία. Valck.

37. τόνδε Χοάσπην] Patrius casus Χοάσπεω I. 188. tueretur τὸν Χοάσπεα, si ex membranis fluxisset. At illæ restitutum probant, quod et in cap. 52. De ingentibus Persarum divitiis, et thesauris, Susis adservatis, Strabo XV. p. 1059. A. (p. 728. ed. Cas.) et nuper præclare H. Venema ad Danielis Vatic. pag. 214. Wess.—In Χοάσπην h. l. cum aliis omnibus codicibus haud dubie etiam consentit Med. sed scripturam hanc ex illo enotare neglexerat Gronovius: itaque mendosum Χοάσπιά, quod erat in superioribus editis, tacite ita correxit, ut Χοάσπεα ederet. S.

40. τῷ Διῒ πλούτου πέρι ἐρίζετε] Cum Jove divitiis certare poteritis. Attigit illud Eustathius in Dionys. v. 1073. De incredibili pecuniæ summa huc in thesauros regios congestæ Brisson. egit de Regn. Pers. I. pag. 158. qui p. 60. jam dederat Herodotea. In talibus facile concessa fingendi licentia regalem etiam Jovis in cœlo domum humanæ cupiditatis opplevit irritamentis; hinc venusta Herodoti loquendi forma, Poëtis usitata, qua certandi verbum ponitur in comparatione de similitudine. Lib-

IV. cap. 152. divitiis cum Ægineta Sostrato οὐκ οἷά τέ ἐστι ἐρίσαι ἄλλον: postea temporis cum illo populares certare potuissent Lampis et Charops. Theocritus Eid. IV. v. ult. τό τοι γένος ἢ σατυρίσκοις Ἐγγύθεν ἢ Πάνεσσι κακοκνάμοισιν ἐρίσδει. Apud Athen. III. p. 75. E. Lynceus Samius: τὰ ἐρινὰ τοῖς Λακωνικοῖς ὥστε συκάμινα σύκοις δοκεῖν ἐρίζειν: id est nullo posse modo inter se comparari. Eleganter Callistratus, p. 894., Indi χαίτην dixit ἐκ τῶν ἄκρων πρὸς κόχλου Τυρίας ἄνθος ἐρίζουσαν. Nativa venustate Horatius Epoda II. 20. ut gaudet insitiva decerpens pyra, Certantem et uvam purpuræ! Plura collegit Lambin. ad II. Carm. VI. 15., ubi viridi — certat Bacca Venafro. VALCK.

[45. μάχης ἀναβάλλεσθαι] De hac dictione vide quæ in Var. Lect. (ed. S.) ad hunc locum disseruimus. S.]

46. παρέχον δὲ —— ἄρχειν] Persimile vulgato est παρεὸν δὲ οἱ ὑποχείρια πάντα ποιήσασθαι, VI. 72., sæpiusque alibi. Hic vero vehementer παρέχον δὲ blanditur ob codicum copiam, et verbi frequentem in licentia usum: παρεῖχε ἄν σφι. ipsis licuisset, lib. IV. 14., ἀλλ' οὐ γάρ οἱ παρέσχε, non illi licuit, VIII. 8. Alia se sponte offerent, collecta a Porto. WESS.

Ibid. παρεὸν δὲ τῆς Ἀσίης πάσης ἄρχειν] Παρέχον nisi Codex scriptus præberet, nemini suspectum foret παρεόν. Euripidis est in Phœn. v. 523., Ἄρχειν παρόν μοι, τῷδε δουλεύσω ποτέ; Ipse Herod. I. 129. παρεὸν αὐτῷ βασιλέα γενέσθαι. Sed multo rarius παρέχον a librariis expectari non poterat. παρέχει apud alios interdum, inprimis tamen apud Herodotum, notat ἔξεστι, πάρεστι. Legitur in eadem phrasi, III. 142., ἐμοὶ παρέχει νῦν ὑμέων ἄρχειν, ut hoc loco. IV. 140. παρεῖχε ἄν σφι —— εὐπετέως ἐξευρέειν τοὺς Πέρσας. In oratione Candaulis, παρέξει, per παρέσται interpretatur Dionys. Halicarn. qui nec ipse participium παρασχὸν in eumdem adhibere sensum dubitavit: vid. G. Canteri Nov. Lect. lib. III. c. 27. Frequentatur Thucydidi præsertim εὖ παρασχὸν, et παρασχὸν καλῶς, occasione commodum oblata: p. 76, 22. 326, 29. 355. 30. VALCK.

CAP. L. [2. ἦλθον ἐς τὸ συγκείμενον] Vide quæ mox ad lin. 12. notamus. S.]

5. καὶ διαβάλλων ἐκεῖνον εὖ] Longe eos, qui de excellente sapientia διαβάλλειν capiunt, falli, vera est Eustach. Swartii animadversio Analect. I. 14. et Lamb. Bos Obs. Critic. c. 7. Unum hoc vide: Ἱστιαῖος μὲν λέγων ταῦτα, διέβαλλε, Valla interprete, hæc Histiæus fallendi gratia dicebat, cap. 107. hujus Musæ. Erravit præterea Aristagoras in corporis cultu et Ionico luxu, a severis Spartanorum moribus inmaniter discrepante, ἐσθῆτα ἔχων πολυτελῆ καὶ τὴν ἄλλην τρυφὴν τὴν Ἰωνικὴν, uti de eo Zenobius Cent. V. 57. et Suidas in Οἶκοι τὰ Μιλήσια. WESS.

11. οὐδένα γὰρ λόγον εὐεπέα λέγεις Λακεδαιμονίοισι] Advertit animum ex Arch. exscriptum λόγον εὐεπτέα sive εὐεπτία, cui, plures si suffragarentur, patrocinium haud abnuerem; suppeditaret enim Philosophus Eusebius εὐπειθίην εὐεπτία in Stob. Serm. XLIII. p. 308., et Noster, vocabuli usu delectatus, alia. Gaudeo consensu Valckenarii. WESS. — Quomodocunque capias, nulli minus λόγον desiderabant εὐεπία quam Lacedæmonii, qui neque speciosa solebant anteponere salutaribus. εὐεπτία enotatum ex Arch. Rem facilem, λόγον (ut puto) dixerat εὐεπτία. VALCK.

[Pro eo quod Gronovius in versione posuerat, nec enim sermonem auditu gratum dicis Lacedæmoniis, in Græcis εὐεπτία recipiens Wesselingius, in Latinis, fere ut Valckenar. voluerat, nec enim rem factu facilem dicis Lacedæ-

moniis, scripsit. Potuerant doctissimi duumviri Vallæ etiam invocare testimonium, qui et ipse sua in versione vocabulum εὐπετία expressit. Sed, ut dicam quod sentio, mihi ista sententia minus huic loco opportuna videtur. Qui ante solis occasum urbe excedere hunc hominem jubet, is haud dubie gravius quidpiam ei voluit exprobare, quam proponi ab illo rem factu difficilem Lacedæmoniis. Nempe ex his, quæ apud Zenobium et Suidam locis paullo ante citatis leguntur, intelligitur, alterum hunc Aristagoræ cum Cleomene congressum in publica Lacedæmoniorum concione aut certe in Ephororum consessu locum habuisse, ibique insigni cum fastu et ambitioso adparatu verba fecisse Milesium. Is igitur egregie et perquam probabiliter verba fecisse (εὐεπῆ λόγον εἰπεῖν) sibi videbatur: cui ille respondet, talem sermonem minime esse εὐεπῆ Λακεδαιμονίοις, aliis fortasse posse probari, Lacedæmoniis neutiquam placere, sed odiosum esse et procul amandandum. Eadem occasione unus ex Ephoris dixisse homini fertur, Οἴκοι τὰ Μιλήσια! Denique vero ex ipsa codicis Arch. scriptura (εὐεπετία) intelligi par est, hunc etiam scribam εὐεπία debuisse, et inter scribendum demum ad vocabulum sibi magis notum aberrasse, aut duas lectiones, alteram genuinam, alteram ex conjectura priori adjectam, imprudenter in unam confudisse. S.]

Cap. LI. 2. et 3. ἐπακούσας, et προεστήκει] Placet et marginis lectio, ab Arch. firmata, ἅτε ἱκετεύων ἐπακοῦσαι, et H. Stephani παρεστήκει. Valck.

Ibid. ἐπακοῦσαι ἐκέλευε, etc.] Pristinam, schedis auspicibus, faciem sermo induit. H. Stephanus aptabat ἱκετεύων ἐπακοῦσαι, ut aurem sibi daret suppliciter petens, nec vere, neque conmode. Aristagoras, uti supplicum mos (quo de lib. I. 35.) ferebat, in intima domus penetralia ipsumque adeo ad focum se contulit; id ἐσελθὼν ἔσω· ἅτε ἱκετεύων: tum Cleomenem, semotis arbitris ablegataque filia, ut auscultet rogat. Quæ sanequam planissima. Stephani præterea παρεστήκει, assistebat, loco προεστήκει, non equidem, si præsidium haberet, repudiarem. Wess.—Nobis commodiorem scripturam libri nostri dederunt. Vide Var. Lect. (ed. S.) S.

12. διαφθερέει σε] Cleomenis Gorgo apud Plut. in dictis Laconic. p. 240. D. καταφθαρεῖ σε, ὦ πάτερ, τὸ ξενύλλιον, ἐὰν μὴ τάχιον αὐτὸν τῆς οἰκίας ἐκβάλῃς, eleganter, nec sine convicio in Aristagoræ staturam, sed alio ex fonte. Διαφθορέει Codicis Passion. Ionismum sapit, legiturque lib. IX. c. 41. Wess.

Ibid. Πάτερ, διαφθερέει σε ὁ ξεῖνος] Ut Attice plerosque Xenophon, Ionice Laconas Herodotus semper facit loquentes: multa Plutarchus Laconum dicta Dorice effert; hoc etiam suavissimum Gorgus, partim saltem, T. II. p. 240. D. Καταφθαρεῖ σε, ὦ πάτερ, τὸ ξενύλλιον, ἂν μὴ τάχιον αὐτὸν τῆς οἰκίας ἐκβάλῃς: Legit-ne apud Herod. ἀποστήσῃς? sed scripserat noster, prout vulgatur, ἢν μὴ ἀποστὰς ἴῃς. Apud Hesych. vulgatissima vox 'Αποστὰς auctoritate legitur Æschyli munita, quæ pertinet ad glossam præcedentem. Dixisse videtur Gorgo καταφθαρεῖ, et ξενύλλιον. Dorice φθαίρειν dicebatur, ut κτείνειν: Etymol. p. 269, 50. et Eustath. in Od. α'. p. 382, 29. (p. 1649. ed. Rom.) Non patrio sibi more vestitum Milesium Spartiatæ filiola ξενύλλιον vocabat, more Græcis usitato, hac forma suum illa contemptum indicans: ἐπύλλιον et κρεΰλλιον similiter adhibentur; et ob eamdem rationem ἀνδρίον, ἀνδράριον, et ἀνθρώπιον. Theocrit. Eid. V. v. 40. φθονερὸν τὺ καὶ ἀπρεπὲς ἀνδρίον. Aristoph. 'Αχαρν. v. 516. ἀνδράρια μοχθηρά, παρακεκομμένα. Φύσει κίναδος ἀνθρώπιον,

Demostheni dicitur Æschines, pag. 180. Venuste Μιλήσιον, ἀνθρώπων λῷστον dicebat Silenus in Eurip. Cycl. v. 184. Ionium Aristagoram luxuriose vestitum Spartam venisse monstrat proverbium, Οἶκοι τὰ Μιλήσια: prout ejus originem explicant Zenobius Cent. V. Prov. 57., quique dicitur Plutarchus, c. 55. p. 306. et Suidas. Valck.

Cap. LII. 1. Σταθμοί τε πανταχῆ εἰσι] Hæc, si numeris ratio constaret, forent egregia, docerentque modulum et proportionem inter σταθμοὺς et παρασάγγας. In Xenophontis Ἀναβ. IV. p. 297. ἐντεῦθεν δ' ἐπορεύθησαν σταθμοὺς τρεῖς, παρασάγγας πεντεκαίδεκα: iterum p. 299. ἐπορεύθησαν σταθμοὺς τρεῖς, διὰ πεδίου, παρασάγγας πεντεκαίδεκα. His gemina ferme Nostri τρεῖς εἰσι σταθμοὶ, παρασάγγαι δὲ πεντεκαίδεκα καὶ ἥμισυ. Qui tamen modulus haud perpetuus. Herodoti enim σταθμοὶ plerumque quaternos parasangas aut paullo amplius æquiparant: nec in Xenophonte eadem ubique proportio. Nam p. 240. τρεῖς σταθμοὺς παρασάγγας δέκα, et lib. I. p. 17. σταθμοὺς τρεῖς παρασάγγας εἴκοσιν comparat, ubi doctissimus Hutchinson nonnulla super ista re; quæ, nisi plurima Attici scriptoris loca dixeris mendosa, non procedent. Possent et auxilio esse hæc Procopii, si quidem eundem viæ modum explicarent, Hist. Arc. c. 30. Ἐς ἡμέρας ὁδὸν εὐζώνῳ ἀνδρὶ σταθμοὺς κατεστήσαντο, πῆ μὲν ὀκτὼ, πῆ δὲ τούτων ἐλάσσους, οὐ μέν τοι ἧσσον ἐκ τοῦ ἐπὶ πλεῖστον ἢ κατὰ πέντε. In via, quam expeditus viator diurno itinere conficit, octonas ferme mutationes, alicubi pauciores, infra quinque tamen nusquam Persæ posuere. Sed ea discrepant. Procopii cursus est vehicularis: hinc plures mansiones et ad jumenta mutanda mutationes illa in via: Herodoti pedestre iter, ubi singulos in dies tot mansionibus non opus. Wess. — De Itinerario, quod hoc capite continetur, præter Geographos, consulendus est Parisiensis Academicus *De la Barre*, cujus est commentatio huc spectans, Tomo VIII. Actorum Acad. Inscript. inserta; et *Heeren* in Ideen über die Politik, etc. T. I. p. 829. et seqq. S.

6. Ἅλυς ποταμός· ἐπ' ᾧ πύλαι τε ἔπεισι] Portas, πύλας, fossis aquæ coërcendæ, et, si usus requirebat, emittendæ caussa adpositas, habemus lib. III. 117. Quo e genere πύλαι ποταμῶν, שערי הנהרות, quibus laxatis urbi Nino ex Tigride inundatio in Prophetæ Nahumi, cap. 2, 6. Hæ in ponte fluvii Halyos fuerunt, nec Bochartum fugerunt, Phal. IV. 19. Μέγα, quod sequitur, φυλακτήριον, munimentum ad regionis tutelam, omnes ex Æschine, Aristotele, Josepho norunt, Morello excepto, in Libanii T. II. p. 133. c. enormiter lapso. Wess. — Popularis sui De la Barre lapsum, qui πύλας h. l. angustias inter montium præcipitia intelligit, notavit Larcher. Illa notione paullo post idem vocab. ponitur; quamvis et ibi fortasse veris portis vel claustris præcludi transitus potuerit. S.

[9. μέχρι οὔρων τῶν Κιλικίων] Usque ad Ciliciæ *fines*. *Montes* Ciliciæ intelligit Heeren p. 831. quos si designare Herodotus voluisset, οὐρέων erat scripturus. S.]

21. Τίγρης] Quum in Aldi Camerariique exemplis et MSS. duobus Πίγρης scribatur, debuerat pars ista Salmasianæ disputationis ad Solin. p. 489. sine culpa relinqui. Mihi Πίγρης non placet, dubio Τίγρης an Τίγρις potior sit. Τίγρις, uti hic scripti quidam et Eustathius, sic lib. I. c. 189. et 193. II. 150.; Τίγρης VI. 20. (Equidem cum Schæfero priorem tenens scripturam, non idcirco alteram improbo.)

Hunc autem perhibet ex Armeniis fluere, nec discordant scriptorum alii. Secundi fontes et scaturigo in Matienis: ὁ δὲ ὕστερον (lin. 25.) alter vertitur a Valla. Unde igitur tertium labitur flumen? Hoc præter exspectationem tacetur. Pinge itaque cum Cl. Pauw, οἱ δὲ ὕστερον ἐκ Ματιηνῶν, et secundi ac tertii patesce origo. Certe in Matienis scaturiebat Gyndes, de quo lib. I. 189. Wess. — Ille, ὁ μὲν πρότερος, Viro docto Tigris est; unde in sequentibus turbæ exsistunt, quæ nullæ sunt, si cum Larchero et aliis priorem illum et alterum intelligamus duos illos cognomines, quorum nomina minus nota silentio præterit Scriptor. Esse autem illos majorem minoremque Zabatum vel Zabatem, cum Larchero probabiliter statuit Heeren. S.

27. ἐσβάλλοντες] Arch. ἐσβάλλοντι, ob consequens μεταβαίνοντι, ego primas darem. In Pausania nihil hac frequentius structura. Sed usus editum, monente Galeo, cum non spernat, servatum illud est: nam ἐσβάλλοντες quo tibicine fulciatur, Gronovius docere noluit, nedum quo nectantur modo σταθμοί εἰσι τέσσερες, quæ alium utique participii casum sibi desiderant. Hic vero manifesta se prodit lacuna; desunt parasangarum notæ et numeri, difficulter ex dubia inter mansiones et parasangas proportione restituendi. Wess.—Tum in Addendis Idem Vir doctus hæc adjecit: "Si defectus expleretur, quæ "Kluitii conjectura, σταθμοί εἰσι τέσ- "σερες καὶ τριήκοντα, παρασάγγαι δὲ "ἑπτὰ καὶ τριήκοντα καὶ ἑκατόν, stath- "morum et parasangarum numerus "rotundaretur. Aliquid hic deesse "certum arbitror."—Eodem modo eisdemque verbis, diu ante Kluitium, explendam videri lacunam docuerat De la Barre, T. VIII. Actor. Acad. Inscr. p. 343. At ea ratione ultra modum promoveri Matienæ fines, et absque meliorum codicum præsidio nihil hic definiri posse censuit Larcher, Adnot. 108. ad hunc Herodoti librum, p. 230. cui hactenus adsentiuntur Heeren (pag. 988.) et Mannert Geogr. Græc. et Rom. T. V. P. II. p. 206. ut nullam ne conjecturam quidem conati sint proponere. S.

31. οἱ πάντες σταθμοί εἰσι ἕνδεκα καὶ ἑκατόν] Ratio non constat. Mansiones sive σταθμοὶ in præcedentibus duntaxat LXXXI. Neque convenit parasangarum summa: numerantur tantum CCCXIII. Quia tamen parasangis quadringentis et quinquaginta, quot se posuisse significat, accurate stadiorum collectio congruit, bene illi habent. Vitia in mansionum et parasangarum numeris, suis olim locis juste signatis, inflicta hærent, aliorum fortasse MSS. auxilio eluenda; nostri enim in eodem sunt luto. Wess.—Nec nostri meliora dedere. S.

Cap. LIII. [4. τὰ βασιλήϊα τὰ Μεμνόνια καλεόμενα] Conf. c. 54, 7. Adde Strab. lib. XV. p. 728. et Steph. Byz. voc. Σοῦσα, ejusque Interpretes. S.]

7. ἡμέραι ἀπαρτὶ ἐνενήκοντα] Critici ad Comici Plut. v. 388. Κέχρηται αὐτῷ (ἀπαρτὶ) Ἡρόδοτος λέγων, ἀπὸ τούτου εἰσὶ στάδια δύο ἀπαρτί: quod scholion Suidas in Ἀπαρτὶ describens, pro στάδια δύο præbet στάδιοι ὁ sive ἑβδομήκοντα. Unde Aristophanis interpres ea acceperit, an memoriæ vitio hæc spectarit, quis certo decreverit? In Herodoto hactenus invenit nemo, et sunt profecto nusquam. Vide Hemsterhusium ad Plutum et Alberti in Hesychii Ἀπαρτί. Wess.—Vide II. 158, 20 seq. ibique Var. Lect. (ed. S.) et Adnot. S.

Cap. LV. 7. ἐτυραννεύοντο —— οὐδὲν ἧσσον] Neque enim Harmodius et Aristogiton, sed, Herodoto judice, verius Alcmæonidæ Athenas ἠλευθέρωσαν, lib.

VI. c. 123.; et fuit Hippias, exacerbatus fraterna cæde, (V. 62, 5.) patre fratreque longe τυραννικώτερος. Aristogiton et sodalis non habebantur tantum, ut erant, tyrannicidæ; sed vulgo laudabantur Athenis, tanquam qui sublata tyrannide suam patriæ reddidissent libertatem. In hanc etiam Atticæ plebis opinionem inveteratam dici poterat Dioni Chrys. pag. 190. B. τὸ πιστεύεσθαι πολὺν χρόνον ὑπὸ ἀνθρώπων ἠλιθίων οὐδέν ἐστιν ἰσχυρόν. Sed sapientiores etiam nonnunquam minus loquuntur considerate: præter ceteros Jo. Meursio citatos in Pisistrato, et ad Æliani Var. Hist. XI. 8., nobilissimos istos juvenes primum Hieronymus (Rhodius) statuit exemplum, alia quoque commemorans, quibus demonstret, ὅτι τὸ τῶν νέων πρὸς ἀλλήλους ἑταιρικὸν συμφρονῆσαν πολλὰς τυραννίδας καθεῖλε apud Athen. XIII. p. 602. A.; sequitur Peripateticus Aristotelis, quin et Platonis judicium in Symposio. Culpat Platonem Jac. Perizon. ad Ælian. pag. 692., velut hac in re dissentientem a se ipso in Hipparcho: sed si suspicionem, quam solus forte movit Ælianus Var. VIII. 2., ad examen vir Eruditissimus revocasset, illam forsan agnovisset legitimam, atque in Hipparcho multa reperiri, quæ faciem præbeant ab illa Platonis diversissimam. Neque magni mihi videtur momenti criminatio Dionis Chrys. Perizonio memorata, culpantis Athenienses, quod Harmodium et Aristogitonem πάντων μάλιστα τιμῶσιν ὡς ἐλευθερώσαντας τὴν πόλιν, καὶ ἀνελόντας τὸν τύραννον, Or. XI. p. 191. Hipparchum certe sustulerunt; quodque recuperandæ libertatis gratia facere sibi proposuerant, imperfecto licet opere, fecisse tamen ab acerrimis tyrannorum osoribus censebantur, ob incœptum illud opus digni habiti qui cumularentur omni honorum genere. Solum etiam occidendi tyranni conatum Athenienses factum existimabant pulcherrimum; quod luculento demonstrari potest documento. Post ejectos XXX. tyrannos psephisma condiderunt, ab auctore sententiæ Demophanti dictum, servatum nobis ab Andocide de Myst. pag. 13. secundum quod jurare cogebantur Athenienses: tyrannidis auctorem vel fautorem ἐάν τις κτείνων ἀποθάνῃ, ἢ ἐπιχειρῶν, si quis aut occidens moriatur, aut immoriatur incœpto (sive tantum opus adgressus; id enim est ἐπιχειρῶν, nempe κτείνειν·) εὖ ποιήσω αὐτόν τε καὶ τοὺς παῖδας τοὺς ἐκείνου, καθάπερ Ἁρμόδιόν τε καὶ Ἀριστογείτονα, καὶ τοὺς ἀπογόνους αὐτῶν. Hoc respicit decretum Demosth. contr. Leptin. pag. 312., dum meminit τῆς Δημοφάντου στήλης, cui insculptum jusjurandum: ἄν τις ἀμύνων τι πάθῃ τῇ δημοκρατίᾳ, τὰς αὐτὰς δώσειν δωρεὰς, ἅσπερ Ἁρμοδίῳ καὶ Ἀριστογείτονι: vulgato nomini Διοφάντου alterum ex Codd. debuerat substitui: vid. Lycurgus, pag. 165, 43. Longe recentius et diversissimi generis Διοφάντου fuit ψήφισμα. Oratio c. Leptinen, docte nuper atque eleganter Gallice conversa a Ged. le Cointe, eadem opera potuerat aliquoties expoliri, ut Græca quoque legerentur emendatius. VALCK.

8. ἐπ' ἔτεα τέσσερα] Thucydides VI. 59. Hippiæ post fratris necem tyrannidem tribus annis terminat, totidem Plato in Hipparcho, p. 229. B., nihil admodum Herodoti quatuor annis officientes, modo cum H. Dodwello Annal. Thucyd. p. 42. tres integri et quartus inchoatus Hippiæ tyranno post Hipparchi violentam mortem relinquantur. Quod Criticus autem ad Aristophan. Lysistr. v. 619. κατέσχε δὲ ἡ τυραννὶς ἐπὶ ἔτη γ'. οἱ δὲ, δ'., Ἡρόδοτος δὲ ϛ'. errore non vacat, et mutata verborum sede tolli potest. Nam sex eum annos hic reperisse, non credo. WESS.

Cap. LVI. 5. τλῆθι λέων, etc.] In versibus, Hipparcho fatalem exitum præsagientibus, nihil innovo. Vir doctus (Reisk.) τλῆθι δ' ἴων, i ergo, tolera, et οὐδεὶς ἄνθρωπον ἀδικῶν fingebat, longe a Brodæi ad Anthol. judicio recedens. Wess.

7. ὑπερτιθέμενος ὀνειροπόλοισι] Eadem τοῦ δεισιδαίμονος religio eleganter in Theophrasti Char. c. 16. expicta: ad quam ἀποπεμπόμενος τὴν ὄψιν etiam (lin. 8.) pertinere opinor, neque adeo spretam visionem, sed ejus expiationem et ἀποτροπιασμὸν innui. Vide Casaubonum ad Theophrast. et Spanhemium in Comici Ran. v. 1379. Wess.

Cap. LVII. 1. Οἱ δὲ Γεφυραῖοι, etc.] *Gephyræos*, necis Hipparchi auctores, Bochartus Canan. lib. I. 21. et Meursius Att. Lect. V. 31. tali diligentia et eruditione illustrarunt, ut aliis otium fecerint. Plutarchum neglexerunt, malignitatis crimine, cujus Herodotum postulat, T. II. p. 860. E., haud inmunem. Ea-ne malignitas, gentis veram et peregrinam originem vestigare et declarare? Sed doctus scriptor dum rodit, sui obliviscitur. Wess.

Ibid. Οἱ δὲ Γεφυραῖοι, etc.] Ubi in Aristidis Panathen. T. I. p. 190., velut ab Atheniensibus recepti præter ceteros dicuntur Ταναγραίων οἱ μεταστάντες, Δωριέων Πελοποννήσου κρατησάντων, ὑπὸ τῶν εἰξάντων ἀναστάντες: Scholiasta MS. hic Herodoto narrata respicit: τούτους, ait, τοὺς Ταναγραίους, μὴ βουλομένους αὐτῶν ὑπακοῦσαι, οἱ Θηβαῖοι ἐξέβαλον· οἱ δὲ εἰς τὰς Ἀθήνας ἐλθόντες ᾤκησαν· μέμνηται δὲ τῆς ἱστορίας Ἡρόδοτος, Γεφυραίους τοὺς Ταναγραίους καλῶν. (Attigit etiam Suidas, et Zonaras in Lexic. voc. Γεφυρεῖς.) De his egerunt Gephyræis Jo. Meurs. Att. Lect. V. 31., et Sa. Bochart. Geogr. Sacr. II. 1. cap. 21. Gephyræos istos non Eretrienses origine, sed Phœnices videri Herodoto, atque illinc ortum Aristogitonem dici, id vero permoleste tulit Plutarch. de Herod. Mal. pag. 860. E. Ἀριστογείτονα —— ἄντικρυς διὰ πυλῶν εἰς Φοινίκην ἐξελαύνει, Γεφυραῖον γεγονέναι λέγων ἀνέκαθεν· τοὺς δὲ Γεφυραίους —— Φοίνικας εἶναι φησίν, αὐτὸς οὕτω πεπεισμένος. Valck.

Cap. LVIII. 3. ἐσήγαγον διδασκάλια] Job. Ludolfum, Virum Clar. διδασκαλίας emendantem Comment. Hist. Æth. p. 208. non sequor. Suidas: Διδασκάλιον, αὐτὸ τὸ μάθημα. Sic Basilius M. Homil. III. in Hexaëm. p. 28. c. κατάδειξόν μοι ἡμῶν τὸ διδασκάλιον: et Homil. V. pag. 43. E. ἵνα πρῶτον ἐκεῖνο πρόσταγμα διδασκάλιον τῇ φύσει γίνηται, subministrante Cl. Abreschio. Jam ὡς ἐμοὶ δοκέειν (lin. 4.) relinquo, *Herodoti* de litterarum prima inter Græcos origine professionem continens. Non defuisse, qui Pelasgis litterarum primordia ante Cadmi in Græciam transitum vindicarent, ad Diodori III. 66. disputatum fuit. Wess.

5. πρῶτα μὲν, τοῖσι καὶ ἅπαντες, etc.] Obscuriorem orationis seriem explanant ista Arch.', πρῶτα μὲν τούτοισι ἐχρέωντο, κατάπερ καὶ ἅπαντες χρέωνται Φοίνικες: et primo quidem iisdem utebantur, sicuti omnes utuntur Phœnices. Gephyræi nempe primis temporibus non alias usurpabant litteras, quam quarum apud Phœnices usus erat. Meræ itaque tum Phœniciæ fuerunt, sicuti et sermo; quo deinceps paullatim inmutato, μετέβαλον καὶ τὸν ῥυθμὸν τῶν γραμμάτων, (lin. 6 seq.) itidem litterarum modum, figuram et scriptionis seriem novarunt. Quam in rem præclara Cl. Salmasii ad Inscript. Herod. p. 34. opera exstat. Esse memini, qui τὸν ῥυσμὸν τῶν γραμμάτων hic præferunt, prorsus oblitos Aristotelis Θαυμασ. p. 578. Ed. Erasm., ubi in Apollinis Ismenii apud Thebanos templo ἀναθήματά τινα ὁμοίους ἔχοντα τοὺς ῥυθμοὺς τῶν γραμμάτων ἀρχαίῳ, seu ἀρχαίων potius. Quæ philosophi, sive cujusvis alius, ad hanc rem accommoda-

tissima, etiam propter Ismenium, quod statim (cap. 59, 2.) consequetur. Pertinet huc docta disputatio Benedictinæ familiæ eruditorum in T. I. Hist. Nov. Diplom. p. 587. Wess.

12. καὶ τὰς βίβλους διφθέρας καλέουσι] Bene Vallæ Latina ex P. Leopardi præscripto Em. VII. 19. correcta sunt, quibus male in postrema editione penuria biblorum *Ægypti* et *Syriæ* accessit: nihil enim utraque de regione Scriptor. Certissimus autem pellium rasarum, sive διφθερῶν, variis olim in nationibus ad rerum memoriam prodendam usus. Persarum διφθέρας βασιλικὰς habet Diodorus II. 33. et Agathias Schol. II. pag. 66. A., aliorum alii. Contra ea ab errore immunis haud est Varronis de papyro, Alexandri demum Magni ætate reperta, opinio apud Plinium Hist. Nat. lib. XIII. XI.; melior Nostri et Cassii Heminæ, cap. XIII. ejusdem Pliniani libri. Βύβλους porro et βύβλον, ex prisco more, Passion.; namque ita potius, quam βίβλους scriptitasse, ad Hom. Eustathius, p. 1913, 30. (ad Od. pag. 765, 38. ed. Bas.) auctor est. Hinc βυβλίνων ὅπλων mentio et scriptura, lib. VII. 36. Wess.

Ibid. τὰς βίβλους διφθέρας καλέουσιν] Vallam fefellit articulus; errorem jam correxit P. Leopard. Em. VII. c. 19. eumdem tamen errarunt et alii; quod monitum ab Auctore des Essais de Crit. pag. 161. Adpellationis suo quoque tempore, quin et recentiori, satis usitatæ rationem repetit ab antiquissimo more Herodotus, barbaris etiam isthac ætate noto. Vellus aureum fuisse βιβλίον ἐν δέρματι γεγραμμένον videbatur incerto scriptori περὶ Ἀπίστων, c. 3. conf. ad Palæph. cap. 31. Galeus. Persica sua se Ctesias hausisse scribebat ἐκ τῶν βασιλικῶν διφθερῶν, teste Diodoro Sic. II. cap. 32. ubi vid. Clar. Wess. et Ti. Hemsterh. ad Poll. X. 57. cujus libro VII. 211. hæc prostant Herodoti, loco quem Leopard. excitavit. Ὑπομνήματα βασιλικὰ vocat et Diodor. III. 38.; commentarios regios, Livius XXXIII. 11. Philippi Macedonis Μακεδονικὰ τῆς βασιλικῆς οἰκίας ὑπομνήματα, Lucian. Demosth. Encom. §. 26. Arcturus qui Prologum agit in Plauti Rud. v. 15., (Malorum) referimus nomina exscripta ad Jovem: v. 21., Bonos in aliis tabulis exscriptos habet. Istas Jovis tabulas διφθέρας dicebant: Diogenian. III. Prov. 2., ἡ διφθέρα, ait, ἐν ᾗ δοκεῖ ὁ Ζεὺς ἀπογράφεσθαι τὰ γινόμενα, παμπάλαιος. Quæ præter Diogenian. IV. 95., Zenobius habet Cent. IV. Prov. 11., senarium efficiunt, e veteri quodam dramate propter elegantiam custoditum: Ὁ Ζεὺς κατεῖδε χρόνιος εἰς τὰς διφθέρας. Vanissimus Auctor Philopatr. inter Lucianea, T. III. pag. 603., πολλούς γε γραφέας φὴς ἐν τῷ οὐρανῷ, ὡς ἅπαντα ἀπογράφεσθαι. Valck.

Cap. LIX. [1. ἐν τῷ ἱρῷ τοῦ Ἀπολλ. τοῦ Ἰσμηνίου] Conf. Wesselingio ad cap. 58, 5. notata. S.]

4. ὁ μὲν δὴ εἷς τῶν τριπόδων] Sollemne fuit in Ismenii Apollinis fano tripodas dedicare; quorum ἐπιφανὴς μάλιστα ἐπί τε ἀρχαιότητι καὶ τοῦ ἀναθέντος τῇ δόξῃ τρίπους, ἐστὶν Ἀμφιτρύωνος ἀνάθημα, in Pausaniæ Bœot. cap. 10. p. 730., non alius fortasse atque hic descriptus: congruunt certe ambo, tum antiquitate, tum Amphitryonis illustri titulo. De inscriptis litteris in Pausania silentium, quas Herodotus magnam partem Ionicis similes, Cadmeas tamen fuisse conmemorat. Hinc consequens videtur, ut ἐπὶ τὰ λαιὰ, uti alibi Pausanias, ἐκ δεξιῶν, a dextera in sinistram processerint, quemadmodum Phœniciæ: et ut quinque caruerint litteris, quarum posterius inventum, Υ. Φ. Χ. Ψ. Ω. Non sum nescius, inconparabiles viros, Scaligerum ad Euseb. et Salmasium in Inscript. Herod. p. 54. in diversiora tendere; sed Herodotea sententiæ ab

Ampl. Bouherio (Ep. ad ill. Maffeium Antiq. Gall. pag. 168.) adprobatæ, favent. Ejusdem, credo, moduli ac figuræ characteres tabellæ erant, repertæ apud Haliartios in Alcmenes tumulo: γράμματα θαυμαστὰ, ὡς παμπάλαια, Plutarcho de Socrat. Gen. pag. 577. E.; namque additum ibidem, ἴδιός τις τύπος καὶ βαρβαρικὸς τῶν χαρακτήρων, ἐμφερέστατος Αἰγυπτίοις, ex docti scriptoris suspicione fluxit, parum utique, ubi Alcmenæ et Amphitryonis ævum, scribendique tum temporis mos, in consilium venerint, probabili. Wess.

6. Ἀμφιτρύων μ' ἀνέθηκεν, ἰὼν ἀπὸ Τηλεβοάων] Correxeram olim, Ἀμφιτρύων μ' ἀνέθηκ', ἀνιὼν ἀπὸ Τηλεβοάων: cum huc rediisset a Telebois victis: simplex ἰὼν forte præferetur, e Bergleri conjectura indicata in Diss. Herod. pag. 167. Quidquid a Scaligero super literis his Cadmeis dissidet Salmas. ad Inscript. Herodis Att. pag. 32. et seqq., consentiunt, opinor, in Græciam illatas primum duntaxat XVI.; atque illud egregie docuit Salmasius, sedecim istas postea, reliquis jam inter Ionas in usum introductis, dictas Ἀττικὰ γράμματα. De *literis Cadmeis*, Plutarchus T. II. p. 738. E. illas, ait, τετράκις ἡ τετρὰς γινομένη παρέσχε: eidem, p. 1009. E. οἱ παλαιοὶ dicuntur διὰ τῶν ἑκκαίδεκα στοιχείων φράζοντες ἀποχρώντως καὶ γράφοντες. Mirifice scribuntur hæc epigrammata viro summo ad Euseb. p. 121. In primo versu legi debuit ad mentem Salmasii MANETHEKEN EON. Unica litera adjecta sensum daret diversum, neque absurdum: ἐόντ' ἀπὸ Τηλ. ut se tripus diceret dedicatum de victis Telebois. In istiusmodi rebus dedicatis ἀπὸ hoc sensu frequenter legitur apud Pausaniam; qui nonnunquam prisca quoque commemorat epigrammata, literis antiquis Atticis scripta, veluti VI. (c. 19.) p. 498. ult. ἐπίγραμμα ἀρχαίοις Ἀττικοῖς γράμμασιν: IV. (c. 17. p. 420, 3. γράμμασι τοῖς ἀρχαίοις γεγραμμένα: V. (c. 22.) pag. 435., ἐλεγεῖον γράμμασίν ἐστιν ἀρχαῖον (lege ἀρχαίοις) ὑπὸ Διὸς τοῖς ποσί: et VIII. (c. 25.) p. 648. Valck.

Ibid. ἰὼν ἀπὸ Τηλεβ.] Nisi ἴων ex prisco ἴω eundi notione, quæ Reiskii opinio, censeatur, mallem ἰὼν cum Slado et Berglero. Amphitryon, parta de Telebois victoria, qua de Apollodorus, lib. II. 4. et Plautus Amphitr. I. 1. 51., Thebas redux tripodem consecravit. Vidimus ἰὼν et ἐὼν commutari, lib. I. 157., nec monere Eustathius neglexit ad Iliad. δ'. v. 277. (Mireris vero, simplicissimam restituendæ veræ scripturæ rationem (μ' ἀνέθηκε νέων ἐκ Τηλ.) doctissimorum virorum acumen præteriisse.) Illa vero (lin. 7.) ἡλικίην ἂν εἴη κατὰ Λάϊον sincera sunt. Amphitryonem Laio, Herculem Œdipodi ætatem egisse æqualem, generationum in Apollodori Bibliotheca series dilucide patefacit. Wess.

Cap. LX. 5. τὠυτὸ οὔνομα ἔχων τοῦ Ἱππ.] Vel ex margine Steph. recipi debuerat τῷ Ἱπποκόωντος: in Latinis autem a correctoribus poni, idem Hippocoontis filio nomen habens: non, Hippocoontis filii: isthoc modo Græcismum sæpius expresserunt usitatissimum Romani. Non requiritur in his articulus, neque adeo τῷ τοῦ, quod Reiskio placebat: filius Hippocoontis paulo dicitur ante ὁ Ἱπποκόωντος: et Λάϊος ὁ Λαβδάκου, τοῦ Πολυδώρου, τοῦ Κάδμου. Valck.—Bene τῷ Ἱπποκόωντος dedere codd. MSS. Animadversio Herodoti justa est. Scæus, Hippocoontis si fuerit filius, vixit Œdipodis tempore, quippe una cum patre ab Hercule peremtus. Est autem Scæus iste in Apollodoro, lib. II. 10. p. 200. Wess.— Conf. Heyne ad Apollod. II. 7, 3. S.

Cap. LXI. 6. ἐς τοὺς Ἐγχέλεας] Quos vocat Ἐγχέλεας, eosdem memorat

IX. 42. oraculum, quo Persas designari putabat Mardonius, scribens ἐς Ἰλλυριούς τε καὶ τὸν Ἐγχελέων στρατὸν πεποιημένον. Valck.—Pausanias lib. IX. 5. Laodamantem, ab Argivis victum, ἐς Ἰλλυριοὺς abiisse scribit; de Cadmo antea, ἐς Ἰλλυριοὺς καὶ Ἰλλυριῶν τοὺς καλουμένους Ἐγχελέας: vere, sicuti ex Apollonio Rh. IV. 519. constat. Sequentia (lin. 6.) οἱ δὲ Γεφυραῖοι ὑπολειφθέντες, Gephyræi autem cum in suspicionem venissent, verterat Valla: hinc quid ille legerit, quæstio. H. Stephano placuit ὑποπτευθέντες, L. Bos ὑποληφθέντες, quæ melior opinatio, cum ὑπολειφθέντες et ὑποληφθέντες toties convertantur. At in errore Laurentius fuit ex schedarum consensione; loci sententiam Cl. Gronovius optime perspexit. Wess.—ὑπολειφθέντες tenens Gronovius, ῥῆσιν istam Latine sic convertit: Gephyræi autem *derelicti* postea ab Bœotis recedunt Athenas. In Notis autem idem Gronov. monuit, non post ὑπὸ Βοιωτῶν, ut in ipsius contextu et in superioribus editionibus factum, sed post ὑπολειφθέντες comma debuisse interseri. Wesselingius, in Græcis neutro loco incidens orationem, versionem Gronovii ita tenuit, ut comma post derelicti poneret. Atqui ab Bœotis recedunt Græce non sonat ὑπὸ Βοιώτων, sed ἀπὸ vel ἐκ Βοιωτῶν. Præpositio ὑπὸ, quam tenent h. l. libri omnes, genitivo juncta caussam significat; ut in frequenti formula ὑπὸ δέους, et similibus: conf. V. 10, 2. IV. 7, 16. Intelligendum igitur, præ Bœotis, propter Bœotos secessisse illos, id est, metu Bœotorum, sive a Bœotis coactos; quam in sententiam commode *Larcher*, "les Bœotiens les obligèrent par la suite à se retirer à Athènes." Sic φεύγειν ὑπό τινος, in exsilium mitti ab aliquo, ad fugiendum cogi. Si quid obscuri verbis inesset, sententiam suam ipse Scriptor, cap. 57, 8. perspicue declaraverat, ὑπὸ Βοιωτῶν ἀναστάντες. Verbum ὑπολειφθέντες vero, nec derelicti verti debuit a Gronovio, nec a Larchero his Gallicis verbis reddi, "on les laissa alors tranquilles." Ὑπολειφθέντες simpliciter sunt relicti, qui in sedibus suis manserant, nec ab Argivis erant ejecti. S.

10. Ἀχαιΐης Δήμητρος, etc.] Cereris Ἀχαιΐης, quæ et Gephyræa, templum et sacra prætereo. Cupidis abunde labor Jo. Meursii Lect. Att. V. 31. et S. Bocharti lib. I. Canaan. c. 21. erit. Wess.

Cap. LXII. [11. Λειψύδριον. Sic scribitur apud Hesych. hac voce et alibi, et apud Suid. in Ἐπὶ Λειψυδρίῳ: item in Scolio apud Athen. XV. 695. E. et apud Etymologum, p. 361, 31. et 34. et p. 563, 8. denique apud Eustathium loco mox citando: quibuscum quum nostræ membr. F. consentiant, non negligere debui hanc scripturam, cæterum ne alteram quidem (Λιψύδριον) utique damnans. S.]

11. τὸ ὑπὲρ Παιονίης] Menda his se turpis insinuavit: quid enim cum Atticæ locis commune Pæoniæ, longissime in Macedoniam remotæ? Eustath. ad Hom. p. 461, 20. (p. 351, 13. ed. Bas.) ὑπὲρ τῆς Σπάρτης Lipsydrion locans, eadem inquinatus est macula, vero tamen propiore. Hesychius et Suidas ὑπὲρ Πάρνηθος, supra Parnethem, idque certissimum. Πάρνης Atticæ mons erat, supra quem Lipsydrium Alcmæonidæ exsules munierunt. Proinde τὸ ὑπὲρ Πάρνηθος jure hoc refinxit loco L. Küsterus, ad Suidæ Ἐπὶ Λειψυδρίῳ. Ipsum autem illud Grammatici testimonio est, Alcmæonidis ad Lipsydrium rem pessime cessisse, adfirmatque elegans cantilena in Athenæi lib. XV. p. 695. F.; Jo. Meursius in Pisist. c. 16. plura. Wess.

Ibid. Λιψύδριον τὸ ὑπὲρ Παιονίης] Πάρ-

νηθος, si mei res esset arbitrii, recuperaret Herodotus; et vera L. Küsteri, Cl. Wesselingio probata, conjectura Diss. Herod. p. 110., omnibus hic anteponeretur Codicibus. Cui eadem erant ad manum, quæ Küstero, Jo. Meursius in Pisistr. c. 16., Eustathio legitimum quidem restituit Attici montis nomen; in Herodoto aut veram non vidit lectionem, aut illum a veteris librarii per omnes deinceps Codices propagato errore corrigendo deterruit quæ multos insidet religio, non illa minus fortasse damnanda quam aliorum est inconsiderata temeritas. Locum Etymologi prout recte corrigit Clar. D. Rubnken. in Tim. Lex. p. 150. (pag. 208. ed. sec.) codex exhibet MS. Nihil impedit quo minus hic suum Jovi restituatur cognomen, cui in Parnethe monte sacratum altare, Βωμὸς Σημαλίου Διὸς dicitur apud Pausan. p. 78. f. (lib. I. c. 32.) Hinc Semaleus Jupiter Gyraldo, Meursio, aliisque innotuit: auferatur primum litera male repetita: ἡμαλίου facile dabit genuinum, ut arbitror, Ἰκμαλίου pluvii Jovis nomen, in Attica sæpe siticulosa solemni precum formula evocati, quam M. Antoninus nobis servavit V. 7. Idem pæne nomen turpius deformatum latet apud Clement. Alex. Strom. VI. p. 753, 27. ubi sacra fecisse legitur in insula Ceo Aristæus Ἰσθμίῳ Διΐ: sed nullus fuit Jupiter Isthmius: hic sine ulla controversia emendandum Ἰκμαίῳ Διΐ. Probus in Virgil. Georg. I. v. 14. Aristæus, ait, aram Jovi Iemæo (Icmæo) constituit, etc.—Traditur hæc historia de Aristæo in Corpore (an opere?) Argonauticorum a Varrone Atacino: nobis superest, quem Varro interpretabatur, Apollonius Rhod. cujus Aristæus II. 524. βωμὸν ποίησε μέγαν Διὸς Ἰκμαίοιο. Valck.—Virorum doctorum emendationem ὑπὲρ Πάρνηθος, a Schæfero in contextum receptam, tenuit etiam Jacobs, hanc Historiarum Herodoti partem Atticis suis inserens, p. 333. ed. sec. At constantem librorum omnium Herodoteorum scripturam, ὑπὲρ Παιονίης, defendens *Larcherus*, ex Harpocratione voc. Παιανιεῖς καὶ Παιονίδαι coll. cum Pausan. II. 18. p. 151 seq. eodemque Pausan. I. 2. p. 7. et cap. 34. p. 83. et 84. et Plutarch. (sive quisquis fuerit auctor Vitæ X. Oratorum) pag. 842. E. opportune docuit, fuisse Atticæ pagum, cui Παιονία sive Παιωνία fuerit nomen. Situs fortasse hic pagus erat in radice Parnethis montis, eamque ob caussam auctor ille, e quo Grammatici a Viris doctis citati sua hauserunt, Lipsydrium ὑπὲρ τῆς Πάρνηθος situm dixit; nisi is fortasse scripserat ὑπὲρ Παιονίας ἐπὶ τῆς Πάρνηθος. S.

13. τὸν νηὸν —— τὸν νῦν ἐόντα] Eadem lib. II. 180., unde et, prius templum fortuito casu in cineres abiisse, discimus: culpa incendii tamen in Pisistratidas fuit, testibus Criticis ad Pindari Pyth. Od. VII., collata: qui quidem cum Olymp. LXIII. 2. patri successerint, illo ipso anno templum Delphicum deflagrasse, Dodwellus Annal. Thucyd. pag. 41. constituit. At officit vehementer illi temporum finitioni mors Amasidis, isti anno conjuncta; quippe dona, dum superesset, Delphis ad ædis instaurationem, uti lib. II. 180. proditur, liberaliter conferentis; validissime vero Pausaniæ doctrina de templo Delphico Olymp. LVIII. 1. exusto, in Phocic. cap. 5. Quæ de Pisistratidis autem Pindari Scholiastæ, modo tamen veritati concinant, familiam indicabunt, atque ipsum conplectentur Pisistratum, quo modo Pisistratidæ deponuntur sæpius. Vide ad Comici Vesp. v. 500. Wess.

17. πωρίνου λίθου] In Jungermanni exemplo Παρίνου operarum est peccatum, cui ipse medelam adhibitam in Polluc. VII. 123. voluit. Isto de la-

pide docti Onomastici interpretes, et Cl. Taylor Lect. Lysiac. p. 619. (pag. 254. ed. Reisk.) Wess.—Vide Tayloro laudatum Plinium, Hist. Nat. lib. XXXVI. cap. xvii. sect. 28. et, quem ibi Harduinus citavit, Theophrastum περὶ Λίθων, pag. 392. ed. Dan. Heinsii. S.

Cap. LXIII. [1. Ὡς ἂν δὴ οἱ Ἀθηναῖοι λέγουσι] Λακεδαιμόνιοι requirebam, ubi nunc in Ἀθηναῖοι consentiunt libri. Sane non Athenienses, sed Lacedæmonii videri debent id crimen Alcmæonidis impegisse. conf. cap. 90. hujus libri. Mox lin. 4. pro χρησόμενοι, præter necessitatem, χρησάμενοι invitis libris omnibus edidit Jacobs. l. c. p. 334. S.]

2. ἀνέπειθον τὴν Πυθίην χρήμασι, &c.] Herodotum sequutus Schol. MS. in Aristid. Panathen. Ἱππίας, ait, ὠμῶς ἐκράτει τῶν Ἀθηναίων· μὴ φέροντες τούτου τὴν βίαν οἱ Ἀλκμαιωνίδαι ἐξῆλθον ἐκ τῆς Ἀττικῆς, ὧν εἷς ἦν καὶ ὁ Κλεισθένης, ὃς τὴν Πυθίαν, τουτέστιν ἀδελφοῖς (in margine Codicis Burm. corrigitur ἐν Δελφοῖς: recte; modo scribatur τουτέστι τὴν ἐν Δελφοῖς) ἱέρειαν παρεκάλει ἐπὶ τὸ χρῆσαι τοῖς Λακεδαιμονίοις βοηθῆσαι ταῖς Ἀθήναις. Accepto oraculo, misisse dicuntur Lacedæmonii (lin. 6.) κατὰ τῶν Πεισιστρατιδῶν. Ἀγχιμόλιον μετὰ στρατιᾶς, ὃς ἐτελεύτησεν ἐν τῷ πολέμῳ. Non unam ob rationem Herodotea criminatur Plutarchus, (T. II. p. 860. d.) oraculorum patriæque superstitionis defensor ingeniosissimus; sed idcirco præsertim, quod ille Pythiam vatem pecunia corruptam non dubitavit ut ψευδόμαντιν traducere. Noster fraudem etiam a Lacedæmoniis agnitam fatetur atque adeo publicatam, c. 90. Libro VI. c. 66. Cleomeni conciliatus Delphus Cobon Περίαλλαν τὴν πρόμαντιν ἀναπείθει τὰ Κλεομένης ἐβούλετο λέγεσθαι λέγειν: fraude patefacta Cobon Delphis aufugit mulierque fatidica ἐπαύσθη τῆς τιμῆς. Secundum Pausan. etiam III. (cap. 4.) p. 212. Cleomenes τὴν ἐν Δελφοῖς πρόμαντιν ἀνέπεισε. Quin jam olim a Lycurgo legislatore pecunia commota Pythia semper ejus leges ut utiles civitati commendabat: ἡ προφῆτις χρήμασι πεπεισμένη ἀεὶ συμφέρειν (τὸν νόμον) ἔχρα, Polyæn. lib. I. c. 16, 1. Donis corruptæ, nec mirum in hac fraudum opificina, recentior historia Græca plura præbet documenta: vid. Anton. van Dale de Orac. Orig. c. 16. Paulo post (lin. 8.) apud Herod. jussui divino, ut quidem putabant, postponentes Lacedæmonii humanæ hospitalitatis jura, τὰ τοῦ θεοῦ πρεσβύτερα ἐποιεῦντο ἢ τὰ τῶν ἀνδρῶν. Ad judices suos Socrates Platonis in Apolog. p. 29. c. ἐγὼ ὑμᾶς, ait, ὦ ἄνδρες Ἀθ. ἀσπάζομαι μὲν καὶ φιλῶ, πείσομαι δὲ θεῷ μᾶλλον ἢ ὑμῖν: quæ commodum admota sunt Lucæ Act. Ap. v. 29. In hoc cardine Sophoclis versatur Antigones cum Creonte certamen, v. 460. et seqq. Valck.

4. προφέρειν σφι] Sugillantur a Plut. de Malig. p. 860. d., ac si καλλίστῳ καὶ δικαιοτάτῳ liberandarum Athenarum ἔργῳ sceleris atque impietatis calumniam Noster affricuerit; ultro oblitus, Themistoclem (quem propterea laudibus in Vit. magni viri fert, p. 116. f.) consimiliter Pythiam, ut ad animi sui sententiam et circumscribendos Athenienses vaticinaretur, perpulisse, usosque tali fraude, quam quidem piam vocant, Græcorum plures. Qui mox (lin. 8.) ξείνιοι τὰ μάλιστα, eosdem Pisistratidas vulgatiore dictione ξείνους τὰ μάλιστα, c. 90. et 91. nuncupat. Wess.

[10. προσσχὼν] Vide Var. Lect. (ed. S.) I. 2, 5. S.]

15. ἄνδρα Κονιαῖον] Nullam in Thessalia ejusque vicinia urbem recordor tali nomine. Cogitaveram de Gono sive Gonno in Perræbis, atque adeo Thessaliæ. Sed discrepat scriptura, et gen.

tile urbis vocabulum. Eruant itaque, qui poterunt. Wess. — Nec vero necessitas ulla urget, ut patriam hujus regis Thessalorum in Thessalia quæramus: quin potius ipsa formula qua utitur Scriptor, ἄνδρα Κονιαῖον dicens, indicare videtur extra Thessaliam fuisse natum. Itaque nihil impedire videtur quo minus cum Larchero Κονιαῖον ἄνδρα intelligamus Conio oriundum Phrygiæ oppido, Plinio lib. XXXVI. c. xxxii. sect. 40. (ubi conf. Harduini Emend. num xcv.) et Hierocli in Synecd. p. 666. memorato; neque enim incredibile esse, cognationem quandam Thessalis intercessisse cum Phrygibus, idem doctissimus Herodoti interpres ostendit. S.

21. ἐς τὰς νέας κατεῖρξαν] Laurentii ad naves repulit, desiderat κατήραξαν, quod forte olim hic fuit. Dio Cass. lib. XLVII. pag. 396. καὶ ἐκείνους εἰς τὸ τεῖχος κατήραξαν: et lib. XLVIII. p. 416. καὶ τοὺς πεζοὺς εἰς τὸ τεῖχος καταράξαντος. Noster V. 106. καὶ ἐσαράξαντές σφεας ἐς τὰς νέας. Equidem relinquo, quod schedæ magno consensu volunt, etsi pro prælii ratione et devictorum lenius. Pausanias de Apibus, lib. I. c. 32. οὐδὲ σφᾶς ἐς σίμβλους κατείρξαντες ἔχουσιν, nullis eas alvearibus coërcentes. Wess. — Conf. Nostrum VI. 102, 2. ἀπεργμένους ἐν τῷ Πελ. τείχεϊ habes cap. 64, 10. S.

23. Ἀγχιμολίου εἰσὶ ταφαὶ] Unius Anchimolii εἰσὶ ταφαὶ numero plurali? Non opinor; sed illud potius suspicor, Lacedæmoniorum qui ceciderant hic olim etiam factam fuisse mentionem. Fac scribi potuisse: (τῶν δὲ Λακεδαιμονίων, vel τῶν δὲ ἄλλων) καὶ Ἀγχιμολίου εἰσὶ ταφαὶ τῆς Ἀττικῆς Ἀλωπεκῆσι, ἀγχοῦ τοῦ Ἡρακληΐου τοῦ ἐν Κυνοσάργεϊ. De isto Herculis fano Meursius egit in Athen. Att. lib. II. c. 2. Ex hoc Herodoti loco situs Attici pagi poterit constitui, si conferantur initium Axiochi Æschinis Socrat. et orator Æschines contr. Timocr. p. 14, 11. Valck. — Sepulcrum Græce proprie τάφος est; ταφὴ, sepultura, ut apud Nostrum I. 24, 11. 112, 14. Videndum igitur, ne eidem Nostro αἱ ταφαὶ (plur. num.) idem valeant ac ὁ τάφος in singulari. Id si minus placet, nullo certe incommodo αἱ Ἀγχιμολίου ταφαὶ, nullo etiam alio verbo adjecto, intelligi posse videntur Anchimolii et eorum qui cum illo ceciderunt sepulcra. S.

Cap. LXIV. 5. ἡ τῶν Θεσσαλῶν ἵππος, &c.] Huc pertinere puto quod, Polyæno prætermissum, Frontius narrat Stratag. II. cap. 2, 9.; nam per equitatum, quo prævalebat Hippias, Thessali videntur equites intelligendi. Valck.

8. ἰθὺς ἐπὶ Θεσσαλίης] Præferrem ἰθὺ ἐπὶ Θεσσαλίης, sicuti ἰθὺ ἐπὶ Λιβύης Plutarchum apud Nostrum, lib. II. 119. invenisse, Cl. Valckenarius docuit. Ἰθὺς tamen τῆς ἀρχῆς τῆς Τομύριος ἐλᾶς, lib. I. 207. et Poëta Iliad. ν'. 601. ἰθὺς Μενελάου κυδαλίμοιο ἤϊε, tum Callinus, ἀλλά τις ἰθὺς ἴτω apud Stob. Serm. XLIX. pag. 356. Stragem equitatus Thessalici sociorumque Hippiæ explicat in Lysistr. v. 1154. Comicus. Wess.

Cap. LXV. 1. Καὶ οὐδέν τι πάντως] Haud opinor οὐδέν τι μᾶλλον πάντως fuisse olim, in eo MSS. silentio: superius cap. 34. οὐδὲν πάντως προσεδέκοντο ἐπὶ σφέας τὸν στόλον τοῦτον ὁρμήσεσθαι: et clarissime lib. VI. 3. Nihil quoque in brevi secuturis, (lin. 6.) ἡ αὐτὴ αὕτη σύμμαχος, quidquam novo: ad loci sententiam aliena non sunt ex lib. IV. 129. τὸ δὲ τοῖσι Πέρσησί τι ἦν σύμμαχον, καὶ τοῖσι Σκύθῃσι ἀντίξοον. Verum eo in genere, ubi multa sæpe conjectantibus blandiuntur, integrum suum cuique judicium. Ceterum τεῖχος Πελασγικὸν, quo conclusi tenebantur Pisistratidæ,

(Cap. LXIV. 11.) malo ipsis omini fuit, quippe jam olim diris devotum apud Thucydid. lib. II. 17., situm ejus prope arcem urbis designantem, Nostro lib. VI. 137. nihil dissentiente. Wess.

6. ὑπεκτιθέμενοι —— ἥλωσαν] Non illi capti sunt ὑπεκτεθέντες, quem sensum hic quærebat Vir doctus; sed, dum furtim ex Attica emitterentur alicubi occultandi. More tamen minus usitato tum ponitur τὸ ὑπεκτιθέμενοι: nam qui liberos vel uxores, obsidionem toleraturi, alio transferunt, veteribus dicuntur παῖδας ὑπεκθέσθαι, Thucyd. I. 89. Lycurg. contr. Leocr. p. 154, 32. τοὺς υἱοὺς καὶ τὴν γυναῖκα ὑπεκθέσθαι. Demosth. de Falsa Legat. pag. 242., οἱ συγγενεῖς αὐτοῦ ὑπεξέθεντο τὰς θυγατέρας παιδία οὔσας εἰς Ὄλυνθον. Ubi jubet Æneas Poliorcet. c. 9. ζεύγη ἢ ἀνδράποδα ὑπεκτίθεσθαι εἰς τοὺς προσοίκους, morem antiquum et verbum illud declaravit Casaubonus. Quæ de Pisistratidis paulo post dicuntur, (ἄρξαντες μὲν Ἀθηναίων ἐπ' ἔτεα, etc. lin. 12. seq.) de patre filiisque intelligenda docuerunt Periz. ad Æliani Var. Hist. III. 21. et Bouhier Diss. sur l'Hist. d'Herod. cap. 14. Valck.

11. ἐς Σίγειον, etc.] Vide Terpsichores, c. 94. et Thucydid. VI. 59. Annos Pisistratidarum tyrannidis Aristoteles Polit. V. 12. xxxv. numerat, Noster xxxvi., levi discrepantia, fortasse ex annis inchoatis aut diversa Pisistrati conputatione exiliorum nata. Jo. autem Meursii, annos istos Hipparcho et Hippiæ, patris ratione non ducta, tribuentis in Pisistr. cap. 5. manifesta aberratio est, reprehensa a Bouherio Diss. Herod. c. 14. et Ed. Corsino Fast. Attic. T. III. p. 96., oblitis tamen calcare se viam, dudum sollertissima H. Valesii cura ad Diodori Excerpta, T. II. pag. 557. emunitam. Wess.

Cap. LXVI. 3. ὅσπερ δὴ λόγον ἔχει] Potuisset ὅσπερ δὴ λόγος ἔχει, quomodo lib. VII. 5. ἵνα λόγος σε ἔχῃ. Euripid. Med. v. 419. οὐκέτι δυσκέλαδος φάμα γυναῖκας ἕξει. Verum elegans ea linguæ copia et varietas. ἔχει δέ τινα φάτιν καὶ Διονυσιοφάνης posuit IX. 83., at τούτους μὲν τοιαύτη φάτις ἔχει, VII. 3. Plura Cl. Abreschius Dilucid. Thucyd. p. 247. Wess. — De corrupta Pythia vide paulo ante, cap. 63. S.

5. ἀτὰρ τὰ ἀνέκαθεν, etc.] Hic paulo forsan acerbior est jocus, quam decebat historicum; neque injuria hinc saltem κακοηθείας exemplum petens, Plutarch. II. p. 860. c. Ὡς εἰώθει, ait, παραμιγνὺς πίστεως ἕνεκα τοῖς ψόγοις ἐπαίνους τινάς· Ἰσαγόρας δὲ, φησὶν, ὁ Τισ. οἰκίης μὲν ἦν δοκίμου, θύουσι δὲ οἱ συγγενέες αὐτοῦ Διὶ Καρίῳ. εὔρυθμός τε καὶ πολιτικὸς ὁ μυκτὴρ τῆς συγγραφῆς, εἰς Κᾶρας, ὥσπερ εἰς κόρακας, ἀποδιοπομπουμένου τὸν Ἰσαγόραν. Cives Attici veluti Deos habebant Penates Apollinem πατρῷον, et Jovem ἑρκεῖον: Herodotei Isagoræ συγγενέες, ut originis vilissimæ homines, atque e comœdia Cariones, ἔθυον Διὶ Καρίῳ. Præter cetera memorat Strabo XIV. p. 974. a. (p. 659. b. ed. Cas.) ἱερὸν τοῦ Καρίου Διὸς, κοινὸν ἁπάντων Καρῶν, οὗ μέτεστι καὶ Λυδοῖς καὶ Μυσοῖς, ὡς ἀδελφοῖς. Ex his gentibus servi veniebant in Græciam. Vim dicti intelligunt, quibus notum proverbium, ἐν Καρὸς αἴσῃ. Non cepit Flor. Christian. illud in Eurip. Cyclope, v. 650. ἐν τῷ Καρὶ κινδυνεύσομεν. Aristides, T. III. pag. 256., οὐδ' ἐν Καρῶν σχήματι καὶ μοίρᾳ θρέψεσθαι. Cicero pro Flacco, c. 27. Si quid cum periculo experiri velis, in Care id potissimum esse faciendum. Eximia dedit Clar. Ti. Hemsterh. ad argum. Pluti Aristoph. Valck. — Jovem Carium, cujus in familia Isagoræ mentionem et cultum malignitati Scrip-

toris tanto posterior, sæpissimeque iratior quam oportebat, Plutarchus contribuit, vidimus lib. I. c. 171. Wess.

8. τετραφύλους ἐόντας Ἀθηναίους δεκαφύλους ἐποίησε.] Huc respicit Herodotum citans Pausan. I. (c. 5.) p. 12. Secundum Aristotelem, Politic. III. p. 621, 25. Clisthenes ejectis tyrannis πολλοὺς ἐφυλέτευσε ξένους καὶ δούλους μετοίκους: scripsisse potius videtur δούλους, καὶ ξένους μετοίκους. Aristoph. Eq. v. 346. εἴ που δικίδιον εἶπας εὖ κατὰ ξένου μετοίκου. Cur tribus quatuor in decem distraxerit, veram rationem pandit idem Aristot. Politic. VI. c. 4. conf. Casaubon. in Æneæ Poliorcet. p. 1734. In Aristid. Panathen. T. I. p. 336. Schol. ineditus: Τεσσάρων οὐσῶν φυλῶν παρὰ τοῖς Ἀθηναίοις Καλλισθένης ἢ Ἀλκμαιωνίδης (Κλεισθένης ὁ Ἀλκμ.) δεδιὼς μὴ ἔν τινι καιρῷ μία τῶν Δ΄. φυλῶν βουληθεῖσα τυραννῆσαι προσποιήσῃ ἑαυτῇ τὴν ἄλλην (τῶν ἄλλων) μίαν, καὶ ἐκ τούτου κρατήσῃ τῶν ἄλλων δύο φυλῶν, λαβὼν Ρ΄. ἡρώων ὀνόματα ἦλθεν εἰς Πυθίαν, μαθεῖν βουλόμενος ἐκ ποίων ὀνομάτων καλέσει τὰς φυλὰς ἃς μέλλει κτίζειν. λαβὼν τὸν χρησμὸν, καὶ ἐλθὼν Ἀθήνησι ἐποίησε δέκα φυλὰς, ἵνα καὶ, ἐὰν βούληται μία τῶν δέκα τυραννῆσαι, μὴ δύνηται πεῖσαι τὰς λοιπάς. In his heroum numerus centenarius, Ρ΄. in Ι΄. mutato, facile posset in denarium converti; sed secundum Schol. Clisthenes Pythiæ facit eligendi de multis potestatem. In proximis (lin. 10.) Γελέοντος nomen adfirmavit Wess. in Diss. Herod. p. 164. ut ea lis decisa videatur. Valck.

10. Γελέοντος] Hoc in editis ante Gronov. omnibus, plerisque etiam schedis. Valla in prima versionis editione Ionis filiorum Leontis, unde eum legisse suspicio est, παίδων γε Λέοντος. De Medic. silentium, in tituli mutata scriptura utique mirabile. Puto tamen Τελέοντος ex Ask. et Pass. consensu habuisse. (Vide Var. Lect. ed. S.) Apud alios par discordia. Stephani Byz. vetera exempla et scripta Γελέοντες in Αἰγικόρεως. (vide ibi Holsten.) In Plutarchi Solon. p. 91. olim Γεδέοντες, quod ob vicinam Λ. et Δ. idem Euripidis in extrema Ione verba, et Pollucis VIII. 109., in controversiam venerunt. Guil. Canterus utraque ad Nostri præscriptum conformat, Nov. Lect. V. 19., contra venit prohibetque Is. Casaubonus ad Strab. VIII. p. 588. (ad pag. 383. suæ editionis,) Τελέοντας defendens, qua quoque sunt opinione docti Pollucis interpretes; neque plausibili instituti ratione deficiuntur illi. Quod si enim quatuor hæ populi Attici partes, non ab Ionis filiis, ut Euripides et Herodotus censuerunt, sed a vitæ genere, quod uni cuique parti fuit assignatum, cognomina inpetrarunt ex Strabonis et Plutarchi doctrina, commodissime Τελέοντες explicabuntur γεωργοὶ, rustici, ab opere et collationibus in rem publicam. Verum omnes has opinationes Marmor dissipat Cyzicenum, luci ab ill. comite Caylus expositum in Recueil d'Antiquit. T. II. pag. 207., ubi clarissime iisdem titulis et serie fere eadem ΓΕΛΕΟΝΤΕΣ, ΑΡΓΑΔΕΙΣ, ΑΙΓΙΚΟΡΕΙΣ, ΟΠΛΗΤΕΣ, tribus Cyzicenæ quatuor; haud dubie ex metropoli Mileto derivatæ, atque ad hanc ab Atheniensibus, Milesiæ coloniæ auctoribus, sicuti præclare generosus Comes commonstravit. Est quidem Τελέων virile inter Atticos nomen apud Apollon. Rhod. I. 96., quod, ut hic valeat, necesse non est. Αἰγίκορις et Ἀργάδης in marium propriis nominibus, quantum recordor, non sunt, neque Γελέων. Aptissime, sicuti Ὅπλητες, milites, vitæ studia in capris alendis et agris colendis illustrant; unde Γελέοντες, principe loco Athenis et Cyzici habiti, haud alii ac εὐπατρίδαι sive λαμπροὶ, illustres, splendidique. Γελεῖν, teste Hesychio, idem ac λάμπειν, ἀνθεῖν, aut αἴθειν. Γελᾷν, cujus

in risu sedes, olim in splendendo ac renidendo, uti Eustath. ad Hom. pag. 159, 26. (Iliad. p. 120, 31.) significat, terebatur usu. Hinc Γέλων, Syracusanus rex, hinc Γελέοντες Attici non absurde propagantur: cujus ego originationis auctorem et suasorem lætus Ti. Hemsterhusium produco. (Conf. Lennepii, ex Hemsterhusii schola progressi, Etymolog. Ling. Græc. P. I. p. 210.) De decem φυλαῖς, earumque titulis et justo ordine docte post Meursium nuper Ed. Corsin. Fast. Attic. T. I. p. 119. Wess.

[13. καὶ σύμμαχον ξεῖνον ἐόντα] Post σύμμαχον leviter incidi debuerat oratio; et Latinam versionem in eam sententiam, quam Valla jam expresserat, reformatam velim: hunc vero, *etsi peregrinum*, tamen ut vicinum et socium, adjecit. S.]

Cap. LXVII. 2. Κλεισθένεα τὸν Σικυῶνος τύραννον] Æqualem hic habuit Solonem, ejus belli dux, quo Amphictyones ulti Cirrhæos sunt, in Apollinem Pythium ingratos et contumeliosos apud Pausan. lib. X. 37. et II. 8., ubi pater illius Aristonymus, avus Pyrrho, cuncti fortasse ex Orthagoræ familia, quæ centum annis Sicyonem tyrannide pressit, Aristotele Polit. lib. V. 12. teste. Wess.

4. τῶν Ὁμηρείων ἐπέων εἵνεκα] Significatum voluit, quod scribit Chamæleon apud Athen. XIV. p. 620., μελῳδηθῆναι οὐ μόνον τὰ Ὁμήρου, ἀλλὰ καὶ τὰ Ἡσιόδου, καὶ Ἀρχιλόχου, aliorumque poëmata. Rhapsodos autem Homeristas primus Athenis Demetrius Phalereus ibidem dicitur εἰς τὰ θέατρα παραγαγεῖν: ex Athenæo sua hausit Eustath. in Iliad. Ω'. pag. 1497. Sed dudum tamen ante Rhapsodos istos, odiosum hominum genus, etiam Athenis doctis fuisse molestos æstimari potest ex Ione præsertim Platonis I. p. 530—542. et Socraticis Xenophontis, p. 462. et 513. (Vide Memorab. IV. 2, 10. ibique Ernest. et Zeun.) De Homero, Hesiodo, cæterisque poëtis, in Lyceo verba facientes Sophistæ dicuntur Isocrati Panathen. pag. 236., οὐδὲν μὲν παρ' αὑτῶν λέγοντες, τὰ δ' ἐκείνων ῥαψῳδοῦντες; idem in antiquitatis studiosos jactant οἱ εὑρετικοί. Valck.—Etiam hunc Scriptoris nostri locum minus recte a me administratum esse intelligo. Primum in Græcis post ἀγωνίζεσθαι debebat comma interseri: quod quum vulgo abesset, imprudens ego verba τῶν Ὁμηρείων ἐπέων εἵνεκα, quæ ad ἔπεσι ῥαψῳδοὺς pertinent, ad ἀγωνίζεσθαι retuli. Nunc Latina sic rescripta velim: Rhapsodos Sicyone vetuit carminibus decertare, (sive carmina publice canere,) propter Homericos versus, etc. S.

5. τὰ πολλὰ πάντων ὑμνέαται] Ex Herodoto vicina enarrans Eustathius, habet διότι Ἀργεῖοι καὶ Ἄργος τὰ πολλὰ ἐν αὐτοῖς ὑμνεῦνται, ad Iliad. β'. pag. 218, 35. Posuit ἐν αὐτοῖς, quod sensum commodum dabat; sed lectum πάντων forte minus intellexit. Voculam in talibus Herodoto pæne peculiarem, quam ellipsium venatores omitti non potuisse fatebuntur, restituendam hic censeo, ut legatur τὰ πολλὰ διὰ πάντων ὑμνέαται, præ omnibus. Lib. VI. c. 63. ἀνδρὶ εὐδοκιμέοντι διὰ πάντων δὴ τῶν βασιλήων. VII. 83. κόσμον πλεῖστον παρεχόμενοι διὰ πάντων Πέρσαι. VIII. 69. Artemisiæ τετιμημένῃ διὰ πάντων τῶν συμμάχων: conf. lib. I. c. 25. et VIII. 142. Talia prætermitti non debuerant Porto. Recte tuetur illud Reisk. in Dionis Chrys. Corinth. p. 458. ult. Valck.—Immo unice verum erat τὰ πολλὰ πάντα, quod præeuntibus probatis codicibus, quibus et noster F. accedit, merito Schæferus recepit. Vide ad lib. I. 203, 7. notata. Ob eamdem, quæ hic significatur, caussam divinis honoribus Homerum prosecuti sunt Argivi; quia

universam quidem carminibus suis illustravit Græciam, ἔξοχα δ' Ἀργείους, ut est in Epigr. CDXCVII. T. III. Analect. Brunck. p. 256. S.

11. ἐκεῖνον δὲ λευστῆρα] Dio Chrys. Pythiæ istud responsum alludens Or. III. de Regn. p. 43. B. πολὺ δὲ μᾶλλον τύραννον καὶ λῃστῆρα, ὅ ποτε προσεῖπεν ὁ Ἀπόλλων τὸν Σικυώνιον τύραννον: unde Casaubon. λῃστῆρα prædonem hoc reponit loco; quem quidem sequi, etsi cupido adest, haud possum. Λευστὴρ Suidæ in voce, ὁ καταλευσθῆναι ἄξιος, dignus qui lapidibus obruatur; qualis profecto Sicyonius iste Clisthenes: paullo diversior, neque alienus tamen, Æschyli λευστὴρ μόρος, (lapidationis supplicium,) VII. c. Theb. v. 205. At quidni λευστὴρ, tyrannus, φονεὺς, cives lapidibus quasi cooperiens, uti in Hesychio? (ubi videndus Alberti.) Tale certe Æliani apud Suid. ἵνα τὸν τῶν κακῶν αἴτιον καὶ λευστῆρα ἀφανίσωσι. Alibi crudelissimum Apollodorum, τὸν Κασσανδρέων λευστῆρα dabit idem Ælian. Hist. An. V. 15. Wess.—Et ipsa nominis forma activum postulare significatum videtur. S.

Ibid. ἐκεῖνον δὲ λευστῆρα] Primum ponam quæ huc pertinent, notata Casaubono, Diatribe in Dionis. Chrys. p. 43. "Cum ita scribit, οὐκ ἂν εἴποιμι τὸν "τοιοῦτον ἄρχοντα ἢ αὐτοκράτορα ἢ βασι-"λέα· πολὺ δὲ μᾶλλον τύραννον καὶ λῃστῆ-"ρα, ὅ ποτε προσεῖπεν ὁ Ἀπόλλων τὸν "Σικυώνιον τύραννον: respicit oraculum "a Pythia olim Clistheni redditum, "Sicyoniorum tyranno. Herodotus "Terpsichore: —— ἐκεῖνον δὲ λῃστῆρα. "Editiones Herodoti præferunt λευ-"στῆρα, mendose." Sicut Reiskio, mihi quoque Casauboni placuit olim conjectura: apta Regem inter et Latronem videbatur oppositio: de se et Annibale Alexander apud Lucian. (Dial. Mort. XII. 5.) T. I. p. 386. οἷος μὲν ἐγὼ βασιλεὺς, οἷος δὲ οὗτος λῃστὴς ἐγένετο: ubi τοῦ —— λῃστοῦ τῶν Ἑλλήνων e Demosth. (p. m. 81, 50.) mentionem fecit ὁ πάνυ. Nunc in Herodoto λῃστῆρα quidem legisse videtur Dion; sed alterum invenisse suspicor in suo Codice Ælianum, qui de Nat. An. V. 15. crudelissimum Cassandrensium tyrannum Apollodorum vocat τὸν Κασανδρέων λευστῆρα: et, ne hic quoque de vocis dubitemus sinceritate, faciunt ista Suidæ: Λευστὴρ, ὁ καταλευσθῆναι ἄξιος, τουτέστι λιθοβοληθῆναι. καὶ Αἰλιανός, ἵνα τὸν τῶν κακῶν αἴτιον καὶ λευστῆρα ἀφανίσωσι. Digni qui in barathrum conjicerentur, βάραθροι dicti sunt Atticis, vocem inprimis ὄλεθρος frequentantibus in istius modi sensum, aliasque nonnullas. Rarissima sunt πίθων, pro πιθῶν ἄξιος, et Τύμβι, pro ταφῆναι ἄξιε, quorum hoc in Aristoph. est Lys. v. 372., illud habet Eustath. in Iliad. Θ'. p. 616, 43. (p. 725. ed Rom.) qui in Od. Κ'. p. 391, 33. (p. 1654. ed. Rom.) Dorienses scribit τοὺς ἐπονειδίστους vocasse Φόνους, quasi dicerent ἄξια φόνου δεδρακότας. Tandem Λευστὴρ proprie idem est ac λιθοβόλος: atqui hoc ipsum, sive λαβόλος, in eumdem alicubi sensum fuit a Grammaticis inventum; nam ista prostant apud Hesych. Λαβόλι, λιθοβόλι, ἄξιε λιθασθῆναι. Hæc, ni fallor, etiam adversus Casaubonum tueri poterunt vulgatam in Herodoto lectionem; quam solus forsan interpretum Anglus, plerumque tamen Latina Vallæ sequutus, optime hic expressit, minus recte notatus Auctori des Essais de Critique, p. 165. Valck.

16. Μελάνιππον τὸν Ἀστακοῦ] Quid moverit amanuenses ad τὸν Ὀστακοῦ pingendum, non reminiscor, neque exputo: aliis omnibus Melanippi pater Astacus. Astacides Menalippus, sive, ex legitima Barthii conjectura Melanippus, apud Statium Theb. VIII. 718. et Ovid. in Ibi, v.

517., ubi Salvagn. et Burmannus; adde Valckenar. ad Tragici Phoeniss. p. 784 seq. Wess.—In adpellativo nomine, pro ἀστακὸς, quod cancri quoddam genus est, vulgo Atticos vocali α cum ο permutata ὀστακὸς dixisse docet Athenæus III. 105. b. Idem in proprio nomine fecit is qui primus Ὀστακοῦ h. l. pro Ἀστακοῦ scripsit. S.

20. Μηκιστέα——Τυδέα] Herodotum more suo sequitur, Pausan. IX. p. 745. Mecistem qui scripserunt, nihil erat adeo cur viro docto notarentur; non certe reprehenderet Ἀχιλλέα, Ὀδυσσέα, Περσέα, Latine scribentes Achillem, Ulyssem, Persen. Forma nominum fuit Æolica, Πέρσης, Ὀδύσσης, Ἀχίλλης: observante Jos. Scaligero ad Propert. p. 289. Duplici forma dicebatur Μενέσθης et Μενεσθεύς· Ἀντιφάτης et Ἀντιφατεύς. Valck.

28. τραγικοῖσι χοροῖσι] Vero bene si concinat, Sicyonios *tragœdiam* invenisse primos, Athenienses consummasse: (Themistius Or. XXVII. p. 337. B. Τραγῳδίας εὑρεταὶ μὲν Σικυώνιοι, τελεσιουργοὶ δὲ Ἀττικοὶ ποιηταί:) certa, inquam, ea si sint, choris tragicis ante Thespim Adrastus Sicyone honorari potuit. Ceteroqui Thespis, tragœdiam Athenis docens Olymp. LXI. una generatione Clisthene tyranno junior est. Dici posset, ante eam Olympiadem, qua Alcestin fabulam produxit, alias recitasse, ex Plutarcho et Diogene Laërtio: difficile tamen ad credendum, tragicos choros, quorum in Adrasti cultu vetus ante tyrannum usus, ex juvenis poëtæ rudi invento Sicyonem migrasse tam cito. Immo vero, si fallit Themistii fides, citra prolepsin quandam salvi non manebunt hi chori; quorsum inclinat R. Bentleii in Dissert. Phalar. Ep. p. 293. erudita explicatio. Wess.

Cap. LXVIII. 5. αὐτὰ τὰ τελευταῖα ἐπέθηκε] Quod αὐτὰ τὰ τελευταῖα intelligere se negat Reisk. atque idcirco miris modis sollicitat, retractatum intellexisset, ipsam nominum terminationem significari in -ᾶται: ex vocibus enim ὗς τε καὶ ὄνου (καὶ χοίρου) prodierunt Ὑᾶται, Ὀνεᾶται et Χοιρεᾶται. Valck.—Nimia docti viri hariolatio, μεταθεὶς αὐτοῖς ὀνόματα τὰ τελευταῖα ἐπέθηκε. Sincera est et durabit oratio, modo αὐτὰ, i. e. μόνα, τὰ τελευταῖα ἐπέθηκε, solas et non nisi terminationes addidit, explanetur, ut fine vocabulorum, ne audirent ὗες, ὄνοι, χοῖροι, differrent. Sic mecum sentiens Abreschius. Wess.—Potuerat lin. 4. καὶ χοίρου adjicere Scriptor, si libuisset; nec vero adjecto hoc vocabulo utique erat opus: quare quum ignorent illud libri omnes, non obtrudi debuit Scriptori ab Editore.

10. μετέπειτα μέντοι, etc.] Quæ de mutatis post Clisthenis excessum contumeliosis titulis, et revocatis Doriensium tribuum nominibus, lucem ex Steph. Byz. in Δυμᾶν et notatis Hemsterhusii ad Comici Plut. v. 385. mutuantur. Wess.

11. ἐς τοὺς Ὑλλέας καὶ Παμφ. etc.] Nomina Sicyonii, quibus innotuerant ante Clisthenem, vetera revocarunt, Doriensium tribubus imposita. Apud Steph. Byz. voc. Δυμᾶν memorantur Ὑλλεῖς καὶ Πάμφυλοι καὶ Δυμᾶνες: de quibus egerunt Ti. Hemsterh. ad Schol. in Arist. Plut. p. 114. et Henr. Vales. Emend. I. c. 32. Ad ista tria quartum nomen adjecerunt, secundum Herodotum, ab Adrasti filio ductum, Αἰγιαλέας. Sed, ipsam Sicyona dictam olim Αἰγιαλὸν vel Αἰγιαλοὺς, testis est Strabo VIII. p. 587. A. (p. 382. D. ed. Cas.) et Pausanias II. (c. 6.) p. 125. Ἀπὸ τούτου —— ἡ γῆ Σικυωνία, καὶ Σικυὼν ἀντὶ Αἰγιάλης ἡ πόλις ὠνομάσθη. Altera pars Peloponnesi maritima, ὅσα πρὸς θαλάσσῃ τῆς Ἀργείας, Pausan. II. p. 145., Ἀκτὴ dicebatur: vid. Wess. ad Diodori T. I.

p. 507. T. II. p. 226.; incolæ, οἱ τὴν Ἀργολίδα ἀκτὴν οἰκεῦντες. In parte septemtrionali ad maris litus (αἰγιαλὸν) habitantes Achæi præsertim, ut erant, dicebantur Αἰγιαλέες, sive Αἰγιαλῆες. Nonnulla dedit ill. Ez. Spanh. ad Callim. Hymn. in Del. v. 73. Accommodum heroico versui nomen apud Poëtas latius patuit: Theocrit. Eid. XXV. v. 174. Ἔλπομαι οὐχ ἕτερον τόδε πλήμεναι Αἰγιαλήων. Ista prostant in Etymolog. M. p. 189, 5. Βασιλεύτωρ·——Ἀντίμαχος ἐν πρώτῳ Θηβαΐδος·—— οἵ οἱ ἔσαν βασιλεύτορες αἰπαλήων: ubi postremum nomen, omissum in Cod. Leid. MS., frustra tentabat Sylburg. Corrigi debet Αἰγιαλήων. VALCK.

CAP. LXIX. 6. πρότερον ἀπωσμένον, τότε πάντα, etc.] Varie hæc sollicitantur: mihi juncturam sententiamque absolvunt schedæ. Alioqui ordine vocum inmutato ἀπωσμένον πάντων, τότε, etc. arripi potuerat; ut omnibus liberæ civitatis juribus depulsus innueretur populus. (Probabilem hanc emendationem in contextum recepisse *Schæferum* in Var. Lect. (ed. S.) monui.) Major difficultas in δέκα δὲ καὶ τοὺς δήμους κατένεμε ἐς τὰς φυλάς: (lin. 9.) atque etiam decem demos distribuit in tribus, ut Valla. Ergone decem duntaxat Athenis δῆμοι? et, si plures, quid factum illis? Longe autem eos denarium excessisse numerum, indices τῶν δήμων a Meursio collecti, et Sponii Corsinique diligentia egregie aucti, manifestant. Proinde δέκα decem non sibi τοὺς δήμους populos, sed φυλὰς nectit. Clisthenes Athenienses δεκαφύλους fecit, et in decem has tribus omnes Atticos populos divisit. Vidit loci hanc sententiam Ed. Corsinus, Fastor, Att. T. III. p. 128. WESS. — Nempe naturalis verborum ordo talis concipiendus: καὶ κατανέμει τοὺς δήμους ἐς τὰς δέκα φυλάς. Studiosum Herodoti lectorem talia non admodum debent morari: quo magis miratus sum, etiam doctissimum Valckenarium in his hæsisse; cujus vide Adnotationem proxime sequentem. S.

10. ἦν τε, τὸν δῆμον προσθέμενος] Quæ Galeo sincera videbatur, non absurda certe lectio codicis Arch. ἦν τε, τῷ δήμῳ προσθέμενος, πολλῷ κατύπερθε τῶν ἀντιστασιωτέων, converti poterat: eratque, cum populi se partibus adjunxisset, multo superior contrariæ factionis fautoribus. Hoc sensu frequentatur προσθέσθαι τινί: ego tamen et hic vulgatam præfero. Dum favebat optimatibus inprimis Isagoras, adversarius in administranda republica Clisthenes restituit plebis auctoritatem; quam, in imperio populari constitutam a Solone, Pisistratus filiique labefactaverant. Supra c. 66. Clisthenes τὸν δῆμον προσεταιρίζεται: in eamdem sententiam scribi potuit τὸν δῆμον προστίθεται, vel προσάγεται, vel προσποιεῖται: atque adeo hoc loco dici, τὸν δῆμον προσθέμενος, cum plebem suam fecisset, adversariis multo fuisse superior. Hoc idcirco genuinum judico quia Herodoteum est; προσθέσθαι autem τινὶ apud Nostrum tantum dicuntur, qui alterius adstipulantur sententiæ. Amicos sibi conciliare vel adjungere φίλους προστίθεσθαι dicitur I. 53. idem est cap. 56. προσκτήσασθαι φίλους: ista duo permutantur etiam, lib. III. c. 74. In Thucyd. VI. 18. προσεθέμεθα αὐτοὺς recte Schol. explicat. In iis, quæ proxima præcedunt, insunt non sane pervulgata, quale hoc videtur: (lin. 9.) δέκα δὲ καὶ τοὺς δήμους κατένεμε ἐς τὰς φυλάς: an in singulas tribus decem demos contribuit? sed, qui ex decem hujus temporis tribubus esse censerentur, demi nostris in libris memorantur circiter cxx. Conferenda certe sunt quæ ex Aristotelis Repub. Athen. de

Clisthene tradit Schol. in Aristoph. Nub. v. 37. Valck. — Vide proxime præcedentem Adnot. S.

Cap. LXX. 2. ἐπικαλέεται Κλεομένεα] Pausaniæ III. (c. 4.) p. 212. Cleomenes στρατεύσας ἐπ' Ἀθήνας prima quidem expeditione, Herodoto supra narrata, laudem sibi dicitur civibusque suis peperisse; ὕστερον δὲ Ἀθηναίου χάριτι ἀνδρὸς Ἰσαγόρου, τυραννίδα οἱ συγκατεργασάμενος Ἀθηνῶν: ubi præstiterit συγκατεργασόμενος. Hæc vero tertia, secundum Herodotum, Cleomenis fuit expeditio. (conf. ad c. 74, 6. et 76, 1. not.) Quod vero mox ait, τὸν δὲ Κλεομένεα εἶχε αἰτίη φοιτᾷν παρὰ τοῦ Ἰσαγόρεω τὴν γυναῖκα: hoc Plutarchus intactum non dimisit, T. II. p. 860. D. Quod primum fecisse dicitur misso nuncio Cleomenes, ἐξέβαλε Κλεισθένεα, καὶ μετ' αὐτοῦ ἄλλους πολλοὺς Ἀθηναίων, id respicit Thucyd. (I. 126.) p. 82, 96. hinc explicandus. Valck.— Quam tertiam Cleomenis expeditionem adversus Athenas susceptam Valckenarius dicit, eam Herodotus cap. 74. et seq. exponit: sed, ut tertia illa, sic jam et secunda, de qua c. 72. agitur, in Aristagoræ gratiam suscepta est. S.

6. ἐξέβαλε] Expellendi conatum et voluntatem indicat, ut sæpe numero. Vide I. 68. III. 53. (Præcone misso Clisthenem multosque cum eo alios urbe excedere jussit: sed tunc quidem unus Clisthenes paruit mandato, reliqui in urbe manserunt. cf. c. 72, 1—5.) Τοὺς ἐναγέας (lin. 7.) et Κυλώνειον ἄγος, cujus Alcmæonidæ accusabantur, post Herodotum explicuit Thucydides lib. I. 126. accuratissime, ibique Cl. Dukerus. Wess.

Cap. LXXI. 2. ἦν Κύλων, etc.] Quæ huc spectant aliunde pleraque sunt notissima. Perpaucis Herodoto narrata Thucydides explicatius exsequitur, eleganter etiam et perspicue; sic ut hac in parte historici Principes a suo quisque more secessisse videantur: est enim passim noster ille dulcis et fusus, densus et brevis Thucydides; illius σύνθεσις ἡδεῖα καὶ καλὴ, hujus αὐστηρὰ, Thucydides, judice Hermogene, p. 511. εἶπου καὶ γλυκύτητα ἔχει, μάλιστα μὲν ὥσπερ ἀλλότριόν τι τῆς ἰδίας αὐτοῦ ἐκφαίνεται τὸ μέρος ἐκεῖνο. Sophista Theon in Progymn. p. 22. τὸ Κυλώνειον, inquit, ἄγος μᾶλλον τοῦ Ἡροδότου (καὶ Εὐφρονος) ἐξείργασται Θουκυδίδῃ. Si vulgaretur κατ' Εὐφρόνιον, ignotus nos non cruciaret historicus, cujus nomini substituendum adverbium suspicor, quod sensui conveniat. Sed hoc certe non dubitanter statuo, errasse Virum egregium, (Dukerum in Annot. ad Schol. Thucyd.) dum ipsi Leo in Scholiis ad Thucyd. esse videbatur Leo Alabandensis vel alius. Ad Thucydideam nempe de Cylone narrationem lib. I. c. 126. tres diversorum adnotatiunculas Scholia præbent in v. 56. quarum postrema nugatoris est Græculi, minime digna quæ viros exerceret eruditissimos; secunda, ut est captus Grammaticorum, ista non inelegans: Ὅτι τοῦ διηγήματος τοῦ κατὰ τὸν Κύλωνα τὴν σαφήνειαν τινὲς θαυμάσαντες εἶπον, ὅτι Λέων ἐγέλασεν ἐνθαῦτα, λέγοντες περὶ Θουκυδίδου. Postrema virum clar. in his minus attentum revocasse debuerant ab errore: horridus Thucydides ob torvam veluti structuræ faciem magistris istis Leo dicebatur, qui, dum in his facilis videretur et jucundus ὁ λέων, aiebant, ἐγέλασεν ἐνθαῦτα. Judex idoneus Dionysius Halic. in Epist. ad Pomp. p. 210, 3. Καλαὶ μὲν αἱ ποιήσεις ἀμφότεραι·——διαφέρουσι δὲ κατὰ τοῦτο μάλιστα ἀλλήλων, ὅτι τὸ μὲν Ἡροδότου κάλλος ἱλαρόν ἐστι, φοβερὸν δὲ τὸ Θουκυδίδου. Valck.

6. τῶν Ναυκράρων] Laurentii Naucratiorum mendosum et forte operarum peccatum est: sunt enim hoc de genere quam plurima in versionis editione principe. Nobiliss. Palmerii Ναυκραρίων

spernunt Aristoteles, Harpocratio, et Suidas. Quinam Athenis olim Ναύκραροι fuerint, præclare P. Leopardus Emend. lib. VII. c. 19. et post deinde Maussacus in Harpocrat. Ναυκραρικὰ conmonstrarunt. Cur autem εἴκελον placuerit, adscripta lib. I. 59. docebunt. Wess.

Ibid. οἱ πρυτάνιες τῶν Ναυκράρων] Ut Magistratus antiquitus Ναυκράρους dictos doceat, citat hunc locum Harpocration. Apud Thucyd. (I. 126.) p. 81, 88. dicuntur Cylonem et sodales ἀναστῆσαι οἱ τῶν Ἀθηναίων ἐπιτετραμμένοι τὴν φυλακήν: custodiendos autem commiserant τοῖς ἐννέα Ἄρχουσι· τότε δὲ, addit, τὰ πολλὰ τῶν πολιτικῶν οἱ ἐννέα Ἄρχοντες ἔπρασσον. Hæc non satis perspicio quo modo cum Grammaticorum possint observatis conciliari περὶ Ναυκράρων, quæ præ ceteris diligenter collegit Leopard. Em. VII. 19. nisi statuatur, in his etiam ab Herodoto diversum auctorem sequutum Thucydidem. Pausaniæ VII. (c. 25.) p. 588. οἱ ἔχοντες τὰς ἀρχὰς διέφθειραν τῆς Ἀθηνᾶς ἱκέτας τῶν Κύλωνι ὁμοῦ τὴν ἀκρόπολιν καταληφθέντων. Valck.

7. ὑπεγγύους πλὴν θανάτου] Non male Valla; quem Portus haud circumspecte deseruit, vertendo, qui Athenas, suæ potestati subjectas, incolebant, excepta capitis poena. Namque ὑπεγγύους non ad Ἀθήνας referendum, sed τούτους ἀνιστᾶσι, pingendaque ὑποστιγμὴ post Ἀθήνας. Cylonei dira fame pressi ex arce accepta fide incolumitatis descenderunt, ita tamen ut judicio se sisterent, sive ἐπὶ δίκῃ, quemadmodum Plutarchus in Solone. Pactum illud de incolumitate, πίστιν τῆς σωτηρίας ἐχέγγυον alia in re Dio Cassius, memorat clarissime Thucydides lib. I. 126. ἀναστήσαντες δὲ αὐτοὺς —— ἐφ' ᾧ μηδὲν κακὸν ποιήσουσι: quum induxissent eos, ut descenderent, hac conditione, nullo se eos malo adfecturos: atque hæc supplicum privilegia olim. Ἀλλ' ὥσπερ ἔλαβες τὸν ἱκέτην ἐχέγγυον Ῥύου με κἀκφύλασσε, propterea Œdipus Colon. in Sophoclis fabula, v. 275. Verum hæc uberius, Herodoti mentem optime assecutus, Cl. Dukerus ad Thucyd. dictum locum. Wess.

Cap. LXXII. 16. πρὶν ἢ τὰς θύρας αὐτὸν ἀμεῖψαι] Priusquam intraret. (potius, priusquam intrasset.) Æschylus Choëph. v. 569. Εἰ δ' οὖν ἀμείψω βηλὸν ἑρκείου (ἕρκειον) πυλῶν: Si limen transiero. Cultum et Theophylacti Epist. VII. τὸν ἀδελφιδοῦν ὑπερορᾷς θύραν ἐκ θύρας ἀμείβοντα. Hæc tamen convertentur, ubi in ædibus agens facessere et exire jubetur. Sophocl. Philoct. 1256. Ἔξωθ' ἀμείψας τάσδε πετρήρεις στέγας. Euripides Elect. 750. ἄμειψον δώματα, exi. Ceterum quæ superius φήμη, ea mox κληδὼν, (lin. 20.) sive, ut lib. IX. 9. κληδών: differunt enim nihil, itaque de admonitu non bene Valla. Vid. Odyss. Υ'. 100. Wess.

21. ἐξέπιπτε μετὰ τῶν Λακεδ.] Huc spectat Aristophan. Lysistr. v. 273. οὐδὲ Κλεομένης, ὃς αὐτὴν (τὴν ἀκρόπολιν) κατέσχε πρῶτος, Ἀπῆλθεν ἀψάλακτος· ἀλλ', ὅμως Λακωνικὸν πνέων, Ὤιχετ' ὅπλα παραδοὺς ἐμοί. Valck.—Ἐξέπιπτε Valla, a proposito decidit: excidit, Gronov. Possis, pulsus, ejectus est; certe, excedere coactus est. (conf. supra lin. 11.) Sic VIII. 141, 4. ἐκπίπτειν ἐκ Πελοποννήσου ὑπὸ Μήδων. Mox κατέδησαν τὴν ἐπὶ θανάτῳ, scil. δέσιν: conf. ad I. 109, 2. notata. S.

23. Τιμησίθεον τὸν ἀδελφεὸν] Ne quis in posterum Isagoræ, vel alterius, in Timesitheo fratrem, quærat, spero equidem Τιμησίθεον τὸν Δελφὸν Herodoto restitutum iri ex veraci Palmerii conjectura, a Clar. Wess. firmata in Diss. Herod. p. 165. Δελφοὶ et ἀδελφοὶ alibi quoque male inter se permutantur. Valck.—Fratrem ejus Laurentius ex conjectura; nam αὐτοῦ, quod nullis in codicibus,

legisse, non opinor. Macula τὸν ἀδελφεὸν fœdavit turpis, vixque mihi tempero; quin ea detrita τὸν Διλφὸν ex Nob. Palmerii admonitu, siquidem nihil certius, refingam. Rem constituet Pausanias, Τιμασίθεον τὸν Δελφὸν, Isagoræ amicum, in occupanda arce Attica adjutorem, et capite propterea pœnas dantem, clarissime describens, lib. VI. 8. Vitii origo in scribarum socordia, ἀδελφὸν et Δελφὸν confundentium, veluti in Plutarchi, T. II. p. 825. B. e Photii Bibl. p. 481, 30. Veritatem utrobique Xylander et H. Steph. perspexerunt, quos simili in re duces habeo. Wess.

24. καὶ λήματος] Semper ita veteres de fiducia animique præsentia. Λῆμμα, captura illis, et lucrum; quod scriptionis affinitate sæpe prius incrustavit. Testantur editi et scripti libri passim. Herodotei MSS. omnibus locis perbene. Gronovius tamen, quoniam Florentiæ auspicium negabatur, novare ausus non fuit, lib. VII. 99. errorem agnoscens, quæ et Porti doctrina. Confer ad Diodor. II. 58. et in primis Grævium in Luciani Solœcist. c. 5. Valckenar. ad Ammon. lib. II. c. 15. et Pierson. in Mœrid. p. 246. Wess.

Cap. LXXIII. [4. γάρ σφι Λακεδαιμονίους —— ἐκπεπολεμῶσθαι] De præpositione πρὸς, ante Λακεδ. perperam vulgo interserta, a nobisque abjecta, vide quæ in Var. Lect. (ed. S.) monuimus. Quisquis et Herodoti et aliorum Scriptorum loca consideraverit, quæ vel ibi a nobis, vel a Wesselingio ad III. 66, 10. vel a Valck. ad Ammon. lib. I. c. 18. vel ab aliis viris doctis ad Mœridem, p. 305. et ad Thomam Mag. p. 703. citata sunt, non dubitaverit, puto, temere vulgo invectam illam voculam fuisse. S.]

10. ἀπεκορύφου] Suidas προφανῶς ἔλεγεν explicat Hesychius εἰς κορυφὴν (τὸ τέλος) ἦγεν: ubi Cl. viri Küsterus et Alberti. Verius erit, summatim dixit. Κορυφούμενος εἰς ἓν ἀριθμὸν, unam qui in summam cogitur, in Epigr. Alcæi, Anthol. lib. III. p. 331. (Analect. Brunck. T. I. p. 492. num. xxi.) συγκορυφῶσαι τὴν διήγησιν, summatim absolvere, Dionys. Halicarn. T. II. p. 140. At in Polybio notione diversa de Arare et Rhodano, insulam suo concursu fastigantibus, ἀποκορυφοῦσι αὐτῆς τὸ σχῆμα κατὰ τὴν πρὸς ἀλλήλους σύμπτωσιν, lib. III. 49. Habet nonnulla ad Theophrasti Charact. c. 2. Duportus, non mala, sed ex Æm. Porti Lexico. Wess.

Cap. LXXIV. 6. ἐσέβαλε ἐς τὴν Ἐλευσῖνα] Hoc fecisse secundum alios credebatur Cleomenes, dum ex Athenarum arce, quam ceperat, ejectus, et dimissus ὑπόσπονδος, in Peloponnesum rediret: vid. Pausan. III. p. 212. In Scholio veteri in Aristoph. Lys. v. 273. qui τὴν ἀκρόπολιν κατέσχε, Cleomenes, πολιορκηθεὶς ὑπὸ τῶν Ἀθηναίων, καὶ ἀφεθεὶς ὑπόσπονδος, ἀπιὼν οἴκαδε πάλιν Ἐλευσῖνα κατέσχε: tum facinoris istius cum Cleomene socii cives Attici dicuntur a libertatis statoribus pœnis subjecti, quibus patriæ solebant affici proditores; æneam columnam cui illorum inessent nomina, ἔστησαν ἐν πόλει παρὰ τὸν ἀρχαῖον νεών: ubi per πόλιν arx est intelligenda: sic Thucydidi lib. VI. p. 412, 33. memoratur ἡ στήλη περὶ τῆς τῶν τυράννων ἀδικίας ἡ ἐν τῇ Ἀθηναίων ἀκροπόλει σταθεῖσα: alibi apud eumdem legitur στήλας στῆσαι —— ἐν πόλει παρ' Ἀθηνᾷ. vid. Celeb. Hemsterh. in Aristoph. Plut. p. 261. Valck.—Nullam equidem alios inter auctores et Herodotum ea in re, de qua hic agitur, video dissensionem. Superiorem Cleomenis adversus Athenas expeditionem, qua mox arce occupata ejectus domum rediit, l. c. prorsus silentio præteriit Pausanias. (conf. ad c. 70, 2. et ad 76, 1. notata:) Scholiastes vero Thucydidis, non (ut Valck. ait) *dum* —— in Peloponnesum *re-*

diret; sed, *postquam* in Peloponnesum *rediisset* Cleomenes, denuo Atticam invasisse eum tradit, cum Herodoto planissime consentiens. S.

8. Ὑσιὰς] Harpocrationi, Steph. Byz., Suidæ Ὑσίαι πόλις Βοιωτίας: (apud Steph. quidem etiam Ὑσία, sing. numero:) a quibus non abit Pausanias, Ὑσιῶν καὶ Ἐλευθερῶν, urbium olim Bœotorum, ἐρείπια ad Cithæronem describens IX. 2. Qui quidem quin has Hysias in animo habuerit, dubium nullum: nam Herodoti Hysiæ non longe ab Eleutheris juxta Cithæronem, lib. VI. 108. et IX. 15. et 25. etiam in Plutarchi Aristide, ut alias ostendetur. An Hysiæ, Bœotorum finibus proximæ, conditionem mutarunt, et lapsu temporis Atticæ esse desierunt? Ita videtur: Herodoti ætate in Atticis populis censebantur. Vide quoque Wasseum ad Thucydid. lib. III. c. 24. Wess.

7. Οἰνόην αἱρέουσι καὶ Ὑσιὰς] Ὑσιὰς qui demum dixerit Attices, neminem habuit Meursius, præter Herodotum: ego ne Herodotum quidem dixisse suspicor. Œnoë pagus Attices, qui hic venit in censum, Eleutheris erat, adeoque Bœotiæ, conterminus, δῆμος ἔσχατος τῆς Ἀττικῆς. Hujus pagi situm definiverunt viri summi T. Hemst. ad Lucian. p. 438. et P. Wess. ad Diodor. I. p. 305. Inter Œnoën et Hysias, præter Eleutheras, mons Cithæron interjacebat. Platæis Thebas abeuntibus ad dextram erant Hysiæ et Erythræ, quas omnes Bœotiæ contribuunt, etiam ætate Herodoto proximi: ipse quin etiam Herod. VI. 108. et IX. 15., ubi Mardonius παρῆκε τὸ στρατόπεδον, ἀρξάμενον ἀπὸ Ἐρυθρέων, (non Ἐρυθραίων, Erythræis: sed Erythris;) κατέτεινε δὲ ἐς τὴν Πλαταιΐδα γῆν: et cap. 25. ᾖσαν διὰ τῆς ὑπωρείης τοῦ Κιθαιρῶνος περὶ Ὑσιὰς ἐς τὴν Πλαταιΐδα γῆν. Apud Thucyd. III. 24. Platæenses primum viam ingressi, quæ recta Thebas ducebat, illinc deinde, divertentes ad dextram, iter Cithæronem versus flectebant ἐς Ἐρυθρὰς καὶ Ὑσιὰς, tandem monte superato venerunt in Atticam. Ferri nequit quod legitur in eadem historia apud Polyæn. VI. c. 19, 3. οἱ Πλαταιεῖς, ἐκ τῆς Θηβαϊκῆς ἐκκλίναντες, ἐπανῆλθον ἐς τὰς Θήβας κἀκεῖθεν Ἀθήναζε διεσώθησαν: corrigendum puto ἐπανῆλθον ἐς Ὑσιάς. Ad Thucyd. plura dedit de Hysiis Wasseus, alterum etiam Herodoti locum; omisit quem minus forsan emendate scriptum legerat, Eurip. in Bacch. v. 750. ad Asopum collocantis Ὑσιάς τ' Ἐρυθράς θ', αἳ Κιθαιρῶνος λέπας νέρθεν κατῳκήκασιν. Ex Harpocr. constat Bœotiæ Ὑσιῶν Euripidem etiam mentionem fecisse in Antiope, quæ geminos, ut notum, in monte Cithærone pepererat. Hæc si benigno vultu fuerit ab hominibus eruditis excepta dubitatio, conjecturam periclitabor super Attices pago, qui hic commemorari potuerit. Valck.—Suam super eo pago conjecturam, quam hic silentio pressit Vir doctus, an alibi aperuerit, compertum non habeo. Larcherus in Adnot. ad h. l. Φυλὴν se pro Ὑσιὰς maluisse professus est: at ea quidem nimis violenta novatio foret. S.

Cap. LXXV. 2. Κορίνθιοι μὲν πρῶτοι —— μετεβάλλοντο] Ob unius ego Codicis dissensum non sollicitassem olim vulgatum μετέβαλλόν τε καὶ ἀπαλλάσσοντο: id est μεταβαλόντες (vel μεταβουλευσάμενοι) ἀπηλλάσσοντο: præsertim cum veteribus et Herodoto Μεταβάλλειν, ut Latinis mutare, pro mutari et μεταβάλλεσθαι, frequenter adhibeatur: vid. Gataker. in M. Antonini V. 13. Hic Herodoto tradita multis enarrans Schol. MS. in Aristid. οἱ Κορίνθιοι, inquit, ὅτι δὴ εὐσεβεῖς ἤρξαντο ἀναβαλέσθαι τὴν συμμαχίαν, φάσκοντες μηδὲν ἀδικεῖσθαι ὑπ' Ἀθηναίων. Lector Herodoti diligens de

Corinthiis scribit. Dio Chrys. in Corinthiaca, p. 459. A. quod Casaub. veretur ne sit ἀνιστόρητον, et e librarii menda, non auctoris mente: mihi facili nominis Isagoræ transpositione cum historia Dion in concordiam videtur posse redigi, si dicantur Corinthii, τὰς Ἀθήνας ἀπὸ τῶν τυράννων ἐλευθερώσαντες, πρότερον μὲν ἀπὸ Ἱππίου, ὕστερον δὲ ἀπὸ Κλεομένους καὶ Ἰσαγόρου· καὶ μετὰ ταῦτα, ὡς αὐτοὶ πρᾶγμα ποιεῖν ἐπιχείρουν Ἱππίου (Λακεδαιμόνιοι· hic nomen Ἱππίου idem valet ac τυράννου·) καὶ τυραννίδα τῆς Ἑλλάδος καθίστασθαι, πρῶτοι μὲν αἰσθόμενοι, μάλιστα δὲ ἀλγήσαντες, ἡγεμόνες τοῖς ἄλλοις τῆς ἐλευθερίας καταστάντες. Ex his tribus postremum spectat non sane tempora recentiora, quibus a Lysandro captas Athenas cum Thebanis Corinthii delendas esse censebant; sed Herodoto narrata, c. 91. et 93. Secundum ad hanc pertinet expeditionem. Primum non commemorat Herod. c. 64. in Corinthios interdum magis, quam decebat historicum, injurius: Cleomenis tamen in exigendo Hippia Corinthios etiam adjutores fuisse verisimillimum faciunt in sequentibus narrata. VALCK.

19. παραλυομένου δὲ τουτέων τοῦ ἑτέρου] Manifesta hæc altero de rege, soluto lege et necessitate expeditionis. Alia omnia Cl. Gronovius, cui equidem calculum non addo. In altero *Tyndaridarum*, domi relicto, magna obscuritas. Nob. Palmerius Exercit. p. 26. Tyndareos vel Tyndaridas hic (lin. 11.) dici suspicatur, non quod de stirpe Tyndarei nati forent, sed quod Castoris et Pollucis Tyndaridarum, in numerum divorum relatorum, erant sacerdotes et ὑποφηταί; dubitans tamen, neque inmerito: nullus enim hariolationi auctor, color nullus. Hæc vide: Tyndaridæ semper Castores sunt, lib. IX. 72. quos Spartani auxilium flagitantibus non nunquam, ut suppetias ferrent, dederunt. Locri certe Epizephyrii, cum bellum Crotoniatarum horrerent, ἔπεμψαν, verba sunt Zenobii, Cent. II. 17. εἰς Λακεδαίμονα συμμαχίας δεόμενοι. Responsum legatis fuit, non se copias daturos, τοὺς δὲ Διοσκούρους sive Castores missuros: quibus consona Eustath. in Hom. p. 268, 6. Spartæ itaque Castor et Pollux rei militari auspicia dabant. Jam duo cum essent, sicuti totidem reges civitatis, æquum videbatur, ut regum altero domi manente, alter dumtaxat Tyndaridarum in expeditionem assumeretur: accedebat fortasse forma et habitus signi, quo indigetabantur apud Plutarch. περὶ Φιλαδελ. pr. Τὰ παλαιὰ τῶν Διοσκούρων ἀφιδρύματα οἱ Σπαρτιᾶται ΔΟΚΑΝΑ καλοῦσι: additur, fuisse δύο ξύλα παράλληλα δυσὶ πλαγίοις ἐπεζευγμένα, duo ligna æqualiter distantia, duobusque transversius juncta. Quæ quidem in castra si fuerint portata, uno Tyndaridarum cum rege in bellum pergente, disjungi necesse fuit. Atque hæc, ubi probabuntur, obscura dispellent. WESS.

11. τῶν Τυνδαριδέων τὸν ἕτερον] Palmerium miror, ignorare se prorsus, fatentem, qui fuerint isti Tyndarei; Castores enim Palmerius, sive Therapnæos Tyndaridas, si quis alius, habebat certe notissimos. Fratres isti, eximia Spartæ religione culti, in sermone quoque quotidiano dicti τὼ Σιώ, quia concordes regnaverant, a Regibus ad bellum simul exeuntibus, ut arbitror, boni ominis gratia, et velut auxiliatores solenniter evocati, binos Imperatores comitari credebantur: Σωτῆρες (ὄντες,) κἀγαθοὶ παραστάται, a nescio quo Tragico dicti apud Ælian. Var. Hist. I. 30. Πρότερον γὰρ δὴ, inquit Herodotus, καὶ οὗτοι ἀμφότεροι ἐπίκλητοί σφι ἐόντες εἵποντο. Regum imperatorum concordia Demarati secessione violata, hanc tule-

runt legem Spartiatæ, ut in posterum alter tantum Regum educeret exercitum; alteri autem Regi, qui domi maneret, Tyndaridarum etiam alter veluti custos relinqueretur et tutelaris. Alteram legis partem Cragius hinc attigit de Rep. Lac. lib. IV. c. 4. Tyndaridas Cragius et Meursius suo loco reliquerunt. Ut alibi, sic Spartanis etiam Castores dimicantibus adfuisse credebantur salutares: adfuturos prœliantibus persuasit Archidamus, Frontin. I. c. xi, 9. Polyæn. I. c. 41, 1. ὡς οἱ Διόσκουροι συμμαχήσοντες ἥκοιεν. Apud eumdem II. c. 31, 4. Lacedæmonii sibi persuadent, Διοσκούρων ἐπιφάνειαν γεγονέναι; vicina corrigit Hemsterh. in illa luculenta de Castoribus adnotatione ad Lucian. (Deor. Dial. XXVI. 1.) p. 284. Apud Herod. V. 80. auxiliares petentibus Thebanis suos heroas Æginetæ ἐπικουρίην τοὺς Αἰακίδας συμπέμπειν ἔφασαν, quorum auxilium imbecillum experti Thebani τοὺς μὲν Αἰακίδας σφι ἀπεδίδοσαν, τῶν δὲ ἀνδρῶν ἐδέοντο: ad istum locum, Justini quædam excitat Clar. Gronov. ex lib. XXII. c. 2. quæ huc vel in primis pertinent. VALCK.

CAP. LXXVI. [1. Τέταρτον δὴ τοῦτο, etc.] Poterat πέμπτον dici: nam, singula si reputes, quinta hæc fuit expeditio. De prima, quæ Codro regnante accidit, quam uno solum verbo tangit Scriptor noster, videndus præter alios Pausanias, lib. I. c. 39. p. 95. Secundam, duce Anchimolio parum felici successu susceptam, exposuit Noster, cap. 63. Tertiam, quæ prima fuit Cleomenis in Atticam expeditio, quæ ex Attica profugere coacti sunt Pisistratidæ, exposuit idem, cap. 64. et seq. Jam quarta numerari expeditio poterat ea, quæ secunda Cleomenis fuit; qua arcem Athenarum Cleomenes occupavit: (cap. 72.) sed quoniam exiguam admodum manum (c. 72, 3.) tunc secum Cleomenes habuit, et paucos post dies excedere Attica coactus est; illius nunc expeditionis Herodotus (quemadmodum etiam Pausanias, loco in Adnot. ad c. 70, 2. citato) rationem non habet: et quartam Doriensium expeditionem in Atticam susceptam, illam numerat quæ c. 74. et 75. exposita est. S.]

CAP. LXXVII. 4. τοὺς Βοιωτοὺς] Τοὺς βοηθοὺς parum abest quin probem. Vitabitur ita toties iterata Βοιωτῶν mentio, auribus minime jucunda. Atticas autem has contra Bœotos et Chalcidenses expeditiones ad Herodoti exemplum floride ornavit Himerius Eclog. p. 44. ed. Steph. Rhetoris locum adscripserat St. Berglerus. WESS.

11. ἐπὶ τῶν ἱπποβοτέων τῇ χώρῃ] Optime Plutarch. in Camillo, p. 164. F. Χαλκιδέων δὲ τοὺς ἱπποβότας, λεγομένους, πλούτῳ καὶ δόξῃ διαφέροντας ἐξέβαλεν Pericles; cui cum congruat Strabo X. p. 685. c. (p. 447. B. ed. Cas.) et Ælian. Var. VI. 1. laudo instauratum eorum ex MSS. titulum. Fuerunt iidem haud dubie et ἱπποβάται, sed plus priore indicatur. Scholiast. ad Eurip. Orest. 1001. Ἀτρέως ἱπποβότα, ἵππους τρέφοντος καὶ ἵππους ἐπιβαίνοντος: qui mihi tali glossa significat, in aliis Tragici exemplis Ἀτρέως ἱπποβάτα fuisse, sicuti Sophocl. Ajac. v. 620. οἰοβότας, et Philoct. 217. ἀγροβότας variabatur olim. Dices, disputatis haud parum nocere ἱπποβητέων Chalcidensium conmemorationem lib. VI. 100. sed aliter habet res, ex Codicibus promulganda: neque ergo male Cl. Abr. Gronov. ad Ælianum. Restat τῶν κληρούχων numerus, longe in Æliano minor. Δισχιλίους ex scriptis viri celeb. Perizonius et Jac. Gronovius Præf. ad T. IV. Thes. Ant. Græc. expulso vetere τεσσαράκοντα, probant et urgent, opinati insuper satis eum amplum videri, Herodotique τετρακισχιλίους (sic Gronovius) partim in Hip-

pobotarum agros, partim aliorsum commigrasse: quam recte, non indico. Æliani, sedulo ut dicam, τεσσαράκοντα, ubi nota numerali pingantur, ex quatuor Nostri millibus progigni facili potuerunt partu. Wess.

12. οἱ δ' ἱπποβόται ἐκαλέοντο οἱ παχέες] Equidem non opinor sic ab Herodoto potuisse scribi; sed, articulo omisso, ἱπποβόται δὲ ἐκαλέοντο οἱ παχέες τῶν Χαλκιδέων: quod supra jam indicavi in lib. I. c. 180. Forma nominis ista, ἱπποβόται hic erat in Flor. Cod. (quam recepit quidem, sed) cujus tamen bonitatem vir clar. non (diserte in Notis) commendavit; memor, ut puto, alterius loci VI. 100. ubi ad vulgatum, τῶν ἱπποβοτέων Χαλκιδέων, nihil ex Med. reperiebat enotatum. Ad Ælian. Var. Hist. VI. 1. incerti fluctuant, utrum opulentiores inter Chalcidenses ἱπποβόται dicti sint, an ἱπποβάται. Sequor judicium utriusque Gronovii, suffragantium Casaubono; pauca quidem attulit is ad Strabon. sed quibus mea saltem opinione planissime demonstravit dictos ἱπποβότας. Ne equites quidem commode dici potuisse putem ἱπποβάτας: sed, ut οἰοβότης, αἰγιβότης, sic qui equos aleret, erat ἱπποβότης. Quorum autem census equis alendis sufficeret, atque adeo opulenti, vocabantur apud Chalcidenses ἱπποβόται. Comparari quodammodo possunt οἰκίαι τεθριπποτρόφοι: (Herod. VI. 35, 3. et 125, 24.) Rarius illud Antigoni Carystii de patre Polemonis apud Diogen. Laërt. IV. 17. illum τῶν πρώτων τε εἶναι πολιτῶν καὶ ἁρματοτροφῆσαι: nam sic ista scribenda sunt. Qui Athenis olim opibus eminebant γεωμόροι, qui Syracusis et alibi, γαμόροι dicebantur: non sane rusticos ista vox notat aut aratores, sed agrorum possessores; quales hodiedum in Frisia nostra rempublicam gerunt. In Thessalia T. Quintius Flamininus potentiorem eam partem civitatum fecit, cui salva tranquillaque omnia magis esse expediebat: hæc ubi scribit non protrita Livius XXXIV. 51. tacent commentatores. Valck.

14. ἐς πέδας δήσαντες] Herodoteum ἐμπεδήσαντες monstrat non esse deterius ἐν πέδαις δήσαντες, quod hic habet Arch. Istas πέδας in arce dedicatas memorat hinc Schol. MS. in Aristid. Panathen.; historiam ex Herod. lib. 5., quem citat, enarrans. Athenienses ibi Bœotos vicisse dicuntur καὶ Χαλκιδέας τῆς αὐτῆς ἡμέρας· ἀνέθησάν τε τοὺς παῖδας (τὰς πέδας leg.) ἐν ἀκροπόλει, αἷς τοὺς αἰχμαλώτους ἔδησαν, καὶ χαλκοῦ τεθρίππου (leg. χαλκοῦν τέθριππον) ἀπὸ τισιν τῶν λύτρων. Istæ πέδαι ἔτι καὶ ἐς ἐμὲ, inquit Herod. (lin. 17.) ἦσαν περιεοῦσαι, κρεμάμεναι ἐκ τειχέων περιπεφλευσμένων. Multa notat ad postremum illud Portus: sincera scriptio videtur περιπεφλευσμένων πυρί, a περιφλεύζειν: περιπεφλογισμένων forte legit Valla. In ista forma loquendi alibi habet σῶον: ἔτι καὶ ἐς ἐμὲ ἦν σῶον, II. 181. IV. 124. VIII. 39. Ut hic, (sic fere) lib. I. c. 66. αἱ πέδαι, ἐν τῇσιν ἐδεδέατο, ἔτι καὶ ἐς ἐμὲ ἦσαν σῶαι ἐν Τεγέῃ, περὶ τὸν νηὸν τῆς Ἀλέης Ἀθηναίης κρεμάμεναι. Valck.

14. χρόνῳ δὲ ἔλυσαν] Eliminavi ὕστερον, obsecutus codicibus; neque sane necessaria ejus hic præsentia. Wess.

15. διμνέως ἀποτιμησάμενοι] Pollux δίμνως legit, sicuti εἰκοσίμνως de viginti minis apud Lysiam. Vide Kühnium et Jungermann. (Conf. Var. Lect. ed. S. h. l.) Erant autem binæ minæ sollemne in singulos captivos redemtionis pretium apud Græcorum multos. vide lib. VI. c. 79. Porro (lin. 17.) τειχέων περιπεφλευσμένων malebat Cor. de Pauw, ob Comici, suspicor, τοὺς δὲ ζῶντας περιφλύει, Nub. v. 395. Rectius Portus: φλέω, φλύω, φλεύω, quo fonte alia manarunt plura, auxilio advocavit. Wess.

25. διεμῷ ἐν ἀχλυόεντι] Docta Gronovii cura lucem et auctoritatem Medic. ἀχνυνθέντι quæsivit, nato fortasse errantis calami ductu ex vulgato, ut Hesychii ἀχλυθέσσης ex ἀχλυοέσσης. Sequentia (ibid.) dicto Heracliti, "Ὕβριν χρὴ σβεννύειν μᾶλλον ἢ πυρκαϊὴν, apud Diogen. IX. 2. firmantur; et currus æreus ex decimis Chalcidensium et Bœotorum Pausan. I. 28. Wess.

Cap. LXXIX. 3. ἐς πολύφημον] Concionem sive cœtum, recte Pauw et Reiskius. Poëta Odyss. B'. 150. Ἀλλ' ὅτε δὴ μέσσην ἀγορὴν πολύφημον ἱκέσθην: ad quæ Hesychius, πολύφημον πολύφωνον, ἐπιθετικῶς· ἡ ἐκκλησία, (fors. ἤγουν ἐκκλησίαν,) ἐν ᾗ πολλαὶ φῆμαι καὶ κληδόνες εἰσίν. Pythia more suo ambigue respondet. Wess. — Homereum illud consultoribus non fuit obscurum, oraculum usitato more referentibus ad populum: oraculum οἱ θεοπρόποι ἀπήγγελλον ἐς τὸν δῆμον, Herod. VII. 142. Hoc alibi Nostro dicitur ἐξενεῖκαι ἐς τὸν δῆμον: Thucydidi, ἀνενεγκεῖν ἐς τὸν δῆμον. Valck.

Cap. LXXX. 2. τὸ μαντήϊον] Sic præstat; idem lib. II. 152. Opportune Critici in Pindari Nem. Od. IV. 30. Θήβη γὰρ καὶ Αἴγινα, Ἀσωπίδες· καὶ φασὶ Θηβαίοις πολεμοῦσιν Ἀθηναίοις ἐκπεσεῖν λόγιον, τοὺς συγγενεῖς ἑλέσθαι συμμάχους· δι' οὗ τοὺς Αἰγινήτας ἑλέσθαι, hac forte ex narratione. Wess.

9. τοὺς Αἰακίδας συμπέμπειν ἔφασαν] Etsi hæc priscæ superstitionis pars in densa sit caligine, συμπείθειν Med. et Ask., docte a celeb. Viro expositum, recepto non antepono. Spartanorum Locrensibus responsum apud Zenobium, de quo superius, (Adn. ad c. 75, 11.) τοὺς δὲ Διοσκούρους αὐτοῖς ἐπιπέμψουσιν, stat contra istos Codices: tum, quod continuo subsequitur, τοὺς μὲν Αἰακίδας σφι ἀποδίδοσαν, eosdem, quo tandem cunque modo, accepisse innuit Thebanos. Accedat Philostrati illud, Heroic. lib. XIX. p. 743. ἐπειδὴ ναῦς ἐς Σαλαμῖνα ἐξ Αἰγίνης ἔπλευσεν, ἄγουσα ἐπὶ συμμαχίᾳ τοῦ Ἑλληνικοῦ τὸν τῶν Αἰακιδῶν οἶκον. Advexit itaque ea navis suppetias Græcis Æacidas. Atque hoc est, quod lib. VIII. 64. perscribitur, missam tum fuisse navem ἐπὶ Αἰακὸν καὶ τοὺς ἄλλους Αἰακίδας in Æginam, quam reducem dabit, c. 84. Hoc amplius; Locri Italiotæ Ajacem, Oilei F., inpetrarunt ab Opuntiis apud Pausaniam, lib. III. 19. simili consilio; cui quidem cum in instructa acie χώρην κενὴν, vacuum locum, Locri reliquerint, teste Conone Narrat. XVIII. utique probabile accidit, arcessitos hos supplicationibus Heroas fuisse et in speciem abductos, ut omen prælio et spem præsidii præberent. Plutarchus certe pugna Salaminia Æacidas παρακεκλημένους εὐχαῖς πρὸ τῆς μάχης ἐπὶ τὴν βοήθειαν in Themist. p. 119. E. perhibet, propositis auctoritatem concilians. Hinc ἐπεκαλέοντο Αἴαντα τὸν Τελαμῶνος, lib. VIII. 64. et ἐπίκλητοι Tyndaridæ supra c. 75. h. e. σύμμαχοι, Hesychio interprete. Wess.

Cap. LXXXI. 6. ἐχούσης ἐς Ἀθηναίους] Hoc fastidire non debui. Talia lib. VI. 2. ταῦτα ἐς τὴν ἀπόστασιν ἔχοντα: et cap. 19. τὸ μέν νυν ἐς αὐτοὺς Ἀργείους ἔχον oraculum: denique VIII. 144. τὴν προνοίην, τὴν ἐς ἡμέας ἔχουσαν. Sic schedæ: prius erat, hoc ut loco, τὴν πρὸς ἡμέας ἐοῦσαν. Wess.

Ibid. ἐούσης πρὸς Ἀθηναίους] Ex duobus minimum Codicibus enotata lectio, ἔχθρης — ἐχούσης ἐς Ἀθηναίους Herodotea videtur, ἔχειν ἐς sæpius in aliis locutionibus frequentantis. Hic illa ἔχθρη c. 82. dicitur προοφειλομένη ἐς Ἀθηναίους: infra VI. 65. ἔχθρη memoratur Leotychidæ ἡ ἐς τὸν Δημάρητον, τὴν ἔχθρην ἐς τοὺς Ἀργείους dixit Thucyd. p. 142, 9. quem scripsisse suspicor. p. 103, 94.

οὕτως ὀργῆς εἶχον οἱ πλεῖστοι ἐς τοὺς Ἀθηναίους: ὀργῆς ibi Reiskio venit etiam in mentem: Sophocleum est, ὡς ὀργῆς ἔχω: dicitur quidem ὀργῇ λέγειν, κελεύειν, κολάζειν: sed vereor ut dicatur ὀργῇ ἔχειν Ἀθηναίους. Quod hic vulgatur, absque codicibus certe nemini suspectum esset. VALCK.

11. Ἀθηναίους ἐπινίοντο] Mutationi Florentinæ recte diffidit Gronovius; unde ἐξικνέοντο fingere si velis, verbi in Musis usus refragabitur. Forma est insolentior, qualis ferme in ἀπινέοντες Eusebii apud Stob. S. XLIV. p. 310. sed obvia in MSS. οἱ δὲ εἶχον οὐδὲν σινέεσθαι, lib. IV. 123. Arch., et ἐπινέοντο πᾶσαν τὴν στρατιὴν, IX. 48., σινεόμενος, c. 85. ejusdem libri. Quæ libuit coacervare. WESS.

Ibid. ἐσινέοντο] Neque Ionice dicitur σινέεσθαι. Nisi forte quis Codex daret ἐδηλέοντο, scriberem ἐσινέατο: hoc Ionicum pro ἐσίνοντο: ex utraque forma conflatum ἐσινέοντο. Deterior lectio Cod. Med. ἐσικνέοντο: quodque paulo post legebatur, οὐδένα κακὸν ἀπεδίδου, vel ἀνεδίδου, præstat ejusdem libri scripturæ. VALCK. — In ἐσινέοντο consentiunt h. l. libri omnes: nam, et codicem Med. hoc debuisse, ipsa ejus aberratio in ἐσικνέοντο demonstrat: quo minus aspernanda Editori illa verbi forma fuit. Observavimus autem passim alia verba in εω a Scriptore nostro formata, quæ vulgo in nudum ω exeunt: in his συμβαλλέομενος, I. 68, 15. VI. 63, 7. alibique. Et fuisse olim plura talia, ostendunt futura in νεω exeuntia (veluti μελλήσω, βουλήσομεν) in verbis quorum tempus præsens, quale vulgo in usu est, vocalem ε ante terminationem non agnoscit. S.

CAP. LXXXII. 1. ἔχθρη ἡ προοφειλομένη] Pristina inimicitia, quæ Æginetas et Athenienses collidebat, consideratur ut vetus debitum: προοφειλόμενος φόρος, lib. VI. 60. Quæ tamen cum increverit isto tempore, ortique Æginetæ sint πόλεμον ἀκήρυκτον, haud scio, præstet-ne προσοφιλλομένη, adaucta? Juvat non nihil Vindobon. scriptura. Certum mihi est, τοῦτο sollicitari non oportuisse. Vide c. 88. WESS.

5. Δαμίης τε καὶ Αὐξησίης] Utriusque apud Pausan. memoria; et Auxesiæ, Αὐξησίης, in Themistii, Or. IV. p. 54. c. ubi Petavius Romanorum Damiam, sive bonam Deam, ex Festo optime contendit, et ejusdem sacra, opertanea cum ταῖς ἀῤῥήτοις ἱερουργίαις apud Epidaurios, c. 83. Paria Reiskius in Miscell. Lipsiensibus. WESS.

Ibid. Δαμίης τε καὶ Αὐξ.] Mihi quidem sincerum videtur Δαμίης nomen: facile tamen alicui in mentem veniat Θαλλίης, cui notæ fuerint Θαλλὼ et Αὐξώ: de quibus agens ad Poll. Kühnius VIII. 106. τὴν Αὐξὼ apud Herod. dictam scribit Αὐξησίην. Binis in locis Deas ex Herod. commemoravit Pausanias, cujus editum exemplar utrobique Λαμίαν nobis offert et Αὐξησίαν, lib. II. (c. 30. et 32.) p. 186. f. et 181. m. Cur alteram scriptionem præferendam censeat, tacet ibi Kühnius. Ταμίαν bis nuncupat, sive Ταμίην, Scholiast. Aristid. ined. in codice Clar. Burm. primum in Panathen. T. 1. pag. 268. ad Αἰγινητῶν. Τὴν μάχην, inquit, αἰνίττεται τὴν περὶ τῶν ἀγαλμάτων. Ἐπιδαυρίοις γὰρ λιμώττουσιν ἔχρησεν ὁ θεὸς ἀγάλματα ποιήσασθαι Ταμίης καὶ Αὐξησίης, δαιμόνων τινῶν ἀπὸ ξύλου ἐλαίας ἱερᾶς τῶν ἐν ἀκροπόλει. In eodem Cod. scholion est hanc in rem memorabile in Aristid. Themist. T. III. p. 309. (ad verba τὸν πρὸς Αἰγινήτας) Ἐπιδαύριοι λιμῷ διεφθείροντο· ἔχρησεν αὐτοῖς ἡ Πυθία, ἐκ τῶν ἐλαιῶν τῆς Ἀθηνᾶς τῶν ἱερῶν ἀπὸ τῆς ἀκροπόλεως ἀγάλματα ἱδρύσασθαι Δήμητρος καὶ Κόρης, Ταμίας καὶ Αὐξησίας. Hinc discimus, sub istis fuisse nomini-

bus Cererem et Proserpinam cultas, sive Matrem et Liberam: τῇ Μητρὶ καὶ τῇ Κόρῃ, est ap. Herod. VIII. 65., cujus hæc ipsa narratio idem facile persuasisset attendenti; nam quum terra fruges non daret Epidauriis, jussi sunt divinitus istarum signa Dearum dedicare, veluti Θεῶν Καρποφόρων, qua adpellatione Tegeatæ Cererem colebant et Proserpinam, teste Pausan. VIII. p. 707. f. Sed rem plane adfirmat Pausan. II. p. 181., τὰ ἐς Αὐξησίαν καὶ Δαμίαν —— εἰπόντος Ἡροδότου —— οὔ μοι γράφειν κατὰ γνώμην ἦν εὖ προειρημένα· πλὴν τοσοῦτό γε, ὅτι εἶδόν τε τὰ ἀγάλματα, καὶ ἔθυσά σφισι κατὰ (κατὰ τὰ) αὐτὰ, καθὰ ἤδη καὶ Ἐλευσῖνι θύειν νομίζουσιν· Eodem ritu Deabus istis, veluti Θεαῖς μεγάλαις, variis in locis sacra fiebant. (Cæterum) Cereri non disconvenit nomen Δαμίης: quæ Epidauriorum populo, τῷ δάμῳ, sive δήμῳ, fruges daret, et Αὐξησίη, alimentaque mitia terris. Festi verba e voc. Damium valde adposita huc commodum attulit Reiskius. Bona Dea Damia dicebatur: apud Macrob. Saturn. I. c. 12. p. 245. Auctor est Cornelius Labeo, eamdem esse bonam Deam et terram; —— bonam, quod omnium nobis ad victum bonorum causa est. Valck.

7. κότερα χαλκοῦ ποιέωνται;] Scriberem ποιέωνται, quia ἀεὶ τὰ ἀπορίαν ἐμφαίνοντα ὑποτακτικοῖς συντάσσονται, ut monuit Schol. in Eurip. Hec. v. 85. In Thucyd. p. 426, 55. pro ἢ μένομεν, poni quoque malim, ἢ μένωμεν, ἕως ἂν ἕκαστοι κατὰ πόλεις ληφθῶμεν; Xenoph. Ἀπομν. I. pag. 418, 29., πότερον βίαν φῶμεν ἢ μὴ φῶμεν εἶναι; Ubi mox Atheniensium oleæ habitæ dicuntur sacratissimæ, quæ præterea leguntur: (lin. 10. seqq.) Λέγεται δὲ καὶ ὡς ἐλαῖαι ἔσαν (ἦσαν) ἄλλοθι γῆς οὐδαμοῦ κατ' ἐκεῖνον τὸν χρόνον ἢ Ἀθήνῃσι, vel ἐν Ἀθήναις: illa, si abessent, a nemine certe requirerentur. De his etiam cognoscere desidero quid sentiat ὁ πάνυ, qui alia hominum ineptorum emblemata, Herodoteis inculcata, proscribere non dubitavit. Valck.—Vide mox quæ ad lin. 11. a Wess. notantur, ubi nullam νοθείας suspicionem vir præstantissimus significat. S.

8. ξύλου ἡμέρης ἐλαίης] Kluitii conjectura, ξύλου ἱρῆς ἐλαίης, ob proxime sequentia et Scholiastæ Aristidis verba, ἀπὸ ξύλου ἐλαίας ἱερᾶς, ingeniosa est; dubito an necessaria. Wesseling. in Addendis.

10. λέγεται δὲ καὶ ὡς ἐλαῖαι, etc.] Falsa res est, nec fugere potuit Scriptorem. Jactantiam Atheniensium et sæpe inculcatam sibi gloriationem tangit. Ecce ex Sophoclis Œd. Col. v. 691. Ἔστιν δ' οἷον ἐγὼ γᾶς Ἀσίας οὐκ ἐπακούω, Οὐδ' ἐν τᾷ μεγάλᾳ Δωρίδι νάσῳ —— φύτευμα —— Ὁ τᾷδε θάλλει μέγιστα χώρᾳ Γλαυκᾶς παιδοτρόφου φύλλον ἐλαίας. Hoc sufficit. Statim Ἀθήνῃσι, pro quo sæpe ἐν Ἀθήνῃσι, lib. VI. 85. VIII. 79., facile se tuebitur. Wess.

13. Ἀθηναίῃ τε τῇ Πολιάδι] Non urbicam, neque urbanam, sed interpretari debuerant præsidem arcis: sic Livio τὴν Πολιοῦχον vocari (XLV. 28.) monuerunt Vales, ad Harpocr. p. 133. et Hemsterh. in Arist. Plut. v. 772. Præter ceteros, Gyraldo memoratos, Ἀθηνᾶν Πολιάδα coluerunt Megalopolitani, Erythræi Iones; quin et Gortynii Cretenses, qui jurare tenebantur et Ἀθαναίαν Πολιάδα, secundum fœderis formulam, quam ex marmore Cretensi Gruterus exhibet Thes. Inscr. p. 505.; emendatius scriptam Edm. Chishull in Antiq. Asiat. p. 133. Hoc istius est formulæ initium: Ὀμνύω τὰν Ἑστίαν καὶ τὸν ΑΟΡΑΤΡΙΟΝ καὶ Ζῆνα Δικταῖον. Auctor Indicis in Gruteri Thes. vir illustr. (Jos. Scaliger) Aoratrium in Deos retulit; me judice, cum Dea Epagesima, cœlo deturbandum: in vacua

sede Cretensem poterimus Jovem collocare. Suspicor in lapide sculptum fuisse, non Ῥάτριον, sed Πάτριον: atque adeo, Ὀμνύω τὰν Ἑστίαν καὶ τὸν Πάτριον Ζῆνα Δικταῖον. En aliud e Creta jusjurandum Reinesio vulgatum Inscr. Class. VII, n. 26. et in Antiq. Asiat. pag. 136. Ὀμνύω τὰν Ἑστίαν, καὶ τὸν Ζῆνα τὸν Κρηταγενέα. Doctis si conjectura probari poterit, ne hic quidem alieno censebitur loco proposita. Valck.

Cap. LXXXIII. 2. καὶ δίκας — ἐδίδοσάν τε καὶ ἐλάμβανον παρ' ἀλλήλων] Primum duas voculas restituendas censeo, ut legatur: Αἰγινῆται Ἐπιδαυρίων ἤκουον τά τε ἄλλα, καὶ δὴ καὶ δίκας, etc. Sic scribere solet Herod. saepenumero: καὶ vulgatur alicubi, ubi καὶ δὴ καὶ praebent Codices. Velut in subditos Æginetas Epidaurii juris etiam illis Epidauri dicendi potestatem exercebant: καὶ δίκας διαβαίνοντες ἐς Ἐπίδαυρον ἐδίδοσάν τε καὶ ἐλάμβανον παρ' ἀλλήλων Αἰγινῆται. Athenienses opibus et maritima praesertim potentia superbi, quos socios adpellantes miseros vexabant insulanos, cogebant πλεῖν ἐπὶ δίκας Ἀθήναζε, Xenophon. p. 404, 20. Aristoph. Avib. v. 1422, 1455. Orationem Antiphontis XIV. dixit Athenis Mitylenaeus caedis accusatus. In talibus δίκας δοῦναι καὶ λαβεῖν solemnis erat loquendi formula. Demosth. contr. Aristocr. p. 413, 102. de Halon. p. 59, 16., ἐκ Μακεδονίας πλεῖν Ἀθήναζε δίκας λαμβανομένους. Attigit H. Vales. in not. Mauss. p. 333. Xenophon p. 404, 31., τὸν δῆμον κολακεύειν τῶν Ἀθηναίων ὡς ἕκαστος τῶν συμμάχων, γιγνώσκων ὅτι δεῖ μὲν ἀφικόμενον Ἀθήναζε δίκην δοῦναι καὶ λαβεῖν. Harpocrat. in voc. Σύμβολα habet διδόναι καὶ λαμβάνειν τὰ δίκαια: et Aristid. T. II. p. 129., δοῦναι καὶ λαβεῖν τὰ δίκαια περὶ τῶν διαφορῶν. Hinc multum distabat, quod foederum formulis nitebatur, commercium juris praebendi repetendique. Valck.

6. ἔτι δὲ ἐόντες διάφοροι] Reiskii ἔτι δὲ stabilitur suffragio Arch.; estque in particula multiplex variatio. Διάφοροι in Latinis potentiores; cur non inimici discordesque? Sic οὐκ ἐὼν διάφορος cap. 75. et lib. VI. 23. ἐὼν διάφορος τοῖσι Ζαγκλαίοισι. Vide Abreschium Diluc. Thucydid. p. 567. Statim (lin. 9.) ἐκόμισάν τε καί, quod Codd. offerunt, non prorsus abjicio. Λέσβιοι δὲ ἐς Δορίσκον ἐκόμισαν, c. 98. et ἐκόμισαν ἐς Ἀμαθοῦντα, cap. 114. etc. Wess.—Pro eo, quod cum Schaef. recepi, ἐκόμισάν τε καί, rescriptum ἐκομίσαντο καὶ aut ἐκομίσαντό τε καὶ malim: quoniam suam in terram transportarunt. Sic quidem ἀνακομίσαντες, cap. 85, 5. media verbi forma. S.

[16. ἄῤῥητοι ἱρουργίαι] Conf. Wess. ad c. 82, 5. S.]

Cap. LXXXIV. 2. τὰ συνέθεντο] Talem in hujusmodi conpositis scriptionem, non ξὺν, Atticis frequens, amplectitur: itaque Ask. pro Ionum more. Ejusdem quoque ἐμήνισαν et aliorum toti negotio concinit. Missis enim legatis indignationem testati Epidauriis sunt. Ita μηνίσαι μεγάλως Ἀριστοδήμῳ, lib. VII. 229. et IX. 7. Vitii fons in affinitate scripturae, qualis lib. VII. 169. in MS. Arch. Proinde vera Cl. Reiskii emendatio. Wess.—Ne a Ionum quidem usu alienum fuisse, ξὺν pro σὺν dicere scribereque, monuit Fischerus ad Weller. Specim. I. pag. 169. laudatus Schaefero ad Gregor. p. 5. Apud Hippocratem quidem (ut hoc utar) in libello de Aqua, etc. vel una eademque pagina 40. editionis adcuratissimi Coray offert ξυνῆκται, ξυμμέμικται, ξυνεστάναι, ξυγγραφῇ, et ξυγγραφέν. Apud Herodotum quidem in primoribus libris constanter codices tantum non omnes (cf. Var. Lect. ad S. I. 32, 22.) in σὺν consentiunt: sed inde a sexta et septima Musa membranae nostrae F.

cum aliis nonnullis codicibus frequentius scripturam ξὺν usurpant. S.

Cap. LXXXV. 2. τῶν ἀστῶν τούτους, etc.] Reiskii ταυτοὺς firmo caret tibicine; τούτους tamen urgebit morbus, nisi eos putes, qui publice Missi prius fuerant in Æginam simulacra repetitum: sic τουτέων ex Codicibus non futile; Ionicum enim idemque docens: sic ἐπειρῶντο, mea quidem opinione extra novationis periculum. Confer Gronovium, cujus observatio vereor, ut sententiæ tenebras dissipet. Wess.—Vide Adnot. proxime sequentem. S.

4. ἐπειρῶντο] Gronovio jure merito placuit πειρᾶν ex Med. codice. Hoc Vallam legisse monstrat ipsius versio, qualis exstat nondum interpolata, qui—conatos esse. Neque tamen illud more suo vir clar. in contextum intulit, sentiens, ut opinor, fulcrum requiri, quo illud inniteretur: hoc commodum mihi reperisse videbar, hanc e duabus efformando lectionem, ἐπεὶ πειρᾶν, quum tentarent. Illud Herodoteum esse, Porti docebit Diction. in voce Ἀπαρέμφατα ἀντὶ τῶν παρατατικῶν. Sed, quæ præcedunt, neque illa sic videntur ab auctoris manu profecta: cur enim dixisset missos τῶν ἀστῶν τούτους, οἱ ἀποπεμφθέντες. Parum prodest (τουτέων, quæ est) lectio Arch. Valla dedit triremem—cum civibus quibusdam: postremum ille forsan subaudiendum credidit. Optime, ni fallor, omnia cohærerent, si sic scripta legerentur in veteri codice: ἀποσταλῆναι τριήρεϊ μιῇ τῶν ἀστῶν (nempe τινάς) τούτους, ἐπεὶ πεμφθέντες ἀπὸ τοῦ κοινοῦ καὶ ἀπικόμενοι ἐς Αἴγιναν, τὰ ἀγάλματα ταῦτα — πειρᾶν ἐκ τῶν βάθρων ἐξανασπᾶν. Ut hic ἀποσταλῆναι τῶν ἀστῶν nempe τινὰς, sic alibi sæpius, et apud Thucyd. IV. c. 80., τῶν Εἱλώτων—ἐκπέμψαι. Valck. — Istam Viri docti conjecturam præpropere in contextum recepit Borh. At post τούτους, ἐπεὶ — πειρᾶν, requirebatur aliud verbum ad τούτους relatum, quod nullibi comparet; nam ἐξανασπᾶν quidem, quod sequitur, a πειρᾶν pendet. Quod τουτέων præferunt codices nonnulli, id incogitantia librariorum accidit, casum hujus pronominis casui præcedentis nominis τῶν ἀστῶν aptantium. Ad hoc τῶν ἀστῶν, si opus esset, intelligi τινὰς posset: atque ita intellexerunt hi, qui (ut noster cod. F.) post τῶν ἀστῶν comma posuerunt; quasi τούτους ad sequentia pertineret. Et hæc ipsa quidem ratio percommoda foret, si sic legeretur, τούτους ἀποπεμφθέντας — καὶ ἀπικομένους — πειρᾶσθαι, etc. Πειρᾶσθαι dico: nam πειρᾶν, activa forma, non memini ea notione, quæ hujus loci est, apud Nostrum aut apud alium probatum legere auctorem. At tenent omnes libri nominativos casus ἀποπεμφθέντες et ἀπικόμενοι: omnesque item (uno Pb. excepto) οἱ ἀποπεμφθ. tenent. Quibus rebus omnibus perpensis, videtur mihi πειρᾶν h. l. ex παραδιορθώσει natum, et ab homine invectum, qui, quum pronomen τούτους ad sequentia, non ad antecedentia, referret, nec vero infinitivum ad hoc τούτους relatum reperisset, temere atque imperite verbum finitum ἐπειρῶντο in πειρᾶν mutaverit. S.

9. ὑπὸ τουτέων ἀλλοφρονῆσαι] Ὑπὸ an ἀπὸ τουτέων scripserit, vix discerni poterit. Mihi posterius placeret, significans propterea, ἀπὸ τούτου et ἀπὸ τουτέων habet et Herod. II. 175. IX. 72. sic et ἀπὸ τουτέων Artemisiam μάλιστα εὐδοκιμῆσαι, VIII. 88. Illinc enim diversum μίμνειν ὑπὸ σοῦ, opera tua furit: quæque dantur similia. Valck.—At ὑπὸ τούτων pariter, et quidem proprie, caussam significat. conf. ad c. 61, 7. notata. S. —Ἀλλοφρονῆσαι Eustathius (loco in Var. Lect. ed. S. citato) μανῆναι ἀλλοιωθέντας τὴν φρόνησιν recte explanat. In Homeri Iliad. ψ'. 698. καὶ δὲ ἀλ-

λοφρόνησαντα, Scholiastes οὐκ ἐν αὐτῷ ὄντα. Infra lib. VII. 205. et Theocriti Idyll. XXII. 129. diversior illi notio. Wess.

Cap. LXXXVI. 5. καὶ οὐ ναυμαχῆσαι] Laudare διαναυμαχῆσαι debeo, cujus clara etiam in Passion. vestigia: opportunum enim. Sic lib. VIII. 63. ταύτην δὲ αἱρέεται τὴν γνώμην, αὐτοῦ μένοντας διαναυμαχέειν. Diodorus XX. 61. καὶ καταστάντες εἰς ἐμβολὴν διεναυμάχουν τοῖς βαρβάροις. Restituere nolui, ne nimium novator haberer. Wess.

14. ἐς γούνατα] Ex dialecto, uti lib. II. 81. IV. 152. De fabella cautissime Scriptor, neque graviter minus Strabo in conniventibus Palladis simulacris lib. VI. pag. 405. Quid illis facies, qui, sacra professi meliora, Neapoli, Bononiæ, multisque aliis locis consimilia Christi matrisque virginis et sanctorum signis usu venisse, confidenter asseverant? Tantum religio potuit suadere, etc. Wess.—At haud ægre equidem credam, fractis dum trahebantur cruribus ligneas statuas visas esse in genua procumbere. S.

19. ἐς τὴν Αἰγιναίην] Videlicet νῆσον. Alibi ἐπ' Αἴγιναν, ἐς Αἴγιναν, III. 131. Venit inde Αἰγιναῖος, Αἰγιναίη, cui justum formæ habitum Gronovius sæpe reddidit, VII. 179. VIII. 90. Eadem laus Sylburgio debetur ad Pausaniam lib. III. 14. Παρεῖναι, quod expulsum est, (et cum ἥκειν permutatum,) ferri utique potuerat. Wess.

Cap. LXXXVII. 6. τοῦ δαιμονίου] Adsciscendum ex prægressis διαφθείραντος τὸ Ἀττικὸν στρατόπεδον: quo haud observato, semet in errorem Valla et Galeus induerunt. Suspectum autem in πυθομένας δὲ τὰς γυναῖκας (lin. 8.) participium, a bonæ fidei Codicibus aut neglectum aut obelo notatum. Tollatur, pingaturque τὰς δὲ γυναῖκας, et cursus sermonis procedet sine inpedimento.

Facinus Atticarum mulierum memoravit Duris Samius, εἷς δὲ, scribens apud Scholiast. Eurip. Hecub. v. 933. ὑπέστρεψεν ἄγγελος, ὃν περιστᾶσαι τῶν τεθνεώτων αἱ γυναῖκες καὶ τὰς περόνας τῶν ὤμων ἀφελόμεναι, ἐξετύφλωσαν, εἶτα ἀπέκτειναν· οἱ δὲ Ἀθηναῖοι, δεινὸν ἡγησάμενοι τὸ πραχθὲν, περιεῖλον τῶν γυναικῶν τὰς περόνας. Quæ hinc derivata, ni de Spartanis accessissent quædam, diceres cuncta. Wess.

11. κεντεύσας τῇσι περόνῃσι] Hanc Historiam aliter narraverat *Duris* in opere de Finibus Samiorum: (immo, in *Annalibus* Samiorum: conf. Animadverss. nostras ad Athen. T. II. pag. 645—648.) illinc certe tradit Scholiast. in Eurip. Hecub. v. 933., Athenienses, ὑπὸ Αἰγινητῶν πειρατευομένους, στρατιὰν adversus Æginetas misisse; hos ἅμα Σπαρτιάταις (Argivos habet Herod.) uno excepto omnes occidisse; quem unum in Atticam redeuntem περιστᾶσαι τῶν τεθνεώτων αἱ γυναῖκες, καὶ τὰς περόνας τῶν ὤμων ἀφελόμεναι ἐξετύφλωσαν, εἶτα ἀπέκτειναν. Hoc irritatos facinore fibulas, quibus abusæ fuerant, abstulisse mulieribus Athenienses. Postrema concinnunt Herodoteis: τὴν ἐσθῆτα, inquit, μετέβαλον αὐτέων ἐς τὴν Ἰάδα: et ἐσθῆτα Δωρίδα mutatam voluerunt ἐς τὸν λίνεον κιθῶνα, ut ne fibulis uti necesse haberent. Quid diceretur Δωριάζειν, præter alios ibidem tradit Schol. Eurip. Et Ælius Dionys. apud Eustath. in Iliad. ξ. p. 963, 17., αἱ κατὰ Πελοπόννησον, φησὶ, κόραι διημέρευον ἄζωστοι καὶ ἀχίτωνες, ἱμάτιον μόνον ἐπὶ θάτερα ἐπιπεπορπημέναι. Pythænetus apud Athen. XIII. p. 589. F. Periandrum scribit, cum videret Melissam Epidauriam Πελοποννησιακῶς ἠσθημένην, (ἀναμπέχονος γὰρ καὶ μονοχίτων ἦν, καὶ ᾠνοχόει τοῖς ἐργαζομένοις·) ἐρασθέντα γῆμαι. Doricum tale fibulis adstrictum muliebre vestimentum περονατρὶς et καταπτυχὶς ἐμπερόνα-

μα dicitur Theocrito Eid. XV. v. 21, et 34. vid. Æliani Var. Hist. I. 18. et Spanhem. in Callim. hymn. in Apoll. v. 32. Mulieres apud Theocritum loquuntur Syracusanæ, Dorica superbientes origine v. 91. Κορίνθιαι εἰμὲς ἄνωθεν —Πελοποννασιστὶ λαλεῦμες. De civibus suis Hermocrates Thucydidis pag. 426, 51. (lib. VI. c. 77.) οὐκ Ἴωνες τάδε εἰσὶν, —ἀλλὰ Δωριῆς ἐλεύθεροι, ἀπ' αὐτονόμου τῆς Πελοποννήσου τὴν Σικελίαν οἰκοῦντες. Valck.—Conf. mox Wess. ad l. 17. notata. S.

14. ἄλλῳ μὲν δὴ, etc.] Scribi potuerat ἄλλο μὲν δὴ, et fuit, cui arridebat, me non adstipulante. Congruit seriei ζημιώσαντι, nec non ἰσθῆτα μεταβαλέειν, ex Pavii et Reiskii judicio. Sunt tamen, quod neutrum fugiebat, hoc in auctore variantes structuræ consimiles. Wess. —Inter ζημιώσασαι et ζημιώσαντες, in codicum dissensu, libera cuique optio. Non item inter ἄλλῳ et ἄλλο. Percommode ἄλλῳ tenent veteres libri omnes; idque in nostro exemplo repositum velim. Præter necessitatem ἄλλο correxerat Schæf. eumque secutus Borheck; quorum editiones ob oculos habens, in Var. Lect. (ed. S.) adnotavi, ἄλλῳ scribi in membr. F. neque animadverteram eodem modo scribi in ed. Wess. et superioribus, consentientibus MSS. cunctis. S.

17. τῇ Κορινθίῃ] Quod hic, idem in Αἰγυπτίῃ, Βαβυλωνίῃ, Λακεδαιμονίῃ, aliisque designarunt librarii. Machon in Athen. lib. XIII. p. 582. d. de scortillo Glycerio, Κορίνθιον παρέσχηκε καινὸν λώδιον Ἔδωκας εἰς γναφεῖον. Athenienses, sublato in muliebri mundo fibularum usu, reliquerunt sexui λίνεον κιθῶνα, tunicam lineam, sed χειριδωτὸν, manicis instructam, defectamque propterea fibulis. Doricæ matronæ olim erant ἄζωστοι καὶ ἀχίτωνες. Vestem amictui supra humerum fibula, ne plane nudæ se darent, nectebant, teste Æliano Var. I. 18. Hoc Δωριάζειν in Schol. Eurip. seu Δωρίζειν. Contra ea, Ionicæ et Atticæ tunica manicata amiciebantur, quod tali in negotio Ἰωνίζειν. Ista discimus e scholio, quod Clementi Alex. Pædag. II. 10. p. 238. adpositum a Sylburgio, per hic erit accommodatum: Ἐλέγοντο αἱ ταύτῃ χρώμεναι τῇ στολῇ ἀχειριδώτῳ, δωρίζειν· ἐπεὶ καὶ Δωριεῖς οἱ Λάκωνες· ὥσπερ ἀπ' ἐναντίου αἱ χειριδωταῖς χρώμεναι, ἰωνίζειν· ἦσαν δὲ αὗται, αἱ Ἀθηναῖαι διότι Ἴωνες οἱ Ἀθηναῖοι πρὸ τοῦ Ἰωνίαν ἀποικίσαι, ἐκαλοῦντο. Adsunt ibidem conplura, æque proficua, quæ relinquo. Wess.

Cap. LXXXVIII. 5. Ἀττικὸν δὲ μήτε τι ἄλλο, etc.] Ubi recensentur apud Athen. pocula, legebantur olim in sua serie Χυτρίδες, lib. XI. pag. 502., quod ex Epitome docuit Casaub. Anim. XI. c. 14. Illuc præter Alexidis locum hæc etiam Athenæus retulit Herodoti: Ἡρόδοτος, αἴτ, ἐν τῇ ε. τῶν ἱστοριῶν νόμον φησὶ θέσθαι Ἀργείους καὶ Αἰγινήτας, Ἀττικὸν μηδὲν προσφέρειν πρὸς τὰς θυσίας, μηδὲ κέραμον, ἀλλ' ἐκ χυτρίδων ἐπιχωρίων, etc. Sequentia hinc supplevit P. Leopard. Em. VI. c. 20., emendato quoque Polluce VI. 100. (Ut nos cum Casaubono verba ab Athenæo lib. XI. p. 502. c. relata T. IV. nostræ ed. pag. 367. edidimus, sic eadem in vetustissimis membranis, quarum ad exemplum omnes alii qui supersunt Athenæi codices descripti sunt, leguntur, neque supplemento ullo fuit opus.) Quintiliano quæ dicitur Inst. Or. II. c. 17. E luto vasa ducendi ars, Atticum illa quoque censebatur inventum. Critias apud Athen. I. pag. 28. c. Τὸν δὲ τροχοῦ, γαίης τε, καμίνου τ' ἔκγονον εὗρε, Κλεινότατον κέραμον. Laudat Ἀττικὸν κέραμον Matro parodus apud eumdem IV. p. 136. f. Et XI. p. 480. c. fuisse dicuntur ἐπίσημοι Κύ-

λικεις (κεράμεια ποτήρια) εἶναι Ἀργῦαι καὶ αἱ Ἀττικαί. Vel ex hac quoque liquet Herodoti loco, Diis veteres pro simplicitate prisca vasis libasse fictilibus. Macrobius Saturnal. V. 21., Eratosthenes, ait, in Epistola ad Hagetorem Lacedæmonium, Κρατῆρα γὰρ ἵστασαν τοῖς θεοῖς, οὐκ ἀργύρεον, οὐδὲ λιθοκόλλητον, ἀλλὰ τῆς Κωλιάδος. Apud Athenæum, unde ista de poculis omnia desumsisse videtur Macrobius, quod vulgatur XI. p. 482. B. τῆς Κωλιάδος γῆς est ex interpretamento: promontorium Atticum, ob templum Veneris terramque figulinam nobilitatum, simpliciter dicebatur Κωλιάς: vide Harpocr. in voc. et Demosth. contr. Neær. pag. 751. adde Meurs. de Pop. Att. in Ἀνάφλυστος. Valck. — At crater, quem apud Athenæum Eratosthenes dicit, non ex Coliade promontorio, sed ex Coliade terra, ex Coliade argilla, τῆς (i. e. ἐκ τῆς) Κωλιάδος γῆς, erat confectus. De materia enim ibi agitur, e qua confectus crater; eaque Κωλιὰς γῆ dicitur, quemadmodum alia γῆ κεραμικὴ vel κεραμῖτις, alia γῆ σμηκτρὶς, alia σιδηρῖτις, σημαντρὶς, etc. Similiter a regionibus apud Medicos nominantur terra Eretria, terra Samia, etc. Itaque tantum abest ut vocab. γῆς apud Athen. ex interpretamento adjectum putari debeat, ut e contrario aut adjiciendum sit apud Macrobium, aut ibi ἀλλὰ γῆς Κωλιάδος legendum. S.

Cap. LXXXIX. 1. πρὸς Αἰγινήτας Ἀθηναίοισι] Olim ita, et vere. Ubi vero ἐξ Ἀθηναίων jussu Med. ac scriptorum aliorum codicum valuerit, inimicitiæ auctores erunt Athenienses, contra ac liquido perscriptum c. 82. fuit. Wess.

5. ἱδρύσω τῆς Ἀττικῆς, etc.] Cum in Musis ἱδρυσάσθω, δικαιεῦν, et hujus moduli plura, sese offerant, placuit MSS. præjudicio ἱδρύσω. Egregium porro (lin. 8.) ἀπὸ τοῦ Αἰγινητέων ἀδικίου Cel. Gronovius jure revocavit optimo. Est autem injuria ac noxa, quam Æginetæ fecerant Atheniensibus. Quare oraculi hæc est sententia: ab eo tempore, quo Æginetæ injusta arma in Atticum agrum inferre cœperant, totis xxx. annis a vindicta abstinendum esse. Non hoc Cl. Reiskium latuit. Wess.

15. τέμενος ἀπέδεξαν] Præcedens τέμενος ἀποδέξαντας (lin. 9.) instauratum constabilit, et c. 67. τέμενός οἱ ἀπέδεξε ἐν αὐτῷ τῷ πρυτανηΐῳ. Simile commissum lib. VII. 178. Statim πρὸς Αἰγινητέων (lin. 17.) scriptor amat, quippe lib. III. 74. ὅτι τι ἐπεπόνθεε πρὸς Καμβύσεω ἀνάρσια. Portus plura. Wess.

Cap. XC. 13. τοὺς ἐκτῆτο] Mutari non fuerat necesse. Χρησμοὶ in Atticæ arcis sacrario recte conponuntur cum fatalibus Romanorum libris in cella Capitolii, gemella arte excogitatis. Neque dubito, quin inter ea oracula versus fuerint Musæi, ab Onomacrito Hipparchi Pisistratidæ tempore manifesta fraude aucti, mutilati, corruptique, lib. VII. 6. Wess.

Cap. XCI. 3. νόῳ λαβόντες, ὡς ἐλεύθερον μὲν ἐὸν, etc.] Verum hic pandit Historicus caussam, quæ Lacedæmonios moveret: præcedenti capite narrata nihil erant aliud nisi species, quam suæ prætexebant dominandi libidini velut caussam honestiorem; hanc itaque solam in sociorum conventu commemorant. Non debuerat itaque Plutarchus T. II. p. 860. F. hinc etiam occasionem captasse Herodotum criminandi; qui scilicet dicentes fecisset, (lin. 12. seqq.) ὅτι κιβδήλοισι μαντηΐοισι ἐπαερθέντες ἄνδρας ξείνους ὄντας αὐτοῖσι, καὶ ὑποσχομένους ὑποχειρίας παρέξειν τὰς Ἀθήνας, ἐξηλάσαμεν, (τοὺς τυράννους· has voces e scholio natas atque ejiciendas arbitror:) καὶ δήμῳ ἀχαρίστῳ παρέδωκαν τὴν πόλιν. In his Codices forte dabunt Herod. δήμῳ ἀχαρίστῳ: ut habent ἀχαριστότατον VII. c. 156. Quales autem hic nobis expingit Herodotus Lacedæmonios, tales certe

fuerunt rebus Græcorum florentibus. Græciæ principes, quam oderant domi tyrannidem, in liberis civitatibus ubique conabantur adfirmare; subditis erant superbi domini; vicinis, quos vexabant, ab antiquissimis temporibus graves, Messeniis, Arcasin, Argivis, ceterisque; in bellis et societatibus ineundis utile plerumque honestis anteponebant. Thebanis auxilium ferebant, ut scribit Diodor. Sic. XI. 81., νομίζοντες τὰς Θήβας, ἐὰν αὐξήσωσιν, ἔσεσθαι τῇ τῶν Ἀθηναίων ὥσπερ ἀντίπολίν τινα. Secundum Herod. cogitabant, (lin. 4 seqq.) populum Atheniensem, quem sibi certe nolebant ἀντίῤῥοπον, oppressum a tyranno, futurum ἀσθενέα καὶ πειθαρχέεσθαι ἕτοιμον, imbecillum, ac talem quem sibi facile dicto haberent audientem. Valck.

5. κατεχόμενον δὲ ὑπὸ τυραννίδος] Tum illi ἐθελοκάκεον, ὡς δεσπότῃ ἐργαζόμενοι, uti cultissime in c. 78. Hic Arch. ὑπό του τυραννίδι pergenti manum injicit. Non sunt ignota ὑπό του δαιμόνων βιβλάφθαι Appiani Bel. Civil. IV. p. 1022., νῦν δ' ἐκ θεῶν του Sophoclis Œd. Colon. v. 384., compluraque firmandæ lectioni, cui tamen non fido. Mox πειθαρχέειν ex frequentato usu (voluit Reiskius) vir doctus. Portus mediæ verborum formæ haud male acceptum tulit, Abreschio consentiente. At illa vide, (lin. 8.) ἐς ὃ καταφεύγουσι οἱ Πεισιστρατίδαι, quorsum confugiunt Pisistratidæ. Atqui ad Sigeum dudum illi se contulerant exules. Voluit-ne, solitos eo fuga se recipere? Sic utcunque placebunt; quamquam, ut suspicionem ne premam, grammatici commento ex cap. 65. et c. 94. assuto congruunt perfecte. Wess. — Vide Var. Lect. (ed. S.) Adsuevit autem ipse Herodotus talia in mentem revocare Lectoribus. S.

18. δόξαν δὲ φύσας αὐξάνεται] Varie exponunt. Laurentius, inflatusque superbe, famam auget. Stephanus, atque adeo superbe inflatus, suam potentiam auget. Post eos Portus, superbiam spirans, crescit, non inconcinne. Quibus omnibus φύσας per syncopen vice φυσήσας. Quid si pictum olim φυσας fuerit, deletaque superne ducta linea, vulgatum manserit? Μεγάλα φυσῶντες, majores spiritus sumentes in Jo. Chrysostomo T. V. p. 344. A., πολιτικὸν φύσημα φυσῶντες Plato Alcib. II. p. 145. E., φυσῶν ἑαυτὸν Alciphr. lib. I. Ep. 37., ubi Berglerus plura. Et illa quidem suam sibi elegantiam præferunt, neque Scriptori tamen, poëtas sæpe æmulanti, quidquam præscribunt. Considera Sophocleum ex Electra v. 1490. (1463. ed. Brunck.) μηδὲ πρὸς βίαν Ἐμοῦ κολαστοῦ προστυχὼν, φύσῃ φρένας, neque violentum me vindicem nactus, spiritus augeat: et Œd. Colon. v. 838. (804. Br.) Ὦ δύσμορ', οὐδὲ τῷ χρόνῳ φύσας φανῇ Φρένας ποτέ. Utrumque appositum et Herodoteo simile. Junge D'Orvillium, cui Sophoclea ista usui esse potuerant, ad Chariton. lib. VIII. p. 761. Wess.

Ibid. δόξαν δὲ φύσας] Hanc nobis dum aliunde syncopen adfirment, qua φύσας pro φυσήσας poneretur secundum Portum in Δόξαν, suspicabor scriptum olim, δόξαν δὲ φυσῶν (vel φυσιῶν) αὐξάνεται, crescit (Virtutis expers) verbis jactans gloriam: ut hic δόξα vana dicatur gloria, opposita τῇ εὐκλείᾳ et ἀρετῇ, in opinione tantum superborum sita, et nihil minus quam vera. Ut opponuntur δοκεῖν, videri, et εἶναι, esse; τὸ δοκοῦν et τὸ ὄν: sic et apud Philosophos δόξα et ἀλήθεια. Unum ponam Euripidis ex Androm. v. 319. locum, paullo quam vulgatur emendatius scriptum: Ὦ δόξα, δόξα, μυρίοισι δὴ βροτῶν Οὐδὲν γεγῶσι βίοτον ὤγκωσας μέγα. Εὔκλεια δ' οἷς μὲν ἔστ' ἀληθείας ἄπο, Εὐδαιμονίζω. Inanem gloriam spirare, vel jactare,

atque adeo inflatum vana opinione superbire, hic diceretur δόξαν φυσᾷν. Ἀνδρῶν πολιτικὸν φύσημα φυσώντων meminit, Plato II. Alcib. p. 145. E. Antiphanes apud Athen. XV. p. 681. c. Οὐκ ἐφύσων οἱ Λάκωνες ὡς ἀπόρθητοί ποτε; Dictum, quo Demadem repressit inflatum Hyperides, Leopardus explicuit IX. Emend. pag. 248. Valck.

[Nec φύσας per syncopen ex φυσήσας formatum statuere opus est, nec in φυσῶν mutare. Recte vero cum hoc Herodoti loco conferuntur duo illi Sophoclei a Wesselingio citati; quamquam in his φρένας φύσιν non, ut idem Vir doctissimus reddidit, spiritus augere aut spiritus sibi sumere significat. Sed, ut apud Sophoclem φρένας φύειν est mentem (i. e. prudentiam) nancisci, sapere; sic apud Nostrum δόξαν φύσας αὐξάνεται est *famam nactus* augescit. Sive δόξαν hic malueris cum plerisque Interpretibus inanem gloriam, gloriationem, superbiam intelligere, prodibit eadem fere dictionis δόξαν φύειν sententia, quam illi voluere, scil. vanam jactans gloriam, magnos sibi spiritus sumens. Tum, quod adjicitur verbum αὐξάνεται, id aut in eam poterit sententiam accipi, quam nos in Latinis nostris expressimus, *majores quotidie* sibi spiritus sumit; aut (id si minus placet) cum aliis quibus lubens accedo, intelligetur, magnos sibi spiritus sumens augescit, incrementum capit, potentiam suam auget. S.]

22. ἅμα ὑμῖν ἀκεόμενοι] Cultius hoc pro captu scribarum, quibus suum ἀπικόμενοι, alioqui tolerabile, redonavi. Homerus Iliad. ν'. 115. Ἀλλ' ἀκεώμεθα θᾶσσον, sed medeamur ocyus huic malo. Ipse lib. III. 40. τρόπῳ τῷ ἐξ ἐμεῦ ὑποκειμένῳ ἀκέο: et plenius lib. I. 167. βουλόμενοι ἀκέσασθαι τὴν ἁμαρτάδα. (Similiter h. l. intelligitur ἀκεόμενοι τὰ ἡμάρτομεν.) Hemsterhusio idem in opinionem venerat, eleganter in Æschinis Dial. III. 15. μόνοις δὲ ἀκεῖται τοῖς δεομένοις corrigenti, loco inepti ἀρκεῖται. Revertit insuper (lin. 26.) ἀπιλόμεθα, quod auctius ex Med. accesserat. Vide tamen lib. VIII. 3. Wess.

Cap. XCII. 3. Κορίνθιος δὲ Σωσικλέης] Σωκλέης in Codd. scribitur, et in edito Plutarcho II. p. 860. F. Σωκλέους διελθόντος. (Nunc quidem et apud Plutarch. Σωσικλέους editur, et mendose Σοσικλέους olim in ed. Francf. 1620. Vide ed. Hutten. T. XII. p. 304.) Talia solebant etiam a librariis contrahi. Veluti diversa nomina usu distinguebantur Socrates et Sosicrates; Sophanes et Sosiphanes; neque contrahebantur a Græcis nomina Σωσίθεος, Σωσίβιος, Σωσιγένης, et similia. Σωσίπατρος vocatur in Ep. ad Rom. xvi, 21., qui Act. Ap. xx, 4. est Σώπατρος, ubi quidem in aliquot Codd. legitur Σωσίπατρος: in uno vellem alterove sic ibidem sequentia scriberentur: Θεσσ. δὲ Ἀρίσταρχος καὶ Σεκοῦνδος καὶ Γάϊος, Δερβαῖος δὲ Τιμόθεος: ut corrigendum viderunt H. V. et Adr. Heringa. Valck.

Ibid. Ἦ δὴ ὅ, τε οὐρανὸς] Auscultavi Eustathio, H. Stephano, Porto. Quid enim turbatissima perseverarent, præsertim cum subsequens ὅτε ferre alterum nequeat? Recte H. Steph. adscripsit Ovidianum, Omnia naturæ præpostera legibus ibunt, Parsque suum mundi nulla tenebit iter. Omnia jam fient, etc. Wess.—Vide nostram Var. Lect. (ed. S.) S.

3. Prima Corinthii Sosiclis oratio: Ἦ δὴ ὅ, τε οὐρανὸς ἔσται ἔνερθε τῆς γῆς, καὶ ἡ γῆ μετέωρος ὑπὲρ τοῦ οὐρανοῦ, etc. locutionibus illa constat proverbialibus apud utriusque linguæ Scriptores frequentatis. Non Euripidea tantum e Med. v. 410., sed Ovidius simul respexit ejusdem e Syleo Herculis dictum: πρόσθε γὰρ κάτω Γῆς εἶσιν ἄστρα, γῆ τ' ἄνεισ' ἐς αἰθέρα: servatum a Philone Jud.

cum vicinis, pag. 537. 869. 880. Theseus in Eurip. Suppl. v. 520. ἄνω γὰρ ἂν ῥέοι Τὰ πράγματ', οὕτως εἰ 'πιτρέψομεν τάδε. Mox Herodoti Sosicles (lin. 7.) unius vel paucorum imperio opponit imperium populare, designatum ἰσοκρατίας rariori voce. Τῇ ὀλίγων πολιτείᾳ Atticam opponit τὴν ἴσην καὶ ἔννομον, Æschines contr. Tim. p. 1, 25. Demosth. contr. Mid. p. 336, 121. τῶν ἴσων καὶ τῶν δικαίων ἕκαστος ἡγεῖται αὑτῷ μετεῖναι ἐν δημοκρατίᾳ. Laudat Isocrates in Areopag. p. 152. A. τὰς ἰσότητας, καὶ τὰς δημοκρατίας, οὐ πάσας, ἀλλὰ τὰς καλῶς καθεστηκυίας. Sæpius ἰσονομίας specioso nomine viri Principes sunt abusi. VALCK.

18. καὶ οὗτοι Βακχιάδαι καλεόμενοι] Adi Diodorum T. II. p. 635. et quæ adnotata isti sunt. Quotannis ex Bacchiadis legebatur πρύτανις, ὃς βασιλέως εἶχε τάξιν. Quare mox in Apollinis responso ἄνδρες illi μούναρχοι, quippe civitatem stato tempore soli administrantes. WESS. — Articulo potius inserto legendum, οὗτοι οἱ Βακχιάδαι καλεόμενοι ἔνεμον τὴν πόλιν: post τοὺς 'Αλητιάδας, primum Regum titulo: postea, velut annui magistratus, πρυτάνων nomine, Pausan. II. p. 120. conf. Diodor. T. II. p. 635. VALCK.—Bene habet οὗτοι Βακχιάδαι non inserto articulo, quem inserturus fortasse Herodotus erat, si Bacchiadarum jam ante facta esset mentio. Nunc verba Βακχιάδαι καλεόμενοι velut in parenthesi posita intelligi debent; et commode sic incidi poterat oratio: καὶ οὗτοι, Βακχιάδαι καλεόμενοι, ἔνεμον τὴν πόλιν: οὗτοι vero, ex præcedentibus verbis ἦν ὀλιγαρχίη, intelliguntur οἱ ὀλίγαρχοι. S.

19. ἐδίδοσαν δὲ καὶ ἤγοντο ἐξ ἀλλήλων] In formula connubii tritius est ἐκδίδοναι. Sic II. 47. οὐδὲ σφι ἐκδίδοσθαι θυγατέρα οὐδεὶς ἐθέλει, οὐδ' ἄγεσθαι ἐξ αὐτέων. Ita Thucydides, Plato, Aristides, quos antestatus est Abreschius Dilucid. Thucyd. p. 314. Noster tamen lib. IX. 111. ἀλλά τοι —— δίδωμι θυγατέρα τὴν ἐμήν: iterumque οὔτε γὰρ ἄν τοι δώσω θυγατέρα. WESS.—In istis ἐδίδοσαν δὲ καὶ ἤγοντο ἐξ ἀλλήλων, quæ duplex obtinet ellipsis, non est illa pervulgata. De plebe in Samo rerum domina Thucydides eleganter, suo tamen more, VIII. c. 21. τοῖς γεωμόροις μετέδοσαν οὔτε ἄλλου οὐδενὸς, οὔτε ἐκδοῦναι οὔτε ἀγαγέσθαι παρ' ἐκείνων, οὐδ' ἐς ἐκείνους οὐδενὶ ἔτι τοῦ δήμου ἐξῆν. Plato de Legib. VI. p. 771. E. ignorare non oportet, παρ' ὧν τέ τις ἄγεται, καὶ ἃ καὶ οἷς ἐκδίδωσι. Dicebatur plena locutione, διδόναι τε τέκνα καὶ λαμβάνειν παρ' ἀλλήλων: ut et ἐκδιδόναι καὶ λαμβάνειν γυναῖκας παρ' ἀλλήλων: quarum hæc est Xenophontis, p.3, 2. illa Dionis Chrys. p. 163. D. VALCK. —Conf. Nostrum I. 107, 8. et 9. S.

21. γίνεται θυγάτηρ χωλή] Ex Helladio Photius Biblioth. p. 1583. τοῦ βασιλέως Κορινθίου ἡ μήτηρ, γυνὴ δὲ 'Αμφίονος, —— Λάβδα ἐκαλεῖτο: ubi, nisi θυγάτηρ fuerit, error certissimus, a St. Berglero notatus. Ptolemæus vero Hephæst. in catalogo propriorum nominum ex literarum elementis, Cypseli, inquit, mater, χωλὴ οὖσα, Λάμβδα ἐκλήθη ὑπὸ τοῦ Πυθίου: oraculum, quod sequetur, spectans, ejusdem Biblioth. p. 487., sed temere titulum augens. Λάβδα idem olim ac Λάμβδα ex dicterio Aristophanis, quo uti recuso. WESS.

23. 'Ηετίων ὁ 'Εχεκράτεος] Codicis Ask. 'Εχεκράτευς Doribus debetur. Eetion inter majores numeravit Antasi filium Melanem, qui una cum Alete Corinthum occupavit apud Pausan. II. 4. Lapithes et Cæneides, ut hic adfirmatur, si fuerit, consequens est, ut Antasus patrem aut avum agnoverit Cæneum, Perithoi in prælio adversus Centauros adjutorem, in Pausan. lib. V. 10. Ætas et tempus non obstant. WESS.

[24. ἐκ δέ οἱ ταύτης τῆς γυναικὸς, οὐδ' ἐξ ἄλλης, παῖδες ἐγίνοντο] Commodius delebuntur commata post γυναικὸς et post ἄλλης interserta; ne contrarium ejus, quod voluit Scriptor, dixisse videatur. Nam quod alias usu receptum in Græco sermone est, ut frequenter cumulentur negativæ particulæ ubi nil opus esse videri poterat, ejus hic contrarium obtinet: pro eo quod apertius dici poterat, ἐκ δέ οἱ οὐδὲ ταύτης τῆς γυναικὸς, οὐδ' ἐξ ἄλλης, παῖδες ἐγίνοντο, omissa est priori loco negans particula. Sic in Euripid. Troad. v. 481. (quod exemplum in Matthiæ Gramm. Græc. pag. 888. adfertur) habes οὓς Τρῳὰς, οὐδ' Ἑλληνὶς, etc. pro οὓς οὐδὲ Τρῳὰς, οὐδ' Ἑλληνίς. Similiter in Aristoph. Avib. 695. γῆ δ', οὐδ' ἀὴρ, οὐδ' οὐρανὸς ἦν· pro οὐδὲ γῆ, οὐδ' ἀὴρ, etc. S.]

29. τέξει δὲ ὀλοίτροχον] Œnomai τέξει δ' ὀλοοίτροχον (conf. Var. Lect. ed. S.) non absurdum. Infra, lib. VIII. 52. ὀλοιτρόχους plerique Codd. et Suidas; quas quidem vocabuli discrepans originatio apud Etymologum in Voc. turbelas peperit. Wess.—Litera scribendum transposita, (immo adjecta,) Λάβδα κύει, τέξει δ' ὀλοοίτροχον: sic vulgatur in excerptis Eusebii ex Œnomao, Præpar. Ev. lib. V. pag. 224. vel ὀλοοίτροχον. Utro modo pronunciandum esset non convenit inter Grammaticos: qui nonnullos memorat, etiam minus notos, Auctor Scholii nondum editi in Hom. Iliad. ν'. v. 137. (deinde vero a Villoisono in Scholiis Venetis publici juris facti) totum illud hic forte legisse non pœnitebit: Ὀλοοίτροχος, ὁ ἐν τῷ τρέχειν ὀλοὸς, ἐπεὶ καταφερόμενος πᾶν τὸ ἐμπίπτον βλάπτει. Δημήτριος γοῦν ὁ Γονυπεὺς (ὁ Γονύπεσος ed. Vill.) δασύνει, ἵν' ᾖ ὁλοτροχοειδὴς καὶ κατὰ πᾶν μέρος ἀστήρικτος· οὕτω δὲ καὶ Ἑρμαγίας, (Ἑρμαππίας Vill.) καὶ Νικίας, καὶ Ἀριστίας, καὶ Ἀριστόνικος. Κομανὸς δὲ καὶ Πτολεμαῖος ὁ Ἀσκαλωνίτης ψιλοῦσι καὶ παροξύνουσι, τὸ ἐπὶ τὸ (ἐν τῷ) τρέχειν (τὸν ἐπὶ τὸ τρέχειν Vill.) ὀλοὸν καὶ δεινόν. ἐπιθετικὸν δὲ τὸ ι περιττόν· καὶ γὰρ χωρὶς αὐτοῦ σώζεται τὸ μέτρον· καὶ δεῖ αὐτοὺς ἀναλογίσαι τὸ (ἀναλογίσασθαι τὸ, Od. Α'. 52.) (καὶ ἔδει αὐτὸ ἀναλογῆσαι τῷ,) Ἄτλαντος θυγάτηρ ὀλοόφρονος. Δημόκριτος δὲ τὸ κυλινδρικὸν σχῆμα ὀλοοίτροχον καλεῖ. Est illud scholion ex MS. Cod. Basil., quem a Clar. I. I. Wetstenio habui utendum, Scholia complectente in Iliada, atque Iliadis Homereæ Paraphrasin utilissimam. Pauca quædam ex isto Scholio dederunt Etymologus et Eustath. in Iliad. Ν'. p. 893., excitans et Herodotea ex lib. VIII. c. 52., ὀλοιτρόχους ἀπίεσαν, minus illic emendate scripta, quam vulgantur apud Suidam; ubi quæ sequuntur velut Herodoti in Herodoteis non puto reperiri; quam exhibet in Xenophonteis (Κυρ. Ἀναβ. IV. p. 189, 11.) lectionem confirmat Cod. MS. Paris. Valck.

30. δικαιώσει] Oraculi ultima, δικαιώσει δὲ Κόρινθον, in Vallæ Latinis (emendabitque Corinthum) justo leniora sunt. Pœnæ, quibus Corinthus a Cypselidis mulctanda, præsagiuntur, seu, quod sequens conplectitur responsum, (lin. 36.) πολλῶν δ' ὑπὸ γούνατα λύσει. Vidimus lib. I. 100. κατ' ἀξίην ἑκάστου ἀδικήματος ἐδικαίευ: et geminum III. 29. Plurima ex aliis P. Leopardus Emend. V. 9. Wess.

38. ὀφρυόεντα] Egregia ad hanc vocem porrigitur Fr. Nansii industria in Nonni Paraphr. Joannis cap. xxi, 59. Acrocorinthus, ubi fons Pirene, signatur. Strabo tamen ad asperum clivosumque urbis situm refert, ἀφ' οὗ πάντες ὀφρυόεντα Κόρινθον εἰρήκασι, lib. VIII. p. 586. (p. 382. B. ed. Cas.) Wess.

40. τότε δὲ τῷ Ἠετίωνι γινόμενον] Ut paulo post legitur, ἐὸν συνῳδὸν τῷ Ἠετίωνι, nempe χρηστηρίῳ: ad eamdem normam hic scribendum puto, τότε δὲ, τὸ

Ἠετίωνι γενόμενον ὡς ἐπύθοντο, αὐτίκα καὶ τὸ πρότερον συνῆκαν. Valck.

51. τὸ παιδίον προσουδίσαι] Inmane consilium; crudelius facinus, quod Clytemnestra Agamemnoni exprobrat in Tragici Iphig. Aulid. v. 1151. Βρέφος τε τοὐμὸν σῷ προσουδίσας πάλῳ. Sic eleganter, loco προσουρίσαι, ill. Scaliger Tale apud Suid. ὁ δὲ ἄρας μετέωρον, προσουδίζει τε καὶ ἀποκτείνει. Qua in crudelitate Hebræi רטש 2. Reg. viii. 12. et נפץ אל הסלע Psalm. cxxxvii. 9. frequentare consueverunt. Wess.—Quod dicitur, τὸ παιδίον προσουδίσαι, dixerat et Eurip., si vera est Scaligeri conjectura, in Iphig. Aul. 1151. ζῶα προσουδίζεται Porphyr apud Euseb. Præp. Ev. lib. IV. p. 174. c. Doricum ἐποτοῦδ.ζειν Hesychius interpretatur κατέβαλεν ἐπὶ γῆν. Valck.

53. τὸν λαβόντα —— προσγελάσαι τὸ παιδίον] Respicit hæc Plutarchus in Conviv. vii. Sapient. p. 163. f. Κύψελον οἱ πεμφθέντες ἀνελεῖν νεογνὸν ὄντα, προσομιλήσαντα αὐτοῖς, ἀπετράποντο: ubi forte scripserat προσμειδήσαντα vel προσμειδιάσαντα, quæ viri docti est suspicio. Valck.—Eustathius, τῷ λαβόντι, sententia pari· Dulce rideat ad patrem, in carmine Catulli ad Manlium; ubi Scaliger, Virgilianum Eclog. IV., Lacerda probante, Incipe parve puer, qui non risere parentes, idem ait ac ad parentes, οὐ προσγελάσαντες τοὺς τοκέας. At propius huc facit Plutarchi in Sap. Sympos. p. 163. f. ὃν οἱ πεμφθέντες ἀνελεῖν νεογνὸν ὄντα, Cypselum, προσομιλήσαντα αὐτοῖς ἀπετράποντο: quod nuper vir doctus ad Nostri narrationem dextre προσγελάσαντα aut προσμειδιάσαντα reformavit. Ego vero haud scio, an προσομιλεῖν blanditias tenelli infantis et semihiante labello arridentis excludat. Vide Plutarchi Consol. p. 117. Wess.

67. φέρουσα κατακρύπτει] Expuli insolentissimum κατακρύβει. Talia veterum scriptis sine fulcro, sine auctoritate inculcare, equidem inprobo. Idem evenit (lin. 72.) Med. ἀπικνέοντο: namque additâ stabiliendo caussa, sufficiens non est, et æque in vulgatum quadrat. Verius mox (lin. 73.) ex parte Aldi et MSS. τὰ δὴ καὶ ἐγένετο. Wess.—Vide Var. Lect. (ed. S.) S.

67. κατακρύβει —— ἐς κυψέλην] Verbi formam nobis ex Med. reduxit vir Clar., illam olim quidem usitatam; sed hic vitiosam, quia monumentis est literarum antiquior: κατακρύπτει procul dubio revocabitur, *Cista* Corinthiis dicta κυψέλη, in qua mater infantem occultaverat, postea fuisse traditur in Junonis templo Olympiæ dedicata: sed potius crediderim, ut rei memoriam custodirent, Cypselidas, non ad exemplar veteris istius factam, arcam artificiosissimam illam dedicasse, in cujus quinque lateribus enarrandis accurata Pausaniæ versatur eruditio lib. V. (cap. 17—19.) a p. 420. ad p. 427. Τῆς μὲν δὴ σωτηρίας εἵνεκα τοῦ Κυψέλου τὸ ἀπ' αὐτοῦ γένος οἱ ὀνομαζόμενοι Κυψελίδαι τὴν λάρνακα ἐς Ὀλυμπίαν ἀνέθεσαν, ut scribit Pausan. p. 419. Valck.

75. ἀπὸ τῆς κυψέλης] Pausanias τὰς δὲ λάρνακας οἱ τότε ἐκάλουν Κορίνθιοι κυψέλας, tum consona prorsus de Cypseli cognomine, et multa de arca ista, in Olympia dedicata a Cypselidis, lib. V. c. 17. cujus insculptas figuras Dio Chrysost. Or. XI. p. 163. b. eleganter expingit. Jam κρυπταμένῳ (pro μαστευομένῳ, lin 76.) latitanti seu semet occultanti, quomodo tres Codices, adsentire possum. Cypselo, cui a teneris Bacchiadæ insidias struxerant, prudentia, ut latebras sectaretur, auctor erat. Habet præterea vocabulum, quod ex glossa difficulter derivabitur: nulli tamen obtrudo. Quæramus de oraculo, quod hic (lin. 77.) ἀμφιδέξιον χρηστήριον, et in Vallæ Latinis anceps, invito Cl.

de Pauw; cui ἀμφιδέξιον, auspicatum, quoniam Cypselus, τῷ πίσυνος, eo fretus tyrannidem invasit, liquidumque videtur. Sequor Laurentium, tum quod responsum omni ambiguitate liberum non sit, tum Luciani consensu, oraculum Crœso datum lib. I. 53. ἀμφιδέξιον ἴπος adpellantis Jov. Tragœd. c. 43. p. 692. Wess.—Istud κεραστομένῳ, quod pro μαντευομένῳ veteres nonnulli codices præferunt, haud dubie glossæ marginali, quæ κύψελον interpretabatur κεραστέμιον, imperite in contextum invectæ, originem debet. S.

80. Ὄλβιος οὗτος ἀνὴρ] Principio oraculi, Ὄλβιος οὗτος ἀνὴρ, Pythia advenientem Hesiodum salutavit, si non fallit auctor Certaminis Hesiodi et Homeri; etiam Theseum, in responso, a Gronovio ex schedis Mediceis publicato ad lib. I. c. 65. Wess.—Oraculi illud responsum, quod in ima ora codicis Medicei ad Herod. I. 65. adscriptum Gronovius reperit, hujusmodi ést: Χρησμὸς ἐν τοῖς Θησέως βίοις ἀναφερόμενος·

> Ὄλβιος οὗτος ἀνὴρ, ὃς νῦν κατὰ λάϊνον οὐδὸν
> Φοίβου Ἀπόλλωνος χρηστήριον εἰσαναβαίνει.
> Ἤλυθεν εὐνομίην διζήμενος· αὐτὰρ ἐγώ σοι
> δώσω, ἣν οὐκ ἄλλη ἐπιχθονίων πόλις ἕξει.

In libello qui inscribitur Ἀγὼν Ὁμήρου καὶ Ἡσιόδου, his verbis Hesiodus a Pythia salutatus perhibetur:

> Ὄλβιος οὗτος ἀνὴρ, ὃς ἐμὸν δόμον ἀμφιπολεύει
> Ἡσίοδος, Μούσῃσι τετίμενος ἀθανάτῃσι· etc.

Vide Barnesianam Homeri editionem T. I. p. xxvi. S.

80. ὃς ἐμὸν δόμον ἐσκαταβαίνει] Non spernerem si codices agnoscerent Dionis lectionem, Ὄλβιος οὗτος ἀνὴρ ὃς ἐμὸν δόμον εἰσαφικάνει: quod Delphico templo longe mihi videtur convenientius, quam, quod Herodoti nobis præbent exemplaria, ἐσκαταβαίνει, Trophonius, rarius ille tamen in antro loquutus, dixisse potuit, ὃς ἐμὸν μυχὸν (vel σπέος) ἐσκαταβαίνει: erat enim in templo Jovis Trophonii os specus, per quod oraculo utentes sciscitatum Deos descendunt, ut scribit Livius XLV. 27. et usitata dicebatur loquendi forma ἐς Τροφωνίου καταβῆναι. Deus vero Delphicus dicere debuisse videtur, ὃς ἐμὸν δόμον εἰσαναβαίνει, (ut est in responso, paulo ante adposito, quod Theseus accepit.) vel εἰσαφικάνει: nisi tanquam adyti forte loquatur incola Pythius; (sic in Horatio legebat noster ille Tib. Hemst.) et Cypselus in intimum Pythiæ descenderit penetrale, (εἰς) πολυστεφῆ μυχὸν, Æschylo dictum Eumen. v. 39. Valck.

81. Κύψελος Ἠετίδης] Œnomai Αἰακίδης vitium olet. Cypseli pater Eetion; cujus patronymicum Ἠετίδης, uti Deucalionis Δευκαλίδης, egregie ad Plutum Aristoph. p. 206. Hemsterhusio ostendente. Wess.—Κύψελος Αἰακίδης, quod præbet Œnomaus Euseb. p. 233. vitiosum illud, tenue tamen, exhibet antiquæ lectionis vestigium: parum enim dubito, quin fuerit sincera scriptio Κύψελος Αἰετίδης, Æetides. Patri nomen fuit ab ἀετὸς dictum Ἠετίων: sicut ab ἄμαθος fluxerunt Ἠμαθία et Ἠμαθίων, Emathion; ab ἄνεμος, ἠνεμόεις: etc. Nusquam invenientur ἤνεμος, ἤμαθος, ἠετός. Ionice quoque, et passim poëtis, aquila dicitur Αἰετός. Non itaque patronymicum Ἠετίδης, sed ab Αἰετὸς formari debuit Αἰετίδης. Accedit ad hæc, in oraculo primum edito (supra, l. 35.) legi, Αἰετὸς ἐν πέτρῃσι κύει, τέξει δὲ λέοντα: edito secundo oraculo, non difficulter intellexerunt Bacchiadæ, Αἰετὸν esse τὸν Ἠετίωνα. Ab Αἰετὸς autem Αἰετίδης ortum patronymicum, ut ab altera forma nominis Ἠετίων nasci potuit Ἠετιωνίδης. Docte Eustath. atque ad Alexandrini fortasse Heraclidæ ductum, in Iliad. β'. p. 218, 13. (p. 288. ed. Rom.) Ἔοικε, inquit, διώνυμος εἶναι ὁ Ταλαός·

—— Ταλαὸς, ἐξ οὗ Ταλαΐδης· καὶ Ταλαΐων, ἐξ οὗ Ταλαϊονίδης. Vidit et Etymologus p. 109, 8. æque ab Ἄνθιμος formatum Ἀνθιμίδης, atque ab Ἀνθιμίων Ἀνθιμιωνίδης. In talibus absurdas plerumque συγκοπὰς Grammatici comminiscuntur, quas egregia jam satis refutabant observata τοῦ πάνυ ad Schol. in Aristoph. Plut. p. 207. Valck.

Ibid. βασιλεὺς κλεινοῖο Κορίνθου] Ex Wesselingii Diss. Herod. (p. 110.) discimus, κλειτοῖο, quod altero multo minus tritum est, adfirmari codicis auctoritate. Valck.—Minimi referet, eligatur-ne κλεινοῖο Κορίνθου, an κλειτοῖο, in quibus scribendis variarunt librarii itidem VII. 228. Wess.—Posteriori loco κλειτοῖο offerunt Codd. Arch. et Vind. Hoc loco ex eisdem nullus a vulgata scriptura adnotatus dissensus, sed κλειτοῖο adfertur ex ora Steph. Pass. Ask. et Dione; quibuscum non modo noster Pb. facit, quem in Var. Lect. (ed. S.) nominavi, sed et membr. F. in quibus nunc demum eamdem animadverti scripturam. S.

82. παίδων γε μὲν οὐκέτι παῖδες] Oraculi verba hæc postrema, omissa Dioni, tentata Bouhierio, enodavit Wesseling. in Diss. Herod. p. 111 et seq. Valck. —Cypselidarum tyrannis μέχρι τριγονίας, sive in tertium successorem, continuatur a Strabone VIII. p. 580. (p. 378. c. ed. Cas.) ea in re Aristotelem, quod Casaubonum non fugit, secuto Polit. lib. V. c. 12. Cypselum excepit Periander; hunc Psammetichus, Gordii seu Gorgiæ filius, Cypseli nepos. Quæ si ex vero tradidit Philosophus, uti verissima videntur, labat fides Apollini. Ne tamen mendax haberetur, machinam versui admovit Ampl. Bouherius Diss. Herodot. p. 169. fingendo παίδων γε μὲν εἰσέτι παῖδες. Quæ mihi quidem iolenta videtur: εἰσέτι certe ex præsente tempore trahit aliquid, oraculi haud respondens indoli. Apollinis veracitas stet cadat-ve, nihil ad rem. Quod cecinit, ἀμφιδέξιον est, et pro more ambiguum; huc, ut opinor, tendens: " Cypselum regnaturum, filios quoque " Periandrum et Gorgiam:" (namque hunc in partem dominationis fraternæ venisse, ex Plut. Sap. Conviv. p. 160. recte colligitur. Bene ergo verbis, καὶ παῖδες Dio Chrysost. explicandi caussa, ὧν εἷς οὗτος ὁ Περίανδρος, adposuit:) " tum Cypselum et Lycophronem, Periandri filios, quippe morte ante patrem obita in tyrannidis successione haud futuros: unum tantum modo Psammetichum, Gorgiæ fil. Cypseli I. Nep. nec ullos præterea, regno sive tyrannide in Corinthiorum civitate usurum." Atque hoc erit παίδων γε μὲν οὐκέτι παῖδες. Quæ callide si conjeci, manet versui sua scriptura; sin, fallax Apollo est, nec mea refert. Wess.

87. διαπλέξαντες τὸν βίον] Ionum sermo pro vetere διαπλεύσαντες postulabat διαπλώσαντες, quod utrum hic scriptum primitus fuerit, prorsus in ambiguo fluctuat. Platonis in Phædro p. 85. d. ἐπὶ σχεδίας κινδυνεύοντα διαπλεῦσαι τὸν βίον jucundum quidem est et poëtis rhetoribusque probatum. Πλόον vitæ cursum dixit Pindarus Olymp. Od. VI. extr. ubi Græcus enarrator διανήξασθαι τὸν βίον alia figura. At, quod in tot schedis διαπλέξαντες τὸν βίον, haud minus venustum. Citavit Stobæus ex Musa VII. 46. ὁ θεὸς, γλυκὺν πλέξας τὸν αἰῶνα: quod quoniam in verbis istis varius est Joannes, nunc non premo. Iambum ex Athenæo lib. XI. p. 458. b. hunc habe: Ἐπὶ τοῖς παροῦσι τὸν βίον διάπλεκε: et de Pheretima, οὐδὲ εὖ τὴν ζόην κατέπλεξε: in fine Melpomenes; aliaque, a Cl. Abreschio indicata ad Ph. Cattieri Method. p. 71. Etsi autem utrumque sua non deficiatur venere,

alterutrum haud dubie ex interpretamento, emersit. H. Stephanus (in Prolegom.) de Herodoti Vocib. διαπλίξαντος audaci criticæ mutationi acceptum fert, Valckenarius ad Euripid. Phœniss. p. 448. διαπλεύσαντος, cujus sententiæ calculum cupide adpono. Wess.

Ibid. διαπλίξαντος τὸν βίον εὖ] Impius in Deos atque in homines injurius Dionysius in suo lectulo mortuus — eam potestatem, quam ipse per scelus erat nactus, quasi justam et legitimam hæreditatis loco filio tradidit, ut auctor est Cicero de N. D. III. c. 35. Istiusmodo dictis sapienter respondet Athenagoras in libello περὶ Ἀναστάσεως τῶν νεκρῶν. Quæ de Cypselo tradit Noster, partim firmantur illa narratis Polyæno V. 31. et Suidæ in Κυψελιδῶν ἀνάθημα: ubi ad Theophrasti verba præceptor illius comparari poterit Aristoteles Polit. V. p. 159, 21. et Œconom. II. p. 246, 3. Fraudum ille suarum fructu facile potitus, per annos imperium exercuit triginta, tandemque ἐν τυραννίδι τὸν βίον ἐπιλεύτησε, placide vitam exspiravit: hoc Herodotea dicitur phrasi, διέπλεξε τὸν βίον εὖ: neque enim mea sententia dubitari potest, quin genuinum sit atque ex MSS. Herodoto restituendum διαπλίξαντος. Non hic quæritur, recte-ne quis dicatur διαπλῶσαι τὸν βίον, quod cadere nequit in dubitationem; sed quid scripserit Herodotus. Scripsisse διαπλίξαντος demonstrant quatuor minimum scripti Codices: quis enim illud imputaret librariis? firmat usus Herodoti, cujus crudelis Pheretime vermibus erosa lib. IV. cap. ult. οὐκ εὖ τὴν ζόην κατέπλεξε, male vitam finivit: eodem hic sensu capiendum διαπλέκειν: apud alios διαπλέκειν τὸν βίον significat vitam agere. Valck.—Διαπλέκειν τὸν βίον Herodotus dixit, ut Latine dicimus pertexere vitam, quasi vitæ telam. S.

90. κατυποστησάμενος τῶν πρηγμάτων] Inpeditior structura Pavio et Reiskio extorsit τὰ πρήγματα, uti sermonis genius efflagitabat. Prior tamen animadvertit, necti jungique posse ἔν τινα ἂν τρόπον τῶν πρηγμάτων ἀσφαλέστερον καταστησάμενος: neque adeo ἔν τινα τρόπον collocatum quo modo plerumque, vice κατ' ἔν τινα τρόπον. Idem in Abreschii conjecturam venit. Wess.—At res ipsa loquebatur; neque adeo sagace opus fuerat conjectore. S.

97. ἀναποδίζων τὸν κήρυκα] Persimile Æschinis in Ctesiph. p. 81. καὶ πολλάκις ἀνεπόδιζεν τὸν γραμματέα, optimeque cum hoc conpositum a G. Budæo Comment. p. 418. belle vertente, percunctans identidem et revocans caduceatorem. Illud autem (lin. 98.) ἐκόλουε — τινὰ — τῶν ἀσταχύων ὑπερέχοντα imitatur Philostratus Vit. Apoll. lib. V. 36. μὴ τέμνε τῶν ἀσταχύων τοὺς ὑψήλους τε καὶ ὑπεραίροντας, magis tamen ex Aristotele Polit. V. 10. aliam in his narrandis viam ingresso, sicuti Aldrobandin. et Casaubon. ad Diogen. I. 100. docuerunt. Non adstruo facti Thrasybuli expressam imaginem in Eurip. Suppl. v. 448. Wess.

99. τῶν ἀσταχύων ὑπερέχοντα· κολούων] Ad Epistolam velut a Thrasybulo scriptam ad Periandrum, quam vel ex hac liquet historia ab otioso fuisse confictam, apud Diogen. Laërt. I. 100. multa notarunt viri docti; Menagius etiam attigit Philostrati locum de Vit. Apoll. lib. V. c. 36. ubi Romano dat Imperatori libenter audienti multo prudentius utiliusque consilium impostor Apollonius, quam Regibus veteres isti dederant sophi. Recte Theseus Euripidis, Suppl. v. 448. Quomodo tandem, γένοιτ' ἂν ἰσχυρὰ πόλις, Ὅταν τις, ὡς λειμῶνος ἠρινοῦ στάχυν, Τόλμας ἀφαιρῇ, κἀπολωτίζῃ νέους; Pravâ poëtæ displicebat philosopho suorum civium, Atticæ certe

multitudinis, consuetudo, qua virtutis eminentis æstimatores invidi viros Principes ad certum tempus expellebant civitate. In re nota verbum adhibet Aristoteles Herodoti, Politic. III. c. 9. Ὁ γὰρ ὀστρακισμὸς, inquit, τὴν αὐτὴν ἔχει δύναμιν τρόπον τινὰ τῷ κολούειν τοὺς ὑπερέχοντας: quod (ibi) sequitur καὶ φυγαδεύειν, ab Aristotele non videtur adjectum: conf. Polit. V. 10. Aristides T. III. p. 398. ἦν οὗτος ὁ νόμος· ἐκόλουον τοὺς ὑπερέχοντας, μεθιστάντες ἔτη δέκα. In lege quidem de Ostracismo, cujus ignoramus verba, decennium fuit definitum; sed quam illinc nobis efformavit legem Sam. Petitus p. 456. Ἐξοστρακίζεσθαι τοὺς ὑπερέχοντας τὰ δέκα ἔτη: istis si fuisset verbis concepta, lex meo quidem judicio foret absurdissima; dignique Legis fuissent conditores pœna, qua suos cives mulctandos censuit Heraclitus, cum amicum Hermodorum expellentes civitate dixisse viderentur, ἡμέων μηδὲ εἷς ὀνήϊστος ἔστω, (Laërt. IX. 2.) de nobis nemo unus excellat. Athenis etiam Homericum illud pueris occentabant, Αἰὲν ἀριστεύειν. Non itaque talem legem promulgassent Athenienses, qualem ne tyranni quidem; apud quos nobilitas pro crimine, et ob virtutes certissimum exitium; quique, ut scribit Isocrat. in Epist. VI. p. 422. A. nihil aliud σκοποῦσι, πλὴν ὅπως —— τῶν πολιτῶν τοὺς βελτίστους καὶ φρονιμωτάτους λυμανοῦνται καὶ δασμολογήσουσι: verbo, quod vulgatur, ἀμυνοῦνται, substitui λυμανοῦνται, veram, ut arbitror, lectionem: in eam sententiam plura dederunt Ez. Spanhem. ad Julian. p. 285, 286. et I. Wasse ad Sall. Bell. Cat. c. 7. Valck.

115. ἐς Θεσπρωτοὺς —— ἐπὶ τὸ νεκυομαντήϊον] Secundum nonnullos Orpheus, Eurydice mortua, ἐπὶ τὸ Ἄορνον δὲ αὐτὴν τὸ ἐν τῇ Θεσπρωτίδι ἀφίκετο· εἶναι γὰρ πάλαι νεκυομαντεῖον αὐτόθι Pausan. IX. p. 769. Hic animas eliciebant sua sede, rite facto Diis inferis sacrificio, quos Comicus propterea quia Deos dixit Μολοττικούς. Hesychius: Θεοὶ Μολοττικοί· —— ὅτι ψυχοπομπεῖόν ἐστιν ἐν Μολοττοῖς. Valck.

116. ἐπὶ τὸ νεκυομαντήϊον] Ex prisca superstitione, ab Ægypto ad Hebræos, etsi severissima sanctione Deuteron. c. xviii. 11. prohibita, cum multis aliis propagata, 1. Samuel. xxviii. Eadem, quid enim prava religione fertilius? eadem variis utriusque Græciæ regionibus cupide recepta, et crebro usitata. Eustathium inspice, his usum ad Homer. p. 1667, 61. (Od. p. 410, 37. ed. Bas.) et Plutarch. T. II. p. 1104. a ubi querelæ rigentis Melissæ. Wess.

124. ὡς νεκρῷ ἐούσῃ Μελίσσῃ ἐμίγη] Nefarium et fœdum Periandri facinus ex Nic. Damasceno excerpsit Suid. in Περίανδρος. Neque neglexit, ut opinor, Seneca II. de Ira c. 36. Omnes denique, inquiens, alios affectus ira sibi subjicit: amorem ardentissimum vincit. Transfoderunt itaque amata corpora, et in eorum, quos occiderant, jacuere complexibus: quibus in verbis si et in *earum quas* occiderant fingatur, nihil apertius. Periander certe Melissam suam, inmani abreptus ira, occiderat, in Thaliæ cap. 50. Wess.

Ibid. νεκρῷ ἐούσῃ Μελίσσῃ] Ut sensus nasceretur, quem lectioni Med. tribuit vir clar. (Gronov.) scribi debuerat νεκρῷ Μελίσσης ἐμίγη: qua ratione scripsit II. 89. λαμφθῆναί τινα (ταριχευτὴν) φασὶ μισγόμενον νεκρῷ προσφάτῳ γυναικός: deprehensum qui rem haberet cum recente mulieris cadavere. Fidem non inveniet quod legitur apud Hermogenem p. 95. ἐμίχθη τις τεταριχευμένῳ σώματι: apud Herod. ἐμίχθη τις νεκρῷ ταριχευθησομένῳ. Hunc in locum prior erit lectio revocanda νεκρῷ ἐούσῃ Μελίσσῃ ἐμίγη: quibus Periandro non obscurum

explicat Herodotus imaginis Melissæ dictum: ἐπὶ ψυχρὸν τὸν ἰπνὸν Πεϱ. τοὺς ἄϱτους ἐπέβαλε. Mirifica narrat Athen. XIII. p. 605. F. et 606. A. Quæ bis proxima traduntur, Is. Casaub. ad Epistolam contulit Periandri apud Diog. Laërt. I. 100. qua dicitur in honorem Melissæ Periander κατακαύσας καὶ τὰ πασῶν Κοϱινθιῶν εἵματα. Paulo ante se dixerat mortua Melissa ῥιγοῦν τε καὶ εἶναι γυμνή: tractavit ista Des. Heraldus ad Martial. X. Epigr. 50. VALCK.—Gronovius, loco olim vulgati νεκϱῷ suo e cod. Med. νεκϱῷ adsciscens, hancque vocem pro substantivo nomine accipiens, ῥῆσιν istam sic convertit, cum Melissa jam *cadavere* coierat. Multo commodius *Valla*: cum Melissa quamvis *defuncta* coierat. Quam interpretationem merito probans Valckenarius, revocandam priorem lectionem νεκϱῷ censuit. Non compertum erat Viro doctissimo, istud νεκϱῷ non uni codici Med. deberi, sed esse constantem veterum codicum omnium scripturam, νεκϱῷ vero aut operarum errore in Aldinam editionem irrepsisse aut temere ab editore obtrusum Herodoto esse. Ad hæc vocab. νεκϱὸς, adjective sumtum, eadem terminatione perinde et de muliere et de viro dici posse videtur. Fœmininam certe formationem νεκϱὰ neque umquam legere me memini, nec ab ullo vetere Grammatico adnotatam equidem reperi: nam quod in recentioribus nonnullis Lexicis legitur, νεκϱὸς, ά, ὸν, mortuus; fœminina illa terminatio aut gratuito ficta est, aut unius hujus loci, qualis olim temere editus erat, nititur auctoritate. S.

133. Τοιοῦτο μέν ἐστι ὑμῖν ἡ τυϱαννὶς, etc.] Quod additur, καὶ τοιοῦτον ἔϱγον, hic tamdiu hærere non debuerat intactum. Vallæ lectio Codicisque Arch. καὶ τοιούτων ἔϱγων, neque illa valde placet. Forsan ad τοιοῦτο μέν ἐστι ὑμῖν ἡ τυϱαννὶς diversam quis adscripserat Codicis lectionem (καὶ τοιούτων) ἔϱγων. Aliis sic ista exprimeretur sententia: τοιαῦτα μέν ἐστιν ὑμῖν τὰ τῆς τυϱαννίδος, ὦ Λακεδαιμόνιοι. In proximis Herodoti dixisse videtur Sosicles: ἡμέας δὲ αὐτοὺς τόνδε αὐτίκα θῶυμα μέγα ἔχει: atque aliquis adscripsisse ad ἡμέας αὐτοὺς) τοὺς Κοϱινθίους. Istiusmodi primum in margine Codicum posita interpretamenta nonnunquam perperam in Thucydidis suspicor irrepsisse contextum, atque illius dixisse Periclem p. 96. 97. (lib. I. c. 144.) non μὴ σφίσι τοῖς Λακεδαιμονίοις, verum μὴ σφίσιν ἐπιτηδείως αὐτονομεῖσθαι: mecum sentit scriptor Scholii in Cod. Basil. p. 32. οἶμαι τὸ, τοῖς Λακεδαιμονίοις, ἁμάϱτημα τοῦ γϱαφέως, ἐνθέντος τῷ κειμένῳ ὅπεϱ ἦν ἑϱμήνεια τοῦ Σφίσι. Et hujus ipsius vocis tales sæpe præbent interpretationes Thucydidi subjecta Scholia p. 355, 29. Σφίσι) τοῖς Λακεδαιμονίοις: similiter p. 344, 63. p. 236, 86. Ponam locum ex p. 532, 25. (lib. VIII. c. 46.) uncis includens quæ suspicor adjecta: οὐκ εἰκὸς εἶναι Λακεδαιμονίους ἀπὸ μὲν σφῶν (τῶν Ἑλλήνων) ἐλευθεροῦν νῦν τοὺς Ἕλληνας, ἀπὸ δὲ ἐκείνων (τῶν βαϱβάϱων) —— μὴ ἐλευθεϱῶσαι. VALCK.

134. καὶ τοιούτων ἔϱγων] Ita ni dederit, δὶς ταυτόν. Sosicles, quid negotii tyrannis, et quæ ex ea, tanquam fonte, facinora scaturiant, supra recensuit. Hic justa sermonis clausula. Malui præterea (lin. 135.) ἔτι, quippe ad narrationem multo quam ἔτι utilius. WESS.

CAP. XCIII. 9. εἴπαντος ἐλευθεϱῶσαι, πᾶς τις] Nolo huic molestiam creare: verum tamen si amamus, ἐλευθέϱως ἅπας τις αὐτέων, potuerat relinqui. Sosiclem ubi graviter orantem audierant, libere sociorum quivis elocutus est. Sic lib. VII. 46. ὃς πϱῶτον γνώμην ἀπεδέξατο ἐλευθέϱως, qui primo libere sententiam protulerat. Ceterum pro ἐπιμαϱτυϱέοντο (l. 10.) ex superioribus ἐπιμαϱτυϱέοντο

mavult Reiskius. Ἑλλάδα vero πόλιν (lin. 11.) Gronovius exemplis adfirmavit, (ex VII. 22, 14. et VII. 115, 3 et 6.) quibus Ἑλλὰς στολὴ ex Sophoclis Philoct. v. 223. pluraque accedere possunt. Wess.—Vide Var. Lect. (ed. S.) ad lin. 9. Istud εἴπαντος ἐλευθερῶσαι Gron. interpretatus est, dicentis (statuentis, jubentis) liberare: ubi liberare intelligi debebit pati ut liberæ maneant Athenæ. Nisi planissime alii codices ἐλευθέρως, et πᾶς τις dedissent, suspicari poteras loco ἐλευθερῶσαι πᾶς τις oportuisse ἐλευθέρως, καὶ πᾶς τις, etc. S.

Cap. XCIV. 7. ὅς οἱ ἦν ἀμαχητὶ εἶχε] Hic etiam vir doctus (nescio quis) hallucinabatur, dum Hippiam a patre Sigeum accepisse putabat: illuc se quidem Athenis ejectus cum suis Hippias receperat c. 65.; illinc evocatus a Lacedæmoniis, c. 91. ἀνεχώρεε ὀπίσω ἐς Σίγειον, c. 94. Sed Sigeum, vi atque armis a se captum, velut peculium, Pisistratus filio notho dederat Hegesistrato. Sigeum a patre traditum tenuit Hegesistratus οὐκ ἀμαχητὶ, quippe quod, ut suum, armis sæpe repeterent Mitylenæi. Valck.—Nempe, quæ de contentionibus Atheniensium et Mitylenæorum subjiciuntur, ea ante hoc tempus, de quo nunc agitur, gesta erant. S.

Ibid. τά περ ἔλαβε] Auctoritatem Arch. amplector. Achilleum non longe Sigeo aberat. Stephanus Byz. Ἔστι πόλις ἐν τῷ Σιγείῳ Ἀχίλλειον: quod Berkelio displicere non debuerat. Oppidi situm et nominis caussam, fuisseque olim in Mitylenæorum ditione, Strabo XIII. p. 896. b. (p. 600. ed. Cas.) indicavit. Wess.—Quod doctissimo Viro placuit, τά περ ἔλαβε, id minime equidem sperno; et nonnisi in uno licet cod. Arch. repertum, in locum alterius scripturæ, τὰ παρέλαβε; quam ex reliquis codicibus revocavi, repositum malim: nec enim composito verbo παρέλαβε opportunus admodum hic locus esse videtur. S.

8. ἐπολέμεον γὰρ, ἔκ τε Ἀχιλληΐου, etc.] Quæ deinceps narrat, non evenerunt illa, dum imperaret Hegesistratus Sigeo. More suo, facta Sigei mentione, bellum Herodotus in transcursu commemorat de Sigeo inter Athenienses olim et Mitylenæos gestum; forsan ut occasionem sibi pararet Alcæi carminibus decantatum facinus narrandi. (Simillimo certe consilio multa passim episodia suis illum Historiis inseruisse novimus.) Duces ille non nominat, neque fraudem, qua Phrynonem circumvenit Atheniensem Pittacus: hanc aliunde notissimam fraudem Mitylenæi ducis, μέγιστον τῶν πεπραγμένων τῷ ἀνδρὶ, καὶ κάλλιστον ἐν ταῖς πράξεσι γενόμενον scribens, dum maligne prætermissam Herodoto calumniatur, magis Pittaci memoriam dehonestare videtur Plutarchus T. II. p. 858. a. Post illud bellum lectus arbiter Periander Cypselides Atheniensibus Sigeum adjudicavit. Mortuo Periandro Sigeum recuperasse videntur Mitylenæi; quibus illud armis abstulit deditque regendum Hegesistrato Pisistratus. Hæc ista si ratione digerantur, evanescunt pleræque difficultates, quæ viros eruditos exercuerunt et Ampl. Bouhierium Diss. sur Herod. p. 165. Herodoto tribuentem et Straboni, quæ mihi neuter dixisse videtur: nihil de Hegesistrato Strabo; nec sane bellum, quo Hegesistratum agitarunt Mitylenæi, a Periandro compositum scribit Herodotus. Prius illud bellum, ducibus Pittaco et Phrynone gestum, fuisse dicitur plerisque περὶ Σιγείου, etiam Schol. in Æsch. Eumen. v. 401. περὶ τῆς Ἀχιλλείτιδος χώρας, Diogeni Laërt. I. 74. In isto loco vicino castellum exstruxerant Mitylenæi, Ἀχίλλειον dictum, Sigeum tenentibus Atheniensibus oppositum. Demetrius Scepsius τὸ Ἀχίλλειον scribit

ἐπιτειχισθῆναι ὑπὸ τῶν Μιτυληναίων τῷ Σιγείῳ, apud Strabon. XIII. p. 896. A. (p. 600. B. ed. Cas.) hoc illis erat ὁρμητήριον: vid. Casaub. in Polyb. p. 168. (conf. Lexicon nostrum Polybianum, voce ὁρμητήριον.) Hinc Herodotus nostro capite 94. ἐπολέμεον, inquit, ἔκ τε Ἀχιλληΐου πόλιος ὁρμεώμενοι καὶ Σιγείου, χρόνον ἐπὶ συχνὸν, Μιτυληναῖοί τε καὶ Ἀθηναῖοι. Hi Sigeum, Achilleum Mitylenæi, belli sedem habebant et receptaculum. Quæ huc spectant veterum loca dederant Casaub. ad Strabonem, ad Æsch. Stanley, Menagius ad Diogen. Laërt. et Simson in Chron. ad A. M. 3398. VALCK. — In Latinis nostris p. 502. lin. 7. pro decertarunt, commodius decertaverant scribetur. S.

13. συνεπρήξαντο] Nemo hoc recusabit. In Musæ VII. 169. ὅτι οἱ μὲν οὐ συνεπρήξαντο αὐτῷ τὸν ἐν Καμίκῳ θάνατον γινόμενον, ὑμεῖς δὲ κείνοισι τὴν ἐκ Σπάρτης ἁρπαχθεῖσαν — γυναῖκα: quibus neglecta ultio necis Minois et sumta ob abductam Helenam vindicta tangitur. Apertum inde, συνεπρήξατο nihil esse aliud atque ultî una cum Menelao raptum Helenæ fuerunt. Latina Vallæ ambiguitate laborant. WESS. — Cum codice Pass. συνεπρήξαντο dare nostrum F. monui in Var. Lect (ed. S.) De codd. Paris. vero tacere ibi debueram: quum enim illi cum ed. Wess. fuerint collati, hoc ipso, quod nihil ex eis h. l. notatum est, intelligitur tenere illos scripturam olim vulgatam. S.

CAP. XCV. 1. παντοῖα καὶ ἄλλα] Πολλὰ codicum imperio, et quoniam ordo erat in editis turbatior, eliminavi. WESS.

5. πρὸς τὸ Ἀθήναιον, etc.] Psephisma Sigeorum Antiq. Asiat. Ed. Chishull p. 50. ΕΝ ΤΩΙ ΙΕΡΩΙ ΤΗΣ ΑΘΗΝΑΣ ΕΝ ΤΗΙ ΣΙΓΕΙΩΝ ΠΟΛΕΙ. Alcæus apud Strabonem XIII. p. 895. c. (p. 600. A. ed. Cas.) ἐς Γλαυκωπὸν seu Γλαυκωπιοῦ ἱερόν. En ipsa potius mendosissima verba: Ἀλκαῖος σόος ἄρει ἔνθα δ' οὐκ αὐτὸν τὸν ἀληκτορὶν ἐς Γλαυκωπὸν ἱερὸν ἐκρέμασαν Ἀττικοί. In quis ἀλεκτορὶν, galeam intelligens, Vir magnus reponit, cetera vix tangens. Equidem illa ipsa puto, quæ Herodotus innuebat, fortasse olim posita: Ἀλκαῖος σόος, ἄρ' οἱ ἔντεα δ' οὐχ. (Salvus est Alcæus, non item arma ejus: hæc enim abjecerat fugiens.) αὐτὸν τὸν ἀλκιτῆρα ἐς Γλαυκωποῦ ἱρὸν ἐκρέμασαν Ἀττικοί. Clypeum ipsum in Cæsiæ Minervæ templo Athenienses suspenderunt: sive, quæ Nostri verba, (lin. 4.) τὰ δέ οἱ ὅπλα ἴσχουσι Ἀθηναῖοι καί σφεα ἀνεκρέμασαν πρὸς τὸ Ἀθήναιον. In Alcæi dicto ἀλκιτῆρα ex Pindarico usu, alia quidem ibi notione; quæ ad clypeum, periculi propulsorem, transire potuit. Si qui ἀλεκτορὶν Casauboni prætulerint, fruantur arbitrio. Suspensa ego manu et hæsitans in lacero sum fragmento. Certius est, ἐπιτιθεῖ ἐς Μιτυλήνην, in Mitylenen reposuit, perperam a Laurentio verti. Strabo melius, κηρύσσας ἀγγεῖλαι τοῖς ἐν οἴκῳ. Misit Alcæus carmen Mitylenen amico Melanippo. Damascius apud Suid. καὶ δὴ γραψάμενος ἐπιστολὴν πρὸς τοὺς ἐν Καρίᾳ δύο φιλοσόφους ἐπιτίθησιν. Redi ad lib. III. c. 43. et Cl. Reiskium Misc. Lips. T. VIII. p. 307. cujus indicio addi Athen. XI. p. 465. D. et Anna Comnena Alex. p. 39. B. poterunt. WESS.

Ibid. ταῦτα δὲ Ἀλκαῖος ἐν μέλεϊ ποιήσας, etc.] Ista lamentatus ad lyram Alcæus, carmen Mitylenen mittit (ἐπιτιθεῖ ἐς Μιτ. vid. dicta in lib. III. c. 43.) ad sodalem Melanippum, quo suam ille fugam evulgabat. Sic interpretor Herodotea. Quo respicit Noster, ex Alcæi carmine verba quædam depravata prostant apud Strabon. XIII. p. 895. c. cui dicitur κηρύσσας ἀγγεῖλαι τοῖς ἐν οἴκῳ, Ἀλκαῖος σόος ἄρει ἔνθα δ' οὐκ αὐτὸν τὸν ἀληκτορὶν ἐς Γλαυκωπὸν ἱερὸν, etc. Sensus his inesset

commodus, si sic scripta legerentur: *Ἀλκαῖος σῶος ἄρ' ἔη ᾽νθάδ'. οὐκ αὐτὸν, τὸ δ' ἀλεξητήριον* (corporis munimentum, *τὴν ἀσπίδα*:) *ἐς Γλαυκωποῦ ἱερὸν ἐκρέμασαν Ἀττικοί.* Atque ad hæc accurate respondent Herodotea de Alcæo: *αὐτὸς μὲν φεύγων ἐκφεύγει, τὰ δέ οἱ ὅπλα ἴσχουσι Ἀθηναῖοι, καί σφε ἀνεκρέμασαν πρὸς τὸ Ἀθήναιον τὸ ἐν Σιγείῳ.* Quod cuivis accidat, sibi clypeum reliquisse dedecori non futurum credidit Poëta, vir alias strenuus et bellicosus, *μᾶλλον τοῦ δέοντος πολεμικὸς γενόμενος*, teste Athen. XIV. p. 627. A. Idem bellicæ laudis cupidissimo evenit Archilocho: *οὐ δὲ ᾔδειμεν ἂν εἰ μὴ παρ' αὐτοῦ μαθόντες, — ὅτι τὴν ἀσπίδα ἀπέβαλεν*, Ælian. Var. Hist. X. 13. Archilochi tetrastichon concinnavit G. Olear. in Philostr. Vit. Apoll. II. 7. VALCK.

9. *κατήλλαξε Περίανδρος*] Neque hoc Strabo silentio pressit. Mirum autem maxime accidit, nullam hic pugnæ retiariæ, qua Pittacus Phrynonem, Atheniensium eo bello ducem, irretivit et vicit, mentionem fieri, cum optima adesset narrandi caussa. Taciturnitatis rationem non exputo. Plutarchus ex malignitate arcessit, Malign. p. 858. ut Scriptorem macula adspergeret. WESS.

CAP. XCVI. 6. *οὐκ ἐῶντας*] Frequentissimum de legatis. Nec aspernabilis propterea *οὐκ ἐῶντες* Codicum lectio. Respice ex hoc libro c. 108. *κήρυκας διέπεμπε ἐς τὴν Ἰωνίαν ἐπικαλεύμενός σφεας*: et Cel. Gronovium lib. IV. 145. WESS. — Ad IV. 145, 8. similia exempla Gronovius congessit ex III. 13. V. 92. et VI. 97. S.

8. *νόον εἶναι*] Cur *νόον*, quam *νοῦν*, maluerim, dictum ad lib. II. 181. WESS.

CAP. XCVII. 14. *διαβαλέειν*] Aristagoræ fallendi studium non aliud (nisi hoc, aut certe *διαβάλλειν*, non *μεταβαλέειν*,) desiderabat: præcedentia ostendunt, et supra c. 50. WESS.

14. *τρεῖς δὲ μυριάδας Ἀθηναίων*] Civium Atticorum numerus, qui hic ad XXX. millia, magna ab aliis concordia aut circiter XX. millium aut paullo amplior proditur. Sæpe a Grammaticis ex Demosthenis Or. I. in Aristogit. advocatur, *εἰσὶν ὁμοῦ δισμύριοι πάντες Ἀθηναῖοι*: ad quæ Oratoris testimonia Aristophanis, Platonis et aliorum adscripsit Cl. Taylor p. 520., non neglecta differentiæ illius caussa, quæ mihi quidem præcipua in florente civitatis ante Persicum et Peloponnesiacum bellum statu videtur. WESS.

Ibid. *τρεῖς δὲ μυριάδας Ἀθ.*] In historicis antiquis sæpe numerum vellemus imminutum, in quo augendo modum nobis, humane loquentibus, videntur excedere: sed, librariorum si tantum errores corrigendi sunt, non scriptorum velanda peccata, in talibus ego quidem scalpellum criticum non adhibuerim; in nullius scriptis segnius quam *Herodoti*, in numeris sæpius immoderati. In historia Romana peccantem hac parte Valerium Antiatem frequenter corrigit hominisque refutat intemperantiam Livius. Hic Herod. ad viginti millia decem forte millia supra adjecit; nam solos cives Atticos sibi persuadendos habebat Aristagoras quibus jus esset *ἐκκλησιάζειν*. Cives Attici diversis temporum articulis, ætate Cecropis, Platonis, Demosthenis, Phalerei Demetrii, semper fuisse traduntur circiter XX. millia hominum, *ὁμοῦ* (id est *ἐγγὺς*, prope, circiter) *δισμύριοι*. Eam in rem quæ dici possent protulerunt I. Meurs. Att. Lect. I. c. 1. et de Fort. Att. c. 4. S. Petit. in Legg. Att. p. 188. et P. Wesseling. in Diodori T. II. p. 271. Qui Meursio dicitur incertus auctor apud Hesychium, est Demosthenes; cujus adhibent locum Grammatici ad istam vim vocis *ὁμοῦ* firmandam. De numero civium Atticorum agentes hæc He-

7

rodoti suo loco reliquerunt intacta, quibus ancilla forsan e comœdia advocabitur patrona: in Aristoph. 'Εκκλ. v. 1124. ista leguntur: Τίς γὰρ γένοιτ' ἂν μᾶλλον ὀλβιώτερος, Ὅστις, πολιτῶν πλεῖον ἢ τρισμυρίων Ὄντων τὸ πλῆθος, οὐ δεδείπνηκας μόνος. Valck.

17. Μιλάνθιον] Optime ita Vindobonæ. (conf. Var. Lect. ed. S.) Non obliviscor μηλάνθης, at virile Μηλάνθιον nomen quæro. Codri pater Μέλανθος, Bacchus Μελανθίδης in celebritate versantur, neque ignotus Μελάνθιος est, quem Eurypylus obtruncat Iliad. Z'. 63. Wess.

18. ἀρχὴ κακῶν] Robur numero isti singulari ex Eustathio accedit et acuto Isocratis verbo, τὴν ἀρχὴν τῇ πόλει ἀρχὴν εἶναι τῶν κακῶν in Aristotel. Rhetor. III. p. 137. Si qui tamen liber ἀρχέκακοι ἐγένοντο præferret, quod Plutarchus Malign. p. 861. A. invenit, præcipuum profecto in censum veniret ob Homeri, Ὃς καὶ Ἀλεξάνδρῳ τεκτήνατο νῆας ἐΐσας Ἀρχεκάκους, Iliad. E'. 63. Luculenta profecto est imitatio. Wess. — Singularis numerus ἀρχὴ quo pacto suspectus cuipiam h. l. esse potuerit, non video. Nec ex eo quod in hac re Homerico vocabulo ἀρχέκακοι usus est Plutarchus, continuo consequitur reperisse illum h. l. id vocab. apud Herodotum, cujus ἀρχὴ κακῶν ἐγένοντο minime quidem cum ἀρχέκακοι permutatum vellem. S.

Ibid. Αὗται αἱ νῆες ἀρχὴ κακῶν, etc.] Ut Med. sic et legerunt h. l. Eustath. et Valla. Eustathius in 'Ιλ. ε'. p. 395, 19. φησὶν Ἡρόδοτος Ἀττικάς τινας νῆας, αἳ, τοῖς Ἴωσι πεμφθεῖσαι εἰς βοήθειαν, ἀρχὴ κακῶν ἐγένοντο Ἕλλησί τε καὶ βαρβάροισι. Nemo facile malevolentiam in his deprehendisset præter Plutarchum, quem hic etiam cœcavit obtrectandi cupiditas: malevolus audit Plutarcho Noster p. 861. A. ὡς Ἀθηναῖοι ναῦς ἐξέπεμψαν Ἴωσι τιμωροὺς ἀποστᾶσι βασιλέως, ἀρχεκάκους τολμήσας προσειπεῖν, ὅτι τοσαύτας πόλεις καὶ τηλικαύτας Ἑλληνίδας ἐλευθεροῦν ἐπεχείρησαν ἀπὸ τῶν βαρβάρων. Est ista prorsus indigna philosopho criminatio: non dixit simpliciter ἀρχεκάκους, sed ἀρχεκάκους (vel ἀρχὴν κακῶν) Ἕλλησί τε καὶ βαρβάροισι: id est, Græcis Persisque ἀρχὴν τῶν πολέμων παρασχούσας. Alexandri quidem naves dixit Homerus Ἀρχεκάκους, αἳ πᾶσι κακὸν Τρώεσσι γένοντο: sed et illæ ἀρχὴ κακῶν ἐγένοντο Ἕλλησί τε καὶ Τρώεσσι, his πᾶσι, illorum πολλοῖς. Dies, quo primum alicui obveniunt commoda, dicitur illi ἀρχὴ πολλῶν κἀγαθῶν: sic qui primus malorum caussa fuit, ἀρχὴ κακῶν. Thucydidea ex lib. II. c. 12. adhibet Aristid. T. II. p. 322. Hæ naves viginti, nam Athenienses εἴκοσι τριήρεσιν ἔπλευσαν ἐπικουρήσοντες τοῖς Ἴωσι, ut scribit et Charon Lampsacenus apud Plut., hæ naves Ionibus auxilio missæ Darium exacerbarunt, et speciosum inferendo Græcis bello præbuerunt prætextum causamque proximam: veram tradit Aristides T. I. p. 209. Velut remotæ caussæ considerari quoque possunt superbum Atossæ desiderium et medicus Democedes. Quod uxori Darii etiam Herod. III. c. 134. id ipsum Xerxis conjugi tribuit Maxim. Tyr. XXIX. c. 6. ἐπιθυμεῖ ἡ Ξέρξου γυνὴ θεραπαινίδων Λακαινίδων καὶ Ἀτθίδων καὶ Ἀργειάδων· καὶ δι' ἐπιθυμίαν γυναικὸς —— ἡ Ἀσία ἐξοπλίζεται: mihi scripsisse videtur Λακωνικῶν et Ἀργολίδων. Ἀργολίδας rectius dixisset Ælianus, quam Ἰάδας, de Nat. An. XI. c. 27. Valck.

Cap. XCVIII. 3. ὠφελίην] Certa hæc scriptura, aut, uti ego malui, ὠφιλίη ex nationis consuetudine ad lib. II. 18. Wess.

21. τοῖσι Παίοσι] Ultimum Laurentii et Arch. schedæ neglexerunt, crebra vocabuli repetitione fortasse offensæ: per me licebit, ut ejus consilii laudatores inpetrent. (Nisi vero αὐτοῖσι pro τοῖσι legatur, non video quo pacto abesse vo-

cab. Παιῶνι possit.) Ferre tamen non possum toties ἀεικίως a librariis ad communiorem sermonis morem formari. Ipse Med. ab hac se temeritate (lin. 17.) non continuit. Tu Portum, talium exemplorum promum condum, consule. Wess.

Cap. XCIX. 2. Ἐρετριέων πέντε τριήρεας] Hoc etiam indignatur Plutarchus T. II. p. 861. a. Herodotum in transcursu tantum Eretriensium fecisse mentionem, illorum παρασιωπήσαντα μέγα κατόρθωμα καὶ ἀοίδιμον. His proxima Plutarchi hunc in modum partim ex Codd. sananda sunt, ut legatur: ἤδη γὰρ, ὥσπερ τῆς Ἰωνίας συγκεχυμένης, καὶ στόλου βασιλικοῦ προσπλέοντος, ἀπαντήσαντες ἔξω Κυπρίους ἐν τῷ Παμφυλίῳ πελάγει κατεναυμάχησαν. Hinc illi dicuntur, Sardium acropoli incluso Artapherne, τὴν Μιλήτου λῦσαι πολιορκίαν: atque ista præter ceteros narrasse traditur Lysanias Mallotes. Miletum hoc articulo temporis a Persis obsidione cinctam, ab Eretriensibus liberatam quod scribit, fides sit penes auctorem. Secundum Herodotum etiam Eretrienses in Asiam militatum veniebant in gratiam Milesiorum, qui opem ipsis tulerant in bello contra Chalcidenses: hoc Eretrienses inter et Chalcidenses bellum intelligit Thucyd. I. 15. quo, quod ante vix evenerat, καὶ τὸ ἄλλο Ἑλληνικὸν ἐς ξυμμαχίαν ἑκατέρων διέστη: horum sensum Latinus interpres perspexit, non Græcus. Super Lelanto, fertilissimo campo, aquis etiam saluberrimis nobili, sæpius illi bella gesserant atque ab antiquissimis temporibus: vid. ill. Ez. Spanhem. ad Callim. Hymn. in Del. v. 289. Chalcidensis Amphidamas, teste Plut. in Conviv. vii. Sap. p. 153. e. πολλὰ πράγματα παρασχὼν Ἐρετριεῦσιν ἐν ταῖς περὶ Ληλάντου μάχαις ἔπεσεν: errat interpres: πεδίον Ληλάντιον dicebatur, et ὁ Λήλαντος. Nobilius forsan illud bellum respicit Theognis v. 888. Οἴμοι ἀναλκείης· ἀπὸ μὲν Κήρινθος ὄλωλε, Ληλάντου δ' ἀγαθὸν κείρεται οἰνόπεδον: minus ista vulgantur emendate. Valck. — Theognidis versiculos emendatos edidit Brunck. num. 871 seq. S.

5. πόλεμον συνδιήνεικαν] Nulli rei hoc quidem loco est συνήνεικαν. Herodotus I. 18. Χίοισι τὸν πρὸς Ἐρυθραίους πόλεμον συνδιήνεικαν, addita αὐξήσει, qua et hic vocabulum Vindob. instruxit. Dabit Josephus Bell. Jud. I. xiv. 4. στρατείας, —— ὡς κατ' Αἴγυπτον αὐτοῦ τῷ πατρὶ συνδιήνεγκε. Philo Jud. de Agricult. p. 209. c. συνδιαφέρεσθαι τὰ τοῦ πολέμου. Adde supra c. 79. et Procopium Bell. Goth. I. 5. et Suidam in Συνδιαφέρειν. Wess.

Cap. C. 2. ἐν Κορήσσῳ] Mons Κόρησσος aut Κορησσὸς (variatur enim in tono) altissime erigebatur stadiis ab urbe Epheso xl. Illi oppidum naviumque statio accubabat ejusdem nominis, cujus in scriptura, uti ante hic, etiam alibi erratur. Verior ex MSS. revertit. Dixi ad Diodorum lib. XIV. 99. Wess.

[4. ἐπεί τε —— ἀπίκοντο, αἱρέουσι Σάρδις] Idem est ac si dixisset ἐπεί τε —— Σάρδις ἀπίκοντο, αἱρέουσι αὐτὰς vel τὴν πόλιν. S.]

6. αἱρέουσι δὲ χωρὶς τῆς ἀκροπόλιος] Hoc solis tribuit Atheniensibus Charon Lampsacenus apud Plutarch. T. II. p. 861. d. Ἀθηναῖοι —— εἷλον τὰ περὶ Σάρδεις ἅπαντα, χωρὶς τοῦ τείχους τοῦ βασιληΐου: sic arcem vocasse monuit Ti. Hemsterh. in luculenta de Sardium acropoli nota ad Luciani Contempl. p. 502. Tzetzes Chil. I. v. 853. Ὁ δὲ Ἡρόδοτός φησιν, ὡς ὑπ' Ἀρισταγόρου Τὰς Σάρδεις ἐξεπόρθησαν πεισθέντες Ἀθηναῖοι. Eretriensibus urbis captæ honorem contribuisse videtur Lysanias. Ad mentem ferme Herodoti Aristides de Atheniensibus T. I. p. 209. ἀναβάντες, ait, εἰς Σάρδεις στρατιᾷ κοινῇ (una cum Ionibus atque Eretriensibus:) περιθέντες ᾦχον-

το: verius tamen ἑλόντες scripsisset quam περιθέοντες. Valck.

7. ἐῤῥύσατο αὐτὸς Ἀρταφέρνης] Tot codicum ἐῤῥύσατο progressum moratur. Productio verbi Ionica est in multitudinis numero, qualem ἱδρύατο habet lib. II. 182. At hic de uno Artapherne. Mox quidem se dabit παρηγορέατο Onesilus c. 104. contra tabulas, in quis παρηγορέετο. Gronovius expressit ex Med. VIII. 113. Themistocles ἐπιστέατο, ubi ἐπίστατο aut ἠπίστατο alii libri. In ejusdem Uraniæ c. 35. Arch. et Vind. πάντα δ' ἐπιστέατο Xerxes, reluctantibus pluribus atque ἠπίστατο offerentibus. Sunt cuncta proinde illa fidei fallacis et auctoritatis. Tamen ὡρμέατο singularem numerum adsereret VI. 215. nisi nexa isthic omnia ad hunc forent modum: ἔπεμπε Ὑδάρνεα καὶ τῶν ἐστρατήγεε Ὑδάρνης· ὡρμέατο δὲ, etc. Hydarnes nempe et illi quibus præerat, profecti sunt. Et hæc propter ἐῤῥύατο, quod Ionica magis specie, quam veritate, splendet. Wess.

Cap. CI. 1. Τὸ δὲ μὴ ληϊλατῆσαι ἑλόντας σφεας τὴν πόλιν ἔσχε τόδε] In his probarem si qui Codices darent, τοῦ δὲ μὴ ληϊλατῆσαι ἑλ. σφέας τ. π. ἔσχε τόδε: qua structura utitur Aristoph. Αυς. v. 380. Sic apud Xenoph. Ἑλλ. IV. p. 313, 40. Dercyllidas τούτους, τοιαῦτα λέγων, ἔσχε τοῦ μὴ ἐκπεπλῆχθαι. Scribi tamen etiam potuit: τόδε δὲ μὴ ληϊλατῆσαι ἑλόντάς σφεας τὴν πόλιν ἔσχε· τόσοι ἔσαν ἐν τῇσι Σαρδ. Sic loquitur in re simillima Thucyd. I. c. 73. ὅπερ ἔσχε μὴ κατὰ πόλεις αὐτὸν ἐπιπλέοντα τὴν Πελοπόννησον πορθεῖν: quin ipse Herod. I. c. 158. Aristodicus, inquit, ἔσχε μὴ ποιῆσαι ταῦτα Κυμαίους. Dissimilia, ni fallor, erunt, quæ multa poterunt obmoveri: nam non nescio Sophocleum Philoct. v. 1235. ἔστιν ὅς σε κωλύσει τὸ δρᾶν: quæque hujus sunt classis plura. Valck. — In vulgatam hujus loci scripturam consentiunt libri, quam nec opus erat sollicitare. S.

7. τὰ περιέσχατα νεμομένου τοῦ πυρὸς] Scriptura τὰ ἔσχατα περινεμομένου habet quo commendetur. Sed περιέσχατα lib. I. 87. sicuti τὰ περὶ τὰ ἔσχατα ejusdem Musæ c. 191. Quod subsequitur autem, οὐκ ἔχοντες ἐξήλυσιν, Laurentius accepit, ac si παρέχοντος esset; neque inprovide, si quidem ἔχειν ea apud Thucydidem potestate veteres Enarratores semel iterumque explicarunt. Si tamen ex codicibus ἔχοντες eruetur, spernendum cum Pavio et aliis haud censerem. Wess.

11. διὰ μέσης τῆς ἀγορῆς] Pactolum διὰ μέσων ἀφικνούμενον Σάρδεων ἄσημα χρήματα κομίζειν hinc Dio Chrysost. Orat. LXXXIII. p. 659. a. et scriptorum conplures. De amne Hermo (ibid.) juxta Phocæam in mare se mergente lib. I. 80. Wess.

Cap. CII. 2. Κυβήβης] Favet Galeo, Κυβίλης emendanti, verum injuria, Valla. Vulgato patroni veniunt Hesychius, Eustathius, Suidas, et quos plures advocavit doctissimus Gudius ad Phædri lib. III. Fab. 20. Hæc est inclamantis Chori, Ὀρεστέρα παμβῶτι Γᾶ, Μᾶτερ αὐτοῦ Διὸς, Ἃ τὸν μέγαν Πακτωλὸν εὔχρυσον νέμεις, Sophoclis Philoct. v. 390. Eadem in Mæcenatis Epigr. Ades huc, ades Cybebe, fera montium dea, h. e. ὀρεστέρα Sophoclis; cujus ego suffragio eam Latini versus apud Diomedem et Fortunatianum scriptionem præoptarem. Multa nuper et docta de Cybebe et Mæcenatis Epigr. Cl. Pet. Burmannus Secund. Anthol. Latin. lib. I. p. 30. Porro incendii templorum in Græcia obtentus, quem (lin. 3.) Persis scriptor tribuit, arcessitus erat: verior caussa, quod deos parietibus includi negarent, templa inprobantes. Conf. Brisson. Reg. Pers. II. 31. etc. Wess. —Pro eo quod in Vallæ Latinis erat, templum Cybeles, Græcam nominis deæ formam Cybebes, cum Gron. tenuit Wess. S.

3. ἀντενεπίμπρασαν τὰ ἐν Ἕλλησι ἱρά.] Hic insano tantum furori fuit prætextus: neque Persarum res sacras, nedum Asiatica templa violaverant Ægyptii, quum teste Diodoro I. 46. Cambyses ἐνέπρησε τὰ κατ' Αἴγυπτον ἱρά. De Græciæ templis a Persis vel incensis vel violatis veterum loca collegerat B. Brisson. de R. Pers. II. pag. 218. et seqq. Haud protrita dedit vir Magnus ad Diodori Sic. XI. 29. ubi in eam propendere videtur suspicionem, quam Theopompus certe verisimillimam movit, formulam illam juris jurandi, quam Græcos ad Platæas jurasse perhibent, ab Atheniensibus esse confictam. Theopompi præceptori Isocrati pag. 73. B. soli dicuntur Iones illis diras imprecati, qui templa Deorum instaurarent igne Persarum violata, tanquam monumenta posteris relinquenda barbarorum impietatis: τῶν ἐμπρησθέντων ἱρῶν ἐπηράσαντο εἴ τινες (legerim, εἴ τι τινὲς) οἰκοδομήσαιεν. Qui Persis apud Platæas se objecerunt Græciæ populi, plerique fuerunt Peloponnesii, in universum secundum Herod. ferme viginti: præter Atheniensium, ceterorum utique templa non incenderant Persæ, neque videri poterant facturi. Phocensium si qui forte transfugæ pugnæ interfuerunt nobilissimæ, in Phocide unum memorat Herod. VIII. 38. Abis Apollini sacratum templum quod συλήσαντες ἐνέπρησαν. Huc adde templa quædam Attica et τοὺς ἐν τῇ Ἀλιαρτίᾳ ναοὺς ex Pausan. Phocicis pag. 887., præterea nullum equidem commemoratum legere me memini templum, quod in veteri Græcia Persæ incenderint. Sed Ionum templa recensens Pausanias, ad quæ cetera Græcorum magnificentia non poterant æquiparari, duo scribit de nobilissimis ὑπὸ Περσῶν κατακαυθῆναι: τόν τε ἐν Σάμῳ τῆς Ἥρας (ναὸν,) καὶ ἐν Φωκαίᾳ τῆς Ἀθηνᾶς· θαῦμα δὲ ὅμως ἰδεῖν καὶ ὑπὸ τοῦ πυρὸς λελυμασμένοι, VII. p. 533. Pro ingenio suo Persarum hanc etiam impietatem amplificarunt Athenienses. VALCK.

10. Εὐαλκίδεα] Quidquid in hominis nomine Codices varient, de recepto nihil demuto. Εὔαλκις, quo titulo victorem Olympiæ Pausanias lib. VI. 16. memorat, Εὐαλκίδην et Εὐαλκίδεα recte format. WESS.

CAP. CIII. 2. ἐπικαλεσαμένου σφίας πολλὰ δι' ἀγγέλων Ἀρισταγόρεω] Sic recte Passion. et Ask. sicuti cap. 108. Onesilus κήρυκας διέπεμπε —— ἐπικαλεύμενός σφεας, activa verbi notione; quam recte etiam Gronov. h. l. in Latinis expressit, in Græcis quidem scripturam tenens olim vulgatam ἐπικαλεομένους. WESS.

6. πόλεμον ἐσκευάζοντο] Prudenter Reiskius priorem abdicavit conjecturam. Simplex verbum compositi vicem obit, ut VI. 100. προδοσίην ἐσκευάζοντο. Mox (lin. 9.) ἐκπλώσαντές τε ἔξω τὸν Ἑλλήσποντον in structura geminum habebit c. 104. φυλάξας ἐξελθόντα τὸ ἄστυ. Alii maluissent, ἐκπλώσαντες ἔξω τοῦ Ἑλλ. aut ἐκπλώσαντες τοῦ Ἑλλησπόντου, qualia in Demosthene, Philostrato, atque aliis obvia. Hoc amplius. καὶ γὰρ τὴν Καῦνον, etc. expeditum dedimus ad lib. II. 106. WESS.—Vide ad II. 106, 1. notata, et quem ibi citavi locum I. 86, 36. S.

CAP. CIV. 4. Εὐέλθοντος] Notissimus ex Pheretimæ historia lib. IV. 162., et temporis ratio si subducatur, conpetet ætas. Cur autem (lin. 6.) προηγορέοιτο ex scriptis Codd. prætulerim, non repeto dicta. (Vide Adn. ad c. 100, 7.) Portus, vulgato præsidium paraturus, novum exorsus est commentum. WESS.

10. στασιώτῃσι] Erunt fortasse, qui de militibus (στρατιώτῃσι) cogitabunt; quibus, tametsi prospiciam quid pro illis

dici queat, non accedo. Notissima utriusque vocabuli in Codd. conmutatio diversitati occasionem, (uti lib. I. 13. III. 144. IX. 2.) dedit, in Strabone etiam lib. XIV. p. 992. B. (p. 674. D. ed. Cas.) ubi Athenodorus ἐπεχείρει λόγῳ μετάγειν κἀκεῖνον, Boëthum, καὶ τοὺς συστρατιώτας: atqui illi poëtæ nulli milites, nulli conmilitones veri, sed συστασιῶται, (quod ibi etiam codd. nonnulli nupero Editori Strabonis offerebant; quos ille laudavit quidem, nec tamen secutus est.) unde mox τῆς στάσεως ibidem mentio. Συστασιῶται non ignoti Herodoto. Wess.—Pro scriptura στρατ. in Wesselingii Var. Lect. testis advocatus est cod. Ask. errore operarum, qui Arch. debuerant. S.

14. ἐπολιόρκεε προσκατήμενος] Assidebat oppugnabatque oppidum, Gellius Noct. Att. VII. c. 1. De obsidione, ut adsidere Livio, Græcis adhibetur πόλει vel πόλιν προσκαθῆσθαι. Attigit clar. Wess. ad Diod. I. p. 502. Herodoteum illud bis terve dedit Pausan. I. pag. 30. Συρακούσαις πολιορκοῦντες προσεκάθηντο: scribi debet libro VII. p. 558. Ἡράκλειαν δὲ προσεκάθηντο πολιορκοῦντες: et VIII. p. 681, 2. ἐπολιόρκουν προσκαθεζόμενοι, ubi vulgatur προκαθεζόμενοι. πολιορκίᾳ προσκαθεζόμενοι Thucydidis est, lib. I. c. 11. Valck.

Cap. CV. 7. ὡς οὗτοί γε οὐ καταπροΐξονται] In Vallæ Latinis erat, non fuisse illos præ contemtu sui rebellaturos, non bene. Rex non inpune rebellionem ablaturos innuebat, quam ejus mentem H. Steph. et Portus non prætervideront. Glossator MS. adscripsit ea, quæ Aristophanis offerunt enarratores ad Equit. v. 433., reddenda loco conmodiore. Redi ad Cl. Valcken. observationem lib. III. 37. (Adnot. ad III. 36, 31.) Wess.—Non teneri hic a Gronovio debuisse Vallæ interpretationem, *Valckenarius* etiam h. l. monuit. S.

9. ἄνω ἐς τὸν οὐρανὸν] Cur inprobatum hoc fuerit, nullam, nisi in Mediceo, caussam animadverti. (Accedunt illi tamen et alii codices, πρὸς pro ἐς scribentes.) In Eustathio εὔξατο ἀνθρώπῳ ἐς οὐρανὸν ἀφεὶς τὸν ὀϊστόν, ridicule: ἄνω si suprapositam habeat lineam, imo etiam ubi absit, in scriptis Codd. sæpe loco ἀνθρώπῳ ponitur: id exscriptorem fefellit, H. Stephanum minime, Dialect. pag. 49. de formula Ὦ Ζεῦ γενέσθαι, quomodo Eustath., disputantem. Dubium autem quo doctissimi viri animus distrahebatur, nunc cessat: testes infinitæ formæ MSS. conplures; tantum in verbi indole, simplici an conposita, discordes. Mihi nulla hic novandi libido. Adi ad Gronovium. Wess.—Ad ἐκγενέσθαι lin. 11. monuerat Gronov. verbum εὔχομαι intelligi. S.

10. Ὦ Ζεῦ, ἐκγενέσθαι μοι] Digna lectio Codicis erat Med. ἐκγενέσθαι, pro ἐκγενέσθω jure recepta, quam uno alterove exemplo communiret Gronovius, ut alibi fecerat vir clar. in alterius usus infinitivo commendando. Legitur incerti Tragici senarius apud Etymol. pag. 346, 43. Ὦ Ζεῦ, γενέσθαι τοῦδέ μ' ἐξάντην νόσου: quem alibi lectum non recordor. Æschyl. Sept. contr. Theb. v. 259. Θεοὶ πολῖται, μή με δουλείας τυχεῖν. Adde Eurip. Suppl. 3. Aristoph. Ran. 914. Quid in istiusmodi sit votis subaudiendum, docere poterit Xenophontis Abradates Κυρ. Παιδ. VI. p. 100, 42, qui ἀναβλέψας εἰς τὸν οὐρανὸν ἐπεύξατο, ἀλλ' ὦ Ζεῦ μέγιστε, δός μοι φανῆναι ἀξίῳ μὲν Πανθείας ἀνδρί: vel ejusdem Cyrus p. 97, 42. Ἀλλ', ὦ Ζεῦ μέγιστε, λαβεῖν μοι αὐτὸν γένοιτο ὡς βούλομαι. Horum prius probavit H. Steph. in App. de Dial. Att. pag. 49., sequutus Eustathium. Hic nostra quoque proferens Herodotea, Florentinam adfirmat lec-

tionem in Iliad. β'. p. 188., 29., ἔστι καὶ παρὰ Ἡροδότῳ σχῆμά τι ὅμοιον εὐχῆς, καὶ ἱστορία τοιαύτη· Δαρεῖος εὔξατο, ἄνω εἰς οὐρανὸν ἀφεὶς οἰστὸν, καὶ τὸν ἀέρα βαλὼν, Ὦ Ζεῦ γενέσθαι μοι Ἀθηναίους τίσασθαι. Ut apud Herod. IV. 18., si me non fallit suspicio, ἄνω mutatum erat in ἀνω̄, vel ἀνθρώπῳ: sic in his, pro ἄνω εἰς οὐρανὸν, ed. Rom. dabat ἀνθρώπῳ εἰς οὐρανόν. Absurdam lectionem correxerat et H. Steph. l. c. quam ex ἄνω πρὸς ortam perperam putat Al. Politus, in cujus Ed. p. 474. vulgari non debuerat: ἄνω πρὸς εἰς οὐρανὸν ἀφεὶς οἰστόν. Scripsisse mihi videtur Herod. οἰστὸν ἄνω ἐς τὸν οὐρανὸν ἀπεῖναι. In his ἥλιον legisse videri possent de quibus Diogen. Laërt. in Procem. §. 9., καταγινώσκουσιν Ἡροδότου οἱ τὰ περὶ Μάγων γράψαντες· μὴ γὰρ ἂν (ἄνω perperam Ed. Meibom.) εἰς τὸν Ἥλιον βέλη Ξέρξην ἀκοντίσαι, μηδ' εἰς τὴν θάλασσαν πέδας καθεῖναι, θεοὺς ὑπὸ τῶν Μάγων παραδεδομένους: aut certe Solem intellexerunt. Philo Bybl. apud Euseb. Præp. Ev. p. 34. c. τὰς χεῖρας ὀρέγειν εἰς τοὺς οὐρανοὺς πρὸς τὸν ἥλιον. Non ignem tantum et aquam, Solem et Mare colebant Persæ; sed et cœlum adorabant, ut Græci Jovem. Persæ Herodoto dicuntur lib. I. c. 131. τὸν κύκλον πάντα τοῦ οὐρανοῦ Δία καλέοντες: hoc sublime candens, quem vocant omnes Jovem. Valck.

Cap. CVI. 9. τοιοῦτόν τι ἐπρήχθη] Quorum quidnam, olim a Valla positum, eamdem monstrat lectionem, quam a Steph. repertam ex duobus Codd. Angl. enotavit Galeus, quamque restituendam censerem: κῶς δ' ἄνευ τῶν σῶν βουλευμάτων τούτων τί ἂν ἐπρήχθη: horum quidnam tandem esset sine tuis consiliis factum? Histiæi responso, (lin. 13.) τί δ' ἂν ἐπιδιζήμενος ποιοίμι ταῦτα; τεῦ δὲ ἐνδεὴς ἐών; τῷ πάρα μὲν πάντα ὅσαπερ σοί: congruit Magorum ad Astyagen Herodot. I. 120., sed Creontis inprimis ad Œdipum oratio in Soph. Œd. Tyr. v. 600 et seqq. Νῦν μὲν γὰρ ἐκ σοῦ πάντ' ἄνευ φόβου φέρω. Πῶς δῆτ' ἐμοὶ τυραννὶς ἡδίων ἔχειν Ἀρχῆς ἀλύπου; Πῶς δῆτ' ἐγὼ κεῖν' ἂν λάβοιμ', ἀφεὶς τάδε; et ad iratum Theses Hippolyti Eurip. v. 1012. Μάταιος ἆρ' ἦν κοὐδαμοῦ μὲν οὖν φρενῶν. Ἀλλ', ὡς τυραννεῖν ἡδύ; τοῖσι σώφροσιν Ἥκιστά γ'. ut locum eleganter emaculavit nuper Jer. Marklandus. Valck.

15. πάντα ὅσαπερ σοί] Multo hoc amplius, quam ὅσα Πιέρης ex Arch. Repetit et gratus agnoscit regis promissa, ἔχε τά περ ἂν ἐγὼ ἔχω, ἐμός τε σύσσιτος ἐὼν καὶ σύμβουλος, supra c. 24. Wess.

27. πάντα καταρτίσω ἐς τὠυτὸ] Vulgatum καταρτίσω Portus et καταρτέω deducit, unde χρῆμα κατηρτημένον lib. III. 80. de apta re. Mihi dux et auctor est Arch., atque usus verbi in sarciendo instaurandoque frequentissimus, etiam in N. Test. tabulis. Redi ad c. 28. Sophoclis Œd. Col. v. 71. καταρτύσων, h. e. ἐντρεπίσων, eodem vergit. Wess.

33. Σαρδὼ νῆσον τὴν μεγίστην] Malunt, νήσων τὴν μεγ., non absurde, modo schedæ juberent. Noster principio lib. VI. ἐς Σαρδὼ νῆσον τὴν μεγίστην ὑποδεξάμενος κατεργάσασθαι, de eodem Histiæo. Plures olim Sardiniam inter insulas Maris Mediterranei maximam perhibebant. Scylax Peripli fine, μεγίστη Σαρδὼ, δευτέρα Σικελία, τρίτη Κρήτη, errans profecto. Sed vide Ph. Cluverium Sardiniæ c. 1. pag. 479. Wess.

Ibid Σαρδῶ νῆσον, etc.] Similiter scripsit VI. 2. Hic Dario nonnihil aptius fuisset movendo, si Sardiniam *insularum* maximam vocasset Histiæus, νήσων τὴν μεγίστην: ut supra lib. I. c. 170. Ionibus auctor fuisse dicitur Bias πλέειν ἐς Σαρδὼ, νήσων ἁπασέων μεγίστην: quod utilissimum suum consilium, ut ab omnibus intelligeretur, carmine Philosophus explicuisse videtur: vid. Diog. Laërt.

I. 85. Ante Biantis aetatem idem illud consilium suis Messeniis, tyrannide Lacedaemoniorum oppressis, dederat Manticlus: Pausan. IV. (cap. 23.) p. 336., Μάντικλος ἐκέλευε —— πλεύσαντας ἐς Σαρδὼ κτήσασθαι μεγίστην τε νῆσον καὶ εὐδαιμονίᾳ πρώτην. Idem X. p. 836., ἡ Σαρδὼ, inquit, μέγεθος καὶ εὐδαιμονίαν ἴσην ἔχουσα (sic T. Hemsterh.) ταῖς μάλιστα ἐπαινουμέναις: conf. Diodor. Sic. I. p. 341. et 343. Wess. et Cluver. Sard. Ant. p. 479. Valck.

Cap. CVIII. 6. στρατιὴν πολλὴν ἄγοντα Περσικὴν] Talis confusio sive σύγχυσις nec inconcinna neque insolens. Exemplorum affatim D'Orvillius conduxit ad Chariton. lib. III. 7. pag. 320. Mox ἄνδρα Πέρσην δόκιμον (pro προσδόκιμον) scribentes et nectentes Arch. et Valla aberrant, turbantque orationis seriem. Satis ad redarguendos ex lib. VI. 6. ἐπὶ δὲ Μίλητον — ἦν στρατὸς προσδόκιμος. Wess.

11. ἐς τὴν Κύπρον] Ista verba, more historicorum in medio posita, aeque pertinent ad sequentia, καὶ οἱ Πέρσαι, atque ad ea quae praecedunt. Tantilla res non animadversa deceperat interpretes. Cum e Cilicia Persae navibus in oram Cypri Ciliciae trajecissent oppositam, ἤισαν ἐπὶ τὴν Σαλαμῖνα πεζῇ, illinc, relictis navibus, itinere terrestri ibant versus Salamina, in altera insulae parte sitam, Syriae objectam. Seleucia nave profecti Paulus et Barnabas in Cyprum primum venere Salamina, Act. Ap. xiii. 5. mox dicuntur διελθόντες τὴν νῆσον ἄχρι Πάφου. Quando Paphus in ipso fuit Orientali latere Cypri, atque hinc in Pamphyliam trajecerunt Apostoli, quod spectatissimi Codices offerunt, διελθόντες δὲ ὅλην τὴν νῆσον, causae nihil est cur sperneremus. Valck.

13. αἱ καλεῦνται Κληΐδες] Bene MSS. in Κληῖδες tamen Atticorum recentiorum de quibus Cl. Valckenarius ad Phoenissas Euripid. v. 268., morem temere sectati. Isto de promontorio et insulis adjacentibus, Κληῖδες πόντου καὶ ἐσχατιαὶ Σαλαμῖνος in vetere Epigr. Anthol. lib. III. pag. 366., ubi Brodaeus docte, et Jo. Meursius Cypri lib. I. 27. Wess.

Cap. CIX. 8. ἀνταγωνιευμένους] Sermonis genius restituto favet: ἀποσεισόμενος, ἐπισιτιεύμενοι, pluraque hoc de genere in Musis. Conf. lib. IV. c. 154. et 203. Parvi autem referet, ἐμβαίνειν an ἐσβαίνειν eligatur: manet eadem sententia, et verborum frequens commutatio est, sicuti lib. VII. 128. etc. Wess.

10. τὸ κατ' ὑμέας] Ordo rei hoc praeferendum suadet. Eligite, inquiunt Cyprii Ionibus, ut, quantum in vobis est, Ionia et Cyprus liberae perseverent: quam quidem optionem τὸ κατ' ἡμέας infringit et jugulat manifesto. Τὰ κατὰ, (lin. 12.) a Galeo probata, flocci ego facio. Οἱ ἀποπεμφθέντες ἀπὸ τοῦ κοινοῦ, a communi Atticae civitatis legati c. 85. τὸ κοινὸν τῶν Σαμίων lib. VI. 14., ΚΟΙΝΟΝ ΙΩΝΩΝ, commune Asiae in numis, et alia, obvia passim, vulgatum constabiliunt. Φυλάξαντας qui volent, utantur arbitrio. Wess.

Cap. CX. 4. καὶ Σολίων ἀπολέξαντες τὸ ἄριστον] Nulla hic Arch. neque aliorum Codd. haberi ratio debuit. Σόλοι in Cypro, Σολεῖς Ciliciae. Auctor Vitae Arati, a Petavio publicatus: εἰσὶ δὲ καὶ ἕτεροι Σόλοι τῆς Κύπρου· ἀλλ' οἱ μὲν Κύπριοι Σόλιοι καλοῦνται· οἱ δὲ Κιλίκιοι, Σολεῖς. Quibus concinit Diogenis Laërt. lib. I. 32. observatio. Pravum etiam ἀπολέξαντες, hoc certe loco, ex levi scriptionis vitio ortum. Dedit lib. III. 14. καὶ ἄλλας παρθένους ἀπολέξας, aliasque virgines seligens: et τριήκοντα μυριάδας ἀπολεξάμενος στρατοῦ Mardonius, sibi xxx. illa millia secernens, lib. VIII. 101. Talia in Thucydide, Xenophonte, et Procopio in primis, complura. Wess.

Cap. CXI. 3. ὑπασπιστὴς γένος μὲν Κὰρ] Una litera perperam posita (Κὰρ in καὶ transierat) latens his vulnus inflixerat: ex nullius forsan exspectandam ingenio Gronovius opem attulit, a Med. Cod. subministratam. Confusæ librariis literæ P. et I. centena Græcis scriptoribus inflixerunt vitia: ex Hesychio nonnulla tollere cœpit, quem nobis ademptum lugemus, claro juvenis ingenio, Jo. Pierson. in Præf. ad Moer. p. 21. Fuit armiger Onesili τὸ μὲν γένος Κὰρ, τὰ δὲ πολέμια κάρτα δόκιμος, καὶ ἄλλως λήματος πλέος. Ubique vocem λήματος apud Herod. onerat μ male duplicatum; tollendum jam monuerat Grævius. Apte quadrant Herodotea in famulum e Caria; in cap. seq. (c. 112, 10.) forsan et in aliis Codd. pro Κὰρ, vera lectione, reperietur ὀπάων, ut legit Valla et Arch. et erat ille Car Onesili pedissequus; ὀπάων vel ὀπέων, id est ὀπηδὸς et ἐπάμων: hoc ipso cap. mox legitur, εἶπε πρὸς ταῦτα ὁ ὀπάων αὐτοῦ. Cares, mercede conducti, militantes καθ' ὅλην ἐπλανήθησαν τὴν Ἑλλάδα, teste Strabone XIV. p. 978. A. (pag. 662. D. ed. Cas.) Singuli quoque passim apud Græcos servitutem serviebant; illinc vulgo Cariones dicti. Aristoph. Av. v. 765., Εἰ δὲ δοῦλός ἐστι καὶ Κὰρ, ὥσπερ Ἐξηκεστίδης. Valck.

Ibid. γένος μὲν Κὰρ, τὰ δὲ πολέμια, etc.] Egregie ex Mediceo Cl. Gronovius. Πολέμια, sive πολεμήϊα ἔργα, quomodo Arch. et Vind. lib. VII. 9. iterum, Homericum redolent οἷς οὔτι μέλει πολεμήϊα ἔργα Iliad Β'. 338. et Ν'. 727. Jam λήματος πλέος cur integraverim, non itero monita ad cap. 72. Wess.

15. μέγα τοι γίνεται] Malebat D'Orvillius, si codices addicerent, μέγα τι, ad Chariton. lib. VII. 2. p. 595. At illi reluctantur; sententia Caris bona est, qui quidem cum mox ait ἡμίσεα συμφορὴ, priscorum opinionem probat, vinci et sterni a viro egregio et forti laudantem. Nobile Virgilianum, Æneæ magni dextra cadis, Æn. X. 830. Adi ad Ciofanium in Ovidii Metamorph. V. 191. Wess.

Cap. CXII. [2. ἄκροι γενόμενοι ταύτην τὴν ἡμέρην] Benedictus in Notis criticis ad Herodoti Historias, vulgatam olim lib. I. c. 73, 17. scripturam defendens, et ὀργὴν οὐκ ἄκρος haud dubie iræ non temperans significare contendens, hac nititur ratione: "quia ἄκρος sæpe, ut "Herod. V. 112. indicat superior, vic"tor." Non viderat vir doctus, verbis supra scriptis nullam aliam nisi eam subjectam esse sententiam, quam his Latinis commodissime Valla reddiderat, eo die strenue (potuerat perinde acriter dicere) pugnantes. S.]

Cap. CXIII. 5. πολεμιστήρια ἅρματα] Explicant Critici ad Aristoph. Nub. v. 28. Πολεμιστήρια καλοῦνται καὶ τὰ πολεμικὰ ἅρματα, ἐφ' ὧν ὁπλίτης ἐπιβέβηκεν ἅμα τῷ παραβάτῃ. Melius et aptiore nomine ἡνίοχος καὶ παραβάτης sive παραιβάτης alii. Mansit itaque Salaminiis priscus ex curribus pugnandi mos, sicuti diutissime Thebanis in Bœotia, de quibus, et gemina sectatis, ad Diodori XII. 70. pag. 527. Wess.

10. Φιλοκύπρου δὲ τούτου, etc.] Plutarchus consentit in Solon. pag. 93. A., hoc amplius, Solonem tradens regi auctorem fuisse, ut novam urbem, ob asperum et inconmodum prioris Æpeæ situm, conderet, quæ a Solone deinceps Σόλοι. Non illis dissimilia Auctor Vit. Arati, nisi quod regem Κυπράνορα adpellet. Jo. Meursium hæc non fugerunt, Cypri lib. I. 7. Wess.

11. ἀπικόμενος ἐς Κύπρον] Et aliunde noveramus in Cypro sæpius et satis diu Solonem fuisse commoratum: primo tamen adspectu nihil admodum ista hic ad rem facere videntur; et facile quis in eam veniret suspicionem, post ista vo-

ces aliquot intercidisse. Sed tradere voluit, ut opinor, Herodotus, dum moraretur apud Philocyprum, Solonem in ipsa insula Cypro carmina condidisse, quibus amicum istum suum collaudarit: atque id manifestum est ex parte Elegiæ, qua Regem istum alloquebatur Solon, Plutarcho conservata in Solone p. 93., Νῦν δὲ σὺ μὲν Σολίοισι πολὺν χρόνον ἐνθάδ' ἀνάσσων Τήνδε πόλιν ναίοις καὶ γένος ὑμέτερον. Αὐτὰρ ἐμὲ ξὺν νηΐ θοῇ κλεινῆς ἀπὸ νήσου 'Ασκηθῆ (Hesych. ἀβλαβῆ) πέμποι Κύπρις ἰοστέφανος: detque illa mihi νόστον πατρίδ' ἐς ἡμετέρην. In Solone suo, nec mirum, solito negligentior Jo. Meursius carminum Solonis omicit reliquias; senarios etiam, quibus suam ipse πολιτείαν, quam constituit Athenis, descripserat elegantissimos, ex Aristide, Plutarcho, aliisque inter se collatis partim certe concinnandos. VALCK. — Solonis quotquot Fragmenta supersunt, diligenter collecta, Brunckius edidit in Gnomicis Poëtis Græcis p. 73—84. ubi versus isti in Philocyprum, pag. 81 seq. S.

CAP. CXIV. 6. ἐμαντεύθη σφι] Ad eum modum superius cap. 45. τὰ μεμαντευμένα, et Heliodori τὰ ἐκ νεκυίας μεμαντευμένα Æthiop. VII. princ., quibus nunc non adjungo λουτρὰ τοῖς τετρωμένοις μαντευτὰ, et Philocteten μαντευτὸν τοῖς 'Αχαιοῖς ex Philostrati Heroic. II. 18. et V. 1.; hoc tamen, S. Bochartum mellificantes in Onesili calva apes recte admovisse ad Judic. c. XIV. 9. illuminandum Hieroz. P. II. lib. IV. 10. p. 505. WESS.

CAP. CXVI. 3. 'Υμέης] Dedi hanc scripturam Codicum consensui, redituram c. 122. 'Υμαίης si cui placebit, caussa ex prisco Persarum sermone, quem ignoro, pendebit. Τοὺς ἐν Σάρδισι στρατευσαμένους (lin. 5.) nec hic, neque c. 122. ob Arch. et Vindob. repudiavi. Bene Gronovius. WESS. — Veterem scripturam ἐς Σάρδις in contextu tenuit Gronov., in Notis alteram præferendam censuit. S.

CAP. CXVII. 3. Περκώτην] Puro fonte si manarunt in Ethnicographo Περκώτη, πάλαι Περκώπη, haud spreverim ex schedis Περκώπην. In Strabone (lib XIII. pag. 590. B. ed. Cas.) nunc quidem, καὶ ὅτι πάλαι Περκώτη μετωνομάσθη ὁ τόπος: unde si Stephanus sua depromserit, uti credibile, Περκώπη ibidem fuit. Poëtæ modo Περκώτη, alibi Περκώπη Iliad. Λ'. 229., ubi Eustath., ἡ δὲ Περκώτη αὕτη, ἑτέρα ἐστὶ παρὰ τὴν διὰ τοῦ π, nescio quo jure. Eadem enim urbs ad Hellespontum, cujus in nomine Homeri Codices olim æque variarunt ac Herodotei. WESS. — Apud Strab. l. c. Tzschuckius T. V. pag. 293. præeuntibus MSS. una voce ἡ Παλαιπερκώτη edens, Politum laudavit ad Eustath. in Homer. T. II. p. 771. De eadem urbe conferri possunt quæ a Casaub. et a nobis ad Athenæum notata sunt. Animadvers. T. I. p. 223. et præsertim p. 499. S.

CAP. CXVIII. 4. ἐκ τῆς 'Ιδριάδος] Regionis nomen instauravi, expugnatus Stephani verbis, 'Ιδριὰς πόλις τῆς Καρίας: quæ quidem antea Chrysaoris et Hecatesia cum diceretur, ab ipso, ubi posita erat, tractu cognomen duxit. In Πιξωδάρου titulo (lin. 7.) nihil novatur, numis et Diodoro XVI. 74. ΠΙΞΩΔΑΡΟΣ: nihil quoque in Κινδύεος, (lin. 7.) cui suo periculo Κνιδίεος: a Cnido Cariæ, Nob. Palmerius substituit, oblitus Cnidum gentile Κνίδιον formare: Berglerus malebat 'Αλινδίεος, ex Alindis Cariæ ap. Arrianum 'Αναβ. I. 24. Equidem nihil demuto, siquidem Κινδύς, Κινδύη, et Diana Κινδυὰς in Cariæ finibus apud Polybium (XVI. 12, 3.) et Strabonem lib. XIV. p. 972. (pag. 658. B. ed. Cas.) cum Casauboni observatione. Caricum autem hoc bellum Demon in

Schol. ad Plut. Aristoph. v. 1003., egregia Hemsterhusii opera adjutus, indicaverat. Wess.

[8. τοῦ Κιλίκων βασιλῆος Συεννέσιος] Conf. VII. 98, 4. et Wesseling. ad I. 74, 15. S.]

Cap. CXIX. 7. ἐς Λάβρανδα] Superstitiosa membranæ Medic. veneratio (vere Hemsterhusius) Λάβραυνδα Herodoto inculcavit. Urbis nomen amanuensium alii Λάβρανδα, nonnulli pingebant Λάβρυνδα, quam utramque scriptionem Florentiæ atque alibi combinarunt. Λαβρὺν olim Lydi et Cares securim adpellabant, teste Plut. Quæst. Gr. p. 302. A. hinc Λάβρυνδα. Straboni et numis Λάβρανδα, Jupiterque Λαβρανδηνὸς, qui frequentius Λαβρανδεὺς, lib. XIV. pag. 973. Quid de Æliano dicam, cui ex λάβρῳ καὶ πολλῷ ὕσαι Jupiter iste? Errat insuper, Κάριον et Στράτιον confundens Jovem lib. XII. de Anim. c. 30. Cautior Strabo, de quo antea ad Herod. I. 171. Wess.

Ibid. κατειλήθησαν ἐς Λάβρανδα] Enarrat Herodotea, et cum Demonis fragmento comparat Ti. Hemsterh. ad Schol. in Aristoph. Plut. pag. 355. ex cujus eruditissima conjectura scripserit Demon: τῶν Καρῶν περὶ τοῦ πολέμου πρὸς τῷ τοῦ Λαβρανδέως ἄλσει βουλευσαμένων. Herodotus ἱρὸν μέγα τι fuisse scribit καὶ ἅγιον ἄλσος πλατανίστων; cui et alibi permutantur voces ἱρὸν et ἄλσος, ut VI. c. 78. et 79. τὸ ἄλσος τοῦ Ἄργου: τὸ ἱρὸν, et τὸ τέμενος: ubi mox ἅτε γὰρ πυκνοῦ ἐόντος τοῦ ἄλσεος. In hoc Labrandensis Jovis luco sacellum probabiliter fuit, in quo staret Jupiter Στράτιος manu gestans securim. Exquirit in Quæst. Gr. Plutarch. p. 301. F. cur manu teneret τοῦ Λαβρανδέως Διὸς ἐν Καρίᾳ τὸ ἄγαλμα πέλεκυν ἠρμένον? Jupiter Στράτιος ævo recentiori colebatur et alibi terrarum, Herodoti forsan ætate nusquam nisi in Caria, vel saltem a Caribus solis. Istis interjectis de Jove Stratio, vocula sibi usitata redorditur orationem Herodotus: (lin. 9.) Κατειληθέντες ὦν οὗτοι ἐνθαῦτα ἐβουλεύοντο περὶ σωτηρίης: his ex libro Med. voculam δὲ inseruit Gronov. quam omissam mallem: in eumdem sensum scribi quoque potuerat, κατειληθέντες δὴ οὗτοι, hi, inquam, huc in unum coacti de rei summa deliberabant: ut aliis δὴ, sic etiam Nostro frequentatur: vid. Ti. Hemsterh. ad. Lucian. pag. 322. et in Obs. Miscell. III. p. 419. Valck.

Cap. CXX. 6. πεσόντων δὲ πολλῶν] Sic confirmaretur aliunde, non esset absurda lectio, quam margo præbet Ed. Steph. πεσόντων δὲ τῶν πάντων πολλῶν, Μιλήσιοι μάλιστα ἐπλήγησαν: quum in universum multi cecidissent in prælio, Milesii tamen maximam præ ceteris cladem acceperunt. Demon in Schol. ad Arist. Plut. p. 357., οἱ Μιλήσιοι—πανδημεὶ τοῖς Καρσὶ βοηθήσαντες, καὶ τοῖς Πέρσαις μετ' ἐκείνων συμβαλόντες, σχεδὸν πάντες ἀπώλοντο. Quod in Herodoteis est πληγέντες, ubi eodem modo ponitur a Thucydide III. 18., recte explicatur a Schol. μεγάλως νικηθέντες. Πληγὴ γὰρ, inquit, κατὰ πόλεμον, καὶ τραῦμα, ἡ ἰσχυρὰ ἧττα. Herodotus aoristos primos pass. adhibet præ secundis; non hic tamen scripsisset πληχθέντες, (aut ἐπλήχθησαν,) quod et inusitatum recentioribus: in Schol. ad Aristoph. Av. v. 1402., πληχθεὶς mutandum videtur in παταχθείς: ne hoc quidem apud veteres Atticos invenietur, neque etiam πατανγείς, quod viri docti putabant restituendum Lysiæ p. 15., ubi pro πεδηγὴς legendum sine controversia πληγείς. Actor Attice dicitur πατάξαι: qui patitur, πληγῆναι. Ad minuta talia homines eruditi sæpe non satis attenderunt. Valck.

Cap. CXXI. 1. Μετὰ δὲ, τοῦτο τὸ τρῶμα, etc.] Verior talis distinctio. (Vide Var. Lect. ed. S.) Debent, quæ se-

quuntur verba, (ἀνέλαβόν τε καὶ ἀνεμαχέσαντο,) suum sibi ex more habere. (Scilicet pro ἀνεμάχ. male ἐμαχέσαντο est in Arch. et Vind. quod in Var. Lect. (ed. S.) adnotare neglexi.) Præit scriptor lib. VII. 231. ὁ μὲν (Aristides) ἀνέλαβε πᾶσαν ἐπενεχθεῖσαν οἱ αἰτίην: tum VIII. 109. νενικημένους ἀναμάχεσθαί τε καὶ ἀναλαβεῖν τὴν προτέρην κακότητα. Neque Diodorus aliter XVI. 19. ἀναμαχέσασθαι καὶ ἀναλαβεῖν βουλόμενος τὴν ἧτταν, sæpeque alias ἀναμάχεσθαι τὸ γεγονὸς ἐλάττωμα. Nam τρῶμα Herodoteo sermone tantumdem ac ἧτταν sive ἐλάττωμα valere, in dubio non est. Wess.

8. ἐλέγχεσιν] Debetur scriptis libris. Ἐλέγχεσιν —— τὰς τῶν Ἀθηναίων γυναῖκας lib. VI. 138. et sæpiuscule. Fœdior in connexis macula atque ad tollendum difficilis. Aldinum ἐπὶ Δάσῳ nullo commendatur merito: si ΕΠΙΔΑΣΩΙ scribatur, una aberit littera ab ἐν Πηδάσῳ, cui Gronovius primas dedit. At ea Cariæ urbs Πήδασα Polybio, Straboni, Stephano, et Eustathio, Homericam Pedasum dudum eviluisse docenti ad Poëtam p. 623, 23. (ad Iliad Z'. p. 476, 21. ed. Bas.) Ubi vero ἐπὶ Πηδάσοισι pingetur, res procedet, sed Codicum patrocinio defecta. Vallæ Latina, in via quæ in Mylasa fert, ex Græcis τὴν ἐπὶ Μυλάσοισι ὁδὸν, magis sunt, sive Mylasorum in Caria situs consideretur, seu insidiarum architectus Heraclides, domo Mylassensis, accommodata. Accedit ἐπὶ Λασοῖσι, mutilate scriptum in Arch. et Vind., neque sibilans neglecta obest, qualis in multis ΜΥΛΑΣΕΩΝ nummis. Equidem Vallæ præjudicio pæne abripior, et vix mihi tempero. Maneat tamen ἐν Πηδάσῳ, donec aliunde Mylasis tutela; succurratque Πήδασος (sive Πήδασον) in Caricæ Stratonicisæ vicinia apud Strabon. lib. XII. p. 909. D. (p. 611. c. ed. Cas.) Wess.

Ibid. τὴν ἐν Πιδάσῳ ὁδὸν] Ἐν Πηδάσῳ posuit in marg. Stephanus: illinc fluxit quod ante Gronov. vulgabatur ἐπὶ Δάσῳ. Eodem errore vulgatur in Allegor. Homer. Heracliti p. 420., ἡ ἐπὶ δυιάδι μάχη: ubi corrigi debet ἡ ἐν πεδιάδι μάχη, aut, si quis illud malit ut usitatius, ἡ ἐπὶ πεδιάδι μάχη. Pro diversis lectionibus, ἐπὶ Δάσῳ, ἐν Πιδάσῳ. ἐν Πηδάσῳ, duo Codices offerunt in Diss. Herod. τὴν ἐπὶ Λασοῖσι ὁδόν. Suspicor ad vocem Πηδάσῳ olim correctionem adscriptam δασεῦσι, quæ facile degenerarit in Λάσοισι. Quid Valla legerit incertum est; nam Mylassensis Heraclides in vicinis memoratus menti scribentis offerre potuit Cariæ Mylassa. Mihi maxime fit verisimile scriptum ab Herod. τὴν ἐν Πηδασεῦσι ὁδόν. Urbem ille Πήδασα, quantum recordor, non nominat; sed incolæ istius tractus ipsi dicuntur aliquoties Πηδασέες, I. 175. VIII. 104. et 105. VI. 20., τὰ ὑπεράκρια ἔδοσαν Καρσὶ Πηδασεῦσι ἐκτῆσθαι. Diceretur autem, ἡ ἐν Πηδασεῦσι ὁδὸς, ut via dicebatur in Phocide ἡ ἐν Φωκεῦσι ὁδός. Sæpe memorant τὰς ἐν Φωκεῦσι πόλεις: τῶν πόλεων τῶν ἐν Φωκεῦσι, Demosth. p. 210. Philostratus p. 842. dixit τὴν εὐθὺ Φωκέων τε καὶ Δελφῶν ὁδόν. Xenoph. Ἑλλ. VII. 362, 17. ἐν ταῖς συμβολαῖς τῆς τε ἐπ' Εὐτρησίων καὶ τῆς ἐπὶ Μιδέας ὁδοῦ: ad hoc exemplum hic quoque scribi potuit τὴν ἐπὶ Πηδάσων vel Πηδασέων ὁδόν, viam quæ duceret in regionem Pedasensium, vel Pedasa. Valck.

Cap. CXXII. 7. Αἰολέας πάντας ὅσοι τὴν Ἰλιάδα νέμονται] Galei miror judicium, veram lectionem esse scribentis Αἰολίδα. Virum doctissimum deceperat, ut puto, locus lib. VI. c. 8. ubi mentio fit Αἰολέων ὅσοι τὴν Αἰολίδα γῆν νέμονται: ista hinc illuc male translata suspicor, ubi Λέσβον exhibent Codices et Valla. Hic autem scripserat, opinor, Herodotus Αἰολέας π. ὅσοι γῆν Ἰλιάδα, vel τὴν Ἰλιάδα γῆν νέμονται: quam hic lectionem

vicina satis adfirmant et dux Persarum mortuus ἐν τῇ Τρωάδι. Supra c. 94. cum ab Atheniensibus occupatam ut suam urbem, Mitylenæi Sigeum repeterent, contendebant Athenienses, οὐδὲν μᾶλλον Αἰολεῦσι μετεὸν τῆς Ἰλιάδος χώρης, καὶ τοῖσι ἄλλοισι. Oram maritimam ab Abydo Cumam usque quia tenebant olim omnem propemodum Æoles, totum istum tractum Αἰολίδα dixerat Ephorus, teste Strabone XIII. p. 896. B. (p. 600. c. ed. Cas.) Quos cepit Gergithios sive Γέργιθας, (lin. 8.) Teucrorum veterum reliquias, quo Troadis loco sitam urbem incoluerint discere licet ex Herod. VII. c. 43. Valck.

7. τὴν Ἰλιάδα] Ἑλιάδα Arch. pravum est, neque cum Galeo Αἰολίδα scribendum. Persarum in Æolidem post pauca sequetur expeditio, ante quam Æolenses, Iliadem oram incolentes, eorumdem vincentium jugum subierunt. Dabit tales Æolenses cap. 94. hujus Musæ, et lib. I. 151. Vidit et Cl. Pavius. Wess.

Cap. CXXIV. 2. ψυχὴν οὐκ ἄκρος] Laurentius mentis non compos, male de Aristagora; quippe, quod rerum series declarat, mentis nequaquam alienatæ. Animi constantiam metus illi excusserat. Ἄκροι τὰ πολέμια, acres in bello VII. 111., ναυσὶ ἄκροι γενόμενοι Iones in prælio navali strenui cap. 112. superius; (Nollem ibi ναυσὶ cum ἄκροι a viro doctissimo junctum: ναυσὶ ibi ad ὑπερεβάλοντο refertur, classe superarunt.) alibi ἄκρη ἀρετὴν, et ἄκρος ὀργὴν, de quo lib. I. 73. Pindari ἀκρόσοφος Od. Olymp. XI. extrema et ψυχὴν ἄκρος non longe distant, etsi animi audacem constantiam posterius magis exprimat. Consequens ὅς (ead. lin.) Reiskius inductum, Pavius οἱ ταράξας, sibi et in rem suam turbans, mutatum mavult: ego ejus possessionem non turbo. Wess.

9. ἄγω ἐς ἀποικίην] Hoc prætuli. Verba sunt consulentis et interrogantis Aristagoræ. Qui vero ἄγειν ex pristino ἄγω finxerunt docti homines, illud insuper habuerunt, ἐπείχετο (lin. 10.) ex iisdem schedis non laudo. Conatus Histiæi significatur, ut c. 23. Wess.

Cap. CXXVI. 7. πόλιν περικατήμενος] Ἐννέα ὁδοὺς, Novem vias, in quarum vicinia deinde Amphipolis ab Atheniensibus condita, et xxxii. quidem annis post Aristagoræ cladem, egregio auctore Thucydide lib. IV. 102. Atticæ coloniæ tempus in Olymp. lxxvii. aut sequentis initium incurrit, hinc Aristagoræ et comitum strages in Olymp. lxx. Confer Diodor. XII. 68. et Ed. Corsinum Fast. pag. 184. Tomi III. Quod accedet, Laurentii Vallæ meritis locabitur. Accusatur (Valla ab H. Stephano) ob Miletum in virile nomen conversam: mihi criminatio anceps. Ecce tibi ejus Latina ex principe editione: cujus sententia præcipue erat abeundi in Myrcinum, demandata Mileto Pythagoræ viro inter populares probato procuratore Mileti. Aufer inde duo postrema, quæ Vallæ non videntur, quis color accusationi? Immo vero ut isthic leguntur, liquido-ne declarant insimulantium actionem? Wess.

ADNOTATIONES

AD

HERODOTI LIBRUM SEXTUM.

CAP. I. 2. μεμετιμένος ὑπὸ Δαρείου] Nihil haberet, cur in contemtum μετιμένος veniret ex Fragm. Regio, Ionum consuetudine idem ac vulgare μεθειμένος: immo vero lites præcideret, quibus receptum μεμετιμένος vexatur. Obstat posterioris in his libris iteratio V. 108. VII. 229., miræ quidem αὐξήσιος, sed Herodoteæ apud Portum. Wess.— Nempe quasi simplex verbum esset μετίω, idem valens ac μεθίημι, dimitto. S.

10. τοῦτο τὸ ὑπόδημα ἔῤῥαψας μὲν σὺ] Dictum proverbiale, quo scitissime usus Gregorius est Naz., ut culpam tot regionum, in Mesopotamia Persis cessarum, a Joviano Imp. in Julianum verteret, Stelit. II. p. 118. c. καὶ τὸ τοῦ Ἡροδότου περὶ τῆς Σαμίων τυραννίδος καιρὸς εἰπεῖν, ὅτι τοῦτο τὸ ὑπόδημα ἔῤῥαψε μὲν Ἱστιαῖος, ὑπεδύσατο (ὑπεδήσατο) δὲ Ἀρισταγόρας. Hinc hausit Nicephorus, (Hist. Eccl. lib. X. c. 38.) quem antestatus Gronovius est. Quod autem hæc proxime antevertit οὕτω τοι Ἱστιαῖε, mutari οὔ κω τοι Ἱστιαῖε (quod Reiskio visum erat,) non debuerat. Artaphernes voluit, Ita, Histiæe, quod ad hæc negotia attinet, sese habet. Wess.

Ibid. τοῦτο τὸ ὑπόδημα, etc.] Explicat Tzetzes Chil. III. v. 324. et IX. v. 240. τὴν ὑπόθεσιν δίδωκεν Ἱστιαῖος, Ἐς τέλος δ' ἐξεπέρανεν αὐτὴν Ἀρισταγόρας: sed ipsi fraudis architecto Histiæo dixit ista satrapa, non Dario. Proverbii vim obtinuisse Herodotea liquet ex Diogeniani Cent. VIII. Prov. 49. Cleonem τὸν βυρσοδέψην, decebant ista in Aristoph. Eq. v. 314. Οἶδ' ἐγὼ τὸ πρᾶγμα τοῦθ' ὅθεν πάλαι καττύεται. Valck.

Cap. II. [5. ὑπέδυνε τῶν Ἰώνων τὴν ἡγεμονίην τοῦ πρὸς Δαρεῖον πολέμου] Herodotea verborum trajectio, quorum naturalis series hæc erat: ὑπέδυνε τὴν ἡγεμονίαν τοῦ πολέμου τῶν Ἰώνων πρὸς Δαρεῖον. S.]

Cap. III. 4. τὴν μὲν γενομένην, etc.] Videri potest ab absurditate longe abesse priscorum Codicum τὴν μέν νυν ἐν αὐτοῖσι, etc. veram apud ipsos caussam non aperuit. Vicinum admodum lib. III. 65. τοῦτο ἐς ὑμέας ἐκφῆναι. Nec recipio tamen. Ordo, ut sæpiuscule, turbatior consulto; juncta valuit οὐ μάλα ἐξέφαινε αὐτοῖσι. Histiæi autem de Ionum μετοικισμῷ commentum, ad perterrefaciendos satis erat adpositum, siquidem et Assyriorum et Persarum institutis respondens. Quid enim illi Hierosolymitanis testati fuerint olim, tanquam re minime dubia, docemur II. Regum c. xviii. 32. Persarum mos superiore tangitur libro c. 14. et post pauca cap. 9. De Philippo Macedone Justinus culte, VIII. 5. Reversus in regnum, ut pecora pastores nunc in hibernos, nunc in æstivos saltus trajiciunt, sic ille populos et urbes, ut illi vel replenda vel derelinquenda quædam loca videbantur, ad libidinem suam transfert. Mitto Romanos. Wess.

8. οὐδέν τι πάντως] In conjecturam

Abreschii, longe certissimam, hoc inciderat. Redi modo ad lib. V. 65. Wess.

Cap. IV. 1. δι' ἀγγέλου πεμπόμενος Ἑρμίππου] Docto viro (Reiskio) placere δι' ἀγγέλου πεμπόμενος non potuit, propterea que διάγγελον πεμπόμενος, nexis vocibus, instauranti. Erant utique priscorum in castris διάγγελοι ad mandata ultro citroque transferenda: quales optiones et tesserarii Latinorum, διάγγελοι καὶ διοπτῆρες, ex Plutarchi versione in Galb. p. 1063. F., qui Sympos. p. 678. D. quoque, δεῖ γὰρ οὐχ, ὥσπερ ἐν στρατοπέδῳ, διαγγέλοις—χρῆσθαι. Noster autem, quantum recordor, vocabulo usus nunquam fuit: immo vero sicubi usurpasset, non obtruderem huic loco. Satis videbitur ex lib. VIII. 134. ὁ Ἀμφιάρεως διὰ χρηστηρίων πεμπόμενος, quippe dictionem dubitatione et correctione liberans. Gentile Ἀταρνείτης Cl. Valckenarius lib. I. 160. illustravit. Wess.

Cap. V. 7. ἀπωστὸς τῆς ἑωυτοῦ γίνεται] Acquiesco in Gronovii judicio: certe necessaria non est præpositio. Sophocles Ajac. 1044. Τέλος δ' ἀπωστὸς γῆς ἀποῤῥιφθήσομαι: et Œdip. Tyr. v. 649. ἢ γῆς ἀπῶσαι πατρίδος ἢ κτεῖναι λαβών. Pluribus nihil opus erit. Wess.

Cap. VI. 2. ἔστιμον προβούλους] Docuit ex Philosopho (Polit. IV. 14.) Budæus, προβούλους in Græciæ civitatibus fuisse, qui ante sedulo consultarent, quam ad populum deliberanda referrentur; atque inde Athenis προβουλεύειν, προβουλεύματα, apud Oratores, Demosthenem, Æschinem, Lysiam, quibus atque Harpocrationi molestus non sum. Πρόβουλοι hic sunt legati, ad conmune Ionum de gentis salute consultum missi, uti lib. I. 170. Tales πρόβουλοι τῆς Ἑλλάδος, simili caussa ad Isthmum missi lib. VII. 172. indice Porto. Wess.

Ibid. ἔπεμπον προβούλους—ἐς Πανιώνιον] De XII. Ioniæ civitatibus fœderatis octo tantum ad illud commune gentis concilium suos hoc tempore misisse videntur legatos, de re summa consultaturos: totidem enim tantum memorantur cap. seq. quæ pro suis quæque viribus naves adversus Persas instruxerint. Præter istas in Πανιώνιον convenire sueverant Ephesii, Colophonii, Lebedii, et Clazomenii. Recenset istas duodecim civitates Herod. lib. I. cap. 142., quæ de gentis nomine templum Πανιώνιον dictum condiderint, cujus sui generis alios nullos voluerint esse participes: vide Clar. Wesseling. ad Diodori lib. XV. cap. 49. Præter ceteros τοῦ Πανιωνίου meminerunt Diogen. Laërt. I. 40. Pausan. VII. (cap. 3. et 4.) p. 529. 532. Max. Tyr. XXVII. 2. vid. Append. Vatic. Prov. II. 43. et IV. 11. Valck.

8. ἐς Λάδην] Insulam Ladam, e regione Mileti jacentem, Gronov. ad Arrian. Ἀναβ. lib. I. 19. docte declaravit. Wess.

Cap. VIII. 2. Αἰολέων οἱ Λέσβον νέμονται] Possessionem tandem reciperavit, quod vi dejectum fuerat. Ferri non possunt Αἰολεῖς, ἤτοι τὴν Αἰολίδα γῆν νέμονται. Cui enim bono talis Æolensium designatio? et cur nulli nominatim Æolenses in sociorum catalogo? Contra ea Φωκαίων δὲ εἶχοντο Αἰολέες νηυσὶ ἑβδομήκοντα: quibus incommoda utique statio, ni reductum valeat. Æolicæ civitates aliæ in continente, insulares aliæ, et inter has Lesbus, lib. I. 151. Steph. Byz. in Αἰολία verissime, λέγονται καὶ οἱ τὴν Λέσβον οἰκοῦντες Αἰολεῖς. Cl. de Pauw, cujus par opinio, fuisse olim quibusdam in schedis, ἤτοι vel οἱ τὴν Λεσβίδα γῆν νέμονται, atque inde corruptæ scripturæ natales arbitratur. Wess.

5. καὶ Μυούσιοι] Etsi ex Arch. lec-

tione numerus navium rotundetur, prava est; pejor Vallæ. Recurritur ad διαπεπηγμένων, quam admittentes vulgatæ merito primas tribuunt. Facinus ego librarii censeo, corruptis Μιλησίων vocabulis offensi. Wess.

Cap. IX. 7. ἐπιλεγόμενοι συλλέξαντες] Leve hoc; asperrimum atque aures stridule radens ἐπιλεγόμενα ἔλεξαν συλλέξαντες. Cur retinebimus illud insititium, quod suam in secuturis (lin. 11.) sedem occupat? Exterminetur proinde Codicum imperio, qui continuo (lin. 9.) ad doctorum suspicionem justissime ἀρχίων. Simile mendum in Aldo lib. I. 192. Rem supra exposuit lib. V. 37. Wess.

9. καταλυθέντες τῶν ἀρχηίων] Τῶν ἀρχίων vel absque Codicibus, sed certe recipi debuisset ab Arch. oblatum et a Valla. Infra c. 13. Æaces ab Aristagora ἀπεστέρητο τὴν ἀρχὴν, κατάπερ οἱ ἄλλοι τῆς Ἰωνίης τύραννοι: frequenter τυραννίδες et ἀρχῆς κατάλυσις memorantur. Perperam posita distinctio locum obscuravit Xenophontis Ἑλλ. V. p. 331, 7. sic ista vulgari debuerant: τοὺς — βουληθέντας Λακεδαιμονίοις τὴν πόλιν δουλεύειν, ὥστε αὐτοὶ τυραννεῖν, τὴν τούτων ἀρχὴν ἑπτὰ μόνον τῶν φυγόντων ἤρκεσαν καταλῦσαι. Similis accusativus non intellectus lib. VI. pag. 347, 17., peperit nobis additamentum, ni fallor, Xenophonteis interjectum ibid. v. 26—29. quo sine jactura careremus. Valck.

13. τοὺς γὰρ ἑωυτοῦ ἕκαστος] Pulcre ita pro scriptoris consuetudine: iterum, cap. 10. ἕκαστος ἐς τοὺς ἑωυτοῦ ἐξαγγελλόμενος, sæpeque alias. (Vide vero Var. Lect. ed. S.) Quamquam autem ἐμπρησθήσεσθαι, quod deinceps (lin. 17.) de minantium sententia nihil deminuit; moveor præstantium MSS. præjudicio, ut ἐμπεπρήσεσθαι contemtui ne sit: sive enim secuturam brevi templorum conflagrationem velis, seu ex Atticorum sumas forma, qua πεπρήσεται, monitoribus Grammaticis, Thoma M., Mœride, aliisque, vicem πρηθήσεται obit, minus accommodatum manebit. Vide lib. V. 105. Wess.

17. οὔτε τὰ ἱρὰ οὔτε τὰ ἴδια ἐμπρησθέντα] Hoc an ἐμπεπρήσεσθαι ex Med. præferendum sit, vix poterit constitui, quum utrumque sit ad normam veterum; quos imitatus Pausan. IV. p. 297., scripsit συλλήψεσθαι δέ σφισι καὶ τὰ ἱερὰ καὶ τὰς πατρίδας ἐμπεπρήσεσθαι. Alterius generis apud Aristophanem inveniuntur πεπράξεται, ἀποκεκόψεται, κεκλαύσεται, πεπλήξεται, ἐγγεγράψεται, κεκλήσομαι, λελήψεται postremum restituendum est in Nubib. v. 1510. et forsan in Eurip. Herc. Fur. v. 729. pro γενήσεται, nisi præferendum sit δεδήσεται. Hoc ubi Mœris adnotavit, plura dedit Cl. Pierson. p. 123 seq. Herodotus τὰ ἱρὰ et τὰ ἴδια similiter opponit c. 13. et lib. VIII. 109. ait, Persa τὰ ἱρὰ καὶ τὰ ἴδια ἐν ὁμοίῳ ἐποιέετο, ἐμπιπράς, etc. Deorum templa designans per τὰ ἱρὰ, per τὰ ἴδια non privatorum tantum ædes, sed quasvis, templis aliisque locis sacris exceptis, ædificia civitatum præsertim publica, qualia veteribus τοῖς ἱεροῖς opposita ὅσια dicuntur. Plerumque quidem per ἱερὰ et ὅσια, sacra et profana, intelliguntur apud veteres χρήματα: nonnunquam vero designantur et οἰκοδομήματα. Hæret in Isocratis Areopag. turpis menda p. 153. B. τὴν δημοκρατίαν οὕτω κοσμήσασαν τὴν πόλιν καὶ τοῖς ἱεροῖς καὶ ταῖς θυσίαις: urbem vertit Wolf. exornatam templis et sacrificiis: emendandum esse καὶ τοῖς ὁσίοις, demonstrant hæc Harpocrationis in Ὅσιον: Ἰσοκράτης Ἀρεοπαγιτικῷ, Καὶ τοῖς ἱεροῖς καὶ τοῖς ὁσίοις: istum locum H. Steph. cæterique dimiserant intactum. Eosdem quos Isocrates, sæpe laudat Demosthenes, qui Athenarum urbem templis exornaverant aliisque publicis

ædificiis, velut in Olynth. III. p. 15., δημόσια μὲν τοίνυν οἰκοδομήματα καὶ κάλλη τοιαῦτα καὶ τοσαῦτα κατεσκεύασαν ἡμῖν ἱερῶν, et pag. 101, 46. contr. Androtion. p. 386, 24. quæ loca Ciceroni obversabantur I. in Verr. c. 21. et Sallustio Bel. Cat. c. XII. ubi notat Jos. Wasse. VALCK.

20. λέγετε ἐπηρεάζοντες] Laurentii, hæc eis damna dicite eventura, jure Paviu explodit. Persæ, minis uti defungerentur, volebant. Idem Raphelius ad Matth. c. V. 44. perspexit, scholiaste Thucydidis advocato, ad quem lib. I. 27. præclara Cl. Wasse, tum quoque Des. Heraldus erudita disputatione contra Salmasium, Animadvers. ad Jus Attic. et Rom. lib. II. 15. WESS.

CAP. XI. 4. ἐπὶ ξυροῦ γὰρ ἀκμῆς] Ad Homeri exemplum, quod Stephanus ostendit, Iliad. K'. 173. πάντεσσιν ἐπὶ ξυροῦ ἵσταται ἀκμῆς; pro quo Synes. de Regn. p. 21. B. νῦν γὰρ πάντες ἐπὶ ξυροῦ ἵστανται ἀκμῆς. Itaque τῆς articulum, Poëtæ, Longino, codicibusque invisum, delevi. Junge P. Burmann. in Phædri lib. V. 8, 1. WESS.

Ibid. ἐπὶ ξυροῦ γὰρ τῆς ἀκμῆς] Phocæensis ista Dionysii Longinus in exemplum advocat hyperbati, sect. XXII. 4. monetque, ὡς μὴ δοκεῖν ἐσκεμμένα λέγειν, ἀλλ' ἠναγκασμένα, Herodotum invertisse dicendorum ordinem, quæ naturali suo situ sic secundum Longinum fuissent collocanda: Ὦ ἄνδρες Ἴωνες, νῦν καιρός ἐστιν ὑμῖν πόνους ἐπιδέχεσθαι· ἐπὶ ξυροῦ γὰρ ἀκμῆς ἔχεται ὑμῖν τὰ πράγματα. Homericum illud expresserunt Theognis v. 557. κίνδυνός τοι ἐπὶ ξυροῦ ἵσταται ἀκμῆς: et auctor Epigramm. Ἀκμᾶς ἑστακυῖαν ἐπὶ ξυροῦ Ἑλλάδα πᾶσαν, apud Plutarch. et Aristid. T. III. p. 648. (Vide Analect. Brunckii T. I. p. 133.) Sed hæc Herodoti, quæque sequuntur, ἢ εἶναι ἐλευθέροισι ἢ δούλοισι, Aristides imitatur in Themistocle T. III. p. 308. ἀλλ' ἐπ' αὐτοῦ τοῦ ξυροῦ τῆς ἀκμῆς ἑστηκότος, (ἢ) εἶναι τὴν Ἑλλάδα ἢ μή: id est σωθῆναι ἢ ἀπολέσθαι, ut recte Schol. explanat. Herodotei quoque Dionysii forte meminerat Livius dum ista Locrensem legatum Romæ dicentem faciebat, lib. XXIX. 17. In discrimine est nunc humanum genus, utrum, vos, an Carthaginienses, principes orbis terrarum videat. Frequentatur in talibus ἀκμή. Demosth. p. 37, 56. ταῦτα —— πρότερον μὲν ἐνῆν ποιεῖν, νῦν δὲ ἐπ' αὐτὴν ἥκει τὴν ἀκμήν. Eurip. Phœn. v. 1088. Ἀκμὴν γ' ἐπ' αὐτὴν (ἦλθον.) Ionas suos docere voluit Dionysius, in novacula stantem occasionem esse prehendendam, cujus opportunitatem frustra quærerent amissam; atque adeo, ὡς ὁ καιρὸς οὐχὶ μέλλειν, Ἀλλ' ἔστ' ἐπ' αὐτῆς τῆς ἀκμῆς, Aristoph. Plut. v. 255. VALCK.

6. ταλαιπωρίας ἐνδέκεσθαι] Amplius hoc, quam receptum ex Medic. ταλαιπωρίην δέκεσθαι. Post pauca πεφυρμένοι ταλαιπωρίῃσι, explicatque Longinus πόνους ἐπιδέχεσθαι, nullo propterea merito vapulans. Quod ejus autem in schedis ταλαιπωρίαις ἐνδέχεσθαι, id leviter aberrat, nec mutari in prima editione ταλαιπωρίαις ἐνέχεσθαι debuerat, super quo Zach. Pearce ad elegantissimum scriptorem. WESS.

Ibid. ἢν μὲν βούλησθε ταλαιπωρίην δέκεσθαι] Mediceæ vulgatam olim lectionem præferrem, ταλαιπωρίας ἐνδέκεσθαι: hoc Herodoteum est: paulo post Iones τετρυμένοι dicuntur ταλαιπωρίῃσι. ἐνδέκεσθαι Codices etiam adfirmant Longini, cujus quod prima præfert Ed. ταλαιπωρίαις ἐνέχεσθαι, probari non debebat ut genuinum Za. Pearcio. Sententia dicti satis est perspicua: molestias si velitis subire, labore vobis libertatem parabitis: ut optima quævis et jucundissima non nisi primum impensa opera comparari solent: labor enim voluptasque, dissimillima natura societate

quadam inter se naturali sunt juncta, ut vere scribit Livius V. 2. Cyrus Xenoph. Κυρ. Παιδ. I. p. 15. πόνον τοῦ ζῆν ἡδέως ἡγεμόνα νομίζετε: sic ista legit Longin. xxviii, 4. Dionys. Halic. T. II. p. 317, 23. οὐδὲν τῶν μεγάλων μικρῶν ἐστι πόνων ὤνιον. Forte non alibi lectum Musonii dictum nobis egregium servavit Gellius Noct. Att. XVI. 1. Ἄν τι πράξῃς καλὸν μετὰ πόνου, ὁ μὲν πόνος οἴχεται, τὸ δὲ καλὸν μένει: apte quadrant ista Herodoteis. Valck.

12. θεῶν τὰ ἴσα νεμόντων] Recurret simili in negotio c. 109. Diversius abit de officiorum justis vicibus hoc Alcibiadis τὰ ἴσα νέμων, τὰ ὅμοια ἀνταξιούτω, Thucyd. VI. 16. Porro πολλὸν ἐλασσώσεσθαι (lin. 14.) nihil pravi habere, indicatum ad lib. V. 35. Wess.

14. ἐλασσωθήσεσθαι] Nisi Codices etiam alii concinerent Med. revocarem ἐλασσώσεσθαι. Mos veterum, quibus præivit Herodotus, pro passivis interdum adhibentium futura media, et ab aliis fuit adfirmatus, et luculentis exemplis a Jo. Piersono ad Moer. (p. 13. et 367.) Valck.

Cap. XII. 2. Quod hic legitur, ἀνάγων ἑκάστοτε ἐπὶ κέρας (ut et cap. 14.) τὰς νέας, id est, ἀλλήλαις ἀκολουθούσας: id Thucydidi semper, ut puto, dicitur et Xenophonti ἐπὶ κέρως. Apud illum πλεῦσαι naves dicuntur ἐπὶ κέρως, lib. VI. c. 32. et 50. VIII. 104. Ἀναχθέντας ἐπὶ κέρως habet Xenoph. Ἑλλ. I. p. 264, 44. et hujus Herodoti simillimo loco VI. p. 343, 34. ubi Dionysii providentiam æmulatus Iphicrates exercendi gratia ἐπὶ κέρως ἦγε. (et opponuntur ibi ἐπὶ κέρως ἄγειν (τὰς νῆας,) et ἐπὶ φάλαγγος ἄγειν.) Vid. Gramminus ad Schol. in Thucyd. p. 653. et Davis. ad Max. Tyr. (Dissert. XII. sect. 3.) p. 540. Valck. — De formula ἐπὶ κέρως, quæ Herodoto ἐπὶ κέρας est, conferri possunt quæ ad Athen. XIII. 568. e. notavimus. Quæ autem continua longa serie, alia post aliam, incedunt naves; eædem levi facta conversione eodem longo ordine stant alia juxta aliam; ut apud Thucyd. VIII. 104. Atque ita apud Athen. XIII. 568. e. et f. et p. 569. b. puellæ ἀφεξῆς ἐπὶ κέρως τεταγμέναι sunt longa serie alia juxta aliam stantes. Qui apud Nostrum (mox c. 14, 1.) ἀντανῆγον τὰς νέας ἐπὶ κέρας, eos mox navibus leviter conversis ex adverso navium hostilium stetisse intelligitur. Hoc loco, in quo versamur, Dionysius ἀνάγων ἐπὶ κέρας τὰς νέας, binis longis ordinibus eduxisse naves videtur; quæ, postquam in altum sunt evectæ, levi facta utrimque conversione frontem fronti oppositam habebant: quo facto remiges in illo decursionis nauticæ genere, qui διέκπλους vocatur, exercebantur; de quo consuli possunt Schol. ad Thucyd. I. 49. et quæ ex Ernesti Indice Græcitatis Polybianæ in nostrum Lexicon Polyb. p. 158. transtulimus. Apud Xenophontem Ἑλλην. I. 6, 22. Athenienses ad Arginusas aciem ita instruxerunt ut plures navium ordines alius post alium starent, (nempe non ἐπὶ κέρως, sed quod idem Xenoph. lib. VI. c. 2, 18. ἐπὶ φάλαγγος dicit,) ne τῷ διέκπλῳ hostium daretur locus. S.

6. δι' ἡμέρης] Reddi hoc non debebat quotidie; sed per totum diem, pro δι' ἡμέρης ὅλης. Herodoto quoque scribitur δι' ἡμέρης, I. 97. II. 173. et VII. 210. Semel tantum recte cepit Valla. Apud Athen. IV. p. 168. c. ait Amphis, Πίνουσ' ἑκάστης ἡμέρας δι' ἡμέρας. Apud eumdem lib. X. p. 417. c. Eubulus, ἀνδρῶν ἀρίστων ἐσθίειν δι' ἡμέρας: et lib. XI. p. 463. b. Ion Chius, ἔστω διὰ νυκτὸς ἀοιδή. Similiter adhibentur διὰ βίου, δι' ἐνιαυτοῦ, δι' ἔτους. Hesych. Δι' ἔτους, δι' ὅλου τοῦ ἔτους. Attigit hunc usum Casaubon. in Athen. VII. c. 1. (Animadvers. T. IV. nuperæ edit. p. 12.) Valck. — Quod (lin. 4.) ait καὶ τοὺς

ἐπιβάντας ἐπλίσευ, commode Schneiderus in Lexic. Crit. ὁπλίζω h. l. intelligit exercere in armis. S.

8. τετρυμένοι] Multum ab hujus efficacia τετρυμμένοι Arch. abest. Vide I. 22. II. 129. Appianus Bell. Civ. II. (c. 30.) p. 735. καὶ ἰσχυρίζοντο — τὴν στρατιὰν τοῦ Καίσαρος τετρυμένην τε πόνῳ καὶ χρόνῳ: in quo tamen et Polybio sæpiuscule τετρυμμένος et τετριμμένας, ubi non oportuerat. (Loca vide in Lexico nostro Polybiano et in Indice Græcitatis Appianeæ indicata.) Jam Τίνα δαιμόνων παραβάντες (lin. 11.) ex poëta, Quo numine læso, recte Portus; conveniteque Heliodori extr. lib. VII. Æth. ἐμοὶ μελήσει ταῦτα καὶ ὅρκοις, καὶ θεοῖς, τοῖς παραβαθεῖσι. Wess.

10. τάδε ἀναπίμπλαμεν] Imitatus Pausan. ἐν ᾅδου, inquit, κακὰ ἀναπίμπλησιν, lib. X. (c. 28.) p. 867. Mox, ἐκπλώσαντες ἐκ τοῦ νέου, (lin. 11.) supra fuit illustratum ad III. c. 155. In seqq. ἐπιτρέψαντες ἡμέας ἑωϋτοὺς ἔχομεν, (lin. 13.) Vallæ non intellectum, ponitur pro ἐπιτρέψαμεν ἡμέας: ut I. 28. τοὺς σὺ δουλώσας ἔχεις: I. 37. ἀποκληΐσας ἔχεις: et aliquoties alibi. Similem usum attigi ad III. 87. Valck.

Cap. XIII. 2. παρ' Αἰάκεος τοῦ Συλοσῶντος, etc.] Nullum hic desideramus supplementum, ubi aptissime singula ad se invicem respondent: παρ' Αἰάκεος —— κείνους —— ἐδέκοντο τοὺς λόγους: his ad evitandam obscuritatem more suo quædam interjecit, (Ante κείνους, l. 3. rectius delebitur comma, quod e superioribus editt. adhæsit.) Quod sequitur κατεφαίνετο, (lin. 7.) alibi neminem offenderet; sed, si variant Codices, scribi commode poterit: ἅμα δὲ καὶ ἐφαίνετό (vel καὶ κατεφαίνετό) σφι εἶναι ἀδύνατα, τὰ βασιλῆος πρήγματα ὑπερβαλέσθαι: sicuti scripsit de Aristagora V. 124. πρὸς δέ οἱ καὶ ἀδύνατα ἐφαίνετο βασιλῆα Δαρεῖον ὑπερβαλέσθαι. Pro ἀδύνατον, ἀδύνατα ponere solent Herod. et Thucyd. atque hoc nostro quoque cap. præbet margo Steph. (et codd. nonnulli.) Tum Samii præterea dicuntur (lin. 8.) εὖ ἐπιστάμενοι, ὡς εἰ καὶ τὸ παρεὸν ναυτικὸν ὑπερβαλοίατο τὸν Δαρεῖον, ἄλλο σφι παρέσται πενταπλήσιον: in his leniter corrigendum censeo τοῦ Δαρείου: opponuntur τὸ παρεὸν τοῦ Δαρείου ναυτικὸν, et τὸ παρεσόμενον: infelix prostat viri docti tentamen. Intelligebant facile perspicaciores, si forte nunc de Persis victoriam reportarent, illam non finem, sed causam majoris belli fore, quod suos postea docuit Themistocles apud Justin. II. 12. (τοῦ Δαρείου tenui, a Schæfero et Borh. ex Reiskii et Valck. conject. adscitum. Poterat et τὸ Δαρείου scribi. In Var. Lect. (ed. S.) monere debueram, τὸν Δαρεῖον legi in superioribus edd. omnibus et MSS. quoad quidem novimus. Vallæ tamen Latina præsentem *Darii classem* habent.) Samii tandem, videntes Ionas (lin. 11.) ἀρνεομένους εἶναι χρηστοὺς, ἐν κέρδεϊ ἐποιεῦντο περιποιῆσαι τά τε ἱρὰ τὰ σφέτερα καὶ τὰ ἴδια. Miror cur τὰ ἱρὰ τὰ σφέτερα potius scripserit, quam τὰ σφέτερα ἴδια: bis alibi dixit τὰ ἱρὰ καὶ τὰ ἴδια. (At percommode τὰ σφετ. tam ad τὰ ἱρὰ quam ad τὰ ἴδια refertur.) Ex codd. restituetur ἀρνεομένους: vid. Wess. Diss. Herod. p. 187. Ne illud quidem spreverim, quod, Vallæ lectum, margo præbet Steph. ὁ δὲ Αἰάκης, παρ' οὗ τοὺς λόγους ἐδέκοντο (lin. 13.) οἱ Σάμιοι, παῖς μὲν ἦν Συλοσῶντος τοῦ Αἰάκεος. De illo vid. ad lib. III. c. 139. Valck.

5. οἱ Σάμιοι] Hæc duo si nusquam essent, uti post pauca (lin. 13.) in quibusdam Codicibus nimia liberalitate (immo vero satis opportune) sunt addita, scribereturque ὁρέοντες ἂν ἅμα μὲν, etc. tum ἐδέκοντο, ἅμα δὲ κατεφ., scabrum omne orationi deficeret. Ego tamen contra tabulas nihil innovo: inser-

ta οἱ Σάμιοι ἂν cursum sermonis turbarunt nonnihil, desideraruntque deinceps τοὺς λόγους. Hinc ἀνακόλουθον quoddam. (ab Herodoti quidem stylo non abhorrens.) Mox quoque (lin. 7. et 8.) κατεφαίνετό σφι, et οὐ τι ἐπιστάμενοι, structuram dant haud omnibus communem, Nostro non insolitam. Vide supra, I. 19. Wess.

8. εἰ καὶ τὸ παρεὸν ναυτικὸν ὑπερβαλέοιτο τὸν Δαρείου] Arbitror τὸν Δαρείου hinc amoliendum, adscitum fortasse ex lib. V. 124. ἀδύνατα ἐφαίνετο βασιλῆα Δαρεῖον ὑπερβαλέσθαι: aliorsum certe si ierit, nihil amplius impediti: idem ut Pavius consequeretur, ὑπερβάλλοιτο τὸν Δαρεῖον scripsit, præsentem Græcorum classem, Darium superaturam, intelligens: at πενταπλήσιον, continuo succedens, Persicam sibi classem postulat, quintuplo majorem, si quæ Græci victores abiissent, adfuturam. Lenior Reiskii ναυτικὸν ὑπερβαλέοιτο τοῦ Δαρείου medicina. Wess. — Confer superiorem Valckenarii adnotationem. S.

11. ἀρνευμένους εἶναι χρηστοὺς] Frequens οὐ βουλομένους vim legitimo fecit, cui vindicias non negavi. Ἀρνεῖσθαι et οὐ βούλεσθαι sæpe tantundem valere, nemo ignorat: inde glossæ origo. Ἀπαρνύμενον παιδίων offerent schedæ lib. VI. 69. Euripidesque, καὶ νῦν γε φημί, κοὐκ ἀπαρνοῦμαι τέκνον, Electr. v. 1057. Alia, olim producta, nunc non moror, consensione Cl. Wassei Indic. Thucydid. voce Κέρδος contentus. De Æace et Sylosonte (lin. 13.) vide lib. III. 139. Wess.

Cap. XIV. [1. ἀπῆγον —— τὰς νέας ἐπὶ κέρας] Vide ad cap. 12, 2. notata. S.]

8. πλὴν ἕνδεκα νεῶν] Fallunt libri δέκα exhibentes, arguunturque Pausaniæ verbis lib. VII. 10. ἐπὶ μέν γε Δαρείου —— Σαμίων, πλὴν ἑνός τε καὶ δέκα ἀνδρῶν, τῶν ἄλλων τριηράρχων τὸ ναυτικὸν τῶν Ἰώνων προδόντων. Undecim enim viri, (quos dicit Pausan.) totidem sunt navium præfecti. Quod deinceps in codicibus ἰδέαις, (pro ἰδέασι, lin. 10.) si καί σφεας τῷ κοινῷ τῶν Σαμ. ἰδέαισι legeretur et alia novam induerent formam, arripi posset: quam equidem novandi audaciam aversor. Wess.

Cap. XV. 7. μετ' ὀλίγων συμμάχων μεμουνωμένοι] Tale Thucydidis μονωθεὶς μετ' ὀλίγων τῶν ξυνδιαβάντων, lib. VI. 101. nec Josephi diversum in Histor. Vitæ c. 18., nequaquam ab Abreschio neglectum, quem ad Æschyli Pers. v. 736. inspice. Wess.

Cap. XVI. 6. ἐόντων σφι γυναικῶν αὐτ. Θεσμοφορίων] Varias enumerans gentes Jo. Meursius, quibus hoc festum fuerit muliebre, Ephesios omisit et Agrigentinos. Vide Polyæn. V. 1, 1. In proximis, (lin. 8.) quam elisit vicina, vox οὐδὲν ex Arch. et Valla potuerat revocari: οἷα προακηκοότες ὅκως εἶχε περὶ τῶν Χίων οὐδὲν, ἰδόντες τε, etc. Valcken. — Qui ex Arch. περὶ τῶν Χίων οὐδὲν malunt, fidem Th. Galei sequuntur, sed fallacem: nam οὐδὲν schedæ istæ ignorant. Bene vero (lin. 7.) ὡς εἶχε, Cl. Gronov. ad Arriani Exp. Alex. lib. I. 14. dudum tutius est. Wess.

Cap. XVII. 5. γαύλους δὲ ἐνθαῦτα καταδύσας] Non displiceret καταλύσας, si naves exsolutas et dimissas indicare posset: conmoda tum acceptæ pecuniæ mentio. Verum καταλύσας scribarum lapsui debetur, qualis illis in verbis sæpe obvius, atque ad Diodorum XIV. 49. notatus. Dionysius Phocæensis sive navigia illa merserit, seu fregerit et exarmarit, (utrumque enim καταδύειν ambitu suo complectitur, indice Suida ex Scholiis ad Thucydid. I. 54.) neutrum absolvisse videtur, nisi egesta prius pecunia et interversa. Aliud qui hic venantur, nimium suspicaces sunt. Wess. — Nempe καταρτύσας corrigendum Reiskius censuerat. S.

Ibid. γαύλους —— καταδύσας] Vitiosa codicis est Arch. lectio καταλύσας: qualis obtinet et apud Diodor. Sic. T. I. p. 426, 53. emendata a Clar. Wesseling. Recte apud eundem legitur p. 480, 80. πολλὰς μὲν τῶν νεῶν κατέδυσαν: conf. p. 511, 30. 549, 60. et 550, 80. ubi distinguuntur ista duo, τριήρεις κατέδυσαν, et ἀχρήστους ἐποίησαν: prius eidem dicitur καταβυθίσαι, T. II. p. 29, 50. Καταδῦσαι νῆας præter ceteros frequentat Herodotus, γαύλους Φοινικηΐους etiam alibi commemorans; vid. Clar. Alberti ad Hesych. in voc. Γαῦλοι. Valck.

Cap. XVIII. [4. κατ' ἄκρης] Nota formula, Homero etiam et Thucydidi frequentata. Proprie, inde a summo vertice, a capite, ab arce; de urbe penitus omni ex parte capta ex expugnata: "cum enim caput et summitas oppi-"di occupata est, (sic perspecte Syl-"burg. ad Etymolog. p. 494, 36.) de "ceteris parum laboratur." Ista formulæ origo manifeste respicitur apud Nostrum VI. 82, 12. Imperitorum Grammaticorum inventum est, κατ' ἄκρης vel κατ' ἄκρας idem ac κατὰ κράτος sonare. Conf. Heynii Observ. ad Iliad. Ν'. 772. Mox lin. 5. ὥστε συμπεσεῖν τὸ πάθος, etc. proprie, ut quod accidit urbi, coinciderit, congruerit cum oraculi responso, in illam edito. S.

Cap. XIX. 3. τὴν δὲ παρενθήκην] Male in Arch. divellitur. Phrynichus, 'Ενθήκη· τὸ μὲν παρενθήκη, ὅπως ὑπὸ 'Ηροδότου εἴρηται, ὕστερον ἐψόμεθα: cujus promissi in Eclogis nulla nunc, nisi aberravi, vestigia. Est in Musa I. 186. VII. 5. et 171. et Plutarcho ex imitatione, ὁ δὲ παρενθήκην λόγου τὸ βλασφημεῖν —— ποιούμενος. Prave παραθήκην editur Malign. p. 855. d. Rectius Aristides T. II. p. 124. ejusque Scholiastes Oraculum Argivis editum infra refertur c. 77. Wess.

10. νηοῦ δ' ἡμετέρου Διδύμοις] Pinxi Διδύμοις, (majuscula litera initio vocis) uti par erat: nomen enim proprium, et loco ἐν Διδύμοις, sicuti brevi post. Sophocles τὸν Ἄβαισι ναὸν, Œd. Tyr. v. 919. ad eundem posuit modum. Interpretis erit aliis delubri cura gemellis, mutata sunt. De Persis crinitis (κομήταις, lin. 9. et 12.) post Brisson. docte Sam. Bochartus, Hieroz. Part. I. lib. III. 9. p. 816. Wess.

13. ἱερὸν δὲ τὸ ἐν Διδύμοισι ὁ νηός τε] Sic aliquoties apud Herod. ἱερὸν et νηὸς distinguuntur. Thucyd. V. c. 18. τὸ δ' ἱερὸν καὶ τὸν νεὼν τὸν ἐν Δελφοῖς. In talibus veluti pars totius templi, τοῦ ἱεροῦ, consideratur ὁ ναὸς, et cella sive Dei sedes per τὸν ναὸν est intelligenda, atque id ipsum, quod vocant σηκόν. Huc pertinet minus intellecta, quam tradit Ammonius, (p. 96.) vocum ναὸς et σηκὸς differentia, Poëtis certe non observata. Pollux excitat e tragœdia deperdita, ἁγνὸν εἰς σηκὸν θεοῦ: ubi locus ἔνθα καθιδρύομεν (τοὺς θεοὺς) Σηκὸς dicitur: Eurip. Rhes. v. 501. εἰς 'Αθάνας σηκὸν ἔννυχος μολὼν Κλέψας ἄγαλμα. Lucian. in Amor. T. II. p. 412. Δόξαν οὐκ ὄλην τὴν θεὸν ἰδεῖν, εἰς τὸ κατόπιν τοῦ σηκοῦ περιήλθομεν: ante dixerat, εἴσω τοῦ νεὼ παρῄειμεν. In Excerptis ex Diodoro T. II. p. 568. τὸ περὶ Δωδώνην μαντεῖον συλήσας, ἐνέπρησε τὸ ἱερὸν πλὴν τοῦ σηκοῦ: dici quoque potuisset πλὴν τοῦ ναοῦ. Idem dixit T. I. p. 18. ἱδρύσασθαι ἱερὸν — καὶ ναοὺς χρυσοῦς δύο: aureas istas ædiculas templum, ni fallor, complectebatur. Lesbonax in Protrept. p. 170, 37. ἱερὰ — κοσμήσαντες ναοῖς καὶ βωμοῖς καὶ ἀγάλμασι. Similiter apud Herod. IV. c. 108. ἱρὰ memorantur κατεσκευασμένα ἀγάλμασί τε καὶ βωμοῖσι καὶ νηοῖσι: et legitur lib. II. c. 170. ἐν τῷ ἱρῷ τῆς 'Αθηναίης, ὄπισθε τοῦ νηοῦ. Nonnulla dedit Clar. Duker. ad Thucyd. p. 291. Miror adeo quod legitur apud Philostr. Vit. Apoll. II. 20. νεὼν πρὸ τοῦ τείχους

ἐδεῖν φασιν,—καὶ κατεσκευάσθαι τι ἱερὸν ἐν αὐτῷ. Valck.—Ἱερὸν, latiore sensu, (sicut τέμενος) tota intelligitur area deo consecrata simul cum ædibus sacris in illa exstructis. Νηὸς est sedes deo sacrata: a qua quum h. l. distinguatur oraculum, (exserte enim dicit ὁ νηός τε καὶ τὸ χρηστήριον,) intelligendum χρηστήριον fuerit interior ædis pars, cella et dei sedes, ubi responsa deus edebat. S.

14. συλησάντα ἐνεπίμπρασαν] Variis locis Strabo a Xerxe incensum spoliatumque, Branchidis adjutoribus, oraculum perhibet; Callisthenem, opinor, in Gestis Alexandri rebus secutus, Geogr. lib. XVII. p. 1168. et XIV. p. 941. (p. 814. et 634. ed. Cas.) Curtii eodem tendit narratio lib. VII. 5. et Æliani apud Suid. in Βραγχίδαι. Quid illis fiet, verax si auctor Herodotus? Wess.

15. πολλάκις μνήμην — ἐπεποιησάμην] Lib. I. c. 92. II. 159. Ceterum causam excidii Milesiorum Histiæo soli Pausanias imputat lib. X. p. 882. ἐς τελείαν ἀπώλειαν ἄλισθον — Μιλήσιοι, διὰ τὸ ἐς τὰς ἐπιθυμίας Ἑστιαίου προέχειν, καὶ ἔρωτα ἄλλοτε μὲν τῆς ἐν Ἠδωνοῖς πόλεως, τότε δὲ εἶναι Δαρείου σύμβουλον, ἄλλοτε δὲ ἐπανήκειν ἐς Ἰωνίαν: quæ, sic distinguenda, non bene cepit interpres. Rectius dixisset Pausanias διὰ τὴν Ἑστιαίου ἀπόστασιν, sive, ut Tzetzes Chil. VII. v. 992. Δι' Ἱστιαῖον Μίλητον ἐπόρθησαν οἱ Πέρσαι. Valck.

Cap. XX. 3. ἐν Ἄμπῃ πόλι] De urbe Ἄμπῃ, quam ad sinum Persicum sitam Milesiis Darius dedit incolendam, sit-ne eadem quæ dicitur Ὦπις, lib. I. c. 189. nec-ne, docebit ὁ πάνυ. Valck.—Conspirant prorsus egregie Codd. in urbis nomine: Apostolius tamen Cent. XV. 59. περί τινα πόλιν Ἄμβην. Quam autem comparandam Gronovius ex lib. I. 189. monet Ὦπιν, ea in maculæ suspicione nulla: sedem illa habuit ad Tigrim, in Persicum sinum semet mersurum, apud Strabon. XVI. p. 1074. (p. 739. ed. Cas.) Arrian. Exp. Alex. VII. 8. Audiatur Noster, ὁ δὲ Tigris παρὰ Ὦπιν πόλιν ῥέων ἐς τὴν Ἐρυθρὴν θάλασσαν ἐκδιδοῖ: quibus eadem ferme, quæ hic de Ampe, nec omnino tamen. Ampe locatur ad sinum ejusque primordia, Opis nusquam. Tigris, si hæc in dextra ejus ripa, illa in sinistra fuerit, aut contra, potuit utramque præterlabi atque ita in mare se Rubrum infundere. Ampen memini ab aliis silentio premi, quod tantæ MSS. consensioni non officit. Berkelio vero lapsum ad Stephani Ἄμπη condono. Wess.

[4. Τίγρης. Alibi Τίγρις scripsi cum Schæf.: vide Adnot. ad V. 52, 21. Hic ex ejusdem Schæferi ed. 1. et 2. altera adhæsit scriptura, quam et alii omnes et editi et scripti (quod quidem sciam) libri h. l. tenent. S.]

6. τὰ δὲ Ὑπεράκρια] Attigit Eustath. in Od. ι. p. 365, 50. Ἡρόδοτος τὰς ἄκρας Ἄκρια εὐθετέρως φησὶν ἐν τῷ, οἱ μὲν εἶχον τὰ περὶ τὴν πόλιν καὶ τὸ πεδίον, τὰ δ' ὑπεράκρια ἔδοσαν Καρσί. Attici Herodoto quoque Ὑπεράκριοι, lib. I. c. 59. qui plerisque dicuntur Διάκριοι, oppositi τοῖς Πεδιαίοις et τοῖς Παραλίοις. Errorem Diog. Laërt. I. 58. (ubi scribi quoque debebat Πεδιαίων) Marshamus jam correxit. Vid. Meursii Pisistr. c. 3. Valck.

Cap. XXI. 2. οἱ Λᾶον τε καὶ Σκίδρον οἴκεον] Laum Lucaniæ, Sybaritarum coloniam, signavit Strabo lib. VI. p. 388.; cui Scidrus vicina fortasse fuit, Stephano Byz. nota, ignota aliis: utramque Alex. Symm. Mazochius Collectaneo I. ad Tab. Heracleenses p. 503. examinavit. Ἀπεστερημένοι Sybaritas, urbis possessione privatos, spectat, ut quisque animadvertit: ἀπεστερημένους non indigemus. Ἡβηδὸν quod deinceps, optime Tan. Faber, Hem-

sterhusius, Lamb. Bos, Viri præclari, declaraverunt ad Luciani Timon. c. 37. Wess.

6. ἀλλήλοισι ἐξεινώθησαν] Amicitiæ et mutui hospitii originem Athenæus lib. XII. p. 519. c. hanc ex Timæo descripsit: Ἐφόρουν δ' οἱ Συβαρῖται καὶ ἱμάτια Μιλησίων ἐρίων πεποιημένα· ἀφ' ὧν δὴ καὶ φιλίαι ταῖς πόλεσιν ἐγένοντο, ὡς ὁ Τιμαῖος ἱστορεῖ. Ex lanæ itaque Milesiæ usu et ejus commercio illa hospitalis familiaritas Sybaritis Milesiisque; quæ quidem Timæi significatio memoriam refricat legis Zaleuci, ἱμάτιον ἱσομιλήσιον maribus honestis prohibentis, et animadversionis Bentleianæ, vocabulum istud proscribentis, inque sophistas fraudatores ablegantis, Diss. de Epist. Phalar. p. 350., me pæne in partes abducto ad Diodori lib. XII. 21. ubi ea lex. Verum Herodoto et Timæo si sua fides, pars ejus observationis corruet. Potuit profecto Zaleucus, sive ætate Pythagoram brevi anteverterit, quo superstite Sybaris a Crotoniatis pessum data fuit, luxu dudum perdita, seu ejus fuerit discipulus, potuit, inquam, de Sybaritarum mollitie vestibusque ex lana Milesia inaudire, et Locrensibus, non longe remotis, ἱμάτια ἱσομιλήσια, quippe hominum effeminatorum, prohibere. Alia in Bentleium nuper W. Warburton Legat. Mosaicæ lib. II. sect. 3. Wess.

10. ἐς δάκρυά τε ἔπεσε τὸ θέητρον] Gloria instauratæ lectionis debetur Gronovio ex schedis Medic., quibus plures adstipulantur. Eadem olim in Longino sect. 24., nec latuit Tollium, quamquam menda in eo pertinax, monente Zach. Pearce. Mulctam Phrynicho Athenis irrogatam, ejusdemque Μιλήτου ἅλωσιν viri doctissimi ad Ælian. Var. XIII. 17. illustrarunt, præterque ceteros R. Bentleius de Epist. Phalar. p. 256. etc. Wess.—Longini codices tametsi diversissimam hinc lectionem exhibeant, mihi quoque Herodotea scripsisse videtur Longinus prout vulgavit ex Med. Gronovius. Satis istam adfirmat lectionem exemplum vicinum ex Demosthene (p. 136, 29.) petitum, ἡ Πελοποννήσος ἅπασα δακρύσει. Quid Athenis evenerit Phrynicho, qui præter Herod. tradiderint, advocantur ad Æliani Var. XIII. 17. Valck.

Cap. XXII. 1. Σαμίων δὲ τοῖσί τι ἔχουσι] Hoc saltem opinor liquere, quales plebi passim opponuntur, Samiorum ditiores designari. Divites sæpe quidem, Tragicis præsertim dicuntur ἔχοντες: aliis plene τὰ χρήματα, vel τὰς οὐσίας ἔχοντες, vel τὰ κτήματα. Diodorus Synop. apud Athen. VI. p. 239. e. τοὺς ἐκ δυναστῶν γεγονότας Ἔχοντας οὐσίας: quibus mendose (olim) scriptis abusi sunt S. Petit. et ill. Ez. Spanhem. Mantinensium οἱ ἔχοντες τὰς οὐσίας memorantur Xenophonti Ἑλλ. V. p. 323, 27. Apud Pausan. III. p. 223. Xenias Eleus ἐπανίστη τῷ δήμῳ σὺν τοῖς τὰ χρήματα ἔχουσι. Tales ἐχεκτήμονες sunt Rhiano Stobæi p. 54, 11. κτηματικοί, Polybio, Diodoro, aliisque. Sed hoc sensu nusquam alibi legere me memini τὶ ἔχοντες: nusquam etiam, quantum recordor, Herodoto divites vocantur ἔχοντες. Suspicor itaque vocem hic latere Herodoteam, et, pro τοῖσί τι ἔχουσι, scribendum τοῖσι παχέσι. Samiorum adeoque dicerentur οἱ παχέες, ut lib. V. c. 30. ἐξ Νάξου ἔφυγον ἄνδρες τῶν παχέων ὑπὸ τοῦ δήμου: V. 77. οἱ παχέες τῶν Χαλκιδέων: VI. 91. Αἰγινητέων οἱ παχέες: et VII. 56. Attigerunt usum Herodoti Pollux III. 109. Portus, Des. Herald. ad Martial. IX. ep. 33. Küster. ad Aristoph. Eq. 1136. et G. Raphel. in Psalm. xxii. 30. Per Atticos si plebem Atticam significari voluit Suidas (voc. Παχεῖς), hos equidem crediderim τοὺς πλουσίους dixisse παχεῖς, non elegantiores Atticos; nam præterquam in comœdia vix invenietur apud Atticos hoc sensu παχύς. A-

ristoph. et alibi et in Pace v. 638. Τῶν δὲ συμμάχων ἴσμεν τοὺς παχέας καὶ πλουσίους. Samiorum autem οἱ παχέες propria velut adpellatione dicebantur Γαμόροι, sive Γεωμόροι, divites et agrorum possessores. Plutarch. in Quæst. Gr. p. 303. E. de Samiis agens, τῶν γεωμόρων, inquit, ἐχόντων τὴν πολιτείαν: ap. Thucyd. VIII. c. 21. Samiorum ὁ δῆμος remp. gerebat, καὶ τοῖς γεωμόροις μετεδίδοσαν —— οὐδενός, conf. c. 73. et Xenoph. 'Ελλ. II. p. 269, 10. Notiores Syracusanorum sunt Γαμόροι ex ipso quoque Herod. VII. 155. Hesychio interprete, οἱ ἀπὸ τῶν ἐγγείων τιμημάτων τὰ κοινὰ διέποντες, ab agrorum censu rempublicam administrantes. De his Syracusanorum optimatibus erudite notavit H. Vales. in Excerpta ex Diod. Sic. p. 549. Valck.—Quod si τοῖσι τὶ ἔχουσι minus placebat, conjectare licuerat nude τοῖσι ἔχουσι scripsisse auctorem, (collatis quæ ad Matth. XIII. 12. quum ab aliis, tum a Wetstenio congesta sunt:) voculam τι autem e scholio accessisse. S.

10. πρὸς δὲ Τυρσηνίην τετραμμένη τῆς Σικελίης] Cl. de Pauw τῆς 'Ιταλίης, in qua utique Tyrrhenia. Ut nunc Latina habent. consideranda verba, τῆς δὲ Σικελίης πρὸς Τυρ. τετραμμένη. Calactam Siciliæ Diodorus XII. 8. descripsit. Wess.—τετραμμένης corrigebat *Reiskius*. Nam "e vulgata, inquit, exiret, Tyrrheniam esse partem Siciliæ." Ambigua quodammodo videri utique poterat vulgata scriptura: verumtamen Tyrrheniam nemo in Sicilia erat quæsiturus. Quod paulo ante dixerat, ἔστι μὲν Σικελῶν, id ambiguum erat; potuit enim Siculorum esse ea ora, nec tamen in ipsa Sicilia esse: itaque postquam dixit, πρὸς δὲ Τυρσηνίην τετραμμένην (ἀκτὴ), adjicit τῆς Σικελίης, quo declaretur esse ipsius Siciliæ oram. S.

Cap. XXIII. 2. ἐγίνοντο ἐν Λοκροῖσι] Non erat, cur a Codd. dissentirem. (Vide Var. Lect. ed. S.) Scythæ, Zanclæorum monarchi, (lin. 3.) memorabile nomen in Æliano Var. VIII. 17. ubi cel. Perizonius non alium arbitratur ac Scythen, Coorum tyrannum; cujus filius Cadmus, posita hereditaria tyrannide, socium se Samiis addidit, Zanclam occupantibus; quæ mihi quidem observatio videtur speciosior, quam verior. Obstat enim rei et temporis ordo. Conf. lib. VII. 163. etc. Wess.

5. τότε ἐὼν διάφορος] Pristinum ὄντι clar. Reiskius ἄντι esse voluit; bene, ni MSS. potior esset scriptura. Iram Anaxilai in Zanclæos etiam Pausanias memoravit lib. IV. 23. in tyranni Regini ætate insignite aberrans, sicuti post Ph. Cluverium Sicil. Ant. lib. I. p. 85. copiosius Ez. Spanhemius Diss. VIII. de Num. Præst. p. 554. commonstravit. Wess.

Cap. XXIV. 1. ἐκ τῆς Ἴνυκος] Omissæ sunt in Med. Cod. voces ἐκ τῆς. Aut in suo codice mendose legit Ælianus 'Ινυκῖνος, aut erravit, quod suspicatur Perizonius, præcedentium inmemor, Var. Hist. VIII. cap. 17. quo de Scythe hic tradita denarravit verbis etiam Herodoti plerisque servatis. In Herod. legisse videtur Steph. Byz. (c. 23, 16.) ἐς Ἴνυκα πόλιν et (h. l.) ἐκ τῆς Ἴνυκος: ἀπὸ τοῦ Ἴνυξ. Ἴνυκον dixerunt alii: Cluverio Sic. Antiq. I. p. 230. omissa miror Platonis ex Hippia Mai. loca: p. 282. E. gloriatur Hippias, quantum brevi tempore confecerit pecuniæ ἐξ ἑνός γε χωρίου πάνυ σμικροῦ 'Ινυκοῦ. ἐν 'Ινυκῷ legitur ibid. p. 284. B. Ridens Sophistæ stultitiam Socrates p. 283. c. τοὺς μὲν 'Ινυκινῶν, inquit, υἱεῖς οἷός τε ἦσθα ἀμείνους ποιῆσαι. Philostrat. in Hippia p. 495. παρῆλθε καὶ εἰς τὴν Ἴνυκον ὑπὲρ χρημάτων, τὸ δὲ πολίχνιον τοῦτο Σικελικόν: proxime ibi sequentibus vitium inest, quod ex Hippia forte tolli poterit Plato-

nis. Valck.—In Var. Lect. (ed. S.) monere oblitus sum, in ed. Wess. quidem et superioribus, ut et plerisque in MSS., Ἴνυκος hic legi; codicem Arch. vero et Vallam Ἰνύκου præferre, quos nos cum Schæf. et Borh. sumus secuti. S.

Ibid. ἐκ τῆς Ἴνυκος] Mihi certum videtur codicis Arch. et Vallæ ἐκ τῆς Ἰνύκου: ita supra: (c. 23, 16. ubi in ἐς Ἴνυκον consentiunt omnes:) ita Plato Hipp. Major. p. 282. et Philostratus Vit. Sophist. I. p. 495. in quo, τὸ δὲ πολίχνιον τοῦτο Σικελοί εἰσι, οὓς ὁ Πλάτων, etc. scripserim: quemadmodum Epist. 33. p. 627. ἡ δὲ Ῥάβεννα Ἰταλοί. Neque hic obliviscor Steph. Byz. Ἡρόδοτος δὲ, scribentis in Ἴνυκτον, Ἴνυκτος αὐτήν φησι, ἀπὸ τοῦ Ἴνυξ. Voluit Ἴνυκος, quod additum Ἴνυξ postulat. Jungitur porro, ἔοικε δὲ ἐσφάλθαι, error autem videtur, scripturæ videlicet in Codice, quo utebatur, Herodoti. Trahuntur aliorsum ea, nulla (quæ et Cl. de Pauw opinio) necessitate. Bonum proin ἀπὸ τῆς Ἰνύκου, si τῆς Ἴνυκος erroneum. Illud autem Arch. ἐκ ταύτης περ ἦν, etsi illaudabile, silentio non est prætermittendum, siquidem suo id in libro Ælianus invenisse videtur: neque enim aliunde, cum reliqua hinc sumpserit, Σκύθης ejus ὁ Ἰνυκῖνος venit Var. VIII. 17. Alia cel. Jac. Perizonius. Wess.

10. ἀπονητὶ —— περιεβαλέατο] Servo hoc, non spreturus περιβεβλέατο, modo sic schedæ scriptitassent. (Vide Var. Lect. ed. S.) Atque ita quidem Samii Zanclam Siciliæ, sive Messenen, sine gravi labore sibi occuparunt, in breve tamen tempus. Anaxilaus enim eosdem οὐ πολλῷ ὕστερον urbis possessione evertit, Thucydide lib. VI. 5. teste. Wess.

Cap. XXV. 7.] Τῶν ἐν τῇ ναυμαχίῃ. Nil mutant libri: malim vero cum Reiskio τὴν ἐν τῇ ναυμ. sc. ἔκλειψιν. S.

9. τὰς μὲν ἐθελοντήν] Requiri vocula videtur, quæ connectat ista cum præcedentibus, a syllaba forte præcedenti absorpta: καὶ τὰς μὲν ἐθελοντὴν τῶν πολίων ὑποκυψάσας, τὰς δὲ ἀνάγκῃ προσηγάγετο. In his optime vir Clar. vocem restituit Herodoteam ἐθελοντὴν, quam, si per librarios licuisset, sæpius forsan legeremus, et V. 104. ubi variant Codd. Errat Galeus ad lib. I. c. 3. neque enim Græcis ἐθελοντὶς magis fuit in usu quam ἀκοντίς. Apud Suidam in Ἐθελοντὴν, tertio Polybii loco, ἐπίλεξε τοῦ στρατεύματος ἐθελοντὴν τοὺς ἀρίστους, accuratissimo Thucydidis more scribi quoque potuisset ἐθελοντηδόν. Valck.

Cap. XXVI. 10. ἐκ Πολίχνης τῆς Χίων] Arbitror Πολίχνης oppidi proprium esse titulum in Chiorum insula. Tales Πολίχναι Troadis et Cretæ apud Ethnicographum, et Πολίχνα Siciliæ in Diodori XIII. 7. Wess.

Cap. XXVII. [1. Φιλέει δὲ προσημαίνειν] Potest impersonaliter positum intelligi verbum προσημαίνειν: possis vero etiam ὁ θεὸς coll. l. 10. subintelligere. In bello σημαίνει, scil. ἡ σάλπιγξ, signum datur tuba. S.]

2. ἡ πόλις ἡ ἔθνεϊ multorum præsidio protegitur, injuria ejecta prior particula. Mox ὑπολαβὼν (lin. 6.) belle Gronov. non dissentiente D'Orvillio ad Charit. lib. III. 3. p. 269. (cf. Nostrum, mox l. 10. tum IV. 179, 6. VII. 170, 9. VIII. 118, 6.) Infra tamen lib. VIII. c. 115. ἐπιλαβὼν δὲ λοιμός τε τὸν στρατὸν —— ἔφθειρε, modo bene illud habeat. Wess.—Sic vero etiam frequenter sedulus Herodotei styli æmulator Appianus, cujus loca huc spectantia in Indice Græcitatis Appianeæ olim indicavimus. S.

11. ἐς γόνυ τὴν πόλιν ἔβαλε] Non discrepat Appiani de Masinissa, τὴν Καρχηδονίων δύναμιν ἐς γόνυ βαλὼν, Punic. p. 94. (c. 94. T. I. p. 434. nostræ ed.)

deque Cæsare ἄγρια ἴδη—ἐς γόνυ βαλὼν, Bell. Civ. II. p. 846. (c. 146. T. II. p. 378.) pro quo ἐς γόνυ ἔῤῥιψε III. p. 876. (c. 20. extr.) et κλίνας ἐς γόνυ p. 885. (c. 30. p. 435, 2.) Neque sine cultu Basilius Seleuc. Miracul. S. Theclæ lib. II. 12. p. 168. καὶ εἰς γόνυ κεκλίκασι μὲν αἱ ἐκκλησίαι, κεκλίκασι δὲ πόλεις καὶ ἀγροὶ καὶ κῶμαι καὶ οἶκοι. Possem adstruere Basilium M. Epist. 301. p. 437. c. et præter ceteros Æschylum Pers. v. 933. sed exitus non foret. Præstat verbo monere, ἐποιήσατο in secuturis (lin. 13.) unius Med. ductu inprudenter mutari. Wess.

11. ἐς γόνυ, etc.] Auctor Etymol. M. in voc. Πρηνὴς p. 687, 30. Ἡρόδοτος, ait, μεταφορικῶς χρησάμενος, εἶπε τὴν πόλιν εἰς γόνυ πεσεῖν, τοῦτο δηλῶν ὡς εἰς δουλείαν αὐτὴν ἐπήγαγεν. Monstrat interpretatio, hic quoque primum scriptum ἔβαλε: alterum πεσεῖν fluxit ex vicinis; in eumdem enim sensum urbs dicitur ἐς γόνυ πεσεῖν. Nihil erat cur a Grammatico reprehenderetur Euphorion, qui de Baccho dixerit, ἐπρήνιξε τὴν Εὐρυμέδοντος πόλιν: id est κατέβαλε, vel ἐπὶ στόμα ἔβαλε. Utrumque fuit in usu, et ἐπὶ στόμα πεσεῖν, et ἐς γόνυ. Venuste Ælian. Var. III. 17. Aristoteles, inquit, urbem patriam, οὐ, τὸ λεγόμενον δὴ τοῦτο, εἰς γόνυ πεσοῦσαν, ἀλλ' ἐπὶ στόμα, ἀνέστησεν αὖθις: ubi notat Kühnius, memor etiam loci Herodoti. S. Johann. Chrys. in Epist. ad Innocentium T. III. p. 522. A. ὁ παρὼν ὑμῖν ἀγὼν πρόκειται ὑπὲρ ἐκκλησιῶν εἰς γόνυ κατενεχθεισῶν. Valck.

Cap. XXVIII. 6. λιμαινούσης οἱ τῆς στρατιῆς] Licet conspirent in vitiosa lectione Codices, pro διμαινούσης restituerem λιμαινούσης, feliciter detectum a Reiskio et Heringa: hoc vicina postulant, alterum ferri nequit. Valck.—Novandi de conjectura Herodoti orationem metus sæpe in superioribus conantem conpescuit, justo fortasse gravior: at eo sum ingenio. Hic confidentior contra omnes libros verissimam doctissimorum virorum, Reiskii et Heringæ, correctionem recepi. In Lesbo nulla sane formido copias percellebat Histiæi: fames urgebat, quam pulsuri milites in continentem transeunt, messuri frumentum. Pariliter lib. VII. 25. ἵνα μὴ λιμήνειε ἡ στρατιή. Confer Adr. Heringæ Observ. Critic. c. 31. p. 277. Wess.—Simillimam mendam in Appiani Bell. Civil. lib. II. c. 61. olim correximus. S.

Cap. XXIX. 2. ἐν τῇ Μαλήνῃ] Sit-ne Μαλίνῃ, an Μεγαλήνῃ vero congruentius, an in vulgata acquiescendum, neutiquam perspicio. Malo doctiorum hoc curis integrum relinquere; a Ματιηνῇ tamen, uti repositum memini, alienior: ea Mediæ regio lib. V. 52. Propius, situm si spectes, abest Καρίνη, (VII. 42.) sive, ut apud Plinium (V. xxx. 32.) et Stephan. Byz., Καρήνη. Wess.—Mox, pro Ἀταρνείτιδος, rectius Ἀταρνεΐτιδος diducta diphthongo scribetur, ut Borh. edidit. Sic sane gentile Ἀταρνεΐτης, c. 4, 2. hujus libri. S.

Cap. XXX. 1. ἄχθη ἀγόμενος] Melotus, Vir Cl. conjecerat in marginem sui libri ἀπίχθη ἀγόμενος, credo ob sequentia ἀπίκετο ἀγόμενος: quæ boni quidem commatos, sed edito et constanter probato non præjudicant. Nostri sunt ἰόντες ἦσαν c. 34. φεύγων ἐκφεύγει lib. V. 95. οἴχεσθαι οἰχομένους VII. 220. etc. Wess.

2. οὔτ' ἂν ἔπαθε κακὸν οὐδὲν] Ista nititur Historici suspicio ingenio clementi Darii Regis, beneficiorum semper memoris, et lege Persarum humanissima, cujus ille fuisse videtur observantissimus. Grave censeri poterat Histiæi delictum, sed hoc facile redemisset ingenti benefacto, quo Regem olim et Persas e Scythia profugos mactaverat;

more suo gratus Darius lib. V. c. 11. beneficii meminerat in se collati: tandemque mortui honorificam quoque fecit mentionem, ὡς ἀνδρὸς μεγάλως ἑωυτῷ τε καὶ Πέρσῃσι εὐεργέτεω. Egregiam Persarum legem merito collaudat Herod. I. 137. τὸ μὴ μιῆς αἰτίης εἵνεκα μήτε αὐτὸν τὸν βασιλέα μηδένα φονεύειν, etc. sed tum demum, λογισάμενος ἢν εὑρίσκῃ πλέω τε καὶ μέζω τὰ ἀδικήματα ἐόντα τῶν ὑπουργημάτων. Secundum hanc, út puto, legem Teribazum absolverunt Persæ judices apud Diod. Sic. XV. 11. atque ob eamdem rationem, ejusdem Diodori, sive Ctesiæ potius, Arbaces τῶν κινδύνων ἀπέλυσε τὸν Βέλεσυν,—φήσας μείζονας εἶναι τὰς ἐξ αὐτοῦ προγεγενημένας εὐεργεσίας τῶν ὕστερον ἀδικημάτων, lib. II. c. 28. Patriæ plus malorum attulisse, quam commodi, Lysandrum statuit Pausanias IX. p. 776. Πέρσαις τε ἑπόμενος, καὶ δικάζων νόμῳ γε τῷ ἐκείνων: id est, utrorumque instituta justa comparatione. Copiose Persicam legem explanat Aristides in Apolog. pro IV. viris, T. III. p. 419. Solitum autem Darium animo grato Græcorum etiam in se collata beneficia recordari documento sunt Democedes, Syloson, Coës, Histiæus, aliique. In Asiam traductos, quibus valde fuerat iratus, Eretrienses clementissime tractavit et Milesios: Herod. VI. 119. et 20. Sed magni animi documentum præbet egregium, undecunque tandem petitum, Ælianus Var. Hist. VI. 14. VALCK.

11. λούσαντάς τε καὶ περιστείλαντας εὖ] Hoc si plures exhibebunt Codices, mihi quoque placeret præ altero, forsan interpretamento: neque εὖ nec εὐπρεπῶς legisse videtur Valla: εὖ περιστεῖλαι et καλῶς in talibus adhibentur. Hippias judicabat Platonis, T. III. pag. 291. D. κάλλιστον εἶναι ἀνδρὶ πλουτοῦντι, parentes suos vita functos καλῶς περιστείλαντι, ὑπὸ τῶν αὑτοῦ ἐκγόνων καλῶς καὶ μεγαλοπρεπῶς ταφῆναι. Erit forsan qui hic utrumque putet Herodoteum, περιστείλαντας εὖ, εὐπρεπῶς ἐνετείλατο θάψαι, atque a Jo. Tzetze hoc quoque lectum; qui hic narrata sequutus, ad illa sua quædam adjecit additamenta, Chil. III. v. 535—543. Τέλος, δακρύσας περισσὰ τὴν κεφαλὴν ἐκείνην, Τοῖς Πέρσαις λέγει λούσαντας ἐντίμως καταθάψαι, Ὡς εὐεργέτου τῶν Περσῶν μεγάλως ὑπηργμένου· Ὁ Ξύλου παῖς Ἡρόδοτος γράφει τὴν ἱστορίαν. Male interpres ibi dedit Oxyli: Ὁ Ξύλου scribendum, vel (potius) Ὁ Λύξου. VALCK.

CAP. XXXI. 6. σαγηνεύουσι] Vide Cl. Valckenarium ad lib. III. 149. Nostri et Platonis studio frequens verbi ejus apud oratores Libanium, Polemonem, Himerium, atque alios est usus: amavit et Philo Jud. III. Vit. Mos. p. 690.; et in re Christiana, captisque Evangelii doctrina gentibus, Gregorius Naz., Jo. Chrysost., Proclus, ad cujus Orat. XX. pag. 550. pauca Vincent. Riccardus. Ego vero ἐπὶ τὴν νοτίην διήκουσι, (lin. 7.) schedis et sententia jubentibus, reduxi: aliena enim viri Cel. monita. Persæ ab insulæ littore, quod maris Ægæi partem septemtrionalem spectabat, junctis consertisque manibus progressi fuerunt ad australe, cuncta incingentes, tum deinde omnia venantes et capientes, velut in sagena pisces. WESS.

CAP. XXXII. 2. τὰς ἐπηπειλήσαντο] Postremam syllabam ex sequenti τοῖσι natam arbitror, et restituendum ante vulgatum ἐπηπείλησαν: alteram formam ut legitimam crederemus, exempla debuerant simillima proferri. In istis contra, (lin. 5.) vulgatis ex Med. ἐποίευν ἀντὶ εἶναι ἐνόρχιας εὐνούχους, vocula debebat interponi, quam constans requirit Græcorum usus, ut legatur ἐποίευν ἀντὶ τοῦ εἶναι ἐνόρχιας εὐνούχους: hoc vel uni-

cus docere poterat Herodoti locus VII. 170., ἀντὶ τοῦ εἶναι νησιώτας, ἠπειρώτας (γενέσθαι.) (At vide et ad h. l. et ad VII. 170, 15. Var. Lect. ed. S.) Ut nostro loco vulgabatur ἀντὶ ἐνέρχων, illic scribi quoque potuerat ἀντὶ νησιωτῶν: qua forma loquendi Euripides usus est, Androm. v. 457., σὺ — Ναύτην ἔθηκεν ἀντὶ χερσαίου: et Theocrit. V. 150. γινοίμαν — Μιλάνθιος ἀντὶ Κομάτα. Verum alterum illud rarius requirit articulum, ἀντὶ τοῦ εἶναι ἐνέρχιας, εὐνούχους. Sic Thucyd. VII. 28., τῶν τε πάντων ὁμοίως ἐπακτῶν ἐδεῖτο ἡ πόλις, καὶ ἀντὶ τοῦ πόλις εἶναι φρούριον κατέστη. Supra dederat eodem sensu Herod. c. 9. τοὺς παῖδας ἐκτομίας ποιήσομεν: hæret et illic articulus in sua sede. Æschyl. Suppl. v. 305., Βοῦν τὴν γυναῖκ' ἔθηκεν Ἀργεία θεός. Aristoph. Θεσμ. 740., Ἀσκὸς ἐγένεθ' ἡ κόρη. Herod. I. c. 103., νὺξ ἡ ἡμέρη ἐγένετο. Ab Herodoto scribi non potuit, quod legit in suo Cod. Theon. Soph. vid. pag. 49. Progymn. VALCK.

5. ἀντὶ εἶναι ἐνόρχιας] Accedo Gronovio, hæsitans non nihil ob ἐνόρχας Arch., non utique malos. Redibit similis discordia lib. VIII. 105., ubi tamen τῶν ἐνορχίων Pass. et Ask. (vide ibi Var. Lect. ed. S.) Statim καλλίστους in Ask. ex scholio. (ni potius ex scribæ socordia.) Vide lib. IV. 180. WESS.

9. ὑπὸ Λυδῶν, δὶς δὲ ἐπεξῆς] Posterius, redditum lib. IV. 196., vim pati non debuerat: priora optime habent; namque error Arch. et Vallæ ex lib. I. 169. manifestissimus. WESS.

CAP. XXXIII. 2. ἐπ' ἀριστερὰ] Male schedæ Arch. ἐπαριστερὰ junctim, sicuti ἐπιδέξια pleræque. Non nescio in talibus variari, monueruntque præclari viri Duker. ad Thucyd. I. 24. et Hemsterh. in Epistola Dukeri Præfationi inserta. Noster (Homerico Iliad. Μ'. 229. et Ν'. 675. more) lib. I. 51. ὁ μὲν — ἐκέετο ἐπὶ δεξιὰ ἐσιόντι, ὁ δὲ — ἐπ' ἀριστερά: et III. 90. ἀπὸ δὲ Ἑλλησποντίων τῶν ἐπὶ δεξιὰ ἐσπλέοντι: tum lib. VII. 39. Apte ergo Ask., modo tonus vertatur; nam quæ ad lib. II. 39., alius sunt formæ. WESS. — Conf. quæ ad Appiani Præfat. cap. 2. lin. 37. olim notavimus. S.

5. πόλις συχναὶ] Nolui tot Codicibus refragari; quamquam πολίες (quod pro συχναὶ habent alii,) ex prisco usu, in Musis citra jus demutato lib. II. 107. Cessaret, si quid in vocum adfini sono ingrati, ubi πόλις πολίες Ionum scriberetur more. Mox (lin. 7.) Σηλυβρίη origini apud Strabon. lib. VII. p. 491. c. (p. 319. B. ed. Cas.) propior et antiquior est. Lege Diodoro adposita lib. XIII. 65. et Leonclavium Hutchinsonumque ad Κυρ. Ἀναβ. Xenophontis lib. VII. p. 538. WESS.

9. οἴχοντο ἀπολιπόντες] Optime Gronov.; mox τὴν σφετέρην Eustathius itidem vidit. Statim Μεσαμβρίην οἴκησαν dat ed. Genev. 1618. de conjectura, neque ea absurda. Vid. lib. II. 154.; Eustathius vulgati patronus est. WESS.

12. τὰς καταλειχθείσας] Delectatur isto scriptor. Δυσχείμερος δὲ αὕτη ἡ καταλεχθεῖσα πᾶσα χώρη, lib. IV. 28. In Porti penu plura. Itaque jure pristinam sedem recuperavit. Scripsi praeterea (ibid.) Προκόννησον, originatione vocis apud Criticos ad Apollon. Rh. lib. II. 279. motus et Nostri consuetudine lib. IV. 14.; quæ deinceps (lin. 18.) Δασκυλείῳ desiderabat, quomodo III. 120. et 126. WESS.

CAP. XXXIV. 4. τὴν Χερσόνησον ταύτην] Quod olim legebatur τὴν ἀρχὴν τῆς Χερσονήσου ταύτην, non pulcra specie est, formatum ferme ex præcedentibus: ταύτης certe, uti cap. 40., oportuerat, voluitque Reiskius. Rectius MSS. quos duces optavi. Miltiaden Cypseli fil., Chersonesi conditorem, erudita disputatione Jan. Rutgersius illuminavit Var. Lect. I. 9. Marcellinus vero in Thu-

cydidis vita, Θρᾷκες καὶ Δόλοπες ἐπολέμουν πρὸς Ἀψινθίους, hac eadem in re, errans aut corruptus. Dolopes Thessalis fuere adfines; Dolonci Thraces, ut vere viri docti. Wess.

Ibid. εἶχον Δόλογκοι Θρ. τὴν ἀρχὴν τῆς Χερσονήσου ταύτην] Prouti legit Valla, εἶχον Δόλ. Θρ. τὴν Χερσόνησον ταύτην, sic scripsisse videtur Herod. Quæ de Doloncis sequuntur, Apsinthiis tribuit Scholiastes in Aristidis Miltiadem T. III. pag. 278. Historiam veterem qui tradiderit, quando præter Herod. et Marcellinum in vita Thucyd. forte neminem habemus, ineditum Scholion ex Cod. MS. clar. Petri Burmanni Sec. non pigebit descripsisse: Δόλογκοι καὶ Ἀψίνθιοι ἔθνη ὅμορα περὶ τὸν Ἑλλήσποντον· οἱ δὲ Δόλογκοι κατεπολέμουν τοὺς Ἀψινθίους. ἐρωτῶσιν οὖν Ἀψινθίοις τὸν θεὸν, πῶς ἂν ἀπαλλαγῶσι τῶν κακῶν, ἔχρησεν αὐτοῖς, ὅτι τὸν πρῶτον ὑποδεχόμενον ὑμᾶς Ἀθήνησιν αὐτὸν ἐκεῖνον στήσατε τύραννον. ἀκούσαντες τοῦτο οἱ Ἀψίνθιοι ἤρξαντο περινοστεῖν τὰς πόλεις, καὶ τέλος ἐλθόντας αὐτοὺς εἰς Ἀθήνας ὑπεδέξατο ὁ Μιλτιάδης· ἐκ τούτου οὖν ἔγνωσαν ὅτι ὁ χρησμὸς τοῦτον δηλοῖ. εἶτα διελέχθησαν αὐτῷ περὶ τούτου· ὁ δ' οὐκ ἐβουλήθη, ἀλλὰ λέγει Ἀψινθίοις, ὅτι (ἔτι) πέμψαντες εἰς Πυθίαν μάθετε ἀκριβέστερον, εἰ περὶ ἐμοῦ λέγει ὁ χρησμός. πεμψάντων οὖν αὐτῶν λέγει, ὅτι καὶ περὶ αὐτοῦ λέγει. ἀκούσας τοῦ χρησμοῦ πάλιν Ἀψινθίοις λέγει ὁ Μιλτιάδης, ὅτι ἐὰν κελεύσῃ ἡ πόλις γίνομαι· κελευσάσης οὖν τῆς πόλεως, ἐγένετο τύραννος. Valck.

9. τὴν ἱρὴν ὁδὸν] Celeberrima sacra via, quæ Athenis Eleusinem ducebat, in Pausan. I. 36. et Athen. XIII. pag. 594. F. Hæc ea fortasse, qua Athenienses sacra et Pythicam pompam Delphos mittebant, memorata a Strabone IX. p. 646. c. (p. 422. c. ed. Cas.) Wess.

Cap. XXXV. 2. Pro eo quod olim aliis ex codd. edebatur ἀτὰρ ἐδυνάστευέ τι καὶ Μιλτιάδης, commode ἐδυνάστευέ τι corrigit Bothius.

5. Φιλαίου τοῦ Αἴαντος] Marcellino Φιλαίας ὁ Αἴαντος prave. Sine mendo in Plutarchi Solon. pag. 83. D. Φίλαιος καὶ Εὐρυσάκης, Aiantis filii, Attica civitate donati. Non equidem nescio, Φίλαιον τὸν Εὐρυσάκους atque adeo Aiantis nepotem perhiberi a Pausania I. 35., et Kühnium Φύλαιον malle: at illi obviam eunt, quos appellavi omnes; huic ΦΙΛΑΙΔΑΙ ex marmoribus, Plutarcho, Stephanoque inter Atticæ demos. Wess.

7. κατήμενος ἐν τοῖσι προθύροισι] Apud Marcellin. in vita Thucyd. pag. 2, 18. Dolonci Delphis ἐπανιόντες περιέτυχον τῷ Μιλτιάδῃ πρὸ τῶν ὅρων καθιζομένῳ τῆς Ἀττικῆς: ex Herod. corrigendum censuit I. Rutgers. Var. Lect. I. c. 9. p. 32. πρὸ τῶν θυρῶν καθιζομένῳ τῆς αὐτοῦ οἰκίας. Sed ab Herodoto diversum Marcellinus iste sequutus est in his narrandis auctorem; neque adeo videtur absurda lectio vulgata; quum a finibus Attices non longe Miltiadis abfuerit villa, ἐν Λακιάδαις sita. Valck.

Cap. XXXVI. 3. πάντα τὸν βουλόμενον μετέχειν] Non defuit Pisistrati consensus, cupide potentem et gratiosum virum amolientis, prætereaque copias et necessaria suppeditantis; quod narrantibus apud Marcellinum accredo. Absurde mox (lin. 5.) καὶ ἔσχε τὴν χώρην. Ionibus ἔσχε non aliud atque erat, lib. VI. 133. VII. 119. Rediit ἔσχε, et redibit c. 47., ubi eadem macula. Wess.

5. ἀπετείχισε τὸν ἰσθμὸν] Nonnunquam ἐπιτειχίζειν, eadem est potestate ac τειχίζειν, sæpe diversiore; quam admirabiliter luci Hemsterhusius exposuit ad Luciani Nigrin. c. 23. Hic inculcatum ferri nequit. Miltiades, ducto a Cardia ad Pactyam muro, Apsinthios Chersonesi introitu prohibuit. Id ἀποτειχίζειν, sive ut Diodorus διατειχίζειν, h. e. οἰκοδομέειν διὰ τοῦ ἰσθμοῦ τεῖχος, Nostri

dictione lib. VIII. 71. Opportune Xenophon ex ore Chersonitarum, εἰ δ' ἀποτειχισθείη ἐκ θαλάττης εἰς θάλατταν, de hoc isthmi jugo, Hist. Gr. lib. III. p. 487. D. ed. Steph. Addit elegantissimus scriptor, ἀποτειχισμὸν sive murum a Dercyllida Spartano fuisse absolutum et Thraces aditu ad Chersonesum exclusos, sequente Diodoro XIV. 38. Consimiliter ἀποτειχίζειν in isthmo Pallenes muro intersepto Thucydides lib. I. 64., ab Harpocratione advocatus. Wess. — Denique apud Nostrum mox c. 37, 1. in ἀποτειχίσιος consentiunt libri omnes. S.

Ibid. ἀπετείχισε τὸν ἰσθμὸν] Paulo ante positis hæc proxima subdit Scholiastes Aristid. MS. καὶ ποταμοῦ ὄντος τοῦ διορίζοντος τοὺς Δολόγκους καὶ τοὺς Ἀψινθίους ἐπετείχισεν αὐτὸν, ὅπως ἂν μὴ βλάπτοιντο οἱ Ἀψίνθιοι παρὰ τῶν Δολόγκων: imo contra, secundum Herod. ἵνα μὴ ἔχοιεν σφέας (Doloncos) οἱ Ἀψίνθιοι δηλέεσθαι ἐσβάλλοντες ἐς τὴν χώρην. Valck.

9. στάδιοι ἕξ τε καὶ τριήκοντα] Jugi ejus latitudo in Xenophonte stadiorum xxxvii., in Scylace et Strabone Epit. lib. VII. fin. stadiorum xl. Longitudo vero a Cardia in Elæuntem, ubi longissima, stadiorum CD Scylaci: quæ in mensuris differentia utique non ampla. Wess.

Cap. XXXVII. 4. Quid sibi velit, ἦν δὲ ὁ Μιλτ. Κροίσῳ τῷ Λυδῷ ἐν γνώμῃ γεγονὼς, mihi minus liquet. Valck. — Quidni vero ἐν γνώμῃ γεγονὼς idem fuerit ac γνώριμος, notus et familiaris? S.

7. πίτυος τρόπον] Diogenianus, Suidas, atque alii, πεύκης τρόπον, parili sententia. Docte disputatur, eadem-ne πίτυς et πεύκη? hanc pinum, illam piceam Latinorum esse, Bod. a Stapel ad Theophrastum lib. III. 10. vehementer urget. Verior Cl. Salmasii sententia, πίτυν et pinum non discrepare: nonnunquam quoque arborum eas voces, sicuti in Homeri Vita, quæ Herodoto tribuitur, c. 20. clarissime, et in dicto, quod præ manibus est, commutari, Homonym. Hyl. iatr. c. 65. Quæstio alia, an sola arborum pinus, sicubi excisa fuerit, non regerminet? A. Gellius et Eustath. eam negari, viderunt ægrius. Theophrastus de sua pinu, πεύκῃ, adustis eam radicibus οὐκ ἀναβλαστάνειν, τὴν πίτυν δέ φασί τινες ἀναβλαστάνειν. Quomodocunque hoc Crœsi verbum et Herodoti professio accipiantur, de intentata minis occidione constat. Videndi viri doctissimi Kühnius et Perizonius ad Ælian. Var. VI. 13. Porro τὸ θέλει (lin. 9.) si cui adblandiatur, similia succurrent lib. I. 78. II. 15. IV. 131. Wess.

11. ὅτι πίτυς μούνη δενδρέων] Unam solamque pinum arborum omnium cæsam nunquam denuo ex iisdem radicibus pullulare, parum vere dictum Herodoto Gellius docuerat Noct. Att. VIII. 4. Cum Herodoteis ista jam comparavit Jo. Kühn. ad Æliani Var. VI. 13. Hinc verba quædam excitat miraturque Eustath. in Iliad. Α'. p. 32, 16. Valck.

13. πανώλεθρος] Elegantius hoc et tritius, consensioneque Eustathii munitum. Sophocl. Elect. v. 1012. πρὶν πανωλέθρους τὸ πᾶν Ἡμᾶς τ' ὀλέσθαι. Æschyl. vii. contr. Theb. v. 71. μή μοι πόλιν γε πρυμνόθεν πανώλεθρον Ἐκθαμνίσητε. Talium apud Tragicos uberrima messis. Wess.

Cap. XXXVIII. 4. ὡς ὁ νόμος, οἰκιστῇ] Ista non debuerant ad mentem Vallæ a se invicem divelli, sic, ut puto, conjungenda: καὶ οἱ τελευτήσαντι —— θύουσι, ὡς νόμος οἰκιστῇ, nempe θύειν. Idem esset, ὡς νόμος ἥρωϊ θύειν: vita functo sacra faciebant, ut mos est facere heroi. Scribi quoque potuit unico verbo, in talibus proprio: καὶ οἱ τελευτήσαντι ἐναγίζουσι, vel ἐντέμνουσι. Eodem Brasidam honore dignati Amphipolitani apud Thucyd. V. cap. xi. ὡς ἥρωϊ

τι ἐντέμνουσι, καὶ τιμὰς δεδώκασιν ἀγῶνας καὶ ἱππείους θυσίας. Conf. ibi citatus ill. Ez. Spanhem. et Celeberr. Wesseling. ad Diodori T. I. p. 148. Pausanias II. p. 137. τῷ μὲν ὡς ἥρωϊ μετὰ ἥλιον δύσαντα ἐναγίζουσιν, Εὐαμερίωνι δὲ ὡς θεῷ θύουσιν. Valck.

10. ὑποθερμοτέρου] Θερμουργοῦ, vocabulo Æschyli Eum. v. 563., quo de critici ad vii. contr. Theb. v. 609. Alibi in Musis ὑπομαργότερος, III. 29. 145. Propius adpropinquat Prisci, Excerpt. Legat Hoeschelii p. 36., de Hunnis in iram accensis, καὶ κατὰ μικρὸν ὑποθερμαινόμενοι ἐχαλέπαινον. — Wess.

Cap. XXXIX. 6. ἐν ἄλλῳ λόγῳ] Hoc ipso libro c. 103. Firmantur ergo disputata de λόγοισι Λιβυκοῖσι lib. II. 161. Nefariam autem Cimonis cædem non multum ab obitu patris architectati fuerunt Pisistratidæ: unde minime mirum, Athenienses, multimodis tyrannos gravantes ac exosos, Miltiadæ abituro favisse. Wess.

8. εἶχε κατ' οἶκον] Revocarem ante Gronovium vulgatam lectionem, Vallæ quoque repertam, εἶχε κατ' οἴκους, domi sese continebat. Proxima (lin. 8.), τὸν ἀδελφεὸν Στησαγόρεα δηλαδὴ ἐπιτιμέων, interpretatur *Valla*, in honorem videlicet Stesagoræ fratris. Sententia satis esset commoda, si verbo constaret ista significandi dos: mihi non violenta fore videretur correctio, si pro ἐπιτιμέων scriberetur ἔτι πενθέων: domi se continebat velut adhuc lugens fratrem Stesagoram; more scilicet antiquitus etiam recepto; quo in luctu recenti publico abstinebant. Ἔχειν, interdum idem ac μένειν, sæpius adhibetur pro εἶναι. Κατὰ πόλιν notat in urbe: κατ' οἶκον, domi, apud Sophoclem Aj. v. 1040. Trach. 540. Philoct. 470. In ejusdem dramatis v. 22. σήμαιν', εἴτ' ἔχει χῶρον πρὸς αὐτὸν τόνδε γ', εἴτ' ἄλλῃ κυρεῖ. Plene Herod. III. 79. κατ' οἴκους ἑωυτοὺς οἱ μάγοι ἔχουσι τὴν ἡμέρην ταύτην. Valck.

9. δηλαδὴ ἐπιτιμέων] In Vallæ olim Latinis in honorem videlicet fratris, sive ἐπὶ τιμέων disjunctim legentis, sive ἐπιτιμέων, ex communi ἐπιτιμᾷν, Ionum more: illi sane vocabulo amplioris honoris potestas adest apud Demosthen. in Leptin. p. 292., certe in MSS. et Scholiis. Sophoclis ἐπιτίμια Elect. v. 917. Suidas τὰ ἐπὶ τιμῇ τινος γινόμενα explicavit. Paria etiam Reiskius. Quæ quidem si probamus, concinna reliqua. Miltiades mortuum fratrem honoris, sed simulati, caussa servabat domi; quo audito Chersonesitæ frequentes convolant in consortione luctus novo principi gratificaturi. Placere tamen talia H. Stephano haud potuerunt, opinato, si ἐπιτιμέων extra labis culpam maneat, tantundem valere atque ulciscens, sive ultionem moliens. A Gronovio venit puniens. Neutrum admittit ὡς συλλυπηθησόμενοι (lin. 11.) manifesto quidpiam honori aut luctui conveniens in prægressis desiderans. Memini δηλαδὴ ἐπιτύμβιον, videlicet jam jam contumulandum reponere, cui ὡς συλλυπηθησόμενοι recte aptatur. At sit in conjectura. Wess. — Tum Idem, in Addendis: "Elegans Gisb. Koenii conjectatio sic verba ordinat et refingit, εἶχε κατ' οἴκους, τὸν ἀδελφεὸν Στησαγόρεα δηλαδὴ ἔτι τιμέων: domi se continuit, quasi fratrem Stesagoram adhuc honorans. Jungit ex lib. IX. 24. οἱ μὲν νυν βάρβαροι —— ἀποθανόντα ἐτίμων Μασίστιον: quod tamen geminum planeque adsimile non est."

11. ἀπικόμενοι ὡς συλλυπηθησόμενοι] Nempe πενθέοντι, lugenti, luctum certe simulanti, suum quoque verbis mœrorem testificaturi, sive πενθέοντα παραμυθησόμενοι. Olim etiam ad Reges, viros principes, vel civitates, eum in finem

publicitus legati mittebantur. Æschines contr. Ctes. p. 88. 22. ὑπέμεινας πρεσβευτὴς ὡς Κλεοπάτραν τὴν Φιλίππου θυγατέρα χειροτονεῖσθαι, συναχθεσθησόμενος ἐπὶ τῇ τοῦ Μολοττῶν βασιλέως Ἀλεξάνδρου τελευτῇ. Funebris conf. Alexandri laudatio in Aristid. T. I. p. 142. Dion Chrys. Or. XII. pag. 198. B. οὐδὲ πρεσβείαν ἐπρέσβευον συμμαχικήν, ἥτινα εὔφημον (εὔσχημον legerim:) τῶν ἀπὸ γλώττης μόνον συναχθομένων, speciosam legationem ægritudinem non veram verbis saltem significantium: non cepit ista Morellus. Vid. Livius XXIII. 5. Idem in talibus significabant verba συνάχθεσθαι, συναλγεῖν, συμπενθῆσαι, συμπάσχειν, et συλλυπεῖσθαι. Contra, vel ob victoriam reportatam, vel in alia re læta, legationes mittebantur quæ civitatum gaudium, sive verum seu fictum, nunciarent, συνησθησόμενοι vel συγχαρησόμενοι τῇ νίκῃ, apud Diodor. Sic. XVII. c. 48. et 113. aliosque. — Valck.

Cap. XL. 2. ἄλλα τῶν κατεχόντων πρηγμάτων χαλεπώτερα] H. Stephani καταλαβόντων nusquam reperi, neque vulgato præstat. Τὰ κατέχοντα πρήγματα, quæ instant et præsentia urgent: qualia in Miltiadeæ tyrannidis principio rerum ordinatio, captura Chersonesitarum, auxiliatorum dilectus, tum expeditio una cum Dario contra Scythas. Additum τρίτῳ μὲν γὰρ ἔτεϊ τουτέων protectum verbis erit c. 46. δευτέρῳ δὲ ἔτεϊ τουτέων, modo cetera, quod valde dubito, defendi queant. Calculis hic et consideratione nexus rerum utendum est. Miltiades, interfecto a Pisistrati filiis patre Cimone, in Chersonesum Athenis demigravit, c. 103. Itaque sub annum Per. Jul. 4196., aut paullo citius, siquidem Hipparchus Olymp. LXVI., Per. Jul. 4198. interemtus occubuit. Hippias tyrannidem reliquit invitus Olymp. LXVII., Per. Jul. 4202., Dario Babylonem eopse tempore obsidente; qua post XX. menses expugnata rex sequente Olympiade in Scythas movet comite Miltiade, reversusque Sardibus agit Per. Jul. anno 4206., in lib. V. 24. Scythæ Nomades post illam Darii expeditionem irritati in Chersonesum excurrunt, coguntque Miltiaden aliorsum fugere. Hæc si vero non dissident, quid illis fiet νεωστὶ μὲν ἐληλύθεε, cum ante hos decem annos in Chersoneso tyrannum Miltiades egerit? quid τρίτῳ μὲν γὰρ ἔτεϊ τουτέων? Vide quæ consequuntur statim, ταῦτα μὲν δὴ τρίτῳ ἔτεϊ πρότερον. Ea si signant tres notatos annos, exitum non habent: si Miltiadæ reditum Doloncorum auxilio, exilium tyranni producunt longissime, neque congruunt bene cum præfectura maritima Otanis lib. V. 25. Quomodo demum cunque intelligantur τὰ τότε μιν κατέχοντα, alia esse nequeunt, quam quæ continuo succedunt. At hoc tum vide: Miletus a Persis funditus pessumdata est Olymp. LXXI., Per. Jul. 4218.; altero post urbis eam calamitatem anno Persica classis insulas Chium, Lesbum et Tenedum occupavit c. 30. hujus Musæ: apud Tenedum Phœnices (horum autem classis Persica) agere ut accepit Miltiades, convasatis quæ in promtu erant, et in naves inpositis, aufugit. Hæccine τρίτῳ ἔτεϊ πρότερον τῶν τότε μιν κατεχόντων dici recte possunt evenisse? Animadverto in omni illa temporum notatione maculas, quas equidem detergere sine membranarum adjumento neque audeo, neque volo. Wess.

[Fortasse vero haud ita magno molimine tolli hujus loci difficultates, omnisque ad liquidum poterunt deduci. Nempe τὰ κατέχοντα πρήγματα, ἃ τότε μιν κατελάμβανε, (lin. 2. seq. et lin. 11.) res præsentes quæ tunc eum occupa-

bant, (aut ei acciderunt) haud dubie eæ res intelliguntur, de quibus Scriptor noster cap. 33., priusquam hanc digressionem de superiore Miltiade, primo Chersonesi tyranno, instituit, loqui cœperat, quas mox deinde cap. 41. exponere pergit. Quod lin. 4. ait, τρίτῳ ἔτεϊ τουτέων, id quidem, per se positum, poterat tertio post anno significare, sicut δευτέρῳ ἔτεϊ τουτέων, cap. 46. 1. sed ex adjunctis h. l. facile adparet, tertio ante anno intelligi: quod ipsum quoque mox in fine hujus cap. diserte declaratur, τρίτῳ ἔτεϊ πρότερον τῶν τότε μιν κατεχόντων. Quæ ei tertio ante anno acciderunt, ea χαλεπώτερα fuerant, graviora, duriora, quam quæ nunc. Nunc enim (ut cap. seq. narratur) Athenas cum omnibus suis opibus, per otium quinque triremibus impositis, ultro Athenas repetens, unam quidem navem amisit a Phœnicibus cum filio suo captam; sed nihil mali accidit filio, quem admodum etiam liberaliter rex Persarum excepit: tertio vero ante anno, Scythis Chersonesum invadentibus, fuga se proripere coactus erat, et in exsilio vitam agere. Σκύθας ἐκφεύγει vulgo editur; quæ si vera scriptura, verbum ἐκφεύγειν non consueta alioqui notione, ut cap. 38, 1. accipi debebit; (nec enim hoc admodum *grave* erat, quod Scythas *effugit*:) sed ἐκφεύγει h. l. idem atque simplex φεύγει sonabit, ad Scytharum adventum e Chersoneso profugit, fuga salutem petere coactus est. Sed hac notione rectius, ut mihi videtur, ἔφευγε scribunt codd. Arch. et Vind. quod etiam Valla suo in cod. reperisse videtur: atque eodem modo mox libri omnes, Herodoteo more, id verbum (lin. 6.) repetunt, τούτους ἐπιόντας —— ἔφευγε. Supersunt primora hujus cap. verba consideranda, Οὗτος δὲ ὁ Κίμωνος Μιλτ. νεωστὶ μὲν ἐληλύθεε ἐς τὴν Χερσ. quæ partim ad proxime præcedentem referuntur narrationem, partim ad sequentia transitum parant. Ibi δὲ particula, ut sæpe apud Nostrum, idem fere ac δὴ aut οὖν valet, et hoc dicit Scriptor: Hic igitur Miltiades, Cimonis filius, novissimus vel postremus (ex Miltiadis τοῦ Κτιστοῦ familia) in Chersonesum venerat; estque adeo hic illo posterior, nec cum superiore confundendus. S.

5. *συνεστράφησαν καὶ ἤλασαν*] Quum se in unum conglobassent Scythæ Nomades, ad hanc usque Chersonesum processerunt. Pro κατεστράφησαν, lib. I. c. 130. ex Codd. merito receptum κατεστράφθησαν: hic forte solemnem sibi posuerat formam συνεστράφθησαν, et lib. II. c. 121. ἐπιστραφθέντων: quod placuit Clar. Abresch. Dil. Thuc. p. 209. Ubi vulgatur τραφθέντες, hujus Ed. p. 286, 6. (IV. 12, 11. ubi vide Var. Lect. ed. S. et Adnot.) hujus generis prostant nonnulla; qualia habet et Thucyd. semper tamen scribens ξυστραφῆναι et καταστραφῆναι. VALCK. — Utralibet verbi forma uti licuerat Herodoto, et in vulgatam h. l. consentiunt libri; quorum spreto præscripto, συνεστράφθησαν ex Valcken. conject. edidit Borh. S.

[VI. 40. inculcandum censet post duo sequentia, et verbum ἐληλύθεε non venerat intelligendum, sed redierat. S.]

CAP. XLI. 7. *τὴν δέ οἱ πέμπτην τῶν νεῶν κατεῖλον*] Si genuinum est κατεῖλον, pro simplici novator illud posuerit εἷλον, ceperunt. Fortasse tamen scripserat τὴν δέ οἱ πέμπτην τῶν νεῶν κατεῖχον διώκοντες οἱ Φοίνικες: sive potius κατῆγον: eo nempe sensu, quem tradit Harpocrat. in Κατάγων τὰ πλοῖα, quemque H. Vales. explicuit p. 104. et 105. Sic Miltiadis istam navem insequuti Phœnices, non quidem mercibus sed onustam pecunia, in suum quendam portum averterint; quacum captum Miltiadis

filium Metiochum ἀνήγαγον παρὰ βασιλέα, δοκέοντες χάριτα μεγάλην καταθήσεσθαι: postremum hoc, exemplis undique conductis, tractavit I. I. Wetsten. in Lucæ Act. Apost. xxiv. 27. conf. D'Orvill. in Charit. p. 409. Valck.—Iterum refragantibus libris omnibus unam ex Valck. conjecturis arripuit Borh. Verbum καταιρεῖν capiendi, corripiendi notione supra positum vidimus c. 29, 9. Possis etiam auferendi, et abstrahendi notione accipere, ut V. 36, 14. S.

17. ἐπεποίηκε κακὸν μὲν οὐδὲν Μητίοχον] De uno Metiocho Herodotus. At Marcellinus in Vit. Thucydidis liberos Miltiadæ eadem navi intercepta in hostium venisse potestatem adfirmat; inprudenter subjungens, ἀφίενται δ' ὑπὸ βασιλέως, εἴ γε μὴ ψεύδεται Ἡρόδοτος. Quæ, malum, hæc suspicio, cui nullus in scriptore fundus? Wess.—Ea tribuit Herodoto Marcellinus in vita Thucyd. quæ nusquam ille tradidit; nam primum navem captam scribit, in qua liberi fuerint Miltiadis; deinde, ἀφίενται δὲ, inquit, ὑπὸ βασιλέως, εἴ γε μὴ Ἡρόδοτος ψεύδεται. De uno tantum loquitur Herod. liberorum Miltiadis natu maximo Metiocho; hunc tradit variis commodis ornatum in Perside remansisse, atque ibi, uxore ducta, liberos procreasse: τέκνα, inquit, τὰ ἐς Πέρσας κεκοσμέαται: (lin. 20.) liberos, *Valla*, qui inter Persas censentur: scribi quoque potuisset, τὰ ἐς Πέρσας τετάχαται. Κοσμεῖν apud veteres significabat etiam τάσσειν, et ἡ τάξις Κόσμος dicebatur: quibus curæ juventutis erat σύνταξις, non Σωφρονισταὶ tantum, sed et Κοσμηταὶ vocabantur. Joh. Meursium in Att. Lect. II. c. 5. sequitur, ut sæpe, non nominatum S. Petitus in Leg. Att. p. 385. Eadem qua hic structura Herod. III. c. 91. ἐς τὸν Αἰγύπτιον νομὸν αὗται (Cyrene et Barce) ἐκεκοσμέατο: id est τεταγμέναι ἦσαν. Valck.

Cap. XLII. 1. οὐδὲν ἔτι πλέον] Non obliviscor formulæ ἐπὶ πλέον et ἐπὶ πλεῖον in N. Test. tabulis atque alibi sæpe obviæ, et curam Perizonii ad Æliani Var. I. 30. meritæ: hic ex Med. inculcatur nulla caussa. Noster lib. IX. 106. οὐδὲν ἔτι πλέον ἐγίνετο τουτέων: et cap. 120. Wess.—Duo loca, quæ respexit Vir doctissimus, sunt IX. 107, 18. et cap. 121, 4. ubi in ἔτι πλέον conspirant quidem, quod sciam, hodie libri omnes, ac ferri id ipsum quoque poterat: sed, ut de formula ἐπὶ πλέον aliorum taceam usum auctorum, (quos Werferus testatus est, in Var. Lect. (ed. S.) a nobis laudatus,) collatis Nostri locis II. 171, 3. V. 51, 16. 120, 5. et IX. 41, 1. intelligitur sperari non debuisse scripturam a probatis codicibus h. l. oblatam; fitque verisimile, in reliquis etiam duobus locis IX. 107. et 121. ἐπὶ πλέον debuisse librarios. S.

2. ἐς νεῖκος φέρον] Ἐς νῖκος φέρον Sladus, διαφθορὰν ex Hesychio interpretatus, maluit: frustra, Homerus sæpe: etiam de bello infra, lib. VII. 158. Wess.—ἐς νεῖκος φέρον, ad inimicitias pertinens, ad bellum spectans. Opponuntur τὰ εἰρηναῖα, in fine cap. S.

5. ἐκ τῶν πολίων]. Egregie sic Palmerius Gronoviusque. Haud præter librariorum indolem confusio πολίων et πολεμίων. Dedi exempla ad Diodori lib. XIV. 50., quibus accedat ex Polyæno lib. V. c. 44, 1. Memnon βουλόμενος καταμαθεῖν τὰ μεγέθη τῶν πολεμίων καὶ τὰ πλήθη τῶν ἱππευόντων: nam, τῶν πολίων fuisse primitus, vacat dubio. Scripsi (lin. 6.) ἵνα δωσίδικοι εἶεν, flagitante usu et probante H. Steph. Thes. T. I. p. 987. Habet Polybius lib. IV. 4. vocem et Suidas ex eo. Wess.—Vide Var. Lect. (ed. S.) et quæ ad Polyb. IV. 4, 3. olim notavimus. Ut δόσις per ο breve, quidni itidem δοσίδικος recte scribatur? S.

Cap. XLIII. 4. πολλὸν δὲ ναυτικόν] Vir summus Is. Casaubonus στρατὸν hunc ναυτικὸν recte interpretatur aptum ad conscendendas naves, ad Strabon. lib. I. p. 82. (pag. 47. ed. Cas.) sequente Stanleio in Æschyli Pers. v. 54. Neque enim naves una cum nautis Mardonius ex Perside in Ciliciam ducere valuit. Refer huc cap. 95. prodita. Genus Mardonii ac inter Persas auctoritatem non præteriit Diodorus lib. XI. 1. Wess.

9. παραπλέων τὴν Ἀσίην] Fuit, cui hoc valde ineptum: esse enim Ioniam Asiæ partem, nec posse illum, qui ad Ioniam adpellit, dici παραπεπλευκέναι τὴν Ἀσίην, uti scriptum hic: præstare propterea τὴν Καρίην, quippe Ioniæ vicinam et ex Cilicia naviganti obeundam. At hoc nimis est sapere. Ex Cilicia in Ioniam tramittenti præternavigatur Pamphylia Lyciaque, quæ utraque cur conjectanti negligitur. Verbo, Herodotus τὰ κάτω τῆς Ἀσίης, in quibus Cares et Lycii, lib. I. 177., spectavit. Wess.

13. τοὺς γὰρ τυράννους τῶν Ἰώνων καταπαύσας] Τῆς τυραννίδος nempe, vel τῆς ἀρχῆς. Sed, si forte variant Codices, illud, an καταλύσας, posuerit, vix constitui poterit: prius plerumque plene dicitur Herodoto, καταπαῦσαι τῆς ἀρχῆς Μήδους· καταπαῦσαι Δημάρητον τῆς βασιληΐης· ἀρχῆς Κῦρον καταπαύειν. Dum Persa Mardonius in Ionia δημοκρατίας κατίστα ἐς τὰς πόλιας, videri debuit Græcis ea res secundum Herodotum vix credibilis; quia Reges atque imperio regali adsueti popularem regiminis formam in civitatibus libertate usis sic plerumque voluerunt mutatam, ut saltem penes paucos esset imperium, quos dicto facilius haberent obedientes. Paulo post (lin. 16.) restituetur συνελέχθη μὲν χρῆμα πολλὸν νεῶν. Valck.—Vide Var. Lect. (ed. S.) S.

Cap. XLIV. 6. τὰ γὰρ ἐντὸς Μακεδόνων] Littera mutata τὰ γὰρ ἐκτὸς Μακ. vir eruditus; namque progredienti e Græcia intra Macedoniam (ἐντὸς Μακεδ.) Thessalos esse, extra vero Thraces et Getas: vere quidem: sed, quid si Bosporum Thracium aut Hellespontum transfretaveris, erunt-ne ἐκτὸς Μακεδόνων Thraces plerique omnes? Id nemo adfirmaverit. Oram autem Propontidis Europæam ipsamque Thraciam Dario paruisse, ex superioris libri c. 25. et lib. VII. 106. compertum. Wess.

12. πρὸς τὸν Ἄθων] Iterum πρὸς τὸν Ἄθων VII. 21. quamquam τὸν Ἄθω quidam ibi Codd. ut paullo superius Vindobonæ. Non profecto nescio, Diodorum aliosque sic maluisse, quibus suum non invideo. Τὸν Ἄθων Servius Atticis tribuens, ad Æn. XII. 701. Quod autem Herodotus, scribit, hunc *Athon*, hunc Apollon dicit, Atticæ declinationis est. De monte recte: τὸν Ἀπόλλων non novi. Statim κατὰ τριηκοσίας Valla expressit; et recipi, ut numerus quodammodo indefinitus maneat, poterit. Ita c. 117. κατὰ ἑξακισχιλίους καὶ τετρακοσίους, et crebro. Ceterum Boreas μέγας τε καὶ ἄπορος, (lin. 10.) idem qui Strymonias μέγας τε καὶ κυματίης lib. VIII. 118. Hic ἄπορος, arcens transitu, de Gronovii sententia; forte verius, πρὸς ὃν οὐδένα πόρον εὑρεῖν ἐστι, sicuti Ἀπορώτατον Isaei explicuit Harpocratio. Immo vero haud scio, respexerit-ne Grammaticus et Nostri ἄπορον. Nam, quæ sequenti Ἀποσάξαντα subjiciuntur, Ἡρόδοτος ἐν τῇ ἕκτῃ, optime accedent prioribus, loco suo mota; siquidem ἀποσάττειν in hac Musa nusquam, et Suidas, exscribens Harpocrationis ἀποσάξαντα, Dinarcho vindicat, Herodoti mentione neglecta. Atque hæc nunc blandiuntur. Vide tamen c. 125. (ubi παρίσαξε.) Wess.

[16. οἱ δὲ αὐτίων —— οἱ δὲ, ῥίγεϊ] Commode Reiskius: "οἱ cum gravi:

"qui natare nesciebant, illi propter hoc "ipsum (vel solum) —— fluctibus hauriebantur: οἱ δὲ, scil. ἠπίσταντο, qui "autem nare sciebant, illi tamen frigore "exstinguebantur." S.]

Cap. XLV. 2. Βρύγοι Θρήϊκες] Quando lib. VII. c. 73. Φρύγες secundum Macedonas olim dicti traduntur Βρύγες vel Βρίγες, (vid. Holsten. ad Steph. in Βρίγες) pendet ista scribendi diversitas a dialecto. Macedones οὐδέποτε κατ' ἀρχὰς λέξιων τῷ Φ χρῶνται, ἀλλὰ τῷ Β, teste Heraclide ap. Eust. Od. κ'. p. 391, 16. Habet Etymolog. p. 179, 17. ut Macedonica, Βίλιππον, Βρύγας, et Βαλακρόν. Βάλακρον τὸν Νικάνορος, (Vales. in Excerpta pag. 76.) Diodor. T. II. p. 275, 93. qui Κιβαλῖνον forte dederat p. 351, 16. sicut p. 221, 26. Βαλλήνην et Βαλληνικὸν Eustath. in Od. ι'. p. 340, 21. In vicinis (lin. 4.) more suo scripserat forsan Herod. οὐ μέντοι οὐδὲ αὐτοί γε δουλοσύνην διέφυγον πρὸς Περσέων: qua forma loquendi lib. III. c. 19. Καρχηδόνιοι, inquit, οὕτω δουλοσύνην διέφυγον πρὸς Περσέων: VII. 154. nulla istarum civitatum τέφευγε δουλοσύνην πρὸς Ἱπποκράτεος: I. 159. φεύγων θάνατον βίαιον πρὸς Περσέων. Passivorum loco sæpe verba neutra, nonnunquam etiam nomina adhibita, sequuntur illorum structuram; in istis, violenta morte affici, atque in servitutem abduci, vocibus θανάτου βιαίου et δουλοσύνης significantur. Huc pertinent Thucydidea, ὄν ἐν ἀξιώματι ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων, et ὑπὸ τῶν ἀστῶν, p. 84, 75. p. 387, 66. (I. 130, VI. 15.) Euripid. Phœn. v. 365. μή τις δόλος με πρὸς κασιγνήτου κτάνῃ, ne a fratre dolose occidar; quæque pauca dantur similia. Valck.

Cap. XLVI. 1. Δευτέρῳ δὲ ἔτεϊ τουτέων] Rerum earum, quas descripsit. Est autem annus Olymp. LXXII. secundus, quo et Thasii in ordinem coacti et legati aquam et terram petitum missi abierunt: namque μετὰ δὲ ταῦτα c. 48. huc referendum. Insequens annus pugna celeberrimus est Marathonia, decimus ante Salaminiam victoriam apud Thucydid. I. 18. Wess.

8. ἔκ τε τῆς ἠπείρου καὶ ἀπὸ τῶν μετάλλων] Vallæ Latina, ex continenti et metallis, neque hic, nec deinceps Cl. de Pauw se probare valuerunt: ex *terra* et metallis illi præstabilius; ἠπείρου voce, ut in Etymol. Suida et aliis, pro terra posita. Quam ego quidem notionem illi non detraho; de Herodoto, cujus in Musis frequentissimum vocabulum, addubitans. Certum est, Thasios in Thraciæ adversa ora metalli fodinas exercuisse, agrosque arasse, ex Thucyd. I. 100. Liquet insuper, insulam fuisse εὔκαρπον, Dionysii v. 523. indicio. (ubi Θάσος, Δημήτερος ἀκτή.) Mox (lin. 9.) ἐν Σκαπτησύλῃ Arch. accuratissime observationi Steph. Byz. congruit, et Lambino opitulatur, Scaptesylam restituenti Lucretio, rejecta Scaptensula, cujus post Festum vindex Gifanius. At Σκαπτὴν ὕλην priscorum plerique disjunctim maluerunt, quorum exempla ad Stephan. stipavit Holstenius, inmemor occupata fuisse a Paul. Leopardo, Emend. lib. VIII. 20. Vallam in his explicandis lapsum leniter (uti in more habet) corrigente. Wess.

12. ἐοῦσι καρπῶν ἀτελέσι] Si forent tributorum inmunes olim Laurentius, ac si φόρων ἀτελέσι ob oculos habuisset; sicuti Appianus Λυκίους φόρων ἀτελεῖς Bell. Civil. lib. V. (c. 7.) p. 1077. Ego vero nusquam in schedis animadverti, haud recusaturus, si vel in unis reperiretur. Laudato de Pauw ἀτελὴς inperfectus, et καρπῶν ἀτελέες fructuum defecti copia intelliguntur. In Hesychio Ἀτελεῖς, ἐλλιπεῖς, cujusmodi spadones aut alia parte manci: καρπῶν ἀτελέες eodem posse modo dici, nondum, ut credam, adducor. In lib. I.

192. τῶν ἄλλων ἐόντων ἀτελέες, de vicis, a tributorum pensione, nisi quod canibus cibum præberent, liberis. An ergo καρπῶν ἀτελέσι, quod ad fructuum proventus attinet, a tributo inmunibus? Quod et Abreschio placuisse, animadverto. Wess.

Ibid. ἐοῦσι καρπῶν ἀτελέσι] Valla: si Thasii forent immunes tributorum: in tributi vicem terræ proventum, fruges, sed vinum in primis generosissimum Persæ videntur a Thasiis accepisse; qui propterea, ut ἀτελεῖς φόρων alii, sic dici potuerunt καρπῶν ἀτελέες. Thasiorum aurifodinas ex Herod. memorat Eustath. ad Dionys. v. 517. Meminerunt earumdem Thucyd. I. 100. Marcellin. in vita Thuc. p. 3. et Zenob. Cent. IV. Prov. 34. Neque agrorum fertilitate motus, neque insulæ divitiis, Archilochus Thasum in suis sæpe carminibus habuit despicatui, quod e diversis liquet illorum fragmentis apud Athen. XII. p. 523. D. Eustath. in Iliad. *ι*. p. 616, 46. Plutarch. de Exil. p. 604. B. qui, Ἀρχίλοχος, inquit, τῆς Θάσου τὰ καρποφόρα καὶ οἰνόπεδα παρορῶν, διὰ τὸ τραχὺ καὶ ἀνώμαλον διέβαλε τὴν νῆσον. Valck.—Et frumenti copia abundabat Thasus, et vinum quoque in primis celebre Thasium erat. Sed videntur et fertiles Thasiorum agri et vineta in opposita continente (ἐν ἠπείρῳ) maxime fuisse; nempe in Thraciæ ora, quæ Thasiorum fuit: qui quum fructuum nomine ex ea regione perceptorum nec Thracum regibus nec Persis vectigal ullum aut tributum penderent, ἐοῦσι καρπῶν ἀτελέσι, ad reditus, quos ex metallis percipiebant, insignis quotannis cumulus ex agrorum istorum vinetorumque proventu illis accedebat. S.

Cap. XLVII. 3. ἐπὶ τοῦ Θάσου τούτου] Ex more scriptoris, stabilito diligentia Cel. Gronovii ad lib. IV. 45. (ubi frequens obtinet ille usus præpositionis ἐπὶ, præterea ad IV. 107, 2. 184, 16. VII. 58, 14. 61, 16. et 74, 2. provocavit Gronov.) De Phœnicibus et Thaso nonnulla lib. II. 44. Poterunt autem τὰ μέταλλα Φοινικά, (lin. 5. ubi cf. Var. Lect. ed. S.) si quæ necessitas, et Φοινικικὰ pingi, uti sæpe in Strabone πόλεις Φοινικικαί, apud Athen. γαῦλος Φοινικικός, qui tamen XII. p. 538. D. πορφυρᾶ καὶ Φοινικᾶ χρυσοῦφῆ junxit. (Sed ibi φοινικᾶ de colore, non de populo.) ἐν πόλεσι Φοινικῇ Polemo Or. II. p. 16. ed. H. Steph. παιδείᾳ Φοινικῇ Dio Cass. Ecl. XLVI. Accedat Συρία Φοινίκη Diodori lib. XIX. 93. et Punicum bellum. Wess.

Cap. XLVIII. 7. νέας τε μακρὰς, καὶ ἱππαγωγὰ πλοῖα] Hic quidem ad Ammonii mentem distinguit νέας, longas naves, et τὰ στρογγύλα πλοῖα. Sunt enim hic νέες sive νῆες, στρατιώτιδες et ὁπλιταγωγοί: πλοῖα vero, quæ equos veherent. Lib. VII. c. 1. jussi sunt parare νέας τε, καὶ ἵππους, καὶ σῖτον, καὶ πλοῖα: hæc scilicet εἰς ἵππους καὶ σῖτον: atque adeo νέας τε, καὶ πλοῖα ἱππαγωγὰ καὶ σιτηγά. Neque sane bellicas et longas naves πλοῖα dixit; sed hippagogas, etiam ἱππαγωγοὺς νέας, (vid. Gronov. ad init. libri VII.) et onerarias cum commeatu ἐς σῖτα νέας, VII. c. 21. (In eamdem sententiam disputaverat Gronov. l. c.) Hæc firmant Dukeri sententiam ad Thucyd. VI. 43. Apud Ammon. in Aristotelis loco Alexander Molossus (accitus ab Tarentinis in Italiam, Livio VIII. 24.) ἐξέπλευσε ναυσὶ μὲν πεντεκαίδεκα, πλοίοις δὲ συχνοῖς ἱππαγωγοῖς καὶ στρατηγικοῖς: postremum, procul dubio mendosum, tentavit Clar. D'Orvill. in Charit. p. 674. sed a vulgata nimium abit vox σιταγωγοῖς: mihi restituendum videtur, ἱππαγωγοῖς καὶ φορτηγικοῖς: naves onerarias, φορτηγικὰ πλοῖα dixerunt Thucyd. p. 434, 60. (VI. 88.)

Xenoph. V. Ἑλλ. p. 320, 37. aliique. Valck.

Cap. XLIX. 7. ἐπὶ σφίσι ἐπέχοντας] Confer dicta lib. I. 80. (At ibi diversior verbi ἐπέχειν usus.) Æginetæ maris hoc tempore erant domini, θαλασσοκράτουν, Eusebio et Syncello testibus. Id præter alia ussit Athenienses, ansamque dedit augendæ, quæ toti deinceps præsidio fuit Græciæ, classi, consentientibus Herodoto VII. 144. et Thucydide I. 14. Wess.

Ibid. ἐπὶ σφίσι ἐπέχοντας] Quod olim vulgabatur, id dedisse videtur Herodotus, ἐπὶ σφίσι ἔχοντας, lectum Eustathio in Od. τ'. p. 683, 21. ubi Homericum Τί μοι ἐπέχεις; interpretatus, τί κατ' ἐμοῦ ἔχεις, Ἡρόδοτος δὲ, inquit, διαλελυμένως φησὶν, ἐπὶ σφίσιν ἔχοντας τοὺς Αἰγινήτας: alia dedit in Iliad. χ'. p. 1355, 46. Eustathium sequitur H. Steph. in Prolegom. p. 736. (de Herod. voc. et loq. form.) Sunt et Herodoteæ tmeses, μετὰ δὴ βουλεύσαι, p. 387, 5. (VII. 12, 8.) ἀπὸ πάντα τὰ χρήματα ἄγων, p. 434, 41. (VII. 164, 15.) etc. Valck.—Equidem, ἐπέχοντας ex scholio irrepsisse suspicatus, adeoque ἔχοντας revocans, nullam hic tmesin vidi, sed simplex verbum suo nomine legitime positum judicavi ea notione, ut, quemadmodum ἔχειν ἐς τὶ vel ἐς τινὰ ad aliquid vel ad aliquem spectare, pertinere, tendere, frequenter apud Nostrum significat, sic ἔχειν ἐπί τινι, adversus aliquem tendere intelligatur. S.

Cap. L. 1. Κλεομένης, etc.] Quæ de Spartanorum rege, Æginetas adgresso, eadem Pausanias lib. III. c. 4. Wess.—In insulam Æginam venisse quidem dicitur Cleomenes: sed a Crio aliisque impeditus facere (quod voluerat) non potuit; quod jam nunc, Demarato nondum ejecto, fecisse dicitur Pausaniæ lib. III. p. 212. Valck.

10. ἐξ ἐπιστολῆς τῆς Δημαρήτου] Erat in Latinis ex epistola. Maluerunt de mandato alii, Portus et ante eum Stephanus; qui quidem dissensus in re longe hinc remota momenti non magni: his tamen calculum adposui lib. IV. 10. Wess.

11. εἴρετο τὸν Κριὸν, ὅ τι οἱ εἴη τὸ οὔνομα] Suspicor Æginetam istum Crium luctatorem fuisse, quem Simonides carmine memoraverit. Ad Aristoph. Nub. v. 1359. ᾆσαι Σιμωνίδου μέλος, τὸν κριὸν ὡς ἐπέχθη, ista leguntur in Schol. τοῦτο τὸ μέλος Σιμωνίδου καὶ Ἐπινίκου, Ἐπέξαθ' ὁ κριὸς —— ἦν δὲ παλαιστὴς Αἰγινήτης: forte scribendum, Σιμωνίδου ἐξ ἐπινικίου: ut verba, Ἐπέξαθ' ὁ Κριὸς οὐκ ἀεικέως, ἐλθὼν εἰς δένδρεον ἀγλαὸν (f. ἐς ἀγλαόδενδρον) Διὸς τέμενος, ut ista verba fuerint in Crium Æginetam Simonidis, alludentis ad arietem πεκτούμενον. Acerbo joco Herodoti Cleomenes, cum Ægineta sibi nomen esse dixisset Κριοῦ, ἤδη νῦν, aiebat, καταχάλκου, ὦ κριὲ, τὰ κέρεα, ὡς συνοισόμενος μεγάλῳ κακῷ. Jam nunc tu, velut vir gregis, ærata tua fac cornua, quibus possis luctari adversus magnum malum, quod tibi imminet. Paulo inconsideratius negaverat Ægineta, Cleomenem οὐδένα ἄξειν χαίροντα Αἰγινητέων: dictum indignatus, ex Κριοῦ nomine captat hominis irridendi Rex Spartanus occasionem; atque ea dicit, quæ in veri nominis arietem petulantiorem, κριὸν ἀπελγόκερων, dici poterant, cujus protervia, brevi refutaretur. Ne Cicero quidem abstinere se potuit, quin C. Verri, homini sane pessimo, ex ipso nomine verris crearet interdum invidiam, II. in Verr. c. 78. Videtis Verrutium? videtis primas literas integras? videtis extremam partem nominis, caudam illam Verris tanquam in luto demersam esse in litura? Sic IV. in Verr. c. 25. ut hic nomen suum (verris) comprobavit, sic ille cognomen (frugi.) Siculos dicentes facit c. 43. in labores Herculis

non minus hunc immanissimum verrem, quam illum aprum Erymanthium referri oportere. Multo minus patienter legi poterunt frigidi Plautini joci, Bacchid. II. 3. v. 50. Menæchm. II. 2. v. 38. Trucul. I. 1. v. 58. quem rejicit versum tanquam spurium G. Canter. Nov. Lect. VII. 10. nisi sit in scena prolatus, quid sibi vellet Comicus, a plebe non potuit intelligi. Cicero Philipp. XI. c. 6. C. Annium Cimbrum, Lysidici filium, Lysidicum ipsum Græco verbo, quoniam omnia jura dissolvit. Unicum licet de hoc genere, mirabar tamen in Livio, quod Scipionem facit dicentem, Atrium Umbrium semilixam nominis etiam abominandi ducem, lib. XXVIII. c. 28. Apud recentiores inprimis Græculos hujus generis reperiuntur plurima. Valck.—De accentu, quo nomen Æginetæ illius hominis notavimus, in Var. Lect. (ed. S.) dictum est. S.

Cap. LII. 1. ὁμολογέοντες οὐδενὶ ποιητῇ] Quem innuat, Tyrtæum-ne an alium, haud memini. Cum poëta isto plerique Græcorum faciunt: Xenophon tamen in Agesil. p. 72. ed. Hutch. eumque secutus Plutarchus, domum, quam Aristodemus Spartæ erexerit, habent. Wess.—At non unum aliquem ex poëtis hic innuit Herodotus: sed nullum ex poëtis ea in re, de qua hic agitur, adsentiri ait Lacedæmoniis; adeoque famæ apud Spartanos vulgatæ opponit veterum Poëtarum auctoritatem, quorum nempe carminibus alioqui memoria rerum superioribus temporibus gestarum certissima ratione ad posteros propagari existimatur. S.

2. τοῦ Κλεοδαίου] Τοῦ Κλεοδήμου dum hic scribendum putabat Meurs. de Regno Lac. c. 6. non recordabatur, apud ipsum Herod. constanter scribi Κλεοδαίου, VII. 204. VIII. 131. Sequi potius debuerat Fr. Sylburgii judicium, Æliano quoque nomen restituentis Κλεοδαίου, ad Pausan. Lacon. p. 246. Inde facile fluxerunt formæ minus sinceræ Κλεοδάμου, et Κλεοδάτου. Spartani Μενδαίου nomen male in Μενδάτου transierat apud Thucyd. p. 228, 56. alterum satis commendat notissimum μενδήϊος: eamdem habent vim nomina Laconica Κλεινόμαχος et Κλεοδαῖος. Non filios tantum, sed patrem quoque Aristodemum Spartam tenuisse statuit et qui dicitur Xenophon in Encom. Agesil. p. 72. θεάσθω τὶς τὰς θύρας αὐτοῦ· εἰκάσειε γὰρ ἄν τις ἔτι ταύτας ἐκείνας εἶναι, ἅσπερ Ἀριστόδημος ὁ Ἡρακλέους ὅτε κατῆλθε λαβὼν ἐπεστήσατο: ubi notat Hutchins. Valck.

6. Ἀργείην] Errorem excusare ab hac scriptura discrepantes nequeunt: stabilitur matronæ nomen omnium consensu: quin fuerunt, qui Pindaro Ἀργείδας inculcabant Isth. Od. VII. 21. μητρόθεν appellatos, διὰ τὸ Ἀργείαν ὀνομάζεσθαι τὴν Ἀριστοδήμου γυναῖκα, quamquam frustra illi. Addita hic majorum series sororem ostendit Theræ, quem πρόδικον, ut Spartæ dicebant, sive tutorem pupillorum Eurysthenis et Proclis vidimus lib. IV. c. 147. Wess.

13. ἴσων ἐόντων] In horum medio positum ἀμφοτέρων, tantopere damnatum, neque utile, expunxi. Nexa quæ adhærent, varie tentata fuerunt, præcipue ἢ καὶ πρὸ τούτου. (ibid.) Puto indicari, nihilo magis quam antea potuisse, uter natu prior esset, discernere, et μᾶλλον ad sententiam adsciscendum. Convenit ex lib. VII. c. 189. ὡς ἔμαθον αὐξόμενον τὸν χειμῶνα, ἢ καὶ πρὸ τούτου, ἐθύοντο: quodque in c. 139. ejusdem Polymniæ; nam πρὸ τοῦ non differt. Malunt porro docti viri (lin. 16.) οὐ βουλομένην δὲ, restituta negante particula; quibus si adjutrices adessent schedæ, fortasse adsentirer: nunc intercedo. Wess.—Vide quæ paullo post notamus. S.

13. ἢ καὶ πρὸ τούτου] Hac saltem in sede voces istæ, si sunt Herodoteæ, commodam vix admittunt interpretationem; aptius forsan hærere viderentur istis, quæ paulo leguntur superius, sic intersertæ: ἐπιδόντα δὲ τὸν Ἀριστόδημον τὰ τέκνα, (ἢ καὶ πρὸ τούτου,) νούσῳ τελευτᾷν. Est et in proximis (lin. 16.) structura minus expedita: mea sententia lenius ista fluerent hunc in modum scripta: εἰδυῖαν μὲν (καὶ τὰ κάρτα λέγουσαν ταῦτα,) βουλομένην δὲ ἤκως ἀμφότεροι γενέωνται βασιλῆες: scientem quidem, tametsi valide negaret geminos se internoscere: λέγουσαν ταῦτα, nempe οὐδὲ αὐτὴν διαγινώσκειν. Valck.

[Ad ἢ καὶ πρὸ τούτου nec h. l. nec VII. 189, 8. aut VII. 139, 15. adsciscendæ ad sententiam cum Wesselingio particulæ μᾶλλον locus est. Nec tam incommode, quam Valckenario visum erat, hac in sede locatæ istæ voces mihi videntur. Præcedentia verba satis indicant, missos fuisse probatos nonnullos viros, qui inspicerent pueros, viderentque uter illorum natu esset major. Hi igitur, postquam illos inspexerunt, nec per se dignoscere natu majorem potuerunt, quum ambo inter se similes et æquales (eadem corporis specie, robore et statura) reperissent; tum vero, aut jam antea etiam, matrem interrogarunt. Nec vero etiam, cur sequentia sollicitarentur verba, satis caussæ erat. Ista, εἰδυῖαν μὲν καὶ τὸ κάρτα λέγειν ταῦτα, in Latina quidem versione eamdem in sententiam reddidi, quam Gronovius his verbis expresserat, etsi optime nosset illa aperire, quasi infinitivus λέγειν ab εἰδυῖαν penderet. Rectius vero λέγειν ταῦτα ad superiora, οὐδὲ αὐτὴν φάναι διαγινώσκειν, referetur: hoc illam (nempe, nec se internoscere natu majorem) dixisse, quum quidem vel maxime nosset, sed cuperet, etc. τὸ κάρτα, abundante τὸ articulo, vel maxime, quam maxime, ut I. 71, 5. III. 104, 14. VII. 16, 24. S.]

20. τὸν γεραίτερον] Præstantia Med. Cod. et conspirantium meritis fertur laudibus; quæ tamen sæpe modum excedunt. Πρεσβύτερον eorum scholion est, defensione indignum. An, quæso, γεραίτερος postulabit, uni adfuisse præ altero γέρας? Quid fiet ergo tot Xenophontis aliorumque dictis, in quis γεραίτερος ætate senior et amplius nihil? Wess.

38. τὸν πάντα χρόνον τῆς ζόης ἀλλήλοισι] Αὐτέων, in schedis repertum nullis, cur retinerem? Rixarum et discordiæ, animos fratrum disjungentis, Pausanias testis accedit, δίδυμοι δὲ ὄντες, διάφοροι τὰ μάλιστα ἦσαν, Lacon. c. 1. p. 205. Sunt quoque Eurysthenidarum et Proclidarum dissensionis in Musis et aliorum commentariis sempiterna monumenta. Wess.

39. τοὺς ἀπὸ τούτων γενομένους ἀμφοτέρους] Non repugnat quod scribit Livius XL. 8. sociabilem consortionem inter binos Lacedæmoniorum Reges salutarem per multa secula ipsis fuisse patriæque. Nam, privatim sæpius adversarii duo Reges Lacedæmoniorum, unanimes conspirabant in publicæ rei commodis juvandis; aut etiam inter se laudabiliter certabant περὶ τοῦ ὁπότερος πλείω ἀγαθὰ τὴν πατρίδα ἐργάσεται, ut Aristides loquitur Herodoti VIII. 79. Neque noluit Lycurgus concordem talem discordiam in civitate sua locum habere. Plutarch. T. I. p. 598. c. Ἔοικεν ὁ Λακωνικὸς νομοθέτης ὑπέκκαυμα τῆς ἀρετῆς ἐμβαλεῖν εἰς τὴν πολιτείαν τὸ φιλότιμον καὶ φιλόνεικον. Conf. T. II. pag. 232. c. 813. a. et Melanthii dictum de civitate Attica, p. 20. c. Valck.

Cap. LIII. 2. τάδε δὲ κατὰ τὰ λεγόμενα, etc.] Gronovius bene, cui rescribi nihil debuisse, ultima hujus capitis ver-

ba clamant. Est quoque periculosior sequentibus admota manus. Equidem addidi ex scriptis γὰρ δὴ, cetera bonæ notæ arbitratus. Pendet sermo ex ἐγὼ γράφω, quæ, si repetantur in ὡς εἰσὶ Ἕλληνες, nescio quid jure desideretur: nam θεοῦ ἀπεόντος a Valla versum a Deo genitum non laudo. Patrem mortalem Perseo Scriptor negat; μέχρι Περσέος, usque ad Perseum, non altius, adscendens, ut ait. Vere ergo τοῦ θεοῦ ἀπεόντος, Deo in seriem non relato. Wess.—Peropportune vero κατὰ ταὐτὰ λεγομ. dedit noster cod. F. Superiora, ait Herodotus, *soli* Lacedæmonii dicunt: (conf. c. 52, 1. ibique notata:) nunc ea referam, inquit, quæ eodem modo Græci dicunt, id est, in quibus reliqui Græci Lacedæmoniis adsentiuntur. Quod autem verba illa (lin. 5.) ὡς εἰσι Ἕλληνες ab illis ἐγὼ γράφω pendere ait Vir doctissimus, id mihi secus videtur. Arcte profecto cohærent ἀποδεικνυμένους ὡς εἰσι Ἕλληνες. Itaque participia καταλεγομένους et ἀποδεικνυμένους tamquam Græco more pro infinitivis posita cum Valla et Gron. equidem accepi. S.

10. εἴρηταί μοι] Sic melius. Εἰρέαται multitudinis est, sicuti lib. VII. 96. Persei origo Ægyptia tangitur, lib. II. 91., a qua suggillanda cavere sibi noluit Plutarchus. At unde Danaus et Lynceus, si non ex Ægypto? Ceteros consulto tacitos habuit. Wess.

Ibid. ἀπὸ δὲ Δανάης τῆς Ἀκρισίου] Hæc et sequentia quædam, alio quam invenerat ordine collocata, Plutarch. exhibet, de Herod. Malign. p. 857. E. Οἱ δὲ Δωριέων, φησὶν, ἡγεμόνες φαίνοιντ' ἂν Αἰγύπτιοι ἰθαγενέες ἐόντες καταλέγοντες (leg. καταλέγοντι) τοὺς ἄνω Δανάης καὶ Ἀκρισίου πατέρας: quæ prorsus obscuravit interpres. Ad Herodotea Plutarchus, τὸν Ἔπαφον, inquit, καὶ τὴν Ἰὼ, καὶ τὸν Ἴασον, καὶ τὸν Ἄργον ὅλως ἀφῆκεν. Epaphum in Ægypto natum omittere potuerat; Ionem, Iasum, et Argum Herodoteæ narrationi merito opposuit; neque enim hos Ægyptios origine dixerunt Græci, qui posteros Epaphi, atque adeo majores Acrisii, fatentur Ægyptios esse ἰθαγενέας, Libyen, Belum, Danaum et Ægyptum, Lyncea. Sed vituperare potius debuit Plutarch. quos habuit Herodotus auctores, non quid ipse sentiat, sed tradens quid Græci de his fabulari sueverint: hoc non in fine tantum capitis, sed et initio, significavit; ubi, Τάδε δὲ, inquit, κατὰ τὰ λεγόμενα ὑπ' Ἑλλήνων ἐγὼ γράφω, vel γράψω: ut I. c. 95. κατὰ ταῦτα γράψω. Quid sibi velit τοῦ θεοῦ ἀπεόντος (lin. 4.) mihi quidem non liquet. Valck.

Cap. LIV. 4. Περσέϊ οὐδὲν] De Persarum sententia si venerint quæ libro VII. 61. scribit, Perseum videlicet Danaës et Jovis fuisse filium, creasseque ex Andromeda Persen, unde Persicæ genti nomen; in matre patreque Græcos inter et Persas fuerit concordia, de avo lis et progenitoribus; quos una cum Acrisio a consanguinitate Persei si secluserint Persæ, Danaë Assyriæ aut Persicæ erit stirpis. Wess.

Cap. LV. 2. καὶ ὅ, τι ἀποδεξάμενοι] Reiskius ὅτι optime disparavit. In regni successione διαδέχεσθαι et ἐκδέχεσθαι sedem habent: ἀποδέχεσθαι, in rerum actu. Οἱ μέν νυν Κᾶρες οὐδὲν λαμπρὸν ἔργον ἀποδεξάμενοι, lib. I. 174. sæpissimeque alias. Wess.

Cap. LVI. 2. Διός τε Λακεδαίμονος] Sæpe quidem Lacedæmonis, Jovis filii, sed hujus Jovis, Λακεδαίμονος dicti, nusquam alibi factam invenit Meursius mentionem; et sane mirum est, si Jovem coluerint Λακεδαίμονα, hunc non ut Deum ἀρχαγέταν habitum sæpiusque commemoratum. Coluisse Lacedæmonios Ἀγαμέμνονα Δία variorum contra constat testimoniis docuitque Meurs. Misc. Lacon. I. c. 4. Suspicabatur Ca-

saub. in Athen. III. cap. 21.(Animadv. T. II. nuperæ edit. p. 175 seq.) dictum Jovem Ἀγαμέμνονα Spartanis, ut ἀρίσταρχον a Simonide; Agamemnone certe nomen antiquius ἐπιθετικῶς de Deorum rege potuit usurpari, et vera adpellationis ratio Lycophronem ceterosque latere. Athen. III. p. 99. B. Σιμωνίδης ὁ ποιητὴς ἀρίσταρχον εἶπε τὸν Δία, καὶ Αἰσχύλος τὸν ᾅδην ἀγησίλαον. Dedit ibi plura Casaubonus. Ἀγεσίλαν, inferum Jovem, attigit Bentley ad Callim. in Lav. Pall. v. 130. Ubi vulgatur in Hesych. Ἀρίστ' ἀρχὰ μία, Simonideum forte dederat Ἀρίσταρχον, Δία. Asopii vocabant Æsculapium Φιλόλαον, teste Pausan. III. p. 267. Ἄλεξιν, τὸν Ἡρακλέα, Coi, Aristid. I. p. 62. Τηλίμαχος, ἡ Ἄρτεμις dicitur in Luciani Lexiph. II. p. 335. Habet istius generis nonnulla Aristoph. Ἱπ. v. 164. Θεσμ. v. 811. Αυσ. v. 554. Valck.

5. αὐτὸν ἐν τῷ ἄγεϊ ἐνέχεσθαι] Omissa sæpius, additur in legibus interdum Atticis præpositio; velut apud Demosth. contr. Aristocr. p. 408, 54. apud Andocid. p. 12, 36. τὸν βουλεύσαντα ἐν τῷ αὐτῷ ἐνέχεσθαι καὶ τὸν τῇ χειρὶ ἐργασάμενον. Unde corrigendus Antiphon, p. 143, 19. ut, pro μήτε χειρὶ ἀράμενον, scribatur μήτε χειρὶ ἐργασάμενον, conf. Lysias pag. 18. et Markland. Valck.—De formula εἰ δὲ μὴ (ibid. ubi εἰ δὲ absque negatione exspectasset aliquis) vide Vigeri Idiot. VIII. vi. 9, ibique Zeun. Scilicet, ubi in præcedente membro nulla est negatio, ibi εἰ δὲ μὴ sin minus significat; si in præc. membro negatio est, εἰ δὲ μὴ positive intelligitur, sin, si quis id fecerit. Sic in Evang. Matth. ix. 17. Confer Indicem nostrum Græcitatis Epicteteæ, pag. 301. S.

6. ἑκατὸν δὲ ἄνδρας λογάδας ἐπὶ στρατιῆς] In delectorum virorum numero conspiratur in schedis. Trecentos alii regi stipatores custodesque circumponunt: Agidem sane οἱ τριακόσιοι ἱππῆς καλούμενοι stipabant in prælio apud Thucyd. V. 72., suntque iidem τριακόσιοι Σπαρτιητέων λογάδες, οἵπερ ἱππέες καλέονται, Themistoclem honoris caussa deducentes infr. lib. VIII. 124. An ex trecentis centeni regum præcipui in castris satellites, in acie cuncti? Conf. N. Cragium, Reip. Spart. lib. IV. 4. Jam ἐπὶ στρατιῆς, in expeditione, fingebat Cl. Reiskius, non utique præter consuetudinem, siquidem ea in voce creberrime peccatum. Tuetur vulgatum Xenoph. Laced. Reip. p. 685. F. (pag. 542. med. ed. Bas. 1569.) πάντων τούτων καὶ ἐπὶ στρατιᾶς οἱ Λακεδαιμόνιοι εὐποροῦσι, eorum omnium copiam Lacedæmonii etiam in castris, sive in exercitu, habent. Similiter p. 688. A. (p. 544, l. 16. ed. Bas.) etc. Wess.

8. ἐν τῇσι ἐξοδίῃσι] Κοιναὶ ἔξοδοι expeditiones communiter susceptæ, lib. IX. 26., etiam in Comici Nub. v. 579., cujus loco ἐξόδιον Ionibus Portus asseruit, vetere motus lectione. Cl. Gronovio adsentior. Ἐξοδίας ποιούμενοι Samnites apud Strabon. lib. V. p. 382. A. (p. 249. B. ed. Cas.) Quod ex MSS. revocatur ὁκόσους ἂν ὦν, (ibid.) scriptor suum agnoscet. Wess.—Vocabulo ἐξοδία de bellica expeditione sæpius utitur Polybius: vide Lexic. Polyb. p. 230. S.

Cap. LVII. 2. ἢν θυσίην τις δημοτελῆ] Verissime Codices. Τὰ ἱερὰ τὰ δημοτελῆ Demosth. in Neær. p. 739. esse ait τὰ ἱερὰ τὰ τῆς πόλεως. Philoni Leg. ad Cai. p. 1031. D. ἑορταὶ δημοτελεῖς, festi nationis Judaicæ dies. Junge elegans matronæ Pythagoreæ dictum in Stob. Serm. LXXII. p. 445. et Hesych. Δημοτελῆ cum Clar. Alberti adnotatione. Wess. —Cum ista vero notione θυσίας δημοτελοῦς minus convenire videri poterat quod ait ἢν θυσίην τις δημ. ποιῆται, si *quis*, etc. quod ad privatum hominem

referri videtur: fortasse igitur intelligi debebit magistratus ille, ad cujus munus curamque id pertinebat. Sed poterit etiam θυσίη δημοτελὴς intelligi sacrificium a privato homine ita institutum, ut populares ille suos vel curiales ad convivium vocet. S.

4. διπλήσια νέμοντας] Vetus mos, Homero descriptus docteque abs Eustath. explanatus pag. 72, 20. et p. 682, 50. (pag. 54, 32. et p. 557, 22. ed. Bas.) Super eo prudentissime Xenophon extr. Rep. Laced. καὶ διμοιρίᾳ γε ἐπὶ τῇ θοίνῃ ἐτίμησεν Lycurgus, οὐχ ἵνα διπλάσια καταφάγοιεν, ἀλλ' ἵνα καὶ ἀπὸ τοῦδε τιμῆσαι ἔχοιεν εἴ τινα βούλοιντο. Ceterum πρόβατα (lin. 6.) non solas esse oves, indicatum alias, neque eas utique Spartani duntaxat immolarunt. Vallæ propterea Latina, ovibus expulsis, integrata sunt. Wess.—In νέμοντας ad superius τὶς relato est familiaris Nostro transitus a singulari numero ad pluralem. S.

10. προξείνους ἀποδεικνύναι τούτοισι προσκέεσθαι] Si vel in plerisque hoc legeretur Codicibus, restitui tamen deberet προσκεῖσθαι vel προσκέεσθαι, de honore attributo adhibitum etiam Herodoto I. 118, 119. et II. 88. Τὸ προσκεῖσθαι hoc in loco per γέρας εἶναι recte interpretatur Eustath. Iliad. γ'. p. 307, 17. (p. 405. ed. Rom.) Proxenos memorat Spartanos Xenophon, Clearchum, πρόξενον ὄντα Βυζαντίων, ab Agide illuc missum, Ἑλλ. I. p. 253, 40. et IV. p. 308, 31. Pharacem Bœotorum πρόξενον. Fuerunt isti vel quales Herod. designari voluit, vel quales fuisse dubitabat Cragius de Rep. Lac. II. c. 10. Sed sicut Athenienses aliique, suos etiam habuerunt Lacedæmonii, in aliis civitatibus a se publicitus constitutos προξείνους. Apud Pausan. III. p. 223., Eleus Xenias fuisse dicitur Agidi ἰδίᾳ ξένος, καὶ Λακεδαιμονίων τοῦ κοινοῦ πρόξενος: ut Chius Hermesilaus privatim Sophocli ξένος, et πρόξενος Atheniensium, teste Ione Chio apud Athenæum XIII. p. 603. F. Publicitus etiam Alciphron Argivus, secundum Thucyd. V. 59. fuit πρόξενος Λακεδαιμονίων, et Platæensis Λάκων ὁ Ἀειμνήστου, III. 52. Distinguuntur a talibus ἰδίᾳ πρόξενοι et ἐθελοπρόξενοι dicti; quales fuerint fortasse Lacedæmoniorum Athenis Cimon, et Callias. Valck.

11. τούτοισι προσκεῖσθαι] Eustathius γέρας εἶναι τοῖς βασιλεῦσι ἐν Σπάρτῃ vere explicuit: id enim est προσκεῖσθαι, injuria mutatum. Sic lib. VII. 35. τοῖσι προσεκέετο αὕτη ἡ ἄχαρις τιμή. Portus plura. Πυθίους (lin. 12.) hinc Timæus in Lexicon intulit, ad quem bene Cl. Ruhnkenius. De iisdem Eustath. ad Iliad. Α'. p. 55, 44. (pag. 42, 7. ed. Bas.) ἦν δὲ καὶ τάγμα τι θεῶν ἐν Δελφοῖς, οἱ θεοπρόποι· οἳ καθ' Ἡρόδοτον ἐσιτεῦντο μετὰ τῶν βασιλέων τὰ δημόσια, labantis memoriæ vitio aberrans. Cicero vero præter Pythios dedisse regibus suis augurem adsessorem Lacedæmonios, memorat lib. I. de Divinat. c. 43. Wess.

22. ἢν μή τις ὁ πατὴρ, etc.] Vallam fefellit litera, μήτις in μήτηρ convertentem: neque Etonensis codicis aberratio discrepat. Matris olim sane ad filiarum sponsalia nulla auctoritas. Vere Hermione Spartana, Νυμφευμάτων γὰρ τῶν ἐμῶν πατὴρ ἐμὸς Μέριμναν ἕξει, in Euripidis Androm. v. 987. Πατρούχου παρθένου πέρι (lin. 21.) hoc ex loco Timæus Lex. p. 151., ubi docta Ruhnkenii observatio. Wess.

Ibid. ἢν μή τις ὁ πατὴρ αὐτὴν] Qualem Valla sequutus est, Codicis Eton. lectio, ἢν ἡ μήτηρ ἢ ὁ πατὴρ αὐτὴν ἐγγυήσῃ, correctoris illa videtur indocti: non mater filiam dicitur ἐγγυῆσαι, sed pater; aut, si illuc abiisset, puellam frater, vel avus paternus. Orbæ nuptias, necdum a patre desponsatæ, si plures sibi vindicarent, fieretque ἡ ἐπίκληρος, ut Athenis loquebantur ἐπίδικος,

Spartæ lis ista dirimebatur a Regibus solis; quos Herod. scribit (lin. 20.) δικάζειν μούνους πατρούχου παρθένου πέρι, ἐς τὸν ἱκνέεται ἔχειν, ἢν μήπερ ὁ πατὴρ ἐγγυήσῃ. Herodoteam vocem πατροῦχος Hesychio restituit Hemsterh. voc. Ἐμπάμονι, πατρούχῳ. conf. Timæi Lex. Platon. in Πατρούχου παρθένου, et Ruhnken. Ut ἐμπάμων, sic ἡ ἐπίκληρος dicitur ἔγκληρος in Euripid. Iphig. Taur. v. 682. VALCK.

27. δύο ψήφους τιθεμένους] Thucydidem, gravissimum Scriptorem, lib. I. 20. tacito Herodoti nomine hæc falsi arguisse, Meursii Reg. Lacon. c. 23. et Palmerii animadversio est. Equidem duo singulis regibus suffragia non largior, valdeque vereor, ut verba δύο ψήφους τιθεμένους illis contribuant. Regum absentium vicem maxime propinquos obiisse et duo posuisse calculos scribitur, tertiumque suum: totidem ergo ferebant suffragia, quot usi ambo reges fuissent, modo ne consessu abstinuissent seniorum; tulissent autem præsentes duo, singuli suum. Haud itaque bina singulis suffragia hac in descriptione. Sed rem non urgeo: falli possum." WESS.

Ibid. δύο ψήφους τιθεμένους] Denegat hanc Lacedæmoniorum regibus prærogativam Thucyd. I. 20., quem Herodotea sibi sumsisse refutanda vere monuit ante Palmer. Jo. Meurs. de Regn. Lac. c. 23. de senatorum agens et numero et dignitate, Misc. Lac. II. c. 4. Plura dederat N. Cragius lib. II. cap. 3. Civitatem memorat Indicam Diodor. XVII. 104., cujus forma regiminis Spartanæ fuerit similis quod ad Senatus auctoritatem binosque Reges e duabus semper familiis, τῶν κατὰ πόλεμον πρωτευόντων ἡγουμένους. Ne Regum potestas in tyrannidem degeneraret, Lycurgus, secundum Platonem Epist. VIII. p. 354. B., φάρμακον ἐπήγαγε τὴν τῶν γερόντων ἀρχὴν, καὶ τὸν τῶν Ἐφόρων δεσμὸν τῆς βασιλικῆς ἀρχῆς σωτήριον. Insignis ejusdem locus est T. II. pag. 692. A. Curia τῶν γερόντων ceterorumque annuorum magistratuum tribunalia ubi fuerint Spartæ tradit Pausan. III. p. 231., τῆς τε Γερουσίας βουλευτήριον, καὶ τῶν Ἐφόρων καὶ Νομοφυλάκων καὶ καλουμένων Βιδιαίων ἀρχεῖά ἐστιν ἐπὶ τῆς ἀγορᾶς: in quibus corrigendum arbitror, καὶ Νομοφυλάκων καλουμένων Βιδιαίων. Hi annui magistratus, Ephori et Bidiæi, sive Νομοφύλακες, erant πέντε ἀριθμὸν ἑκάτεροι secundum Pausaniam: contra οἱ Γέροντες, numero XXVIII, διὰ βίου ταύτην ἔχοντες τὴν τιμὴν, Plutarch. T. I. pag. 597. E. Hinc intelligi poterit Xenoph. Ἑλλ. III. pag. 289, 20., ubi numerare jussus ὁπόσοι εἶεν Σπαρτιᾶται ἐν τῇ ἀγορᾷ, dicitur ἀριθμήσας βασιλέα τε καὶ Ἐφόρους καὶ Γέροντας καὶ ἄλλους ὡς τεσσαράκοντα. VALCK.

CAP. LVIII. 4. λέβητα κροτέουσι] Necesse non videtur, ut unum omnes lebetem pulsarint; neque requirunt opportune scripta Scholiastæ Theocriti Idyl. II. 36. καὶ παρὰ Λάκωσι βασιλέως ἀποθανόντος εἰώθασι κρούειν λέβητα, ubi Meursius λέβητας, quemadmodum in Herodoti schedis pluribus. Magnas autem turbas movit καταμιαίνεσθαι, (lin. 7.) variisque conjecturis, quibus non utor, ansam dedit. Possunt utique μιαίνεσθαι dici, quorum caput aut corpus luto aliave re turpatur, ut χεῖρα μιηνάμενος Nicand. Alexiph. v. 253., et quidni καταμιαίνεσθαι, præsertim cum talia in luctu frequentarentur? WESS.—Nota Romanorum formula, luctu *squalere*, in luctu et *squalore* esse. Nescio an eodem pertineant οἱ μυγμοὶ, quibus in privatorum hominum obitu abstinere Spartani, ex Lycurgi legibus, debuerunt, referente Plutarch. in Institut. Lacon. p. 238. D. S.

12. ἐν πένθεϊ δεῖ Λακεδαιμονίους etc.] Recepta Codicum lectione, τῶν περιοικίδων

ἀναγκαστοὺς, sic ista capienda judico: necesse est ut, præter Spartiatas, funus vel inviti comitentur ceterarum urbium Laconicarum incolæ certo numero. De περιοίκοις forsan alibi dicetur. Voces χωρὶς Σπαρτιητέων recte ceperunt N. Cragius de Rep. Lac. II. p. 107. et L'Auteur des Essais de Critique pag. 179. (nempe præter Spartanos, juxta cum Spartanis; (conf. I. 106, 5.) non, exceptis Spartanis, ut H. Steph. cum Camerar. aut absque Spartanis, ut imperite Gronov. posuerat.) Ἀριθμῷ, hic frustra tentatum, significat certo numero, vel definito. Lucian. T. III. p. 302., τὸ μὲν ἀργύριον μηδὲ ἀριθμῷ ἄγειν αὐτὸν, ἀλλὰ μεδίμνῳ. T. I. pag. 750. 57. Thucyd. II. 72. Valck. — Ubi ait Herod. ἐκ πάσης Λακεδαίμονος, Lacedæmonem patet hic τὴν Λακωνικὴν, Laconicam terram intelligi, quemadmodum VII. 234. 9. S.

13. τῶν περιοίκων ἀναγκαστοὺς] Ex vulgata ὀνομαστοὺς formavit Cl. de Pauw, honoratiores ac nobiliores explanans; quales fortasse inter Spartanorum περιοίκους exiguo numero, homines quippe contemtissimæ et pæne servilis conditionis, meritoque ab Isocrate deploratæ, Paneg. pag. 67. E. et uberius Panath. pag. 270. c. ed. Steph. Quod autem schedæ offerunt, id longe melius, stabilitumque Æliani auctoritate, Var. VI. 1., ubi de Spartanorum in Messenios, itidem περιοίκους, acerbitate, τὰς ἐλευθέρας (γυναῖκας) εἰς τὰ πένθη βαδίζειν ἠνάγκαζον, καὶ τοὺς ἀλλοτρίους καὶ μηδὲν σφισι προσήκοντας νεκροὺς κλαίειν. Nihil certe acconmodatius. At gravis tria ista (lin. 14.) καὶ αὐτέων Σπαρτιητέων urget suspicio, tum quoniam ex duobus, illisque bonæ notæ, exsulant codicibus, tum maxime, quod turbæ plangentium Spartanos eximant præcedentia χωρὶς Σπαρτιητέων: (at de his verbis vide paullo ante notata.) quippe genuinos cives ac Spartanæ urbis incolas lib. VII. 234., quibus Lycurgi decretum τὰ πένθη καὶ ὀδυρμοὺς vetabat, Instit. Lacon. Plutarchi, p. 238. D. Atque hæc efficere possunt, pro alienis ut putentur. Wess. —Verba ista, καὶ αὐτέων Σπαρτιητέων, nisi temere prorsus et casu omissa sunt in codicibus nonnullis, consulto abjecta primum fuere ab homine, qui ista, χωρὶς Σπαρτιητέων, (l. 12.) in eamdem partem acceperat, quæ Wesselingio et Gronovio placuit. Quod vero de Lycurgo, τὰ πένθη καὶ ὀδυρμοὺς vetante, ex Plutarcho refert Vir doctissimus, id ad privatorum hominum, non ad regum, obitum spectare, recte Larcherus monuit. Nam, regum quidem obitum ipsos quoque in urbe Spartanos ingenti luctu prosequi debuisse, et superiora, et quæ his mox subjiciuntur, abunde declarant. S.

19. Regis in prœlio mortui effigiem ἐν κλίνῃ εὖ ἐστρωμένῃ dicuntur ἐκφέρειν, si nempe cadaver commode Spartam non posset deportari. Peregre mortuus Agesipolis ἐν μέλιτι τεθεὶς καὶ κομισθεὶς οἴκαδε ἔτυχε τῆς βασιλικῆς ταφῆς. Xenoph. Ἑλλ. V. p. 330, 3. Valck.

21. ἐπεὰν δὲ θάψωσι] Eradicata hæc tria verba voluit vir Celeber. ob Medicei negligentiam, addita disputatione, quam considera. (nempe: et videbis quam sit absurda.) Mihi turpe est, concordiæ scriptorum Codicum obluctari, præsertim in facillima et plana verborum sententia. Justitium, functo Persarum rege, quot fuerit dierum Brissonii quæsivit exemplo Jo. Alb. Fabric. ad Sextum Philosoph. lib. II. adv. Gramm. p. 296. Wess.

Cap. LIX. 1. ἐπεὰν —— ἄλλος ἐνίστηται βασ.] Hic scribi non potuit ἀνίστηται, neque supra dederat βασιλέα ἐνεστεῶτα, III. 66. ubi in sequenti cap. conjecturam, ἐνιστάμενος, Codices firmarunt. Quod sequitur (lin. 3.) ὁ ἐσιὼν,

ἐς τὴν ἀρχὴν videlicet, vel τὴν βασιληΐην, eodem sensu ponitur, quo sæpe dicuntur εἰς τὴν ἀρχὴν εἰσιόντες, qui magistratum ineunt. Valck.

Cap. LX. 2. ἐκδέκονται τὰς πατρῴας τέχνας] Ex lege Sesostridis, qua sancitum μηδένα καταλιπεῖν τὴν πατρῴαν τέχνην, Dicæarcho teste in Schol. ad Apollon. Rh. IV. 273. Confer Diodorum lib. I. 74. Mox (lin. 4.) καὶ οὐ κατὰ λαμπ. clar. Reiskius conjiciebat. Wess.

Ad. l. 4. ait Bothius: Nisi gravius subest ulcus. reponendum certe οὐδὲ κατὰ, etc. S.

Cap. LXI. 3. φθόνῳ καὶ ἄγῃ] Valckenario Nostro Dissert. de Scholiis Hom. ineditis, p. 120. sanitatem vocabulum debet. Suidas Ἄγη—παρ' Ἡροδότῳ βασκανία: gemina Etymologus; nec longe ab instaurato recedit ἄγει duorum Codicum. Pindari de fraudulento et δολίῳ cive, Pyth. Od. II. 151. ὅμως μὰν σαίνων ποτὶ πάντας ἄγαν πάγχυ διαπλέκει, huc adplicuit Cl. Reiskius; verti enim debere invidiam, non valde, ut vulgo solet. Wess.

Ibid. φθόνῳ καὶ ἄτῃ χρεώμενος] Dudum indicatum ἄγῃ recuperabit Herodotus, hic forsan etiam Vallæ lectum, vertenti, invidia et odio. Non de nimio tantum admirationis adfectu, sed et illinc orta invidia, Homerum aliosque Poëtas verbum frequentasse Ἀγάασθαι vel Ἀγάζεσθαι, in Hesychio servata monstrant præter Ἀγᾶσθαι, et Ἀγάσσατο· Ἀγάσασθαι· Ἀγάσησθε· Ἀγασσάμενοι· Ἀγαιόμενον· Ἠγάσατο. Illuc referenda sunt ex eodem Ἄγασις, φθόνος: Ἀγαστής, βάσκανος: et forsan, quod habet ex Æschyli Thressis, Ἀγαῖς, ζηλώσεσιν. Secundum Eustath. in Od. ι'. p. 212, 51., τὸ Ἀγάασθαι φασὶν οἱ παλαιοὶ τρία σημαίνειν· τὸ θαυμάζειν, τὸ φθονεῖν, τὸ μισεῖν. Idem in Iliad. α'. p. 1501, 1. scripsit ἀγαιομένους, καὶ ὡς ἂν Ἡρόδοτος εἴποι φθονοῦντας: Herodoti respiciens locum VIII. 69., quo dicuntur Persæ ἀγαιόμενοί τε καὶ φθονέοντες τῇ Ἀρτεμισίῃ. Nostro loco genuinam legerunt vocem ἄγῃ Suidas et Etymologus, (p. 9. lin. 1.) sed hujus in Edd. Herodoteo nomen Herodiani male fuerat substitutum. In his permutandis sæpissime fuisse peccatum docuit Clar. Wesseling. in Diss. Herod. In Scholiis ineditis ad Iliada Homeri, quæ ex Codice descripsi Clar. I. I. Wetstenii, ubi scribi debuerat Ἡρωδιανὸς, sæpe scribebatur, Ἡρόδοτος: velut ad Iliad. β'. v. 8., Ἡρόδοτος μὲν τὸ Ἴθι ἐνεστῶτος φησὶν εἶναι: ad Ἰλ. δ'. 66., ἐν τοῖς ἐπιμερισμοῖς λέγει Ἡρόδοτος ὅτι μετοχή ἐστι (τὸ Ὑπερκύδαντας:) similiter ad κ'. 67. et σ'. 10. Valck. — In Scholiis Venetis a Villoisono editis, quæ, ut jam alias monui, eadem fere sunt cum Basileensibus, locis a Valck. citatis recte Ἡρωδιανὸς legitur. S.

13. καλλίστη ἐξ αἰσχίστης γινομένη] De eadem Pausan. III. (cap. 7.) p. 220., παρθένον μὲν τῶν ἐν Λακεδαίμονι εἶναι φασὶν αἰσχίστην, γυναικῶν δὲ τὸ εἶδος καλλίστην ὑπὸ Ἑλένης γενέσθαι. More suo multis fabulam enarrat Herodotus; cujus τὸ Φοιβήϊον ἱρὸν quale fuerit, docet Jo. Meurs. Misc. Lacon. I. c. 5. Valck. — Apud Pausan. l. c. ὑπὸ Ἑλένης perperam ab Interprete post Helenam redditur. S.

19. ὕπερθε τοῦ Φοιβηΐου ἱροῦ] Pausanias Φοιβαῖον non procul a Therapna, inque eo Castorum fanum locat lib. III. 20. Hinc Meursius "Verba, inquit, illustro, et, ὕπερθε τοῦ Φοιβηΐου ἱροῦ, sic expono, supra Phœbi fanum: ut Dioscurorum id intelligatur, quod dedicatum in Phœbæo, ex Pausania cognoscimus." Misc. Lacon. lib. I. 5. Quod demiror; siquidem Helenæ templum scriptor limpide indicavit. Voluit-ne vir doctus, Helenam fratribus fuisse contubernalem πάρεδρον, eodemque in fano cultam: Id vero os-

tensum oportuerat. Orationem ex schedis animavi et auxi, τῶ (rectius τὸ δ') ἐστὶ ἐν τῇ Θεράπνῃ scribens. Rem ipsam attigit Pausanias III. 7. Wess.

26. ἱρῶσθαι δὲ] Quod Florentiæ ἱρῶσθαι δὲ maluerunt, placuit vehementer Gronovio; cui quidem schedæ omnes, si numero eximas Ask., refragantur, Græcique sermonis habitus. L. Küsteri animadversionem Bibl. Ant. et Nov. Jo. Clerici T. V. pag. 404. evolve; mihi namque impero silentium. Wess. — Vitiosum ἱρῶσθαι cum Med. et Ask. nostrum etiam cod. F. inquinavit. S.

Cap. LXII. 1. ἔκνιζε ἄρα τῆς γυναικὸς ταύτης ὁ ἔρως] Simili figura Pindarus Pyth. X. fin. καὶ γὰρ ἑτέροισιν ἑτέρων ἔκνιξε φρένας: et Isthm. VI. 74. ἀδιὰν δ' ἔνδον μιν ἔκνιξε χάρις. Nec alia Euripidis Med. v. 567. εἴ σε μὴ κνίζοι λέχος. Paullo diversior infra lib. VII. 10, 4. Wess.

Ibid. τὸν δὲ Ἀρίστωνα ἔκνιξε] Istius mulieris amor Aristonem *pungebat*. In Glossar. et Suida Ἔκνιζεν redditur ἔδακεν, adhibitum etiam VII. c. 12. Sed, ut hic, sæpe designat Sophocli dictum ἔρωτος δῆγμα: Xenoph. pag. 516, 13. κνῆσμα. vid. Schol. in Aristoph. Plut. v. 975. In amore γλυκὺς ὀδοὺς ὁ τοῦ πόθου δάκνει, Lucian. II. p. 400. Plutarch. T. I. p. 602. ἔκνιζεν αὐτὸν οὐ μετρίως ὁ — ἔρως. Aptissima dedit ὁ πάνυ in Miscell. Obs. VI. p. 303. Rarius paulo post (lin. 7.) ἔρκους ἐπήλασαν, obvium et lib. I. cap. 146. Valck.

13. ἀπίω ἀπάγεσθαι] Ionicam verbi speciem mutarunt Med. et alii pro arbitrio, cui obedire non libet. Superiore libro c. 107. καί μιν ἀπίω ἐντυλάμενος. Utrumque Portus in Lexicon addidit, beneque explicuit. Wess.

Cap. LXIII. 2. τὴν δευτέρην (loco olim vulgati τὴν δευτέραν) mos nationis adprobat. Talia autem continuo admonere, arbitror supervacaneum. Wess.

5. ἐν θώκῳ κατημένῳ μετὰ τῶν ἐφόρων] Interpretatur Pausanias ἐν Βουλῇ. lib. III. 7. p. 221. idque optime. Herodotus exemplo Homeri Odyss. ς'. 3. Οἱ δὲ θεοὶ θῶκόνδε καθίζανον, id est, εἰς συνέδριον, sicuti Eustathius, Hesychius, aliique docent. Statim τὸν χρόνον, τῷ ἠγάγετο, (lin. 6.) reduxi pristinam in sedem. Nihil autem verius ἐπὶ δακτύλων συμβαλ. (lin. 7.) quod et in Lexica immigravit et limpidissima circumfusum luce est abs summo viro Jo. Fr. Gronovio Lection. Plautin. p. 222. Wess.

5. ἐν θώκῳ κατημένῳ] Filii nativitas Aristoni nunciata dicitur apud Pausan. p. 221. μετὰ τῶν Ἐφόρων καθημένῳ τηνικαῦτα ἐν βουλῇ: in *senatu* sedenti, Berglero ad Alciphr. p. 108. Nostro non dicitur sedisse tum in curia μετὰ τῶν Γερόντων, sed in consessu cum Ephoris. Τὸ συνέδριον, ut Homerus, θῶκον vocat Œnomaus Eusebii, Præp. Ev. V. p. 223. c. δοκεῖ μοι ὁ Λυκοῦργος οὕτως οὐκ ἐσχηκέναι τιτθὴν, οὐδὲ σὺν θώκῳ πρεσβυτέρων οὐδέποτε κεκαθικέναι: ubi legendum videtur σύνθωκος, consessor. Ephororum autem ἀρχεῖον proprio nomine vocant Ἐφορεῖον. Ælian. Nat. An. XI. 19. Pantelidas Lacedæmonius καθήμενος ἐν τῷ Ἐφορείῳ ὑπὸ κυνῶν διεσπάσθη. Laudator Agesilaum in Asia non minus Ephoris paruisse scribit, p. 26. ἢ εἰ ἐν τῷ Ἐφορείῳ ἔτυχεν ἑστηκὼς μόνος παρὰ τοὺς πέντε. Valck.

6. ἐπιστάμενός τε τὸν χρόνον, ἐξ ὅτευ] Postremum nisi plures exhibent Codices, mihi videretur interpretamentum genuinæ voculæ τῷ, quam Valla legit. Eidem quoque repertum, et in Arch. probatum Berglero recte restituit Gronov. in proximis: καὶ, ἐπὶ δακτύλων συμβαλλόμενος τοὺς μῆνας, εἶπε ἀπομόσας, οὐκ ἂν ἐμὸς εἴη. Eleganter Pausan. p. 221. Ἀρίστων, ait, ἅτε τῶν ἐν Ἰλιάδι ἐς τὴν Εὐρυσθέως γένεσιν πεποιημένων λήθην, ἢ μηδὲ τὴν ἀρχὴν συνεὶς αὐτῶν, οὐκ ἔφη

τῶν μηνῶν εἶναι καὶ αὐτοῦ τὸν παῖδα. Duas ponit ibi conjecturas Kühnius, quarum altera dubio vacat, dummodo paululum adjuvetur: Pausaniæ scribi solet εἵνεκα: hoc facile transiit in εἶναι καὶ, ut apud Stobæum p. 524, 6. vox μαινίδων in μὲν εἰδῶν, in loco Teletis, et p. 415, 39. verba Hieroclis, οἷα δὲ κηδεμὼν, depravata sunt in οἷα δοκεῖ δαίμων: hoc præcepit Bentleius. In Pausaniæ verbis, τῶν μηνῶν εἵνεκα significat, menses quod attinet, vel mensium habita ratione: sic loquitur Pausan. IV. p. 368. τύχης μὲν χρηστῆς εἵνεκα καὶ διὰ λαμπρότητα ἔργων ἴσμεν Ἀλεξάνδρῳ — πλέον. Dion Chrysost. XXXVII. p. 463. B. διαβολῆς μὲν ἕνεκα καὶ Σωκράτης εἴη τῶν νέων διαφθορεύς. Valck.

[8. οὐκ ἂν ἐμὸς εἴη. Meus non fuerit; meus vix esse potest. Sed conf. c. 65, 16. et vide Hoogev. ad Viger. VIII. 2, 8. S.]

Cap. LXIV. 4. διὰ τὰ Κλεομένεϊ διεβλήθη] Fuisse olim καὶ διὰ τὰ, aut simile quidpiam, in suspicionem Cl. Reiskii incidit: neque enim unam judicari, quæ in regni amittendi periculum Demaratum conjecerit, caussam. Offensus sane erat Cleomeni ob illa, quæ recensentur. Id hic διεβλήθη, et lib. V. 35. καὶ Μεγαβάτῃ διαβεβλημένος. Euripides Hec. v. 863. Ἀχαιοῖς εἰ διαβληθήσομαι: et Iphig. Aulid. v. 1372. μὴ διαβληθῇς στρατῷ. Qua in dictione, ut antea significatum, lapsus vertentium est creberrimus. Vide Cel. Duker. in Thucyd. VIII. 82. Wess.—διὰ τὰ Ionum idiomate idem ac διότι, eo quod. S.

Cap. LXV. 2. τῷ Μενάρεος τοῦ Ἅγιος] Vitiosum τοῦ Ἅγιος nomen est. In familiæ Leutychidis serie lib. VIII. 131. Λευτυχίδης ὁ Μενάρεος, τοῦ Ἡγησίλεω. Avus ergo sermone Spartano Ἀγησίλαος: quem eundem agnovit Demaratus, quippe filius Aristonis, nepos Agesilai. Video equidem Aristonem τὸν Ἀγασικλέους scribi in Pausania lib. III. 3. male, nisi fallor. Hinc consequens, ut fratres fuerint patrueles Leutychides et Demaratus. Potest tamen hoc in conjectura manere; nam, quæ Gronovius ad Agidem hunc protegendum lib. VII. 204. adscripsit, non bene, qui meus est stupor, adsequor. Wess.—Nempe ibi Agidem, Eurysthenis filium, cum eo qui hic Agis nominatur ex Proclidarum familia, confudisse Gronovius videtur. Superest, ut aut h. l. Ἡγησίλεω, loco Ἅγιος, aut VIII. 131, 5. Ἅγιος sive Ἥγιος, loco Ἡγησίλεω sive Ἡγησιλέω, legendum censeamus; nisi statuendum fuerit, binominem fuisse Leotychidæ avum. Scripsi autem hujus viri nomen Leotychiden ex pervulgato inter Græcos usu, pro quo Λευτυχ. Ionico more Herodotus usurpavit. S.

5. ἦν ἐχθρὸς τῷ Δημ. μάλιστα, etc.] Aut jungenda sunt μάλιστα γεγονὼς διὰ πρῆγμα τοιόνδε, id est, διὰ πρῆγμα μάλιστα τοιόνδε, prout ceperat Valla; aut hic quoque more suo scripserat, ἦν ἐχθρὸς τῷ Δημαρήτῳ τὰ μάλιστα (vel ἐς τὰ μάλιστα) γεγονὼς, id est ὁμοίως τοῖς μάλιστα. εἶναι φίλους τὰ μάλιστα legitur II. 147. φίλοι ἐς τὰ μάλιστα, VI. 89. ξεῖνοι ἐς τὰ μάλιστα, I. 20. Similiter adhibentur ἐς τὰ μέγιστα· ἐς τὰ πρῶτα· εἰς τὰ ἔσχατα. Valck.—Sed hæc quidem non admodum hujus erant loci. S.

[11. ἐκ τῆς Κλεομένεος προθυμίης] Fuit quum Κλεομένεος pro genitivo objecti accipiens, intelligebam studio in Cleomenem, studio gratum ei faciendi; sicut ἐκ ῥηστώνης τῆς Δημοκήδεος, III. 136, 7. At, non tam studio gratificandi Cleomeni, quam odio Demarati et cupiditate ductum in regiam dignitatem ei succedendi, credibile est, morem Cleomeni gessisse Leotychidem. Itaque rectius intelligetur, de Cleomenis *consilio*, coll. I. 124, 6. S.]

12. οὐκ ἱκνεομένως] Brevi sequetur

εὖτι ἱκνευμένως, quod cur priore pejus judicaverit H. Stephanus in Recens. Vocum Herodoti, caussam non exputo, quandoquidem comma præfert Ionicum· Glossæ MSS. ex quibus (sua hausit) Corinthus, οὐ προσηκόντως, οὐ καθηκόντως exponunt, neque Hesychius suum ἱκνευμένως aliter. Stephanum adi et cap. 86. hujus Musæ. Wess.

Ibid. οὐκ ἱκνεομένως βασιλεύειν] In Glossario redditur et in libello de Dialectis, οὐ προσηκόντως. Rex legitimus est, ἐς τὸν ἱκνέεται ἔχειν (τὴν βασιληΐην) lib. VI. c. 57. Quinam ἱκνεομένως censerentur Spartæ βασιλεύειν, Cragius ostendit de Rep. Lac. II. c. 2. Herodoteum ἱκνεομένως tractavit H. Steph. in Vocum Herod. Recens. p. 728. Conf. Foesii Œcon. Hippocr. in Ἱκνεύμενος χρόνος. In oraculo apud Demosth. p. 609, 103. pro ἐνιχνεύμενα ἀμεραιτιλεῖν τοὺς ποθ. κατὰ τὰ ἀγημένα, corrigendum censeo: (τὰ πάτρια τοῖς ἀποφθιμένοις) ἐν ἱκνευμένᾳ ἁμέρᾳ τιλεῖν τοὺς ποθήκοντας καττὰ τεταγμένα. Valck.

Cap. LXVI. 3. ἀνωΐστου δὲ γινομένου] Vallæ Latina, quum ergo nihil suspicionis exstaret de Cleomenis providentia ad conciliandam Pythiam, quadam tenus laudavit Portus; cujus a judicio non abhorret Küsterus ad Suidæ Ἀνώϊστος. Fateor ἀνώϊστον tantundem ac ἀνυπονόητον sæpe valere, ponique de inproviso et inspirato. Ἀγγελίης ἤκουσεν ἀνωΐστου Μελίσσα, Epigr. Anth. lib. I. c. 80. p. 162. (Anal. Brunck. T. II. p. 136. num. 17.) Μῦθος ἀνώϊστος, πότμος ἀνώϊστος, in Apoll. Rh. III. 670. et 799. Quæ, tametsi plura aggerantur, Vallæ non proderant; siquidem simile nihil in hac narratione: ne adjungam, Latina ista ad intelligendum esse inplicatissima. Agnovit pro sua prudentia H. Stephanus: at quod refingit ipse, nulla lectionis addita caussa, ἀνωστοῦ δὲ γινομένου, potuerat in tenebris latere. Voluit fortasse, repulsum indicari Demaratum. Quid vero tum fiet sequentibus? Optime locum expedivit Valckenarius ad lib. I. 157. ἀνοιστοῦ reponens; quæ et Pavii sententia: ex ἀνοίω lib. VII. 149. περὶ μὲν σπονδέων ἀνοίσειν ἐς τοὺς πλεῦνας. Quare ἀνοΐστου sive ἀνοιστοῦ δὲ γινομένου, re vero relata. Sic fluit leniter oratio. Wess. — Comparari certe debet cum istis, quæ prostant lib. I. c. 157. ἐς θεὸν ἀνῷσαι τὸν ἐν Βραγχίδῃσι: ubi quædam sunt adscripta. Valck.

5. προσεταιρίζεται Κλεομένης Κόβωνα] Reddendum est, sibi conciliat, vel in partes suas pertrahit, Thucyd. I. 57. τοὺς Κορινθίους προσεποιεῖτο. Aristoph. Eq. v. 215. τὸν δῆμον αἰεὶ προσποιοῦ: docte Bergler. semper fac plebem tuam. Propria significandi dote Hegesistratus dicitur προσποιησάμενος ξύλινον πόδα, Herod. IX. 36. Valck.

Cap. LXVII. 4. αἱρεθεὶς ἀρχὴν] Eustathii additamento carent schedæ, neque delectatur Herodotus. (At nimirum non juncta intelligi debent αἱρεθεὶς ἀρχὴν, sed ἦρχε ἀρχήν.) Spartanorum Γυμνοπαιδίας (lin. 5.) præterire licet, uberrime explanatas eruditorum curis. Unum consule Dav. Ruhnkenium ad Timæi Lexic. p. 54. (p. 73. ed. sec.) Wess.

5. θεωμένου δὲ τοῦ Δημαρήτου] Dederat forsan, ἡγεομένου: id est, quum esset τῶν χορῶν ἡγεμὼν, sive χοροποιός. Fuisse ἄρχοντα monstrant vicina, ἦρχε αἱρεθεὶς ἀρχὴν, et, ὁκοῖόν τι εἴη τὸ ἄρχειν. Hujus Laconici festi moderatorem χοροποιὸν vocat Plutarch. T. II. p. 208. c. vid. clar. T. Hemsterh. in Aristoph. Plut. p. 331. 332. De eodem festo loquens Sosibius apud Athen. XV. p. 678. B. τοὺς προστάτας memorat τῶν ἀγομένων χορῶν ἐν τῇ ἑορτῇ ταύτῃ. Non puerorum tantum, sed et virorum, chorum in hoc fuisse festo liquet ex Xenoph. Ἑλλ. VI. p. 349, 14. vid. Meursii Orchestra,

in Γυμνοπαιδίᾳ, et Clar. D. Ruhnken. ad Timaei Lex. p. 54. Valck.

7. ἐπὶ γέλωτί τε καὶ λάσθῃ] Ultima prave deficiunt Fragm. Parisino. Philaenidis nomine Aeschrion Samius apud Athen. lib. VIII. 3. p. 335. c. Μή μ' ὦ μάταιοι ναῦται, —— χλεύην τε ποιεῦ καὶ γέλωτα καὶ λάσθην: pro quo Anthol. lib. III. 10. p. 328. καὶ γέλωτα καὶ λέσχην, non quidem insuaviter, tamen ex scholio. (λάσθην restituit Brunck, Analect. T. I. p. 189.) Magnus Animadversor λάσθην hinc et ex Suida declaravit, pariterque Ezech. Spanhemius Diss. de Num. Us. XIII. p. 522. Verum porro est τῷ ἐπειρωτήματι (lin. 9.) ex gentis adsuetudine, qua ἐπειρώτησις dant sequentia. Wess.

8. ὁκοῖόν τι εἴη τὸ ἄρχειν μετὰ τὸ βασ.] Eustathius in Iliad. β'. p. 178, 13. differentiam esse inter ἄρχειν et βασιλεύειν δηλοῖ, inquit, Λευτυχίδης, ὃς Δημάρατον ἐκπεσόντα τῆς βασιλείας, εἶτα εἰς ἀρχὴν (cur non εἶτα ἄρχειν?) αἱρεθέντα, ἠρώτα, φασὶ, γελῶν, ὁκοῖόν τι εἴη τὸ ἄρχειν μετὰ τὸ βασιλεύειν. Apte Leutychidis illud comparavit clar. Wess. ad Herod. I. 129. ubi Harpagus Astyagen εἴρετο,—— ὅ τι εἴη ἡ ἐκείνου δουλοσύνη ἀντὶ τῆς βασιληΐης. Reputantem facit Jugurtham Sallustius Bel. Jug. c. 66. quam gravis casus in servitium ex regno foret: ubi vid. Jos. Wasse. Ut ista Harpagus, sic haec Leutychides rogabat ἐπὶ γέλωτί τε καὶ λάσθῃ. Glossar. Herod. Λάσθη, αἰσχύνη. Ubi junxit γέλωτα καὶ λάσθην Aeschrion Samius Athen. VIII. p. 335. c. Herodotea dedit et alia Casaub. p. 583. (Animadv. T. IV. p. 504. nuperae edit.) Valck.

Cap. LXVIII. 1. ἐσθεὶς ἐς τὰς χεῖράς οἱ τῶν σπλάγχνων] Notissimus in adjurationibus supplicationibusque aras tangendi et victimarum prosicia mos docte explicatur ad Appianum Iber. p. 431. ab Henr. Stephano, nisi si tamen Tollius omnia ista descripserit ex Des. Heraldi Digress. XVI. libri primi ad Tertull. Apologet. Sunt enim ita gemina germana, ut nihil mage. Atque hoc opinor, Stephano accepta ea docti ferunt interpretes Thucyd. V. 47. Mox (lin. 3.) θεῶν τε τῶν τε ἄλλων καταπτόμενος, alios deos Jovemque *antestatus* confirmatur lib. VIII. 65. et Eustathii interpretamento ad Hom. pag. 155, 28. (p. 117, 34. ed. Bas.) Wess.—Adnotationem de more in adjurationibus aram tangendi et ipsorum sacrorum partem manu tenendi quam, putide dissimulato auctoris nomine, Alex. Tollius ad Appiani Hist. Hispan. (cap. 9. nostrae edit.) adposuit, eam Desiderii Heraldi esse, opportune nos Vir doctissimus docuit; quod nobis tunc, quum eamdem (T. III. nostri Appiani p. 212. seqq.) recudendam curavimus, non erat compertum. S.

8. φασί σε ἐσελθεῖν παρὰ] Duas literas male repetitas, et genuinum arbitror quod margo praebet Steph. φασί σε ἐλθεῖν παρὰ τῶν οἰκετέων τὸν ὀνοφορβὸν quomodo legitur in proximis, et saepius alibi; forsan olim etiam positum II. 112. (II. 115, 17.) eodem sensu, quo dixit Aeschylus ἆσσον ἥκειν, in Ὅπλων κρίσει, non intellectum Stanleio, 'Αλλ' 'Αντικλείας ἆσσον ἦλθε Σίσυφος, apud Schol. ad Soph. Aj. 191. Anticliam propius accessit, vel tetigit Sisyphus; ex isthoc contactu natum ferebat Ulyssen Ajax. Quae vectorem nondum tulerat triremis, virgo illinc venuste dicitur Aristoph. Eq. v. 1303. ἥτις ἀνδρῶν ἆσσον οὐκ ἐλήλυθε. Valck. — Conf. ad. II. 115, 17. notata. S.

9. Ἐγὼ δέ σε ἂν μετέρχομαι τῶν θεῶν] Non displicet scriptura Codicum, ἐγὼ ὦν σε: priori tamen detraho nihil. At πρὸς, imperio tot schedarum, exsulare debet, intelligendum tacite. Convenit Euripid. Hec. v. 740. (752.) ἱκετεύω σε τῶνδε γονάτων καὶ σοῦ γενείου δεξιᾶς τε. Multa Erasmus Vindingius ad ejusdem

Fabulæ, v. 147. Mox (lin. 10.) εἴ περ significantius. Wess.

9. Ἐγὼ δέ σε ἂν μετέρχομαι] Idem significat Sophocleum, σὲ πρὸς θεῶν ἱκνοῦμαι, te per Deos obsecro, in Aj. v. 589. Ex similibusque liquet, quomodo venerit in istam significandi vim μετέρχεσθαι. σὲ ἱκέτης ἱκνοῦμαι, in Soph. Phil. 471. idem est ac σὲ λιτῇσι μετέρχομαι. (cap. 69, 1.) In hoc autem familiari Demarati cum matre colloquio suavissima Herodoti elucet ἀφέλεια: quale illud est proximum, (lin. 10.) οὔτε γάρ, εἰ πεποίηκάς τι —, μούνη πεποίηκας, μετὰ πολλέων δέ. Cicero Tusc. III. 33. Consolatio — usitata est, et sæpe prodest: "Non tibi hoc soli:" quæ de tragœdia petita sunt. Hoc argumento Merope se solabatur Euripidis apud Plutarch. T. II. p. 110. D. Paulo post (lin. 13.) elegans obtinet in istis contracta locutio, τεκεῖν γὰρ ἄν οἱ καὶ τὰς προτέρας γυναῖκας: plene fuisset dicendum, εἰ γὰρ ἐνῆν, (nempe σπέρμα παιδοποιόν,) τεκεῖν ἄν οἱ καὶ τάς, etc. Sic in familiari præsertim sermone loquebantur. Aristophanes exemplo sit: Plut. ver. 427., οὐ γὰρ ἂν τοσουτονὶ ἐνέκραγες ἡμῖν: non enim alioquin tantum clamoris edidisses: nec hic vim vocularum istarum expressit Bergler. neque in Eq. v. 1335. Vesp. 1135. Lys. 25. Valck.

Cap. LXIX. 8. οὐκ ὑπεδέκετο] Corrigit docti viri conjectura οὐκ ἀπεδέκετο, quod haud scio an vulgato præferri debeat. Supra Democedes lib. III. 130. ὁ δὲ οὐκ ὑπεδέκετο, cum negaret se nosse. Portus utrumque jure conparavit. Quod deinceps in MSS. (lin. 10.) ὀλίγῳ τι πρότερον, id editum exstat lib. VIII. 95. ubi Arch. at alii ὀλίγον τι πρότερον. Sed in talibus crebra mutatio. Wess.

14. τὸ καλέουσι Ἀστραβάκου] Diligentiæ debemus Pausaniæ lib. III. 16. p. 248. Ἀστραβάκου καλούμενον ἡρῷον. Clementi Alex. Protrept. p. 35. itidem Ἀστράβακος. Belle ergo Valla et scripti; ex quibus ἀναιρέατο Arch. (lin. 16.) tale est, ut Ionum more non abeat, et plausum, modo et alii addicerent, posset auferre. Verissime (mox, lin. 16.) ἔχεις πᾶν, neque absurdum omnino καὶ ἐβούλεο πυθέσθαι. Wess.

14. τὸ καλέουσι Ἀστροβάκου] Matrem certe Demarati non fecit ista dicentem Herodotus; nisi fingamus ignorasse Demaratum, cujus esset heroum paternæ domus vestibulo vicinum; aliorum quidem sermonibus ista talia nonnunquam interjecerunt historici; sed hic lectori notum erat ex sequentibus herois nomen, quod bis Pausaniæ scribitur et Clementi Ἀστράβακος. Dicitur autem Astrabaci heroum Herodoto (lin. 14.) παρὰ τῇσι θύρῃσι τῇσι αὐλείῃσι (Aristonis) ἱδρυμένον. Eodem etiam numero αὐλείους θύρας, sed sæpius alii τὴν αὔλειον memorant. Multa dederunt Vales. Wesseling. D'Orvill. Pierson. Janua sic vestibuli dicebatur; quod quale fuerit optime tradidit A. Gellius Noct. Att. XVI. 5. hinc Macrob. Saturn. VI. 8. et Perizon. ad Æliani Var. Hist. III. 4. Quam vulgo vocant αὔλειον, Æschylus cur dixerit ἑρκείους πύλας in Choëph. v. 559. 569. 651. facile intelliget qui vestibulum (sive τὴν αὐλὴν) locum ante fores ædium vacuum, a via septo fuisse noverit separatum. Eustath. in Ἰλ. ί. p. 669, 44. (p. 764. ed. Rom.) κατὰ τοὺς ἀκριβεστέρους ἡ τάξις οὕτως· ἕρκος, περὶ ὃ πύλαι· μετὰ δὲ τὸ ἕρκιον, αὐλή· μεθ' ἣν αἴθουσα· εἶτα πρόδομος. Valck.

16. Οὕτω δὴ, ὦ παῖ, ἔχεις πᾶν] Præbebunt forsan ἔχεις Codices etiam alii, prout Valla legit. Eurip. Phoen. 960. Τὰ μὲν παρ' ἡμῶν πάντ' ἔχεις. Ubi postea dicitur errorem Ariston agnovisse, quo dictum illud imprudenter effutiisset, ista leguntur: (lin. 27.) ἔγνω δὲ καὶ ὁ αὐτὸς Ἀρίστων οὐ μετὰ πολλὸν χρόνον, ὡς ἀνοίη τὸ ἔπος ἐκβάλλοι τοῦτο. In his cum Viro docto (Reiskio) scriberem

ἐκβάλοι: præterea vulgatæ voci præferrem ἀγνοίῃ: tandem dubito, legendumne sit αὐτὸς ὁ 'Αρίστων, an hic rectius sit ὁ αὐτὸς 'Αρ. ut sit, idem Ariston, velut ἕτερος ἤδη, καὶ οὐχ ὁ αὐτὸς ἔτι ὢν τῇ προτέρᾳ γνώμῃ. Æschylus in eundem sensum dixit ἐκβαλεῖν ἔπη in Agam. v. 1672. Quid usu distent ἄνοια et ἄγνοια, ex iis satis liquet, quibus libello de Sacrificiis finem imponit Lucianus: ταῦτα δεῖσθαί μοι δοκεῖ 'Ηρακλείτου τινὸς ἢ Δημοκρίτου, τοῦ μὲν γελασομένου τὴν ἄνοιαν αὐτῶν, τοῦ δὲ τὴν ἄγνοιαν ὀδυρομένου. Aristoni dictum imprudenter exciderat ἀγνοίῃ vel ἀϊδρείῃ, ignoranti, quod vel ex Homero discere potuisset, Eurysthea Sthenelo natum canente ἠλιτόμηνον ἐόντα, cum matri ὁ ἕβδομος εἱστήκει μείς. Postea Agidi, cujus uxore Timæa paulo familiarius Alcibiades fuerat usus, simile quid filio nato dicenti, ἄνοια potius imputari potuit. Valck.

23. οὐδέκω ἐξήκειν] Adpositum erat lib. II. 139. ὡς ἂν ὁ χρόνος οὗτος ἐξήκῃ: heic ex Ask. minime. Scriptor ipsemet lib. II. 111. ὡς ἐξήκει τέ οἱ ὁ χρόνος. Sophocles Phil. 200. πρὶν ὅδ' ἐξήκοι χρόνος. Inprudens profecto Ariston, aut oblitus natalium Eurysthei apud Poëtam, negavit Demaratum septimestrem suum esse filium, quæ et Pausaniæ observatio lib. III. 7. Wess.

27. ἔγνω δὲ καὶ αὐτὸς ὁ 'Αρίστων] Non repudiavi a MSS. oblatum. Statim ὡς ἀνοίῃ τὸ ἔπος (lin. 28.) sanum non præsto. Arch. οὐ καλῶς videri repetitum potest ob αὐτὸν οὐ καλῶς ποιέειν, superius depositum, alioqui edito multo suavius; habet certe ὡς ἀνοίῃ acerbissimam criminationem, quam Valckenarii Nostri ὡς ἀγνοίῃ eleganter minuit. 'Εκβάλοι, cui doctissimi Viri primas dederunt, dubio nunc exemtum. Congruit Pindaricum Pyth. Od. II. 148. ἀδύνατον δ' ἔπος ἐκβαλεῖν κραταιόν. Wess.

Cap. LXX. 6. ἐπιλαβόντες δὲ] Justum est. Cel. enim Gronovio (verbum istud alibi apud Nostrum legi non recordanti) memoria fraudem struxit. Sic lib. IV. 122. οἱ Πέρσαι ἐπιλαβόντες ἐδίωκον. Ferre ἅπτοντο, (lin. 6.) si conatus intelligatur, possum: manus enim tantum profugo injiciebant, minime, interpellantibus Zacynthiis, abducturi. Blanditur autem (lin. 7.) θεράποντας αὐτὸν ἀπαιρέοντα, ex Homeri studio propagatum: Μήτε σὺ τόνδ', ἀγαθός περ ἐών, ἀποαίρεο κούρην, Iliad. Α'. 275. Librariis ex insolentia displicuit. Wess.

13. ἐν δὲ δὴ καὶ 'Ολυμπιάδα, etc.] Neminem 'Ολύμπια morabuntur; Miltiades 'Ολύμπια ἀνῃρηκὼς τεθρίππῳ descriptus fuit, c. 36. Νικᾷν 'Ολύμπια in marmoribus priscorumque scriptis frequentatur. At optimæ hic notæ Codices 'Ολυμπιάδα ἀνελόμενος, et IX. 32. νικᾷν 'Ολυμπιάδα Aldus aliique, tum VI. 125. 'Ολυμπιάδα ἀναιρέεται. Quæ quidem mendosa et syllaba justo auctiora profiteri vereor, præsertim quia c. 103. equæ τρεῖς 'Ολυμπιάδας ἀνελόμεναι. Hercules præterea, Olympici certaminis auctor, 'Ολυμπιάδα δ' ἔστασεν 'Ηρακλέης Pindaro Olymp. II. 5. cujus μία δ' ἐκπρεπὴς Διὸς 'Ολυμπιάς, videlicet νίκη Python. VII. 14. rem in vado locaret, nisi gignendi casu 'Ολυμπίας editum spectaretur. Herodoti animo νίκη 'Ολυμπιὰς obversata videtur. Wess.—Verborum structura in hunc maxime modum intelligenda videtur: ἄλλα τε (i. e. κατ' ἄλλα τε) συχνὰ (ἐν) Λακεδαιμονίοισι ἀπολαμπρυνθεὶς ἔργοισί τε καὶ γνώμῃσι, ἐν δὲ δὴ (τοῖς ἄλλοις) 'Ολυμπιάδα (νίκην) σφι προσέβαλε, ἀνελόμενος (αὐτὴν) τεθρίππῳ. S.

Ibid. 'Ολύμπιά σφι ἀνελόμενος] Dum Valla scribebat Olympiadem palmam reportasse, legisse videtur, quod margo præbet Steph. 'Ολυμπιάδα. Alterum quidem sæpius apud alios, et supra legitur VI. 36. Sed Herodoteum est 'Ολυμπιάδα ἀναιρέεσθαι vel ἀνελέσθαι, sive νικᾷν, nempe νίκην, VI. 125. IX. 32. lib. VI. c. 103. Cimoni 'Ολυμπιάδα

ἀνελέσθαι τεθρίππῳ συνέβη: atque iisdem equabus secundam tertiamque dicitur ἀνελόμενος Ὀλυμπιάδα: prope Cimonem autem sepultæ narrantur equæ, αἱ τρεῖς Ὀλυμπιάδας ἀνελόμεναι. Inde Æliano de Nat. An. XII. 40. restituit Jac. Perizonius τὰς ἵππους τὰς τρεῖς Ὀλυμπιάδας ἀνελομένας, pro τὰς τρεῖς Ὀλύμπια: ubi scribi quoque potuit τὰς τρὶς Ὀλύμπια ἀνελομένας. Ipse etiam Herod. habet Πύθια ἀνελόμενος, VI. c. 122. Pythicis ludis victores eximie dicebantur τὴν δάφνην ἀνελέσθαι: Olympicis, ἀνελέσθαι τὸν κότινον, prout loquitur aliquoties Pausanias; apud quem lib. VI. p. 470. (cap. 7. sub fin.) pro Ὀλυμπιάδι scribendum est Ὀλυμπιάσι: dicebatur enim νικᾷν Ὀλυμπιάσι (vel ἐν Ὀλυμπίᾳ) vel Ὀλύμπια. Attigerunt viri summi T. Hemsterh. ad Lucian. p. 107. et R. Bentlei. in Aristoph. Plut. v. 583. Quando (lin. 14.) solus ad id usque tempus Spartanorum Regum Demaratus quadrigis Olympiacam dicitur reportasse victoriam; priores fortasse de hoc certaminis genere idem senserunt, quod postea Agesilaus: vid. Plutarch. T. I. p. 606. E. II. p. 212. B. Valck.

Cap. LXXI. 8. Λαμπιτώ] Laconico titulo ad amicam Lysistrata, Ὦ φιλτάτη Λάκαινα, χαῖρε Λαμπιτοῖ, in Comici ista Fab. v. 77. Platoni tamen Alcib. I. p. 123. E. Λαμπιδώ: unde docti viri, Dacerius et Mos. Solanus, Λαμπιδοῦς refingunt in Plutarchi Pr. Vit. Agesil. Wess.

Cap. LXXII. 5. ἐπικατήμενος χειρὶ διπλῇ ἀργυρίου] Valla liberaliter, quum sederet utraque manu pecuniam tenens: oportuerat, quum insideret ambabus manibus pecuniæ, quod merito, insulsus ne foret, noluit. Non sane dubitandum, quin χεὶρ διπλῆ necti possit, sicuti alia in re jungitur a Sophocl. Antig. v. 14. Sed quid tandem χεὶρ ἀργυρίου, et διπλῆ quidem? Fac utramque numis oppletam argenteis, ostendunt-ne id Græca? et quantula hæc pecuniæ portio ad regem corrumpendum? tum ἐπικατήμενος χειρὶ qui conveniet? Pinge vero ΧΕΙΡΙΔΙΠΛΕΗ, et vitiosæ lectionis patescet origo. Finxerunt boni homines χειρὶ διπλῇ, cum potuissent ad Scriptoris mentem ἐπικατήμενος χειρίδι πλέῃ ἀργυρίου, insidens manicæ pecunia plenæ. Sic procedit sermo, monstratque veritatem inesse ὑπερβόλλοντι ἀργύριον πολύ. Non postulabitur, credo, ut χειρῖδα πλέην exemplis firmem, siquidem utrique usus constat. Pausanias corruptelæ auctores Aleuadas, Thessalorum nobilissimos, indicavit: III. 7. p. 221. Wess.—De usu τῶν χειρίδων apud veteres videndus Eustath. ad Od. ω'. 229. ex quo nonnulla excerpsit H. Steph. Thes. T. IV. p. 458. Scortea in manica, crumenæ loco, absconderat Spartanus pecunias furtim acceptas. Adnotare in Var. Lect. (ed. S.) debueram, mendosam scripturam cum superioribus edd. et MSS. in contextu tenuisse Wess. cujus tam necessariam quam luculentam adsciscentes emendationem nos cum Schæf. et Borh. suum restituere Herodoto non dubitavimus. S.

Cap. LXXIII. 1. εὐοδώθη] Servo integrum, supra χρηστῶς ὁδοῦται IV. 139. tuitus. Ὠδώθη non mihi satis sententiæ videtur facere. Recordor bene Sophoclei Œd. Col. v. 487. ἐμοὶ μὲν οὐκ ὁδωτά, in negotiis, quæ absolvi non queunt, οὐκ ἀνυστά, οὐ βαδιστέα. De rei vero successu fausto ibid. v. 1500. σφῷν δ' εὐοδοίη Ζεύς. Philo Jud. in Joseph. p. 548. A. ἴσως μὲν γὰρ τὰ κατὰ τὴν πολιτείαν εὐοδοῦται πράγματα αὐτῷ, verbis huic loco accommodatis. Idem p. 557. A. ἀλλ' οὐκ εἰσάπαν εὐοδοῦται κακία. Plura non coacervo. Wess.

10. παραθήκην παρατίθενται] Ex Med. mutatum restituerem κατατίθενται. Depositum, τὴν παρακαταθήκην, alibi quoque παραθήκην dixit, IX. 44. VI. 86. Hic vox ista potuerat etiam omitti. Ka·

κατίθεσθαι eadem structura Thucydidi præsertim frequentatur: lib. III. c. 28. supplices Taches κατατίθεται ἐς Τένεδον, in Tenedum mittit custodiendos: c. 72. illos κατέθεντο ἐς Αἴγιναν: similiter c. 102. IV. 57. V. 61. et 84. VIII. 3. Apud Xenoph. 'Ελλ. I. p. 255, 23. Chalcedonii τὴν λείαν ἅπασαν κατέθεντο ἐς τοὺς Βιθυνοὺς Θρᾷκας, ad vicinos omnem prædam mittunt custodiendam velut depositum. Valck.

Cap. LXXIV. 2. δεῖμα ἔλαβε, etc.] Excerpsit Suidas in Ὑπεξέσχε: ubi Dionis illud, πρὸ τῆς δίκης ὑπεξέσχεν idem est, quod Athenis dicebatur οὐκ ὑπέμεινε τὴν κρίσιν, vel τὸν ἀγῶνα. Cleomenes ὑπεξέσχε ἐς Θεσσαλίην, furtim se subduxit abiitque in Thessaliam. Supra Clisthenes Athenis ὑπεξέσχεν, (V. 72, 2.) id est ὑπεξῆλθεν et ὑπεξέστη: plene loquitur VIII. 132. (ubi ὑπεξέσχον ἐκ τῆς Χίου.) Valck.

3. ἐνθεῦτεν δὲ ἀπικόμενος] Hinc sequentia quædam ob Stygis aquæ factam mentionem descripsit Porphyrius, sive potius Apollodorus in opere de Diis, apud Stobæum Eclog. Cant. p. 130. Herodoti verbis illic subjecta Callimachea et Heracleotæ Philonis, de mirabili hujus aquæ virtute, comparari poterant ad Ælian. de Nat. An. X. 40. et Antigon. Caryst. c. 174. ubi nonnulla notat Jo. Meurs. plura dederant P. Leopard. Em. IV. c. 8. et Jac. Nic. Loënsis Misc. Epiphyll. III. c. 10. Valck.

7. πρόθυμος ἦν τῶν Ἀρκάδων τοὺς προεστ. ἀγινέων, ἐξορκῶν τὸ Στυγὸς ὕδωρ.] Vir Celeb. ob Florentinum ἐξόρκου seriem hanc statuebat πρόθυμος ὢν τῶν Ἀρκ. ——ἐξορκοῦντο Στυγὸς ὕδωρ, mutilans et addens pro voluptate. Sed omnes libri πρόθυμος ἦν: neque ἐξορκοῦσθαι (activa notione) Nostri usu tritum, tolliturque τὸ ante Στυγὸς ὕδωρ præter morem: tum participium, namque eo in numero est ἐξορκῶν, non infinitivus, quæ Cl. Reiskii opinio, magna Codicum optimorum concordia munitur. Equidem πρόθυμος ἦν —— ἀγινέων ex Porphyrio laudavi, laude nunc quoque dignum censens. Alioqui πρόθυμος ἦν ἀγινέων recte de Scriptoris consuetudine, notata lib. I. 77. Wess. — Nempe verbum πειρᾶσθαι quidem cum participio construere Herodotus adsuevit: an πρόθυμος ἦν similiter participium loco infinitivi adsciscat, etiam atque etiam dubitare licuerit. Cæterum vide in Var. Lect. (ed. S.) notata. S.

Ibid. πρόθυμος ἦν —— ἀγινέων, ἐξορκῶν] Ex Apollodoro sive Porphyrio Stobæi meliorem eruit vulgata lectionem Vir summus in Diss. Herod. p. 115. Mihi (sicut Reiskio) visus fuerat Herodotus scripsisse: ἐς Νώνακριν πόλιν πρόθυμος ἦν τῶν Ἀρκάδων τοὺς προεστεῶτας ἀγινέων ἐξορκοῦν τὸ Στυγὸς ὕδωρ: atque ita legisse Valla. Ista certe πρόθυμος ἦν infinitivum poscunt, æque ac προθύμως ἔχω: quod in Plutarchi Gryllo p. 986. e. restituendum censeo, ἀλλὰ μὴν ἔχω προθύμως ἀκροᾶσθαι. Egregia reddi poterit Alcinoo sententia Isagog. in Platon. c. 27., si sic scribatur: οὐ δὴ ὑπὸ θεῶν ποτε ἀμελεῖται, ὃς ἂν προθύμως ἐθέλῃ δίκαιος γενέσθαι, pro vulgatis ὅταν προθυμεῖσθαι θέλει. Valck.

9. τῶν Ἀρκάδων] Τῶν Ἀρκάδων legit etiam Valla: ego neutrum requirerem, si abessent ista Codicibus. Neutrum forte legit Eustath. qui in Ἰλ. β'. p. 228, 2. (pag. 301. ed. Rom.) Ἡρόδοτος, ait, φησίν, ὅτι Νώνακρις πόλις Ἀρκαδίας, ἔνθα λέγεται εἶναι τὸ τῆς Στυγὸς ὕδωρ, ὀλίγον φαινόμενον, στάζον ἐκ πέτρας εἰς ἄγκος. Pausan. VIII. pag. 634. (cap. 19 extr.) ὕδωρ κατὰ τοῦ κρημνοῦ στάζει, καλοῦσι δ' Ἕλληνες αὐτὸ (non itaque soli Arcades, quod optime Gronov. animadvertit:) Στυγὸς ὕδωρ. Rursus pag. 635., τὸ ὕδωρ τὸ ἀπὸ τοῦ κρημνοῦ παρὰ τὴν Νώνακριν στάζον. Quia urbes erant in Arcadia vicinæ Νώνακρις et Φενεὸς, eidem dicitur, p. 637. τὸ πρὸς Φενεῷ ὕδωρ,

ὃ Στύγα ὀνομάζουσιν. Ad eamdem rationem paulo post apud Herod. (lin. 13.) vulgari debuerat πρὸς Φινῷ, ut recte scribit Casaubon. ad Strabon. VIII. p. 597. Valck. — Rediit ὑπὸ τῶν Ἀρκάδων. (At vide Var. Lect. ed. S.) Etsi enim Græcorum in sermone Stygis aqua, Arcadum tamen illa jactatione inclaruit. Jo. Meursium consule ad Antig. Caryst. c. 174. Wess.

11. στάζει ἐς ἄγκος] Præclare Gronovius, cui præter Ask. et Pass. gravis auctor accedit Eustathius. (Vide superiorem Valck. adnotationem.) Stygis aquam neque argenteum, neque æneum, neque ferreum vas potest sustinere, sed dissilit et dissipatur, apud Vitruvium lib. VIII. 3. Cujus itaque vulgatum ἄγγος materiæ? Bene Eustath. ad μισγάγκειαν Homericam ἄγκος διὰ τοῦ κ. ὁ βαθὺς καὶ φαραγγώδης καὶ κοῖλος τόπος p. 497, 15. (p. 379, 17. ed. Bas.) Wess.

Cap. LXXV. 5. ἐνέχρανε ἐς τὸ πρόσωπον τὸ σκῆπτρον] Suidas, nonnulla invertens, τὸ σκῆπτρον agnoscit, Eustathius bis; quod properantior infitiabatur Galeus. Posset ἐνέχραε Eustathii blandiri, nisi eodem utrumque tenderet. Nicander Ther. v. 277. οἷσι κεράστης Οὐλόμενον κακοεργὸν ἐνιχραύσῃ κυνόδοντα. Wess.

Ibid. ἐνέχρανε, etc.] Quod prostat apud Suidam (et in Zonaræ Lexic. p. 745.) velut Herodoti, ἐνέχρανε τὸ πρόσωπον τῷ σκήπτρῳ, non diversam lectionem, sed partem præbet interpretationis: patebit erroris origo sic intermedia scribenti, quæ videntur excidisse: ἐνέχρανε (ἐς τὸ πρόσωπον τὸ σκῆπτρον· ἤγουν ἔπληξε) τὸ πρόσωπον τῷ σκήπτρῳ: quo modo verba Herodoti interpretatur Eustath. in Od. β'. p. 79, 42. exhibens velut Herodoteum non isto tantum loco, sed bis terve etiam alibi ἐνέχραεν, velut ad Ἰλ. ι'. p. 440, 12. et ad π'. p. 1082, 23. Utrumque reperitur apud Homer. χράω et χραύω: hoc quidem propria stringendi virtute in Ἰλ. ε'. 138. ubi χραύσῃ recte redditur in Schol. ἀμύξῃ ἐπ' ὀλίγον, τὸν χρῶτα ἐπιξύσῃ: alterum apud Apollon. Rhod. II. 283. τάων ἀκροτάτῃσιν ἐπέχραον ἤλιθα χερσίν: ubi Schol. ἐθελήσαντες αὐτὰς πλῆξαι, μάτην ἐπήνεγκαν τὰς χεῖρας. Homerea spectant glossæ Hesychii, apud quem pro Ἐπιχράοντο scribendum, Ἐπέχραον· τὸ ἐπιβάρησαν. Illuc recte referuntur ab Eustathio aliisque Ζαχρηεῖς ἄνεμοι, stringentes venti. Valck.

10. τά μιν αὖτις ποιήσει] Erunt fortasse, quibus τά μιν λυθεὶς codicis Pass. ridebit, congruens Cleomeni ἐν ξύλῳ δεδεμένῳ, et mala servulo, si qua cippo exsolveretur, minitanti. Mihi proseminatum ex αὖθις censetur; cujusmodi ΛΥΘΕΙΣ et ΑΥΘΙΣ confusiones in superioribus ostendere memini. Wess. — Αὖθις, pro αὖτις, spreto Ionismo scribitur in cod. F. qui ex eadem cum Pass. familia: quo magis firmatur Wesselingii judicium. In ποιήσει consentiunt, quod sciam, libri; nisi quod ποιήσειν adjecta ν litera scribat F. Videtur autem utique ποιήσει in fut. scriptum oportuisse: postrema vocalis ι facile e voce proxime sequente adhæserit. S.

16. καὶ ταύτην καταχορδεύων] Incerti scriptoris verba apud Suidam in Κατεχόρδησε huc refero, opinatus Theopompi ex Herodoti esse Epitome, Εἶτα τῶν φρενῶν ἐξέπλευσε, καὶ μανεὶς ἑαυτὸν μαχαίρᾳ κατεχόρδευσε. In Cleomenem enim dicta aptissime quadrant, et Theopompi cognitum istud conpendium. Culte Henr. Valesius in Dione Chrysost. Or. XXXVII. p. 467. B. ἡμεῖς δ' οὐ παρέχομεν τὸν ἀνδριάντα χορεύειν ἂν αἰσθάνηται, correxit χορδεύειν, sive, quod malim καταχορδεύειν, clarissime ad hæc alludente: negant enim se statuas, si sentirent, præbituros, ut ita lancinarentur. Con-

tra peccatum in Libanii Or. VI., nuper Venetiis publicata, pag. 100. οὐ τοῦ μὲν ὁ πατὴρ ἐχόρδευε; h. e. Bongiovanni interprete, nonne pater illius chordas efficiebat? Immo saltabat, ἐχόρευε. Longinus (hunc Herodoti locum respiciens) sententiam consideravit duntaxat, et Plut. T. II. p. 223. B. Post pauca μοῦνοι (lin. 18.) manere possunt. Conferendus Pausanias est III. 4. pag. 213. Wess. — Athenæus lib. X. c. 48. (p. 436. ed. Cas.) de Cleomenis, furore, simul hunc locum, simul inferiorem cap. 84. respiciens, "Ὅτι δὲ, ait, διὰ μέθην ἑαυτὸν καὶ μαχαίρᾳ κατέτεμε, Ἡρόδοτος ἱστόρησε. Bellum Atticæ inlatum, quo lucum Eleusinum Cleomenes vastavit, tetigit Herod. lib. V. c. 74. S.

Ibid. καὶ ταύτην καταχορδεύων] Modum, quo maniacus corpus conciderit, tradiderunt quidem alii; verbum vix alibi repertum καταχορδεύειν retinuit Aristides II. pag. 393. Cleomenes, inquit, τὸ αὑτοῦ σῶμα κατεχόρδευσεν ἐκ ποδῶν ἀρξάμενος: se ipsum minutatim dissecuit, Canterus. Ex usu plebeio petitum velut hic aptissimum laudat Longin. π. Ὕψ. p. 170., qui vicinorum tantum sententiam expressit. In Glossis Herod. simplex Χορδεύων redditur τέμνων: in iisdem pro Καταπύχουσι simplex ponitur Σάχουσι: pro Herodoteo Καταψῶσαν Suidas habet Ψῶσαν. Sic sæpe solent Grammatici. Quæ in Schol. ad Aristoph. Eq. v. 765., ad Διαπρισθείην adscripta sunt, εἰς μίκρα λεπτυνθείην, pertinent ad vincina: Διατμηθείην τε λέπαδνα: Εἰς μίκρα λεπτυνθείην. Idem illud dici potuit χορδευθείην, id est, εἰς χορδὰς sive λέπαδνα διατμηθείην. Καταχορδεύειν significat εἰς χορδὰς τέμνοντα διαφθείρειν. Vim præpositionis non intellexerunt in καταπετρωματίσθαι apud Herod. VII. 212. Valck.

[17. τὰ περὶ Δημάρητον γινόμενα] Λεγόμενα fortasse legendum suspicari cum Reiskio licet: ac frequenter sane ista duo temere permutantur a librariis. S.]

21. κατάγνυσιν] Habet Suidas ex Glossis Herodoteis, et prave explicat καταλύων. Servant scripti omnes, nec potius æstimari ἀπαγινέων (quod Reiskius proposuerat) sive ἐξαγινέων potest. Fraus, qua supplices luco deducti, traditur c. 79. Vere Eustath. (loco in Var. Lect. ed. S. citato) ἄλσος et τέμενος sæpe non discrepare docet, hoc tamen ἐν Ἐλευσῖνι inconsiderate ponens. Porro ex Arch. ἐν ἀπορίῃ σχὼν, (lin. 22.) Cl. de Pauw format ἐν ἀωρίῃ σχών. Valla vero vertit, lucum quem in Argia occupasset, ac si ἐν Ἀργείῃ σχὼν, uti Stephanus suspicatur, legisset. Vulgatum præstat. Ἐν ἀλογίῃ ποιεύμενος lib. VII. 126. et Procop. Bell. Vand. I. 20. etc. Wess.

Cap. LXXVI. 3. Στυμφηλίης λίμνης] Nulla lis moveretur lacui Στυμφαλίδι, modo dialecti forma responderet. Urbs Homero Iliad. Β'. 608. Στύμφηλος, more Ionum, ad quem Pausaniæ ἀνὴρ ἐκ Στυμφήλου VI. 8. et ἐπὶ Στυμφήλῳ V. 10. Hinc Στυμφήλιοι, Criticis ad Poëtam monentibus, qui Æliano Var. II. 33. aliisque Στυμφάλιοι. In Erasino Herodotus accuratior Strabone lib. VIII. p. 567. (Consentit tamen cum Herodoto idem Strabo, p. 371. A. ed. Cas.) Scite autem Reiskius ἐς χάσμα ἀχανὲς (lin. 4. ubi vulgo ἀφανὲς) ἐνδιδοῦσαν. Wess. — In editis tamen Animadverss. istam conjecturam Reiskius non repetiit. S.

Cap. LXXVII. 3. ἡ Σήπεια] Præstet-ne hæc loci scriptura, an Σήπια, cum taceant veteres, non audeo asseverare. Est Arcadiæ mons Σηπία in Pausan. VIII. 16., a serpentibus nomen sortitus: a sepiis in littus ejectis Italiæ Sipus, olim Σηπιοῦς, ἀπὸ τῶν ἐκκυματιζομένων σηπιῶν, ni fallit Strabo VI. p. 435. (pag. 284. B. ed. Cas.) Nobilis præterea Σηπιὰς ἀκτη inf. lib. VII.

183. Quid si ob sepias e mari fluctibus littorali loco adpulsas hic Σηπίας aut Σηπείας titulus? Wess.

9. Ἀλλ' ὅταν, etc.] Partem oraculi hinc exhibet Pausan. II. (cap. 20 extr.) p. 157. ubi, pro πρότερον δὲ ἐπὶ, corrigi debet πρότερον δὲ ἔτι τὸν ἀγῶνα τοῦτον προειρήμηκεν ἡ Πυθία. Sic sæpissime loqui solet; cujus moris immemor Casaub. ad Polyb. pag. 118. (ed. Gron.) fana docte tentabat. Valck. — Alteram ejusdem oraculi partem, ad Milesios spectantem, supra adpositam a Scriptore vidimus cap. 19. S.

13. ὄφις τριέλικτος] Cur hoc damnabile, et αἰέλικτος plausibile? Vocis insolentia et novitas, difficiliorque explicatus me ad pristinam retraxit. Eunapio apud Suidam talis serpens μυριέλικτος ὄφις, quem glossa, historici verbis inprudenter innexa, πολυέλικτον explicat. Τριέλικτον ὕδωρ dat idem Grammaticus in Μαίανδρος ex Epigrammate. Quid multis? Nonnus Dionys. IX. v. 256. Αὐχμηραῖς τριέλικτον ὄφιν σπειρηδὸν ἐθείραις Ἥρπασε. Ceterum Pythiæ hoc responsum ex Herodoti narratione planum non est. Quorsum enim ὅταν ἡ θήλεια τὸν ἄρσενα νικήσασα Ἐξελάσῃ? Præterita sunt Telesillæ documenta virtutis et prudentiæ, quibus matronas Argivorum, ut sumtis armis urbem protegerent, Cleomenemque et invadentes Spartanos repellerent, animavit, petenda ex Pausaniæ lib. II. 20. Wess. — Vocab. αἰέλικτος nusquam alias occurrere ipse Gronov. qui illius patrocinium suscepit, professus est; in dubio etiam relinquens, utrum privativa notione accipiendum sit α in vocis initio, an intensiva. S.

17. ὑποιεῦν καὶ οἱ Ἀργεῖοι τὠυτὸ τοῦτο] Copiosior in eo strategemate Polyænus I. 14., sed paucis nunc verbis mancus: ὁπλιζομένων, ἀνθωπλίζοντο· ἐξιόντων, ἀντεπεξῄεσαν· ἀναπαυομένων ἀντανεπαύοντο: nihil de prandio, cujus abesse mentio non debebat. Recte scriptus codex, quo se usum doctissimus Fermat. in Epist. post Diophantum profitetur, ἀριστώντων, ἠρίστων· ἀναπαυομένων, ἀνεπαύοντο. Vide et Plutarch. T. II. p. 223. Wess.

Cap. LXXIX. [5. ἄποινα —— διωμνέαι. Similiter vero apud Athenienses: vide V. 77, 15. S.

11. ἐπὶ δένδρος] Nusquam alibi in Musis: maneat tamen. Eustath. ex Lexico Æl. Dionysii ad Iliad. Γ'. p. 396, 22. (pag. 300, 19. ed. Bas.) Λέγεται οὐ μόνον δένδρον, ἀλλὰ καὶ δένδρεον καὶ δένδρος: potiusque δένδρον videri quam δένδρος. Possunt ergo δένδρεα, toties Herodoti usu frequentata, ex alterutro arcessi. Inmanem Cleomenis in supplices Argivos crudelitatem intactam haud reliquit Pausan. III. 4. Wess.

Ibid. ἀναβὰς ἐπὶ δένδρος] Ante vulgatum ἐπὶ δένδρου vix se tueri poterat: poscebat usus ἐπὶ δένδρον, ut ἀναβῆναι ἐπὶ ναῦν· ἐφ' ἵππον· ἐπὶ δῶμα. Commodum δένδρος hic subministravit Med. Δένδρει hic illic reperiri optimus noster Jo. Pierson. docuit ad Moerin, p. 132. In exemplaribus suis Xenophonteis δένδρεος et δένδρει et δένδρη reperisse videtur Ælius Dionys. Eustath. in Ἰλ. γ'. p. 300, 21. cujus observato non nominati H. Stephanus utitur, Anim. in Corinth. de Dialect. pag. 25. Valck.

Cap. LXXX. 7. ἐξήκειν μοι τὸ χρηστήριον] De temporis certi spatio, quod expletum est, verba frequentantur ἐξήκειν et ἐξελθεῖν. Verum sicut Graecienses Judæi non in istum tantum sensum verba πληρωθῆναι et πληρωθῆναι, sed et hoc de divinis adhibent oraculis, quæ suum jam habuisse censerentur eventum; sic Herodoto oraculum et somnium dicitur ἐξήκειν et ἐξελθεῖν. I. 120. ἐξήκειν τὸν ὄνειρον: VI. 108. τὴν ὄψιν συνεβάλλετο ἐξεληλυθέναι: hic paulo inferius, de eodem oraculo, cap. 82. δοκέειν οἱ ἐξεληλυθέναι τὸν χρησμὸν τοῦ θεοῦ. Oraculum impletum vulgo dicebatur τέλος ἔχειν: ἐπιτελέεσθαι Herod. VI. 140. ἐκπεραίνεσθαι

Eurip. Cycl. v. 692. Duo loca præbet Suidas in 'Εξέαι et in 'Εξήλθεν, in quibus ista de oraculis ponuntur, quæ suum habuerant eventum: eorum alter prostat et in Zonaræ Lexic. MS. velut Xenophontis, in cujus libris vulgatis ista non opinor reperiri. VALCK.

CAP. LXXXI. 3. ἐὸν ἐς τὸ 'Ηραῖον] Erat in Argivorum et Mycenæorum confinio, Mycenis x. stadiis, ab Argis XL. sejunctum, teste Strabone lib. VIII. pag. 566. (p. 368. D. ed. Cas.) et Pausania Corinth. c. 17. Ubi si femina, qualis famosa Chrysis ex Thucydide, sacris sola fuerit operata, sequentia labem habebunt. Verum super ea re dubito. WESS.

CAP. LXXXII. 16. διέφυγε πολλὸν τοὺς διώκοντας] Si vel in aliis etiam inveniretur illud Codicibus, restituerem tamen ἀπέφυγε. Sequitur in hoc verbo usum Herod. receptum. VI. 104. similiter Miltiades dicitur ἀποφυγὼν τοὺς διώκοντας. Adde II. 174, (7.) Andocidi restituendum p. 16, 17. εἰ δὲ ἐγὼ αὐτὸν ἀποφεύξομαι, pro ἀποφθέγξομαι. Antiphon pag. 115, 24. πολλὰς γραφὰς διώξας οὐδεμίαν εἷχεν· (corrigendum est εἷλεν·) ἔτι δὲ —— πλείους διωχθεὶς, οὐδεπώποτ' ἀποφυγών. Demosth. p. 154, 183., γραφεὶς παρανόμων ἀπέφυγεν. Aristoph. Vesp. v. 577. Thucyd. III. pag. 212, 34. Eam in rem ut plura congerantur necesse non est. VALCK.

CAP. LXXXIII. 1. "Αργος δὲ ἀνδρῶν ἐχηρώθη] Suum recuperabit Herod. ἐχηρώθη, firmatum in Diss. Herod. p. 86. Hæret eadem menda in Solonis senario apud Aristid. T. III. p. 398., uno de quinque et viginti ab illo servatis ex poëmate, quod condidit Solon εἰς ἑαυτὸν καὶ τὴν ἑαυτοῦ πολιτείαν, quorum ista leguntur ibid. ultima: εἰ γὰρ ἤθελον, Ἃ τοῖς ἐναντίοισιν ἥνδανεν τότε, Αὖθις δ' ἃ τοῖσιν ἀτέρους, δρᾶσαι διά· Πολλῶν ἂν ἀνδρῶν ἥδ' ἐχηρώθη πόλις. Canter. Jam capta multis urbs fuisset a viris. Sed nec a multis capta urbs Græcis dicitur διὰ πολλῶν χειρωθῆναι, neque is sensus illic congruit. Nisi συνάχθειαν suam Solon introduxisset, civitas multis fuisset civibus viduata: hanc postulant quæ præcessere sententiam. Pro δρᾶσαι, διά, corrigerem δρᾶσαι κακά: sed præterea minime dubitanter: Πολλῶν ἂν ἀνδρῶν ἥδ' ἐχηρώθη πόλις. Hoc alibi dicitur ἠρημώθη ἡ πόλις ἀνδρῶν, velut in Æneæ Poliorcet. c. 14. In proximis etiam ἐπέβησαν (lin. 3.) restituetur ex Codicibus, quod Vallam sequutus Anglus expresserat interpres: vid. les Essais de Critique sur les Trad. d'Herod. p. 182. VALCK.—In Solonis iambis Brunckius noster (Gnomic. Græc. p. 83.) utramque Valckenarii emendationem adoptavit: alteram quidem, ἐχηρώθη, haud dubie verissimam; alteram vero, κακὰ pro διά, tam violentam arbitrariamque, quam parum necessariam. Quanto fuerat simplicius certiusque δὲ ἃ legere, quod ipsum in ΔΙΑ perspicue inerat! S.

1. ἐχηρώθη] Correxit e Vallæ Latinis præfectus Edit. Genev. MDCXVIII. adprobavitque D'Orvillio ad Charit. pag. 102. Reiskioque. Nihil ea profecto scriptura melius certiusque, tametsi "Αργος χηρωθὲν ἀνδρῶν apud Eustathium ad Perieg. v. 364. pag. 176.; eodem enim (quod Tan. Faber docuit) in luto. Suidas: 'Εχηρώθησαν ἀνδρῶν, ἐστερήθησαν. Eunapius Exc. Hoesch. p. 13. πάντα ἀνδρῶν ἐχήρωσαν, sed in Ædesii Vit. p. 38. τὰς ἄλλας χηρώσας πόλεις ἀνθρώπων, consimili vitio: χηρώσας dederat, Homerum Iliad. E'. 642. æmulatus, sicut et Virgilius Æn. VIII. 571. tam multis viduasset civibus urbem. Mitto nunc Strabonem, Poëtæ versum illustrantem lib. XIII. pag. 891. (pag. 596. ed. Cas.) Tangendum is ὁ ἐπέβησαν est, (lin. 3.) ex Vallæ Latinis in Genev. Edit. receptum prudenter, nec sine

quadam audacia. Æschyli vii. contr. Theb. v. 671. αὐτ' ἐφηβήσαντά πω, h. e. ἐς ἥβην ἐλθόντα καὶ νεάνισκον γινόμενον, consilio auctoritatem dat. Quæ quidem cum in promtu forent, miror, stupentque Cl. viri, Pavius, D'Orvillius, Reiskius, in contemtu durare cuncta potuisse. Wess.—Gronovium nil mirum est pravam tenuisse utramque scripturam, ἐχυρώθη et ἐπέβησαν, a quibus non discedentem vidisset Codicem qui ipsi pro oraculo fuit. Sed quum Londinensis editio, quæ Galei nomen præfert, ad Jungermannianum expressa fuerit exemplum, mirum utique videri deberet, esse pravas istas lectiones in Londinensi ed. instauratas, si verum esset quod Dorvillius et Reiskius putarunt, in Jungermanni editione, ἐχηρώθη et ἐπέβησαν legi. Tenet illa pravam utramque scripturam, quæ (quemadmodum Wessel. docuit) primum in Genevensi editione, adeoque decimo post anno quam Herodotum Jungermannus ediderat, correctæ prodierunt. S.

3. ἔπειτά σφεας οὗτοι] Quum ἐπέβησαν δὲ —— παῖδες pristinum vultum induerit, οὗτοι stare non debuit. Malebat Pavius, ἔπειτά σφεας οὗτοι ἀνακτώμενοι, deinde servorum iterum facti domini, ὀπίσω ἐς ἑωϋτοὺς τοῦ Ἄργεος ἐξέβαλον, postea Argis ejecerunt propter se ipsos. Qua in conjectura desidero multa, acquiescens in Codicum consensu et Gronoviana interpunctione. Addo, Plutarchum De Virtut. Mulieb. pag. 245. E. ab hac Herodoti recensione abire, nec servis Argivas mulieres, sed vicinorum optimis, in civitatem receptis, conjungere, Argivorum gloriæ studiosum. Wess.

7. γένος ἐὼν Φιγανεὺς] Incognitam hinc Arcadiæ gentem finxit Ortelius. Φιγαλεὺς, vera scriptio, a Galeo saltem restitui debuerat; cui venit in mentem, instructo codicum lectione Φιλαγεύς. Arcadiæ urbis incolæ plerumque semper Φιγαλεῖς dicuntur Pausaniæ: semel apud illum vulgatur Φυγαλεῖς, V. p. 385., ut apud Dionys. Halicarn. II. p. 224, 46. et alibi: mendose Φιγάλειοι, VIII. p. 624., pro Φιγαλεῖς: ubi pro Φιλλεῖ forte scribendum Φιαλεῖ. Φιαλεῖς dicuntur Diodoro Sic. II. p. 33. ubi vid. clar. Wess. Ναρυκίδαν ἐκ Φιγαλίας habet Pausan. VI. p. 465., ut Πιθίας ὁ Ἀρκὰς ἐκ Φιγαλίας est apud Athen. XI. p. 465. D. ubi Lepreates citatur Harmodius ἐν τῷ περὶ τῶν κατὰ Φιγαλίαν νομίμων. Urbem Poëtæ dixerunt Φιγάλειαν, velut in oraculo: Ἀρκάδες Ἀζᾶνες βαλανηφάγοι, αἳ Φιγάλειαν Νάσσασθ'. Excitat Steph. Byz. ex lib. V. Messeniacorum Rhiani: Τὴν μὲν ἀνήγετ' ἄκοιτιν ἐπὶ κραναὴν Φιγάλειαν, Tharyx nempe sororem Aristomenis: ut Achillem Homerus, sic Aristomenem isthoc carmine sibi sumserat laudandum Rhianus. Herodoteus autem Cleander, genere Phigalensis Arcas, fuisse dicitur ἀνὴρ μάντις, nempe τὴν ἐπιστήμην: ut πονηρὸν ἄνδρα dixit Aristoph. Θεσμ. 156. et Amphilytum Herod. (I. 62, 15.) χρησμολόγον ἄνδρα. Haud verisimilis videbitur nonneminis conjectura, suspicati Mantinensem fuisse Cleandrum, patrem vero et majores Phigalenses; scripsisse adeo Herodotum ἀνὴρ Μαντινεὺς Κλέανδρος, γένος ἐὼν Φιγαλεύς. Pausaniæ pag. 698. memoratus ἀνὴρ Μαντινεὺς Κλέανδρος illo longe fuit recentior, tutor quippe Philopœmenis. Valck.

Ibid. Φιγαλεὺς ἀπ' Ἀρκαδίης] Notus Φίγαλος, Phigaliæ Arcadicæ conditor; notissimi Φιγαλεῖς, urbis cives, ex Pausan. VIII. 39. et Steph. Byz., Φιαλεῖς etiam appellati Diodoro XV. 40. Et Φιγανεὺς, quale in Arcadia gentile nusquam, in hac sede contra Th. Galei admonitionem pertinax hæreret? Wess. —Ad hunc locum hæc notaverat Ga-

LEUS: "Non puto alibi nomen Φιγα-"λεὺς reperiri. Codices Arch. et Eton. "Φιλαγεὺς habent: hinc vero (vera, pu-"to, voluit) lectio emicat, Φιγαλεύς, "quam Stephanus in Φιγαλία agno-"scit."—Phigalea vel Phigalia, Arcadiæ oppidum, frequenter memoratur Polybio et Athenæo, ubi de nominis scriptura passim in Adnotationibus monuimus: singula utriusque auctoris loca Indices nostri declarant. S.

CAP. LXXXIV. [4. ἀκρητοπότην γενέσθαι, etc.] Respexit hæc Athenæus lib. X. (non lib. V. ut in Var. Lect. (ed. S.) vitiose scriptum) p. 427. b. c. et p. 436. e. f. cap. 29. et 48. nuperæ editionis. S.]

6. μεμηνέναι] Homero probatissimum verbum librariis latuit: hinc æstus et mutationes. Inpetum desideriumque exprimere non est in obscuro. Hesychius Etymologusque possunt mitti in consilium. Gestæ rei tempus et alia expendit Bayerus, Comment. Acad. Petrop. T. III. p. 380. WESS.

15. ἔκ τε τοῦ —— Ἐπισκύθισον λέγουσι] Ἐκ τε τοῦδε significaret atque ex isto tempore. ἐκ τοῦδε Sophoclis est in Electr. v. 516. et Antig. 584. Margo Steph. præbet ἔκ τε τόσου. Prout vulgatur, legisse videntur Chamæleon et Eustathius; ille apud Athen. X. p. 427. B. ὅθεν, ὅταν βούλωνται πιεῖν ἀκρατέστερον, Ἐπισκύθισον λέγουσιν: Eustath. in Od. α'. p. 29, 33. (pag. 1398. ed. Rom.) ἐκ δὲ τοῦ τοιούτου Σκυθικοῦ κακοῦ τὸ ἀκρατέστερον πίνειν Ἐπισκυθίζειν φασὶν οἱ Λάκωνες. Excitans Herodoti verba Athenæus legisse videtur Ἐπισκυθίσαι, quod dudum monuit D. Heraldus ad Martial. IX. Ep. 37. Eustathii verba contulit ad Herodotea Jo. Meurs. Misc. Lacon. III. c. 7. Sua quidem Lacones Dialecto pro ἐπισκύθισον dixerunt Ἐπισκύθιδδον: et Ὀμηρίδδεν, Μουσίδδεν, Αἰτίδδεν, et similia VALCK.—Ἔκ τε τοῦ, quod inde ab Aldo ubique editum est, ex Ionica dialecto idem atque ἐκ τούτου vel ἐκ τοῦδε valet: idque tam ex hac caussa, quam ab hoc tempore significare potest. Ego vero h. l. formulam paullo quidem rariorem, sed Nostro familiarem, ἔκ τε τόσου, quam probati servarunt codices, haud ambigue ab illo tempore significantem, restituendam auctori arbitror. conf. V. 88, 8. VII. 215, 8. Communi sermone ἐκ τοσούτου diceres: sed et alibi τόσος et τόσον pro τοσοῦτος et τοσοῦτο idem Noster usurpat. S.

16. βούλονται πιέειν, etc.] Ex Ask. atque Eustathio, quibus Chamæleon concinit apud Athen., ὅταν βούλωνται πιεῖν ἀκρατέστερον, ἐπισκύθισον λέγουσιν, verbis hinc citra dubium repetitis. Cleomenem, strenuum potatorem, Ælianus Var. II. 41. et Σκυθιστὶ πιεῖν Athenæus sistunt, quos non sollicito. Statim ἐκτίσαι (lin. 18.) legitimum caput 92. præstat. WESS.

CAP. LXXXV. 9. Τί βούλεσθε ποιέειν] Vide, an βουλεύεσθε, cui tot schedæ patrocinantur, sperni necessum sit. Spartani regem Leutychiden Æginetis dedendum judicant: dum cunctantur et deliberant, Theasides Æginetis, τί βουλεύεσθε, quid consultatis (quid *cogitatis*) facere? Non obliviscor, βούλεσθαι et βουλεύεσθαι passim scribarum confundi arbitratu, uti cap. 66., neque infitior, idem et hic potuisse designari. Confer tamen VII. 10, 4. WESS.

12. ὅκως ἐξ ὑστέρης μή τι ὑμῖν] Plene Thucyd. in hujus simillimo dicto III. 57., εἰ δὲ περὶ ἡμῶν γνώσεσθε μὴ τὰ εἰκότα, —— ὁρᾶτε ὅπως μὴ οὐκ ἀποδέξωνται. Apud Diogen. Laërt. II. 102., βλέπε ὅπως μὴ παρέσῃ πρὸς ἡμᾶς ἔτι. Qua Noster ellipsi, eadem Æschyl. Prom. v. 68., ὅπως μὴ σαυτὸν οἰκτιεῖς ποτέ. Eustath. interpretatur δέδιθι μὴ πάθῃς οἴκτου ἄξια, in Od. ι'. p. 231, 37. A-

ristophanea collegit R. Dawes, Miscell. Crit. p. 229. Valck.

15. ἐπιστάμενον Λευτυχίδεα] Omnes ita de conpacto. Verum ἐπιστάμενον, Reiskio etiam indice. Vide lib. I. 91. Wess.

Cap. LXXXVI. 2. Scriptum-ne ἀπαιτέει τὴν παραθήκην fuerat, an παρακαταθήκην reliquerit, quæstionis est? Eusebii, Democriti, pluriumque aliorum apud Cl. Wasse ad Thucyd. II. 72. testimoniis παρακαταθήκη adfirmatur. Herodoto παραθήκην contribuunt Thom. Magist. et Phrynichus, cujus hæc: Παραθήκην Ἰππίαν καὶ Ἴωνά τινα συγγραφέα φασὶν εἰρηκέναι, Nostrum *Ionis* scriptoris titulo signantis. Supra certe cap. 73. παραθήκην παρατίθενται libri omnes. Hic boni codices, et in progressu constanter. Passionei ceræ miniatulæ eodem ducunt, tum Stobæus. Παρακαταθήκην tamen bis deposuit lib. V. 92, 7. Relinquo ergo. Sequens προφάσιας εἷλκον (lin. 2.) in Comici Lysistr. v. 727. occurrit. Wess.

7. καὶ γὰρ ἀποδιδόντες, etc.] Leutychides ex vero. Depositum reddere, per se res est expetenda: qui reddunt, funguntur officio, laudem stricto jure haud reportantes. Hæc Democrito mens apud Stob. Serm. XLIV. pag. 310. ὥσπερ τὰς παρακαταθήκας ἀποδιδόντα οὐ χρὴ ἐπαινεῖσθαι· τὸν δὲ μὴ ἀποδιδόντα κακῶς ἀκούειν καὶ πάσχειν. Ut res nunc habent et seculum est, quis laudem recusabit depositum non abneganti? Wess.

12. Γλαῦκον, Ἐπικύδεος παῖδα] Egregie Gronovius: testes adsunt instauranti locupletes, in quibus Pausanias hominem nimium extulit et cohonestavit, Γλαύκου τοῦ Ἐπικύδους, scribens, Σπαρτιάτας βασιλεύοντες ἐπίσης ὁμόσαντας, II. 18. nisi si duo illa (Σπαρτ. βασιλ.) glossatori debeantur. Nihil hic de regia viri dignitate, neque alibi, quantum memini. Τοῦτον —— πάντα περιήκειν τὰ πρῶτα (lin. 13.) Abreschius Dil. Thucyd. pag. 374. ex VII. 16, 1. (ubi MS. πέρι ἥκοντα) et ἐν χρόνῳ ἱκνευμένῳ (lin. 16.) ex Hippocrate illustravit Fœsius. Consimile Abydeni in Præp. Evang. Eusebii IX. 41. τῷ χρόνῳ δὲ ἱκνευμένῳ ἀφανισθῆναι. Wess.

24. καὶ δέοι χρήματα, etc.] Caussa hæc deponendæ pecuniæ obscura: clariorem censebat, modo ex intricatiore, quæ hic fuerit, scriptura formaretur, τοὺς αὐτοὺς ἐστι ὁρᾶν ἐρῶντας vir eruditus: innui Peloponnesios et Spartanos, nullo præ animi magnitudine argenti studio tactos. Enimvero nimia ea nationis laus, cujus φιλοχρηματίη oraculo prædicatur. Puto Milesium hospitem Ionas Caresque in animo habuisse, Persis obnoxios et expositos, proptereaque rei pecuniæque suæ possessores minime securos. Wess.

Ibid. Pro καὶ δέοι —— τοὺς αὐτοὺς, legit Bothius καὶ δὴ ὅτι —— τοὺς αὐτούς.

27. ἐξαργυρώσαντα] Sic Thucydides VIII. 81. et docti ejus interpretes. De recentiorum ἐξαργυρίζειν (ut apud Demosth. De Pace p. 59, 5. ed. Reisk.) multa Miscell. Vol. V. Tom. III. p. 54. Malui (dein) usu præeunte θέσθαι παρὰ σὲ, prius (de quo Abreschius Diluc. Thucyd. p. 438.) non districte damnans; et (lin. 28.) παρά σοι σῶα, ex Ionismo, quo de lib. II. 181. Eusebius tamen Philosophus eodem in sacro, uti Juvenali vocatur, deposito, ἀλλ' ὥστε φυλάξαι καὶ ἀποδοῦναι σῶα τῷ παραθεμένῳ, ἐπεὰν ἀπαιτέηται, ap. Stob. Serm. XLIV. pag. 310. Wess.

Ibid. ἐξαργυρώσαντα, θέσθαι παρὰ σοί] Deterior est lectio, quam habet Stobæus Gesneri pag. 195, 39. θέσθαι παρὰ σέ. Probari posset quod ibid. sequitur χρόνου δὲ διελθόντος, si vox πολλοῦ omitteretur in Codicibus. Παρὰ σοί: ut in Isæi

verbis ex oratione perdita apud Dionys. Halic. T. II. pag. 167, 49., οἴτινές μοι παρακαταθήκης παρ' Εὐμάθει ταύτῃ. Herodotum sequutus ἐξαργυρῶσαι quoque scripsit Thucyd. quod plerumque dicitur ἐξαργυρίσαι et ἐξαργυρίσασθαι. Attigit Dounæus in Demosth. pag. 88. Veterum locis adfirmarunt Duker. Hemsterh. et Wesseling. hic ad Diodor. II. p. 562. Valck.—Mihi recte Wesselingius prætulisse visus est θέσθαι παρὰ σέ: recte vero item deinde scribitur ἔσται παρὰ σοὶ σόα. S.

37. οὔτε με περιφέρει οὐδὲν εἰδέναι] Non peculiaris ea Herodoto dictio ex Porti præjudicio: habetur in Platonis, uti Cl. Abreschius monstravit, Lachete p. 246. e. περιφέρει δέ τις με καὶ μνήμη ἄρτι τῶνδε λεγόντων: quod Latinum ubi fiet, pertinet ad me quædam recordatio, vim non repræsentabit, quæ memoriæ quendam quasi circumactum postulat. Statim (lin. 38.) τῶν ὑμεῖς λέγετε, Ionum est. Wess.

46. ἀπεστερημένοι] Probabitur fortasse ἀπηρημένοι Vind., quod in Arch. pravatius; et habet, quo allubescere queat. In vulgato constans est Eustath. cum Codd. haud paucis, convenitque solemnis formula in Porphyrio Abst. An. lib. IV. 10. οὔτε παρακαταθήκην ἀπεστέρησα. Oraculum, Glauco redditum, in celebritate versatur, citatum olim sæpe, (vide Var. Lect. ed. S.) et laudabile est. Juvenalis notabiles et suavissimi sunt versus Sat. XIII. 200, etc. Wess.

46. εἰ ὅρκῳ τὰ χρήματα ληΐσεται] Quærebat Spartanus, quæ Numinis esset Mens; et an hoc illi facinus suaderet Apollo? secundum Juvenal. Sat. XIII. v. 202. ubi historiam enarrat Schol. ex Herod. Eximium quod sequitur oraculum attigerunt etiam Clem. Alex. Strom. VI. p. 749. et Pausan. II. (c. 18.) p. 149., (emendatus a Palmerio Exercit. p. 372.) et VIII. (c. 7.) p. 612., versum hinc excitans ultimum, Ἀνδρὸς δ' εὐόρκου γενεὴ μετόπισθεν ἀμείνων: qui est in Hesiodi Ἔργ. κ. Ἡμ. versus 285. Vitiosam exhibet in quarto versu lectionem Arch. qui recte scriptus legitur apud Stobæum et Eustath. in Iliad. γ'. p. 314. Oraculo subjectum dictum Delphicum, (lin. 56.) τὸ πειρηθῆναι τοῦ θεοῦ, καὶ τὸ ποιῆσαι, ἴσον δύνασθαι, sic quoque scriptum in suo Cod. legit Valla, ut ex aliis obtulit Diss. Herod. pag. 115. Valck.

51. Ἀλλ' Ὅρκου πάϊς, etc.] Cultius expressit illustr. H. Grotius Latine Jur. B. et Pac. II. 13, 1., ubi optime Jo. Frid. Gronovius *Horcon* instar numinis considerat, quem poëtæ fingunt jurandi veluti exactorem et præsidem. Ὅρκου proinde παῖς aliquid posterum et consequens est, nimirum Animadversio divina, quæ nec opinatis perjuris superveniens fractæ fidei pœnas infligit. Loquendi genus in Epicharmi fragmento, Grotii medela curato, apud Clem. Alex. Strom. VI. p. 749. Ἐγγύα θυγάτηρ μὲν ἄτας, ἐγγύας δὲ ζαμία. Et apud Eustath. Amor. Ismen. pag. 426. Αἰδὼς γὰρ, παῖς ἐλέγχων ἐστί: excipit enim et sequitur reprehensionem pudor. Wess.

61. οὔτ' ἐστίη οὐδεμίη] Istud Herodoteum: norunt, qui Musas amant. Mox πρόρριζος Arch. et Vind. redono. Superius I. 32. προρρίζους ἀνέτρεψε: et III. 40. κακῶς ἐτελεύτησε πρόρριζος. Sophocles Elect. v. 765. τὸ πᾶν δὴ δεσπόταισι τοῖς πάλαι πρόρριζον —— ἔφθαρται γένος. Alia ejusdem, et Euripidis, et Abydeni missa facio; minime mihi temperans in his Lycurgi Or. in Leocr. pag. 157. fin. exscribendis, τοὺς δὲ θεοὺς οὔτ' ἂν ἐπιορκήσας τις λάθοι, οὔτ' ἂν ἐκφύγοι τὴν ἀπ' αὐτῶν τιμωρίαν· ἀλλ' εἰ μὴ αὐτὸς, οἱ παῖδές γε καὶ τὸ γένος ἅπαν τὸ τοῦ ἐπιορκήσαντος μεγάλοις ἀτυχήμασι περιπίπτει, quippe excellentissimis ob

pietatem, et ad hunc Herodoti locum peropportunis. Quam vellem, ea temere jurantibus et pejerantibus in pectus altissime defigi! Wess.

Ibid. οὔτε τι ἀπόγονόν ἐστι οὐδὲν οὔτε ἱστίη] Hoc ex Codd. recepturum Herodotum indicat Diss. Herod. p. 65. Ubi Juvenali dicitur Extinctus tota pariter cum prole domoque, Herodotea non omisit Grangæus. Judæis secundum Celsum Origenis VIII. p. 424. ἀντὶ τοῦ γῆς ἁπάσης εἶναι δεσπόταις οὐδ' ὁποιά τις βῶλος οὐδ' ἑστία καταλείπεται: quando βώλῳ minus commode subjicitur ἑστίας mentio, scripserat fortasse Celsus οὐδὲ στία, qua voce, lapillum significante, designata quoque fuit ἡ στενοχωρία. Quod sequitur, hinc enotavit Eustath. in Ἰλ. γ'. p. 314. Γλαῦκος —— βουληθεὶς ἐπιορκῆσαι πρόῤῥιζος ἐξετρίβη ἐκ Σπάρτης. Multos Deus προῤῥίζους ἀνέτρεψε, Herod. I. 32. Eurip. Hippol. v. 682. Ὦ παγκακίστη, καὶ φίλων διαφθορεῦ, (sic MSS. Paris. et Flor.) —— Ζεύς σ' ὁ γεννήτωρ ἐμὸς Πρόῤῥιζον ἐκτρίψειεν. Hesychius Πρόῤῥιζον interpretatur σὺν ταῖς ῥίζαις ἀνεσπασμένον. A radicibus eversum, et ab stirpe sublatum dixerunt Latini. Valck.

Cap. LXXXVII. [1. τῶν πεντ. ἀδικημάτων, etc.] Vide lib. V. c. 80. et 81. S.]

6. πεντήρης ἐπὶ Σουνίῳ] Primum διήρης, sed et alia hic in suo Cod. legisse Valla videtur, quæ fortasse sunt ex Herodoteis Latina facta, hæc scilicet: Erat enim Atheniensium in Sunio biremis quædam, quam Delum jam inde a Theseo quotannis mittebant. A tempore Thesei, cui debetur institutum, quotannis in Delum missam navem, quam Θεωρίδα vocabant, luculentus testis est in Phædone Plato p. 58. B. cujus eam in rem verba Meursius jam dedit in Theseo c. 16. plura Spanhem. in Callim. Hymn. in Del. v. 313. In Delo sacra curaturi, et qui publicitus Athenis ad ludos mittebantur solennes, cives semper erant honoratissimi; quales ex sua quoque civitate mitti voluit Plato τοὺς ἄρχοντας τῆς θεωρίας ἑκάστης, de Legib. XII. p. 947. A. Unus erat plerumque Ἀρχιθέωρος, τῶν ἀρχιθεωρῶν tamen meminit et Andocid. p. 32, 44. Herodotus τὴν θεωρίδα νῆα fuisse scribit πλήρεα ἀνδρῶν τῶν πρώτων Ἀθηναίων. Stabat Attica Theoris in Delum trajectura ἐπὶ Σουνίῳ. Hinc in Delum olim trajecit etiam Latona: Hyperides in Deliaca, ἀπ' ἄκρας τῆς Ἀττικῆς ἡ Λητὼ ἐπέβη τῆς νήσου: excitat ista Schol. in Aristid. Panathen. MS. clar. Burmanni. Valck.—Laurentio biremis quædam, quam Delum jam inde a Theseo quotannis mittebant: vere quidem, atque ex Platonis initio Phædonis; sed uberius, quam fuerat necesse. De sacra hac nave θεωρίδι et θεωροῖς libet post diligentem Ez. Spanhemii ad Callim. H. Del. v. 314. et Valckenarii in Ammon. lib. II. 3. operam silere. Wess.

Cap. LXXXVIII. 5. προτέρην ἑωϋτοῦ ἐξέλασιν] Turbæ amanuensium de corruptis testantur verbis. Si Valla dedisset, hic suam ipsius priorem abitionem sive abjectionem Æginetis inputans, diceres conspirare cum Passioneo: verum ejus non sunt, addita a correctore Phœnice, incertum quo ex codice. (Immo vero ipsius Vallæ verba sunt.) Quod recepi, μεμφόμενος —— προτέρην ἑωϋτοῦ ἐξέλασιν, omnes motus sedat, indignationem Nicodromi exponens, ob prius injunctum sibi exilium. Tale lib. V. 76. ὅτε ἐπὶ Πεισιστρατιδέων ἐξέλασιν ὁρμηθέντες —— ἀπίκοντο. Non nescio, Cel. Gronovio aliud placuisse: sed suum cuique pulcrum. Retulit ad Nicodromum Philosophi locum Polit. V. 6. ἐν Αἰγίνῃ ὁ τὴν πρᾶξιν πρὸς Χάρητα πράξας ἐνεχείρησε μεταβαλεῖν τὴν πολιτείαν: in Ægina urbe mutare reipubli-

cæ formam aggressus est is qui oppidum Chareti prodiderat, magnus Casaubonus a Polyb. p. 185. Ed. Gron., dubius nonnihil ob Charetem. Wess.

Cap. LXXXIX. 3. ἐδέοντο χρῆσαί σφι] Ipsa in his veritas. Supra III. 58. ἐδέοντο τῶν Σιφνίων δέκα τάλαντά σφι χρῆσαι, rogarunt Siphnios ut sibi decem talenta darent mutua: et οὐ φαμένων δὲ χρήσειν τῶν Σιφνίων. Quod deinceps (lin. 6.) διδοῦσι δὲ πενταδράχμους, sani coloris est, sicuti ἔλυσάν σφεας διμνέως, binis in singula capita minis, lib. V. 77. Theocritus Idyl. XV. 19. πενταδράχμως κυνάδας, quemadmodum ex Aldina principe eximie reparavit R. Bentleius Diss. de Epist. Phalar. p. 443. Justum præterea (lin. 7.) δωτίνην —— δοῦναι, neque latuit Th. Galeum. Superius c. 62. ὑπεδέκετο δωτίνην δώσειν τῶν ἑωυτοῦ πάντων, Homeri præscripto Od. ι. 267. ἠὲ καὶ ἄλλως δοίης δωτίνην; ubi Schol. δωρεὰν, quod ejus hic sedem invaserat violenter. De præpositione non rixabor, cujus alioqui absentia nocet nihil. Prudenter vero Corinthii, apud Athenienses caussam perorantes, harum xx. navium, istis olim publice concessarum, mentionem interserunt apud Thucydid. I. 41. Wess.

5. διδοῦσι δεομ. εἴκοσι νέας] Hoc civitatis suæ beneficium postea temporis Atheniensibus in memoriam frustra revocarunt Corinthii apud Thucyd. I. 41. νεῶν μακρῶν σπανίσαντές ποτε πρὸς τὸν Αἰγινητῶν ὑπὲρ τὰ Μηδικὰ πόλεμον παρὰ Κορινθίων εἴκοσι ναῦς ἐλάβετε: qui illic μετὰ pro ὑπὲρ scribendum putabat, nunc, opinor, conjecturam suam repudiabit. Valck.—Quod adjicitur πενταδράχμους ἀποδόμενοι, vendentes vertunt, et de vera venditione *Larcherus* accepit: mihi (nescio quam recte) quinque illæ in singulas naves minæ de locationis pretio intelligendæ visæ erant: quam in sententiam fortasse Ἀπέδοτο apud Suidam ἐξέδωκε, παρέδωκε, exponitur. S.

9. νέας τὰς ἁπάσας] Liberalitate schedarum cultior nunc ordo, qualis et lib. VII. 9. Ὑστέρισαν. (lin. 10.) locum retinere poterit, fortasse tamen progenitum ex priore ὑστέρησαν, cui tot vindices adsunt. Frequens utriusque permutatio, etiam in Thucyd. lib. VIII. 44. Wess.

Cap. XC. 5. ἔφερόν τι καὶ ἦγον τοὺς] Optime vertit Galeus in notis, deprædabantur; neque enim Æginetas ferebant et agebant, (ut erat in Vallæ Latinis, quæ intacta h. l. Gronov. servavit;) sed ex agris popularium rapiebante gabantque quæ ferri agique poterant. Semper apud veteres in isthac usitatissima formula observatur a Grammaticis tradita significandi differentia. Quam portabant prædam, φέρειν: quam præ se agebant, jumenta nempe, dicuntur ἄγειν: sive φέρεσθαι τὰ βασταζόμενα, ἄγεσθαι τὰ βαδιστικά. Quia jumenta potissimum prædam efficiebant, frequenter legitur τὴν λείαν ἄγειν et ἐλαύνειν. Valck.

Cap. XCI. 4. ἐκθύσασθαι] Suidas hinc Ἐκθύσασθαι· ἐξιλεώσασθαι καὶ ἐκμειλίξασθαι. Obvium quoque in procurandis omnibus et prodigiis. Dio Cass. XLI. (c. 14 extr.) p. 179. D. οὐδὲν ἐξεθύσαντο, nullum prodigiorum piaculis procuraverunt. Synesius Encom. Calvit. p. 74. B. ὡς οἱ τερατοσκόποι καὶ οἱ μάντεις ἐκθύονται. Junge Eustath. ad Homer. p. 1223, 51. (p. 1306, 19. ed. Bas.) Wess.

Ibid. ἄγος —— ἐκθύσασθαι] Impium scelus *expiare* non potuerunt. In eamdem sententiam dicitur φόνου ἄγος ἐκνίψασθαι: sed ex sanguine supplicis concepta macula nullo modo potuit elui. Qui lustravit Athenas Epimenides, τὴν πόλιν dicitur ἐκθυσάμενος Maximo Tyr. XXXVIII. 3. Significavit et Ἐκθύ-

σασθαι iram Deorum piaculis sive victimis placare piacularibus: ἐξιλάσασθαι, ἐκμειλίξασθαι Suidas interpretatur. Hoc sensu positum Euripidi latet apud Clem. Alex. Strom. V. p. 688, 27. (p. 424. B. ed. Lugd. Bat. 1616.) in ἐκθυσαμένοις: cujus loco quod Grotius minus considerate scripserat εὖ θυσαμένοις, ne Græcum quidem in tali structura, Barnesius nobis repræsentat ut Euripideum T. II. p. 510. v. 243. Euripidis anapæsti sic scribi poterunt emendate: Πέμψον μὲν φῶς ψυχᾶς ἐνέρων Τοῖς βουλομένοις ἄθλους προμαθεῖν, Πόθεν ἔβλαστον. τίς ῥίζα κακῶν· Τίνα δεῖ μακάρων ἐκθυσαμένους Εὑρεῖν μόχθων ἀνάπαυλαν. VALCK.

7. ἐξῆγον ὡς ἀπολέοντες] In prægressis, ἐξῆγον ἀπολέοντες: sequunturque duo Codd. ὡς contemtim habentes. Sed enim voculæ sæpe, ubi sine detrimento reticeretur, sua vis suusque lepor est. Superius c. 28. διαβαίνει —— ὡς ἀμήσων τὸν σῖτον. Plato Menex. p. 240. D. ἠγγέλλετο βασιλεὺς διανοεῖσθαι ὡς ἐπιχειρήσων πάλιν ἐπὶ τοὺς Ἕλληνας. Pausan. Bœot. cap. 13. p. 737. Λακεδαιμόνιοι —— τοὺς τεθνεῶτας διενοοῦντο ὡς θάψοντες. Plura hoc de genere transmisit Cl. Abreschius, quibus locus alibi opportunior. Mox ἐπιλαμβανόμενος, (lin. 9.) tantopere a Cel. Gronovio laudatum, pristino, Eustathii citatione etiam munito, haud utique significantius (quam ἐπιλαβόμενος) est. Sed perseveret in nupera possessione. Optime Hemsterhusius Noster ex Polluce et Herodoti verbis illud adscititium ἀπρὶξ exterminavit: Suidæ enim λαβόμενος τῶν ἐπισπαστήρων ἀπρὶξ εἴχετο, nihil ad Herodotum, etsi ejus ex imitatione propagatum. WESS.—Conf. Var. Lect. (ed. S.) S.

9. ἐπιλαμβανόμενος δὲ τῶν ἐπισπαστήρων] Non ille cardinibus prehensis adhærebat. Porti errorem in Suida jam correxerat ante Küsterum Hemsterh. ad Poll. X. 23. cui optime Ἐπισπαστὴρ id proprie fuisse dicitur, quo januam clausuri attrahebant; hoc Odysseæ Paraphrastes dixit ἐπισπάσασθαι τὴν θύραν καὶ ἐπικλεῖσαι. Qui Thracis ista Demosthenis, idem Eustathius in Od. α'. p. 72. varias nobis enotavit adpellationes, quibus designaretur januæ marculus; inter illas est etiam ex Herod. ἐπισπαστὴρ, ὃς καὶ ῥόπτρον ἐλέγετο. Ut apud Herodotum, sic Irene dicitur ἐχομένη τῶν ῥόπτρων τῶν θυρῶν τοῦ ἱεροῦ, Phylarcho apud Athen. XIII. p. 593. B. cum Ephesi confugisset in templum Dianæ Ptolemæus. Ubi vulgatur apud Xenoph. Ἑλλ. VI. 351, 29. ἐπισπάσασα τὴν θύραν εἴχετο τοῦ ῥοπάλου, antiquitus lectum fuisse εἴχετο τοῦ ῥόπτρου monstrant hæc Harpocrationis: Ῥόπτρα —— Ξενοφῶν Ἑλληνικῶν ἕκτῳ: ad Lysiam, qui testis ibid. citatur, vid. clar. Jo. Taylor p. 103. Sed si Herodotea sunt, quæ Suidas exhibet, nostris in exemplaribus voces aliquot videri deberent omissæ: apud Suidam in voce Ἐπισπαστήρων ista leguntur absque scriptoris nomine: εὑρὼν προσκειμένας τὰς θύρας, καὶ λαβόμενος τῶν ἐπισπαστήρων ἀπρὶξ εἴχετο. Herodotea videbantur H. Stephano Thes. T. III. p. 920. Neque negari potest huic illa loco satis esse accommoda, si εὑρὼν δὲ poneretur cum viro Summo ad Pollucem cui nunc illa forsan in certi potius videbuntur imitatoris, ex hoc loco expressa. VALCK.

CAP. XCII. [6. ἀνάγκη λαμφθεῖσαι ὑπὸ Κλεομένεος, etc.] Scilicet in ea expeditione, de qua c. 76 seqq. S.]

15. στρατηγὸς ἀνὴρ] Specimen abundantiæ est Herodoteæ, quale c. 83. ἦλθε ἀνὴρ μάντις Κλέανδρος. Dedi alias plura. (Series forsan verborum talis concipienda, στρατηγὸς ᾧ (sive τῷ) οὔνομα Εὐρυβάτης, ἀνὴρ πεντάεθλον ἐπασκήσας. Sic quidem de eodem homine, IX. 75.

Εὐρυβάτην τὸν Ἀργεῖον, ἄνδρα πεντάεθλον.) Victus Eurybates a Sophane tandem est, solvitque pœnas, quas dudum meruerat, ut solent plerumque semper hoc genus bellatores. Valla Sophanem τοῦ Δεκέλεος verterat de cælis, corruptissime in principe editione; filii nomen deinde accessit. Error cognitissimus ex lib. IX. 74. Wess.

Cap. XCIV. [2. ἀναμιμνήσκοντές τε αἰεὶ τοῦ θεράποντος, etc.] Redi ad lib. V. c. 105. S.]

10. Ἀρταφρένεα τὸν Ἀρταφρένεος] Tentavit ducis nomen Nob. Palmerius Exercit. p. 28. ob Arundelianum marmor, ΑΡΙΕΝΤΕΑ ex Seldeni scriptione ostentans. Ibi vero fractum et exesum illud erat, ductusque litterarum agnitu difficiles: unde sollertissimus Humphr. Prideaux ad illud Chron. Marm. pag. 217. ΑΡΤΑΦΕΡΝΕΑ fuisse, merito conjicit. Nostro sæpe, Pausaniæ I. 32. Cornelio Nep. in Miltiade c. 4. atque omnibus potiori Æschyl. Pers. v. 21. Artaphernes audit. Quid Datidi Rex, nisi mandata absolveret, minatus fuerit, Plato Menex. p. 240. a. indicavit. Wess.

Cap. XCV. 2. ἐς τὸ Ἀλήϊον πεδίον] Meminit Homerus, nominis caussam testatus, Iliad. Ζ'. 200. cujus Valla non recordatus in errorem incurrit, leniter et docte correctum a P. Leopardo Emend. VII. 20. Sequentia ex MSS. cultiora sunt. Wess.

9. ἐσβιβάσαντες ἐς τὰς νέας] Parum absum a tribus ultimis abolendis, auctoribus utens Codicibus. Sunt sane adsententiam nulli usui. Maneant tamen Scholii instar. Veterum de navium Persicarum hac expeditione numero discordiam attigit Bosius ad Nepotis Miltiad. c. 4. Quod deinceps autem (lin. 10.) παρὰ τὴν ἤπειρον ἔχον τὰς νέας, vir eruditus ἦγον aut ἔστελλον malebat. Non desero schedarum consensionem. Ἔχειν Homero idem nonnunquam ac ἐλαύνειν. Νῶϊν δ' αὖθ' ἐπ' ἀριστερ' ἔχε στρατοῦ, Iliad. Ν'. 326. ubi Eustathius. Itidem Herodotus. Wess.

13. ὡς μὲν ἐμοὶ δοκέει] Damnabile δοκέει minime, positum in lib. I. 152. Elegans quoque δοκέειν, Gronovii sollertia lib. IV. 168. instauratum, atque alibi. Optionis itaque facultas. Conf. Abresch. Dilucid. Thucydid. p. 5. et de clade Persarum ad montem Athon. c. 44. Wess.

Cap. XCVI. 3. ἐπεῖχον στρατεύεσθαι] Vide ad lib. I. 80. Explicuit Eustathius σκοπὸν εἶχον κατὰ τῆς Νάξου στρατεύεσθαι. Geminum lib. I. 153. ἐπ' οὓς ἐπεῖχε τε στρατηλατέειν αὐτός. Mox (ibid.) μεμνημένοι τῶν πρότερον non repudio, quamtumvis τῶν προτέρων in absurdis haud sit. Miscentur talia et variantur; veluti in Diodori XVII. 69. et Maximi Tyr. Diss. IV. c. 4. ubi Davisius. Τὰ πρότερον, quorum Naxii in memoriam redibant, lib. V. 34. Wess.

Cap. XCVII. 5. ἐν τῇ Ῥηναίῃ] Verius fortasse et Ἰωνικώτερον ex Codicibus τῇ Ῥηνέῃ. Thucydidi quidem certe, Dionysio Halic. pluribusque aliis, Holstenio ad Ethnicographi Ῥήνη advocatis, Ῥήνεια. Pausaniæ itidem IV. 34. et Diodoro XII. 58. In Harpocratione ex Or. Deliaca Hyperidis Ῥήναια, in Excerptis vero Orationis apud Sopatrum ad Hermogenem p. 184. Ῥήνεια sæpius. Vide Casauboni Animadv. in Athen. X. 6. (Animv. T. V. p. 371. nuperæ edit. Conf. vero etiam Animadv. T. II. p. 624.) et D'Orvillii Exercit. de Inscript. Deliac. in Miscell. Vol. VII. p. 109. Wess.

9. ἐν ᾗ χώρῃ οἱ δύο θεοὶ etc.] Adscribo Æschinis verba ex Dialog. III. 19. hoc fonte, uti bene Rev. Horreus, derivata: Gobryam testantur missum in Delum fuisse, ὅπως τηρήσειε τὴν νῆσον, ἐν ᾗ οἱ δύο θεοὶ ἐγένοντο. Cicero lib. I. Verr. c. 18. paria, Xerxis expeditioni

cum Æschine tribuens, quod Darii ætate Deliis usu venit. Trecenta thuris talenta (lin. 13.) *Eustath.* ad Dion. v. 525. hinc accepit. Wess.

9. ἐν ᾗ χώρῃ οἱ δύο θεοὶ ἐγένοντο] In Æschinis Socr. Axiocho p. 160. Gobryes Magus κατὰ τὴν τοῦ Ξέρξου διάβασιν missus dicitur in Delum, ὅπως τηρήσειε τὴν νῆσον, ἐν ᾗ οἱ δύο θεοὶ ἐγένοντο. Conf. Ez. Spanhem. ad Callim. H. in Del. v. 255. et B. Brisson. de Regn. Pers. II. p. 218. Secundum Valerium Max. I. 1. ext. 6. Persæ mille navium numero Delum compulsi templo Apollinis religiosas potius quam rapaces manus adhibuerunt. Pietatem suam demonstrasse Datis dicitur Pausaniæ X. (c. 28.) p. 867. λόγους τε οὓς εἶπε πρὸς Δηλίους, factisque, cum inventum in nave Phœnicia signum Apollinis Delum detulit, ut Tanagræis, quibus fuerat subreptum, restitueretur: coll. Herod. VI. 118. Quæ sequuntur (lin. 13.) Herodotea, Tzetzes adhibuit Chil. I. v. 863. Δᾶτις δὲ τῷ Ἀπόλλωνι ἐνθυμιᾷ τῇ Δήλῳ Τάλαντα τριακόσια λιβανωτοῦ πρωτίστου: et Eustath. in Dionys. v. 525. Unus plerumque Datis commemoratur, rarius facta ducis alterius Artaphernis mentione. Ubi in Aristidis Miltiade T. III. p. 269. Datis audit ὁ τοῦ στρατοπέδου κύριος καὶ ἡγεμὼν, Schol. MS. ἐπειδὴ, ait, τὸν Δᾶτιν οἶδε κύριον πάντων τῶν πραγμάτων, διὰ τοῦτο αὐτὸν μόνον ὀνομάζει. Illic et sæpius in isto præstantissimo Clar. P. Burmanni Sec. Codice alter ducum vocatur Ἰνταφέρνης, prout aliis etiam dicitur. Valck.

Cap. XCVIII. 4. Δῆλος ἐκινήθη —— πρῶτα καὶ ὕστατα] Eadem Eustath. (ad Dionys. Perieg. v. 525.) addito τὸ πρὶν οὖσα ἀκίνητος: nempe ex l. 13.) incertum, utrum cum Med. et Ask. in negativa delenda conspiraverit. Enim vero quid pro ejus præsentia ex Codicum numero disputari queat, prospicio. Nec revoco tamen, motus Cel. viri sollerte disquisitione. (Haud dubie ex scholio a nonnullis adjecta negans particula; (ab aliis οὐ, ab aliis μηδέποτε,) non discrepante quidem sententia.) Classicus Thucydidis locus ex lib. II. 8. accedere debet: Ἔτι δὲ Δῆλος ἐκινήθη ὀλίγον πρὸ τούτων, πρότερον οὔπω σεισθεῖσα, ἀφ' οὗ Ἕλληνες μέμνηνται: quippe memorabilis adprime. Nam si insulam tremor circa bellum Peloponnesiacum, quo modo Attici scriptoris verba accepit Seneca Q. Nat. IV. 26., agitavit, oblitus Thucydides hujus fuit motus; neque inportune propterea ejus Scholiastes, καὶ μὴν Ἡρόδοτος λέγει, ὅτι ἐκινήθη ἐν τοῖς Μηδικοῖς. At, non recordatum fuisse, habet oblivionis et oscitantiæ non laudabile crimen, a quo tum inmunis Herodotus non erit ipsemet. Asseverat ad suam usque ætatem Delum πρῶτα καὶ ὕστατα tremuisse: quæ si paullo ante Peloponnesiacum quassata motu fuit, utique secunda vice ipso vivo et superstite contremuit: prorogavit enim ævum in illud usque Græcorum bellum, memoratis etiam nonnullis lib. VII. 137. 133. atque alibi, quæ ejus tempora testantur. Quo tandem ergo pacto πρῶτα καὶ ὕστατα ad ipsius ætatem usque? Equidem utrumque auctorem in concordiam vocare, quam supinitatis convictos relinquere, malim, Thucydidisque ὀλίγῳ πρότερον laxius sumere atque ad hunc Deli tremorem adplicare, tantoque cupidius, quod et ille Nostri exemplo in rerum futurarum prodigiis insulæ motum censitum fuisse prodidit. Qui alia optant, Cl. Wasse ad Thucydid. consulent. Wess.

Ibid. Δῆλος ἐκινήθη, etc.] Quod additur, ὡς λέγουσι Δήλιοι, monstrat, ut puto, motum istum, quem tum sensisse videbantur Delii, rem Græcis passim ignotam fuisse, vel dubitanter receptam. Huic certe Deliorum narrationi fidem non adhibuit Thucydides; qui,

paulo ante bellum Peloponnesiacum, atque adeo septuaginta circiter annis post, quam hæc evenerunt Herodoto narrata, inmotam ante Delum scribit prima vice κινηθῆναι, lib. II. c. 8. Historici utriusque loca compararunt viri clarissimi Jos. Wasse, Ez. Spanhem. (ad Callim. H. in Del. v. 11.) et Jac. Gronov. et Herodoti meminit Schol. Thucyd. Quo tempore terram movisse secundum Thucydid. senserunt Delii, vixit quidem Herodotus, sed hæc jam olim scripto consignata dudum ante videtur in vulgus emisisse; ut adeo Delus ipsi dici potuerit, si vera narrabant Delii, tum temporis πρῶτα καὶ ὕστατα μέχρι ἐμεῦ σεισθεῖσα: sic legit etiam ista Valla. VALCK.

8. καὶ Ἀρτοξέρξεω] Arch. Ἀρταξέρξεω auctoritatem a Thucydide, Diodoro, Cornelio Nepote, Stephano Byz. in Ἀρταῖα aliisque aufert. Enim vero Herodotus vulgatum probavit lib. VII. 106. et 151. et una cum eo Ctesias et Plutarchus. Sunt in Persicis nominibus plurima, quorum initium ΑΡΤΑ, sunt quoque Artobazanes, Artochines, etc. WESS. — Persuasum equidem habeo, scripturam istam Ἀρτοξ. non ab Herodoto, sed a sequiorum Græculorum imperita temeritate esse profectum: quos quid induxerit ut in istum modum mutarint nominis formam, in Var. Lect. (ed. S.) ad VI. 43, 5. indicavi. S.

13. καὶ ἐν χρησμῷ, etc.] Gronovii judicium non temno, aliunde hæc inculcata opinati. (Vide Var. Lect. ed. S.) Versum non neglexit Eustath. hinc acceptum non docens. Immo, si quod suspicor, palam edere licet, quæ succedunt, δύναται δὲ κατὰ Ἑλλάδα γλῶσσαν, etc. (lin. 16.) sive explicationes titulorum regiorum, Grammatici quidpiam olent, non Historici. Herodotus sane non ita adsolet. Sed enim maneant in possessione, quam Codicum conspiratio illis asserit. In oraculi versione ἀκίνητον immobilem maluit Henr. Stephanus, Schediasm. I. 22.; Virgilius tamen, Inmotamque coli dedit et contemnere ventos de Delo. WESS.—Quum et oraculorum responsa frequentissime adponere consueverit Herodotus, nec ab ullo alio digressionum genere abhorreant illius Musæ; non satis equidem caussæ video, cur aut oraculi de terræ motu Deliaco mentionem, eo quod illam codices nonnulli prætermiserint, aut cur Persicorum nominum interpretationem, quam libri ad unum omnes h. l. insertam offerunt, a Scriptoris nostri more et ingenio alienam judicemus. S.

13. καὶ ἐν χρησμῷ ἦν, etc.] A Gronovii judicio non dissiderem, si aliis etiam in Codicibus omitterentur oraculi versus, quæque versum antecedunt proxima: sed quod addit vir egregius, non magis Herodoto fuisse caussam adscribendi oraculi, quam fuit Thucydidi, id vero mirasturos scio, qui utrumque bene noverint. Oracula, portenta, somnia, et similia credulorum ludibria, Thucydides historiæ gravitate censuit indigna; Herodotus ista talia non libenter tantum commemorat, sed ita, ut vix notam effugere possit hominis superstitiosi. Quantum hac etiam in parte distent isti duo, vel hic locus esse queat documento: terræ motus Herodoto prodigium esse videbatur, quo mala ventura Deus portenderet; secundum Thucyd. talis persuasio vulgi animos occupaverat, ἐλέγετο καὶ ἐδόκει ἐπὶ τοῖς μέλλουσι γενήσεσθαι σημῆναι. Sed legat quis Herodot. VII. cap. 57. VIII. 37. 65. 77. IX. 64. et 99. tum Thucyd. II. 17. VI. 70. VII. 79. et in his ingeniorum animadvertet differentiam. Semel tamen Thucydides, lib. II. c. 54., prædictionem memorat Athenis celebratam: "Ἥξει Δωριακὸς πόλεμος, καὶ λοιμὸς ἅμ' αὐτῷ: et evaluisse tandem scribit, ut λοιμὸς non λιμὸς antiqua vocis scriptura crederetur. ἦν δέ γε,

οἶμαι, inquit, ποτὲ ἄλλος πόλεμος καταλάβῃ Δωρικὸς τοῦδε ὕστερον, καὶ ξυμβῇ γενέσθαι λιμὸν, κατὰ τὸ εἰκὸς οὕτως ᾄσονται. Hinc etiam constare poterit, quid de talibus senserit Thucydid. et quantum hujus cauta perspicacitas Herodoti præstet superstitiosæ credulitati. VALCK.

17. Δαρεῖος, ἑρξείης] Occupantur eruditissimi viri in his examinandis S. Bochartus, Th. Hyde, Burtonus, et H. Relandus in primis, Dissert. de Vet. Ling. Persica Sect. 23. 24. 61. (Adde Anquetil, Comment. Acad. Inscript. T. XXXI. pag. 365.) Res est obscura, et in penuria priscæ Persarum dialecti inplicata. Advertit tamen animum meum 'Ερξίης Arch., cui facile primas tribuo ob hæc veteris poëtæ apud Hephæstion. Enchirid. pag. 19. 'Ερξίῃ πῇ δῆτ' ἄνολβος ἀθροΐζεται στρατός. Quæ quidem Simonidis si sint, (Jac. Uptoni ea conjectura,) pondus addent explicationi, tangentque Darii hanc in Græcos expeditionem: sententia namque, Dario sane infelices conparantur copiæ. Hæc vir doctus ad Dionysium de Struct. Oration. Sect. 3. p. 23. WESS.—Apud Hesychium quidem Persicum vocab. Δαρεῖος Græco φρόνιμος respondere perhibetur. Sed mirari hoc loco, ut sæpe alias, subit contraria inter se, sibique ipsis parum constantia, doctissimorum hominum eorumdemque prudentissimorum eisdem de rebus simillimisque judicia. Totum istum locum, quo Persicorum quorumdam nominum continetur interpretatio, a *Wesselingio*, strenuo alioqui lectionum omnium, in quas consentiunt Herodotei libri, defensore, paullo ante vidimus indignum Scriptore nostro judicari et a Grammatico quodam adsutum: *Valckenarius*, is qui tot ῥήσεις integrasque sententias, communi codicum consensu Herodoto adscriptas, ab aliena manu Nostro obtrusas adeoque resecandas censuit, de ejusdem loci sinceritate nullam ne umbram quidem suspicionis sibi obortam significavit. S.

CAP. XCIX. 1. ἐκ τῆς Δήλου] Reduxi quod olim legebatur: iterata enim toties νήσου vox accidit ingrata, scholii fœtus. Περιίσχοντο, tot Codicibus protectum, volentibus relinquo. Non Aristophanis Plut. v. 1097. τῷ μειρακίῳ περιίσχεται nescio: sed in navium adpulsu qui posuerit, habeo neminem; qui vero περιίσχειν, præter Herodotum innumeros. Neque decerno, Vallam deinceps παραπλέοντες (pro περιπλ. lin. 2.) τὰς νήσους suis in schedis legisse: in meis nusquam certe. Persæ circum Cycladas, Eubœam petentes, navigarunt. WESS.

CAP. C. 4. τῶν ἱπποβοτέων] Sic de conjectura Cl. Abr. Gronovius ad Ælian. Var. VI. 1., quam MSS. certissimam præstant. De his supra lib. V. 77. Quod autem post pauca (lin. 8.) ex Arch. adfertur a Galeo, ἐκλιπεῖν τὴν πόλιν καὶ ἐλθεῖν ἐς τὰ ἄκρα, id additamentum in eo non reperitur. Laurentius explevit de suo orationem, ut mollior incederet. Tale de Thespiensibus lib. VIII. 50. αὐτέων ἐκλελοιπότων ἐς Πελοπόννησον. Alia hoc de genere Cel. Hemsterhusius ad Plut. v. 1170. WESS.

8. ἐκλιπεῖν τὴν πόλιν ἐς τὰ ἄκρα] Indocti lectoris supplementum videtur, quod Codices præbent Vallæ et Arch. ἐκλιπεῖν τὴν πόλιν, καὶ ἐλθεῖν ἐς τὰ ἄκρα τῆς Εὐβοίης. Verbum enim Noster posuisset adcommodatius, qualia nonnunquam subjiciuntur phrasi ἐκλιπεῖν τὴν πόλιν: vid. quæ clar. Taylor adscripsit ad Lysiæ pag. 48, 49. Herodoteum, quod vulgatur, satis ista commendarent etiam sola VIII. 50., αὐτέων ἐκλελοιπότων ἐς Πελοπόννησον: alia præterea dedit Clar. Abresch. aptissima Diluc. Thuc. pag. 493. Illuc urbe derelicta fugere voluerunt, ubi Persicæ classi non patebat accessus. Fuerunt ab antiquissimis

temporibus infames Εὐβοίας ἄκραι. Euboicæ cautes, ultorque Caphareus, Virg. Æn. XI. 260. In Schol. ad Eurip. Orest. v. 432. Nauplius φρυκτωρίας ἧψε περὶ τὰς ἀκτὰς τῆς Εὐβοίας: frequens hæret illic etiam menda: scribendum ἄκρας. Εὐβοίας ἄκραι Sophocli memorantur Trach. v. 801. Ut hic Herod. meminit et τῶν ἄκρων τῶν Εὐβοϊκῶν, VII. 192. Dion. Chrys. in Euboica pag. 99. D. ὅταν οὕτω πιεσθῇ τὰ ἄκρα τῆς Εὐβοίας ὑπὸ τῶν νεφῶν: orationis initio, μόλις, ait, διεσώθημεν πρὸς τὰ κοῖλα τῆς Εὐβοίας: sic proximum vocabant scopulosum mare. Ibid. p. 100. A. ἄγρια καὶ σκληρὰ τῆς νήσου τὰ πρὸς τὸ πέλαγος· καὶ ταῦτ' εἶπεν ἐστὶ τὰ κοῖλα τῆς Εὐβοίας λεγόμενα: scil. Herodoto VIII. 13. aliisque. Philostr. in Heroicis, p. 716., τὸ λεγόμενον πῦρ ὑπὸ Ναυπλίου περὶ κοίλην Εὔβοιαν ἐπὶ τοὺς Ἀχαιοὺς ἀρθῆναι. Livius XXXI. 47. Est, ait, sinus Euboicus, quem Cœla vocant, suspectus nautis: prostat ibi docta Dukeri nota. Sunt itaque eadem propemodum τὰ κοῖλα τῆς Εὐβοίας et τὰ ἄκρα. Cur sic dicantur, ex his Polyæni, p. 300. εἰ δὲ ἡ θάλασσα κοίλη γίνοιτο, similibusque et hodiedum usitatis licet æstimare. Valck.

12. ἐὰν τῶν Ἐρετριέων τὰ πρῶτα] Ionicis Atticisque tritissima locutio. Euripid. Med. 917. Οἶμαι γὰρ ὑμᾶς τῆσδε γῆς Κορινθίας Τὰ πρῶτ' ἔσεσθαι: et Orest. v. 1252. τὰ πρῶτα κατὰ Πελασγὸν ἕδος Ἀργείων. Dio Cass. lib. XXXVI. p. 16. c. ὅτι τά τε πρῶτα τῆς βουλῆς ἦν. Synesius Dion. p. 35. B. Εὔδοξον ἄνδρα τὰ πρῶτα τῶν Ἀριστοτέλους ὁμιλητῶν. Non adcumulo plura. Vide Ti. Hemsterhusium ad Luciani Tim. c. 35. Wess.

Cap. CI. 2. κατὰ τέμενος] Cl. Reiskius loci proprium nomen arbitratur, cujusmodi Siciliæ prope Syracusas Τέμενος apud Ethnicographum. Venit olim in mentem, scriptum hic fuisse primitus κατὰ Ταμύνας, cujus in Strabonis lib. X. p. 687. (pag. 447. D. ed. Cas.) clarissima mentio, et in Stephano Byz. Cui cum omnes suspicioni refragentur MSS., forte Nostri τέμενος Jovis est Tamynæi sive Apollinis, (variatur enim in titulo,) quo de Strabo, ad oppidum Tamynas: tum τὸ τέμενος verius meliusque. Wess.—Sed articulum perinde ignorant libri omnes. S.

Ibid. κατὰ τέμενος] Articulus saltem requireretur κατὰ τὸ τέμενος: sic vicinum Apollinis templum fuisset designatum. Sed Herodotum scripsisse suspicor κατὰ Ταμύνας. Strabonem sequutus Harpocrat. in voc. Ταμύναι: πόλις ἐστὶν ἐν Εὐβοίᾳ ἐν τῇ χώρᾳ τῶν Ἐρετριέων αἱ Ταμύναι. vid. Holsten. ad Steph. Byz. In urbis nomine scribendo Demosthenes et Æschines sibi constant: ἐν Ταμύναις et εἰς Ταμύνας legitur apud Dem. contr. Mid. p. 364, 301. c. Bœot. p. 578, 20. Æsch. contr. Ctes. pag. 66, 5, 14. qui in Or. de falsa legat. pag. 50, 40. τὴν ἐν Ταμύναις μάχην memorat, laudemque sibi reportatam; quo spectat Philostr. p. 508. Valck.

3. κατασχόντες δὲ ἐς ταῦτα τὰ χωρία] Æstum Gronovii sedant duo Codices, κατασχόντες δὲ ταῦτα præferentes, omisso ἐς, utique non male. Wess.—Adnotaverat in hujus loci vicinia e cod. Med. aliquid Gronovius, quod quo pertineret pendebat animi, quum Græca suæ Editionis constitueret, quumque Observationes suas conscriberet. Ex scriptura codicum Pass. et Ask. quibuscum noster etiam cod. F. facit, intelligitur, non ἐς ταῦτα, sed nude ταῦτα cognatum illis codicem Med. quoque præferre. In eamdem sententiam Valla Græca verba convertit, *potitique* his locis; quam versionem Wess. etiam tenuit, in Græcis licet ἐς præpositionem servans, unde hæc prodibat sententia, navibusque in hæc loca adpulsis. S.

8. ἔπιπτον ἐπὶ ἓξ ἡμέρας] Expulsum et Cl. Gronovio μὲν servari potuisse D'Orvillius ad Chariton. VI. 5. pag. 561. opinabatur; haud inprudenter quidem, nisi schedarum voluntas aliud postularet. Eretriæ proditores (lin. 9.) Euphorbus et Philagrus sunt in Plut. de Garrul. p. 510. B., et Pausania VII. 10., ubi in Græcis Φίλαβρος Κυνέου, in Latinis melius. Strabonem memoria fefellit, quando lib. X. p. 687. (pag. 448. a. ed. Cas.) de Eretria, τὴν πόλιν, ait, κατέσκαψαν Πέρσαι, σαγηνεύσαντες, ὥς φησιν Ἡρόδοτος, τοὺς ἀνθρώπους τῷ πλήθει. Nihil hic talis modi. Platonis in Menex. pag. 240. verba in doctissimi scriptoris hærebant recordatione. Vide Clar. Valckenarium ad lib. III. 149. Wess.

10. Φίλαγρος ὁ Κυνέου] Hoc congruit Eretriensi nomen, non illud male ominatum Φίλαβρος, quod vulgatur apud Pausan. in catalogo proditorum Græciæ, lib. VII. p. 546. Quando mox (lin. 14.) Eretrienses Persæ dicuntur ἀνδραποδίσασθαι κατὰ τὰς Δαρείου ἐντολάς, si jusserat Darius σαγηνεῦσαι, fecerunt quomodo fecisse scribit præter ceteros Strabo: vid. notata in lib. III. c. 149. Nullam Herodotum tamen istius rei fecisse mentionem monuerat jam Petavius in Juliani p. 79. A. Valck.

Cap. CII. 2. κατέργοντές τε πολλὸν] Laurentii Latina, magnam partem vastaverunt, κατεργάζοντες trium Codicum explicant, ad rem bene, modo isti formæ ea inesset notio. Taliter κατεργάζεσθαι in Musis atque apud alios frequens. Fieri fortasse potuit, idem ut significatus illi participio adhæserit: alioqui κατέργοντες valere oportebit, non, quæ viri Cl. (Gronovii) versio, se coërcentes, sed Athenienses in angustias cogentes et concludentes, veluti lib. V. 63. (Sic quidem et Thucyd. VI. 6. κατεῖργον αὐτοὺς τῷ πολέμῳ καὶ κατὰ γῆν καὶ κατὰ θάλασσαν.) Adsunt et uberes correctionum viæ, Reiskii sollertia munitæ, κακεργέοντες, multa mala inferentes; καταργέοντες h. e. καταραθυμοῦντες, tempus nihil agendo consumentes; καταράσσοντές τε πολλὸν, magno inpetu irruentes. Eas ego premere non ausim. Vastitatem agrorum, a Persis tum effectam, Plutarch. Aristid. p. 321. A. indicat. Wess.

3. δοκέοντες ταὐτὰ τοὺς Ἀθηναίους ποιήσειν, etc.] Hæc, nec Vallæ neque ceteris intellecta, recte ceperunt Gronov. et (Bellanger) l'Auteur des Essais de Crit. pag. 184. Vicinum κατέργοντες πολλὸν vellem nobis explicuissent. Valck. — Hoc quidem percommode a Wesselingio expositum est. S.

4. ὁ Μαραθὼν] Διγενὴς ἡ λέξις, ὁ καὶ ἡ Μαραθὼν, monitore Eustath. ad Odyss. p. 1568, 44.; Ionum ore ἡ Μαραθὼν, ni fallit Thom. Magister: fallere autem H. Stephanus App. de Dialect. pag. 157. decernit, Grammatico Herodotum lib. I. 62. et hoc ipsum aliaque ex c. 107. objiciens. Sed enim ἡ Μαραθὼν hic in schedis: neque latet, quantum sibi amanuenses in mutanda Scriptoris dialecto indulserint. Adde Porphyrium Q. Homer. VIII., τὴν Μαραθῶνα Ionibus vindicare, et eruditos Thomæ M. interpretes. Wess.

Cap. CIII. [3. Μιλτιάδης, τοῦ τὸν πάτερα, etc.] Conf. cap. 39—41. hujus Musæ. S.]

15. πέρην τῆς διὰ Κοίλης καλεομένης ὁδοῦ] Sic Jo. Meursium Ceram. Gem. c. 24. secutus pingi jussi. Διακοίλης, nexis vocibus, consistere non potest. Atticæ Κοίλη e Marcellino scriptisque marmoribus nota, haud longe Ceramico aberat. Unde Ælian. Nat. Anim. XII. 40. Μιλτιάδης δὲ τὰς ἵππους τὰς τρεῖς Ὀλύμπια ἀνελομένας ἔθαψεν ἐν Κεραμεικῷ· καὶ Εὐαγόρας ὁ Λάκων. Quæ cuncta hinc derivata cum sint, bene Jac. Peri-

zonius ad Æliani Var. IX. 32. τρεῖς Ὀλυμπιάδας reposuit, alioqui τρὶς Ὀλύμπια, cum Cl. Jo. Matth. Gesnero, qui de equabus hujusmodi erudite in Columellam de Re Rust. III. 9. Wess.

Ibid. τῆς διακοίλης καλ. ὁδοῦ] Cum Jo. Meursio in Ceramico Gem. c. 24. scribendum censeo, πέρην τῆς διὰ Κοίλης καλεομένης ὁδοῦ, ultra viam, quæ, quod trans Cœlam ducat, nomen inde suum accepit. Fuit enim sepulcrale Cimouis monumentum prope urbem ἐν Κοίλῃ, atque adeo ultra viam, quæ vocabatur ἡ διὰ Κοίλης ὁδός. Marcellin. in vita Thucyd. p. 3, 25. πρὸς ταῖς Μελιτίσι πύλαις καλουμέναις ἐστὶν ἐν Κοίλῃ τὰ καλούμενα Κιμώνια μνήματα. Huic vitæ subjectus scriptor incertus, a præcedentium auctore diversissimus, (cujus incipiunt observata p. 7, 46. (ed. Dukeri) ab Ἰστέον) p. 9, 23., ἔστι δὲ αὐτοῦ τάφος πλησίον τῶν πυλῶν ἐν χωρίῳ τῆς Ἀττικῆς ὃ Κοίλη καλεῖται. conf. tertius vitæ Thuc. scriptor, p. 12, 12. Præter Archinum, Meursio memora tum de Pop. Att. in Κοίλῃ, qui ἐκ Κοίλης censerentur cives innotuerunt Attici Chæredemus Εὐαγγέλου, Phidon, et Leptines ex Schol. in Aristoph. Av. 1128., Isocrate p. 375. D. Demosth. p. 397, 104. Valck.

19. πρεσβύτερος τῶν παίδων τῷ Κίμωνι] Consimili structura εἷς μὲν δὴ τῶν ποταμῶν τοῖσι Σκύθῃσι lib. IV. 51. et lib. IX. 107. καὶ ἠγάγετο ἐς ἑωϋτοῦ Δαρείῳ τὴν γυναῖκα, filii Darii uxorem. Error Thomæ Mag., παρὰ τῷ πάτρῳ explicantis ἤγουν τῷ πάππῳ, reprehensus merito fuit a P. Leopardo Emend. VII. 20. et J. Rutgersio Var. Lect. I. p. 33. Wess. — At sicut IX. 107. dativus Δαρείῳ non a substantivo γυναῖκα, sed a verbo ἠγάγετο regitur; sic IV. 51. dativus τοῖσι Σκύθῃσι pendet a sequente verbo ἐστὶ, et h. l. dativus τῷ Κίμωνι a verbo ἦν pendet: qua structura in Græco sermone nihil usitatius. S.

21. παρὰ τῷ πάτρῳ Μιλτ.] Recte Eustath. in Ἰλ. β'. pag. 239, 16., ὡς παρ' Ἡροδότῳ Πάτρως ὁ ἀπὸ πατρικοῦ ἀδελφοῦ θεῖος, οὕτω νῦν (Ἰλ. β'. 661.) ὁ ἀπὸ μητρικοῦ, Μήτρως. Hac etiam in voce sibi constat Herodotus lib. II. c. 133. IV. 76. VII. 10. In his nostris errasse Thomam Magist. J. Rutgers. ostendit Var. Lect. pag. 33. Valck.

Cap. CIV. 7. καὶ ὑπὸ δικαστήριον] Addita ex Codd. copula sermonem, nonnihil antea hiulcum, instruxi. Quod proxime autem (lin. 7.) τοινθεῦτεν μιν οἱ ἐχθροὶ, in μὲν docti viri suspicione conversum memini, quoniam αὐτὸν ἀγαγόντες consequitur. Ejicerem ego posterius potius fide eorundem librorum, si quæ rei necessitas; qualis in Herodotea redundantia et aliorum nulla. Confer Diodoro adposita lib. I. 97. IV. 39. Wess.

Cap. CV. 2. Φειδιππίδην] Corn. Nepos expressit, *Philippidemque* cursorem ejus generis, qui hemerodromi vocantur; ubi in cursoris, prorsus uti hic, nomine libri non conspirant, Phidippidem dantes. In Polluce III. 148. Φιλιππίδης ἡμεροδρόμος, hinc, opinor, acceptus: eadem Luciani scriptura T. I 727., Plut. Malign. p. 862. A., Pausan. I. 28., Libanii T. I. p. 138., Plinii Hist. N. VII. 20., Solini Polyh. c. 1. Non me clam est, Viros clar. Salmasium Palmeriumque Φειδιππίδην ubique præferre ob Herodoti exemplum: at dubium illud est. Retinebo tamen, valde metuens de explorata scriptionis ejus veritate, Φειδιππίδην. Hemerodromos, οὐ χρωμένους ὑποδήμασι ἐν ταῖς ὁδοῖς, Musonius ἀνυποδησίαν collaudans in Stob. Serm. I. p. 18., testimonio esse voluit: plura de iisdem et elegantia vetus scriptor in Steph. Sched. VI. 2. Wess.

7. Ἀθηναίοισι κελεῦσαι ἀπαγγεῖλαι]

Eadem hinc de Pane narrat Pausan. I. p. 68. similia Suidas in 'Ιππίας. Huic, a Miltiade forsan excogitatæ, fraudi similem commentus est Pericles, narratam Frontino Stratag. I. cap. XI. 10. Et summi duces Archidamus, Agesilaus, Epaminondas, plebis superstitione scienter leguntur usi. Tegeatis non minus quam Atheniensibus istam Panis adparitionem visam fuisse veram ex Pausaniæ constat Arcad. p. 710. In Schol. MS. ad Aristidis Panathen. Philippidæ, seu Phidippidæ, dixisse fertur Pan: ὅτι τῇ μάχῃ παρέσομαι· εἰπὲ δὲ Ἀθηναίοις τιμᾷν με. Huic quoque divino jussui libenter Athenienses rebus compositis obsecundasse docet Herod. (lin. 12.) ἱδρύσαντο ὑπὸ τῇ ἀκροπόλι Πανὸς ἱρόν. Testis est et Pan ipse Lucianeus T. I. p. 272. (Dial. Deor. XXII. 3.) Ἀθηναίοισι συμμαχήσας οὕτως ἠρίστευσα ἐν Μαραθῶνι, ὥστε καὶ ἀριστεῖον ᾑρέθη μοι τὸ ὑπὸ τῇ ἀκροπόλει σπήλαιον. Panis αὔλιον et τὸ τοῦ Πανὸς dixit Aristoph. Lys. v. 722. et 910. Alia dedit Meurs. Athen. Att. II. c. 8. In Schol. ed. ad Aristid. T. II. p. 172., Pani dicuntur βωμὸν ἱδρύσασθαι et θυσίας ἐπιτελέσαι. Herodotea, καὶ λαμπάδι ἱλάσκονται, (lin. 13.) Meursius attigit in Gr. Feriata voc. Λαμπάς. VALCK.

9. γινομένου σφίσι χρησίμου] Odiosa vocis ἤδη repetitio nunc cessabit. Hermogenis Schol. in prægressis eam neglexit, εὔνου ὄντος αὐτοῖς repræsentans. Potior Pass. voluntas, in quam Reiskii inclinavit opinatio, mox, (ibid.) sicuti in duobus MSS., τὰ δ' ἔτι legentis, proba utique sententia. Scholiastes illa τὰ δὲ, καὶ ἐσομένου tantum. WESS. — Quum in ed. Gron. aliisque ante Wess. sic legeretur, ἐόντος εὔνου ἤδη Ἀθηναίοις, καὶ πολλαχοῦ γινομένου ἤδη σφίσι χρησίμου, perspecte *Reiskius* monuerat, priori loco delendam ἤδη particulam: eamque cum Scholiaste Hermogenis recte ibi ignorant codices nostri F. et Paris. b. ac puto equidem etiam alii, in hisque cod. Pass. e quo quum notatum reperisset Wess. ignorare eum in hac regione istam particulam, ad iniquum locum referens eam notam Vir doctissimus, priori loco ἤδη tenuit, et posteriori loco abjecit. Pro εὔνου, quod nunc legitur, forsan εὐνόου scripserat Herodotus, ut voluit Koen ad Gregor. Dial. Ion. §. 71. S.

CAP. CVI. 2. δευτεραῖος ἐκ τοῦ Ἀθ. ἄστεος] Obscura de Phidippide Plutarchi insectatio est, injusta tamen. Spatium ab illo cursore, absolutum biduo, stadiis MCCXL. finiit Solinus et magnus ejus interpres, p. 33.; Plinius vero MCXL. Hist. Nat. VII. 20. ubi docte Harduinus. WESS.

Ibid. δευτεραῖος —— ἦν ἐν Σπάρτῃ] Plusquam mille ducenta stadia biduo confecisse Salmas. monuit ad Solin. p. 45. Miror quod scribit Plutarch. de Herod. Malign. p. 862. Phidippidem παρακαλοῦντα Λακεδαιμονίους ἐπὶ τὴν μάχην ἐκ τῆς μάχης γεγενημένον. Ante pugnam Marathoniam Spartam missus, victoriæ reportatæ nuncius Athenas venit, Luciano teste T. I. p. 727. (Pro Laps. inter Salut. c. 3.) Λέγεται ἀπὸ Μαραθῶνος ἀγγέλλων τὴν νίκην εἰπεῖν πρὸς τοὺς ἄρχοντας, —— Χαίρετε, νικῶμεν, καὶ τοῦτο εἰπὼν συναποθανεῖν τῇ ἀγγελίᾳ, καὶ τῷ χαίρειν συνεκπνεῦσαι: ubi forte scribi præstiterit ἐναποθανεῖν τῇ ἀγγελίᾳ. In Scholiis ineditis ad Aristidis Panathen. vatis jussu Platæis missus ad ignem sacrum Delphis petendum ἀπῆλθεν εἰς Δελφοὺς, καὶ ἦλθεν αὐθημερὸν χιλίους σταδίους ποιήσας· καὶ ἐλθὼν ἐς Πλαταιὰς, καὶ ῥίψας ἐν μέσῳ τὸ πῦρ ἐτελεύτησε, μὴ ἐνεγκὼν τὸν κάματον. VALCK.

11. ἦν γὰρ ἱσταμένου τοῦ μηνὸς εἰνάτη] Sermonis indolem hoc postulare Gronovius agnovit. Bene Vindob. et Plutarchus, in cujus Glor. Athen. p. 349. E. ἕκτη μὲν ἱσταμένη Βοηδρομιῶνος simili peccato. Superius c. 57. καὶ ἑβδόμας

ἱσταμένου τοῦ μηνός. Plutarch. Sympos. VIII. p. 717. E. τῇ ἕκτῃ τοῦ Θαργηλιῶνος ἱσταμένου. In talibus enimvero pauca abunde sunt. Hic criminosa Plutarchi accusatio Malign. p. 861. F. Herodotum asperrime stringens, examen meretur. Negat τῆς πανσελήνου religione Spartanos ab expeditionibus abstinuisse; audacter ea in re Pausaniæ, Luciano, si tamen is auctor 'Αστρολογίης, c. 25., scriptori περὶ Ποταμῶν, cui Plutarchi nomen inponitur, Hermogeni, et quos plures Jo. Meursius Miscell. Lacon. II. 9. adpellavit, obnixus. Ad hoc, partæ victoriæ Marathoniæ diem sextum fuisse Boëdromionis, in perpetuum ejus monumentum ad posteros sacratum: quod, ne vacillantem putes, ter insinuat, etiam in Camilli Vit. p. 138. A. Falsum propterea largiter Herodotum, alios turpiter circumscribere, cœlum ipsum, dierum rationem, omnes res confundere. Gravis profecto accusatio; sed in insectatoris reditura (sicuti prudenter Joach. Camerarius Prooem. in Herodot. p. 715. ed. Gronov.) caput. Nam de lege, (verba eruditi ejus viri sunt) deque prælii die, sua fide adfirmante utroque, venia, opinor, dabitur ei, qui fidem Herodoti, proxime ad Marathonii certaminis ætatem pertinentis, atque ex illis, qui conflictui adfuerunt, haud pauca edocti, pluris sibi faciendam quam Plutarchi putaverit. At sextus tamen Boëdromionis dies solemnis illi victoriæ Athenis? Esto. Quid enim, si mense, cujus nomen Herodotus pressit, Metagitnione, quo Spartæ Carnia celebrabantur, pugna in campo Marathonio fuerit pugnata? Carnia sane, pariterque luna, nondum pleno orbe fulgens, ne abitum Lacedæmonii maturarent, impedimento erant, uti lib. VII. 206. Ita prælium festo illo die, quod accusator non diffitetur, fuit prius, relato deinde in sextum Boëdromionis. Hæc et plura pro Herodoto eruditissimus Freretus, Comment. Acad. Inscript. T. XVIII. p. 138. ed. Paris. Dici speciose poterit, Carniorum nullam hic mentionem. Servemus ergo mensem Boëdromionem, et pugnam in XVI. ejus diem conferamus. Nam Spartani nono mensis die ad belli consortionem invitati, post plenilunium confecto tridui itinere, Persis tantum quod profligatis, Athenas advolarunt. Sit, inquam, certamini dies XVI. Boëdromionis, potuit victoriæ memoria anteverti, et sexto die sacrari, quod Mysteriorum sollemnia extremo eodem mense sanctissima essent, aut alia de caussa. Neque insolens et præter usum, ut victoriæ sollemnis pompa alio celebraretur tempore, quam reportata ipsa fuerat. Persas Græci ad Platæas quarto Boëdromionis straverunt; Eleutheria tamen, recordationi ejus rei dicata, die XIV. Mæmacterionis peragebantur, Plut. Aristid. p. 332. A. Qua in opinatione de consensu Cl. Ed. Corsini Fastor. Attic. Diss. IV. p. 184. gaudeo. Alia H. Dodwellus de Cyclis Diss. VIII. p. 330. Utram autem cunque in re adeo remota adoptemus defensionem, Plutarchus caussa cadet. Wess.

Cap. CVII. 3. ἐν τῷ ὕπνῳ] Quibus supervacuæ hæ voces, arbitrium illis relinquo. Adduntur infra c. 118. et 131. etiam III. 30. et 65., absunt VII. 12. De hujuscemodi per quietem visis Jocasta callide, Πολλοὶ γὰρ ἤδη κἀν ὀνείρασι βροτῶν Μητρὶ ξυνευνάσθησαν· ἀλλὰ ταῦθ' ὅτῳ Παρ' οὐδέν ἐστι, ῥᾷστα τὸν βίον φέρει, in Soph. Œd. Tyr. v. 1000., quo et Cl. Burmannus usus ad Suetonii Cæsar. c. 7. Eum Casaubonumque vide. Ego vero (lin. 4.) συνεβάλετο, cujus in talibus creberrimus usus, reposui. Wess.

12. πταρεῖν τι καὶ βῆξαι μείζονας] Non sane miror, si istud quoque sternuta-

mentum adparuerit ominosum Herodoto, εἰπόντι ὡς Ἱππίας —— ἔπταρε καὶ ἔβηξε μέζον τοῦ συνήθεος, juxta Eustathium in Od. ρ΄. p. 647. Ne Xenophon quidem πταρμὸν memorare dedignatus in historia, Κυρ. Ἀναβ. III. p. 178, 15., ne mali militibus videretur ominis sternumentum, ut οἰωνὸν τοῦ Διὸς τοῦ σωτῆρος accipiendum persuasit. Insaniam popularem ridendo feliciter confutavit Timotheus apud Polyæn. III. c. 10, 2. vid. Davis. in Ciceron. de Div. II. 40. Valck.

12. οἷα δέ οἱ πρεσβυτέρῳ ἐόντι] Concinne MSS. quorum judicio (ibid.) μέζον præstabilius. Vere deinceps ὁ ὀδών. Eustath. Ἰακὸν δέ φασιν ὁ ὀδὼν, Iliad. Λ΄. p. 854, 14. (p. 795. ed. Bas.) testisque moris Ionici locupletissimus Hippocrates. Hippiæ πταρμὸν et dentem excussum exscripsit in Suidæ Ἱππίας Ælianus aut Scriptorum alius quis. Wess.

Cap. CVIII. 4. πόνους —— συχνοὺς ἤδη ἀναιρέοντο] Scribendum arbitror ἀναιρέατο, vel ἀναραιρέατο, positum Herodoteo more pro ἀνῄρηντο, susceperant, ut vertit Valla; qui, nisi sic legerit, sensit tempus idem requiri, quale præcesserat ἐδεδώκεσαν. Valck. — Perspecte Vir doctissimus; cujus emendationem MSS. libri firmarunt. S.

8. Quæ dixisse narrantur Platæënsibus Lacedæmonii Herodoti præsertim ea de re judicium, non miror invidiosa Spartanisque injuria visa Plutarcho, qui T. II. p. 861. Οὐκοῦν, inquit, εἰ μὴ κακοήθης Ἡρόδοτος, ἐπίβουλοι μὲν καὶ κακοήθεις, Λακεδαιμόνιοι, ἀναίσθητοι δὲ Ἀθηναῖοι παρακρουσθέντες, Πλαταιεῖς δὲ οὐ κατ' εὔνοιαν οὐδὲ τιμὴν, ἀλλὰ πολέμου πρόφασις, εἰς μέσον ἐῤῥίφησαν. Quid mirum inter æmulos, et suis quemque commodis invigilantes? Herodotea Spartanorum ingenio atque institutis minime disconveniunt, Valck.

8. Ἡμεῖς μὲν ἑκαστέρω τε οἰκέομεν] Suum scriptori rediit. Ἑκατέρω alienum erat, corrigendumque ex Foesii (Œcon. Hippocr. p. 184.) doctrina. Herodoti sunt lib. III. 101. οὗτοι μὲν τῶν Ἰνδῶν ἑκαστέρω τῶν Περσέων οἰκέουσι. Hesychius: Ἑκαστέρω, πόῤῥωτέρω. Sæpe Apollon. Rhod. IV. 90. etc. Mox ψυχρὴ ἐπικουρίη (lin. 9.) uti νίκη ψυχρὴ IX. 49. et ἐλπὶς ψυχρὰ Euripid. Iph. Aul. v. 1014. et Josephi Bel. Jud. I. 18, 8. Wess.

11. συμβουλεύομεν δὲ ὑμῖν δοῦναι ὑμέας, etc.] Res testificatione Thucydidis lib. III. 55. extra dubii periculum, non insectationis Plutarchi, malignitatis hic manifesta cubilia detegentis. Spartanine Platæensibus οὐ κατὰ εὔνοιαν, ut Atheniensibus se jungerent, suaserint; an hos bello Bœotico, Platæensium caussa, expositos voluerint; dictu quidem nunc difficile. Cognitissimi tamen Athenis totaque Græcia Σπάρτης ἔνοικοι, δόλια βουλευτήρια, Euripid. Andromach. v. 446. Wess.

17. οἱ δὲ οὐκ ἠπίστησαν] Qui hic scribendum credidit οὐκ ἠπείθησαν, non recordabatur quod sæpe legerat apud Sophoclem, ἀπιστῆσαι positum pro ἀπειθῆσαι. Sæpius id ipsum legeremus apud veteres, si per correctores licuisset. Qui vulgo ἀπειθὴς, illis etiam ἄπιστος dicebatur: ἀπιστεῖν idem erat ac ἀπειθεῖν, vel εἶναι ἀπειθῆ. Zonaras in Lexico MS. Ἄπιστος λέγεται καὶ ὁ μὴ πειθόμενος, ὡς φησὶ Πλάτων· καὶ Ξενοφῶν Κύρου παιδείας α΄. (p. 4. 14. p. 26, 11.) Εὐπιστοτάτους, (τοὺς) εὐπειθεστάτους ἢ μάλιστα πειθομένους. Luculentus testis est Harpocration, Ἀπιστεῖν, ἀντὶ τοῦ ἀπειθεῖν, dixisse scribens Antiphontem et Isocratem: Ἀπιστίαν, τὴν ἀπείθειαν, Demosthenem (p. 70, 43. p. 71, 53.) aliosque plures. Antiphontis oratio citata periit: in Isocratis vulgatur ad Philippum Epist. p. 409. A. εἰ μὲν ἐπείσθης —— εἰ δ' ἠπείθησας: reponendum ἠπίστησας ex Harpocr. Conf. Hesych. in Ἠπίστησεν. Inter Leuncla-

vium et H. Steph. motam litem componere conatus Hutchinson ad Xenoph. Κυρ. Παιδ. p. 114. Sophoclis excitat loca, quibus nixus Stephano suffragatur: sed Sophoclea debet ille Æm. Porto, qui collegerat illa initio notarum in Xenoph. Ad Hesych. in Ἀπιστεῖ et in Ἄπιστος errat Küster: recte judicat clar. Abresch. conf. Porti Lex. Ion. in Ἄκριτος et. Ti. Hemsterhuis ad Lucian. p. 179. VALCK.

25. ταῦτα γνόντες ἀπαλλάσσοντο] In judicio finium regundorum Bœoti non acquieverunt; inde ἀναγνόντες ἀπαλλάσσοντο, *suadentes* discesserunt Corinthii, ex fide librorum quorundam; pro Scriptoris dialecto haud insuave, uti H. Stephani Portique collectanea demonstrant. Sed muto nihil. De *Hysiis* (lin. 30.) ante disputatum lib. V. 74. WESS.

CAP. CIX. [2. ὀλίγους γὰρ εἶναι, στρατιῇ — συμβαλέειν] Intellige ὡς vel ὥστε συμβαλέειν. S.]

6. ὁ τῷ κυάμῳ λαχὼν Ἀθ. πολεμαρχέειν] Athenis κυάμοισι τὰς ἀρχὰς αἱρέεσθαι legitimum facit Pythagoras in Luciani Vitar. Auct. c. 6. et plures, a Davisio nominati ad Max. Tyr. Diss. XXII. p. 582. Jo. autem Meursius, primum omnium Polemarchum Callimachum hunc creans, Att. Lect. II. 14. in fraudem Simsonium induit Chron. A. M. 3514., deceptum Pausaniæ verbis I. 15. ubi Kühnius melius. WESS.

8. ἦν δὲ τότε πολέμαρχος Καλλίμ.] Incogitanter Jo. *Meursio* Callimachus iste dicitur Athenis primus polemarchi munus obiisse, Att. Lect. II. c. 14. Meursium sequitur Kühnius ad Poll. VIII. 92. Ut primus forte Polemarchorum Callimachus decem ducibus hoc tempore fuerit adjunctus undecimus, qui in acie honoratiorem ex lege locum teneret, (a qua suspicione non multum abfuit Jac. Perizon. ad Æliani Var. Hist. p. 421.) certo constat non primum fuisse Callimachum apud Athenienses polemarchum. Pausaniæ verba I. p. 37. quibus solis niti potuit Meursius, vel aliter accipienda sunt, vel ita leviter refingenda, ut de Callimacho scripserit, ὅς, Ἀθηναίοις πολεμαρχῶν, (vid. Herodiani Philetær. a Piersono vulgatus p. 441.) ἦρξατο nempe μάχεσθαι, vel τῆς μάχης. Apud Herod. c. 111. τοῦ μὲν δεξιοῦ κέρεος ἡγέετο ὁ πολέμαρχος Καλλίμαχος: de eodem Polemo Soph. p. 3. ἐξῆρχε γάρ, κἂν τοῖς πρώτοις ἔταττεν αὐτὸν ἡ πολεμαρχία. Nobile votum, quo Dianæ τῇ Ἀγροτέρᾳ ante pugnam Marathoniam se obstrinxerunt Athenienses, fecisse dicitur Callimachus polemarchus in Schol. ad Aristoph. Ἱππ. v. 657. Recte Meurs. observat, Athen. Att. II. c. 5. eadem sacra postea quotannis fecisse Dianæ polemarchum, quia primus olim Callimachus polemarchus ita instituit. Nollem eadem pag. scripsisset vir egregius, votum illud, Dianæ factum, ante Xenophontem *Herodotum* quoque retulisse lib. VI.; quem malignitatis accusat eo nomine Plutarchus. Apud Plutarch. T. II. p. 862. B. pro φησὶ scribendum φασὶ, nam votum nusquam memorat neque sacri solennis originem Herodotus, atque idcirco Plutarcho accusatur negligentiæ l. c. ἐσπουδακὼς περὶ τὰς Ἀθήνας διαφερόντως, οὐδὲ τὴν πρὸς Ἄγρας πομπὴν ἱστόρηκας, ἣν πέμπουσιν ἔτι νῦν τῇ Ἑκάτῃ χαριστήρια τῆς νίκης ἑορτάζοντες: in Var. Lect. (ed. S.) πρὸς Ἀγροτέραν legitur; nisi sit ex Codicibus, alterum non mutarem, inprimis cum sequatur τῇ Ἑκάτῃ. Scripserat-ne forsan τῇ ἕκτῃ Θαργηλιῶνος? Isthoc die quotannis Athenienses τῇ Ἀγροτέρᾳ ἀποθύουσι τὰς χιμαίρας juxta Ælian. Var. Hist. II. 25. Qui hujus sacri meminerunt viri docti, caute abstinuerunt loco Xenoph. Ἑλλ. IV. p. 302, 17. VALCK.

14. ἐς κίνδυνον ἥκουσι μέγιστον] Scribi potuit: νῦν γὰρ δὴ ἐξ οὗ ἐγένοντο Ἀθηναῖοι,

ἐς κινδύνων ἥκουσι μέγιστον: ut forte legit Valla. Herodoteo, ἐξ οὗ ἐγένοντο Ἀθηναῖοι, idem significat hoc Demosth. p. 204. ἀφ' οὗ γέγονεν ἡ πόλις: et Lysiæ p. 115. ἐξ ὅσου Ἀθηναῖοι ἀείμνηστοι εἰσίν. Deinceps, (lin. 27.) ταῦτα ὦν πάντα, ait, ἐς σὲ νῦν τείνει: sicut Eurip. Phœn. v. 438. Ἀλλ' εἰς σὲ τείνει τῶνδε διάλυσις κακῶν. Pæne ultima Miltiadis, (lin. 30.) ἢν δὲ τῶν ἀποσπευδόντων τὴν συμβουλὴν ἕλῃ, satis adparet quid sibi velint: una tamen adjecta litera, una ablata, clariora evaderent: τὴν δὲ (nempe γνώμην) τῶν ἀποσπευδόντων τὴν συμβολὴν ἢν ἕλῃ. Sed eleganter corrigit Reiskius, ἢν δὲ τῶν ἀποσπευδόντων τὴν συμβολὴν ἔχῃ: vertitque si vero iis adhærescas qui student conflictum impedire. τῆς αὐτοῦ γνώμης ἐχόμενος dicitur Thrasybulus Thucydidi VIII. 81. De Callimacho polemarcho Polemon, p. 16. τῶν ἄλλων πολεμάρχων δειλίαν ἐντιθεμένων τῷ πλήθει, ἡ τούτου ψῆφος προσγενομένη τὴν ὅλην συμβολὴν ἐποίησε. Calida sæpe ducum consilia sua videtur auctoritate moderatus polemarchus; cujus tamen in bellis sequentibus Atheniensium rara fit mentio. Valck.

15. δέδοκται] Laurentii palam est, nisi versio sit liberior, ad δέδεκται ducit; quo modo corrector Pass. et Reiskii conjectura, loco δέδωκται. Haud contemtibile vulgatum, (quod virum eruditum non fugit,) quid ab Hippia Medisque in Athenienses decretum fuerit, significans. Tale δέδοκτο IX. 73. et δέδοκται sive δεδόκηται γίνεσθαι VII. 16. Wess.

21. κελευόντων συμβαλέειν] Jucundior additamento oratio, et consuetudini propior. Supra c. 106. ἦν — μηνὸς εἰνάτῃ· εἰνάτῃ δὲ, etc. et IX. 11. στείχοντας ἐπὶ τοὺς ξείνους· ξείνους γὰρ ἐκάλεον, etc. Adde lib. III. 12. Wess.

30. τὴν συμβολὴν] Hoc flagitat res ipsa, optime ab Arch. oblatum. Necessitatem mutationis agnoscunt viri docti, de adhærente ἕλῃ solliciti. Scite Reiskius, ἢν δὲ τῶν ἀποσπ. τὴν συμβολὴν ἔχῃ: si vero iis adhærescas, qui student conflictum inpedire. Ἔχεσθαί τινος notum admodum: permutaturque in Cod. Ask. c. 116. εἶλον loco εἶχον. Abreschius ἢν δὲ τῶν ἀποσπ. τὴν συμβολὴν ἕλῃ, adscito ἡ γνώμη. Tritum sane Nostro ὡς ἐμὴ γνώμη αἱρέει, II. 43. III. 45. IV. 127. plena dictione, quam defectam illis vocibus non recordor. Esto, in illo MSS. silentio, sua cuique optio. Mihi dudum placuit, ἢν δὲ τὰ τῶν ἀποσπευδόντων τὴν συμβολὴν ἕλῃ, ut τὰ perierit ob sequens τῶν. Wess. — Vide Var. Lect. (ed. S.) S.

Cap. CXI. 4. τὸν πολέμαρχον ἔχειν κέρας τὸ δεξιόν.] Rhetor Glaucias in Plutarchi Sympos. I. 10. Æantidis pugna Marathonia cornu dextrum Æschyli testimonio contribuit, atque ex illis Callimachum polemarchum fuisse, quippe Aphidnæum. Quod non quidem recusandum, modo præcipua ratio Callimachi, tanquam polemarchi, ducatur. Rex olim in cornu dextro imperabat, teste Euripide Supplic. v. 657. Mutata reipublicæ forma polemarcho honor iste cessit. De serie tribuum, et quo se ordine exceperint, (lin. 6.) ampla disquisitio Ed. Corsini Fast. Att. Diss. III. p. 119. et præcipue Diss. IV. Wess. — Confer. Taylor. Lect. Lys. cap. 3. p. 235 seq. edit. Reisk. S.

Cap. CXII. 6. ὁρέοντες αὐτοὺς ὀλίγους] Ejeci ἐόντας Codicum imperio; haud inmemor creberrimi in Musis, nec semper necessarii, ejusdem usus. Si narranti Pausaniæ veritas constat, diu ante Athenienses δρόμῳ ἐς τοὺς Λακεδαιμονίους ἐχρῶντο Messenii, lib. IV. c. 8. Prisci certe Græci non ita, Poëta Iliad, Γ'. 8. indice. Wess.

12. πρῶτοί τε ἀνέσχοντο] Ubi Miltiades Aristidis T. III. p. 283. ἰδιώτας ἐξαγαγὼν, ὡς εἰπεῖν, ἐπανήγαγε νικηφό-

ρους.: Schol. in Codice clar. P. Burm. Ἰδιώτας λέγει οὐ τῶν πολεμικῶν, ἀλλὰ νίκης — ἢ — οὐ μάχης ἀπείρους, ἀλλὰ τοιαύτης Μηδικῆς νίκης. καὶ Ἡρόδοτος ἐν τῷ στ' λέγει, ὅτι τὸ (an τότε?) πρῶτον Ἕλληνες ὑπέστησαν σχῆμα θεάσασθαι Μηδικόν. vid. Maxim. Tyr. xxx. 6. Aristoph. Nub. v. 958. et 981. Valck.

Cap. CXIII. 10. πῦρ τι αἴτεον] Est cui πῦρ τι αἴθειν blanditur, oblito eam verbi formam Græcis auribus insolentem esse. Ignem sibi postulabant, quo fugientium Persarum naves incenderent. Wess. in Addendis. — Scribens ista Herodotus, ut multa sæpius alia Homerica, sic h. l. respexisse videtur illud Hectoris ex Iliad. ό. 718. adclamantis Trojanis, Οἴσετε πῦρ. S.

Cap. CXIV. 1. ἐν τούτῳ τῷ πόνῳ] Glossam cum vera voce Gronovius mutavit optime. Πόνον, Nostri studio, Procopius creberrime: veluti, ἀνὴρ ἀγαθὸς ἐν τούτῳ τῷ πόνῳ γινόμενος, Bel. Pers. II. 25. Ex Sosicratis Græcis Rutilius Lupus de Figur. Sent. p. 3. Deinde in ipso *belli labore* ac periculo deseruit nos Philippus. Callimachi nomen, quod Codicibus nonnullis abest, delere non sustineo, quippe orationem colorans. Ipsum autem innumeris confixum sagittis et jaculis inmotum stetisse, nugantur Rhetores: ἔμεινεν ἐν τῷ τῆς στάσεως σχήματι, καὶ ἐδόκει ἱστάναι, πεσεῖν μὴ δυνάμενος, Polemo Or. 1. p. 2. Wess.

4. Κυναίγειρος] Sic Æschyli fratrem plerique indigetant. At Κυνέγειρος est (quemadmodum et schedis Med. et Paris.) poëtis. Οὔ σε μάκαρ Κυνέγειρε, τὸν ὡς Κυνέγειρον ἔγραψε Φᾶσις, Anthol. lib. IV. p. 453. ubi Brodæus. Laudabilis Cynægiri audacia a Justino lib. II. 9. Polemone Or. 1. atque aliis ita pingitur, ut supra fidem longe sit. Fluxit ex frivola Atheniensium et Sophistarum jactantia, in certamine Marathonio inmanem in modum exsultante. Wess. — Conf. Jacobs ad Anal. Br. T. II. p. 200. S.

Ibid. Κυναίγειρος ὁ Εὐφορίωνος] Cynægiri militis Atheniensis rabiem, Persicam navem manu retinentis, explicatius enarrat Justinus II. 9. Callimacho quid evenisse diceretur tacet Herodotus, obortam Epizelo cœcitatem tradens, c. 117. Sophistarum ingeniis exercendis Callimachus præsertim et Cynægirus præbuere materiam: duæ nobis supersunt Polemonis orationes, utriusque laudes decantantis: de Callimacho non nominato vid. Aristid. Panathen. I. p. 216. Scholiastes ibi MS. et Cynægiri facinus enarrat, et Callimacho quid evenerit. Tres istos patriæ defensores egregios memorant Ælian. de Nat. An. VII. 38. Maximus Tyr. V. 9. τὴν Κυναιγείρου χεῖρα, καὶ τὴν Πολυζήλου συμφορὰν, καὶ τὰ Καλλιμάχου τραύματα: ubi docuit Davisius alibi quoque Herodoti Epizelum (c. 117, 5.) dictum Πολύζηλον, et Plutarcho. Epizeli loco Stesilaum nominat cum Miltiade, Callimacho, et Cynegiro, Tzetzes Chil. I. v. 867. Unum de decem ducibus Stesilaum in prælio cecidisse novimus ex Herodoto; plerorumque nomina ignorantur, quorum gloriam Miltiades obscuravit, qui δέκατος αὐτὸς στρατηγήσας, μόνος, ὡς εἰπεῖν, ὀνομάζεται, καὶ ταῦτα Ἀριστείδου τοῦ Λυσιμάχου παρόντος, ut scribit Aristid. T. III. p. 286. Milites gregarios Cynægirum et Epizelum, sive Polyzelum, in duces transformavit qui Plutarchi nomen mentitus confinxit Parallela quæ vocant minora, T. II. p. 305. c. quique magnam mendacis libelli partem, ista quoque, descripsit Stobæus, p. 91, 11. Propter tot egregia vetustatis monumenta credere maluissem, Stobæanis hic illic ex isto fuisse libello ab alia manu inculcata; sed in suo Florilegio

eadem jam legisse Photium monstrant Scriptores citati, quorum nomina et opera pleraque etiam omnia ficta sunt. Valck.

[5. τῶν ἀφλάστων. Vide Heynii Observ. ad Iliad. ο'. 717. et quæ mox ad c. 115, 2. notamus. S.]

Cap. CXV. [2. ἐξανακρουσάμενοι] Interpretatus sum in puppim remigantes, tamquam esset ἐπὶ πρύμνην ἀνακρουσάμενοι, quo Noster lib. VIII. c. 84. utitur: similiter *Larcher*, ils se retirèrent sans revirer de bord, coll. Schol. Thucyd. I. 50. Quæ interpretatio haud male conveniret huic loco, si proris littori obversis stetissent naves. Atque hoc ipsum quidem ita cogitari posset, si ἄφλαστα, (c. 114, 5.) quæ manu tenuisse Cynægirus perhibetur, cum Grammaticis nonnullis (de quibus Heynius ad Iliad. ο'. 717. et ι'. 242.) eadem intelligere liceret quæ alias ἀκροστόλια. Sed hi quum a doctioribus manifesti erroris arguantur, aplustre in puppi navis fuisse præcise contendentibus; rectius ἐξανακρουσάμενοι intelligetur citatis (valide pulsatis) remis sese recipientes. Neque enim magis hujus loci est Gronovii interpretatio, quam Wesselingius etiam tenuit, navibus cæteris *inhibuerunt*, dictione ex Ciceron. ad Attic. lib. XIII. Epist. 21. repetita. S.]

3. τὰ ἐξ Ἐρετρίης ἀνδράποδα] Offenderunt Plutarchum τὰ ἀνδράποδα, de captivis Eretriensibus. Potuisset leniore vocabulo αἰχμαλώτους, uti deinceps, eos Scriptor describere: hic ex Persarum judicio, quibus utique pro mancipiis capti illi, sive ἀνδραποδισμένοι post pauca. Mox (lin. 5.) ἀπικομένους ἐς τὸ ἄστυ speciem præfert, nihil amplius. Wess.

5. αἰτίη δὲ ἔσχε Ἀθηναίοισι, etc.] Large conjecturis indulgetur. αἰτίη ἔσχε Ἀθηναίοισι non aliud erit ac Ἀθηναίους, et hoc ἀντὶ τοῦ, οἱ Ἀθηναῖοι ἔσχον αἰτίην, Athenienses culpam sustinuerunt; sic Portus, non considerato, ne quid amplius dicam, hæc Athenienses non tangere, sed Persas. Plutarchi αἰτίην δὲ ἔσχον laudatore gaudet docto viro, accedantque ex parte quadam libri αἰτίην ostendentes: tum mox (lin. 6.) αὐτοῖσι, uti duobus in Codd., oportebit. Sententia sane tolerabilis: Ferebantur Atheniensibus ipsis Alcmæonidarum fraude hæc machinati. Non raro enim αἰτίαν ἔχειν, idem ac, dici, nominari, ferri, κατηγορεῖσθαι, Casaubono in Athen. IX. 2. (Animadv. T. V. p. 15. nuperæ edit.) ejusque exemplo ad Æschin. Dial. 1, 2. Horreo, docte monentibus. Sed enim ἔσχον nusquam in schedis. Gronovii sententiam, inpeditam multum, adnotationes explanant. Vulgata mihi non displicent, modo αἰτίη δὲ ἔσχε αὐτοὺς ἐν Ἀθηναίοισι struantur. Consimiliter lib. V. 70. τὸν δὲ Κλεομένεα εἶχε αἰτίη φοιτᾶν: et cap. 71. φονεῦσαι δὲ αὐτοὺς αἰτίη ἔχει Ἀλκμαιωνίδας: quæ et in Porti penu. Wess.—Vide Var. Lect. (ed. S.) S.

Ibid. αἰτίη δὲ ἔσχε Ἀθην.] Plutarchi editi lectio T. II. p. 862. c. αἰτίην δὲ ἔσχον, mihi, ut aliis, genuina videretur, nisi hic sequeretur αὐτούς. Αἰτίαν ἔχειν, ut sæpe apud alios, apud Plutarchum etiam significat dici, perhiberi, ex. gr. T. II. p. 803. c. 807. e. 850. b. 959. e. 1134. b. vid. Casaub. in Athen. IX. p. 368. b. Mos usitatus scribendi illic quoque substitui potuit Herodoteo. Quod aliis diceretur, αἰτίαν ἔχουσιν Ἀλκμαιωνίδαι φονεῦσαι αὐτούς, vel τοῦ φόνου αὐτῶν, (ut Æsch. Eumen. v. 582.) id Herodoto dicitur, φονεῦσαι αὐτοὺς αἰτίη ἔχει Ἀλκμαιωνίδας, V. 71. ut c. 70. τὸν Κλεομένεα εἶχε αἰτίη φοιτᾶν. Ad istam normam ordine suo hic verba collocari potuerant: αἰτίη δὲ ἔσχε αὐτοὺς (ἐν) Ἀθηναίοισι ταῦτα ἐπινοηθῆναι, istud excogitasse perhibebantur apud Athenienses

ἐξ 'Αλκμαιωνιδέων μηχανῆς. Plutarchi tamen lectionem, si Codices praeberent, reciperem. Valck.

Cap. CXVI. 2. ὡς ποδῶν εἶχον] Medicei ἤιον non capio; scribae peccatum ex εἶχον formasse videtur. Infra lib. IX. 58. ὡς ποδῶν ἕκαστος εἶχον: et VIII. 107. ὡς τάχεος εἶχε ἕκαστος, sic enim scripti codices. Wess.

Ibid. 'Αθηναῖοι δὲ, ὡς ποδῶν εἶχοντο, τάχιστα ἐβοήθεον] Dubito sit-ne τὸ τάχιστα natum ex interpretamento; sed minime cunctanter corrigo, ὡς ποδῶν εἶχον. Hoc in talibus semper invenietur: ὡς ἕκαστος τάχεος εἶχε· ὡς εἶχον τάχεος· ὡς ποδῶν, vel ὡς ποδῶν εἶχον, apud Thucyd. p. 440, 6. 447, 89. Demosth. p. 740, 148. Xenoph. p. 309, 41., etc. Herodotus IX. 58. ἐδίωκον ὡς ποδῶν ἕκαστος εἶχον, quantum quisque pedibus valebant. VIII. 107. ὡς τάχεος εἶχε ἕκαστος restituetur ex Codd. vid. Diss. Herod. p. 123. et Clar. Wess. ad Diodori II. p. 628. De aquila eleganter Aelian. Nat. Anim. VII. 11. ὥσπερ οὖν ὁρμῆς τε ἅμα καὶ πτερῶν εἶχεν ἐμπηδᾷ, quanto potuit maximo alarum volatu, Gesner. Livius XXXV. 26. cetera classis, praetoria nave amissa, quantum quaeque remis valuit, fugerunt. Aut ad hunc e campo Marathonio properantium reditum, aut ad illud tempus, quo primum obviam ibant Persis, pertinet quod scribit Clemens Alex. I. Strom. p. 418. Valck. — Potuerat quidem abesse vox τάχιστα: potest vero etiam, pro copia praesertim quam amat Noster, percommode locum suum tueri. Et verba quidem commode sic distinguentur: 'Αθηναῖοι δὲ, ὡς ποδῶν εἶχον, τάχιστα, etc. Possis vero etiam τάχιστα tamquam ad ὡς pertinens accipere, quasi dixisset ὡς τάχιστα εἶχον ποδῶν. S.

4. 'Ηρακλήϊον —— ἐν ἄλλῳ 'Ηρακλ.] Duo illa Herculis templa Harpocration etiam memorat in 'Ηράκλεια, ubi Valesius attigit Herodotea. Valck.

Cap. CXVII. 2. κατὰ ἑξακισχιλίους, etc.] Plutarchi Malign. p. 862. D. judicio, ἀνατέτραπται τῆς νίκης τὸ μέγεθος, καὶ τὸ τέλος εἰς οὐδὲν ἥκει περιβοήτου κατορθώματος, ob exiguum adeo caesorum numerum. Quod illi condonamus, nimium memori inscriptionis, 'Ελλήνων προμαχοῦντες 'Αθηναῖοι Μαραθῶνι Ἔκτειναν Μήδων ἐννέα μυριάδας. Herodotus veracis officium Scriptoris functus est, Atheniensium laudibus nec detrahens, neque, quod exprobratum acerbius, blandiens. Ceterum Epizelus Cuphagorae fil. recentioribus Πολύζηλος audit, Plutarcho, Suidae, Stobaeo et Maximo Tyr. Diss. V. ubi p. 513. Cl. Davisius. Wess.—De Epizelo etiam Valckenar. monuerat, ad cap. 114, 4. S.

9. λέγειν δὲ αὐτὸν ἤκουσα] Sic acceperunt ista nonnulli, ac si ipsum narrantem audisset Herodotus Epizelum; quae ab aliis accepisse se duplici formula significat. Contra IX. 16., τάδε ἤδη τὰ ἐπίλοιπα ἤκουον Θερσάνδρου: hinc utique longe diversum esset, λέγειν ἤκουσα (vel ἐπυθόμην) Θέρσανδρον. In his errantes recte corrigit eruditus Auctor des Essais de Critique, p. 187. Valck.

Cap. CXVIII. 4. ζήτησιν ἐποιέετο τῶν νεῶν] Corrigendum suspicor, ἐξέτασιν ἐποιέετο: neque enim quae adessent quaerendae naves erant, sed perscrutandae; λίην ἀκριβῶς ἐξετάζων invenit Datis in Phoenissa nave signum Apollinis, a sacrilegis furtim atque inscio duce subreptum. Phrases sunt usitatissimae, ἐξέτασιν ὅπλων ποιεῖσθαι, vel ἀνδρῶν, vel τοῦ ἱππικοῦ. In Attica lege, quam habet Petitus p. 209., pro Γίνεσθαι ζήτησιν, emendari debet, γίνεσθαι ἐξέτασιν πάντων τῶν ἐγγεγραμμένων τοῖς Ληξιαρχικοῖς γραμματείοις: ut legitur in Isaei fragmento apud Dionys. Halic. T. II. p. 175, 11.

conf. Harpocr. in Διαψήφισις. Valck.—Vocem ζήτησιν non debuisse sollicitari, ut taceam librorum omnium et Suidæ (voc. Δᾶτις) consensum, vel frequens usus vocabuli ζητητὴς, inquisitor, poterat docere, de quo consuli Harpocration potest. S.

10. ἐς Δήλιον τὸ Θηβαίων] Pausanias, repertam in navi Phœnissa Apollinis imaginem Nostri verbis describens, traditam ait lib. X. c. 28. pag. 867. Ταναγραίοις ἐς Δήλιον, contractiore usus narratione. Namque in Tanagræorum agro, ipsisque Bœotiæ finibus maritimis Delium illud; de quo ad Diodori XII. 69. Multum autem conducunt ad Herodoti finiendam ætatem XX. isti, quibus evolutis in Tanagræorum Delium Apollinis signum rediit, anni. Wess.

Cap. CXIX. 9. Ἀρδέρικκα] In barbara voce nihil tento, ignarus quid præstet: certum est, discrepare, situm si spectes, abs similis tituli loco lib. I. 185. Philostratus collocat, ex Damidis monumentis, Eretrienses in Medorum regione, unius, sed citati cursus, diei itinere a Babylone, Vit. Apoll. lib. I. 24. Itaque, nisi a Damide decipimur, medii ferme Susa inter et Babylonem sedes a Dario acceperunt. Wess.

12. ἀρύσσονται] Sic malui, ut propior ad verum via foret. Scripsisse ἀρύονται aut ἀρύτονται doctiores consentiunt: nam Porti ἀῤῥύσσονται pro communi ἀναρύσσονται, hocque pro ἀναρύονται placere non potest. Fontem Philostratus bitumine, oleo et aqua, sale neglecto, scaturiisse, inprudenter perhibet. Wess.—Vide Var. Lect. (ed. S.) Quemadmodum perinde et ἀφύω et ἀφύσσω, sic perinde et ἀρύω et ἀρύσσω olim in usu fuisse probabile est; unde substant. ὁ ἀρυστὴρ, haustrum. S.

17. τὸ δὲ ἔλαιον συνάγουσι ἐν ἀγγηΐοισι, τὸ] Horum ultima quatuor docta (si Deo placet) disputatione hinc Cel. Gronov. amovet. Tum equidem τὸ δὲ ἔλαιον οἱ Πέρσαι καλέουσι τοῦτο ῥαδινάκην ex schedis legerem, ut illud duntaxat oleum Radinacen Persæ nuncupaverint. Habent tamen τρεφόμεναι ἁλὶ, quæ amoliendis auxiliantur: bitumen et sales statim ut diffusa sunt, dicuntur concrevisse: et, quid oleo factum, tacebitur? At premere hoc renuo. De cultu, scribendi modo, et Eretriensium exsulum sepulturæ ritu Philostrati Damis plura, nonnullis intempestiva Clar. Olearii cura perversis. Wess.—Non fere dubitandum videtur genuina esse quatuor ista verba, quæ cum Aldo codices Arch. Vind. et Pd. agnoscunt, in pluribus quidem aliis neglecta. In eorum autem numero, qui illa ignorant, poni debuisse etiam Pass. videtur, qui deinde cum aliis, quibus illa desunt, vocem τοῦτο inserit; quam vocem haud dubie eodem loco etiam codex Med. exhibet, licet adnotare neglexerit Gronov. Cæterum perantiquus et ad judicandam codicum Herodoteorum, qui ad nostram ætatem pervenerunt, cognationem notabilis est iste Librorum dissensus. S.

Cap. CXX. 6. μετὰ δὲ αἰνέοντες] Æque concinnum αἰνέοντες ex membranis. Venerunt Spartani τῇ ὑστεραίῃ τῆς μάχης in Platon. Menex. p. 240. c. Wess.

Cap. CXXI. 1. Quod hic legitur Θῶυμα δέ μοι, idem fuit in Plutarchi Malign. p. 862. F. olim, prava nunc et hiante oratione, sed facillime hinc sarcienda. Wess.—Lacunam apud Plutarchum ex Nostro supplevit nuperus Editor Hutten, Vol. XII. p. 310. S.

Ibid. οὐκ ἐνδέκομαι τὸν λόγον] Narratam sibi, vel ab aliis scripto mandatam, Atheniensium quorumdam suspicionem tot argumentis repellit Herodotus, ut in his etiam vexandis modum excessisse videatur Plutarchus de Herod. Malign.

p. 862. E. et 863. contendens primum et solum Herodotum istam accusationem commemorasse: πρῶτος, inquit, ἀνθρώπων ἐπενήνοχας ἐγκλήματα. — σὺ κατηγορεῖς, εἶτα ἀπολογῇ· καὶ γράφεις κατ' ἐπιφανῶν ἀνδρῶν διαβολάς, ἃς πάλιν ἀναιρεῖς. ἀπιστεῖς δὲ, σεαυτῷ δηλονότι, σεαυτοῦ γὰρ ἀκήκοας λέγοντος, Ἀλκμαιωνίδας ἀνασχεῖν ἀσπίδα νενικημένοις καὶ φεύγουσι τοῖς βαρβάροις. VALCK.

4. Καλλίῃ — Ἱππονίκου δὲ πατρί, etc.] Horum vellem historicus mentionem omisisset, haud sane necessariam. Quod prioribus subdit Plutarch. de Callia et Hipponico, habet illud multo majorem veri speciem; nam isthac certe via sibi videtur Herodotus occasionem parasse Calliam laudandi, patrem Hipponici; patri, sic legitur apud Plutarchum, προσγράψας τὸν υἱὸν Ἱππόνικον, ὃς ἦν καθ' Ἡρόδοτον ἐν τοῖς πλουσιωτάτοις Ἀθηναίων. Ista quidem acerbissima videbitur criminatio consideranti quæ Plutarchus alibi de Herodoto prodidit, suos etiam nonnunquam testes excitans, veluti Diyllum historicum Atticum p. 862. B. et 864. C. D. Aristophanem Bœotum, quæque Nostro minus honorifica narrat Dion Chrys. in Corinthiaca p. 456. C. Sed ista Plutarchi difficultate non carent: neque enim Herodoto fuisse dicitur Hipponicus unus ex Atheniensium ditissimis, nec primi istius Calliæ filius Hipponicus ætate floruit Herodoti. Suspicor verba quædam Plutarchi transposita sic in proximis olim fuisse lecta: Τοῖς δὲ Καλλίου τοῦ Φαινίππου χρηματίμενος ἐπαίνοις, καὶ προσγράψας αὐτῷ τὸν υἱὸν Ἱππόνικον, ὁμολόγησεν ὅτι μηδὲν τῶν πραγμάτων δεομένων, ἀλλὰ θεραπείᾳ καὶ χάριτι τοῦ Ἱππονίκου (ὃς ἦν καθ' Ἡρόδοτον ἐν τοῖς πλουσιωτάτοις Ἀθηναίων) τὸν Καλλίαν παρενέβαλεν: ut Calliæ laudes filiique Hipponici nomen in hanc historiæ partem inculcasse dicatur, quo gratificaretur Hipponico, hujus nominis in ista familia secundo, qui, καθ' Ἡρόδοτον, ætate Herodoti, unus erat ex Atheniensium ditissimis. Primus quidem Callias Phænippi fil. fuit pecuniosus; sed secundus præsertim Callias, thesauro quodam ditatus, (conf. Athen. lib. XII. cap. 52.) filium reliquit Hipponicum itidem secundum, qui (Plut. I. p. 321. D.) Græcorum fuisse fertur ditissimus. Callias iste secundus, velut Princeps legationis ad Artaxerxem missæ, Herodoto quoque memoratus in transcursu lib. VII. c. 151. Idem Aristidi velut æquali dissimillimus sæpius opponitur: vid. celeberr. Hemsterh. ad Luciani Timon. pag. 137. Quod legitur apud Stobæum, p. 521, 15. εἶγε μὴ τῶν περὶ Ἀθηναίων ὁ πλουσιώτατος ἀμείνων ἦν Ἀριστείδου καὶ Σωκράτους (Θεμιστοκλῆς ὁ Νεοκλέους) ἐν πενίᾳ τῆς ἀρετῆς: id mea sententia ferri nequit: scioli videtur adsumentum Θεμιστοκλῆς ὁ Νεοκλέους, et non nominatus Callias Hipponici fil. fuisse designatus: conf. Aristides Soph. T. I. p. 340. Lucian. T. II. p. 638. et 696. Themist. II. p. 36. D. Hujus familiæ historiam non paucis adhuc difficultatibus impeditam fatetur vir summus ad Lucian. (Hemsterh. ad Tim. I. 1.) Qui de illa egerunt, citantur ad Diodor. Sic. lib. XII. cap. 4. n. 23. VALCK.

CAP. CXXII. 1. Καλλίεω δὲ τούτου, etc.] Memorabile Calliæ elogium cur trium Codicum scriptores contemtui habitum prætererierint, caussam non perspicio, nisi illi id ignorarint, adsutum aliunde. Gronovio cupide largior, rerum nexum, si omnia ista exsulent, non dissolvi: perhibere præterea honoris et magnificentiæ testimonium, quale vix aliud. Si Herodoto auferantur, id sane fatendum est, non indocti admodumque recentis esse hominis, sed adprime in Calliæ negotiis et familia callentis. Pertinet eo victoria Olympica, quam Olymp. LIV. indeptus est, νικη-

καὶ ἵππῳ, ut scholia habent ad Comici Nub. v. 284. Jo. Meursius oblitus eorum, quæ in Herodoto, inprudenter ex Critici Olympiade LIV. fecit τετάρτην καὶ ἑβδομηκοστὴν, sive LXXIV., de Archont. lib. II. 4. Pisistrati enim bonorum sector vitam tam longe haud extendit. De Phænippo Calliæque gente plura Palmerius Exercit. p. 754. et Perizon. ad Var. Æliani XIV. 16. Wess.

Ibid. Καλλίεω δὲ τούτου ἄξιον πολλαχοῦ, etc.] Hic sane miror Codicis Medicei bonitatem, in quo nihil horum reperiri scribit Gronov. Quod viro clarissimo, idem mihi quoque verum videtur, quæcunque continentur hoc capite in laudem Calliæ, ab alia fuisse manu adjecta, hominis forte non longe recentioris in gratiam Calliæ cujusdam vel Hipponici: atque idem sensisse videntur antiquarii, qui in Codicibus ista censuere prætermittenda: sed, si vel in omnibus legerentur, nihilominus indigna prorsus illa judicarem Herodoto. Quibus illa modis lecta sibi Plutarchus excepisset, turpi adulatione in laudem ditissimæ familiæ composita! (At satis invidiose Nostrum incusavit Plutarchus, Calliæ laudes non nisi in Hipponici gratiam ab illo huic narrationi fuisse insertas.) Horum conditor, imitator ille quidem Herodoti, sibi tamen nativam in scribendo faciem dissimulare non potuit. Prima illa, Καλλίεω δὲ τούτου ἄξιον πολλαχοῦ μνήμην ἐστὶ πάντα τινὰ ἔχειν, Sophistam sapiunt, non Herodotum; quem, isto nusquam modo loquentem, ordine verborum perturbato voluit imitari. ἄξιόν ἐστι sequente infinitivo non est Herodoteum, quantum memini. (At vide hoc ex lib. I. c. 14, 6. τοῦ μάλιστα μνήμην ἄξιον ἔχειν ἐστί.) Sed cur tandem decet unumquemque istius Calliæ πολλαχοῦ meminisse? (Quidni vero πολλαχοῦ, qualibet oblata occasione, laudetur ab omnibus vir laude præcipua dignus?) τοῦτο μὲν, inquit, — τοῦτο δὲ, — τοῦτο δὲ —, tria nobis enumerat, propter quæ memoratu videri deberet omnibus dignissimus: τοῦτο μὲν γὰρ, ait, τὰ προλελεγμένα ὡς ἀνὴρ ἄκρος ἐλευθερῶν τὴν πατρίδα. Quænam illa tandem? virum præcellentem Pisistratum oderat invidus, et, ut erat pecuniosus, ejecti quæ publicata fuerant emit. (At de eodem viro ibidem memoraverat Herodotus, καὶ τὰ ἄλλα τὰ ἔχθιστα ἐς αὐτὸν πάντα ἐμηχανᾶτο.) Τοῦτο δὲ, ait, τὰ ἐν Ὀλυμπίῃ ἐποίησε, ἵππῳ νικήσας, etc. Sed quid ibi fecit adeo præ ceteris laudabile? an forte τὰ ἐπινίκια θύσας totam panegyrin excepit convivio? nam ἵππῳ νικῆσαι, et τεθρίππῳ δεύτερον γενέσθαι, quod cum multis habuit commune, nihil adeo erat cur præ aliis Nostro memoratis Olympionicis posterorum esset memoria dignus. Φανερωθῆναι ἐς τοὺς Ἕλληνας πάντας μεγίστῃσι δαπάνῃσι: ea, opinor, laus, si quid illa est, Calliis et Hipponicis congruit. (Atqui est hoc illud ipsum, quod paullo ante requirebat Vir doctissimus, quærens: An forte τὰ ἐπινίκια θύσας totum panegyrin excepit convivio? Sed et ipsæ per se victoriæ in illis certaminum solennitatibus reportatæ quanta fuerint apud Græcos laudis materia novimus omnes: earumque mentionem ab eodem Herodoto in virorum quorumque elogiis, quos Musæ ejus illustrant, frequentissime factam videmus.). Quod addit denique de filiabus, in libro Œconomico patribus forsan in exemplum proponi potuerat; sed propterea nunquam in historia Herodoto Callias fuisset dignus visus seculorum memoria. (Immo vero ipsa illa admirabilis amabilisque æquitas et indulgentia, qua adversus filias suas usus erat Callias, quo magis aliena illa fuit a constanti Græcorum more, tanto majori laude et honorifica ad posteros commemoratione digna videri Scriptori nostro, optimo viro, debuit.) Tandem abjician-

-tur ista; et Herodotea male divulsa cohærebunt. Valck. — Ego vero mihi videor luculente satis ostendisse, immerito νοθείας adeo suspectam Herodotoque indignam visam esse Viris doctissimis istam de Calliae laudibus παρενθήκην. S.

Cap. CXXIII. 9. ἔπαυσαν τοὺς λοιποὺς τυραννεύοντας] Inculcarunt ex præcedentibus λοιποὺς, hic prorsus inutile. Non equidem nescio defensionem vocabulo quæsitam ex lib. VII. 41., sed debilem admodum. Reiskii conjectura postulat τοῦ λοιποῦ, deinceps. Wess. — Quum paullo superius, pro λοιποὺς, quod Wess. cum Gronov. receperat, ὑπολοίπους alii dederint libri, haud incommode λοιποὺς hic tueri suum locum posse videtur. S.

Cap. CXXV. 10. ὁ δὲ Ἀλκμαίων πρὸς τὴν δωρεὴν — τοιάδε ἐπιτηδεύσας προσέφερε, etc.] Primum προσέφερε scribi malim una litera auctius προσεφόρει. Aviditas Alcmæonis, dono nondum contenta, πρὸς τὴν δωρεὴν ἰοῦσαν τοιαύτην τοιάδε ἐπιτηδεύσας προσεφόρει: insuper talia commentus est. Commentum hominis ridiculum indignatus bis enarrat Dion Chrys. primum paucis sub finem Or. XVII. p. 253. deinceps explicatius et ad Nostri ductum, Or. LXXVIII. p. 659. Thesaurum scribit ingressum Alcmæona χιτῶνά τε ποδήρη καταζωσάμενον, καὶ τὸν κόλπον ἐμπλήσαντα γυναικεῖον καὶ βαθὺν, καὶ τὰ ὑποδήματα ἐξεπίτηδες μεγάλα καὶ κοῖλα ὑποδησάμενος· τέλος δὲ τὴν κόμην διασπάσαντα (leg. διαπάσαντα ex Herod.) καὶ τὰ γένεια τῷ ψήγματι, καὶ τὸ στόμα ἐμπλήσαντα καὶ τὰς γνάθους ἑκατέρας, μόλις ἔξω βαδίζειν, — γέλωτα καὶ θέαν Κροίσῳ παρέχοντα καὶ Λυδοῖς. In Herodoteis Diss. Clar. Wess. p. 116. obtulit κόλπον πολὺν, procul dubio genuinum: (lin. 12. ubi alii βαθύν) illinc parum distant manus quantum extendi poterant, πολλαὶ χεῖρες dictæ Callim. Hymn. Dianæ, v. 27. Sophoclis, πολλὴν γλῶσσαν ἰσχίας μέτρον in Stobæo pag. 163, 27. quæque dantur similia. Valck. — Κόλπος πολλὸς, sinus amplus. Ut πλῆθος, I. 203, 5. 204, 3. IV. 123, 10. (ubi vide Adn.) sic et πολὺς, de amplitudine, IV. 39, 7. 109, 9. VII. 14, 7. Verbum vero προσέφερε sollicitatum nollem, peraptum huic loco: ad donum illud (scil. capiendum) tale inventum *adtulit* Callias. Ipsa illa notio, quam verbo προσεφόρει expressam Valckenarius voluerat, in verbo ἐπιτηδεύσας inest. S.

11. ἐνδὺς κιθῶνα μέγαν] Adjectivo ob Med. silentium infestior Cl. Gronov. fuit; non ego. Dio Chrysost. explicat χιτῶνα ποδήρη, bene satis, Orat. LXXVIII. pag. 659. B. Mox κόλπον πολὺν non adspernor, ob Eustathium: (vide Var. Lect. ed. S. et Adnot. proxime præcedentem.) potuit utique ex rariore usu librariis displicere, et propterea mutari. Dio tamen γυναικεῖον καὶ βαθὺν sinum fuisse ait. Quod Eustathius autem κόλπον interpretatur τὸ ἄνω τοῦ πέπλου, minime laudo: improbavit et Gronovius similem glossam Varini Favorini, ex Homeri sumtam explanatore. Wess.

15. παρέσαξε παρὰ τὰς κνήμας] Harpocrationis Ἀποσάξαντα, ἀντὶ τοῦ φράξαντα τὸ τρῆμα, καὶ ἀποπληρώσαντα, Ἡρόδοτος ἐν τῇ ἕκτῃ, huc olim referri posse putabam, siquidem nulla huic verbo opportunior tota hac Musa statio. At vide, quæ supra c. 44. disputata fuerunt. Κοθόρνους ubique instauravi, schedis et Scriptore lib. I. 155. præeuntibus. Adsolent Iones Θ in Τ sæpe convertere, vicissim quoque; nec promiscue in omnibus tamen. Wess. — Advertere quidem animum Editoris debuerat scriptura illa κοτόρνους, quam ter deinceps hac in pericope exhibet Aldinum exemplum. Sed suspectam eamdem reddere utique debuit quum aliorum omnium librorum dissensus, (nam etiam MS. Pass. cum

aliis κοθορν. scribit, quem in Var. Lect. ed. S. ad h. l. nominare oblitus sum.) tum quod a nemine Grammaticorum adnotata ista scriptura reperitur. Facere quidem cum Aldo videri codex Med. poterat, eo quod scripturam istam Gronovius tenuit, qui in Nota ad lin. 13. diserte etiam ait, in cod. Med. κοτέροντος οὖς scribi. Sed, aut valde equidem fallor, aut ista Notula solummodo ad vocem οὖς pertinet, quam ibi codex Med. cum Ask. Pass. et F. pro τοὺς habet: scripturam κοθορν. vero (quam in cod. Med. sicut in aliis repertum iri, si quis eum denuo excusserit, suspicor) enotare ex illo codice olim neglexerat Gronov. quum illum Florentiæ tractaret, quemadmodum multa alia diligentiam illius effugisse compertum habemus. Virum vero doctum, qui Aldinæ præfuit editioni, subinde contra præscriptum codicum, et præter necessitatem, verborum formas obtrusisse Herodoto, quas Ionismus requirere illi visus erat, jam identidem observavimus. S.

18. διασπάσας] Dio Chrysost. τὴν κόμην διασπάσαντα καὶ τὰ γένεια τῷ ψήγματι reliquisse, dubio caret: absurdum διασπάσαντα explosum merito est. Tangit Rhetor eandem historiam Or. XVII. p. 253 κc. Quid Tzetzæ oculos, ut Alcmæonem dentibus comam, auro gravem, dixerit retinentem, præstrinxerit, non adsequor. Falsum certe et nugatorium de Pindaro, quasi eadem ille de Alcmæone. Græcos ejus interpretes ad Pyth. Od. VII. justius nominasset. Wess.

24. οὕτω τεθριπποτροφήσας] In argumento secundo Nubium Aristoph. ἡ τῶν Ἀλκμαιωνιδῶν οἰκία —— ἐξ ἀρχῆς, ὥς φησιν Ἡρόδοτος, τεθριπποτρόφος ἦν καὶ πολλὰς ἀνῃρημένη νίκας, τὰς μὲν Ὀλυμπιάσι, τὰς δὲ Πυθοῖ, etc. Bigis primus Atheniensium Alcmæon victoriam reportasse dicitur Olympiacam Isocrati Or. de Bigis p. 351. c. ζεύγει πρῶτος Ἀλκμαίων τῶν πολιτῶν Ὀλυμπιάσιν ἐνίκησε. Valck.

25. Ὀλυμπιάδα ἀναιρέεται] In laudibus Alcmæonidarum apud Pindarum Pyth. Od. VII. 13. præter alias sacrorum certaminum victorias, μία δ' ἐκπρεπὴς Διὸς Ὀλυμπίας, a Criticis Megacli, Alcmæonis patri, Olymp. XLVII. assignata: quorum quidem adfirmatio haud scio an Poëtæ, unam duntaxat Olympicam Alcmæonidarum lauream celebrantis, bene consulat famæ, si Alcmæoni, Megaclis fil., altera debeatur ex Nostri testimonio. Malim opinari, idem Olympici ludi præmium a Pindaro et Herodoto prædicari. Wess.

Cap. CXXVI. 4. τοῦ Μύρωνος, τοῦ Ἀνδρέω] Avus Clisthenis Pausaniæ II. 8. Πύρρων est, ubi Kühnius Orthagoræ Sicyonii tyranni filium censuit, Andrei sive Andreæ non recordatus. Orthagoram, familiæ principem, agnovi lib. V. 67., deditque eundem Plut. Ser. Num. Vind. pag. 553. A., Σικυωνίοις μὲν Ὀρθαγόρας γενόμενος τύραννος, καὶ μετ' ἐκεῖνον οἱ περὶ Μύρωνα καὶ Κλεισθένην, τὴν ἀσελγείαν ἔπαυσαν, verum Myroni titulum egregie assessens, in Pausania vitiosum ac reformandum. Wess.—Proavo Clisthenis nomen Andreas fuit, non Andreus. Ἀνδρέω in medio decurtatum ex Ἀνδρέεω, a nominat. Ἀνδρέας, Ionice Ἀνδρέης. Sic Πυθέω VII. 181, 2. pro Πυθέεω, a nom. Πυθέας, Ion. Πυθέης. Conf. Var. Lect. (ed. S.) ad I. 180, 5. S.

Cap. CXXVII. 2. ὃς ἐπὶ πλεῖστον δὴ χλιδῆς εἷς ἀνὴρ ἀπίκετο] His quæ proxima subjiciuntur apud Athen. XII. pag. 541. c. εἵποντο γοῦν αὐτῷ χίλιοι μάγειροι καὶ ὀρνιθευταί, verba videntur Timæi. De Smindyridis luxurie Jac. egit Perizon. in Æliani Var. Hist. IX. cap. 24. attigerat H. Vales. in Exc. ex Diodoro, p. 40. (Vide Diodor. T. II. p. 550. ed. Wess.) Illud Herodoti

πλεῖστον —— εἷς ἀνὴρ, adhibuit de Antiphonte oratore Thucyd. VIII. c. 68. τοὺς ἀγωνιζομένους —— πλεῖστα εἷς ἀνὴρ — δυνάμενος ὠφελεῖν, unus omnium maxime. Cyrus Xenophontis 'Αναβ. I. p. 159, 16. δῶρα πλεῖστα μὲν, οἶμαι, εἷς γε ἀνὴρ ἂν ἐλάμβανε. Conf. Æsch. Pers. v. 327. Præter Smindyridem ex Italia Sicyona venit (lin. 4.) procus Agaristæ Δάμασος 'Αμύριος: sic enim pro Δάμας ὁ Σαμύριος optime restituit Galeus ex Arch. "Αμυρις etiam Italiota proverbio fuit nobilitatus, de quo plura dedit ex Pausaniæ Lex. Eustathius in 'Ιλ. β'. pag. 225., quam Diogenian. Cent. III. Prov. 26. Oraculum, quo respiciunt, servavit Athen. XII. p. 520. A. Hos ex Italia procos Agaristæ designari voluit Dion Chrys. XI. pag. 163. D. ubi Plisthenis nomini nomen Clisthenis cum Casaubono substituendum est. Valck.

4. Δάμας ὁ Σαμύριος] Si Arch. et Valla parum juventur, Δάμασος 'Αμύριος, Damasus Amyris F., erit. Amyris iste propter περισπούδαστον μανίαν ἐθαυμάσθη apud Eustath. Iliad. Β'. p. 298, 6. abstulitque σοφοῦ titulum. Venit ille Sybaritarum quidem ad Delphos legatus; quo minime negatur, Siriten domo fuisse. Præclara ergo Th. Galei divinatio. Wess.

[6. οὗτος δὲ ἐκ τοῦ 'Ιονίου κόλπου] Nisi in fine hujus dictionis, ut in Var. Lect. (ed. S.) hariolatus sum, vocab. μοῦνος intercidit; haud dubie, pro importuna hoc loco δὲ particula, aut δὴ scripserat Herodotus, ut lin. 16. et 21. aut μὲν, ut lin. 5. et eadem lin. 21. S.]

8. ὑπερφύντος τε "Ελληνας ἰσχύϊ] Nihil muto. (Oblitus equidem eram in Var. Lect. (ed. S.) adnotare, ἰσχὺν pro ἰσχύϊ scribi in Arch. et Vind.) Pausanias VI. 3. οἱ πάντες ἄνθρωποι θεραπεύουσι τὰ ὑπερέχοντα τῇ ἰσχύϊ. Titormi robur corporis, Milonis viribus exsuperantius, describunt Ælian. XII. 22. et Athen. X. 2. (cap. 4. nostræ ed. pag. 412. f. ed. Cas.) Ambiguum autem (ibid.) καὶ φυγόντος ἀνθρώπους explicatur verbis similibus lib. IV. 174. οἱ πάντα ἄνθρωπον φεύγουσι καὶ παντὸς ὁμιλίην, qui fugiunt quemcunque hominem et cujuscunque commercium. Potuerat quoque (lin. 9.) τῆς Αἰολίδος pro bono putari, siquidem Calydon et pars Ætoliæ Æolis olim. Hesychium vide in Αἰολικὸν θέαμα, et quæ ibi eruditissimus Valesius. At hic Codicum potior jussus. Wess.—Nescio quo casu accidit, ut in nostra Var. Lect. (ed. S.) illa etiam Wesselingii Notula omissa sit, quæ ad vocem Αἰτωλίδος lin. 9. spectabat. Est illa autem hujusmodi: "Αἰτωλίδος Med. Pass. Ask. Arch. Paris. B., Valla, cum Ald. Αἰολίδος alii." Quod ita dixit Vir doctus, ut significaret, alios codices, illis exceptis quos nominavit Αἰολίδος præferre cum Aldo. Jam Aldina quidem editio et ceteræ ante Gronovium Editiones Αἰολίδος utique exhibent: sed in Αἰτωλίδος cum Med. reliquisque non modo noster cod. F. verum etiam Parisiense quatuor, nisi me omnia fallunt, consentiunt. Puto vero cum eisdem facere Vindobonensem, e quo hæc scriptura hanc ipsam ob caussam non enotata est, quoniam ille h. l. a Mediceo, cum quo collatus est, non discedebat. S.

10. Φείδωνος τοῦ 'Αργείων τυράννου παῖς Λεωκήδης, Φείδωνος δὲ τοῦ τὰ μέτρα, etc.] Sunt hæc turpiter interpolata, luxata certe et mutila. Phidon, qui pondera et mensuras Peloponnesiis invenit, et Olympiade VIII. Eleos certaminum præsidio privavit, multo prior Phidone est, cujus filius Leocedes inter procos Agaristæ nomen profitebatur. Non latuit ea loci insulsitas viros præclaros Palmerium Gronoviumque, quorum hic opitulaturus, Φείδωνος παῖς Λεωκήδης, ἀπὸ Φείδωνος δὲ τοῦ 'Αργείων τυράννου, τοῦ τὰ μέ-

τρα, etc. ille vero Φείδωνος τοῦ Ἀργείου παῖς Λεωκήδης, τυράννου δὲ Φείδωνος ἀπόγονος, τοῦ τὰ μέτρα, etc. Quæ ego quidem laudare, certa præstare non possum. Prisci Phidonis τυραννων τῶν Ἕλλησι μάλιστα ὑβρίσαντος memoria in Pausaniæ VI. 22. Wess.—De superiore illo Phidone, emendationem Gronovii probans *Larcherus* adcurate egit in Adnotatione ad hunc locum: et de ætate quidem illius ac de mensurarum ac ponderum usu, quem in Peloponnesum introduxisse perhibetur, ad Strab. VIII. pag. 358. ed. Cas. ad Plin. VII. 56. (57.) et ad Marmora Oxon. Epoch. 31. provocavit; de insolentia vero ejusdem in agonothetas Eleenses admissa, præter Pausaniam a Wess. laudatum, ad eumdem Strabonis locum modo citatum. De eodem homine consuli potest ejusdem Larcheri Commentatio in Actis Acad. Inscript. T. XLVI. p. 43 seqq. S.

16. Ἀζὴν ἐκ Παίου] Commode Ortelius et Palmerius Παίου κώμης ἐρείπια ex Pausaniæ Arcadicis cap. 23. compararunt, quibus contento esse licet. Nam Παλαιοπόλιος, ex suspicione Cl. de Pauw, de Arcadiæ Mantinea, locuplete caret teste, abitque longius. Multum quoque Codicum quorundam Πάγου πόλιος versavi, sed irrita opera. Certum est, Phormionem, Castores hospitio excipientem in Plutarch. T. II. p. 1103. A., diversum videri ab Euphorione, Laphanis patre; hic Arcas ex Azania, ille Spartiata, et dubiæ hospitalitatis apud Pausan. III. 16. Wess.

25. ἐκ δὲ Θεσσ. ἦλθε] Med. et Ask. ἦρχε considerationem haud merebatur, quippe scribarum vitium, et a Steph. Byz. damnatum: quo in Scriptore Διακτορίδης γὰρ Κρανώνιος refingitur ἀνὴρ Κρανώνιος Miscell. Nov. Tom. IV. pag. 246., temere admodum. Ipsa sunt Herodoti verba, quæ inportunum illud γὰρ recusantium, sicuti Pinedo et Holstenius perspexerant, clare docent. Scopadarum familiam hinc Cel. Perizon. ad Æliani Var. XII. 1. illustravit. Wess.

Cap. CXXVIII. [4. καὶ τῆς ὀργῆς] Ὀργὴ h. l. ingenium, indoles, animi impetus: qua de notione in Adnot. ad I. 73, 18. p. 86. dictum. S.]

6. καὶ συνάπασι] Prave scribebatur καὶ σὺν ἅπασι. Rectius supra, lib. V. 49. ἵνα σὺν τοῖσι συνάπασι ἄλλοισι. Plura Gronov. lib. I. 98. Quod deinceps autem (lin. 7.) pro ἐν τῇ συνεστίῃ, ostentant libri ἐν τῇ συνεστοῖ, tale profecto adparet, ut progredientem injecta quasi manu moretur. Antea (I. 85, 3.) ἐν τῇ ἂν παρελθούσῃ εὐεστοῖ de præterlapsa felicitate admirati fuimus: de absentia vero, τῇ ἀπεστοῖ τῆς μάχης lib. IX. 84. Inde-ne ἐν τῇ συνεστοῖ, in familiari usu ipsoque convictu, deflectit? Equidem arbitrari id, Ionici moris gnarus, nequeo. Sed vide adscripta lib. I. 85. Wess.—Ut εὐεστὼ et ἀπεστὼ a verbo εἰμὶ, sum, derivantur; sic et vocab. συνεστὼ, ab eodem verbo ductum, idem prorsus ac συνουσία, quod paullo ante positum, valebit. Atqui manifeste videtur Scriptor h. l. vocabulum ponere voluisse, quod paullo saltem diversum a superiore significatum haberet. Jam, ut συνεστία, sic et συνουσία quidem convivium subinde significat, veluti II. 78, 1. sed συνουσία latiorem habet significationem, quamlibet etiam conversationem et familiarem usum indicans; nunc igitur illa generalior notio vocabulo συνεστία, quod nihil aliud nisi convivium significat, restringitur. S.

Cap. CXXIX. 1. τῆς τε κατακλίσιος τοῦ γάμου] Est, cui placuit, τῆς τε κατακλήσιος τοῦ γάμου, concludendarum nuptiarum, dictione apud Græcos ignota, in Germaniæ finibus frequente. Loci sententiam Hippoclidæ verba expli-

cant, ὅτι πάρεστιν ἢ μετὰ τῆς γυναικὸς ἢ μόνος κατακλιθησόμενος, adesse se, ut aut cum Agarista aut solus accumbat, in Diodori T. II. p. 550. Mox (lin. 3.) κρίνει ex membranis melius. Wess.— Germanicum vocab. Beylager id ipsum exprimit, quod κατάκλισιν τοῦ γάμου Herodotus dicit. S.

[7. κατέχων πολλὸν τοὺς ἄλλους ὁ Ἱπποκλείδης] Valla, quasi προέχων τῶν ἄλλων legisset, quum longe alios antecederet: quam fere in sententiam etiam κατέχων τοὺς ἄλλους accipi posse Corayus (apud Larcherum) censuit: quo etiam tendit Schulzii (in Herodoti Bellis Persicis) ad hunc locum adnotatio. Vallæ interpretationem quum tenuisset Gronovius, illius loco Wesseling. hanc posuit, quum longe detineret; perapte ad consuetum verbi usum, sed sensu haud satis perspicuo. Larcherus in hanc partem accepit, animos omnium advertens, attentionem omnium in se præ ceteris convertens. Equidem, quum continendi, cohibendi notione passim Herodotus verbum κατέχειν frequentet, in eam fere sententiam illud h. l. interpretatus sum, quam H. Steph. in Thes. Gr. Ling. T. I. col. 1345. ex Isocrate adnotavit, dicens: "Invenio autem κατέχειν et pro Cohibeo vel potius Reprimo loquentem, et quasi Silentium ei impono." S.]

[8. αὐλῆσαι ἐμμέλειαν] Tragicus saltandi canendique modus ἡ Ἐμμέλεια plerumque intelligitur, honestusque censebatur. Vide Athen. I. p. 21. e. XIV 631. c. et Hesych. hac voce. Monuit vero idem Hesychius, eodem nomine ab Æschylo satyricum etiam modum indigitari, qui alias sicinnis: atque ea notione forsan ἐμμέλεια h. l. fuerit accipienda. S.]

10. ὑπόπτευε] Sic MSS.; aliud nihil mutantes. Cl. Reiskii conjectura ἀπέπτυσε, despuebat, speciem præfert, sicuti et ἀπεριώπησε, qua non auferor. Ὑπόπτευε Clisthenes, saltatorio illo Hippoclidæ orbe viso, de proco suspicatus levissima quævis. Potest alioqui ὑποπτεύειν, limis et iratis oculis adspexisse Clisthenem, ut ὑποβλέπειν, ὑπιδεῖν, innuere; de qua ejus vocabuli dote erudite Cl. Ernesti ad Callimachi Hymn. Del. v. 62. Scripsi post pauca (lin. 11.) ἐκέλευσέ οἱ ob Codices. Wess. Vide Var. Lect. (ed. S.) S.

13. Λακωνικὰ σχημάτια] In Arch. glossa adest, a Galeo dissimulata. Σχήματα sive σχημάτια saltantium lucem accipiunt ex magni Animadversoris lib. XIV. 6. in Athenæum. (Casaub. ad Athen. XIV. p. 628. d. Conf. eumdem Athen. I. 21. c.) Jam, τὴν κεφαλὴν ἐρείσας ἐπὶ τὴν τράπεζαν, sic Zenobius Cent. V. 31. eloquitur, ἐπὶ κρὰς κυβιστήσας, non ἐπὶ χεῖρας, quod Schottus vulgavit et male vertit, in adnotatis insuper delinquens varie. Wess.

15. τοῖσι σκέλεσι ἐχειρονόμησε] Attigit ista sæpius et cum similibus comparavit Eustath. in Hom. Ἰλ. α'. p. 120, 44. ψ'. p. 1460, 21. Od. ι'. p. 219, 10. (p. 159. 1334. et 1531. ed. Rom.) Contra τὸ χειρονομεῖν, gesticulari, ταῖς χερσὶν ὀρχεῖσθαι dixit Antiphanes apud Athen. IV. pag. 134. b., qui nobis XI. p. 482. e. ex Andromeda Sophoclis hunc unicum servavit senarium: Ἵπποισιν ἢ κύμβαισι ναυτίλλει χθόνα; interpretatur Eustath. ἱππότης ἥκεις, ἢ διὰ πλοίου, p. 1281, 20. (p. 1205. ed. Rom.) Sed hoc ad aliud etiam genus referri potest, D'Orvillio Viro Cl. operose tractatum in Chariton. p. 395. et seqq. Alia quædam notata sunt ad Eurip. Phœn. v. 28., ubi omitti non debuerant Philostrati ἱπποκόμος τῶν καμήλων e lib. II. de Vit. Apoll. c. 1. et ex cap. 6. ἱππόται τῆς ἀγέλης ταύτης, elephantis equorum loco vecti, T. Hemsterh. in Lucian. p. 401. Conf. I.

Meursii Orchestra in Χειρονομία. Valck.

20. ἀπωρχήσαο γε μὴν τὸν γάμον] Clisthenis dictum merito videbatur Athenæo XIV. pag. 628. d. χάριν καὶ σημεῖον διανοίας πεπαιδευμένης. Optime G. Budæum sequutus H. Steph. Thes. L. Gr. II. pag. 1485., interpretatur, τῇ ἀσχημοσύνῃ τῆς ὀρχήσιως τὸν γάμον ἀπέβαλες. Herodoti verbum Suidas adhibuit in Οὐ φροντὶς Ἱπποκλείδῃ. Ἐξωρχήσῃ τὸν γάμον scripsit Zenob. Cent. V. Prov. 31., monente Küstero: conf. Diogenian. VII. 21. Erasmus et H. Steph. Plutarchi verba jam compararunt, quæ leguntur in Herodotum acerbissima T. II. p. 867. b. Forte verbi memor in hac narratione Ælianus de Nat. An. XVI. 23. proprio significatu scripsit τὸν πόλεμον ἐξωρχήσαντο, de equis, qui in bello ad tibiam saltantes, excussis sessoribus cladem dominis attulissent. Ad ἐξορχεῖσθαι apta quædam dedit Laur. Normann. in Aristid. p. 590. Valck.

Cap. CXXX. πάντας ὑμᾶς ἐπαινέω, etc.] Similis Jovis ad uxorem filiasque excusatio in Luciani Dial. Deor. XX. 1., forsan ad hanc Clisthenis efficta. Ob eam autem Cl. de Pauw valde suspecta superior declaratio ἀπωρχήσαο γε μὴν τὸν γάμον: neque enim talia districte locutum dicere ista hæc potuisse. Fortasse fuisse, ἀπορχήσαιο γε μὴν τὸν γάμον: h. e. fili Tisandri matrimonium ita forte desaltes; vel quia hæc gesticulatio mihi displicet, vel quia valetudinem tuam in periculum adducis hac saltandi forma. Sic vir doctus, haud sane advertens superiore dicto ἀπωρχήσαο, etc. Hippocliden spe nuptiarum prorsus excidisse, his vero blande reliquos conpellari procos. Wess.

10. Μεγακλέϊ ἐγγυῶ παῖδα] Oblatam accipiens conditionem Megacles mox dicebat ἐγγυᾶσθαι. In talibus ὁ διδοὺς ἐγγυᾷ· ἐγγυᾶται ὁ λαμβάνων, apud Isæum p. 40, 37. 42. p. 41, 27. Pausan. IV. pag. 302. f. Eadem significandi differentia multa distabant in Attico foro. Valck.

Cap. CXXXI. 2. Ἀλκμαιωνίδαι ἐβώσθησαν] Oblitus horum H. Steph. in Recensu Vocum Herodoti, verba Scriptoris lib. VIII. 124. Θεμιστοκλέης ἐβώσθη τε καὶ ἐδοξώθη—ἀνὰ πᾶσαν τὴν Ἑλλάδα reformat ἐβώθη, facto ex ἐβοήθη, cui calculum non addo. Utrumque ex βόω, per Syncopen ex βοάω, genito; quod Sylburgius ad Clenardum et Portus ostenderunt. Wess.—Herodoteum ἐβώσθησαν vulgo diceretur διεβοήθησαν. In βωθῆναι inserta litera sequentis erat asperitas mollienda. Valck.

3. Κλεισθένης ὁ τὰς φυλὰς, etc.] Vide lib. V. c. 66. S.

Cap. CXXXII. 1. ἐν Μαραθῶνι τρῶμα γενόμενον] Adjectum malles τρῶμα Πάρησι γενομ. Sed ignorant id vocab. libri omnes. S.]

Cap. CXXXIII. 3. στρατευόμενοι τριήρεσι] Addi plerumque triremium numerus solet. Haud ergo scio an sperni τριήρεϊ debeat, ut una triremi Marathonem Parii cum Persis venerint. Valla et duo Codices. Malui (lin. 4.) πρόσχημα λόγου (quod lib. IV. 167.) ex Arch. Wess.

8. κατειλημένους] Herodotei moris esse κατειληθέντας ἐς τὸ τεῖχος et ἐντὸς τείχεος, nemo non novit. Itaque bene Vind., a quo una littera alii differunt, uti sæpe erratur. Vid. IX. 30. et 69., atque D'Orvillium ad Charit. VII. 3. p. 601. Qui ἐπτίμαπων κήρυκας (lin. 8.) dederunt, numerum reddiderunt justo auctiorem. Wess.

7. ἐπολιόρκεε Παρίους ἐγκατειλημμένους] Una de duabus litera prætermissa scripserat, opinor, ἐγκατειλημένους, ut sæpius in talibus κατειληθῆναι ἐς τὸ τεῖχος· ἐς τὴν ἀκρόπολιν· ἐς τὸ ἄστυ. Apud Nepot. c. 7. Miltiades urbem

operibus clausit, omnique commeatu privavit. Ephorus, e quo suam sumsisse Cornelium narrationem vidit Lambinus, apud Steph. Byz. in Πάρος, de Miltiade, Πάρον, ait,—καθεζόμενος (προσκαθεζόμενος scribendum puto) ἐπολιόρκει πολὺν χρόνον τῆς θαλάττης εἴργων. Mirarer quomodo scribi posset ad Κατέκλεισαν in Scholiis ad Thucyd. V. p. 367, 68. τουτέστι τῶν εἰσαγωγίμων ἢ τῆς θαλάττης αὐτοὺς ἀπέκλεισαν: nisi dederit Thucydides, ἐγκατέκλεισαν—Μακεδονίας Ἀθηναῖοι Περδίκκαν, ut Sophocles dixit in Aj. v. 1292. ἑρκέων ἐγκεκλεισμένους, pro ἐντὸς ἑρκέων κεκλεισμένους. Valck.

8. ἐσπέμπων κήρυκας] Scripserat usitato, ni fallor, more κήρυκα, quod præbent margo Steph. et Valla. Ex diversis proxima lectionibus sic constituerem: αἴτεε ἑκατὸν τάλαντα, φὰς, ἢν μή οἱ δῶσιν, οὐκ ἀπονοστήσειν τὴν στρατιὴν, πρὶν ἢ ἐξέλῃ σφέας. (Vide Var. Lect. ed. S.) Paulo post interpunctione mutata scribendum: καὶ, τῇ μάλιστα ἔσκε ἑκάστοτε ἐπίμαχον, τοῦ τείχεος τοῦτο ἅμα νυκτὶ ἐξήγειρε (vel ἐξῆρτο) διπλήσιον τοῦ ἀρχαίου. Scribi quoque potuit, τὸ τοῦ τείχεος, sed alterum præfero. Thucyd. IV. 115., ᾗ—ἦν ἐπιμαχώτατον, nempe τὸ τείχισμα. Xenoph. p. 360, 13. Valck.—Potest vero etiam, τοῦ τείχεος ad superiora relato, commode intelligi ἐπίμαχόν τι (vel μέρος, aut ἐπίμαχον χωρίον, ex I. 84, 15.) τοῦ τείχεος. S.

9. ἢν μή οἱ δῶσι] Aldi aliorumque δώσειν calamo debetur aberranti; cetera Florentinis nihil concedunt, immo potiora sunt. Neque displicet ἀπαναστήσειν τὴν στρατιὴν, a Valla versum, et judicio duorum Codicum probatum. Alterum certe utrum aut glossa aut corruptela est. In Paro Miltiadæ studio oppugnata discrepat nonnihil Ephorus in Ethnicogr. voce Πάρος, et Cornelius Nepos Vit. Miltiad. c. 7., ubi Lambinus. Quod deinceps (lin. 13.) καὶ τῇ μάλιστα ἔσκε, etc. contendi cum lib. I. 84. poterit. Wess.

Cap. CXXXIV. 9. τὸ ἕρκος Θεσμοφόρου Δήμητρος] Septum templi, ἕρκος Nostro, περίβολον dixerunt Plato T. III. p. 116. c. et sæpe Pausan., qui, nulla quoque templi mentione facta, lib. VIII. p. 664. περίβολον θεῶν ἱερὸν τῶν μεγάλων, Cereris et Proserpinæ, quarum sacerdos Herodotea fuit Timo: p. 675. ἐντεῦθεν ἐς τὸν ἱερὸν περίβολον τῆς Δεσποίνης (filiæ Neptuni Cererisque) ἐστὶν εἴσοδος. Septum si Miltiadi licuisset ingredi Cereris, viro certe fas non erat ἰέναι ἐπὶ τὸ μέγαρον. Sic eximie sanctius *penetrale* vocabant, in quo mystica sacra Cereris recondebantur. Attigit Hemsterh. in Aristoph. Plut. p. 275. et in Lucian. p. 136. vid. Hesych. in Ἀνάκτορον. In Plutarch. de Is. et Osir. p. 161. (p. 378. d. e.) ubi μέγαρα in μεγαλάρτια mutanda censebat ill. Ez. Spanhem. ad Callim. p. 673. legerem: Βοιωτοὶ, ὅτι τὰ τῆς Ἀχαιᾶς μέγαρα κινοῦσιν. Profano non licebat Miltiadi κινεῖν τι τῶν ἀκινήτων. De aliorum etiam templorum interiori recessu ἀνάκτορα frequenter Euripides, μέγαρον adhibet Herodotus. Valck.

13. φρίκης αὐτὸν ὑπελθούσης] Nullum Suidæ ἐπελθούσης in libris præsidium, et merito. Sophocles Elect. v. 1118. Τί δ' ἔστιν, ὦ ξέν'; ὥς μ' ὑπέρχεται φόβος. Pluribus nihil opus. Wess.

Cap. CXXXV. 10. ἐκφήνασαν] Libet in hoc acquiescere, etsi notabiliter Arch. ἐκφήσασαν. Mox οὐ Τιμοῦν εἶναι αἰτίην τουτέων (lin. 12.) Cl. de Pauw deleto articulo, non esse Timoun culpandam, sed etc. (At perinde τὴν αἰτίην bene habet.) Eleganter Liban. T. I. p. 486. ἀλλ' ἡ κρίνασα θεὸς μὴ εὖ τελευτῆσαι τὸν μέγαν Μιλτιάδην, αὕτη τοῦτο τὸ κακὸν ἔπεμψε, hæc Nostri æmulatus, addito accusatore Xanthippo. Wess.

Cap. CXXXVI. 4. τῆς Ἀθηναίων ἀπάτης εἵνεκα] Ephorum sequitur pro-

babiliter Nepos. Scholion est ineditum in Aristid. T. III. p. 292. Ἕνα λέγει τὸν Μιλτιάδην· ὅτι γὰρ ἐκρίνετο ἐπὶ τῇ Πάρῳ, ἠθέλησαν αὐτὸν καταχρημνίσαι. ὁ δὲ Πρύτανις εἰσελθὼν ἔξη (ἐξῃτήσατο) αὐτόν. ἡ δὲ αἰτία τῆς Πάρου αὕτη ἦν, καταδουλοῦσθαι τὰς νήσους τοῖς Ἀθηναίοις· καὶ ἐξελθὼν εἰς Πάρον πρώτην, καὶ παρελθὼν τὸ (εἰς τὸ) ἱερὸν μεμολυσμένος αἵματι τῶν πολεμίων οἱ μὲν φασὶν ὡς βέλει ἐβλήθη· οἱ δὲ ὡς ἀπὸ τοῦ τείχους κατηνέχθη· κατεαγῆς οὖν τὸν μηρὸν ὑπέστρεψεν ἄπρακτος ἀεὶ ἐκρίνετο. Postrema sic emendata sunt, κατεαγὼς οὖν τὸν μ. ὑπ. ἄπρακτος, καὶ ἐκρίνετο. Valck.

5. αὐτὸς μὲν παρεὼν οὐκ ἀπελογέετο] In fine suæ pro Miltiade apologiæ Aristides, οὐδὲν πλέον, inquit, τοῖς δικασταῖς δείξαντα τοῦ τραύματος, οὐ δακρύσαντα, οὐ παιδία ἀναβιβασάμενον. Postrema rectius omisisset Sophista. In his sua Nepos debet, opinor, Ephoro. Secundum Herodotum, verba pro eo fecerunt amici, (lin. 7, 9.) τῆς μάχης τε τῆς ἐν Μαραθῶνι γενομένης πολλὰ ἐπιμεμνημένοι, καὶ ὡς ἑλὼν Λῆμνόν τε καὶ τισάμενος τοὺς Πελασγοὺς παρέδωκε Ἀθηναίοισι. Si sic scripta Codex præberet antiquus, voces τὴν Λήμνου αἵρεσιν ex nota marginali crederem adjectas. Valck. — Perinde vero suspicari licebat, post τὴν Λήμνου αἵρεσιν intercidisse fortasse verbum aliquod, veluti ἐπιλέγοντες, aut in eamdem sententiam aliud. Sed fortasse etiam neutra opus erat conjectura. Verbum ἐπιμεμνημένοι proinde et cum accusat. et cum genit. casu jungi potest. Itaque, sicut et alias variare multis modis constructionem orationis amat Noster, et ab alio structuræ genere ad aliud subito transire, sic fortasse et hoc ἀνακολουθίας genus, quod in vulgata hujus loci scriptura consentientibus libris inest, lictum sibi judicavit. S.

8. τῆς ἐν Μαραθῶνι] Quod schedæ adjungunt γενομένης, necessarium quidem non est, Herodoteum tamen: conf. lib. VII. 1. Tale etiam τὸ ἐν Μ. γενόμενον τρῶμα, supra c. 132. Continuo nexum aut debebat scribi καὶ τῆς Λήμνου αἱρέσιος, quæ Pavii doctrina, aut, quod et Valckenario Nostro in opinionem venit, ex parte tolli, legique καὶ ὡς ἑλὼν Λῆμνον, etc. (Vide superiorem Adnot. His jungo ex Gruteri Thes. p. ccccxxxviii. 6. epigramma priscum, ΠΑΝΤΕΣ, ΜΙΛΤΙΑΔΗ, ΤΑΛΑΡΗΙΑ ΕΡΓΑ ΙΣΑΣΙΝ ΠΕΡΣΑΙ, ΚΑΙ ΜΑΡΑΘΩΝ ΣΗΣ ΑΡΕΤΗΣ ΤΕΜΕΝΟΣ: cujus quidem ταλαρῆια, si pingeretur τὰ σ' ἀρήια, non morarentur lectores. Alia Cl. P. Burmannus Sec. ad Anthol. Lat. II. p. 195. Wess.

10. προσγενομένου δὲ τοῦ δήμου, etc.] Venerat Miltiades in barathri periculum ex Platonis narratione in Gorg. p. 516. E.; cui adstipulatur Aristides T. II. p. 224. Ed. Jeb. Alii id reticent, sollemni in talibus variatione. Mox (lin. 13.) σφακελίσαντός τε τοῦ μηροῦ, etc. ex MSS. cultum accepit: vulgati enim iteratum pronomen accidebat insuave. Supra quoque lib. III. 66. Cambysi similis sideratio, ubi vide de Galeno. Wess.

Cap. CXXXVII. 2. ἐπεί τε ἐκ τῆς Ἀττικῆς, etc.] Si qui ἐκ τῆς et ἐξεβλήθησαν melius opinabuntur, favebunt schedæ. Certum est, ἐξελάθησαν, in his libris creberrimum, non recte a Gronovio ἐξηλάσθησαν promulgari. Vid. lib. IV. 145. — Immo vide quæ ibi in Var. Lect. (ed. S.) ad l. 4. notavimus, et conf. ejusdem c a 145. lin. 16. S.

[6. τὴν σφίσι ὑπὸ τὸν Ὑμησσὸν] In Var. Lect. (ed. S.) monere debueram, in edd. ante Schæf. et in MSS. omnibus σφίσι αὐτοῖσι aut σφίσιν αὐτοῖσιν (ut in nostro F.) scribi; nos vero cum Schæf. posteriorem abjecisse vocem, rectius

facturos si in αὐτοὶ (sc. οἱ Ἀθηναῖοι mutassemus. S.]

7. μισθὸν τοῦ τείχεος, etc.] Τεῖχος τὸ περὶ τὴν ἀκρόπολιν signatur lib. V. c. 64. et ab Ampl. Bouherio, Diss. Herod. c. 9. p. 100. Wess.

9. τὴν πρότερον εἶναι κακὴν] Quod paulo legitur ante, ἐοῦσαν, hic meo judicio aptius esset, quam εἶναι: illic ad ambiguum evitandum omitti potuit: ἐπεί τε γὰρ ἰδεῖν τοὺς Ἀθηναίους τὴν χώρην, τὴν σφίσι αὐτοῖσι (ipsis, Pelasgis nempe) ὑπὸ τὸν Ὑμησσὸν ἔδοσαν οἰκῆσαι μισθὸν τοῦ τείχεος τοῦ περὶ τὴν ἀκρόπολίν κοτε ἐληλαμένου. Ut Valla, cepit ista Jo. Meurs. Cecrop. cap. 5. Conf. M. Solan. ad Lucian. T. II. p. 22. Schol. in Eurip. Phœn. v. 24. (at ibi nihil huc spectans:) et in Schol. ad Aristoph. Av. v. 833. Τυρσηνῶν τείχισμα Πελασγικὸν, quod attigit J. G. Grævius in Procem. ad Callim. Valck. — At ἐοῦσαν (l. 7.) commode suum locum tuetur: hic τὴν, Ionice pro ἣν positum, in oratione infinita recte cum εἶναι construitur, sicut ταύτην ὡς ἰδεῖν, et paullo ante ἐπεί τε γὰρ ἰδεῖν. S.

15. θυγατέρας τε καὶ παῖδας] Ultima tria suspicione premuntur haud injusta: sexus sequioris si putentur, cum nullæ tum ancillæ, tueri sedem haud poterunt: τοὺς παῖδας ex MSS. ubi admiseris, quid fiet brevi secuturis, ὅκως δὲ ἔλθοιεν αὗται? Erant præterea veteri more puellæ ὑδροφόροι. Tali Gordium ἐντυχεῖν παρθένῳ ὑδρευομένῃ tradit Arrian. Ἀναβ. Ἀλ. II. 3. et apud Poëtam Od. Κ'. v. 105. κούρῃ δὲ ξύμβληντο πρὸ ἄστεος ὑδρευούσῃ. Parum itaque absum a proscriptione earum vocum, laudibusque Arch., suo eas suffragio damnantis. Wess. — Nisi prorsus abjiciendæ, saltem (ut admodum suspectæ) uncis includendæ a nobis fuerant tres illæ aut quatuor voces. S.]

25. ἄλλα τε δὴ σχεῖν χωρία, καὶ Λῆμνον] Ex margine ed. Steph. restitui potuerat καὶ δὴ καὶ Λῆμνον. Sic solent istæ voculæ adhiberi: I. 29. Sardes venerunt ἄλλοι τε, — καὶ δὴ καὶ Σόλων. Cap. 129. καὶ ἄλλα λέγων—καὶ δὴ καὶ εἴρετό μιν. IV. 150. ex Codd. scriptum, εἵποντο δέ οἱ καὶ ἄλλοι τῶν πολιητέων, καὶ δὴ καὶ Βάττος. Valck.—Vide Var. Lect. (ed. S.) S.

Cap. CXXXVIII. 3. πεντηκοντέρους κτησάμενοι] Opportunius στησάμενοι, positis navibus, videri potest; nisi tum demum naves sibi Pelasgos parasse placeat, quæ vix credibilis de insulanis opinio. Rapuerunt autem insidiatores κανηφόρους παρθένους, πλεύσαντες εἰς Βραυρῶνα, teste Philochoro apud Scholiasten Venetum, a Bongiovanni publicatum, in Iliad. Α'. v. 465. (Schol. Villois. ad Ἰλ. α'. v. 594.) Vide ad lib. IV. 145. Wess.

8. γλῶσσάν τε τὴν Ἀττικὴν, καὶ, etc.] Herodotum sequutus Didymus apud Schol. in Eurip. Hec. v. 886. αἱ δὲ τοὺς παῖδας, inquit, τὴν πατρῴαν φωνὴν καὶ τὰ ἤθη ἐδίδαξαν. Quæ succedunt ibidem vitiosa, οἱ δὲ συνήρχοντο τότε ἀλλήλοις, sic videntur corrigenda: οἱ δὲ συνήρχοντό τε ἀλλήλοις, καὶ, εἴ τις τύπτοι ἀπ' αὐτῶν τινα, ἐβοήθουν ἅπαντες: expressa sunt ista ex Herodoteis, quæ respicit Eustath. in Ἰλ. α'. p. 119, 41. (p. 158. ed. Rom.) Conf. Zenob. Cent. IV. Prov. 91. Valck.

11. εἴ τε τύπτοιτό τις αὐτέων] Vera Reiskii e MSS. correctio est. Critici in Euripid. Hecub. 887. καὶ εἴ τις τύπτοι ἀπ' αὐτῶν τινὰ, ἐβοήθουν ἅπαντες, sermone aliquantum mutato. Deinceps (lin. 13.) καὶ πολλὸν ἐπικρατέων ex schedis recipi poterit. Wess.

[15. καί σφισι βουλευομένοισι δεινόν τι ἐσέδυνε, etc.] *Valla:* considerantesque rem esse *indignam*, etc. *Wess.* cum *Gron.:* considerantesque *indignatio* quædam intravit; Si autem isti pueri, etc. Jam

pulcre quidem novimus, δεινὸν ποιεῖσθαί τι sæpius commode reddi posse indignari aliqua re: (cf. III. 155, 7. ibique not.) sed cum verbo ἐσέδυνε (quod aliquanto etiam mollius quam ἐσέρχεσθαι est, et subire, obrepere, insinuare se significat) et cum his quæ hic consequuntur, parum commode indignandi notio convenire videtur. Longe vero magis ab auctoris mente discedit Jacobsii, Viri clarissimi, interpretatio (in Atticis p. 385.) δεινὸν h. l. *crudele* Pelasgorum de occidendis pueris consilium intelligentis. Frequentissime δεινὸν apud Nostrum rem metuendam, periculosam, periculum, significat: I. 84, 8. 120, 20. 143, 3. 151, 8. VII. 157, 17. 203, 7. etc. Igitur hoc Herodotus dicit, deliberantes illos incessit metus; subiit illorum animos cogitatio quid in posterum ab his pueris metuendum sit, si jam nunc, etc. S.]

22. τοὺς ἅμα Θόαντι, etc.] Thoantem Hypsipylæ pietate conservatum poëtæ perhibent. Alia omnia Herodotus, vitii suspectus propterea Casp. Barthio ad Papinii Stat. Theb. V. v. 328. Nemo, decernenti, de Thoante hoc tradidit. Igitur duæ voces ἅμα Θόαντι, aut glossema sunt, aut corrupta est prior, et legendum, παρὰ Θόαντος. Quid si vero Herodotus, ut sæpe, separatas ab aliis habuerit rationes? Habuisse autem, membranæ clamant omnes, et laudati ad Euripid. Hecub. (v. 887.) interpretes, καὶ μετὰ ταῦτα αἱ Λήμνιαι γυναῖκες τοὺς σὺν Θόαντι πάντας ἀπέκτειναν. δι' ἀμφότερα οὖν ταῦτα ἡ παροιμία ἐδόθη, τὰ Λήμνια κακά. Errant fateor in tempore necis, alioqui Nostro conspirantes plenissime. De famoso Lemniis dicto (præter Parœmiographos) multa Stanleius ad Choëph. Æschyli v. 631. Wess.—De Lemniorum virorum cæde a mulieribus patrata consuli Apollodorus potest I. 9, 17. et Apollon. Rhod. I. 608 seqq. Quod vero de Thoante Herodotum separatas ab aliis auctoribus rationes habuisse scribit Vir doctissimus, pro ea sententia ad Euripidis Scholiasten frustra provocatur; quippe quem sua, loco citato, ex ipso Herodoto hausisse (partim quidem nonnihil mutata, partim vero memoriæ lapsu depravata) dubitari vix potest. Credibile est utique, legisse eum apud Herodotum, quod et libri nostri exhibent, τοὺς ἅμα Θόαντι, suo vero arbitratu σὺν pro ἅμα, non discrepante sententia, posuisse. Sed illud h. l. quæri haud immerito posse videtur, recte-ne verba ista Scriptoris nostri acceperint Interpretes, quos et ego imprudens secutus in Latinis posui, maritos suos simul cum Thoante occidentes. Id si ille voluisset, non τοὺς ἅμα Θόαντι scripturus erat, sed nude ἅμα Θόαντι ἄνδρας σφετέρους. Adjectus articulus indicat τοὺς ἅμα Θόαντι γινομένους, qui cum Thoante (i. e. Thoantis ætate) vixerunt: quo indicatur tempus, quo ea res gesta est; non negatur, cæde exemtum per filiæ pietatem fuisse Thoantem. S.

Cap. CXL. 4. κατανύσας] Utrum Valla, vertendo solvens, καταλύσας habuerit ante oculos, valde dubium: certe Scholion aut aberratio est, cujusmodi καταστήσας Arch. Præcessit ἐπεὰν —— ἐξανύσῃ —— ἐς τὴν ἡμετέρην: redibitque ἐξανύουσι lib. VII. 183. Apud Diodorum XIV. 103. scripti libri πεμπταῖος δὲ κατανύσας ἐς τὴν Μεσσήνην: antea καταλύσας, quod hic in Etonensi. Wess.

7. Ἡφαιστιέες] Lemnus δίπολις erat, quarum Hephæstia in parte insulæ versus orientem solem, Myrina ad ejus occasum; prodente, qui ad utramque invisit. Galeno lib. IX. Simpl. Medic. p. 118. Quo vero utraque modo Atheniensium in ditionem venerit, Charax in Stephani Ἡφαιστία memoravit, præ-

clara Cl. Valckenarii adjutus et defensus opera. Wess.

Ibid. Ἡφαιστιέες μέν νυν ἐπείθοντο] In his quoque diversum ab Herodoto sequutus auctorem Nepos, tandem tamen, qui Lemnum incolebant, secunda fortuna adversariorum captos, narrat ex insula demigrasse. Herodoto tota dicitur insula sub Atheniensium redacta potestatem; nam primum, inquit, Ἡφαιστιέες ἐπείθοντο, tandem et coacti Μυριναῖοι παρέστησαν. Duæ tantum erant urbes in insula Lemno, Μύρινα, et Ἡφαιστία, quapropter dicta fuit δίπολις secundum alios et Etymologum p. 279, 5. conf. Harpocrat. in Ἡφαιστία, Schol. Hom. in Ἰλ. α'. 593. et Berkel. ad Steph. in Μύρινα. Sed ad Herodotum pertinet inprimis insigne fragmentum Chronicorum Characis, quod minus intellectum hactenus apud Steph. Byz. nobis fuit servatum in Ἡφαιστία. Priora istius fragm. verba sic reficienda videntur: Χάραξ —— φησὶν, ὅτι οἱ Μυριναῖοι, τῶν Πελασγικῶν ὑποσχέσεων οὐ φροντίσαντες, ἀπέκλεισαν τῷ Μιλτιάδῃ τὰς πύλας, κἀκεῖνος πολιορκίᾳ παρεστήσατο αὐτούς. Sequentibus gravius vulnus fuit inflictum: Τῶν δ' Ἡφαιστιέων τύραννος ὢν φοβηθεὶς τὴν δύναμιν ἔφη χαριζόμενος τοῖς Ἀθηναίοις, φίλοις οὖσιν, ἐμπεδοῦν τὰ ὁμολογηθέντα ὑπὸ τῶν Πελασγῶν, καὶ ἀμαχεὶ παρέδωκε τὴν πόλιν. Est qui voci τύραννος subjectum ὢν deleri voluerit, vestigium veri nominis olim a Charace positi, τύραννος Ἕρμων. His fac subjecta fuisse, (τῶν Περσῶν) φοβηθεὶς τὴν δύναμιν, omnia recte se habebunt. Hermonis nomen satis commendabit Zenob. Cent. III. Prov. 85. in Ἑρμώνειος χάρις: ubi in eadem historia, diversimode narrata, Ἕρμων βασιλεύων τῶν Πελασγῶν ἐξίστη τῆς χώρας, τῇ μὲν ἀληθείᾳ τοῦ Δαρείου τὴν δύναμιν φοβηθεὶς, προσποιησάμενος δὲ ἑκὼν διδόναι τοῖς Ἀθηναίοις τὴν χάριν. In Characis verbis, quod properanti Salmasio exciderat, Berkelius non debuerat in contextum inferre, κἀκεῖνος τὴν πολιορκίαν παρεστήσατο αὐτοῖς: illa vix Græca; sincera sunt ante vulgata, κἀκεῖνος πολιορκίᾳ παρεστήσατο αὐτοὺς, qui prius obsidione cinctos sub potestatem suam redegit. De iisdem Myrinæis Herodotus, ἐπολιορκέοντο, ait, ἐς ὃ καὶ οὗτοι παρέστησαν, donec et hi in deditionem venerunt. Conf. lib. VI. c. 99. Demosth. c. Androt. p. 386, 28. Ejusdem est p. 6, 25. Ὄλυνθον παραστήσεται. In istum sensum præter ceteros bis terve παραστήσασθαι Thucydides adhibuit, docente Dukero in Add. ad p. 73. pro ὑποχείριον ποιεῖσθαι, et sic Herodot. IV. 136. III. 45. Attigit hunc usum Schol. Soph. Œd. in Col. v. 910. Valck.

ADNOTATIONES

AD

HERODOTI LIBRUM SEPTIMUM.

CAP. I. [Lin. 3. κεχαραγμένον] Hesychius: Κεχαραγμένος· ὠργισμένος. Euripides Med. 156. κείνῳ τόδε μὴ χαράσσου. S.]

7. πολλῷ πλέω ἐπιτάσσων] Optime MSS.; e quorum uno παρεῖχον perplacet. Sic suus sermoni color et nexus redibit. Statim καὶ πλοῖα, (lin. 9.) etsi quibusdam in Codd. neglecta, non removeo. Arrianus Indic. c. 19. Νῆες δὲ αἱ σύμπασαι —— αἵτε μακραὶ καὶ ὅσα στρογγύλα πλοῖα, καὶ ἄλλα ἱππαγωγὰ, discrimen inter νῆας et πλοῖα adfirmans. Gronovium hic consule et Valcken. ad lib. VI. 48. WESS.

7. πολλῷ τε πλεῖον] Superfluum est τε, neque bene cohærent πλεῖον —— καὶ νέας —— καὶ πλοῖα. Codicum lectio. H. Stephano et Galeo memorata, genuina est, πολλῷ πλέω: nam vicinis congruit, et formam vocis præbet Nostro usitatam; quem scripsisse suspicor πολλῷ πλέω ἐπιτάσσων ἑκάστοισι, ἢ πρότερον παρεῖχον, (nempe pro παρέχειν, παρεῖχον enotatum ex Arch.) νέας τε, καὶ ἵππους, καὶ σῖτον, καὶ πλοῖα, naves bellicas, et πλοῖα ἱππαγωγὰ et σιτηγά: vide notata ad lib. VI. c. 48. VALCK.

10. Ἀσίη ἐδονέετο ἐπὶ τρία ἔτεα] Tueri sese πᾶσα potuisset, ni stetisset per schedas. Appianus Bell. Civ. lib. IV. (c. 52.) p. 995. τὰ ὑπερόρια πάντα πολέμοις —— ἐδονεῖτο. Herodianus VII. 5. πᾶν δὴ τὸ Λιβύων ἔθνος εὐθέως ἐδεδόνητο. Non exscribo Gregor. Naz. Or. XXVIII. p. 483. D. neque Agathiam Schol. lib. II. p. 30. Tzetzes Chil. I. 870. τρεῖς ὅλους ἐπὶ χρόνους turbatum Asiam, conductasque undique copias scribit; seculi more, quo de Hemsterh. ad Plut Comici p. 407. WESS.

CAP. II. [3. ὡς δεῖ μιν, etc.] Ὡς, quemadmodum, prout, caussali notione, quoniam. Pronomen μιν quum ad Darium referatur, commodius utique videbatur, si libri dedissent, ὡς ἔδει μιν. Nunc, quoniam intelligi voluit Scriptor ad quemlibet Regem pertinuisse illam legem, proprie dicendum fuerat, ὡς δεῖ τὸν βασιλέα, ἀποδέξαντα διάδοχον, aut aliquid tale. Consequens particula οὕτω lin. 4. valet ita demum, nempe postquam regni successorem designavit. S.]

3. ἀποδέξαντα βασιλῆα —— στρατεύεσθαι] Secundum Persarum legem, soli forte memoratam Herodoto, ante expeditionem susceptam a Rege designandus erat, qui, si quid ipsi humanitus accidisset, in regnum succederet. Ex Herodoto non liquet, sic designatum successorem, si pater e bello salvus rediisset, cum illo velut collegam regnasse, quod viri docti tamen statuisse videntur: vid. Ez. Spanhem. ad Julian. p. 278 seq. Quam deinceps enarrat Darii filiorum litem ab ipso Dario secundum Xerxen pronunciatam, illam post patris obitum a patruo velut arbitro compositam, alium auctorem sequuti, tradiderunt Justinus II. 10. et Plutarch. T. II. p. 488. D. hinc Sim-

son. Chron. A. M. 3520. conf. Julian. Or. I. p. 33. a. et Spanhem. p. 217. Valck.

Ibid. κατὰ τὸν Περσέων νόμον] Legem hanc Persarum, solius, quod quidem memini, Herodoti testimonio cognitam, B. Brisson. Regn. Pers. lib. I. 9. tetigit. Lata prudenter fuit, ne, rege peregre fatis functo, de successione, damno civium, jure aut mage ferro disceptaretur. Eadem caussa Eurystheus, in Heraclidas profecturus, Μυκήνας τε καὶ τὴν ἀρχὴν, κατὰ τὸ οἰκεῖον, Atreo commisit apud Thucyd. I. 9. Quod Justinus autem de Dario, ab Artaxerxe patre in regni societatem adscito, contra morem Persarum, apud quos rex non nisi morte mutatur, lib. X. c. 1. id hinc convellitur. Confer E. Spanhem. ad Juliani Or. I. pag. 279. Wess.

8. ἐπρέσβευε Ἀρτοβαζάνης] Hinc, Hesychius: Ἐπρέσβευε, πρεσβύτατος ἦν. Thomas M. in Πρεσβεύονται: Πρεσβεύω, καὶ τὸ πρεσβύτερός εἰμι: quam in rem hæc adfert Herodoti et Thucydidis verba. Sophoclis Polynices Œd. in Col. v. 1418. (1422. ed. Br.) Αἰσχρὸν —— τὸ πρεσβεύοντ' ἐμὲ Οὕτω γελᾶσθαι τοῦ κασιγνήτου πάρα: erat ille quidem secundum Euripiden natu minor; sed Soph. in eodem dixerat dramate v. 366. Ὁ μὲν νάζων καὶ χρόνῳ μείων γεγὼς Τὸν πρόσθε γεννηθέντα Πολυνείκη θρόνων Ἀποστερίσκει. Herodoti Ἀρτοβαζάνης, (Plutarcho et Themistio, p. 74. D. Ἀριαμένης, atque ita forsan etiam dictus Justino) ætatis privilegio regnum sibi vindicabat, καὶ ὅτι (lin. 10.) νομιζόμενον εἴη πρὸς πάντων ἀνθρώπων, τὸν πρεσβύτατον τὴν ἀρχὴν ἔχειν. In his Herodoti, si vel in aliis non legeretur, ex Eustathii Codice scriberem, καὶ ὅτι νομιζόμενα εἴη: quem sic legisse liquet ex ejus Comm. in Ἰλ. α'. p. 22, 6. et p. 44, 51. παρὰ Ἡροδότῳ νομιζόμενα, ἀντὶ τοῦ νομιζόμενον: ubi plura collegit similia. conf. H. Steph. in App. Thes. Ling. Gr. p. 46, 150. Valck.—De nominis proprii scriptura vide Var. Lect. (ed. S.) ad h. l. et Adnot. ad VI. 98, 8. Qui Ἀρταβαζ. scripsere Græculi, hi ad Græcum vocab. ἄρτοι originem Persici nominis referebant. S.

10. ὅτι νομιζόμενα εἴη] Nullam νομιζόμενον litem experiretur, ni Pass. et Eustath. eam intenderent: caussam Ionum Atticorumque consuetudo, neutris hujusmodi pluralibus gaudentium, urget. Morem, quo natu major filiorum postgenitis in regni successione antefertur, juri gentium et naturæ acceptum Justinus fert, ut Eusebius Vit. Constant. I. 21. νόμῳ φύσεως. Videndus est H. Grotius Jur. Belli et Pac. II. 7. 13. et quos ibi eruditi commentatores. Wess.

Cap. III. [2. Δημάρητος] Vide lib. VI. c. 70. S.

6. ὡς ἡ φάτις μιν ἔχει] Sicuti rumor de eo fert. Quæ quidem dictio tentanda non fuerat. Τούτους μὲν τοιαύτη φάτις ἔχει scripsit lib. VIII. 94. capite vero 5. post pauca, ἵνα λόγος τίς σε ἔχῃ. Nec multum Pindari abit Pyth. Od. I. sub fin. ἐχθρὰ Φάλαριν κατέχει παντᾷ φάτις. Alia, eaque jucunda figura, lib. IX. 83. ἔχει δέ τινα φάτιν καὶ Διονυσοφάνης: et Euripid. Helen. v. 257. τὸ δ' ἐμὸν ὄνομα Μαψίδιον ἔχει φάτιν. Sed abstineo manum. Wess.

Cap. IV. [2. μετά ταῦτά τε καὶ Αἰγύπτου ἀπόστασιν] Requisiveram καὶ τὴν Αἰγ. ἀπόστ. Sed ignorant articulum libri omnes. S.

3. τῷ ὑστέρῳ ἔτεϊ] Anno a pugna Marathonia quinto; quandoquidem eam apparatus ad novum bellum triennalis excepit, et quarto anno Ægyptus defecit, Persarum excusso jugo, uti signatur clarissime c. 1. Supremum ergo diem Darius obiit sub annum Olymp. LXXIII. secundum. At hæc uberius

D. Petavius Doctr. Temp. lib. X. 23. et H. Dodwellus Ann. Thucydid. p. 44. Wess.

Cap. V. 3. τὴν στρατιῆς ἄγερσιν] Dixit στρατοῦ ἐπάγερσιν, cap. 20. et στρατοῦ ἄγερσιν, c. 48.; unde στρατιῆς ἔγερσις, exercitus quædam ad prælium excitatio, longe differt: ut recte adeo, adprobantibus Codicibus, Portus ἔγερσιν στρατιῆς proscripserit. Sæpe peccatur, ut alias ostendi, in στρατιὰν ἀγείρειν apud Libanium, Procopium atque alios: quæ quoque inter ἀγείρειν et ἐγείρειν adfinitas in Poëta turbas concivit, monitore ad eum Eustath. p. 577, 17. (Iliad. p. 438, 38. ed. Bas.) Justum præterea καὶ δυνάμενος παρ' αὐτῷ μέγιστον, (ibid.) videlicet Xerxe, quod et Diodorus indicavit lib. XI. c. 1. Παρ' ἑωϋτῷ, laudatum alibi, non laudant schedæ. Vide tamen Abreschium Diluc. Thucydid. pag. 714. Wess.

3. ἐποιέετο τὴν στρατιῆς ἔγερσιν] Ἄγερσιν recipiet ex Codd. munitum in Diss. Herod. p. 117. Ut hic Mardonius Gobryæ fil. dicitur δυνάμενος παρ' αὐτῷ μέγιστον Περσέων, in excerptis e Ctesia Ἀρτάπανος ὁ Ἀρταπάνου παῖς γίνεται δυνατὸς παρ' αὐτῷ, καὶ Μαρδόνιος ὁ παλαιός. Paulo post in istis (lin. 8.) ἀλλ' εἰ τὸ μὲν νῦν ταῦτα πρήσσοις, quam vim indit clar. Gronov. voculæ εἰ, illa vereor ut idoneis exemplis possit firmari. εἰ γὰρ pro εἴθε γὰρ poëtis frequentatur, quos imitatur Noster I. c. 27. Valck.

13. ποιέοιτο τάνδε] Ita scripsit: non ποιέσκετο, uti Florentiæ alibique locorum. Ποιέεσκε IV. 78. et ποιέσκετο Polymniæ, c. 119. analoga sunt, non illud. Vide Etymolog. p. 624, 30. Post dein (lin. 14.) περικαλλὴς χώρη, deleto intermedio et sermonem turbante εἴη, ex Codicibus sufficit. Recte Atossa in Æschyli Pers. v. 755. Mardonium adulatorumque gregem perstringit. Wess.

14. χώρη —— ἀρετὴν τε ἄκρη] Recte Valla dederat regionem summæ bonitatis, ut mirum sit alios hic interpretes (nescio quos; nam tenuit istud Gron.) aberrasse. Ἀρετὴν cujusvis rei vocabant τὴν ἀρίστην διάθεσιν, ἢ καθ' ἣν ἄριστα διάκειται τὸ ἔχον. Metopus Stobæi, p. 7, 11. ἕκαστον τῶν ἐόντων τέλησιν καὶ ἄκρον γίνεται κατὰ τὰν οἰκήαν τᾶς φύσιος ἀρετὰν, ut pro ἀρετᾶς φύσιν docte corrigebat Nobiliss. Alb. Frisching Bernas. Phintidi apud Stob. p. 443, 46. memorantur ἀρετὰ ἵππω, ἁ τᾶς ἀκοᾶς, et ἁ τῶν ὀπτιλῶν oculorum (ὄπτιλλοι Hesychio restituendum pro Ὀπτιαλοί.) Similia dantur Platonis. Archestratus Athen. III. p. 105. A. Ἀλλὰ παρεὶς λῆρον πολὺν, (lege λῆρον, πολυώνυμον) ἀστακὸν ὠνοῦ· Εἰσὶν μὲν πλεῖστοι πάντων ἀρετῇ τε κράτιστοι ἐν Λιπάραις. Valck.—In Archestrati versu mireris λῆρον πολὺν sollicitatum a doctissimo Viro. Nihil illa formula apud Atticos frequentius: neque hujus loci erat vocab. πολυώνυμον. Sana omnia reperies, modo memineris, (quod nos in nupera editione transversa lineola initio versus posita indicavimus) primum hexametri pedem, qui fortasse Οὐ μὴν sive quidlibet aliud fuerat, prætermissum a Deipnosophista fuisse; utpote ad id, quod ille voluerat, nihil facientem. S.

Cap. VI. 5. παρὰ τῶν Ἀλευαδέων] Græciæ Thessaliæque hi proditores notantur lib. IX. 57. et a Pausania lib. VII. 10. (conf. Nostrum VII. 130. sub fin.) Luxus et opum ad sumtus tolerandos inmoderata cupido, ut semper, Aleuadas ad perfidiam duxit, Critia teste apud Athen. lib. XII. 6. p. 527. B. Wess.

Ibid. παρὰ τῶν Ἀλευαδέων] Larissæos fratres Aleuadas, Ἀλεύεω παῖδας, memorat lib. IX. c. 57. Θώρηκα, Εὐρύπυλον, et Θρασυδήϊον. Hi Thessalos primum invitos (VII. 172.) Xerxi prodiderunt

Pausan. VII. p. 546. Ξέρξῃ ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα ἐλαύνοντι Θεσσαλία δι' Ἀλευαδῶν προὐδόθη. Postea volentes etiam Thessali, a vicinis Phocensibus irritati, Persarum partes sunt sequuti: Philostr. Her. c. xix. 15. In Epist. Socrat. 28. Alexander Græcis indicasse dicitur τὴν Ἀλέου καὶ Θετταλῶν προδοσίαν: ubi scribendum τὴν τῶν Ἀλευῶν, vel τὴν Ἀλευαδῶν. Vetus et nobilissima familia Larissæ viguit Platonis etiam et Demosthenis ætate; habuit enim Larissæ Gorgias discipulos Ἀλευαδῶν τοὺς πρώτους, Platone teste initio Menonis T. II. p. 70. quo spectat in Lex. Timæus: vid. ibi p.15. (p. 22. ed. sec.) clar. Ruhnkenius, et Vales. ad Harpocr. in Τετραρχία. Apud eundem Harp. ex Demosth. p. 142, 86. memoratus Σῖμος, ὡς τῶν Ἀλευαδῶν fuisse dicitur τῶν δοκούντων συμπρᾶξαι τῷ Μακεδόνι. Philippo, nec mirum, nobiles hi Thessali favebant, quorum majores in Thessalia regnaverant, tum temporis a tyrannis vexata. Valck.

10. πρὸς τούτοισι ἔτι πλέον, etc.] Perfrequens πρὸς ἔτι τούτοισι, lib. III. 65. IX. 110. invectum ἔτι excludit. Confer Abreschium Dil. Thucyd. 112. His vero connexa pro valde mendosis Cl. de Pauw putans, προσωρέγοντο οἱ ἔχοντες ἀμφὶ Ὀνομάκριτον, stimulos Onomacritus addebat, formabat; esse enim οἱ ἔχοντες ἀμφὶ Ὀνομάκριτον ipsum Onomacritum; quod equidem hodie non credo. Pingamus ex schedis Parisinis προσωρέγοντό οἱ, ἔχοντες etc.; et finis turbarum aderit. Nimirum Pisistratidæ amplius quid regi adporrigebant, vaticinium habentes Onomacritum: hæc verborum sententia. Hinc porro Onomacriti constat ætas, quam justo priorem Tatianum statuisse et Clementem Alex. docuit Vossius Poët. Græc. c. 4. p. 23. et Bouberius Diss. Herod. c. 14. p. 154. Cur ille autem (lin. 12.) διαθέτης oraculorum Musæi? Edissertatorem dederat Valla, venditorem vir Celeb.; Thomas Mag. διαθέτης est ὁ καθιστῶν καὶ οἰκονομῶν, quidam quasi dispensator ac interpres. Διαθέτης καὶ ἐξηγητὴς junguntur in Themistii Or. XXVI. p. 321. D. Vide Harpocrat. in Διάθεσις, et Ulpian. ad Demosth. Olynth. II. p. 14.; namque προκαταλυσάμενοι (lin. 13.) cur pristina in sede sit statutum, admonitione non eget. Wess.—De scriptura verbi προσωρέγοντο, neglecto ex Ionica dialecto augmento, in Var. Lect. (ed. S.) dixi. Quod vero ista, ἔτι πλέον προσωρέγοντό οἱ Vir doctissimus interpretatur amplius quiddam regi *adporrigebant*, id fere ipsum etiam Gronovius, parum quidem Latinum, nec satis perspicuum, in versione posuerat, quum in Vallæ Latinis *prætendebant* fuisset. Ferri utcumque utralibet interpretatio posset, si προσώρεγον vel προσωρέγον activa forma dixisset Scriptor: at passivo verbo προσωρέγοντο haud dubie alia subjecta notio est, quam equidem in nostra versione ex Schneideri fere sententia (in Lexic. crit. proposita) expressi, regi conciliabantur scribens; rectius forsan scripturus, ad regem se adplicabant, instabant regi, eumque urgebant. Paullo minus est, sed eodem fere pertinet, quod infra l. 25. ait προσεφέρετο, accedebat ad regem, cum eo agebat. Præterea suspicari licuerit, pro ἔτι πλέον fortasse ἐπὶ πλέον scripsisse auctorem: coll. Adnot. ad VI. 42, 1. S.

14. Ἱππάρχου τοῦ Πεισιστράτου] Genuinum τοῦ Πεισιστρατίδεω Codices exhibent, ut Stephani et Arch.; mox perversam lectionem τοῦ ἑρμηνέος, (lin. 16.) pro τοῦ Ἑρμιονέος: idem vitium hæret etiam alibi. *Onomacritus* ab Hipparcho dicitur (lin. 15.) ejectus ἐξ Ἀθηνέων, a Laso Hermionensi deprehensus ἐμποιέων ἐς τὰ Μουσαίου χρησμόν.

Ante Onomacritum Solon simillima fraude Homericis interserto versu effecerat, ut de Salamine contendentes Megarenses ab Atheniensibus vincerentur: præter Plutarch. rem narrant Diogen. Laërt. I. 48. Ulpian. ad Demosth. p. 254. et Eustath. in Ἰλ. β'. p. 215, 42. Quod his στίχον ἐγγράψαι εἰς τὸν κατάλογον, vel ἐμβαλεῖν, et παρενθεῖναι πεπλασμένον, id Herodoto dicitur ἐμποιῆσαι, et Pausaniæ II. p. 171. memoranti Ἡσίοδον ἢ τῶν τινα ἐμπεποιηκότων ἐς τὰ Ἡσιόδου τὰ ἔπη, συνθέντα ἐς τὴν Μεσσηνίων χάριν. Hinc distat quod idem scribit IX. p. 762. Ἡσίοδον ἢ τὸν Ἡσιόδῳ Θεογονίαν ἐπιποιήσαντα de eo, qui ingenii filiolum Hesiodo contribuerat et velut in adoptionem emancipaverat. Valck. — De similibus Onomacriti fraudibus vide Fabric. ad Sext. Empir. p. 136. et Personum ad Eurip. Orest. v. 5. S.

17. ἀφανιζοίατο κατὰ τῆς θαλ.] Geminum c. 235. κατὰ τῆς θαλάσσης καταδεδύκεναι. Plato Tim. p. 25. D. Ἀτλαντὶς νῆσος ὡσαύτως κατὰ τῆς θαλάσσης δῦσα ἠφανίσθη. Recte schedæ. Wess.

25. οἵ τε Πεισιστρατίδαι] Addunt Codices conplures καὶ οἱ Ἀλευάδαι, quæ Med. et duo alii præterierunt, fortasse scribarum ex simili terminatione lapsu; cujusmodi omissionum in Herodoti MSS. prostant exempla innumera. Celeb. tamen Gronovius dispunxit, juncta disputatione, cui rescribere nolo. Wess. — Vide in Var. Lect. (ed. S.) notata. S.

Cap. VII. 2. δευτέρῳ μὲν ἔτεϊ —— πρῶτα στρατηΐην ποιέεται] Tempus Ægyptiæ expeditionis et Græcæ tractabitur, c. 20.; nunc, πρῶτα στρατηΐην ἐποιέετο in proximis fuisse primitus, moneo. Vide ad I. 205. Wess. — Aberravit calamus Viri præstantissimi: ποιέεται præferunt edd. et scripti libri omnes: καὶ τῶν στρατηΐων ante Wess. edebatur, sed στρατιὴν consentientibus fere MSS., quod rectissime ille in στρατηΐην mutavit, quod et a nobis cum Schæf. VII. 38, 13. et 174, 1. factum. Conf. I. 71, 1. 171, 2. II. 111, 3. V. 77, 2. S.

5. πολλὸν δουλοτέρην] Tale πολλὸν ἐλάσσων, I. 77. et δυνατώτεροι πολλὸν, III. 108. ubi Gronov. *Achæmenem* Ctesias Pers. c. 32. Ἀχαιμενίδην fratremque Artaxerxis perhibet, aberrans. Res certa ex lib. III. 15. et Diodoro XI. 74. cladem Persicam et Achæmenis necem cum Olymp. LXXIX. 3. annoque Artaxerxis tertio conponente. Wess.

Cap. VIII. 2. σύλλογον ἐπίκλητον] Posteriores una voce σύγκλητον dixisse, quod scribit Galeus, non opinor: concio populi extra ordinem Athenis coacta σύγκλητος ἐκκλησία Demostheni dicitur et Æschini: concionem Argivam σύλλογον πόλεως et ἔκκλητον Ἀργείων ὄχλον dixit Eurip. in Or. v. 728. et 611. ἀγορὴν Homerus: erat vero Homero βουλὴ τῶν ἐκκρίτων μόνων. Tale Herodotus intelligit sanctius consilium, quod ex delectis Principibusque Persarum constabat. ἀποκλήτους vocabant Ætoli: Livius XXXV. c. 34., Apocletos — vocant sanctius consilium: ex delectis constat viris. Ἔσκλητον vel Ἐσκλητὸν Syracusani: Hesych. Ἔσκλητος, ἡ τῶν ἐξόχων ἄθροισις ἐν Συρακούσαις. Eustath. in Ἰλ. β'. p. 130, 30. Βουλὴν ἐποίει σύγκλητον· —— ὅθεν Τραγικός τις, (Soph. Ant. v. 165.) σύγκλητον λέσχην γερόντων τὸ τοιοῦτον ὠνόμασεν, Ἡρόδοτος δὲ σύλλογον ἐπίκλητον λέγει Περσῶν. Valck.

5. ἔλεξε Ξέρξης τάδε] Totam Xerxis orationem, μετασχηματισμένην εἰς τὴν Ἀττίδα διάλεκτον, exhibet Dionys. Halic. T. II. p. 307, 308., velut insigne specimen, quo demonstret, Herodoti λέξιν τῆς τε αὐστηρᾶς καὶ τῆς ἡδείας ἁρμονίας μέσην εἶναι. In hac quoque μέσῃ τῶν δυοῖν ἁρμονιῶν juxta Dionys. περὶ Συνθ.

'Ονομ. p. 51. princeps eminuit Homerus; quem, longo tamen intervallo, proximi quinam hac in parte sint sequuti ibidem docet. VALCK.

8. οὐδαμᾶ κω ἠτρεμ. ἐπεί τε, etc.] Attico loquendi more, aut vulgo Græcis usitato, Dionys. οὐδένα χρόνον ἠτρεμήσαμεν, ἐξ οὗ παρελάβομεν τὴν ἡγεμονίαν τήνδε παρὰ Μήδων. Vocem ἐπεὶ relinquere potuerat intactam, Atticis etiam usurpatam pro ἐξ οὗ, vel ἀφ' οὗ χρόνου. Ubi vulgatur in Aristoph. Equit. v. 5. ἐξ οὗ, Thomas Mag. legit ἐπεὶ in voc. Εἰσῄρησε: quod vidit monuitque clar. Jo. Alberti ad Hesych. in 'Επεί. Hoc a Grammaticis sæpe redditur ἀφ' οὗ, vel ἐξ οὗ, velut in Æsch. Choëph. 607. Eurip. Androm. 29. etc. (At ἐπεί τε, pro communi ἐπεὶ vel ἀφ' οὗ, Ionibus propria formula est.) In sequentibus nonnulla paulo melius scripta præbet Dionys. quam nobis vulgata prostant. In proximis, (lin. 10.) ἀλλὰ θεός τε οὕτω ἄγει, pro ἄγει legisse videtur ἐνάγει, Herodoto præ ceteris frequentatum; nihil enim alias habuisset caussæ, cur ἄγει altero (ἐνάγει) mutasset. θεῶν ἀγόντων Sophoclis est Œd. in Col. 992. Xenoph. Κύρ. 'Αναβ. VI. pag. 223, 3. ὁ θεὸς ἴσως ἄγει οὕτως. VALCK. — Potest vero etiam Dionysius interpretationis caussa ἐνάγει (i. e. inducit, incitat, impellit) pro ἄγει consulto posuisse. S.

21. ἵνα τὸ νέον πρήσσειν ὑπερθέωμαι ὑμῖν] Legitur apud Dionys. ἵνα ἃ διανοοῦμαι πράττειν ὑποθῶ ὑμῖν. *Galeus* omnino scribendum hic in Herodoto censebat ὑποθέωμαι, atque id ipsum, alibi quoque reponendum alterius loco. Quanto rectius judicavit H. Steph., probante Wesselingio, pro ὑποθέμενος corrigendum I. 107. ὑπερθέμενος τῶν μάγων τοῖσι ὀνειροπόλοισι τὸ ἐνύπνιον. Rem cum aliquo communicare, vulgo Græcis ἀνακοινοῦσθαι et ἀνακοινώσασθαι, usitatissima Herodoto phrasi dicitur ὑπερτίθεσθαι et ὑπερτίθεσθαί τι τινί. Exemplorum affatim collegerunt H. Steph. in Prolegom. (pag. 737. ed. Gron.) et Portus in voce. VALCK.

Ibid. ὑπερθέωμαι ὑμῖν] Unde in Steph. marginem ὑποθέωμαι accesserit, frustra indagavi: futile profecto est, laudeque et adprobatione Galei indignum. Dionysius quidem ὑποθῶ ὑμῖν sed suo sermone; Noster suo. Sic ἀπικνέο μοι πάντως, ἵνα τοι αὐτὰ ὑπερθέωμαι, lib. V. 24, multisque aliis locis in H. Steph. Recens. Voc. Herodoti et Porto. WESS.

25. καὶ Δαρείου] Toties πατέρα τὸν ἐμὸν Xerxes, ut congeminatio ista parum sit jucunda, iteravit. Dionysius et bonæ notæ Codices eam merito damnant. Statim (lin. 26.) pro Ionum ritu οὐκ ἐξεγένετό οἱ τιμωρ. belle Arch. WESS. —Vide Var. Lect. (ed. S.) ad l. 26. S.

28. πυρώσω τὰς 'Αθήνας] Mardonius ad Regem, σὺ δὲ—πυρώσας τὰς 'Αθήνας ἀπελᾷς, lib. VIII. 102. Eustathius, παρὰ 'Ηροδότῳ πυρῶσαι κεῖται τὸ ἐμπρῆσαι ἐν τῷ, πυρώσω τὰς 'Αθήνας· κεῖται καὶ ἡ λέξις παρὰ Σοφοκλεῖ ἐν τῷ, ἀμφικίονας ναοὺς πυρώσων ἦλθεν, ἤγουν καύσων: quæ sunt Antig. v. 290. WESS.

31. ἀπικόμενοι ἐνέπρησαν] Præcessit ἐλθόντες: et ἀπικόμενοι eadem verborum sequetur in periodo? Offensi repetitione Pavius ac Reiskius corrigunt, ille ἀδικούμενοι, sive, uti voluisse opinor, ἀδικεόμενοι: hic ἀπεσταμένῳ, deficiente. Quibus de conjecturis tantum observo, utramque a Dionysio pessum dari: legit is Herodotea, ut sunt, ἀπικόμενοι prudenter omittens; quo quidem sublato suus sermoni habitus integer et dignitas. Sunt sane in Musis redundantiæ exempla similia, quibus lib. VI. 30. locus fuit. Mallem tamen, ut sedulo dicam, ne toties δὶς ταυτόν. Mox (lin. 32.) ἡμέας οἷα ἔρξαν grandius mihi adsurgit, et conmoto regi congruentius. WESS.

32. *ὑμέας οἷα ἔρξαν, ἐς τὴν σφετ.*] Dionys. *ὑμᾶς* (at recte Sylburgii codex *ἡμᾶς* dabat) *οἷα ἔδρασαν, εἰς τὴν γῆν τὴν σφετέραν ἀποβάντες,—ἐπίστασθέ που πάντες.* Ad hoc exemplum Herodoteis duas voculas intersererem, unam ejicerem, ut legeretur, *ἐς τὴν γῆν τὴν σφετέρην:* deinde, *οἷα ἔρξαν—ἐπίστασθέ κου πάντες.* Ut supra *ἐθέοντα στρατεύεσθαι,* Dionys. *προθυμούμενον στρατεύεσθαι,* sic in vicinis, (lin. 35.) *ἀνάρτημαι ἐπ' αὐτέους* (recte *αὐτοὺς* noster MS. F. cum aliis) *στρατεύεσθαι,* interpretatur *ἀνάρτημαι ἐπ' αὐτοὺς στρατ.* Lib. VI. c. 88. Athenienses dixerat *ἀναρτημένους ἔρδειν Αἰγινήτας κακῶς:* in istum sensum *ἐπηρμένος* interdum ab aliis adhibetur. Valck.

40. *ὁ ἥλιος ὁμουρέουσαν*] Dionysii schedarumque *ὅμουρον ἐοῦσαν* parilis est elegantiæ. (Immo haud dubie multis modis hoc, quod ante Gron. edebatur, præstat alteri.) Xerxis jactantia plures incessit, numis inscribentes ex Poëta, NON SUFFICIT ORBIS, uti Philippus II. Hispaniarum rex apud J. Jac. Luckium, Syllog. Num. pag. 279. Eadem Alexandri vanitas, *καὶ ὅρος τῆς ταύτης ἀρχῆς, οὕσπερ καὶ τῆς γῆς ὅρους ὁ θεὸς ἐποίησε,* in Arriani 'Αναβ. V. 26., non reminiscentis egregios versus, quos patri Philippo paucis ante necem horis Neoptolemus accinuit Biblioth. Diodori XVI. 92. Wess.

40. *οἵ τε ἡμῖν αἴτιοι—οἵ τε ἀναίτιοι*] Ista Dionysio restitui debebant pro *οἵ τε ἡμῖν ἀντίοι—οἵ τε 'Αθηναῖοι.* (cf. c. 9, 5—10.) Quæ his proxima subjecta erant in Eton. Cod. *'Ημεῖς μὲν τοσαῦτα ἀγαθὰ ἔξομεν,* non lecta Dionysio, sunt interpolatoris. (Nec tamen indigna Scriptore nostro deberent videri, si modo vel unus insuper et alter ex diversa familia codex eadem exhiberet.) Pro *χρέου παρεῖναι,* (lin. 49.) Arch. dat *χρὴ συμπαρεῖναι:* Dionysius *δεῖ παρεῖναι.* Idem Dionys. paulo post exhibet *δώσω αὐτῷ δωρεὰν ἤδη τιμιωτάτην ἣ νομίζεται ἐν ἡμετέρᾳ:* scripsisse videtur *δωρεὰν, ἣ δὴ τιμιωτάτη νομίζεται ἐν ἡμετέρᾳ:* postremum. Vallæ quoque repertum, adfirmat margo Steph. Valck.—Quod Vallæ versio in nostra domo habet, inde quidem satis tuto haud colligitur, reperisse illum in Græco suo codice *ἡμετέρᾳ* aut *ἡμετέρῃ.* Quam vero Wesselingius (lin. 51.) cum Gron. recepit scripturam *ἐν ἡμετέρου,* eamdem apud Nostrum jam I. 35, 16. observavimus, ubi vide a Wess. notata. Similiter vero etiam auctor Homerici hymni in Mercur. v. 370. *ἦλθεν ἐς ἡμετέρου* dixit. Quarum formularum mentionem in Additamentis ad Bosii Ellipses, pag. 345. faciens Schæferus, idem Vir doctus, qui in Herodoti Editione utroque loco scripturam *ἐν ἡμετέρου* intactam reliquit,) "quibus "machinis, ait, permiræ huic locutioni "sensus eliciendus sit, Ilgenius docet "ad Hymn. Homer. pag. 443." Ipse vero Schæferus doctissimo *Corayo* se adsentiri profitetur, in Notis ad Heliodor. p. 199 seq. scripturam istam, *ἐν* aut *ἐς ἡμετέρου,* ubicumque reperiatur, vitiosam judicanti. Quibus ego Viris doctissimis facile largior, in his talibus locutionibus haud adparere quodnam substantivum nomen ad adjectivum *ἡμετέρου* subintelligi commode possit. Simul vero et illud, primum, velim reputari, nihilo magis adparere aut intelligi posse, qua caussa quove casu factum sit, ut pro eo, quod in promtu fuerat, *ἐν ἡμετέρῳ,* scil. *οἴκῳ, ἐν ἡμετέρῃ,* scil. *χώρῃ, ἐς ἡμέτερον,* scil. *δόμον* vel *δόμα,* non uno loco, sed pluribus in veterum auctorum locis, probati alioquin codices (vide Var. Lect. ed. S.) in miram istam scripturam *ἐν ἡμετέρου, ἐς ἡμετέρου,* consentiant. Deinde cogitari velim, quam multæ reperiantur in omnium populorum linguis loquendi formulæ, quibus, quantumvis cum justæ

syntaxeos regulis pugnent, usus tamen, quem penes arbitrium est et jus et norma loquendi, auctoritatem conciliavit. Quo magis Wesselingium probavi, ad eadem verba ἐν ἡμετέρῳ hæc adnotantem: "Temeritatis foret, in scriptis "Dionysii et Herodoteis exstans re"spuere. Vide lib. I. c. 35." S.

52. ἵνα δὲ μὴ ἰδιοβουλεύειν ὑμῖν δοκέω, etc.] Est hæc ultima Xerxis oratio verbis in speciem lenissimis concepta; arrogantissima, quam Regi tribuit Valerius Max. IX. c. 5., ubi, Græciæ bellum indicturus, Asiæ principibus: Ne viderer, inquit, meo tantummodo usus consilio, (ἰδιοβουλεύων) vos contraxi: ceterum mementote parendum magis vobis esse, quam suadendum. Valck.—Xerxes hæc perorans, αὐθάδης καὶ μονογνώμων, quales in Dionysii Ant. Rom. II. p. 86. reges plures, videri non vult; reapse parendum magis quam suadendum, ut verissime Valerius IX. 5., innuens. Wess.

Cap. IX. 5. καταγελάσαι ὑμῖν] Plures si ὑμῶν aut ὑμέων præ se ferrent, pro rejiculo non haberem. Supra V. 68. πλεῖστον κατεγέλασε τῶν Σικυωνίων. Plato pr. Lach. εἰσὶ γάρ τινες οἳ τῶν τοιούτων καταγελῶσι. Vulgatum in his libris crebrum. Wess.—Nolenti excidit doctissimo Viro, ut ὑμῖν, ὑμῶν, ὑμέων in ista Adnot. scriberet: ἡμῖν, ἡμῶν, ἡμέων in animo habuerat. Nam et ἡμῖν recte in contextu cum aliis omnibus edidit, et ἡμῶν in Var. Lect. (ed. S.) ex MS. Vind. citavit: ac nescio an et ἡμέας, non ὑμέας, ex Arch. adnotari debuerit. Cæterum verbum καταγελᾷν aliaque similia, quæ alias vi præpositionis κατὰ cum genitivo casu jungi solent, cum dativo construere Herodotus amat: vide III. 37, 5. 38, 3. 155, 7. IV. 79, 14. quo minus sollicitari debet scriptura h. l. vulgata. Conf Var. Lect. (ed. S.) VII. 10, 71. S.

10. ὑπάρξαντας ἀδικίης] Quia forte vox in Arch. cod. mendosa legebatur, miror in mentem venisse Galeo, ut Herodotum scripsisse putaret ὑπάρξαντας ἀλίτας (peccatores) οὐ τιμ. nisi forte scriptum voluerit ὑπάρξαντας ἀδικίης ἀλίτας οὐ τιμωρησόμεθα: nam verbum ὑπάρξαι apud Herod. in talibus semper participium vel genitivum sibi junctum habet: I. 5. IV. 1. VII. 8. IX. 77. e quibus nihil hic novandum liquet. Valck.

21. ἐπεὰν γὰρ ἀλλήλοισι, etc.] Græcorum inscitiæ ac stupori acceptum fertur, quod summis Achæorum in laudibus apud Polybium XIII. 1. (cap. 3. nostræ edit.) Magni sane animi et bellum humano more administrandi argumentum olim sollemnis erat clarigatio: immo et itiæ Tibarenorum studio geminum gentis ejus institutum Critici ad Apollon. Rh. II. 1012. arcessunt. Ut nunc vero seculum est, Mardonii valet sententia; qui in alia omnia eunt, exploduntur. Lege Ampl. Bynkershockii Quæst. Jur. Publ. I. 2. Wess.

26. κήρυξι—καταλαμβάνειν τὰς διαφορὰς] Optime additur, καὶ παντὶ μᾶλλον ἢ μάχῃσι: verbis Græci dirimere deberent controversias, et quovis potius modo quam ferro atque armis. Fefellerunt virum doctum voces κήρυξι καὶ ἀγγέλοισι, quæ æque pertinent ad καταλαμβάνειν, quam ad διαχρεωμένους. Ut hic καταλαμβάνειν dirimere controversias, sic lib. III. cap. 128. ἐρίζοντας Δαρεῖος κατελάμβανε. Sententiæ Herodoteæ congruit hoc Eurip. in Phœn. 518. χρῆν δ' αὐτὸν οὐχ ὅπλοισι τὰς διαλλαγὰς, Μῆτερ, ποιεῖσθαι· πᾶν γὰρ ἐξαιρεῖ λόγος, Ὃ καὶ σίδηρος πολεμίων δράσειεν ἄν. Secundum Isocrat. Panathen. p. 267. c. veteres Athenienses aliarum civitatum πρεσβείαις καὶ λόγοις ἐξαιρεῖν ἐπειρῶντο τὰς διαφοράς: postea maluerunt πολέμῳ μᾶλλον ἢ λόγοις τὰ ἐγκλήματα

διαλύεσθαι, quod de Lacedæmoniis dicitur apud Thucyd. I. c. 140. vere de Philippo apud Lucian. T. III. p. 516. Hinc in Epist. apud Demosth. p. 94., πότερον, ait Philippus, κάλλιόν ἐστιν ὅπλοις ἢ λόγοις διακρίνεσθαι. Valck.

31. οὐκ ἦλθον ἐς τούτου λόγον, ὥστε μάχεσθαι] Sentio hoc (τούτου, non τοῦτον) præstare. Si de colloquio Mardonius, tum certe οὐκ ἦλθόν μοι ἐς λόγους dixisset. Id voluit, nunquam ad ejus rei rationem et caussam, ut secum in certamen descenderent, venisse. Congruit lib. III. 99. ἐς δὲ τούτου λόγον οὐ πολλοί τινες ἀπικνέονται. Wess.—Hoc loco ἦλθον ἐς τούτου λόγον videri poterat id significare quod in versioue expressi, induxerunt in animum: at collato altero loco, III. 99, 11. intelligitur, ἐς τούτου λόγον apud Nostrum nihil fere aliud, quam ἐς τοῦτο, sonare. S.

33. πόλεμον προσφέρων] Quod hic vulgabatur πόλεμον προφέρων, a docto viro bello præstans, κατὰ πόλεμον, explicatur. Mihi ex Arch. προσφέρων potius; et eo quidem usu, quo βίαν προσφέρειν, ἀνάγκην προσφέρειν, atque alia. Wess. — Quam frequenter, quave de caussa, πρὸ et πρὸς permutari solent a librariis, neminem fugit qui vel primoribus labiis Græcas attigit literas. S.

[36. ψευσθείην γνώμῃ] Ferri hoc potest: malueram tamen γνώμης, sicut est VIII. 40, 7. ἐψευσμένοι γνώμης, et ψευσθῆναι τῆς ἐλπίδος, IX. 61, 16. Et quamvis hic in vulgatum consentiant, quod sciam, libri; memini tamen in vetustis libris terminationes ης et ας cum ῃ et ᾳ (quæ olim ηι et αι scribebantur) sæpius permutatas observare. S.]

40. ἀπὸ πείρης πάντα ἀνθρώποισι φιλέει γίνεσθαι] Manilii nobilissimum, Omnia conando docilis, etc. et Theocriti πείρᾳ θὴν πάντα τελεῖται, Idyl. XV. 62. simillima sunt. Statim ἐπιλήνας, (lin. 41.) leniens et quasi lævigans; quale λεήνας τὸν Μαρδονίου λόγον, lib. VIII. 142. et Clementis Alex. Strom. VII. pag. 901. τὴν τῶν λογίων ἀκριβῆ σαφήνειαν λεπτουργεῖν καὶ καταλεαίνειν, sumta translatione a ruminantibus pecudibus, qua Philo de iisdem τὴν τροφὴν ἐπιλεαίνειν, et ἐπιλέανσιν τροφῆς, libri de Poster. Caini pag. 254. ed. Mang. Idem Judæus Epicuri ἐπιντρίμματα sive gulæ scitamenta, uti præclare Casaubonus in Athen. XII. 12. (Animadv. Vol. VI. pag. 504. nuperæ edit.) traducens, ἅ φασιν οἱ φιλήδονοι ἐπιδόσεις εἶναι τῶν προηγουμένων ἡδονῶν, lib. III. Alleg. pag. 115. ejusd. Ed., ubi ex MSS., in quibus ἐπιάνσεις, ἐπιλέανσις, posterius si pristinam in possessionem migraverit, redibit sententiæ sanitas. Voluptatum priorum lenimenta quædam indicantur. Verum hæc non ago. Wess.

40. ἀπὸ πείρης πάντα] Theocriteis, πείρᾳ θὴν πάντα τελεῖται, Eid. XV. 62., Herodoti verba Casaub. admovit Lect. Theocrit. p. 273. His Mardonius dicitur (lin. 41.) ἐπιλεήνας τὴν Ξέρξεω γνώμην: ut Alexander Macedo λεήνας τὸν Μαρδονίου λόγον, VIII. 142., molliens Mardonii orationem, Vallæ. Valck.

Cap. X. 2. Ἀρτάβανος, etc.] Artabanus gravi oratione fratris filio dissuadens expeditionem in Græciam, dicendi præbuit Sophistis materiam: ex Alexandri μελέτῃ specimen nobis exhibet Philostr. de Vit. Soph. II. p. 575. Valck.

7. ὥσπερ τὸν χρυσὸν, etc.] Ista quidem aptissima multis placuit comparatio. Isocrates in Panathen. p. 240. d. ὥσπερ τὴν πορφύραν καὶ τὸν χρυσὸν θεωροῦμεν καὶ δοκιμάζομεν, ἕτερα παραδεικνύοντες, etc. Dionys. Halic. II. p. 202, 24. οὕτω καὶ χρυσὸς ἑτέρῳ χρυσῷ παρατεθεὶς κρείττων τε καὶ χείρων εὑρίσκεται. Vetus fuit dictum: Ἡ πορφύρα παρὰ πορφύραν διακριτέα. Quinctilian. Inst. Or. XII. c. 10. Ut lana tincta fuco citra purpuram placet; at si contuleris etiam lacernæ

conspectu melioris obruatur, ut Ovidius ait. Valck.

8. ἐπεὰν δὲ παρατρίψωμεν ἄλλῳ χρυσῷ] Valde metuo, ut παρατρίψωμεν bonæ sit valetudinis. Negant certe periti artifices mutuo auri frictu præstantiam ejus metalli internosci discernique posse. Lydius lapis τῇ παρατρίψει τὸν χρυσὸν δοκιμάζει, quæ Theophrasti de Lapid. pag. 397. verba; cognitissimumque illud est examen. Accedit ad hæc dissensus Arch., unde, ἐπεὰν δὲ ἑτέρῳ συγκρίνηται, ubi vero cum alio conparetur, si adprobetur, cessabit difficultas. Vallæ Latina vergunt eodem, et similes priscorum sententiæ. Una ex Dionysii Epist. ad Pomp. p. 126. sufficiet: οὕτω γέ τοι καὶ χρυσὸς ἑτέρῳ χρυσῷ παρατιθεὶς, κρείττων τε καὶ χείρων εὑρίσκεται. Quid faciendum ergo τῷ παρατρίψωμεν ἑτέρῳ χρυσῷ; exterminandum-ne, revocata Arch. lectione? Habet, ut sum professus, suum ea decus et conmodum; nimium tamen ab aliis deflectit schedis. Equidem, si παραβλέπειν eadem esset potestate, qua παραθεωρεῖν et παραθεᾶσθαι in rei cum alia conparatione gaudent, παραβλέψωμεν refingerem, cujus nunc simile exemplum desidero. Scribi poterit παραθεωρήσωμεν ἄλλῳ χρυσῷ, contenderimus et spectaverimus ad aliud aurum: poterit παραθήσωμεν aut παραβάλωμεν. Utrumcunque sumatur, constabit conparationis figura. Sed me doctiores considerent. Wess. — Non ego Wesselingio doctior: plurimum abest ut cum immensa doctrinæ copia præstantissimi Viri, vel ulla ex parte, meam posse conferri tenuitatem putem. Haud ægre tamen intellexi, non sollicitandam esse vulgatam h. l. scripturam, sed in eam sententiam interpretandam, quam in Latinis nostris expressi; gavisusque sum, Schneiderum, doctissimum Virum, in Lexico critico, et Schulzium, in Notis ad Herodoti Bella Persica, mecum sentientes videre. Ut χρυσὸν παρατρίβειν ἄλλῳ χρυσῷ dixit Herodotus, sic apud Theognidem v. 585. ed. Brunck. est χρυσὸς παρατριβόμενος μολίβδῳ, scil. εἰς βάσανον vel ἐν βασάνῳ. Scripturam codicis Arch. unice probavit Larcherus. S.

9. Ἐγὼ δὲ καὶ πατρὶ τῷ σῷ, etc.] Artabani de Scythis ad fratrem dictum lib. IV. cap. 83. proditum prostat. Wess.

24. οὔκων ἀμφοτέρῃ σφι ἐχώρησε] Et hic hæreo. Gronovii enim explicatio haud scio Artabani mentem an recte exponat. Hoc voluisse videtur: nec terra nec mari expeditionem prosperam fore: de terrestri conjecturam capi ex eventu in agro Attico posse: consimiliter de maritima, si ad prælium res devenerit, suspicandum. Quæ Artabani si fuerit, uti ego arbitror, sententia, procedet melius nova periodo: Οὔκων ἀμφοτέροισι χωρήσει, ἀλλ' ἢν, etc. Ergo neutrubi succedet, sed si, etc. Præcesserat ἢ κατ' ἀμφότερα, (lin. 21.) ad quod reditum orator facit: sequetur cap. 11. οὔκων ἐξαναχωρέειν οὐδετέροισι δυνατῶς ἔχει, ἀλλὰ, etc. simili ordine. Hæc mihi plausibilia: aliis alia, neque intercedam, blandientur. Wess.—Quod cap. xi. lin. 16. legitur, οὔκων ἐξαναχωρέειν οὐδετέροισι δυνατῶς ἔχει, ἀλλὰ, etc. id, licet in verborum constructione cum his, quæ hic lin. 24 seq. habemus, similitudinem aliquam præferat, tamen longe diversam habet rationem. Ibi omnia plana sunt, et particula ὦν, quæ in οὔκων (sive οὐκ ὦν malueris, quod perinde est) continetur, usitata maxime notione. Itaque, ergo, ponitur; hic orationis tenor et sententia loquentis non patitur, ut eadem notione accipiatur illa particula. Non enim ex præcedenti oratione concluditur aliquid aut colligitur: sed ad aliud quidpiam pergit oratio, et ὦν particula nonnisi continuativam quamdam vim potest habere. Jam, sicut formula οὔκουν sive

οὐκ οὖν sæpe interrogationi inservit, (quo de usu conf. Hermann. ad Viger. not. 261.) sic et h. l. accipi poterit; sed ita, ut interrogatio idem valeat ac sententia adfirmative expressa cum præcedente particula conditionali εἰ, prorsus ut lib. IV. c. 118, 10. ubi vide notata. Itaque h. l. perinde est ac si dixisset Artabanus, εἰ ὦν οὐκ ἀμφοτέρῃ (i. q. κατ' ἀμφότερα, lin. 21.) σφὶ ἐχώρησε, sive χωρήσει. Conf. Schæferi Notam ad Bosii Ellips. p. 758. S.

38. μὴ βουλεύεο] Non displiceret μὴ βούλεο, noli quæso. Quis enim adeo suffenus, ut consulto deliberet in periculum se, ubi nulla necessitas, præcipitare? Nihil tamen innovo. Certum ex schedis (lin. 41.) δοκίῃ est Ionicum. Wess. — Vide ad lin. 41. Var. Lect. (ed. S.) S.

43. εἰ γὰρ καὶ ἐναντιωθῆναί τι θέλει] Sic legerunt Eustath. et Valla. Recte Eustath. in 'Ιλ. β'. p. 131. 38., οὐκ, ait, ἐκ τῶν ἀποτελεσμάτων ἀεὶ κρίνειν τὰ καλὰ εἶναι καὶ φαῦλα: suumque illud dictum ex sententia firmat Herodoti. Vulgo perverse judicamus ab eventu: πρὸς γὰρ τὸ τελευταῖον ἐκβὰν ἕκαστον τῶν προϋπαρξάντων ὡς τὰ πολλὰ κρίνεται, Demosth. pag. 5. quum tamen, ut scribit Thucyd. I. 120., πολλὰ κακῶς γνωσθέντα, ἀβουλοτέρων τῶν ἐναντίων τυχόντα, κατωρθώθη· καὶ ἔτι πλείω, καλῶς δοκοῦντα βουλευθῆναι, ἐς τοὐναντίον αἰσχρῶς περιέστη: quia τὴν εὐβουλίαν sæpe fortuna destituit: τοῦ εὐτυχεῖν καὶ τοῦ καλῶς βουλεύεσθαι —— οὐχ ἅμα ἡ κτῆσις παραγίνεται τοῖς ἀνθρώποις, Demosthen. contr. Aristocr. p. 421. Valck.

47. 'Ορᾷς ὡς τὰ ὑπερέχοντα, etc.] Ubi hæc descripta prostant apud Stobæum p. 190., rectius ista scripta leguntur, τὰ δὲ σμικρὰ οὐδέν μιν κνίζει: sic legit et Valla; parva vero nihil lædit. Præbet etiam Stobæus ἀποσκήπτει βέλεα et ἐφθάρησαν, utrumque genuinum. Qui superbos sequitur ultor, φιλέει ὁ θεὸς τὰ ὑπερέχοντα πάντα κολούειν, sive τοὺς μεγαληγορήσαντας, ὡς πλεῖον φρονοῦντας, ταπεινῶσαι, ut loquitur Xenoph. Κυρ. 'Αναβ. VI. pag. 223, 3. vid. Æschyli Pers. v. 829. Valck.

49. οὐδέν μιν κνίζει] Considerarunt hæc docti viri, ac si οὐδὲ μὲν esset: inde, nihil lædit, nec leviter lædit, aliaque, ad Artabani mentem concinne. Ut nunc sunt et Codices volunt, bene eruditissimus Th. Reinesius Var. Lect. (ed. S.) III. 5. ipsum non, sive nihil potius, angunt: sic cap. 12. καὶ Ξέρξεα ἔκνιζε ἡ 'Αρταβάνου γνώμη: Xerxemque angebat Artabani sententia. Idem Reinesius οὐδὲ ἐᾷ φαντάζεσθαι (lin. 48.) bene explicuit, non sinit ultra adparere, efferri, ostentare se, quippe ἀφανισθέντα et in nihilum redacta, lib. II. Var. Lect. (ed. S.) c. 3.; cui jungi Valckenarius poterit ad Tragici Phœniss. v. 93. Wess. — Φαντάζεσθαι nonnumquam simpliciter conspici, adparere, significat; ut apud Euripid. loco cit. et passim alibi; similiterque apud Nostrum IV. 124, 9. ubi synonyma sunt ἀφανισθῆναι et οὐ φαντάζεσθαι. conf. VII. 15, 9. Sed h. l. amplius aliquid dici facile intelligitur; quod haud incommode Valla expressit, nec sinit insolescere. Scilicet, quemadmodum φαντασία non modo speciem, visum, adspectum, sed subinde et sigillatim majorem quamdam et insigniorem speciem significat; (vide Lexicon Polyb. p. 645.) sic verbum φαντάζεσθαι h. l. denotat insignem aliquam præ se speciem ferre atque ostentare. Conf. H. Stephani Thes. T. IV. pag. 37. a. Jam vero κνίζειν non tam angere significat, quam pungere, mordere, irritare. ἔκνιζε αὐτὸν τῆς γυναικὸς ἔρως, VI. 62, 1. non anxit, sed pupugit, ussit illum amor. Xerxem VII. 12, 2. ἔκνιζε, non anxit, sed pupugit, momordit, irritavit Artabani oratio. Hoc loco, quemadmodum mox Deus (φθονέων) invidere dicitur

arrogantibus; (qua de locutione vide ad I. 82, 6. et ad III. 40. 7. notata;) sic κνίζει [μιν significat invidiam illius movent, i. e. vindictam ejusdem in se vertunt. In Var. Lect. (ed. S.) ad hunc locum, ubi vitiose excusum "puto ex Paris." facile intelligitur "puto et Paris." debuisse. S.

50. τὰ τοιαῦτα ἀποσκήπτει βέλεα] Optimi hoc coloris est: τὰ βέλεα ex Med. nimium. Opportune Sophoclis Hercules, Trach. v. 1103. ἐγκατάσκηψον βέλος πάτερ κεραυνοῦ. Wess.—Immo vero percommode τὰ βέλεα dedere probati libri, tela sua, vel tela illa, quæ paulo ante verbo κεραυνοῖ indicata sunt. βέλος de fulmine dixerat idem Noster IV. 79. 8. τὰ τοιαῦτα h. l. ad δένδρεα pertinet, significatque τὰ μέγιστα. S.

54. δι' ὧν ἐφθάρησαν] Verbi vim agnovit Cel. Gronovius; (scil. extremam indicari perniciem:) ego, quod ille recusavit, suum in locum reposui. (nempe ἐφθάρησαν recepit Wess. quum ἐσφάλησαν in contextu tenuisset Gronov. δι' ὧν ita si pingatur, metum tonitruque aptum est indicare. Cultius erit multo et Herodoteo schemate δι' ὧν ἐφθάρησαν, loco διεφθάρησαν, quod supra positum. Talia κατ' ὧν ἐπλάσαντο, ἐξ ὧν εἷλον, ἐν ὧν ἔπλησαν, lib. II. 85, 86, 87. Elegans hæc Cl. Reiskii conjectura et justa. Stobæi ἀξίως primam amisit syllabam ob similem præcedentem. Wess. — Verbum ἐφθάρησαν in aoristo tempore, (sicut alia paulo ante, in eadem oratione) de eo quod fieri solet, nempe quod sæpe factum est itemque in posterum fiet; usitato Græcis more in sententiis generalibus et in proverbiis. S.

[61. λόγους ματαίους dicit non modo vanos et temere jactatos sermones, sed et injuriosos, sicut cap. 15, 5. et III. 120. 4. VI. 68. 7. S.]

65. διαβολὴ γάρ ἐστι δεινότατον· etc.] Eadem Pindari mens Pyth. Od. II. fin. βροτῶν ἄμαχον κακὸν ἀμφοτέροις διαβολιᾶν ὑποφάτιες, ubi Græci interpretes, ἀμφοτέροις καὶ τῷ διαβαλλομένῳ καὶ τῷ πρὸς ὃν διαβάλλουσι. Non addo Dion. Chrysost. Or. XI. p. 185. c., nec Judæorum scite dicta apud Buxtorfium Lexic. Talm. p. 1160. Consequens οὐ παρεόν τι (lin. 79.) κατηγορέων defendit Gronovius, neque caret patronis. Acconmodatius mihi οὐ παρέοντος ex orationis justa serie. Licebit credo in ista Codicum discordia hoc amplexari. Wess. — Ex Flor. codicis lectione, quam Stobæus etiam exhibet, sensum eruit Gronov.; mihi videtur inter diversas sincera, quam præbent margo Steph. et Valla, οὐ παρεόντος κατηγορέων. Absentem dum accusat calumniator ἀδικέει: quia ὁ τῇ διαβολῇ λάθρα χρώμενος ὅλον τὸν ἀκροατὴν σφετερίζεται, ——— τὴν ἀπολογίαν τῷ λαθραίῳ τῆς κατηγορίας παραιρούμενος, juxta Lucian. de Calumnia non tem. cred. (cap. 8.) T. III. p. 135. et 137. Paucis graviter Isocrat. de Permut. p. 313. E. μέγιστον κακὸν διαβολή, ——— ἣ ποιεῖ τοὺς μὲν ψευδομένους εὐδοκιμεῖν, τοὺς δὲ μηδὲν ἠδικηκότας δοκεῖν ἀδικεῖν, τοὺς δὲ δικάζοντας ἐπιορκεῖν. Judices Athenis ex lege jurare cogebantur, ὁμοίως ἀμφοῖν ἀκροᾶσθαι. Valck. — Non παρεόν τι, sed una voce παρεόντι, dativo casu, scribi apud Stob. et in probatis nonnullis Herodoti codicibus, monui in Var. Lect. (ed. S.) ubi quæ præterea adnotavi, et quæ supra ad VII. 9, 5. adposui, hic non repetam. Licet verbum κατηγορεῖν alibi apud Nostrum cum dat. casu junctum non meminerim, tamen facile credam, ab ipsius manu esse h. l. παρεόντι, eamque scripturam a nonnullis, quos ea offendisset, librariis in παρεόντων, ab aliis in παρεόντος, fuisse mutatam. S.

76. ἢν μὲν —— ἀναβαίνῃ] Rarius illud

quidem hoc sensu, mutari tamen non debuerat. (Pro eo quod h. l. ἀναβαίνειν est, alias ἀποβαίνειν et ἐκβαίνειν ponit Scriptor.) Proxima (lin. 77. et 79.) formas exhibent, quales Grammatici tribuunt Atticis, Ionibus etiam et Doriensibus usurpatas, κτεινέσθων et πασχόντων. Prioris formæ, (passivæ) altera multo minus frequentatæ, præbent exempla Demosthenes, αἱρείσθων, p. 608, 88. Philostr. πιστευέσθων, p. 229. ἀναβεβλήσθων, p. 302. alia illinc etiam attigit Ti. Hemsterhusius ad Luciani ἀπερρίφθων, p. 364. Paulo post (lin. 83.) ὑπὸ κυνῶν τε καὶ ὀρνίθων διαφορεύμενον, dixit; ut Pausan. II. p. 192., νεκρὸν, διαφορηθέντα ὑπὸ τῶν ἐκ θαλάσσης ὀρνίθων. Ab avibus carnivoris dilacerari dicitur et διαφορηθῆναι in Aristoph. Av. 338. et v. 354. Ἵν' ὑπὸ τούτων διαφορηθῶ; T. H. (Ti. Hemsterh. nescio ubi.) Ut ab istis differar? Horat. Epod. V. 99. Post insepulta membra different lupi. Et Esquilinæ alites. Plautus Curcul. IV. 4. 20. Jam ego te faciam ut hic formicæ frustillatim differant. Valck.

84. διαφορεύμενον] Dirum omen. In lamentatione matris Euryali Poëta: Heu terra ignota, *canibus* data præda Latinis, *alitibusque* jaces, Æneid. IX. 485., ubi De la Cerda docte. Διαφθορεύμενον Aldi dispunxit H. Steph. in Prolegom. p. 737. optimeque explanavit Horatiano. Post insepulta membra different lupi. Wess.

Cap. XI. 7. ἐκ Δαρείου τοῦ Ὑστάσπεος, etc.] Frustra Cl. Salmasius (ad Solin. p. 833.) stemmatis duplicem ordinem describi existimans, μηδὲ τοῦ Κύρου, τοῦ Καμβύσεω, post pauca addebat; quo facto pœnas Gronovio dedit. Eumdem enim generis auctorem Cyrus et Darius agnoverunt Achæmenem. Avus Darii Arsames ex Achæmenidis designatur lib. I. 209. liquido. Reliquam adscendentium descendentiumque seriem dabit Nobilissim. Palmerius, Exercit. p. 30., omisso Teispeo, Achæmenis fil., quem familiæ ex schedis Gronovius inseruit primus. Eum consule et Galeum ad lib. I. 209. Wess. — *Galeus* in Notis brevibus ad Herod. I. 209. Stemma regum Persarum usque ad Xerxem in hunc modum descripserat:

Achæmenes
|
Cambyses
|
Cyrus

Cambyses	Teispeus
|	|
Cyrus	Ariamnes
|	|
Cambyses	Arsames
	|
	Hystaspes
	|
	Darius
	|
	Xerxes.

Gronovius, e cod. Med. alium insuper Teispen inserens, monuit in Notis, utroque quidem loco in eodem codice vitiose τοῦ τε ἴσπεος scribi; cum quo posteriori loco nostræ membr. F. consentiunt, quæ priori loco recte τοῦ Τεΐσπεος præfert. Idem Gronov. adnotavit, in ora ejusdem codicis Med. genealogiam Xerxis hoc modo repeti: Ἀχαιμένης, Τεΐσπης, Καμβύσης, Κῦρος, Τεΐσπης, Ἄρμνης, Ἀρσαμένης, Ὑστάσπης, Δαρεῖος, Ξέρξης. S.

11. ἡσυχίην ἄξομεν] Parum referebat, ἕξομεν an ἄξομεν legeretur. Copia schedarum hic posterius postulavit. Hac Musa c. 161. ἐξήρκει ἡμῖν ——— ἡσυχίην ἔχειν, MSS. ἄγειν. Xenophontis in libris et Diodori par haud raro commutatio. Wess.

19. τιμωρέειν ἤδη γίνεται] Refingenti et resecanti docto viro ἤδη γε, ἵνα καὶ, etc. non accedo: ita grassari, periculosæ plenum opus est aleæ. Γίνεται tantundem Nostro ac ἐστὶ, veluti c. 51. et sæpe alibi. Wess. — Nempe γίνεται ad καλὸν refertur. Vir doctus, cui Wess. non accedit, nescio an Reiskius fuerit: idem quidem in editis Animadverss. nil aliud ad hunc locum, nisi hoc monuit: "ἤδη bene habet, significatque hic loci "nunc tandem aliquando." S.

Ibid. ἵνα καὶ τὸ δεινὸν, τὸ πείσομαι, etc.] Τὸ πείσομαι id mali indicat, quod sua in ditione perpessurus a Græcis rex erat, ni eos adgrederetur ipse. Wess. — Immo per ironiam hæc dicta sunt: ut cognoscam illud malum, quod tu, Artabane, mihi ominaris. Perspecte in hanc sententiam verba ista interpretatus est Larcher. In Latinis nostris h. l. vocula ut intercidit: oportebat, *ut* et ego periculum, etc. S.

21. Πέλοψ ὁ Φρὺξ, ἐὼν πατέρων τῶν ἐμῶν δοῦλος] Jactantiæ ac Persici fastus specimen hæc dant. Nam Pelopis tempore, Phrygia sub Medorum imperio non erat, neque unquam antea fuerat, sic Palmerius in Exercitationibus. Vide tamen Platonem lib. III. de Leg. pag. 685. D. Wess.—Conf. ipsum Herodot. lib. IX. c. 116. S.

18—21. καλὸν —— τιμωρέειν ἤδη γίνεται] Prostat conjectura Reiskii legentis τιμωρέειν, ὅ, τι δὴ καὶ γένηται: mihi quoque his impediti quid inesse videtur, quod forte tolli posset si scriberetur: καλὸν ὦν προπεπονθότας ἡμέας τιμωρέειν· ἢν δὲ δή τι γένηται, ἵνα καὶ τὸ δεινὸν τὸ πείσομαι τοῦτο μάθω, ἐλάσας ἐπ' ἄνδρας τούτους, τούσγε καὶ Πέλοψ ὁ Φρὺξ, ἐὼν ἐμῶν πατέρων δοῦλος. Subditos, tanquam δεσπόται, Persarum Reges δούλους vocabant: hanc tamen Xerxis de majoribus suis vaniloquentiam verbo castigavit Palmer. Exercit. p. 31. Apte hic narratis congruit formula loquendi, ἢν δέ τι γένηται, si quid autem evenerit mali. ἐάν τι συμβαίνῃ, ἐάν τι γένηται, similesque, frequenter occurrunt. Valck. — Vide paulo ante notata. S.

Cap. XII. [3. νυκτὶ δὲ βουλὴν διδοὺς] Intellige ἑωυτῷ, nisi prorsus adjectum olim fuit hoc pronomen, quod hodie quidem ignorant libri. Sic vero, eadem sententia, frequenter λόγον ἑωυτῷ διδόναι usurpat Noster, I. 209, 10. II. 162, 23. III. 25, 5. etc. S.]

Ibid. εὑρισκέ οἱ οὐ πρῆγμα εἶναι] Contra lib. I. c. 19. Crœsus βουλευόμενος εὕρισκε πρῆγμά οἱ εἶναι ἐλαύνειν ὡς τάχιστα ἐπὶ τὰς Σάρδις. vid. Clar. Wessel. ad IV. c. 11. Aristoph. Eccles. v. 656. Τί γὰρ αὐτῷ πρᾶγμα μάχεσθαι. Plebeia locutio hodiedum est usitatissima. Valck.

8. στράτευμα μὴ ἄγειν] Jure negans vox accessit; frequens, ut docte Gronovius, post verba negandi mentemque mutandi. Notus ex Sophocle, Antig. v. 449., Euripid. Orest. v. 1059. mos, doctorumque observationibus ad Æliani Var. III. 43. (Conf. ad Herod. II. 27, 3. notata.) Δολόμητιν ἀπάταν θεοῦ, qua somnio Xerxes inpulsus post fluctuationes in bellum ruit, explicat ad Æschyli Pers. v. 93. Stanleius. Wess.

9. περιείπας ἀλίζειν Πέρσας στρατὸν] Revocanda mihi vetus lectio Πέρσῃσι videtur: cum Persis ut copias cogerent denunciaveris, ut recte H. Steph. Valck. — Quod in nostra Var. Lect. (ed. S.) ad h. l. scribitur "utique male," id typothetæ negligentiæ debetur: "utique non male" scripserat Wess. Et merito quidem: nam probum utrumlibet, Πέρσας et Πέρσῃσιν, eadem sententia; sed istud prætuli, quod paulo difficiliorem videri poterat habere explicatum. S.

Cap. XIII. 4. ἀγχίστροφα] Subitam

et priori contrariam sententiam. Tales ἀγχίστροφοι μεταβολαὶ Gregorii Naz. Or. XXVIII. p. 478. B. ad Thucydidis exemplum lib. II. 57. Quod statim παρηγορεύμενοι, (lin. 6.) ab Ionibus probatur; solitarium autem Med. ἐπίξεσι (lin. 8.) merito D'Orvillius, quippe librarii peccatum, contemsit, ad Chariton. I. 5. p. 57. Congruit ferme Euripid. Iph. Taur. v. 987. δεινή τις ὀργὴ δαιμόνων ἐπέζεσε. Wess.

5. φρενῶν —— ἐς τὰ πρῶτα οὔκω ἀνήκων] Idem esset ψυχῆς ἐς τὸ φρονιμώτατον. Xenoph. Symp. p. 522, 25., ἡ ψυχὴ, ὅσονπερ ἂν χρόνον ἴῃ ἐπὶ τὸ φρονιμώτερον, καὶ ἀξιεραστοτέρα γίνεται. Ἥβης ἐς τὸ σῶφρον dixit Sophocles in perditæ tragœdiæ fragm. apud Etymolog. in voc. Νεῖκος: nam pro vulgatis, ἡβήσει τῷ σώφρονι dubium nullum est quin corrigi debeat, ἥβης ἐς τὸ σῶφρον ἵκετο: vidit et illud Piersonus noster. Valck.

Cap. XIV. 1. τὠὐτὸ ὄνειρον] Monuit Eustath. τὸ ὄνειρον Homeri ritu poni; quo Sophocles, Libanius, Eunapius aliique itidem, quamquam non semper. Non damnabitur credo (lin. 4.) ποιεύμενος, neque etiam τάδε τοι ἐξ αὐτέων ἀνασχήσει. (lin. 6.) MSS. viam monstrant, testati προσδόκα ἀνασχήσειν glossatori nimium liberali deberi. (Vide Var. Lect. ed. S.) Sæpe mihi, dum his distineor, castiganda amanuensium licentia est; cujusmodi post nonnulla (Cap. xv. 1.) περιδεὴς ἐγένετο, utique pristinæ scripturæ περιδεὴς γενόμενος, ipsa indice verborum serie, posterior multo. Wess.

Cap. XV. 2. πέμπει ἄγγελον ἐπὶ Ἀρτάβανον καλέοντα] Genuinum arbitror quod præbuit Med. ἐπὶ Ἀρτάβανον: sed omitti, ni fallor, tum debuerat καλέοντα: neque enim præpositio ἐπὶ in tali structura censeri posset a verbo avulsa. καλέοντα remanere potuit ex interpretamento olim adscripto καλέσοντα: mittit qui Artabanum ad se vocaret. πέμπειν ἐπί τινα significat mittere ad aliquem arcessendum. Xenoph. Κυρ. Παιδ. III. p. 48, 18. Τιγράνην ἐκέλευσε πέμπειν ἐπὶ τὸν πατέρα. Thucyd. VI. c. 61. πέμπουσι ναῦν ἐπὶ ἐκεῖνον. Cap. 53. dixerat ναῦν — ἥκουσαν ἐπὶ Ἀλκιβιάδην, non adversus Alcibiadem; sed navem, quæ ad eum deportandum erat missa; ut recte Corn. Nepos interpretatur in Alcib. cap. 4. In Isæo corrigerem, p. 36, 39. Ποσειδιππον ἔπεμψεν ἐπὶ τὸν ἀστυνόμον: id est ἔπεμψε τὸν ἀστυνόμον καλέσοντα. καλεῖν τὴν ἀρχὴν, (πέμπειν ἐπὶ τὴν ἀρχὴν) et μεταπέμπεσθαι in eadem dixit Isæus oratione. Valck. — Familiaris Herodoto abundantia facile persuadere nobis possit, participium καλέοντα, qua utique non erat opus, ab ipso fuisse adjectum: intelligetur autem καλέοντα αὐτόν. S.

10. συνεπαινέειν] Nolo mutare; ut animi tamen sententiam declarem, pro genuino et Herodoteo συνέπαινον ἐὸν πᾶσιν censeo. (quod et ego receptum vellem.) Scriptoris consuetudinem συνέπαινοι γὰρ ἔσαν οἱ Πέρσαι, lib. V. 20. ostendunt, et quæ plura Portus. Mox, (lin. 11.) ἐν ἡδονῇ ἐστι στρατηλατέειν scriptum si foret, tolerabile esset. Nunc laudo vulgatum, redundantiæ geminam speciem ignorans. Gronovius in alia abit. (nempe tamquam Herodoteum pleonasmum probans γενέσθαι στρατηλατέειν.) Wess.

Cap. XVI. 1. σὺ τῷ πρώτῳ οἱ κελεύσματι] Sermonem adauxi: Casus ex verbali pendet substantivo, ut τῷ Θεῷ ὑπηρεσία in Platon. Apolog. p. 30. A., τὰ Ἑλένης καὶ Μενέλεω Τηλεμάχῳ δῶρα Dion. Chryst. Or. VII. p. 117. c. ἐπίθεσις τῇ βασιλείᾳ τῶν Σύρων Strabon. XVI. p. 1092. A. (p. 752. c. ed. Cas.) His similia Cl. Dukerus ad Thucyd. V. 46. VII. 50. VIII. 21. De κελεύσματι, quod in schedis, superius lib.

IV. 141. Cunctabatur fortasse in regio solio sedere Artabanus, (lin. 3.) quoniam Persis in sella regis consedisse capitale foret, Alexandro apud Curtium VIII. 4. auctore. Wess. — Ad τῇ πρώτῃ οἱ lubens equidem γινομένῃ intelligam, ut ab hoc subintellecto verbo pendeat dativus οἱ. S.

4. Ἴσον ἐκείνῳ, ὦ βασιλεῦ, etc.] Sive Homericæ seu Hesiodeæ simillima putetur Artabani hæc professio, memorabilis est; Th. Gatakeri eruditissima illustratione ad Antonin. Imp. lib. IV. 12. cohonestata, et I. G. Grævii ad Hesiodi Ἔργ. v. 294. Mox τά τε καὶ ἀμφότερα περὶ ἥκοντα (lin. 6.) ex Fragm. Paris. laudem meretur. Vide lib. VI. 86. 1. Κακῶν ἀνθρώπων ὁμιλίαι σφάλλουσι respondet Paullino Epist. ad Corinth. prior. c. xv., 33., ubi Wetstenius plena manu. Wess.

Ibid. Ἴσον ἐκείνῳ ——. παρ' ἐμοὶ κέκριται] Quæ Stobæus descripsit pag. 42. Herodotea, Gatakerus comparavit cum nobillissimo Hesiodi dicto Ἔργ. κ. Ἡμ. v. 291, 293., ad M. Antonin. IV. 12. conf. Grævius ad Ciceron. pro Pub. Sextio, c. 40. Proxima, (lin. 6.) qualia legit Valla, Gronovius egregie restituit: τά τε καὶ ἀμφότερα περιήκοντα κακῶν ὁμιλίαι σφάλλουσι. Eadem alibi semel Herod. verbum περιήκειν adhibuit structura, VI. p. 359, 8. (VI. 86, 13 seq.) τοῦτον τὸν ἄνδρα φαμὲν τά τε ἄλλα πάντα περιήκειν τὰ πρῶτα, καὶ δὴ καὶ ἀκούειν ἄριστα δικαιοσύνης πέρι. Verbum σφάλλειν, Euripidi frequentatum, veteribus semper adhibitum activa virtute, proprie notat id ipsum quod Latinum fallere in istis Livii XXI. c. 36, 7. lubrica glacie non recipiente vestigium, et in prono citius pedes fallente. Sic emendarunt I. F. Gronov. et A. Drakenborch. Valck.

[7. τά σε καὶ ἀμφότερα περιήκοντα, ἀνθρώπων κακῶν ὁμιλίαι σφάλλουσι] Schneiderus in Lexic. crit. hunc locum citans, itemque alterum ex VI. 86., περιήκειν interpretatur circumdare, adesse: quæ interpretatio alteri quidem loco ita convenire poterat, si naturalem verborum seriem hanc intelligeres τά τε ἄλλα πάντα τὰ πρῶτα περιήκειν τοῦτον τὸν ἄνδρα: at hoc loco τὰ καὶ ἀμφότερα nullo pacto tamquam subjectum orationis considerari possunt; sed structuræ naturalis ratio haud dubie hæc est, ὁμιλίαι ἀνθρώπων κακῶν σφάλλουσι σὲ περιήκοντα ταῦτα ἀμφότερα. Ex quo intelligitur, generalem formulam constructionis, qua in verbo περιήκω utitur Herodotus, hanc esse, ἐγὼ περιήκω τοῦτο. Superest ut videamus quænam sit huic locutioni notio subjecta. Ego cum superioribus Interpretibus, a quibus ne Schneiderus quidem dissentit, in hanc sententiam accepi, ego hoc consequor, sive potius (quoniam ἥκω in præsentis temporis forma plerumque significationem præteriti habet) ego hoc consecutus sum, id est, ego hoc habeo, hoc mihi adest. Consentit *Reiskius*, in Animadv. ad VI. 86. scribens: "Significat, si recte intelligo, dictio περιήκειν τὰ πρῶτα idem atque ἥκειν εἰς τὰ πρῶτα." Sed mox idem Vir doctus adjicit: "Aut sic: περιήκειν (τουτέστι ὑπερβάλλειν) τοὺς ἄλλους ἀνθρώπους ἐς πάντα τὰ πρῶτα." Rursus idem *Reiskius* ad eum locum, in quo nunc versamur, hæc notavit: "Περιήκειν hic loci est ἥκειν περὶ (hoc est ὑπὲρ) τινα, προφέρειν, ὑπερβάλλειν, præstare, superare, excellere. Quibus in ambabus rebus te præstantem ceteris." Sic ille. Optent docti: ego in superiori interpretatione adquiesco. S.]

7. κατάπερ τὴν —— θάλασσαν πνεύματα, etc.] Ad multitudinem transtulerunt oratores, natura sua maris instar tranquillam, demagogorum flabellis tanquam ventis procellosis facile con-

citandam. Herodotea horumque similia I. F. Gronov. attulit ad ista Livii XXVIII. 27. Multitudo omnis sicut natura maris per se immobilis est, venti et auræ cient; ita aut tranquillum aut procellæ in vobis sunt. (Conf. Polyb. XI. 29, 9 seqq. ibique notata.) Dioni Chrys. III. pag. 44. c. imperium populare dicitur ποικίλη καὶ παντοδαπὴ φορὰ πλήθους οὐδὲν εἰδότος ἁπλῶς, ταραττομένου δὲ ἀεὶ καὶ ἀγριαινόντος ὑπὸ ἀκολάστων δημαγωγῶν, ὥσπερ κλυδῶνος (κλύδωνος) ἀγρίου καὶ χαλεποῦ, ὑπὸ ἀνέμων σκληρῶν μεταβαλλομένου. Valck.

14. τὴν σφαλερωτέρην σεωυτῷ] Non minus adconmodate τὴν σφαλερωτάτην Codicum priscorum. Potest utrumque blandiri, si vel posterius pro comparato habeatur. Magnus Animadversor ad Athen. XIII. 1. (Casaub. in Athen. XIII. p. 558. a.) hoc pro usu excitavit Thaliæ, c. 119. ὃς καὶ ἀλλοτριώτατός τοι τῶν παίδων καὶ ἧσσον κεχαρισμένος τοῦ ἀνδρός ἐστι. Clarissime Euripid. Andr. v. 6. Νῦν δ' εἴ τις ἄλλη δυστυχεστάτη γυνὴ Ἐμοῦ πέφυκεν. Sed vide Abreschium Dil. Thucyd. p. 514. Wess.

17. θεοῦ τινος πομπῇ, οὐκ ἐόντος] Hoc a correctoribus potius exspectandum, quam quod margo præbet Steph. lectum Vallæ, οὐκ ἐῶντά σε καταλύειν τὸν στόλον, ad remotius ὄνειρον referendum: sic supra cap. 15. ἐπιφοιτῶν ὄνειρον φαντάζεταί μοι, οὐδαμῶς συνεπαινέον ποιέειν με ταῦτα· νῦν δὲ καὶ διαπειλῆσαν. More Homerico τὸ ὄνειρον Noster dixit et τὸν ὄνειρον. Valck.

18. οὐκ ἐῶντά σε καταλύειν] Verius hoc videtur, (quam olim vulgatum ἐόντος,) siquidem insomnium spectat: nam quamvis τὸ ὄνειρον depositum supra, τὸν ὄνειρον tamen c. 18. atque alibi usurpavit. Jam τὰ ἐς ἀνθρώπους πεπλανημένα (lin. 19.) in Vallæ Latinis, quæ adeuntia homines frustrantur, latius porriguntur, et iterum deinceps. Errantia sunt et vaga somnia in Thebaid. X. 106. Papinii Statii. Illustres Homeri Odyss. Τ'. 561. versus non exscribo. Wess.

21. πεπλανῆσθαι αὗται, etc.] Quam paulo putabat inferius inserendam vir doctus, mihi præpositio, sæpius e scribendi compendio sic depravata, latere videbatur in prima verbi syllaba, scribendumque adeo: περιπλανᾶσθαι αὐταὶ (quidni αὗται?) μάλιστα ἐώθασι αἱ ὄψιες τῶν ὀνειράτων τά τις ἡμέρης φροντίζει. Quæ in vita usurpant homines, cogitant, curant, vident, quæque aiunt vigilantes agitantque, ea si cui in somno accidant, minus mirandum est: Accius in Bruto apud Ciceron. de Div. I. 22. Valck. — Reiskius lin. 24. olim scriptum fuisse περὶ τά τις suspicatus erat. S.

3. ταύτην τὴν στρατηλασίην καὶ τὸ κάρτα εἴχομεν μετὰ χεῖρας] Supra c. 5., τάπερ ἐν χερσὶν ἔχεις, et I. 35. Quum tantum belli in manibus esset, Liv. IV. c. 57. Quamcunque rem habent in manibus, Cic. Tusc. V. c. 7. Longe frequentius obvium ἔχειν τι μετὰ χεῖρας quo hic sensu rarius occurrit, pro rem animo agitare, vel re quadam occupatum esse, de Themistocle Thucyd. I. 138., ἃ μετὰ χεῖρας ἔχοι καὶ ἐξηγήσασθαι οἷός τε. Valck.

24. εἰ δ' ἄρα μή ἐστι] Egregie aptum est ad fraudem ὅραμα Arch., de visis per quietem in Macrobii Somn. Scipion. I. 3. atque aliis. Series hinc excludit librarii conmentum. Οἷον ἐγὼ διαιρέω optime, quale ego esse *statuo*, interpretabatur Cl. Lamb. Bos, Observ. Critic. c. 6. hoc nomine vituperationem per figuras non meritus. Wess.

[25. τὸ τοῦ θεοῦ μετέχον] Τοῦ θείου malebam, sed nil novant libri. S.]

36. τὸ δὲ ἐπιφοιτήσει] Non offendor repetitis, quas vir doctus inducendas

judicabat, negationibus: earum in iteratione nihil insoliti præterque morem. Cohærentia orationis, οὐδὲ ἐπιφοιτήσει respuente, angor. Quod expressi, plene satisfacit, æstusque sedat. Itaque Laurentii Latina reduxi, ex bonis Græcis bona. Falsus si sum, quod nolim, duces ac socios Th. Gale, Corn. de Pauw et Valckenarium habeo. Wess.

Ibid. οὐδὲ ἐπιφοιτήσει] Quam præbet Galeus Codicum lectionem, εἰ δὲ ἐπιφοιτήσει, hanc postulant vicina: εἰ δὲ ἐμὲ μὲν ἐν οὐδενὶ λόγῳ ποιήσεται —— εἰ δὲ ἐπιφοιτήσει, (Valla necdum interpolatus, sed te adibit;) τοῦτο μαθητέον ἤδη ἐστί· εἰ γὰρ δὴ ἐπιφοιτήσει συνεχέως, φαίην ἂν καὶ αὐτὸς θεῖον εἶναι. In istis nihil præterea novandum puto. Valck. — Vide nostram Versionem Latinam, et quæ super hoc loco in Var. Lect. (ed. S.) disputavimus. S.

38. οὕτω δεδόκηται] Receptius in Musis δέδοκται: nec illud propterea rejiciendum. Pindarus Nemeæn. Od. V. 33. ἢ σιδηρίταν ἐπαινῆσαι πόλεμον δεδόκηται. Nititur veritate αὐτὸ παρατρέψαι. (ibid.) ex Arch., assecutusque est conjectando Reiskius et Abreschius. Wess. — αὐτὸ παρατρέψαι scribi malim, quam αὐτῷ, sicut vulgatur, vel αὐτά, quæ viri docti est conjectura. Valck.

38. ἀλλ' ἤδη ἴημι] Quod sequitur ἢ ἐμὲ, loco ἴημι, in scriptis quibusdam, explicat vir Celeb., sed ita ut indoctior atque incertior abeas. Scribarum ego errorem arbitror. Wess.—Quod suo e codice, consentientibus aliis, Gronovius dederat, ἀλλ' ἤδη ἢ ἐμὶ, etc. id sic explicandum ille censuerat, nisi et ipse ego in tuo cubili dormiero. Istam scripturam improbans Wess. ἴημι revocavit, pro εἶμι cum Reiskio accipiens, neque ullam de bonitate hujus scripturæ dubitationem significans. Itaque indictum deletumque velim, quod in Var. Lect. (ed. S. ed.) h. l. scripsi "quod vitiosum esse pulcre ipse Wess. intellexit." Cæterum, quæ ibidem notavi, nil opus est ut hic repetam. Videndum vero, ne ἀλλ' ἢ δεῖ ἐμὲ scriptum oportuerit. S.

Cap. XVII. 4. κοῖτον ἐποιέετο] Nihil in dictione desidero: namque κοῖτον ἐπ' ἵετο, loco ἐφίετο, quod non nemini in mentem venit, se non commendat. Ecce tibi ex Vit. Homeri c. 31. καὶ τότε μὲν τὴν κοίτην αὐτοῦ ἐποιήσατο. Quo in genere κοῖτον et κοίτην non differre ex lib. V. 20. constat. In consequentibus (lin. 6.) Σὺ δὴ κεῖνος εἷς ὁ, etc. irato bene congruit. Wess.

9. καταπρoΐξεαι] Laurentii consideras per editiones male vagabatur. Vide Valckenarium ad lib. II. 36. Wess.

Cap. XVIII. 2. θερμοῖσι σιδηρίοισι] Sic optime Arch. Ὀβελοὶ σιδήρεοι, lib. II. 135. pristinum non adjuvant. Σιδήρια enim sunt ferramenta, lib. III. 29. IX. 36. Platoni Gorg. p. 300. etc. Wess.

Ibid. θερμοῖσι σιδηρείοισι] Scribendum σιδηρίοισι. Nam ἡ σιδηρουργία, σιδηρεῖον dicebatur; ferramentum, σιδήριον. σιδήρια λιθουργικὰ, habet Pollux VII. 125. et ταχυρύχον σιδήριον. Suidas: Σιδήριον, τὸ μικρὸν, ὑποκοριστικῶς διὰ τοῦ ι. Herod. IX. 36. ἐντυχόντες κως σιδηρίου ἐκράτησε. Quod sequitur (lin. 3.) Ionicum ἀμβώσας, restituendum arbitror in libello de Syria Dea inter Lucianeos T. III. p. 471, 88. pro θαμβώσας: illinc receptum fuit in Indicem Græcis inusitatum θαμβέω. Valck.

6. οἷα ἄνθρωπος ἰδὼν ἤδη, etc.] Ubi descripsit ista Stobæus p. 130. cepit multo rectius pleraque Gesnerus quam ceperat Valla, turpiter, hallucinatus in vicinia. μεγάλα πεσόντα πρήγματα ὑπὸ ἡσσόνων, vel potius ἑσσόνων, optime H. Steph. interpretatur, (sub Hessonibus scripserat Valla.) Ista proximum acce-

dit hoc Thucyd. II. c. 98, 6. πολλὰ δὲ καὶ στρατόπεδα ἤδη ἔπεσεν ὑπὸ ἐλασσόνων τῇ ἀπειρίᾳ, ἔστι δὲ ἃ καὶ τῇ ἀτολμίᾳ. In proximis, τῇ ἡλικίῃ εἴκειν (lin. 7.) longe aliter est accipiendum ac lib. V. c. 19. σὺ μὲν, ὦ πάτερ, εἶκε τῇ ἡλικίῃ. Ibi de patre sene Macedo loquitur Alexander; hic Artabanus fratris filium Regem τὰ πάντα τῇ ἡλικίῃ εἴκειν, prorsus morem gerere nolebat juvenilis ætatis cupiditati, qua cœcatus amplificare desiderabat imperium: hoc obscurius indicatum voluisse sequentia monstrant, ὡς κακὸν εἴη τὸ πολλῶν ἐπιθυμέειν. Εἴκειν in talibus notat animi concitati motibus velut imperiosis dominis morigerum cedere. Achilles Homero pingitur ut leo, μεγάλῃ τε βίῃ καὶ ἀγήνορι θυμῷ εἴξας, Iliad. ω'. 42. Eustathius, Istis, ait, εἴκειν δοκεῖ ἅμα καὶ δεσπόταις ἐγκελευομένοις αὐτῷ. Eurip. Helena v. 79. Ἥμαρτον· ὀργῇ δ' εἶξα μᾶλλον ἤ μ' ἐχρῆν. εἴκοντας κάκῃ Platoni restituit H. Steph. Schediasm. I. c. 23. Valck.

12. ἀτρεμίζοντα] Bellis supersedentem; quia quidem mente principes ipsi se et cives beare solent. Κῦρον οὐκ ἀτρεμίζοντα, bella ex bellis cientem, lib. I. 190. descripsit. Verissime Philo Jud. alia etsi in re, de Septen. p. 1186. A. ἐν μέρει δ' ἀτρεμίζοντες ἑτοιμότερα καὶ εὐκινητότερα τὰ τοῦ σώματος ἴσχουσι μέρη. Wess.

[13. Ἐπεὶ δὲ δαιμονίη τις γίνεται ὁρμὴ] Totam istam historiolam quisquis legerit, is mecum, puto, non tam imbecillitate offendetur Xerxis et Artabani, indignas fraudes ex Mardonii machinatione conflatas ad divinum numen referentium, quam Scriptoris nostri mirabitur simplicitatem, omnia ista tanta cum gravitate ac sine ulla suspicionis significatione narrantis. Sed hæc quidem, ut alia nonnulla, condonemus viri alioquin optimi prudentissimique religiosi! S.]

14. φθορή τις καταλαμβ. θεήλατος] Illa φθορὴ θεήλατος, sed Persas (non Græcos) adflictura, tragica Æschyli dictione pingitur in Pers. v. 102. etc. Wess.

[19. θεοῦ παραδιδόντος] Conf. V. 67, 12. S.]

Cap. XIX. [6. μετὰ δὲ, etc.] Quid sit quod adjiciat evanuisse dein coronam, haud percipio; quandoquidem hoc ad sinistrum magis, quam ad faustum omen, videri poterat pertinere. Videndum satis-ne sanus et integer sit locus. S.]

Cap. XX. 1. ἐπὶ μὲν τέσσερα ἔτεα πλήρεα] Testis Thucydides est lib. I. 18. decimo a Marathonia pugna anno Xerxem expeditionem in Græcos suscepisse. Plato lib. III. de Leg. p. 698. c. σχεδὸν δέκα ἔτεσι, decem ferme annis, ante Salaminium prælium Persas et Athenienses in Marathonio campo committit. Hinc dissidium de intervallo temporis, quo certamen disjungitur utrumque, his decem, illis undecim annos probantibus. Herodoti calculos nos subducemus. Apparatum Darii ad novum in Græcos bellum triennalem signavit c. 1.; adjungens, quarto post Marathoniam pugnam anno Ægyptios descivisse: tum proximo ab eorum defectione Darium diem obiisse supremum c. 4. qui quintus utique a prælio Marathonio. Sequuntur pleni quatuor anni, a Xerxe in conparandis ad Græcum bellum rebus absumti: πέμπτῳ δὲ ἔτεϊ, volvente sive procedente anno quinto, rex Persa expeditionem ingreditur; delatusque Sardes post iter longum interquiescit, ac ibidem hiemem transigit c. 32. vere deinde ineunte Abydum proficiscitur, c. 37. Unde consequens videtur, ut pro Herodoti rationibus Rex undecimo post Marathoniam cladem anno in Europam moverit Græcosque. Certe Juliani Imp. Or.

4

I. p. 42. c. χρόνος ἐτῶν οὐκ ἐλάσσων δέκα, a Xerxe in belli adparatu insumtus, nunquam procedet, nisi Darii quinque anni auxilio veniant, ex doctissimorum virorum Petavii et Spanhemii censura. Junge Duker. ad Thucydid. I. 18. et, quem ille merito laudavit, H. Alphenium in Commentar. Chronolog. ad Danielis cap. IX. Part. III. c. 3. Wess.

5. πέμπτῳ δὲ ἔτεϊ ἀνομένῳ] Arch. ἀναισιμουμένῳ laudibus Th. Galeus et Joseph. Wasse (Indicis Thucydidei voc. Χιλ.) ferunt, restitutumque optant. Erit profecto Ionicæ speciei, modo ἀναισιμουμένῳ formetur; hic valere utrum queat, dubito valde. Ἀναισιμοῦσθαι locum sibi capessit in rebus temporeque absolutis, veluti II. 31. οὗτοι γὰρ συμβαλλομένῳ μῆνες εὑρίσκονται ἀναισιμούμενοι ἐξ Ἐλεφαντίνης πορευομένῳ ἐς τοὺς Αὐτομόλους; hi enim quatuor menses conputanti reperiuntur absoluti, ex Elephantina ad Automolos profecto; et sæpe alias apud Portum. Atqui annus quintus Xerxis procedebat duntaxat, ad finem nondum devolutus; τέσσερα ἔτεα πλήρεα, pleni quatuor anni, qui antecedunt, ita rem habere, clamant. Ἀνόμενον itaque ἔτος est *volvens*, cujus anni principio Xerxes expeditionem orsus fuit. Tale νέον ἤματος ἀνομένοιο, inchoante die, Apollon. Rh. II. 496. III. 1339. et ἤνυτο τὸ ἔργον Nostri I. 189. et VIII. 71. in opere, quod continuo procedit et porrigitur. Homerus Iliad. Κ'. 251. et Eustathius consimiliter. Wess.—Ἄνεται apud Homer. l. c. τελειοῦται interpretatur Eustathius. Hoc loco ἔτεϊ ἀνομένῳ anno ineunte reddiderat Valla, quod et Wess. cum aliis in Lat. versione tenuit: equidem exeunte cum Porto posui; malim vero, ex ejusdem Wesselingii monito, *volvente* poni, sive, quum vero quintus *ageretur* annus. S.

Ibid. πέμπτῳ δὲ ἔτεϊ ἀνομένῳ] Hinc Hesych. Ἀνομένῳ, ἀνυομένῳ: vetus ista verbi forma sic semper apud Hesych. redditur per alteram usu receptam, in Ἄνεται· Ἀνόντος· Ἄνων· Ἦνον, etc. Suidas: Ἄνοις, ἀντὶ τοῦ ἀνύοις, Φρύνιχος. Vid. Eustath. in Hom. Od. β'. p. 80, 2. (p. 1334. ed. Rom.) et Miscell. Observ. V. p. 95, 96.; sed quod illic vir Eruditissimus Xenophonti tribuit ex Suida, id ego velut minime Xenophonteum Suidæ libenter reliquerim; habet et Hesych. Callimacheum Ἄνην, et bis ἄνυσιν interpretatur. Valck.

11. μήτε τὸν Μυσῶν, etc.] Si τῶν Μυσῶν volueris, oratio pendebit ex superioribus κατὰ τὰ λεγόμενα, tum, ut Arch. τῶν πρὸ τῶν Τρ. γενομένων: quibus equidem non capior. τὸν Μυσῶν innuit στόλον. Mox διαβάντες τὴν Εὐρώπην (lin. 12.) expedire vir Celeb. nititur; qui si cogitasset ultimam vocis præcedentis syllabam, uti sæpe factum pulcre noverat, præpositionem ἐς devorasse, arcessitam haud probasset explicationem. Præpositio in hujuscemodi transitu non spernitur lib. IX. 6. 113. etc. Teucrorum Mysorumque in Europam trajectum repetit lib. VII. 75. Wess.

13. τὸν Ἰόνιον πόντον] Sic recte Aldus olim, uti lib. VI. 127. IX. 91. Non nescio Cl. Marklandi observata ad Maxim. Tyr. Diss. XXXIX. p. 723.; certum tamen durat, veterum plerosque et soluta et ligata oratione Ἰόνιον πόντον sive πόρον et κόλπον maluisse. (Conf. ad Appiani Proœm. cap. 3. olim a nobis notata.) Mox τοῦ πρὸς μεσαμβρίης, (lin. 14.) refingitur docti conjectura viri τοῦ πρὸς Σαλαμβρίης, et auctoritate quidem Tzetzæ Chil. IX. v. 707. Peneum, Onochoumque et Sperchium amnes Salambriæ titulo a barbaris ferri, prodentis. Mihi talis opinatio errans est et vaga. Sequentia (Cap. XXI. 1.) scribi cuperem, αὗται αἱ πᾶσαι, οὐδὲ αἱ ἐτε-

ραι πρὸς ταύτῃσι γενόμεναι στρατηλασίαι. Sane οὐδ' εἰ Med. Ask. ab aliis proscribitur. Sequar proinde Codicum plurium consensionem. Wess.—Vide Var. Lect. (ed. S.) Ad οὐδ' εἰ ἕτεραι commode intelligetur verbum εἰσί. S.

Cap. XXI. 1, 2. Αὗται αἱ πᾶσαι, οὐδ' εἰ, etc.] Scriberem literis quæ male videntur repetitæ deletis: Αὗται αἱ πᾶσαι, οὐδὲ ἕτεραι πρὸς ταύτῃσι γενόμεναι στρατηλασίαι, μιῆς τῆσδε οὐκ ἄξιαι. Delendum articulum (ante στρατηλασίαι) censuit et Reiskius. οὐδ' εἰ ἕτεραι prodierat ex Med. Reliquæ στρατηλασίαι πρὸς ταύτην μηδὲν ἐφαίνοντο, sive μιῆς τῆσδε οὐκ ἄξιαι, indignæ sunt, quæ cum una ista comparentur. Scribi quoque potuit ab Herodoto μιῇ τῇδε οὐκ ἄξιαι συμβληθῆναί εἰσι. Utriusque usus exempla collegit ex Herodoto Raphelius in Ep. ad Rom. viii. v. 18. Valck.

4. κοῖον δὲ πινόμενόν μιν ὕδωρ οὐκ ἐπέλιπε;] Voculam μιν ex cod. Med. interjecit Gronov. In ceteris illa Codicibus si non legitur. neque hic videbitur requiri. Demosth. c. Polycl. p. 674, 87. τὸ ὕδωρ ἐκ τῶν φρεάτων ἐπέλιπεν. Sic sæpius apud Herod. simpliciter legitur: aqua ἐπέλιπε, defecit; et ἐπέλιπε τὸ ῥέεθρον, ubi flumina Persis narrantur epota. Aristid. T. I. p. 223. τὰ ἐκείνων ῥεύματα —— ὑπὸ Ξέρξῃ πάντα ἐπέλιπε. Diodor. T. I. p. 407. (lib. XI. c. 5.) φασὶ τοὺς ἀεννάους ποταμοὺς διὰ τὴν τοῦ πλήθους συνέχειαν ἐπιλιπεῖν. Hujus rei præter ceteros Poëtæ quoque Latini meminerunt. Valck.— Licet absolute alibi ponatur verbum ἐπιλείπειν, percommode tamen etiam pronomen μιν locum suum hic tueri potest. S.

Cap. XXII. 1. καὶ τοῦτο μὲν, ὡς προσπταισάντων, etc.] Vulgo vertuntur et sumuntur ac si superiora respiciant, eaque unum propter Athon sint parata atque instructa. Laurentius: quæ triennio superiore præparata erant; alius, eaque triennio præparata. etc. Utrumque a Scriptoris instituto longe, nec Pavium fugit, aberrat. Orditur enim hic moliminum contra Græcos initia, clare docens, superbum regem contra Athon iram primo exseruisse, illique a continente avellendo jam ante triennium operam fuisse inpensam. Errant ergo, qui tres hos annos eosdem statuunt, ac quatuor adparatus ad bellum c. 20. uti Dodwellus Annal. Thucydid. p. 44.; illi enim pleni, et ad universum expeditionis paratum, hi intra eorum ambitum propter Athon erant. Neque extra usum, ut τοῦτο μὲν novam periodum, non excipiente τοῦτο δὲ, inchoët, uti lib. VI. c. 125. Wess.—Verba ista Καὶ τοῦτο μὲν, etc. perperam vulgo superioribus ita juncta erant, ut non modo eadem cum illis sectione comprehensa, sed ab illis etiam nonnisi minore puncto distincta essent. Nos ab eisdem verbis novi Capitis initium fecimus, quum antea a verbis Ὁ γὰρ Ἄθως (lin. 8.) Capitis XXII. initium signatum esset; quam rationem etiam Wess. in Contextu tenuerat. Familiarem Nostro formulam Τοῦτο μὲν utique non semper excipit τοῦτο δὲ, sed alia dictio similem huic vim habens: omninoque τοῦτο μὲν sæpe idem fere valet ac πρῶτον μὲν, primum quidem, vel, ut ab hoc incipiam. Itaque illi τοῦτο μὲν, quod lib. VI. c. 125, 3. legitur, respondet Μετὰ δὲ, initio capitis 126. Ad τοῦτο μὲν, VII. 176, 1. refertur ibid. lin. 5. ἡ δὲ αὖ, etc. Lib. III. c. 108. habes lin. 7. τοῦτο μὲν, ad quod paullo post (lin. 12.) refertur ἡ δὲ δὴ λέαινα. Hoc loco, in quo versamur, ad Τοῦτο μὲν, a quo incipit narratio rationis qua isthmus ad Athon montem perfossus est, peracta illa narratione, referuntur ista, initio capitis 25. Ταῦτα μέν νυν οὕτω ἐποίεε· παρεσκευάζετο δὲ καὶ ὅπλα, etc. S.

4. ὤρυσσον ὑπὸ μαστίγων] Atrocitatem, qua ὑπὸ μαστίγων fossores operi admovebantur, Plutarch. Anim. Tranq.

pag. 470. 2. jure taxavit; eadem infra cap. 56. Wess.—Infra cap. 56. dixit τὸν στρατὸν ὑπὸ μαστίγων διαβαίνοντα. Hic significatur, fodisse flagellis coactos: explicat ipse Herod. cap. 103. ἤισαν ἀναγκαζόμενοι μάστιγι ἐς πλεῦνας ἐλάσσονες ἐόντες. In prælio Persarum duces secundum Herod. ἔχοντες μάστιγας ἐῤῥάπιζον πάντα ἄνδρα, ut verberibus coacti, ὑπὸ μαστίγων, pugnarent. Legitur illud ipsum in Xenoph. Κυρ. 'Αν. III. p. 184, 4. ἔβαλλον, ἐσφενδόνων, ἐτόξευον ὑπὸ μαστίγων: ubi quem sensum admittat non satis intelligo. (Quidni prorsus intelligeremus ut apud Nostrum?) Herodotea comparat ibi Hutchins. p. 244. Illinc paululum distant, quæ plurima dantur similia: Xenoph. p. 270, 22. τὰ τείχη κατέσκαπτον ὑπ' αὐλητρίδων. Cicero de Lege Agr. c. 34. hostiæ —— ad præconem et tibicinem immolabantur. Thucyd. V. p. 360, 81. χωροῦντες —— βραδέως καὶ ὑπὸ αὐλητῶν πολλῶν. Herod. I. 17. Alyattes ἐστρατεύετο ὑπὸ συρίγγων τε καὶ πηκτίδων. Πίνειν ὑπὸ τῆς σάλπιγγος est in Aristoph. Acharn. v. 1000. ᾆδειν ὑπ' αὐλητῆρος Archilochi in Schol. ad Aristoph. Av. 1426. Alterius casus exempla dedit T. Hemsterh. ad Lucian. p. 355. Valck.

6. Βουβάρης] Ita perpetuo lib. V. 21. VIII. 136. 'Αρταχαίης, Tzetzæ 'Αρταχαῖος, erronee, patre-ne Artæo an Artachæa fuerit genitus, in Codicum discordia dubium. Artæi redibit mentio c. 66. ubi in nomine alia variatio. Quæ mox de Atho, a Scholiaste ad Iliad. ξ'. 329. exscripta fuerunt. Wess.

14. αἱ δὲ ἐντὸς Σάνης] Unde Valla ἐκτὸς, extra, acceperit, ignoro. *Sane*, Andriorum colonia, in ipsa cervice isthmi erat, montem Athon ejusque oppida amplexi; itaque, quod Thucydides IV. 109. et ipsemet Herodotus, indicat, eadem fossa a continente fuit dissecta. Urbium in Atho 'Ακρόθωον (lin. 17.) recte Codices edunt, præeunte Thucydide et Steph. Byz. ubi Holstenius bene. Placet quoque Θύσσος (lin. 17.) ex eodem Attico scriptore, et Plinio Hist. Nat. IV. 10. De *fossa*, cujus nulla nunc vestigia, erudite Is. Vossius ad Melam lib. II. 2. fin. Wess.—Easdem urbes memorat Thucyd. IV. 109. Σάνην μὲν —— παρ' αὐτὴν τὴν διώρυχα, —— τὰς δὲ ἄλλας, Θύσσον, καὶ Κλεωνὰς, καὶ 'Ακροθώους, καὶ 'Ολόφυξον, καὶ Δῖον, αἳ οἰκοῦνται ξυμμίκτοις ἔθνεσι βαρβάρων διγλώσσων. Ibidem ἡ διώρυξ dicitur etiam τὸ τοῦ βασιλέως διόρυγμα. In Æliano de Nat. An. XIII. 20. scribendum arbitror: ἔνθά τοι καὶ ἡ τοῦ Πέρσου φαίνεται διατομὴ, ᾗ διέτεμε τὸν Ἄθω. Valck.—Descriptionem isthmi a Darii perfossi, quo mons Athos continenti olim junctus erat, hodieque rursus jungitur, recenti ætate dedit ill. Comes de Choiseil-Gouffier in Voyage pittoresque de la Grèce, T. II. Part I. (Paris. 1809.) p. 145 seqq. qui satis clara priscæ illius fossæ vestigia hodieque reperiri testificatur p. 148. S.

Cap. XXIII. 17. ἀγορή τε ἐγίνετο καὶ πρητήριον] Attigit ista Casaub. in Polyb. p. 184. Ut vox ἀγορὴ quo hic esset sensu capienda intelligeretur, adjecit καὶ πρητήριον. Errorem Vallæ (prætorium intelligentis) P. Leopard. jam correxit, Em. VIII. c. 1. Moeris: Πωλητήριον, 'Αττικῶς· πρατήριον, 'Ελληνικῶς. Non tamen Athenis forum rerum venalium πωλητήριον dicebatur. Miror quod scribit Herod. I. 153. οἱ Πέρσαι ἀγορῇσι οὐδὲν ἐώθασι χρῆσθαι, οὐδέ σφι ἐστὶ τὸ παράπαν ἀγορή: et verius opinor quod Xenophon tradidit Κυρ. Παιδ. p. 2, 36. illic a foro artium liberalium locus secernitur, ubi essent τὰ ὤνια et οἱ ἀγοραῖοι. In illud autem πρητήριον secundum Herod. σῖτος πολλὸς ἐφοίτα ἐκ τῆς 'Ασίης ἀληλεσμένος: comportabatur, recte Val-

la. Xenoph. p. 253, 39. ἴδειν καὶ ὁ κατὰ θάλατταν σῖτος φοιτᾷ. Andoc. p. 22, 17. οὐ μέλλει ἐκ Κύπρου σῖτος ἥξειν ἐνταῦθα. Valck.—Ἀγορή τε καὶ πρητήριον dixit Herodotus per figuram ipsi familiarem, quam ἓν διὰ δυοῖν vocant Grammatici: adjecto vocab. καὶ πρητήριον declaratur qualis intelligatur ἀγορὴ, scil. τῶν ὠνίων, τῶν πιπρασκομένων, forum rerum venalium. S.

Cap. XXIV. 1. μεγαλοφροσύνης εἵνεκα] Ubi montem sua quidem opinione perfossum scribit Aristides πρὸς τὴν τοῦ βασιλέως μᾶλλον ἐπιθυμίαν ἢ χρείαν, in Themist. T. III. p. 297. Scholiasta MS. hunc designavit Herodoti locum: ἐπιθυμίαν μᾶλλον ἢ χρείαν εἶπεν, ὅτι ἠδύνατο ταῖς τριήρεσι τὸν Ἄθω περιπλεῦσαι, καὶ οὕτως ἐλθεῖν· νῦν δὲ ὀρύξας (ὤρυξε) τὸν Ἄθω καθάπερ ἐπιθυμίαν πληρῶν· τοῦτο δὲ παρὰ Ἡροδότου ὠφέληται· λέγει γὰρ ὅτι διὰ μεγαλοφροσύνην τοῦτο ὁ Ξέρξης ἐποίησεν, οὐ διὰ χρείαν. Valck.

4. μηδένα πόνον λαβόντας] Ita-ne nullo negotio, in tanta navium multitudine? Rei difficultate perpensa Cl. Corn. de Pauw μηδένα πόρον λαχόντας, nullum transitum nactos, fingebat; cui nihil rescribo. Verba conparate sunt accipienda. Labor erat tot naves per isthmi jugum trahere, multo major fossam tam laxam et altam deprimere. Si Dionysii Siculi milites uno die locum planum, luto cœnoque plenum, latitudine stadiorum viginti, egregie stiparunt, et triremes per eum octoginta traxerunt, apud Polyæn. V. 2, 6. quid ab inmani Persarum numero exspectari non potuit? Hesychius διειρύσαι explicat hoc ex loco διαστῆσαι, διελκύσαι: quod Gronovius, præclare in his occupatus, perspexit. Tali in re διελκύσαι τὰ σκάφη Diodor. lib. IV. 56. XV. 50. Polybius διϊσθμίζειν et ὑπερισθμίζειν lib. IV. 19. Pertinet huc Suidæ observatio in Ἰσθμὸς, ad quam nonnihil L. Küsterus offendit in Comici Thesmophor. v. 654. Mox ἐλαστρευμένας optime Eustath., quemadmodum II. 158. Wess.

4. τὸν ἰσθμὸν τὰς νέας διειρύσαι] Postremum, Hesychio redditum διελκύσαι, Gronovius recte Herodoto restituit; cui præter εἰρύσαι, trahere, et διειρύσαι, adhibentur verba ἀνειρύσαι (τὰς νέας, p. 545, 8, 16. (IX. 96, 15. et 97, 5.) vulgo ἀνελκύσαι τὰς ναῦς·) ἐξειρύσαι· ὑπεξειρύσαι· ἐπειρύσαι· κατειρύσαι· et παρειρύσαι. Res ipsa, cujus hic primum fit mentio, est illa aliunde nota, qua itineris minuendi causa remulco naves per Isthmorum juga transducebant: ut Herod. τὸν ἰσθμὸν τὰς νέας διειρύσαι: ναῦν διελκύσαι, Diodor. T. I. p. 300, 60. διαφέρειν τὸν ἰσθμὸν τὰς ἡμίσεας τῶν νεῶν dixit Thucyd. p. 511, 91. (VIII. 8.) ubi v. 73. legitur ὑπερενεγκόντες τὰς ναῦς τὸν ἰσθμὸν, ut alibi apud eumdem plus semel: vid. Duker. ad Thucyd. p. 241. (IV. 8.) Berkel. ad Steph. Byz. p. 8. sed in primis Wess. Obs. lib. I. c. 28. Illud novum, quod Annibalem fecisse narrat Livius XXV. 11. via, quæ in portum per mediam urbem ad mare erat transmissa, plaustris transvectæ sunt naves. Valck.—Facile adparet, ad τὸν ἰσθμὸν ex consequente διειρύσαι intelligendam διὰ præpositionem. S.

Cap. XXV. 1. παρεσκευάζετο δὲ καὶ ὅπλα] Med. et aliorum παρεσκευάζοντο habet exempla lib. II. 96. et 125. similis structuræ, et in Diodor. sæpe, lib. I. 93. (Scilicet illis in locis nomen plurale neutrius generis, præter consuetum morem, cum verbo plurali construitur; quod quidem et frequenter alias apud Nostrum reperitur. At h. l. ὅπλα non est nominativus casus: παρεσκευάζετο (activa notione) scil. Xerxes, paravit, confici jussit.) Ὅπλα sunt rudentes, τὰ κατὰ τὴν ναῦν σχοινία, Galeno in Hippocrat. de Art. p. 659. et Erotiano docentibus; et βύβλινα, non sirpea, uti

Valla, nec juncea; sed ex byblo sive papyro, quomodo c. 36. et Eustath. Perieg. v. 912. Wess.

7. πορθμηΐοισι] Non repudio πορθμηΐσι Arch. fortasse (etsi neglectius in linguæ Thesauris) unice verum. Nostro πορθμήϊα, trajectus, aut proprium inde nomen lib. IV. 12. 45. Callimacho, naulum, Fragm. CX. Πορθμεῖα tamen pontones in Diodori XIV. 74. Sicuti πορθμεὺς autem, ita nihil præfert πορθμηΐς nisi legitimum. Ceterum ἄλλον ἄλλῃ, uti schedæ, respicit εἶπον ἀλληλοισμένον c. 23. unde justissimum (lin. 8.) τὸν δὲ ἂν πλεῖστον, cui in tanta Codicum discordia principatum concessi. Reiskii conjectura eodem tendebat. Wess.

Cap. XXVI. 11. καὶ ἑτέρου οὐκ ἐλάσσονος ἢ Μαιάνδρου] Apposite Cl. Abreschius, οὐκ ἐλάσσονες ἢ Μαιάνδρου nimirum πηγαί. Pausanias (II. 10.) Corinth. p. 135. τὰ δέ οἱ, pæderoti herbæ, φύλλα ἐλάσσονα ἢ φηγοῦ, μείζονα δὲ ἐστὶ ἢ πρίνου. Longe gravius huic inflictum loco vulnus, si olim (lin. 13 seq.) ex Cl. Salmasii conjectura ad Solin. p. 580. seqq. ἐὰν Μαρσύης, ὃς καταῤῥάκτης ἐξ αὐτῆς τῆς ἄκρης τῶν Κελ. scriptum fuerit. Neque enim notum hic nomen fluvii Catarractæ: Marsyæ præterea fontem ex summo montis cacumine excurrentem magno strepitu aquarum cadere; quæ Curtii initio lib. III. verba. Sic fere Gronovius, Salmasiana utroque pollice premens. Fateor ultro plausibilia videri, de veritate licebit dubitare. Marsyam novit Herodotus lib. V. 118. qui cum Celænis præcipite cursu rueret, a civibus Καταῤῥάκτης justo titulo adpellari potuit: quo utique in negotio novi nihil, nihil insoliti, agnoscente ad Strabon. XII. p. 865. (p. 577. ed. Cas.) magno Viro. De fontibus in ipso foro, ἐξ αὐτῆς τῆς ἀγορῆς, res difficilior. Xenophontem Ἀναβ. I. p. 10. si audimus, scaturiebant illi ὑπὸ τῇ ἀκροπόλει, sub arce, propter magni Regis regiam, immo ἐκ τῶν βασιλείων. Non hic obliviscor decreti Salmasiani, τὰ βασίλεια, regiam, in montis vertice collocantis: cujusmodi nihil suavissimus scriptor, utrumque Xerxis opus, τὰ βασίλεια et ἀκρόπολιν, disertim secernens. Fluxa hinc et vaga ex Curtio περὶ τῆς ἄκρης τῶν Κελαινέων disputatio. Jam ad fontes Marsyæ regia cum fuerit, absonumne putabitur, forum ibidem aliquod admittere? Sed hinc abeo, magni Salmasii ingenium laudibus ferens. Wess.—Nil opus esse ut l. 12. cum Abreschio ἐλάσσονες pro ἐλάσσονος corrigatur, recte Schæferus ad Gregor. Dial. Attic. §. 39. observavit, ubi de pleonasmo voculæ ἢ post comparativum agitur. S.

15. Μαρσύεω ἀσκὸς] Xenophonti δέρμα, Æliano Var. XIII. 21. δορὰ, ubi Cel. Perizonius omnes reprehendit, qui Vallam secuti Marsyæ pellem utris forma suspensam voluerunt: ἀσκὸν ipsam esse pellem. Paria Hutchinson ad Xenophontem Ἀναβ. I. p. 11. Volens utrique eum τοῦ ἀσκοῦ usum largior: Vallam tuebitur Plato Euthyd. p. 285. D. εἴ μοι ἡ δορὰ μὴ εἰς ἀσκὸν τελευτήσει, ὥσπερ ἡ τοῦ Μαρσύου, ἀλλ' εἰς ἀρετήν: modo ne pellis mihi in utrem, sicuti Marsyæ, desinat, sed in virtutem. Wess.

14. ἐν τῇ καὶ —— Μαρσύεω ἀσκὸς ἐν τῇ πόλι ἀνακρέμαται] Qui vicina docte tractavit, Salmasium in Solin. dum sæpius ista describebat, his miror non fuisse offensum, ἐν τῇ —— ἐν τῇ πόλι. Voculis ἐν τῇ omissis, sequentia sic Perizon. interpretatur, etiam Sileni Marsyæ cutis in illa urbe suspensa est, ad Æliani Var. Hist. XIII. 21. Reprehendit ibi vir Celeb. Vallam, cui non sanequam absurde Marsyæ pellis in utrem dicitur formata: corpus quidem etiam hominis figurate vocatur θύλακος et ἀσκὸς, sed quod notum esse scribit Periz. vereor ut probari possit. Sequi-

tur, ut sæpe, Perizonium Hutchins. ad Xenoph. Κυρ. Ἀν. p. 11. Quid vero facient his Platonis in Euthyd. p. 285. D. εἴ μοι ἡ δορὰ μὴ εἰς ἀσκὸν τελευτήσει, ὥσπερ ἡ τοῦ Μαρσύου? Non Athenarum tantum acropolis, sed aliarum etiam urbium arces nonnunquam πόλεις vocantur: et hic nihil impediret, quo minus ἐν τῇ πόλι in hunc sensum acciperemus; nam Sileni pellis in arce fuit suspensa. Xenophonti Ἀναβ. I. p. 146, 6. aula Regis fuisse traditur Celænis ἐπὶ ταῖς πηγαῖς τοῦ Μαρσύου ποταμοῦ ὑπὸ τῇ ἀκροπόλει —— ἐνταῦθα λέγεται Ἀπόλλων ἐκδεῖραι Μαρσύαν νικήσας, —— καὶ τὸ δέρμα κρεμάσαι ἐν τῷ ἄντρῳ, ὅθεν αἱ πηγαί. Sed arcis apud Herod. mentio jam præcesserat; nam non dubito quin pro ἀγορῆς (lin. 13.) recte correxerit Salmas. ἄκρης: ut flumen Marsyas magno dicatur aquarum strepitu ἐξ αὐτῆς τῆς ἄκρης τῆς Κελαινέων ἀνατέλλων. Tum scripsisse Nostrum suspicor, ἐν τῇ (scil. ἄκρῃ, in qua arce) καὶ ὁ τοῦ Σιληνοῦ Μαρσύεω ἀσκὸς ἀνακρέμαται. Voce ἄκρης in ἀγορῆς depravata, nihil mirum si quis adscripserit ad hunc locum, ἐν τῇ πόλι. VALCK.

CAP. XXVII. 1. Πύθιος] Stephano in Πυθόπολις et Plutarcho Virt. Mulier. p. 262. Πυθῆς audit, Plinio H. Nat. XXXIII. 10. Pythius Bithynus, non bene: fuit enim Lydus domo, ditissimus quidem, sed pariter miserrimus. Plura Holstenius et Harduinus, et de aurea platano ac vite B. Brisson. Regn. Pers. I. 77. WESS.—Herodotum sequuti Pythium vocant Seneca, Tzetzes, Eustathius, Suidas. (Suid. in Ἀπαρτίαν.) Πυθίας dicitur in Schol. MSS. ad Aristidem; Πύθης Plutarcho de Virt. Mulier. p. 262, 263. et Polyæno VIII. 42. Non ille tantum ἐξείνισε τὴν βασιλέως στρατιὴν πᾶσαν ξενίοισι μεγίστοισι: sicut Ἀντιθείδης teste Diodoro XI. 56. κατὰ τὴν διάβασιν τοῦ Ξέρξου τὴν δύναμιν τῶν Περσῶν ἅπασαν εἱστιακώς: sed Lydus etiam Pythius, secundum Nostrum, Xerxis patrem Darium (lin. 8.) ἐδωρήσατο τῇ πλατανίστῳ· τῇ χρυσέῃ καὶ τῇ ἀμπέλῳ. De Xerxis loquens expeditione Aristid. in Panathen. p. 223. Εἰ δ', inquit, ἐπιθυμήσειε σκιᾶς, δένδρον ἦν αὐτῷ χρυσοῦν ἡ σκιά. Schol. MS. in Cod. clar. Pet. Burmanni Sec. λέγεται ὅτι πλάτανον εἶχε χρυσῆν ἐπὶ τοῦ ὀχήματος συσκιάζουσαν αὐτὸν, ὥς φησιν Ἡρόδοτος, ἣν παρέσχεν αὐτῷ Πυθίας, ὁ Λυδός. Neutrum tradit Herod., quem sequitur Tzetzes Chil. I. 925. De aurea vite et platano vid. præter Brisson. Celeberr. Wess. ad Diodor. (XIX. 48.) T. II. p. 354. VALCK.

CAP. XXVIII. 8. ἀργυρίου μὲν δύο χιλιάδας] Lineola vel prætermissa vel loco non suo posita peperit errorem in Edd. Eustathii ad Hom. Iliad. β'. p. 277, 31. (pag. 366. ed. Rom.) Pythius illic habuisse legitur ἀργυρίου μὲν τάλαντα δύο, χρυσοῦ δὲ στατήρων Δαρεικῶν μυριάδας τετρακοσίας ἐπιδεούσας ἑπτὰ χιλιάδων: ex Herod. Tzetzes memorat Chil. I. v. 927. δισχίλια μὲν τάλαντα ἀργύρου ἀπεργάστου: scripserat Eustath. ἀργυρίου μὲν ταλάντων δύο χιλιάδας. Quæ quidem essent intra μυριάδα, χιλιάδες literis vulgo designabantur infra notatis obliquo ductu: β'. sunt duo: β,. δύο χιλιάδες. Ex istis etiam scribendi compendiis plures hic illic remanserunt errores. Stater aureus, sive Δαρεικὸς, valebat ἀργυρᾶς δραχμὰς εἴκοσι, sex adeoque florenos: vid. I. Perizon. ad Æliani Var. I. 22. et IV. 27. Drachmæ 6000. talentum conficiebant Atticum. Athenis florente republica ducenta talenta pecunia censebatur maxima: ditissimus inter Athenienses Callias διακοσίων ταλάντων ἐτιμήσατο, teste Lysia Or. XIX. p. 349. (p. 649 seq. ed. Reisk.) Pythius Herodoti talenta habuit argenti duo millia; nummorum aureorum immensam summam. Tantum auri fecerat ex

aurifodinis; et metalla tanto studio coli voluit a servis, ut agrorum necessaria cultura negligeretur, testibus Plutarcho et Polyæno; prudentia tamen uxoris auri cupidissimum ab ista jam ante retraxerat insania, quam evenirent hic Herodoto narrata; ut adeo Xerxi dicere potuerit, (lin. 11.) αὐτῷ δέ μοι ἀπὸ ἀνδραπόδων τε καὶ γεωπέδων ἀρκίων ἐστὶ βίος: quæ verba sic scripta recuperabit ex Codicibus. vid. Dissert. Herodot. clar. Wess. p. 87. Valck.

11. ἀπὸ——γεωπέδων ἀρκίων ἐστὶ βίος] Laurentii atque ex agricolis ansam Porto aliisque dedit γεωπόνων refingendi. Suidæ Γεωπὸς, ὁ γεωργὸς, si γεωποὺς foret, vulgato aptius congrueret; modo ex ἀνδραπόδων numero eximi, quod ut fiat metuo, possent illi agricolæ et glebæ adscripti. Præstat ducibus MSS. uti, et γεωπέδων, utpote pristini scripturæ propius, amplecti. Γήπεδα sive γεώπεδα, Hesychio χωρία, κτήσεις, sive fundi; pariterque Harpocrationi ac Suidæ: ex his et mancipiis Pythio ἀρκίων βίος, victus uber: hoc enim accessorium schedæ postulant, depositumque antea fuit lib. I. 31. Wess. — Placuit diminutivum γεωπεδίων, in quod plerique codd. consentiunt. S.

Cap. XXIX. 12. ἀπαρτιλογίη] Est ἀπηρτισμένος καὶ πλήρης ἀριθμὸς, sive λόγος: hinc enotarunt Grammatici: vid. clar. Jo. noster Alberti ad Hesych. in voce. Sequentia, (l. 13.) κέκτησό τε αὐτὸς τάπερ αὐτὸς ἐκτήσαο, reddi debebant, et solus possideto, quæ tutemet tibi parasti. Notam verbi κτᾶσθαι vim exemplis adfirmarunt G. Raphel. ad Lucæ Ev. xii. 12. et I. I. Wetsten. ad Matth. x. 9. Euripidis ex Inone fragm. apud Stobæum p. 511. sic commode restitui poterit: Κέκτησο δ' ὀρθῶς ἄν ἔχῃς ἄνευ ψόγου, Καὶ σμικρὰ σώζων· (τοὔνδικον σέβειν πρέπει.) Μηδ' ὡς κακὸς ναύκληρος, εὖ πράξας ποτὲ, Ζητῶν τὰ πλεῖον' εἶτα πάντ' ἀπωλέσῃς. Versu secundo pro vulgatis, τοὔνηχ' ὂν σέβειν πρ. Grotius posuerat οὕνεκ' εὐσεβεῖ πρ. Valck.

Cap. XXX. 4. ἐς Κολοσσὰς, πόλιν μεγάλην] Xenoph. 'Αναβ. I. p. 10. εἰς Κολοσσὰς (Κολοσσὰς) πόλιν οἰκουμένην, εὐδαίμονα καὶ μεγάλην. Male ergo Codd. nonnulli μεγάλης titulum urbi negant. *Lycum*, (lin. 4.) in terræ voraginem semet mergentem et emergentem iterum, describit Strabo XII. p. 867. b. (p. 578. c. ed. Cas.) Wess.

[9. ἐς Κύδραρα πόλιν] Eamdem videtur urbem dicere quæ Κούραρα apud Strabonem lib. XII. p. 578. c. et XIV. 663. c. S.]

Cap. XXXI. 5. παρὰ Καλλάτηβον] Non debuerat Cl. Galeus, ex vitioso Arch. Καλλάτιον, reformare Καλλατίαν, urbem longissime in Thraciæ fines remotam. Stephani Καλάτιβος, πόλις Λιβύης, 'Ηρόδοτος ἑβδόμῃ, hinc descendit; sed pravatum, et Nostri præscripto, quod Ortelius perspexit, sanandum. Δημιουργοὺς, mellificantes, attigit etiam lib. IV. 194. Wess.

7. εὗρε πλατάνιστον, τὴν κάλλεος εἵνεκα, etc.] Velut ἐραστὴς, secundum Ælian. Var. II. 14. Xerxes ἐξῆψεν αὐτῆς κόσμον πολυτελῆ, στρεπτοῖς καὶ ψελλίοις τιμῶν τοὺς κλάδους, καὶ μελεδωνὸν αὐτῇ κατέλιπεν, ὥσπερ ἐρωμένῃ φύλακα καὶ φρουρόν: ubi notant Scheffer. et Kühn. Platanum dicitur Herodoti Xerxes (lin. 8.) μελεδωνῷ ἀθανάτῳ ἀνδρὶ ἐπιτρέψας. Ex Brissonio præsertim de Regn. Pers. I. p. 165. (conf. notata ad Diodor. I. p. 409. et ad Hesych. in 'Αθάνατοι:) notissima quidem illa cohors decem millium lectorum equitum; quos immortales, ἀθανάτους, cur vocaverint Persæ rationem pandit Herod. VII. 83. Sed ob eam ipsam rationem miror, unum ex istis, quem huic arbori servandæ custodem constituit Xerxes, hic ab Herodoto

dici ἀθάνατον ἄνδρα. Scripserat-ne fortasse μελεδωνῷ τῶν ἀθανάτων ἀνδρὶ ἐπιτρέψας? sic custodiendam demandasset uni ex Immortalium cohorte: unus ex istis vereor ut usquam Græcis dicatur ἀθάνατος. Themistio dicitur τὶς ἀθάνατος ἀριθμὸς ἀποθνησκόντων στρατιωτῶν, II. p. 36. c. Juxta Pausan. VI. p. 464. Polydamas in Perside κατὰ πρόκλησιν Περσῶν ἄνδρας τῶν καλουμένων ἀθανάτων ἀριθμὸν τρεῖς, ἀθρόους οἱ μονομαχήσαντας ἀπέκτεινεν: non utique scripsisset Pausanias Polydamanta Περσῶν τρεῖς ἀθανάτους ἄνδρας ἀποκτεῖναι. Valck.—Ἀθάνατον ἄνδρα hic dicere videtur, cui etiam nunc vivo successor est designatus, qui in mortui aut ab officio discedentis locum illico succedat: ita ut dici hactenus possit, numquam intermori qui officio, de quo agitur, fungatur. S.

8. δωρησάμενος κόσμῳ χρυσέῳ] Nimium Tzetzæ ad Lycophron. p. 142. καθ' Ἡρόδοτον ἐχρύσωσεν αὐτὴν διὰ τὸ κάλλος, decepti aurea platano c. 27. Idem Jo. Chrysostomi peccatum Homil. VII. in Ep. ad Colossens. p. 377. B. ubi felix memoria Montfauconium destituit. Cautior et copiosior Ælian. Var. II. 14. Μελεδωνὸν ἀθάνατον platani explicabit Noster c. 83. inferius. Wess.—Vide proxime ante notata. S.

Cap. XXXII. 4. Pro ἐπὶ γῆς αἴτησιν corrigit Bothius ἐπὶ τὴν αἴτησιν, scil. γῆς τε καὶ ὕδατος, quæ paulo ante memorantur. S.

6. οὐκ ἔπεμψαν Δαρείῳ] Adscisci poterit ἔδοσαν: alterutrum sane ex glossa est. Δοῦναι et πέμπειν hoc in genere variantur. Confer lib. IV. 127. et 131. (Vide Var. Lect. ed. S.) Cur autem Xerxes nullos Athenas et Spartam ad petendam aquam et terram ablegaverit, docetur c. 133. Wess.

Cap. XXXIII. 3. Μαδύτου] Absurde Valla atque Arch. Ἀβύδου. Madytus et Sestus, Chersonesi urbes, recte junguntur: immo vero hinc Madyti ad Hellespontum positio, quæ Cl. Cellario Geogr. Ant. lib. II. 15. p. 1311. quodammodo incertior, adparet, atque ex lib. IX. 119. Verius in eodem Valla cum Arch. et Vind. ἀκτὴ τρηχέα, (lin. 4.) ora salebrosa. Memini ἄκρας λεπτὰς τῆς ἠπείρου lib. VIII. 107.; neque infitiabor adeo, παχίην dici quoque posse. At tractui isti sollemne id cognomen ex Tzetze ad Lycophron. pag. 141. γεφυροῦν, ἐπέμφθησαν τὸν Ἑλλήσποντον περὶ τραχεῖαν ἀκτὴν λεγομένην, μεταξὺ Σηστοῦ καὶ Μαδύτου, non Ἀβύδου, ut vulgo. Wess.

7. ζῶντα πρὸς σανίδα προσδιεπασσάλευσαν] Infra IX. 119. Artaycten σανίδι προσπασσαλεύσαντες ἀνεκρέμασαν: id est πρὸς σανίδα πασσαλεύσαντες. Nostro loco πρὸς σανίδα διαπασσάλευσαν legisse videtur Eustath. ad Od. χ'. p. 780, 28., ubi ex Lexico veteri Σανὶς esse dicitur, ἐν ᾗ τοὺς κακούργους ἔδουν. Hesych. Σανὶς——τίθεται καὶ ἐπὶ τοῦ σταυροῦ: spectant ista locum Aristoph. Thesm. v. 937. In ejusdem Pluto legitur v. 944. πρὸς τὸ μέτωπον——Ὥσπερ κοτίνῳ προσπατταλεύσω τουτωΐ: ad frontem, (calceos) tanquam ad oleastrum, clavis affigam huic: Berglerus. Hegesippus in Adelphis apud Athen. VII. p. 290. B. πρὸς τὴν θύραν, Ἐστήξετ' ἀχανὴς προσπεπατταλευμένος, Ἄφωνος ἄχρις ἂν, etc. Ejecta voce Ἄφωνος, ex interpretamento voci ἀχανὴς olim adjecta, scribendum: Ἄχρις γ' ἂν αὐτὸν, etc. sic suus versui constabit modulus. Herodoti Artayctes, præter cetera flagitia, in Protesilai templo, (lin. 9.) ἀθέμιστα ἔρδεσκε. (ἐν τῷ ἀδύτῳ quippe γυναιξὶ μισγόμενος, IX. c. 115.) Vocem istis olim interjectam ἔργα recte Gronov. omisit: ἀθέμιστα mutari non debuit: VIII. cap. 143., μηδὲ ἀθέμιστα ἔρδειν παραίνεε: ubi ex Arch. enotatum, ἀθέμιστα ῥέζειν. Ad istam normam alibi scripsit ἀχάριστα παθήματα,

et δῆμον συνοίκημα ἀχαριτώτατον: hoc enim ex MSS. præbet Galeus in p. 431, 37. (VII. 156, 18.) Valck.

9. ἀθέμιστα ἔρδεσκε] Sive ἔργα addas, seu demas, parum referet. Ἀθέμιστα ἔργα ἔπρασσον Lucian. Dea Syr. c. 12., ἀθεμίστια ἔργα μηδομένους Manetho II. 301. Noster lib. VIII. 143. μηδὲ — ἀθέμιστα ἔρδειν παραίνεε. In præcedentibus (lin. 8.) πρὸς σανίδα διαπασσάλευσαν ex Pass. et Eustath. adsumi poterat. Vide lib. IX. 119. Wess.

Cap. XXXIV. [2. τὴν μὲν λευκολίνου, etc.] Τὴν μὲν —— τὴν δ' ἑτέρην, scil. γέφυραν, nomen in verbo ἐγεφύρουν latens. Cæterum conf. c. 25, 2 seq. S.]

Cap. XXXV. 1. τὸν Ἑλλήσποντον ἐκέλευσε τριηκοσίας ἐπικέσθαι μάστιγι πληγὰς] Persæ institutum et mens Scriptoris in propatulo; structura inplicatior. Gronovius ἐπικέσθαι legisse videtur, opinione haud probabili: (at nihil ad h. l. notavit Gronov. in versione autem cum Valla posuit infligi, quod et ipse Wess. recte tenuit:) tolerabilius ἐπιθέσθαι Corn. de Pauw, cui, si per Codd. staret, accedere possem. Alii majora audent. Vulgatæ si sanitas constat, dicendum est, ἐφικέσθαι et καθικέσθαι eundem præstare usum. Plato Hipp. Major. p. 292. A. ἂν τύχῃ βακτηρίαν ἔχων, ἂν μὴ ἐκφύγω φεύγων αὐτὸν, εὖ μάλα μου ἐφικέσθαι (nempe αὐτῇ) πειράσεται. Sophocles Œd. Tyr. v. 819. διπλοῦς κέντρους μου καθίκετο. In quibus diversior ordo et junctura quidem, hic accommodanda verbo, sub dictione latenti, μαστιγῶσαι τὸν Ἑλλήσποντον, uti c. 54. et VIII. 109. Atque eum in modum Abreschius. Conmode, hæc dum meditor, in mentem redit Homericum Iliad. E'. 748. Ἥρη δὲ μάστιγι θοῶς ἐπεμαίετ' ἄρ' ἵππους, quo utantur volentes. Wess. — Suo sic more scripsit Herod. pro ἐπὶ τὸν Ἑλλήσποντον ἐκέλευσε τριηκοσίας ἱέσθαι μάστιγι πληγάς. Hac opinor ratione collocata vir doctus non censuisset tentanda. Insanum utrumque facinus, quo fertur iratus Xerxes in mare sæviisse flagellis et compedes demisisse, quod Herodotum sequuti plurimi commemorant, Brissonio partim citati de Regn. Pers. lib. III. pag. 420., illud equidem a Græcis confictum suspicor cum Th. Stanleio ad Æschyli Pers. v. 752., cujus locum adhibuit ill. Ez. Spanhem. ad Julian. p. 195. De mari pontibus strato Æschylus est intelligendus, ut ejus ætate fabula nondum vulgo fuisse videatur recepta: de filio Darius apud Æschyl. Ὅστις Ἑλλήσποντον ἱρὸν, δοῦλον ὥς, δεσμώμασιν Ἤλπισε σχήσειν —— καὶ, πέδαις σφυρηλάτοις Περιβαλὼν, πολλὴν κέλευθον ἤνυσεν πολλῷ στρατῷ. Ira regis ob pontem vi tempestatis disjectum, atque isthæc Æschyli Athenis decantata, facilem fabulæ fingendæ ingeniis Atticis præbuerunt ansam: vid. Diogenis Laërt. Procem. §. 9. Istius ævi Persica monumenta si ad nos usque pervenissent, forsan intelligeremus (quod, altera tantum audita parte, et quid nostra ætate eveniat cogitantibus nobis certe licet suspicari) mendaces multa de Persis falsa nobis Græcos tradidisse, suasque semper res amplificasse. Dion Chrys. Or. XI. pag. 191. D. Ἀνδρὸς, inquit, ἤκουσα Μήδου λέγοντος, ὅτι οὐδὲν ὁμολογοῦσιν οἱ Πέρσαι τῶν παρὰ τοῖς Ἕλλησι· κ. τ. λ. Valck. — Cæterum conf. cap. 54 sub fin. et VIII. 109, 17. S.

3. ἤδη δὲ ἤκουσα ὡς καὶ στιγέας] Quod Noster auditione tantum accepisse se testatur, sanequam absurdissimum, illud vix aliis commemoratur. De Xerxe Juvenal. Sat. X. 182. Ipsùm compedibus qui vinxerat Ennosigæum: Mitius id sane, quod nòn et stigmate dignum Credidit: ubi Herodotea dedit Grangæus ut vulgantur; in quibus στιγέας ex Med. bene scripsit Gronov.,

quod ex Arch. etiam obtulerat Galeus, pro μαστιγίας: sed nec qui flagellis cæderent μαστιγίαι, verum dici potuerunt μαστισταὶ, quod ex Alex. Cod. recipiendum in lib. IV. Maccab. ix. 11. Lexicographis æque ignotum ac Herodoteum Στιγεύς. Valck. — Præclare στιγίας ex MSS. Galeus et Gronovius. Conf. Juvenal. Sat. X. 182. ac Plutarch. de Ira p. 455. d. Wess.

6. Ὦ πικρὸν ὕδωρ, δεσπότης, etc.] Media καὶ ἁλμυρὸν, ut supervacua, schedis desiderantibus, exterminavi. Migrarant in hanc viciniam ex proxime sequente καὶ ἁλμυρῷ ποταμῷ aut Homereo ἐπιπλεῖν ἁλμυρὸν ὕδωρ, Odyss. ί. 227. similibusve. Wess. — Quæ in mare dicta voluit a flagellantibus Herodoti Xerxes, illa supra modum admiratur Hermogenes pag. 403. Σχεδὸν δι' ὅλου τοῦ λόγου ἡδονὰς ἐργαζόμενος ἐν τοῖς εἰς τὸν Ἑλλήσποντον ὑπὸ Ξέρξου πραχθεῖσιν, ὑπερεβάλετο τῇ ἡδονῇ καὶ τῇ γλυκύτητι: tum, descriptis Herodoteis, Ἐνταῦθα, ait, πρὸς τὸ ὕδωρ, ὡς αἴσθησίν τινα ἔχον καὶ προαίρεσιν, διαλεγόμενον ποιήσας τὸν Ξέρξην, ὑπερέβαλεν ἡδονῇ. Prostant illic Herodotea ut in Editis: postrema tamen rectius hoc modo scripta: σοὶ δὲ κατὰ δίκην ἄρα οὐδεὶς ἀνθρώπων θύει, ὡς ἐόντι δολερῷ τε καὶ ἁλμυρῷ ποταμῷ: in his lectio firmatur Med. et καὶ recte omittitur. Valck.

Cap. XXXVI. 2. τὰς δὲ ἄλλοι ἀρχιτέκτονες ἐζεύγνυσαν] Quando nihil adest, quo τὰς commode possit referri, voculam cum Reiskio suspicor excidisse: fortasse scribi poterit: τὰς δὲ (ἀκτὰς) ἄλλοι ἀρχιτέκτονες ἐζεύγνυσαν. Erat enim cap. 33. ἀκτὴ τρηχέα ἐς θάλασσαν κατήκουσα Ἀβύδῳ καταντίον: et cap. 34., ἐς ταύτην τὴν ἀκτὴν ἐξ Ἀβύδου ὁρμεώμενοι ἐγεφύρουν τοῖσι προσέκειτο. Hinc vocem γεφύρας plerique cum Valla forte censebunt subaudiendam. Valck. — Superius, cap. 34, 2. ad τὴν μὲν, et τὴν δὲ ἑτέρην, ex præcedente verbo ἐγεφύρουν in promtu erat nomen substantivum γέφυραν intelligere. At hoc loco alia ratio est. Quamvis dictionem ζευγνύναι γέφυραν frequentet Herodotus, ut IV. 85, 2. 88, 12. 97, 11, 12. 118, 4. etc. non idcirco ad τάσδε omitti nomen γεφύρας commode admodum potuerat. Quo magis speciosa erat Reiskii sententia, intercidisse vocab. νέας, ἀκτὰς aut γεφύρας. Verum tamen, quemadmodum paullo ante, ubi τῇ ζεύξι dixit Herodotus, quilibet lector τῇ ζεύξι τῶν γεφυρέων intelligebat, sic et hic fortasse haud ita magno incommodo prætermitti nomen γεφύρας potuit, utpote legentium animis præsens, et a quolibet ultro subaudiendum. Aliam expediendi hujus loci rationem *Dav. Schulz* Vir clar. in Animadverss. ad Herodoti Hist. Bellor. Pers. iniit. Primora hujus capitis verba, οἱ μὲν ταῦτα ἐποίεον, ad ipsa illa quæ initio cap. 34. leguntur et ad priorum pontium architectos referens, interpretatur Illos pontes isti fecerunt, hos alii architecti; adjecta hac observatione: "Facilis esset mutatio τοῦ ταῦτα in "ταύτας, at non necessaria; neutrum "in talibus usitatissimum pro ceteris "generibus. Τὰς δὲ (γεφύρας, nam de "duplici ponte sermo) tamen respondet "huic ταῦτα." — Sic ille; cui Valla præiverat, eumdem locum ita reddens: Et illos quidem pontes fecerunt ii quibus hæc ingrata merces proposita erat: at alii architecti, qui alios fecerunt, hoc modo junxerunt. Latina Gronovii, quæ Wess. etiam tenuit, obscuriora sunt, Græcis nimis anxie insistentia: Et quidem ista fecerunt ii quibus hic ingratus honor propositus erat. At alii architecti illos junxerunt. Equidem cum Larchero, οἱ μὲν ταῦτα ἐποίεον, etc. de his accepi quorum munus fuit exsequi sæva Regis mandata conf. c. 39, 15 seqq. S.

3. Πεντηκοντέρους καὶ τριήρ. etc.] Quæ sequuntur, non intellecta, descripserunt Brisson. de Regn. Pers. III. p. 434., et Stanlei. in Æsch. Pers. v. 71. Latine vertit atque explicuit Dion. Petav. ad Themist. pag. 451 seq., partim attigerunt Casaub. aliique: supersunt et in his nonnulla lucis indiga. Valck.—Mihi quoque in pontium descriptione, quæ proxime subjicitur, multa obscura esse profiteor: quibus quum nihil certæ lucis valeam adfundere, ancipiti disputatione non multum detinebo Lectores, satis habens aliorum maxime super hoc loco sententias Virorum doctorum referre. S.

5. ὑπὸ δὲ τὴν ἑτέρην τεσσαρεσκ. καὶ τριηκ.] Magna Codicibus gratia harum restitutione vocum: erat enim ἀναπόδοτος minimeque consequens narratio. Duo pinguntur pontes, quorum alteri, Euxino Ponto obverso, CCCLX. naves substratæ; alteri, qui Ægæum mare spectabat, CCCXIV. Quæ postrema si deficiant, luxa et manca oratio. Vidit defectum atque ex Vallæ Latinis prudenter sarsit Cl. Pavius; animadvertit eundem Cl. D. Petavius ad Themistii Or. X. p. 451., in instauratione nimius: sic namque, ὑπὸ δὲ τὴν πρὸς τοῦ Αἰγαίου ἑξήκοντα καὶ τριηκοσίας, vel uno verbo τοσαύτας: neque enim rationem esse cur tanto plures in altero ponte fuerint. Speciose profecto; quam tamen speciem schedæ respuunt, pontiumque ordo et series navium: namque prioris pontis naves stabant transversæ, hinc plures: posterioris directæ et propterea pauciores. Pet. Bertius de Aggerib. et Pontib. cap. 3. idem Xerxis opus adgressus fuit, sed levi brachio. Wess.

7. ἵνα ἀνακωχεύῃ τὸν τόνον] Videlicet ὁ ῥόος. Valla dederat, ut stabiliret funes armamentorum, rectius veriusque contentionem ac firmitatem rudentum. Fluctus enim propellebat naves istas, quæ impulsæ funium contentionem augebant. Ἀνακωχεύειν proprie est inhibere, ac navem reprimere: hinc μεταληπτικῶς Valla interpretatur stabilire, quod Petavius et Pavius perspexerunt. Statim (lin. 8.) ἀγκύρας κατῆκαν, indole sermonis postulante, reposui; mutato, quod tolerari potuisse miror, κατῆκεν. Scripsissem quoque (lin. 8.) τῆς μὲν πρὸς τοῦ Πόντου cum Petavio, eo quod subinde sequitur τῆς δὲ ἑτέρης: ex utroque enim ponte anchoras demiserunt. Sed MSS. aliter. Gronovii Latina reliqui, etsi pro mea opinione minime bona. Wess.

[3—10. *Gronovii* versio hæc erat: Quinquaginta remorum naves triremesque trecentas sexaginta Euxinum versus Pontum composuere: item ab altero latere trecentas quatuordecim, Ponto quidem transversas, Hellesponto autem secundum fluxum, ut laxa esset fluitatio intentionis armamentorum. Quibus compositis, prægrandes ancoras demiserunt, partim ab latere contra Pontum, ventorum caussa qui intrinsecus exspirant: etc. *Reiskius* ad hunc locum nihil adnotavit, nisi quod pro ἀνακωχεύῃ lin. 7. ἀνακωχεύωσι maluerit. "ἀνακω-"χεύῃ si ferretur, inquit, debet referri ad "γέφυρα ἑκάστη." *Larcheri* Gallica versio a Latina Gronovii nihil fere discedit: "Ils attachèrent ensemble CCCLX. vaisseaux de cinquante rames, et des trirèmes; et de l'autre côté CCCXIV. Les premiers présentoient le flanc au Pont-Euxin; et les autres, du côté de l'Hellèspont, répondoient au courant de l'eau, afin de tenir les cordages encore plus tendus." etc. Tum vero in Notis, primum, miratur idem doctus Interpres, quo pacto Wesselingius in altero ponte idcirco plures fuisse naves dixerit, quoniam transversæ steterint. Sic enim multo paucioribus fuisse opus: statuendum potius, eo loci latiori spatio patuis-

se fretum, eoque longiore opus fuisse ponte. Deinde, postquam de obscuritate conquestus est, quæ *Rennelli*, illustris Viri, interpretationem hujus loci (in Geographical System of Herodotus, p. 31.) premit, proponit conjecturam, cui quidem ipse non magnopere confidit: constructos fortasse hos pontes esse ea anni tempestate, qua constanter a meridie flabant venti; indé necesse quidem fuisse, ut naves ab illa parte secundum aquæ cursum starent, istas autem ab altera parte, quæ Pontum spectabant, transversas locari potuisse. Quod si nostra de conjectura statuas, non Πόντου, sed πόρου h. l. scripsisse Herodotum; (conf. infra, lin. 20.) duo ista, quæ memorat, ἐπικαρσίας stetisse naves, et stetisse Ἑλλησπόντου κατὰ ῥόον, non ita fuerint intelligenda, ut prius ad unum ex pontibus, posterius ad alterum spectet; sed utrumque ad utrumque pontem pertinebit. Utriusque pontis naves ita locatæ erant, ut respectu trajectus (respectu lineæ rectæ ab una ora ad alteram ductæ) transversæ starent; sed rectæ, secundum aquæ in Hellesponto cursum. Superest, ut, quæ ad eumdem difficiliorem Nostri locum a *Schulzio*, Viro docto, adnotata sunt, his subjiciam. S.]

4—7. ὑπὸ μὲν τὴν, etc.] Sub alterum pontem, Ponto Euxino obversum, trecentas et sexaginta, scil. συνθέντες: sub alterum, qui Ægæum mare spectabat, trecentas et quatuordecim. Sequentia videmus ab aliis minus recte explicata, quorum omitti possunt interpretationes, his positis. Τοῦ μὲν Πόντου——κατὰ ῥόον, est quasi παρενθήκη, quæ directionem navium junctarum signare debet. Erant autem collocatæ, non tanquam transmittentes Hellespontum, sed tanquam invehentes, rectæ, secundum fluxum Hellesponti, i. e. τοῦ Ἑλλησπόντου κατὰ ῥόον, et τοῦ Πόντου ἐπικαρσίας, (ἐπικάρσιαι puto scribere voluerat Vir doctus.) quoad Pontum transversæ sive obliquæ. Ἵνα ἀνακωχεύῃ cet. non referas ad hanc parenthesin, sed ad superiora ὑπὸ μὲν τὴν, etc. ut stabiliret, fulciret funes (τὸν τόνον) armamentorum pontium, quæ inniterentur navibus sive ipsis fluctibus; nam paulum refert, ῥόος subintellexeris post ἀνακωχεύῃ, an τοῦτο, opus istud junctarum navium. In condendis prioribus pontibus quum nihil simile factum esset, facile est intelligere, cur tam celeriter a fluctibus destructum sit opus. Nam per Hellespontum tam latum quo tandem pacto funes tantopere intendi potuissent, ne in medio saltem demissæ aquam attingerent? Dav. Schulz.—At hoc ipsum mirum quodammodo poterat videri, quod in iterata etiam pontium horum constructione funibus ab una ora in alteram tensis imponere transversas trabes, quæ transitum præbebant, maluerint, quamvalidis tignis ab unaquaque nave in proximam aut proximas porrectis, apteque inter se connexis firmatisque. Nempe amplius tribuerunt robustorum rudentium firmitati, qui simul ad cedendum, quod opus foret, impetui fluminis aptiores, quam tigna essent.— Hæc cum superioribus, ad istorum pontium structuram pertinentibus, ita a me perscripta, jamque prelo erant commissa; quum, cuncta denuo relegens, intellexisse mihi visus sum, nihil opus fuisse conjectura illa, qua pro τοῦ μὲν Πόντου ἐπικαρσίας, lin. 6. τοῦ μὲν πόρου ἐπικ. legendum suspicatus eram. Eodem enim res redit. Hellespontus veluti fluvius consideratur, cujus cursus cum australi ora Ponti Euxini angulum fere rectum format. Igitur, quæ naves secundum Hellesponti cursum rectæ stabant, eædem commode dici potuerunt respectu Ponti oblique sive e transverso locatæ fuisse: neque illæ, ut Larcherus fingebat, latera ob-

versa Ponto habebant, sed proræ earum dem Pontum spectabant. S.

10. τῆς δὲ ἑτέρης] Fuit quum scribere vellem τὰς δὲ ἑτέρης: nam minus placebat Wesselingii mutatio præcedentis τὰς μὲν in τῆς μέν. Nunc intelligo, vulgatam lectionem negligentiæ cuidam Scriptoris tribuendam esse, atque retinendam; aut, si qua corrigere volueris, ponendum esse τὰς δὲ τῆς ἑτέρης: articulus enim ante ἑτέρης abesse nequit. Τῆς δὲ si nobiscum admittas, τὰς δὲ tamen quasi subintelliges, quod respondeat priori τὰς μέν. De utroque ponte, unde anchoræ demittebantur, sermonem esse vides. Dav. Schulz.

11. διέκπλοον δὲ ὑπόφαυσιν, etc.] Petavii his pontibus inpensa opera latuit (Gronovio) Cel. viro: hinc illa ejus notatio. Probat ipse separationem ὑπὸ φαῦσιν, sub lumen: tentat deinde ὑπὸ φλύσιν, uti videre est. Jungo ego, Aldi et scriptorum ductum sequens. Ὑπόφαυσις fenestræ, lucem admittentis, notionem habet apud Interpretes Ezech. c. XLI. 16. Hinc pro hiatu et patente transitu; par διαυγίας ratio, quæ ab lucis transitu, spiraculum et foramen, quo fumus ex casis evolvitur, in Diodori XVII. 82., et διαυγίου, in vasculorum aperturis et spiraminibus apud Heronem Spirit. p. 163. Itaque διέκπλοος ὑπόφαυσις, transitus idem; ἀραίωμα Luciano Ver. Hist. II. 2., sive interceptum spatium et vacuum, per quod ὑποφαίνεται, adparetque lux, ut Petavius. Reiskio, ὑπόφαυσιν probanti, διέκπλοος adjectivi loco est. Mox (lin. 12.) Petavius scite, καὶ τριηρέων τριχοῦ: namque series ipsæ tam πεντηκοντέρους quam τριήρεας habebant, et utrasque proinde interruptas esse oportuit. Wess.—Non ego διέκπλοον pro adjectivo nomine accipiam, sed pro substantivo, per adpositionem, quam Grammatici vocant, alteri junctum: fenestram, aperturam reliquerunt, quæ esset διέκπλους, id est, quæ inserviret διέκπλῳ, quæ minoribus navigiis transitum præberet. Inter καὶ et τριχοῦ (lin. 12.) in promtu erat suspicio intercidisse nomen τριήρεων: (conf. Var. Lect. ed. S.) nec tamen illo adjecto opus utique fuisse intelligo, et e contextu rejectum istud adsumentum velim. Alternis junctæ erant triremes et naves longæ sive penteconteri: tribus in locis inter duas triremes aberat penteconterus; et spatium, qua transirent minora navigia, vacuum relictum erat. Particula καὶ ante τριχοῦ similem quamdam vim habere potest, qualem passim alibi observavimus: scil. ut significet, non uno in loco, sed pluribus, et quidem tribus in locis. conf. Var. Lect. (ed. S.) I. 99, 7. S.

15. στρεβλοῦντες ὄνοισι ξυλίνοισι] Egregia huic loco medela ex Med. et aliis. Ὄνοι sunt axes; ὀνίσκοι axiculi, suculæ, sive machinæ tractorii generis. Galenus Gloss. Hippocrat. Ὀνεύεσθαι, ἤγουν δι' ὄνων ἐπιστροφῆς τείνειν. Ὄνοι γὰρ καὶ ὀνίσκοι, οἱ ἄξονες: et pluribus ad Hippocrat. de Fractur. p. 551. Adde Eustachium in Erotianum, p. 82. (pag. 275. ed. Franz.) et Gronovium. Wess.

17. παχύτης μὲν ἦν αὐτὴ] Sic debuit. Nimium Petavii ὢν παχύτης μὲν ἦν αὐτὴ, et Reiskii ἡ αὐτή. Wess.—Immo recte Reiskius. Conf. Var. Lect. (ed. S.) S.

19. τοῦ τάλαντον] Τῶν τάλαντον Editor Genev. inprudenter: transitus in distributivis numeri est. Unde vero Tzetzes acceperit τριτάλαντον τῷ βάρει, Chil. I. v. 599. ipse dixerit. Wess.

[21. κατύπερθε τῶν ὅπλων τοῦ τόνου] Series naturalis verborum, κατύπερθε τοῦ τόνου τῶν ὅπλων: id est, κατύπερθε τῶν ὅπλων ἐντεταμένων. Quod sequitur (lin. 22.) αὖτις ἐπεζεύγνυον, obscure *Valla* reddidit, rursus desuper innexerunt: *Gronov.* tum ibi rursus superjunxerunt, quod tenuit Wess. Planius *Larcher*,

sed dubito an ex mente Scriptoris, "on posa dessus des planches bien jointes les unes avec les autres." S.]

24. κατανάξαντες δὲ καὶ τὴν γῆν] Hesychius Καταναξαντες, ἀνάξαντες, εἰς τοὐπίσω ἀναχωρήσαντες: forte, quæ Abreschii suspicio, νάξαντες, εἰς τοὔπισω ἀναχωρήσαντες, ut conplanandi significationem, quæ hujus est loci, et τοῦ κατανάγειν junxerit. H. Stephanus Thes. T. IV. pag. 1157. horum inmemor, κατανάγω Conporto. Affertur enim κατανάξαντες γῆν pro Conportantes injicientesque terram. Est ex κατανάσσω. In Josepho Bell. Jud. I. 21, 7. νάγμα, terra stipata: πύργος ναστὸς, ibid. V. 4, 3. solida et bene conpacta, sive νεναγμένος, quomodo MSS. Antiq. XV. 9, 6. verissime. Porro φραγμὸν, sepem hinc atque hinc prætensam, Tzetzes χειραγωγοὺς καὶ κλείσματα, Arrianus 'Αναβ. V. 7. κλίμακας, ubi excellenter Gronovius, adpellant. 'Υπερορῶντα non muto, rarum quidem tali usu, sed proprio et vetere. Wess.—παρείρυσαν ἔνθεν καὶ ἔνθεν, secundum utrumque latus *duxerunt* septum. De verbo εἰρύσαι vide Wess. ad VII. 24, 4. S.

Cap. XXXVII. [2. οἷ τε χυτοὶ] Huc spectare videtur glossa apud Suidam: Χυτόν· χῶμα: et apud Hesych. Χυτόν· χωστὸν, καὶ τὸ χῶμα. Altera pars scholii, quod est apud utrumque, pertinet ad II. 69, 6. Quod χυτὸν (non χυτὸς aut χυτοὶ) scribitur apud hos Lexicographos, id fortasse ex vetustioris cujuspiam Grammatici observatione ductum, quæ hujusmodi fuerit: Χυτὸν λέγει 'Ηρόδοτος τὸ χωστὸν καὶ τὸ χῶμα. S.]

8. οὔτ' ἐπινεφέλων ἐόντων] Aristoteles Problem. XXIV. Sect. 17. juvat Codicum scripturam, rogitans, Διὰ τί τῆς αἰθρίας μᾶλλον ψῦχος γίνεται, ἢ ἐπινεφέλων ὄντων. Per autem mira solis hæc obscurati descriptio; talis profecto, ut veram eclipsis caussam aut exploratam non habuerit Herodotus, aut tragice circumscripserit. Quid enim ὁ ἥλιος ἐκλιπὼν τὴν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἕδρην? Sed verum hunc solis fuisse defectum negant plerique sideralis scientiæ professores, Seth. Calvisius Chronol. Ann. 3470., D. Petavius Doctr. Temp. lib. X. 25. H. Dodwellus Annal. Thucyd. pag. 47. Wess.

9. ἀντὶ ἡμέρης τε νὺξ ἐγένετο] Supra, I. cap. 103., νὺξ ἡ ἡμέρη ἐγένετο. Cap. 74. συνήνεικε ὥστε—τὴν ἡμέρην ἐξαπίνης νύκτα γενέσθαι. Primus istam defectionem solis, quæ Astyage regnante facta est, prædixisse fertur Milesius Thales, juxta Herod. et Ciceron. de Div. I. 49. Causam solis obscurati dudum ante naturalem Græcis jam tradiderat Palamedes, teste Philostr. pag. 709. Hic apud Herod. ὁ ἥλιος—ἀφανὴς ἦν, οὔτε ἐπινεφέλων ἐόντων, αἰθρίης τε παμάλιστα: sicut apud Livium XXXVIII. 4. cœlo sereno interdiu obscurata lux est, quum Luna sub orbem solis subisset. οὔτ' ἐπινεφέλων ἐόντων correctum ex Med. Τὰ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ξυννέφελα ὄντα dixit Thucyd. pag. 529, 99. (lib. VIII. c. 42.) Xerxi solis obscuratio, ut vulgo imperitorum, videbatur esse portentum. Insigne Pindari carmen apud Dionys. Halicarn. II. pag. 273. emendavit Scaliger in Propert. p. 239. Rei causas cognovisse sæpe profuit Imperatoribus, ne velut prodigio divinitus facto militum animi terrerentur; Quinctilian. Inst. Or. I. c. x. p. 114. Græcis, non Persis, hoc ostento mala portendi cur crediderint, certe dixerint Magi, Noster enarrat; in quibus 'Ελλήνων προδέκτορα (lin. 13.) bene cepit Palmer. In Aristidis Themistoclem T. III. p. 297. Schol. MS: ἐρχομένου τοῦ βασιλέως ἐπὶ τὴν 'Ελλάδα, καὶ γενομένου περὶ τὸν 'Ελλήσποντον, ἔκλειψις ἐγένετο ἡλίου καὶ ἀνατολῆς· (lege ἐξ ἀνατολῆς·) εἶτα ὡς ἠρώ-

τησιν ὁ βασιλεὺς τοὺς μάντιας, τί σημαίνοι τοῦτο, ἀπώλειαν εἰπεῖν τῶν Ἑλληνικῶν πόλεων. τοὐναντίον δὲ ἦν· ἐσήμαινε γὰρ αὐτῷ τὴν ἧτταν, διότι ἀπὸ ἀνατολῶν ἐξέλιπεν ὁ ἥλιος· εἶγε καὶ ἀπὸ ἀνατολῶν ἤρχετο ὁ Ξέρξης. Valck.

13. Ἑλλήνων προδέκτορα] Præsidem vertunt, Nob. Palmerio jure inprobante. Ex προδείκνυμι venit προδέκτωρ, præmonstrator malorum, et vates quidam. Magi φάσματος mirabilis interpretes respondent, solem, si quid præter consuetum patiatur, Græcis portendere et præsagire; lunam, suæ nationi; cujus illi conjectus quas habuerint rationes, unde indagabimus? Ob oracula, conjicit Palmerius Exercit. pag. 31., quæ Delphis, Delo, Claro et aliis Græciæ urbibus sub Apollinis, qui sol est, nomine pandebantur. Sane non erat, cur Ph. a Turre erroris dicam Nostro inpingeret, Monum. Vet. Ant. p. 175. Coluerint enim Persæ Solem, ut venerati fuerunt; defectus ejus ex magorum disciplina damnosus aliis potuit haberi. Sed ille προδέκτορα præsidem censuit contra verum. Wess.

14. ἐποιέετο τὴν ἔλασιν] In hoc genere simplex mavult. Vide III. 4. VII. 6. et cap. 106. πρότερον ταύτης τῆς ἐλάσιος. Xenoph. consimiliter Κυρ. παιδ. VIII. p. 217. d. e. Amplector itaque. Wess.

Cap. XXXVIII. 4. τὸ σοὶ μὲν ἐλαφρὸν, — ἐμοὶ δὲ μέγα] Initio poëmatis Theognis: Εὐχομένῳ μοι κλῦθι, κακὰς δ' ἀπὸ κῆρας ἄλαλκε· Σοὶ μὲν τοῦτο, θεὰ, σμικρὸν, ἐμοὶ δὲ μέγα. Propius ad Nostri structuram Andocides in exordio Orat. de Myster. δέομαι ὑμῶν δίκαια, καὶ ὑμῖν γε ῥᾴδια χαρίζεσθαι, καὶ ἐμοὶ ἄξια πολλοῦ τυχεῖν παρ' ὑμῶν. Valck.

12. παράλυσον τῆς στρατιῆς] Στρατηΐης mallem. Prave in Plutarch. Virt. Mul. pag. 263. a. Pythes seu Pythius χάριν ᾐτήσατο παρὰ τοῦ βασιλέως—ἵνα παρεῖναι τῇ στρατιᾷ, καὶ καταλιπεῖν αὐτῷ γηροβοσκεῖν. Scripserat παρεῖναι τῆς στρατείας. Unius vacationem petens, de eodem Pythio, Seneca lib. III. Ir. c. 17. Hoc, nisi erro, occupavit Mos. Solanus ad Plut. Alcibiad. Wess.—Στρατηΐης et hic scribendum, ut in simillima narratione de Œobazo, a militia vacationem uni filiorum petente IV. 84. στρατηΐης ἀπολελύσθαι. Apud Plutarch. T. II. p. 263. b. Pythes χάριν ᾐτήσατο παρὰ τοῦ βασιλέως, πλειόνων αὐτῷ παίδων ὄντων, ἵνα παρεῖναι τῇ στρατιᾷ, καὶ καταλιπεῖν αὐτῷ γηροβοσκεῖν. Interpres quod sensus postulabat expressit, ut unus eorum immunitate militiæ donaretur: scripserat, ut puto, Plutarch. ἵνα παρεῖναι (sive potius ἀφεῖναι vel ἀφιέναι) τῆς στρατείας. Sic passim loqui solebant. Ulpian. in Demosth. pag. 22, 15. νόμοι ἦσαν ἀφίεσθαί τινας τῆς στρατείας, ὥστε πομπεύειν εἰς τὰ Διονύσια. Leges istas respicit Diodor. Sic. IV. 5. fin. Lycurgo memorantur contr. Leocr. p. 152, 33. οἱ ἀφιέμενοι τοῦ στρατεύεσθαι ἕνεκα τοῦ βουλεύεσθαι· ὑπὲρ τῆν τῆς πόλεως. Ἀφεῖναι τῆς στρατείας, Herodoto dicitur παραλῦσαι τῆς στρατηΐης: ut VI. 94. Mardonium Darius παραλύει τῆς στρατηγίης. Quæ Porto Herodotea dicitur locutio, aliquem præfectura amovere, est et Thucydidea et aliorum. Thucyd. VII. cap. 16., τὸν μὲν Νικίαν οὐ παρέλυσαν τῆς ἀρχῆς. vid. Duker. et Suid. in Παραλῦσαι. Valck—στρατηΐης recepi cum Schæf. et Borh. Suspectum στρατιῆς cum superioribus editis tenent quidem scripti, quod sciam, omnes. Conf. Adnot. et Var. Lect. (ed. S.) ad III. 3, 16. S.

Cap. XXXIX. 6. ἐν τοῖσι ὠσὶ τῶν ἀνθρώπων, etc.] Paulo hæc aliter scripta sic Stobæus excitat Gesneri pag. 173, 34. Ὡς ἐν τοῖσι ὠσὶ τῶν ἀνθρώπων οἰκέει ὁ θυμὸς, χρηστὰ μὲν ἀκούσας τέρψιος ἐμπιμπλῆσι τὸ σῶμα· ὑπεναντία δὲ τουτέοισι

ἀκούσας ἀναδαίνει: ex quibus Herodoto restituerem τοισίωσι ἀκούσας: reliqua vulgatis sunt deteriora. Sensum obscurioris dicti conatus est eruere Stephano citatus Erasmus in Adag. Animus habitat in auribus. Valck.

8. ὑπεναντία δὲ τοισίωσι] Stobæus, ut sæpe, Ionum characterem servavit; nec pravum ejusdem ἀναδαίνει, quamquam vulgato haud prius, sicuti lib. III. 127. adscriptum. Homerus Iliad. ι. 550. ὅς τε καὶ ἄλλων Οἰδάνει ἐν στήθεσσι νόον. Dicti Herodotei interiorem sententiam Camerarius Problem. Cent. I. 9. vestigavit. Wess.

14. τὴν ψυχὴν ζημιώσεαι] Hoc ego Codicum lectioni a Galeo et Steph. enotatæ non postponerem: in Matth. xvi. 36. nonnulla dedit Wetsten.; ad eamdem rationem ætate scribebant Herodoti. Thucydides (III. 40.) pag. 192, 62, μεγάλα ζημιώσεται: ubi ζημιωθήσεται, natum ex interpretamento, præbent Codices. οὕτε τι ζημιωθέντας dixit Xenoph. Œcon. p. 491, 35. Jussit Xerxes (lin. 17.) natu maximum filiorum Pythii μέσον διαταμεῖν· διαταμόντας δὲ, etc. Plutarch. T. II. pag. 263. b. ὁ Ξέρξης ὑπ᾿ ὀργῆς τοῦτον μόνον, ὃν ἐξῃτήσατο, σφάξας καὶ διατεμὼν, ἐκέλευσε τὸν στρατὸν διελθεῖν· τοὺς δὲ ἄλλους ἐπηγάγετο, καὶ πάντες ἀπώλοντο κατὰ τὰς μάχας. Secundum Senecam, de Ira III. 17. quem pater elegerat, Xerxes in duas partes distractum ab utroque viæ latere posuit, et hac victima lustravit exercitum. Senecæ locum adhibuerunt Wess. ad Herod. p. 320. (ad IV. 84, 6.) et Brisson. Regn. Pers. lib. III. p. 357. Valck.

19. καὶ ταύτῃ διεξιέναι τὸν στρατόν.] In partes duas distractum ab utroque viæ latere posuit, et hac victima lustravit exercitum, Romani moris non ignarus Seneca. De Peleo, qui Acasti uxorem dissecuerat, Apollodorus Bibl. III. 12, 7. καὶ διελὼν τὰ μέλη διήγαγε δι᾿ αὐτῆς τὸν στρατόν. In fœderum sanctione multa hujusmodi apud ill. Grotium in Matth. c. xxvi. 28. Wess.

Cap. XL. 3. στρατὸς παντοίων ἐθνέων] Vocem σύμμικτος exterminavi, minime ob ἀναμὶξ necessariam. Recte c. 55. ὁ σύμμικτος στρατὸς παντοίων ἐθνέων, unde in hanc viciniam conmigravit. Wess.— Aberat a Med. vox σύμμικτος. Si abessent aliis Codicibus voces οὐ διακεκριμένοι, (lin. 4.) has ad ἀναμὶξ suspicarer olim adjectas. Ἀναμὶξ Hesychio redditur ἀναμεμιγμένως: vox Sophocli, Thucydidi, Xenophonti, ter adhibita Herodoto. Valck.

9. Νισαῖοι καλεύμενοι] Quæ hic ὀρθογραφία, eadem lib. III. 106. plurimisque aliorum in locis. Hinc dubium atque anceps, Nisæi-ne an Nesæi hi equi. Docte Valesius ad Ammian. lib. XXIII. 6. de his sacroque Jovis curru et B. Brisson. Regn. Pers. I. 122. et III. 29. Wess.

Cap. XLI. 2. ἐκ τοῦ ἅρματος ἐς ἁρμάμαξαν] Clara utriusque vehiculi distinctio, etiam in Xenophonte Κύρπαιδ. VI. p. 162. b. et 168. b. (et alibi,) tum Ἀναβ. I. pag. 247. c. *Harmamaxa* carpenti genus et mollissimæ vectationis erat, mulieribus quam maribus acconmodatius. Essedum Laurentii inprobat Schefferus, neque geminum plane fuit, Rei Vehic. lib. II. 27. p. 217., quem adi et doctos Curtii interpretes III. 3, 23. Wess.

11. καὶ μῆλα, οἱ ἄγχιστα, etc.] Mala Persica ex auro imis adfixa hastis gestabant, ἐπὶ τῶν στυράκων μῆλα χρυσᾶ ἔχοντες, Athenæus XII. p. 514. c. Hinc illi Μηλοφόροι, non alii ac αἰχμοφόροι, hastati, qui Persarum nobilissimi post regis vehiculum incedebant: nam quorum in hastis extimis mala punica aurea, ῥοιαὶ χρυσέαι, his locus erat ante decem Nisæos equos, spiculaque in hu-

mum versus inflexa: cum hastati Μηλοφόροι hastas κατὰ νόμον, uti mos ferebat, erectas ostenderent et vibrarent. Hæc plana. Wess.

Cap. XLII. 4. ἐς Καρίνην] Pro Med. et aliorum Κάρνην docte Gronov. consistit: magis, meo quidem judicio, adposita Carine, seu Carene potius, quippe Mysiæ et Atarnensium urbi proxima apud Plin. Hist. Nat. lib. V. 30. Accedit Stephani Καρήνη, πόλις Μυσίας, Ἡρόδοτος ἑβδόμῃ, hanc Nostri indicantis. Malui præterea (lin. 5.) Ἀτραμύττιον ob Eustathii adsensum et Thucydidis in primis lib. V. 1., ubi Schol. et Dukerus. Wess.

Cap. XLIII. 3. ἐπέλιπε τὸ ῥέεθρον] Nilus, cujus aqua stato tempore minuebatur, ἀπολείπων τὸ ῥέεθρον, lib. II. 19. patronus vulgato esse posset, nisi potior Codicum auctoritas, frequentioreque usu firmata c. 21, 58. et 125. foret. Utique nihil urget, ut ὁ ἀπέλιπε sive ἐπέλιπε—γινόμενον contra tabulas pingatur. Wess.—τὸ ῥέεθρον intellige κατὰ τὸ ῥέεθρον, ut II. 19, 10. S.

7. τῇ Ἀθηναίῃ τῇ Ἰλιάδι ἔθυσε] Palladi Iliacæ Alexander quoque Magnus, Ilium delatus, sacra fecit, Arriano I. 11. et Diodoro XVII. 18. testibus. Wess.

Ibid. ἔθυσε βοῦς χιλίας· χοὰς δὲ, etc.] Dum Xerxes Minervæ Iliadi chiliombe faciebat sacra, heroibus libabant Magi, χοὰς οἱ Μάγοι τοῖσι Ἥρωσι ἐχέαντο, id est, ἐνήγισαν. Sumptuosum Xerxis sacrificium, ἡ ἀπὸ χιλίων βοῶν θυσία, secundum Eustath. dicebatur Χιλιόμβη. Valck.

9. ἐς τὸ στρατόπεδον ἐνέπεσε] Terror Panicus noctu ἐς τὸ στρατόπεδον ἐνέπεσε, vel ἐπέπεσε: hoc, ut ex Med., placet Gronovio; illud, ut usitatius, viro docto in Miscell. Obs. III. p. 144. Valck. —Doluit Gronov. ἐνέπεσε Med. non receptum. Herodoto alia mens, qui lib. IV. 203. τοῖσι Πέρσῃσι—φόβος ἐνέπεσε: et VIII. 37. φόβος τοῖσι βαρβάροισι ἐνεπεπτώκεε: in quibus structura discrepans neminem morabitur, cum sit promiscua, ut bene vir doctus Miscell. Observ. T. III. pag. 144. S. Lucas, φόβος ἐπέπεσεν ἐπ' αὐτὸν, Evang. c. I. 12., ubi ἐνέπεσε Codex unus. Verior ejusdem Gronovii notatio, Γέργιθας Τευκρούς (lin. 12.) conjungens, quam consule. Wess.—Præter codicis sui auctoritatem, cui alii plures accedunt, provocavit Gronov. ad Herod. V. 122, 8. Ex Stephani Byz. præscripto Γεργιθίας exspectasses, aut Γεργιθίους: sed Γέργιθας utrobique tuentur Herodotei libri. S.

Cap. XLIV. 1. ἐν Ἀβύδῳ] Inutilem vocem μέσῃ, parens schedarum jussui, induxi. Cui enim ea bono? Reiskii non dispar opinatio. Wess.

2. προεπεποίητο γὰρ—αὐτῷ ταύτῃ προεξέδρη] Ἐξέδρη corrigebat Reisk. uti Arch. et Vind. Jam quoniam αὐτοῦ ταύτῃ haud infrequens, idem huic restituendum loco putavit Abreschius, Dilucid. Thucyd. p. 403. Ego vero nihil hic innovo. Wess.—— Suspicabatur clar. Abresch. Diluc. Thucyd. p. 403., legi commode posse αὐτοῦ ταύτῃ: quomodo sæpe loquitur Noster; sed hic vicina requirere videntur pronomen αὐτῷ, Stobæo quoque lectum p. 535. Προεξέδρη Xerxi ab Abydenis parata prima sedes fuisse videtur, quæ in exedra præ reliquis emineret: θρόνον ὑψηλὸν dixi t Tzetz. Chil. I. v. 937. Ἐξέδρα quid fuerit, post Budæum docuit H. Steph. in Thes. Ling. Gr. I. p. 1084. Quæ velut incerti Scriptoris excitat is e Suida, verba sunt Diogenis Laërt. IV. 19. quibuscum conferri possunt Dio Chrys. pag. 288. D. et Harpocrat. in voc. Αἰσχας. Valck.—In vocab. προεξέδρη (ut

in verbis περιοικτίζεσθαι et περικατῆσθαι) alia vis est præpositionis περὶ atque in verbo περιπεπτωκότα. S.

Cap. XLV. 4. μετὰ δὲ τοῦτο ἐδάκρυσε] Specie alienam, revera suam conditionem deplorasse videtur, (Valerio Max. IX. cap. 13. ext. 1.) opum magnitudine, quam altiori animi sensu felicior: videri enim voluit Xerxes lacrymans, quod tanta hominum multitudo intra centum annos esset obitura. Hæc et seqq. paucis expressit Tzetzes Chil. I. v. 940. etc. Herodoteum autem Xerxis et Artabani colloquium ob sententiarum personis congruam magnitudinem miratur Hermogenes pag. 509. Πλείονι τῷ μεγέθει πολλαχοῦ κέχρηται, ὡς ἔν τε ἄλλοις, καὶ ἐν τῇ ἑβδόμῃ τῶν Ἱστοριῶν κατὰ τοὺς Ξέρξου πρὸς Ἀρτάβαζον, κἀκείνου πρὸς Ξέρξην περὶ τῶν ἀνθρωπίνων πραγμάτων λόγους. Facilis ipsi fuit Hermogeni lapsus in Persico nomine; qualis fuisse videtur et Philostrati de Vit. Soph. II. 5, 4. Valck.

Cap. XLVI. 3. οὗτος ὠ'νὴρ] Absque Codicum auxilio reponi potuerat vocula, quam oratio interrupta poscebat usitatissimam: Οὗτος ἂν ὠ'νὴρ φρασθεὶς Ξ. λ. Olim lectam ista monstrant Stobæi pag. 535, 46. οὗτος οὖν ἀνὴρ φρ. Valck. —At nec interrupta admodum oratio; et facile h. l. caremus illa particula, quam nec alioquin in tali verborum constructione adhibere Herodotus adsuevit. S.

5. ἐργάσαο] Loco quidem indicato Gesneri editio Stobæi ἐργάσαιο præbet: sed p. 612, 26. ἔργα σὰ, τὸ, etc. quæ minime contemnenda lectio, si robur accepit a Codd., sincera poterit videri: ὡς πολὺ ἀλλήλων κεχωρισμένα ἔργα σὰ, τὸ νῦν τε καὶ ὀλίγῳ πρότερον. Valck.

7. Ἐσῆλθέ γάρ με λογισάμενον] Verum hoc, et lib. III. 42. VI. 125. obvium. Plutarch. Consol. p. 109. b. Τὸν Ἠλίσιον εἰσελθεῖν, ὅπερ ἴσως κἂν ἄλλον εἰσῆλθε. Sæpe Euripides, monitore Valckenario ad Phœniss. v. 1379., sæpe alii. Lacrymas stolidi regis Epist. 7. lib. III. Plinius addidit. Leniter Valer. Max. IX. 13. Extern. 1. Qui mihi specie alienam, revera suam conditionem deplorasse videtur: opum magnitudine, quam altiore animi sensu felicior. Merebantur hæ lacrymæ acriorem censuram. Wess.

Ibid. Ἐσῆλθε γάρ με λογ. κατοικτῖραι] Scribendum, ut legit Stobæus, ἐσῆλθε γάρ μι λ. κ.; alterum quidem in talibus etiam adhibetur, sed junctum dativo, quem casum exhibent optimi quoque Codices in Herodot. I. 30. ἵμερος ἐπείρεσθαί μοι ἐπῆλθε. Pausan. VIII. p. 634., οὐκ ἐπῆλθεν ἐρέσθαι μοι. In Isocratis Panathen. scribendum p. 244. a. νῦν δ' οὐδὲν ἐπέρχεταί μοι τοιοῦτο, ut p. 252. c. Demosth. p. 100, 39. etc. Sed eam in rem satis erit legisse Hemsterh. ad Luciani Prometh. p. 26. Ἐπῆλθέ με dicatur, an μοὶ, nihil interest: prius tamen et apud alios frequentius occurrit et apud Herod. III. 42. τὸν δὲ ὡς ἐσῆλθε θεῖον εἶναι τὸ πρῆγμα. VI. 125. ἰδόντα τὸν Κροῖσον γέλως ἐσῆλθε. I. 116. τὸν Ἀστυάγεα ἐσῆλθεν ἀνάγνωσις αὐτοῦ. Valck.

14. αἵ τε γὰρ συμφοραὶ προσπίπτουσαι] Συμπίπτουσαι est apud Stobæum pag. 536, 3. atque ita, ni fallor, scripserat etiam Herodotus: vid. p. 57, 36. (I. 139, 1.) p. 298, 35. (V. 35, 6.) etc. Thucyd. III. c. 60., καταννοῦντες, —— ὡς ἀστάθμητον τὸ τῆς ξυμφορᾶς ᾧ τινί ποτ' ἂν καὶ ἀναξίῳ ξυμπέσοι: et p. 278, 85. Valck.—Nec vero idcirco spernendum h. l. vulgatum. conf. Var. Lect. (ed. S.) S.

15. καὶ αἱ νοῦσοι συνταράσσουσαι] Pæne arripio Vind. et Stobæi συμφοραὶ προσπίπτουσαι, καὶ αἱ νοῦσοι, συνταράσσουσι, quod Valla expressit. Wess. — Qui hoc probant, hi juncta intelligunt συνταράσσουσι, καὶ ποιοῦσι. At καὶ particula hic non copulativam vim habet, sed

intensivam, idemque fere ac καί τοι valet: καὶ βραχὺν ἐόντα, quamvis (quamlibet) sit brevis. S.

16. οὕτω ὁ μὲν θάνατος, etc.] Ubi in luctu atque miseriis mortem ærumnarum requiem vocat Sallustius, Catil. cap. 50. ibi Herodotea ista et similia veterum dicta collegit Jos. Wasseus p. 160. Valck. — Laudavit hoc Artabani effatum, conpendio verborum usus, Choricius Or. in Procopium Gazæum c. 24. Vide vero Eustathii illud ad Poëtam p. 411. (p. 311. ed. Bas.) Εἰ δὲ τὰ Ἡροδότου ἀντίγραφα ἀσφαλῶς ἔχει κατὰ τὴν διὰ τοῦ ο μικροῦ γραφὴν τῆς ζόης ἐν τῷ, ὁ θάνατος, μοχθηρᾶς οὔσης τῆς ζόης, αἱρετώτερος τῷ ἀνθρώπῳ γίγνεται: et mirare doctissimi hominis hæsitationem ob vocem tantopere Herodoto adamatam, et toties repetitam. Quæ mutavit, vitio memoriæ accepta fero. Wess.

18. γλυκὺν γεύσας τὸν αἰῶνα] Laurentii dulce gustans sæculum postulat γευσάμενος. Meliora Porti Latina, dulci gustu vitam adspergens. Equidem, ni scripti Codices et Plutarchus in edito acquiescerent, Stobæi πλέξας τὸν αἰῶνα, ævum agens, non abjicerem. Commode Euphorion, Ὦ ζεῦ, τί πού ἡμῖν δεῦ; χρόνον τοῦ ζῆν βραχὺν πλέκειν ἀλύπως τοῦτον ἡμᾶς οὐκ ἐᾷς, in Stob. Serm. XCVI. pag. 528. Simillimum διαπλέκειν τὸν βίον apud Nostrum lib. V. 90, 6. Criminatur deum Persa, jucundam transigentem vitam, sed generi humano invidentem, at absurdissime, ne quid gravius excidat. Repete ad lib. I. 32. præscripta. Wess. — Non modo ob Codicum consensum, sed etiam per se multo probabilior mihi scriptura γεύσας videtur. Taceo quod pro ea sententia, quam Stobæi lectioni Vir doctissimus tribuit, πλέκων scriptum oportuerit, non πλέξας. S.

Ibid. γλυκὺν γεύσας τὸν αἰῶνα] Quo sit sensu capiendum verbo Wess. indicavit, Diss. Herod. pag. 194. Prava interpretatio decepit eruditum scriptorem des Essais de Crit. p. 200. Plutarchus in fine libelli quo docet Ὅτι οὐδὲ ζῆν ἔστιν ἡδέως κατ' Ἐπίκουρον, p. 1106. F. sic adhibuit Herodotea, ut eorum sensum simul pandat: Σοφώτερος Ἡροδότος, εἰπὼν, ὡς ὁ θεὸς γλυκὺν γεύσας τὸν αἰῶνα φθονερὸς ἐν αὐτῷ ὢν φαίνεται, καὶ μάλιστα τοῖς εὐδαιμονεῖν δοκοῦσιν, οἷς δέλεάρ ἐστι λύπης τὸ ἡδὺ γευομένοις ὧν στερήσονται. Hinc etiam manifesta constans est differentia Γεύειν inter et Γεύεσθαι: qui sibi videntur fortunati miseri mortales, γεύονται, leviter gustant, ὧν στερήσονται, ea quibus mox privabuntur: qui brevi jucunditatis sensu calamitates humanas temperat, sive qui vitam jucundam mortalibus miseris maligne præbet primis velut labris gustandam, Herodoto dicitur γλυκὺν γεύσας τὸν αἰῶνα. Γεῦσαι semper significat gustum dare, eximie ei vendendæ: vid. Eubuli fragm. apud Athen. I. p. 28. F. et Casaub. pag. 66. Firmus Cæsariens. Epist. 27., γεύσας ἡμᾶς Ἀττικοῦ μέλιτος. Jamblich. Vit. Pyth. p. 16. γεῦσαι βουλόμενος τῆς καλλονῆς τοὺς πατριώτας. Polyæn. p. 10. in MS., οἴνου τοὺς πολεμίους γεύων. Venuste Silenus ad Ulyssen in Eurip. Cycl. v. 150. γεῦμα τὴν ὠνὴν καλεῖ, gustus emptorem allicit. Philostr. de Vit. Soph. p. 557. F. ἱκανὰ ταῦτά που δηλῶσαι τὸν ἄνδρα, καθάπερ τὴν ἀνθοσμίαν τὸ γεῦμα. Idem de Vit. Apoll. VI. c. 12. μήτε γεῦμα παρέχειν μήτε δεῖγμα. Eubulus in Adelphis dixit βαδίζειν εἰς τὰ γεύματα, apud Athen. XI. p. 499. Valck.

Cap. XLVII. 12. ἱρίων τοι δύο] Pati equidem intermixtam ea in sede voculam non nequeo, hac lege, ut mox in exilium abeat: et abest a tribus Codd. optimo jure. De Mediceo silentium admiror. Wess. — Vide Var. Lect. (ed. S.) S.

Cap. XLIX. 8. φερέγγυοι ἔσται διασῶσαι] Talia fere Æschyli vii. c. Theb. v. 402. προστατεῖν φερέγγυος, et v. 455. φερέγγυον φρόνημα, h. e. ἱκανὸν φρουρεῖν τὴν πατρίδα. Junge v. 476. et 803. Quæ tamen omnia de hominibus. Vide supra lib. V. 30. et Criticos ad Sophoclis Elect. v. 948. In sequentibus (ibid.) Arch. voluisse videtur καί τοι εἰκὸς ἵνα κῃ, sicuti μάλιστά κῃ, et similia. Wess.

10. παρ' ἣν δὴ κομίζειν] Dabunt forte Codices κομίσαι, quod legisse videtur Stobæus p. 364, 11. Galeo memorata pejor est lectio Arch. (Vide Var. Lect. ed. S.) Ex proximis, οὔκων δὴ ἐόντων τοι λιμένων ὑποδεξίων, in Lexica receptum Ὑποδέξιος λιμὴν, pro portu navium capace. Intelliguntur hic certe λιμένες δυνάμενοι δέξασθαι τὸ ναυτικόν: quales forte dici possent ὑποδέξιμοι, id est εὔθετοι εἰς τὸ δέξασθαι. Talia sunt in usu plurima: ξύλα ναυπηγήσιμα· ναυκληρήσιμοι στέγαι· ἁλώσιμον τεῖχος: quodque propius accederet, καταλήψιμος Antiphontis p. 129, 4. Classis Atheniensium in Siciliam profectura, ut in portus facilius reciperetur, in tres partes fuit a tribus ducibus distracta, teste Thucyd. VI. 42. τρία μέρη νείμαντες ἐν ἑκάστῳ ἐκλήρωσαν, ἵνα μήτε ἅμα πλέοντες ἀπορῶσιν ὕδατος καὶ λιμένων: sic ista mihi videntur omnino restituenda, admissa Vallæ lectione Hudsono laudata. Cum iis quæ sequuntur apud Herod. (lin. 14. γῆ δὲ πολεμίη, etc.) comparandus est Æsch. Pers. v. 749. Αὐτὴ γὰρ ἡ γῆ ξύμμαχος κείνοις πέλει. Valck.

14. εἰ ἐθέλει τοι μηδὲν, etc.] Vallam redarguit G. Arnaldus, εἰ ἐθέλει si vult vertentem; debuisse enim, si poterit, Animadv. Critic. c. 30. Sed Herodoto Græcisque aliis θέλει et ἐθέλει sæpe numero redundat, poniturque de rebus inanimatis. (et infinitivo verbi junctum, vim illi tribuit futuri temporis.) Nilus lib. II. 11. εἰ ὦν ἐθελήσει ἐκτρέψαι τὸ ῥέεθρον, si alveum suum convertet; tum lib. I. 109. εἰ δὲ θελήσει —— ἐς τὴν θυγατέρα ταύτην ἀναβῆναι ἡ τυραννίς. Negligo cetera, a Raphelio ad Act. Apost. c. xi. 12. conducta. Wess.

16. τὸ πρόσω αἰεὶ κλεπτόμενοι] Stobæi βλεπόμενοι displicet. Hesychio κλέπτεσθαι, præter alia, πορεύεσθαι, si nempe furtim fiat. Philo Jud. lib. I. Vit. Mos. p. 648. E. μάτι λανθάνειν τοὺς πολλοὺς πορευόμενον, μάλ' οἷα φιλεῖ, κλέπτοντα τὴν ὁδόν. Contra ea Synesius lib. II. Provid. p. 119. c. οἱ βάρβαροι δὲ, τὴν τι ἐξ ὁδοῦ ἐκκλέψαντες. Conf. Perizon. ad Æliani Var. III. 47. Sequens sententia (εὐπρηξίης γὰρ — εὐδημίη πληθώρη) plane Æschyleo respondet, τὸ μὲν εὖ πράττειν ἀκόρεστον ἔφυ πᾶσι βροτοῖς, Agam. v. 1340. Wess.

20. εἰ βουλευόμενος μὲν ἀῤῥωδέοι, —— ἐν δὲ τῷ ἔργῳ θρασὺς εἴη.] Hæc Jos. Wasseo censetur æmulatus Thucydides in verissima quidem, sed, ut ego judico, ab hac Artabani diversa sententia, lib. II. c. 40. ἀμαθία μὲν θράσος, λογισμὸς δὲ ὄκνον φέρει: quam tractavit Hemsterh. ad Lucian. p. 38. Herodoteum illud mea sententia Thucydidis expresserunt Archidamus et Hermocrates: ille lib. II. c. 11. χρὴ αἰεὶ, —— τῇ μὲν γνώμῃ θαρσαλέους στρατεύειν· τῷ δὲ ἔργῳ δεδιότας παρεσκευάσθαι: id est ἀῤῥωδέοντα βουλεύεσθαι, priusquam incipias. Civibus suis utilissimum fore censebat Syracusanus Hermocrates lib. VI. p. 401. (cap. 34. extr.) τὸ μὲν καταφρονεῖν τοὺς ἐπιόντας ἐν τῶν ἔργων τῇ ἀλκῇ δείκνυσθαι, τὸ δ' ἤδη τὰς μετὰ φόβου παρασκευὰς ἀσφαλεστάτας νομίσαντας ὡς ἐπικινδύνους πράσσειν. Similia dantur Demosthenis et Polybii. Valck.

21. ἐν δὲ τῷ ἔργῳ θρασὺς εἴη] Multa veteres his gemina. Satis unum erit Sallustianum: Priusquam incipias, consulto, ubi consulueris, mature facto

opus est: Catil. c. 1. ubi plena manu Wasse et Cortius, illisque prior Joach. Camerarius ad Aristotelis Ethic. Nicom. lib. VI. 9. Wess.

Cap. L. 8. μὴ τὸ βέβαιον ἀποδέξεις] Inconmodum erit μέντι, cui Gronov. locum dedit, ni μή τι cum Abreschio formetur. Vulgatum, munitum Codicum suffragio, stare potest. Idem Vir doctissimus post pauca (lin. 11.) scite, πῶς χωρῇ τὸ βέβαιον, qua processerit ratione. Tale Aristoph. Pac. v. 471. πῶς οὐ χωρεῖ τοὔργον; Lucian. Dial. Deor. XX. 15. ὅπως μὲν ταῦτα χωρήσει ἄδηλον, aliaque passim. Wess. — Optime habet τὸ βέβαιον, lin. 9. cui cave τὸ βεβ. præferas. In qualibet quæstione, quæ agitatur, multæ possunt esse opiniones σφαλεραί, fallaces et incertæ; una tantum vera et certa: atque hoc est τὸ βέβαιον, quod dicentem Xerxen facit Herodotus: idque ipsum lin. 11. repetitur. Jam ead. lin. quod in editis et scriptis, quoad novimus, cunctis legitur κῶς χρή, (non πῶς χρή, uti temere in nostra Var. Lect. (ed. S.) itemque in Notula contextui subjecta scriptum:) id quidem ferri non poterat, nisi κῶς h. l. idem ac ὡς vel ὅκως valere statueres; cujus usus particulæ illius aliud certum exemplum requirimus. Parum vero commodum Abreschii πῶς χωρῇ videri nobis debuit: non enim quæritur, quo pacto exiturum sit id quod βέβαιον est; nam, qui τὸ βέβαιον novit, is etiam novit quisnam futurus sit rei exitus. Taceo, quod pro ea sententia, quam vir doctus spectabat, πῶς χωρήσει oportuisset, non πῶς χωρῇ. Itaque ὅκως pro κῶς correxi; rectius forsan facturus, si consentientem librorum scripturam in contextu tenuissem, conjecturamque satis habuissem in Var. Lect. (ed. S.) proponere. S.

16. γνώμῃσι ἐχρέωντο ὁμοίῃσι καὶ σὺ] Ex Med. dedit hoc Gronov. pro τῇσι καὶ σύ. Insolentius illud, ὁμοίῃσι καὶ σύ, novator (sic Herodotum adpellare amat Valck.) fortasse posuerat pro ὁμοίῃσι τῇ σῇ. Ad istam rationem scribi potuit hujus Ed. p. 329, 69. (IV. 109. 1.) Βουδῖνοι οὐ τῇ αὐτῇ γλώσσῃ χρέωνται καὶ Γελωνοί, non eadem lingua utuntur atque Geloni; ubi hujus scribendi moris non recordabar: vid. Herod. Gronovii p. 410. 9. (VII. 95, 3.) Structuræ rarioris sectator Pausanias IV. p. 302. ἡ πεπερασμένη κατὰ ταὐτὰ ἐπικεχώρωτο, καὶ ἡ ἰλύς: pro τῇ ἰλύϊ: I. p. 101, 12. κατὰ ταὐτὰ οὗτος ἤχησε καὶ κιθάρα κρουσθεῖσα, id est ὁμοίως κιθάρᾳ κρουσθείσῃ, perinde atque cithara pulsata resonat, ut interpretatur G. Budæus in Comm. Ling. Gr. p. 483. Pausan. præterea p. 52. τὸ δ' ἐμοὶ φαίνεται παθόντας Σκῦρον ὑπὸ Ἀχιλλέως ἁλοῦσαν, οὐδὲν ὁμοίως καὶ ὅσοι λέγουσιν: quæ Kühnio tentata, bene ceperat Fr. Sylburg. in Præf. ad Lect. p. 932. Budæi observatis quædam adjecit Duker. ad Thucyd. p. 494, 71. Valck. — Sic vero sæpius Noster: VI. 21, 7. VII. 115, 8. etc. Conf. Adn. ad VII. 100, 10. S.

19. κινδύνους ἀναῤῥιπτέοντες] Ad hujus imitationem bis terve κίνδυνον ἀναῤῥιπτεῖν dixit Thucydides; ab his recentiores illud transumserunt: κίνδυνον μέγαν ῥίπτειν Euripidis est in Inone v. 24. sæpius ῥίπτειν in istum usum adhibentis. Lucian. T. I. p. 768. περὶ τῶν οὕτως μεγάλων οὐκ οἶμαι δεῖν παραβόλως ἀναῤῥιπτεῖν. Idem erat ἀποκυβεῦσαι περὶ τῶν ὅλων, et περὶ τῆς βασιλείας: quorum hoc Diodori Sic. illud est Polyæni; ἐκκυβεύειν καὶ παραβάλλεσθαι τοῖς ὅλοις, Polybii. Valck.

20. Quod ille apud Terent. Non fit sine periclo facinus magnum et commemorabile. Herodoti Xerxes, μεγάλα, inquit, πρήγματα μεγάλοισι κινδύνοισι ἐθέλει καταιρέεσθαι. Male vulgatur in his apud Stobæum καὶ αἱρεῖσθαι: bene

cepit Portus. Eurip. Suppl. v. 759. φόνῳ καθαιρεῦσθ', οὐ λόγῳ, τὰ πράγματα. Valck. — Ἐθέλει καταιρέεσθαι, Suscipi solent Laurentius; feliciter confici solent Portus, rectius opinor. Chariton lib. II. p. 37. τὰ μεγάλα τῶν πραγμάτων, ὦ γύναι, μεγάλαις ἐπινοίαις κατορθοῦται, fortasse hæc imitans. Paullo enim diversius abit Heliodori, a D'Orvillio haud neglectum, lib. IX. p. 448. τὰ μεγάλα τῶν πραγμάτων, μεγάλων δεῖται κατασκευῶν, hinc tamen propagatum. Wess. — Quum rarior ille usus verbi καθαιρεῖν (Ionice καταιρεῖν) haud satis mihi certus exploratusque visus esset, ex usitatiore ejusdem verbi notione dictionem, quæ in quæstione versatur, interpretatus sum. (confer, quod ad sententiam spectat, mox l. 21 seq. et c. 53, 9 seq.) Nec vero sperno doctissimorum Virorum interpretationem, peraptam sane et adcommodatam huic loco; quam præiverant etiam Guil. Budæus et Henr. Stephanus Thes. T. I. p. 198. A. B. Videtur utique Euripides, loco a Valck. citato, καταιρεῖσθαι τὰ πράγματα (nisi prorsus καθαιρεῖτ' ibi activa forma, non καθαιρεῦσθ' legendum) dixisse *conficere* negotia, res *peragere*. Tum apud Plutarchum in verbis ab H. Steph. citatis, καθαιρεῖν ἀγῶνα est *peragere*, (feliciter) *conficere* certamen. Idem Plutarch. de Cimone Atheniensi loquens (in ejus Vita c. 13. T. I. ed. Francof. p. 486. E.) ait, ἡμέρᾳ μιᾷ δύο καθῃρηκὼς ἀγωνίσματα, qui uno die duo peregit (feliciter confecit) certamina. Similiterque apud Herodotum nostrum, IX. 35, 6. ἀγῶνας τοὺς μεγίστους σφὶ συγκαταιρέει, significat operam suam eis contulit ad quinque certamina feliciter conficienda. S.

26. φερόμεθα πορευόμενοι] Dubites, utrum optes, hoccine an φερόμενοι πορευόμεθα, quod in bonæ notæ schedis. Nullum vero dubium, quin (lin. 27.) καὶ ἔθνος, τούτων (non τοῦτο) τὸν σῖτον ex Scriptoris calamo fluxerit. Viderunt turpem maculam Pavius, Abreschius, Reiskius. Wess.

27. γῆν καὶ ἔθνος, τοῦτον] Τούτων vel τούτου legisse Valla videtur: una tantum inserta litera scribendum censeo: τῶν ἂν κου ἐπιβέωμεν γῆν, καὶ ἔθνεος τούτου τὸν σῖτον ἕξομεν. Valck.

Cap. LI. 4. πλεῦνα λόγον ἐκτεῖναι] Sic μῆκος ἐκτεῖναι λόγου scripsit Æschylus; μείζον' ἐκτεῖναι λογόν, Sophocles. Valck.

7. ἐπὶ τοὺς πατέρας] Ex more, quo parentes, qui coloniam deduxerunt; liberi, in eam profecti. Justinus de Iliensibus et Romanis lib. XXXI. 8. Tantaque lætitia omnium fuit; quanta esse post longum tempus inter parentes et liberos solet. Indidem Themistocles, Ἄνδρες Ἴωνες, οὐ ποιέετε δίκαια ἐπὶ τοὺς πατέρας στρατευόμενοι, lib. VIII. 22. Vide Duker. ad Florum I. 3, 9. Wess.

14. ἐς θυμὸν ἂν βαλεῦ] Puto Vallam habuisse βαλεῦ, ὦ βασιλεῦ, quorsum Ald. et Arch. vergunt. Simile VIII. 68, 29. ὦ βασιλεῦ, καὶ τόδε ἐς θυμὸν βαλεῦ. Veteri dicto, (lin. 14 seq.) (cujus alia, verum culta figura, in Achabi regis responso I. Reg. c. XX. 11.) veritas, sicuti proverbiis consuevit, constat. Wess.

Cap. LII. 3. τῶν ἔχομεν γνῶμα μέγιστον] Non percepit verborum sententiam Valla, uti maximum ejus conmilitium manifestat; nam, μέγιστον στράτευμα legisse, injusta Galei suspicio est. Γνῶμα indicium documentumque, ab H. Stephano recte substitutum, exprimit. Sophocles Trachin. v. 599. ἔχοις ἂν γνῶμα μὴ πειρωμένη. Aretæus Cappadox Morb. Acut. I. 1. fin. τάδε μέντοι τῆς λύσιος τῆς νούσου γνώματα: hæc morbi dissipati argumenta. Ut vero (lin. 4.) τῷ σύ τι scribatur, caussa de-

fit. πρηγμάτων vocabulum in his reticeri, norunt omnes. Wess. — Pro τῶν σύ τι Reiskius τῷ σύ τι legi jusserat; redire enim ad γνῶμα, cui indicio tu ipse testis es. S.

Cap. LIII. 1. ἀποστείλας ἐς Σοῦσα] Justum probumque Diodori XIII. 96. καὶ Δίξιππον ἀπέλυσεν εἰς τὴν Ἑλλάδα: at hic ἀπολύσας Arch. et Vind. scholio debetur. Potuisset porro (lin. 4.) ὑμέας συνέλεξα sua in sede durare, ni scripti codices exterminassent. Placet Cel. Gronovii judicium. Wess.

8. ξυνὸν —— πᾶσι ἀγαθὸν σπεύδεται] Commodam H. Steph. adjecit interpretationem: sed quando σπεύδεσθαι vix alibi reperitur apud veteres, et nulla Codicum est in talibus auctoritas, mihi quidem placet Gronovii σπεύδετε: in hoc enim laboratis, quod sit omnibus commune bonum: sic isthac ætate scribebant. Eurip. Hec. v. 119. Ἦν δὲ τὸ μὲν σὸν σπεύδων ἀγαθόν. Phœn. 585. δύο κακὼ σπεύδεις. Troasin 955. Bacch. 911. Errat Barnes. in Suppl. v. 161. Herod. I. 206. παῦσαι σπεύδων τὰ σπεύδεις. Thucyd. p. 404. μανθάνετε κακὰ σπεύδοντες. Andocid. p. 20, 4. τὰ ἐναντία τῇ ἑαυτῶν ὠφελείᾳ σπεύδοντες. Soph. Elec. v. 253. τὸ σὸν σπεύδουσ' ἅμα καὶ τοὐμὸν αὐτῆς. Valck. — Equidem non video quid incommodi habeat passivum σπεύδεται scil. ἡμῖν, studetur a nobis, i. e. studemus, quærimus. Quin immo multo probabilius mihi videtur id dicentem Xerxen fecisse Herodotum, quam σπεύδετε, studetis. S.

13. τοὶ Περσίδα γῆν λελόγχασι] Hæc regis professio simillima miris veterum Theologorum opinionibus, angelos regna Dei jussu sortitos curare et tueri. Sic, præter Patrum alios, Michaël Glycas Ann. Part. I. p. 61. ed. Venet. ὁ προφήτης Δανιὴλ μέγα τι χρῆμα λέγει τοὺς ἀγγέλους εἶναι· προστάγματι δὲ Θεοῦ πᾶσαν τὴν κτίσιν διαλαχεῖν, καὶ τῶν ἐθνῶν ἐπιστατεῖν, καὶ τούτων τὸν μὲν τοὺς Πέρσας ἐφορᾷν, etc. Cujus sententiæ fundus in Daniel. c. x. 13. minime tamen firmus ex disputatione Cl. Jac. Ode, Comment. de Angel. Sect. viii. p. 785. Wess. — Deterior est lectio marg. Steph. Apud Thucyd. II. c. 74. Θεοὶ ὅσοι γῆν τὴν Πλαταιίδα ἔχετε: Dii qui hanc terram colitis: ut colere Latinis et habere, Græcis ἔχειν est in talibus usitatissimum: more loquitur Herodotus poëtarum. Theocrit. Eid. XVI. v. 83. Κοῦραι, ὦ σὺν ματρὶ πολυκλήρων Ἐφυραίων Εἴλαχας μέγα ἄστυ: ubi scribendum in Scholiis εἰλήχεναι. Eid. VII. 103. Πὰν, Ὁμόλας ἐρατὸν πέδον ὅστε (ὅσγε) λέλογχας. Hinc Λόγχας, τὰς μερίδας (sive τὰς λήξεις,) Ἴωνες λέγουσιν, Etymolog. p. 569, 34. Verbum illic legitur Λογχεῖν. Hesychio restituerunt viri docti: Εὐλογχεῖν, εὐμοιρεῖν. Μοιρολογχῆσαι scripsisse videtur Harpocrat. ex Antiphonte. Valck. — Suspicari licuerit, scripturam Πέρσιδα γῆν λελόγχ. ex scholio natam esse, pro ea quam margo Steph. cum aliis præfert, τοὶ Πέρσας λελογχ. S.

Cap. LIV. 1. παρασκευάζοντο non patior mutari. Wess.

4. μυρσίνῃσι στορνῦντες] Adleverat margini ed. Ald. viri docti manus στορεννῦντες, fortasse ob Strabonis τὰς ὁδοὺς στορεννῦντες lib. XIV. p. 956. c.; quo quidem, et Arch. μυρσίνῃ, facile carebimus. Geminum lib. VIII. 99. Isto autem de vias floribus odoratisque ramis consternendi more multa eruditi interpretes ad Matth. c. xxi. 8. Xerxes vero, phialam et aurea vasa in mare projiciens, exemplum Alexandro M. præbuit apud Diodor. XVII. 104. et Arrian. Ἀναβ. VI. 19. Wess. — Olim στορνῦντες edd. Equidem στορνύντες hoc tono scripsi cum Schæf. et nostris membr. F. Neutrum puto reprobum. S.

10. τὸ (sive τὸν, cf. Var. Lect. ed. S.) ἀκινάκην καλέουσι] Ex Herodoto excitat Suidas ἀκινάκην ista in voce, et Etymolog. p. 48, 31., incertum unde: nusquam enim nunc, ut ad Suidam verissime L. Küsterus, in Musis. Incidit olim suspicio, legisse Grammaticos hoc loco τὠκινάκην καλέουσι, uti τὤγαλμα, τὠληθὲς alibi, aut τούτῳ δὲ τὠκινάκεϊ lib. IV. 62., quæ anceps et dubia. Certissimum est, οὐκ ἔχω ἀτρεκέως διακρῖναι, (lin. 11.) ab Aldo et Hervagio optime expressum, perperam fœdiorem post dein formam induisse. Κατῆκε ἐς τὸ πέλαγος (lin. 12.) MSS. sibi expostulant. Wess.

11. ἀτρεκέως διαχρῆναι] Διακρῖναι recipietur ex Codicibus; atque ita Vallam legisse Portus jam suspicabatur: eidem inventum πέλαγος Codices etiam adfirmant, εἰ τῷ ἡλίῳ ἀνατιθεὶς κατῆκε ἐς τὸ πέλαγος ταῦτα. Ista paulo ante memorata, οὐκ ἔχω ἀτρεκέως διακρῖναι, sic recte cepit Auctor des Essais de Critique p. 202. Valck. — Mendosum διαχρῆναι intactum in contextu reliquerat Gronovius; sero nempe animadvertens διακρῖναι e cod. Med. enotatum, de quo in Notis monuit. S.

Cap. LV. 6. ταύτην μὲν τὴν ἡμέρην, etc.] Fieri non potuisse, ut tanta uno die multitudo pontem transierit, præsertim si eo incesserint ordine, qui in c. 40., animadversio est Cl. Corn. de Pauw: præstare propterea, τρίτην μὲν τὴν ἡμέρην, ut tertio demum die transgressi illi fuerint. Mihi eadem progressos in ponte serie, qua c. 40., non adparet: constat insuper, ἡμέρης vocabulum laxius, ut noctem conplectatur, porrigendum, siquidem septem diebus totidemque noctibus c. 56. transitu defuncti fuerunt. Ad hæc nexus rerum et verborum c. 54. ταύτην μὲν τὴν ἡμέρην —— τῇ δὲ ὑστεραίῃ —— universum illum novandi inpetum, de MSS. ut nihil adjungam, reprimit. Wess.

Cap. LVI. 6. Ὦ Ζεῦ, τί δὴ ἀνδρὶ εἰδόμενος, etc.] Hausit hoc fonte Themistius, Or. XIX. pag. 226. A. ἀλλὰ τὸν μὲν Ἑλλησποντίων ἐξέπληττεν —— ὥστε θεὸν νομίσαι Ξέρξην τὸν Δαρείου. Indidem Declamationi XXI. Libanii p. 535. A. color, γῆν δὲ πεζῇ τοῖς ὁπλίταις, καὶ τριήρεσι θάλατταν· καὶ δοκεῖ τοῖς ὁρῶσι θεῶν ὁ μέγιστος ἐν ἀνθρώπου τύπῳ πάντα κινεῖν: sed fuscus et parum ridens. Voluit opinor, γῆν δὲ πεζῇ ταῖς τριήρεσι θάλατταν, καὶ θάλατταν τοῖς ὁπλίταις γῆν: certe illa Oratoris mens, perfossum Atho et stratum ponte Hellespontum innuentis. Quod si autem eo, quo vir ille Hellespontius, Libanius et Themistius modo, Gorgiæ Leontino Ξέρξης ὁ τῶν Περσῶν Ζεὺς audivisset, risum sibilumque Longini περὶ Ὕψ. cap. 3. vitasset profecto, uti non absurde Langbænius. Non nunc Plutarchum Anim. Tranq. p. 470. E. taxabo: adpositum est ex Epigramm. in Xerxem Anthol. Latin. lib. I. p. 192. Quis novus his hominum terramque diemque fretumque Permutat? Certe sub Jove mundus erat. Sumsit hinc poëta, quod eruditos viros, multa inutiliter turbantes, fugit. Xerxes, talia conmutans, merito novus hominum, εἰδόμενος ἀνδρί: idem Jupiter, sub quo mundus erat; cum non hominis ea opera, sed dei viderentur: θεῶν τοῦ μεγίστου ἐν ἀνθρώπου τύπῳ, Libanius. Wess.

8. ἄγων πάντας ἀνθρώπους] Frigidum videri poterit Hellespontii dictum, quod respicit Themistius Or. XIX. p. 226. A. Duxit secum Xerxes Παντοδαπῶν ἀνδρῶν γενεὰς Ἀσίας ἀπὸ χώρας, ut est in Epigrammate apud Plutarch. Themist. p. 116. κινήσας πᾶσαν ἠπείρου πλάκα, Æsch. Pers. v. 720. Vere dicitur Herodoto VII. c. 157., ἐπάγων πάντα τὸν ἠῷον στρατὸν ἐκ τῆς Ἀσίης: totius enim Asiæ vires contraxit, et quarumvis gentium subditarum auxilia. Notatur Demetrio περὶ Ἑρμην. §. 245. qui dixe-

rat, ὅτι κατέβαινεν ὁ Ξέρξης μετὰ πάντων τῶν ἑαυτοῦ. μάλα γὰρ, inquit, ἐσμίκρυνε τὸ πρᾶγμα: scribi enim debuisse μετὰ τῆς Ἀσίας ἁπάσης. Contra Cœlius apud Livium, XXIX. 25., ad immensum multitudinis speciem auget, tantam scribens multitudinem conscendisse naves, ut nemo mortalium aut in Italia aut in Sicilia relinqui videretur. Audaciam hyperboles velut μειλίγματι repressit Aristides T. II. p. 318., συστάντων ἐπὶ τοὺς Ἕλληνας ἁπάντων ὡς εἰπεῖν (ut ita dicam) ἀνθρώπων. Sed absque isthoc adminiculo παντοδαποὺς vel παντοίους sæpenumero Scriptores etiam optimi πάντας ἀνθρώπους dixerunt. Xenoph. Κυρ. Παιδ. VII. p. 115, 37., ἦλθεν ἡ δεινὴ ἀγγελία τὸ πάντας ἀνθρώπους ἐφ' ἡμᾶς συλλέγεσθαι: omnes propemodum Asiaticos. Ἑλλην. VI. p. 341, 10. πολεμιστικὸν ἱκανὸν πρὸς πάντας ἀνθρώπους ἀντιταχθῆναι. Adde VII. p. 378, 11. Isocrat. p. 176. E. Demosth. p. 54, 7. 412, 91. 630, 89. Ephorus apud Macrob. pag. 505, τὸν Ἀχελῷον μόνον πάντας ἀνθρώπους συμβέβηκε τιμᾶν. Talia nonnunquam vitii fuere suspecta. VALCK.

CAP. LVII. 3. καίπερ εὐσύμβλητον ἐόν] Valla σύμβλητον, ut Arch., invenit vertitque. Verius multo vulgatum ex consequentibus. Æschylus Prometh. v. 774. Ἡ δ' οὐκ ἔτ' εὐξύμβλητος ἡ χρησμῳδία: pro quo in Choëph. v. 168. εὐξύμβολον τόδ' ἐστί. Iones λαγὸν malle, dictum superius. (ad I. 123, 14.) WESS.

Ibid. ἵππος γὰρ ἔτεκε λαγόν] Λαγὸν suo more scripserat. Herodotea paulo si pensiculatius exegissent viri docti ad Valer. Max. mendam forsan sustulissent ex istis lib. I. cap. VI. p. 71. In exercitu Xerxis —— equæ partu leporem editum constat, eodem montem Athon vix tandem transgresso: sic scripsit ex Codd. Pighius; sentit vitium, tollere non potuit Glarean.; corrigendum ex Herodoto: eodem pontem vix tandem transgresso: mons ex ponte factus. Athon, ut puto, peperit scioli additamentum. Congruit et Herodoteis ostenti, quam dedit Valerius, interpretatio. VALCK.

5. ἀγαυρότατα] Magno fastu superbiaque. Ἀγαυρὸς Grammaticis αὐθάδης, ἔνδοξος, κοῦφος, ex Hesiodi Theog. v. 832. Ἀγαυρίαμα, ἔπαρμα, οἴησις. Ἀγαυριᾷν, τὸ μεγάλως γαυριᾷν καὶ ἐπαίρεσθαι Etymologo. Quod adnectitur (lin. 6.) περὶ ἑωϋτοῦ τρέχων, bene expedivit Portus, ἀγῶνα sive κίνδυνον adsciscens. Eunapius Vit. Maximi Phil. p. 100. de Valente Imp., οὐ τὸν περὶ βασιλείας, ἀλλὰ τὸν περὶ σωτηρίας ἀγῶνα τρέχοντος. Adde Nostri lib. VIII. 140, 1. et cap. 74. WESS.

6. περὶ ἑωϋτοῦ τρέχων] Nihil est cur articulum (τὸν) vir doctus putaret inserendum. Sicuti τὸν περὶ ψυχῆς θέειν vel τρέχειν, sic qui de vita certabant frequenter dicebantur περὶ ψυχῆς τρέχειν, vel ἀγωνίζεσθαι, vel κινδυνεύειν. τρέχων περὶ τῆς ψυχῆς est in Herod. IX. cap. 36. vid. Clar. Wess. Diss. Herod. p. 129., Portus in Τρέχειν περὶ ἑωϋτοῦ, Gataker. Diss. de Stylo N. T. cap. X. Quando Xerxes hic dicitur in regnum rediturus ut lepus περὶ ἑωϋτοῦ τρέχειν, proverbium respicitur Suidæ, memoratum in Λαγὼς περὶ τῶν κρεῶν, (i. e. περὶ τοῦ σώματος,) dictum ἐπὶ τῶν διακινδυνευόντων ταῖς ψυχαῖς: conf. Zenob. Cent. IV. Prov. 85. Illuc spectabat et Aristoph. quod vidit Küster. in Ran. v. 193., quando scripsit: Εἰ μὴ νεναυμάχηκε τὴν περὶ τῶν κρεῶν. (conf. ibi Schol.) Aliud hic Nostro præterea potuit obversari proverbium, quod in adversarium detorquet Demosth. de Cor. p. 183., λαγὼ βίον ἔζης, δεδιὼς καὶ τρέμων καὶ ἀεὶ πληγήσεσθαι προσδοκῶν: habet et Dion Chrys. p. 611. D. vid. Hemsterh. ad Lucia-

ni Somn. p. 13. Hinc nonnemini τρίμων placuerat in Herod. Antiphon pag. 118, 34. περὶ τῆς εὐδαιμονίας τρίμων μὴ ἀποστερηθῇ. Valck.

Cap. LVIII. 5. ἐπὶ Σαρπηδονίης ἄκρης] Thraciæ erat, Melanem sinum finiens, teste Eudoxo in Schol. Apollon. Rh. I. 922. Doctissime hoc de promontorio Holsten. ad Stephani Σαρπηδών. Aliud, et Ciliciæ quidem, Σαρπηδόνιον χῶμα Æschyli Suppl. v. 876. Statim lin. 7.) πρὸς ἡλίου ἀνατολὰς, recte Palmerius θερινὰς, æstivas, explicat: suadet postulatque itineris continuatio. Wess.

Cap. LIX. 1. Ὁ δὲ Δορίσκος] Steph. Byz. hinc sua in Voc. mutua accepisse, vidit Holstenius, optime Vallam, τεῖχος murum reddentem, deserens: urbem enim castellumque Herodoto esse, quo nihil verius: exemplorum copia in penu est Porti, collectaque aliunde stipaverat Holsten., ejus ex schedis publicata ad Hieroclis Synecdem. p. 681. Wess.

3. τὸ δὴ Δορίσκος κέκληται] Τεῖχος istud, sive castellum, Doriscus dicebatur; neque tamen, quod sciam, oppidum illud Thraciæ munitum voce τεῖχος, nomini adjecta designari solet; ut sæpe commemorantur Σέῤῥειον τεῖχος· Ἡραῖον τεῖχος· Ἀβώνου τεῖχος· Γορδίου τεῖχος, Gordiutichos, Livio. Pierum castella, τείχεα τὰ Πιέρων dixit Herod. VII. 112., ubi muros reliquerunt in Latinis. vid. Vales. in not. Mauss. ad Harp. p. 288. et Ez. Spanhem. ad Julian. p. 62. Dorisco castello vicina planities (lin. 6.) apta nata Xerxi videbatur ἐνδιατάξαι τε καὶ ἐξαριθμῆσαι τὸν στρατόν: conf. Diodor. XI. cap. 3. Valck.

6. ἐπιτήδεος ἐνδιατάξαι] Qui corrigebat εὖ διατάξαι, non recordabatur χώρου ἐπιτηδειοτέρου ἐνστρατοπεδεύεσθαι lib. IX. 2. Equidem καὶ ἐναριθμῆσαι Arch. et Vind. pro rejiculo non habeo: namque in actionibus, certo in loco peragendis, hujusmodi conposita adamare solent, ut pluribus patefiet lib. IX. 7. Salen autem Samothraciam, justissime Gronov. vindicavit. et Zonen ad Ethnicographum Berkelius. Wess.

Cap. LX. 1. ἴσον—παρεῖχον πλῆθος ἐς ἀριθμὸν] Veterem ego lectionem (πλήθεος ἀριθμὸν) revocarem; a Medicea distant quæ primo adspectu videri possent similia: alio collocatam ordine non spernerem præpositionem, ἐς ἴσον μὲν νυν ἕκαστοι παρεῖχον πλῆθος ἀριθμόν. Valck.—Valckenarium secutus Borh. revocavit πλήθεος ἀριθμόν: quæ mihi lectio ex interpretamento nata videtur. Scripturæ, quam Wess. cum Gronov. tenuit, eadem sententia est: commode vero post ἀριθμὸν delebitur comma, et post πλῆθος reponetur: Quamnam quique multitudinem contulerint, adcurate *ad numerum* definire non possum. Quum vulgo post ἀριθμὸν (quemadmodum etiam in nostro MS. F.) incisa esset oratio; intellexeram olim: Quamnam multitudinem quique contulerint ad complendum universum numerum. S.

5. συναγαγόντες ἐς ἕνα, etc.] Restituentur hæc ex Codicibus: συναγαγόντες ἐς ἕνα χῶρον μυριάδα ἀνθρώπων, καὶ, συνάξαντες ταύτην ὡς μάλιστα εἶχον, περιέγραψαν ἔξωθεν κύκλον. In his συνάξαι, conducere, notat constipare, vel coarctare; ut apud Longin. π. Ὕψ. p. 232., τὰ γλωττόκομα—οὐ μόνον κωλύει τῶν ἐγκεκλεισμένων τὰς αὐξήσεις, ἀλλὰ καὶ συνάγει διὰ τὸν περικείμενον τοῖς σώμασι δεσμόν: in quibus errat Zach. Pearce 267., jam emendatis Scaligero in Propert. p. 285. συνῆγον καὶ συνέσπων Xenoph. p. 152, 34. συνηγμένον apud Athen. XI. p. 474. E. compressum interpretatur Macrob. (Vide vero Var. Lect.) Præter ceteros indicatos Brissonio de Regn. Pers. III. p. 407. Herodotea respicit Aristid. in Themist.

III. p. 297. ubi Schol. MS. καινότερον φησὶν ἐξεῦρεν ἀριθμὸν, κατὰ μυρίους, οὐ καθ' ἕνα μετρῶν· λέγει δὲ διὰ τὸ μυριάνδρον τεῖχος, ὅπερ ἐμνήσθη καὶ ἐν τῷ Παναθηναϊκῷ, I. p. 224. Valck.

4. ἐξηρίθμησαν] Placuit hoc Gronovio et mihi: indicatur Persarum exercitum enumerandi actus. Itaque mox (lin. 11.) τούτῳ τῷ τρόπῳ ἐξηρίθμησαν· ἀριθμήσαντες δὲ, κατὰ ἔθνεα διέτασσον, uti Codices jubent. Porro συναγαγόντες, in ea schedarum discordia, ex Arch., cui pæne paria Ask. facit, præoptavi. Verissimum præterea (lin. 7.) περιέγραψαν ἔξωθεν κύκλον, extus, sive, uti Laurentius, extrinsecus, circulum circumscripserunt. Qui quidem circulus si ἔσωθεν intus fuerit ductus, cui tandem usui? Miror tolerari ineptias, a Pavio et Reiskio explosas, potuisse. Wess.

Cap. LXI. 3. πίλους ἀπαγέας] Salmasii ad Solin. pag. 392. pileos incurvos, non rectos, quales regum Persarum, attigit Gronovii sedulitas, cujus pilea non densata præfero. Ἀπαγὴς minime conpactum exponit: hinc οἱ ἁπλῆν καὶ ἀπαγῆ εἰς εὐσέβειαν παραλαβόντες ψυχὴν, quibus ad pietatem parum firmus animus Gregor. Naz. Or. Stelit. II. pag. 119. a., et Juliani Imp. αὐχὴν ἀπαγὴς, cervix minime firma, ibid. pag. 122. a. Zeno quoque παχύκνημός τε καὶ ἀπαγὴς καὶ ἀσθενὴς, quippe corpore haud bene conpacto, in Laërtii VII. 1. Alibi Noster de Persis, ἀναξυρίδας δὲ ἔχοντες ἔρχονται ἐς τὰς μάχας, καὶ κυρβασίας ἐπὶ τῇσι κεφαλῇσι, lib. V. 49., quæ utique κυρβασίαι non erant πεπηγυῖαι conpactiles admodum, quales Scytharum cap. 64. Quid Porto arriserit, Lexicon ejus docebit. Wess.—Ἀπαγέας πίλους impenetrabiles reddiderat Valla; in eamdemque sententiam Portus intelligebat ex solida materia firmaque compactos, qui adeo non facile frangi aut penetrari poterant; scil. ex ἀπὸ (privationem significante) et ἄγω, frango, derivato nomine ἀπαγὴς, sive a verbo πήγνυμι cum α intensivo, non privativo, ut idem valeat ἀπαγὴς atque εὐπαγής. Recte vero Wesselingium ἀπαγέας non compactos interpretatum esse, docet Scholiastes ad Aristoph. Av. v. 487. ubi, Πᾶσι Πέρσαις, ait, ἐξῆν τὴν τιάραν φορεῖν, ἀλλ' οὐκ ὀρθήν· μόνον δὲ οἱ Περσῶν βασιλεῖς ἐχρῶντο. —— τοὺς μὲν ἄλλους ἔθος καὶ ἐπτυγμένην καὶ προβάλλουσαν ἐς τὸ μέτωπον ἔχειν. Pro eo quod vulgo ἡ τιάρα Græci dicebant, Herodotum in masculina forma usum esse hoc nomine, adnotavit Hesych. in voce. Cæterum super his, quæ hoc cap. de Persarum cultu memorantur, consuli potest Commentatio eruditi Academici Parisiensis *Mongez*, Tomo IV. Actorum Instituti Literarum et Artium Gallofrancici pag. 7 seqq. S.

3. κιθῶνας χειριδωτοὺς ποικίλους] Tunicam manicatam Persis Strabo et plures tribuunt. At nulla hic lorica, cum tamen χιτῶσι φοινικοῖς, θώραξι χαλκοῖς munirent corpus in Xenophont. lib. VI. Παιδ. pr., et Masistius ἐντὸς θώρηκα εἶχε χρύσεον λεπιδωτόν· κατύπερθε δὲ τοῦ θώρηκος κιθῶνα φοινίκεον inf. lib. IX. 22. Cujus neglectæ fortasse caussa, quod lorica κιθῶνος in vocabulo lateat. Hesych. Στρεπτοῦ χιτῶνος, τοῦ ἁλυσιδωτοῦ θώρακος. Propterea Heliodorus Æth. IX. p. 431., absoluta elegante loricæ squammatæ pictura, χιτῶνά τινα φολιδωτὸν ἀπεργάζονται. Alioqui fatendum erit, loricæ excidisse mentionem, fuisseque primitus χειριδ. ποικίλους, καὶ θώρηκας λεπίδος σιδ. etc. quæ docta Jo. Christ. Biel (Exercit. de Lign. Libani pag. 29.) conjectura. Simile quid in Reiskii stilum venit. Ut ut illud est, mallem cum Pavio ἰχθυοειδέας, et ad κιθῶνας referre. Wess.

4. λεπίδος σιδηρέης ὄψιν ἰχθυοειδέος]

Nisi quid interciderit, videri possunt non pectus tantum, sed totum corpus, habuisse lorica tectum, ex ferreis laminis squammarum instar sibi invicem impositis facta; ut erant armati equites cataphracti, de quibus egere Brisson. de Regn. Pers. III. pag. 379 seqq. et Spanhem. ad Julian. p. 249., ut horum adeo κιθῶνες χειριδωτοὶ fuerint λεπιδωτοὶ vel φολιδωτοί. Herodotus tamen infra, de Masistio loquens interfecto, τὸν θώρηκα et τὸν κιθῶνα clarissime distinguit IX. 22., ἐντὸς θώρηκα εἶχε χρύσεον λεπιδωτόν, κατύπερθε δὲ τοῦ θώρηκος κιθῶνα φοινίκεον ἐνεδεδύκεε. In eundem sensum φολιδωτὸν dixit Posidippus Com. Athen. IX. p. 376. F. ἔστις ἂν θώρακ' ἔχῃ φολιδωτόν, ἢ δράκοντα σεσιδηρωμένον. Ejusdem originis voces λεπὶς et φολὶς (conf. Etymolog. pag. 798.) in usu distinguebantur; piscium squammæ λεπίδες, serpentium φολίδες dicebantur; quod vere monuit Brissonius. φολιδωτὰ δρακόντια dederat Ignat. Ep. ad Antioch. p. 106. VALCK.

6. ὑπὸ δὲ, φαρετρεῶνας ἐκρέμαντο] In Latinis posui: *A tergo* suspensas habebant pharetras: quæ Græcis non satis respondent; id enim Græce foret ὄπισθεν δὲ, etc. Artius hæc cohærent cum præcedentibus: ἀντὶ δὲ ἀσπίδων γέῤῥα· ὑπὸ δὲ, scil. ὑπὸ τοῖς γέῤῥοις. Quare recte Valla dederat: pro clypeis gerra, pharetris subter pendentibus. Nempe in itinere, de quo hic agitur, gerra a tergo gerebant suspensa, adeoque pharetræ sub gerris erant. S.

[11. 'Αρταίῳ] Vide Steph. Byz. voc. 'Αρταία; cujus ex observatione obiter firmatur id quod de corrupta scriptura Artoxerxes, Artobazus, et similibus, subinde in his Adnotationibus monui. De errore doctorum nonnullorum virorum, qui Arteatas etiam nominatos veteres Persas statuerunt, vide ad I. 125, 11. notata. S.]

[12. ἐπεὶ δὲ Περσέος ὁ Δανάης τε, etc.] Conf. c. 150. Græcanicam de Persicorum regum origine fabulam attigit etiam Xenophon Cyrop. I. 2, 1. et Apollodor. Biblioth. II. 4, 5. S.]

CAP. LXII. 1. τὴν αὐτὴν ταύτην ἐσταλμένοι] Viri docti ταύτην στολὴν probare nequeo: σκευὴν ex secuturis Scriptor intellectam voluit. A Medis autem cunctum illum armaturæ habitum Persas mutuum habere, Strabo lib. XI. p. 797. c. (p. 525. D. ed. Cas.) exponit. WESS.—Vide ad I. 109, 2. notata. S.

[4. ἐκαλέοντο δὲ πάλαι —— 'Αρεῖοι] Fuit deinde particulare nomen populi, Persarum imperio subjecti, 'Αρειοι sive 'Αριοι, apud Nostrum III. 93, 11. et VII. 66. Intelliguntur autem h. l. Arii, interprete Anquetilio (Act. Acad. Inscr. T. XXXI. p. 376.) incolæ regionis cui nomen Iran. Quod vero adjecit Scriptor noster, Medos ipsos nominis sui originem a Colchica Medea derivare, (conf. Pausan. II. 3. p. 118.) id quidem ad credendum difficile est; nisi forte Medus aliquis, fabulatoribus Græcis per jocum gratificaturus, olim tale quidpiam alicubi jactavit. Conf. Is. Vossium ad Melam, I. 2. p. 561. S.]

9. μιτρηφόροι] Ex dialecto, qua ἀγγιληιφόροι sæpius, σιδηροφόρος III. 102. et μιτρηφορέειν Arrian. Ind. cap. 7. In Eustath. tamen pristina est scriptura, ad Odyss. K'. p. 1659, 10. (p. 398, 9. ed. Bas.) Melius contra pravum Arch. ἐπεπάχατο (lin. 10.) idem ad Iliad. B'. p. 234, 12. (pag. 177, 26. ed. Bas.) καὶ παρ' 'Ηροδότῳ τὸ, ἐσεσάχατο, ἀντὶ τοῦ ὡπλισμένοι ἦσαν. vid. c. 70. WESS.—Perversa lectio est Arch. ἐπεπάχατο: alterum aliquoties in hac recensione recurrit: c. 70. κατάπερ 'Ινδοὶ ἐσεσάχατο: c. 73. 'Αρμένιοι κατάπερ Φρύγες ἐσεσάχατο: et cap. 86. Hesychius: Σεσάχθαι, ἐσκευ-

ἄπτεσθαι, καθοπλίζεσθαι. Σάγη γὰρ ἡ καθόπλισις. Theocrit. Eid. XVII. 94. πολλοὶ δέ οἱ ἀσπιδιῶται, Χαλκῷ μαρμαίροντι σεσαγμένοι. Valck.

Cap. LXIII. 2. χάλκεά τε κράνεα] Restitutum est vocab. κράνεα: nam χάλκεα, solitarie posita, quid erunt? An ποιήματα, quæ conmode adduntur c. 80. Certe capitis munimina, adeoque κράνεα, galeæ; quæ possunt profecto varie inplicari nectique, πλέκεσθαι, sicuti Paphlagonum c. 70. et Thracum galeæ, c. 76. Utrum vero, quum in Persis, Medis, Cissiis et Hyrcanis nullas Herodotus galeas agnoscit, consequens, ut nec in Assyriis? (quæ Gronovii erat opinio.) Wess.

[6. οὗτοι δὲ ὑπὸ μὲν Ἑλλήνων ἐκαλέοντο Σύριοι, etc.] Etiam Cappadocas Græci Σύρους et Συρίους adpellabant; vide I. 6, 3. et 72, 8. cum utrobique notatis: adde Strab. lib. XVI. p. 737. A. B. S.]

Cap. LXIV. 4. κυρβασίας ἐς ὀξὺ ἀπηγμένας] Ubi habentur οὖρα ἐς ὀξὺ τὰς κορυφὰς ἀπηγμένα, lib. II. cap. 28., in Arch. scribitur ἀπηγημένα: nostro loco si legeretur ἀπηγμένας, sive potius ἀνηγμένας, alterum nemo requireret. κορυφὴ οὐκ ἐς ἄγαν ὀξὺ ἀνηγμένη est in Pausan. IX. pag. 786. εἰς ὀξὺ συνηγμένης τῆς κεφαλῆς, Diodori T. I. pag. 148. εἰς στενὸν συνῆχθαι, Athenæi XI. p. 477. Valck.—Suidas: Κύρβασις· ἔνιοι μὲν τιάραν, etc. Quam ad nominis formam, h. l. κυρβάσιας scriptum oportebat: sed κυρβασίας penacute apud Nostrum, ut hic, sic et V. 49, 17. præferunt edd. et MSS. quemadmodum in sing. τὴν κυρβασίαν apud Aristoph. Av. 487. ubi Schol. ἔστι δὲ αὕτη, τιάρα. Unde et Hesychius idem capitis tegumentum perinde et Κυρβασίαν et Τιάραν dici, sub utraque voce monuit: quod etiam ex Herodot. VII. 61, 2. coll. cum V. 49, 17. intelligitur. Cæterum, ut Persarum tiaræ ἀπαγέες erant, non bene compactæ firmæque, sed in frontem propendentes; (c. 61, 3. et ibi not.) sic contra hæ Sacarum cyrbasiæ πεπηγυῖαι erant et ὀρθαί, bene compactæ (firmæ, rigidæ, coll. c. 70, 10.) et erectæ; quales apud Persas non nisi reges gestabant. S.

6. ἀξίνας σαγάρεις] Interpositum καί, quo scholii indicium esset liquidius, voluntate Codicum eliminavi. Sagaris et ἀξίνη eadem, nunc quoque Armeniis, sicuti Wisthoni fratres ad Mosen Choronensem in Præfat. monuerunt. Neque occultum Corn. de Pauw fuit litteratoris interpretamentum, conjectanti ex abundanti suspicionum penu καὶ ἀσπίδας καὶ σαγάρεις, citra æquum tamen. (Vid. omnino Var. Lect. ed. S.) Ἀμυργίους (lin. 7.) tutatur Steph. Byzant. Wess.

7. οἱ γὰρ Πέρσαι πάντας τοὺς Σκύθας, etc.] Quod a Persis Scythas omnes scribit Σάκας dictos, hinc attigit Eustath. ad Dionys. v. 749. Ctesiæ probabiliter debentur de Dario et Sacis Polyæno narrata VII. c. x. §. 6. et 8. conf. Demetrius περὶ Ἑρμ. §. 249. Valck.

Cap. LXV. 1. εἵματα μὲν ἐνδεδυκότες ἀπὸ ξύλων πεποιημένα] Laurentii amictum e lignis exsibilant merito. Qualis enim amictus? Indi veste utebantur linea, lino ex arboribus facto, sicuti hunc usque in diem. Arrianus Ind. cap. 16. ἐσθῆτι δὲ Ἰνδοὶ λινέῃ χρέονται,—λίνου τοῦ ἀπὸ τῶν δενδρέων. Talis Nostro ad telas materia εἴριον ἀπὸ ξύλου lib. III. 47. et uberius ibid. cap. 106. Latinorum ore aut gossipion, aut xylon Græca voce. Plinius Hist. Nat. XIX. 1. Superior pars Ægypti in Arabiam vergens gignit fruticem, quem aliqui *gossipion* vocant, plures *xylon*, et ideo *lina* inde facta *xylina*. Id sequor. Σιδήρεον ἂν (lin. 3.) ferri potest ob σίδηρα Aretæi Cappad. Morb. Diuturn. II. 13. pag. 134., alioqui insolentius. Wess.

Cap. LXVI. [1. Ἄρειοι] Iidem Ἄρειοι III. 93, 11. Cæterum conf. cap. 62, 4. ibique not. S.]

7. Ἀζάνης ὁ Ἀρταίου] In barbaris his nominibus multiplex amanuensium dissensus, conpositu difficilis. Ἀρτύβιον Persam memoravit lib. V. 108., Ἀρτάνην inf. cap. 224. Sunt ea cognomina Persica, sed quo jure edita recusabuntur? De Parthis, Chorasmiis, Sogdis vide III. 93. Wess.

Cap. LXVII. 1. σισύρνας] De σισύρνῃ et σισυρνοφόρους (lin. 7.) vide lib. IV. c. 109. Wess.

1. εἵματα μ. βεβαμμ. ἔχοντες ἐνέπρεπον] Idem esset εἵμασι βεβαμμένοις ἦσαν ἐμπρεπεῖς, vel διαπρεπεῖς: sic c. 83., χρυσὸν πολλὸν καὶ ἄφθονον ἔχοντες ἐνέπρεπον. Rarissimum illud Æschyli Agam. v. 1231. σπλάγχν' ἐποίκτιστον γέμος πρέπουσ' ἔχοντες: et v. 30. ὡς ὁ φρυκτὸς ἀγγέλλων πρέπει, pro ἔχουσι, et ἀγγέλλει, sic optime Clar. Abresch. interpretatur. Ut splendida vestis ἐμπρέπειν; sic ornatus veste splendida, illa dicitur ἐμπρέπειν. Lucian. adv. Indoct. §. 9., ἡ πορφύρα ἐνέπρεπε τῆς ἐσθῆτος. Sophocles apud Clem. Alex. Pædag. III. p. 286, 2. Γυναικομίμοις ἐμπρέπεις ἐσθήμασιν: quibuscum Euripidis ex Antiope locum recte comparavit Jo. Pierson, Præf. Moer. pag. xliii. Valck.

[9. Ἰθαμάτρου] Verum fuerit Ἰθαμίτρου. Vide Var. Lect. (ed. S.) et conf. VIII. 130., 9. ibique Wess. S.]

Cap. LXVIII. 3. Ἀρταμένης ὁ Δαρείου] Mirum ni huic, ut reliquis Darii filiis, matris nomen historicus adjecerit. Idem Plutarcho dici videtur aliquoties Ἀριαμένης, T. I. p. 119. d. T. II. p. 488. d. Priori loco fratrum Xerxis audit πολὺ κράτιστός τε καὶ δικαιότατος: altero, filiorum Darii natu maximus, πρεσβύτατος τῆς γενεᾶς. Sed, cui cum Xerxe de regno fuit controversia, Herodoto vocatur Ἀρτοβαζάνης lib. VII. c. 2. Hoc capite memoratus si Plutarchi est Ἀριαμένης, cur Nostro non dicebatur ὁ Δαρείου καὶ τῆς Γωβρύεω θυγατρός? ut Ἀριαβίγνης infra dicitur cap. 97. Valck.

Cap. LXIX. [1. ζειρὰς ὑπεζωσμένοι] Ζειρὰ vel ζειρή, vestimenti aut indumenti genus: quod quale fuerit explicaturi veteres Grammatici (in Var. Lect. ed. S. citati) varias iverunt in partes, nec satis planum facere potuerunt. Illud unum h. l. monuisse juvabit, quod apud Suidam et alios nonnullos legitur, Ζειραί· χιτῶνες ἀνακεκολαμμένοι: docente Ruhnkenio ad Tim. p. 129. ex Etymol. p. 410. ἀνακεκολπωμέναι corrigendum, tunicæ in sinum replicatæ. S.]

Ibid. τόξα παλίντονα] Arcus omnes παλίντονοι quum sint, justa observatio Eustath. est, Arabum arcus forma fuisse singulari, atque utramque in partem flexiles, ἐπὶ θάτερα μέρη κλινόμενα, sive Attii voce reciproca, monente Scaligero in Varron. de Lingua Lat. lib. VI. p. 78. Erant quoque προσδέξια, habiles in Latinis Vallæ, sive, quemadmodum Edd. et scripti, πρὸς δεξιὰ, ad dextram adpensi: equidem περιδέξια novi, non illud. Dubio exemtum nunc omni ἐκ φοίνικος σπάθης est, (lin. 3.) quæ Kühnium scriptura ad Pollucem non fugit. Certissimum etiam ἐναμμένοι, (lin. 3.) ad Diodori lib. I. 11. p. 15. explicitum. Wess.

3. λεοντέας ἐναμμένοι] Sic optime Gronov. ex Med. Λεοντῆν ἐνημμένην scripsit Aristoph. Ran. v. 433. νεβρίδα ἐνῆφθαι, Cornutus de Nat. Deor. c. 27. et Harpocrat. in Νεβρίζων. παρδαλῆν ἐνῆφθαι, Schol. Theocriti I. 3. non, ut vulgatur, πάρδαλιν εἰλῆφθαι: hoc ubi est in Pollucis VIII. 151. ἀνῆφθαι verius est. παρδαλέην ἐνῆφθαι dederat et Eustath. in Ἰλ. γ'. pag. 283, 43. non ἐνεῦσθαι. In proximis, (lin. 3.) ut erat in marg. Steph. corrigit Palmer. ἐκ

φοίνικος σπάθης: atque id ipsum in aliis esse Codicibus didicimus ex Dissert. Herodot. Wesselingii, p. 119. Valck.

5. ὀϊστοὺς μικροὺς] Collatis Agatharchidæ et Heliodori verbis ita reposuit S. Bochartus Phal. IV. 26. pag. 266.; quam magni viri correctionem in examen operosa Nob. Palmerius disquisitione misit, Exercit. p. 33.; probabiliter ostendens, atcui prægrandi minorem sagittam non optime convenire; incurvationis enim spatio haud sufficere; Heliodori verba et Agatharchidæ controversa videri. Qua quidem in disputatione posterior mihi pars elumbis adparuit; sicuti quoque, sagittas μακρὰς et βραχεῖς recte dici, minus μεγάλας et μικράς. Verius Gronovius. (monens, nihil impedire quo minus sagittæ μικροὶ dicantur.) Δόρασι μικροτέροισι χρεώμενοι Codices quidam lib. VII. 211. Equidem, nisi MSS. obstarent, in partes ire possem. Lapis acutus, quo sigilla sculpebantur, (lin. 6.) *smiris*, Hebræorum שמיר Samir, est; de quo eruditissime Bochartus Hierozoic. Part. II. lib. VI. p. 842. Wess.

11. ἦρχε Ἀρσάμης] Fortasse hoc homini nomen fuit: liquido non adfirmaverim. (Vide Var. Lect. ed. S.) in Persis plures *Arsames*; qualis Plutarchi, Artox. pag. 1026 fin., Antigoni Carystii c. 128., Polyæni VII. 28., quem Maasvicus cum hoc male contendit. Immo ipsis Darii in majoribus Arsames, inf. cap. 224. Wess. — Ἀρσάμης legitimum potius nomen videbitur: hujus proavus, pater Hystaspidis, Ἀρσάμης aliquoties vocatur Nostro: bis inter duces exercitus Ἀρσάμης memoratur Æschylo Pers. v. 37. et 308. Casaubono idem esse videbatur Polyæni Ἀρσάβης vel Ἀρσάμης, VIII. c. 28.; sed, qui Barcen fraude cepit, Persa Herodoto vocatur Ἄμασις, lib. IV. c. 201. et 203. Arsamis germanus frater, Darii filius ex Artystone, Γωβρύης, infra VII. 72., Βρύης audit ex membrana Med. Valck.

[13. εἰκὼ] Εἰκοῦν scriptum oportuisse censuit Larcher ob Gregor. canonem 35. de Ionica Dialecto. Jam ad illam quidem normam Ἰοῦν et Βουτοῦν dixit Noster, a rectis casibus Ἰὼ et Βουτώ: sed, ut in aliis multis, sic et hoc in genere, licitum fuit Ionibus, Herodoto certe, eis etiam uti formis, quæ aliis Græcis, et Atticis præsertim, usitatæ erant. Sic, licet αἰδοῦν, ut Ionicum, ibid. commendet Gregorius, nusquam apud Herodotum reperitur hæc nominis forma; sed αἰδὼ, sive rectius αἰδῶ, (ut nos cum probatis libris edidimus, nempe ex αἰδόα contractum, coll. Etymol. p. 30. lin. 40 seqq.) præferunt codices lib. I. cap. 8, 14. quemadmodum constanter apud Homerum scribitur. S.]

Cap. LXX. 1. διξοὶ γὰρ δὴ ἐστρατεύοντο] Veterum persuasio de Æthiopibus Afris et Asiaticis cognitissima ex Strabonis erudita super Homereo Αἰθίοπας, τοὶ διχθὰ δεδαίαται, dissertatione est lib. I. p. 58. (p. 30. et 35. ed. Cas.) Indi Æthiopes recta et promissa erant coma, ἰθύτριχες: Afri οὐλότριχες, crispo, ut nunc perseverant, capillitio. Consimilis de utrisque Strabonis lib. XV. pag. 1012. B. (pag. 690. D.) et Arriani Ind. c. 6. observatio. Wess. — Conf. *Heeren* Ideen über die Politik, etc. T. II. p. 352. S.

7. προμετωπίδια δὲ ἵππων] Frequentantur in equorum ante frontem ornatu προμετωπίδια apud Xenophontem, Achillem Tat., Ælianum, Jamblichum, et plures: in muliebri mundo κόσμος προμετωπίδιος Basilio M. T. II. pag. 55. c. Hic προμετωπίδια sunt pelles, equorum capitibus detractæ, et humanis ad terrorem indutæ et speciem. Nam, quod ante frontem, προμετωπίδιον,

quale προμετωπίδιον κέντρον, quo natura pisces xiphias armavit, in Æliani Hist. An. XIV. 26. Atque hæc, qui προμετώπια præferunt, considerasse non videntur. Wess.

Cap. LXXI. 1. ᾖσαν ἔχοντες] Culte codices pauci σκευὴν ᾖισαν ἔχοντες, corio armati ἴσαν. (ibant.) Belle equidem illud Declamatoris in Sallust. cap. 3. Unus enim satis es materiæ *habens*, et quæ Sanctius Minerv. III. 10., juxtaque Græcorum similes prorsus (periphrasticas) dictiones, conductas ad Diodori lib. II. 5., recordor. Sed illud huic loco magis censeo adpositum. Wess.

Cap. LXXII. [2. κράνεα πεπλεγμένα] Conf. c. 63, 2. ibique Wess. et cap. 79, 1. S.]

5. Λίγυες] Iidem c. 86. Λίβυες, et lib. III. 92. Αἰγλοί, sive Αἰγδοί, uti MSS.; mihi, quod ibi (Adnot. ad III. 92, 9.) professus fui, sive nomen expendo seu gentem, ignoti. Ματιηνοί bene habent; (conf. Var. Lect. ed. S. I. 28, 5.) bene Σύροι, qui volentibus schedis, heic Σύροι. Vide III. 90., notataque Gronov. lib. II. 104. (Adnot. ad II. 104, 11. et supra ad hujus Musæ c. 63, 6.) Sit-ne vero Darii et Artystonæ filius (lin. 9.) vero nomine Βρώης an Γωβρύης, non adfirmavero. Notior in Persis Gobryes Gobryasque multo est. Wess. — Vide Var. Lect. (ed. S.) S.

[6. τὴν αὐτὴν ἔχοντες] Toties in hoc recensu vocab. σκευὴ occurrit, ut nullo incommodo hic omitti potuisse videatur subintellectum. Conf. cap. 62, 2. 71, 1. 73, 2. 77, 2. et vide ad I. 109, 2. notata. S.]

Cap. LXXIII. 3. Βρίγες] Conveniunt Βρίγες et Φρίγες Macedonum sono, quo Βίλιππος et Βάλακρος, qui Φίλιππος et Φάλακρος alibi. Nollem tamen Arch. et Pass. scripturam obtrudi. Βρίγες hinc clarissime Steph. Byz., et de Mida Conon Narr. I. ὑπὲρ Μυσίαν ᾤκουν, Φρύγας ἀντὶ Βρίγας, βραχύ τι παραλλαγείσης τῆς λέξεως, μετονομασθέντας. Plura Cl. Holstenius ad Stephanum. Ceterum σύνοικοι ἦσαν (lin. 4.) in absurdis collocari non debet. Wess. — Qui in Thracia manserunt ejusdem originis, Βρύγοι nominantur VI. 45, 2. (ubi vide Not.) et VII. 185, 8. Apud Strabon. VII. p. 295. c. et XII. pag. 550, 4. ubi Βρύγες et Βρίγες olim edebatur, utrobique Βρίγες ex MSS. posuit nuperus Editor Lipsiensis, cujus vide notata in Var. Lect. (ed. S.) ad posteriorem locum, T. V. p. 92 seq. S.

Ibid. Εὐρωπήϊοι ἐόντες συνοικοῦντες] Ex tribus diversis lectionibus genuina mihi videtur illa in marg. Steph. χρόνον ὅσον Εὐρωπήϊοι ἐόντες σύνοικοι ἦσαν (ἴσαν) Μακεδόσι. Hic est Nostro familiaris scribendi mos: IV. 47. ἡ γῆ, ἐοῦσα πεδιάς, — εὔυδρός ἐστι. cap. 147. ἦν ὁ Θήρας οὗτος, γένος ἐὼν Καδμεῖος, — ἀδελφεός. VII. 129. τὸ μέσον δὲ τουτέων — ἡ Θεσσαλίη ἐστὶ, ἐοῦσα κοίλη. Valck.

Cap. LXXIV. 2. οἱ δὲ Λυδοὶ, inquit, Μῄονες ἐκαλεῦντο πάλαι, (sive τὸ πάλαι,) ἐπὶ δὲ Λυδοῦ τοῦ Ἄτυος ἔσχον τὴν ἐπωνυμίην. In Codice, quem manu scriptum ab humanissimo J. J. Wetstenio habui utendum, hoc legebatur, Scholion in Hom. Ἰλ. γ'. 401. Μῃονίης· Λυδίας λέγει· Μῄονες γὰρ τὸ παλαιὸν ἐκαλοῦντο οἱ Λυδοὶ, εἶτα Λυδοὶ, ἀπὸ Λυδοῦ τοῦ Ἄττεος, (lege Ἄτυος,) ὡς φησὶν Ἡρόδοτος ἐν τῇ πρώτῃ. lib. I. c. 7. Valck. — Eadem leguntur in Villoisoni Scholiis Venetis, et ibi quidem recte Ἄτυος scribitur, sed perperam Ἡρωδιανὸς, pro Ἡρόδοτος. Quod ad Μῄονας spectat, vide Var. Lect. (ed. S.) S.

5. ἀκοντίοισι δὲ ἐχρέωντο ἐπικαύτοισι] Afris idem teli genus cap. 71. Mysii autem nobiles his jaculis, ἀκοντιστοὶ Μυσοὶ Æschylo Pers. v. 52., et Ὀλυμπηνοὶ Eustathio in Perieges. v. 810. (immo

vero ad vers. 322. not. 3.) Stephanoque Voc. Ὀλυμπιεύς, unde Οὐλυμπιηνοὶ et hic, (lin. 7.) si qua necessitas. WESS.

CAP. LXXV. [3. ζειρὰς] Vide ad c. 69, 1. S.]

4. πέδιλα νεβρῶν] Vetere πέδιλα νεβρῶν delectatur Cl. de Pauw, caligis videlicet ex loris apte constrictis: neque enim πέδιλα νεβρῶν ulla fuisse, cum hinnuli calceis careant; nec pelles hinnulorum, si vel maxime caligis dederint structuram, νεβροὺς, sed νεβρίδας aut νεβρείους, adpellari. Cui opinioni speciem carbatinæ detrahent, πεποιημέναι ἐκ τῶν νεοδάρτων βοῶν, non utique ex bubus, sed bubulo corio, in Xenophontis Ἀναβ. IV. pag. 309. Ed. Hutch. Transitum Thracum in Asiam, justumque ejus tempus, ill. Scaliger vestigavit ad Euseb. Chron. MXLV. WESS. — Quod πέδιλα in Græcis nostris penacute scribitur, id ex ed. Schæf. pr. in nostrum exemplum irrepsit: πέδιλα oportebat, ut habent aliæ editiones atque etiam Schæferiana secunda. S.

CAP. LXXVI. 1. ἀσπίδας δὲ ὠμοβοΐνας εἶχον, etc.] Cuncta hæc de Thracibus Asiaticis sive Bithynis eruditi accipiunt; quorum tamen armaturam, originem, præfectumque Persam, quod Scriptoris mos fert, summa descripserat ante accuratione. Et talia de iisdem iterum? Immo vero ἀκέφαλα sunt, defectaque et gentis titulo et præfecti Persæ nomine. Hiatum sagax Cl. Pavii ingenium animadvertit, et agnoscent, opinor, in posterum omnes. Quo enim cunque verba versentur modo, ad Thraces Asiaticos non pertinebunt, nedum ad Europæos, quibus suus demum locus, c. 185. Venerant in mentem mihi *Chalybes*, ob Martis oraculum, et quoniam memoratis gentibus adfines fuerunt lib. I. c. 28. Sed incertissima ea divinatio. Προβόλους λυκοεργέας aut λυκιεργέας (lin. 2.) servo, Gronovio consentiens. Opportuna est Grammaticorum glossa, ἀκόντια πρὸς λύκων θήραν ἐπιτήδεια in Athenæo, alioqui turbatissimo; sicuti alias, post sollertem magni Animadversoris et Paulli Leopardi Emend. XI. 18. curam, ostendi. WESS.—Vide ejusdem doctissimi Viri Dissertat. Herodoteam, p. 58 seq. et quæ a nobis ad Athenæum adnotata sunt, Animadvers. Vol. VI. p. 212 seq. S.

2. προβόλους δύο λυκιεργέας] Nihil attulit vir Clar. (Gronov.) quo lectori persuaderet, quod persuasum voluit (scil. cum Valla intelligenda esse veruta ad lupos conficienda idonea.) Quando inter Milyas εἶχον τόξα μετεξέτεροι Λύκια, quidni Thraces Asiatici προβόλους habuerint Λυκιοεργέας? id est, Athenæo interprete lib. XI. pag. 486. D. τ. ἀκόντια ἐν Λυκίᾳ εἰργασμένα: a quo commode comparantur Ναξιουργὴς κάνθαρος, κλίνη Μιλησιουργής, et τράπεζα Ῥηνειουργής. Athenæum tamen suspicor in suo quoque Codice legisse Λυκιεργέας, (λυκοεργέας ille in suo Herodoti exemplo legerat, si fides vetustissimo Athenæi codici,) cujus loco scribi voluerit Λυκιοεργέας, ἵν' ἀκούηται τὰ ἐν Λυκίᾳ εἰργασμένα, prout corrigit H. Vales. ad Harpocr. in Λυκιουργοῦς. conf. Index Thesauri H. Steph. VALCK.

CAP. LXXVII. 1. Καβηλέες δὲ οἱ Μηόνες] Alibi Καβάλιες, (III. 90, 6.) ex Lydis propagati, eaque propter Meones. Mox Λασόνιοί τε καλεύμενοι, et qui Lasonii dicuntur, doctissimus Pavius, (pro Λασόνιοι δὲ, quod præferunt libri omnes;) ut a Cabalensibus, quemadmodum lib. III. 90., separentur. Prostat ibi alia Valckenarii nostri conjectura. WESS.—Adde quæ a Larchero ad h. l. notata sunt; et consule, quos ille laudavit, Stephanum Byz. in Καβαλίς, et Strabonem lib. XIII. p. 630. C. D. et 631. A. ed. Cas. S.

CAP. LXXVIII. 7. Ἀρτα ΰκτης ὁ

Χερσάσμιος] Cupide ὁ Χερσάσμιος docti viri Is. Vossius, Pavius, aliique; quibus calculum addere memini, motus Arch. indicio. Muto sententiam: ὁ Χερσάσμιος, aut, si malueris, ὁ Χερσάσμιος, patris nomen Artayctæ dat. Neque is enim gente Chorasmius; sed, quod Noster planissime, ἀνὴρ Πέρσης, origine et domo Persa, lib. IX. 115. Wess.

Cap. LXXIX. 1. Μᾶρες, Hecatæi testimonio apud Stephanum protectissimi contra Is. Vossii (Κᾶρες et (lin. 5.) Καρῶν emendantis) molimina sunt. Cares utique ab hac gentium serie alienissimi. Vide c. 93. Wess.—Immo vide III. 94, 7. ibique notata. Isaacus vero Vossius ubinam significaverit, Κᾶρες h. l. pro Μᾶρες corrigendum, mihi non liquet. Illud video, eumdem Vossium in Notis ad Melam p. 562. diserte adfirmare, eosdem h. l. Mares ab Herodoto memorari, quos apud eumdem lib. III. c. 94, 7. intelligendos esse ipse Vossius docuit. S.

Cap. LXXX. 2. τοὺς ἀνασπάστους καλεομένους] His gemina lib. III. 93. Qui solos Cares, ob hæc Arriani Ἀναβ. III. 8. οἱ δ' ἀνάσπαστοι Κᾶρες, intelligit Barn. Brissonius, Regn. Pers. lib. II. c. 223. admodum parcus est, præsertim cum eos in insulis Arrianus non locet. Barcæi ἀνάσπαστοι, Pæones, Eretrienses, supra memorantur, nec has tamen in insulas depositi. Ctesiæ verba, ab eruditissimo viro adscripta, ἀνάσπαστος γίνεται εἰς Ἐρυθρὰν, Persic. cap. 39. ipsos Persas, delicti adfines, huc relegatos nonnunquam fuisse ostendunt. Latius tamen vocis notio, ad lib. IV. 204. exposita, semet extendit. Wess.

Cap. LXXXII. 4. Σμερδομένης] Sic malui, ut in hominis nomine discordia cessaret. Σμερδομένεα adpellant plerique omnes c. 122. Illud autem (lin. 5.) Μέρβη δὲ ἐγίνοντο ἀνεψιοὶ in positione dictionis concordat c. 5. ἦν δὲ Μέρβη μὲν ἀνεψιὸς, Δαρείου δὲ ἀδελφεῆς παῖς. Vide ad superioris libri c. 103. Wess.

Cap. LXXXIII. 4. ἐπὶ τοῖσι] Glossam redolet Med. et aliorum διὰ τοῦ, nollemque defensum: alterutrum abunde est. Formam præfert Ionicam βιηθεὶς (lin. 5.) spernique recusat: alienum sane μινυθεὶς est Th. Galei, nec fulcrum ex Glossatorum Μινῦσαι, deportare, Μίνυσις, deminucio, nanciscitur; siquidem vitiose picta sunt, et incommoda prorsus. Ἀραίρητο alibi assertum. Wess.—De Ionica forma ἀραίρητο pro ᾕρητο vide Adnot. ad I. 191, 33. ubi quæ verba ex IX. 101. citantur, leguntur ea lib. IX c. 102, 17. Et duobus quidem istis locis ἀραίρητο significat captus erat: hic vero electus erat, (sic enim in versione positum malim, quam deligebatur) id est, jam ante designatus erat qui continuo in decedentis locum succederet. Quod vero in eadem Wesselingii Adnot. ad I. 191. verba quæ hic leguntur, ita adferuntur, quasi ἀραίρητο cum νούσῳ junctum esset, ut intelligeretur morbo sublatus, morbo exstinctus, id invito Viro doctissimo exciderat. S.

Ibid. ἐπὶ τοῦδε] Διὰ τόδε, quod in Codicem Med. irrepsit, interpretamentum videtur Herodoteæ formulæ. In proximis, εἴ τις αὐτέων ἐξέλιπε τὸν ἀριθμὸν, ἢ θανάτῳ βιασθεὶς ἢ νούσῳ, pro βιασθεὶς in Arch. βιωθεὶς scribi dicitur; illinc Galeo placuit μινυθεὶς. Numerus certe dici potuit μινυθεὶς, imminutus; forsan et aliquis θανάτῳ μινυθεὶς ἢ νούσῳ, morte minutus sive morbo: μινύθειν, μινύθειν, et minutus, in talibus adhibentur nonnusquam; et nova captat Herodotus. Valck.

9. χωρὶς δὲ χρυσόν τε πολλὸν, etc.] Quia Curtius de his lib. III. 3. Proximi ibant, quos Persæ *Immortales* vocant, ad decem millia: cultus opulentiæ barbaræ non alios magis honestabat: illi

aureos torques, illi vestem auro distinctam habebant; Nostri χρυσὸν ad solas vestes referri Schefferus de Antiq. Torquib. c. 9. vetat; torques enim aureos suo continere ambitu; cui adsentior cupide. Wess.

Cap. LXXXIV. 3. καὶ ὁ πεζὸς αὐτῶν] Puto fuisse τὴν καὶ ὁ, etc. Idem requiri c. 86: ἐσεσάχατο τῇ αὐτῇ καὶ ἐν τῷ πεζῷ, nimirum τῇ καὶ ἐν τῷ, Reiskius agnovit. Ionum μετεξέτεροι: (lin. 4.) quod una cum scholio apud Arch. revocatum haud indignabuntur Herodoti amatores. Fuerint-ne vero veterum Persarum in capitibus ex aere ferroque ducta ποιήματα prorsus eadem ac culte ab Heliodoro Æth. IX. p. 431. expicta, non habeo dicere. Wess.— Potuerat utique lin. 3. τὴν καὶ scribere Herodotus, et τῇ καὶ c. 86. Sed invito nihil tale obtrudi Scriptori debebit. Sic sane et cap. 50, 16. γνώμῃσι ἐχρέωντο ὁμοίῃσι καὶ σὺ scribere ei placuit, non τῇσι καὶ σύ. Parique ratione Latine idem atque dicimus, et similiter atque. Conf. c. 86, 2. S.

Cap. LXXXV. 6. σειρῇσι πεπλεγμένῃσι] Th. Galeus potius adposuit ζειρῇσι futurum ex c. 75., longe aberrans. Σειραὶ in amiculorum genere, in consertis funibus σειραί. Σειραῖος ἱμὰς Polluci I. 148., σειραῖαι funiculi, Philoni Jud. Vit. Contempl. p. 897. A. Σειραῖς δὲ ἁμαρτιῶν ἑαυτοῦ ἕκαστος σφίγγεται, Graecus Proverbiorum Salomonis interpres translate, sed eleganter, c. v. 22., ubi Aquila ἐν σχοινίοις ἁμαρτίας. (Notus etiam σειραῖος ἵππος ex Sophocl. Elect. 722.) Adi Ivon. Villiomarum, Animadv. in Loc. Controv. Titii lib. IV. p. 84. Hanc autem Sagartiorum in pugnando habilitatem cur Pausan. I. 21. Sauromatis contribuerit, non adsequor. Eamdem-ne illi seriore aetate, ut retiarii, de quibus Lipsius Saturn. lib. II. 8., probarunt? Wess.

10. οἱ δὲ ἐν ἕρκεσι ἐμπαλασσόμενοι] Sic recte Codices. Ἐμπαλασσόμενοι iidem ac συμπλεκόμενοι, Schol. Thucyd. VII. 84. Ceteris congruit ὀλόμενος δολίοις βρόχων ἕρκεσιν Agamemnon, Euripid. Elect. v. 155., et Æschyli ex Agamemn. v. 1620. ἰδόντα τοῦτον τῆς Δίκης ἐν ἕρκεσιν. Non equidem obliviscor Euripidei Iphig. Taur. v. 77. ποῖ μ' αὖ τήνδ' ἐς ἄρκυν ἤγαγες χρήσας, nec Æschyli Choëph. v. 1000. ἄρκυν δ' ἂν εἴποις καὶ ποδιστῆρας πέπλους, elegantis utriusque et haud longe abeuntis figurae, neque potioris tamen. Wess.

Ibid. ἐν ἕρκεσι ἐμπαλλασσόμενοι] Perparum interest utrum ἐν ἄρκυσι legatur, an ἐν ἕρκεσι: hoc tamen, altero rarius in talibus, dedisse videtur. Hesych. Ἕρκεσι, δικτύοις, Σοφοκλῆς Ἀθάμαντι δευτέρῳ. Saepe malis ponuntur αἱ τῆς Δίκης ἄρκυες. τῆς Δίκης ἐν ἕρκεσιν est in Agamemn. Æschyli v. 1620. Extimi participio debet ἐμπαλλ. litera superflua, scribique ἐν ἕρκεσι ἐμπαλασσόμενοι, id est βρόχοις ἐμπλεκόμενοι. Sic scripta reperiuntur παλάσσεσθαι et ἐμπαλάσσεσθαι. Ælius Dionysius apud Eustath. ad Ἰλ. ί. p. 399, 20. (p. 527. ed. Rom.) μέμνηται τοῦ Θουκυδίδου εἰπόντος τὸ Ἐμπαλασσόμενοι, ἀντὶ τοῦ ἐμπλεκόμενοι, περιπειρόμενοι (δόρατι,) φυρόμενοι. Thucydidis verba, jam a Porto adhibita in Ἐμπαλάσσειν, reperiuntur lib. VII. c. 84. H. Stephanus Ind. Thes. ceterique qui attigerunt Thucydidea, ad Hesych. etiam in Ἐμπαλάξαι, ἐμπλέξαι, hujus non meminerunt Herodotei loci. Duo nobis exhibet fragmenta Suidas in Ἐμπλασσόμενοι, in quibus mihi genuina scriptio fuisse videtur Ἐμπαλασσόμενοι, in his certe Æliani: τοῖς φίλοις καὶ οἰκείοις ἐμπαλασσόμενοι ἀπέσφαττον αὐτοὺς ὡς πολεμίους. Valck.

Cap. LXXXVI. [2. τῇ αὐτῇ καὶ ἐν τῷ πεζῷ] Vide paullo ante, ad c. 84, 3. S.]

7. ὡς δ' αὕτως Κάσπιοι] Caspii aut hic perperam, ponuntur, aut paullo superius. Junguntur Paricanis c. 68. Utii et Myci; utri horum sedem mutarint, non adfirmavero. A clar. de Pauw Ἄρειοι ex Κασπίων voce formabantur, conjectura ancipite. Meliores MSS. verum fortasse monstrabunt. Wess. — Præter Var. Lect. (ed. S.) ad h. l. vide Adnot. ad III. 93, 9. S.

10. ταχυτῆτα οὐ λειπομένους servo. Alibi, lib. III. 102., et plenius quidem, κάμηλοι ἵππων οὐκ ἥσσονας ἐς ταχυτῆτα. Pollux de Bactrianis, καὶ εἰσὶν αὐτοῖς (κάμηλοι) ἵππων μὲν ὠκύτεραι τὸ τάχος, lib. I. 140. Wess.

Cap. LXXXVIII. 4. ἐπὶ συμφορὴν περιέπεσε] Malunt συμφορῇ περιέπεσε ex frequentiore usu. Demosth. in Mid. pag. 345. καὶ τοιαύτῃ συμφορᾷ περιπέπτωκεν. In Diodoro XII. 60. Ἀμπρακιῶται δὲ ἐν μεγάλῃ συμφορᾷ περιπεπτωκότες: præpositio, ut ibi indicatum, redundat. (Vide Var. Lect. ed. S. Cum verbo ἐνέπεσε malles utique ἐς συμφορὴν, sed nec ἐπὶ præcise damnandum.) Φαρνοῦχος, alius tamen, in Pers. Æschyli, v. 313. occurrit. Wess.

Ibid. ἐπὶ συμφ. περιέπεσε ἀνεθέλητον] Non spernerem, si darent Codices, περὶ συμφορὴν περιέπεσε ἀνεθ. Sed Herodotea, ni fallor, ἐπὶ συμφορὴν vel ἐς συμφορὴν ἐνέπεσε ἀνεθ. commode reddi potuerunt συμφορῇ περιέπεσε δεινῇ, in tristem incidit calamitatem. Suspicor adeo, περιέπεσε, velut altero longe usitatius, his adscriptum, in Codicem fluxisse Flor. Qua ceteris, eadem περιπεσεῖν Herodoto adhibetur structura. Est hic συμφορὴ ἀνεθέλητος gravis vel tristis calamitas: bene cepit H. Steph. Ind. Thes. Infra c. 133. ἤ, τι δὲ τοῖσι Ἀθηναίοισι—συνήνεικε ἀνεθέλητον γενέσθαι, οὐκ ἔχω εἰπεῖν. Supra I. 32., multa nobis eveniunt in vita, τὰ μή τις ἐθέλει, id est ἀνεθέλητα: intelliguntur calamitates et infortunia, συμφοραὶ συμπίπτουσαι καὶ νοῦσοι συνταράσσουσαι, quæ, καὶ βραχὺν ἐόντα, μακρὸν δοκέειν εἶναι ποιεῦσι τὸν βίον, secundum Artabanum VII. 46. Infortunium Herodoto exprimitur formula οὐκ ὡς ἤθελε, οὐχ ὡς βούλεται: et similia leguntur alibi. Iones in primis tristia quævis verbis exprimunt in speciem lenissimis. Valck.

10. ἐν τοῖσι γούνασι] Cl. Gronovii explicationem vide. Pristino σὺν τοῖσι γουν. hæc ex lib. IV. c. 62. τοὺς δεξιοὺς ὤμους πάντας ἀποτάμνοντες σὺν τῇσι χερσὶ auxilio venire queunt. Wess.—In commissura, interpretatur *Gronov.* qua femur cruribus committitur, quæ est genu. Haud ita male, me judice. De camelo loquens Noster, III. 103. sit, in posterioribus cruribus, σκέλεσι, quatuor habere illum γούνατα, id est, puto, quatuor articulos, quatuor commissuras. S.

Cap. LXXXIX. 1. Τῶν δὲ τριηρέων ἀριθμὸς, etc.] Numerum triremium, rediturum c. 184., notæ Pass. optime signant, pariterque Æschylus Pers. v. 341. ubi de aliorum dissensu docte Stanleius. Wess.

Ibid. ἑπτὰ καὶ διηκόσιαι καὶ χίλιαι] In Herodotum semper malevolus Plutarchus, in Themist. p. 119. B. ad eumdem navium numerum definiendum uti maluit testimonio Tragici Poëtæ, quam historici. De numero navium egerunt Thom. Stanlei. ad Æsch. Pers. v. 341. Ez. Spanhem. in Julian. p. 280. et P. Wesseling. ad Diodor. XI. c. 3. ubi eædem atque hic enumerantur gentes, sed in navium numero, quas singulæ subministrarunt, a Nostro multum discrepat Diodorus. Valck.

6. ἀσπίδας δὲ ἴτυς οὐκ ἐχούσας] In Glossis ἴτυς umbo, et inde Valla. Clypei ambitus et labrum est, ex ferro; Polybii σιδηροῦν σιάλωμα, lib. VI. 21., ab umbone discrepans et remotum. Phœni-

ces pelta protegebantur: πέλτη, ἀσπὶς ἴτυν οὐκ ἔχουσα apud Hesychium. Wess.

7. οὗτοι δὲ οἱ Φοίνικες, etc.] Quod de Phœnicum primis ad mare rubens sedibus succedit, prorsus notabile, congruit lib. I. 1. et sacris Mosis Vatumque libris; mirumque accidit, ab egregiis viris S. Bocharto, Camp. Vitringa, Hadr. Relando, origines Philistæorum vestigantibus, insuper haberi. Nemo infitiabitur, Palæstinos Philistæosque eosdem censeri. Recensentur in posteris Mitzraimi, sive ex Ægypto orti, Casluchæi et Caphthoræi, hinc Philistæi, Genes. c. x. 14. Deuteronom. c. ii. 22. et Amos. c. ix. 7. Tractus, quem primitus habuerunt, mari erat adfinis, et forte insularis, ex Jerem. cap. xlvii. 4. Talis autem ad sinum Arabicum, eumque extimum conmodissimus; unde ante Mosis ætatem progressi inferioris Ægypti partem insederunt, Exodi c. xiii. 17. Quæ quidem, cum Philistæi origine fuerint Ægyptia et prope Ægyptum habitarint olim, testenturque ipsi, suos majores ad Rubrum accoluisse primitus mare, credibiliora videntur, quam insueto itinere in Colchidem et Cappadociam cum Bocharto eos ducere, et in Palæstinam reducere, aut, quæ Vitringæ Comment. ad Esaiæ c. xiv. p. 449. divinatio, ex regione Cyrenaica et Creta. Venit horum pars in Nob. Palmerii Exerc. p. 35. cogitationes. Wess.

12. κράνεα χηλευτὰ] Scholion Pass. πλεκτὰ χηλευτὰ revocat mihi ἀξίνας σαγάρις c. 64. in memoriam, simili modo auctas: immo suspicionem movet, κράνεα πλεκτὰ c. 79. indidem, vetere obliterato, propagata. Hesychius hoc ex loco κράνεα χηλευτὰ πλεκτὰ ἐκ σχοίνου, cui Pollux ferme conpar. Nexiles itaque et sutiles fuerunt; non, ut Vallæ Latina, forcipiculatæ. Bene Stephan. Thes. T. IV. p. 515. (quem vide.) Wess.

14. τύκοις] Glossam Aldi et aliorum, ξοὶς λιθοξοϊκὸν ἐργαλεῖον, Hesychius, Eustathius, Tzetzes ad Lycophron. v. 349. non ignorant; inprudenterque additam, delendamque agnovit eruditissimus Camerarius ad Aristotelis Nicomach. lib. VI. 12. p. 304.; quo ergo jure a Gronovio taxatur? Notavit id St. Berglerus quoque. Wess.

16. ἐσταλάδατο] Vulgatum ἐστιλάδατο genio sermonis pugnare Ang. Caninius et Portus observarunt. Ἔσταλτο dat Ionibus (in plurali numero) ἐστάλατο, quo Hesiodus usus Ἀσπίδ. v. 288., et ἐσταλάδατο. Cognita res Eustathii declaratione est. (Vide Var. Lect. ed. S.) Wess.—In antecedentibus sæpe reperiuntur ἐσεσάχατο, et ἐσκευάδατο, pro ἐσκευασμένοι ἦσαν, et ἐσταλμένοι ἦσαν. Quod hic Editiones insidet crucem fixit grammaticis: ἐσκευάδατο Porto videbatur reponendum; ἐσταλάδατο Caninio et Reiskio: sed hoc nullo modo potuit a στέλλω formari: Ionicus iste flexus, -δατο, præsertim obtinet in verbis in άζω et ίζω desinentibus. Si vel in omnibus legeretur Codicibus ἐστιλάδατο, Codicibus antiquiorem mendam tollerem scribendo ἐστολίδατο, id est ἐστολισμένοι ἦσαν, vel ἦσαν ἐσταλμένοι. Forma tantum differunt Στέλλειν Στολιδοῦν· et Στολίζειν στολὴ, στολὶς, et στολισμός. Valck.—ἐσταλάδατο fortasse e duabus scripturis natum est. ἐστάλατο et ἐσκευάδατο, in unam coalitis. S.

Ibid. Pro ἐσταλάδατο legit Bothius ἐστάλατο, ΔΑ natum censens ex syllaba ΛΑ male repetita. S.

Cap. XC. 2—4. εἱλίχατο μίτρῃσι οἱ βασιλῆες, etc.] De Regibus Cypriis bene: Aptus-ne vero a capitis integumento ad tunicas transitus? Sic Cl. de Pauw, rogitans præterea, an tunicis

Cypriorum vulgus capita obtexerit? Hoc cum insulsum, οἱ δὲ ἄλλοι κίθωνας εἶχον, reliqui gestabant cidares, maluit; eoque magis quoniam Pollux X. 162. κίτταριν ex Herodoto produxit. Cui ego suspicioni, nisi Cidaris sive citaris Persarum esset, et Codices officerent, accedere possem. Tunicas Scriptor vulgo Cypriorum tribuit, regibus negat: capitis eorum tegmen, quod reticuit, abditum tenetur in sequentibus, τὰ δὲ ἄλλα κατάπερ Ἕλληνες. Wess.—Suspicari fas est, memoria falsum Pollucem esse, quum Herodoto vocabulum κίτταριν tribuit, quod apud Ctesiam legisset Grammaticus. S.

5. ἀπὸ Σαλαμῖνος καὶ Ἀθηναίων] Ἀθηνέων scribendum: sed hæc pleraque alibi prostant indicata. Valck.—Ἀθηνέων scripsi ex cap. 95. Wess.

Cap. XCI. 2. λαισήϊα—ὠμοβοίης πεποιημένα, καὶ κιθῶνας] Voculam καὶ, ut superfluam, tollendam censeo, scribendumque ὠμοβοέης. In hac forma cum Edd. conspirant Codices scripti lib. IV. c. 65. Ionica sunt βοέη et ὠμοβοέη, nempe δορά: quibusvis usitata, ὠμοβόεος et ὠμοβοΐνος. Supra VII. 76. et 79. Thracibus Asiaticis dat ἀσπίδας ὠμοβοΐνας, et Colchis. Ubi in Xenoph. Κυρ. Ἀναβ. IV. p. 200, 17. γέῤῥα habentur δασέων βοῶν ὠμοβόεια, MS. præbet ὠμοβόϊνα et Suidas. Deterior est in Herodoteis lectio quam præbet Eustath. in Ἰλ. ε'. pag. 433, 16. φασὶ περί τινων καὶ Ἡρόδ. ὅτι λαισήϊα εἶχον ἀντὶ ἀσπίδων ὠμοβοείης πεποιημένα. Fiebant autem λαισήϊα ex ἀκατεργάστων βυρσῶν, secundum eumdem ad Ἰλ. μ'. p. 874, 47. ex pellibus nondum confectis sive mollitis, atque adeo ἐξ ὠμοβοέης. Cretensis Hybrias καλὸν memorat λαισήϊον, πρόβλημα χρωτὸς, apud Athen. XV. p. 696. a. Valck.

9. οἱ δὲ Πάμφυλοι οὗτοι, etc.] Sic semper gentis nomen scribitur in Musis; non quale Codex exhibet Arch. Herodotea de Pamphyliorum origine attigerunt Strabo XIV. p. 984. a. et Eustath. ad Dionys. v. 854., Ἡρόδοτος φησὶν, ὅτι Παμφύλιοί εἰσι τῶν ἐκ Τροίης ἀποσκεδασθέντων μετὰ Ἀμφιλόχου καὶ Κάλχαντος: in his frequens vitium offert Arch. ἀποσκεδασθέντων. Valck. — De Amphilocho cf. III. 91, 1. S.

Cap. XCII. 3. αἰγὸς δέρματα, etc.] Parui MSS.; cur enim numerum multitudinis, cum toties præcesserit εἶχον κιθῶνας, spernerem? Pæne etiam ἐστεφανωμένοι, quippe ad rem notandam abunde, admiseram. De Termilis nos repeto ex lib. I. 73.; neque ex Diodoro XI. 3. in navium numero discordiam. Wess.

7. ἀπὸ δὲ Δώρου] Ex marg. Steph. recipi potuisset Herodoteum ἐπὶ δὲ Δώρου. Valck. — Idque merito a Wess. receptum. S.

Cap. XCIII. [6. ἐν τοῖσι πρώτοισι τῶν λόγων] Vide lib. I. cap. 171. S.]

Cap. XCIV. 5. Πελασγοὶ Αἰγιαλέες] Omnis olim Peloponnesus, *Pelasgia*; sed quoniam hi maritimam Sinus Corinthiaci oram tenuerant, propterea Αἰγιαλεῖς. Multa viri illustres, Spanhemius ad Callimachi H. Del. v. 73., et Buherius Diss. Herod. c. 9. p. 92., optime Hesychii errorem in Αἰγιαλεῖς detegens. Falsum namque, πρότερον eos Ἴωνες post dein Αἰγιαλεῖς adpellatos. Wess.

Cap. XCV. 1. Νησιῶται δὲ] Insulani in classe hac Persica qui fuerint, præclare Valckenarius Noster patefecit ex Diodor. XI. 3. Wess. — Vide posteriorem partem Adnotationis proxime sequentis. S.

4. Ἴωνες οἱ ἀπ' Ἀθηνέων] Duabus primum literis repetitis scribendum arbitror, Ἴωνες ἐόντες ἀπ' Ἀθηνέων: Iones sunt quicunque Athenis originem trahunt. Herod. lib. I. c. 147. Εἰσὶ δὲ πάντες Ἴωνες ὅσοι ἀπ' Ἀθηνῶν (Ἀθηνέων,) γεγόνασι, καὶ Ἀπατούρια ἄγουσι ὁρτήν: hi

paulo dicebantur ante, οἱ ἀπὸ τοῦ πρυτανηΐου τοῦ Ἀθηναίων ὁρμηθέντες καὶ νομίζοντες γενναιότατοι εἶναι Ἰώνων. Deinde voces istas, Ἴωνες ἔσαν ἀπ' Ἀθηνέων, huc suspicor ex nota traductas, quam ex lib. I. petitam lector in ora Codicis posuerat. (Fallacem illam fuisse Viri doctissimi suspicionem, in Var. Lect. (ed. S.) demonstravimus.) Non nescio in hac gentium recensione Nostrum alia quoque dixisse, quæ tradiderat explicatius alibi; verum voces istæ, quas dicebam, hac in sede satis alienæ cum vicinis nexum habent nullum. Herodotum itaque de his Insulanis tantum scripsisse censeo: καὶ τοῦτο Πελασγικὸν ἔθνος, ὕστερον δὲ Ἰωνικὸν ἐκλήθη κατὰ τὸν αὐτὸν λόγον καὶ αἱ δυώδεκα πόλιες: ista quoque gens Pelasgica; postea vero dicta fuit ob eamdem rationem Ionica, ob quam XII. civitates: κατὰ τὸ αὐτὸ, καὶ, æque ac, similiter adhiberi, supra fuit observatum ad VII. c. 50. (conf. VII. 84, 3. et 86, 2.) *Insulani* hi *Iones* neque Chii erant, nec Samii; distinguuntur enim a XII. civitatibus, quæ in unum coaluerant reipublicæ corpus, in Panionium convenire solitæ; inter istas autem XII. duæ erant nobilissimæ et potentissimæ Chius et Samus. Quia memorabantur in hac recensione non Ἴωνες tantum, sed et Νησιῶται, quorum illi juxta Herodotum quoque centum naves Regi subministrarint, ne quis erraret, Diodorus Sic. XI. c. 3., Ἴωνες, ait, μετὰ Χίων καὶ Σαμίων ἑκατὸν (centum naves) παρέσχοντο — Νησιῶται δὲ πεντήκοντα. Quinam Insulani sint intelligendi, declarant hæc proxima Diodori: τὰς γὰρ νήσους τὰς ἐντὸς Κυανέων καὶ Τριοπίου καὶ Σουνίου προσηγμένος ἦν ὁ βασιλεύς: si nempe comparentur cum his Herodoti, insulanos designantis Ionas et colonos Atheniensium. Tales erant, secundum Nostrum, Cei, Naxii, Siphnii, Seriphii, lib. VIII. c. 46. Κεῖοι (Κεῖοι) — ἔθνος ἐὸν Ἰωνικὸν ἀπὸ Ἀθηναίων. — Νάξιοι δέ εἰσι Ἴωνες ἀπ' Ἀθηναίων γεγονότες: tum cap. 48., Σίφνιοι καὶ Σερίφιοι — Ἴωνες ἐόντες ἀπ' Ἀθηναίων. Thucydidi, præter ceteras gentes, in Siciliam Athenienses sequuti narrantur VII. c. 57. ex Ionia Milesii, Samii, Chii; ex insulis Κεῖοι καὶ Ἄνδριοι καὶ Τήϊοι, — Ἴωνες ὄντες καὶ ἀπ' Ἀθηναίων. Sed ex media erant Ionia Τήϊοι: (Τέων γὰρ μέσον εἶναι Ἰωνίης ait Herod. I. 170., et Steph. Byz.) apud Thucydiden itaque, me judice, non Τήϊοι, sed memorari debuerunt Τήνιοι. Tenus Andro erat insula vicina: Τήνῳ συνάπτουσ' Ἄνδρος ἀγχιγείτων, Æschylo Persis v. 888., utraque Atheniensium colonia. Tenios inter insulanos nostro quoque loco censendos liquet ex Herod. VIII. 82. Insulæ autem, Cea, Naxus, Siphnus, Seriphus, Andrus, Tenus, omnes erant intra promontoria Triopium et Sunium positæ: quas hic intelligi monstrat Diodorus. Apud Pausan. lib. V. (c. 23.) p. 437. ex Olympiaca tabula memorantur qui prælio ad Plateas interfuerint; præter ceteros νησιῶται Χῖοι καὶ Μιλήσιοι: — deinceps, ἐκ δὲ Αἰγίου (leg. Αἰγαίου, ex Ægæo mari,) καὶ τῶν Κυκλάδων, οὐ Τήνιοι μόνοι, ἀλλὰ καὶ Νάξιοι, καὶ Κύθνιοι. In his, pro Χῖοι καὶ Μιλήσιοι, corrigendum Κεῖοι καὶ Μήλιοι. De Meliis agentem, in Milesios transmutatis a librariis, Clariss. Wesselingium Pausaniæ locus præterire non potuit, ad Diodor. Siculi T. I. p. 405. VALCK.

CAP. XCVI. 1. ἐπιβάτευον δὲ] Laurentius ex vero. (scil. servato Græco nomine, epibatæ erant.) Insulæ civitatesque πληρώματα navium, ut Diodorus, sive remiges, ex suis suppeditarunt: in iisdem pugnaturi Persæ, Medi, Sacæ, callide profecto, stationem habebant. Hoc ἐπιβατεύειν inf. cap. 181.; tales ἐπιβάται Athenis atque in Ionia, Porphy-

rio Q. Homer. I. testificante. Wess. — Vide Prolegom. Homeri Barnesiani p. lxxxiii. Caeterum satis ille notus vocabuli usus. Sic Suidas cum Harpocratione: Ἐπιβάτης· οὕτως ἐκάλουν τοὺς ἐν ταῖς τριήρεσι στρατευομένους, etc. Ita apud Polybium (ut alios omittam auctores) ἐπιβάται sunt milites classiarii, πλήρωμα vero socii navales, remiges, nautae. S.

7. ἐπάξιοι ἐόντων] Porti et Editoris Genevensis conjectura suum sibi tibicinem habet. Alienum certe et indignum ἀπάξιος erat, levique lapsu ex legitima scriptura progenitum. Legebatur apud Philostratum lib. II. Vit. Sophist. xi. 1. ἐπεφθέγξατο ἀπάξιον τοῦ ἀνδρός: nunc, Olearii cura, ἐπάξιον, uti decebat. Sophocles Œd. Colon. v. 474. ἐπάξιος μὲν Οἰδίπους κατοικτίσαι, dignus es conmiseratione. Sed pluribus in re manifesta non opus, nedum ut operose doceatur, necessariam (lin. 10.) trium vocum τε καὶ ἄρχοντες fuisse expulsionem. Sequuntur continuo ἄρχοντες singularum gentium praefecti; hic turbabant. (Vide Var. Lect. ed. S.) Στρατηγοὺς, penes quos summa imperii, et ἄρχοντας sollicite distinxerat et annumeraverat, c. 81. et 82. Wess.

9. ὥσπερ οἱ ἄλλοι στρατευόμενοι δοῦλοι] Vocem δοῦλοι si qui Codices omitterent, ad ista suspicarer adjectam; e quibus lector satis intelligebat tanquam Regis militasse servos; sicut ipsius imperio velut δεσπότου subditi habebantur omnes δοῦλοι, dicebanturque. (conf. VII. 11, 21, ibique not.) Artemisia ad Xerxem, VIII. 102. σὸν τὸ ἔργον, ὦ δέσποτα, γίνεται· οἱ σοὶ γὰρ δοῦλοι κατεργάσαντο: c. 68, 3. σοὶ, ἐόντι ἀρίστῳ ἀνδρῶν πάντων, κακοὶ δοῦλοί εἰσι. Valck. — Quo minus suspectum h. l. id vocabulum videri debebat. Servi autem (δοῦλοι) Regis non nisi ii adpellantur, qui e gentibus erant bella superatis, atque ita imperio Persarum subjectis. Qui natione Persae erant, hi liberi esse censebantur. S.

Cap. XCVIII. 3. Μάττην] Codicum copia huic primas dat: Medicei Μάρτιν solivagum est. Possem ex Phoenicum sermone illi titulo speciem parare, et Εἰρώμου (quomodo Hiramus apud Joseph. lib. I. in Apion. cap. 18.) si (pro Σιρώμου) fingeretur, longe lateque excurrere. At cui bono? cum verior scriptura necdum definita, et cognominum barbaricorum originatio dubii sit plenissima. Placuit tamen Μέρβαλος, quod Phoenicum nomen apud Joseph. I. contr. Apion. c. 21. *Syennesis* apud Cilices titulus locum accepit, lib. I. 74. Sicuti Gorgus, sic adpellabatur Chersis filius, lib. V. 104. et VIII. 11. Wess.

Cap. XCIX. 2. Ἀρτεμισίης —— θῶυμα ποιεῦμαι] Hanc ab Halicarnassense saepius elegantissimis verbis ornatam Plutarchus indignatur de Herod. Malign. p. 869. f. 873. e. Hinc explicandum, quod scribit, p. 868. a. Herodotum, Ἁλικαρνασσέων περιεχόμενον, οἱ Δωριεῖς ὄντες μετὰ τῆς γυναικωνίτιδος ἐπὶ τοὺς Ἕλληνας ἐστράτευσαν. Halicarnassenses, origine Dorienses, Regina bellatrix ducebat Artemisia, θυγάτηρ Λυγδάμιος. Duarum, quae hoc insignes nomine claruerunt, juxta Harpocrat. ἡ μὲν πρώτη (γέγονε) κατὰ τὰ Περσικὰ, θυγάτηρ Λυγδάμιδος: sic ex Herod. et aliunde patris ibi nomen restituit H. Vales. Quae diversis in locis de Artemisia Noster, paucis enarrat Polyaen. VIII. c. 53. Valck.

5. παιδὸς ὑπάρχοντος νεηνίεω] Fortasse Lygdamis, quem paucos post annos tyrannum Halicarnassus experta fuit in Suidae Πανύασις, avo materno cognominis. Illud enim et Artemisiae nomen in urbis ejus tyrannis haud insolens. De λήματος voce satis ad lib. V. 72. Wess.

10. Καλυδνίων] Ex Galei explorata

opinione Καλυνδίων opertuerat, uti lib. VIII. 87.; nam Καλυμνίων, quo modo Dio Chrys. Or. XXXI. p. 326. A. etsi prope abeat, et eosdem insulares, Strabone indice lib. X. p. 749. B. (p. 489. B. c. ed. Cas.) designet, non erit præstantior scriptura. Wess. — Videtur Galeum probare Vir doctissimus, Καλυνδίων h. l. ex VIII. 87, 11. et 15. corrigendum consentem. At Calynda oppidum fuit Cariæ in Lyciæ confinibus, cujus regulus ibi memoratur, idem qui paulo superius (c. 98, 7.) in ducum numero nominatus est. Calydnii, qui sub Artemisiæ fuerunt ditione, sicuti hic cum Cois et Nisyriis junguntur; sic etiam Homerus Iliad. β'. 676 seq. Νίσυρόν τε, καὶ Κῶν, νήσους τε Καλύδνας junxit. Et in Καλυδνίους consentiunt h. l. libri: nisi quod in nostro cod. F. super literis υδ superne litera ν ab alia (ut videtur) manu adposita est, qua Καλυνδίους indicare nonnemo voluisse videtur. S.

Ibid. πέντε νέας παρεχομένη] Naves illæ quinque, ab Artemisia præbitæ, augebunt catalogum MCCVII. cap. 89. et 184., nisi si inter illas LXX. naves censeantur, a Caribus classi Persicæ additas; quod quidem vero congruens opinor. Halicarnassus Cariæ metropolis erat; ex Carum ducibus Damasithymus, c. 98. ille ipse, qui Calyndensium navi, et sociæ, φιλίῃ, Artemisiæ, præerat lib. VIII. 87. Sic numero navium, finito ab Æschylo et Herodoto, constans ratio durabit. Εὐδοξοτάτας (lin. 12.) inprobasse ob rariorem ejus usum videntur plerique. Wess.

Cap. C. [1. ἐπεὶ ἠρίθμησέ τε καὶ διετάχθη ὁ στρατὸς] Utique ἠριθμήθη malles cum Schæf. Sed, quum pertinaciter refragentur libri omnes, nescio an, ut passim alia, sic et hoc negligentiæ genus sibi indulserit Scriptor. S.]

10. ὁμοίως ὡς καὶ τὸν πεζὸν] Fortassis alterutrum inducendum: malim ὡς (inductum), sine quo salva oratio. Sic c. 115. οἰκεόντων ὁμοίως, καὶ τῶν πρότερον κατέλεξα. Addicunt etiam scripti libri. Wess.— Recte monuerat Vir doctissimus, quem merito secutus est Schæfer. Et ego abjectam ὡς particulam, contra usum Nostri temere ex præcedentis vocis postremis literis repetitam, velim. Conf. VII. 50, 17. 84, 5. 86, 3. 95, 5. Paulo post (l. 12.) typothetæ mendam, αἰγιάλου pro αἰγιαλοῦ, quæ correctoris aciem præterierat, corriget æquus lector. S.

Ibid. ἀπογραφόμενος] Quæ Xerxes ἀπεγράφετο, curabat (sibi, suum in usum) adnotari; illa ἀπίγραφον οἱ γραμματισταὶ, ut (paulo ante) ait Herod. observato formarum discrimine. Frequenter in istum sensum adhibetur medium ἀπογράφεσθαι: rarius simplex γράφεσθαι, occurrens Herod. II. 82. (ubi quidem rectius intelliges notant sibi, suum in usum scripto consignant.) Xenoph. Ἀπομν. IV. p. 469, 11. ἃ οἱ πολῖται ἐγράψαντο, sunt quæ cives scribi curarunt. Œcon. p. 493, 4. οὐκ ἀρκεῖν δοκεῖ τοῖς πολίταις ἢν νόμους καλοὺς γράψωνται. Quæ ibidem paulo ante leguntur, p. 492, 32. ἀπαριθμήσαντες καὶ γραψάμενοι ἕκαστα, Cicero convertit apud Columellam de Re Rust. p. 781. adnumerata ipsi exscripsimus: malim interpretari, adnumerata adnotari curavimus singula. In Demosth. p. 50, 19. τριήρεις κατασκευάζεται καὶ νεωσοίκους οἰκοδομεῖται: recte Ulpian. Κατασκευάζεται, ἀντὶ τοῦ κατασκευασθῆναι ποιεῖ. Apud eumdem contr. Mid. p. 323, 30, τοὺς στεφάνους, οὓς ἐπεποιησάμην ἐγώ: aureas coronas, quas faciendas curaveram. Valck.

12. Post ἀνεκώχευον interpunxi monitu Porti. Μετωπηδὸν, in navium ordinibus, quando obversis in hostem proris procedunt, apud Schol. Thucyd. II. 90. aut æquata serie stant. De carris, hos

ti æquatis frontibus objectis, τὰς ἁμάξας μετωπηδὸν στήσας, Procop. Bel. Vand. II. 17. Wess.

Cap. CI. 2. Δημάρητον τὸν Ἀρίστ.] Nihil horum, quæ Demarato tribuit Noster in seqq. sed illa duo præsertim Xerxi Demaratum facit dicentem Seneca de Benef. VI. 31. quæ Regi secundum Herodotum VII. 49. objecerat Artabanus: contra, patruum Regis Artabanum ubi tantum commemorant Plutarchus, Justinus, alii; in istam scenam Demaratum nobis introduxit Herod. VII. 3. qui propterea Suidæ dicitur (in Δημάρατος) συμπράξας εἰς τὴν βασιλείαν τῷ Ξέρξῃ. Quæ sequuntur (lin. 4.) νῦν μοί σε ἡδύ τι ἐστὶ ἐπείρεσθαι τὰ θέλω, aliquoties expressit Pausan. VIII. p. 679. IX. p. 768. Apud Plutarch. de Musica, p. 1141. d. Pherecrates Comic. σοὶ κλύειν, Ἐμοί τε λέξαι, θυμὸς ἡδονὴν ἔχει. Valck.

12. μὴ ἐόντες ἄρθμιοι] Heresbachii μὴ ἐόντες ἀρίθμιοι, sint innumerabiles, emendationem, (in ora Latinæ versionis Laur. Vallæ) sive corruptelam verius, P. Leopardus Emend. VIII. 1. traduxit. Ἄρθμιοι, concordes. Ἀθηναίων ἡμῖν μὴ ἐόντων ἀρθμίων, IX. 9. Theognis, Οὔ ποτ' ἂν ἀλλήλοις ἄρθμιοι οὐδὲ φίλοι. Alia de hoc genere Franc. Nansius ad Nonni Paraphr. Joan. c. XIII. v. 157. et Barnesius in Hymn. Homeri Mercur. v. 521. Bern. Martini imprudentiam castigans. Wess.

Cap. CII. 2. ἀληθηΐῃ διαχρήσασθαι] Satis χρήσασθαι fuerat, simili in re frequentatum, ut nuper Cel. Hemsterhusius ubertim ad Callimachi Hymn. Dian. v. 69. nisi conpositi conditio eadem foret, inque Musis creberrimi. Insequens ταῦτα λέγοντα (lin. 3.) non illepide convertitur in ταῦτα λεκτέα, ea dicenda erunt, etc. a Cl. de Pauw; sed præter Codicum voluntatem. Tendit vulgatum easdem in partes. Wess. — Scil. post ἁλώσεται intelligetur λέξω τ' ἐᾶν ψευδόμενόν σε, aut aliquid simile. Sed vide paulo post adnotanda. S.

3. ταῦτα λέγοντα τὰ μὴ, etc.] Omissa vocula τὰ proxima sic exhibet scripta Stobæus, p. 90. πάντως κελεύεις ταῦτα λέγοντα, μὴ ψευδῆ. Mihi non omittenda, et sententia contracta sic videtur explenda, ac si scriberetur: ἐπειδή με ταῦτα λέγοντα κελεύεις ἀληθηΐῃ χρήσασθαι, (λέξω,) τὰ (λέξας) μὴ ψευδόμενός τις ὕστερον ὑπὸ σεῦ ἁλώσεται: quandoquidem his de rebus verba facientem me jubes ad veritatem loqui, ea dicam, quæ qui dixerit a te postea non arguetur mendacii. Paulo ante rogaverat, κότερα ἀληθηΐῃ χρήσωμαι πρὸς σὲ, ἢ ἡδονῇ; utrum ad veritatem loquar, an ad voluntatem? Cicero de Amicit. c. 25. vitium esse scribit levium hominum atque fallacium, ad voluntatem loquentium omnia, nihil ad veritatem; πρὸς χάριν, sive πρὸς ἡδονὴν λεγόντων. Euripidis est fragm. in Stobæi Tit. XIII. primum: Πότερα θέλεις σοι μαλθακὰ ψευδῆ λέγω, Ἢ σκλήρ' ἀληθῆ, φράζε· σὴ γὰρ ἡ κρίσις. Grotius: Rigidi-ne veri, mollis an mendacii Malis loquelas, ede; nam datur optio. Difficile, quod fecisse se scribit Apollon. Tyan. Epist. 45. Valck. — Mihi Stobæi eclogam relegenti pæne fit probabile, recte ab illo descriptum hunc Herodoti locum esse, modo non post ταῦτα λέγοντα, sed ante hæc verba incidendam fuisse orationem. ταῦτα λέγοντα μὴ ψευδόμενος, etc. id est, hæc si dixero, non vereor ne falsi convincar. Una mihi superest dubitandi caussa, leviuscula illa quidem: scil. quod in hujusmodi sententia non pronomen ταῦτα adhibiturus fuisse Herodotus videatur, sed τάδε, hæcce; quo pronomine uti solet ubi ad id refertur quod continuo subjicitur, non quod ante dictum est. Sed, quum modo dixerit ἔλεγε τάδε, facile credi potest, nunc

variandi caussa ταῦτα pro τάδε positum. Caeterum nolo dissimulare, ut vulgo in editis, sic et in nostris membr. F. jungi πολλοὺς ταῦτα λέγοντα, et comma post λέγοντα poni; tum deinde in eisdem membr. F. τὰ sic cum duplici accentu scribi, quo significetur, Ionico more τὰ pro communi ἃ poni. S.

4. πενίη μὲν αἰεί κοτε σύντροφός ἐστι] Comparatur Luciani Nigr. c. 12. οἱ φιλοσοφίᾳ καὶ πενίᾳ σύντροφοί εἰσι, neque inmerito. Talia in eodem, Polybio, Diodoro Sic. atque aliis plurima. Σύνεστι non displicet, artam familiaritatem exprimens. Notissima omnibus, συνεῖναι κόπῳ, οἰκουρίᾳ συνεῖναι, γεωργίᾳ, πράγμασι, etc. Ceterum αἰεί κοτε vim deprecatur. Wess.—Restituetur vox perperam ejecta αἰεί κοτε; σύντροφος σύνεστι, quod est in Stobaei Florileg. neque hoc forte rejiciendum. Graecia, natura pauper, virtutis fuit et sapientiae gymnasium; ἀρετὴ δὲ ἔπακτός ἐστι, id est διδακτόν. Opponuntur τὸ διδακτὸν, et τὸ ἐν τῇ φύσει. Epicharmi dictum est: Ἁ δὲ μάλιστα φύσιος ἀγαθᾶς πλεῦνα δωρεῖται φίλοις. Democriti: Πλεῦνες ἐξ ἀσκήσιος ἀγαθοὶ γίνονται, ἢ ἀπὸ φύσιος. Doctrina sed vim promovet insitam, Horatii. De Graecia quoque artium magistra verissimum fuit illud Theocriti, Eid. XXI. 1. Ἁ πενία, Διόφαντε, μόνα τὰς τέχνας ἐγείρει· Αὐτὰ τῶ μόχθοιο διδάσκαλος. Paupertas omnes artes perdocet, ubi quem attigit: Plautus Stichi I. 3, 24. Euripidis ex Polyido, Πενία δὲ σοφίαν ἔλαχε, habet Zenobius Cent. V. Prov. 72. Valck.—Σοφία apud Nostrum, ut fere constanter in Graecorum sermone, sunt artes liberales, doctrina, ingenii cultura. S.

15. ἤν τι γὰρ τύχωσι ἐξεργατ. χίλιοι] Haec personae conveniebant Demarati, atque in hac arte magistrum Herodotum decent. Quae dicentem facit Seneca de Benef. VI. 31. ferri quodam modo possunt ista: In primo statim monte Lacones objecti dabunt tibi sui experimentum; sed, quae sequuntur, illa scripta sunt incogitanter atque absurde: Tot ista gentium millia trecenti morabuntur; nisi paucos posuerit Seneca, quibus ex margine trecenti male sint substituti. Valck.

Cap. CIII. 3. σὺ φῂς] Enotatum σὺ φῂς sectatus Valla est, Galeo plaudente; et dat profecto sententiam egregiam, quamquam vulgata, modo interrogatione animetur, haud meliorem. Σὺ εἷς Ἕλλην, c. 101., tum elegans hic repetitio, σὺ ἂν ἐθελήσαις. Wess.

10. τὸ δὲ γε δίζημαι εἴκοσι εἶναι ἀντάξιον] Non convenit δίκαιον Arch. et Vind. spernique debuerat. Scribentis animo obversabatur Iliad. Θ'. 234. Τρώων ἀνθ' ἑκατόν τε, καὶ διηκοσίων τε, Ἕκαστος στήσεσθ' ἐν πολέμῳ, haud sane contra centum ducentosque singuli pugnaturi, ἀλλ' ὡς ἀντίσταθμοι καὶ ἰσοβαρεῖς ἑκατὸν καὶ διακοσίων, explicante Porphyrio Quaest. Hom. XXV. Wess. — Non ut Galeus narrat, sed in Arch. codice scribi suspicor, τὸ δὲ γε δίκαιον εἴκοσι εἶναι ἀντάξιον: quod placet. Valck.—Fortasse, uti suspicatus Vir doctus est, sic scribere librarius in cod. Arch. voluerat debueratve: at, sicut Galeus notavit pro ἀντάξιον ibi δίκαιον scribi, sic et Wess. reperit. S.

12. οἷος σὺ, quod MSS. praeviis probavi, rejectum iri non opinor. Wess.

18. πλεῦνες περὶ ἕνα ἕκαστον] Praefixum numeralibus περὶ tantundem valet ac ἐγγὺς et σχεδόν: in comparatione adhibentur πρὸς et παρά. Hic itaque scribendum puto: πλεῦνες παρὰ ἕνα ἕκαστον γινόμεθα ἢ χίλιοι, ἐόντων ἐκείνων πέντε χιλιάδων. In his etiam Herodotus Homeri sui meminerat, cujus Agamemnon in Ἰλ. β'. v. 126. (Εἴπερ) δ' ἐς δεκάδας διακοσμηθεῖμεν Ἀχαιοὶ, Τρώων δ' ἄνδρα ἕκαστον ἑλοίμεθα οἰνοχοεύειν, Πολλαί

κεν ἐκκάδας ἐωυέαση οἰνοχόεειν. Modestior Virgilii Juturna, Æn. XII. 233. Vix hostem alterni si congrediamur habemus. Valck.—Quidni vero commodus particulæ περὶ hic locus sit? mille erunt, qui unum circumstent. S.

19. ἐόντων κείνων πέντε χιλιαδέων] Perperam post Ald. et Camerarium hæc mutarunt. Numerus, docti viri verba sunt, est nimius: nam sic quingentas myriadas duxisset Xerxes: si legeretur ἐόντων ἐκείνων χιλίων, ratio constaret. At quingentas myriadas regem sub signis habuisse, infra declarabitur, c. 186. Wess.

23. ἀνεμμένοι δὲ ἐς τὸ ἐλευθέριον] Intactum ἐς τὸ ἐλεύθερον potuerat relinqui; quoniam istud paullo plerumque diversius et liberalitatem spectans. Democritus in Stobæi Serm. XCII. p. 513. χρημάτων χρῆσις σὺν νόῳ χρήσιμον ἐς τὸ ἐλευθέριον εἶναι, ad exercendum liberalitatem. Maneat tamen in qua depositum est sede, ob Dion. Chrysost. Or. XIV. p. 229. D. αὐτὸ δὲ τοῦτο ὅ, τί ἐστι τὸ ἐλευθέριον εἶναι, ἢ ὅ, τι τὸ δουλεύειν, οὐκ ἴσασι: et pag. seq. c. Wess.

Cap. CIV. 11. οὔτε δυοῖσι] Fluctuationes Codicum non moror. Hesychius: Δυοῖς, δυσί: quomodo Manetho III. 217. Noster I. 32. ἀνόλβοισι δὲ δυοῖσι προέχει. Sibylla apud Lactantium Divin. Instit. IV. 15. καὶ ἰχθύεσσι δυοῖσιν, certe in scriptis libris. Wess.

14. Quod legitur, εἰ Ἑλλήνων ἕκαστός φησι, turbat sermonis formulam, aut ὡς Ἑλλ. ἕκαστός φησι, aut εἰ —— φασὶ desiderantem. Atque huc animadversiones doctorum hominum Pavii, Abreschii, quem vide Diluc. Thucyd. p. 240., pronæ inclinant. Reiskius ἄν τοι Ἑλλ. ἕκαστός φησι malebat. Wess. — Φασὶ legendum puto cum Clar. Abreschio, Diluc. Thucyd. p. 240. Aliis usitata structura reperitur et apud Herod. VIII. 86. ἐγίνοντο —— μακρῷ ἀμείνονες αὐτοὶ —— πᾶς τις (id est ἕκαστος) προθυμεόμενος καὶ δειμαίνων Ξέρξεα. In his, εἰ φασὶ ἕκαστος Ἑλλήνων τριῶν εἶναι ἄξιος, postremum ponitur pro ἀντάξιος. Xerxis magniloquentiam postea temporis egregie Susis confutavit Polydamas Thessalus, de quo Pausan. VI. (5.) p. 464. Valck.—Quod si cum plurali εἰ jungi singularis ἕκαστος potest, haud satis video quid obstet quo minus dein cum eodem ἕκαστος verbum singularis numeri φησὶ jungi possit. Itaque in constanti librorum omnium scriptura adquiescendum. S.

18. δεσπότης, νόμος] Alibi νόμος πάντων βασιλεύς, lib. III. 38. et νόμοι βασιλεῦς, Platoni Conviv. p. 196. c. Demaretus δεσπότην, dominum, maluit; ob aspera legis imperia et sanctionem in τρέσαντας, sane acrem, inf. lib. IX. 55. et 71. Conf. Nic. Cragium Rep. Lacedæm. III. p. 361. Wess.

20. οὐκ ἐῶν φεύγειν] In proximis, ἀλλὰ μένοντας ἐν τῇ τάξι ἐπικρατέειν ἢ ἀπόλλυσθαι, quid supplendum lectori relinqueretur, intellexit Valla, interpretatus: vetans semper eos ex acie fugere, —— sed jubens ut, etc. Similia legere se meminerat apud Ciceron. de Legib. II. c. 27. Plato vetat, —— sed —— ut compleatur; nempe jubet, quod recte subjicit P. Manucius. Isæus, p. 80, 44. νόμος οὐκ ἐᾷ τὸν τῆς ἐπικλήρου κύριον εἶναι, ἀλλ' ἢ τοὺς παῖδας —— κρατεῖν τῶν χρημάτων, nempe κελεύει. Demosth. p. 143. F. τῶν νόμων οὐκ ἐώντων ——, ἀλλ' ἀντιτείνειν. In Xenoph. Ἑλλ. V. p. 320, 35. καταδύειν μὲν οὐκ εἴα· —— sed προήρει — ἄπλουν ποιεῖν: subintelligi potest εἴα, ut in Euripid. Phœn. v. 1225. et in his Alexidis apud Stobæum, p. 454, 40. Οὐκ ἠξίωσα καταλιπεῖν τὴν μητέρα· Πρώτην δὲ σώζειν: nempe ἠξίωσα. vid. Celeberr. Hemsterhusius et quos citat ad Luciani (Contempl. c. 2.) p. 492. In Paulinis ex I. ad Timoth. Epist.

IV. 3. Καλλίστων γαμέων, ἀντέχεσθαι θεμμάτων, errorem Isidori Pelusiotæ recte corrigit Schol. in Var. Lect. J. J. Wetstenii: οὐκ ἔστι, ait, σφάλμα καλλιγραφικὸν, —— ἀλλὰ ὀρθῶς εἰς τὴν Ἀττίδα συνήθειαν διαπεφρασμένον. VALCK.

22. σοὶ δὲ, εἰ φαίνομαι, etc.] Laudem MSS., Gronovius, et Pavius de conjectura σοὶ reformans, merentur. Proxima, tot viro Celeb. æstus cientia, (vide Var. Lect. ed. S.) scite Cl. Reiskius, φλυηρέων πολλὰ, σιγῶν ἐθέλω, fingebat, reditura ad regiam insultationem πολλὰ φλυηρέεις, (103, 29.) multa blateras Demarete. Mihi novationis gravior defit caussa; si tamen, scriberem ἀλλὰ σιγῶν: quam viam AMA trium Codicum munit, ex ΑΛΛΑ propagatum, usus præterea in consecutione tritus voculæ. Supra c. 16. εἰ δέ τοι οὕτω δεδόκηται γενέσθαι, καὶ οὐκ οἷά τε αὐτὸ παρατρέψαι, ἀλλ' ἤδη ἴημι ἐν κοίτῃ τῇ σῇ, si ita tibi constitutum est, neque id revocari potest, en, vel ergo, ad cubandum in tuo cubili pergo. Et lib. IX. 41. ἐπεὶ τοίνυν ὑμέων ἢ οὐκ ἔστι οὐδὲν, ἢ οὐ τολμᾶτε λέγειν, ἀλλ' ἐγὼ ἐρέω, ergo ego rem proferam. Commodum hæc usurpavit ac prudenter Raphelius in Ep. ad Rom. cap. VI. 5. ubi ἅμα et ἀλλὰ similiter conversa. WESS.—Vulgata lectio haud incommode sic intelligetur, de reliquis (sc. rebus ad Spartanos spectantibus) dehinc verba facere supersedebo. Post σοὶ δὲ olim incisa erat oratio, perincommode, quasi ad σιγῶν referretur ille dativus pronominis: comma istud merito Schæferus abjecit. S.

CAP. CV. 1. ἐς γέλωτά τι ἐτρέψατο] Pro agente verbi forma stat Gronovius, media damnata. Possem easdem concedere in partes, modo τὸ πρῆγμα, aut quid ejuscemodi, adesset. In Thucydide VI. 35. Syracusiorum nonnulli ἐς γέλωτα ἔτρεπον τὸ πρᾶγμα. Aristophanes, quem ibi antestatus est Abreschius, in Vesp. v. 1235. πῶς ἐς γέλων τὸ πρᾶγμ' ἔτρεψας. Nihil hic simile: versus in risum rex est, sive, semet vertit, ἐτρέψατο. (At quid tandem obstat quo minus ἔτρεψε ταῦτα ex proximis intelligamus?) Ὀργὴν ποιεῖσθαι, ejusdem (Abreschii) indicio, Thucydides I. 92. WESS.

4. ἐν τῷ Δορίσκῳ τούτῳ] Præstat τοῦτον. Nam τούτῳ ad c. 59. ubi de Dorisco, referre non ausim. Τοῦτον ait, quippe eum hominem distinctius descripturus. WESS.—At pronomen οὗτος adjicere eodem modo eis nominibus Herodotus adsuevit, quibus designantur res aut personæ, de quibus antea ex professo verba fecerat. Itaque hac ipsa formula, ἐν τῷ Δορίσκῳ τούτῳ, remittit lectorem ad eam narrationis partem, (c. 59.) unde digressus erat ad exponendam rationem, qua numerus initus est copiarum, et ad insignienda ducum nomina, qui vel universo exercitui, vel singulis populis agminibusque præfuerunt. S.

CAP. CVI. 2. τῷ μούνῳ Ξέρξης, etc.] Veretur ne nimium sit, in tanto Megistanum numero, Gronovius; eritque sine dubio, si huic uni et soli ex Persis munera a rege missa putaverimus: pluribus enim quotannis dona dividebat, lib. I. 135. et lib. III. 160. Soli tamen Mascami ex omnibus præfectis, a se patreque Dario isthic (in Thracia) constitutis. WESS.

Ibid. ὡς ἀριστεύοντι πάντων] Codicum Lectiones, quæ prostant, ἀρίστῳ πάντων, et ἀρίστῳ ὄντι πάντων, sunt tantum interpretamenta phrasios Herodoteæ ἀριστεύοντι πάντων, qua Sophanes dicitur ἀριστεύσας Ἀθηναίων IX. 73. VALCK.

6. καὶ τῷ Ἑλλησπόντῳ πανт.] Quod habet Med., non displiceret, si darent et alii Codices, τοῦ Ἑλλησπόντου πανταχῇ. Præter alia plurima, οὐδαμόθι πάσης τῆς Εὐρώπης legitur VII. 126. μηδαμοῦ sic adhibetur Platoni Leg. XII. p. 958. D. Περὶ τελευτήσαντας —— ἔστω

περιέναι τελέεσθαι, τοὺς ἐξηγητὰς γίγνεσθαι κυρίους φράζοντας· θήκας δ' εἶναι τῶν χωρίων, ὁπόσα μὲν ἐργάσιμα, μηδαμοῦ. Interserta litera Plato menda poterit liberari, si scribatur: γίγνεσθαι κυρίους φράζειν· τὰς θήκας δ' εἶναι, etc. vetat ex agro culto, eove qui coli possit, ullam partem sumi sepulcro, Cicero de Leg. II. 27. Valck.—Veterem scripturam in contextu tenuerat Gronov. sed in Notis alteram commendavit. S.

10. ἐδυνάσθησαν ἐξελεῖν] Verbi forma Herodotea est lib. II. 19. et 43. Habet et Sophocles Œd. Tyr. v. 1235. σ' ἄλοκες φέρειν, τάλας, Σῖγ' ἐδυνάσθησαν ἐς τοσόνδε; Wess.

Cap. CVII. 2. εἰ μὴ Βόγης μοῦνος, etc.] Boges ejusque pervicax constantia a multis memoratur. Plutarch. in Cimon. p. 482. e. Βούτην, Pausanias lib. VIII. p. 614. Βοῆ, Polyænus VII. 24. Βόργην (quæ Nob. Palmerii observatio) adpellant; omnes corrupti, et hinc adjuvandi. Res ipsa anno Olymp. lxxvii. 3. apud Diodor. lib. XI. 60. usu venit. Wess.—Palmerius ad h. l. " Plutarchus, ait, in Cimone (p. 482. e.) Βούτην vocat; Pausanias (VIII. p. 614. extr.) Βόη. Polyænus (p. 655.) Βόργην." Factum memorabile, quo Boges inclaruit, attigerunt Plutarch. et Polyæn. Illum Plutarch. scribit, ἀπογνόντα τὰ πράγματα, τῇ πόλει πῦρ ἐνεῖναι, καὶ συνδιαφθεῖραι μετὰ τῶν φίλων καὶ τῶν χρημάτων ἑαυτόν. Juxta Herod. fecit illud Boges, ὡς οὐδὲν ἔτι φορβῆς ἐνῆν ἐν τῷ τείχεϊ: et in epigramm. apud Plutarch. et Æschinem c. Ctesiph. p. 80. Persis dicuntur Athenienses ἐπ' Ἠϊόνι, Στρυμόνος ἀμφὶ ῥοάς, Λιμόν τ' αἴθωνα κρυερόν τ' ἐπάγοντες Ἄρηα. Nostro de Boge narratis simillium exempla præbet vetus etiam historia plurima; Diodorus Sic. XVI. 45. XVII. 28. XVIII. 22. Phocensium ex desperatione rabies narrata Pausaniæ X. (c. 1.) p. 800. Plutarcho T. II. p. 244. c. Polyæno p. 821. Comparari poterit cum illa Abydenorum apud Livium XXXI. c. 17. Plura dabit Is. Casaubon. in Athen. XII. c. 7. (Animadv. T. VI. nuperæ edit. p. 419 seq.) Valck.

Cap. CVIII. 8. Μεσαμβρίη] Ejusdem nominis, sed alius situs Mesambria, Ponto in ultimis Thraciæ finibus contermina, lib. IV. 93. VI. 33. *Strymam*, ex Heraclide aut Philostephano, insulam Harpocratio perhibet, Thasiorum coloniam: quod non capio, si Lissus sive Lisus amnis Mesambriam et Strymam raserit et mediam utramque transierit: an insula contra urbem fuit posita ejusdem nominis? (Potuit fluvius in duos alveos esse divisus, quorum alter Strymam oppidum circumfluxerit.) Litis, quæ de Harpocratio, Thasiorum et Maronitarum de Strymæ possessione, meminit Philippus Epist. ad Athenienses apud Demosthen. p. 94. (Vol. I. ed. Reisk. p. 163.) Wess.

10. οὐκ ἀντίσχε] Quis recusaret Herodoteum? Amnem Melanem οὐκ ἀντισχόντα — τὸ ῥέεθρον, ἀλλ' ἐπιλιπόντα, memoravit c. 58. Sequetur Apidanus, οὐδὲ οὗτος ἀντίσχε, c. 196. De Scamandro Eustath. οὐκ ἀντίσχε τὸ ὕδωρ, ad Dionys. v. 538. Regio *Gallaica*, (lin. 12.) quæ postea *Briantica*, non alia, judicio Glareani et Ortelii, ac Livii XXXVIII. 41. campus Priaticus, sive Prianticus: nam Priantæ sunt Plinio lib. IV. 11. Hist. Nat. et Solino, ad quem clar. Salmasius, pag. 112. Wess.

Ibid. οὐκ ἀντίσχετο τὸ ὕδωρ παρέχων] Recte, ni fallor, corrigit Reiskius: οὐκ ἀντίσχε τὸ ὕδωρ παρέχων τῇ Ξέρξεω στρατιῇ. De Apidano VII. 196. οὐδὲ οὗτος ἀντίσχε εἰ μὴ φλαύρως. Qua hic structura, eadem II. c. 157. Azotus diutissime πολιορκεομένη ἀντίσχε. Potidæatæ Thucyd. II. 70. οὐκ ἔτι ἐδύναντο πολιορ-

κείμεναι ἀντίχων: idem esset, τῇ πελαγίῃ ἀντίχων, ut II. 50. In proximis *Brianticam* (lin. 12.) viri docti compararunt cum Priatico campo apud Livium, ubi iter describit exercitus Romani, a Chersoneso redeuntis per Thraciam maritimam, lib. XXXVIII. c. 41. Valck.

[13. καὶ αὕτη Κικόνων.] Conf. c. 59, 12. et cap. 110. 2. S.]

Cap. CIX. 5. Βιστονίδα] Steph. Byz. de voce, τὸ θηλυκὸν, Βιστονίς· ἐκτέταται δὲ καὶ λέγεται Βιστωνίς: cujus observationem damnat Berkelius, Βιστονίδα ob Βίστονας seq. capitis præferens. Favent scripti libri, et Ptolemæus Geograph. lib. III. 11. tum Schol. Apollon. Rh. II. 706. et Strabo VII. fin. quibus Βιστονὶς λίμνη. (cf. c. 110, 2.) Amnem *Nestum* (lin. 8.) solus Arch. Μέστον vocat, non sine exemplo; namque in numis ΜΕΣΤΟΣ et MSS. Plinii, Solini et Martiani, teste Salmasio ad Solin. p. 112. Verior *Nesti* titulus, rediturus c. 126. Pertinet huc Cl. Schurzfleischii notatio ad Diodori Fragmenta, T. II. p. 642. Wess.

13. Πίστυρος] Proxime adpropinquat ad Stephani Byz. Πίστιρον, ἐμπόριον Θρᾴκης, sive potius, ut in Βίστιρος scribit, Πίστιρος. Vocabulum idem, Macedonum ore et sono tantum discrepans. Mox vir eruditus τὰς παραθαλασσίας τε καὶ ἠπειρώτιδας corrigebat, me judice sine necessitate. Wess. — Corruptum esse nomen Πίστυρος, scriptumque oportuisse Τόπιρις suspicatus erat Larcher, provocans ad Antonini Itinerar. p. 321. et Plin. Hist. Nat. IV. xi. 18. tum ad Ptolem. et Procop. qui partim ad Plin. partim ad Antonin. a viris doctis citantur. S.

Cap. CXI. 4. νιφάσι] Scholion olet χιόνι. In Poëta νιφάδες χιόνος, ἐντελῶς dictæ, quæ νιφάδες aliis tantum, apud Eustath. ad Iliad. Μ'. p. 904, 58. (p. 865, 6. ed. Bas.) Oraculum Bacchi in Thraciæ ora (lin. 5.) Euripides spectat Hecub. v. 1267. ὁ Θρῃξὶ μάντις εἶπε Διόνυσος τάδε, ubi Critici illud circa Pangæum aut Hæmum locant, sibi in ceteris minime constantes. Aristoteles Θαυμ. p. 577. Ed. Erasm. in Bisaltis templum Bacchi spectabile habet. Wess.

7. Βησσοὶ] Soli Arch. Βεσσοὶ, consensu Strabonis, Appiani, Ptolemæique utenti. Dioni Cassio Βησσοὶ, lib. XLVII. p. 508. cum Cl. Reimari observatis; Hippocrati Βησσικῷ, nisi fallat Galenus in Glossis, τῷ ἀπὸ Βησσῶν ἐν Θρᾴκῃ. Anceps itaque scriptio et electio. Non displicet ἡ χρέωντα antistes. Hesychius Χρέοντες, προφητεύοντες. Wess.

Ibid. Βησσοὶ δὲ τῶν Σατρέων εἰσὶ οἱ προφητεύοντες τοῦ ἱροῦ] E Satris Bessi dicuntur. Hæc mirifice nuper a viro fuisse doctissimo conversa liquet ex actis Erudit. Lips. A. 1760. p. 221. (Locum istum Gronovius sic convertit: Ex Satris qui in illo templo vaticinantur, sunt Bessi; quam versionem intactam Wesselingius reliquit.) Satras, celsorum montium incolas, solos inter Thraces ad suam usque ætatem frui dixerat libertate. Meminit Thucyd. II. 96. τῶν ὀρεινῶν Θρᾳκῶν τῶν αὐτονόμων οἱ Δῖοι καλοῦνται. Plinii Diobessos, gentem esse mixtam ex Diis et Bessis, Ortelius jam fuerat suspicatus. De Satris Herodotus, οὗτοι, ait, εἰσὶ τοῦ Διονύσου τὸ μαντήϊον εἰσὶ ἐκτημένοι: in quibus e præcedenti vocem εἰσὶ natam, atque ut inutilem delendam censeo. Ex Satris Bessi quomodo dicuntur οἱ προφητεύοντες τοῦ ἱροῦ, templi prophetæ? an ut antistites sacrorum sive templi? Mihi tamen, fateor, illud valde videtur insolens: sed insolita sectatur Herodotus; atque in illorum illud forte classem referre maluerint viri docti, quam corrigere, οἱ προφητεύοντες τοῦ θεοῦ, Dei.

vel divinæ mentis interpretes. Nusquam memini me legere προφητεύοντας ἱεροῦ, vel μαντείου, vel simile quid; sæpenumero memorantur προφῆται τῶν θεῶν τῶν Μουσῶν· τῆς ἀληθείας· etc. Paternæ mentis interpres, Διὸς προφήτης ἐστὶ Λοξίας πατρὸς, secundum Æschyl. Eumen. v. 19. namque Ζεὺς ἐγκαθίει Λοξίᾳ θεσπίσματα, ut idem alibi scripsit. Prope Herodoteum accederet illud Xythi in Euripidis Ione, v. 413. τίς προφητεύει θεοῦ; ad istam sic respondet quæstionem puer æditaus, ut Principes Delphorum, sorte lecti, Δελφῶν ἀριστῆς, οὓς ἐκλήρωσεν πάλος, fuisse videantur οἱ προφητεύοντες τοῦ θεοῦ: ut hic inter Satras præstantissimi Bessi dicerentur οἱ προφητεύοντες τοῦ θεοῦ, qui Dei nempe responsa, per mulierem, ut Delphis, edita fatidicam, interpretarentur. (et scripto consignata traderent consultantibus.) Οἱ τῶν Ἀμμωνίων προφῆται ubi habentur apud Lucian. T. I. p. 390. (Dial. Mort. XIII. 1.) judice Hemsterhusio, poterat forte non deterius scripsisse ὁ τῶν Ἀμμωνίων προφήτης. conf. Wesselingius ad Diod. T. II. p. 199. (ad lib. XVII. c. 51.) Quin Delphis etiam templi fuit antistes, eximie sic dictus Livio XXIII. xi. ὁ προφήτης Herodoto VIII. 36. πάντες οἱ Δελφοὶ ἐξέλιπον τὴν πόλιν, πλὴν ἑξήκοντα ἀνδρῶν, καὶ τοῦ προφήτεω· —— ᾧ οὔνομα ἦν Ἀκήρατος, c. 37. Talis etiam præter reliquos χαμαιεύνας insignis honore fuit in Dodonæo sacrario; quem Θεσπρωτὸν ἄνδρα ἐν Δωδώνῃ vocat Maximus Tyr. XIV. 1. Hunc designatum suspicor in oraculis, quæ Demosthenes nobis custodivit in Orat. c. Mid. p. 332. (p. 531. ed. Reisk.) ista formula bis illic repetita, ὁ τοῦ Διὸς σημαίνει. Quod si commentum illud non placet, doctis multo minus forsan adprobarem, quod mihi venit olim in mentem, scriptum hic primitus, οἱ προστατεύοντες τοῦ ἱεροῦ: ut Satræ oraculum tenere, vel possidere, Bessi dicerentur templum tueri, sive rebus sacris administrandis esse præfecti. Elei προεστάναι τοῦ Διὸς τοῦ Ὀλυμπίου ἱεροῦ dicuntur Xenophonti Ἑλλ. III. p. 288, 32. cui in eundem sensum προστατεύειν frequentatur; illinc ortum προστατείᾳ ex MSS. restitui debuerat Thucydidi II. (c. 80.) p. 149, 24.; quem enim alium in finem tanta cura Codices exiguntur scripti, nisi ut, in his saltem libris, depravata redintegrentur, aut certe sincera revocentur? Valck.—Quidni vero τῶν Σατρέων εἰσὶ οἱ προφητεύοντες τοῦ ἱεροῦ, plane intelligerentur οἱ προφῆται ὄντες (scil. τοῦ θεοῦ, vel τῶν χρησμῶν) ἐν τῷ τῶν Σατρέων ἱερῷ? aut οἱ τῶν Σατρέων προφῆται ἐν τούτῳ τῷ ἱερῷ? S.

Cap. CXII. 1. τὴν εἰρημένην] Χώρην, vocem hic necessariam, lectam Vallæ, præbet Arch. (De vocab., quo commode carere possumus, vide Var. Lect. (ed. S.) et conf. c. 115, 3 seq.) Mox τείχεα τὰ Πιέρων, *castella* sunt Pierum, non muri. Proxima, (lin. 2.) τῶν καὶ ἐπὶ Φάγρης ἐστὶ οὔνομα, sic recte Gronov. restituit ex conjectura Leopardi, aliorumque, quantumvis nihil ille diversæ scriptionis ex membrana veteri enotasset Florentiæ. Non, ut vulgabatur, sed legit in suo Codice Valla, τῶν καὶ ἐπὶ Νιφράγης, syllaba male repetita. Valck. —Laudo τῶν καὶ ἐπὶ Φάγρης, nixum olim doctissimorum hominum conjecturis, nunc schedarum certa fide. Wess.

Cap. CXIII. 5. ἡ περὶ τὸ Πάγγαιον] Non plane alienum ἡ παρὰ τὸ Παγγ. quemadmodum Steph. Byz. legit, ut regio monti Pangæo accubans describatur. Obnituntur tamen omnes Codd. et Eustathius. Ἐκαλεῖτο Φυλλὶς Grammaticus ille scribere voluit, uti olim et nunc Herodotus. Wess. — De Boge (lin. 4. memorato) dictum est cap. 107. Quod apud Steph. Byz. παρὰ τὸ Παγγ.

legitur, librarii aut Editorum errori debetur: præpositioni παρὰ nullus, si quid video, hic locus est. S.

9. ἐς τὸν οἱ Μάγοι, etc.] In Strymonem, ad amnem placandum: tale ἀποσφάζοντι τοὺς ἀνθρώπους ἐς τὸ ἄγγος, lib. IV. 62. Simili ex superstitione Tiridates equum placando amni Euphrati adornavit in Taciti Ann. VI. 37. cui egregiam lucem hinc Casaubon. ad Strabon. XV. p. 1065. (ad p. 732. d. suæ edit.) adspersit. Wess.

Cap. CXIV. 2. Scriptura ex Arch. edita, Ἐννέα Ὁδοῖσι τῇσι Ἠδωνῶν, veritate commendatur. Wess. — Vide tamen Var. Lect. (ed. S.) Eodem in loco deinde Amphipolin urbem in utraque Strymonis ripa fuisse conditam, quum aliunde, tum præsertim ex Thucyd. IV. 102. notum. Quod hic adjicitur, ἐπορεύοντο κατὰ τὰς γεφύρας, id parum commode vulgo iere *ad* pontes reddunt; sicut et Larcher, ils marcherent *vers* les ponts. Oportebat, *per* pontes fecerunt iter; quibus nimirum jam ante jungi Strymonem Xerxes jusserat, cap. 25 extr. S.

6. Περσικὸν δὲ τὸ ζώοντας κατορύσσειν] Fide Medic. cui paria duo alii faciunt, hæc expunguntur. Quid tum vero continuo nexis fiet? an et illa eradenda? Non puto. Firmatur barbara superstitio facto Amestris, a Plutarcho Superst. p. 171. d. advocato, ubi duodecim τῷ ᾅδῃ regina defodit. Persicum autem fuisse, exempla Cambysis III. 35. et aliorum apud Brisson. Regn. Pers. II. p. 218. testificantur, tum Aristides T. II. p. 414. ἢ ζῶντες ἂν κατορύττοισθε περσιστί; an vivi more Persico defodiendi? Morem ipsum admirabili consecutione ab Abrahami exemplo filium primogenitum offerendi arcessit Th. Hyde Rel. Pers. c. 2.; processisse enim Persas ad offerendum quemvis filiam aut hominem: idque non semper filium aut filiam comburendo, sed et defodiendo in terra aut demergendo in aquis. Haud vidi magis. Wess.

Cap. CXV. 6. Στάγυρον πόλιν Ἑλλάδα] Vicum in Dionis Chrysost. Or. XLVII. p. 525. a. τὰ δὲ Στάγυρα κώμη τῆς Ὀλυνθίας ἦν, ex quodam contemtu. Στάγειρα numero multitudinis præfert Stephan., Στάγειρον agnoscens in Βέτριος. Plura Jo. Nunnesius ad Aristotelis vitam, a se publicatam. Wess.—Paulo ante, in Ποσιδηΐου (ubi quispiam fortasse Ποσιδ. desideraverit) nil mutant libri. Conf. Etymolog. M. p. 684, 25. S.

Cap. CXVI. 1. ξεινίην τε ὁ Ξέρξης —— προεῖπε] Ὁ Ξέρξης, ut Valla, legit Arch. Non Acanthiis ille præcepit, ut sibi ξεῖνα præberent; sed, quos honore voluit dignari, ἐσθῆτι donavit Acanthios Μηδικῇ, atque in amicorum jussit, hospitumque numerum referri; id hic dicitur, ξεινίην τοῖσι Ἀκανθίοισι προεῖπε: Abderitanis ξεινίην συνθέμενος, VIII. 120. De utroque more regio Barn. egit Brisson. de Regn. Pers. I. p. 127. 139. Proxima (lin. 3 seq.) ἐπαίνεέ τε, ὁρέων καὶ τοὺς προθύμους ἐόντας ἐς τὸν πόλεμον, καὶ τὸ ὄρυγμα ἀκούων ἤδη γινόμενον: sic exhibent Arch. et Valla: vellem præterea dedissent, ὁρέων αὐτοὺς προθύμους. Valck.—Vide Var. Lect. (ed. S.) Formula ξεινίην προεῖπε, præsertim si cap. 119, 3. et c. 120, 8. contuleris, intelliges puto non id significari quod ex Valckenarii sententia Wesselingius in Latina versione posuit, Acanthiis jus hospitii obtulit; sed quod Valla posuerat, *præcepit* Acanthiis ut hospitalitatem exhiberent. Aliud est ξεινίην τινὶ συντίθεσθαι, VIII. 120, 2. S.

Cap. CXVII. 4. μέγιστον ἐόντα Περσέων] Attigit Tzetzes Chil. I. v. 918. Ὧν ἐπιστάτης ἦν σφοδρὸς Βουβάρης ὁ Σατράπης, Καὶ Ἀρταχαῖος σὺν αὐτῷ πεντάπηχυς μεγέθει. vid. Herod. VII. 21. Quatuor cubitorum apud Græcos

justa hominis censebatur statura. Ad Aristoph. Ran. v. 1046. γενναίους καὶ τετραπήχεις, Casaubonum (Not. ad Sueton. III. 68.) citant Küster. et Spanhemius. Modum excedebant τετραπήχεις: Olearius vid. in Philostr. Vit. Apoll. II. 4. Gigantum cadavera δεκάπηχυ dicuntur inventa Pausan. I. (35.) p. 86 seq. qui de Scotussæo Polydamante, ut mortalium post heroas maximæ staturæ, agit lib. VI. (c. 5.) p. 463. VALCK.

8. τῷ Ἀρταχαίῃ θύουσι] Tumulum Artachææ, τὸν Ἀρταχαίου καλούμενον τάφον, ad Acanthiorum isthmum locat Ælian. Animal. Hist. lib. XIII. 20. subdens, ἔνθα τοι καὶ ἡ τοῦ Παρμίου φαίνεται διατομὴ, ἡ δίεισι μὲν τὸν Ἄθω, valde vitiosa. Is. Vossius ad Melam II. 2. manum illis medicam negare noluit, sed qua erroris reus Ælianus. Sana erunt ἔνθα τοι ἡ τοῦ Πέρσου, sic et Cl. Gronovius, φαιν. διατομὴ, ᾗ διέτεμε τὸν Ἄθω. Valckenarii non discrepat opinatio ad c. 21. WESS.

CAP. CXVIII. 1. Οἱ δὲ ὑποδεκόμενοι etc.] Hæc ubi leguntur in Athen. IV. p. 146. A. in formas pleraque vulgares conversa, prostat ἐς πᾶν κακὸν ἀφίκοντο, pro ἐς πᾶν κακοῦ ἀπικέατο. Utrumque dicebatur; et, omissa voce κακὸν, vel κακοῦ, εἰς πᾶν ἐλθεῖν, aut ἀφικέσθαι. Xenoph. Ἑλλ. VI. pag. 340. 13. εἰς πᾶν ἀφίκετο βασιλεὺς, in extremum Rex fuit adductus discrimen. Demosthen. contr. Conon. p. 690, 22. οὐ —— φαύλας λαβὼν πληγὰς, ἀλλ' εἰς πᾶν ἐλθὼν διὰ τὴν ὕβριν καὶ τὴν ἀσέλγειαν τὴν τούτων: aderat in scripto cod. supplementum, εἰς πᾶν κακὸν ἐλθών. Demosthenem imitatus Lacedæmonios ait Aristides εἰς πᾶν ἐλθεῖν in Cimone, T. III. p. 257. ubi Schol. MS. ἀντὶ τοῦ περὶ παντὸς κινδυνεῦσαι —— λείπει δὲ κινδύνου. Plene loquitur Pausanias VII. pag. 552. ἀφικνοῦντο ἐς πᾶν ὁ Μιλτιάδης κινδύνου: et pag. 16., Πτολεμαῖος ἐς πᾶν ἀφικόμενος κινδύνου: sic scribendum omisso articulo, quem non admittit ista Pausaniæ frequentata loquendi forma. VALCK.—Vitiosa erat scriptura in Athenæi loco cit. olim edita: duo codices longe omnium probatissimi, quibus in nupera editione uti nobis licuit, ἐς πᾶν κακοῦ dedere, prorsus uti in Herodoteis legitur libris. Vide Animadvers. in Athen. T. II. p. 479. S.

3. ὅκου γε Θασίοισι ὑπὲρ τῶν, etc.] In his explicandis et vertendis errabatur. Publice a Thasiis Antipater, Orgis filius, lectus fuit, ut inpensas pro suis in continente urbibus in cœnam faceret; quarum e rationibus adparuit, insumta fuisse quadringenta argenti talenta; hæc sunt τάλαντα ἀργυρίου τετελεσμένα, uti bene Cl. Pauw et Abresch. Hoc volunt Athenæi verba, ὅκου Θασίοισι ——Ἀντίπατρος τῶν ἀστῶν (δόκιμος) ἀνὴρ ἐδαπάνησε: ubi (vel, quandoquidem) pro Thasiis —— Antipater, vir inter cives probatus, expendit. Non itaque suo Antipater, sed publico civitatis nomine illa erogavit talenta. Factitarunt idem aliis in urbibus ad eam rem designati, sive οἱ ἐπεστεῶτες ἀπεδέξαντο τὸν λόγον, expensi tabulas exhibuerunt. Antipater autem, τῶν ἀστῶν ἀνὴρ δόκιμος in Aldo et ex recta Pavii sententia; male enim comma post se ostentabat. Quæ adduntur ad præclari viri laudes, (ὁμοῖα τῷ μάλιστα) illustrata dedimus lib. II. 57. WESS.

6. ἀραιρημένος τῶν ἀστῶν] Ex civibus ille quidem erat delectus; neque tamen ista, sed hæc jungenda sunt, τῶν ἀστῶν ἀνὴρ δόκιμος ὁμοῖα τῷ μάλιστα, ut c. 141., τῶν Δελφῶν ἀνὴρ δόκ. ὁ. τ. μ., quam Bossio non satis intellectam formulam explicuit Hemsterhusius. (Perperam h. l. olim post ἀραιρ. τῶν ἀστῶν incisa erat oratio.) A civibus erat Antipater ἀραιρημένος, electus, ad hujus rei procurationem; non enim hæc ἀρχὴ, sed erat

ἐπιμέλειά τις καὶ δαπάνη: quæ distinguuntur ab Æschine contr. Ctesiph. p. 55, 34. Pro more itaque postea τὸν λόγον ἀπέδωκε τῶν δαπανημάτων, vel ἀπελογίσατο. Secundum Herod. in cœnam 400. talenta, prolato expensi codice, demonstravit insumta, ἀπέδειξε —— τετελεσμένα, id est δεδαπανημένα: atque adeo tantum pecuniæ ex ærario ἐδαπάνησε, quod in his enarrandis usurpat Athenæus; qui recte alibi (lib. II. cap. 12. nuperæ edit.) τελεῖν, ait, τὸ δαπανᾶν· καὶ πολυτελεῖς, οἱ πολλὰ ἀναλίσκοντες· καὶ εὐτελεῖς, οἱ ὀλίγα. Valck.

Cap. CXIX. 7. κτήνεα σιτεύοντες] Ionismus, optime agnitus a Galeo, postulabat restitutum. Servat eundem in hac vicinia ἔχοντες πόνον, et οὕτω ἀπελαύνοντες. Durat alibi; crebrior, si librariis placuisset, futurus. Wess.—— Σιτεύοντες si forte præbuisset membrana Flor. ambitioso verborum tractu commendasset Gronovius: cur oblatum non recepit ex Arch.? In Vallæ Latinis relinqui non debebat cortibus: dederat is fortasse, pro ἔν τε οἰκήμασι καὶ λάκκοισι, (lin. 9.) in cratibus et in vivariis. Oves textis cratibus claudebant; aves alebant in aviariis vel caveis, ἐν οἰκίσκοις: sic caveæ multo frequentius vocantur quam οἰκήματα. ἐν οἰκίσκῳ forte scripserant Diodorus Sic. T. I. p. 603, 73. et Plutarch. T. II. p. 516. d. Ex marg. Steph. paulo post (lin. 10.) reciperem κρητῆρας ἐποιεῦντο. Athenæus IV. p. 146. b. ἐκπώματα ἀργυρᾶ καὶ χρυσᾶ καὶ κρατῆρας παρετίθεντο: his proxima (apud eundem Athen.) corrigenda sunt, ut conjecit Casaub. καὶ ταῦτα μὲν τὰ τοῦ δείπνου· εἰ δὲ Ξέρξης δὶς ἐσιτεύετο, μεταλαμβάνων καὶ ἄριστον, ἀνάστατοι ἂν ἐγεγόνεσαν αἱ πόλεις: quibus contraxit Herodoteum (cap. 120.) Abderitanis Megacreontis dictum. Valck.—Equidem depravato aut defecto Athenæi loco aliam adferendam medicinam putavi. Apud eundem pro vitioso ἐποιεῦντο, quod olim vulgabatur, recte ἐποίευν duo optimi codices dederunt. Postrema verba quæ ex Athenæo Valckenarius citavit, ex Nostri cap. 118, 2. mutuatus est Deipnosophista. S.

10. κρητῆρας ἐποιεῦντο] Valla (loco olim vulgati κρητῆρες) κρητῆρας habuit, non utique ex Codicum quorundam consensu spernendos. Vicina, (lin. 12.) interpunctione mutata in Arch. et Vind. πάντα μὲν ταῦτα τῇ τε βασ. præter speciem nihil habent. Πάντα, superioribus nexa, reliqua mensæ vasa itidem χρύσεά τε καὶ ἀργύρεα commonstrant. Wess.

Cap. CXX. 10. διατριβῆναι] Hesychii Διατριβῆναι, ἀπολέσθαι hoc fonte manavit. Alioqui blandiri ἐντριβῆναι Frag. Paris. posset. Sophocles Œd. Tyr. v. 435. σοῦ γὰρ οὐκ ἔστι βροτῶν κάκιον ὅστις ἐκτριβήσεταί ποτε. i. e. ἀπολεῖται, perdetur, ubi recte de verbi virtute scholiastes. Synesius lib. I. Provid. p. 108. d. ὅλως γὰρ ἐκτριβήσεσθαι τὸ Σκυθικόν. Consequens ὁμοίως —— ἐπετέλεον (lin. 11.) Valla dedit ac si ὅμως foret, nactus plausum docti viri; cui meum jungerem, nisi ὁμοίως aptissime indicaret, et hos, etsi vehementer pressos, *consimiliter* imperata fecisse, uti reliquæ civitates. Wess.—Vide Var. Lect. (ed. S.) ad l. 10. Verbo ἐκτρίβειν notione τοῦ ἀπολλύειν et διαφθείρειν utitur Noster VI. 37, 8. et 86, 62. Διατρίβειν eadem notione, licet cæteroquin nil obstet quo minus illo sic usum esse Herodotum credamus, vix ullibi, si unum hunc Nostri locum excipias, reperietur. Cæterum quantam apud Xerxem, splendide a se receptum, Abderitæ gratiam inierint, memorat Noster lib. VIII. c. 120. S.

Cap. CXXI. 5. συντομώτατον] Hoc præstet, an συντομώτερον, a Valla expressum, non adfirmo. Xerxis exercitusque iter apud Diodorum XI. 5. prorsus idem. Wess.

7. τρεῖς μοίρας—δασάμενοι] Ex Suida (A Suida) ut Herodoteum enotatum ἐς τρεῖς μοίρας, etsi schedæ taceant, pro legitimo fortasse aliis putabitur. Sic lib. II. 147. ἐς δυώδεκα μοίρας δασάμενοι Αἴγυπτον πᾶσαν. Wess.—Vulgatam jure præfert Gronovius lectioni quam Suidas præbet in voc. Δάσασθαι· ἐς τρεῖς μοίρας—δασάμενος πάντα τὸν πεζὸν στρατόν. In istiusmodi locutionibus eleganter omitti præpositionem Casaub. docuit ad hunc Alexidis versum, Τὸ δ' ἄλλο σῶμα κατατεμὼν πολλοὺς κύβους, apud Athen. VII. p. 324. c. (vid. Animadv. in Athen. T. IV. p. 429. nuperæ edit.) quo L. Küster. usus est in Aristoph. Eq. v. 765. Platonis e Timæo, p. 35. a. ὅλον ἐν τοῦτο μοίρας ὅσας προσῆκε διένειμεν, interpretatur Cicero: id ipsum in ea, quæ decuit, membra partitus est: Chalcidius convertit, totum hoc unum divisit in partes competentes; nam sic scripsisse videtur. Hic sane subit mirari in Editionis suæ margine scribentem H. Stephanum: Legendum videtur εἰς μοίρας, quamvis nec apud Proclum extet hæc præpositio: in adnotationibus in Platonem ista: Deesse videtur præpositio εἰς,—et tamen alios inveniri scio hujus scriptoris locos huic similes ubi non habetur. Ex istis locis hic est, in Critia, p. 113. e. τὴν νῆσον τὴν Ἀτλαντίδα πᾶσαν δέκα μέρη κατανείμας. Theocriteis eam in rem mallem abstinuissent viri docti. Valck.—Vide Nostrum II. 147, 7. et IV. 148, 12. cum Var. Lect. (ed. S.) ad utrumque locum: et facile persuasus eris, præpositionem apud Suidam e scholio esse adjectam. S.

14. Σμερδομένεα] Restituetur idem hic nomen, quod supra c. 82. præbebant Codices: illic qui dicitur Σμερδόνης, cur hoc in loco filius Otanis vocaretur Σμερδομένης? Valck.—Ex Var. Lect. (ed. S.) in cap. 82, 4., collata cum scriptura quam h. l. exhibent libri, abunde intelligitur Σμερδομένεα, non Σμερδόνεα, nomen hujus viri scripsisse Herodotum. Cæterum in Var. Lect. (ed. S.) c. 82, 4. pro c. 122. repone c. 131. extr. et ibid. pag. 115. lin. 1. pro Ald. Vind. oportebat Arch. Vind. S.

Cap. CXXII. 2. διώρυχα——διέχουσαν ἐς κόλπον] Nostrum suo more scripsisse suspicor διώρυχα——ἐσέχουσαν, etc. Semel alibi διέχουσαν posuerant librarii loco simillimo, IV. 42. διώρυχα—τὴν ἐκ τοῦ Νείλου διέχουσαν ἐς τὸν Ἀράβιον κόλπον: ubi nunc legitur ex Codicibus ἔχουσαν. Διώρυχα satis commendabunt usus Herodoti, et ad Thom. M. in Διῶρυξ adnotatio Hemsterhusii, sic minuta quoque tractantis, atque isthac arte inimitabili, ut semper Leidensem Criticum agnoscas. Valck.——διώρυγα operarum error editionem Gronov. invaserat: διώρυχα tacite reposuit Wess. ut habent superiores editi scriptique libri omnes. In διέχουσαν hic nihil variant libri: et pro ἔχουσαν, quod lib. IV. c. 42, 9. a Gronov. ex Med. receptum tenuerat Wess. et post eum alii, equidem probis ex codicibus consulto διέχουσαν, revocavi, probum verbum, et peraptum utrique loco. Verbum ἔχειν, ut I. 180, 11. sic jam sæpius alibi apud Nostrum ita positum vidimus, ut denotet dirigi, tendere versus aliquod extremum. Itaque compositum διέχειν (quamvis alias longe etiam diversa notione usurpatum) percommode significare potuerit pervenire, pertingere, pertinere usque ad illud ipsum extremum, quo tendebatur. S.

3. Ἀσσά τε πόλις καὶ Πίδωρος καὶ Σίγγος καὶ Σάργη] Urbium nomina legitima dedit Wessel. Herodotea Dissert. pag. 121. Valck.—Πίλωρος verum oppidi nomen, sicuti sequentis Σάρτη. Utrumque apud Steph. Byz. In priore Med. et Ask. hæsitant, a justa scriptione, si juventur, non alieni. Attigit

urbem Cl. Wasse ad Thucydid. IV. 115., verum obscure. Wess.—Vide Var. Lect. (ed. S.) In Latina vero versione nostra pro vitioso absumto candidus lector adsumto corriget. S.

5. ἔπλει ἀπιέμενος] Verbum ἀπιέμενος Cl. Gronovius explicat; mihi ἀπικόμενος plebeium non est, quippe Herodoteum. At gaudeat recente possessione. Wess.—ἀπιέμενος Gronovius, ad thema ἀφίημι (puto) referens, nauticum illud exprimere ait velis immittere habenas. Ego, sicut simplex ἴετο IX. 78, 3. ivit significat, sic ἀπίετο abiit, profectus est, intellexi. S.

9. Σερμύλην] Temerarium Maussaci, Οἰσύμην substituentis, conjecturam præter Holstenium contudit H. Valesius ad Harpocrationem, p. 125. Σερμυλία Ethnicographo; cives Σερμύλιοι Thucydid. I. 65. Wess.

Cap. CXXIII. 2. ἐπὶ Καναστραῖον ἄκρην] Ἐπὶ Καναστραῖον ἄκρον, ne solœca maneret oratio, Palmerius voluit. Καναστραῖον Arch. sufficit, sicuti in Thucydidis IV. 110. atque aliis: Κάναστραίην divisis vocibus Cellarius Geogr. lib. II. 13. p. 1050. advocat ex Galei editione, qui operarum error, notatus a Cl. Wasse ad eum Attici Scriptoris locum. Wess.—Nescio an Καναστραῖον absque ἄκρην habeat Arch. quod quidem ex Var. Lect. a Wess. relata haud adparet: sicco vero pede hunc locum præteriit Galeus. Quidquid sit, nullo incommodo ad Καναστραῖον per adpositionem adjici ἄκρην potuerit. S.

5. Θεράμβω] Hæc Θεράμβος Steph. Byz., unde Θεράμβου Vossius ad Scylac. p. 62. Ed. Gronov., plausibili suspicione. Quod si oppidi tamen nomen Θεράμβος, Θεράμβης, Θεραμβοῦς pictum fuerit olim, quæ Holstenii ad Ethnicographum doctrina, Θεράμβω ex Θεράμβεω descendet. Quæ sequitur Σάνε, (lin. 6.) alia est ac c. 22. Wess.

16. Σμίλα, Αἶνεα] Pleraque harum urbium Stephanus exscripsit; qui quoque Κρουσίς, μοῖρα τῆς Μυγδονίας ex Strabonis VII. (ubi tamen, quum defectus ille liber sub finem sit, verba ista hodie non reperiuntur:) ἀπὸ Κρουσίας, τοῦ Μύγδονος υἱοῦ. Hinc ansa Cl. Pauw suspicandi, Κρουσαίη in Herodoto fuisse. Addere potuisset Κρουσίδα γῆν καλουμένην Thucydid. II. 97., et hujus quidem tractus, tum maxime barbaros Crusæos, βαρβάρους, Κρουσαίους καλουμένους, qui Pallenen olim tenuerunt, apud Dionys. Antiq. Rom. I. pag. 39. Utcunque conjectura, præsidio schedarum defecta, cesserit, regio Crossæa et Crusæa eadem, nec discrepat Theod. Ryckii (Diss. de Primis Ital. Colon. p. 443.) opinatio. Wess.

17. Σινδόν τε πόλιν] Uter melius, Herodotus an Stephanus, urbis nomen edat, dubium: non enim apud alios reperiri, verissime Palmerius. Χαλέστρην (ibid.) plures Χαλάστρην nuncupant: Suidæ tamen Χαλέστρα πόλις. Diodoro T. II. p. 578. Χάλαιστρον, ubi alios excitavi. (Nil variant Herodotei codices hactenus excussi.) Ceterum regionem Βοττιαιΐδα, (lin. 18.) reversuram c. 127., Βοττικὴν Thucydides I. 65. et Diodorus XII. 47. scribunt. Herodoteum ex Βοττιαῖος, quod incolarum nomen, formatur: unde Antiochiæ βωμὸς τοῦ Βοττιαίου Διὸς, ab Alexandro Macedone constitutus, modo vera doceat Libanius Antiochici pag. 348. d.; Βοττίου Διὸς in Malalæ Chronogr. p. 255., corrupte. Wess.

Cap. CXXIV. 7. ἐπὶ ποταμὸν Ἐχείδωρον] Quum cap. 127. tres Codices isto amnis in titulo conspirent, et Apollodoro, Ptolemæo atque Etymologo Ἐχέδωρος aut Ἐχείδωρος adpellitetur, Is. Vossio ad Scylac. p. 61., ut fluvius suum sibi nomen reciperet, dedi, nec inprobatum iri puto. Wess.

Cap. CXXV. 5. θωϋμάζω δὲ τὸ αἴτιον]

Frigide Nostrum Ælianus laudat, ὀλίγα δὲ Ἡρόδοτος ᾔδει ἐξετάζων τροφὴν τήνδε καὶ αὐτὴν κατὰ τὴν ἰδίαν λεόντων Θρᾳκίων. Fuerint enim leones illi occulta quadam naturæ vi, φύσει τινὶ ἀπορρήτῳ, et fauce improba in camelos, quos ante non viderant, incitati; mirum-ne accidet, in hos nimis solos, nullo neque homine neque jumento læso? Wess.

Cap. CXXVI. 3. ἔς τε δὴ Ἀβδήρων, etc.] Aristotelem huc spectasse Hist. Anim. VIII. 28., p. 254. (ubi ἐν τῷ μεταξὺ τόπῳ τοῦ Ἀχελώου καὶ τοῦ Νέσσου) monuit D. Petavius ad Themist. Or. X. p. 140. A., insuper ex Dione Chrysost. Or. XXI. pag. 269. c. adstruens, in Europa deinceps leonum genus defecisse. Certe de Acarnania locuples testis est Agathion, questus in Philostrati Vit. Herod. c. 7. magnum sibi fortunam negasse certamen, ἐπεὶ μηκέτι βίαιοι λέοντες Ἀκαρνανίᾳ. Eidem rei Jo. Brodæus diligentem inpendit operam, Miscell. lib. VIII. 13., lectu oppido dignam. Deinceps ὑπολοίπῳ ἀπείρῳ (lin. 7.) scribatur, an ἐπιλοίπῳ, ad sententiam nil proderit, quamquam ultimo Scriptor delectatur, lib. VI. 3. alibique. Wess.

Cap. CXXVII. 9. ἐκ Κρηστωναίων ῥέων] Inserto articulo scribendum: ὁ ἐκ Κρηστωναίων ῥέων Ἐχείδωρος μοῦνος οὐκ ἀντέχρησε τῇ στρατιῇ πινόμενος. Frequentius in talibus locutionibus usurpantur οὐκ ἀντίσχε, vel οὐκ ἀπέχρησε: quod utrumque legitur VII. 196., sed et οὐκ ἀντέχρησε Herodoteum est: vid. cap. 187. Valck.—Articulum ante ἐκ Κρηστ. ignorant libri omnes: et haud magno incommodo abesse videtur, quum præsertim haud multo ante idem memoratus fuerit fluvius, c. 124, 7. S.

Cap. CXXVIII. 1. οὔρεα τὰ Θεσσαλικὰ] Rediit sollemnis scriptura: semper Θεσσαλίη, Θεσσαλίης, Θεσσαλικὸς in Musis, Thucydide et veterum plerisque; quorum morem Cl. Wasse ad Thucyd. I. 20. docte exposuit. Eustathiana enim vocis pingendæ consuetudo aliunde procedit, nec morabitur quemquam. Wess.—Capitis hujus initium Eustathius attigit in Iliad. Β'. p. 255. Valck.

7. ἐς Περραιβοὺς κατὰ Γόννον] Aldus ita et MSS.; etiam c. 131., editi vero c. 173. et 185. Bene μενεπτόλεμοί τε Περαιβοὶ Poëtæ Iliad. Β'. 749. cogniti sunt; sed et solutæ orationis usus, (caninam literam geminantis) atque ipsa gentis traditio apud Eustath. (p. 254, 12. ed. Bas.) ex Stephano, verum integriore, quam vulgo legitur. Γόννον quoque maluerunt, non Γόνον, quomodo Arch. iterumque c. 173., eodem Eustathio ad Iliad. Β'. p. 335, 39. auctore. Wess.

9. ἐσβὰς ἐς Σιδωνίην νέα, etc.] Semper Xerxes navem conscendisse dicitur Sidoniam, ὅκως τι ἐθέλοι τοιοῦτο ποιῆσαι: sic recte scribit R. pro τε. Valck.—ὅκως τι (pro ὅκως τε) scribi oportere, docti viri Pavius et Reiskius belle viderant. Wess.

11. ἀνέδεξε σημήιον] Hæc voculam videntur requirere, qua nectantur cum antecedentibus: ἀνέδεξε δὲ σημήιον καὶ τοῖσι ἄλλοισι ἀνάγεσθαι. Valck.—Nempe, quum ante ἐσβὰς nonnisi nudo inciso distincta oratio esset, videbatur ἐσβὰς ad superius ἐπείτε referri: adeoque deinde requirebatur conjunctiva particula, quam quidem post ἀνέδεξε ignorant libri omnes. Recte Schæferus ante ἐσβὰς paulo majorem distinctionem, qualem et noster cod. F. agnoscit, posuit: atque ita commode procedit oratio; neque opus fuit δὲ particula, quam post ἐσβὰς idem Schæf. ex Arch. adscivit. Asyndeton amat Scriptor noster, qua magis animetur oratio: et credere fas est, conjunctionem illam in Arch. ex scholio (qualia multa ille codex habet) esse adjectam. S.

[15. ὕφετο εἰ τὸν ποταμὸν, etc.] Quid spectans interrogaverit hoc Xerxes, cap. 130. declaratur. S.]

Cap. CXXIX. 1. Τὴν δὲ Θεσσαλίην λόγος ἐστὶ, etc.] Strabo IX. p. 658. A. (p. 430. ed. Cas.) τὸ παλαιὸν καὶ λιμνάζειν, ὡς λόγος, τὸ πεδίον· —— ὑπὸ δὲ σεισμῶν ῥήγματος γινομένου, καὶ τὴν Ὄσσαν ἀποσχίζοντος ἀπὸ τοῦ Ὀλύμπου, διεξίησι ταύτῃ πρὸς θάλασσαν ὁ Πηνειός. Concinunt ista Herodoteis, de quibus pauca quædam excerpsit Eustath. in Iliad. B'. p. 255. (pag. 337. ed. Rom.) Herodoto quoque ἔργον esse σεισμοῦ videbatur ἡ διάστασις τῶν οὐρέων: et Thessaliam σεισμοὶ dicuntur ἀναπτύξαντες Philostrato Icon. II. pag. 835. f. qui picturam nobis exhibet, p. 831. Neptuni ῥήξοντος τῇ τριαίνῃ τὰ ὄρη: nam, quum Thessaliam scopulis inclusa teneret Peneo stagnante palus, et mersa negarent Arva coli, trifida Neptunus cuspide montes Impulit adversos: tum forti saucius ictu Dissiluit gelido vertex Ossæus Olympo: Claudian. de Raptu Pr. II. v. 179. Secundum alios discessit Olympo Herculea gravis Ossa manu; et Diodor. Sic. IV. c. 18. Egisse hac de re videtur in libro nono Philippicorum Theopompus. Valck.

5. τό, τε Πήλιον οὖρος] Qui celebratissimum montem Πήλιον dixerit, quærere abnuo. Nostro Πήλιον, lib. IV. 179., Homero, Straboni, Virgilio, Horatio aliisque audit. Justum porro habendum ἀποκλήει, vice ἀποκληΐει Ionum ore tritissimi. Wess.

8. ὥστε ἂν ποταμῶν, etc.] Series verborum, qualis Arch. et Ask. non displicet; ἐς αὐτὴν injuria Med. omittit; si tamen vera omissio, nec conferentis oculi alibi posita præterviderint. Quo fuerit id cunque modo, ad sententiam requiruntur: illa redit ad superiora, (lin. 2.) ὥστε γε συγκεκληιμένην πάντοθεν, etc. eaque illustrat. Pro quinque autem fluviis Scholiastes Apollonii quatuor annumerat, neglecto Onochono, tertium Παμισὸν adpellans. At idem in lib. IV. v. 132. de amnibus, in alios lapsis nomenque pristinum ponentibus, τὸ δὲ αὐτὸ γίνεται ἐπὶ Ὀνοχώνου, τοῦ κατὰ Θεσσαλίαν, καὶ Παμίσου καὶ Σπερχειοῦ· ὅταν γὰρ εἰς ταυτὸ συῤῥεύσωσι πάντες, Σπερχειὸς καλοῦνται: insulse profecto, nisi tu corruptissima atque hinc refingenda decernas. Wess.

10. Ἀπιδανοῦ] Apidano forma reddi poterit Nostro consueta Ἠπιδανοῦ. (nempe sic VII. 196, 11. De istis quinque nobilioribus Thessaliæ fluviis minime protrita notantur in Critique du Diction. de M. La Martiniere, pag. 340. et seqq. Valck.

24. Ποσειδέωνα τὴν γῆν σείειν] Neptuni Ἐννοσιγαίου, Σεισίχθονος, γαίης κινητῆρος, cognomina nemo non recordatur. Terræ motus, hiatus, fluminum et fretorum ἐκρήγματα Neptuno apud Diodor. XV. 49. et Ammian. XVII. 8. credula superstitio contribuit: hinc δοκεῖ γάρ μοι τὸ ῥῆξαι τὸν Ἰσθμὸν Ποσειδῶνος δεῖσθαι, in Philostr. Vit. Herod. c. 6. Confer Icones Philostrati, lib. II. 14. ubi pictura Neptuni, montes Thessaliæ rumpentis. Wess.

Cap. CXXX. 4. ἀλλ' ἤδε αὕτη] Nisi viæ duces exitum digito monstrarint, verius videbitur ἤδε αὐτὴ, nisi *solus* hic, de correctione Cl. Abresch. Diluc. Thucyd. pag. 605. Consequens, ex Homero propagatum, expressit Oppian. Halieut. II. v. 121. Οὔρεσι τ' ἀμφοτέρωθι περίδρομος ἐστεφάνωτο. Wess.

12. ὑπόβρυχα γενέσθαι] Aldinum ὑπὸ βρυχία aptavit artissime Portus, ὑπόβρυχα conjectans, quo nihil ex Arch. melius. Poëta Odyss. E'. 319. Τόνδ' ἄρ' ὑπόβρυχα θῆκε πολὺν χρόνον, i. e. ὑποβρύχιον. Veniat-ne id vocabuli ex ὑπόβρυξ,

an ex ὑπόβρυχος, ab Eustath. disputatur, p. 1538, 54.; (Od. p. 228, 41. ed. Bas.) mihi prior placet derivatio. Wess.

Cap. CXXXI. 5. οἱ μὲν, κεινοὶ] Herodotea sunt ἰδόντες τὸν χῶρον κεινὸν, vacuum, lib. IX. 56., et χώματα χῶσαι κεινὰ, tumulos inanes, MSS. ibid. c. 85. (et alibi passim.) Hesychius: Κεινὸν, κενόν. Dictioni respondet quodammodo Beatæ Virginis, καὶ πλουτοῦντας ἐξαπέστειλε κενοὺς, Evang. Lucæ I. 53. Wess.

Cap. CXXXII. 2. Ἐνιῆνες hic et c. 185. in Αἰνιῆνες aut Αἰνιᾶνες, quomodo sæpe aliis et Codd. quibusdam, converti necesse non est. Τῷ δ' Ἐνιῆνες ἕποντο, Homerus Iliad. Β'. 749. Wess.

2. Ἐνιῆνες, Περαιβοὶ] Hujus utriusque populi sic mihi nomina scripsisse videtur Noster ad imitationem Homeri, cujus est in Ἰλ. β'. 749. τῷ δ' Ἐνιῆνες ἕποντο, μενεπτόλεμοί τε Περαιβοί. Codicum in talibus aut nulla aut certe perexigua est auctoritas. Ἐνιῆνες non veniet, opinor, in controversiam, quod in Herodoto legitimum agnoverunt Jos. Wasse in Thucyd. p. 349. et Jo. Davis ad Max. Tyr. p. 604. (De Περαιβοῖς vel Πεῤῥαιβοῖς vide ad c. 128, 8. notata.) Qui juxta Herodotum petenti Xerxi terram et aquam dederunt novem Græciæ populi, iidem enumerantur Diodoro Siculo XI. cap. 3.; nam ibi, pro Ἀχαιοί τε καὶ Φθιῶται, scribi facile posset, Ἀχαιοὶ οἱ καὶ Φθιῶται, vel Ἀχαιοὶ οἱ Φθιῶται, ut vocantur aliis et hic Herodoto; nisi considerarentur alibi tanquam diversi: vid. Clar. Wess. loc. cit. et T. II. p. 65. Hæ novem de duodecim fuere gentibus, quæ Amphictyonum concilii fuerant ab antiquis temporibus participes: ex Ionico Doricoque genere præcipui stabant pro libertate Athenienses et Lacedæmonii. Inter XII. gentes, olim τῆς Ἀμφικτυονίας consortes, ex Theopompo memorantur Harpocrationi tanquam diversi Ἀχαιοὶ, Φθιῶται: nisi et illic scribendum Ἀχαιοὶ οἱ Φθιῶται, (aut nude Ἀχαιοὶ Φθιῶται,) ut unius illinc gentis nomen exciderit; ut excidit nomen ex Æschine de Falsa Leg. p. 43, 22. ubi inter nomina Ἴωνας et Πεῤῥαιβοὺς libenter ponerem Αἰνιᾶνας: pro Μαλιεῖς (apud eumdem Æschinem) scribendum Μαλιεῖς: Μαλιέας dixit in harum quoque gentium recensione Pausan. X. p. 815. et Xenoph. Ἑλλ. VI. p. 354. 34. hi plerisque sunt Μηλιεῖς. (et Μηλιέες Nostro.) Valck.

5. πόλεμον ἀειράμενοι] Portus: ἀειρόμενοι præsens est, loco aoristi pr. medii ἀειράμενοι: quod ipsum accipere, viam munientibus membranis, cur pigremur? Ipse cap. 156. dabit Scriptor ἀειραμένους τι πόλεμον αὐτῷ. Wess.

6. τὸ δὲ ὅρκιον ὧδε εἶχε] Jurisjurandi formula, quo se Græci in Persarum fautores et studiosos obligarunt, in Diodori XI. 3. leviter discrepat, ut ibi monitum. Wess.

8. τούτους δεκατεῦσαι τῷ ἐν Δελφοῖσι θεῷ] Secundum Lycurgum, p. 158. et Diodor. Sicul. XI. c. 29., in eam sententiam jurarunt qui libertatem contra Persas tuebantur Græci, antequam prœlium inirent ad Platæas; hoc autem temporis articulo eidem Diodoro lib. XI. c. 3. decrevisse narrantur, τοὺς μὲν ἐθελοντὶ τῶν Ἑλλήνων ἑλομένους τὰ Περσῶν δεκατεῦσαι τοῖς θεοῖς, ἐὰν τῷ πολέμῳ κρατήσωσι. (conf. Polyb. IX. 39.) Hic decretum illud jurejurando traduntur adfirmasse: alterum jusjurandum, quod jurasse perhibentur ad Platæas, Theopompo suspectum, illud non commemorat Herodotus. Huc pertinent incerti scriptoris verba apud Suidam in Δεκατεύειν, ubi scribendum, ἐφ' οὓς, pro ἐφ' οἷς. (At, quemadmodum h. l. apud Nostrum ἐπὶ τουτοῖσι, sic et ibi apud Suidam ferendum ἐφ' οἷς videtur.) Quandoquidem hic Herodoto et Diodoro recensiti Græciæ populi, præter

Thebanos, plerique omnes coacti partes Persarum sunt sequuti, hoc jurando ceteri præsertim spectasse videntur Thebanos, ἑκόντι Μηδίσαντας, Xenophon Ἑλλ. VI. (c. 3.) p. 347, 12., οἱ μὲν Ἀθηναῖοι οὕτως εἶχον τὴν γνώμην, ὡς νῦν Θηβαίους, τὸ λεγόμενον, δεκατευθῆναι ἐλπὶς εἴη: quæ eadem pæne leguntur p. 356, 14. (cap. 5. ejusdem libri,) νῦν ἐλπὶς, τὸ πάλαι λεγόμενον, δεκατευθῆναι Θηβαίους. Atque id ipsum alteram illam formulam magis etiam reddit suspectam, quod in illa jurasse perhibentur apud Lycurg. pag. 158, 5. τὰς τὰ τοῦ βαρβάρου προελομένας (πόλεις) ἁπάσας δεκατεύσω: quo spectat et Aristid. T. II. p. 82., et hujus Schol. in Cod. MS. Clar. Burm. p. 131. et p. 299. ubi ἔδοξεν, inquit, τὰς πόλεις τὰς μηδισάσας (imo μηδισάσας) δεκατεῦσαι· ἀλλ' οἱ Ἀθηναῖοι ἐπέσχον ὕστερον καὶ Θεμιστοκλῆς: priori loco Scholiastes Δεκατεῦσαι interpretatur τὸ δέκατον μέρος ἀνελεῖν. Budæum sic miror in Herodoto verbum accepisse pro decimum quemque interficere. Romanis, ut notum est, decimari legiones, dicebantur, resque Romanas tradentibus Græcis δεκατευθῆναι: (sic Dioni Cassio, locis in Reimari Indice citatis:) sed ab hujus temporis Græcorum humanitate crudelitas ista prorsus abhorret. Recte τὰς πόλεις δεκατεῦσαι apud Lycurg. H. Steph. interpretatur Thes. Ling. Gr. I. p. 937. τὰς τῶν πολιτῶν οὐσίας: et hic, ad solvendam Deo Delphico decimam adigere. Valck. — In hujus loci Herodotei mentionem incidens *Creuzerus* noster, Vir clarissimus, in Historicorum Græcorum antiquiss. Fragmentis, p. 178. monuit, collatis Xanthi Lydii verbis apud Strabon. lib. XII. pag. 572. A. B. ed. Cas. cum alio Strabonis loco lib. VI. p. 257. B. videri posse verbum δεκατεῦσαι in isto Græcorum decreto ita accipiendum, ut ipsa hominum corpora Delphico deo fuerint destinata; puta, qui servituti fuissent addicendi ad opus faciendum in agris deo sacris; aut (quod in meam venerat cogitationem) deo in eam conditionem tradendi, ut ille, quid his fieri vellet, ediceret. Neque tamen omnino urget hanc interpretationem Vir eruditissimus: neque ego eam utique premendam censeo. S.

Cap. CXXXIII. 3. οἱ μὲν αὐτῶν— ἐς τὸ βάραθρον] Quod vix definiri posse videtur scriptori des Essais de Crit. p. 63., quodque fecisse suspicatur Spartanos, id Atheniensibus attribuendum vel ex Herod. liquet, et Suida in Δᾶτις καὶ Ἀρτ. Conf. Brisson. Regn. Pers. III. p. 413. Apud Herod., qui dixerat Ἀθήνας καὶ Σπάρτην, οἱ μὲν αὐτῶν sunt Athenienses, οἱ δὲ, Spartani: sic I. c. 56. et alibi: sed et in his sæpe fuit peccatum. (Nec vero constanter, uti hoc quidem in loco, formula οἱ μὲν ad eos qui priores nominati sunt, et οἱ δὲ ad posteriores refertur: sed haud raro etiam optimi Scriptores vice versa utuntur.) Atheniensium erat τὸ Βάραθρον: de quo I. Meurs. Att. Lect. I. c. 25. In barathrum morti damnatos sæpe præcipitabant: εἰς τὸ βάραθρον ἐμβαλεῖν dixerunt Alexis Athen. VII. p. 303. A. Plato Gorg. p. 516. E. Aristoph. Eq. v. 1359. ubi Schol. B. τόπος—βαθὺς ὅπου καὶ τοὺς Δαρείου πρέσβεις ἔβαλον: quos Herodoto dicuntur ἐς τὸ βαρ. ἐσβαλόντες. conf. Thucyd. II. 67. Valck.

8. οὐκ ἔχω εἶπαι] In communi Atheniensium Pausanias adsentitur, privatim vero pœnas Miltiaden luisse, ἐν Ἀθήναις δὲ ἰδίᾳ τι καὶ ἐς ἑνὸς οἶκον ἀνδρὸς κατασκῆψαι Μιλτιάδου, quoniam is civibus auctor fuerat, ut legati violarentur atque in barathrum devolverentur, lib. III. c. 12. Wess.

Cap. CXXXIV. 3. εἰσὶ δὲ καὶ ἀπόγονοι, Ταλθυβιάδαι] De Talthybiadis bene a Gronovio dicta non retracto; quamquam γέρας δίδονται (lin. 5.) ex

scriptis malim. Wess. — Monuerat Gronov. non necessario requiri post ἀπόγονοι nomen Ταλθυβίου: quod illi quidem ultra concedimus, sed hujusmodi repetitionem nominum præsertim propriorum amare Scriptorem nostrum frequenter observavimus. S.

[4. τοῖσι αἱ κηρυκηΐαι, etc.] Conf. lib. VI. c. 60. S.]

6. καλλιερῆσαι θυομένοισι οὐκ ἐδύνατο] Interpretatione molliendum judicabat Clar. Abresch. Diluc. Thucyd. p. 435. Ego corrigendum suspicor οὐκ ἐγίνετο. Hoc in ista sæpe recurrente formula frequentatur; οὐκ ἐδύνατο, pro οὐ δυνατὸν ἦν, nusquam, opinor, vir literatissimus legerat: semel tamen occurrit οὐ δύναται, sed valde diversa structura positum, apud Herod. IX. c. 44., Μαρδονίῳ τε καὶ τῇ στρατιῇ τὰ σφάγια οὐ δύναται καταθύμια γενέσθαι: id est οὐκ ἐθέλει γενέσθαι, ut loquitur Xenoph. in fine lib. VI. Ἀναβ. ἐμοὶ μὲν οὐκ ἐθέλει γενέσθαι τὰ ἱερά: ubi paulo ante, θυομένῳ αὐτῷ ἐπὶ τρεῖς ἡμέρας οὐκ ἐγίγνετο τὰ ἱερὰ, ut pag. 224, 35. et Ἑλλ. III. p. 283, 19. Quando hostiis cæsis læta erant exta, θύεσθαι καὶ καλλιερεῖν, θυομένοις καλὰ τὰ ἱερὰ γενέσθαι dicuntur, et simpliciter etiam τὰ ἱερὰ γενέσθαι, quod apud eumdem p. 234, 39. in MS. Cod. reddebatur τὰ ἱερὰ καλὰ εἶναι: apud Demosth. p. 775., γέγονε καλὰ—τὰ ἱερά: et ἐκαλλιεροῦμεν. vid. Clar. Jo. Taylor in Lys. p. 32, 33. quique plurima collegit Des. Heraldus Advers. I. c. 5., Dukero citatus ad Thucyd. V. 54., ubi Lacedæmoniis τὰ διαβατήρια θυομένοις οὐ προὐχώρει: cap. 55. et 116. οὐκ ἐγίνετο. Hoc Herodoto diceretur καλλιερῆσαι θυομένοισι οὐκ ἐγίνετο, litare non poterant, sive consulentibus Deos læta non erant exta; extis enim inspectis Deorum mentem scrutari, sive τὸ μαντεύεσθαι διὰ σπλάγχνων, secundum Ammonium Θύεσθαι dicebant. Valck.—Huc spectant quæ commodissime a *Schæfero*, Viro tam diligente, quam doctissimo, ad Bosii Ellips. Græc. p. 213. adnotata sunt. "Istud καλλιερῆσαι θυομένοις οὐκ ἐδύνατο non tentasset (inquit) Vir summus (Valckenarius,) si meminisset, καλλιερεῖν sic absolute dictum in ipso Herodoto se passim legisse. καλλιερεῖ θυομένῳ, sacrificanti læta fiunt exta. Subaudias tu τὰ ἱερά. Plene Herodotus IX. 19. καλλιερησάντων τῶν ἱερῶν, litato: ubi pulcre Wesselingius, exempla locutionis ellipticæ excitans." — Nempe καλλιερῆσαι θυομένοισι οὐκ ἐδύνατο idem valet ac καλὰ γίνεσθαι τὰ ἱερὰ θυομένοις οὐκ ἐδυνάτο. conf. IX. 36, 3. Eadem notione etiam passivum verbum usurpatur, IX. 19, 7. ὥς σφι ἐκαλλιέρετο, i. e. ὡς καλά σφι τὰ ἱερὰ ἐγίνετο. S.

10. Σπερθίης τε — καὶ Βοῦλις] Magna utriusque in nomine discordia. Suidæ in Βοῦλις dicitur legationis princeps Σπέρχις, et alibi illo in vocabulo, Plutarchoque Præc. Reipubl. Gerend. p. 815. E. Idem cod. Eton. edit. cap. 137., indice Galeo, et Valla, uti videtur. At in Plut. Apophth. Lacon. p. 235. F. Βοῦρις καὶ Σπέρτις: Stob. Serm. VII. p. 93. Βούλης καὶ Σπέρχης. Quæ ad Herodotea facili auxilio revocari possunt et debent. Wess.—Quod offertur ex Eton. codice, correctoris esse videtur, Σπέρχις: Nostro dicitur eorum alter aliquoties Σπερθίης. Σπέρχις et Βοῦλις vocantur isti Spartiatæ Luciano in Demosth. Encom. p. 513., Plutarcho T. II. pag. 815. E. et bis apud Suidam; atque ad istam normam nomina redintegranda sunt apud eumdem Plutarch. T. II. p. 235. F. ubi Xerxi, virtutem Spartanorum miranti, eadem fere respondisse narrantur, quæ nobis ex Sereni scriptis Stobæus exhibet, historiam eamdem aliter enarrans, p. 93. ex ignobili quodam Theseo. Hæc pleraque ad manum fuere P. Leopardo: vid. Em.

XIV. 18. Valck.—In eumdem Sperchin (sive Herodoti Sperchiam) lugubre carmen a Spartanis cantari solitum intelligebat *Toupius*, memoratum Theocrito Idyll. XV. 98. (vide Wartoni Theocr. T. II. p. 338.) Cui sententiæ non ego quidem cum Valckenario (Adnot. in Adoniaz. p. 389.) illud opponam, quod de Sperthia ejusque collega, (ut qui salvi rediissent) non nisi læta dici potuerint. Confici enim id carmen eo tempore potuerat, quo legati isti Spartani, ad certissimum (uti videbatur) supplicium subeundum, cui se ipsi destinaverant, domo proficiscerentur. S.

Cap. CXXXV. 3. ὁ δὲ Ὑδάρνης] Prave in Plutarch. T. II. pag. 236. Ἰνδάρνης. Hydarnes cognomen Persicum est, atque in Musis crebrum. Mox a MSS. oblatum ἱστία (lin. 5.) blanditur. Ionicæ sunt speciei, et Herodoti, ἱστίη, ἱστιητόριον, et quidni ἱστιᾷν; tamen εἴκοσι πανδαισίῃ τελέῃ εἱστιῆσθαι, lib. V. 20. Porro εἴρετο λέγων τάδε Arch. et aliorum, non abit a probato ἔφη λέγων, ἔφησε λέγων, lib. I. 125. VI. 137. etc. Wess.

10. δεδόξωσθε γὰρ πρὸς αὐτοῦ] In hoc acquiesco, Codicum conspiratione bene munito. Gronovius enim libro Florentino nimium fidit. Geminum lib. IX. 47. ἐπεί τε δεδόξωσθε εἶναι ἄριστοι, siquidem præstantissimi esse existimamini. Hydarnes autem ex Demareti, Spartanorum regis, apud Persam gratiosi, et reliquis familiaris, colloquiis atque exemplo de Lacedæmoniis talia. Wess.—Gronovius, licet in codice Med. δεδόξωσθε reperisset, tamen e superioribus editis δεδόξασθε in contextu tenuerat, in Notis vero ex interlineari ejusdem codicis notula δεδόξοισθε unice probavit, interpretatus futurum erit ut videamini. S.

Ibid. δεδόξασθε γὰρ] Hic posuissem sinceram et veterem libri Flor. scriptionem, δεδόξωσθε γὰρ πρὸς αὐτοῦ ἄνδρες εἶναι ἀγαθοὶ, ipsius enim judicio viri esse videmini virtute præstantes. Quorumdam verborum sic usurpari præterita monuit jam H. Steph. App. de Dial. Att. p. 142. seq. Hoc ipsum eodem modo posuit Herod. IX. c. 47., ἐπεί τε δεδόξωσθε εἶναι ἄριστοι. Valck.—Ab eodem themate δοκόειν vel δοκοῦν, pro communi δοκεῖν vel δοξάζειν, est ἐδοξώθη, VIII. 124, 3. S.

Cap. CXXXVI. 4. οὐκ ἔφασαν, ὠθεόμενοι] Quando voculas sæpe copulat negantes, neque hic spernerem interjectam, οὐκ ἔφασαν οὐδ' ὠθεόμενοι ὑπ' αὐτέων ἐπὶ κεφαλὴν ποιήσειν ταῦτα οὐδαμᾶ. Sed et vulgata sic accipi possunt, ut cepit H. Steph. pro ἔφασαν οὐδ' ὠθεόμενοι —— ποιήσειν. Ὠθεῖν ἐπὶ κεφαλὴν, præcipitem in caput dare, Ti. Hemst. attigit in Lucian. p. 213., cui illud ἐπὶ κεφαλὴν valde frequentatur; rarius adhibetur ἐπὶ τράχηλον ὠθεῖν, et ἐπὶ στόμα: quorum illud T. I. p. 437. hoc, μὴ καὶ ἐπὶ στόμα ὤσῃ με, forte reponendum T. II. p. 490, 85. pro vulgatis μὴ καὶ ἐπιστομίσῃ με, idem significans ac ἐπὶ κεφαλήν. Homerea certe, ἐξεκυλίσθη Πρηνὴς —— ἐπὶ στόμα, vertit Virgilius, pronus volvitur in caput: alibi Homero dicitur Κύμβαχος, unde Ἀνακυμβαχίαζον olim lectum in Hom. Ἰλ. π'. 379. Hesychius explicat ἀνετρέποντο ἐπὶ κεφαλήν. ἐπὶ κεφαλὴν ὠθεῖ est et Platonis de Rep. VIII. p. 553. B. Livius XXVII. 32. equus quum prolapsum per caput regem effudisset. Similiter forte scripserat XXII. 3., consulem lapsum per caput effudit: proclivis fuit error syllaba repetita lapsu super caput scribentis. Valck.

7. ἀντιμαχέσαντο τούτῳ] Τοῦτο Vind., suspicionibus Cl. Pavii et Reiskii extusum, minime inprobum. (immo unice probum.) Appian. Bell. Hispan. p. 523. (c. 89.) καὶ οἱ μὲν αὐτοὺς ἀντεμάχοντο:

(iterum ib. c. 90.) et Mithridat. p. 375. (cap. 78.) ἀπομαχομένων αὐτοὺς τῶν Ἀμισίων. Quo plura de genere Cl. Davisius ad Maximi Tyrii Dissert. I. pag. 499. Nec desero tamen vulgatum, siquidem ejus structura haud insolens: talis sane Polyæni lib. VII. 6, 13. ἡ δὲ στρατιὰ τοῦ Κροίσου ἀπομαχομένη ταῖς τοῦ Κύρου προσβολαῖς: talis Herodiani VIII. 2. τοῖς προσιοῦσιν ἀπεμάχοντο. In προσκυνήσει, mortalibus neganda, paria Spartanis Callisthenes fecit apud Arrian. Ἀναβ. IV. 11. et Conon in Cornel. Nepot. c. 3. Wess.—Τοῦτο scribi malim; qua verbum usurpari structura docuerunt Davis. et Markland. ad Max. Tyr. I. 3. Valck.—Probatissimi quique scriptores Græci, et in his diligens Herodotei styli æmulator Appianus, (nisi absolute posito utuntur verbo ἀπομάχεσθαι, quomodo etiam apud Nostrum I. 9, 1. ponitur,) aut cum nudo accusativo casu illud construunt, aut cum πρὸς præpositione. Apud Polyænum l. c. Marklandus ad Maxim. Tyr. e MSS. puto codd. τὰς —— προσβολὰς, pro vulgato ταῖς προσβολαῖς citat. Herodianus norma, puto, non fuerit, ad quam Herodoteum exigemus sermonem. Simplex utique verbum μάχεσθαι cum dativo construi casu satis notum est omnibus. Vulgatum olim τούτῳ ita defendere conatus est Reiskius, ut intelligeret τούτῳ τῷ λόγῳ, qua cum se defendissent oratione. Sic et Larcher. S.

[7. δεύτερά σφι λέγουσι τάδε] Videri poterat λέγουσι esse tertia persona pluralis, nisi pronomen σφι adesset, indicans dativum illud esse participii a verbo ἔφη pendentem, quod lin. 12. consequitur; ubi, quoniam interjectis legatorum verbis interrupta est oratio, idem dativus λέγουσι, adjecta pro more Nostri δὲ particula, repetitur, prorsus sicuti cap. 141. lin. 10. col. lin. 7. Itaque, quo clarius adpareret orationis connexio, non debuerat hoc loco lin. 10. post τίσοντας majoris distinctionis signum poni, nec ibidem Λέγουσι a majuscula Λ litera incipi: sed in hunc modum ista rescripta velim, ποινὴν ἐκείνων τίσοντας." λέγουσι δὲ αὐτοῖσι, etc. S.]

12. κείνους μὲν γὰρ συγχέαι τὰ, etc.] Legatorum jus, divino humanoque vallatum præsidio, Xerxes inter τὰ πάντων ἀνθρώπων νόμιμα recte ponit, admirabili H. Grotii sollertia uberius firmatum lib. II. Jur. B. et Pac. cap. 18, 1. Persæ autem generosum et vere regium facinus merito Libanius miratur, Panegyr. in Julian. p. 246. D., ubi hæc, κήρυκες ἠδίκηντο παρ' ὅλης πόλεως, εὐκαταφρόνητοι τῷ Μήδῳ. καὶ ἅμα τὴν ἀνδρίαν τῶν αὐτοὺς διδόντων ᾐσχύνθη, ex scholio inserta, lenem orationis progressum conturbarunt, Morellumque in præcipitia egerunt. Wess.—Non immerito Xerxi videbantur Lacedæmonii jus gentium violasse, συγχέαι τὰ πάντων ἀνθρώπων νόμιμα, dum legatos suos contrucidassent: juxta Antiphontem pag. 125, 26. ὅστις —— ἀνόμως τινὰ ἀποκτείνει, ἀσεβεῖ μὲν περὶ τοὺς θεοὺς, συγχεῖ δὲ τὰ νόμιμα τῶν ἀνθρώπων. Qui cadavera matris nolebant operimento tegi, Ἄνδρας βιαίους dixit Eurip. Suppl. v. 311., Νόμιμά τε πάσης συγχέοντας Ἑλλάδος. Valck.

Cap. CXXXVII. 8. πρὶν ἢ ἐξῆλθε] Inprudens H. Stephani πρὶν ἢ ἐξῆλθον, priusquam discessissent, (quod ille in marg. ed. sec. proposuerat,) ferri nequit. Gronovius optime. Sic lib. VI. 108. Ἱππίης μὲν δὴ ταύτῃ τὴν ὄψιν συνεβάλετο ἐξεληλυθέναι, visum illud suam finem accepisse. (Conf. ad VI. 80, 7. notata.) Pravum quoque Codicum, cum prava distinctione, ἐφέρετο. En ex lib. V. 58. ὥσπερ καὶ τὸ δίκαιον ἔφερε. Atque hæc quidem plana et certa. In caussæ explicatione et nexu plus diffi-

cultatis, cui Cl. de Pauw promta opera ita medebatur: τὸ δίκαιον οὕτω ἔφερε, τόδε συμπεσεῖν ἐς παῖδας τῶν ἀνδρῶν: justissima de caussa factum est, ut ea incideret in filios eorum, qui etc. Quæ lenia sanequam et speciosa sunt. Sed tum τὸ δίκαιον οὕτω ἔφερε sequentibus unice aptum erit, quod procedere posse ambigo. Ut paucis absolvam, productior verborum series suspensam fecit orationem: si τὸ δὲ συμπεσεῖν ἐς τοὺς παῖδας τῶν ἀνδρῶν τουτέων, Νικόλαν καὶ Ἀνήριστον, τοῦτό μοι θειότατον ἐφαίνετο, si ita fuisset, hæsitandi cessasset occasio. Nunc, pluribus interpositis, addi necessum (certe mori Scriptoris nostri consentaneum) fuit, δῆλον ὦν μοι ὅτι, etc. Wess.

11. ὃς εἷλε ἁλιέας τοὺς ἐκ Τίρυνθος] Revocatum provocabulum (ὃς, pro quo olim ὡς editum erat,) laudatur merito. Cetera referebam Diss. Herodoteæ c. xi. p. 195. ad *Halienses*, oram Peloponnesi maritimam prope Hermionem habitantes, τοὺς ὀνομαζομένους Ἁλιεῖς in Diodori XI. 78. et Thucyd. I. 105. cum adnotatione Cl. Wasse. Et hos quidem τοὺς ἐκ Τίρυνθος, quoniam ejus oppidi fuerunt coloni, auctoritate Ephori apud Stephanum in Ἁλιεῖς et Τίρυνς. Ad eosdem recta ducet Arch. Ἁλίκας, modo Ἁλικοὺς formes. Incoluerunt enim Ἁλίκην, desertam Pausaniæ ævo lib. III. 36. dictique etiam Ἁλικοί, teste eodem Stephanoque. Ob ista vertebam, qui Halienses ex Tyrinthe —— cepit. Consideravi deinceps, Halienses in ditione et solo fuisse Spartano, neque adeo Aneristum socios atque amicos voluisse intercipere: Thucydidem præterea lib. II. 67. τοὺς ἐμπόρους τῶν Ἀθηναίων καὶ τῶν ξυμμάχων, qui Peloponnesi oram navibus onerariis, ὁλκάσι, legebant, captos interemtosque ab Aneristo et consociatis, perhibere: inde hæsitatio mihi. Habe ergo conjecturam, deinceps mihi cognitam, Cl. Corn. de Pauw, qua ὃς εἷλε —— ὁλκάδι καταπλώσαντας πληρεῖ Ἀνδρίων, qui piscatores Tirynthios cepit, navi oneraria Andriis plena vectos. Andrios fuisse bello Peloponnesiaco, quod verissimum, Atheniensium socios, ξυμμάχους: eos autem a Thucydide Spartanorum atque Aneristi insidiis captos et contrucidatos tradi. Accedit, quod ille neglexit, Vallam habuisse καταπλώσαντας, navigantes. Hæc hactenus. Majorem distinctionem post vocem ἀνδρῶν ex præscriptis non inmerito fixisse mihi videor. Wess.—Quos piscatores fuisse Herodotus scribit, eosdem fortasse mercatores fuisse contenderunt Athenienses. Forsan etiam primum quidem piscatores nonnullos, deinde vero etiam mercatores (ut quidem Athenienses prædicabant) interceptos homo ille occidit. S.

11. ὃς εἷλε ἁλιέας τοὺς ἐκ Τιρ. etc.] Obscuram historiæ particulam suo more Pet. Wesseling. illuminavit in Diss. Herod. p. 195. Ex Arch. Ἁλίκας præbet Galeus. Halienses isti, Ἁλιεῖς, dicebantur et Ἁλικοί: oppidum ipsum etiam Ἁλίκη secundum Pausan. II. p. 196. citatum Jos. Wasseo ad Thuc. p. 67. Sed de Haliensibus interceptis ab Aneristo nihil aliunde constat. Thucydidi præterea lib. II. c. 67. narrantur Athenienses, interfectis Lacedæmoniorum legatis, Aneristo, Nicolao, Stratodemo (sic nomen scribendum videtur, Στρατόδημος, non Πρατ.) vindictam sumsisse de injuria, quam, gentium violato jure, priores intulerant Lacedæmonii, τοὺς ἐμπόρους, οὓς ἔλαβον, Ἀθηναίων καὶ τῶν ξυμμάχων ἐν ὁλκάσι περὶ Πελοπόννησον πλέοντας ἀποκτείναντες. Sed, huc si spectat Herodotus, quomodo quæso mors legatorum divina potius quam humana videri poterat vindicta? Negaverat-ne forsan, quod Nostris ex Editis posuisse videtur? Parentum quidem et majorum delicta puniri credebantur in

posteris; sed isthac in parte nihil fecerant illaudabile Sperthies et Bulis, cur filiorum mors homini superstitioso (nam talis fuit Herodotus:) videretur θεῖον πρῆγμα ἐκ τῆς μήνιος. Præter ceteros legatos, Corinthius etiam Aristeas idem fatum Athenis subierat. Tandem mirarer equidem cur sic ista (lin. 6.) scriberet Noster: τοῦτό μοι ἐν τοῖσι θειότατον φαίνεται γενέσθαι. Ἐν τοῖσι; quibus tandem? Fac scriptum antiquitus: τοῦτο μέντοι θεῖόν γε οὐ φαίνεται γενέσθαι: et paulo post, (lin. 13.) δῆλον ὦν μοι ὅτι θεῖον οὐκ ἐγένετο τὸ πρῆγμα ἐκ τῆς μήνιος: sic si scriberentur alicubi, forent intellectu facillima. Valck.—Mirum vero doctissimi Viri inventum: quod semel atque iterum disertissime adfirmat Herodotus, id eum præcise negantem fingere; et id quidem nulla prorsus cum specie veri. Quo magis Larcherum etiam mireris, inane commentum cupide amplectentem. Idem Larcherus illud etiam premit a Valckenario constanti librorum scripturæ oppositum, quærente "ἐν τοῖσι; quibus tandem?" Pulcre tamen noverat uterque Vir doctissimus, ἐν τοῖσι θειότατον valere ἐν τοῖσι θειότατον (i. e. θειοτάτως) γινομένοις. Sed nimirum ita præcellentissimam etiam mentis aciem præstringere valet præjudicato opinio animo insidens. Herodoti sententia, quam rectissime *Schulzius* perspexit, hæc est: Talthybii ira ob violatos præcones merito incumbere in Spartanos, donec effectum sortita esset, debuit. Itaque, quum duo legati, qui illius criminis culpam luendam in se susceperant, salvi sospitesque domum redierint, hoc mihi, inquit, maxime divinitus accidisse videtur, quod tamen filii eorumdem, longo quidem post tempore, suo capite pœnas illius criminis Talthybio dederint. S.

15. προδοθέντες δὲ ὑπὸ Σιτάλκεω] Proditos in Thracia legatos scribit Herodotus a Sitalce, Teris filio et ab Abderitano Nymphodoro. Secundum Thucyd. II. 29. initio belli Peloponnesiaci conciliaverant Athenienses sibi Nymphodorum τὸν Πύθεω, ἄνδρα Ἀβδηρίτην (οὗ εἶχε τὴν ἀδελφὴν Σιτάλκης) δυνάμενον παρ' αὐτῷ μέγα: opera Nymphodori filius Sitalcis Atheniensis factus juxta Thucyd. II. c. 67. legatos prodidit Atheniensibus. Valck.

20. πολλοῖσι ἔτεσι ὕστερον ἐγένετο] Anno Olymp. LXXXVII. tertio: itaque annis post Xerxis in Græcos expeditionem quinquaginta duobus. Temporis ratio ex Thucydide, miserabilem eorum hominum casum, lib. II. 67. describente, extra dubium. Wess.

Cap. CXXXIX. 1. Ἐνθαῦτα ἀναγκαίῃ ἐξέργομαι] Qui imitari voluit Plutarchus, dictum non expressit bene, ἐνταῦθα κατὰ τὸν Ἡρόδοτον ἐξείργομαι γνώμην εἰπεῖν, Tom. II. p. 1098. A. Tu vide superius, c. 96. (Mox lin. 4.) Εἰ Ἀθηναῖοι, etc. addicentibus schedis prudens Gronovii sollertia justissime integravit. Wess.

10. πολλοὶ τειχέων κιθῶνες] Elegans figura; qua nescio quis apud Eustath. Iliad. p. 379, 20. (p. 287, 16. ed. Bas.) mœnia, τὸ τεῖχος, ἱμάτιον πόλεως, vestem dixit urbis. Fortasse Nostri animo obversabatur Homeri, ἦ τέ κεν ἤδη λάινον ἕσσο χιτῶνα κακῶν ἕνεκα, quo lapidibus indui, sive operiri potius, dignum significavit, Iliad. Γ'. v. 57. Mox Med. ὑπ' ἀνάγκης (lin. 12. pro ἀναγκαίης,) Ionicam speciem pessumdat. Wess.

9. τειχέων κιθῶνες] Hinc, opinor, ἔλαβεν ἀφορμὴν ἀστείου λόγου καὶ ὁ εἰπὼν τὸ τεῖχος Ἱμάτιον πόλεως, potius quam ex Homerico, Λάινον ἕσσο χιτῶνα, quo cum rectius contulisset Xenophonteum Ἐνδεδύσθαι γῆν Eustathius in Ἰλ. γ'. p. 287, 16. Dixerat autem Demades τὸ τεῖχος Ἐσθῆτα τῆς πόλεως, Athenæo teste III. p. 99. D. Dudum ante Gro-

nov. in proximis (lin. 10.) scribi potuerat προδοθέντες ἂν Λακεδαιμόνιοι, ex Valla, Arch. et Plutarch. de Herod. Malign. p. 864. A. cui hæc, vere in laudem Atheniensium ab historico scripta, non adeo dixisse videtur Herod. εἰς τὸν Ἀθηναίων ἔπαινον, ἀλλ' Ἀθηναίους ἐπαινῶν ἵνα κακῶς εἴπῃ τοὺς ἄλλους ἅπαντας. Ista si ratio valet, nullus est historicus, quin accusari possit malevolentiæ. In his rectius quam vulgatur legisse videtur Plutarch. ἀποδεξάμενοι ἔργα μεγάλα ἀπέθανον γενναίως. Valck. — Vide Var. Lect. (ed. S.) lin. 15. S.

21. σωτῆρας γενέσθαι τῆς Ἑλλάδος] Præclara Atheniensium laus, ex præmissis leniter defluens, sed invidiosa, Plutarchoque ingrata. Lesbonax Protrept. p. 174., expositis Atheniensium ad Artemisium, Salaminem, Platæas egregiis facinoribus, ὥστε εἰς τόδε ἡμέρας σωτῆρας τῆς Ἑλλάδος ὀνομάζεσθαι, subdit, hæc aut spectans, aut popularium jactantiæ velificatus. Wess.

Ibid. οὐκ ἂν ἁμαρτάνοι τἀληθέος] Omnino corrigendum puto τἀληθεῦς. Ut ψευσθῆναι τἀληθεῦς, sic dicitur ἁμαρτάνειν τἀληθεῦς. Lucian. de Hist. scrib. §. 9. ὁρᾷς ὅσον τἀληθεῦς ἡμαρτήκασι: atque istum casum constans poscit usus verbi etiam apud Herod. IX. c. 32. ἁμαρτὼν τοῦ χρηστηρίου: c. 78. γνώμης ἡμάρτηκας χρηστῆς. Antipho p. 138, 17. ἥμαρτε (vulgatur ἥμαρται) τῆς ὑμετέρας γνώμης: ejusdem est p. 134, 40. ἂν ψευσθῆτε τἀληθεῦς. Incertus scriptor apud Suidam in Ἑρμῆ: πᾶσιν, οἷς ἐπίθετο τούτων ἡμάρτανεν οὐδενός. Valck.—Reiskius οὐκ ἂν ἁμαρτάνοι τοῦ ἀληθοῦς scite fingebat. At quid si λέγων repetendum Scriptor desideraverit? Wess.—Potuerat etiam κατὰ τὸ ἀληθὲς intelligere. Quidquid sit, in consensione librorum nihil tale debuit ab Editore mutari. S.

24. τοῦτο τὸ Ἑλληνικὸν] Scribi malim οὕτω τὸ Ἑλληνικὸν πᾶν τὸ λοιπὸν, ὅσον μὴ ἐμήδισε, αὐτοὶ οὗτοι ἦσαν οἱ ἐπεγείραντες, καὶ βασιλῆα μετά γε θεοὺς ἀνωσάμενοι. Postremum (lin. 26.) tuetur Clar. Jo. Taylor ad Lysiæ Or. II. p. 41. Sed istam laudationem Funebrem Lysiæ esse judico, ut Demosthenis, quæ hujus nomen præfert: utraque deflectit ab ista simplicitate nativa, et sophistæ debetur. Valck.—At in ejusmodi panegyrica quid aliud magnopere vel a consummatissimo exspectes oratore, nisi sophisticam aliquam orationem ad ostentationem comparatam? Quod οὕτω pro τοῦτο maluit Vir doctus, et ego hoc malim. Sed vide ne idem τοῦτο valeat, scil. κατὰ τοῦτο intelligendum. S.

26. ἀνωσάμενοι] H. Stephani ἀπωσάμενοι (in Recens. Vocum Herodotearum ab illo propositum) scripti Codices respuunt, sperniturque a Cl. Taylor ad Lysiæ Ἐπιτάφ. p. 41. ob lib. VIII. 109. νέφος τοσοῦτον ἀνθρώπων ἀνωσάμενοι. Ea memini disputationibus vexari, sed animum nunc non percellentibus. Wess.

Ibid. οὐδέ σφεας χρηστήρια] Neque Athenienses ad Græciam deserendam inducere potuerunt χρηστήρια φοβερὰ ἐλθόντα ἐκ Δελφῶν, καὶ ἐς δεῖμα βαλόντα, quantumvis terrorem incuterent. Voculam καὶ si illic Codices omitterent, significaretur, quæ aliis terrorem inderent oracula, non tamen Atheniensibus illa metum incussisse. Valck.

Cap. CXL. 4. Ἀριστονίκη] Eadem ac Ἀριστονίκα videtur, quæ et Sibylla aliis διὰ μέτρων ἐθεμίστευσαν, carminibus vaticinatæ fuerunt, in Plut. De Pyth. Oracul. p. 406. B. Tzetzes tamen Chiliad. IX. 812. responsum illud Bacidi vati tribuit, errans longe. Initium Ὦ μέλεοι Cl. Ruhnkenius ad Timæi Lex. p. 198. (p. 279. ed. sec.) illustrat. Wess.

5. Ὦ μέλεοι, τί κάθησθε, etc.] De his duodecim, octo versus paulo aliter scriptos Œnomaus præbet Eusebii, Præp. Ev. lib. V. (c. 24.) p. 216. Octavum

et duo pæne sequentes Clem. Alex. Strom. V. p. 728. subjectos primis duobus oraculi secundi. Quod versu dat Eusebius primo, πόλιν φύγετ' ἔσχατα γαίης, correctoris esse videtur, quem offenderit variatio numeri. Tentabat Reisk. λιπὼν φύγ' ἐς ἔσχατα γαίης: sic Latinum fuge, φύγε, Deus jam adhibuerit Delphicus! Sincerum non debebat incrustari: λιπὼν, φεῦγ' ἔσχατα γαίης, δώματα, etc. (subintellecta ad φεῦγε voculâ ἐς.) In sexto versu vulgatum, Συριηγενὲς ἅρμα, firmat Eusebius: Ἀσιηγενὲς legisse Vallam, ejus monstrant Latina, sic primum forte scripta: Et Mars acer equis urgens Asiægena currum. Mars quidem Asiagenes dici potuit, ut L. Scipio Asiagenes, de quo vir magnus J. F. Gronovius egit: Ismenias Thebagenes Varronis apud Nonium p. 172. Θηβαγενής· Ἀσιαγενῆς dixit Athen. XII. p. 550. E. et ὄνομα Ἀσιαγενὲς, XIV. p. 655. B. Valck.

10. Συριηγενὲς ἅρμα] An tenebris vera Aristonice involvit, currumque Syrium maluit præ Asiatico? Haud scio; quamquam mihi Ἀσιηγενὲς arridet, notum vocabulum, Asiaticos indicans. L. Scipio Asiagenes, a Jo. Fr. Gronovio egregie Livio XXXIX. 44. assertus, Obs. lib. IV. 25. et ῥαβδοῦχοι Ἀσιαγενεῖς Diodori XVII. 77. erunt pro testimonio: adde ejusdem scriptoris T. II. p. 604. Post pauca (lin. 13.) ἱδρῶτι ῥεόμενοι ex Clem. Alex. ab Ionum sermone discessionem non faciunt. (Sed non utique Ionicum loquendi morem sequi adsueverat Pythia.) De templis statuisque sudantibus, ac veteratorum hoc in genere fraudibus, ad Diodori XVII. 10. Wess.—Fœdum rursus typothetæ sphalma indignabundus animadverto, quod versum istum nostro in exemplo vitiavit. οἵ που νῦν ἱδρῶτι scriptum oportebat. S.

14. Sic legit et distinguit Bothius: — κέχυνται. Προΐδον κακότητος ἀνάγκας. Prævidi (atque adeo prædixi vobis) miserias fatales. S.

[16. κακοῖς δ' ἐπικίδνατε θυμόν] Quamnam his verbis sententiam subjecerit Loxias deus, ipse dixerit. Mihi Græca ista æque obscura ac Vallæ Latina, malis effundite mentem, quæ quidem *Schulzio* video placuisse: nam et ille, postquam *Larcheri* Gallica, "armez-vous de courage contre tant de maux," explosit, similiter convertit, effundite animum his malis. Nam "tristissima (inquit) iis pronunciat deus, omnem spem salutis adimit." *Henr. Stephanus* Thes. T. III. p. 814. ait: "Fortasse iis verbis Pythia monet, ut dispiciant quo pacto possint occurrere malis imminentibus." Equidem, quum ἐπικίδνημι proprie inspergo significet, de pulvere salutari cogitavi qui vulneribus solet inspergi, hariolatusque sum, hoc dixisse oraculum, spargite animi robur super mala, id est, prouti Larcherus interpretatus est, his malis opponite animi robur. S.]

Cap. CXLI. 2. προβάλλοντι δὲ σφέας αὐτοὺς, etc.] Laurentii Latina, quibus inter se agitantibus tam triste responsum, injuria tolerabantur. Nil tale in προβάλλειν, quod Pavius et Abreschius perspexerunt, trito in periculis et abjectione animi. Euripides Rhes. v. 183. χρὴ δ' ἐπ' ἀξίοις πονεῖν, ψυχὴν προβάλλοντ' ἐν κύβοισι δαίμονος. Mens consultorum et pæne ominoso oraculo desperantium nunc in aperto. Wess.—Significare ista non potuerunt Græca: quibus inter se agitantibus tam triste responsum. Mihi sententia poscere videbatur anxiis, vel animum despondentibus, vel simile quidpiam; qualis sensus phrasi καταβάλλειν ἑαυτὸν nonnunquam adaptari potest; alii nos ferte docebunt προβάλλειν ἑαυτὸν vel in istum sensum usurpari, vel in alium, qui hic ne-

ratis congruat. Valck.—Perapta huic loco foret sententia, quam proposuit Wesselingius: modo iste verbi usus certa niteretur auctoritate. At apud Euripidem quidem l. c. ψυχὴν προβάλλειν non est animum abjicere, sed vitam objicere aleæ fortunæ, vitæ periculo se objicere; quod alias παραβάλλειν. Nescio an προβάλλουσι ἑαυτοὺς significare possit humum sese prostraverunt: quod nimirum desperabundi facere subinde adsueverunt. S.

3—5. Mœstis auctor fuit Timon, ramos, ut oleæ gestantes, tanquam supplices, Deum iterum adhiberent: in quibus ἱκετηρίας λαβοῦσι, pro ἱκετηρίην, habent Arch. et Valla. Valck.—Omissa ὁμοῖα τῷ μάλιστα ab Arch. prave sunt. Vide Gronov. ad II. 57. Wess.

12. Οὐ δύναται Παλλὰς, etc.] Ore liberrimo totum exagitat oraculum Œnomaus Eusebii, Præp. Ev. (V. 24.) p. 216, 217. Qui oraculi præter illum fecere mentionem, prioribus versibus aliquot omissis, controversos præsertim attigerunt: hos inter, singulas oraculi partes pensiculate pertractavit homo superstitiosus explicuitque Aristides, in Apolog. pro Themistocle T. III. p. 346. et seqq. illinc orsus ὃ πάντες θρυλλοῦσι, Τεῖχος Τριτογενεῖ, etc. In versum tertium (lin. 14.) conjecturam Reiskius proposuit, qua formam iterum poëtarum Deo contribuit poëtis inauditam, πιδάσσαν (pro vulgato πιλάσσας): in πιδήσας syllaba longa fulcri non indigebat. Paulo quidem obscurius, quod firmum erat instar adamantis futurum, dicitur ἀδάμαντι πιλάσσας. Sensum perspexit vir eruditus in Actis Lips. Ann. 1760. p. 222. Valck.

14. ἀδάμαντι πιλάσσας] Fr. Vigerus in Eusebio vertebat, quod indomita cognovi ex virgine; Ἀδάμαντα Minervam ἀδάμαστον, cujus hic res agebatur, intelligens, pro oraculi tenebris non inprudenter. Malunt alii πιλάσσαν, referendum ad ἔπος: videlicet verbum tibi proponam, quod adamantinum est, et ad lapidis ejus naturam accedit proxime. Certe ἀδάμαντι δεδεμένον, quale Dionysii Siculi imperium in Diodori XVI. 5. ferebatur, hoc est, bene firmum et stabile decretum Pallas canit. Conf. Perizon. et Kühn. ad Æliani Var. VI. 12. Præterque ceteros Rittershusium in Oppiani Cyneg. III. v. 240. Congruit Homeri Iliad. Α'. v. 204. ἀλλ' ἔκ τοι ἐρέω, τὸ δὲ καὶ τετελέσθαι ὀΐω, nuper provide cum hoc ab erudito viro Act. Lipsiens. 1760. p. 221. conparatum. Wess.—πιλάσσαι probavit Larcher. in Notis ad h. l. πιδήσας Bothe ad Terent. p. 466. Ex librorum præscripto, quibuscum Eusebius consentit, teneri πιλάσσας debebit. Masculinum genus ad Apollinem refertur, qui hoc oraculum edens fingitur. Verbo activa notione posito, sententia erit adamanti adpropinquare faciens hoc verbum, i. e. adamanti simile reddens, adamantis in modum illud firmans. S.

Ibid. Ejusdem (Bothii) Emendationem πιδήσας, pro πιλάσας, jam ipse in Var. Lect. (ed. S.) commendavi. Lin. 21. corrigit εἴ ποί κοτε ἀντίος ἔστη, si tibi forte aliquando adversus stetit, i. e. si tibi obvius factus fuerit. S.

17. Τριτογενεῖ] Vigerus Τριτογενείῃ maluit, κατὰ συνίζησιν pronuntiandum, nec Pass. scriptura abludit. Contra tamen Polyænus, Theodoretus et Codd. plures veniunt, tumque Τριτογενὴς Minervæ in Hesychio et Suida titulus. Notavit doctissimus Berglerus, versum a Tzetze in Homeri vita apud Lipsienses manu scripta, Τεῖχος Ἐριχθείδαις ξύλινον διδοῖ εὐρύοπα Ζεύς, edi. Wess.

Cap. CXLII. 4. γνῶμαι πολλαὶ καὶ ἄλλαι] Non inprobabilis ordinatio ver-

borum ἄλλαι καὶ πολλαὶ ἐγίνοντο in schedis. Αἵδε συνεστηκυῖαι μάλιστα, (lin. 5.) maxime solidæ, ex opinione Gronovii; aut maxime probabiles, quomodo Pavius; mihi contrariæ et pugnantes, ob dicta lib. I. 208. videntur. Wess.

8. ῥήχῳ ἐπέφρακτο] Hujus non meminerat loci Jo. Meurs. in Cecrop. c. 4.; Herodoti namque nititur auctoritate, quod illic tradunt Syrianus et Sopater: ille, οἱ μὲν, ait, συμβουλεύουσιν ἔχεσθαι τῆς ἀκροπόλεως· ῥάχῳ γὰρ ἐπέφρακτο. Sopater arcem scribit κοτίνοις τότε πυκνοῖς καταπεφραγμένην: legerat, ita suspicor, in Glossario veteri, quod nobis tradit Pausan. II. (c. 32.) p. 188. Ῥάχους καλοῦσι Τροιζήνιοι πᾶν ὅσον ἄκαρπον ἐλαίας, κότινον, καὶ φυλίαν, καὶ ἀγριέλαιον. Ex Herod. sua quoque sumsit Aristid. in Themist. Tom. III. p. 307. οἱ μὲν πρεσβύται τῆς ἀκροπόλεως ἔχεσθαι παρῄνουν· (οὕτω παρελήφουν·) πεφράχθαι γὰρ αὐτὴν ῥάχῳ τὸ ἀρχαῖον, καὶ τὸν χρησμὸν εἰς τοῦτο φέρειν. Schol. MS. ἀντὶ τοῦ τετειχίσθαι· Ῥάχος δέ ἐστιν εἶδος ξύλου. Herodotea forma vocis Ῥῆχος in Gloss. Herod. Suidæ, Hesychio redditur φραγμός. Valck. — De tono vocis vide Var. Lect. (ed. S.) De interpretatione responsi in istam partem conf. lib. VIII. c. 51. S.

14. Ὦ θείη Σαλαμὶς] Caliginosam horum ambiguitatem Œnomaus perstrinxit egregie apud Euseb. Præp. Evang. V. 24., Momusque Luciani Jov. Trag. c. 20. Dubia Pythiæ more sunt, Persis æque ac Græcis, si eventus respondisset, damnosa. Wess.

Cap. CXLIII. 4. Εἰ ἐς Ἀθηναίους εἶχε τὸ ἔπος εἰρημένον ἐόν κως] Refingunt ultima ἐτεόν κως, revera, aut, pari notione, ἐόντως, Reiskius et Abreschius; quibus pro opera, qua uti non licet, magna gratia. Malim, Valla et scriptis monitoribus, τὸ πάθος εἰρημένον, dicta calamitas, atque in structura εἶχε ἐόν κως, quæ, uti pulcerrime norunt, genio sermonis congruit. Proxime junctum οὕτω ἡμῖν Arch. et Vindob. nihil Florentino, (in quo οὕτω μιν) viro Celeber. quodam modo fatente, cedit. Libera proin electio. Themistocleam autem oraculi enodationem Plutarchus in Imperatoris Vit. p. 116. E. et post eum Polyænus I. 30. præclare a Piersono ad Ælium Herodianum (cum Moeride editum) p. 438. instauratus, conmemoraverunt. Wess.

Ibid. Εἰ ἐς Ἀθηναίους εἶχε τὸ ἔπος] Τὸ πάθος præbent Valla, Arch. et Eton. Ubi vulgatur πάθος in Soph. Antig. v. 73., vetus fuit in Scholiis custodita lectio ἔπος. Mox εἰρημένον ἐόν κως, ut Reiskio, mihi quoque videtur incommodum: ἐόντως, revera, non esset absurdum. εἰ ἐόντως, si revera clades ista prædicta spectaret Athenienses, οὐκ ἂν οὕτω οἱ (sic Kœnius corrigit pro μοι) δοκέω ἠπίως χρησθῆναι: (et commode μιν dedere probati libri.) Sed Deum potius fuisse dicturum, Ὦ σχετλίη Σαλαμὶς, ἀντὶ τοῦ θείη, sive, Ὦ δειλή. Similia leguntur apud Plutarch. in Themist. p. 116. E. et Polyæn. I. c. 30, 1. ubi eleganter Piersonus emendat, καὶ ἡ νίκη τὴν ἐξήγησιν ἐπιστώσατο. Themistocles enim, responsa secutus, Obruit Eoas classes, urbemque carinis Vexit, et arsuras Medo subduxit Athenas: Claudian. de Mallii Theodori Cons. v. 150. Valck. — Non juncta intelligi debent εἰρημένον ἐόν, sed naturalis verborum structura in hunc modum concipienda: εἰ τὸ ἔπος εἰρημένον εἶχε ἐόν κως ἐς Ἀθηναίους: et εἶχε ἐόν idem valebit ac εἶχε ἐόντως. Vocab. πάθος autem haud dubie e scholio invectum. S.

13. αἱρετώτερα εἶναι μᾶλλον] Neglectum in Codicibus quibusdam μᾶλλον mordicus teneo: offendit librarios intendendi vox conparatis addita, uti Thom. Magistrum et alios isto de gre-

ge. Nostri sunt, μᾶλλον ὀλβιώτερος, lib. I. 32, 2., περιδεέστερον μᾶλλον, IX. 7, 1., a Porto enotata: Æschyli, μᾶλλον ἐνδικώτερος, in VII. c. Theb. v. 679., ubi plura Abreschius. Mitto Budæum, Nansiumque in Paraphr. Nonni c. IV, 259., siquidem cumulatissime Wetstenius ad S. Paulli Epist. ad Philipp. c. I. 23. Wess.

Cap. CXLIV. 3. ἐν τῷ κοινῷ] Series hoc requirit, ἐν τῷ κοινῷ, in ærario; neque Reiskium fugit. Tale Thucydidis I. 80. οὔτε ἐν τῷ κοινῷ ἔχομεν: ubi bene Schol. ταμιείῳ δηλονότι. Laurium montem, (lin. 4.) in quo Atheniensium argenti fodinæ, Λαύρειον et Λαύριον scribi, ex aliis ad Thucyd. II. 55. Dukerus docuit, et Casaubonus in Strab. IX. pag. 612. (ad p. 399. suæ edit.) hanc rem illustrans. Wess.

Ibid. τὰ ἐκ τῶν μετάλλων σφι προσῆλθε] Quum pecunia publica, quæ ex metallis redibat, largitione magistratuum quotannis interiret; ille persuasit populo, ut ea pecunia classis centum navium ædificaretur: Corn. Nepos Themist. c. 2. Plutarchus Themist. p. 113. c. eadem narrat ex Herodoto, τὴν Λαυρεωτικὴν πρόσοδον vocans ἀπὸ τῶν ἀργυρείων μετάλλων. Quomodo hoc civibus persuaserit, paratæque fuerint triremes, aliunde tradidit Polyæn. I. c. 30. p. 64. De metallis Laurioticis Is. Casaub. egit ad Strabon. IX. p. 613. Valck.

4. ὀρχηδὸν] Laurentius ex Hesychii et Scholiastæ interpretamento ἡβηδὸν, viritim in singulos puberes Latine dedit: prius satis explicabat negotium, Porto recte judicante, ejusque ignaro Tan. Fabro Animadv. in Luciani Tim. cap. 2. (Timon. c. 37.) Illi ὀρχηδὸν, quasi κατ' ὄρχεις, qui mares virosque suo testimonio demonstrant; huic κατ' ὄρχους, una serie, uno et perpetuo ordine, atque ita viritim: cultius opinor et origini congruentius. (Eamdem originem voci (merito, ut mihi videtur) tribuit Reisk.) Ridicule Morellus (quidni enim his accederet?) illa Libanii Or. de Saltator. p. 512. c. διόπερ καὶ τοὔνομα τοῖς ὀρχησταῖς, ἀπὸ τῶν ἐν ἀρχῇ περὶ τοὺς ὄρχεις σκιρτημάτων, et ea propter nomen saltatoribus datum a tripudiis circa *testiculos* salientes in primordiis artis Latina fecit. Wess.

Ibid. ἔμελλον λάξεσθαι ὀρχηδὸν] Hinc primum Hesychio, pro Λάξασθαι· κληρώσασθαι: restitui debet Λάξεσθαι: alterum, non fuit in usu; uti nec ἀπολάμψασθαι: cujus loco recte positum ex Codd. III. c. 146., ἔμελλε ἀπολάμψεσθαι. Deinde soli forsan ex veteribus usurpatum Nostro Ὀρχηδὸν, a Grammaticis redditum per ἡβηδὸν, significat viritim, ἀνδρακὰς Homero, (vid. G. Canter. Nov. Lect. III. cap. 25.) id est κατ' ἄνδρα: proprie, ut puto, κατ' ὄρχις, testiculatim; huc enim in ista voce Nostrum potius opinor respexisse, quam quo putabat T. Faber in Luciani Timon. T. I. (ed. Hemst.) p. 148 seq., vocem ἡβηδὸν docte pertractans. Corruptus est in hac voce Schol. ineditus in Aristid. Them. in Codice certe clar. P. Burm. Sec. Postquam originem ille tradidit belli Æginetis illati, ἐπλεόνασεν, inquit, τότε Ἀθηναίοις τὰ μέταλλα τοῦ ἀργυρίου· ταῦτα ἐψηφίσαντο Ἀθηναῖοι ἀρχηδὸν μερίσασθαι, τουτέστι τοὺς ἄνδρας μόνον καὶ τοὺς παῖδας. Nemo his lectis dubitabit quin scribi debeat ὀρχηδόν: in viros. Plautus Aulul. II. 1. v. 30. Nostræ qui est magister curiæ Dividere argenti dixit nummos in viros. Athenienses libera republica semper fuerunt hirudines ærarii. Valck.

7. τὸν πρὸς Αἰγινήτας λέγων] Multo mihi id cultius quam λέγω. Themistocles enim Ægineticum bellum, τὸν πόλεμον, quod illud tum arderet maxime, dicendo innuebat. Huc, quæ continuo

cohærent, tendunt planissime omnia. Nec Plutarchus Themist. pag. 113. D. disconvenit; in triremium, quas centum constructas asseverat, Corn. Nepotis c. 2. consensu et Polyæni I. 30, 5. gaudens. Wess.

Ibid. *τὸν πρὸς Αἰγ. λέγων*] Postremum, neglectui habitum, primum mihi videbatur mutandum in *λόγῳ*: sic bellum cum Æginetis Themistocli hæc suadenti fuisse tantum diceretur prætextus, ut revera fuit; graviora bella, qua erat perspicacia, facile prævidenti. Sed quia margo Steph. dat *λέγων*, hoc sincerum arbitror; bellum *intelligens* cum Æginetis, quod instabat; hoc saltem intellectum voluit. Isocrates Panathen. p. 277. D. *ἔλεγεν, ὅτι σὺ μὲν πεποίησαι τοὺς λόγους, ἐμὲ λέγων.* Cicero de Finib. V. 3. Hoc inquit non poterit sic abire, cum hic adsit, me autem dicebat. Valck.

Cap. CXLV. 1. *τῶν περὶ τὴν Ἑλλάδα Ἑλλήνων*] Aut in his, sed potius in proximis *τῶν τὰ ἀμείνω φρονεόντων*, articulus *τῶν* videtur superfluus. Horum *τὸ κοινὸν συνέδριον* fuit in Isthmo, sive Corinthi, secundum Diodor. initio lib. XI. et Herod. VII. 172. ubi memorantur *πρόβουλοι τῆς Ἑλλάδος, ἀραιρημένοι ἀπὸ τῶν πολίων τῶν τὰ ἀμείνω φρονεουσέων περὶ τὴν Ἑλλάδα.* Valck.—Immo recte lin. 1. et 2. utrobique suo loco stat articulus. *οἱ περὶ τὴν Ἑλλάδα Ἕλληνες* distinguuntur a Græcis Asiam et Thraciam incolentibus: *οἱ τὰ ἀμείνω φρονέοντες* opponuntur eis qui ad Medorum partes inclinabant. S.

4. Deliberantibus visum est, *πρῶτον μὲν χρημάτων πάντων καταλλάσσεσθαι τάς τε ἔχθρας καὶ τοὺς κατ' ἀλλήλους ἐόντας πολέμους.* Themistocli tribuit hoc Plutarchus, ut omnium quæ fecerit maximum, in Themist. pag. 114. F. In istis Herodoti scribi potuit olim *πρῶτον μὲν χρῆμα πάντων*: sed puto equidem scribendum *πρῶτον μὲν πρηγμάτων πάντων.* Valck. — Qui *πρηγμάτων* corrigunt, Leunclavii errorem errant, Xenophontea Κυρ. Παιδ. I. pag. 124. F. ἐκ πολλῶν δὲ καὶ πονηρῶν χρημάτων consimiliter mutantis. Prudentior Portus: *χρήματα* res sæpe quascunque signant. Theognis v. 461. *μηδὲ μενοίνα χρήμασι, τῶν ἄνυσις γίγνεται οὐδεμία*: neque animum *rebus* intende, quarum effectio nulla, vere Sylburgius. Wess. — Reiskio judice, *χρήματα* hic idem sunt atque *χρεῖαι*, res factu utiles atque necessariæ. S.

5. *ἔσαν δὲ πρός τινας καὶ ἄλλους ἐγκεχρημένοι*] Altera mihi conjecturarum Reiskii venerat in mentem, *ἐγκεχυρημένοι.* Latine quoque dicitur bellum in manibus esse. Valck. — Portus *ἐγκεχρημένοι* ex *ἐγχράομαι,* bella quæ in manibus habebant, *ἐν τῇ χρήσει ἔσαι.* Reiskius, levi mutatione, *ἐγκεκρημένοι,* quæ quasi in mixtura erant, ob lib. V. c. 124. *καὶ ἐγκερασάμενος πρήγματα μεγάλα*: quod vereor ut genuinum haberi queat. Mallem *ἐγκεχειρημένοι.* Wess. — Vulgatum tenendum censens Larcher (cum Dammio, Lexic. Etymol. p. 2762.) interpretatur bella *conserta* cum aliis populis. Eadem Schulzii sententia, intelligentis bella impacta, i. e. conserta. Schneiderus quidem in Adpend. Lexic. crit. vitiosam judicat scripturam vulgatam. S.

6. Malit Bothius *καὶ ἄλλοισι ἐγκεχρημένοι,* ut utræque partes belligerantes indicentur. S.

12. *κελεύσοντας βοηθέειν*] Puto *συνθησομένους* (futurum participii, in quod lin. 10. consentiunt libri) pondus addere recepto ex schedis participio. Hæc vero luxata et manca decernens vir eruditus, sua de penu in Miscell. Lipsiensibus adstruit, *καὶ γὰρ εἰσί τε ἔσεσθαι περιγενέσθαι συμφρονήσαντες, εἴ κως ἓν τι γένοιτο τὸ Ἑλλ.,* posse enim periculum effugere, si conspirent, si unum quasi

corpus fiat Græca natio. Quam quidem liberalitatem illi cupide redono, nihil contra tabulas innovandum opinatus, præsertim re plana et oratione justo tramite eunte. Wess. — Qui locus difficilis et luxatus videbatur, aliis opinor facilis erit intellectu. Synedri legatos mittere decreverunt ad Gelonem, ad Corcyræos, in Cretam, φρονήσαντες, *hoc consilio*, vel *hunc in finem*, ut, si fieri posset, inter omnes Græcos coalesceret concordia, mutuisque viribus Persam repellerent. Rarius illud συγκύψαντες (lin. 14.) supra lib. III. c. 82. restituit explicuitque Vir celeberrimus. Valck. — Vide Wessel. ad III. 82, 19. S.

16. οὐδαμῶν Ἑλληνικῶν τῶν οὐ πολλὸν μέζων] Mirum laudationis genus. Valla expresserat, nec multo minores quam Græcorum, tanquam ex μείω. Quod si foret, præferrem τῶν οὐ πολλῶν ex scriptis, ut nullis Græcorum, modo ne admodum validi fuerint, vires Gelo habuerit minores. Πολλὸν et πολλὴν eam admittere notionem, cognitissimum est. Philostratus Vit. Apoll. VI. 3. πολλὴν γὰρ ἡγοῦμαι τὴν θεὸν, potentem valentemque, Euripidis pr. Hippol. exemplo, Πολλὴ μὲν ἐν βροτοῖσι κοὐκ ἀνώνυμος Θεὰ κέκλημαι Κύπρις. In Pavii etiam conjecturam μείω venit, talem utique mansuram, donec aliunde melior medicina. Wess. — At nulla opus est medicina: bene habent omnia. Nullis non Græcanicis rebus longe majores esse prædicabantur res Gelonis: i. e. Nullus erat Græciæ populus, cujus potentiam et opes non superare dicebatur Gelonis potentia. Perspecte hunc locum cum eis contulit Hermannus, (Adnot. 29. ad Vigerum,) ubi οὐδεὶς ὅστις οὐ Græce dicitur, ut Latine nemo non; velut apud Nostrum III. 72, 12. et V. 97, 11. nec vero idoneam video caussam cur h. l. cum eodem doctissimo Viro aut καὶ ante οὐδαμῶν adjiciendum, aut μεγάλα delendum censeamus. S.

17. Levatam difficultatem censet Bothius commate post Ἑλληνικῶν interposito, et intelligendo οὐδαμῶν ὄντων Ἑλληνικῶν. S.

Cap. CXLVI. [4. βασανισθέντες torti reddidi cum Valla: et denotat quidem βασανίζειν quæstionem habere de reo, nec tamen utique admotis tormentis. Itaque repositum malim interrogati convictique. S.]

13. ταῦτα θηεύμενοι] Leve hoc, sed postulat scriptoris mos. Supra cap. 44. θηεύμενος δὲ, et c. 212. λέγεται βασιλῆα θηεύμενον, quod redit lib. VIII. 88. Apollon. Rh. I. 436. γήθει δὲ σέλας θηεύμενος Ἴδμων. Merito autem generosum hoc Xerxis facinus laudibus a Polyæno fertur lib. VII. 15, 2. et Plutarcho Apophthegm. p. 173. c., cui magnum illud et memorabile P. Scipionis apud Polyb. XV. 5. Liviumque lib. XXX. 29. concedit nihil. Wess.

Ibid. ἐπὴν δὲ θεώμενοι ἔωσι πλήρεες] Hinc θηεύμενος a Porto receptum: sed more Nostri scribendum θηεύμενοι. A θέω, præter θεάω, θαῦμα, etc. fluxerunt θεάομαι, θαέομαι, et θηέομαι: hoc Ionicum et Herodoteum. Speculatores Xerxes dimitti voluit incolumes, postquam ista spectandi satietate cupiditatem explevissent. Non illaudabile superbi Regis factum Polyænus enarrat lib. VII. c. 15, 2. et hujus simile viri vere magnanimi P. Cornelii Scipionis VIII. 16, 8. Livio narratum XXX. 29., qui speculatores per castra qua vellent circumduci jussit; percunctatusque, satin' per commodum omnia explorassent, datis qui prosequerentur retro ad Annibalem dimisit: illud neutrius, sed factum memorat Valerii Lævini Frontinus lib. IV. c. 7, 7. Valck.

Cap. CXLVII. 7. παραδώσειν σφίας τὴν ἰδίην ἐλευθερίην] Jubent Pavius et

Reiskius σφέας καὶ τὴν ἰδ. ἐλεῖν. aut σφέας τήν τε ἰδίην ἐλεῖν. rescribi: quibus aliud non repono, quam pronomen ex redundantia quadam collocatum videri. Non esse insolitam utroque in sermone eam abundantiam viri eruditi ad Livium lib. XXV. 27. et ad Lucian. Dial. Marin. III. cap. 1. pleno horreo ostenderunt. Wess. — Scilicet, quoniam post ἀκούσαντας τοὺς Ἕλληνας pluscula nonnulla verba interjecta sunt, perspicuitatis caussa deinde adponitur pronomen σφέας, ad ista superiora spectans. S.

18. ταῦτά τε ἄλλοισι ἐξηρτυμένοι καὶ σίτῳ] Juvenes ὕδασί τε καὶ σιτίοισι εὖ ἐξηρτυμένοι lib. II. 32. ad hujus tuitionem satis fuerant habiles. Accedet Athenæi lib. XII. p. 511. D. ὁ δὲ πᾶσιν ἐξηρτυμένος πρὸς ῥαστώνην: et Menandri Eclog. Legat. p. 124. ed. Hoesch., ἐπεὶ οὖν ἅπαντα αὐτῷ — ἐξηρτυμένα ἦν, ubi idem prius, quod in Medic., peccatum. D'Orvillium confer ad Chariton. VI. 4. (pag. 535. ed. Lips.) Xerxis illam in Græcorum nautas et mercatores lenitatem Polyæn. VII. 15, 3. neglectam noluit. Wess. — In his, ut sæpe, sinceræ deteriorem formam ἐξηρτημένοι supposuerat Gronovius. τἄνδον ἐξάρτυε, Eurip. Electr. 422. Herodotus II. 32. ὕδασί τε καὶ σιτίοισι εὖ ἐξηρτυμένους dixit. conf. D'Orvill. in Charit. p. 549. Quod hic narratur fecisse Xerxes, tradidit et Polyænus p. 637. Valck.

Cap. CXLVIII. 6. πυρήσονται παραλαμβάνοντες] Præclarum e membranis auxilium. Quanto damnabilior Editoris Genevensis, suspicionem H. Stephani οὐ παρήσονται in orationem sine monitu, sine codice scripto, intrudentis, audacia: saltem Porti sui vestigia, adscito παρέσονται, aderunt, legisset: quamquam nec id laudabile. Wess. — Qui πυρήσονται temere olim mutarunt, hi non recordati esse videntur, construi id verbum cum participio, loco infinitivi, ex Herodoti quidem more. S.

Ibid. πυρήσονται] Hoc, quod in suo codice Valla legerat, recte restituit ex Med. Gronov. pro παρήσονται, cujus loco οὐ παρήσονται H. Stephanus, παρέσονται non absurde legebat Æ. Portus. Absque Codicibus non facile πυρήσονται alicui in mentem venisset, hac structura non temere obvium, et, quantum recordor, in duobus tantum Herodoti locis, hujus libri c. 172. et cap. 139., οὐδαμοὶ ἂν ἐπειρῶντο ἀντιούμενοι βασιλέϊ. Valck. — Immo vero vide l. 77, 3. et quæ ibi a Wess. notata sunt. S.

14. εἴσω τὸν προβόλαιον] Pavius et Reiskius, viri Clar., τὸ προβόλαιον, Eusebii invito Œnomao, et schedis. Latine, liberius tamen et licentius, oraculum Chalcidius (vide Var. Lect. ed. S.) dedit: Vicinis offensa, Deo carissima plebes, Armorum cohibe munimina, corporis omne Discrimen sola capitis tutabitur umbra. Wess. — Duo priores oraculi versus ex Œnomao habet Eusebius Præp. Ev. VI. p. 255. Quid per τὸν vel τὸ προβόλαιον intellectum poëta voluerit, non exputo. Per κεφαλὴν arcem forte designavit, Argis Λάρισσαν dictam, testibus Strabone, Steph. Byz. aliisque. Valck. Verissime, si quid video, Coraÿus in Larcheri ad hunc locum Notis monuit, προβόλαιον nihil aliud dici nisi venabulum, hastam, aut verutum, quod προβόλιον Xenophonti, Nostro VII. 76, 2. πρόβολος vocatur. Itaque τὸν προβόλαιον εἴσω ἔχειν equidem intelligebam hastam intus premere, non exserere, quietum sese tenere. Idem vero Vir doctissimus (collato Xenoph. Cyneget. c. x. §. 12. et 16. ed Lips. 1778.) eum intelligi censet statum venatoris aut militis, quo paratus est vel ad ictum feræ aut hosti inferendum, vel ad illius impetum sustinendum avertendumque. S.

17. ἐπελθεῖν ἐπὶ τὸ βουλευτήριον, quod in scriptis, Scriptor non abnuet. Sic enim lib. IX. 6. ἔλεγον τάδε ἐπελθόντες ἐπὶ τοὺς Ἐφόρους: et cap. 11. ἐπῆλθον ἐπὶ τοὺς Ἐφόρους. Wess.

[22. καί τοι κατά γε τὸ δίκαιον, etc.] Ob veterem Argivorum, Agamemnonis ætate, eminentiam super cæteros omnes Græciæ populos, æquum esse censent, ut ipsis solis summum in consociatas cunctas Græcorum copias imperium deferatur. S.]

23. ὅμως σφι ἀποχρᾶν κατὰ τὸ ἥμισυ ἡγεομένοισι] Secundum Diodorum XI. 3. ipsi Argivi, missis ad commune Græcorum concilium legatis, ἐπηγγέλλοντο συμμαχήσειν ἐὰν αὐτοῖς μέρος τι τῆς ἡγεμονίας συγχωρήσωσιν: quibus responsum refert præter cetera, si barbarum habere mallent dominum, quam Græcum imperatorem, ὀρθῶς αὐτοὺς ἔχειν ἡσυχίαν. Valck.

Cap. CXLIX. 6. μηδὲ σπονδέων ἐουσέων ἐπιλέγεσθαι] Structura verborum anomala est. Exspectabatur, ἐπιλεγομένοισι σπονδέων μὴ ἐουσέων, considerantibus fœdere nullo percusso. Mutata series est ex productiore, ut sæpe alias, et interciso sermone. Bona hic Porti sollertia, (in Lexic. Ion. voce Ἐπιλέγεσθαι,) nimis tamen sollicita. Ἀνακόλουθος oratio in Musis frequentatur, qua de doctissimus Raphelius in Epist. ad Galat. cap. II. 6. Wess.—Ἀνακολουθίαις utique quibusdam salebrosa quodammodo videri subinde potest mollissime alioqui fluens Scriptoris nostri oratio: at hoc quidem loco, lenissima vulgatæ scripturæ adlata medicina, quam et res ipsa clamabat, et veteres offerebant libri, vocula μηδὲ in duas μὴ δὲ divisa, recte atque ordine nunc omnia procedunt. Infinitivus ἐπιλέγεσθαι, sicuti præcedentes ὑποκρίνασθαι et σπουδὴν ἔχειν, a superiore verbo λέγουσι legitime pendet: satisque perspicua est naturalis verborum structura hujusmodi, ἐπιλεγόμενοι δὲ, μὴ, σπονδέων μὴ ἐουσέων, τὸ λοιπὸν ἔωσι Λακεδαιμονίων ὑπήκοοι, ἢν ἄρα σφέας, etc. De verbo ἐπιλέγεσθαι (quod proprie secum reputare, perpendere, significat) commode *Corayus* apud Larcherum docuit, haud raro illud metus notionem includere, et idem fere ac φοβεῖσθαι sonare, provocans ad VII. 47, 11. 49, 21. 52, 9. 236, 17. Qui nimirum usus illius verbi hoc præsertim loco obtinet, ubi (quasi ipsum φοβεόμενοι hic esset positum) consequitur μὴ τὸ λοιπὸν ἔωσι, etc. In Var. Lect. (ed. S.) adnotare debueram, (quod meam tunc animadversionem præterierat) divisis vocibus μὴ δὲ recte etiam in editione Aldina scribi; scripturam vero μηδὲ primum ab H. Steph. esse invectam. S.

[8. πταῖσμα πρὸς τὸν Πέρσην] Hæc *Larcherus* vertit "quelque èchec de la par des Perses:" quemadmodum et Reiskius interpretatus erat, si aliam *cladem a Persis* acciperent. At hanc in sententiam πρὸς τοῦ Πέρσεω scriptum oportuerat. Itaque alii ἐν τῷ πρὸς τὸν Πέρσην πολέμῳ supplent; quos equidem in Latina versione secutus sum. Verum si quærimus, ἢν σφέας καταλάβῃ πταῖσμα πρὸς τὸν Πέρσην proprie significaverit si in offensionem Persæ incurrent: sed, quoniam adjicitur ἄλλο πταῖσμα, consentaneum est ut clades simul intelligatur offensionem illa consecutura. S.]

13. οὐκὼν δυνατὸν εἶναι τῶν ἐκ Σπάρτης οὐδέτερον παῦσαι τῆς ἡγεμονίης, etc.] Miror equidem quæ Lacedæmonii legati Argivorum senatui respondisse traduntur de Rege Argivorum et duobus Spartanis. De duobus regibus Spartanis unus tantum hoc tempore ducebat exercitum post legem ante aliquot annos latam, quam supra commemorat lib. V. cap. 75. Libertatis et æqualitatis studiosissimi si hac tempestate Regem habuerunt Argivi, illius, in historia (quantum opinor) non memorati, vix ulla

oportet fuerit auctoritas. Pausan. lib. II. (c. 19.) p. 152., Ἀργεῖοι, inquit, ἅτε ἰσηγορίαν καὶ τὸ αὐτόνομον ἀγαπῶντες ἐκ παλαιοτάτου τὰ τῆς ἐξουσίας τῶν βασιλέων ἐς ἐλάχιστον προσήγαγον. Valck.

15. τὸν Ἀργεῖον] Solet τὸν Λυδὸν, τὸν Πέρσην, τὸν Ἀράβιον, τὸν Μακεδόνα, τὸν Σκύθην, nationum earum reges adpellare, et τὸν Ἀργεῖον respuerem? Adplaudo membranis, quæ in κωλύειν egregiæ itidem. Diodori in harum rerum conmemoratione dissensum non tango, lib, XI. 3. Wess.

16. οὕτω δὴ οἱ Ἀργεῖοί φασι, etc.] Hic ab Argivis traditam τῶν Σπαρτιητέων τὴν πλεονεξίην illam equidem veram fuisse causam arbitror, cur bello hoc Persico neutri parti addicti quieverint, quin Persis potius faverint quam Græcis, et de duobus malis ut levius præoptaverint ὑπὸ τῶν βαρβάρων ἄρχεσθαι, ἢ ὑπεῖξαι Λακεδαιμονίοισι. His quia Mycenæi miserant auxiliares octuaginta ad Thermopylas cum Leonida profecturos, Argivi τὰς Μυκήνας κατέσκαψαν, Diodor. XI. c. 65. Pausan. II. (c. 16.) p. 146. Oderant, nec immeritos profecto, superbos vicinos Lacedæmonios Argivi, a quibus semper vexati, et nuper adeo magna fuerant affecti clade, impia Cleomenis fraude decepti. Hinc, opinor, infra Noster c. 152. οὐκ Ἀργείοισι, ait, αἴσχιστα πεποίηται: et frustra Plutarchus excusare nititur Argivos tanquam οὐκ ἀπειπαμένους τοῖς Ἕλλησι τὴν συμμαχίαν, T. II. p. 863. B. Ob idem illud odium abstinuerunt postea bello Peloponnesiaco; quo Lacedæmoniorum socii fuerunt omnes Peloponnesii, teste Thucyd. II. c. 9. πλὴν Ἀργείων καὶ Ἀχαιῶν: solos Argivos excipit Diodor. XII. c. 42. Sed Achæi bello quoque Persico Argivorum sententiam sequuti videntur Pausaniæ VII. (c. 6.) p. 536 seq., ut ille suspicabatur, quia Λακεδαιμονίους Δωριεῖς ἀπηξίουν σφίσιν ἡγεῖσθαι. Quiescentes Peloponnesiaco bello Argivi longæ pacis primum commoda, postea perceperunt etiam mala; opibus enim ditati in sua sæpe viscera sævierunt, intestinis agitati seditionibus: de pacis commodis Thucyd. vid. II. 28. Diodor. XII. 75. de incommodis Is. Casaub. in Æneæ Poliorcet. c. XI. et P. Wessel. ad Diodor. XII. 58. Valck.

Cap. CL. 9. ἐπὶ τοὺς ἡμετέρους προγόνους] Non nemini, fratres nostros ex diverso utero explicanti, adstipulari non licet. Ἀπόγονοι, superius positi, προγόνους indicant, ut sæpe his in Musis, majores; in quis Perses, Persei filius de Græcorum et Persarum (ut quidem Græci jactabant,) sententia, supra c. 61. et Apollodor. Biblioth. II. 4, 5. Congruit nonnihil Atheniensium ad Ionas scriptum, οὐ ποιέετε δίκαια ἐπὶ τοὺς πατέρας στρατευόμενοι, lib. VIII. 22. Etsi autem non nesciam ἀντίξους Synesii, Agathiæ, Procopii, et ἀμφίξοον Epigram. apud Suidam, obtrudere (lin. 11.) Herodoto, ἀντιξόους ubique probanti, non ausim: ipse vir Celeber. eos ex Steph. margine c. 192. nullo honore dignatus est. Wess. — Nempe ἀντίξους ex Med., cui etiam F. adsentitur, receperat Gronov. S.

9—12. οὔτε ἂν ἡμέας εἰκὸς] Οἰκὸς, Nostro familiare, hic ex Arch. jam recipi debuerat, et paulo post ἀντιξόους servari. Hæc vero, a Græcis ut suspicor conficta, comparari poterunt cum narratis lib. VIII. c. 22. Valck.

13. μέζονας ὑμέων ἄξω] Fortasse aliis ἄξω, quibus paria non fecero, probabitur. Vetat Nostri lib. II. 172. καὶ ἐν οὐδεμιῇ μοίρῃ μεγάλῃ ἦγον, tritissimumque eidem et Pausaniæ ἐν τιμῇ ἄγειν. Synesius Dion. p. 47. A. ταύτῃ δὴ τὸν Ἕλληνα τοῦ βαρβάρου πρῶτον ἄγει. Wess. — Οὐδαμοὺς μέζονας ὑμέων ἄξω, id est, οὐδαμοὺς τιμιωτέρους vel ἐν μείζονι τιμῇ ἄξω. Hoc ego quidem antepone-

3

rem lectioni codicum ἴξω, tanquam usitatius ista ætate. VALCK.

Ibid. Ταῦτα ἀκούσαντας —— πρῆγμα ποιήσασθαι] Sic lib. VI. cap. 63. τοῦτο ἤκουσαν μὲν οἱ ἔφοροι, πρῆγμα μέντοι οὐδὲν ἐποιήσαντο τοπαραυτίκα: id est rem auditam παρ' οὐδὲν ἦγον, vel ἔθεντο, pro nihilo ducebant; prout loquuntur Sophocl. Antig. v. 34. et Æschyl. Agam. 238.; hic contra περὶ πολλοῦ ἐποιήσαντο. VALCK.

14. οὐδὲν ἐπαγγελλομένους μεταιτέειν] Ultimum non absurde Reiskius in μετιέειν mutabat: mihi repetitum ex vicinia videbatur, atque idcirco delendum. Multa describit hinc Plutarchus, et malevolus accusat malevolentiæ, de Herod. Malign. p. 863. VALCK. — Nihil nec mutandum, nec delendum. Οὐδὲν ἐπαγγελλομένους μεταιτέειν idem valet ac οὐδὲν ἐπαγγέλλεσθαι καὶ οὐδὲν μεταιτέειν. Potuerat dicere Scriptor οὐδὲν ἐπαγγελλομένους οὐδὲ μεταιτέειν οὐδέν: sed vulgatæ scripturæ eadem inesse videtur sententia. Argivi primum, ut nihil de societate professi aut polliciti erant; (nec enim cum aliis Græciæ populis ad deliberandum convenerant: cap. 145, 1. et 10. et cap. 148, 1—3.) ita nihil (vel ab aliis Græcis vel a Lacedæmoniis) vicissim postulaverant. In verbo παραλαμβάνειν, quod (lin. 15.) consequitur, ponitur (ut persæpe apud Nostrum) actio, pro voluntate et conatu agendi; adsumere, pro conari adsumere, invitare ad contrahendam societatem. Sic idem ipsum verbum παραλαμβάνειν ponitur cap. 168, 2. et 17. et cap. 169, 1. S.

17. ἐπὶ προφάσιος] Alibi προφάσιος δὲ τῆσδε (nimirum ἕνεκα,) lib. IV. 135. ἐπὶ προφάσεως Aristænetus quoque lib. I. Epist. 18. monitore Abreschio. In his taxandis, tanto recentior, malignitatem non excusabit Plutarchus. WESS.

CAP. CLI. 4. ἀγγέλους Ἀθηναίων etc.] Hæc, quæ de Callia, Hipponici F., Atheniensium ad Persarum regem Artaxerxem legato, cum anno Olymp. LXXXII. quarto concurrunt in Diodori, lib. XII. 4. WESS.

7. εἴ σφι ἔτι ἐμμένει, etc.] Scioli mihi videtur, insolentiora corrigentis, quod margo dat Stephani ἐμμένειν ἐθέλουσι. *Valla*, an amicitiam —— putaret adhuc durare. Meo gustui satisfacit, velut Herodoteum, εἴ σφι ἔτι ἐμμένει τὴν πρὸς Ξέρξεα φιλίην συνεκεράσαντο. Græce doctis et Latine genus illud structuræ notissimum est; sed inter exempla, quæ sibi olim eam in rem collegerunt, ad hæc perpauca respondebunt accurate; discrepant nonnihil ex Gr. et hæc Lysiæ, p. 348. τὴν οὐσίαν, ἣν κατέλιπε τῷ υἱεῖ, οὐ πλείονος ἀξία ἐστιν ἤ, etc. et Sophocl. Trach. v. 687. ᾧ γὰρ ἔχριον —— πόκῳ τοῦτ' ἠφάνισται. VALCK.

CAP. CLII. 6—10. εἰ πάντες ἄνθρωποι τὰ οἰκήϊα, etc.] Eximium Eusebii dictum, qualia multa sub hoc nomine solus nobis custodivit Stobæus, ex hujus Florilegio cum his comparavit Cl. Wesselingius in Diss. Herodot. p. 122. Illud eodem modo emendaveram, nisi quod vocem πολλῶν in πολλῷ mutatam pertinere suspicabar ad ista, ἑωϋτοὺς (πολλῷ) ἄμεινον πρήσσοντας. Totius dicti sic paucis expressit sensum Plutarch. T. II. p. 863, 29. ὅτι πᾶσιν ἀνθρώποις ἐστὶν ἐγκλήματα. Obscurius de industria loquens significatum voluit, opinor, quosvis alios Græciæ populos ea fecisse nonnunquam, quæ graviorem reprehensionem, mererentur, nihilque hac in re admisisse Argivos, quod videri posset turpissimum. Non itaque debuerat Herodotus propter hæc de Argivis dicta in acerbam incurrere Plutarchi criminationem; qui Philosophus in isthoc libello ab æquitate philosopha, quam commendat, nimium quantum deflectit. Quam sibi præfixit He-

rodotus formulam, (lin. 10. seq.) se quoque sequutum scribit Pausan. VI. (c. 3.) p. 458. Ἐμοὶ μὲν οὖν λέγειν τὰ ὑπὸ Ἑλλήνων λεγόμενα ἀνάγκη· πείθεσθαι δὲ πᾶσιν οὐκ ἔτι ἀνάγκη. VALCK.

6. ἐς μέσον συννενήκασιν] Nollem substitutum συννενήκασιν, mirifica verbi forma atque invisitata. Quod rediit, Stobæus et scripti valide adfirmant, auctorque fragmentorum Pythagoreorum, hæc manifesta æmulatione adumbrans, αἴ τινες τὰ αἰσχρὰ ἐκ τῶν ἰδίων πάντοθεν συννενήκασιν, p. 716. ed. Galei. Cultius præterea et aptius ἐγκύψαντες, (lin. 7.) quomodo Stobæus et boni Codices, dicti quoque elegantis imitatores. Notissimi οἱ σφόδρ' ἐγκεκυφότες, dicterio Comici Nub. v. 191. philosophi; quod incurvi rebus attenderent, talique viderentur incessu. Nihil autem congruum magis Eusebii Philosophi apud Stob. Serm. CV. p. 567. sententia, fonte Herodoteo progressa: Εἰδέναι δὲ, ὅτι καὶ αὐτοὶ ἔς τι τὰ ἑωϋτῶν ἐγκύψαντες, καὶ τὰ ἐκείνοις παρέοντα ἐπιφρασάμενοι, εὑρήσουσι ἑωϋτοὺς ἄμεινον πρήσσοντας. Sic enim ex Trincaveli editione et Gesneri scholio conmode constituitur. Socratis simile effatum (videntur enim hæc amasse, unde πάνυ ὡραῖον in Pass. adpositum cernitur) dabit Plutarch. Consol. ad Apollon. p. 106. B. WESS. — Suspicatus equidem eram, ex prisci alicujus Sapientis dicto, sententiam hanc mutuatum esse Herodotum, et, ita in suum usum convertisse, ut, quod ille de fortunæ casibus et calamitatibus dixisset, quibus obnoxii sunt mortales, ad mala moralia, ad prava atque turpia facta hominum (conf. mox lin. 10.) transferret. Jam opportune video Larchero observatum, eam ipsam quam dico sententiam *Soloni* auctori adscribi a Valerio Max. VII. 2. ext. 2. sic scribente: Aiebat (Solon,) si in unum locum cuncti mala sua contulissent, futurum ut propria deportare domum, quam ex communi miseriarum acervo portionem suam ferre mallet. S.

10. Ἐγὼ δὲ ὀφείλω λέγειν τὰ λεγόμενα, etc.] Nobilem et sinceram professionem cum Plutarchus haud ignorarit, cur iterum iterumque repetuntur criminationes? Idem recentioribus dictum esto, tanta, qua ille, eruditione plerumque defectis. Pausanias, quod Kühnius et Berglerus viderunt, ad Nostri exemplum, Ἐμοὶ μὲν οὖν, ait, λέγειν μὲν τὰ ὑπὸ Ἑλλήνων λεγόμενα ἀνάγκη· πείθεσθαι δὲ πᾶσιν οὐκ ἔτι ἀνάγκη: lib. VI. 3. p. 458. WESS.

15. πᾶν δὴ βουλ. σφι εἶναι πρὸ τῆς] Apud Plutarch. de Herod. Malign. p. 863. vulgatur v. 36. πᾶν δὴ βουλ. σφι προσεῖναι τῆς παρούσης λύπης. Dubium scripserit-ne censor προσεῖναι, an εἶναι πρὸ τῆς π. λ. Supra VI. c. 12. πρὸ τούτων τῶν κακῶν ἡμῖν γε κρέσσον καὶ ὁτιοῦν ἄλλο παθέειν ἐστί. Euripidis Praxithea in Erechtheo: Μισῶ γυναῖκας, αἵτινες πρὸ τοῦ καλοῦ ζῆν παῖδας εἶλον. Usitatius in talibus ἀντὶ verbo etiam προαιρεῖσθαι adjicitur. VALCK.

CAP. CLIII. 4. οἰκήτωρ ὁ ἐν Γέλῃ] Laurentio Οἰκήτωρ nomen proprium fuit, scribenti præterea Epitriopio, haud nitide. Οἰκήτωρ ὁ ἐν Γέλῃ idem erit Γελῷος: articulus tamen, quæ et Reiskii opinio, minus adconmodatus. Ceterum interpretes Pindari Pyth. II. v. 27. Dinomenem ferunt, Gelonis patrem, τὰ ἱερὰ ἐκ Τριόπου τῆς Κύπρου in Siciliam deportasse, vehementer lapsi. Id bene, quod ταῖν θεαῖν ἱεροφάντην, sive Cereris et Proserpinæ, sistant. WESS. — Vide Var. Lect. (ed. S.) Ferendum fortasse fuerat οἰκήτωρ ἐν Γέλῃ: sed rectius cum genitivo construitur id nomen, sicut mox lin. 19. et IV. 34, 9. S.

6. καὶ Ἀντιφήμου] Athenæus, Stephanus Byz., Pausanias, Etymologus, Scholiastes Pindari, quos plerosque ill. Scaliger ad Euseb. Chron. Ann.

MCCCXLIII. p. 80. perstricta praviore hac nominis scriptura, antestatus est, hominem ita adpellitant. Consentiet illis in posterum Herodotus; qui profecto οὐκ ἐλείφθη (non ἐλήφθη) reliquerat. WESS. — Athenæum vide lib. VII. p. 297. F. et Steph. Byz. in Γέλα. S.

17. οὐ πρὸς τοῦ ἅπαντος ἀνδρὸς] Non mihi quis facile persuadebit, apud Herodotum similesque scriptores reperiri τὸν ἅπαντα ἄνδρα. Aut ejiciendus est articulus, aut in talibus etiam usitatum requiritur participium: dederat-ne forsan οὐ πρὸς τοῦ 'πιόντος ἀνδρός? Sophoclea Noster suaviloquus sapienter adamavit, et est illud Sophoclis Œd. Tyr. v. 401. Καί τοι τόγ' αἴνιγμ' οὐχὶ τοὐπιόντος ἦν Ἀνδρὸς διειπεῖν: ubi Schol. οὐ τοῦ τυχόντος ἦν σαφηνίσαι. Hoc forsan argutum; sed si Codicibus abest articulus, verum videbitur, οὐ πρὸς ἅπαντος ἀνδρός. Cratinus Athenæi II. p. 68. A. Οὐ πρός γε παντός ἐστιν ἀργύρια καλῶς: sic enim, vocula γε tantum interjecta, corrigi malim, quam cum Viro magno (Casaub.) οὐ παντὸς ἀνδρός, etc. (Vide et Animad. in Athen. T. I. nuperæ ed. p. 454. seq.) Lucian. T. II. p. 506. οὐ πρός γε σοῦ τὸ τοιοῦτον. Sed est tamen illud in nobili senario apud Zenob. Cent. V. pr. 37. Οὐ παντὸς ἀνδρὸς ἐς Κόρινθον ἔσθ' ὁ πλοῦς: Non cuivis homini, etc. Ælian. de Nat. An. XIII. 9. ἵππον Ἰνδὸν κατασχεῖν — οὐ παντὸς ἦν. Eleganter, ut Sophista scilicet, Philostr. Vit. Soph. lib. II. c. XXXI. 2. εἶναι δὴ, ait, τὸ μὲν ζῶντα τὸν τύραννον ἐπικόπτειν ἀνδρὸς, τὸ δὲ ἐπεμβαίνειν κειμένῳ, παντός. VALCK.—Facile credo, alium auctorem οὐ πρὸς ἅπαντος ἀνδρὸς, absque articulo, scripturum fuisse: sed adjicere articulum non dedignatus videtur Herodotus. Sic quidem idem I. 91, 26. τοῖσι ἅπασι scripsit, ubi alius satis habiturus erat nude ἅπασι scribere, quemadmodum idem ipse Noster I. 1, 8. S.

CAP. CLIV. 1. τοῦ Παντάρεος] Auctoritatem nomini Cl. Gronovius conciliavit, (nullum quidem alium testem, nisi Mediceas membranas, advocans,) neque ego defugio. Decessit Cleander de vita anno Olymp. LXX. 3. cujus successor Hippocrates Gelæ tyrannidem in VII. annos continuavit, nactus dominationis succedaneum Gelonem Olymp. LXXII. anno secundo, quod Dionysii Hal. lib. VII. pr. et Pausaniæ VI. 9. constat testimoniis. Plura H. Dodwellus Ann. Thucyd. p. 42. WESS.

[6. καὶ Αἰνησιδήμου] Hujus nomen h. l. insignivit Herodotus, quoniam filii ejusdem infra (c. 165, 4.) mentionem erat injecturus. S.]

7. ὃς ἦν δορυφόρος Ἱπποκράτεος] His si adesset μετέπρεψε, series verborum hians optime coiret. Ὁ Γέλων —— πολλῶν μετ' ἄλλων —— μετέπρεψε· μετὰ δὲ, etc. Gelon—cum aliis multis —— excelluit; non multo vero post tempore, etc. Fieri certe potuit, ut ob consequens μετὰ similis initii verbum a librario transiliretur. Hæc mera suspicio; quam qui recusant, tractam longius Scriptoris contra morem orationem vocibus ἀνὴρ ἐφαίνετο ἐν τούτοισι terminare, sublatis majoribus punctis, debent; quæ Cl. de Pauw mens fuit. Ceterum præfecturam equitatus, ἀπάντων τῶν ἱππέων τὴν ἐπιμέλειαν, Geloni ab Hippocrate mandatam Timæus quoque prodiderat apud Criticos Pindari Nem. Od. IX. prope fin. WESS.—Mihi expeditissima certissimaque emendandi hujus loci ratio ea videtur, quam secutus sum. S.

16. ἐπὶ τοῖσδε καταλλάξαντες] Subvenire vitiosæ καταλίξαντες lectioni Cl. viri versio certis conditionibus, quas recensuerunt, voluit. Quanto apertius et melius, quod in Pass. et Reiskii conjectura, hac lege *reconciliantes*. Conditio fuit, ut ob cladem ad Elorum (qua de in schol. ad Pindari Nemeon

Od. IX. 96.) Syracusani Camarinam, nuper eversam, Hippocrati bona fide restituerent Thucydid. VI. 5. Wess.

Cap. CLV. 5. καὶ Κλεάνδρῳ] Cleander-ne, an Cassander, justo fuerit nomine, in MSS. dissensu non assevero. Gelo, modo ne fallant ex Timæo Schol. Pindari, utriusque tutorem egit: specie tutelæ, ut sæpe similis ambitionis alii, pupillorum caussæ studuit, reapse suæ: quæ quidem, ut alia in re Œdipus Sophocleus, λόγῳ μὲν ἐσθλὰ, τοῖσι δ' ἔργοισιν κακὰ, Œd. Col. v. 816. Wess.

10. Κυλλυρίων] Propius verum Καλλικυρίων aut Κιλλικυρίων. Hesychio certe et Eustathio, leviter erranti, Κιλλικύριοι; Suidæ Καλλικύριοι, ubi L. Küsterus et vir eruditus Miscell. Nov. T. I. p. 79. De Syracusanorum Γαμόροις sive Γεωμόροις Valesius ad Diodor. T. II. p. 549. erudite. Wess. — Pro vulgato Κυλλυρίων, in Med. est Κιλλυρίων: ex his duabus tertia lectio formari poterit Κιλλικυρίων, meo judicio hic etiam sincera. Sic nomen et alibi scribitur, et apud Hesych. in sua serie: Κιλλικύριοι, οἱ ἐπεισελθόντες γεωμόροι· (γεωμόροις leg.) δοῦλοι δὲ ἦσαν οὗτοι, καὶ τοὺς κυρίους ἐξέβαλον. Præter hæc, ista quoque Zenobii IV. 54. syllabam firmant quæ excidit apud Herodotum: ἡ αἰτία τῆς κλήσεως αὐτῶν, διὰ τὸ παντοδαποὺς εἰς τοῦτο συνελθεῖν, ὥστε τοὺς κυρίους (τοῖς κυρίοις leg.) ἐγκεῖσθαι: sed apud Zenob. dicuntur Καλλικύριοι, ut in Plutarchi sub nomine divulgatis a Jac. Gronov. Proverbiis, §. x. et aliquoties apud Suidam, qui testes excitat Timæum et Aristotelem in Rep. Syracusanorum. De his notavit quædam vir doctus in Misc. Obs. Nov. I. p. 78. conf. H. Stephani Schediasm. IV. 15. Valck.

Cap. CLVI. 1. Γέλης μὲν ἐπικρατέων] Si participium ad superius redeat structura παρέλαβε τὰς Συρηκούσας ἐπικρατέων, Γέλης μὲν, etc., nihil hic inconmodi: sin, non male ἐπικρατέειν aut ἔτι κρατέειν cum Abreschio pingetur. Clar. Reiskio aliud, sed violentius, remedium in Miscell. Lips. Vol. VIII. p. 486. Wess.— Γέλης ἐπικρατέων, id est, ἧς ἐπεκράτει. Gelam quidem, quam tenebat, minoris faciebat: hanc cum Hieroni fratri commisisset gubernandam, ὁ δὲ τὰς Συρακούσας ἐκράτυνε. In his non egemus correctionis. Valck.—Naturalis verborum series hæc fuerit, λόγον ἐλάσσω ἐποιέετο ἐπικρατέων Γέλης: ubi ἐπικρατέων idem valet ac ἐπικρατέειν, quemadmodum multa in Græco sermone verba cum participio construuntur, loco infinitivi. S.

4. ἔσαν ἅπαντα αἱ Συρήκουσαι] Reiskii et Pavii ἔσαν ἅπαντά οἱ αἱ Συρήκ. elegans, sed minime, cum pronomen tacitum intelligatur, necessarium. Multa docti viri ad III. 157. nominati. Wess.—Lenissima Reiskii mutatio, legentis καὶ ἔσαν ἅπαντά οἱ αἱ Συρήκουσαι: ubi omitteretur forte rectius articulus: et omnia erant ei Syracusæ: sic recte vertit St. Bergler. ad Alciphr. p. 237. Præter illum multi hoc genus loquendi illustrarunt; locum huic simillimum protulit G. Raphelius Annot. in Pauli I. Ep. ad Cor. xv. 28. Atque hæc nostra etiam valde accommoda Dukerus admovit his Herodotum imitantis Thucydidæ VIII. 95. Εὔβοια γὰρ αὐτοῖς ἀποκεκλῃσμένης τῆς Ἀττικῆς πάντα ἦν. Eodem casu comitante Herodotus alibi, (I. 122, 11. de quo quidem loco vide Hermanni Adnot. 59. ad Viger.) ἦν οἱ τὰ πάντα ἡ Κυνώ: et fortasse posuerat, omissa quæ nunc adest præpositione ἐν, lib. III. c. 157. πάντα δὴ ἦν τοῖσι Βαβυλωνίοισι Ζώπυρος. Valck.—Vide Var. Lect. (ed. S.) ad h. l. et Adnot. ad III. 157, 19. Parum interest: sed, ut expeditissima, sic verissima hujus loci scriptura fuisse videtur, quæ Valckenario placuerat, ἔσαν ἅπαντά οἱ Συρήκουσαι. S.

4. αἱ δὲ παραυτίκα ἀνά τε ἔδραμον καὶ

ἔβλαστον] Sic de Lacedæmoniis, ἀνά τε ἔδραμον αὐτίκα καὶ εὐθενήθησαν, lib. I. c. 66. Damascius apud Suidam in Γίσως: ἀνέδραμέ τε καὶ εὐθήνησεν. In Ἀνέδραμεν, pro αὐξηθῆναι adhibito, Homerum imitantur. Herodoteam tmesin, Ionibus ferme solis et poëtis usitatam, sæpius usurpare non dubitavit Eunapius, in cujus Porphyrio, p. 13. legitur: ἀνά τε ἔδραμε —— καὶ ἐπίδωκε. VALCK.

8. τῶν ἀστῶν] Status his movetur, injuria tamen, controversia; siquidem ἀστῶν id vocabulum, ubi abesse alii juberent, in Musis sæpe locum capessit. Hoc vide ex c. 170. αὐτίων τε Ταραντίνων καὶ Ῥηγίνων, οἳ ὑπὸ Μικύθου τοῦ Χοίρου ἀναγκαζόμενοι τῶν ἀστῶν. Alia lib. III. 123. IV. 33. IX. 93. WESS.

18. συνοίκημα ἀχαριτώτατον] Spartani populum Atticum δῆμον ἀχάριστον, ob gratiam sibi, uti præ se ferebant, non relatam, traducunt lib. V. 91. Diversiore paullo usu plebs συνοίκημα ἀχαριτώτατον, quia tyrannis insuavis, illa et minime jucunda; quippe qua οὐδὲν ἀξυνετώτερον οὐδὲ ὑβριστότερον, de Megabyzi Persæ sententia, lib. III. 81. Instaurata vox memorem lib. I. 207. non anget. WESS.

CAP. CLVII. 3. καὶ Ἀθηναῖοι] Additis Atheniensibus, quos neglectos series et MSS. noluerunt, sermo nunc instructior: adfuisse autem Atheniensium legatum, cap. 161. atque ex Ephoro scholiastes Pindari Pyth. Od. I. prope fin. clamat. WESS.

5. τὸν γὰρ ἐπιόντα, etc.] Non nescio quomodo γὰρ isthac in sede possit defendi, neque adeo ista lib. I. c. 163. πυθόμενος τὸν Μῆδον παρ' αὐτῶν ὡς αὔξοιτο: sed quia centenis, quæ horum dantur similia, nihil inesse puto, quod ad hæc respondeat, placet elegantissimi Gisberti Kœnii nostratis conjectura, voculam γὰρ transponentis hoc modo: Ἔπεμψαν ἡμέας Λακεδαιμόνιοι καὶ Ἀθηναῖοι (has voces præbent Codd.) —— παραλαμψομένους σε πρὸς τὸν βάρβαρον τὸν ἐπιόντα ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα· πάντως γάρ κου πυνθάνεαι, ὅτι Πέρσης ἀνὴρ, etc. VALCK.— Τὸν ἐπιόντα ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα (ne qui adhærescant) repetit c. 177. Ceterum culte variegatam orationem sistunt, aliorum decursuram more, πάντως κου πυνθάνεαι ὅτι Πέρσης ἀνὴρ, ἐπιὼν ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα, μέλλει, ζεύξας, etc. Non dissimiles figurandæ dictionis modus Cl. Abresch. Diluc. Thucyd. p. 104. et ad Aristæneti lib. I. Epist. 5. conduxit. WESS.

10. δυνάμιός τε ἥκεις μεγάλης] Sentio aliquid hoc loco turbati. Semper tali in re δυνάμιός τε εὖ ἥκεις, aut etiam πόρω. Edito geminum equidem haud reminiscor. Corrigitur a Reiskio ἥκεις μεγάλως, plaudente Abreschio Diluc. Thucyd. p. 121. sine exemplo tamen. WESS. — Emendandum censeo, σὺ δὲ δυνάμιός τε εὖ ἥκεις, καὶ, etc. ejecta voce μεγάλης, quæ forsan ex interpretamento, μεγάλην ἔχεις, nata contextum irrepsit. μεγάλως legenti Reiskio suffragatur Abreschius Diluc. Thucyd. p. 121., sed constans in hac formula repugnat usus: ἔχειν in talibus quævis adverbia sibi patitur adjungi; sed ἥκειν ferme tantum εὖ admisit. Ut Græce non dicitur χρημάτων εὖ ἥκεις μεγάλων, sic neque δυνάμιος εὖ ἥκεις μεγάλης. Obmoveri non debet illinc diversum quod legitur lib. VIII. c. 111. Quinquies usurpatum Herodoto, εὖ ἥκειν, totidem vicibus Ælianus repræsentavit, cujus loca dedit L. Bos ad Luciani (Εἰκόνες, s. Imag. cap. 11.) μορφῆς μὲν εὖ ἡκούσας T. II. p. 469. (ed. Wetst.) Apud Suid. in Εὐτόκιος legitur et γένους εὖ ἥκων. φύσεως εὖ ἥκοντα dixit Philostr. Vit. Apoll. VIII. c. 18. Hyperides, πιθανότητος εὖ ἥκει, juxta Demetrium Magnesium apud Dionys. Halic. T. II. p. 179, 40. D. Heinsii conjectura in Theocr. XIII. 15. magis videretur probabilis, si scripsisset: Αὐτῷ δ' (id est ἑαυτοῦ) εὖ ἥκων ἐς ἀλαθινὸν ἄνδρ' ἀποβαίη

Ἑωϋτῶν εὖ ἥκοντες Assyrii dicuntur Nostro I. c. 102. Thomas M. in Ἔχω locutionem, φρενῶν εὖ ἥκω, comparat cum Homerica τόξων εὖ εἰδὼς, quam similesque nobis explanavit Ti. H. ad Thom. in Γεγυμνασμένος ῥητορικῆς. Valck.—Rara utique et vix alibi reperiunda structura, quam h. l. communi consensu præferunt libri omnes: nec tamen idcirco temere mutanda ab editore. Multa passim in veterum scriptis reperiuntur ἅπαξ λεγόμενα, multæ item formulæ insolentiores, quæ turbare quidem nos possunt, nec vero idcirco eliminari continuo debent. Immo vero, quum I. 149, 6. χώρην dixerit Herodotus ἀρίστην ἥκουσαν οὐκ ὁμοίως, non adjecta, sed subintellecta εὖ particula; quumque VIII. 111, 11. θεῶν χρηστῶν (non, nude θεῶν ἥκειν) εὖ scripserit; quidni idem h. l. δυνάμιος ἥκεις μεγάλης (quod aliquanto majorem vim habere videtur, quam δυνάμιος εὖ ἥκεις) scribere potuerit? S.

Cap. CLVIII. 1. πολλὸς ἐνέκειτο λέγων] Latina Vallæ inmutata a Gronovio sunt. Convenit ex parte πολλὸς ἦν λισσόμενος ὁ ξεῖνος, lib. IX. 90. et lib. VIII. 59., πολλὸς ἦν ὁ Θεμιστοκλέης ἐν τοῖσι λόγοισι: plenissime Dionis hoc Cassii, lib. XLII. (c. 24.) p. 221. ed. Steph. καὶ ὅτι πολὺς ἐνέκειτο, τό, τε τοῦ Καίσαρος ὄνομα ἐπικαλούμενος M. Cæcilius. Wess.—*Valla:* multus in hac oratione fuit. Commode ad sententiam *Gronovius:* vehemens erat in urgendo. πολλὸς adfectum et vehementiam exprimit: ἐγκεῖσθαι vero est insectari, invehi, urgere. S.

[2. λόγον ἔχοντες πλεονέκτην] Gronov. cum *Valla: Insolentem* habetis orationem; satis commode ad sententiam, cui quidem rite exprimendæ adconmodatius aliquod Latinum verbum desideres. Hoc enim Gelo dicit: *Vestris unice commodis intenti* ab aliis ea postulatis officia, quæ vos illis petentibus præstare dedignamini. S.]

6. τὸν Δωριέος —— πρὸς Ἐγεσταίων φόνον] De his, infeliceque Doriei interitu, lib. V. 46. Ex schedis ὠφελίαι, (lin. 8.) veluti eodem libro c. 98. placuerunt; neque damnabiles ἐπαυρέσιες, (lin. 9.) usu Thucydidis II. 53. quamquam similis ibi scriptionis variatio, munitæ. Wess.

7. ὑποτείνοντες] Ἐλπίδα δηλονότι: prout recte supplet Schol. in Thucyd. VIII. c. 48. In Aristoph. Acharn. v. 657. ὑποτείνων μισθοὺς redditur ὑπισχνούμενος a Schol. et Suida; qui Philostrato tribuit, quæ sunt Synesii Ep. 105. p. 247. A. In istis infra, (lin. 13.) οὕτω δὴ Γέλωνος μνῆστις γέγονε, locum invenit observatio Demetrii περὶ Ἑρμ. §. 57. Vid. Clar. Jo. Taylor in Demosth. Midian. p. 299. seq. Valck.

16. διηκοσίας τε τριήρεας] Armasse Gelonem διηκοσίας ναῦς καὶ δισχιλίους ἱππεῖς καὶ πεζοὺς μυρίους ex Ephoro Critici produnt ad Pindari Od. Pyth. I. longe infra catalogum, quem hic annumeravit. Si verum est, Dionysium lapsis aliquot annis ex una Syracusana civitate c. et xx. m. peditum, et xii. m. equitum, navesque longas cccc. in aciem emisisse apud Diodorum, lib. II. 5., magnifica hæc promissa inani jactantiæ non erunt inputanda. Wess.

Cap. CLIX. 2. Ἦ κε μέγ' οἰμώξειεν] Manifesta adumbratio Homerei Ἦ κε μέγ' οἰμώξειε γέρων Ἱππηλάτα Πηλεὺς Iliad. η'. 125. Wess.—Homerici versus est parodia ex Ἰλ. η'. 125. Sententiæ non illa multum dissimilis in Ἰλ. α'. 255. ἦ κεν γηθήσαι Πρίαμος. Ad Homerum Herodotea comparavit Eustath. in Ἰλ. η'. p. 640. καὶ παρ' Ἡροδότῳ εὕρηται σχῆμα ὅμοιον τῷ Ὁμηρικῷ, etc. Valck.

3. ἀπαραιρεῖσθαι] Quod ex Med. et aliis ἀπαραιρῆσθαι, qua tandem re vulgatum exsuperet, non video; incommo-

de quoque coalita syllaba. Wess. — Immo nec vulgatum probum erat, nec id quod ex Med. Gronovius receperat. Ionica ista verbi forma non in præsenti tempore, solum in præterito perfecto et plusquamperf. locum habet: quare unice vera terminatio h. l. ῆσθαι erat. S.

8. σὺ δὲ μὴ βουλέαι] Premo vestigia probatorum Codd. ipsiusque Scriptoris lib. III. 134. σὺ δέ μοι ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα στρατεύεσθαι, et parili sæpe modo. Vid. lib. IV. 128. Wess.—Restituetur βουλέαι ex Codicibus. Videatur clar. Editor in p. 30. n. 98. et 336, 37. (Wess. ad I. 63, 12. et ad IV. 126, 5.) Valck.—Ad infinitivum βουλέαι pronum est aut βούλου (Ion. βούλευ) intelligere, aut δικαιοῖς ex verbo proxime præcedente. S.

Cap. CLX. 1. ἐπειδὴ ἄρα ἀπεστραμμένους τοὺς λόγους τοῦ Συάγρου] Ἐπεστραμμένους τοὺς λόγους, dicta aspera, fuisse autumo: quo sensu λόγων μᾶλλον ἐπεστραμμένων Themistocles acerbius locutus lib. VIII. 62. et Demosthenis σεμνότης ἐπεστραμμένη, asperior, discrepans ab Isocratea, quippe quæ ἀβροτέρα καὶ ἡδίων in Philostrati lib. I. Vit. Soph. p. 504. ubi bene Olearius. Wess. —At ἀπεστρ. communi consensu exhibent libri omnes, quod et ipse Wess. in contextu tenuit: merito; commodam enim offert sententiam, sermonem aversantem, cum indignatione respuentem propositam conditionem. S.

2. τὸν τελευταῖόν σφι τόνδε] Τὸ τελευταῖον legi mavult Kœnius. Valck.

3. ὀνείδεα κατιόντα ἀνθρώπῳ φιλέει ἐπανάγειν τὸν θυμόν] Hæc et seqq. prostant et ap. Stobæum p. 171, 11. et p. 173, 32. Æschines, de Falsa Leg. p. 48, 11. τὸ ψεῦδος, inquit, ὄνειδος οὐ περαιτέρω τῆς ἀκοῆς ἀφικνεῖται. Juxta Xerxen Herodoti VII. 39. ἐν τοῖσι ὠσὶ τῶν ἀνθρώπων οἰκέει ὁ θυμός. Cum hoc Gelonis, dictum iratæ Tomyridis comparandum est ex lib. I. c. 212. οὕτω μαίνεσθε, ὥστε, κατιόντος τοῦ οἴνου ἐς τὸ σῶμα, ἐπαναπλέειν ὑμῖν ἔπεα κακά. Nostro loco positum in medio pertinet ad utrumque, ni fallor, ἀνθρώπῳ: nam et ὀνείδεα dici possunt κατιόντα ἀνθρώπῳ, pro ἐς ἄνθρωπον: apud Thucyd. veram lectionem Codex optimus servavit (I. 78.) p. 53, 78. Non mirabor, si cui placebit ἀνθρώπων, ut convitia per aures immissa dicantur κατιόντα in pectus sive ἐς τὸν θυμόν. Iram in pectore Plato, cupiditatem subter præcordia locavit. Valck.

5. οὔ με ἔπεισας] Prætuli hoc ex Stobensi et scriptis: neque enim de futuro sermo. Wess.

10. ἡμεῖς τι ὑπείξομεν] Sic scribendum vidit Kœnius. Valck.

13. τούτοισι ὑμέας χρεὼν ἐστι ἀρέσκεσθαι] Hæc vobis oportet *placeat* conditio. Ἀρκέεσθαι, quod, Vallæ lectum, dat Arch. plures si habent Codices, optio difficilis erit inter ista duo; ut et in his apud Stobæum (p. 4, 27.) Democriti, ἐπὶ τοῖς δυνατοῖς δεῖ ἔχειν τὴν γνώμην, καὶ τοῖς παρεοῦσιν ἀρκέεσθαι, scribendum-ne totidem sit literis ἀρέσκεσθαι, an, una detrita, ἀρκέεσθαι; utrumque recepit usus. Contentum suis rebus esse vulgo certe dicebatur ἀρκεῖσθαι τοῖς παροῦσιν, ut in Ep. ad Hebr. xiii. 5. et in locis adscriptis a Wetstenio. Idem Isocrati sæpe στέργειν τοῖς παροῦσι: ἀγαπᾷν τοῖς ὑπάρχουσι, Lysiæ; si hujus est ὁ ἐπιτάφιος λόγος, quod non opinor: aliis ἀρέσκεσθαι τοῖς παροῦσι. Postremum hoc veteribus ista structura multo est usitatius, quam ἀρκεῖσθαι: Thucyd. II. 68. οὐκ ἀρεσκόμενος τῇ ἐν Ἄργει καταστάσει: VIII. 84. Lucian. T. I. p. 648. II. p. 639. Longin. xxxiii. 5., ἥκιστα τοῖς πταίσμασιν ἀρεσκόμενος: quin ipsi Herodoto, IV. 78., διαίτῃ οὐδαμῶς ἠρέσκετο Σκυθικῇ: III. 34., οὐκ ἀρεσκόμενοι τῇ κρίσει. (Adde IX. 66, 1. et 4.) At alterum illud apud Nostrum etiam in

venitur lib. IX. cap. 32., οὐδ' οὕτω ἔφη ἔτι ἀρκέεσθαι τούτοισι μούνοισι. Valck.— Animus in ἀρκέεσθαι magis, quam ἀρέσκεσθαι vergit, motus istis lib. IX. 32. οὐδ' οὕτω ἔφη ἔτι ἀρκέεσθαι τούτοισι μούνοισι. Accedunt ἀρκεύμενοι τοῖς παρεῦσι in Teletis fragmento apud Stob. Serm. XCV. p. 523. et Epist. ad Hebræos c. xiii. 5. Nemini tamen præscribo. Wess. — Equidem tenendum ἀρέσκεσθαι putavi, ut paullo exquisitius, huicque loco aptius, et inprimis Herodoteum. S.

Cap. CLXI. 1. Γέλων μὲν δὴ ταῦτα προετείνετο] Non male cepit *Valla*, (sic reddens: Hanc Gelon conditionem offerebat.) Sic lib. V. 24. τάδε τοι ἐγὼ προτείνομαι. Passivo significatu, δυοῖν πραγμάτων προτεινομένων, scripsit Isocrates in Panathen. pag. 257, a. Valck. —Προτείνειν, activa verbi forma, significat offerre, (pacis conditiones) proponere. Vide Lexic. Polyb. p. 541. Προτείνεσθαι, verbo medio, est pro opera alteri oblata vicissim certa jura aut mercedem *postulare sibi*. Conf. IX. 34, *5* et 8. S.

2. ἀμείβετό μιν τοῖσδε] Aspernandum hoc non videbatur. Hujusmodi lib. I. 35. Κροῖσος δέ μιν ἀμείβετο τοῖσδε. Wess.

11. οὕτω ἔχει τοι] Laurentius vertit, ceu scriptum οὕτω ἔχε τοι invenisset, quod Codd. respuunt, minime tamen inprobum. Vulgatum vult, ita sese res habet; tum sequi debuit, ὡς οὐδ' ἤν, *ut etiamsi*, etc. Eadem sentiunt Reiskius et Abreschius. Wess.—Potuit Valla id ipsum, quod libri omnes tenent, οὕτω ἔχε τοι, ita habeto, nec sic quidem male, interpretari. Nec vero necesse est ut ὡς sequatur; modo, loco commatis quod post ἔχει olim ponebatur, majore distinctione interpungatur oratio, quod ante nos jam a Schæfero factum. S.

16. πάραλον Ἑλλήνων στρατόν] Male παρ' ἄλλων Valla et consentanei. Maritimas civitatis suæ copias orator Atticus negligere haud potuit. Wess.

17. εἰ Συρηκοσίοισι ἐόντες Ἀθηναῖοι συγχωρήσομεν] Superbum oratoris Attici dictum infregit, hinc meo quidem arbitratu alienissima, vocula εἰ, quæ, ex vicino οι facile nata, quo hic ponitur modo construi non solet. Quæ præcedunt, sic sunt jungenda: ἄλλῳ δὲ παρήσομεν οὐδενὶ ναυαρχέειν· μάτην γὰρ ἂν —— εἴημεν κεκτημένοι. Hic plena ponenda est distinctio. Novam periodum orator animosus sic orditur: Συρηκοσίοισι, ἐόντες Ἀθηναῖοι, συγχωρήσωμεν τῆς ἡγεμονίης; Nos, qui sumus Athenienses, Syracusanis cederemus principatu! Pendet modus subjunctivus, συγχωρήσωμεν, a suppressis, θέλεις, vel βούλει ἵνα. Vehementiam dicti sentient, qui vel ad similia, vel ad hæc attenderunt Demosthenis p. 49, 8. (p. 78, 13. ed. Reisk.) ἀξιῶν Ἀθηναίους ὄντας πρὸς τὸν ἐκ Πέλλης ὁρμώμενον περὶ τῶν νήσων διαδικάζεσθαι. Pag. 126, 35. (pag. 197, 11. Reisk.) ὑμεῖς δὲ, ὄντες Ἀθηναῖοι, βάρβαρον ἄνθρωπον καὶ ταῦτα γυναῖκα φοβηθήσεσθε; Tale quid indicatum voluit Thucyd. VI. c. 59., ubi Hippias Acantidæ filiam suam Archedicen, Ἀθηναῖος ὢν Λαμψακηνῷ ἔδωκεν. Quantam hic vim nomen haberet Ἀθηναίων, mox explicat Atheniensis: ἀρχαιότατον μὲν ἔθνος παρεχόμενοι, μοῦνοι δὲ ἐόντες οὐ μετανάσται Ἑλλήνων: quæ tractavit clariss. Wessel. supra p. 26. (Adnot. ad I. 56, 9.) Plutarchus de Exil. pag. 604. d. Τίς εἴρηκε τῆς ἑαυτοῦ πατρίδος ἐγκώμιον τοιοῦτον οἷον Εὐριπίδης; Ἧι πρῶτα μὲν λεὼς οὐκ ἐπακτὸς ἄλλοθεν, Αὐτόχθονες δ' ἔφυμεν· αἱ δ' ἄλλαι πόλεις, Πεσσῶν ὁμοίως διαφορηθεῖσαι βολαῖς, Ἄλλαι παρ' ἄλλων εἰσὶν ἐξαγώγιμοι. Euripidis ista, nobis ex Erechtheo servata, minus sincera prostant in orat. Lycurgi p. 160. Valck.—Quod abjectam voculam εἰ maluit Vir doctissimus, id commodissimum foret, si vera esset scriptura verbi συγχωρήσωμεν: sed terminatio subjunctivi modi temere primum in editi onem H. Stephani poste-

riorem invecta est; et, ut voculam εἰ libri omnes agnoscunt, sic probatissimi codices cum ed. Ald. et Steph. pr. in συγχωρήσομεν consentiunt, quam scripturam non dubito in aliis etiam scriptis libris, si diligentius inspiciantur, iri repertum. Cæterum, quam vim inesse monuit Valck. in verbis ἐόντες Ἀθηναῖοι, ea etiam sic integra manet. S.

19. μοῦνοι δὲ ἐόντες οὐ μετανάσται] Vide lib. I. cap. 56. Wess. — Μετανάστης, qui solum vertit, Homericum vocab. Iliad. ι'. 644. (al. 648.) et π'. 59. non ad thema ἵστημι vel στάω referendum, ut a nonnullis factum video; sed a tradice νάω, ναίω, habito, repetendum; ut cum Eustath. ad Iliad. π'. p. 1059. recte Æm. Portus monuit. S.

19. τῶν καὶ Ὅμηρος, etc.] Menesthea indicari Galeus admonuit, Poëta consentiente, Iliad. Β'. 554. Wess.

Cap. CLXII. 2. τοὺς μὲν ἄρχοντας] Insertam vocem requirebant sequentia, in quibus Cl. Gronovii ex schedis opera eminet. (Vide Var. Lect. ed. S.) Equidem ex iisdem ἀρχομένους non adversabar olim: at supra Laco ad Gelonem ἴσθι ἀρξόμενος ὑπὸ Λακεδαιμονίων, c. 160. Wess.

3. οὐδὲν ὑπιέντες] Quod plures scripti οὐδὲν ἐπιέντες cum Aldo, laudibus docti viri fertur. Suidæ Ὑφίω, συνεχώρω, nemo nescit, nemo quoque, gignendi plerumque casum id sibi sumere. Ἐπιέντες Portus illustravit. Wess.—Ὑπιέντες, ex Arch. enotatum, reciperem. Vim verbi propriam et translatam L. Küster. attigit in Aristoph. Ran. v. 1251. Ubi Aristides pro Cimone T. III. p. 251., ὥσπερ ἂν εἰ πλέων, καὶ παρὸν ἐξ οὐρίας κομίζεσθαι, εἶτα ὑφείμην ὑπὸ δειλίας. Schol. MS. εἰπὼν τὸ ἐξ οὐρίας, ἐπήγαγε τὸ Ὑφείμην ἀπὸ μεταφορᾶς τῶν χαλώντων τὰ ἱστία. Ut ὑφίεσθαι τῶν ἱστίων, sic et dicebatur ὑφίεσθαι τοῦ τόνου, τῆς γλώττης, τῆς ὀργῆς: quorum primum est in Aristoph. Vesp. 336. secundum restituendum est Philostrato Vit. Apoll. lib. III. c. 25. tertium, ὑπίεσθαι τῆς ὀργῆς, habet Herodot. pag. 154, 18. et alibi. (II. 122, 71. conf. IV. 181, 18.) Qui vocatur Phalaris, Epist. 72., non ὑφήρηκα, sed scripserat, ut puto, πάντως που θαυμάζεις, ὅτι ὑφῆκα τῆς ὀργῆς. Valck.—Sic vero etiam Noster activa verbi forma subinde utitur eadem notione remittendi: ὑπεὶς τῆς ὀργῆς I. 156, 7. III. 52, 8. ὑπήσειν τῆς ἀγνωμοσύνης IX. 4, 6. Similiterque h. l. ὑπιέντες unice verum arbitror: neque me movet quod cum accusativo casu (non cum genitivo) constructum h. l. id verbum videtur, potest enim verbum absolute positum intelligi, et οὐδὲν valere κατ' οὐδέν, nulla parte cedere, nihil prorsus remittere. Quin immo suspicari licuerit, proprie cum accusativo casu construi verbum ὑφιέναι, gignendi vero casum nonnisi elliptica quadam ratione ei jungi, v. gr. ὑφιέναι τῆς ὀργῆς dici pro ὑφιέναι τι τῆς ὀργῆς, *aliquid* de ira remittere: quod si ita est, recte legitimeque dicetur οὐδὲν ὑφιέναι, *nihil* remittere. S.

[4. οὐκ ἂν φθάνοιτε, etc.] Familiarem istam Græcis formulam lata et ingeniosa disputatione tractans *Hermannus* in Adnot. 204. ad Vigerum, hunc quoque Herodoti locum citavit, tamquam talem in quo ista formula non possit interrogative accipi. Quod ut Viro doctissimo ultro largior, sic mihi videtur locutioni illi ubique primitiva et propria vis inesse hujusmodi, non poteris nimis cito, nimis celeriter hoc facere; id est, ocyus et quam ocyssime hoc fac. Et est hic quidem plenior, quam alias, locutio, adjectis verbis τὴν ταχίστην: quasi diceret, etiamsi quam citissime hinc abire properaretis, tamen non nimis cito abieritis. S.]

5. ἐκ τοῦ ἐνιαυτοῦ τὸ ἔαρ αὐτῇ ἐξαραίρηται] Errantem Vallam comiter in viam

P. Leopardus reduxit, Emend. lib. VIII. c. 1. Dicto Gelonis, quod idem animadvertit, parilem, immo jocundiorem, præstat elegantiam illud Periclis ex Orat. Parentali, juventutem Atticam, bello peremtam, τὴν νεότητα ἐκ τῆς πόλεως ἀνῃρῆσθαι, ὥσπερ τὸ ἔαρ ἐκ τοῦ ἐνιαυτοῦ εἰ ἐξαιρεθείη, in Aristotelis Rhetor. I. p. 30. et, verbis parum mutatis, III. p. 134. ed. Sylb. Namque non ejusdem illud tumoris atque audaciæ, sed translationis laudatissimæ, cujus nullam merito, quippe obviæ et cognitu facillimæ, Philosophus explanationem addidit. Noster adjunxit, modo tamen ipsius hæc declaratio, verum talem, quæ maculam Græciæ adfricat. Quid enim? an δῆλον erat, Gelonis copias Græcorum exercitui tantum præstare, quantum ver potius et nobilius aliis anni tempestatibus est? Et talia Herodotum, Græcorum summum prædicatorem, litteris prodere? Doctissimi viri Pavius et Reiskius, ut historiæ auctor ab ea inmunis esset culpa, δηλοῖ γὰρ, Gelo nempe, maluerunt. Bene quidem, modo Herodotea forent. Puto Cl. Valckenarium omnia dispuncturum. (Vide mox Adn. ad lin. 6.) Wess.—Perversam videtur in suo Cod. scripturam invenisse Valla, ἐξανίνηται, et ἐξαναινημένον: vertit enim, ver ex anno illi exaruisse. Hesychii Ἐξαναίνεται est ex Aristophanis fragm. apud Suidam in Αὐαίνεται, qui descripsit istam notam ex Scholiis plenioribus in Arist. Ran. v. 196. Ἐξαραίρηται, per se satis tutum, magis etiam adfirmat Periclis dictum, quod, Leopardo memoratum Emend. VIII. 1., cum his Gelonis compararunt Jos. Wasse ad Thucyd. pag. 118., et P. Wessel. in Diss. Herod. pag. 46. Si verum licet fateri, mihi Herodoteum non valde placet Gelonis dictum, eleganter a Pericle correctum: ver enim tanquam adolescentiam significat, Cicero de Senect. c. 19. Ipsa pueritia recte dicitur ἔαρ παντὸς βίου apud Stobæum pag. 453, 37. neque absurde Demades ὁ ῥήτωρ ἔλεγε (Athenæo teste lib. III. pag. 99. D.) ἔαρ τοῦ δήμου τοὺς ἐφήβους. Juventutem ex civitate bello sublatam (Φιλεῖ γὰρ ἄνδρας πόλεμος ἀγρεύειν νέους, Sophocles in Scyriis: non inepte dixerit quis in funebri laudatione, ἔαρ ἐκ τοῦ ἐνιαυτοῦ ἐξαιρεθέν. Valck.

6. οὗτος δὲ ὁ νόος, etc.] Dicto Gelonis, sive verbo ἐξαραίρηται, proxima si subjungerentur ista: ἐστερημένην ἂν τὴν Ἑλλάδα τῆς ἑωϋτοῦ συμμαχίης εἴκαζε, ὡς εἰ τὸ ἔαρ ἐκ τοῦ ἐνιαυτοῦ ἐξαραιρημένον εἴη: intermedia nemo, credo, requireret; quæ mihi nec Herodoto neque hujus lectoribus satis digna videntur; juvenumque potius in gratiam hunc similemve in modum primitus scripta: οὗτος δὲ ὁ νοῦς τοῦ ῥήματος, ὃ ἐθέλει λέγειν, εἶναι τὸ δοκιμώτατον (δῆλα γὰρ ἐν τῷ ἐνιαυτῷ ἐστι τὸ ἔαρ δοκιμώτατον) τῆς τῶν Ἑλλήνων στρατιᾶς τὴν ἑαυτοῦ στρατιάν. Recepta facile formam induerunt Ionicam. Obscuriora dicta, formulis etiam talibus nonnunquam adjectis, sed ad istam rationem nusquam, Herodotus interpretatur. Valck. — Suspiciones doctissimorum Duumvirorum me quidem non admodum moverunt. Wesselingio suspectus iste locus erat, quod non credibile sit, Herodotum talia literis voluisse mandare, quæ maculam Græciæ adfricent. At non suo ista nomine scribit Herodotus; sed, quid Gelo dixerit, magnifice de suis copiis sentiens, refert et interpretatur. Valckenario ipsa hæc interpretatio tyronum in gratiam a nonnemine adjecta videtur, Herodotoque pariter et illius lectoribus indigna. Novimus tamen (nec ipse diffitetur Vir doctus) alibi etiam subinde Scriptorem nostrum acute et figurate dictorum aut proverbiorum nonnullorum vim et originem, unde ortum ceperint, aut a quo

primum edita reperiantur, declarare; ut IV. 149. VI. 37, 84. et 138. Unum mihi in verbis, quæ h. l. leguntur, nonnihil incommodi habere videtur, nempe verbum ἐστὶ lin. 8. quod verbum si abesset aut cum εἶναι permutaretur, (quæ passim inter se permutata observare memini a librariis) reliqua commodissime procederet oratio: δῆλα δὲ, ὡς (λέγει, vel ἔμελλε λέγειν) ἐν τῷ ἐναντῷ (εἶναι) τὸ ἔαρ δοκιμώτατον, τῆς δὲ τῶν Ἑλλήνων στρατιῆς (δοκιμώτατον εἶναι) τὴν ἑωυτοῦ στρατιήν. S.

Cap. CLXIII. 3. δείσας μὲν περὶ τοῖσι Ἕλλησι] Excitans ista Suidas in Δείσαντες lectionem firmat Med. (Nempe, in citandis Herodoti testimoniis, Ionismum sæpe negligit.) Δεῖσαι περὶ τινὶ, ad exemplum Nostri frequentarunt Thucydides, Aristophanes, Philostr. aliique Sophistæ. Valck.

9. Κάδμον τὸν Σκύθεω] Quem Delphos speculatorem misit, ut ob justitiam sibi habuit Gelo commendatum, (cf. cap. 164, 7.) Κάδμον τὸν Σκύθεω: similiter Scythen Zanclæorum Regem, secundum Herod. VI. 24., Darius ἐνόμιζε πάντων ἀνδρῶν δικαιότατον εἶναι, ὅσοι ἐκ τῆς Ἑλλάδος πρὸς ἑωυτὸν ἀνέβησαν. Hunc Cadmi Coi patrem esse censuit Jac. Perizon. dissentiente Wesselingio ad Herod. p. 448. (ad VI. 23, 1.) Quid si patris Cadmi fuerit ille patruus? ni enim ex eadem fuisset familia, mirum esset, Cadmum in Siciliam Zanclen habitatum concessisse, quam Scythes olim tenuerat imperio: cum Cadmo venisse traditur in Siciliam Epicharmus, Suidæ in Ἐπίχαρμος. Valck.

10. φιλίους λόγους] Quibus, si ita res ferret, Persam regem comiter alloqueretur, Gelonique conciliaret. Sic lib. VIII. 106. ἔλεγε πρὸς αὐτὸν πολλοὺς καὶ φιλίους λόγους. Namque διφασίους λόγους corrigi, necessum haud opinor, siquidem ad amicitiæ illam testificationem διδόναι γῆν τε καὶ ὕδωρ manifesto spectat. De Cadmo ad lib. VI. 23. Wess.

Cap. CLXIV. 2. Cadmus primum dicitur a patre traditam accepisse τὴν τυραννίδα Κώων εὖ βεβηκυῖαν, id est εὖ σταθῆ: bene stabilitam, recte reddidit H. Steph. Monitore fidelissimo T. Hemsterhusio apud Lucian. pag. 278. (ad Dial. Deor. XXV. 2.) βεβηκέναι significat firmo certoque gradu nixum consistere. (Satis erat, stare. cf. Lexic. Polyb. voc. Βαίνειν. Inde βέβαιος, stabilis.) Cautus Imperator, ἀσφαλὴς Euripidi, Archilocho est ἀσφαλέως βεβηκὼς apud Dion. Chrys. p. 399. B. Fortunati Sophocli in Elect. v. 985., et eidem dicuntur Archilocho, εὖ βεβηκότες, sic ut primam verbi potestatem proxime respiciat, apud Stobæum p. 561, 53. Sæpe Dii, ait, μάλ' εὖ βεβηκότας Ὑπτίους κλίνουσ': ita scribendum est pro κινοῦσ'. Εὖ τὴν Ἑλλάδα ἔτι βεβηκυῖαν, florentem adhuc Græciam dixit Pausan. III. p. 222. De felici civitatis statu posuerat forte Philostratus Vit. Apol. IV. 8. εὖ βήσεται ἡ πόλις, μᾶλλον δὲ ἑστήξει: eidem p. 702, 8. restituisse dicitur Salmas. εὖ βεβηκότα, quod illinc forsan, ut e Philostrato plurima, Suidas enotatum reddidit εὐσταθῆ. Valck.—Εὖ βεβηκυῖαν, bene firmam et fundatam. Pausan. III. 7. ὁ πόλεμος οὗτος εὖ τὴν Ἑλλάδα ἔτι βεβηκυῖαν διέσεισεν ἐκ βάθρων. Hinc ἐχθροὶ εὖ βεβηκότες in Sophocl. Elect. v. 985., explicante Critico, βεβαίως ἱστάμενοι: et μάλ' εὖ βεβηκότες Archilochi Florileg. Grot. ex Stobæo, pag. 437. Contra ea ἐπισφαλῶς βεβηκότα, infirmiter posita, ut Hieronymus, Sapient. Salomon. c. iv. 4. At Hemsterhusium vide in Luciani Dial. D. XXV. pag. 278. et H. Valesium ad Eusebii Hist. Eccl. lib. X. 4. p. 192. Wess.

3. Mox imperio se Cadmus abdicasse dicitur ἑκών τε εἶναι καὶ δεινοῦ ἐπιόντος οὐδενὸς, ἀλλ' ἀπὸ δικαιοσύνης. In his defen-

di poterit ἀπεόντος, legi tamen etiam ἀπιόντος: quæ Kœnii est conjectura. Lectionem Mediceam, ἀπὸ præbet Thomas Mag. in Ἑκὼν εἶναι: ubi quæ proxima succedunt Herodoteis, γράφεται δὲ καὶ ἑκόντες ὄντες duas habent syllabas male repetitas: scripserat Thomas ἑκόντες εἶναι: quod bis reperitur et apud Herod. VIII. c. 30. IX. p. 511, 27. His rarius dat exemplum Plato T. III. p. 252. A. Valck.—Ἑκών τι εἶναι, a Thoma in rarioribus ob negationis absentiam censitum, supra quoque c. 104. Wess.

Cap. CLXV. 3. ἰβοάθησε ἂν τοῖσι Ἕλλησι] Talia de Gelone Ephorus apud Interpretes Pindari Pyth. Od. I.; quem an Timæum in Punico contra Siciliam (uterque id descripserat) bello ducem sibi legerit Diodorus lib. XI. 20 seqq., incertum manet. Justum ex Arch. et Vind. videtur (lin. 5.) ἐπῆγε ὑπ' αὐτὸν τὸν χρόνον, quæ et Reiskii conjectura. Diodorus τοῖς αὐτοῖς χρόνοις eadem de re lib. XI. 1. Wess.

[Ibid. ὑπὸ Θήρωνος τοῦ Αἰνησιδήμου] Hujus Theronis laudes celebratas esse a Pindaro Olymp. Ode II. et III. adnotavit Larcher. De Ænesidemo conf. c. 154, 6. S.]

7. Ἐλισύκων] Bene habet. Ἐλίσυκοι, ex Hecatæo, ἔθνος Λιγύων Stephan. Byz. Apud alios silentium de illis. Equidem indicia Helviorum et Helvetiorum nominis agnosco; mirorque Cl. Lud. de Bochat Memor. Crit. de Helvet. T. I. p. 51., et quos ille laudavit, operam his tralaticiam negasse. Mox βασιλῆα (lin. 9.) in στρατηγὸν ad Aldinam meam mutavit vir doctus; oblitus Carthaginiensium duces, quod alibi ostensum, reges adpellatos. Vide Polyæn. I. 27, 2. Wess.

7. Ἐλισύκων καὶ Σαρδόνων] Ex Hecatæo memorantur Stephano Byz. Ἐλίσυκοι, ἔθνος Λιγύων. Sardorum nomen addubito Σαρδόνων scripserit, an Σαρδονίων: hoc tamen præfero. Κύρνιοι notissimi sunt Sardorum vicini. Valck.

Cap. CLXVI. 1. ὡς συνέβη τῆς αὐτῆς ἡμέρης, etc.] Aristoteles περὶ Ποιητικ. c. 23. consentit; non Diodorus, qui eandem in diem hanc Gelonis et Leonidæ ad Thermopylas pugnam contulit; male, ex disputatione Celeb. Barbeyracii ad. Histor. Pactor. et Fœder. Tom. I. p. 90. Wess.—Quod dicitur in Sicilia victus Amilcar quo die Salaminiam de Persis Græci victoriam reportarunt, accuratius traditur a Diodoro XI. 24. ubi vid. Wesseling. et Perizon. in Æliani Var. VI. 11. Valck.

Cap. CLXVII. 2. εἰκόσι χρεωμένων] Quid hoc? an illius imaginem colentes, quomodo olim Valla; an uti Latina nunc, illius imaginem servantes? Neutrum rei et sermonis genio respondet. Plausum abstulit meritissimum doctissimi Galei εἰκότι χρεωμένων, pro quo paullo plenius lib. III. c. 111. εἰκότι λόγῳ χρεώμενοι, probabili ratione utentes; nec differt supra c. 103. φέρε ἴδω παντὶ τῷ εἰκότι. In rebus obscuris quod signis certissimis, qualia Pœnis deerant, cognosci quitum non est, ad τὰ εἰκότα, vero similia et conjecturalia, venitur. Hyperides, ἃ δ' ἐστὶν ἀφανῆ, ἀνάγκη τοὺς διδάσκοντας τεκμηρίοις καὶ εἰκόσι ζητεῖν, in Clementis Alex. Strom. VI. p. 747. et Theodoreti Orat. ad Græc. VI. pag. 102. Wess.—Εἰκότι corrigunt Galeus et Reiskius; utriusque ignarus εἰκότι legendum vidit et Kœnius. Valck.

10. εἴτε ἑτέρῳ, ὡς Καρχηδόνιοι· τοῦτο μὲν οἱ, etc.] Valla legit ut est in marg. ed. Steph. ἀφανισθέντι δὲ Ἀμίλκᾳ, τρόπῳ εἴτε τοιούτῳ ὡς Φοίνικες λέγουσι, εἴτε ἑτέρῳ, ὡς Καρχηδόνιοί τε καὶ Συρηκούσιοι, τοῦτο μὲν οἱ θύουσι. Per Phœnices ego Carthaginienses intelligerem; quorum adeoque nomen in marginem malim rejectum, ut legatur, εἴτε ἑτέρῳ, ὡς Συρηκού-

σιοι: ut inventori stratagematis Geloni suo honorificam (an parum honorificam scribere Vir doctissimus voluerat?) narrationem de Amilcaris morte forte Syracusanorum nobis exhibet Polyænus I. c. 27, 2. Valck.—Fieri non potest, quin aliquid turbatum hic sit. Superius enim ὡς Φοίνικες Carthaginienses includit, quippe ejusdem originis et mores Φοίνικας, lib. II. 32. et IV. 197. Si, Carthaginiensibus expulsis, legeris ὡς Συρηκόσιοι, qui in schedis nonnullis, opera frustranea erit; siquidem Syracusanis de Amilcaris (namque Gelo de eo sollicite quærens nihil conpererat) interitu incerta atque inexplorata omnia. Sola præterea Pœnorum super ejus exitu describitur narratio, alia nulla. Ista animum Cl. de Pauw adverterunt, opinati ὡς Φοίνικες aut alterum certe, ὡς Καρχηδόνιοι, ex scholio advenisse, negligentiaque scribarum sedem, quam non debebant, occupasse: qua quidem in suspicione quod vehementer offendat, nihil reperitur. Mihi, de his anxio, venerat in opinionem, neque eundem præteriit, primitus fuisse, ἀφανισθέντι δὲ, —— εἴτε τοιούτῳ, εἴτε ἑτέρῳ, οἱ Καρχηδόνιοι τοῦτο μὲν, etc., articulumque ob præcedentia in ὡς conversum. Ut ut doctiorum corona istis de conjecturis statuerit, pati nequeo, τῇσι πόλισι τῶν ἀποικίδων (lin. 12.) vim inferri. Appianus Bel. Civil. lib. III. (cap. 31.) pag. 887. πολλοὺς περιέπεμψεν ἔς τε τὰς τοῦ πατρὸς αὐτοῦ ἀποικίδας πόλεις. Wess.—Quam cum Schæfero adoptavi superioris loci emendationem, ὡς Συρηκούσιοι, Καρχηδόνιοι τοῦτο μὲν, etc. ei Polyæni testimonium, narrantis strategemate Gelonis occisum Pœnum esse, (quem ille quidem Himilconem nominat) speciem videtur conciliare. Cæterum denuo expendenti mihi Herodoteum locum per quam fit probabilis Wesselingii sententia, Syracusios hic non nominasse Herodotum, sed nude ita scripsisse, εἴτε ἑτέρῳ, οἱ Καρχηδόνιοι τοῦτο μὲν, etc. Quod ad πόλιας ἀποικίδας, iterum hoc vocabulo usus est Appian. Bel. Civ. lib. V. c. 31. Videntur autem nimiæ *Reiskii* argutiæ monentis: "τῶν ἀποικίδων non repeto ab ἡ ἀποικὶς, τῆς ἀποικίδος, ubi subauditur πόλεως· sed ab ἄποικις, τοῦ ἀποίκιδος, ut nominativus plur. sit ἀποίκιδες, ut ἐπήλυδες." Vocab. ἄποικις Græcus sermo, quod sciam, non agnoscit. S.

11. τοῦτο μὲν οἱ θύουσι] Regi Carthaginienses ἀφανισθέντι θύουσι, tamquam Deo. Præter cetera, hæc nobis de Juliano narrat Imperatore Gregorius Nazianz. Stelit. II. pag. 117. B. πολλοὺς εἰδὼς τῶν πρὸ αὐτοῦ δόξης ἠξιωμένων, ὡς ἂν ὑπὲρ ἄνθρωπον νομισθῶσι, τέχναις τισὶν ἐξ ἀνθρώπων ἀφανισθέντας, καὶ διὰ τοῦτο θεοὺς νομισθέντας, ἔρωτι τῆς αὐτῆς δόξης ἐαλωκὼς—ῥίψαι κατὰ τοῦ ποταμοῦ πειρᾶται τὸ σῶμα. Hujus rei sit penes oratorem Theologum fides: nostræ ætatis hominibus veraciora videbuntur de vanissimis philosophastris Heraclide Pontico et Empedocle narrata Diogeni quoque Laërtio V. 89, 91. VIII. 69. Deus immortalis haberi Dum cupit Empedocles, ardentem frigidus Ætnam Insiliit. Valck.

Cap. CLXVIII. 8. Ὑπισχνέοντο—εὐπρόσωπα] Sic illi quidem, prolixe polliciti, ad speciem pulcre responderunt; ἄλλα νοέοντες. Sallust. Bell. Jug. cap. 75. Ad ea Rex, aliter atque animo gerebat, placide respondit. Idem est εὐπρεπῶς: quod honestum dictu veritati prætenditur, τοῦ λόγου dicitur τὸ εὐπρεπές. αἰτίαν εὐπρεπῆ, speciosam quæ prætexitur caussam, ἀφορμὴν εὐπρόσωπον vocat Pausan. IV. pag. 288. Valck.

12. καραδοκέοντες καὶ οὗτοι τὸν πόλεμον] Ita obversabantur Diodoro, scribenti de Corcyræorum hac simulatione, ὡς δέ τινες τῶν συγγραφέων ἱστοροῦσι, κα-

ϗαδοκεῦντες τὰς τοῦ πολέμου ῥοπὰς, lib. XI. c. 15., sive καραδοκεῦντες τὸ τοῦ πολέμου τέλος, sicuti c. 3. Timæum auctius hinc Lexicon suum fecisse, Cl. Dav. Ruhnkenius patefecit pag. 111. (p. 152. ed. sec.) Wess.—Excitat ista verba Suidas in Ἀνακώχευον. In Καραδοκήσοντα descripsit ex c. 163. πέμπει ἐν Δελφοὺς Κάδμον—καραδοκήσοντα τὴν μάχην ᾗ πεσέεται: illic Gelo, hic Corcyræi, lib. V. 67. Parii ἐκαραδόκεον τὸν πόλεμον τῇ ἀποβήσεται: id est, περιεσκόπουν ὁποτέροις ἂν πρόσθωνται: eventum exspectabant, ut fortunæ adplicarent sua consilia; sive utrius partis melior fortuna belli esset, ut ad ejus societatem inclinarent; quomodo ferme Livius loquitur XXXII. 21. et XXXI. 32. conf. XXXV. 48. Hanc suam in ope Græciæ laboranti ferenda cunctationem, τὴν πρότερον ἀπραγμοσύνην, mitibus verbis excusare nituntur opem Atheniensium expetentes Corcyræi apud Thucyd. lib. I. c. 32. Valck.

13. ἀιλαπτίοντες μὲν τοὺς Ἕλληνας ὑπερβαλέεσθαι] Hæc Suidas profert in voce Ἀιλαπτίοντες. In Hesychio fluctuant incerti, Ἀιλαπτίοντες scribi debeat, an Ἀίλαποντες, pro Ἀιλαπίοντες et Ἀιλίσποντες. In his judices desidero, qui Linguam Græcam tractarunt in sua amplitudine; hi negabunt Græcum esse Ἀίλαπειν: (aut ἀιλαπεῖν:) fatebuntur ἀιλαπτιῶντες scribendum apud Homerum in Ἰλ. ή. 310. quia hanc solam formam analogia monstrat esse legitimam. Non ab ἔλπω formatur Ἀέλπω: sed ab ἄελπτος formatum fuit Ἀελπτιῶ: sicut ab ἄβλεπτος, Ἀβλεπτιῶ: ab ἄσιπτος, Ἀσιπτιῶ: hoc, omissum Lexicographis, habet Sophocl. Antig. v. 1350. Ἀβλεπτῶ restituendum est Etymologo in Λεύσσω, pro ἀποβλεπτῶ. Δοξοβλεπτοῦντες Thomæ M. in voc. Διάστροφοι restitui debuerat ex MSS. Valck.

16. ἵνα ἔχωσι πρὸς τὸν Πέρσην λέγειν τοιάδε] Non obedio codicibus, in λέγειν τοιάδε conspirantibus. Pulcre Gronovius. Wess.—Consulto igitur Vir doctiss. cum Gronovio verbum λέγειν hic prætermiserat: itaque indictum velim quod in Var. Lect. (ed. S.) imprudens scripsi "contra quam voluisse videtur "Editor." Ego vero elegantiam suavitatemque non percepi, quæ ex omisso illo verbo accedere orationi visa erat Gronovio: nec alioquin adeo verborum parcum video Herodotum. S.

29. διεκρούσαντο τοὺς Ἕλληνας] Latina, Græcos *summoverunt*, inconmoda sunt, et Porto damnata. Corcyræorum sane memorata σκῆψις aliud postulabat. Dionysius Hal., ejusdem (Porti) indicio, Ant. Rom. X. (cap. 17.) p. 643. ταύτῃ διακρουσάμενος αὐτοὺς τῇ προφάσει, hac caussatione eludens tribunos. Wess. —Similia alia ejusdem Dionysii loca indicat Reiskianus Index. Sic eodem verbo (notione eludendi (differendo præsertim, cunctando, tergiversando) utitur Demosthenes et alii. S.

Cap. CLXIX. 5. Ἐπιμέμφεσθε ὅσα ὑμῖν, etc.] Hæc plana minime. Reiskius de conjectura οὔ τι μέμνησθε, non meministis; potuisset minore molimine οὐ ἐπιμέμνησθε. Sed scripti obviam suspicionibus eunt, vulgatum, aut illi simile, tutantes. Erit ergo ἐπιμέμφεσθε ὅσα, conquerimini de omnibus illis quæ. Ita ταῦτα ἐπιμεμφόμενοι, de his conquerentes, sive, hæc incusantes, lib. II. 161. Tum congruum veritati ἔπεμψε μηνίων δακρύματα, quomodo Arch. Series enim, ἐπιμέμφεσθε ὅσα ὑμῖν δακρύματα Μίνως ἔπεμψε μηνίων. Id Pavius perspexit; Reiskius, insuper, senarium Μίνως ἔπεμψε μηνίων δακρύματα perfectum (sive Pythia eum effuderit, seu casu, ut sæpe, fuerit natus) rotundare. Wess.—Apollinem Cretenses interro-

gabant: *εἴ σφι ἄμεινον γίνεται τιμωρέουσι τῇ Ἑλλάδι*: si res sibi publica fieret melior opem Græciæ ferentibus. (an ex usu ipsis esset futurum, si opem ferrent Græciæ.) Erat hæc Delphicum Deum adhibentibus consueta rogandi formula: *εἰ πολεμεῦσιν ἄμεινον ἔσται· εἰ λῷον καὶ ἄμεινον εἴη*: ad quam ille simpliciter nonnunquam respondebat, *ἄμεινον εἶναι*. Livius expressit XXIII. XL. Si ita faxitis, Romani, vestræ res meliores facilioresque erunt, magisque ex sententia respublica vestra vobis procedet. Et XXV. 12. Hæc si recte faxitis,——fiet res vestra melior. Juxta Herod. Pythia respondit Cretensibus: Mala conquerimini, O insipientes, quæ multa propter auxilium Menelao latum vobis Minos immisit, iratus quod, etc. atque adeo, *οὐκ ἄμεινον ἔσεσθαι*, isthoc vobis *νηπίοις* constet experimento: *παθὼν δέ τε νήπιος ἔγνω*. In hanc ego sententiam Herodotea capienda judico, quæ sic, opinor, scripta nobis prodibunt ex Codicibus: *Ὦ νήπιοι, ἐπιμέμφεσθε ὅσα ὑμῖν ἐκ τῶν Μενέλεῳ τιμωρημάτων Μίνως ἔπεμψε μηνίων δακρύματα*. *μηνίων* ex Arch. enotatum est: *Μενέλεῳ* forma Nostro est usitata: de ultione loquitur in proximis; hic *τιμώρημα* est *βοήθημα*. Infra c. 171. bello Trojano non pessimos fuisse tradit Cretenses *τιμωροὺς Μενέλεῳ*. Idomeneo Merioneque ducibus auxilia Menelao missa, Herodoto dicuntur *Μενέλεῳ τιμωρήματα*: sicut Herculi dono missa *Ἡρακλῇ δωρήματα*, Sophocli Trach. v. 681. Deum heroumque iræ sæpius immortales proprie dicuntur *μηνίματα*: neque sane dedecent Minoa, dum esset in vivis, plus æquo cupidum vindictæ. Minos *μηνίων* dicitur Græcis, (lin. 7.) *ὅτι οἱ μὲν οὐ συνεξεπρήξαντο* (vid. not. in p. 425, 52.) *αὐτῷ τὸν ἐν Καμίκῳ θάνατον γενόμενον*. (Adnot. ad V. 94, 13.) Camicum cum venisset in Siciliam ad quærendum exposcendumque Dædalum, illic tyrannus periit inhonesta morte: *λουσάμενος ὑπὸ τῶν Κωκάλου θυγατέρων ἀνῃρέθη, ζέουσαν πίσσαν ἐπιχεαμένων αὐτῷ*, Zenob. IV. 92. Hic (Zenobius parœmiographus) sua, quæ de Minoë non trita tradit, Ephoro forsan debet, aut Philisto; quorum narrationes *περὶ Δαιδάλου τῆς ἀφίξεως πρὸς Κώκαλον*, ut exempla pueris legenda, commendat Theon, Progymn. pag. 16. Minois mortem, diverse narratam Diodoro IV. cap. 79. Pausaniæ VII. (c. 4.) p. 531. et aliis, quos in Creta, p. 133. Meursius citant et Phil. Cluver. Sicil. Ant. p. 31. et 221. quæque veterem præterea spectant historiam, probabiliter tractaverat Sophocles in perdito dramate *Καμικίοις*: bis quidem apud Athen. legitur *Καμικοῖς*, sed ante hos XV. annos dedit ad me literas A. Heringa, in quibus significabat scribendum *Καμικίοις*. Satyrico quippe dramati nomen inditum a Choro, sicut Trachiniis, Troasin, aliisque: placebit, sat scio, doctis viris amici mei emendatio. VALCK.—De Sophocleo dramate vide Athen. III. p. 86. B. et IX. p. 388. F. cum Animadv. T. II. p. 80. et Brunck. in Sophoclis Fragmentis, p. 17 seq. S.

CAP. CLXX. 1. *Λέγεται γὰρ Μίνω*] Miram regii nominis formam, redituram c. 171., nolui repudiare: imperant præstantissimi Codices; ceteroqui *τὸν Μίνω, τὸν Μίνωα*, cum Poëta plures scriptitant. Cædem Minois, Cocali fraude patratam, exponit Diodorus lib. IV. 79. et Conon Narr. XXV. WESS.—Vide Var. Lect. (ed. S.) h. l. et cap. 171, 5. S.

4. *Θεοῦ σφι ἐπιστρέψαντος*] Veterem Aldi Camerariique, propagatam in pleraque Lexica et Thesaurum Stephani, scripturam reduxi, quippe Homeri Odyss. Β'. 417. protectam auctoritate; *Τηλέμαχος δ' ἑτάροισιν ἐποτρύνας ἐκέλευσεν Ὅπλων ἅπτεσθαι*. Qui *Θεοῦ σφίας* optaverint, utantur schedis Ask.; res, modo turpis macula eluatur, levis erit momenti.

Wess. — Quod in Var. Lect. (ed. S.) nescire me scripsi quid spectans Schæferus σφὶ revocarit, nunc et intelligere mihi videor, et recte a Viro docto factum arbitror. Scilicet quoniam frequenter apud Homerum, et constanter quidem alioquin, cum quarto casu construitur verbum ἐποτρύνειν, nihil caussæ est cur Odyss. β'. 417. alia structura usum Poëtam statuamus: nempe Τηλέμαχος ibi ἑτάροισιν ἐκέλευσεν, ἐποτρύνας αὐτούς. Quare et hoc loco probum videri debet, quod codex Ask. offert, σφέας: sed recipi debebat id, quod ad vulgatum proxime accedens cum ed. Ald. duo codices F. et Pb. nobis servarunt, σφὶ, idem ac σφέας et αὐτοὺς valens, ut Iliad. λ'. 111. τ'. 265. S.

4. πλὴν Πολιχνιτέων τε καὶ Πραισίων] Cretæ Polichnitanos et Præsios illustrat Meursius, Cretæ suæ lib. I. 14. A Præsiis discrepant Stephani Byz. Πραίσιοι et Πραισιεῖς ejusdem insulæ, quos ΠΡΙΑΝΣΙΟΥΣ Holstenius et Edm. Chishull Ant. Asiat. p. 127. ob priscas fœderum tabulas esse jubent; fortasse, quam decebat, confidentius. Memini bene numum ΠΡΙΑΙΣΙΕΩΝ inter Wildianos videre, habuitque similem Harduinus, Pop. et Urb. Num. p. 409. Verum obiter illud. Wess.

8. λιμῷ συνεστεῶτας] Fame contractos vox ista designat; λιμῷ πιεζομένους atque εἰς ἐλάχιστον veluti συναχθέντας. Aridos, et fame contabefactos dixisse quempiam veterum λιμῷ συνεσκληκότας non opinor; sed dixerunt certe λιμῷ ἀποσκλῆναι et κατασκλῆναι: vid. Ti. Hemsterh. in Lucian. p. 442., quique, si nobiscum mansisset, in arte Critica Hemsterhusio fuisset inter nostrates longo sed proximus intervallo, Jo. Pierson, ad Moer. pag. 50. Alterum illud est Herodoti, qui lib. IX. cap. 88. dixit λιμῷ συστάντας καὶ καμάτῳ, fame atque labore enectos, Valla. Permutantur interdum καθεστηκὼς, κατεσκληκὼς et συνεστηκὼς Hesych. Συνεστηκὼς, συνηγμένος. Justitia Chrysippo pingitur σκυθρωπὴ, καὶ συνεστηκὸς ἔχουσα τὸ πρόσωπον, apud A. Gellium Noct. Att. XIV. 4. Valck. — Ut συνιέναι dicuntur non modo qui amice coëunt, sed et qui hostiliter congrediuntur: sic συστῆναι aut συνεστάναι dicuntur qui jam *stant* alter *contra* alterum, et inter se *conflictantur pugnantque*. Vide I. 214, 9. VI. 108, 15. et Adnot. ad I. 208, 1. Itaque, quemadmodum Latine dicimus morbo, malis, doloribus *conflictari*, sic Græci dicunt λιμῷ, καμάτῳ, πόνῳ συνεστάναι. conf. IX. 89. 22. et VIII. 74, 1. S.

12. Ὑρίην πόλιν] Quam a Cretensibus in Iapygia conditam narrat urbem, hic Ὑρίην cum dictam invenerint Strabo, Steph. Byz. Eustath. cur ex vitiosa sui Cod. lectione Gronovius Ὑρηΐην nobis effingit? Valck. — Ex Med. et consentaneorum scriptura nihil extrico: Ὑρηΐην voluisse, anceps viri Celeb. suspicio est, ceteris præsertim Ὑρίην tuentibus. Strabonis enim Οὐρίαν mendose scribi consentiunt Cluverius Antiq. Ital. lib. IV. p. 1247. et Meursius lib. IV. Cret. cap. 5., tum maxime Alex. Symmach. Mazochius Comment. ad æneas Tab. Heracleenses, pag. 95.; verissime pag. 537. adscribens, τὰς ἄλλας οἰκῆσαι, continuo succedens, (lin. 15.) notare, alias condidisse, quomodo Valla ex οἰκίσαι sui libri, et probe quidem: namque οἰκεῖν et οἰκίζειν, quod ille persuadere nititur, tantundem valere Græcis, id vero sermonis habitus respuit. Illud a veritate quoque, Cretenses, qui postea Iapyges vocati, tribus generationibus, h. e. annis trecentis Trojæ excidium præcessisse, abludit longissime. Et huc stupenda trahitur argumentatione, quod deinceps sequetur, τρίτῃ δὲ γενεῇ μετὰ Μίνων τελευτήσαντα γενέσθαι τὰ Τρωϊκά. Taceo, neque enim occultum est, τρεῖς γενεὰς pro Nostri more centum duntaxat annos absolvere lib. II.

142. At sunt in egregio Commentario plura, festinatius deproperata. Wess.— Videtur doctissimus Editor, οἰκῆσαι licet in contextu tenens, unice tamen οἰκίσαι verum judicasse, quod et Schæf. recepit, quem et ego cum Schulz. et Borh. secutus sum. Nec tamen dissimulandum, scriptos libros omnes cum olim editis in οἰκῆσαι consentire. Conf. Var. Lect. (ed. S.) VI. 33, 11. S.

18—20. οἱ ὑπὸ Μικύθου, etc.] Malunt οἷα ὑπὸ Μικ., tum ἀστῶν vocem pravam videri, in primis οὕτω, e marginali cera temere ingestum. (Sic Reiskius.) Quas quidem suspiciones auctoribus non invideo: οἱ τῶν ἀστῶν (qui ex civium numero,) Scriptoris more Rhegini illi sunt, a Micytho auxiliatum missi. ἀπέθανον τρισχίλιοι οὕτω non aliud, ac ὁμοίως Hesychii, sive, τὸν αὐτὸν τρόπον, uti opportune vir doctus Miscell. Observ. T. III. p. 145. Wess.—Οὕτω, ita; scil. dum a Micytho coacti opem ferebant Tarentinis; quod haud incommode ea occasione Latine reddi posse putavi. De illo, τῶν ἀστῶν, vide Adn. ad c. 156, 8. S.

19. ἀναγκαζόμενοι τῶν ἀστῶν] A Valla bene conversa miror, cur se vir doctus neget intelligere. τῶν περιοίκων ἀναγκαστοὺς dixit c. 58. Venire coacti, ἀφικέσθαι ἀναγκαζόμενοι, more scribendi, quem valde Noster adamavit, hic dicuntur ἀναγκαζόμενοι καὶ ἀπικόμενοι. Tarentinis a Micytho coacti auxiliares, tria tum civium millia ceciderunt, ἀπέθανον τρισχίλιοι οὕτω. Postrema vox, sæpe sic adhibita, tentari non debebat. Non definit numerum cæsorum, cladem tamen Tarentinorum Rheginorumque suo loco Diodorus enarrat lib. XI. c. 52. Valck.

21. ὁ δὲ Μίκυθος οἰκέτης ἐὼν Ἀναξίλεω, ἐπίτροπος Ῥηγίου] Donaria Olympica, quæ dedicavit ex voto, variis locis memorans, decies virum optimum Σμίκυθον vocat Pausanias, cui lib. V. (c. 26.) p. 447. ex Herodoto, fuisse dicitur δοῦλος καὶ ταμίας τῶν Ἀναξίλα χρημάτων: sic ἐπίτροπον accepit Herodoti, qui I. 108. Harpagum scribit πάντων ἐπίτροπον τῶν Ἀστυάγεος: apud recentiores isthoc usu sæpe vox usurpatur. De tutela filiorum herilium, quam fidelissime Micythus administravit, nihil Herodot. aut Pausan., memoria dignissima posteris tradidit Diodor. lib. XI. c. 66. et c. 48. Ut apud Herodotum, sic Justino dicitur et Macrobio (p. 258.) Micythus, qui Σμίκυθος est Pausaniæ. vid. Wess. ad Diodor. l. c. et H. Vales. ad Exc. ex Diod. p. 550. Eidem Diodoro dux quidam Μίκυθος memoratur ad Olymp. 117. lib. XIX. c. 88. πρὸς Μίκυθον scribendum apud Dionys. Halic. II. p. 190, 20. vid. epigr. apud Kuster. ad Suid. T. III. p. 267. Σμικύθου meminit Demosth. p. 241. et Aristoph. Ἐκκλ. v. 293. Innotuerunt et Σμικυθίων· Σμικρίων· Σμικρίνης. A dialecto pendet in propriis etiam nominibus sæpenumero scribendi diversitas. Valck.

22. κατιλίλυστο οὗτος· ἔστε, etc.] Non displicet distinguendi in Arch. modus. (quem Reiskius etiam commendaverat:) nunc certe nexus minus adconmodatus cernitur. Micythi, optimæ fidei tutoris, celebratissima in Diodori lib. XI. 48. et 66. et Pausaniæ, cui Σμίκυθος, lib. V. 26. ubi et statuæ (statuarum) apud Olympiam ab illo dedicatæ (dedicatarum) memoria. Justinum, Macrobium, aliosque hominis prædicatores non moror. Wess.

Cap. CLXXI. 2. ἐς δὲ τὴν Κρήτην ἐρημ. etc.] Nihil habent ἐσοικίζεσθαι, et cetera, a quo pendeant. Quæ τὴν παρενθήκην antecedunt, illa verbo nitebantur λέγεται: (c. 170, 1.) post illam vocula requiritur in talibus usitata. Videbatur amico meo ὡς in ἂν mutandum; idem et ego requiri suspicor, suo sic forte loco collocandum: Ἐς ἂν τὴν Κρήτην ἐρημωθεῖσαν λέγουσι Πραίσιοι ἐσοικίζεσθαι ἄλλους τε ἀνθρώπους, καὶ μάλιστα

Ἕλληνας: neque displiceret Ἐς δὲ ὦν, quod aliquando minus considerate rejeci. Videtur mihi sic legisse Valla, dum vertebat: In Cretam igitur desolatam Praesii aiunt, etc. Praesiorum erat ista narratio, qui Ἐτεόκρητες, non participes expeditionis in Sicaniam, domi manserant. VALCK. — Suspecta habens ista verba Vir doctissimus, ὡς λέγουσι Πραίσιοι, etc. non recordatus erat, familiaris Nostro usus loquendi, de quo vide Adnot. ad I. 58, 6. et IV. 5, 1. S.

5. μετὰ Μίνω τελευτήσαντα] Μίνω Gronovius hic in Μίνω, supra in Μίνων non debebat deformare; (Vid. Var. Lect. ed. S.) qui mox (lin. 7.) veram lectionem restituit σφὶ ἀπονοστήσασι ἐκ Τροίης, quam tamen absque membrana Flor. ex Valla didicissemus et Arch. Pro, ἀπὸ τουτέων δὲ (lin. 7.) ex iisdem legerem ἀντὶ τούτου δὲ, et ob id: hoc commendat responsum c. 169. VALCK. — Vide tamen Var. Lect. (ed. S.) S.

9. μετὰ τῶν ὑπολοίπων τρίτους, etc.] Haec artissime, olim commate ante τρίτους divulsa, junxi. Οἱ ὑπόλοιποι, qui famem et pestem evaserant, cum tertiis Cretam advenis postea incoluerunt. Stant mecum Cl. de Pauw et Abresch. Opinor autem in Herodoti oculis Homeri Odyss. Τ΄. v. 175. ubi de insulae habitatoribus et varia origine, fuisse. WESS.

CAP. CLXXII. 1. Θεσσαλοὶ δὲ ὑπὸ ἀναγκαίης, etc.] Pavii acumen scopas hic animadvertit dissolutas. Nam quid? an Thessali Medorum partes sequebantur, cum propalam ostendebant, sibi displicere quod ab Aleuadis factum? quae tamen in verbis eorumque cohaerentia mens. Velle Scriptorem, Thessalos, Aleuadarum dominatione pressos, primis belli initiis ad Persas inclinasse: cognitis autem perfidorum consiliis, ad Graeciae concilium legatos de communi salute misisse. Itaque, aut excidisse aliquid, aut fuisse olim, τοπρῶτον μηδίσαντες ἀπέδεξαν, ὅτι οὔ σφι ἥνδανε etc. cum principio Medorum partes fovissent, ostenderunt sibi non placere, etc. Non profecto inutiliter. Mihi ex schedis Arch., parum adjutis, placuisse memini, ὡς δὲ ἔδεξαν, ita vero demonstrarunt, sibi displicere, etc. ὡς δὲ hoc fere modo, lib. IX. 34. Sed conjecturae non indulgeo. WESS. — Nec emendatione nec conjectura indiget hic locus. Ac primum quidem minime sollicitandum verbum ἀπέδεξαν: amat enim Scriptor pro simplici δεικνύναι compositum illud ponere, I. 31, 15, 73, 17. II. 134, 15. 162, 7. III. 72, 26. (ubi ex codd. Arch. et Vind. διαδεικνύοιεν recipi debuerat.) III. 82, 15. VIII. 3, 9. IX. 58, 9. Tum vero etiam bene recteque habet ὡς particula, quae in plerisque locis modo citatis eadem ratione cum eodem verbo juncta legitur. Nec vero ὡς ἀπέδεξε debebat cum Valla, et qui eum secuti sunt, *quum* ostenderent intelligi, nec *postquam* ostenderunt, ut nos reddidimus, nec *quoniam* demonstravere, ut Schulzio placuit: sed plane sicut in locis laudatis, *uti*, *sicuti*, *quemadmodum* ostenderunt; nempe *uti quidem* ea re, quae continuo deinde exponitur, (nempe legatis ad Graecorum concilium missis, cum eis mandatis quae mox commemorantur) satis et perspicue ostenderunt: satis, inquam et perspicue; nam composito verbo ἀποδέξαι paullo major quaedam vis, quam simplici, inesse videtur. Ostenderunt autem ea ratione, non placere sibi Aleuadarum artificia, (de quibus vide supra, c. 6. et cap. 130.) neque se partes amplexuros esse Persarum, nisi necessitate fuerint coacti. conf. c. 174. S.

[5. ἐν δὲ τῷ Ἰσθμῷ, etc.] Conf. c. 145. S.]

10. ἐν σκέπῃ τοῦ πολέμου] Male absentiam praepositionis in Cod. Arch. laudavit Th. Galeus. Redibit c. 215. ἐστι ἐν σκέπῃ τοῦ πολέμου. Quo de genere plura lib. I. 143. WESS.

16. οὐδεμίην αἰεί τί ἐστι προσφέρειν] Nec *debetis*, neque *æquum* erit; qualem dictionis usum explicuimus et excusimus antea. Nimium sane et solo e docti viri arbitrio pendens, αἰτίην ἡμῖν οὐδεμίην δίκαιοί ἐστι προσφέρειν nullam nobis culpam objectare jure poteritis. 'Αναγκαίην sequentia defendunt: estque sæpe verissimum, Κρεῖσσον οὐδὲν ἀνάγκας, Euripid. Alcest. v. 965. Wess.—Similiter *Reiskius:* nullum vobis est jus et fas nos armis cogendi. Satis, puto, fuerat, non potestis nobis necessitatem imponere, scil. ut nos soli Persarum exercitui nos opponamus. S.

Cap. CLXXIII. 4. τῆς 'Αχαιΐης ἐς "Αλον] Nomen urbis litera liberavit superflua Gronov. Urbis incolas 'Αλίας dixit Demosthenes, more istius ævi scriptoribus usitato: sic legit Harpocr. ubi nostris in Edd. Demosth. vulgatur: διαλλάττειν τοὺς 'Αλεῖς πρὸς τοὺς Φαρσαλίους, p. 205, 64. infra οἱ 'Αλεῖς recte scriptum §. 68. sed τοὺς 'Αλίας dicebant: alterum apud eumdem recurrit p. 238, et 316. recte scribitur p. 236. "Αλου πολιορκουμένου: et p. 88, 1. Φαρσαλίοις "Αλον παρέδωκεν: ad hunc locum notata ubi citat Ulpianus qui vocatur, p. 205, 64., nomen "Αλος in ὅλως fuit depravatum. Mendosa apud Suidam sic possunt quodammodo redintegrari, si legatur: 'Αλίας —— ("Αλος) πόλις Θεσσαλική· οἱ δὲ πολῖται 'Αλεῖς. Valck.

9. ἐπλῖται συλλεγέντες] Eadem redibunt IX. c. 29. et c. 27. συλλεγῆναι. Alibi συλλεχθεὶς, συλλεχθῆναι, et similia, Nostro frequentantur: nihil quidem interest utrum scripserit, sed scripsisse tamen videbitur ista talia ad eamdem normam. Contra apud Demosthenem uno loco præbent Editiones συλλεχθέντες, Codices vero συλλεγέντες: hoc jure Piersonus alteri prætulit ad Moer. Att. p. 208. Ætate Demosthenis suaviores istas formas probabant Attici; asperiores ætate Herodoti. Valck.

11. Εὐαίνετος ὁ Καρήνου] Diodori Συνετὸς est lib. XI. 2. perperam scriptus. *Polemarchi*, e quibus Euænetus, (lin. 12.) Spartanorum regum in castris atque expeditione primarii fuerunt administri apud Thucydid. V. 66.; in civitate aliis, de quibus Nic. Cragius Reip. Spartan. lib. II. 14. impositi negotiis. Hinc vero, ab illo neglectum, cognoscimus, regio plerumque genere fuisse: Aldum enim, particulam negantem omittentem, bene H. Stephan. ex Codicum consensione correxit. Wess.

14. ἄγγελοι παρὰ 'Αλεξάνδρου] Venientes ab Alexandro nuncii. Istius Alexandri, tanquam Φιλέλληνος, sed hujus inprimis beneficii, sæpius Athenienses grati meminerunt. Hanc respicit Herodoti narrationem, ex Damaste diversa quædam admiscens, inter Socraticas Epistolæ 28. scriptor, adversus Isocratem ad Philippum datæ: Speusippum auctorem dat L. Allatii haud absurda conjectura; cui quidpiam obmovisse Pearsonum in Vind. Ignat. aut Bentleium in Diss. de Epist. Phalar. non opinor. De Isocrate: Debuerat, inquit malevolus ille, τὰς 'Αλεξάνδρου τοῦ σοῦ προγόνου, καὶ τῶν ἄλλων τὰς εἰς τὴν 'Ελλάδα γενομένας εὐεργεσίας ἐξαγγέλλειν. Quod primum ille ponit beneficium; legatos Alexander Darii (hunc dicere, non Xerxen debebat) contrucidari jussit, haud sanequam ut Græcis gratificaretur, sed ut ulcisceretur injuriam sibi suisque factam: ὕστερον δὲ, addit, στασιαζόντων (scribendum-ne πλασιαζόντων,) τῶν βαρβάρων οἱ "Ελληνες ἐπὶ τὸ ἡμέτερον (leg. ὑμέτερον) 'Ηράκλειον ἀπήντησαν· 'Αλεξάνδρου δὲ τὴν — Θετταλῶν προδοσίαν τοῖς "Ελλησι μηνύσαντος, ἀναζεύξαντες οἱ "Ελληνες δι' 'Αλέξανδρον ἐσώθησαν: tandem subdit: καί σε τούτων χρῆν μὴ μόνον 'Ηρόδοτον καὶ Δαμάστην μεμνῆσθαι τῶν εὐεργεσιῶν, sed et, secundum suam legem, Artis Oratoriæ scriptorem; postrema, in istum olim sensum scripta,

nigræ sunt loliginis plena, neque Speusippo disconveniunt. De Heracleo Macedoniæ, deque Heraclea, in radicibus Œtæ montis sita, hic non est agendi locus. Valck.

15. συμβουλεύειν σφι ἀπαλλάσσεσθαι] Consilium Alexandri Macedonis suasionemque, laudato Herodoto, Scriptor Epistolæ xxviii. inter Socraticas Allatii his exsequitur: ὕστερον δὲ στασιαζόντων (πιλαζόντων) τῶν βαρβάρων, οἱ Ἕλληνες ἐπὶ τὸ ὑμέτερον Ἡράκλειον ἀπήντησαν, Ἀλεξάνδρου δὲ τὴν τῶν Ἀλεύου καὶ Θετταλῶν προδοσίαν τοῖς Ἕλλησι μηνύσαντος, ἀναζεύξαντες οἱ Ἕλληνες δι' Ἀλέξανδρον ἐσώθησαν. In quis, postulante re, ἡμέτερον Ἡρακλ. mutavi et τὴν Ἀλεύου, prava ab Allatio relicta. Valckenarii non dispar conjectura fuit ab cap. 6. sed hic operosior. Cetera partim falsa, partim ab Herodoti mente aliena sunt. Wess.

Cap. CLXXIV. 4. οὕτω δὴ ἐμήδισαν προθύμως] Tum vero Thessali Persarum partes animose sunt sequuti. Incerti verba Suidas habet in Ἐμήδισαν: μετὰ τὴν ἐν Μαραθῶνι μάχην Θεσσαλοὶ ἐμήδισαν, δείσαντες τὴν ἀπόφραξιν τῶν Τεμπῶν. (conf. Zonaræ Lex. p. 707. ubi perperam ἐμηδίσαν.) sed quæ præbet in Ἀγχότερος, Küstero non designata, Herodoti verba sunt ex proximo cap. (175, 4.) petita: στεινοτέρη ἐφαίνετο καὶ ἀγχοτέρη ἡ ἐσβολή. In his dum frequens recurrit mentio τῆς ἐσβολῆς, introitus in Thessaliam, alieno vocem loco posuerat librarius in Cod. MS. initio cap. 174. Αὕτη ἐγένετο ἡ ἐς Θεσσαλίην ἐσβολή: ubi vulgatur στρατιὴ, scribi debet στρατιῇ. Valck.—Vocab. ἐσβολὴ, quum nullo in cod. MS. vel a Wess. vel a nobis repertum sit, videtur ex conjectura ab H. Stephano in ora suæ editionis positum pro mendoso στρατιὴ, quod olim vulgabatur. Haud raro enim me observare memini, notam γρ'. quam ille lectionibus marginalibus præmittere solet, non semper γράφεται, sed subinde nihil aliud nisi γράφε, significare. S.

Cap. CLXXV. 2. τὰ λεχθέντα ὑπ' Ἀλεξάνδρου] Quod hic margo dat Stephani, ἐξ Ἀλεξάνδρου, illud, a correctoribus non exspectandum, si habent et alii Codices, probarem ut Herodoteum. τρόπῳ τῷ εἰρημένῳ ἐξ Ὀτάνεος est lib. III. c. 71. τὸ ποιηθὲν ἐξ Ψαμμιτίχου, II. 151. τὸ προσταχθὲν ἐκ τοῦ Κύρου, I. 114. Apud Quintilian. Inst. Orat. VI. (1, 41.) p. 511., puer —— ex pædagogo se vellicari respondit. Passivis ἐκ frequenter sic adjungunt Tragici: in Tragœdiis, quæ supersunt, non puto reperiri dictum servatum M. Antonino VII. 41. Εἰ δ' ἠμελήθην ἐκ θεῶν. In Longino, castigatissimo scriptore, a Zach. Pearcio revocatum non feret, ut puto, Jo. Toupius, Longino dignissimus futurus editor, Sect. ix. 30. ἐκ Κίρκης συοφορβουμένους. Tan. Faber bene correxit ἐν Κίρκης: prout Plutarch. etiam dederat T. II. p. 52. d. sed non illa socios Ulyssis fecit συοφορβοὺς, verum συῶν μὲν ἔχειν κεφαλὰς, φωνήν τε, δέμας τε: scribamus itaque totidem literis, συομορφουμένους. Valck.—Revertit Herodoto adsueta dictio ἐξ Ἀλεξάνδρου. Talis lib. III. 71. τρόπῳ τῷ εἰρημένῳ ἐξ Ὀτάνεος, et sine numero aliæ. Wess.—Apud Longin. vulgatam scripturam tenuit probavitque Toup. S.

11. γῆς τῆς Ἱστιαιώτιδος ἐπὶ Ἀρτεμίσιον] Non obliviscor φοιτᾶν —— ἐπ' ὕδωρ ἐπὶ τὴν Ἐννεάκρουνον libri VI. c. 137., nec hujus libri c. 173. καὶ ἀπίκετο ἐς τὰ Τέμπεα ἐς τὴν ἐσβολὴν, recte posita, sed ad olim hoc collocatum loco (ἐπὶ γῆς τῆς, etc.) haud gemina. Jure MSS. præpositionem auferunt, noxiam et inutilem. Γῆς autem τῆς Ἱστιαιώτιδος τὰς παραθαλασσίας κώμας, lib. VIII. 23. memorans aliquid insuper moliminis vetat. Wess.—Quæ Histiæotis hic Ionica nominis forma Herodoto, communi vero Græcorum sermone Hestiæotis vocatur, sep-

temtrionalis est Euboeæ regio; Artemisium, extrema Histiæotidis ora cum promontorio, quod a Dianæ templo, quod inibi erat, nomen invenerat. Alis Ἱστιαιῶτις, Thessaliæ, supra memorata est lib. I. c. 56, 13. S.

12. τὰ κατ' ἑτέρους] Literas aliquot, quæ repeti debebant, hic etiam absorptas suspicor, sic restituendas, ut legatur: ὥστε πυνθάνεσθαι τὰ κατ' ἑκατέρους ἐόντα: quam lectionem commodum offert margo Stephani; ex MS. repertam etiam Vallæ Latina monstrant. Valck.—Vide Var. Lect. (ed. S.) S.

Cap. CLXXVI. 11. Τῶν δὲ Θερμοπυλέων, etc.] Accuratissima hæc loci pictura, nulli, nec Livianæ lib. XXXVI. 15. neque Strabonis lib. IX. p. 655. (p. 428. ed. Cas.) concedens. Ὦ ναύλοχα καὶ πετραῖα θερμὰ λουτρὰ, καὶ πάγους Οἴτας παραναιετάοντες culte ad accolas chorus Trachin. Sophocl. v. 642. Wess.

12. ὄρος ἄβατόν τε καὶ ἀπόκρημνον] Ὑψηλὸν, quod additur, in marginem libenter rejicerem. Recte junguntur οὔρεα ὑψηλὰ καὶ ἄβατα, c. 198. sed ὄρος ἄβατόν τε καὶ ἀπόκρημνον, esse ὑψηλὸν, Herodotus lectorem non monuisset, qui dederat lib. III. c. 111. ἀποκρήμνοισι οὔρεσι, ἵνα πρόσβασιν ἀνθρώπῳ οὐδεμίην εἶναι. Mox viam, qua spectat Orientem, θάλασσα ὑποδέκεται καὶ τενάγεα. Secundum Appian. Syr. (c. 17.) p. 157. τῇ μὲν θάλασσα τραχεῖα καὶ ἀλίμενος, τῇ δὲ ἕλος ἄβατόν τε καὶ βαραθρῶδες. Loca usque ad mare invia palustri limo et voraginibus dixit Livius XXXVI. 18. Idem c. 15., quia, inquit, calidæ aquæ in ipsis faucibus sunt, *Thermopylæ* locus appellatur. conf. Strabo IX. p. 655. B. et Casaub. (ad p. 428. suæ ed.) Appian. Syr. p. 158. Harpocrat. in Θερμοπύλαι, et Schol. in Aristoph. Nub. 1047. Valck.

14. Ἔστι δὲ ἐν τῇ ἐσόδῳ ταύτῃ θερμὰ λουτρὰ, τὰ χύτρους καλέουσι οἱ ἐπιχώριοι] Excitans ista, χύτρας præbet Eustath. in Dionys. v. 437. alterum Pausan. IV. (c. 35.) pag. 369 seq. memorans τὴν κολυμβήθραν, ἥν τινα ὀνομάζουσιν οἱ ἐπιχώριοι χύτρους γυναικείους. Præceptor Pausaniæ Herodes Atticus, ut erat ædificator pecuniosus, in gratiam Thessalorum et Meliensium, cellas ægrotantibus accommodas hic construi curavit, ut suspicor ex Philostr. in ejus vita, p. 551. τὰς ἐν Θερμοπύλαις κολυμβήθρας memorante τοῖς νοσοῦσι παιωνίους. Ex sacris nostris nota est Hierosolymitana κολυμβήθρα, πέντε στοὰς ἔχουσα. Valck.—Imprudentis audaciæ Editor Genev. ob χύτρας. contra Porti sui admonitionem inculcatas, excusari nequit. Eustathii enim dubia lectio est; quæ citra dubium si foret, manebit temerarius contra tabulas ausus. Ecce tibi Pausaniam lib. IV. 35. de piscina, in quam calidæ hæ influunt aquæ, ἥν τινα ὀνομάζουσιν οἱ ἐπιχώριοι χύτρους γυναικείους. Wess.

17. καὶ τό γε παλαιὸν] Stare nequit ista Medicei lectio, (quam recipere non dubitaverat Gron.) ni sic paululum adjuvetur, καὶ τῇδε τὸ παλαιὸν πύλαι ἐπῆσαν: quæ Kœnii est suspicio. Valck.—τό γε παλαιὸν doctissimi viri D'Orvillius ad Charit. lib. I. 3. p. 41. et Abreschius Diluc. Thucyd. p. 4. recte auctius, quam decebat, censuerunt. Wess.—Vide Var. Lect. (ed. S.) S.

19. οἰκήσαντες γῆν τὴν Αἰολίδα] Interrogationes Gronovianas non intelligo, nedum falsissimam et absurdissimam esse in Geographia veterem participii formam. Cur quæso οἰκήσαντες γῆν τὴν Αἰολίδα Thessali, antea Æolidis terræ habitatores, (ita enim Latina (Gronovii, vitiosum οἰκήσαντες imperite arripientis) habebant) in Thesprotos abierunt, indeque reduces Phocensibus vastitatem atque eversionem machinati sunt? Nonne commodius et situi regionum congruentius, Thessalos ex Thesprotis, unde

erant, habitatum terram Æolidem ivisse, quam deinde possederunt? Nobil. Palmerius, veteris Græciæ adprime peritus, hanc verborum sententiam, lib. II. Gr. Ant. c. 4. p. 262. perspexit. Et quidni? cum Æolis sit illa regio, quam Thessali deinceps possessione tenuerunt. Clare Diodorus lib. IV. 67. de Bœoto, κατακτήσας εἰς τὴν τότε μὲν Αἰολίδα, νῦν δὲ Θεσσαλίαν καλουμένην. Sine cujusquam proinde invidia redire vulgata cum Vallæ Latinis potuit. Wess.— Recte enim Valla interpretatus erat, ex quo illi ex Thesprotis terram Æolidem iere habitatum, quam nunc possident. S.

Cap. CLXXVII. 3. ἔστι οὔτε πλάθεϊ —— ταύτῃ] Acutissimus Gisb. Koenius in literis ad me datis ad h. l. "Alii "forte, scribit, dudum viderunt legi debere τῇ —— ταύτῃ. Hoc ipsum Vallæ "codex habuit, qui vertit, *ubi* — ibi. ᾗ "—— ταύτῃ, Polyænus p. 333. §. 12. et "p. 232. §. 2." Reiskio ἔστη venit in mentem. Mihi jam olim etiam placuit nostratis illud: τῇ οὔτε πλάθεϊ ἔξεστι χρέεσθαι οἱ βάρβαροι, οὔτε ἴστασθαι, ταύτῃ. Angustias quærebant ne multitudine circumirentur: (Corn. Nep. II. 3.) et hoc Themistoclis fuisse videtur consilium. Apud Thucyd. p. 180, 41. (lib. III. c. 23.) pro ᾗ, τι scriberem ἔστι: sed Herodoteum est τῇ: pro ᾗ χώρᾳ. Schol. in Sophocl. Aj. v. 826. τὸ ᾗ ἐπίῤῥημα (ἀποδίδοται) πρὸς τὸ ταύτῃ. Valck.—Nec apud Thucyd. l. c. nec hic apud Nostrum ulla novatione opus est. S.

Cap. CLXXVIII. 4. ἀνέμοισι εὔχεσθαι] Vatis tale responsum, Ὦ Δέλφοι λίσσεσθ' ἀνέμους, καὶ λώϊον ἔσται, in Clement. Alex. Stromat. VI. pag. 753. (pag. 454. ed. Sylburg. Lugd. Bat. 1616.) adjungentis hanc in rem, βωμὸν καὶ θυσίαν ποιήσαντες τοῖς ἀνέμοις, ἀρωγοὺς αὐτοὺς ἔσχον. In ambiguo autem hæret, utrum μεγίστους an μεγάλους reliquerit Herodotus. Wess.—Eruditione sua multiplici sæpe sapienter usus ad Gentiles confutandos, Clemens Alex. verba nobis oraculi Delphici servavit Strom. VI. p. 753. Δελφοί, Ξέρξου ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα στρατεύσαντος, ἀνειπόντος τῆς Πυθίας, Ὦ Δελφοί, λίσσεσθ' ἀνέμους, καὶ λώϊον ἔσται, βωμὸν καὶ θυσίαν ποιήσαντες τοῖς ἀνέμοις, ἀρωγοὺς αὐτοὺς ἔσχον. Oraculum ejusdem sententiæ acceperunt Athenienses: vid. c. 189. Quos facere voluit, et revera reddidit, indignante Platone, ναυτικοὺς Themistocles, his effata talia facile Delphis comparavit: Δεινὸς γὰρ ἦρτυεν πλοῦτος ἔς τε τάβατα. Valck.

10. βωμόν τε ἀπέδεξαν ἐν Θυίης] Aram Delphi ventis statuisse dicuntur in loco, mihi aliunde incognito, ἐν Θυίης: forte, prope Thyiæ fanum? ἐν in talibus etiam loca nonnunquam designat circa templa: sunt autem usitatissima, ἐν Διονύσου· ἐν Ἀσκληπιοῦ· ἐν Θεσμοφόρου. ἐν Ἀρτέμιδος: hoc forte poni poterit, ubi legitur apud Pausan. II. (cap. 32 extr.) p. 189. Σαρώνια κατὰ ἔτος ἐν Ἀρτέμιδι ἑορτὴν ἄγουσι. Græce non dicitur κατὰ ἔτος ἐν, quotannis. Pausaniæ sicut aliis est κατ' ἔτος et κατ' ἔτος ἕκαστον: aut hoc latet in ἐν, aut scribi poterit κατὰ ἔτος ἐν Ἀρτέμιδος ἑορτὴν ἄγουσι, circa ædem Dianæ quotannis festos, Saronia dictos, celebrant Trœzenii. Valck.—Ἀπέδεξαν Scriptorem malle, (non ἀπεδέξαντο,) supra conmonstratum lib. V. 89. Ἐν Θυίης, videlicet τεμένει aut χώρῳ, extra omnem est culpam. Thyia, modo eadem tamen. Castalii filia, Apollinis pellex, materque Delphi, a Pausania lib. X. 6. non negligitur. Wess.—Τὸ τῆς Θυίης τέμενος continuo deinde memoratur, unde hic locus (ὁ χῶρος οὗτος) nomen invenerit. Inde probabile fit, loci nomen fuisse ἡ Θυίη, adeoque ἐν Θυίῃ veram esse scripturam. S.

Cap. CLXXX. 4. διαδέξιον ποιεύμενοι τὸν εἷλον] Ex formæ præstantia illius, quem primum Græcorum ceperant, lætum omen captantes. In hunc ferme sensum Herodotea recte mihi videtur Æm. Portus interpretatus in Διαδέξιος, vicina pertractans in Ἐπαύρωτο. Διαδέξιόν τι ποιεῖσθαι (non mirabor si cui venerit in mentem Δία δεξιὸν) idem videtur, quod sæpius dicitur οἰωνόν τι θέσθαι vel ποιεῖσθαι. Euripides Iphig. Aul. 607. Ὄρνιθα μὲν τόνδ' (imo τόδ') αἴσιον ποιούμεθα, Τὸ σόν γε χρηστὸν, καὶ λόγων εὐφημίαν. Valck.

6. τάχα δ' ἄν τι καὶ τοῦ οὐνόματος ἐπαύροιτο] Forsan autem et ex nomine (Λέοντος, Leonis) fructum quendam perceperit; ut nempe pejus cum illo sit actum, atque idcirco hoc triste fatum subierit. Verbum Ἐπαύρεσθαι, significans fructum percipere, de bonis et malis in utramque partem adhiberi docuit H. Steph. in Indice Thes. Ling. Græc. Idem in usu significans Ἀπολαύειν pertractavit Ti. Hemsterh. ad Lucian. (Tim. cap. 2.) p. 101. Egregium Democriti dictum dat Stobæus in Eclogis Canteri p. 205. Ἀφ' ὧν ἡμῖν τἀγαθὰ γίγνεται, ἀπὸ τῶν αὐτῶν τούτων καὶ τὰ κακὰ ἐπαυρισκοίμεθα. Qui sæpe Clementis Alex. libellum ingeniosissimum, Quis dives salvandus sit, interpolavit, vanissimus ille nostræ formulæ virorum clarorum censor Combefisius, p. 937, 5., posuit perperam, ὅπως ἂν —— ἐπαύρωντο τὰ τῆς ἐλπίδος: ejiciendum est τὰ, ab illo inculcatum. τῶν αἰωνίων ἀγαθῶν ἐπαύρασθαι, scripsit Clemens p. 957, 7. Valck.—Vallæ mala olim Latina, ex Porti indicio jam bona. Fructum nominis sui Leo cædem abstulit. Verissime Democritus: Ἀφ' ὧν ἡμῖν τἀγαθὰ γίγνεται, ἀπὸ τῶν αὐτῶν τούτων καὶ τὰ κακὰ ἐπαυρισκόμεθα, malorum fructum nanciscimur, in Stob. Eclog. Eth. lib. II. p. 205. et Euripides Helen. v. 476. Τίν' αἰτίαν σχὼν ἧς ἐπαυροίμην ἐγώ; cujus ego culpam luerem? Ita verbo usus et prava in re constat. Wess.

Cap. CLXXXI. 5. ἐς ὃ κατεκρεουργήθη] Si Ionum sermonis ὀψοεργὸς, Λυκόεργος, vice aliorum ὀψουργὸς, Λυκοῦργος, fuerint in Celeb. viri adnotatis ad lib. I. 65., quo jure κατεκρεουργήθη Pass. damnabitur? Verbum, Longini excusatione laudabile, Xanthus in Lydiacis suis haud aversatus Cambletem descripserat τὴν ἑαυτοῦ γυναῖκα κατακρεουργήσαντα καταφαγεῖν, apud Athen. lib. X. 3. p. 415. D. Philo Jud., Josephus, Procopius, et incertus scriptor in Suidæ Αἰθεροβατεῖν, in hujusmodi lancinata membrorum scissura κρεουργηθῆναι maluerunt. Wess. — Rabiem Pythes æmulatus Cynægiri; quem Pythen sive Pytheam κατακοπέντα dixit VIII. 92. Usum hic verbi laudans vicinorum tantum expressit sententiam, ut solet, Longinus περὶ Ὕψ. Sect. xxxii. ὁ Πύθης ἕως τοῦδε ἐπὶ τῆς νεὼς ἐμάχετο, ἕως ἅπας κατεκρεουργήθη. Cambletem Lydorum Regem πολυφάγον uxorem suam noctu κατακρεουργήσαντα καταφαγεῖν ex Lydiacis Xanthi scripsit Athen. X. p. 415. D. τοὺς ἄνδρας κρεουργηδὸν διασπάσαντες est in Herod. III. c. 13. Ἀρταμεῖν similiter adhibuisse suspicor Euripidem ob ista Hesychii: Ἀρταμεῖν, κατακόπτειν· Εὐριπίδης Πελιάσιν. Διηρτάμηκεν est Anaxandridæ apud Athen. X. p. 455. F. ὁ κρεουργὸς, sive lanius, olim dicebatur ἄρταμος: quod pro μάγειρος restituendum ex MS. Xenophonti Κυρ. Παιδ. II. p. 27, 29. Senarius apud Etymol. pag. 149, 55. Ἦ γὰρ βέβηκε χεῖρας ἀρτάμων φυγών; fragmentum videtur perditæ tragœdiæ. Valck.

10. ἐκπαγλεόμενοι] Adhæserunt librarii tanquam ad scopulum, ἐκπλαγεόμενοι pingentes hic, lib. VIII. 92. et IX. 47., pauci tamen: an Hesychii exemplo, Ἐκπλαγεόμενοι, ἐκπληττόμενοι? sed

habeant sibi. Non sperno, quod Æschylus, Euripides, Dionysius Halic. atque alii adprobarunt. Par discordia in Hippocratis ἐκπυγλώς, Erotiano teste p. 50. Ed. Eustachii, ἐκπλαγώς ex arbitratu fictum. Wess.—ἐκπάγλως, puto, et dein ἐκπλαγῶς scribere Vir doctiss. voluerat. Erotiani testimonium in Franzii editione Glossariorum (Lipsiæ 1780.) reperire mihi non contigit. S.

Cap. CLXXXII. 2. Φίρμος] Atheniensis ille suum nomen Φόρμος recuperabit; cui Græcis auribus barbarum dederant quibus suæ ætatis Firmi notiores erant. Valck.—Mendosum Φίρμος tenuerat Gronov. S.—Attico civi patrium (imo, proprium) nomen Φόρμος rediit, quale Φορμίων et Φόρμις Pausaniæ lib. V. 27. Namque Φίρμος, nec doctis latuit, Latinæ civitatis est. Wess.

8. πυνθάνονται παρὰ πυρσῶν] Aldinum Περσῶν optime H. Steph. in exilium egit; si qui insuper διὰ πυρσῶν maluerint, uti Arch., potuerunt; nec tuto tamen. Quod ad ipsam φρυκτωρίας attinet rationem, de ea post Bonav. Vulcanii ad Auctor. Περὶ Κόσμου p. 207. et Stanleii in Æschyli Agam. v. 1. diligentem curam nihil adjungo, nihil etiam de speculatoribus, ἡμεροδρόμοις, iterum iterumque memorandis c. 192. et 219., quippe dexterrime a Turnebo Advers. XXVII. 7. et Dukero ad Livii lib. XXXI. 24. illustratis. Wess.—Genuinum est παρὰ πυρσῶν, et Vallæ lectum: περὶ Περσῶν, et διὰ πυρσῶν, sunt a correctoribus. Eximie quidem usurpatur παρὰ ἐπὶ τῶν ἐμψύχων: Homerus tamen etiam scribit Πὰρ νηῶν ἀνιόντες, Ἰλ. ξ΄. v. 28. Vulgo verbis μαθεῖν, πυθέσθαι, ἀκούειν, similibusque succedit παρὰ, juncta tamen ἐμψύχοις. Ἐπὶ ἀψύχου posuit Antiphon. p. 112, 12., αὐτῷ ἐξουσία ἦν σαφῶς εἰδέναι παρὰ τῆς βασάνου. Sicut Soph. habet πομποῖσι, pro διὰ πομπῶν, Antig. v. 170. sic Herod. IX. cap. 3. πυρσοῖσι —— ἐδόκεε βασιλέϊ δηλώσειν. In bello Græci quoque πυρσοῖς utebantur sive φιλίοις seu πολεμίοις: sæpe meminerunt Tactici. Περὶ πυρσῶν qui egerint ubi indicantur a Leopardo Emend. V. c. xl., eadem emendatur opera Suidas, in quo tum legebatur περὶ Περσῶν, quæ hic apud Herodot. est Aldina lectio. Valck. — Παρὰ πυρσῶν, ab ignibus, ex ignibus cognoverunt, quasi dicas, *ab* illis edocti. S.

Cap. CLXXXIII. 8. τὸ δὲ ἕρμα σφι κατηγήσαντο, etc.] Scribi Cl. de Pauw voluit, ἐς τὸ δὲ ἕρμα: quod si schedæ juberent, ferri posset. (Si ἐς adjectum voluisset Herodotus, non ἐς τὸ δὲ scripturus fuerat, sed ἐς δὲ τὸ ἕρμα.) Sed κατηγήσασθαι his in Musis idem nonnunquam ac monstrare aut præeundo indicare, sicuti lib. II. 49. et 56. VI. 135. Est certe prior ista divinatio multo tolerabilior, quam quidem sequens: τὸ δὲ ἕρμα σφι κατηγήσαντο ἐὸν ἐν πόρῳ μάλιστα πάντων κύριον: sed saxea pila illis viam monstrabat, exsistens omnium in trajectu præcipua: ubi miror, pilam, de qua prius, huc advocari: saxum, quod intenditur, negligi: taceo, πάντων κύριον saxum inconmode dici, et mutationem nimiam minimeque videri necessariam. Wess.—Videtur (ut commode Larcherus observavit) saxum illud parum ac fere nihil super aquam eminuisse: quo magis necesse fuit, ut et indicaretur illud Persis ab homine locorum gnaro, et ut columna in illo erigeretur, qua de periculo monerentur navium gubernatores; quo spectat quod paullo ante dicebat Scriptor (lin. *5*.) ὡς σφι τὸ ἐμποδὼν ἐγεγόνεε καθαρόν. S.

11. μεταξὺ Κασθαναίης] Arch. Κασταναίης urbis nomen vulgatius edit, in ea tamen scriptura non perseverans cap. 188. Ephorus, Strabo, et Plinius ex Harduini correctione, paria Herodoto

faciunt. Videndus Steph. Byz. et Holstenius ibi. Wess.

Cap. CLXXXIV. 5. τὸν μὲν ἀρχαῖον ἑκάστων, etc.] Sermonis hanc stribiligi-nem viderunt docti viri. Si existeret ὁ μὲν ἀρχαῖος ἑκάστων, et reliqua ad eum modum nominandi casu, quæ Pavii opinio, lenius utique oratio volveretur. Namque ex præcedente εὑρίσκω pendere, quæ nunc sunt, equidem haud crediderim. Ἀρχαῖον autem ἑκάστων ὅμιλον multitudinem adpellat, quam Xerxes tota Asia excitatam secum trahebat. Wess. — Nulla hic sermonis stribiligo: recte atque ordine omnia procedunt. Accusativi illi, qui doctos turbarunt viros, utique a verbo εὑρίσκω pendent, quod e superiori formula, ὡς ἐγὼ συμβαλλόμενος εὑρίσκω, hic veluti repetitum intelligitur, eadem fere ratione de qua in Adnot. ad I. 58, 6. et passim alibi monui. Quo vero clarius pateat orationis gressus, commodius fortasse tolletur levis illa distinctio, quam inte ὅμιλον et ἐόντα interserui. Immo vero, quod pro ἐόντα ὅμιλον, quod olim vulgabatur, cum nostro cod. F. ὅμιλον ἐόντα edidi, videbatur quidem ea ratione paulo lenius faciliusque fluere oratio: sed nunc maxime recordor, amare Nostrum ejusmodi trajectionem verborum qualem hic alii præferunt codices; adeoque ἐόντα ὅμιλον restitutum velim auctori. S.

[8. ἐπιβατέων] De propugnatoribus sive militibus classiariis sigillatim poni hoc verbum ad c. 96, 1. recte a Wess. monitum est, atque eodem modo hic intelligendum id verbum. Qui vero mox (lin. 9.) nominantur ducenti ἐπιχώριοι ἐπιβάται, non debebunt, puto, propugnatores et armati milites intelligi, sed nautæ et remiges. In quaque triremium Atticarum ad Salaminem, teste Plutarcho, (in Themist. p. 119. a.) nonnisi octodecim propugnatores erant, in quibus, quatuor sagittarii, reliqui graviter armati. (Conf. Potter Archæol. Græc. lib. III. c. 18.) In Persicis navibus soli illi triginta, quos modo dicebat Noster, propugnatores fuisse videntur; licet reliquos etiam ducentos deinde c. 185, 13. et 186, 5. in universo τῶν μαχίμων ἀνδρῶν numero comprehendat Scriptor. S.]

12. προσθήσω δ' ἔτι τούτῳ] Sic recte scribitur in marg. Steph. ut infra hoc cap. προσθήσω δ' ἔτι τούτοισι — πλῆθος ποιήσας διημυρίους ἄνδρας. Nostro loco ποιήσας (intermedia paulo forsan aliter scripta dabunt Codd.) ἀν' ὀγδώκοντα ἄνδρας ἐνεῖναι, ponens in earum singulis fuisse viros octoginta. Ποιῆσαι, pro τιθέναι, ponere, fingere, (sumere,) similiter adhibetur Demostheni c. Leptin. p. 279, 36., εἰσὶ τῶν ξένων ἀτελεῖς, δέκα θήσω· — καὶ μὴν τῶν γε πολιτῶν οὐκ εἰσὶ πέντε ἢ ἕξ· οὐκοῦν ἀμφοτέρων ἑκκαίδεκα· ποιήσωμεν αὐτοὺς εἴκοσιν: ponamus illos esse viginti. Faciamus, quod est in scripto Codice, dederat, opinor, Cicero, ubi vulgatur facimus, de Nat. Deor. I. c. 30. Age et his vocabulis esse Deos faciamus, quibus a nobis nominantur; id est fingamus. Cicero ad Fam. I. Ep. 12. Eum te esse finge qui sum ego. Fac occurrit frequentius. Tuscul. III. 18. fac sane esse summum bonum non dolere. καὶ δὴ Græcis adhibentur in eumdem usum: Eurip. Med. 386., Καὶ δὴ τεθνᾶσι· τίς με δέξεται πόλις; sed sint sane mortui. Helenæ v. 465. Καὶ δὴ παρεῖκεν: Fac sane eum concessisse. In animosa Xenophontis Imperatoris oratione Ἀναβ. V. p. 214, 21. Ποιῶ δ' ὑμᾶς (scrib. ποιῶ δὴ ὑμᾶς) ἐξαπατηθέντας — ὑπ' ἐμοῦ ἥκειν εἰς Φᾶσιν· καὶ δὴ καὶ ἀποβαίνομεν εἰς τὴν χώραν. Herod. infra, c. 186., καὶ δή σφεας ποιέω ἴσους ἐκείνοις εἶναι. Valck.

24. πλῆθος συντιθέμενον] Nihil hoc verius esse, præmissa declarant. Certissimum præterea (lin. 26.) καὶ δεκάς ex computatione, quam καὶ δεκάδες δύο ma-

nifesto violant, præcedente: ad calculos qui sederit, haud dubitabit. Wess. — Colligitur sane universa ista summa 2,317,610 ex summis particularibus ante positis. Conficiunt enim

1207 × 200 (lin. 2 seqq. hujus cap.)	241,400
1207 × 30 (lin. 8 seqq.)	36,210
3000 × 80 (lin. 12 seqq.)	240,000
Unde prodit summa copiarum navalium (lin. 16 seqq.)	517,610
His accedunt pedites (lin. 20. coll. c. 60.)	1,700,000
Equites (lin. 21. coll. c. 87.)	80,000
Camelis et curribus vecti (ibid.)	20,000
Unde prodit copiarum ex Asia transductarum summa, quæ hic subducitur . .	2,371,610
Jam his porro accedunt navales copiæ ex Thracia et vicinis insulis, 102 × 200 (cap. 185, 1 seqq.)	24,000
Et terrestres copiæ ex eisdem regionibus (cap. 185, 6 seqq.)	300,000
Unde hominum armatorum (in quorum quidem numero etiam remiges comprehenduntur) prodit summa (cap. 185, 44.)	2,641,610

Qui numerus duplicatus dat hominum summam 5,283,220 cap. 186. memoratam. Conf. c. 103, 18 seq. ibique notata. S.

Cap. CLXXXV. 3. *δέκησιν δὲ δεῖ λέγειν*] Ingratissima vocum est *δὲ δὴ δεῖ* copulatio atque adhæsio, soli accepta Med. ferenda: nam Pass. *δὴ*, scribentis lapsu, ex *δεῖ*, (uti sæpius hæc permutantur) venit. Prudenter Lichas Sophocleus, *ταυτὸ δ᾽ οὐχὶ γίνεται δόκησιν εἰπεῖν, κἀξακριβῶσαι λόγον*, Trachin. v. 432. Wess.

6. *δισμύριαι*] Hactenus in numeris constans duravit consensio. Nunc *τρισμύριαι* Arch. turbant, et catalogum nimium adaugent. Si in singulis enim navibus duceni nautæ, sicuti supra finivit, centum viginti naves dabunt viginti quatuor millia, reliquorum Codicum conspiratione bene firma; adde, quamquam non adparet in his fuisse navibus, adde tamen singulis triginta propugnatores, haud illi æquabunt decem millia, quibus numeri instruuntur atque augentur. An ergo pro centum viginti navibus paullo ante numerandum censuit scriba Arch. *ἑβδομήκοντα καὶ ἑκατὸν*, centum et septuaginta? Nihil quidem isthic mutat, et eo tamen navium e numero triginta quatuor illa millia supputando procedunt. Indidem in consummatis, quas mox dabit, copiarum omnium rationibus incrementa denum millium, summatimque 5,303,220. Quo ille quidem modo secum ferme consentit, nec efficit, ne nihil in catalogo difficultatis insideat. Chœnicum certe post pauca enumeratio et medimnorum hac Arch. auctione non adjuvatur. Wess.

8. *Βρύγοι*] Iidem lib. VI. 45., ubi docte Valckenarius *Φρύγοι* Strabon. VII. p. 502. de sententia Casauboni *Βρύγοι* fuerunt. Appianus Bel. Civ. II. (cap. 39.) p. 743. eosdem *Φρύγας ἐκ Φρυγῶν ἐπανελθόντας* dicit. Vid. supra cap. 73. Wess.—Apud Appian. *Βρίγας* nobis dedere meliores libri. S.

Cap. CLXXXVII. 7. *προδοῦναι τὰ ῥέεθρα τῶν ποταμῶν ἰέναι*] Vallam, perperam ista vertentem, egregia G. Budæi de Asse p. 139. humanitas in viam revocavit. Quod Th. habet Magister *ποταμῶν ἔστιν ὧν*, Pass. stabilit, et manus Herodoteæ videbatur Cl. Oudendorpio, speciose magis quam vere: in Thucydid. III. 92. aliisque ea formula. Wess. — Varia lectio duplex est in marg. Ed.

Steph. ἔστι τῶν, et ἔστι ἂν. Ubi Thomas Magist. in Προδίδωσιν, citans Herodotea, habet ἔστιν ἂν, hoc quin ab Herodoti manu sit vix dubitat Oudendorpius: doctissimo viro placuit, quod sæpe legerat apud scriptores Atticos, restituendum Æliano de Nat. An. XVII. c. 19. pro (ὀρνίθων) ἔστιν ὡς. Hic illud ut legitimum crederemus, primum monstrandum erat, hunc etiam Herodoteum fuisse scribendi morem; deinde, hac illud in sede convenire. Sed, nisi valde fallor, neutrum poterit ostendi: ex aliis multa sunt ad manum; nihil hujus generis ex Herodoto; sed fieri facile potest, ut hac in parte fallar. Verum illud contendo, neque ἐνίων, neque ἔστιν ἂν, hic congruere. Græce dicitur, ἔνια τῶν ποταμῶν, non item οἱ ποταμοὶ ἔνιοι. Herodotum ego scripsisse puto, προδοῦναι τὰ ῥέεθρα τῶν ποταμῶν: effatum illud generale limitatum ab eruditulo lectore, adjecta voce ἐνίων vel ἔστιν ἂν. Recte Thomas Προδοῦναι hic interpretatur ἐνδοῦναι καταποθέντα τῷ στρατοπέδῳ. Significatur vel flumina defecisse; vel destituisse, si nempe repetas e vicinia τοσαύτας μυριάδας: hac potestate activa verbum usurparunt Aristophanes, Xenophon, Demosthenes, aliique. VALCK.— Vide Var. Lect. (ed. S.) nec fere dubitabis puto de veritate scripturæ ἔστι τῶν: cujus formulæ in locum, Ionibus propriæ, alii ἔστιν ἂν, alii magis etiam communem ἐνίων substituerunt. S.

9—13. εἰ χοίνικα πυρῶν ἕκαστος, etc.] Detegendus calculi error est, a Budæo et Jo. Laurenbergio Otii Sorani, p. 5. perspectus. Si chœnices quadraginta octo medimnum, quod Pollux, Harpocration, atque hoc de grege alii asseverant, absolverint, patet medimnum tritici in milites XLVIII. erogari quot diebus solitum: ex quo, initis ex medimnorum hic signatorum numero rationibus, colligere licet, militum, in exercitu Xerxis merentium, 5,296,320. fuisse capita; atqui recensentur duntaxat 5,283,220; superant ergo chœnices numerum hominum tredecim millibus et centum. Fac fuisse, quorsum schedæ Arch. nos trahunt, omnem militantium ad 5,303,220 turbam, deerit diurnum sex millibus et nongentis militibus dimensum: nam, quæ minime fallax Cl. Askew adnotatio, tot chœnices ad eam summam desiderantur. Liquet calculi error; ubi commissus, non item. WESS. — Videtur ipse Herodotus in subducendis calculis leviter errasse. Quod si pro singulis hominibus in singulos dies *chœnix* requirebatur, qui est quadragesima octava pars *medimni*; requirebantur pro 5,283,220 hominibus quotidie medimni 110,067 cum 4 chœnicibus; ut subjectum schema ostendit:

5,283,220 | 48
4 340 | 110,067
(4

Jam quum loco numeri 67 numerum 340 ponat Scriptor, manifestum fit, puto, oblitum illum esse postremum numerum 340, uti par erat, per 48 dividere. S.

CAP. CLXXXVIII. 6. πρόκροσσαι ὁρμέοντο ἐς πόντον] Loci sententiam Portus bene vestigavit. Πρόκροσσαι naves, quarum proræ ponto obversæ erant, cum reliquæ stationem ad littus haberent. Homeri versus Iliad. Ξ'. 34 seq. habent simile quidpiam, nec prorsus tamen, naves certo ordine subductas describentes. Multa ibi Eustathius. Eleganter Agathocles Babylonius, καὶ οἱ Κυζικηνοὶ ἐξορμήσαντες ἐπ' αὐτὸν (Pytharchum tyrannum) ἐβοηδρόμουν, πρόκροσσοι φερόμενοι ἐπὶ τὸν κίνδυνον: summo inpetu, sive, obversis, qualis arietum pugna, frontibus, in Athen. lib. I. p. 30. A. WESS.—De isto vocabulo, cujus propria vis minime in liquido est, jam supra ad IV. 152, 17. disputavi. Illud quidem perspi-

cuum videtur, non satis esse quod naves προκρόσσας *Wess.* cum Porto intelligit quarum proræ ponto obversæ erant: nam et, quæ proxime terram stabant, perinde ponto obversam proram habebant. (conf. ad VI. 115, 2. notata.) Nec Suidæ interpretatio (Προκρόσσαι· ἄλλαι ἐπ' ἄλλῃ) satis facere videtur. Quod si enim nihil aliud significaret id vocabulum, satis fuerat quod paulo ante planissimis verbis scripsit Herodotus, ἄλλαι ἐπ' ἐκείνῃσι. Quare mihi probabilissima illa ratio visa est, qua προκρόσσας νῆας apud Homerum veteres Critici κλιμακηδὸν locatas interpretantur; quod Gallice par échelons diceres, Latine equidem in quincuncem locatas reddidi, sed id ita intelligens, ut de octo seriebus sive ordinibus, quos memorat Scriptor, quilibet ordo anterior una navi minor sive brevior esset quam consequens ordo, utque adeo veluti trianguli æquilateri (nunc quidem truncati) formam referret universa classis. Videndumque ne simili quadam ratione, qui apud Athen. lib. I. p. 30. dicuntur πρόκροσσοι impetum fecisse in hostem, intelligendi sint facto *cuneo* irrupisse. His ita perscriptis, nunc demum animadverto, eamdem in sententiam vocab. πρόκροσσαι a Reiskio esse expositum. "Πρόκροσσαι, ait, dicuntur res omnes "seriatim et per gradus porrectæ et pro-"cedentes, ita ut, quo magis proceda-"tur in altum eo res magis introrsum "recedat, et quasi minuatur, ut sunt "gradus scalarum ad plani inclinati "modum positarum." S.

8. τῆς θαλάσσης ζεούσης] Longini παράδειγμα elegantissimæ dictionis tantum modo in repetitis toties sibilantibus est literis, quas alii ad æstuantis stridorem maris aptissimas putarent: namque, uti Latinis fervere mare, fervor maris, ita κύματα Gregor. Naz. Stel. I. p. 55. B. ἐπὶ πολὺ μετεωρισθέντα καὶ ἀναζέοντα: et Liban. T. II. p. 516. c. ἐν ζέοντι τῷ κλύδωνι, parili translationis figura. Ventus ex septemtrione et Hellesponto flans, propterea que *Hellespontias* dictus (lin. 10.) Atticæ regioni marisque Ægæi insulis gravis et damnosus accidebat, Aristotele Problem. XXVI. 57. p. 198. ed. Sylb. docente. Jucunda sunt Aristidis in tempestatis ἐκφράσει ad Arginusas, ἄρτι μὲν —— ἔζεσεν ἡ θάλασσα, καὶ κατέβαινεν Ἑλλησποντίας λαμπρός, apud Hermogenem Form. Orat. I. 5. p. 280. Wess.

[14. ἴσας δὲ τῶν νεῶν μεταρσίας ἔλαβε] In hoc interpretando loco dormitans equidem, et vocab. μεταρσίας pro ἐπικαρσίας accipiens, obliquas in Latinis nostris posui, pro eo quod recte Gronov. dederat, quas naves ventus *in alto* nactus est: pariterque jam olim H. Stephanus, quum Valla minus recte anteriores interpretatus esset, monuerat oportuisse altum tenentes. S.]

15. πρὸς Ἰπνοὺς καλεομένους] Adumbravit hinc sua Strabo lib. IX. p. 675. D. (p. 443. ed. Cas.) sed præter alia, ὁ δ' ἐς Ἰπνοῦντα τόπον τραχὺν τὸν περὶ Πήλιον παρενεχθείς: ubi eam varietatem librariis inputandam monuit Vir magnus. Favet Geographo aliquantulum πρὸς Ἴπνους Vindob., neque omnino tamen. Wess.—Ἰπνοῦντα habet nupera Strabonis editio Lipsiensis, præeuntibus nonnullis codicibus. S.

16. περὶ αὐτὴν τὴν Σηπιάδα] Ex Codd. decernendum, αὐτὴν scripserit, an ἀκτὴν, an ἄκρην τὴν Σηπιάδα: in quibus permutandis sæpius errarunt librorum scriptores. Σηπιάδος ἀκτῆς meminit Noster c. 183. et 191. Aliis ἄκρα ἐν Μαγνησίᾳ dicitur Σηπιάς: vid. Clar. Wess. ad Diod. T. I. p. 413. (lib. XI. c. 12.) et Cellar. Geogr. Ant. T. I. p. 870. Hic narrata spectans Clemens Alex. Strom. VI. p. 753, 36. (οἱ ἄνεμοι) πνεύσαντες, inquit, ἐφορμοῦσι περὶ τὴν Σηπιάδα ἄκραν

συνέτριψαν πᾶσαν τὴν παρασκευὴν τοῦ Περσικοῦ στόλου. Eadem obversabantur Straboni IX. p. 675. c. D. ubi Xerxis στόλος partim dicitur ventis εἰς Ἰπνοῦντα τόπον τραχὺν τῶν περὶ Πήλιον παρενεχθείς: sic vocasse locum videtur Strabo: Herodotus, quod Casaub. monuit, naves partim scribit delatas πρὸς Ἰπνοὺς καλεομένους τοὺς ἐν Πηλίῳ. Pelii montis Ἰπνοὶ apte dici potuerunt, instar similium, Ἰπνόεις vel Ἰπνοῦς. VALCK.

18. ἦν τε τοῦ, etc.] Dederat Scriptor accuratissimus: ἦν τε τὸ τοῦ χειμῶνος χρῆμα ἀφόρητον: duæ hic quoque literæ sunt a vicinis absorptæ, quas postulat sermonis genius. Contra χρῆμα πολλὸν νεῶν et similia recte scripta leguntur in hujus Ed. p. 319. n. 22. (VII. 43, 16.) Sed p. 252, 87. (III. 109, 12.) πολλόν τι χρῆμα τῶν σίνεων: ut Xenoph. p. 23, 25. σφενδονητῶν πάμπολύ τι χρῆμα. ἄπειρόν τι χρῆμα νοημάτων, Dionys. Halic. II. p. 249, 1. Hinc etiam diversum hoc in loco τὸ τοῦ χειμῶνος χρῆμα, comparandum cum Aristophaneis: τὸ χρῆμα τῶν νυκτῶν· τὸ χρῆμα τῶν κόρεων· τὸ χρ. τοῦ πλακοῦντος. Ἀσκηπτικὸν τὸ χρῆμα τοῦ νοσήματος. VALCK.

CAP. CLXXXIX. 3. τὸν γαμβρὸν ἐπίκουρον καλέσασθαι] Oraculo jussi, Boream intellexerunt Athenienses, qui κῆδος συνῆψε τοῖς Ἀθηναίοις, ἁρπάσας Ὠρείθυιαν Ἐρεχθέως, Schol. in Soph. Antig. 978. atque adeo generum Erechthei, Erechthidarumque affinem: Suidas videatur in Γαμβρός, qui in voc. Ἀφέται oraculo Deum jussisse scribit, ἀνέμῳ συγγενεῖ θύειν· εἶναι δὲ συγγενὴς λέγεται (ὁ Βορέας) διὰ τὴν Ὠρείθυιαν. Ubi dicitur Themistocles Aristidi T. III. p. 349. στησάμενος τὴν ναυμαχίαν καταιόντος τοῦ πνεύματος: Schol. MS. οὕτω φησὶν ἔστησαν τὰς ναῦς, ὥστ' ἔχειν Βορέαν ὄπισθεν, ἵνα προσβαλὼν τοῖς Πέρσαις ὀξέως ἐπέλθοι· τοῦτο δὲ φησὶν ἀπὸ τοῦ μύθου, ὅτι ὁ Βορέας ἐραστὴς ἦν (ὢν) Ὠρειθείας —— συνέπραξε τοῖς Ἀθηναίοις· τούτου δὲ ὁ Ἡρόδοτος οὐ μέμνηται. Ob opem sibi latam Boreæ sacellum ad Ilissum sacrarunt Athenienses juxta Herodotum: (lin. 14 seq.) neque tamen illud valde frequentatum æstimes e Phædro Platonis, p. 129. ubi ignoranti locum Phædro, e quo puellam rapuerit Boreas, digito demonstrans Socrates, καί πού τίς, ait, ἐστὶ βωμὸς αὐτόθι Βορέου. vid. Meurs. Att. II. c. 5. Secundum Pausan. II. p. 138. in monte Sicyoniæ, βωμός ἐστιν ἀνέμων: et in foro Coroneæ, lib. IX. p. 778. Megalopolitæ apud eumdem VIII. p. 675. θεῶν οὐδενὸς Βορέαν ὕστερον ἄγουσιν ἐς τιμήν. VALCK.

5. κατὰ δὴ τὸ κῆδος τοῦτο] Pausanias hinc, Boream Atheniensibus διὰ τὸ κῆδος ἀμύναντα τῶν τριήρεων τῶν βαρβαρικῶν ἀπολέσαι τὰς πολλάς, prodidit, lib. I. 19. p. 45. Proximum ὡς φάτις ὥρμηται (lin. 6.) relinquo. Quod si multitudinis numero φάτις haberetur, alienum ὡρμέατο haud foret, nunc secus. Vid. lib. V. 104. WESS.

12. οὐκ ἔχω εἶπαι] Caute satis. Βορεασμῶν Atticorum, de quibus Cl. Alberti ad Hesychium in Voc., et doctissimi viri in Ælian. Var. XII. 61., alii diversiorem perhibebant originem. Præterea Delphis ex responso Apollinis Persicæ classis damnum arcessebant in Clement. Alex. Strom. VI. p. 675. Ut autem post deinceps (lin. 14. pro ἀπελθόντες) ἀπελθόντος, nempe Ξέρξεω, pingatur, (aut ἀπελθόντων, scil. βαρβάρων: quorum alterutrum Reiskius maluerat,) urgentem non video necessitatem. WESS.

CAP. CXC. 2. τετρακοσίων οὐκ ἐλάσσονας] De numero fractarum navium gemina Diodorus XI. 12. WESS.

7. χρύσεα ἄφατα χρήματα] Ex his ἄφατα abesse dicitur Codice Med.; omissam mallem vocem χρύσεα, paulo ante positam. Hic certe scribi potuit: ἀλλά τι ἄφατα καὶ χρήματα περιβάλλετο tum aliarum rerum affatim tum num-

morum sibi comparavit. καὶ χρήματα præbet Plutarchus T. II. p. 864. c. Valck. — Unde καὶ ante χρήματα in Plutarchi codices (qui perpauci hodie supersunt) invectum sit nescio: illud video, Herodoteos omnes conjunctivam illam particulam ignorare. Χρήματα non modo pecunias dici, sed quaslibet res pretiosas, jam sæpius in his Musis observavimus. Video etiam, apud eumdem Plutarchum (paulo post) τὰ χρυσᾶ χρήματα legi, nulla interjecta conjunctiva particula. S.

9. ἦν γάρ τις καὶ τούτῳ (τοῦτον placet ex marg. Steph.) ἄχαρις συμφορὴ λυπεῦσα παιδοκτόνος. Hæc si sic Latine legantur, ut convertenda censeo, nam angebatur ob liberos dira quadam calamitate necatos; non ipse Aminocles haberi poterit παιδοκτόνος: qualem dum habuisse videtur, sumpsit hinc occasionem Plutarchus criminandi Herodotum, tanquam studiose quærentem locum, ἐν ᾧ θήσεται τὴν Ἀμεινοκλέους παιδοφονίαν: hanc indignatus immixtam narrationi p. 871. B. Lapsus in minutis Palmerius se objecit Plutarcho; cui defensor venit Reiskius Anim. ad Gr. Auctor. T. II. p. 523. Valck.

11. τοῦτον ἄχαρις συμφορὴ λυπεῦσα παιδοφόνος] Arbitror τοῦτον præstare. ἐλύπει τοὺς Ἕλληνας et μᾶλλόν σφεας ἐλύπει, lib. IX. 49. Plutarchi Codices (apud quem quidem τούτῳ legitur in plerisque editionibus,) eodem tendunt. (Qui τούτῳ huc invexerunt, ad verbum ἦν retulerant hunc dativum: rectius vero juncta intelliguntur ἦν λυπεῦσα.) Quam autem vellem, ab his ille vellicandis manum abstinuisset: malignitatis profecto dum Herodotum proterve arcessit, ejusdem criminis culpam sustinet. Postulat-ne παιδοκτόνος ejus συμφορὴ, ut Aminocles παιδοφονίας, sive, cædis liberorum, in reatu sit? Equidem, etsi dictio ex ambiguo aliquid offert, non opiner. Ἄχαρις συμφορὴ παιδοφόνος, ingratam calamitatem, liberos occidentem, unice exprimit; quæ quidem Aminoclem, alioqui opum copia fortunatum, sed casu liberis orbum, contristabat. Confer vindicias Herodoto a Nob. Palmerio paratas, Exerc. in Gr. Auctor. p. 37. Wess. — Plutarchum *Reiskius* (loco a Valck. citato) contra Palmerium hactenus defendit, non ut malignitatis patrocinium suscipiat, qua Herodoti hac in re commemoranda consilium interpretatur Chæronensis Polyhistor; sed ut contendat, recte illum interpretatum esse sententiam verbis istis Herodoti ἄχαρις συμφορὴ παιδοφονία, sive (ut apud Plut. legitur) παιδοκτονία. "Ego quidem, "ait, nullus dubito ex Herodoti verbis "hoc efficere, liberorum Aminoclis "aliquem patris manibus, quacunque "demum caussa vel ratione, periisse." In quo quidem verissime judicasse mihi videtur Lipsiensis ille olim præceptor meus, Vir optimus doctissimusque. Quisquis citra præjudicatam opinionem Nostri verba I. 41, 3. coll. cum I. 35, 2. et lin. 9 seq. item III. 50, 2. coll. cum c. 52, 15. consideraverit, de veritate hujus interpretationis nullus, puto, dubitabit. S.

Cap. CXCI. [5. ἔντομά τε ποιεῦντες] De ista formula vide ad II. 119, 8. notata. S.]

6. καταείδοντες γόησι τῷ ἀνέμῳ οἱ Μάγοι] Nulla in schedis variatio. Qui morbosa hæc putant, aut γοητεύησι, præstigiis, aut χοῇσι, libationibus, quamquam hæsitantes, uti Cl. Reiskius, illa reficiunt. Contra ea, nihil admodum novans, Cl. de Pauw, καταείδοντες γόησι —— οἱ μάγοι, incantantes ventum cum præstigiatoribus, vertit, hoc uno anxius, quod magi ab incantatoribus distinguantur: fieri tamen potuisse, ut illi, inter Persas honoratiores, sub se γόητας, vilioris conditionis sacrificos, habuerint. Quod equidem, etsi auctoritate carens, non infitias ibo; opinatus, ne nihil dix-

isse videar, κατακείδοντες γόησι idem esse ac γόησι, h. e. sacro quodam ululatu unde ipsi γόητες nomen habent: huic sane in magicis incantationibus sacrisque suus olim usus; sicuti ἐντόμους lib. II. 119. Non nescio, γόην alibi haud inveniri; quam tamen ex γοάω formari potuisse, quis neget? Restaret κατακείδειν tertio nexum casui, nisi Portus id cum καταγελᾷν similis apud Herodotum structuræ conposuisset. Atque hoc si inprobetur, τοῦτο μὲν ἐν τῷ ἀναφεῖ κεῖσθαι. Wess. — Dativus τῷ ἀνέμῳ est ex Herodoteo more scribendi, neque debet adeo sollicitari. (Vide ad VII. 9, 5. notata.) Ingeniose Reiskius tentabat χοῇσι: sic dicerentur factis libaminibus incantantes ventum. Euripidis Iphigenia in Tauris v. 1337. 'Ανωλόλυξε, καὶ κατῇδε βάρβαρα Μέλη, μαγεύουσ': ululatu barbarico magicos cantus (Seneca Med. 684.) occinebat: ita corrigo vulgatum ματεύουσ', illinc alienum. Κατᾴδειν, occinere, juxta Budæum, Herodotus posuit pro incantare. Filium mactatam putabat ad ventum sedandum Æschyli Clytæmnestra in Agam. v. 1427. ἐπῳδὸν Θρῃκίων ἀημάτων, ut optime restituit Gul. Canterus. Apud Sicyonios sacerdos sacra faciebat, ἡμερούμενος τῶν πνευμάτων τὸ ἄγριον· καὶ δὴ καὶ Μηδείας, ὡς λέγουσιν, ἐπῳδὰς ἐπᾴδει, Pausan. II. (c. 12.) p. 138. Valck. — Wesselingii conjecturam γόοισι probat Schneider in Lexic. crit. De scriptura autem vocabuli tenendum, in edit. quidem Ald. et aliis γόησι cum iota subscripto pingi, incertum vero esse, utrum MSS. item libri iota hic subscriptum aut ad latus positum agnoscant, an suo arbitratu primus Editor illud adjecerit. Nostra quidem membrana F. quæ plerumque alioquin, ubi opus est, iota ad latus scriptum habet, hic illud ignorat. Itaque verum fortasse fuerit γόησι, quod et Pavius probavit, et nos cum Schæf. edidimus: nec vero hoc ego cum præstigiatoribus, sed per præstigiatores Latine reddendum censeam. Fuerint autem forsan γόητες classis quædam Magorum. S.

8. ἐκόπασε] Nullum Longini ἐκοπίασε in schedis patrocinium adipiscitur: Scholiastes præterea San-German. ἄνεμος ἐκόπασε hinc excerpsit. Abydenus, τρίτῃ δὲ ἡμέρῃ ἐπεί τι ἂν ἐκόπασε tempestas eluvionis caussa, in Euseb. Pr. Evang. lib. V. 12. Et Ælian. apud Suidam voc. 'Εσπέρειν: οἱ δὲ ἄνεμοι παραχρῆμα ἐκόπασαν καὶ τὸ κῦμα ἐστορέσθη: quo de genere alia J. Jac. Wetsten. ad Matt. c. xiv. 32. Wess.

Ibid. ἢ αὐτὸς ἐθέλων ἐκόπασε] Aut sponte sua velut lassus conquievit ventus. Tanquam ἄσημον τὸ Κοπιάσαι (ἐκοπίασε legisse videtur) καὶ ἰδιωτικὸν hic notavit Longinus π. 'Υψ. xliii. 2. Legitur in Ev. Matth. xiv. v. 32. ἐκόπασεν ὁ ἄνεμος, et alibi, apud Clar. Albertum ad Hesych. in voc. et Wetstenium. Reprehendendus idcirco Longinus illis videri poterit, qui in libris nostris sacris, ad populi captum sapientissime scriptis, voces tamen notatas nolunt ut ἰδιωτικὰς, quique, bonum Thomam Mag. supra modum nuper criminati, incogitanter Atticam verborum etiam venantur elegantiam, ubi sola rerum erat quærenda puræque disciplinæ magnificentia. Valck.

Cap. CXCII. 8. ἐπαυλόχισαν, Ποσειδέωνος σωτῆρος, etc.] Vallæ Latina, Stationem habuere ad templum Neptuni cognomine Servatoris, servari non debuerant: quid enim hic de Neptuni ad Artemisium æde? Solum Σωτῆρος Neptuni cognomen describitur. Itaque mutavi, ne prona sit erroris, quæ et illustr. virum Dissert. VII. Us. et Præst. Num. p. 416. abstulit, occasio. Wess.

Cap. CXCIII. 1. ὡς ἐπαύσατό τε ὁ

ἄνεμος, καὶ τὸ κῦμα ἔστρωτο] Eustath. in Od. γ'. p. 119, 38., Ἡρόδοτος ἰδίαν φράζων φησὶν, ἐπαύσατο (sic Ἐκόπασεν reddidit Hesych.) ἄνεμος, καὶ τ. κ. ἔστρ. His usus est inimitabilis A. Schultens ad Jobi xxx. 27. vid. St. Bergler in Alciphr. p. 2. Docte A. Gellius Noct. Att. II. 30. Fluctus.—— simul ac ventus posuit, *sternuntur* et conflaccescunt, et mox fluctus esse desinunt. κύματα οὐκ ἔτι εἰσὶ κύματα, æquore nempe pacato. *Stratum* æquor attigit J. F. Gronov. Obs. III. c. 22. Tueri voluit vir clar. P. Burm. in Ovidii Her. XV. v. 213. vulgata: Solve ratem; Venus, orta mari, mare præstat amanti: me judice recte diceretur, mare præstet æquor; ut Metam. XI. 749. ventos arcet Æolus egressu, præstatque nepotibus æquor; id est ἀκύμονα Πόντου τίθησι νῶτα, Eurip. Iph. in Taur. 1445. Sed in altero loco legendum, partim cum Slichtenhorstio: Venus, orta mari, mare sternet amanti: sic Epist. XIX. v. 16. auso Venus ipsa favebit; *sternet* et æquoreas æquore nata vias. Valck.

8. ἐπὶ τὸ κῶας ἔπλεον ἐς Αἶαν] Dum ad aureum vellus petendum Æeam navigabant: id enim semper notat in talibus ἐπί: ἐπὶ τὸ κῶας, ἐπὶ τὸ νάκος πλεῦσαι. Poëtis μετά: Theocrit. XIII. 16. Ἀλλ', ὅτε τὸ χρύσειον ἔπλει μετὰ κῶας Ἰάσων Αἰσονίδας, οἱ δ' αὐτῷ ἀριστῆες συνέποντο. Lecti juvenes, Argivæ robora pubis, Auratam optantes Colchis avertere pellem, Catullo Carm. LXIII. 5. Theocrito præivit aliisque Homerus Od. α'. 184. Πλέων — Ἐς Τεμέσην μετὰ χαλκόν: id est, ἐκεῖθεν ἀπάξων χαλκόν. In Theocriti Παιδικοῖς: βαίνεν —— πέδα (id est μετὰ) Κέρβερον. Apud Xenoph. Ἀναβ. VI. p. 220, 31., ἔνθα λέγεται Ἡρακλῆς ἐπὶ τὸν Κέρβερον κύνα καταβῆναι. Aristoph. Βατρ. v. 111. ἡνίκ' ἦλθες ἐπὶ τὸν Κέρβερον. Meminit peninsulæ Diodorus XIV. p. 666, 3., ὅπου φασὶν Ἡρακλέα τὸν ἐξ ᾅδου Κέρβερον ἀναγαγεῖν. Corrigatur Herodoto nostro tributus libellus de Vita Hom. p. 561, 36. (c. 17, 10.) ἐς δὲ τὴν Ἐρυθραίην τινὲς ἐπὶ ξύλον παρεσκευάζοντο πλεῖν: male vulgatum, nuper etiam Londini, ἐπὶ ξύλον. In his ἐπὶ cum ἐς ponuntur ut nostro loco, et semper apud accuratiores, solos ferme dignos, quorum phrasis cum Herodotea componatur: Thucyd. IV. c. 13. ἐπὶ ξύλα ἐς μηχανὰς (ut ἐς τειχισμὸν, p. 406, 94.) παρέπεμψαν τῶν νεῶν τινας ἐς Ἀσίνην. Xenoph. Ἑλλ. V. p. 357, 2. πέμπουσιν — ἄνδρας ἐς Παγασὰς ἐπὶ σῖτον: p. 260, 19. πέμψας πρέσβεις ἐς Λακεδαίμονα ἐπὶ χρήματα: paulo post legitur, ἔπεμψα χρήματα ἄξοντας. Aristoph. Ἐκκ. 814. Ἔπειτ' ἐχώρουν εἰς ἀγορὰν ἐπ' ἄλφιτα. Valck. — Nottissimus et pervulgatus iste præpositionis ἐπὶ usus; quam quidem eodem modo, eadem etiam linea ad quam ista tam late disputantur, positam habemus, ἐπ' ὕδωρ πεμφθέντα, aquatum missum. S.

9. ἐπὶ τούτου δὲ τῷ χώρῳ οὔνομα γέγονε Ἀφέται] Sexcenties talem Scriptoris dictionem vidimus, monuitque vir Celeb. lib. IV. 45. Quo magis miror Medic. silentium, ni tamen excerpentis oculi aberrarunt, ἐπὶ, huic debitum loco, sequentibus, ubi omnes alii ἐν τούτῳ, tribuentes. Fieri id potuit. Ego Codicibus non reluctor, *Aphetasque* prætereo, notissimas Apollonii Rh. lib. I. 591. Strabonis, aliorumque explicationibus. Wess. — De ἐπὶ τούτου vide Var. Lect. (ed. S.) S.

Cap. CXCIV. 4. ἔπεσον ἐς τοὺς πολεμίους] Elegi simplex verbum. Ἐπιπίπτειν vim plerumque, quæ hic nulla, ingruentium innuit, c. 189. et 210. (Sed peraptum huic loco ἐσέπεσον.) Visum quoque (lin. 6.) verius Θαμασίου nomen, aliquid barbarici olens, cum ex interiore Græcia Θαυμασίου titulus descendat. Wess.

8. βασιληΐων δικαστέων] Vide supra, lib. III. 14, 29. Ὅτι, (ante ὁ Σανδώ-

και,) Codicum de sententia inprobum, Gronovio consentiens ejeci: neque displicuit (lin. 9.) λογιζόμενος. Restitutum autem fuit εὗρέ οἱ, ad nexum sermonis opportunum, atque ob εὑρὼν δὲ pro Scriptoris adsuetudine necessarium, tum quoque ex Persicæ hujus clementiæ declaratione lib. I. cap. 137. Wess.

9. λογιζόμενος ὁ Δαρεῖος πλέω ἀγαθὰ] Revocarem antiquam lectionem. Reputans, ἀναλογιζόμενος ὁ Δαρεῖος, (at in simplex λογιζ. consentiunt probatissimi quique libri,) εὗρέ οἱ πλέω ἀγαθὰ τῶν ἁμαρτημάτων πεποιημένα ἐς οἶκον τὸν βασιλήϊον. Antiquæ videlicet Persarum legi Darius libenter obsecundavit; de qua, laudata I. 137. quædam notata sunt in lib. VI. c. 30. sed præter Brissonium citari debebat Des. Heraldus Advers. I. cap. 9. Horum non recordatus Jac. Gronov. in Addendis ad Notas suas in p. 57, 12. Hæc, ait, lex quidem fuit, sed quando observata? Mox (lin. 12.) intellexisse dicitur Darius, ὡς ταχύτερα ἢ σοφώτερα εἰργασμένος εἴη: sic enim omnino legendum, rejecta lectione Flor. (Vide Var. Lect. ed. S.) Paulo post (lin. 14.) commode mihi Vir doctus emendasse videtur, ἔμελλε οὐ τὸ δεύτερον διαφυγὼν περιέσεσθαι: et, ὡς γάρ σφεας εἶδον προσπλέοντας οἱ Ἕλληνες. Valck.—Ad διαφυγὼν ἔσεσθαι caute *Reiskius* adnotaverat: "Forte περιέσεσθαι." Speciosa utique conjectura, quam miror ne ullius quidem MS. codicis auctoritate firmatam reperiri. Præterita quidem verborum tempora frequenter per periphrasin effert Noster: quo de more ad I. 37, 7. post Wesselingium nonnihil disputavimus. Futuri temporis periphrasin, qualem hic habemus, (lin. 15.) διαφυγὼν ἔσεσθαι pro διαφεύξεσθαι non memini alibi mihi observatam. S.

15. προσπλέοντας] Nescio cur προσπταίοντας, semper in offensione et clade, etiam c. 210., obvium, obtruserint? Quod boni commatis schedæ liberaliter donant, Pavius, Reiskius, aliique jure laudarunt. Wess.

Cap. CXCVI. [4. ἐσβεβληκὼς ὁ τριταῖος] Δευτεραῖος, τριταῖος, plerumque altero, tertio die a profectione, significat: cui significatui hic non esse locus videtur. Potest vero τριταῖος perinde et tertio die ante, et tertio die post, significare: et mihi quidem adjectum verbum in plusquamperfecto tempore (ἐσβεβληκὼς ἦν) priorem notionem hic indicare visum erat. S.]

9. Ὀνόχωνος] Tzetzæ in Lycophr. v. 1424. Ὀνόχων, commentanti de Ilisso et Mæandro, a Xerxis exercitu potando exsiccatis, et Herodoti quidem fide, qui alios in amnes c. 42. et 109. dicta fuerunt. Οὐκ ἀπέχρησε τῇ στρατιῇ (lin. 9.) non turbo, quantumvis ἀντέχρησε tali in re cap. 127. et 187. Geminum ferme cap. 43., οὐδ' ἀπέχρησε τῇ στρατιῇ —— πινόμενος. Quod enim hic accessit τὸ ῥέεθρον, ex tacito κατὰ pendere, doctrina Porti est. Adi Abreschium Dil. Thucydid. p. 127. Wess. —Conf. ad VII. 43, 3. notata. S.

Cap. CXCVII. 3. Ἀφλυστίου Διὸς] Suum Jupiter recuperabit Λαφυστίου nomen, indicatum in Diss. Herod. Wess. p. 123. Valck.

Ibid. Λαφυστίου Διὸς] Habet suum sibi cognomentum Jupiter, ab Holstenio dudum laudatum. Λαφύστιον Jovem in Phrixi Hellesque fabula Critici Apoll. Rh. II. 655. et Pausanias Attic. cap. 24. (ubi Kühnius bene) norunt; Bacchum Λαφύστιον Etymologus. Mox (lin. 5.) μετέπειτα δὲ, in his libris rarius, neque nullius tamen usus, accipi pro bono poterit. Wess.—Vide Var. Lect. (ed. S.) et conf. VII. 8, 8. S.

7. ὃς ἂν ᾖ τοῦ γένεος τ. πρεσβύτ. etc.] Primum, quod sequitur τούτου, in τοῦτον leniter flectendum censeo: τοῦτον ἐπιτάξαντες ἔργεσθαι. Verbo ἐπιτάξαι, sic-

ut verbo καλέουσι, quartus etiam casus adjungitur infinitivo sequente. (τούτῳ meliores libri dedere.) Deinde, ut locus detur istis, Λήϊτον δὲ καλέουσι τὸ πρυτανήϊον οἱ Ἀχαιοὶ, Herodotei non immemor moris, puto tamen præcedere debere mentionem ληΐτου: hanc ego vocem in ista sede libenter collocarem, quam nunc occupat vox πρυτανηΐου, Herodotum hac ratione scripsisse jam olim suspicatus: ὃς ἂν ᾖ τοῦ γένεος τούτου πρεσβύτατος, τούτῳ ἐπιτάξαντες ἔργεσθαι τοῦ ληΐτου αὐτοὶ φυλακὰς ἔχουσι· Λήϊτον δὲ καλέουσι τὸ πρυτανήϊον οἱ Ἀχαιοί. Quod esset populi, populicum, sive publicum, τὸ δημόσιον, pro diversa pronunciatione vocis λαὸς, λεὼς, ληὸς, dixerunt veteres, λάϊτον· λεῖτον· λεῖτον· λήϊτον· et λῆτον. Horum primum suis in libris sæpius invenisse Grammaticos, Hesychiana monstrant, quæ Küsterus et Eruditiss. noster Dav. Ruhnken. Epist. Crit. I. p. 54., redintegrarunt: Λάϊτον, τὸ ἀρχεῖον· Λάϊτον, πρυτανεῖον· Λαΐτων, τῶν δημοσίων τόπων. Cetera Piersonus attigit ad Moer. Att. p. 252 seq. De Græciæ civitatum prytaneis luculenta est Is. Casauboni Dissertatio Animadv. in Athen. XV. c. 19. (Vide Animadv. in Athenæum T. VIII. nuperæ editionis p. 356 seq.) Inventis Casauboni quædam addiderunt alii. Valck.

7. τούτῳ ἐπιτάξαντες] Pravum τούτου erat. Interpres Apollonii Rh. II. 655. in suam usque ætatem valuisse scribit, ἵνα τῶν Φρίξου ἀπογόνων εἰσιέναι εἰς τὸ πρυτανεῖον καὶ θύειν τῷ εἰρημένῳ Διὶ, h. e. Λαφυστίῳ, discrepans ab Herodoto, et de victima tacens, quam humanam fuisse viæ duces Xerxem condocefaciunt, adfirmatque Plato in Minoë p. 315. c. καὶ οἱ τοῦ Ἀθάμαντος ἔκγονοι, οἵας θυσίας θύουσιν Ἕλληνες ὄντες: namque victimas eum ejuscemodi indicare, quæ de crudelibus Carthaginiensium aris et immolatis ibi Saturno liberis fuerunt præscripta, patefaciunt. Wess.

10. ὥστε τι πρὸς τούτοισι] Abbas Melotus, Reiskius, Abreschius ὥς τ' ἔτι πρὸς τούτοισι voces recte ordinant. Frequens πρὸς δ' ἔτι τούτοισι in talibus est, lib. III. 65. IX. 110. Ὡς continuat narrationem τῶν κατηγημένων, cujus initium, ὡς Ἀθάμας, tum ὡς ἐκ θεοπροπίου, porro ὥς τ' ἔτι πρὸς τούτοισι, et in sequentibus similiter. Jam ἐσελθόντες Arch., (lin. 14.) loco ἐστίλλοντο, cum Cl. Pavio repudio. Illi, qui ultro in prytaneum se contra legem penetraverant, mactabantur; qui aufugerant, reversi in idem deducebantur inviti ad simile supplicium. Hoc docebant οἱ κατηγημένοι regem. Wess.

10. ὥστε τι πρὸς τούτοισι] Intelligere hæc se negat, qui supra tentabat corrigere πρὸς δὲ τούτῳ, p. 20, 43. (I. 41, 9.) Hoc nusquam apud Herodotum: frequentissime legerat πρὸς τούτοισι, præterea, πρὸς τούτοισι λέγουσι I. 65. πρός τε τούτοισι (ibid. et cap.) 86. et 179. III. 45. et 142. etc. καὶ πρὸς ἔτι τούτοισι III. 65. πρός τε τούτοισι ἔτι I. 99. ἔτι πρὸς τούτοισι etiam apud alios. Scripserat et hic Herod. ὥστε, (immo divisis vocibus ὥς τε) ἔτι πρὸς τούτοισι, (nempe ἔλεγον,) πολλοὶ ἤδη τῶν μελλόντων θύεσθαι δείσαντες οἴχοντο, etc. In proximis (lin. 14.) nimis diu hæsit ἐστίλλοντο: sinceram, ut puto, lectionem nobis servavit Arch. lectam Vallæ, ἢν ἁλίσκωνται ἐσελθόντες ἐς τὸ πρυτανήϊον: hæc enim sic ex usu verbi ἁλίσκεσθαι conjungi debent; ut et sequentia, (lin. 14.) ὡς θύεταί τε ἐξηγέοντο στέμμασι πᾶς πυκασθείς: totus infulis coopertus. Στεφάνοις πυκασθεὶς Euripidis est in Alc. 796. et v. 832. κάρα στεφάνοις πυκασθείς. Κάρη στεφάνοις πυκάσαντας præbet oraculum in Demosthen. Mid. p. 332. Theocr. II. 153. καὶ φάτο οἱ στεφάνοισι τὰ δώμα-

τα τῆνα πυκάσειν. Εἰκόνισμα κισσῷ καὶ στεφάνοισιν ἀμπυκασθὲν est in epigramm. Anthologiæ ineditæ Phalæci. Phrixi filio quale datur hic nomen, Κυτίσσωρος, (lin. 16.) dederat et Apollon. Rhod. II. 1159. Genuino Κυτίσωρος modulus reluctatur in versu. Valck.

[15. Quod ista, στέμμασι πᾶς πυκασθεὶς, vulgo cum Valla vertunt *toto corpore* coronis (aut infulis, ut Gronov.) coopertus; aut (ut Valck.) *totus* infulis coopertus; id per se quidem, et pro reliquo usu pervulgato vocabuli πᾶς, videri poterat recte habere: nec tamen satis adparet, cur *totus* aut *toto corpore* coronis aut infulis ornatus miser homo dicatur. Ad hæc, quamvis frequenter a plurali numero ad singularem, et vicissim, transire amet Herodotus; tamen nimis asper et insolens iste videri transitus debet, ἢν ἁλίσκωνται ἐκπλώσαντες, θύεταί τε στέμμασι πυκασθείς. Quod si vero πᾶς intelligimus πᾶς τις sive ἕκαστος, quilibet, quisquis cæteroquin sit, nulla exceptione, nullo discrimine, recte atque ordine procedet orationis structura. S.]

16. Κυτισσώρου] Criticis Apollon. Rhod. II. 1125., ipsique Apollonio v. 1159. Κυτίσωρος, Straboni lib. XII. pag. 820. (pag. 544 extr. ed. Cas.) Κύτωρος, sine ulla mendi suspicoine, qua male a Palmerio Nostri lectio ibi premitur. Κύτωρος quoque Apollodoro I. 9, 1., ad quem Galeus. (at MSS. quidem Apollodori Κυτιάσωρος præferunt.) Ceterum Athamas, ut καθαρμὸς regionis, aræ fuit admotus, jam jam inmolandus, at conmodum liberatus a Cytissoro superveniente, uti Herodotus; sive, sicuti in Sophoclis Athamante, ab Hercule, apud Interpretes Aristophanis Nub. v. 256. Wess.

Cap. CXCVIII. 6. ἄβατα περικλήει] Mallem cum Reiskio ἄβατα, τὰ περικλήει. Scripsi ex schedis Μηλίδα γῆν, quoniam ita superius et cap. 201., tum lib. VIII. 31. In Stephan. Byz. Μηλὶς, ἡ χώρα. Sophocles Μηλίδα λίμναν dixit, Trachin. v. 642. Justæ insuper Τρηχίνιαι πέτραι ex titulo Sophoclese fabulæ, atque ob γῆν Τρηχινίην cap. 199, et 201., aliaque. Wess.

9. Σπερχειὸς] Speciem Ionicam Σπερχήϊος præfert, uti ἀνθρωπήϊος, βασιλήϊος, προαστήϊον et similia, quæ spreta non sunt, nec nunc sperni oportet. Σπερχειὸς passim, et Spercheos Latinis, significante ad Lucanum lib. VI. 367. Fr. Oudendorpio. Wess.

11. Δύρας, τὸν μυθεύονται βοηθέοντα Ἡρακλέϊ καιομένῳ ἀναφανῆναι] Ad λόγος ἐστὶ commodum μυθεύονται adponi potuit interpretamentum; quod mihi, verum videbitur etiam aliis, si plures dant Codices lectionem, quam dat margo Steph. τὸν βοηθέοντα τῷ Ἡρακλέϊ καιομένῳ λόγος ἐστὶ ἀναφανῆναι. *Valla:* quem fama est emersisse ad ferendam Herculi opem. Sic loqui solet Noster: III. 5. ἐν τῇ λόγος τὸν Τυφῶ κεκρύφθαι: c. 115. ἀπό τευ τὸ ἤλεκτρον φοιτᾷν λόγος ἐστι: VII. 129. τὴν Θεσσαλίην λόγος ἐστὶ τὸ παλαιὸν εἶναι λίμνην. In fabulosis, quæ perpauca duntaxat attigit, λέγεται ponere solet Thucydides: quo historicorum principe mihi quidem minus digna videntur, quæ prostant in fine p. 221. (lib. III. c. 88.) νομίζουσι δὲ, etc. quo libenter referrem Scholion e MS. ad finem p. 219. relatum: τὰ ὠβελισμένα οὐδενὶ τῶν ἐξηγητῶν ἔδοξε Θουκυδίδου εἶναι. Nostro loco Dyras fertur auxilio venisse Herculi καιομένῳ, in summo scilicet Œtæ montis cacumine, cujus illinc ducta nomina suo more tractavit Hemsterh. in Lucian. p. 112. (Tim. c. 7.) Straboni IX. p. 655. c. (p. 428. ed. Cas.) memoratur Δύρας, ὃν φασὶν ἐπιχειρῆσαι τὴν Ἡρακλέους σβέσαι πυράν. Valck.—Ista, τὸν μυθεύονται, etc. integra reliquissem, ni Codices Herodoteam

obtulissent dictionem. Talis lib. III. 115. ἀπό του τὸ ἤλεκτρον φοιτᾷν λόγος ἐστί. Tales in Porti penu plures. Strabonem hæc ob oculos lib. IX. p. 655. c. habuisse, Casaubonus docuit. Wess.

Cap. CXCIX. 5. τοῦ δὲ οὔρεος —— ἐστὶ διασφὰξ] Hinc Strabo IX. p. 656. a. (p. 428. c.) πρὸς μεσημβρίαν τῆς Τρηχῖνος φησὶν Ἡρόδοτος εἶναι βαθεῖαν διασφάγα: hinc illum sequentia quoque sumsisse monuit Casaub. Fluminis Μέλανος ex c. 198. meminit Eustath. in Dionys. v. 414. Φοίνικος etiam Strabo ex cap. 200. Valck.

Cap. CC. 4. ἀμαξιτὸς γὰρ μίη μούνη δέδμηται] Non sane necessaria μίη. Supra enim μούνη ἀμαξιτὸς c. 176. Sed in hujusmodi positionibus variatur. Illud autem δέδμηται, prima fronte in τέτμηται eruditi viri conjectura abibat, quod in muniendis id viis usurpetur, et τετμημέναι sint ὁδοὶ lib. IV. 136. Recte vero abjecit. Ὁδὸν τὴν ἔδειμαν legimus lib. II. 124.; cui Lucani simile, construens vias, II. 673., et instructio viæ publicæ et pontium stratarumque Legis VI. Cod. Theod. de Itin. muniend. Wess.

7. κώμη τέ ἐστι τῇ οὔνομα Ἀνθήλη κεῖται] In his verbis aut τὸ ἔστι aut τὸ κεῖται tollendum scribit Berkel. ad Steph. Byz. in Ἀνθήλη: et τὸ κεῖται omisit hæc excitans Holsten. Prius e vicinis nasci potuit; si servant Codices, neutrum loco moverem. Herodoteum est κέεται: lib. IV. 184. ἁλέσι γάρ σφι ἐστι Ἄτλαντες οὔνομα, ἑνὶ δὲ ἑκάστῳ αὐτέων οὔνομα οὐδὲν κέεται. Valck.

8. χῶρος περὶ αὐτὴν εὐρὺς, etc.] Concludit ex his Nob. Palmerius, Exercit. p. 36., nullam Herodoti ætate urbem hic Pylæam, cujus Plutarch. T. II. p. 409. a. meminerit, fuisse; non sine veri specie, modo Plutarchus talem huic tractui urbem dederit, super qua re dubito. Opinor Cererem Amphictyonidem non diversam a Pylæa esse. Δημητρὶ τῇ Πυλαίῃ τῇ τοῦτον οὐκ Πελασγῶν Ἀκρίσιος τὸν νηὸν ἐδείματο, Callimachus Epigr. XLI., templi ejus conditorem ostendens Acrisium. Eadem Ceres ab Erotiano in Πύλαι memoratur. Wess.—Circa vicum Anthelen spatiosus erat campus, in quo templum fuisse traditur Cereris Ἀμφικτυονίδος. Δήμητρος etiam ἱερὸν commemorat Strabo p. 656. c. (pag. 429. ed. Cas.) ἐν ᾧ κατὰ πᾶσαν Πυλαίαν θυσίαν ἐτέλουν οἱ Ἀμφικτυόνες. Ulpian. in Demosthen. pag. 43, 27. τὴν σύνοδον Πυλαίαν ἐκάλουν ——ἔθυον δὲ Δήμητρι οἱ Πυλαγόραι. Suspicor istius Cereris Πυλαίας templum intelligendum in Callim. Epigr. XLI. Δήμητρι τῇ Πυλαίῃ, τῇ τοῦτον οὐκ Πελασγῶν Ἀκρίσιος τὸν νηὸν ἐδείματο: nam sic dictam Cererem liquet ex Erotiano: Πύλας· Τόπος Θεσσαλίας, ἐν ᾧ καὶ τὸ τῆς Πυλαίας Δήμητρος ἱερὸν ἵδρυται: quibus usus est in eam rem solis Jo. Meursius Att. Lect. IV. c. 3. Valck.

Cap. CCI. 7. φερόντων ἐπὶ ταύτης τῆς ἠπείρου] Specimen nimii laboris φερόντων τόπων ταύτης in conjectura docti viri est. Intelligi χωρίων aut τόπων adparet. Φέρειν ἐπὶ θαλάσσης aut θάλασσαν, φέρειν ἐς τὴν μεσόγαιαν, de locis, quæ ferunt et vergunt ad mare, aut mediterraneam regionem, sæpe sese, uti lib. IV. 99. et seqq., offerunt. Sustuli incommodum τὸ, unde turbæ. Wess. —Viros Herodoteo adsuetos stylo turbare non debuerat τὸ articulus pleonastica illa sive elliptica ratione adjectus, de qua conf. ad IV. 99, 1 seq. notata. Nec enim juncta intelligi debent φερόντων ἐπὶ ταύτης τῆς ἠπείρου; (quemadmodum ne loco quidem a Wess. citato IV. 99, 9. φέρουσαν ἐπὶ θαλάσσης legitur, sed ἐπὶ θάλασσαν in accusativo casu:) sed junguntur πρὸς νότον φερόντων, sicut paulo ante πρὸς βορῆν ἐχόντων.

Cæterum ista τὰ ἐπὶ ταύτης τῆς ἠπείρου non modo ad Græcos refertur, sed perinde etiam ad Persas, quos ait in hac continente (nempe, in Europa) quæ inde a Trachine septemtrionem spectant, tenuisse. S.

Cap. CCII. 1. Ἦσαν δὲ οἵδε Ἑλλήνων, etc.] Eosdem ubi Græciæ populos ex Herodoto recenset Pausan. X. (cap. 20.) pag. 845., ex singulis totidem ad Thermopylas venisse scribit, quot hic nostris in exemplaribus memorantur. Quod si tamen ad calculos sedeas, ex Herodoto summam tantum colligas hominum 5200.; ex Pausania vero 11,200. Hic nempe suspicatur Locros Opuntios fuisse 6000. Λοκροὺς, ait, τοὺς ὑπὸ τῷ ὄρει τῇ Κνημῖδι Ἡρόδοτος μὲν οὐχ ὑπήγαγεν εἰς ἀριθμὸν, ἀλλ' ἀφικέσθαι σφᾶς ἀπὸ πασῶν ἔφη τῶν πόλεων. Herodoteum est πανστρατιῇ. (cap. ccIII. 2.) Sed in hac recensione nonnihil est adjuvandus Pausanias: ista, prout vulgantur, ab illo scribi non potuerunt, παρεγένοντο δὲ καὶ Βοιωτῶν ἑπτακόσιοι· ἐκ δὲ Θεσπιέας καὶ Θηβῶν τετρακόσιοι: populares, sed hostes acerrimi, non bene junguntur Thespienses et Thebani; a Thebanis etiam perperam distinguuntur Bœoti. In plerasque civitates Bœotiæ Thebani exercebant imperium, cui potentiores semper reluctabantur: una voce ἐκ transposita, cum Nostro Pausanias, et secum ipse, redibit in gratiam: scripserat procul dubio: παρεγένοντο δὲ καὶ Βοιωτῶν, ἑπτακόσιοι ἐκ Θεσπιέας, καὶ ἐκ Θηβῶν τετρακόσιοι. Herodotus: ἀπὸ δὲ Βοιωτῶν (παρῆσαν) Θεσπιέων τε ἑπτακόσιοι, καὶ Θηβαίων τετρακόσιοι. Reliquis stationem deserentibus, cum Lacedæmoniis (juxta Herod. cap. 222.) soli manserunt Thespienses et Thebani, hi quidem coacti, Θεσπιέες δὲ ἑκόντες μάλιστα. Secundum Diodor. XI. cap. 9. Leonidas Θεσπιεῖς μόνους παρακατέσχε. Ejusdem Diodori XI. cap. 4., si rite exigatur, numerus Græcorum in universum, qui cum Leonida ad tutandum introitum Græciæ narrantur profecti, non multum discrepat ab Herodoteo; vicinos ille Locrenses illuc venisse statuit mille; totidemque Melienses; Μηλιέων enim nomen τῷ Μιλησίων substituendum cum Wess. Ceterum quæ laus ab aliis constanter tribuitur Thespiensibus, illam dat libertatis amantissimis Platæënsibus Auctor orat. c. Neær. inter Demostheneas pag. 740. Μόνοι τῶν ἄλλων Βοιωτῶν —— μετὰ Λακεδαιμονίων καὶ Λεωνίδου ἐν Θερμοπύλαις παραταξάμενοι τῷ βαρβάρῳ ἐπιόντι συναπώλοντο. Mihi potius Athenienses videntur et Themistoclem sequuti Platæënses, quam Leonidam et Lacedæmonios. Valck.

3. καὶ Μαντινέων χίλιοι, etc.] Laudem auferunt veteres schedæ. Accedit Pausanias manifesto lib. X. 20., eundem Græcorum numerum hinc repetens, inprudenter tamen e Thespiensibus et Thebanis cccc. arcessens, cum illi Bœotis ɪↄcc. accesserint. Herodotum præterea ait, Locros Epicnemidios in catalogum nominatim non addidisse, sed ἀπὸ πασῶν πόλεων Locros venisse, Nostri πανστρατιῇ (cap. ccIII. 2.) explicans: venisse vero, si quid suspicioni detur, ad sex capitum millia; cujus conjectionis caussam subdit, me judice, vagam et incertam; sequeretur sane, Locros ista ad Thermopylas excursione conglobatam Græcorum multitudinem longe exsuperasse. Diodorus non plus mille annumerat lib. XI. 4., Strabo μετ' ὀλίγων ait τῶν ὁμόρων τοῖς τόποις Leonidam has fauces defendisse, lib. IX. pag. 656. B. Wess.

Cap. CCIII. 9. εἶναι δὲ θνητὸν οὐδένα] Frequenter a numero singulari transeunt ad pluralem; hic tamen cum Kœnio legendum puto, θνητῶν οὐδένα, ob sequentia, τοῖσι δὲ μεγίστοισι αὐτέων μέγιστα. Euripides in Antiopa: τῶν πολλῶν βροτῶν Δεῖ τοὺς μὲν εἶναι δυστυ-

χῶν, τοὺς δ' εὐτυχεῖς. Fortunatorum ullum aut esse aut futurum negat Herodot. (lin. 9.) τῷ κακὸν ἐξ ἀρχῆς γινομένῳ οὐ συνεμίχθη. Euripidis ex Æolo sententia nobilis perplacuit Philosophis et Platoni: Οὐκ ἂν γένοιτο χωρὶς ἐσθλὰ καὶ κακά, Ἀλλ' ἔστι τις σύγκρασις, ὥστ' ἔχειν καλῶς. Alterum enim ex altero, sicuti Plato ait, verticibus inter se contrariis deligatum est; sustuleris unum, abstuleris utrumque, A. Gellius ex Chrysippo, Noct. Att. VI. c. 1. quod ex Epitome Lactantii p. 57., suppleri poterit et corrigi. Valck.

Cap. CCIV. 7. In Leonidæ stemmate nihil adeo desiderem, nisi ut Δοριάγου convertatur in verum nomen Δορύσσου ex Arch. et marg. Steph. Valck.

Ibid. τοῦ Δορύσσου] Pausanias, Plutarchus, et quos Jo. Meursius Regn. Lacedæm. c. 9. laudavit, regium nomen haud edunt aliter; præterque eos omnes, clypei, ad veteris Spartæ ruinas a Cl. Fourmontio eruti, hæc inscriptio:

ΤΑΛΕΚΛΟΣ ΤΟ ΑΡΧΕΛΑΟ
ΤΟ ΑΓΕΣΙΛΑΟ ΤΟ ΔΟΡΥΣΣΟ
ΤΟ ΛΑΒΟΤΑΣ ΤΟ ΕΧΕΣΤΡΑΤΟ
ΒΑΓΟΣ.

tum medio in clypeo:

ΕΧΕΣΤΡΑΤΟΣ ΑΓΙΔΟΣ.

Pro vulgata ea est in Comment. Acad. Inscript. T. XVI. p. 103. Ed. Paris., per ad hunc locum utilis, cujus quidem ΛΑΒΟΤΑΣ una littera justo auctior scribitur. ΒΑΓΟΣ gentili dialecto, teste Hesychio, βασιλεύς. ΕΧΕΣΤΡΑΤΟΣ ΑΓΙΔΟΣ, Ionum sermone τοῦ Ἥγιος, sicuti præclare in schedis. Wess.

Cap. CCV. [4. Δωριέος —— τελευτήσαντος ἐν Σικελίῃ] Vide lib. V. c. 42—46. S.]

9. τοὺς κατεστεῶτας τριηκοσίους] Omnes militari ætate. τοὺς ἐν ἡλικίῃ Demosthen. Philipp. I. p. 31. τοὺς ἐν ταῖς ἡλικίαις Polyb. IV. 82., sive ἐν ἡλικίᾳ ὄντας μέσῃ τε καὶ καθεστηκυίᾳ, quomodo Plato Ep. III. p. 316. c. et Thucydides II. 36. ubi Abreschius. Tales Epicurus, laxius tamen pro sua doctrina, ἐν αἰσθήσει καθεστῶτας dixit apud Stob. Serm. XVII. p. 159. Wess. — Eamdem fere in sententiam Camerarius (notante H. Steph. in ora suæ edit.) pro eo quod in Vallæ Latinis erat delegerat trecentos e *primoribus* viros, τοὺς κατεστεῶτας *constantis ætatis* viros interpretatus erat. Neque diversa puto mens Gronovio fuit, quum delectis trecentis *compositis* viris in Latina versione, in qua nihil hoc loco Wesselingius mutavit, scriberet. Potuerat pro ista verbi notione, præter alia testimonia, ad Cebetis Tab. (cap. iv. nostræ edit.) provocari, ubi est γυνὴ καθεστηκυῖα τὸ πρόσωπον, mulier constanti, sive composito vultu: aliquatenus etiam ad Polyb. XXII. 14, 10. ubi θάλασσα καθεστηκυῖα, mare sedatum, compositum. Eumdem igitur ego in Latina nostra versione secutus, adjectum τοὺς articulum (quem obstare huic interpretationi Larcherus censuit) non tam ad κατεστεῶτας, quam ad τριηκοσίους referendum putavi, quo nempe designarentur *iidem illi* trecenti, quos cap. 202, 2. jam memoraverat Scriptor. Sed nec dissimulo, etiam atque etiam me cum eodem Larchero et, qui huic accedit, Schulzio dubitare, nudum κατεστεῶτας pro ἐν ἡλικίᾳ κατεστεῶτας recte accipi. Tum vero, si vel maxime ita accipi posset id verbum, haud immerito subiret quærere, cur tandem hoc potissimum monuerit Scriptor, fuisse illos homines militari ætate? An ergo, qui hos mox secuturi erant, non fuisse illos militari ætate putabimus? Denique, quidquid sit quod verbo οἱ κατεστεῶτες proprie indicare Herodotus voluerit; illud plane perspicuum esse videtur, (quod etiam

Valla prudens intellexerat) notabile aliquod genus civium Spartanorum, certum quoddam (ut Schulzius ait) et quasi omnibus notum agmen, significari. Atque hic præclara eminet *Larcheri* opera, qui erudita disputatione, in Notis tum ad hunc locum, tum ad VIII. 124, 12 seq. instituta, perquam probabile fecit, intelligendos esse trecentos ex honestioribus civibus Spartanos, qui (licet equis non uterentur teste Strab. X. 421 seq.) Equites nominabantur, regemque ad bellum proficiscentem comitabantur, et in acie ei præsto erant, coll. Thucyd. V. 72. Jam, quod ipsum verbum τοὺς κατεστεῶτας idem Larcherus interpretatur le corps fixe et permanent, quasi Latine diceres stabile et perpetuum agmen; id quidem minus convenire videtur cum eo quod hic legimus, *selegisse* regem hos trecentos; nam si stabile et perpetuum agmen, constansque illa cohors fuisset, delectui non fuerat locus, et ἀναλαβὼν, non ἐπιλεξάμενος, dicturus Scriptor erat. Quare superest ut intelligamus, Equitum, qui nominabantur Spartæ, multo majorem fuisse numerum quam trecentorum; ex lege vero et instituto civitatis, Regem ad bellum profecturum de illo numero trecentos sibi comites selegisse, et quidem (quod ex hoc loco discimus) patresfamilias, quibus domi liberi essent. Itaque τοὺς κατεστεῶτας τριηκοσίους recte cum Schulzio simpliciter Latine reddemus *constitutos* illos (nempe lege constitutos) trecentos viros, sive legitimum numerum trecentorum virorum. S.

16. ἀλλοφρονέοντες] Auctore Diodoro XI. 4. scissi in factiones Thebani ἀπὸ τῆς ἑτέρας μερίδος quadringentos misere; quod an ex hac male sumta voce, an aliunde acceptum prodiderit, non novi. Acriter hic Plutarchus insurgit, Malign. Herod. p. 867. A., Leontiaden Thebanorum ad Thermopylas ducem fuisse, testibus Aristophane et Nicandro negitans. Eos equidem Scriptores revereri soleo, sed tanto ætate seriores an valide Herodotea dissipare potuerint, apud me dubium manet, atque hoc magis, quod Leontiadæ filiique ejus Eurymachi Herodotus ævum proxime attigerit, et utrumque probe, ut cap. 233. innuit, noverit. Wess.

Cap. CCVI. 4. Κάρνεια γάρ σφι ἦν ἐμποδὼν] Maligne Nostrum, ut solet, criminatur Plutarch. T. II. p. 873. E. nam remorabantur illa sæpius expeditiones suscipiendas, et natura bellicosos Lacedæmonios ab incœpto tamen retardare solebant *Carnea* et Hyacinthia; quos dies festos libentius ante agebant domi, quam alibi tractarent bellica: vid. Thucydid. V. 75. 76. et cap. 54. ubi Schol. τοῦ Καρνείου, (ait, μηνὸς) πολλὰς ἔχοντες ἱερὰς ἡμέρας, οὐκ ἐστρατεύοντο: his ineptulus quis interjecerat ista: ἢ καὶ πάσας ἱερὰς μᾶλλον. Attigit in Κάρνεια P. Castellanus: plura de festo τῶν Καρνείων, (quod nomen pro Καρίων ponendum in Schol. ad Aristoph. Ὄρν. v. 11.) Lacedæmoniis horumque colonis cum aliis Doriensibus communi, dederunt Meursius, Spanhemius, et Duker. Athenis iterum occupatis a Mardonio, ab auxilio laborantibus ferendo Lacedæmonios Hyacinthia remorabantur, Herod. IX. 6., quod turpiter domi manentibus acerbe objiciunt Athenienses, ibid. c. 11. ὑμεῖς μὲν, ὦ Λακεδαιμόνιοι, αὐτοῦ τῇδε μένοντες, Ὑακίνθιά τε ἄγετε καὶ παίζετε, καταπροδόντες τοὺς συμμάχους. In Messenicis Pausanias (c. 19. lib. IV.) p. 326., quadraginta dierum pactas narrat cum Messeniis inducias, hac addita ratione: ἐπῄει γὰρ τὰ Ὑακίνθια. Eadem forma loquendi Lacon Theocriti V. v. 83. ait, τὰ δὲ Κάρνεα καὶ δὴ ἐφέρπει: est enim ἕρπειν Dorioe idem ac ἐλθεῖν. Valck.

8. ἦν γὰρ κατὰ τὠυτὸ Ὀλυμπιὰς —

συμπιπτούσης] Anni æstas erat media, τῆς ὥρης μέσον θέρος, lib. VIII. 12., in quam et Spartanorum Carnia et Olympias LXXV. incurrebant. Carnia illos, ludi Olympici ceteros ex Peloponneso ac Græcia hosti ne obviam cuncti irent, inpediebant. Res ad Thermopylas opinione citius fuit peracta, et sub ipsum quidem ludorum tempus: nam perfugæ ex ea clade Arcades, Olympia cum maxime celebrari, gymnicaque a Græcis spectari certamina, rogitantibus Persis respondent, VIII. 26. Quin Peloponnesii, audita Leonidæ nece, ubi Carnia et Olympia præterierant, frequentes ad Isthmum iter maturarunt, ibid. cap. 72. Atque hæc de tempore. Ceterum ἐσιοῦντο et διεσιοῦντο (lin. 7. et 11.) pro diversa formandi ratione alium habere tonum possunt, pingique ἐσίοντο et διεσίοντο, Sylburgio accurate docente ad Clenardi Grammat. p. 473. Supra lib. I. 77. ἐσίοντο. Wess.

Cap. CCVII. 5. Λοκρῶν περισπερχεόντων τῇ γνώμῃ ταύτῃ] Ut centies alibi, hic quoque literæ ΘΕ in ΕΟ fuerunt, ut puto, depravatæ. Corrigo, περισπερχθέντων: ceteris Peloponnesiis ob istam sententiam cum vehementer indignabundi succensuissent Phocenses et Locri; neque mirum; vid. Diodor. Sicul. XI. c. 4. Περιθύμως ἔχοντα dixit Herod II. 162. κάρτα θυμωθῆναι, VII. 39. Σπερχθῆναι τῇ γνώμῃ accipi potest, ut ἀθυμεῖν τοῖς γεγενημένοις, ἀχθεσθῆναι τῷ πράγματι, etc. Jam vero neque Herodoteum est, quantum intelligo, nec Ionicum, σπερχέειν sed σπέρχεσθαι et σπερχθῆναι. Quædam leguntur adscripta ad Herodot. V. 33. ἐσπέρχετο τῷ Ἀρισταγόρῃ, Aristagoræ succensuit. In Callim. Hymn. in Delum, v. 60. Latonæ Juno dicitur Σπερχομένη μέγα δή τι καὶ οὐ φατόν: id est περισπερχομένη. Hesychius: Σπέρξομαι, ὀργισθήσομαι. Ἐσπερξάμην, ὠργίσθην. Phavorin. Σπερχθεὶς ἀντὶ τοῦ θυμωθεὶς καὶ ταραχθεὶς λέγουσιν Ἴωνες: imo vero Herodotus illud oportet utroque adhibuerit significatu. Suidas, Σπερχθεὶς παρ' Ἡροδότῳ ἀντὶ τοῦ ταραχθεὶς, θυμωθείς. Horum prius, obvium et in gloss. Herodot. pertinet ad I. 32., ubi conturbatus Crœsus dicitur σπερχθείς: posterius, θυμωθεὶς, mea sententia hunc spectat locum. Excerpentes ex Herodoto aliisque verba, sæpe præfixas omisere præpositiones Grammatici. Color quidam vulgato conciliari poterit Ionicus; sed ludibria librariorum ut Ionicæ formæ nobis non debent adnumerari. Valck. — Σπερχέειν nec Herodoteum nec Ionicum esse verbum ultro concedo. Sed, si probum vocabulum περισπερχὴς est, a verbo περισπέρχομαι derivatum, quidni ab eodem vocab. περισπερχὴς legitime formari potuerit verbum περισπερχέω idem valens ac περισπερχής εἰμι? ut λωποτελέω, λωποτελής εἰμι: ἀσεβέω, ἀσεβής εἰμι: ἀπαλγέω, ἀπαλγής εἰμι. Quare, in librorum consensu, nihil hic novari debuerat. Quod equidem h. l. in Latinis posui, *de communi horum consilio* —— decrevit, illam notionem verbo ἐψηφίζοντο subjectam putavi, quum præsertim mox adjiciatur ταῦτα βουλευομένων σφέων. S.

Cap. CCVIII. 2. ἰδέσθαι ὁκόσοι τέ εἰσι] Gronoviana censura his infestior fuit, ut ὅσοι τέ εἰσι valeret. Magni momenti res non vertitur; inferior tamen pristina non est scriptura, siquidem explorator numerum, si posset, inspecturus advenit; quo utcunque cognito, (καὶ τὸ πλῆθος ἐμάνθανε dicetur brevi,) ad regem revertit. Wess.

Ibid. ἰδέσθαι ὅσοι τέ εἰσι] Redibit, opinor, melior lectio, ἰδέσθαι ὁκόσοι τε εἶεν καὶ ὅ, τι ποιέοιεν. (In εἰσὶ haud male consentiunt libri: satis jam notus esse debet mos Scriptoris variandi verborum modos.) Sequentia Suidas hinc habet in Ἀλισμένοι. Paulo post (lin. 5.) ut

genuina placet lectio Flor. ὡς δὲ προσήλασε ὁ ἱππεὺς πρὸς τὸ στρατόπεδον, præ vulgata ἐς τὸ στρατ. Contra apud Thucyd. pag. 357, 80. (V. 65.) loco τῆς πρὸς reciperem ex MSS. τὸ ὕδωρ ἐξέτρεπεν ἐς τὴν Μαντινικὴν, ut apud Herod. ἐκτρέψαι τοῦ ποταμοῦ τὸ ῥέεθρον ἐς, etc. p. 75, 6. 92, 24. (I. 186. II. 11.) Quid ista duo distent vel hæc monstrant Thucyd. eadem p. πρὸς τὸ Ἡράκλειον πάλιν ἐς τὸ αὐτὸ στρατόπεδον ἰόντες. Xenoph. Ἑλλ. lib. V. p. 328, 6., ἐς τὸ προάστειον καὶ ἐς αὐτὰς τὰς πύλας ἤλασεν: v. 8. ἕως πρὸς αὐτὸ κατεδίωξε τὸ τεῖχος. Valck.

7. τῶν μὲν οὐ τὸ στρατόπεδον] Duo postrema si viderentur ex proximo versu male repetita, suspicarer venustum illud μὲν οὔ more Nostrum elegantioribus usitato hac ratione collocasse: ἐθηεῖτό τε καὶ κατώρα τὸ τῶν μὲν οὔ· τοὺς γὰρ ἔσω——οὐκ οἷά τε ἦν κατιδέσθαι· ὁ δὲ τοὺς ἔξω ἐμάνθανε. Præ reliquis adamavit hanc scribendi formam Xenophon: in Symp. p. 512, 12. ὠρχούμην μὲν οὔ· (οὐ γὰρ πώποτε τοῦτ' ἔμαθον·) ἐχειρονόμουν δέ. Scripserat in Κυρ. Ἀναβ. IV. p. 200, 36., δασὺς δένδρεσι, παχέσι μὲν οὔ· πυκνοῖς δέ: de fluvio p. 195, 10. οὗτος δ' ἦν μέγας μὲν οὔ· καλὸς δέ: prout recte suis in exemplaribus legisse Demetrium, qui dicitur Phalereus, judicabat Muretus; quem sequitur Hutchins. p. 298. Ad istam normam legi poterit in Ephesio Xenoph. III. p. 46., φάρμακον, θανάσιμον μὲν οὐχ, ὑπνωτικὸν δέ. Antiphon, p. 139, 9. ἀπολομένους μὲν οὔ· κινδυνεύσαντας δέ. Videant harum rerum studiosi, recte-ne correxerim Philostratum, sic legendo quæ prostant de Vit. Apoll. IV. 25. p. 165., ἐρῶσι δ' αὗται, (αἱ Ἔμπουσαι) καὶ ἀφροδισίων μὲν οὔ· σαρκῶν δὲ, καὶ μάλιστα ἀνθρωπείων, ἐρῶσι: καὶ πακόνωσι (vid. pag. 333. F.) τοῖς Ἀφροδισίοις, οὓς ἂν ἐθέλωσι δαίσασθαι. Valck.

12. τὰς κόμας κτενιζομένους] Ex vetere lege, de qua Demaratus, ad regem c. 209. et N. Cragius Reip. Lacedæm. lib. III. 4. Hinc Strabo X. p. 716. A. (p. 467. ed. Cas.) καὶ τοὺς περὶ Λεωνίδαν κτενιζομένους. Dio Chrysost. in Orat. Synesii de Calvit. p. 65. B. ἐκάθηντο ἀσκοῦντες τὰς κόμας: olim quoque Libanius Orat. pro Saltat. p. 489. c., nam, quod nunc legitur, Λακεδαιμονίους ὁρᾷς ἐν Θερμοπύλαις ἠτενιζομένους, vertiturque acriter intuentes, absurdum est, et ex Herodoto, uti alias monui, refingendum. Wess. — Huc respicit, quod Casaubonum non latuit, Strabo X. p. 716. A. Synesius Calv. Encom. p. 65. B. Lacedæmonii, ὅτε μόνοι τῶν Ἑλλήνων ἔμελλον δέχεσθαι βασιλέα, τριακόσιοι τὸν ἀριθμὸν ὄντες, ἐκάθηντο ἀσκοῦντες τὰς κόμας. Libanius T. II. p. 489. c. Λακεδαιμονίους ὁρᾷς ἐν Θερμοπύλαις κτενιζομένους, καὶ μετὰ τὴν φροντίδα τῶν τριχῶν τὸ κάλλιστον ἔργον ἐξειργασμένους, etc. sic locum emendavit, Morello non intellectum, Clar. Wesseling. in Diss. Herod. p. 48. Hunc, ait Herodoti Demaratus, morem habuisse Lacedæmonios, ἐπεὰν μέλλωσι κινδυνεύειν τῇ ψυχῇ, τότε τὰς κεφαλὰς, etc. An, ut libertatis insigne, quo gloriabantur mortis contemptores, ad finem usque vitæ custodirent integrum? vid. N. Cragius de Rep. Lacon. pag. 256. et Jo. Meursii Misc. lib. I. c. 16. Valck.

15. ἀλογίης τε ἐνεκύρησε πολλῆς] Plerique Lexicorum conditores, ne Thesauri quidem excepto, citant ἀλογίῃ ἐνεκύρησε, memores, credo, cap. 218. ἐνεκύρησαν στρατῷ, similiumve in adnotat. Cl. Valckenarii ad lib. II. 82.; tum saltem, ut moris Ionici ratio haberetur, ἀλογίῃσι ἐνεκύρησε. Sed hic conpositum sequitur conditionem simplicis κυρῆσαι, sicuti ἐντυχόντες, lib. IV. 19. Verterat autem dictionem Portus in Suida suo, magnamque sui contemtionem offendit, invito Küstero substituenteque, apud

eos soluta omnia deprehendit: quod equidem valde miror. Non videtur ordinem rerum vir doctus dextre considerasse, neque recordatus Herodoteorum, ἐν ἀλογίῃ ἔχειν, ἐν ἀλογίῃ ποιεῖσθαι, quorum in contemtu perpetuus usus. Wess.

Ibid. ἀλογίης τι ἐνεκύρησε] In his apud Suidam in Ἀλογία similiter scriptis graviter lapsus est L. Küsterus; sententia quid postularet vidit Portus ibid. et in Lex. Ion. voc. Ἀλογίη. Phrasin Herodoti per καταφρονηθῆναι interpretatur Strabo, p. 716. A. Si sincerum est ἐνεκύρησε, cum amico meo scribendum ἀλογίῃ τι ἐνεκύρησε πολλῇ: qua passim verbum illud adhibetur structura Herodoto ceterisque. Vid. hujus Ed. pag. 141. n. 98. (Adnot. ad II. 82.) et corrigatur in Epimenidis epistola apud Diog. Laërt. I. 113., αἱ δέ πῃ ἐπ' ἀλατείᾳ (huc illuc in peregrinatione vaganti,) ἐγκύρσαντί τοι τοὶ τήνω φίλοι. Sed nec Græce dicitur καταφρονῆσαι ἐντυχεῖν, pro contemni, neque Ionice ἀλογίῃ ἐγκυρῆσαι. Emendandum censeo ἀλογίης τι ἐκύρησε πολλῆς: id est ἄγαν κατεφρονήθη. Contemptus Nostro dicitur ἀλογίη: contemnere, certe ὀλιγωρεῖν, et ἐν ὀλιγωρίᾳ τι ποιεῖσθαι, apud Herod. est ἐν ἀλογίῃ τι ἔχειν vel ποιέεσθαι. Jam vero, sicut τυχεῖν ἐπαίνου, laudem consequi, idem est ac laudari; τυχεῖν κατηγορίας, accusari; ita τυχεῖν vel κυρεῖν ἀλογίης, contemni, vel negligi, ὀλιγωρεῖσθαι. Sepeliri Herodoto dicitur ταφῆς κυρῆσαι, II. 136. contumeliose tractari, sive ἀτιμάζεσθαι, proprie ignominiam consequi, ἀτιμίης κυρῆσαι, VII. 158., ubi ad Græcos Gelon, ἀτιμίης, ait, πρὸς ὑμέων κυρήσας οὐκ ὁμοιώσομαι ὑμῖν. Hinc paulum diversa sunt Sophoclea Elect. 855. Antig. 882. Philoct. 896. horumque similia. Valck. — Vulgatum tenent libri omnes. S.

Cap. CCIX. 9. γέλωτά με ἔθευ] Tale irati Cambysis, ἀτάρ τοι ὑμεῖς γε οὐ χαίροντες γέλωτα ἐμὲ θήσεσθε, lib. III. 29. et quiritantis Jobi c. xvii. 6. ἔθου δέ με θρύλλημα ἐν τοῖς ἔθνεσι καὶ ἀπέβην αὐτοῖς γέλως. Utrumque ex communi plerisque loquendi more; unde et, χλεύην με ποιεῖ καὶ γέλωτα καὶ λάσθην, Æschrionis Philænis. (apud Athen. VIII. p. 335. c.) Wess.

15. τὰς κεφαλὰς κοσμέονται] Mirum ni suum singuli hi Spartiatæ habuerint εἴλωτα, qui herilem tum comam ornaret; sed ne mulieres quidem Spartanæ, libenter ἀνδριζόμεναι, suas habebant, ut aliæ mulierculæ Græcæ, ornatrices et κομμωτρίας. Censeo equidem non sane muliebriter ornatam, sed bene pexam et viriliter nitidam Spartanos prælio paratos habuisse comam, tanquam palæstritas, λιπαρᾶς ἔκτοσθε παλαίστρας, Theocr. Eid. II. 51. Χρισαμένοις ἀνδριστὶ παρ' Εὐρώταο λοετροῖς, Eid. XVIII. 22. quo forte respiciens Ovid. Heroic. XVI. 148. More tuæ gentis nitida dum nuda palæstra Ludis. Huc ducunt N. Cragio et E. Spanhemio jam adhibita Plutarchi verba T. I. p. 53. D. de Lacedæmoniis: μάλιστα περὶ τοὺς κινδύνους ἐθεράπευον τὴν κόμην, λιπαράν τε φαίνεσθαι καὶ διακεκριμένην: bene interpres, ut nitida appareret et discriminata. Eadem dixisse censebitur Herod. si verum est quod suspicor, hic non κοσμέονται, sed ab auctore σμέονται scriptum, τότε τὰς κεφαλὰς σμέονται. Habet ad hanc meam conjecturam apta quædam ill. Spanhem. ad Callim. H. in Pall. Lav. v. 32. λιπαρὸν σμασαμένα πλόκαμον: Herodotea quoque ex lib. IX. c. 109. τότε καὶ τὴν κεφαλὴν σμᾶται. Vallæ ornatur indicat ibi pravam lectionem κοσμέεται: genuinam esse σμέεται, demonstrant Ionismus et Athen. IV. p. 146. c. σμησάμενοι τὰς κεφαλὰς est in Herod. IV. 73. alterum quoque locum attigi supra p. 272. n. 58. (Adnot. ad III. 148.) Valck. —

Conferri possunt quæ ad Gregor. Dial. Ion. §. 15. Kœnius adnotavit. S.

17. χεῖρας ἀνταειρόμενον] Non repudio Arch. ἀνταειράμενον, quod et in membranis lib. VIII. 140. neque valde urgeo. Magis multo mihi ridet ejusdem et Vallæ, πρὸς βασιληΐην τε καλλίστην τῶν Ἕλλησι (sive ἐν Ἑλλ.) προσφ., καὶ ἄνδρας ἀρίστους. Verissimum enim de Spartanorum regno, et longe quam prius suavius ac concisius. Quod si enim καλλίστην πόλιν (lin. 18.) ad civitatis disciplinam et mores referas, uti oportebit, cur ἄνδρες ἄριστοι accedunt? Qui aliter sentient, nihil his præscribitur. Wess.

23. ἐμοὶ χρᾶσθαι] Id est χρῶ. H. Steph. de me ut mendace, atque adeo pessimo, statue; nam et Persis αἴσχιστον τὸ ψεύδεσθαι νενόμισται, lib. I. c. 138. Valck.

Ibid. ἢν μὴ ταῦτά τοι ἐκβῇ, etc.] Vocem Herodoti ex marg. Steph. reciperem in contextum: ἢν μὴ ταῦτά τοι ταύτῃ ἐκβῇ τῇ ἐγὼ λέγω, ista nisi *isthoc* tibi *modo* eveniant quo dico. σὺ ταῦτα ταύτῃ sic junguntur in Æsch. Prom. 510. Euripid. Med. 365. Aristoph. Eq. 839. Nequaquam istuc istac ibit, est incerti Tragici apud Ciceron. de Nat. Deor. III. 26. Valck. — In Var. Lect. (ed. S.) adnotare debueram, scripturam istam ταῦτά τοι ταύτῃ cum Pass. Ask. et aliis offerre etiam marginem H. Steph. S.

Ibid. ταῦτά τοι ταύτῃ ἐκβῇ] Nihil dicto adstruxissem, nisi Codicum postulasset consensio: ταύτῃ ad eum fere modum lib. I. 120. atque alibi. Illud autem ὡς ἐγὼ Arch. et Vind. Scholiastæ debetur. Vide dicto loco et ibid. c. 86. Wess.

Cap. CCX. 1. Τέσσερας μὲν δὴ παρεξῆκε ἡμέρας] Hoc significat, quatriduum præterlabi passus est; ut παρῆκεν est intromisit, vel sivit ingredi. Videatur Portus in Παρίημι. Lib. III. 146. auxiliares, portis patefactis, ἐξῆκε ἐπὶ τοὺς Πέρσας, emisit in Persas: verti non debebat egreditur. Valck.

8. καὶ οὐκ ἀπήλαυνον καίπερ μεγάλως προσπταίοντες] Justius ἀπήλαυνον: (quam ἀπηλαύνοντο.) Post nonnulla cap. 211. extr. καὶ παντοίως προσβάλλοντες ἀπήλαυνον ὀπίσω: et cap. 212. Medi alii, iique recentes, inpressionem faciebant, nec cessim ibant, quantumvis vehementer offenderent et mulcarentur. Hoc verba volunt; neque enim προσπταίειν ingruendi, quod Vallæ visum, notione gaudet. Wess. — Quum ἀπηλαύνοντο ante ed. Wess. legeretur, si simpliciter abierunt aut se receperunt intelligatur, justius utique ἀπήλαυνον judicari debebat; quamquam lib. V. c. 94, 1. Ἱππίῃ δὲ ἐνθεῦτεν ἀπηλαυνομένῳ, Vallæ versionem, Hippias inde *profectus*, nulla adjecta censura Wesselingius etiam tenuit. Sed, verum si quærimus, passivo ἀπηλαυνόμενος paulo diversior subjecta notio est: et V. 94. pro eo quod ibi a me quoque est positum, Hippiæ — *profecto*, rectius ponetur Hippiæ — *rejecto*, aut *cum repulsa* dimisso; hic vero, loco ejus quod equidem posui se recepere, rectius fuerit repellebantur, repelli se passi sunt; aut, quod cum Gronovio ipse etiam Wess. dederat, depellebantur. Quod ἀπήλαυνον hic Arch. et Vind. præferunt, id ex scholio aut interpretatione hominis invectum est, qui simpliciter abierunt, se receperunt, intellexerat. S.

10. ὅτι πολλοὶ μὲν ἄνθρωποι εἶεν, ὀλίγοι δὲ ἄνδρες] Quia proxima præcesserunt, δῆλον δ' ἐποίευν —— οὐκ ἥκιστα αὐτῷ βασιλέϊ, scripsisse Nostrum suspicabatur doctiss. G. Kœn, ὅτι πολλοὶ μὲν ἄνθρωποί οἱ εἶεν. Eleganti conjecturæ favet, præter Xerxis dictum lib. VIII. c. 88., et Frontinus IV. 2, 9. Xerxes hocse deceptum aiebat, quod multos quidem homines haberet; (ὅτι —— οἵ εἶεν·) viros

autem nullos: nam, ut Wesselingio, mihi quoque scripsisse videtur Frontinus. Similibus quibusdam ista subjiciuntur apud Eustath. in 'Ιλ. ί. p. 537, 49. (p. 668. ed. Rom.) τὸ μέντοι, (ὅτι excidit) πολλοὶ μὲν ἄνθρωποι εἶεν, ὀλίγοι δὲ ἄνδρες, σεμνότερον τῶν προῤῥηθέντων. Qui Græcis ἄνδρες, in talibus viri dicuntur Latinis. Quintilian. Declam. p. 738. Illi vero fortes et *viri* fuerunt. Apud Livium XXVII. 13. concio dimissa fatentium, jure ac merito sese increpitos; neque illo die *virum* quemquam in acie Romana fuisse præter unum ducem. Arcades Lycomeden μόνον ἄνδρα ἡγοῦντο, Xenoph. 'Ελλ. VII. p. 361, 25. Apud Philosophos quidem ἄνθρωπος et homo sæpe ponuntur in laude, velut in senario Comici, 'Ως χαρίεν ἐστ' ἄνθρωπος, ἐὰν ἄνθρωπος ᾖ, apud Clem. Alex. p. 916, 15. in his etiam, si homo esset, Ciceronis ad Att. lib. II. Ep. 2. et, demus huic aliquid æris tanquam homines, non tanquam homini, Herodis Att. apud A. Gell. Noct. Att. IX. 2. Ut in hoc Xerxis dicto, ἄνθρωποι et ἄνδρες sic opponuntur in diversos usus. De C. Mario Cicero Tusc. II. 21. Tulit dolorem ut *vir*; et, ut *homo*, majorem ferre sine causa necessaria noluit. Apollonius dicebat Philostrati p. 20. οὐκ ἀνθρώπων ἑαυτῷ δεῖν, ἀλλ' ἀνδρῶν. Xenophon in Hierone p. 533, 8. ἄνδρες καὶ οὐκ ἔτι ἄνθρωποι μόνον νομιζόμενοι. Apud eumdem 'Ελλ. VII. p. 363, 21. qui fuerat in Perside legatus, Antiochus Arcas retulit πρὸς τοὺς μυρίους, (ad commune gentis concilium,) ὅτι βασιλεὺς ἀρτοκόπους καὶ ὀψοποιοὺς καὶ οἰνοχόους καὶ θυρωροὺς παμπληθεῖς ἔχοι· (atque adeo πολλοὺς ἀνθρώπους·) ἄνδρας δὲ, οἳ μάχοιντ' ἂν Ἕλλησι, πάνυ ζητῶν οὐκ ἂν ἔφη δύνασθαι ἰδεῖν. Valck.

11. ἐγίνετο δὲ ἡ συμβολὴ δι' ἡμέρης] Δι' ἡμέρης, *toto die* dimicatum fuisse indicat, uti lib. I. c. 97. et δι' ἔτεος, toto anno lib. II, 22. Δι' ἐνιαυτοῦ, ἀντὶ τοῦ δι' ὅλου τοῦ ἐνιαυτοῦ in Harpocratione. Wess.

Cap. CCXI. 7. δόρασι βραχυτέροισι χρεώμενοι] Nihil referet, sive vulgatum maneat, seu μακροτέροισι probetur. Unice pravum est Vallæ et Eton. μακροτέροισι, longioribus, contrariumque c. 61. Diodorus, prælium lib. XI. c. 7. describens, Persarum breviores hastas negligit, non item eorundem clypeos breves et peltas. Jam πλήθεϊ χρήσασθαι cur (a Gron. πλήθεσι præferente) tantopere taxetur, non equidem exputo. Wess.

12. βοῇ τε καὶ πατάγῳ] Persici hoc moris erat, βοῇ τε καὶ πατάγῳ χρεώμενοι ex aula erumpunt magorum interfectores lib. III. 79. quamquam hic spectasse Scriptor videtur Homericum Τρῶες μὲν κλαγγῇ τ' ἐνοπῇ τ' ἴσαν, Iliad. Γ'. princ. Wess.

Cap. CCXII. 8. καὶ ἐν μέρει ἕκαστοι ἐμάχοντο] Latina, in suo quisque loco, ferri non possunt. 'Εν μέρει et ἐν τῷ μέρει, sua quisque vice, sive per vices. Euripides Cyclop. v. 179. ἅπαντες αὐτὴν διακροτήσαντ' ἐν μέρει, cuncti per vices, etc. Eleganter post Budæum dictionem Jac. Gronovius illustravit ad Arrian. 'Αναβ. III. 26. p. 142. Wess.

Cap. CCXIII. 1. ὅ, τι χρήσαιτο τῷ, etc.] Ex Codicum variante dissensu, si optio necessaria foret, sequerer Arch. scriptionem, Nostro non insuetam, neque aliis in Perizonii Adnot. ad Æliani Var. I. 32. Vulgatum plures ostentabant schedæ lib. V. 12. estque, ut alios præteream, Æschinis Or. in Ctesiph. p. 66. ἀπορῶν δ' ὅ, τι χρήσαιτο αὐτῷ. Wess.—Vide Var. Lect. (ed. 8.) S.

4. ἔφρασέ τε τὴν ἀτραπὸν] Xerxi semitam indicavit Persisque monstravit: Ephialtes Meliensis sive Trachinius, de quo notavit Oudendorp. Vir clar. ad Frontin. II. c. 2, 13. In excerptis e Ctesia hoc facinus imputatur Trachiniis Calliadæ et Timaphorni. Judice Pau-

sania III. p. 214. ne Græciam quidem vidisset Xerxes, εἰ μὴ κατὰ τὴν ἀτραπὸν τὴν διὰ τῆς Οἴτης τείνουσαν περιαγαγὼν τὴν μετὰ Ὑδάρνου στρατιὰν ὁ Τραχίνιος κυκλώσασθαί σφισι τοὺς Ἕλληνας παρέσχε. Ut Ephialtes Xerxi, sic Alexandro M. monstrata semita profuit proditor apud Diodor. XVII. c. 67. et Polyæn. IV. c. 3, 27. etc. Sed per eamdem semitam postea temporis Brenno Galatisque viam in Græciam Heracleotæ patefecerunt et Ænianes apud Pausan. X. p. 852.: ubi duplex esse dicitur ἀτραπὸς διὰ τῆς Οἴτης· μία μὲν ἡ ὑπὲρ Τραχῖνος, —— ἑτέρα δὲ ἡ διὰ τῆς Αἰνιάνων, ὁδεῦσαι στρατῷ ῥάων, δι' ἧς καὶ Ὑδάρνης ποτὲ Μῆδος κατὰ νώτου τοῖς περὶ Λεωνίδην ἐπέθετο Ἕλλησι: eamdem memorat Appian. Syr. (cap. 18.) p. 158. Valck.

7. ὑπὸ τῶν πυλαγόρων τῶν Ἀμφ. etc.] Voces τῶν Ἀμφικτυόνων ἐς τὴν Πυλαίην συλλεγομένων ex scholio Cl. Reiskius derivabat, aut duas saltem priores esse exterminandas. Fuit cum de interpretamento non dissentirem; unde, modo distinctio tollatur, vertaturque a Pylagoris Amphictyonum, nunc abeo. Pylagoræ legati erant Amphictyonici concilii, congregabanturque ad consessum Pylæam, consultaturi de communi ac templi Delphici salute. Æschines propterea in Ctesiph. p. 71. οἱ δ' ἄλλοι Ἀμφικτύονες συνελέγησαν εἰς τὰς Πύλας, πλὴν μιᾶς πόλεως. Nec dissimilia Libanius Orat. in Æschin. p. 692. c. Poterit, hoc si displiceat, etiam legi καὶ τῶν Ἀμφικτυόνων, siquidem in cœtum, quem Ἐκκλησίαν vocabant, præter Pylagoras, Hieromnemonasque admittebantur plures sacrorum et concilii participes: hanc Ἀμφικτυόνων ἐκκλησίαν debemus Æschini dicto loco. Ego in priore ob conspirationem schedarum acquiesco. Ubi vero Herodotus ἐν τοῖσι ὄπισθε λόγοισι de Epialtæ nece, ejusque auctore Athenada verba fecit? Ut nunc libri isti sese dant, nusquam, si bene memini. Proinde aut oblitus eorum Scriptor est, aut desunt multa. Wess.

Ibid. τῶν Πυλαγόρων τῶν Ἀμφικτ.] Infra (c. 214, 6.) memorantur οἱ τῶν Ἑλλήνων Πυλαγόραι, et distinguuntur certe τῶν Ἀμφικτυόνων οἱ Πυλαγόραι: erant quidem οἱ Πυλαγόραι Ἀμφικτυόνες, sed non sanequam omnes οἱ Ἀμφικτύονες Πυλαγόραι. Inter Amphictyonas, sive concilii Amphictyonici participes, quinam Πυλαγόραι dicerentur præ ceteris egregie nobis tradidit Auctor Etymolog. M. Πυλαγόραι, οἱ πρεσβεύοντες Πυλαίας, (conventus Amphictyonum principes,) ἢ οἱ πεμπόμενοι ἀπὸ τῶν πόλεων εἰς Ἀμφικτυονίαν ῥήτορες, ὥστε ἐκεῖ ἀγορεῦσαι. De multis nunc satis sit Amphictyonum citasse decreta, servata Demostheni de Cor. p. 165. Ἔδοξε τοῖς Πυλαγόραις, καὶ τοῖς συνέδροις τῶν Ἀμφικτυόνων: alterius Δόγματος hoc est initium: Ἐπὶ ἱερέως Κλειναγόρου, ἐαρινῆς Πυλαίας· Ἔδοξε τοῖς Πυλαγόραις καὶ τοῖς συνέδροις τῶν Ἀμφικτυόνων καὶ τῷ κοινῷ τῶν Ἀμφικτυόνων: quæ mihi sic primitus scripta non videntur; sed in hac quoque parte Græcæ antiquitatis, præsertim ubi ventum est ad recentiora tempora, multa sunt tenebricosa. Valck.— Conf. mox ad c. 214, 6. S.

Cap. CCXIV. 5. τῷδε χρὴ σταθμώσασθαι] Hoc potius esse, (quam τόδε,) non negabitur. Sic lib. III. 15. et inferius c. 237. Tale, tanquam ex Herodoto, cujus non est, in Stob. Serm. XXVIII. p. 197. ἄνδρα δὲ οὐκ ἔστι δεξιὸν γνώμῃ σταθμησάμενον ἀθρῆσαι. Wess.

6. Qui hic Πυλαγόροι ex Codicibus, extra dubii stant aleam: modo enim πυλαγόραι, modo πυλαγόροι hi legati. Æschines in Ctesiph. p. 71. iterat τοὺς πυλαγόρους τοὺς εἰσαεὶ πυλαγορεῦντας, jungitque τοὺς πυλαγόρους καὶ τοὺς ἱερομνήμονας. Libanius utramque vocis flexio-

nem Or. in Æschin. p. 699. c. et p. 706. deposuit: sunt quoque Πυληγόροι ex Hesychio (hac voce, et voc. Ἀμφικτύονες) noti. Wess. — Quod si altera terminatio placuisset Herodoto, paulo ante non Πυλαγόρων fuerat scripturus, sed Πυλαγορέων. S.

9. εἰδείη μὲν γὰρ ἂν καὶ ἐὼν μὴ Μηλιεὺς] Post Aldi Camerariique ætatem operarum negligentia μὴ ob simile insecutæ vocis principium excidit. Herodoto qui deinde curam inpenderunt doctissimi viri, tametsi commentandi hoc genus negandi desideraret particulam, miranda supinitate cœcos potius duces, quam Aldum, Vallam, et MSS. sequi maluerunt. Soli, quorum reminiscor, Pavius et Reiskius, οὐκ ἐὼν finxerunt. Sed satis. Herodotus suum sibi rediisse lætabitur. Wess. — Quod poscit sententia, καὶ ἐὼν μὴ Μηλιεὺς, quantumvis non esset Meliensis, ex MSS. et aliunde revocabitur: vid. Diss. Herod. P. Wessel. p. 15. Alii potius usitato more scripsissent, καίπερ οὐκ ὢν Μηλιεύς: sed et rarius illud Herodoteum est, καὶ ἐὼν μὴ Μηλιεύς. Sic scripsit VI. c. 66. et IV. c. 144. τοὺς μὴ μηδίζοντας. Philostrat. p. 186, 5. πῶς, εἶπεν, ὅγε μὴ μάντις ὤν; p. 494. οὐ παιδεύουσι τοὺς μὴ Πέρσας Πέρσαι μάγοι, ἢν μὴ ὁ βασιλεὺς ἔφη: scribendum φῇ, nisi Rex jusserit. Tatian. ad Græc. p. 14. ὅτι μὴ θεὸς ὢν τοῦτ' ὅπερ ἔλεγεν εἶναι κατεψεύδετο. Non invenustum est quod (lin. 10.) sequitur: εἰ τῇ χώρῃ πολλὰ ὡμιληκὼς εἴη. Lib. VII. c. 26. διαβάντες τὸν Ἅλυν ποταμὸν ὡμίλησαν τῇ Φρυγίῃ: neque illud protritum Ecphantæ apud Stobæum, p. 333, 29. βασιλῆα —— ὁμιλήσαντα: sic Regem vocat: in editis legitur βασιλῆα —— ὁμ. Spondanus interpretatur, regem qui conversatur cum hominibus: τῇ βασιλείᾳ ὁμιλεῖν similiter dictum ut apud Thucyd. ὁμιλῆσαι τῇ ἀρχῇ. Valck.

Cap. CCXV. 3. περὶ λύχνων ἁφὰς] Ἀφὰς λύχνων hinc Suidas excerpsit. Noctis designatur initium. Philostrat. de Vit. Apoll. VII. 15. χρὴ περὶ λύχνων ἀφὰς ἐς τὸν Ῥωμαίων λιμένα ἀφεῖναι. Diodor. XIX. 31. τῆς ὥρας οὔσης περὶ λύχνων ἁφάς: ubi notat P. Wess. Pro prima face legitur et λύχνων ἡμμένων: vid. Jo. Brodæi Miscell. IV. c. 33. Intempesta nocte Sophoclis Ajax egressus tentorio, dicitur exiisse, v. 285. ἄκρας νυκτὸς ἡνίχ' ἕσπεροι λαμπτῆρες οὐκ ἔτ' ᾖθον: id est, ut legitur e Schol. apud Suidam, ὅτι ἐσβέσθησαν οἱ λύχνοι: altera enim interpretandi ratio alienior est, quam sequutus ill. Ez. Spanhem. stellas intelligit ad Callim. Hymn. in Del. v. 303. Quales illic intelligi debeant λαμπτῆρες, æstimare licet ex observatis Is. Casaub. in Athen. p. 995. Valck.— Vide Animadverss. in Athen. T. VIII. nuperæ edit. p. 362 seq. Uno vocabulo λυχναψίαν Cephisodorus dixit, teste Athenæo lib. XV. p. 702. b.

8. κατεδέδεκτο] Propter Aldinum κατεδέδαιτο H. Stephanus, videnda esse quæ alibi scripserat, lectores monuerat. Gronovius vero: Quis ille angulus, ubi Stephanus mussitaverit de hoc non intelligendo loco, ut jubeat videre, quæ alibi dixerit? Dixerat ad Plutarchi Theseum, p. 5. Ed. Bryani, δαίμονας descendere ex δαίω apud Herodotum; qui conposito κατεδέδαιτο, quod inde est, utatur pro cognita erat seu conperta, adposueratque hæc Nostri. Profecto, modo schedarum stabiliretur κατεδέδαιτο imperio, haud inficete: namque in verbo nihil præter raritatem inest, quod reprehendas: reprehendes tamen injuria, cum talia se passim dent. Quæ quidem non eo scripsi, ut κατεδέδεκτο inprobare velim, sed ut ingentibus Stephani meritis gratia perseveret. Wess.—Fortasse καταδέδεκτο neglecto augmento scripserat auctor, quod probabile facit codicis Arch. scriptura, quæ ex duabus scrip-

turis, κατεδίδεκτο et κατιδίδεκτο, imperita junctis nata videtur. Miror vero, ad hæc quæ continuo subjiciuntur, ἰοῦσα οὐδὲν χρηστὰ Μηλιεῦσι, nihil a Viris doctis adnotatum reperiri. Nec enim apta admodum ad rem, quæ hic agitur, sententia est, quam Wess. cum Gron. his verbis (quæ Græcis quidem adcurate videri poterant respondere) expressit: et ex tanto tempore monstratus est (ille trames) nihil utilis Meliensibus: nisi istud nihil utilis tali quadam ratione accipiatur, quali nos interpretati sumus, jam olim, quemadmodum etiam tunc, calle illo male usos esse Malienses. Prorsus extra oleas hic vagatus Valla, ἐκτὸς οὐ pro ἐκ τε τόσου legens, et κατεδίδετο (puto) pro κατεδίδεκτο, mira quadam hariolatione sic convertit hunc locum: Extrinsecus nihil admodum præseptus transitus erat: quum nihil esset utilis Maliensibus. S.

Cap. CCXVI. 5. κατά τε Ἀλπηνὸν πόλιν] Oscitanter Steph. Byz., conversa Alpeno hinc in Locrorum metropolim, Herodotum legisse, L. Holstenii justa animadversio est. πρώτη τῶν Λοκρίδων πρὸς τῶν Μηλιέων prima, non dignitate, sed situ erat. Wess.—Eodem judice Holstenio, cui alii adsentiuntur docti viri, non differt hæc Ἀλπηνὸς πόλις ab ea quæ κώμη, Ἀλπηνοὶ οὔνομα, supra cap. 176 extr. nominabatur, et nude Ἀλπηνοὶ infra cap. 229. S.

6. κατὰ Μελάμπυγον —— λίθον] Mallem cum P. Leopardo Emend. VIII. 1. κατὰ Μελαμπύγου — λίθον. Herculis enim Μελάμπυγος titulus, ex caussa doctissime ab Erasmo Chiliad. p. 207. Suidæ et Zenobii fide adfirmata, fuit, non lapidis. De Cercopibus (lin. 7.) iidem conplura, quæ missa facio. Angustum tramitem ad Diodor. XI. 8. explicare memini. Wess.—De Cercopibus fraudulentis consuli posse Suidam in Ἀγορὰ Κερκώπων et in voc. Ὅμηρος monuit Schulzius. S.

Cap. CCXVIII. 2. ἀναβαίνοντας γὰρ ἐλάνθανον] Idem accidit ævo recentiori, quando cum delectis suis Gallis Brennus ἐποιεῖτο τὴν ὁδὸν διὰ τῆς ἀτραποῦ, apud Pausan. lib. X. (c. 22.) p. 853. Nam tum quoque temporis τῶν Φωκέων τοῖς ἔχουσιν ἐπὶ τῇ ἀτραπῷ τὴν φρουρὰν, οὐ πρότερον ἐπιόντες οἱ βάρβαροι παρέσχοντο αἴσθησιν, πρὶν ἢ πλησίον ἐγεγόνεσαν: ut apud Herod. c. 212. Phocenses ἐς τὸ ὄρος ἐπάχθησαν, φυλάξοντες τὴν ἀτραπόν. Valck.

[5. ἀνά τε ἔδραμον οἱ Φωκέες] Perperam Valla, Phocenses *recurrerunt*; quod non tenere debuerat Wess. cum Gronov. Commodius *Larcher*, aussitôt ils accoururent: nec tamen vim propriam verbi expressit. Ἀναδραμεῖν h. l. sicuti III. 78, 4. est ἀναστῆναι καὶ δραμεῖν, (vel προσδραμεῖν,) surgere et adcurrere, raptim surgere: quam in sententiam ἀνά τε ἔδραμον, III. 78. prosiluerunt interpretatus sum; quod et hic tenere potueram, ubi nunc, strepitus *excitavit* eos ut ad arma *concurrerent*. S.]

7. οὐδέν σφι φανήσεσθαι ἀντίξοον] Pro vetere οὐδένα σφι consistent fortasse alii: mihi judicium placet Gronovii, expressius illud arbitrati. Aldinum ἐνεκάρυσαν στρατῷ bene vir doctus ad ejus editionis, quæ inter manus est, marginem reformaverat, Porto consentiente. Typorum error fuit, turpiter propagatus. Wess.

13. φεύγοντες ἐπὶ τοῦ ὄρεος τὸν κόρυμβον] Hæc hinc attigit Eustath. in Dionys. v. 566. ut ostendat, καὶ ἐπὶ ἐξοχῆς ὀρεινῆς Κόρυμβον adhiberi. Æsch. Pers. 660. ἐλθ' ἐπ' ἄκρον κόρυμβον ὄχθου. Schol. ἐπὶ τὴν ἄκραν ἐξοχὴν καὶ περιωπὴν τοῦ τάφου. Vid. Perizon. in Ælian. Var. Hist. IV. 22. Horum montium cacuminibus quæ nomina fuerint Livius tradidit XXXVI. 16. Valck. — Græci πάντα

τὰ μετέωρα καὶ εἰς ὕψος ἀνατείνοντα κόρυμβους λέγουσι, Hesychius. Hic montis cacumen; in Æschyli Pers. v. 661. summa tumuli pars, ἐλθὲ ἐπ' ἄκρον κόρυμβον ὄχθου. Ceterum ἐπιστάμενοι in Vallæ Latinis gnari: melius credentes: nam gnaros fuisse, non monstrant sequentia. Wess.

16. Φωκέων Persæ μὲν οὐδένα λόγον ἐποιεῦντο: et postea, spretis Phocensibus, Brennus cum suis recta Delphos petiit. Valck.

Cap. CCXIX. 1. πρῶτον μὲν ὁ μάντις Μεγιστίης] Est, cui πρῶτος, sine urgente tamen caussa, placet. Illud Arch. (lin. 3.) ἅμα οἱ, sibi pariter et illis, (ubi rectius alii ἅμα ἠοῖ) verum quidem præfert, sed non æquat amplitudinem vulgati, ipsum tempus signantis. Quæ deinceps (lin. 6.) de transfugis, ad unum Tyrastiadem, domo Cumanum, Diodorus lib. XI. 8. adstringit. Wess.

3. ἐπεὶ δὲ καὶ αὐτόμολοι] Scribendum ἐπὶ δὲ, *deinde* vero. Vallæ deinde, non in postquam deformari, sed attendenti monstrare debebat veram scriptionem, ἐπὶ δὲ, quod commode succedit post πρῶτον μέν. Exempla quærenti dabunt Portus in 'Επὶ δὲ, et L. Bos. Obs. Crit. p. 15. Eustath. in 'Ιλ. α'. p. 123, 6. τὸ μετὰ δὲ, ἀντὶ τοῦ μετὰ ταῦτα δὲ, καὶ ἐπὶ δὲ, καὶ πρὸς δὲ, ἀντὶ τοῦ ἐπὶ τούτοις καὶ πρὸς τούτοις. Valck.—Imprudenti mihi accidit, ut ἔπειτεν καὶ, quod sua de conjectura Schæferus ediderat, propagari paterer in nostrum exemplum. Ad ἐπεὶ δὲ, quod ante Schæf. exhibebant editiones omnes, nihil varietatis e MSS. adnotatum est, in nostra vero membr. F. ἐπὶ δὲ sic cum duobus accentibus pictum video. Adsentior vero doctissimo Valckenario, et ἐπὶ δὲ καὶ rescriptum velim. S.

9. οἱ μὲν ἀπαλλάσσοντο] Cæteros Græcos, ut Herodotus, ἀπαλλαξείοντας nobis sistit Diodor. Siculus lib. XI. c. 9. et duraturam sibi suisque Spartiatis laudem cupientis Leonidæ consilium, Nostro memoratum cap. seq. Apud Justin. II. c. 11., hortatur socios, recedant, et se ad meliora patriæ tempora reservent; sibi cum Spartanis fortunam experiendam. Forsan scripserat Orosius, p. 111, 3. (lib. II. c. 9.) sibi vero cum Spartanis suis aleam (ubi vulgo aliam sortem) esse subeundam. Valck.

Cap. CCXX. 4. μᾶλλον τῇ γνώμῃ πλεῖστός εἰμι] Scripsit lib. I. 120. ταύτῃ πλεῖστος γνώμην εἰμί: ubi Gronov. Hoc eodem ducit, casu ex defectu præpositionis discrepans. (τῇ γνώμῃ, quod hic est, idem valet ac γνώμην absque artic. I. 120, 18.) Congruit Sophocleum Œd. Tyr. v. 565. καὶ νῦν ἔτ' αὐτός εἰμι τῷ βουλεύματι. Itaque πιστός εἰμι in Ask., (quod ignorant alii,) etsi κτύποις πιστὸς Æschyl. Prometh. v. 915., παραδιόρθωσις est. Quid autem ὄχλος Arch. sibi velit, profiteor, me non nosse. Wess.—Imperitus puto homo ad πλεῖστος supplendum vocab. ὄχλος existimaverat. S.

Ibid. ταύτῃ καὶ μᾶλλον τῇ γνώμῃ] Sensus claret; rarissima forma loquendi significatur, quod usitata magis diceretur, ταύτῃ καὶ μᾶλλον τῇ γνώμῃ προστίθεμαι, vel τίθεμαι. Neutiquam tamen tentari debebat sincerum πλεῖστος. Qua hic structura, Astyages I. 120. καὶ αὐτὸς, ὦ μάγοι, ταύτῃ πλεῖστος γνώμην εἰμὶ, —— ἐξήκειν τὸν ὄνειρον: illic pro τῇ γνώμῃ, vulgatum ex Codicibus γνώμην: idem hic etiam admitterem, aut, quod non postponerem, ταύτῃ καὶ μᾶλλον τὴν γνώμην πλεῖστός εἰμι, Λεωνίδην —— κελεῦσαι. Lucian. in Demosth. Encom. T. III. p. 494., εἰ καὶ πλείων εἰμὶ τὴν γνώμην πρὸς Ὁμήρῳ τετάχθαι: etsi magis fert animus ab Homero stare. Quæ proxima sequuntur, in

tractandis Herodoteis solita sibi malevolentia Plutarchus excerpsit T. II. p. 865. E. Valck.

9. ἐπέχρησε] Nihil habet ἐπέχρησε, cur sperni debeat: caussam ad lib. II. 127. exposui; cui pondus ex conspiratione tot membranarum gravius accedit. Post pauca (lin. 13.) ἀπολέσθαι locum occupavit veterem. Wess.

9. ἐπέχρησε —— τοῖσι Σπαρτιήτῃσι] Justinus II. c. 11, 8. Initio hujus belli sciscitantibus Delphis oracula, responsum fuerat, aut regi Spartanorum, aut urbi cadendum. Ipsi quidem Delphi circa hanc tempestatem oraculum adhibuerunt, quibus responsum fuerat, ἀνέμοισι εὔχεσθαι, Herod. VII. 178. At in istis Justini non sane Delphi sunt sciscitantes, verum Lacedæmonii, quorum præcesserat mentio: his sciscitantibus, Delphis, oracula, (vel oraculum,) responsum fuerat, aut regi, aut urbi cadendum: nomen Spartanorum illic a prima manu non videtur collocatum. Solet ita loqui Justin. II. c. 12, 13., adventante Xerxe consulentibus, (Atheniensibus nempe) Delphis oraculum, responsum fuerat: cf. III. 5, 4. XVI. c. 3, 4. Valck.

15. εὐρυχόρου] Spatiosæ et choris aptæ; neque enim, quæ Fr. Vigeri sententia ad Euseb., Spartanorum regio indicatur. Εὐρύχορος Κόρινθος in Epigr. 424. εὐρύχορος Τεγέα, Epigr. 441. collection. Cephalæ, ad eundem modum. Plura Cl. Taylor in Demosthen. Midian. p. 105. (in Reiskii Apparatu ad Demosth. Vol. I. p. 591.) Sequentis principium versus (lin. 16. ubi vulgo plene, ἄστυ ἐρικυδὲς) considerandum ac si Ἦ μέγα ἄστυ 'ρικυδὲς foret, aut Ἦ μέγα ἄστ' ἐρικυδὲς, qua illud forma Camerarius inter Epigrammata, juncta Theocrito olim, exprimi curavit. Porro ὑπ' ἀνδράσι Περσεΐδῃσι, patronymico ex Περσεύς, gentis satore, c. 150. et VI. 54., cultius Pavius habet. Wess. — Lubens equidem diæretica puncta vocabulo Περσεΐδῃσι imponenda admittam. Cæterum de Homerico epitheto εὐρύχορος consuli possunt Poëtæ interpretes. S.

18. πενθήσει βασιλῆ] Tale Poëtæ ἀγγελίην ἐπὶ Τυδῆ στεῖλαν Ἀχαιοί, Iliad. Δ'. 384., loco Τυδέα de quo Etymolog. in Πηλεύς. Servare tamen βασιλῆα, modo postrema contraheretur, in promtu fuerat. Wess. — Ut hic ante Gronovii Ed. βασιλῆα φθίμενον, sic vulgatur in Eusebianis ex Œnomao excerptis, Præp. Ev. V. p. 219. Πενθή|σει βασι|λῆα φθιμ|: ubi pro dactylo pæon est primus; ut in oraculi versu secundo, Ἦ μέγα |ἄστυ ἐρι|. Vitium, ut illic occultari potest elisione vocalis ι, hic tegit lectio Med. βασιλῆ φθίμ. In Scymni Chii præfat. Perieg. v. 59. τὸν Ἀπόλλωνα τὸν Διδυμῆ λέγω, corrigit Is. Voss. ad Melæ I. cap. 17., 3. Talia nonnulla dedit Homerus. Ἰλ. Δ'. 384. ἀγγελίην ἐπὶ Τυδῆ στεῖλαν Ἀχαιοί: etc. In Euripidis vulgatur Alcesti, v. 24. Ἤδη δὲ τόνδε Θάνατον εἰσορῶ πέλας Ἱερῆ θανόντων. Valck.

19. Οὐ γὰρ τὸν ταύρων optime Paris. B., nempe Xerxem, quippe Jovis robore valide instructum, uti subditur. Wess.

22. βουλόμενος κλέος καταθέσθαι μούνων] Ut Thebanos suos tueretur, hæc excitans Plutarchus de Herod. Malign. p. 865. E. rectius legisse videtur μούνων Σπαρτιητέων: et mox, ἢ τῇσι γνώμῃσι διενεχθέντας. Adfirmat τὸ μούνων Herodotea propemodum interpretatus Diodorus XI. c. 9. Λεωνίδης, —— φιλοτιμούμενος αὐτῷ τε δόξαν περιθεῖναι μεγάλην καὶ τοῖς Σπαρτιάταις, προσέταξε τοὺς μὲν ἄλλους Ἕλληνας ἅπαντας ἀπιέναι, καὶ σώζειν ἑαυτούς, —— αὐτοὺς δὲ τοὺς Λακεδαιμονίους ἔφησε δεῖν μένειν. Valck.

Cap. CCXXI. 1. Μαρτύριον —— οὐκ ἐλάχιστον, τούτου πέρι γίνεται] Nexa his

οὐ γὰρ μοῦνον τοὺς ἄλλους, ἀλλὰ, Scholiastæ nimis officioso transcribo. Abunde erat, ὅτι καὶ τὸν, etc., monstrantque schedarum plures. Wess. — Sufficere hæc utique poterant: sed ne copia quidem illa, quam alii MSS. cum Edd. offerunt, aliena ab Herodoti stylo debuit videri. S.

5. Μεγιστίην τὸν Ἀκαρνᾶνα] Megistiam Acarnanem Græci celebrant; in his Philostratus Vit. Apollon. IV. 23., ubi docte Olearius. Θεμιστίας Plutarcho Lacon. Apophthegm. p. 221. c. Mitto Tzetzen Chil. X. v. 685., multa perperam et stolide miscentem, Megistiamque hunc et Telliam, de quo lib. VIII. 27., confundentem. Wess. — Egregii vatis, qui fati præscius, tamen Οὐκ ἔτλη Σπάρτης ἡγεμόνας προλιπεῖν, ut est in Simonidis epigr. cap. 228. (Anal. Brunckii T. I. p. 131. No. XXXI.) nomen latebat apud Suidam in Ἄγαμαι et in Ἀκαρνᾶνα: verba sunt Philostr. Vit. Apoll. IV. c. 23., e quo τὸν δὲ Ἀκαρνᾶνα Μεγιστίαν Suidæ restituendum vidit G. Olearius; et Æliano, (Nat. Anim. VIII. 5.) quod ex Med. Cod. vir clar. Abr. Gronovius adfirmavit. De Acarnane Megistia, præter cetera, falsa quoque nobis narrat Jo. Tzetzes Chil. X. v. 685, etc. in hunc transferens et in Laconas, quæ de Tellia vate legerat et de Phocensibus apud Herod. VIII. c. 27. aliosve. Lectu non indigna sunt hæc ex ineditis Schol. in Aristidis Panathen.: Λέγουσιν ὅτι μάντις τις τῶν Λακεδαιμονίων εἶπεν ὅτι, ἐὰν μείνωμεν πολιορκηθησόμεθα· καὶ ὅμως ἠρήσαντο μὴ φυγεῖν, ἀλλὰ ἐνδόξως θανεῖν. Si legitur, ut puto, in Cod. MS. Petri Burm. ἠρήσαντο, mihi ἠρέσαντο æque videtur inusitatum ac ἤρησα: corrigerem, καὶ ὅμως ἠρνήσαντο μὴ φυγεῖν, ἀλλὰ ἐνδόξως θανεῖν: nempe εἵλοντο, vel προείλοντο, nihilominus fugere recusantes, honestam mortem præoptarunt. Utrumque est ex optimorum scriptorum usu: pervulgatum quidem ἠρνήσαντο μὴ, alterum, noluerunt, sed, nempe maluerunt; ut Demosthen. pag. 620, 84., similesque. vid. in lib. VII. c. 104. notata: Schol. in Eurip. Phœn. p. 791, 4., ἀπέχθεσιν αὐτὸν τῆς ἐπὶ τὸν Ἀπόλλωνα ὁδοῦ, τῇ δὲ Ἥρᾳ μᾶλλον τῇ γαμοστόλῳ θύειν: videlicet ἐπέτρεψεν. Valck.

5. τοῦτον ἅπαντα ἐκ τῶν ἱρῶν τὰ μέλλοντά σφι ἐμβαίνειν εἰπόντα] Kœnius suo Herodotum more scripsisse suspicabatur τοῦτον, εἴπαντα —— ἐμβαίνειν ἅπαντα: cui favet eleganti conjecturæ Mediceus codex. Valck.—Secutus cupide sum MSS. libros, singulari constantia viam ad veritatem munientes. Sermonis quoque nexus nihil desiderat uberius. Wess.—Nempe εἴπαντα ab imperitis nonnullis librariis in ἅπαντα fuerat mutatum: post ἐμβαίνειν vero nullus codex MS. aut εἰπόντα aut ἅπαντα agnoscit. Venetus Editor, in principio ἅπαντα legens, in fine εἰπόντα sua de conjectura adjecit. S.

7. οὐκ ἀπελίποντο] Videtur οὐκ ἀπέλιπον ex Arch. probius. Deinceps c. 222. ἀπολιπόντες Λεωνίδην: et lib. VIII. 63. Plutarchus tamen Virt. Mulier. p. 261. c. τῆς δὲ Ἐρυξοῦς μὴ ἀπολειπομένης, ἀλλ' ἕπεσθαι —— βουλομένης, οὐδὲ ἡ μήτηρ, —— καίπερ οὖσα πρεσβῦτις, ἀπελείπετο. At in hujusmodi verborum formis, etsi sæpe inconsulta, ingens est librariorum inconstantia. Wess.—Est vero etiam apud Xenoph. ἀπολείπεσθαί τινος, discedere ab aliquo, Cyrop. I. 6, 21. III. 1, 42. et sæpius alibi. S.

Cap. CCXXII. 2. Θεσπιέες δὲ καὶ Θηβαῖοι] Hic de Thebanis scripta Plutarchus ea ratione repellit T. II. p. 865., ut hæc quoque criminatio sua quadam specie non destituatur. Soles secum Leonidam retinuisse Thespienses narrat Diodor. Siculus T. I. p. 410, 46. (lib. XI. c. 9.) ubi notat vir exi-

mius. Herodoti Thebanis Mycenæos octuaginta substituit Pausanias X. (c. 20.) p. 846., et II. (c. 16.) pag. 146., ubi, Μυκηναῖοι, inquit, πέμπουσιν ἐς Θερμοπύλας ὀγδοήκοντα ἄνδρας, οἳ Λακεδαιμονίοις μετέσχον τοῦ ἔργου. Valck.

5. κατεῖχε γάρ σφεας Λεωνίδης] Cavillatorem audi Plutarchum: adeo insaniisse negat Leoniden, ὥστε κατέχειν ἐν ὁμήρων λόγῳ τοῖς τριακοσίοις τοὺς τετρακοσίους ὅπλα ἔχοντας, ut trecentis suis quadringentos Thebanos armis instructos obsidum loco retineret: immo vero vereri magis debuisse, ne ab his, quam ne a barbaris, circumveniretur. Quæ inanem futilemque habent criminationem. Neque enim non plures quam trecenti cum Leonida fuere, verissime in Prolegom. respondente Joach. Camerario. Nam præter septingentos Thespienses, Spartano regi addictissimos, aderant trecentis ipsorum ditionis plures, siquidem quodam suorum satellitio cincti in expeditionem ire solerent, et singuli interdum ad septenos secum Hilotas traherent, teste Scriptore lib. IX. 28. Stipasse vero illos trecentos hac pugna Hilotarum haud paucos, nitidissime ex c. 229. et lib. VIII. 25. patescit. Quid ad hæc malignitatis accusator? Wess.

Cap. CCXXIII. 7. ὡς τὴν ἐπὶ θανάτῳ ἔξοδον ποιεύμενοι] Leonidæ quod fertur decantatum dictum, aut minus congruum judicavit Herodotus hujus diei gloriæ personæ-ve, aut excogitatum demum fuit post ejus ætatem, sicut alia non pauca: nam alibi legerat Seneca, quod Suasor. II. pag. 18. putabat etiam apud Herodotum esse, οὕτως ἀριστᾶτε, ὡς ἐν ᾅδου δειπνήσοντες. (Conf. Diodor. Sic. XI. 9. et ibi Wess.) Romana majestate condignum dictum tribuni militum, qui se quadringentis secum morituris ducem offerebat consuli, nobis custodivit A. Gellius Noct. Att. III. 7., Ego hanc tibi et reipublicæ animam do, etc. præterea M. Catonis verba memoratu dignissima, virum illum excellentem jure comparantis cum Leonida. Periit nobis et illa pars Livii, qua præclarum illud facinus Herodotea suavitate narraverat. Valck.

9. ἐς τὸ εὐρύτατον] Sive hoc, seu εὐρύτερον legatur, par trecentorum audacia: malim posterius, tanta Codicum conspiratione nixum. Quod adhærescit, (ibid.) τὸ μὲν γὰρ ἔρυμα, etc., pertinet ad superiores dies. Scriptum si fuisset, τὸ μὲν γὰρ ἔρυμα τοῦ τείχεος ἐφυλάσσετο ἀνὰ τὰς προτέρας ἡμέρας, οἱ δὲ ὑπεξιόντες, etc., sententia fuisset clarior, Pavio observante. Wess.

9. τότε δὴ συμμίσγοντες ἔξω τῶν στεινῶν] Falsum itaque quod Plutarcho Noster scripsisse perhibetur T. II. p. 866. A. πεσεῖν πάντας εἰπὼν ἐν τοῖς στενοῖς περὶ τὸν κολωνόν. Huc enim postea demum superstites se receperunt Spartiatæ, quum jam Leonidas aliique multi cecidissent, postquam Persas quater in fugam verterant: tum demum cap. 225. ἵζοντο ἐπὶ τὸν κολωνὸν πάντες ἁλέες οἱ ἄλλοι, πλὴν Θηβαίων. Fatendum tamen foret Leonidæ ceterorumque laudem hic imminutam, si verum esset, quod alios sequutus auctores tradidit Plutarchus, captis armis noctu Spartiatas cum duce suo castra irrupisse hostilia, ipsumque Regis petiisse prætorium, aut cum illo, aut, si ipsi oppressi essent, in ipsius potissimum sede morituros, ut loquitur Justinus; quem sequitur Orosius II. c. 9. Νύκτωρ, inquit Plutarchus, ἀναστάντες ἐβάδιζον ἐπὶ τὸ στρατόπεδον, καὶ τὴν σκηνὴν ὀλίγου δεῖν βασιλέως, ὡς ἐκεῖνον αὐτὸν ἀποκτενοῦντες, καὶ περὶ ἐκείνῳ τεθνηξόμενοι: conf. Diodor. XI. c. 10., et ibi Clar. Wess. Cur his potius crederemus, quam Herodoto? quum illa præsertim narratio fidem superet, multaque mentiantur in historia Græci. Valck.

20. παρακεχειρημένοι τε καὶ ἀτέοντες] Laurentii ingruentes et sese intrudentes perstrinxit, tanquam aliena, Cl. L. Bos Obs. Critic. p. 157., eorumque in locum, quos spernebant et pro nihilo habebant, suffecit. Dubito de priore: belle memini, lib. IV. 159. Vallæ παρακεχειρημένους fuisse contemtores, sed aptavit isthic, quæ erant disjuncta: namque καὶ παρακεχειρημένοι διεφθάρησαν his consimiliter ponuntur de pugnantibus, qui sibi corporibusque suis nimio ardore haud parcunt, ac σὺν παραχρήσει ἑαυτῶν in hostes ingruunt, quæ et Porti doctrina. Posterius ingruentes ex ἀττέοντες Arch. fluxit; quo quidem, si tamen iidem Ionibus ac ἄττοντες, nihil accommodatius. Ἄττοντες, ὁρμῶντες, πηδῶντες, Hesychio, Suidæ (voc. Ἄττει) et hac de familia aliis. Non diffiteor, mihi vehementer illud placuisse quondam: nunc vereri occepi, ut exempla Diss. Herod. p. 88. quæstioni faciant satis. (Et ista profecto rectius ᾄττοντες et ᾄττει scribentur: sunt enim ex ἀΐσσοντες et ἀΐσσει contracta.) Nec sequar tamen H. Stephanum, ἀτίοντες sive ἀτίζοντες scribentem: nam quæ in Camerarium ille strinxit, ex Eustathio derivata, non feriunt admodum. Homeri enim ἀτίοντα Iliad. Υ'. 332. explicant interpretes ἀτιμάζοντα, Hesychius cum Adnot. Clar. Alberti, aut ὀλιγοφροντιστοῦντα, ἀφροντιστοῦντα, aut diversius. Illud si arripiatur, valde desperantes et nullam suæ salutis rationem ducentes sistet; tumque παρακεχειρημένοι τε καὶ ἀτέοντες aptissime nexi procedent. Diodorus simili in re, ἀφειδῶς ἐχρῶντο τοῖς ἰδίοις σώμασιν εἰς κοινὴν σωτηρίαν, XIII. 60. et ἀφειδεῖν τῆς ψυχῆς ἕνεκα νίκης, XII. 62. Wess. — Notavit ad hunc locum *Reiskius:* "Cogitavi aliquando λυσσέοντες, Ionice pro λυσσῶντες: sed nunc placet vulgatæ adquiescere, atque interpretari furentes, rabiosi." Haud dubie a Poëta mutuatus id verbum Herodotus est. Vide ad Iliad. υ'. 332. interpretes, et instar omnium immortalem *Heynium;* qui hunc ipsum etiam Nostri locum expendens, istud καὶ ἀτέοντες verissime interpretatur et tamquam attoniti, mente capti. Quem ibi Valckenarium nominavit Vir doctissimus, ejus loco Wesselingius erat nominandus; cujus quidem sententia haud multum discrepat ab Heynii interpretatione. S.

Cap. CCXXIV. 4. ἕτεροι μετ' αὐτοῦ ὀνομαστοὶ Σπαρτιητέων] Οὐνομαστοὶ ex dialecti ritu. (sed vulgatum h. l. tenent libri omnes.) Accessio vocabulorum ex Med. laudatore (quod minime mirandum) utitur Gronovio, fluxæ tamen fidei apud multos. Qui tandem illi οἱ οὐνομαστοὶ, distincti a trecentis, quorum omnium sese accepisse nomina ait? An Helotæ? quibus nusquam in Spartanorum catalogo locus. Non nescio, sæpe inter simillimas posita voces supina librariorum socordia prætervideri et negligi. At conjurasse plerosque omnes scribas, et maculam schedis adspersisse, pæne supra fidem est. Tueri ergo possessionem inserta e Medic. non posse videntur. Wess. — Ob vocem οὐνομαστοὶ repetitam, media quædam facile, fateor, potuerunt excidere; si tamen aliis etiam absunt Codicibus, Vallæ non lecta, neque ego desiderarem ex Med. vulgata: ex hac lectione Med. Kœnius forte valde probabilem efformavit, hanc nimirum: καὶ ἕτεροι μετ' αὐτοῦ πολλοί τε καὶ οὐνομαστοὶ Σπαρτιητέων. Spartiatarum, qui cum Leonida ceciderunt, ἐγὼ, inquit Noster, ὡς ἀνδρῶν ἀξίων γενομένων ἐπυθόμην τὰ οὐνόματα: neque hic requirerem omissam vocem ἀξίων, hoc sensu sic simpliciter vix veteribus illis usurpatam: ad ἀνδρῶν γενομένων, quomodo loqui solet, adscribi potuit ἀξίων. Nomina trecentorum Spartanorum sibi forsan

enotaverat ex columna in illorum memoriam Spartæ erecta. Pausan. III. (c. 14.) pag. 240. Κεῖται καὶ στήλη πατρόθεν τὰ ὀνόματα ἔχουσα οἳ πρὸς Μήδους τὸν ἐν Θερμοπύλαις ἀγῶνα ὑπέμειναν: cui etiam pag. 237. (c. 12.) μνῆμα memoratur (τοῦ) λόγου μάλιστα ἀξίως μαχέσασθαι μετὰ δὴ αὐτὸν δοκοῦσι Λεωνίδην. Valck. — Vocab. ἀξίων lin. 5. communi consensu libri omnes tenent: et possunt ex proxime præcedentibus intelligi ὀνομασθῆναι ἄξιοι, memoratu digni. Insulsum autem adsumentum, πολλοὶ δὲ καὶ οὐκ ὀνομαστοί, quod, a Gron. receptum, in suum etiam exemplum propagari Wess. passus est, præter codicem Med. nullus alius vetus liber agnoscit; nam et noster F. illud ignorat, quem in Var. Lect. (ed. S.) nominare neglexeram: in codd. quidem Pb. et Pd. eadem verba paullo inferius legi, sed æque inutiliter inserta, ibidem adnotavi. S.

9. Nomina filiorum Darii, Ἀβροκόμης et Ὑπεράνθης, ex gentili sermone ad Græcorum morem esse deflexa Nob. Palmerius Exercitat. p. 58. monuit. Wess.

12. τὸν οἶκον πάντα τὸν ἑωυτοῦ ἐπιδοὺς] Insuper dedit omnia *bona* sua. Isthac ætate Vallam in scopulum incidisse non sane mirum est. Veteris usus, ab Homero ducti, in Attico foro vulgati, sæpius interpretes immemores Οἶκον domum interpretantur, ubi hac voce totum patrimonium, vel universæ significantur facultates. Ammonius: Οἶκος λέγεται ἡ πᾶσα οὐσία. Xenoph. in Œconom. p. 486, 3. ἡ οἰκονομία ἐπιστήμη ἐφαίνετο, ᾗ οἴκους δύνανται αὔξειν ἄνθρωποι. Οἶκος δ' ἡμῖν ἐφαίνετο, ὅπερ κτῆσις ἡ σύμπασα. Præivet Homerus, cui sæpe proci Penelopes dicuntur ἔδοντες et κατέδοντες οἶκον Ὀδυσσῆος, bona comedentes Ulyssis; qualia commodum admovit Wetsten. Ev. Matth. XXIII. 14. Nusquam, quantum recordor, in hunc sensum οἰκίαν veteres, sæpissime ponunt οἶκον, præ ceteris Xenophon, et Isæus; sed et Thucydides, Antiphon, Lysias, Isocrates, Demosthenes, quique ad horum se student normam componere Sophistæ. Dedit nonnulla Des. Heraldus in Salm. Obs. ad Jus A. et R. pag. 217. De multis ad Herodotea hæc accedunt proxima Gadatæ Xenophontis, Κυρ. Παιδ. V. p. 82, 5. nemo est ὅτῳ ἐγὼ ἀπ' ἐμοῦ φύντι καταλείψω τὸν ἐμὸν οἶκον. Isocratis de Pericle, p. 184. D. τὸν μὲν οἶκον ἐλάττω τὸν ἑαυτοῦ κατέλιπεν, minorem censum reliquit, quam a patre acceperat Isæi pag. 82, 2., ἡ μήτηρ ἡ ἐμὴ ἐν (lege ἐπὶ) παντὶ τῷ οἴκῳ ἐπίκληρος ἐγένετο. Demosthen. c. Phæn. pag. 598, 34., δύ' οἴκων λειτουργούντων κεκληρονόμηκε: ante dixerat §. 31., δύ' οὐσίας παρειλημμένον. Valck. — Notabilis utique vocabuli οἶκος usus: at nihil impedire videtur, quo minus Latinum domus, Græco οἶκος respondens, in hujusmodi orationis connexione eadem notione ponere liceat. S.

Cap. CCXXV. 2. μαχόμενοι ὑπὲρ τοῦ νεκροῦ] Partem veri vidit vir optimus L. Bos, Obs. Crit. p. 59., post μαχόμενοι nempe distinctionem ponendam: verum, quod recte Gronov. etiam animadvertit, non sic solet ex abrupto Noster orationem redordiri: vocula requiritur quæ hæc et illa connectat: adest illa, ita (ni fallor) suo loco collocanda: Ξέρξεώ τε δὴ δύο ἀδελφεοὶ ἐνθαῦτα πίπτουσι μαχόμενοι· ὑπέρ τε τοῦ νεκροῦ τοῦ Λεωνίδεω Περσέων καὶ Λακεδαιμονίων ὠθισμὸς ἐγίνετο πολλός, ἐς ὃ τοῦτόν τε ἀρετῇ οἱ Ἕλληνες ὑπεξείρυσαν. Ad postrema Reiskius: Hunc, ait, locum non concilio cum pag. 459. initio: manifesta nimis est contradictio. Sed, qualia scribit Reiskius in Miscell. Lips. vol. VIII. pag. 502., suo loco ne tangenda quidem, si quis ante annos scripsisset ferme ducentos, quibus ille modis fuisset exceptus!

istiusmodi convitia hac ætate ferimus, non reprehendimus. Hic quænam tandem est ἐναντιοφάνεια? Persarum manibus ereptum in hoc conflictu Regis cadaver victores aliquantisper tenuerunt Spartiatæ; sed hi, vincendo fatigati, vim hostium, ἀεὶ νέον ἐρχομένων, non sustinuerunt, atque eodem die omnes, ut notum est, interierunt, Persisque adeo victoribus Leonidæ regium quoque reliquerunt cadaver, quod capite truncatum iratus Xerxes in crucem tolli jussit. (In editis deinde Animadversionibus silentio hunc locum idem Reiskius præteriit.) Secundum fictum Plutarch. T. II. p. 306. D. (in libello qui Parallela inscribitur) ex Leonidæ cadavere Persa τέμνει τὴν καρδίαν, καὶ εὗρε δασεῖαν verbis mutatis illinc rem narrat eamdem Stobæus, p. 92, 5.; utrique citantur Aristidæ Persica, omnibus aliis invisitata; apud illum mox in historia Romana laudatur etiam Aristides Milesius: istiusmodi nebulonum mendacia vix digna sunt memoratu. Lipsiensis nunc forte Criticus R. (Reiskius) fatebitur, cunctante stylo elaborata veterum scripta paulo esse consideratius contrectanda. VALCK.—Ad locum quod spectat, ad quem ista disputavit Valckenarius, adnotare equidem in Var. Lect. (ed. S.) debueram, in Editis ante Wess. et in MSS. sic constitutam distinctamque esse orationem: πίπτουσι μαχεόμενοι ὑπὲρ τοῦ νεκροῦ τοῦ Λεωνίδεω. Περσέων τε καὶ Λακεδαιμονίων ὠθισμὸς, etc. Sic quidem et noster cod. F. (nisi quod in hoc μαχόμενοι scribitur) nec ex aliis codicibus aliud quidquam adfertur nisi ὠθισμὸς ex Pa. et quod ex uno Pd. Larcherus adnotavit, post μαχεόμενοι in illo incisam esse orationem, post Λεωνίδεω non esse interpunctam. Ut olim alii, sic et Valla legerat, interpretatusque erat: Hi duo Xerxis fratres super cadavere Leonidæ pugnantes occubuere, adeo vehementi Persarum Lacedæmoniorumque conflictu, ut Græci, etc. Atque in eadem ratione adquiescere fortasse debueramus. Primus Gronovius suspicatus erat, post μαχεόμενοι forsan interpungendam fuisse orationem, ut verba ὑπὲρ τοῦ νεκροῦ, etc. ad sequentia referrentur: eamdem vero suspicionem rursus deposuit, quoniam ita nimis abrupte inchoaretur sequens periodus, Ὑπὲρ τοῦ νεκροῦ τοῦ Λεωνίδεω, etc. Nihilo minus Wesselingius post μαχεόμενοι quidem interpunxit orationem, proxime sequentia vero verba intacta reliquit, nullam in Notis super hoc loco dubitationem significans, at in Latina tamen versione conjunctivam adjiciens particulam: Xerxis igitur duo fratres pugnantes occubuere; *adeoque* vehemens de cadavere Leonidæ fuit Persarum Lacedæmoniorumque conflictus, etc. Post hunc Schæferus, tenens post μαχεόμενοι interpunctionem, ante ὑπὲρ τοῦ νεκροῦ, καὶ particulam ex conject. adjecit; quæ particula ex Schæferiana editione in nostram propagata est. At equidem, si modo necesse utique fuit a vetere ratione discedere, profiteor paulo expeditiorem mihi nunc videri Valckenarii rationem, in eamdem cum Schæfero sententiam ὑπὲρ τε τοῦ νεκροῦ corrigentis. Potuerit vero nihilo minus deinde post Περσέων eadem τε particula suum locum tueri. S.

4. ὑπεξείρυσαν] Raritate commendatur, nullo alio privilegio: idem ὑπεξείρυσαν, subtraxisse videlicet sua virtute pugnantibus Persis Spartanos Leonidæ corpus. Nam, quod illi Xerxes deinde turpiter insultavit, tum contigit, cum trecenti post strenuum certamen occubuerant omnes. Frustra enim in his difficultas quæritur. Porro (lin. 7.) ἑτεροιοῦτο τὸ νεῖκος ex Pass. legitimum puto. Νεῖκος de bello et pugnæ contentione c. 158. alibique. Geminum fer-

me lib. IX. 101. ἐνθεῦτεν ἤδη ἐπερεοῦντο τὸ πρῆγμα. Wess.—ὑπεξείρυσαν lin. 4. cum Schæf. ex edd. ante Gron. revocavi. Codex Med. autem cum Pass. Ask. et uno ex Paris. non ὑπεξείρυσαν dabat, ut in nostra Var. Lect. (ed. S.) perperam scriptum, sed ὑπερεξείρυσαν: quod ego quidem librariorum errori adscribendum puto, Wesselingius vero a Gronov. receptum in contextu tenuit: quibuscum noster etiam cod. F. fere consentit, qui non, ut in Var. Lect. (ed. S.) dixi, ὑπεξέῤῥυσαν, sed (ut, codice iterum inspecto, nunc primum animadverto) ὑπερεξέῤῥυσαν præfert. S.

10. ὁ δὲ κολωνός ἐστι, etc.] Parendum fuit scriptis libris. Plutarchi editiones Κολωνὸν ostentant, sicuti et Aldus, quasi proprium nomen. Prope eum collem Λεωνίδου σῆμα apud Philostratum Vit. Apoll. lib. IV. 23.; verius Noster. Adde Simonidæ Epigramma Anthol. III. 5. p. 296. Wess.—Vide Anal. Brunckii T. I. p. 132. num. xxxv. S.

12. μαχαίρῃσι, τοῖσι αὐτίων, etc.] Tan. Fabri conjecturas acerbius taxari animadverto, addique contextui haud illud satis opportunum. Codicum inconstantia optionem reliquit liberam, qua, præsertim cum Longinus præiret, utendum censui. Namque ex eo advocatum, et princeps editio et MSS. teste Cl. Zach. Pearce, offerunt, prorsus Herodoteis, uti vulgari jussi, concordans. Hoc amplius, καὶ χερσὶ καὶ στόμασι a sequente κατέχωσαν punctione separavi, ejusdem Longini, cui στόμασι μάχεσθαι mera hyperbola, ductu. Cicero Laconici in eo genere quidpiam observavit, adolescentum greges, inquiens Tuscul. Disput. V. 27. Lacedæmone vidimus ipsi, incredibili contentione certantes pugnis, calcibus, *unguibus*, *morsu* denique. Quod itaque his aptum hærebat, κατέχωσαν οἱ βάρβαροι βάλλοντες, barbaros manibus oribusque defensantes, sese Spartiatas jaculis obruisse et quasi contumulasse, cultissime pingit. Grande oppido καταχωσθῆναι βέλεσιν, eodem Longino monitore. Hinc Aristides T. II. p. 190. κατεχώσθησαν ὑπὸ τῶν βαρβάρων: Philostratus Vit. Apoll. IV. 23. ἐπὶ τὸν κολωνὸν, ἐφ' οὗ λέγονται Λακεδαιμόνιοι περιχωσθῆναι τοῖς τοξεύμασι: Libanius Or. XXXV. p. 690. A. ὡς δὲ πολλοῖς ὀλίγους καταχώσας τῶν Λακεδαιμονίων ἐν Πύλαις, ubi Morellus nihil vidit. Wess.

12—14. ἀλεξομένους μαχαίρῃσι, etc.] Quod, postea temere rejectum, olim placuerat T. Fabro, mihique venerat in mentem, hoc a Codicibus subministratum (Diss. Herod. pag. 123.) revocabitur in contextum, sic, ut puto, collocandum: ἀλεξομένους μαχαίρῃσι (τοῖσι αὐτίων ἐτύγχανον ἔτι περιεοῦσαι,) καὶ χερσὶ καὶ στόμασι, κατέχωσαν οἱ βάρβαροι βάλλοντες. In his ista, καὶ χερσὶ καὶ στόμασι, ab interpretibus Longini, Fabro, Dacierio, Tollio, variis tentata conjecturis, unus recte ceperat Boileavius, ut accipienda docuit l. c. Clar. Wesseling. Τοῖσι, dubio vacuum, sic adhibetur lib. VIII. c. 89. ἅτε γὰρ νέειν ἐπιστάμενοι, τοῖσι αἱ νῆες διεφθείροντο, —— ἐς τὴν Σαλαμῖνα διένεον. Sed hæc, τοῖσι αὐτίων ἐτύγχ. ἔτι περιεοῦσαι, nempe αἱ μάχαιραι, apte respondent ad ista c. 223., δόρατα μέν νυν τοῖσι πλέοσι αὐτίων τηνικαῦτα ἐτύγχανε κατεηγότα ἤδη, οἱ δὲ τοῖσι ξίφεσι διεργάζοντο τοὺς Πέρσας: pro more videlicet istius ævi, quo, hasta fracta, gladiis utebantur. Valck.—Olim, quum imperite juncta legerentur verba καὶ χερσὶ καὶ στόμασι κατέχωσαν οἱ βάρβαροι, Valla intellexerat barbaros, et manibus et *vocibus* incessentes Spartanos; Gronovius vero, et manibus et *mucronibus*. S.

Cap. CCXXVI. 5. ὡς —— τὸν ἥλιον —— ἀποκρύπτουσι] Sagittis Persarum solem obscurari solere: sic optime Va-

lerius Maxim. Herodoteum interpretatur ἀπεκρίναντο lib. III. c. 7. fin. Aliter Cicero Tusculan. I. 42. ubi de hoc egit Spartani dicto Davis. Pauca dederant viri Docti ad Frontin. IV. c. 5, 13. Proxima (lin. 6.) τοσοῦτό τι πλῆθος (τὸ πλῆθος saltem scribendum,) αὐτίον εἶναι: illa, nec miror, maluisset omissa Jac. Tollius ad Longin. p. 223. (Equidem nec invitus tueri illa suum locum passum sum: nec τὸ articulum pro τι requisivi.) Unicum hoc tantum Dienecis Spartani dictum Noster retulit, nullum Leonidæ vel aliorum de trecentis istis: feruntur tamen plura, et sane digna seculorum memoria; quorum omissionem non adeo negligentiæ Plutarchus imputat, quam malevolentiæ T. II. p. 866. c. d. et, ne quis minima diceret historicum intacta prætermisisse, ὁ δὲ, inquit, τὴν Ἀμάσιδος ἀποψόφησιν, etc. qualia dum nequeunt negari, vellem equidem nec dici potuisse. Valck.

6. τοσοῦτό τι πλῆθος αὐτίον εἶναι] Eustathium arbitreris hic aut superius νέφος invenisse: καὶ σημείωσαι, scribit, ὅτι τὸ παρ' Ἡροδότῳ νέφος βελῶν, ὑφ' ᾧ ὡς ὑπὸ σκιᾷ ἐχρῆν μάχεσθαι, συγγενῶς ἔχει τῇ Ὁμηρικῇ ταύτῃ λέξει, Iliad. Θ'. 159. Id si vere reperit, adconmodum utique fuisset. Ego vero ex scriptorum exemplarium taciturnitate addubito, vacillantique ejus memoriæ adscribo. Cicero, non Trachinium quendam, sed Persen hostem in colloquio hæc dixisse gloriantem Tusc. Disp. I. 42. adfirmans, notatur a Pet. Victorio Var. Lect. lib. XXVII. 9., quem et Davisium adi. Wess.—Ad vocab. πλῆθος quod adtinet, nisi consentirent (quoad quidem novimus) codices, facile crederes variandi caussa nunc h. l. νέφος scripsisse Herodotum, et sedem nominis, cui peropportunus hic locus erat, interpretamentum occupasse. Sic quidem Νέφος Hesychius cum Scholiastis Homeri et Euripidis πλῆθος interpretatur: conf. Wetsten. ad Epist. ad Ebræos c. xii. 1. S.

Cap. CCXXVIII. 3. ἐπιγέγραπται γράμματα, etc.] Ubi duo leguntur de his tribus epigrammata priora, Anthol. III. c. 5. (Anthol. H. Steph. p. 200. Anal. Brunck. T. I. pag. 131 seq.) plura sequuntur εἰς τοὺς ἐν Θερμοπύλαις θανόντας scripta: quod illic est 24. Εἰ τὸ καλῶς θνήσκειν, etc. Simonidi tribuitur in Scholiis ineditis in Aristidis Panathen. Sed magnificum Simonidis ad lyram cantatum ἐγκώμιον τῶν ἐν Θερμοπύλαις θανόντων (Anal. Br. T. I. p. 125 seq. num. xv.) nobis custodivit Diodorus Siculus XI. c. 11., ipsemet exquisitis laudibus fortissimos viros dignatus. Variabant forte Codices (lin. 9.) in Epigr. secundo: legitur apud Strabon. IX. p. 656. (pag. 429. ed. Cas.) Ὦ ξεῖν' ἀπάγγειλον: apud alios ut vulgatur apud Herodot. Mihi non displicet quod est in marg. Ed. Steph. Ὦ ξεῖν' ἀγγέλλειν Λακεδαιμονίοις; convertit Latine Cicero Tusculan. I. 42. ubi notat Davis. In secundo versu (lin. 10.) alteri longe præstat Herodotea lectio: τοῖς κείνων ῥήμασι πειθόμενοι: alludit Poëta Lycurgi τοὺς καλουμένους ῥήτρας. Valck.

9. ἀγγέλλειν] Frequens ἀπαρεμφάτου usus, et schedæ id securum et verum præstant. Adsimile c. 110. ἐμοὶ χρῆσθαι ὡς ἀνδρὶ ψεύστῃ, in me ut mendacem consule. Latina Tullii, Dum sanctis patriæ legibus obsequimur, bona sunt, sed ex Simonidæ, ut ille censuit, πειθόμενοι νομίμοις. In vulgato, alludente ad Spartanorum Ῥήτρας, omnes acquiescunt Codd. cum Suida. Wess.

Cap. CCXXIX. 5. ἐς τὰ ἔσχατα] Adstipulor Cl. Wasse ad Thucydid. IV. 12., hoc laudanti. Alia in re superius c. 107. ἀλλὰ διακαρτέρει ἐς τὸ

ἔσχατον. Diodorus, Polybius, Agatharchides, etc., invitis tamen Grammaticis, de morbosis ἐσχάτως ἔχειν et διακεῖσθαι. Vide Diodorum XVIII. 48. et doctissimum Trillerum in Thom. M. Ἐσχάτως. Wess.

Ibid. ὀφθαλμιῶντες ἐς τὸ μέγιστον] Ἐς τὸ ἔσχατον legendum decernit Jos. Wasse ad Thucyd. IV. cap. 12., codices (quod alibi solet) non commemorans: præbet illud margo Steph. lectum quoque Vallæ, neque tamen non reperiuntur ἐς τὸ μέγιστον, et ἐς τὰ μέγιστα: permutanturque phrases, τὰ ἔσχατα ἀσεβεῖν, et τὰ μέγιστα ἀσεβεῖν. In malis tamen vitiisve ponere malunt εἰς τοὔσχατον· πρὸς τοὔσχατον· ἐπ' ἔσχατον: ἥκιστα μὲν εἰς τὰ ἔσχατα Ἀρχίδαμον, est in Xenoph. Ἑλλ. V. p. 334, 29. Extremam lippitudinem intellexit Valla. Plato Gorgia, p. 496. A. νοσεῖ που ἄνθρωπος ὀφθαλμοὺς, ᾧ ὄνομα ὀφθαλμία: de cœcitate posuit Aristoph. in prima ed. Pluti, v. 115. Ταύτης ἀπαλλάξειν σε τῆς ὀφθαλμίας: cui versui hunc postea substituit, illic in Scholiis memoratum: Τῆς συμφορᾶς ταύτης σε παύσειν, ἧς ἔχεις: sive, ἥ σ' ἔχει. Timocles Athenæi VI. p. 223. c. Ὀφθαλμιᾷ τις; εἰσὶ Φινεΐδαι τυφλοί. Valck.

13. λειποψυχέοντα] Si verum esset quod Lexicographis traditur, apud Thucydid. λειποψυχεῖν sumi etiam pro *ignavum esse*; illuc potuissent referri quæ Wasseus alienissimo loco posuit, p. 245. n. 43. (ad lib. IV. c. 13.) Τῇ εὐψυχίᾳ opposita ignavia dicitur etiam ἀψυχία: animi deliquium, aliis λειποψυχία, Ionice vocabatur ἀψυχίη: forsan itaque ignavus sive pusillanimis novatori Herodoto est λειποψυχέων. Conjecisse se scribit aliquando Reiskius δειλοψυχέοντα. Poni saltem debuerat φιλοψυχέοντα: hoc si præberet scriptus Codex, anteponerem vulgato, velut isthac etiam ætate usitatum. Tyrtæus apud Lycurg. c. Leocr. p. 163, 4. Ἀλλὰ μέγαν ποιεῖτε καὶ ἄλκιμον ἐν φρεσὶ θυμόν. Μηδὲ φιλοψυχεῖτ', ἀνδράσι μαρνάμενοι. Ex Homericis expressum insigne Theopompi dictum habet Clemens Alex. Strom. VI. p. 749, 10. Εἰ γὰρ ἦν τὸν κίνδυνον τὸν παρόντα διαφυγόντας ἀδεῶς διάγειν τὸν ἐπίλοιπον χρόνον, οὐκ ἂν ἦν θαυμαστὸν φιλοψυχεῖν: attigit eximius Jer. Markland. in Lysiæ p. 44, 4. et Joannis Ev. xii. 25. ubi plurima collegit Wetsten. Valck. —Vulgatum pertinaciter tuentur libri omnes. S.

Ibid. Εἰ μέν νυν ἦν μοῦνον, etc.] Versavit hunc locum Reiskius, vitii, uti suspicatur, reum mancumque. Medicina, quam invenire se negat, in promtu erit, modo (pro ἀλογήσαντα, quod Gronovio placuerat,) ἀλγήσαντα, h. e. ὀφθαλμιῶντα, oculorum morbo dolentem, revocemus. Quid enim? An Aristodemus ἀλογήσας, præceptorum contemtor Leonidæ, Spartam redux, sine pœna abiisset? Non sierit Lycurgus nec militaris disciplina, apud Ælianum in Suidæ Κάπη. Oculorum morbus obtentui, cur prælio afuerit, posuit esse, nulla ἀλογίη. Quod Portus ἀλγεῖν semel excitavit ex lib. IX. 22., nihil ad rem. Habet lib. III. 40. et 43. atque alibi. Magis urgeret ἀλγεῖν, sine comite positum, de morbo doloreque oculorum, ni ὀφθαλμιῶντες Eurytus et Aristodemus in hac quæstione præcessissent. Wess.

Cap. CCXXXI. 3. οὔτε οἱ πῦρ οὐδεὶς ἔναυε] Frequens inter Græcos olim abominandi flagitiosos et infames genus. Id Lycurgo in Aristogit. p. 106. μήτε πῦρ ἐναύειν, μήτε συσσιτεῖν μηδένα, μήτε θυσιῶν τῶν γινομένων κοινωνεῖν. Et enucleatius atque amplius Demostheni Or. I. in Aristogit. p. 490., μὴ πυρὸς, μὴ λύχνου, μὴ ποτοῦ, μὴ βρωτοῦ, μηδένα μηδενὸς τούτῳ κοινωνεῖν, μηδὲ λαμβάνειν, μηδ' αὐτὸν τούτῳ διδόναι. Atque hac aversatione Athenienses ulti Socratis fuerunt accusatores, ὡς μήτε πῦρ ἐναύειν, μήτε, uti

Spartani Aristodemum, ἀποκρίνεσθαι συνθανομένοις in Plut. T. II. p. 538. A. Sed talia privo Attici judicio et odio; Spartæ lex ea infamiæ nota τοὺς τρέσαντας, sive fugaces, atque ἐν μάχῃ καταδειλιάσαντας, adspergebat apud eundem, Apophthegm. p. 191. B. Estque hinc Aristodemus ὁ Τρέσας Æliano de Anim. lib. IV. 1. et Suid. in Λυκοῦργος. Confer lib. IX. 70. WESS.—Cui publicitus inusta fuerat nota turpitudinis, (Ἀτιμοῦται μὲν γάρ τις ὑπὸ τῶν νόμων ἐλεγχθεὶς ἀτιμίᾳ: Ammon.) huic πῦρ οὐδεὶς ἔναυε Σπαρτιητέων, οὔτε διελέγετο. Veteres verbum adhibuerunt Ἐναύειν veluti proprium in hoc humanitatis officio, infamia notatis denegato: vid. apud Suidam, in Ἐναύειν, Polybii locus, et Scriptoris incerti de Callixeno loquentis, ex historia Græca notissimo; sed in hujus loco scribendum: μήτε ὕδατος κοινωνοῦν αὐτῷ, μήτε πῦρ ἐναύειν ἐβούλοντο. Atque id ipsum verbum in Attici Buzygis fuisse videtur execrationibus. Diphili parasitus apud Athen. VI. p. 239. A. Ἀγνοεῖς ἐν ταῖς ἀραῖς Ὅτι ἐστὶν, εἴ τις μὴ φράσει ὀρθῶς ὁδὸν, Ἢ πῦρ ἐναύσει, (fors. ἢ πῦρ μὴ 'ναύσει) ἢ διαφθείρει ὕδωρ. Cicero de Off. III. c. 13. Quid est aliud erranti viam non monstrare, quod Athenis execrationibus *publicis* sancitum est. Sæpius ἀραὶ memorantur: ἀραὶ Βουζύγειοι, hujus legibus additæ, non video cur præ aliis publicæ dicerentur: in voce publicis nomen forte latet Buzygis antiquissimi legislatoris: velut in transcursu S. Petitus illius facit mentionem ultimo commentario in Leges Atticas. Buzygis leges, velut a natura præscriptas humanitati, omnium pæne primas collocassem. Vetuit etiam alteri facere, quod sibi quis fieri nollet; vetuit et περιορᾷν ἄταφον σῶμα. Schol. in Soph. Antig. 262. Βουζύγης Ἀθήνησι κατηράσατο τοῖς περιορῶσιν ἄταφον σῶμα. Aliam Βουζύγειον ἀρὰν, Buzygis execrationem, ubi laudaverat Clemens Alexand. Strom. II. p. 503, 17. (p. 308. ed. Lugd. Bat. 1616.) latet nomen in βουζύγιον: quod non intellexit interpres. VALCK.——Quem hic ex reconditæ eruditionis suæ penu Buzygen nobis produxit Vir longe doctissimus, de eo præter auctores ab ipso citatos consuli Hesychius in Βουζύγης potest et qui ibi alii a doctis interpretibus laudantur. Quod autem Ciceroni l. c. pro publicis restituendum Buzygis nomen suspicatus est idem admirabilis in indagandis sanandisque corruptis veterum scriptorum locis artifex, illi conjecturæ speciem præsertim conciliare videri poterant ea quæ in Proverbiorum e Vatic. Biblioth. Appendice Cent. I. num. 21. leguntur: ubi quod scribitur: Βουζύγης· ἐπὶ τῶν πολλὰ ἀρωμένων: id recte Latine redditum, *Buzyges* (scil. dicitur) de multa imprecantibus. Tum vero, quæ consequuntur Interpreti non intellecta: ὁ γὰρ Βουζύγης Ἀθήνησιν ὁ τὸ ἱερὸν ἄροτρον, ἄλλα τε πολλὰ ἀρῶται, καὶ τοῖς μὴ κοινωνοῦσι κατὰ τὸν βίον ὕδατος ἢ πυρὸς, ἢ μὴ ὑποφαίνουσιν ὁδὸν πλανωμένοις: hæc nonnihil partim defecta partim corrupta esse adparet. Supplendum ὁ τὸ ἱερὸν ἄροτρον ἄγων, aut ex Hesychio legendum ὁ τὸν ἱερὸν ἄροτον ἐπιτελῶν, et, pro ἀρῶται, ἀρᾶται scriptum oportuisse nemo dubitaverit. Sed hæc quidem nihil ad Herodotum. S.

4. ὁ τρέσας Ἀριστόδημος] Hinc memoratur Æliano de Nat. An. IV. c. 1. fin. Τῶν τρεσάντων qui dicebantur Spartæ, Tyrtæus jam meminit in Stobæi Flor. Grotii p. 191., Τρεσσάντων δ' ἀνδρῶν πᾶσ' ἀπόλωλ' ἀρετή. vid. Jo. Meurs. Misc. Lac. lib. III. c. 7. Sed et his nonnunquam redit in præcordia virtus; ut huic etiam evenit Aristodemo; nam, cum apud Platæas strenue pugnasset, ὁ ἄτιμος factus est iterum, ut ante fuerat, ἐπίτιμος. Spartæ quoque οἱ ἄτιμοι liberabantur infamia: vid. Clar. Wesseling. ad Diodor. T. II. p. 372. (ad lib. XIX. c. 70.) Spartanorum ingenio

congrua narrat Xenophon de Republ. Lacedæm. p. 398, 19. Qui nobis Aristodemum memorat, et Pantiten, (Cap. ccxxxii. 3.) si notos habuit, aliorum potius meminisse potuerat, quos laudat Plutarch. T. II. p. 866. c. Horum unus, epistolam Spartam deferre jussus, dixisse fertur Leonidæ: μαχατὰς τοι, οὐκ ἀγγελιαφόρος, εἱπόμαν: sive potius, οὐ κάρυξ, ἀλλὰ μαχατὰς, ἀκολούθηκα: ut ferme legitur p. 225. E. Valck.

Cap. CCXXXIII. 1. Οἱ δὲ Θηβαῖοι, etc.] Quæ de Thebanis sequuntur, hinc excerpta, refutanda sibi sumit Plutarch. T. II. p. 866. D. E. et p. 867. A. ubi Leontiadem negat, Thebanorum ducem ait Anaxandrum fuisse, sequutus Aristophanem Bœotum et Nicandrum Colophonium. Hujus Leontiadæ filium Eurymachum postea temporis scribit Herod. (lin. 17 seqq.) a Platæensibus interfectum; quod, quinquaginta circiter annis postquam hæc evenissent, accidit anno primo belli Peloponnesiaci: Thucyd. II. c. 2. et 5. Valck.

7. λέγοντες τὸν ἀληθέστατον τῶν λόγων] Triumphat hic Plutarchus, Nostri malignitatem traducens, nonnulla consulto negligentis, alia absurde tradentis. Tanto in tumultu qui potuit inaudiri Thebanorum inploratio? rogat. Quomodo Thessalorum pro illis intercessio? Enimvero, si quæ Scriptor dolo malo celavit, inprobo vehementer. At, unde explorata illi fuisse, quæ silentio pressa dicuntur, cognoscemus? De precibus quid mirum, quum Thebani a Græcis sese sejunxerint; neque abhorret, allegasse, dum ipsorum plures contrucidarentur, deprecatores Thessalos. Possunt profecto multis veterum traditionibus difficultates cieri, eæque expeditu operosæ, quibus veritas non exstinguitur. Nam, inpudentissime mentiri Herodotum de stigmatibus et Leontiada, cujus filio æqualis fuit, ceterisque Thebanis, cum Camerario non adducor ut credam. Wess.

18. ἀνδρῶν Θηβαίων τετρακοσίων] Thucydides II. 2. trecentis paullo plures, ὀλίγῳ πλείους τριακοσίων, fuisse perhibet; Diodorus, numero rotundo, ccc. lib. XII. c. 41. Necem Eurymachi, ἀνδρὸς Θηβαίων δυνατωτάτου, quæ principio belli Peloponnesiaci accidit, signat Thucydides c. 5. Wess.

Cap. CCXXXIV. 9. ἐν τῇ Λακεδαίμονι] Sic optime ex membranis Cl. Gronovius. Nec male c. 235. ἐπὶ τὴν Λακεδαίμονα χώρην exemplar Arch. Omnem enim regionis tractum, in quo Sparta, Lacedæmonem esse et dici, notum nimis est. Æliani Var. XII. 43. ἐν Λακεδαιμονίᾳ Μόθακες ἐκαλοῦντο, bene scripti Codices ἐν Λακεδαίμονι. Wess.

Ibid. ἔστι ἐν τῇ Λακεδαίμονι Σπάρτη] Parum puto referre, utrum Λακεδαίμονι probetur, an Λακεδαιμονίῃ: dummodo regio Laconica intelligatur per Λακεδαίμονα. Λακεδαίμονα χώρην dixit cap. sequenti. Multo mihi majoris videtur momenti ex his Herodotei Demarati manifesta Spartiatas inter et Lacedæmonios differentia; veteribus illa nonnunquam, sed a recentioribus sæpenumero neglecta. Lacedæmoniorum in universum magnum ait Demaratus esse numerum, multasque civitates; sed inter has eminentem Spartam cives ad summum numerare octo duntaxat hominum millia; ceteros quidem Lacedæmonios egregios esse bellatores, sed qui non possint ad Spartanos æquiparari. Penes Spartanos erat imperium, quod exercebant in Laconicæ civitates ceteras, sive τοὺς ἐκ τῶν περιοικίδων πόλεων. Erant illi quidem dicebanturque Λακεδαιμόνιοι: sed non, contra, aliarum Laconicæ civitatum incolæ dicebantur olim Spartani vel Spartiatæ; his ubicunque opponuntur οἱ περίοικοι, sive οἱ Λακεδαιμόνιοι, quinam sint intelligendi, clarum

est ex his Herodoti. Credi vix potest quoties hac in re fuerit ab eruditissimis hominibus erratum; quæ hic dici possent permulta, locus non admittit. Valck.

15. ἴχνος αὐτίων τὰς διεξόδους] Zopyrus, ἐπίσταμαι δ' αὐτοῦ πάσας τὰς διεξόδους τῶν βουλευμάτων, lib. III. 156. Quod Galeus autem (lin. 16.) ex Arch. βασιλεὺς τούτων γινόμενος, dolendum est in illo non inveniri. Valla expressit, ex codice an conjectura incertum, satis alioqui adcommodatum. Wess.

Cap. CCXXXV. 5. Χίλων] Parum refert, Χείλων legatur, an Χίλων, ex caussa ad lib. I. 59. exposita: posterius, de quo Sosip. Charisius Grammat. lib. I. p. 78., malui. Prudens Chilonis, πρόνοιαν περὶ τοῦ μέλλοντος λογισμῷ καταληπτὴν hac tenus arbitrati, de Cytheris effatum, hinc Diogenes Laërtius I. 72. in hortos suos derivavit: nam quæ de Nicia, insulam bello Peloponnesiaco occupante atque oras Laconicæ ex ea infestante, Thucydidi debentur lib. IV. 53. Wess.

Cap. CCXXXVI. 4. ἐνδεκόμενον λόγους] Aldi istud qui mutatum iverunt, nullam ad Herodotum inierunt gratiam: nam solum veritate fulciebatur. Mox c. 237. σὺ γὰρ δὴ ἐκεῖνό γε ἐνδέξομαι. Clarius lib. V. 92. τῶν δὲ συμμάχων τὸ πλῆθος οὐκ ἐνδέκετο τοὺς λόγους. Postmodum (lin. 8.) in ἐπὶ τῇσι παρεούσῃσι τύχῃσι nisi ad sententiam ἡμίων adsumatur, ea profecto laborabit. Wess.

9. τῶν νέες νεναυηγήκασι] Tollendum puto litteram male repetitam, scribendumque, τῷ νέες: Tu, τῷ, *cui* naves quadringentæ naufragio perierunt, *si* —— ἄλλας τριηκοσίας ἀποπέμψεις. (τῷ recepit Borh. At τῶν tenent libri omnes: idque ea ratione, quæ est a Wess. exposita, locum suum tueri commode potest.) Quod præcessit, (lin. 6.) τρόποισι τοιούτοισι χρώμενοι οἱ Ἕλληνες χαίρουσι: istiusmodi moribus, vel isthoc ingenio solent esse Græci: me judice, non potuit illud inverti, scribique, χαίροντες χρῶνται: neque adeo ab Antiphane apud Athen. IV. p. 169. F. χαίρουσι ἐπωμάζοντι: sed scribi debuit χαίρουσι ἐπωμάζοντες, ut recte vulgarunt viri docti in Poll. X. 106. (et sic nunc legitur in nupera Athenæi editione.) Hoc constantissimus sibi postulat Atticorum usus, alterum non admittit; atque hic Græce doctissimum Is. Casaubonum memoria fefellit. Valck.—His adde quæ de isto usu verbi χαίρειν Hermannus ad Viger. Adnot. 207. enucleatius disputavit. S.

17. γνώμην ἔχει] Suspicionem docti viri (Reiskii) liber Arch. stabilit. Ἔχων ex Ask., cum Achæmenis ad regem oratio instituatur, suadentis desiderio haud respondet: pristinum vero ἔχων multo minus, nexum sermonis manifesto turbans. Ἀντιπάλλειμι supra lib. IV. 140. in censuram venerunt. Wess.

22. τρῶμα ἀνιῶνται] Singularis in miranda hac verbi forma exemplarium scriptorum consensus exstat. Sunt docti homines, qui repeti posse negant ab ἀνιᾶσθαι, illo scilicet, quod ex ἀνὰ atque ἴᾶσθαι coaluit, reponuntque ἀκέονται. Contra ea Portus, ἀνὰ nullam vim addere verbo adseverat, atque ἀνιᾶσθαι tantum valere, ac ἰᾶσθαι: cujus opinionis nullum, nisi fallax ancipiti in suspicione, fundamentum. Optime τρῶμα ἰᾶσθαι, βλάβην ἰᾶσθαι, et similia usurpari, in confesso est. Quid si ergo vocabulo disparato et secto τρῶμα ἂν ἰεῦνται scribatur? Sic Ionicum erit, loco futuri ἰήσονται, cujusmodi lib. III. 53. δοκέων μιν μάλιστα ταύτῃ ἂν πείθεσθαι, pro πείσεσθαι, ac plura in Porti promtuario et Rich. Dawes Miscell. Critic. p. 80. Mihi, multum et varie versanti, lenissima hæc vocis visa medicina fuit, nescio an aliis. Wess.—Equidem cum Schæf. et Schneid. (Lexic. crit. voc. Ἀνέομαι)

in vulgato adquiescendum putavi. Ut Latine non modo sarcire, sed et resarcire dicimus; utque nonnulli non solum mederi, sed et remediare et remediari dixerunt: sic Græce non modo ἰάομαι, sed et ἀνιάομαι (Ionice ἀνιέομαι) nec ita male dici potuisse videtur. S.

Cap. CCXXXVII. [8. δυσμενέει τῇ σιγῇ] Vix usquam alibi sic τῇ σιγῇ adjecto articulo positum reperiri puto. Itaque δυσμενέει κη (vel κῇ) σιγῇ scriptum oportuisse mihi persuaseram, atque haud cunctanter ita editurus eram, nisi vulgata scriptura apud Stobæum quoque non modo in Gesnerianis editionibus (quas passim ex vulgatis Auctorum editionibus consulto mutatas novimus,) verum etiam in ipsa principe editione Veneta exstaret. S.]

Ibid. οὐδ' ἂν συμβουλευομένου] Quod Poëta, nimium ne crede colori, hic observatum magnopere vellem. Mutanti viro [Celeb. (Gronovio) οὐδὲ ἂν repugnant genius sermonis et Codicum caterva. Illud autem (lin. 10.) ξεῖνος —— ἐστὶ εὐμενέστατον neminem, Herodoto certe familiarem, morari debebat. Euripides Orest. 232. Δυσάρεστοι οἱ νοσοῦντες, ἀπορίας ὕπο. Verum operæ in talibus coacervandis tædet. Wess.

13. ἴσχεσθαί τινα] Inmigravit in pleraque Lexica Παρίσχεσθαι, abstinere, ex vulgato; qua id tamen potestate in Musis Herodoti nusquam, sed amplectendi ac retinendi. Corrigit Abreschius Diluc. Thucyd. p. 373. addita negatione, οὐ περιέχεσθαι, quam res sane videbatur postulare. Placuit verbo caput, volentibus schedis, detruncare: κελεύω ἴσχεσθαι, jubeo abstinere. οἱ Αἰγινῆται ἴσχοντο τῆς ἀγωγῆς, ab illo abducendo abstinuerunt, lib. VI. 85. Homerus sæpe, cujus versus, a Cl. Gesnero ad Luciani Syr. D. cap. 22. memoratos, prætermitto. Wess.

Cap. CCXXXVIII. 1. διὰ τῶν νεκρῶν καὶ Λεωνίδεω] Ex MSS. juncta hæc procedunt: præpositio περὶ post regis olim posita nomen, aliunde (ut Gronov. bene) accesserat. Διὰ τῶν νεκρῶν, præter (vel, inter) mortuos Leonidenque. Ita lib. I. 199. δι' ὧν αἱ ξεῖναι διεξιόντες ἐκλέγονται, præter quas mulierculas transeuntes eligunt. Græci Interpretes Ezech. xvi. 8. καὶ διῆλθον διὰ σοῦ. Aristænetus lib. I. Epist. 13. τῆς πολουμένης ἐν τ' αὐτομάτου παριούσης διὰ τοῦ μαγειρείου. Talium in Græcis uberrima messis. Wess.

[9. οἱ μὲν δὴ ταῦτα ἐποίεον, etc.] Hæc si cum VII. 36, 1. conferantur, docebunt, puto, recte ibi a nobis accepta esse verba ista, καὶ οἱ μὲν ταῦτα ἐποίεον τοῖσι προσεκέετο αὕτη ἡ ἄχαρις τιμή. S.]

Cap. CCXXXIX. [1. Ἄνειμι δὲ ἐκεῖσε τοῦ λόγου, τῇ μοι τὸ πρότερον ἐξέλιπε.] Priusquam ad reliquam rerum hoc bello gestarum narrationem progrediatur Scriptor, redit paulisper ad ea quæ superius (cap. 220.) dixerat, et ibi dictis nonnihil adjicit. τὸ πρότερον, quod ex cod. F. recepi, idem ac nudum πρότερον valet. Adverbiis temporis et loci ex abundantia articulum illum a Nostro præpositum frequenter jam observavimus. S.]

[5. ἐπύθοντο δὲ τρόπῳ θωμασίῳ] Hæc verba in Latina nostra versione iniquo loco posita esse animadverto. Post ista, quod paulo ante memoravi, reponenda hæc sunt: Resciverant autem mirabili quadam ratione. Scilicet mirabile fuit primum hoc, quod a Demarato exsule et hoste patriæ nuncium illum acceperunt Lacedæmonii: deinde mira fuit ratio, qua eumdem nuncium Spartam deferendum Demaratus curavit. S.]

10. ἐν Σούσοισι] Unice verum, et jure a viro Celeb. reformatum. In Diodori XVII. 107. olim αὐτὸς δὲ παρελθὼν εἰς Σοῦσαν, verum contra schedas. H. Ste-

phanus consimilem ibi ex Plut. de Alex. Fort. p. 326. urbis ejus scripturam produxit, pravam tamen et ex Codicum fide corrigendam. Wess.

13. δελτίον δίπτυχον λαβὼν, etc.] Ex hac narratiuncula voces aliquot excerpsit Suidas; primum in Ἐξέκνισεν, quod interpretatur ἐξέκοψεν, ista: τὸν κηρὸν αὐτοῦ ἐξέκνισεν: adpositis Herodoteis: ubi recte jam vidit Lud. Carrio Emend. lib. II. c. 6. veriorem esse scripturam ἐξέκνησεν, neque significari, abscidit ceram, sed abrasit. Deinde Suidas in Ἐπέτηξε ista posuit: τὸν κηρὸν αὐτῷ ἐπέτηξεν: sed hoc etiam male reddidit per ἐλέαινεν, λεῖον ἐποίησε. Herodoti Demaratus, sumptis tabellis biplicibus, earum ceram erasit, (ἐξέκνησε) cumque in ligno regis consilium scripsisset, ceram liquefactam literis superinduxit: ἐπέτηξε τὸν κηρὸν ἐπὶ τὰ γράμματα, sive ἐπεκήρωσε, quod habet in eadem re Polyæn. II. c. 20. Herodoteum illud Æneæ restituendum arbitror in Poliorcet., inter veteribus excogitatos occultos scribendi modos hunc nonum enarranti, p. 1701. (ed. Gron. quæ pag. 462. ed. Ernest.) ἤδη δέ τις ἐν δέλτῳ ἐγξύλῳ γράψας κηρὸν ἐπέθηκε (scribendum ἐπέτηξε:) καὶ ἄλλα εἰς τὸν κηρὸν ἐνέγραψεν: huc rectius Herodotea magnus interpres retulisset, quam ad modum decimum. Ut Æneas, simpliciter Orosius II. c. 9. bellum, quod Xerxes per quinquennium instruxit, Demaratus —— per tabellas primum scriptas, deinde ceratas, suis prodidit. ἐπέτηξε legisse videtur apud Æneam, e cujus libro Poliorcetico multa transscripsit in suos Cestos Jul. Africanus, c. 53. ἄλλοι πάλιν ἐν τῷ τῆς δέλτου ξύλῳ γράψαντες κηρὸν ἐπέτηξαν, καὶ ἄλλα εἰς τὸν κηρὸν ἔγραψαν· εἶτα ὅτε ἦλθε παρὸν δὴ τὸν κηρὸν ἐκκνήσας, καὶ ἀναγνοὺς ὁμοιοτρόπως ἀντεπέστειλεν. Corrigendum, ὅτε ἦλθε παρ' ὃν δεῖ, τὸν κηρὸν ἐκκνήσας. His Africani inemendatis usus est Is. Voss. ad Justin. II. c. 10, 13. in quibus, doctam exhibens Justinum emendantis Eliæ Boherelli conjecturam, Tan. Faber scribendum vidit ἐκκνήσας. Hoc quoque verbum restituendum videtur in Epigramm. Crinagoræ Antholog. ined. Reiskio partim vulgatæ, Ep. 478., Αἰετοῦ ἀγκυλόχειλος ἀκρόπτερον ὀξὺ, —— Ἦν τι λάθῃ μίμνον μεταδόρπιον ἐγγὺς ὀδόντων, Κινῆσαι πρηεῖ κέντρῳ ἐπιστάμενον: sed illud κινῆσαι parum juvaret: sententia poscit, quod reponendum censeo, Ἐκκνῆσαι, eradere. Valck. — Emendationem Viri doctissimi adoptavit Brunck. Analect. T. II. p. 141. S.

14. τὸν κηρὸν αὐτοῦ ἐξέκνησε] Sumserunt hinc Justinus lib. II. 10. et Polyæn. II. 10. Geminam occultæ scripturæ fraudem Æneas Poliorcet. c. 31. exponens, ἐκκνίσας τὸν κηρὸν nunc præfert, loco ἐκκνήσας. Julius vero Africanus Cest. c. 53., ἐκκνήσας τὸν κηρὸν, utcunque adjutus a viro docto ad Justinum. Wess.

20. Λεωνίδεω δὲ γυνὴ] Justinus, hærentibus in conjectura viris, *soror* regis Leonidæ consilium scribentis invenit, non sine gravi aberratione. Soror enim Leonidæ Gorgo non fuit, sed uxor, filia Cleomenis, lib. V. 48. Ὑπέθετο bene rediit, operarum negligentia post Aldi Camerariique curas depravatum. Wess.

ADNOTATIONES

AD

HERODOTI LIBRUM OCTAVUM.

CAP. I. [1. Οἱ δὲ Ἑλλήνων ἐς τὸν ναυτικὸν στρατὸν ταχθέντες] Referuntur hæc ad ea quæ lib. VII. cap. 202. dicta sunt: Ἦσαν δὲ οἵδε Ἑλλήνων οἱ ὑπομένοντες τὸν Πέρσην ἐν τούτῳ τῷ χώρῳ: nempe ad Thermopylas. Scilicet haud ita procul a Thermopylis aberat Artemisium: (VII. 175 extr.) ad Thermopylas copiæ Græcorum pedestres oppositæ sunt Xerxi; ad Artemisium, copiæ navales. Jam, postquam quæ ad Thermopylas acciderunt exposuit Scriptor, nunc pergit ad exponendas res ad Artemisium gestas. S.]

2. [Ἀθηναῖοι μὲν νέας παρεχ. ἑπτὰ καὶ εἴκοσι καὶ ἑκατόν] Ad Artemisium Atheniensibus fuere naves CXXVII. Ad has quum dein accessissent LIII. aliæ, (cap. 14.) completus est numerus navium CLXXX., quibus eosdem ad Salaminem pugnasse ait Noster cap. 44. Quem ad numerum si adjicias XX. illas, quæ mox lin. 6 seq. memorantur, prodit summa ducentarum navium, quas ad Salaminem habuisse Athenienses Diodorus Sic. tradit XV. 78. et Corn. Nepos. in Themist. cap. 3. S.]

3. Πλαταιέες —— συνεπλήρουν] Antiquæ versionis corrector (Gronovius:) quas (naves) Platæënses propugnatoribus instruxerunt. Debuerant hæc paulo tractari cogitatius, atque ista saltem interponi, una cum Atheniensibus. Milites nautæque, sive propugnatores et socii navales efficiebant τὰ πληρώματα, quæ dicuntur. Platæënses, ἀθάλασσοι, inter Athenienses in navibus Atticis non remiges erant, sed propugnatores. De Platæënsibus Demosthenes, sive auctor Or. c. Neær. p. 740. (pag. 1377. ed. Reisk.) ἐμβάντες εἰς τὰς ἡμετέρας τριήρεις, ἐπειδὴ αὐτοῖς οἰκεῖα σκάφη οὐχ ὑπῆρχε, συνεναυμάχουν ἡμῖν ἐπί τε Ἀρτεμισίῳ καὶ ἐν Σαλαμῖνι. Pausan. IX. (c. 1.) p. 712., ἐς τὰς ναῦς ἐτόλμησαν μετὰ Ἀθηναίων ἐσβῆναι. VALCK. — Τὸ πλήρωμα, socii navales, sæpius quidem remiges et nautæ intelliguntur, diversi a τοῖς ἐπιβάταις, propugnatoribus: non numquam vero utrique simul πλήρωμα dicuntur, quemadmodum in Lexico Polybiano olim monuimus: quo etiam spectat quod ipsæ naves cum hominibus, quibus instructæ sunt, πλήρωμα apud Nostrum VIII. 43, 3. et 45, 1. dicuntur. Similiter h. l. συνεπλήρουν non modo de propugnatoribus, sed et de remigibus, quos Platæënses contulerint Atheniensibus, intelligi fortasse debebat: licet enim mari non adsueti fuerint Platæënses, haud ægre tamen horum nonnulli, quaque in navi remigibus Atticis mixti, utilem hac etiam in parte operam præstare potuerunt. Itaque, pro eo, quod in versione cum Gron. posui propugnatoribus, rectius forsan dicturus fueram hominibus (vel viris) compleverant. Sic mox lin. 6. ἐπλήρουν de remigibus simul et de propugnatoribus. S.

8. Λακεδαιμόνιοι δὲ δέκα] Atheniensium moderationem, quæ fuit in hoc rerum discrimine, sive vera, seu ficta, omnibus utilissimà, laudantes Sophistæ decem istas naves sæpe Lacedæmoniis objecerunt. Vere Isocrat. in Panathen. p. 242 seq. Σπαρτιᾶται —— εἰς τὴν ναυμαχίαν — δέκα μόνον συνεβάλοντο τριήρεις· οἱ δὲ πατέρες ἡμῶν — κρείττους ναῦς παρέσχον καὶ μείζω δύναμιν ἐχούσας, ἢ σύμπαντες οἱ κινδυνεύσαντες. Ducentas naves dedisse feruntur Athenienses. Epaminondas Diodori XV. cap. 78. Ἀθηναίους, ait, ἐν τῷ πρὸς Ξέρξην πολέμῳ διακοσίας ναῦς ἰδίᾳ πληροῦντας Λακεδαιμονίους δέκα ναῦς παρεχομένους ὑποτετάχθαι: sic recte Reiskius emendat vulgata, διακοσίαις ναυσὶ διαπλεῖν. Si navium classis fuit trecentarum, ut Æschylo dicitur in Pers. v. 339. καὶ γὰρ Ἕλλησιν μὲν ἦν Ὁ πᾶς ἀριθμὸς ἐς τριακάδας δέκα Νεῶν, ex vero propemodum Aristidæ dicuntur Athenienses τῶν συμπασῶν τριήρων τὰ δύο μέρη μόνοι πληροῦντες. Fuerunt enim horum naves juxta Herod. CLXXX.; hoc quidem loco memorantur tantum CLXXVII.; sed ὀγδώκοντα καὶ ἑκατὸν, cap. 44.; accesserant scilicet ad priores naves LIII.; vid. cap. 14. et Diodor. XI. 13. Valck. — Conf. ad lin. 3. notata. Eosdem vero Lacedæmonios ad Salaminem sedecim babuisse naves tradit Noster c. 43, 2. S.

10. Στυρέες] Arch. Στυρέιες patrono possunt uti Eustathio, cui ἐθνικὸν Στυρεὺς ad Homer. p. 281, 12. (p. 212. 49. ed. Bas.) At Στυρεῖς Thucydidi lib. VII. 57., ubi Wasse et Holsten. ad Stephani Byz. Στύρα. Justius erit καὶ Κεῖοι: (ibid.) nam sic insulæ Ceæ cives Thucydidi d. l., Lysiæ in Harpocrationis Κεῖοι, (unde Suidas Κίους, quomodo Κῖοι hic prius et cap. 46., mutata, quæ frequens corruptela, diphthongo) Diodoro lib. IV. 82. etc. Wess.

11. ἐπιβώθεον] Ionicam præstant speciem βωθέοντες, vice βοηθοῦντες, Hesychii; ἄνεμοι Θεοῖσι βωθέοντες Abydeni in Præp. Evang. Eusebii lib. IX. 14. p. 416., Nostri βωθήσαντες VIII. 72., et ἔων ἐβώθεε IX. 23., aliaque. Quis ergo receptum aversabitur, redditurum c. 14. et c. 45. scriptis ex exemplaribus? Quam Ionicam consuetudinem Eustath. ad Poët. p. 288, 16. (p. 218, 11. ed. Bas.) attigit, τὸ ἐπιβωτρῷν ex Herodoto in medium collocans; volens, quod censeo, ἐπιβωθέειν. Nusquam ἐπιβωτρῷν in Musis. Wess.

Cap. II. [2. ὡς τὸ πλῆθος ἕκαστοι, etc.] Lubens Schæfero accessissem, ἕως τὸ πλῆθος scribenti, si vel unus vetus codex hoc præivisset, cui simile fere est illud VII. 60, 1. Nunc in librorum consensu vulgatum sic intelligendum censui, quomodo multitudinem illam (sive summam navium) confecerint singuli; nempe singuli pro ratione virium suarum conferentes. S.

4. διηκόσιαι καὶ ἑβδ. καὶ μία] Ratio constat. Diodorus, diversiorem nactus auctorem, CCLXXX. annumerat, in pluribus (uti ad lib. XI. 12. adscriptum) dispar. Deinceps Εὐρυβιάδεα (lin. 6.) sermonis indoli ex Vind. redonavi. Atque ita Edd. repræsentant c. 58. et 61. Wess.

Cap. III. 6—8. Στάσις γὰρ ἔμφυλος, etc.] Ex tripode dictum. Adspice vero, quam facile bene posita mutentur. Excitat hinc Choricius Orat. in Summum Ducem cap. 11. Biblioth. Gr. Fabricii lib. V. 31. (T. VIII.) pag. 869. Ὅσῳ γὰρ εἰρήνη, φησὶν, Herodotus, πρᾳοτέρα πολέμου, τοσούτῳ πόλεμος ἔφυ στάσεως ἡμερώτερος. Quanto, inquit ille, pax bello sedatior, tanto bellum seditione amabilius. Nonne mera sententiæ παραδιόρθωσις est? Wess.

10. ἀπωσάμενοι τὸν Πέρσεα] Sic scribendum. (Nempe, quia rariorem istam

nominis formam plures libri prævivere; qui quidem alibi, nec ita male, cum aliis omnibus in usitatiorem formam Πέρσαι consentiunt.) In proximis, περὶ γῆς ἐκείνου frustra legi malebat Galeus, qui sæpe repererat apud veteres etiam τὴν Ἰνδῶν, τὴν Ἀθηναίων, et similia. Asiæ pars maxima unius imperio Xerxis subjecta recte dicitur ἡ ἐκείνου. Satis erat dixisse, (lin. 11.) τὴν Παυσανίεω ὕβριν προϊσχόμενοι, ut hoc illudve prætexere dicitur προΐχεσθαί τι: sed scribere Noster maluit πρόφασιν προσχόμενοι, ut IV. 165. VI. 137. Valck.

10. περὶ τῆς ἐκείνου, etc.] Alleverat docta manus Aldinæ meæ γῆς δηλαδή· satis est, ea vox si pro tacita habeatur. Infra c. 41. Ἀθηναῖοι δὲ (κατέσχον) ἐς τὴν ἑωϋτῶν: et cap. 106. φεύγων ἐς τὴν ἑωϋτοῦ. Egregia magni Casauboni disputatio περὶ τῆς ἡγεμονίας Spartanorum et Atheniensium ad Polyb. lib. I. p. 96. huc transferri potest. Wess.

11. ἀπείλοντο τὴν ἡγεμονίην τοὺς Λακεδαιμονίους] Ad hanc normam supra scripserat, VI. 70. τοὺς Δημάρητον αὐτὸν ἀπαιρέοντας. Est ista verbi ἀφαιρεῖσθαι structura Atticis scriptoribus valde frequentata, ἀποστερεῖν et ἀποστερεῖν similiter usurpantibus. Ista Thomæ Mag., nuper nobis ex Oxon. Cod. vulgata, prostant in nota Clar. Oudendorp. pag. 180., Ἀφαιροῦμαι οἱ δόκιμοι μετὰ αἰτιατικῆς (sic leg.) ἀμφοῖν καὶ τοῦ πράγματος καὶ τοῦ προσώπου μόνου. Rem ipsam quod attinet, evenit illa triennio post, Ol. LXXV. 4. Athenienses tum temporis dicuntur Thucydidi I. 96., παραλαβόντες τὴν ἡγεμονίαν ἑκόντων τῶν ξυμμάχων, διὰ τὸ Παυσανίου μῖσος. Spartani quidem Pausaniæ, Περσίζοντος, superbia socios irritavit; sed ad imperium in Athenienses transferendum ceteros Græcos æquitas potissimum movit Aristidis: Corn. Nepos in Arist. c. 2. vid. et Diodor. XI. c. 44., qui cap. 46., utrumque memorat; et Pausaniæ vitia, Aristidis autem virtutes fecisse scribit πάντας ὥσπερ ἀπὸ μιᾶς ὁρμῆς ἀποκλῖναι πρὸς τοὺς Ἀθηναίους, atque adeo Athenienses χωρὶς κινδύνου παραλαβεῖν τὴν κατὰ θάλατταν ἀρχήν: rectius dixisset Diodorus τὴν ἡγεμονίαν, ducatum; nam περὶ ἀρχῆς, de imperio, necdum erat, aut esse poterat, concertatio: vid. Is. Casaub. in Polyb. p. 96. Quam acceperunt oblatam, τὴν ἡγεμονίην Athenienses apud Herod. ἀπείλοντο τοὺς Λακεδαιμονίους: sua nimirum virtute virorumque Principum artibus non illegitimis. Valck.

Cap. IV. [1. οὗτοι οἱ καὶ ἐπ' Ἀρτεμίσιον, etc.] Quærenti mihi quid esset quod Schæferum induxerit ut præter librorum auctoritatem ὡς loco καὶ poneret, occurrebat, recordatum esse Virum doctissimum, particulam καὶ in vetustis libris eo subinde scripturæ compendio pingi, quod pro ὡς facile accipi posset; unde nonnumquam temere inter se permutatæ reperiuntur duæ istæ particulæ. Quem ut ego pulcre novi haud infrequentem librariorum aut Editorum lapsum; sic persuasum habeo, hic recte suo loco καὶ particulam stare. De connexione narrationis, a qua hic liber inchoatur, cum superioribus, paullo ante ad cap. 1, 1. dixi. Referuntur autem hæc, quæ hoc loco leguntur, ad ea quæ lib. VII. c. 207. scripta sunt. Ut ibi ait Herodotus, Οἱ δὲ ἐν Θερμοπύλῃσι Ἕλληνες, —— καταῤῥωδέοντες, ἐβουλεύοντο περὶ ἀπαλλαγῆς: sic nunc, Τότε δὲ οὗτοι οἱ καὶ ἐπ' Ἀρτεμίσιον Ἑλλήνων ἀπικόμενοι, —— καταῤῥωδήσαντες, δρησμὸν ἐβούλευον. S.]

3. παρὰ δόξαν —— ἢ ὡς αὐτοὶ κατεδόκεον] Necesse non videtur ut duæ voces παρὰ δόξαν ab sequentia avellantur. Dictio est abundantior, Herodotea tamen lib. I. cap. 79. Wess.

5. δρησμὸν ἐβουλεύοντο] Schedarum ἐβούλευον redibit cap. 18. 97. 100. Vulgatum agnoscit Plutarchus, ipsique Eu-

bœeqnses in proximis. Wess. — Vide Var. Lect. (ed. S.) S.

8. τοὺς οἰκέτας ὑπεκθέωνται] Verissima Thomæ Magistri observatio est, οἰκέτας non tantum mancipia, uti Gronov. maluit, sed omnes domesticos, (sic Valla,) sive πάντας τοὺς ἐν τῷ οἴκῳ, ipsamque adeo uxorem et liberos designare. Platæënses πρὸς ἐκκομιδὴν ἐτράποντο τῶν οἰκετέων, non servorum duntaxat, sed uxorum liberorumque, cap. 44. Hinc c. 106. τοὺς οἰκέτας Scriptor τὰ τέκνα καὶ τὴν γυναῖκα explicat ipse. Junge c. 142. et 144. Wess.

5. καταῤῥωδήσαντες, δρησμὸν ἐβούλευον] Hæc et quæ sequuntur (lin. 11. et seq.) de xxx talentis, in ista turbatione rerum forsan excusanda, viris tamen Græcorum principibus non valde honorifica, minime miror displicuisse Plutarcho T. II. p. 867. B. Si vera sunt, ut esse videntur, veracis historici laudem meretur Herodotus: verisimillima reddit aliunde nota viri maximi Themistoclis avaritia, quæ summa sæpius ingenia dedecorat. Eadem enarrans in Themistocle Plutarch. T. I. p. 115., Πελάγοντα nobis commemorat, qui pecuniam ex Eubœa detulerit ad Themistoclem. Aristides in Themist. T. III. pag. 313., τὸν Εὐρυβιάδην, inquit, ὡς οὐκ ἔπειθε λέγων, ἐπρίατο: in Scholio, quod Jebbius edidit T. II. p. 190. absurde vox τριάκοντα bis ponitur, secundo loco omittenda, ut recte deest in Cod. Clar. Burmann. in quo plura prostant huc pertinentia. Valck.

Cap. V. 3. ὡς παρ' ἑωυτοῦ δῆθεν διδοὺς] Firmant D'Orvillii ad Charit. lib. VI. 1. suspicionem schedæ. Superius lib. II. 129. Mycerinum posuit παρ' ἑωυτοῦ διδόντα ἄλλα, de suo alia donantem, et lib. VII. 29. τὰς πεντακοσίας μυριάδας —— ἀποπλήσω παρ' ἐμεωυτοῦ, de meo ære. Culte Aristides T. II. p. 190. καὶ τὸν Εὐρυβιάδην, ὡς οὐκ ἔπειθε λέγων, Themistocles, ἐπρίατο: ubi scholia nonnulla bene, in numeris turpiter prava, quibus hinc facilis medicina. Wess.

5. ἤσπαιρε μοῦνος] Distrahit hoc verbum interpretes. Eustathius ita: "Ἡρόδοτος δέ που καὶ τὸ θερμότερον σπεῦδον καὶ οἷον ἀνασκιρτῶν καὶ πάνυ προθυμούμενον, ἀσπαίρειν ἔφη. Vallæ placuit reluctandi significatus, fortasse ob Homereum "Ἤσπαιρ', ὡς ὅτε βοῦς. (Iliad. ν'. 571.) Portus vertit palpitabat præ metu: quem quidem ob memoratum antea Græcorum metum, et Adimanti dejectum ingenium c. 94., recte sensisse opinor. Si Eustathium sequare, promtus ad fugam Adimanti animus intelligendus erit. Vide Porphyrii ad Iliad. Ν'. 443. scholia a Cl. Valckenario edita. Wess.—Vide Adnot. proxime sequentem. S.

Ibid. ἤσπαιρε μοῦνος] Solus reluctabatur, optime vertit Valla: aliis usitato more posuerat Noster ἤσπαιρον IX. cap. 119. De usu, quo hic ponitur, rarissimo Grammatici plerique silent. Suidæ satis erat in "Εσπαιρεν excitasse Herodotea: quum olim in excerpendo vocem φάμενος omisisset, absurdam nobis dedit Eustathius interpretationem in Iliad. Γ'. pag. 316, 4., 'Ηρόδοτος, ait, καὶ τὸ θερμότερον σπεῦδον καὶ οἷον ἀνασκιρτῶν, καὶ πάνυ προθυμούμενον 'Ασπαίρειν ἔφη' εἰπὼν, 'Αδείμαντος ἤσπαιρε μόνος ἀποπλώσεσθαι. Cupiebat ille quidem Isthmum versus abire; sed et, dum ceterarum gentium duces parati erant morem gerere Themistocli et Eurybiadi, unus omnium Adimantus, juxta Herodotum, adhuc obluctabatur, ἤσπαιρε μοῦνος. Nihil est in Hesychii interpretamentis, quod huc pertineat; in quo idcirco miror legi "Ησκαιρεν, ἐσκίρτα, quod non videtur usu fuisse receptum 'Ασκαίρειν. In primis tamen Scaligeran. pag. 11. T. Faber, σκαίρειν, ait, et ἀσκαίρειν itidem dicuntur, ut ἀσπαίρειν et σπαίρειν:

sed verius Porphyrius in Hom. Cod. MS. ad 'Ιλ. ν'. 443. de verbis agens Σπαίρειν et Σκαίρειν, prius etiam scribi tradit μετὰ τοῦ σ κατὰ 'Αττικὴν συνήθειαν· τὸ δὲ Σκαίρειν οὐκέτι μετὰ τοῦ σ. (Leguntur eadem in Venetis Scholiis a Villoisono editis p. 321.) Ut σπαρίζειν et ἀσπαρίζειν, sic usu viguerunt σκαρίζειν et ἀσκαρίζειν. Ad Herodoti locum aptiora videbuntur ista Plutarchi T. II. p. 327. c. ἐπὶ τοῖς Φιλιππικοῖς πολέμοις ἐπέσπαιρεν ἡ 'Ελλάς, sic leviter emendata, ἔτι ἤσπαιρεν ἡ 'Ελλάς: moribunda velut Græciæ libertas pedes adhuc jactabat et obluctabatur morti. 'Ασπαίρειν veteres, et Atticistæ scribebant recentiores; Σπαίρειν Plutarchus aliique istiusmodi Scriptores. Egregie Diodorum correxit L. Rhodomann. T. I. p. 190, 40. (lib. III. c. 22.) sed non ἀσπαιρόντων, at σπαιρόντων efformare debuerat ex ἐπαιρόντων, ut recte ἰφάλλοντας in σφάλλοντας mutavit pag. 192, 99. In Stobæo Gesneri p. 593, 28., Junco senex titubans non ἰφαλλόμενος, verum dici debuit σφαλλόμενος: apud eumdem p. 147, 33. pro ὡς τὸ μ. δ. si leniter emendetur ᾤετο μὲν δεῖν, clara erit Themistii sententia: in Critonis apud eumdem fragmento p. 43, 52. ἐπῳδὰς καὶ παιδείας, attentus mecum corriget in σπουδὰς καὶ παιδιάς, seria et jocos. In Stobæo hujus quoque generis plura supersunt; et vix ullus est Scriptor antiquus, ne sacris quidem exceptis, in quo hoc vitium ab accuratis Criticis non fuerit detectum, ortum ex similitudine formæ qua in vetustis libris literæ Σ et Ε pinguntur. Valck.

11. Οὗτοί τε δὴ πληγέντες δώρουσι] Venerunt πάντες ex librariorum, quibus vulgatum durius visum, ingenio. Alia mens Pet. Victorio Var. Lect. III. 22.; illustraturus enim Catullianum, Non si illam raræ labefactas munere vestis Herodoteis percommode locum dedit. Addebam, quod propius est, ex Themistii Or. II. p. 26. A. ὁ μέν γε ἐπειδὴ τοῖς πεντήκοντα ἅμα ταλάντοις οὐκ ἔτρωσεν οὐδ' ἔκαμψε τὸν Καλχηδόνιον Ξενοκράτην: hic enim postquam quinquaginta simul talentis nec vulneravit neque inflexit Chalcedonium Xenocratem. Erat enim similis, quamquam asperioris, translationis; nec factum muto. Wess. — Ut noster MS. Pa. sic et Valla neutram vocem (nec πληγέντες, nec πάντες) agnoscit: neutram certe expressit; nam, quod scribit, Istis pecunia corruptis, postremo verbo Græcum ἀναπεπεισμένοι reddidit. S.

Cap. VI. [2. περὶ δείλην πρωΐην] Circa diluculum scripserat Valla, idque cum Gron. tenuit Wess. et absque notatione dimisit: itaque ne Larcherus quidem dubitavit sua in versione au point du jour ponere. Atqui, nisi de illius dictionis vi aliunde constaret, quæ continuo hic subjecta sunt, satis ostendere potuerant quam aliena ab hoc loco esset interpretatio. Δείλην πρωΐην esse horam pomeridianam, uno ore Hesychius, Suidas, Moeris, Grammatici omnes, profitentur. S.]

10. μηδὲ πυρφόρον —— περιγενέσθαι] Prima, quod quidem reminiscor, dictionis, in proverbii habitum deinceps conversæ, mentio. (Vide Suid. in Οὐδὲ πυρφόρος, Zenob. Cent. V. 34. Diogenian. VII. 15.) Talem πυρφόρον in Spartanorum militia atque expeditionibus, et quæ ab eo agenda, accurate Xenophon de Rep. Lacedæm. p. 688. descripsit. Qui quidem πυρφόρος, etsi Græciæ more sacrosanctus, si belli furore una cum aliis occidione periret, ne cladis quidem nuncium (μηδὲ ἄγγελον λειφθῆναι Diodor. XI. 23.) superfuisse, fatebantur. Non male de eo Critici ad Euripid. Phœniss. v. 1386. ubi a Valckenario advocatis parœmiæ explanatoribus adjungi Scholiastes pote-

rit ad Gregor. Naz. Stel. II. p. 99. Jam quod vir Celeb. de Medic. monet, πλίω eum hac parte et περιπλέω scribere, eadem aliis consuetudo. Contra Arch. et Vind., Ionismi hac et sequente Musa tenaciores πλώω, etiam in conpositis, probant: eorum vestigia premam. Wess.

Cap. VIII. 2. Σκυλλίης Σκιωναῖος] Laurentius Scyllias quidam Sicyonius, deceptus praviore libri sui scriptura, quæ in Codd. obvia sæpe. Vide ad Diodor. XII. 72, et infra c. 128. Urinator ille Pausaniæ et Plinio Σκύλλις, Scyllis, Poëtæ Apollonio (Apollonidæ) Σκύλλος Anthol. lib. I. 96. (Anal. Brunck. T. II. p. 136. num. XVI.) sed de Brodæi conjectura Σκύλλις. In Athenæo tamen lib. VII. p. 296. F. Hydne, quæ Pausaniæ Cyana, Σκύλλου τοῦ Σκιωναίου filia. Plura de eo post Brodæi diligentem curam Kühnius ad Polluc. VII. 137. Wess. — Conf. omnino Jacobs Animadv. in Anthol. T. II. P. 1. p. 363. S.

Ibid. Σκυλλίης Σκιωναῖος, δύτης] Qui urinantur, Corporaque immergunt undis, —— Exportantque maris prædas, et rapta profundo Naufragia, Manilio V. v. 432., Atticis potius dicuntur juxta Poll. VII. 137. κολυμβηταὶ, δύμενοι. ὁ γὰρ δύτης, ait, εὐτελής· εἴρηκε δ' αὐτὸ Ἡρόδοτος ἐπὶ τοῦ Σκυλλίου. Legitur ibi de Scyllia Scionæo docta I. Kühnii nota: Pollucis verba bene jam tractaverat Salmas. in Solin. pag. 1146. Artis ille suæ peritissimus Scyllias filiam Cyanen eamdem docuit: Pausan. X. (cap. 19.) p. 842., ὁ Σκιωναῖος Σκύλλις καταδῦναι καὶ ἐς τὰ βαθύτατα θαλάσσης πάσης ἔχει φήμην· ἐδιδάξατο δὲ Κυάνην τὴν θυγατέρα δύεσθαι: imo vero filiam pater οὐκ ἐδιδάξατο τὴν τέχνην, ἀλλ' ἐδίδαξεν αὐτός. Una tantum omissa litera turpiter deformatum puellæ nomen suo nitori restituetur, si pro ΤΑΝΗC scribatur ΚΤΑΝΗC in his Athenæi VII. p. 296. F. Αἰσχρίων ὁ Σάμιος ἔν τινι τῶν ἰάμβων Κυάνης φησὶ τῆς Σκύλλου τοῦ Σκιωναίου κατακολυμβητοῦ θυγατρὸς τὸν θαλάττιον Γλαῦκον ἐρασθῆναι. (Ὕδνης præferre vetustissimos optimosque Athenæi codices, docui Animadv. T. IV. p. 200.) Non sane mirum si puellam Deus amaverit vetulus in mare se demergentem, qui juvenis olim fuerat κολυμβητὴς, ἐν πόντῳ ὑπερφέρων πάντων κολυμβητῶν, ut scribit Palæph. π. Ἀπιστ. c. 28. In Anthol. I. 69. Ep. 1., Σκύλλις pro Σκύλλος scribendum putabat Jo. Brodæus; sequor ego Jo. Kühnii judicium, in talibus etiam exercitati. Valck.

7. οὐ γάρ οἱ παρέσχε] Enotatum a Galeo ex codice Eton. ἀλλ' οὔπω καιρὸς παρέσχε, scholion redolet. Non ita Noster. Ecce tibi lib. IV. 140. παρεῖχε ἄν σφι, licuisset illis, et hujus libri c. 30. Portum consule, et supra lib. V. 49. Quæ de urinatore in proximis disputantur, nemo temere inprobaverit. Wess.

Ibid. οὐ γάρ οἱ παρέσχε] Herodoteum hoc Porti satis adfirmabunt collectanea, si vel plures darent Codices quam præbet Galeus ex Eton. lectionem. Paulo post (lin. 14.) rectum est εἶχαλα. In *fine Cap.* (lin. 17—19.) Scyllias ἐσήμηνε τοῖσι στρατηγοῖσι τήν τε ναυηγίην, ὡς γένοιτο, καὶ τὰς περιπεμφθείσας τῶν νεῶν περὶ Εὔβοιαν. In his pro ναυηγίην Reiskius ναυμαχίην putabat legendum, ut Scyllias prælium navale imminere indicaverit. Hoc illi jam noverant, simul atque indicasset τὰς περιπεμφθείσας τῶν νεῶν. Ego ναυηγίην omnino retinendum arbitror. Persicæ classis naufragium Græcis quidem significaverant speculatores, secundum VII. 192.; sed, quantum hac Persæ tempestate perdidissent, unus omnium optime noverat Scyllias, quo tum urinatore fuerant usi ad pre-

tiosa quædam recuperanda: Scyllias itaque, præter id quod instabat, Græcis etiam ἐσήμηνε τὴν ναυηγίην ὅση ἐγένετο, quantum fuisset illud naufragium. Sic libenter vulgata corrigerem. Sophocleum est: Ὀρῶς Ὀδυσσεῦ τὴν Θεῶν ἰσχὺν ὅση. VALCK. — At eamdem fere in sententiam bene habet vulgatum, ὡς γένοιτο, quale fuerit naufragium, quo modo acciderit, quamque exitum habuerit; nempe hæc ille Græcis omnia particulatim renunciavit. S.

CAP. IX. 7. ἀπόπειραν αὐτῶν ποιήσασθαι] Nihil aliud ac ἀποπειρᾶσθαι αὐτῶν, quod, cum tentamenti gratia quid agitur, Nostri more frequens Procopio Menandroque. Neque discrepat multum ἀνάπειραν et διάπειραν ποιεῖσθαι, quoties periculum fit peritiæ nautarum militumque ante pugnam, apud Polybium et Diodorum, ad cujus lib. XIII. 8. exemplorum est affatim. WESS.

CAP. X. 6. Πλωούσας] Vetus πλωούσας de sententia Porti Ionum habet formam ex πλώω, cujus nullum novit simile. Contra ἄρισσα πλωούσας Scriptor probavit c. 22. et 42. Proximum καταφρονήσαντες ταῦτα (lin. 7.) innuere non adeo contemtum, sed considerationem, videtur: etsi enim aspernatio haud afuerit, consilium Persarum spectandum est. Καταφρονεῖν gemina potestate animadvertimus lib. I. 66., gavisum vero laxiore apud Ionas usu, etiam citra contemtum, Hippocratis hæc Morb. Sacr. p. 309. de somniante declarabunt: ὁκόταν δὲ ἐπέγρηται καὶ καταφρονήσῃ, καὶ τὸ αἷμα πάλιν ἀποσκεδασθῇ εἰς τὰς φλέβας τὰς προειρημένας, πέπαυται: ubi vero evigilaverit et mentis usum receperit: a qua quidem notione ad opinionem et considerationem brevissimus est transitus. Plura ex Medicorum patre Foësius. WESS. — Conf. Adnot. ad I. 59, 17. S.

7. ἐκυκλοῦντο αὐτοὺς] Αὐτοὺς ob codicum consensum elegi. WESS. — Αὐτοὺς, quod in marg. posuit Steph. merito probavit in Thes. Ling. Gr. T. II. pag. 504. D. Sed quia legitur infra c. 16., ἐκυκλοῦντο ὡς περιλάβοιεν αὐτούς, quod me judice defendi nequit, et hic et illic scribi malim ἐκυκλεῦντο quia hanc Noster adamavit scribendi formam in talibus etiam, quæ Iones aliter vulgo pronunciabant. φείδευ, parce, scribitur et φείδευ: sed parcum, τὸν φειδόμενον, Eusebius Stobæi mihi dixisse videtur φειδεύμενον: sic vulgatur Tit. X. p. 130, 30., οἱ πλεῖστοι τῶν ἀνθρώπων παρὰ λόγον φιλεύμενοι: corrige φειδόμενοι: his enim φιλόκαλοι opponuntur περὶ τὰ δεῖ ἀναλίσκοντες. vid. Diogen. Laërt. V. 20. Bis terve legitur in Eusebianis istis Stobæi ἀξιεῦν, ut apud Nostrum præter cetera δικαιεῦν. VALCK.

CAP. XI. 3—5. ἔργου εἴχοντο, ἐν ὀλίγῳ περ ἀπολαμφθέντες, καὶ κατὰ στόμα. Ἐνταῦθα τριήκοντα νέας αἱρέουσι] Sic scripta verba et sic distincta oratio in Edd. omnibus; nec aliud quidquam e MSS. adfertur. Vallæ Latinam versionem, quamquam in exiguo spatio deprehensi et a fronte: mox triginta barbarorum naves capiunt, cum Gronovio tenuit Wess. eamdemque in Animadv. repetit Schulzius. Qui quum καὶ κατὰ στόμα ad ἀπολαμφθέντες retulisse videantur, miror cur interposito commate tria ista verba ab hoc sejunxerint. Ego, in Græco exemplo eamdem cum his rationem secutus, suspicatus eram post κατὰ στόμα verbum aliquod aut nonnulla verba intercidisse in eam sententiam, quam in Latina versione expressi; nempe a fronte impetum in hostes fecerunt; quam sententiam commode Larcherus his verbis expresserat: "Au second signal ils les attaquèrent de front, et prirent trente vaisseaux." Jam, nunc demum animadvertens in vetusta nostra membr. F. post στόμα non distingui orationem,

sed continuo tenore sic scribi, καὶ κατὰ στόμα ἐνθαῦτα τριήκοντα νέας αἱρέουσι, eodem modo editum velim, videndumque puto ne sic satis commoda integraque haberi possit oratio in eamdem fere, quam dixi, sententiam: et ibi tunc triginta a fronte naves ceperunt barbarorum. Κατὰ στόμα, ex adverso, a fronte. Polyb. II. 27, 8. οὓς μὲν γὰρ ᾔδεσαν ἑπομένους αὐτοῖς, οὓς δὲ κατὰ τὸ στόμα προσεδόκων ἀπαντήσειν. Idem lib. XXXI. 26, 10. nostræ edit. (Excerpt. Legat. cxv.) αὐτὸς ἐβιάζετο κατὰ στόμα πρὸς τὴν ἀνάβασιν: cui opponitur κατὰ νώτου τοῖς πολεμίοις ἐπιφαίνεσθαι: sic enim ibidem, κατὰ νώτου, pro vitioso κατανοῦν τοῦ legendum, in Adnotationibus docui. In pugnis navalibus plerumque a latere primum adgrediebantur naves hostiles, διέκπλουν facientes, et remos conantes detergere; tum frequenter puppin hostilis navis rostro petebant: nunc hi a fronte facto impetu, rostris suarum navium in hostiles juxta proram impactis, illas ceperunt. Si quis certius quidpiam obtulerit, lubens ego accipiam. S.]

7—9. πρῶτος δὲ Ἑλλήνων —— Λυκομήδης Αἰσχρέου] Lycomedi hunc etiam honorem contribuit Plutarch. in Themist. p. 119. F. (at ibi de pugna ad Salaminem agit Plutarch.) qui aliunde hausit ista, quæque tradit de Atheniensibus Aminia et Sosicle, Xerxis fratrem Ariamenem, in suam navem insilientem, in mare præcipitantibus: eorum alterum Scholiasta quoque memorat Aristidis in ed. ubi in Panathen. T. I. p. 244. navale prælium auspicati πρῶτοι dicuntur Athenienses; Σωκλῆς, inquit, πρῶτος, Ἀθηναῖος, ἐνέβαλε Περσικῇ νηΐ, καὶ ἐνεπάγη ὁ ἔμβολος: hic Socles; apud Plutarch. scribitur Σωσικλῆς. Corinthius contra Sosicles Herodoto V. 92. Socles dicitur, ut Plutarcho T. II. pag. 860, F. sic in duobus Herodoti Codicibus: vid. hujus Ed. p. 418. (lib. V. c. 92.) Ceterum patri Lycomedis nomen datur in Edd. Herodoti Αἰσχρέου: in Med. Cod. Αἰσχραίου. Sic in omnibus si forte Codd. scriberetur, omnibus Codicibus usus esset Atticus anteponendus: Attica fuerunt nomina Χαιρέας, Δημέας, Ταυρέας, Αἰσχρέας. Valck.

8. Λυκομήδης Αἰσχρ.] Plutarchum Themist. p. 119. F. si audimus, Lycomedes navali ad Salaminem prælio primus hostilem navem intercepit, et captæ παράσημα Apollini consecravit. Sed non audio. Patris-ne ejus nomen Αἰσχρέας fuerit, an Αἰσχραῖος, ex dialecto bene Valckenarius decernit. Wess.

10. ἑτεραλκέως ἀγωνιζομένους] Libro IX. c. 102. ἑτεραλκέα μάχην dixit, ut Homerus μάχης ἑτεραλκέα νίκην. Quando victis virtus redibat in præcordia, tum, qui se putabant victores, νίκην reportasse dicuntur ἑτεραλκέα. Veteres sequuntur in hac voce Sophistæ; præter alios Ælianus apud Suidam in Ἀγρυπνοῦντος. Æliani verba, quæ illic leguntur, ni fallor, in libro περὶ Προνοίας illa præcesserant proxima, quæ sine auctoris nomine prostant apud Suid. in voc. Ἀπωλεσάντων. Ex eodem opere Æliani perdito, præter nota jam omnibus, fragmenta leguntur apud Suid. plurima; ex. gr. in Ἀλώμενος, ὁ δὲ Θεοσύλης, etc. Porti turpis error corrigi debuerat a Küstero, scribique Θεοσύλης, non Theosylas, sed sacrilegus; qui sic dicitur Æliano bis in Var. Hist. et apud Suidam in Ἀνόσιος: ὁ δὲ τοὺς θεοσύλας ἀπέκτεινε. Valck.

Cap. XII. 3. οἱ νεκροὶ καὶ τὰ ναυήγια] Πίνακάς τε νεῶν καὶ σώματα φωτῶν dixit Homer. Od. M'. 67. Homero recentiores fractæ navis tabulas, τὰς σανίδας vocant et ναυάγια. Res naufragio demersas minus cogitate H. Stephanus interpretatur *Vallæ* naufragia; in summis undis natantes tabulas et ejectas in

τὰς Ἀφέτας, sic vocantis more Latinorum Poëtarum. Cum Herodoteis comparanda sunt Æschylea in Pers. v. 421., ubi θάλασσα dicitur Ναυαγίων πλήθουσα καὶ φόνου βροτῶν: in ejusdem Agamemn. v. 668. pingitur ἀνθοῦν πέλαγος Αἰγαῖον νεκροῖς Ἀνδρῶν Ἀχαιῶν, ναυτικῶν τ' ἐρειπίων, et navium fragmentis, ut recte Stanlei. Neutiquam absurdi sunt Chœrili versus apud Athen. XI. p. 464. B. (χερσὶν ὄλβον ἔχω) κύλικος τρύφος ἀμφὶς ἐαγὸς, Ἀνδρῶν δαιτυμόνων ναυάγιον, (τὰ τῆς μέθης ναυάγια dixit Clem. Alex. Pæd. II. pag. 179, 29.) οἷά τε πολλὰ Πνεῦμα Διωνύσοιο πρὸς ὕβριος ἔκβαλεν ἀκτάς. Postrema sic restituit G. Canter. Nov. Lect. IV. cap. 5. locum illustrat B. Martin. Vet. Lect. III. c. 2. Neuter ulcus attigit primi versus; quod sic persanari putabam, si legeretur, Χερσὶν ἔχων κολοβοῦ κύλικος τρύφος: apud eumdem legitur Athen. VII. pag. 280. F. πίνειν ἐκ κεραμίων κολοβῶν: alibi, κύπελλον ὦτα συντεθλασμένον. Venustissimus est Virgilii versus: Et gravis attrita pendebat cantharus ansa. Valck.

4. ἐξεφορέοντο] Dialectus id ratum habet. Διαφορέεσθαι, προσφορέειν, ἐσφορέεσθαι, et ejus modi alia, sæpe tractavimus. Ceterum τὰς Ἀφετὰς, ad Stephani Byz., cui ἐξυτονεῖται, morem, hoc loco et deinceps Arch. exemplar; non item antea. At levius istud, et sæpe arbitrarium. Ἐς οἷα κακὰ (lin. 7.) luce ex Valckenarii ad Phœniss. v. 1633. observatis adspergi possunt. Wess.

Cap. XIII. 3. τὸ τέλος σφι ἐγίνετο ἄχαρι] Sine gravi causa Longinum ἄχαρι, quasi τηλικούτου πάθους ἀνοίκειον, perstringere, T. Faber crebris sese exemplis ostensurum Dionysio illi adscripserat: ubi fecerit, an neglexerit, ignoro. Explorata tamen res. Ἄχαρις Nostro omne molestum et valde acerbum. (triste et funestum.) Talis ἄχαρις συμφορὴ λυπεῦσα, VII. 290. et καὶ πεπόνητα ἐνίδωκαν, ἄχαρι δὲ οὐδὲν, ibid. c. 52. aliaque, abs Rever. Pet. Horreo Obs. ad Herodot. c. 9. congesta. Wess.—Lenissima voce quam dira possit ab Ionico more loquentibus calamitas designari, proxima declarant. ἄχαρι sic sæpius adhibetur Herodoto, lib. I. c. 38. et 108. II. 141.; hinc Arriano, aliisque: vid. Diogen. Laërt. I. 54. Phalar. Epist. 89. Filiæ cum patre concubitus ἄχαρι καὶ ἀθέσμιον ἔργον dicitur Antonin. Liber. cap. 34. ἄχαρις συμφορὴ παιδοκτόνος est in Herod. VII. 190. Miror adeo cur hoc in loco τὸ τέλος ἄχαρι, ut τηλικούτου πάθους ἀνοίκειον notaverit Longinus π'. Ὑψ. xliii. pag. 222. Non nescio, Longinum veterum vocabulis, quæ potissimum spectat, sua sæpe quædam addidisse ad explendam sententiam; sed illic scribere non potuit, τοὺς περὶ τὸ ναυάγιον δρασσ. vel ἀρασσομένους ἐξεδέχετο τέλος ἄχαρι: cui satis erat notasse τὸ τέλος ἄχαρι. Longini observatis sæpe sunt interjecta hominum otiosorum emblemata: de hoc loco videbimus quid sentiat Eruditiss. Toupius, cujus elegantissimi Critici Longinum et reliquas in Suidam Emendationes cupide exspectamus. Valck.—Ἐμβρασσομένους edidit Toup. nulla ad h. l. adjecta adnotatione. S.

7. ἐποιέετό τε πᾶν ὑπὸ θεοῦ, ὅκως, etc.] Hinc Diodori XI. 13. ὥστε δοκεῖν τὸ θεῖον ἀντιλαμβάνεσθαι τῶν Ἑλλήνων, ἵνα τοῦ, etc. Ex Arch. enotatum τὸ περιὸν stare non potest, quippe legitimi corruptela. (conf. Valck. Adnot. ad VIII. 5, 5.) Κοῖλα τῆς Εὐβοίης (lin. 5. et 9.) Cœla potius, quam cava, Livii exemplo dedi: Est, inquit lib. XXXI. 41. sinus Euboicus, quem Cœla vocant, suspectus nautis, ubi Dukerus præclare, et Valckenarius lib. VI. 100. Wess.

Ibid. ἐποιέετό τε πᾶν ὑπὸ τοῦ θεοῦ] Oblatum a Codd. reciperem ἐποιέετό τε τὸ πᾶν ὑπὸ θεοῦ: nam, qua sede posuit

Gron. articulum, non magis requiro, quam in istis lib. I. cap. 34. ἔλαβε ἐκ θεοῦ νέμεσις μεγάλη Κροῖσον, similibusque. Herodoti hoc in loco sententiam expressit imitando Diodor. Siculus, tempestatem, quæ Persarum naves fregit, providæ quoque Dei, Græcis faventis, curæ contribuens, lib. XI. c. 13. init. ὥστε δοκεῖν τὸ θεῖον ἀντιλαμβάνεσθαι τῶν Ἑλλήνων, ἵνα, τοῦ πλήθους τῶν βαρβαρικῶν νεῶν ταπεινωθέντος, ἀντίπαλος ἡ τῶν Ἑλλήνων δύναμις γίνηται, καὶ πρὸς τὰς ναυμαχίας ἀξιόχρεως. Fecit id omne Deus juxta Herod. ὅκως ἂν ἐξισωθείη τῷ Ἑλληνικῷ τὸ Περσικόν. Eleganter, ut solet, Isocr. ad Philipp. p. 90. B. πόλεις dixit ὁμαλισμένας ὑπὸ τῶν συμφορῶν: et collidendo ἐπανισοῦν τοὺς Ἕλληνας πρὸς ἀλλήλους, Thucydid. (VIII. 57.) pag. 539, 98. Quam hic dat Herod. rationem, noverat Atticis potius ingeniis placituram, quam si superbiam dixisset Persicam ab arrogantiæ humanæ vindice sic castigatam depressamque; alias sæpe memorans ultorem superborum Deum. Frequenter Noster ἀνθρώπινά μοι δοκεῖ ἁμαρτεῖν. Valck.

Cap. XIV. 2. ἀτρέμας τι εἶχον] Sive hoc seu aliorum ἀτρέμα adsciscatur, sententia eadem: malui pristinum, quod plerumque semper in his libris, uti mox cap. 16. et V. 19. etc. Conf. Ezech. Spanhem. ad Nub. Aristoph. v. 260. Restituto autem ἐπιβάθεον (lin. 4.) ob dicta c. 1. nemo non favebit. Wess.

Ibid. ἀτρέμα τι εἶχον] Ex uno Codice non mutassem ante vulgatum: semel versu coactus ἔχ' ἀτρέμα scripsit Homer. quod tamen Aristophani æque ac alterum ἔχ' ἀτρέμας usurpatur, aliisque. Valck.

3. τὴν αὐτὴν ὥρην] Laurentii observata eadem hora valde L. Allatio, ὥρης pro diei XII. parte usum priscis vindicanti, succurreret, si Latina sine impedimento procederent. At quæ eadem illa hora? Utique illud tempus, quo Atticæ naves auxiliatum accesserunt, nunciusque perditarum Persicarum. Non negabo, Græcis Herodoti ævo diei in XII. partes descriptionem in notitia fuisse: liquidum illud ex lib. II. 109. Τὴν tamen ὥρην et τὴν αὐτὴν ὥρην de statu aut eodem tempore usurpat lib. II. 2. VII. 19. Vise et Is. Casaubonum in Athen. I. 1. p. 3. Wess.—Vide Animadv. in Athen. T. I. p. 18. superæ editionis. Equidem cum *Larchero* φυλάξαντες τὴν αὐτὴν ὥρην de eodem diei tempore, quo pridie, accipiendum putavi, respici nempe cap. 9, 6. ubi δείλην ὀψίην γινομένην τῆς ἡμέρας φυλάξαντες. S.

Cap. XV. 1. δεινόν τι ποιησάμενοι] Lenissima mihi vera videtur doctissimi G. Kœnii correctio legentis δεινόν τι ποιησάμενοι. Hoc poscere videtur sequens καὶ, alterum autem respuere ratio locutionis, e qua alibi etiam τι sustuli, facile natum e litera vicina. Valck. —Valckenario obsecutus Borheck δεινόν τι edidit. Et sic quidem edd. et MSS. V. 42, 7. δεινόν τε ποιεύμενος καὶ, etc. At nec τι particula utique h. l. desiderabatur, et τι libri omnes agnoscunt, sicut V. 33, 2. et 87, 9. S.

2. οὕτω σφι ὀλίγας λυμαίνεσθαι] Nihil ad nexum proderit, hoc, an οὕτω σφέας, probetur. Λυμαίνεσθαι utroque strui modo, Gronov. ad lib. III. 16. et Alberti in Act. Apost. VIII. 3. ostenderunt. Id vero dubito, sit-ne vulgato (lin. 6.) τὰς αὐτὰς ταύτας ἡμέρας τάς τε ναυμαχίας Codicis Arch. posterius. Negabit Scriptor, quippe lib. VII. 151. Ἀργείους δὲ, τὸν αὐτὸν τοῦτον χρόνον πέμψαντας καὶ τούτους, etc. consimilem in modum. Wess.—Peropportunum inprimis illud est τάς τε ναυμ. quod ex Arch. laudatur, de quo in Var. Lect. (ed. S.) monere neglexeram. Nunc ipsam illam τε particulam in contextum receptam velim, ut

sit τάς τε ναυμαχίας — καὶ τὰς πεζομαχίας. S.

7. ἦν δὲ πᾶς ὁ ἀγών, etc.] Studium Græcorum in Euripi et Thermopylarum angustiis defendendis, et contrariam Persarum contentionem hinc Diodorus XI. 13. mutuatus est. Wess.

Cap. XVI. 7. αὐτοὶ ὑπ' ἑωυτοῦ ἔπιπτον etc.] Angustias enim Themistocles (inter Eubœam continentemque terram) quæsiverat, ne multitudine navium circumiretur, quæ neque illic explicari potuit: Corn. Nepos in Them. Valck.

8. περιπιπτουσέων περὶ ἀλλήλας] Qui præpositionem insuper habuit Arch. scriba, ἀλλήλαις fortasse, non inmemor similium (quorum data quædam lib. I. 108.) in Musis, maluit. Sed recte, ab ipso neglecta vox, in talibus adest. Exempla, si desiderentur, ex Abreschii Dil. Thucyd. lib. VI. 33. sumi possunt. Wess.—ἀλλήλαις Reiskius legendum censuerat. S.

Cap. XVII. 1. Ἐν ταύτῃ τῇ ναυμαχίῃ, etc.] Ad hæc comparandus est Diodor. Siculus XI. cap. 13., juxta quem ἀριστεῦσαι ἐν ἀμφοτέραις ταῖς ναυμαχίαις φασὶ παρὰ μὲν τοῖς Ἕλλησιν Ἀθηναίους παρὰ δὲ τοῖς βαρβάροις Σιδωνίους. In carmine Pindarus deperdito celebraverat τὸ καλὸν Ἀρτεμίσιον, ὅθι παῖδες Ἀθηναίων ἐβάλοντο φαεννὰν κρηπῖδ' ἐλευθερίας. Excitat ista Plutarch. T. II. p. 552. B. et alibi plus semel. Themistocles Aristidis T. III. pag. 310. ad Artemisium δυοῖν ναυμαχίαιν δύο ἔστησε τρόπαια, —— ὥς φησι Πίνδαρος, κρηπῖδα τῆς ἐλευθερίας τοῖς Ἕλλησι βαλόμενος. Valck.

5. Κλεινίης ὁ Ἀλκιβιάδεω] *Cliniam* Plutarchus princ. Vitæ Alcibiad. ἰδιοστόλῳ τριήρει ad Artemisium magna laude depugnasse itidem prodidit, et patrem quidem nobilissimi Alcibiadis, professione non absurda. Congruit temporum ratio. Supremum diem Alcibiades obiit Olymp. xciv 1. apud Diodorum XIV. 10., annos circiter quadraginta natus, teste Corn. Nepote in Alcib. c. 10. Vidit ergo primam lucem sub auspicia Olymp. lxxxiii., patre sexagenario majore. Fac eum, quando ad Artemisium rem optime gerebat Olymp. lxxv., annos habuisse triginta aut paullo pauciores; consequens erit, hunc ut filium post triginta et quinque annos genuerit. Clinias pugnando ad Coroneam occubuit haud multo post; relictusque adeo orbus est Alcibiades, κατελείφθη ὀρφανός, in Isocrat. Or. de Bigis, p. 352. Quod ibidem autem paternus ejus proavus, πρόπαππος, Alcibiades perhibetur, Cliniæ pater, id veritati pugnat. Πάππος erat πρὸς πατρός, sicuti docte Henr. Valesius Emend. lib. IV. c. 1., cui junge notata Jo. Taylorio ad Demosth. Midian. p. 191. (in Reiskii Appar. T. I. pag. 623 seq.) Wess.

Ibid. Κλεινίης ὁ Ἀλκιβιάδεω] Alcibiadis, qui cum ceteris Pisistratidas ejecerat ex Attica, filius Clinias; pater Alcibiadis vitiis et virtutibus suis maxime nobilitati; hujus, inquam, pater, illius juxta Herodotum filius, Κλεινίας, ἰδιοστόλῳ τριήρει περὶ Ἀρτεμίσιον ἐνδόξως ἐναυμάχησεν: ut scribit Plutarch. initio Alcib. T. I. pag. 191. Concinunt ista Herodoteis. Alcibiades antiquior, ejectus ostracismo, (vid. Andoc. p. 33. et Markland. ad Lys. pag. 291, 3. Ἀλκιβιάδου τοῦ πάλαι scripserat, opinor, Plato in Euthyd. p. 275. A.) dum Jo. Meursio videbatur nobilissimi Alcibiadis non avus, sed proavus, in hoc etiam hæsit Herodoti loco, Att. Lect. lib. VI. c. 12. Verum nimis sæpe vir literatissimus festinans, quæ ad genus ex utroque parente pertinebant Alcibiadis, omnia miscuit. Meursii correxit errores ea de re agens accuratius H. Valesius Em. IV. c. 1. ubi quædam aliter scripta leguntur, quam ex ejus collectaneis

erant publicata in Notas Mauss. ad Harp. p. 214, 215. Valesii sententiam Dukerus adprobat ad Thucyd. VIII. c. 6. Supersunt etiam in hac parte veteris historiæ difficultates non paucæ, quarum unam alteramve conabor e medio removere. Quæ supra posui de Clinia Herodoteo, hæc sequuntur apud Plutarchum proxima: ὕστερον δὲ Βοιωτοῖς μαχόμενος περὶ Κορώνειαν ἀπέθανε. Platonis Socrates (T. III. p. 112. c.) ad Alcibiadem, ἐν Κορωνείᾳ —— καὶ ὁ σὸς πατὴρ Κλεινίας ἐτελεύτησεν. Hinc Isocratem feliciter emendavit Ti. Hemsterhusius; amico Wesselingius adstipulatur ad Hieroclis Synecd. pag. 644. et ad Diodor. T. I. p. 482. T. II. p. 44. Sua in ordinem digerenti venit idem in mentem Valesio; qui, ad Harp. pag. 215. Isocratem citans, eumdem illum tantum respicere potuit Isocratis locum. Hoc itaque certum est, in prælio ad Coroneam, quo Tolmides ipse cecidit imperator, mortuum Cliniam: vellem nunc alicunde constaret, mortuum illic Cliniam relicto filiolo Alcibiade, tres saltem quatuorve annos nato. Atheniensibus luctuosum accidit illud prælium multis annis ante bellum Peloponnesiacum, ut vere scribit Dukerus ad Thucydid. I. 113. Belli autem Peloponnesiaci anno demum XII. æqualem suum Alcibiadem in scenam historicam prima vice producit Thucyd. lib. V. c. 43., cui tum fuisse dicitur vir juvenis Ἀλκιβιάδης ὁ Κλεινίου, ἀνὴρ ἡλικίᾳ ἔτι τότε ὢν νέος. Eduardo Simsono, ad A. M. 3562., hoc circiter anno (Ol. 84, 2.) natus videtur Alcibiades. Jam ante Clinias illuc abierat; nam clades Atheniensium ad Coroneam evenerat Ol. 83, 2. Sed fallitur, ut puto, Simsonus; quodque retulit is in A. M. 3571., Alcibiadis ad Periclem dictum, id juveni potius congruit annos quindecim, quam puero novem annos nato. Sic triginta circiter annos natus prodiret in publicum apud Thucyd. V. 43. neque ante id ætatis licebat Athenis δημηγορεῖν. Sic potuit a patre Clinia relinqui vel triennis puer vel quadriennis; sed a patre mediam ætatem dudum prætergresso: nam hic Herodoto narrata evenerunt duobus et triginta annis ante mortem Cliniæ. Puer autem, in tutoris sui Periclis domo educatus, pædagogum Thracem quemdam habuit Zopyrum, antequam a Gorgia juvenis aliisque erudiretur. Præceptorem puer habuisse fertur Σώφιλον, patrem oratoris Antiphontis; quem inimicissimum Alcibiadi fuisse constat ex orationis fragm. apud Athen. XII. p. 525. A. De Sophilo præceptore vid. illius vitæ Scriptor in Plutarchi T. II. p. 832. B. Philostratus in Antiph. p. 498. Σώφιλος καὶ τὸν τοῦ Κλεινίου ἐπαίδευε: sic sæpius ad Artemisium præcipue nobilitati filius dicitur Alcibiades: materno non minus genere (de quo Palmer. egit in Exercit. p. 632, 33.) superbum sæpenumero ludit Socrates, et in Platonis T. II. p. 105. A. ἐγὼ, ait, δή σοί γε ἐρῶ, ὦ φίλε παῖ Κλεινίου καὶ Δεινομάχης. De hoc clarissimo isthac ætate juvene centena nobis antiqui Scriptores commemorant, et ne illud quidem adnotare neglexerunt, infanti puero nutricem fuisse Lacænam. Ad hujus mentionem Thucydiden scripsisse recordor VIII. c. 6., Endii, Alcibiadæ Laconis filii, Atheniensem istius temporis Alcibiaden πατρικὸν ἐς τὰ μάλιστα fuisse ξένον· ὅθεν, addit, καὶ τοὔνομα Λακωνικὸν ἡ οἰκία αὐτῶν κατὰ τὴν ξενίαν ἔσχεν. Hoc quidem more satis usitato, quo liberis hospitum vel amicorum indebant nomina: hinc Timonis adulator Lucianei, p. 168., τὸν υἱὸν ἐπὶ τῷ σῷ ὀνόματι Τίμωνα ὠνόμαζε. Scholiasten Thucyd. ad l. c. erroris insimulant Jo. Meurs. Att. Lect. p. 335. et Duker. Hæc auferantur ex isto

Scholio, ὃς ἦν πατὴρ τοῦ Ἐνδίου: pertinent enim ad vicina; nihil erit adeo in reliquis rite acceptis, quod reprehendi mereatur. Hoc tamen modo, me judice, rectius scripsisset interpres minime contemnendus: Ἀλκιβιάδης Λακωνικὸν ἦν ὄνομα· Κλεινίας δὲ Ἀθηναῖος, Λακεδαιμονίῳ Ἀλκιβιάδῃ ξεῖνος γενόμενος, τὸ ὄνομα τῷ ἰδίῳ παιδὶ ἔθετο: sic in medio relinqueretur, quis Clinias primus amici Laconicum nomen filio indidisset; qui, forsan isto tempore jam ignotus, nunc certe designari nequit. In isthac Attica familia potuerunt ante Cliniam hic Herodoto laudatum plures fuisse Cliniæ, plures etiam Alcibiadæ, fortasse ne in istius quidem ævi monumentis commemorati. Herodoti Cliniam primum filio Laconicum imposuisse nomen plerique crediderunt; sed quo tandem argumento moti? Privatim amici fuerunt et ξεῖνοι Clinias Atheniensis et Spartiata quidam Alcibiadas: sed Alcibiadæ Attici majores publicitus Lacedæmoniorum jam fuisse videntur πρόξενοι: ista permisceri non debuerant, quæ sunt utique diversissima. Atheniensi Alcibiadi a majoribus tradita cum Alcibiadæ Spartani posteris colebatur amicitia, Thucyd. VIII. 6. sed Lacedæmoniorum non erat is πρόξενος: hunc honorem studuit ille recuperare, cujus onere illius se jam avus abdicaverat: vid. Thucyd. V. 43., et cap. 89. ubi Alcibiades in oratione ad Lacedæmonios, τῶν ἡμῶν, inquit, προγόνων τὴν προξενίαν ὑμῶν— ἀπειπόντων, αὐτὸς ἐγὼ πάλιν ἀναλαμβάνων ἐθεράπευον ὑμᾶς. Valck.

Cap. XVIII. 5. δρησμὸν δὴ ἐβούλευον] Vide superius c. 4. Accusat asperitatem vocabuli δρησμοῦ Plutarchus, quod de fuga consuluisse Græcos Noster dicat. At nimis severus est Aristarchus. Atque etiam illud non tulerit, credo, quod rex regum censet aufugiendum de Troja: non enim, ut opinor, mollius est, φεύγωμεν, Iliad. Β'. 140., quam δρησμὸν βουλεύεσθαι. Sic Camerarius ex vero. Aristides T. II. p. 191. τῶν ἐν ταῖς ναυσὶ κατὰ κράτος ἤδη φευγόντων εἰς τὸ εἴσω τῆς Ἑλλάδος, de his; neque Polyænus mollius Wess.

Cap. XIX 2. ἀπὸ τοῦ βαρβαρικοῦ] Hoc reduxi. Vise clar. Valckenarium ad lib. III. 115. Wess.—At I. 58, 6. scribitur ἐθνέων βαρβάρων consentientibus libris, et mox ibid. iterum ἔθνος βάρβαρον: iterumque βαρβάρου ἔθνεος, I. 60, 11. ubi βαρβαρικοῦ haud dubie ex scholio præferunt libri nonnulli. Vide ibi Var. Lect. (ed. S.) Similiterque III. 115, 9. videndum, ne verum sit βάρβαρον, quod habet Arch. Vind. et Eustath. pro eo quod est in aliis βαρβαρικόν. S.

4. ταύτῃ συλλέξας] Mutata punctione hæc, postulante Arch. et Valla, aptavi: id Pavius fieri oportere perspexerat; nec, credo, reprobaverit quisquam. (conf. Var. Lect. ed. S.) Deinceps (lin. 9.) προβάτων τῶν Εὐβοεικῶν, an Εὐβοϊκῶν, exaretur, arbitrarium erit: in membranis eadem dissensio, lib. III. 89. et VII. 192. Wess.

[11. πῦρ ἀνακαίειν] Ut ignem accenderent: an, quo signum (nescio quod) darent? an, quo cœnam pararent ex pecoribus quibus mox essent potituri? Hoc quidem ex l. 13. intelligi videtur, ubi αὐτίκα πῦρ ἀνακαυσάμενοι ἐτράποντο πρὸς τὰ πρόβατα. Scilicet credibile est, classem Græcorum cibariis non nimis largiter fuisse instructam, et Eubœenses præsertim pecora in cibum eis suppeditasse, adeoque etiam nunc, nescientes discessum parare Græcos, pecora ad mare abegisse quibus illi uterentur. S.]

Cap. XX. [1. Οἱ γὰρ Εὐβοέες παραχρησάμενοι, etc.] Toti huic Capiti commodior futurus fuisse locus videtur proxime post caput quartum. S.]

Ibid. τὸν Βάκιδος χρησμὸν] Vaticinus iste de Persica expeditione cecinerat,

Pausan. X. 14.; ex illo carmine hæc durat portio. Idem c. 12. ἐκ Βοιωτίας Βάκιν adpellat, sicuti et Cicero Divinat. lib. I. c. 18. Duos Bacides Clemens Alex. Strom. I. p. 398., Arcadem et Bœotium, memoravit; tertium Atheniensem alii addunt: super qua re sollicita exstat opera Nic. Loënsis Epiphyllid. IX. 11. interpretumque Æliani Var. XII. 35. Wess.

2. οὔτε τι ἐξεκομίσαντο οὐδὲν] Οὔτε τι, a Gronovio jure laudatum, sed infeliciter defensum, in sua iterum sede statui. Sic lib. IV. 19. οὔτε τι σπείρουσι οὐδὲν, οὔτε ἀροῦντες. Wess.—Gronovius, postquam, neglecta codicis Med. scriptura, cum Aldo et aliis οὐδ' ἐξεκομίσαντο οὐδὲν edidisset, in Notis dein istud οὔτε τι commendans monuerat, ut οἷόν τι et πολλόν τι, sic etiam οὐδέν τι suaviter dici. Debuerat potius monere, οὐδέν τι paullo esse significantius quam nudum οὐδὲν, respondereque Latinorum nihil quidquam. S.

Ibid. οὔτ' ἐξεκομίσαντο οὐδὲν] Dum Clar. Jac. Gronovius paulo consideratius Herodoti tractabat Uraniam et Calliopen, æstus amoris jam defervescebat, quo ante ferebatur in Florentinas suas membranas pæne juvenili. Nemo mirabitur, nobis sæpe displicuisse vehementius illud amatoris studium, nostratem L. Bos, exemplar modestiæ, viros etiam primarios Salmasium, Is. Vossium. Ez. Spanhemium, aliosque, qui Musas contrectaverant, velut ἀντεραστὰς repellentis asperrime. Neutrum decet Musarum sacerdotem. Sed ut illud persequar, cujus occasione hæc scripsi, in Notis vir Clar. proponit lectionem Mediceam: οὔτέ τι ἐξεκομίσαντο οὐδὲν, et lectori commendat ut perquam suavem: illa mihi quoque placet, et, si licet de vicinis duas demere literas, hæc equidem censerem esse a manu Herodoti: οὔτέ τι ἐξεκομίσαντο, οὐδέν τι προσεσάξαντο: recte Valla, neque exportaverant quicquam neque importaverant: illud, οὔτε —— οὐδέν τι, obvium apud quosvis, simillima firmarent Herodoti in Ed. Gron. p. 382, 5. 395, 34. 468, 2. 509, 10. 529, 10. (VII. 8, 5. 37, 8 seq. VIII. 26, 12. IX. 1, 4. 50, 6.) Minuta talia Livium tractans enotare non dedignatus est Clar. Jacobi Pater. (Jo. Frid. Gronovius) Ponam hic magni viri verba quædam, quæ leguntur in Livii Drakenb. T. IV. p. 421. b. (ad lib. XXX. c. 10.) Nimis credulus fuit (Rhenanus) uni libro, et, quæcunque aliter atque in vulgatis illic essent, Livii esse, nihil librarii putavit. Ingenuam tamen laudo confessionem Editoris Herodoti in p. 201, 17. Fere nimio studio in Mediceas membranas abductus dici queo. Qui Codicem antiquum supra modum mirantur, horumque sacrorum ἀμυήτους se jure præbent, et immerentes alios ridendos, hoc semel sibi dictum putent. Valck.—Ista in Gronovium animadversio, quam ille quidem longe etiam severiorem multis modis commeritus est, non hujus tamen maxime erat loci. Neque vero correctione a doctiss. Valck. proposita indigebat scriptura illa a Gron. commendata, meritoque a Wesselingio recepta. S.

Ibid. οὔτε προσεσάξαντο] Ut sibilante littera auctius procederet hoc verbum, nulla erat necessitas. Repete ad lib. V. 34. adposita. Wess.—Nempe προσεσάξαντο ex eodem cod. Med. imperite commendaverat Gron. Commode ad h. l. Reiskius adnotavit: "Ἐξεκομίσαντο, deportarunt in locum tutum extra insulam; (quod alias est ὑπεκτίθεσθαι, ut cap. 4, 9.) προσεσάξαντο, rure in urbes compulerant." S.

6. βαρβαρόφωνον] Ex Vallæ Latinis βαρβαρόφωνος erit, quæ non injusta Pavii Reiskiique divinatio. (Vide vero Var.

Lect. (ed. S.) et memineris eamdem structuram cum verbis εἴλω, ἐράω, et similibus, locum habere.) Putes porro cum Stanleio, Bacidis versum in Pers. v. 72. Æschylum æmulari, quando πολύγομφον ὅδισμα ζυγὸν ἀμφιβαλὼν αὐχένι πόντου tragice de ponte in Hellesponti angustiis, intenso funibus ex byblo lib. VII. 36. Itaque βύβλιον cur vir Celeb. exprimi voluerit, non perspicio. Credo ex Medic., etsi de eo silentium, huc ob Ask. consensum migrasse. Pristinum longe præstantius. Wess.

[9. συμφορῇ χρῆσθαι πρὸς τὰ μέγιστα] Insolentior dictio πρὸς τὰ μέγιστα: quæ idem, puto, valet ac ἐς τὰ μέγιστα, VIII. 144, 13. S.]

Cap. XXI. 4. εἰ παλήσειε ὁ ναυτικὸς στρατὸς] Scripti editique libri nihil novant; nam Editoris Genev. εἰ παλίσειε conjecturæ Porti debetur, male tamen repræsentatæ: conjecerat ille, quamquam hæsitans, εἰ 'παλίσειε, pro integro ἐπαλίσειε, ex ἐφαλίζω, contra aliquem copias congrego: obtrudi noluit, idque prudenter; neque enim moris id Herodotei. Tolerabilius de opinione D'Orvillii et Reiskii εἰ πελάσειε, si adpropinquaret, videretur; cujus modi lib. IX. 73. ὅκως πελάσειε ἀπικνεόμενος τοῖσι πολεμίοισι: neque abiret longius παλαίσειε Pavii, et fortasse Gronovii, ob ejus Latina; eoque minus, quod diphthongus αι et η in scriptis sæpe commutantur. (*Gronov.* si conflixissent. *Valla*, an classis discessisset. Cæterum αι et η vix umquam a librariis inter se permutata observare memini.) Sed omnibus schedæ obstant. Aliud ergo circumspiciamus. Παλήσειε Hesychius exponit διαφθείρειε, quod de clade in belli certamine non illaudabile, et hinc, nisi erro, sumtum. Priscos sane παλαίειν ac παλίειν novisse, Ionesque in primis, vero mihi proximum. Hippocratis sunt ἀποπαλίειν atque ἐκπαλίειν in evibratione et concussu vehementiore. 'Αποπαλήσει Erotianus, σαλεύσει καὶ σφόδρα κινήσει. Foësius Œconom. p. 78. plura. Sive ergo εἰ παλήσειε de conflictu, seu clade secuta, agitationeve classis majore accipiatur, vocabulo scriptura locoque sententia constabit. Wess.

Ibid. εἰ παλήσειε ὁ ναυτ. στρατ.] Varias attulit conjecturas Portus verisimilioribus facile locum daturas. Quod hic vulgatur, Lexicographis, credo, prætermissum, παλήσει legitur in sua serie apud Hesych. cum interpretamento διαφθείρει. διαφθαρείη ab hujus loci sententia non esset valde alienum: παλήσει quid sit, exspectabimus qui nos doceat. Licebit interea conjecturam proferre: εἴ τι πταίσειε ὁ ναυτ. στρατὸς literas prope accedit: id est, ἐάν τι περὶ τὴν ναυμαχίαν γίνηται πταῖσμα, ut scribit Diodor. I. p. 415. fin. ἐὰν ποτε συμβῇ τι πταῖσμα, Demosth. p. 59, 71. εἰ δέ τι πταίσειε, idem p. 16, 28. Thucyd. p. 327, 79. Forma quidem paulo est insolentior: minime tamen absurdum quod nonnemini venit in mentem: εἴ τι πάθησειε, si quid eveniret classi: certe talibus uti solebant εὐφημισμοῖς, ne belli tristem eventum memorarent. Eurip. Phœn. 251. εἴ τι πείσεται ἑπτάπυργος γᾶ. Xenoph. Κυρ. Παιδ. II. p. 24, 9., εἴ τι πείσονται Μῆδοι. Si naufragio navis perierit, Euripidi dicitur, ἤν τι ναῦς πάθῃ, Iph. in Taur. 755. Plenius legitur in Syngrapha Nautica apud Demosth. p. 547, 16., ἐὰν δέ τι ἡ ναῦς πάθῃ ἀνήκεστον. Valck.—Apud Hesychium, ubi Παλήσει, διαφθείρει legitur, videtur utique διαφθαρείη scriptum oportuisse. Similiter quidem apud eumdem: 'Επάλλησιν· (rectius puto 'Επάλησεν) διεφθάρη: tum Πεπαλησμένοι· ἐκπεσόντες: et Πεπαλημμένοι, βεβλαμμένοι. Quæ nescio an cuncta ad verbum Παλαίω (παλάω, Ion. παλέω, coll. Foes.

Œcon. voce 'Επαπαλαίω, et Schneider Lexic. crit. voc. Παλαίω) sint referenda. Ut autem id verbum generatim quidem colluctari, conflictari, significat, sic frequentius de graviori lucta et periculoso certamine usurpatur: quemadmodum etiam sequens dictio ἤν τι καταλαμβάνῃ νεώτερον (lin. 8.) in utramlibet quidem partem accipi potest, plerumque vero in tristiorem partem usurpatur. Nec vero diffiteor, videri mihi istud verbum παλήσειε certiorem etiam nunc lucem requirere. S.

Cap. XXII. 1. νέας τὰς ἄριστα πλωούσας ἐπιλεξάμενος] Corrigitur ἀπολεξάμενος, forte ob c. 101. τριήκοντα μυριάδας ἀπολεξάμενος τοῦ στρατοῦ, et ἀπολέξαντες τὸ ἄριστον, lib. V. 110. Quæ quidem boni commatis; neque vero pravioris vulgatum. 'Επιλεξάμενος ἄνδρας δέκα Αἰγινητέων, lib. VI. 73. ἐπιλεξάμενός τε ἄνδρας τοὺς ἐθέλεις, lib. VII. 10. Adde Thom. M. in 'Αναλέγομαι. Quæ deinceps ex duobus Codd. exsulant, non illa casu exciderunt, utpote nexa optime: præberent profecto, si pluribus abessent, glossatoris specimen. Wess.—Verba τὰ "Ιωνες, etc. quæ codicibus Arch. et Vind. desunt, agnoscit noster Cod. F. cum aliis omnibus: et quoniam in his recurrit verbum ἐπιλέξαντο longe diversa notione, malles utique paulo ante ἀπολεξάμενος: sed non est hic unus locus apud Nostrum, ubi idem verbum, paucis interjectis repetitum, diverso significatu ponitur. Quid autem prætermittendis verbis nonnullis ansam h. l. dederit, satis adparet, nempe vocab. γράμματα nonnullis interjectis repetitum; quo factum, ut oculus librarii a priori γράμματα ad posterius aberraverit. S.

2. Θεμιστοκλέης ἐπορεύετο, etc.] Callidum prudentis Imperatoris factum memorant Plutarch. in Them. p. 116. b. Polyæn. I. 30, 6. aliique: eleganter Aristid. I. p. 314. ubi meliora sunt in Scholiis scriptis quam in Edd. Sophistica mihi videntur atque absurda, quæ Themistocli tribuit ex Trogo Justinus II. c. 12.; neque enim, ut credidit Orosius II. c. 10., apta fuisset increpatio; sed in isthoc rerum discrimine prorsus importuna. Mendax Scriptor Parallelorum in Plut. T. II. p. 305. d. fratrem nobis fingit Themistoclis Agesilaum, quem ad Artemisium Græci miserint speculatorem: eadem pæne præbet illinc descripta Stobæus Gesneri, p. 91. Nollem viros eruditissimos his mendaciis locum in historia dedisse veteri. Ut illi fratrem, Agesilaum quoque patrem dat Pausaniæ, hujus narrans proditionem, p. 308. b. Stobæi, p. 228. adeo puer in historia, ut ne Thucydiden quidem legerit, citat, qui nusquam extitit, Chrysermum ἐν δευτέρῳ ἱστοριῶν vel Περσικῶν. Valck.

3. ἐντάμνων ἐν τοῖσι λίθοισι γράμματα] Linguæ non inutilis concinnari posset index verborum, quibus Scriptor castigatissimus novam quamdam indidit vim significandi: locum illic inveniret etiam 'Εντάμνειν. Lapideis columnis Darius dicitur ἐντάμνων γράμματα, IV. c. 87. Proximum convenit Latinum insecans. Columellæ bis terve: sed alia usurpatum structura, verbum insecandi bis adhibuerat, ut puto, qui nuper cura Clar. P. Burmanni Sec. prodiit ornatior, Auctor ad Herennium, III. c. 14., ipsa pronuntiatione—res inserere atque insecare (inscribere satis erat Ciceroni de Orat. II. c. 87.) in animis auditorum: hoc ex Codd. reciperem pro intersecare: idem IV. c. 49., tanquam jubatus draco ——circumspectans huc et illuc, si quem reperiat, cui aliquid mali faucibus adflare, —— dentibus insecare, lingua adspergere possit: hoc Græcis est ἰὸν ἐγχέειν et ἐγχέεσθαι: quorum prius Oleario aliisque non debuerat esse suspectum. Omisit, ut alia

multa, Stanlei Æschyli fragm. ex Philoct. apud Plutarch. T. II. p. 1087. F. Οὐ γὰρ δρακῶν ἐνῆκεν, ἀλλ' ἐνέφυσεν, etc. aptius alterum illud, venenum dentibus insecat. Scribi potuit a Tragico apud Ciceron. Tusc. II. c. 9. Hos ille cuneos fabrica crudeli insecans Perrupit artus: vulgatum inserens nec ad vicina neque respondet Æschyli grandiloquentiæ. Literas lapidibus incidere, vel insecare, hic ἐντάμνων λίθοισι γράμματα, alibi dicitur et Herodoto ἐγκολάπτειν, I. c. 93, 187. Hoc quibusvis fuit usurpatum, et restitui debet III. Maccab. II, 27., στήλην ἀναστήσας ἐνεκόλαψε γραφήν: idem esset ἐς στήλην ἐκόλαψε γραφήν; qua ratione legitur in veteri tabella apud Gruter. Inscr. p. CCCCI. v. 22. τὸ δὲ δόγμα τόδε κολάψαντες ἐς χαλκώματα δύο, τὸ μὲν ἐν ἀναθεῖμεν ἐς τὸ βουλευτήριον: tabulæ æreæ, quibus incidendum erat plebiscitum, χαλκώματα vocantur. VALCK.

6. ἐπὶ τοὺς πατέρας] Redi ad lib. VII. 51. Callidam Themistoclis inscriptionem iisdem verbis Polyænus I. 30, 6. recitat, parum, quod vir magnus attigit, aberrans; Plutarch. Themist. p. 116. B.; Aristides T. II. p. 191. etc. Notabile ἐκ τοῦ μέσου ἕζεσθε ex Cod. Ask. (lin. 9. Conf. Var. Lect. ed. S.) restitutum volui. Scio ἐκ μέσου ὄντας Dioni Cass. lib. L. p. 581. neutrarum esse partium; sed ἔσεσθε per hic (nec latuit H. Stephano) inconmodum. Contra κατῆσθαι sive ἕζεσθαι ἐκ τοῦ μέσου de illis, qui rei se non miscent, et ex ejus medio quasi otiosi sedent, Herodotea sunt. Inferius c. 73. αἱ λοιπαὶ πόλις ἐκ τοῦ μέσου ἐκατέατο, et iterum ἐκ τοῦ μέσου κατήμενοι: quibus gemina III. 83. IV. 118. etc. WESS.

6. ἐπὶ τοὺς πατέρας στρατευόμενοι] Hinc liquet quid supplendum sit aut lectori subaudiendum relinquatur apud Diodor. Sicul. XIX. c. 41., ubi jussu Antigenis, cujus sub imperio phalanx erat Macedonum, ut scribit Corn. Nepos in Eumene c. 7., in Eumenis exercitu eques Macedo, propius accedens phalanga Macedonicam Antigoni, proclamavit: ἐπὶ τοὺς πατέρας, ὦ κακαὶ κεφαλαί, τοὺς μετὰ Φιλίππου καὶ Ἀλεξάνδρου τὰ ὅλα κατειργασμένους: nempa στρατεύεσθε. In Eumenis erant exercitu veterani milites, qui cum Philippo fregerant Græciæ libertatem, quique cum Alexandro Asiam pervaserant; sic itaque loquuntur velut annis et laboribus graves. Sed apud Herod. πατέρες sunt conditores. Justinus II. 12. Quod facinus agitatis? bellum inferre olim conditoribus vestris, nuper etiam vindicibus, cogitatis? Eadem mente supra apud Herodot. VII. c. 150., Argivis fertur per legatum dixisse Persa: οὕτω ἂν εἴημεν ὑμέτεροι ἀπόγονοι· οὔτε ἂν ἡμέας οἰκὸς ἐπὶ τοὺς ἡμετέρους προγόνους στρατεύεσθαι, οὔτε ὑμέας, etc. In proximis (lin. 9.) sensum optime H. Steph. expressit: et vos e medio nobis subducite, ἐκ μέσου ἡμῖν ἕζεσθε: Herodoteam nobis manum ex uno Codice Clar. Wess. obtulit in Diss. Herod. p. 125. VALCK.

11. ὑπ' ἀναγκαίης μέζονος κατέζευχθε] Nihil differt, rem ubi spectes, Æschyli Prometh. v. 108. ἀνάγκαις ταῖσδ' ὑπέζευγμαι τάλας: Sophoclis Philoct. 1022. ἀνάγκη ζυγεὶς ἔπλευς ἅμ' αὐτοῖς: et Ajac. v. 123. Aliter paullo Libanius in Basilico p. 104. c. Mox ὥστε ἀπίστασθαι legitimum solum est. WESS.

CAP. XXIII. 6. ἅμ' ἡλίῳ σκιδναμένῳ] Homereum ὅσον τ' ἐπικίδναται ἠώς huic creditur originem, et Æschyli Pers. v. 502. πρὶν σκεδασθῆναι θεοῦ ἀκτῖνας, dedisse. Non infrequens talis figura. Σπείρειν ἀκτῖνας Philo Vit. Contempl. p. 899. F. Spargere lumine terras Latini Poëtæ, Lucretius, Lucanus, aliique, in La

Cerdæ Comment. ad Virgilii Æn. IX. 459. Porro ἔπλωε (lin. 7.) rectum satis, nisi ἐπέπλωε malueris. Wess.

10. τὴν πόλιν ἔσχον τῶν Ἱστιαιέων] Scribendum est Ἱστιαιέων: hinc Diodor. XI. c. 13. fin. κατῆρεν εἰς τὴν Εὔβοιαν μετὰ παντὸς τοῦ στόλου, καὶ τὴν τῶν Ἱστιαιέων πόλιν βίᾳ χειρωσάμενος, etc. vid. ibi Clar. P. Wessel. Non nescio quid scribat Steph. Byz. in Ἱστίαια, Ephorum cives Ἑστιαίους dixisse; sed Herodoto hujus capitis initio memoratur ἀνὴρ Ἱστιαιεύς, quod pro Ἱστιεὺς recte posuit Gronov. ex Med., a Galeo jam oblatum ex Arch. et a Valla, quin et a Plutarcho; cujus in Edd. Herodotea describentis T. II. pag. 867. E. reperitur ἀνὴρ Ἑστιαιεύς: illic Ionica tantum pronuntiatio versa fuit in vulgarem. Hos ex Euboea Histiæëntes, τοὺς Ἱστιαιέας, istius ætatis Atticorum more talia contrahentium, Thucydides vocat Ἑστιαιῆς I. 114. Ubi memorat Euboeam opera Periclis Atheniensibus subjectam Aristides in Pericle T. III. p. 226. hoc exstat Scholion in Cod. MS. Ἕως καὶ ταύτην) Ὁ Θουκυδίδης, ἐξοικήσαντες Ἱστιαίας (leg. ἐξοικίσαντες Ἱστιαιᾶς,) αὐτοὶ τὴν γῆν ἔσχον· ἡ δὲ ἱστορία πόλεως Εὐβοίας: miram in his corruptelam subiit Ἱστίαια, πόλις Εὐβοίας. In isthoc egregio clar. P. Burm. Codice MS. eadem pag. saltem octo nobis ex Androtione præbet ducum nomina, qui cum Pericle susceperant expeditiones Thucydidi narratas, pleraque aliunde ignota. Valck.

Ibid. τῆς Ἑλλοπίης μοίρης] Valla sui Codicis pravam, qualis et Arch., lectionem secutus, Ellopiæ, qua de uberius Strabo X. p. 683. A., (p. 445. ed. Cas. ubi Ἐλλοπ. leni spiritu, ut apud Steph. Byz. et alios) mentionem præteriit. Vicinum τῆς Ἱστιαιήτιδος Ionum est formæ, optime hic in membranis custoditum. Non obliviscor γῆς τῆς Ἱστιαιώτιδος, VII. 175., cui, si verum amamus, prorsus idem, quod paludi Mæoti, Μαιήτιδος titulo lib. I. 104. et IV. 20. notæ, usu sæpe venit. Par periculum Ἀμπρακιώταις propulsandum lib. IX. 28. Wess.

Cap. XXIV. 7. γῆν ἐπαμησάμενος] Ex Herodoteo Lexico petita Suidæ interpretatio, ἀνακινήσας, traxit Vallam. Ulysses Homeri Od. Ε'. v. 482. εὐνὴν ἐπαμήσατο, aggessit sibi cubile, ex foliis nempe: Φύλλων γὰρ ἔην χύσις ἤλιθα πολλή, Ἐν δ' ἄρα μέσσῃ λέκτο, velut in lecto cubuit. Hinc sua apte transtulit Herodotus, φυλλάδα τε ἐπιβαλὼν καὶ γῆν ἐπαμησάμενος: et frondes injecit arboreas terræ superingestæ: sic ista putem accipienda. Eustath. in Od. ι'. p. 240, 49. suum citat in Iliada commentarium p. 321, 33., ubi legitur et κόνιν ἐπαμησάμενος. Super cadaver terram congerere, et pulverem in cadaver accumulare propria locutione dicebatur ἐπαμήσασθαι γῆν, et κόνιν ἐπαμήσασθαι. Pro ἐναμησαμ. scribendum usitato more ἐπαμησάμενοι κόνιν in Schol. ad Soph. Antig. v. 261. De testudine, ova sua in litore tegente, posuit Plutarch. T. II. p. 982. B. τὸ λειότατον ἐπαμᾶται τῆς θινὸς αὐτοῖς καὶ μαλακώτατον. Rarissima forma activa scripsit Jamblich. de Vit. Pyth. p. 160., γῆς ἐπαμήσαντες τοῖς πεσοῦσι. Formæ vim quoque tribuit verbi medii Origenes c. Cels. VI. p. 285., cui veste indutus lugubri dicitur κόνιν ἐπαμώμενος, pulvere sibi caput adspergens. Vid. Clar. D'Orvill. in Charit. p. 366. sed in versu Theognid. 427., quem citat, vulgata displicebat Hemsterhusio lectio, melior altera videbatur, γαῖαν ἐφεσσάμενον, ad Hesych. T. I. p. 1352. sic dicitur jacere cadaver, operimento matris obductum; quibus verbis Cicero de Leg. II. 22., istum alludebat Xenophontis locum, quem tractat vir summus. Sed ad Herodotum forte satis fuisset monuisse, Xerxis factum ad

Thermopylas (quod attigit et Polyæn. VII. c. 15, 4.) Spartiatam postea temporis imitatum Agesilaum, qui fidos sibi jussit Σπαρτιάτας νεκροὺς, ἐπαμησαμένους κόνιν, ἀποκρύψαι, ut scribit Polyæn. II. 1, 23. Valck.

Cap. XXV. 5. ἐρέοντες καὶ τοὺς εἵλωτας] Magna in his Cl. de Pauw molimina. Negat ullos adfuisse Hilotas; negat quatuor Græcorum ad Thermopylas jacuisse millia. Εἵλωτας facit ἰδιώτας, sive cives: scriptum præterea supra c. 24. olim fuisse, ὑπολειπόμενος τουτέων ὡς τετρακισχιλίους. Proinde post nonnulla τῶν μὲν χίλιοι ἐφαίνοντο νεκροὶ, Græcorum sunt cadavera; τέσσερες vero χιλιάδες, Persarum. Hæc pauca de multis. Ego vero scire maximopere aveo, quinam illi præter Spartanos et Thespienses ἰδιῶται, cives, si eorum mille tantum fuerint? et quomodo nautæ (classiarii) ex ἰδιωτῶν corporibus agnoscere Spartanos potuerint? Hilotæ, quos adfuisse vidimus VII. 222., habitu cultuque pares ceteris non erant. Hoc amplius, si mille duntaxat Græci ad Thermopylas ceciderint, quid fiet Epigrammate, in quo contumulatorum χιλιάδες τέτορες VII. 228.? Sed desino; id tantummodo adstruens, jejunum hoc in strategemate Polyænum esse lib. VII. 15, 4. Wess.

Cap. XXVI. 1. αὐτόμολοι ἄνδρες ἀπ' Ἀρκαδίης] Quæ primo viderentur adspectu longe dissita, solerter sic comparavit eruditiss. A. Heringa, Obs. Crit. p. 156., ut Arcades hi fuisse videantur Caryatæ. Nostro dicuntur βίου τε δεόμενοι, καὶ ἐνεργοὶ βουλόμενοι εἶναι: victus egentes, et in agendo desiderantes occupari, prout hic vocem ἐνεργὸς accipiendam puto. Pecuniam numeratam, quam domi habebant, τὸ ἀργύριον τὸ ἔνδον κείμενον, vocabant et ἀργὸν, id est οὐκ ὂν ἐν ἔργῳ: contra ἐνεργὰ χρήματα erant quæstuosæ fœnusque pensitantes pecuniæ, monente G. Budæo Comm. Ling. Gr. p. 271. vid. Salmas. de Trap. Fœn. p. 480. Rariori usu apud Demosth. p. 547, 7. ἐβούλετό μου δανεῖσαι χρήματα εἰς τὸν Πόντον Ἀρτέμωνι —— καὶ Ἀπολλοδώρῳ, ὅπως ἐνεργὰ εἴη, ut negotiarentur, sive ὅπως ἐργάσωνται ἐν αὐτοῖς, quæ phrasis est in Ev. Matth. xxv. 16. Valck.—Arcadas illos, qui hic memorantur, transfugas ex Carya Arcadiæ oppido advenisse statuens Heringa, testimonio maxime Vitruvii usus erat; qui lib. I. cap. 1. originem Caryatidum quæ in architectura vocantur expositurus, Carya, ait, civitas Peloponnesi, cum Persis hostibus contra Græciam consensit; etc. Vitruvii verba jam olim Holstenius in Notis ad Steph. Byz. voc. Κάρυα adposuerat. Quod autem duo Peloponnesi oppida fuisse statuunt docti viri, quorum utrique Κάρυα vel Κάρυαι nomen; rectius fortasse dicturi erant, unum idemque oppidum olim, quo tempore Græciam Xerxes invasit, Arcadiæ fuisse contributum, deinde vero Laconicæ factum ditionis. S.

4. τὰ ποιέοιεν] Æque bonum τί ποιέοιεν. Verissimum εἰρωτέων, (lin. 5.) unde ἀγγέλῳ εἰρωτέοντι IV. 145. aliaque. Malui quoque (lin. 6.) ἄγουσι Ὀλύμπια, ut ἄγειν Ἀπατούρια: denique θεωρέοιεν, præeuntibus manu exaratis exemplaribus. Maxime vero memorabilis est (lin. 10.) Τριταντταίχμης ὁ Ἀρταβάνου Vallæ et Arch., idem, uti videtur, ac lib. VII. 82. Tigranes haud quidem ignotus inter Persas est, Achæmenidarum gente proseminatus; sed nusquam Artabani filius, VII. 62. IX. 95. Quare Th. Galeo (Τριτανταιχμ. unice probanti) videor adstipulari posse. Wess.—Ad eumdem Τριταντταίχμην spectare videtur, quod lin. 4. scribitur, εἷς δέ τις πρὸ πάντων, etc. S.

6. ὡς Ὀλύμπια διάγουσι] Doctissimo G. Kœnio corrigendum videbatur, ὡς

Ὀλύμπια δὲ ἄγουσι. Hoc mihi olim etiam placebat; nunc, si præbent alii Codices lectionem quam dat margo Steph., legi malim ὡς Ὀλύμπια ἄγουσι. Vulgatum si forsan, ut hic, legeretur alibi, uno tamen alterove exemplo nolim abuti adversus centena. In istis paulo post, (lin. 8 seq.) quibus Arcades quale præmium esset Olympiacum Persis interrogantibus εἶπον, τῆς ἐλαίης τὸν διδόμενον στέφανον, leve forsan vitium latet, quod una lineola loco mota facile tolli posset, si nempe scriberetur τῆς ἐλαίης τὸν ᾀδόμενον στέφανον, ex oleastro coronam ut simpliciter dixerint Arcades; quorum verbis Noster, Olympiacæ laudis admirator, interjecerit τὸν ᾀδόμενον, illam Poëtarum, Pindari præsertim, carminibus decantatam. Quibus hoc forte videbitur non necessarium, fatebuntur tamen his Pausaniæ III. p. 278., ἄρχονται μὲν ἀπὸ Τηλέφου τῶν ὕμνων, προσδιδοῦσι δὲ οὐδὲν ἐς τὸν Εὐρύπυλον, omnino corrigendum, προσᾴδουσι δὲ οὐδέν. VALCK.—Mihi quidem (ut dicam quod sentio) frigide præter morem dicturus fuisse Herodotus videtur, si ᾀδόμενον hic scripsisset. Ego vero in hunc modum edi curans, οἱ δ' εἶπον, "τῆς ἐλαίης τὸν διδόμενον στέφανον," ob oculos habueram superiorum editionum exempla, in quibus post εἶπον intercisa erat oratio, quo scilicet intelligeretur, οἱ δὲ εἶπον, τὸ ἄεθλον εἶναι τὸν διδόμενον στέφανον ἐλαίης. Nunc (quamvis ad sententiæ summam h. l. nihil referat utro modo structuram orationis accipias) deletas illas notas " et" velim, et parum commode post εἶπον comma olim positum fuisse autumo: juncta enim intelligi debent εἶπον τὸν στέφανον, nempe τὸν τῆς ἐλαίης στέφανον διδόμενον τοῖς νικῶσι, hi vero narrarunt oleæ coronam, victoribus dari solitam. Paulo superius, (lin. 6.) ubi ἄγουσι offerunt complures probati codices, recipi fortasse hoc ipsum, licet mox subjiciatur θεωρέουσι debuerat; quoniam (ut jam frequentissime observavimus) variare verborum modos Scriptor noster amat. S.

CAP. XXVII. 3. ἅτε σφι ἐνέχοντες αἰεὶ χόλον] Litem, quam publicato schedæ moverunt, secundum eas do. Non nescio Euripideum Hecub. v. 1118. ἦ μέγαν χόλον σοὶ καὶ τέκνοισιν εἶχε, Sophocleumque Trachin. v. 272. Aliter Herodotus lib. VI. 119. Δαρεῖος —— ἐνεῖχέ σφι δεινὸν χόλον: et lib. I. 118. Odii Thessalorum in Phocenses exordia lib. VII. 176. signata sunt. Hinc τὴν πρὸς Φωκέας ἔχθραν, ἣ προϋπῆρχε Θετταλοῖς ἐκ παλαιῶν χρόνων, non tacuit Æschin. περὶ Παραπρ. p. 46. WESS.

8. κατειλήθησαν ἐς τὸν Παρνησσὸν οἱ Φωκέες] Mirum accidit, H. Stephanum ad hæc adhæsisse; sed comma, male punctum post. Παρνησσὸν, illi tenebras offudit. Melior in his Pavius, atque diu ante eum Polyænus VI. 18. Nimirum Thessali subita incursione Phocenses in Parnassum concluserant. Unde deinceps ταῦτα μέν νυν τὸν πεζὸν ἐργάσαντο τῶν Θεσσαλῶν οἱ Φωκέες, πολιορκέοντας ἑωυτούς: ubi multitudinis numerus, πεζὸν spectans, nemini molestus esse debet. Verum audiamus Polyænum: Φωκεῖς εἰς τὸν Παρνασσὸν κατακλεισθέντες, γυψώσαντες αὐτοὺς καὶ τὰ ὅπλα νυκτὶ πανσελήνῳ. Sic scripserat. Vulgo illi γυψώσαντες deerant, damno sententiæ manifesto, sicuti Diodoro XI. 14. adscriptum. Animadvertit et illud doctissimus Berglerus. Rem eandem, alio tamen ordine, operosius exsequitur Pausanias lib. X. c. 1. ubi de Tellia et de Telliadis (infra lib. IX. 37. memoratis) Kühnius et Leopardus Emendat. lib. IV. 18. WESS.

10. ὁ Τελλίης —— γυψώσας, etc.] Obiter hinc Polyænum p. 562. redintegravit Clar. Wess. ad Diodor. T. I.

p. 414. quo nondum usus Kœnius ex Herodoto quoque vidit in Polyæno legendum: Φωκέες, ἐς τὸν Παρνασσὸν κατακλεισθέντες, γυψώσαντες αὐτοὺς καὶ τὰ ὅπλα: sic vox collocata ob similem præcedentis syllabam facile periit. Eleum vatem *Telliam*, in quo viro egregio spes opesque erant Phocensium sitæ, laudat Pausanias et hoc ipsius in bello non illaudabile commentum, in Phocicis p. 800. et 801., ubi Thessalos quingenti noctu narrantur inprovisos adorti, αὐτοί τε ἀληλιμμένοι γύψῳ, καὶ ἐνδεδυκότες ὅπλα λευκὰ ὑπὸ τῇ γύψῳ. Eodem isthoc cum Thessalis bello quod evenit memorabile Phocensium facinus desperatione furentium et rabie, Pausaniæ narratum, explicatius etiam atque in laudem mulierum præsertim Phocensium Plutarcho de Virtut. Mulier. p. 244., causam non exputo, quam tamen habuisse certam suspicor, cur hoc in loco silentio presserit Herodotus. Valck.

17. ὥστε τετρακισχιλίων κρατῆσαι] Male Valla et consentanei τρισχιλίων. Polyænus καὶ πτῶμα ἐγένετο Θετταλικὸν ἄνδρες τετρακισχίλιοι. Cur ego autem λοιπὰς (post τὰς δὲ, lin. 18.) tuerer, tanta Codicum conspiratione in exilium actas? Vocis absentia sententiæ nihil nocet. Wess. — Inutilem vocem invito suo codice tenuerat Gron. Ignorat autem eumdem noster F. cum aliis. S.

Cap. XXVIII. 4. ἥ ἐστι κατὰ Ὑάμπολιν] Ob oculos ista Polyæno fuerunt VI. 18, 2. τάφρον ὀρύξαντες κατὰ τὴν πόλιν καὶ πληρώσαντες αὐτὴν κενῶν ἀμφορέων: dederat ergo κατὰ τὴν Ὑάμπολιν, (aut nude κατὰ Ὑάμπολιν,) quæ Valckenarii justissima correctio ad Phœniss. Euripid. p. 749. Scripsi (lin. 5.) ἀμφορέας κεινοὺς de Herodoti adsuetudine lib. VII. 131. (et alibi) a qua me εἴδωλα κεινὰ καρδίης Democriti apud Stob. Serm. IV. p. 56. non revocant. Wess. — Quamvis vero constanter alias forma κεινός, pro communi κενός, usus esse videatur Herodotus, advertere tamen animum Editoris debuerat Homerica forma κεινός, quam h. l. plerique codices cum vett. Edd. præferebant: qua fortasse et aliis quibusdam in locis usus est Scriptor noster, ubi librariorum alii formam κεινός, alii communem κενός posuerunt. S.

Ibid. κατὰ Ὑάμπολιν] Ad hæc Polyænum VI. c. 18, 2. comparanti Kœnio latere non poterat, in istis, τάφρον ὀρύξαντες κατὰ τὴν πόλιν, corrigendum ex Herodoto κατὰ Ὑάμπολιν: in transcursu eadem facta fuit comparatio ad Schol. in Phœn. Eurip. p. 749. Fraudem, qua vicinos Thessalos irretitos tenuerunt, explicate tradit Pausan. X. p. 799. κατὰ τὴν Ὑάμπολιν —— ὑδρίας κεράμου πεποιημένας κατορύξαντες, καὶ ἐπ' αὐτὰς γῆν ἐπιφορήσαντες (Herodot. χοῦν ἐπιφορήσαντες) ὑπέμενον τὴν ἵππον τῶν Θεσσαλῶν. In foveas equites fuere præcipitati, equi autem ἀπεχωλοῦντο: quod Pausanias sumsit e Thucyd. VII. 27. Herodoto οἱ ἵπποι τὰ σκέλεα διεφθάρησαν. Hoc bello Phocensibus dux erat alter de duobus Ὑαμπολίτης Δαϊφάντης, juxta Pausan. p. 800. Δαΐφαντος ὁ Βαθυλλίου τρίτος αὐτὸς ἄρχων dicitur Plutarcho T. II. p. 244., ubi congressi cum Thessalis victoriam Phocenses reportasse narrantur περὶ Κλεωνὰς τῆς Ὑαμπόλιδος. De Hyampoli multis agens Jac. Palmer. in Gr. Antiq. p. 665. istas Phocidis Cleonas vicum in Hyampolitarum vicinia fuisse suspicatur. Jason Thessalus Ὑαμπολιτῶν τέ, τι προάστειον εἷλε, καὶ τὴν χώραν ἐπόρθησε, apud Xenoph. Ἑλλ. VI. p. 350, 28. Valck.

Cap. XXIX. 1. Τουτέων δή σφι ἀμφοτέρων ἔχοντες ἔγκοτον] Eruditissimus H. Stephanus vocabulum ἔγκοτος, quatenus quidem substantivi sedem obtinebat,

e Græcæ linguæ finibus procul amandavit; dictionesque adeo, ἀπάρ τινα καὶ ἔγκοτον εἶχε, lib. VI. 133. et 73., scriptas fuisse καὶ ἐν κότῳ εἶχε, vice καὶ ἐνεῖχε κότον. Inspice ejus Prolegom. p. 736. Cui animadversioni valide repugnat hic locus, talem τρόπον recusans, et lib. IX. 109. τῇ μὲν γυναικὶ ταύτῃ οὐκ εἶχε ἔγκοτον. Plura alias. Wess.

Cap. XXX. 1. οἱ γὰρ Φωκέες μοῦνοι, etc.] Si vero nititur Pausaniæ lib. X. cap. 1. extr. narratio; Phocenses cum Persa, necessitate conpulsi, ὑπ' ἀνάγκης, primum fecerunt, postea ad Græcorum societatem reversi. Non ita Noster hic et superiore libro c. 203. et 218. Vicinum (lin. 3.) κατὰ τὸ ἔχθος τὸ Θεσσαλῶν Pass. et apud Plutarchum minime malum: consimile κατά τε τὸ ἔχθος τὸ Λακεδαιμονίων, quo Spartanos prosequebatur Hegesistratus, sive, ut ibidem, τὸ ἔχθος τὸ ἐς Λακεδαιμονίους, lib. IX. 36, 37. In Latinis talia sæpe. Vid. Cortium ad fragm. Sallustii p. 936. Wess.

2. οὐκ ἐμήδιζον, κατ' ἄλλο μὲν οὐδὲν] Verisimillimam Herodoti conjecturam ingeniosa malevolentia nititur evertere Plutarch. T. II. p. 868. c. Sed Herodotea describens Philosophus præbet ex suo Codice lectionem unam alterumve vulgata apud Herodotum non deteriorem; velut in proximis, (lin. 3.) κατὰ δὲ τὸ ἔχθος τὸ Θεσσαλῶν, nulla alia de causa, quam quia oderant Thessalos: similiter scribit et in eumdem sensum Noster IX. 37., κατὰ τὸ ἔχθος τὸ Λακεδαιμονίων, propter odium, quo Lacedæmonios oderat: et Thucydides, κατ' ἔχθος τὸ Λακεδαιμονίων· κατ' ἔχθος τὸ Ῥηγίνων· κατ' ἔχθος τὸ Κορινθίων, p. 67, 73. p. 239, 10. p. 483, 57. Aptissima dedit in eam rem Jac. Perizonius in Æliani Var. II. 25. et ex his suis observatis explicare debuerat apud eumdem XII. 53. τὸ Μεγαρέων πινάκιον: ubi commode Thucydideum τὸ Μεγαρέων ψήφισμα contulit Cl. Abr. Gronov. cujus avus J. F. Gr. Vid. in Livii XXXIV. c. 26. Valck.

8. ἑκόντες εἶναι] Vide Valck. ad VII. 164, 3. et conf. IX. 7, 18. S.]

Cap. XXXI. 4. ποδεὼν στεινὸς] Valla Græcum podeon retinuit, Porto laudatore: limes venit a Gronovio, ex Salmasii sententia ad Solin. p. 297. (Nobis laciniam interpretari placuit. De pendulo utris petiolo idem usurpatum vocab. II. 121, 70. vidimus. Angustum terræ tractum h. l. intelligi adparet.) Μηλίδος (lin. 6.) rediit ex dictis lib. VII. 198. At Δρυοπίς, etsi Δρυοπίης suspicionibus ex Schol. ad Apollon. Rh. I. 1212. ansam præbet, non movetur. Vide c. 43. et lib. I. 56. Porro quod in proximis, (lin. 9 seq.) ἐμήδιζόν τε γὰρ, καὶ οὐκ ἐδόκεε Θεσσαλοῖσι, perperam arbitror a Valla exprimi. Caussæ, propter quas Doriensium regio a vastitate manserit inmunis, indicantur, tum quod Medorum illi partibus studerent, tum quia Thessalis consultum non videbatur. Wess.

6. τῆς τε Μηλιάδος — χώρης] Μηλίδος, usitatam alibi Nostro quoque formam, prætulit Cl. Wess. in Diss. Herod. p. 127. Ad Callim. Hymn. in Del. v. 287., ἱερὸν ἄστυ καὶ οὔρεα Μηλίδος αἴης, nuperrimus Editor, vir magnis suis meritis clarissimus, Jo. Aug. Ernesti aptissimum dedit Thucydidis locum, quo Melienses etiam Ἱερῆς nominantur. Exemplis aliquot ostendi posset, non inutilem esse observationem Scholiastæ Aristid. in Cod. MS. καλῶς εἶπε (T. I. p. 304.) Μηλιέων, καὶ οὐ Μηλίων. Μήλιοι μὲν γὰρ οἱ τὴν νῆσον οἰκοῦντες· Μηλιεῖς δὲ, οἱ ἐν τῷ Μηλιακῷ κόλπῳ. Maliacum sinum Livius XXVII. c. 30. et XXXV. c. 37. Μηλιέα κόλπον dixit Herodot. IV. c. 33. Attica contractione Μηλιᾶ κόλπον Æschyl. Pers. 486. et Aristoph. Lysist.

1171. ubi notat Palmer. in Exercit. p. 769. Μηλιᾶ κόλπον Atticistam scripsisse puto Philostratum, p. 551. non, quod ferri nequit, Μηλίδα κολπ. In proximis merito Doctis. Kœnio Latina Græcis, καὶ οὐκ ἐδόκεε Θεσσαλοῖσι, videbantur disconvenire: proque istis, etsi Thessalis non videbatur, ponendum, neque Thessalis videbatur, nempe vastanda Doris; horum enim ductu Persæ utebantur, et ex horum libidine plus minusve mali regionibus inferebant. Valck.

Cap. XXXII. 4. τοῦ Παρνησσοῦ ἡ κορυφὴ, etc.] Suo quoque nomine vocata dicitur Τιθορέα. Ista quidem clarent atque aliunde firmantur; sed his interjecta sic primum vulgabantur: τοῦ Παρνησσοῦ ἡ κορυφὴ, κατὰ Νέωνα πόλιν, κειμένη ἐπ' ἑωϋτῆς· Τιθορέα οὔνομα αὐτῇ. Vallæ Latina: qui vertex est juxta urbem Neonem illic sitam, nomine Tithorea: facta videntur de Græcis hoc modo scriptis, κατὰ Νέωνα πόλιν κειμένην ἐπ' αὐτῆς. Sed Codicum lectionibus instructus de Laurentianis certius judicabit. Pro sua Linguæ Græcæ peritia H. Steph. scripsit seorsim sitam, legens κειμένην ἐπ' ἑωϋτῆς: sed nec hujus sibi lectionis sensum satisfacere fatetur. Holstenii commentum ad Steph. Byz. in Τιθορέα vix memorari meretur: Latina Palmerii in Græcia Ant. p. 635. Græcis neutiquam respondent. Clar. Gronovii ingeniosa esset interpretatio, si mons Græce dici posset δέξασθαι ὅμιλον ἐφ' ἑαυτοῦ: quod non puto. (Quo pacto Græca ediderit Gronovius, in Var. Lect. (ed. S.) dixi: Latina ejusdem versio hæc erat, vertex—in se aptus turbæ capiendæ.) Habuerunt etiam Phocenses velut commune gentis concilium, in quod συνέδρους suos mittebant civitates, τὸ Φωκικὸν dictum: vid. Pausan. X. p. 805. 808. 882. 892. Jam suspicor, Neonem urbem dictam κειμένην ἐπ' ἑωϋτῆς, quod *seorsim* posita, *suique* juris, cum reliquis Phocidis civitatibus in commune non consulebat: hoc sensu commode urbs dici potest ἐπ' ἑωϋτῆς εἶναι, vel κεῖσθαι, vel οἰκεῖσθαι. Nusquam istius urbis incolæ memorantur Νεῶνες, ubi res narrantur a Phocensibus in commune gestæ cum Thessalis, aut cum plerisque Græcis bello sacro. Hos itaque suspicor ἐπὶ σφῶν αὐτῶν αὐτονόμους οἰκῆσαι; quæ phrasis est Thucyd. II. c. 63. Ut hujus et aliorum, sic Herodoti est κέεσθαι ἐπ' ἑωϋτοῦ: lib. II. c. 2. infantes voluit ἐν στέγῃ ἐρήμῃ ἐπ' ἑωυτῶν κέεσθαι, seorsim jacere: vid. VII. c. 10. IX. 17. et 37. ubi εἶχον ἐπ' ἑωυτῶν μάντιν, suum sibi habebant haruspicem, ab illo Mardonii diversum. Urbem Νέωνα hinc Steph. Byz. adnotavit. Occasione loci Demosthenis de falsa Legat. p. 232. Harpocration in Νέωνι urbem hanc Phocidis Herodoto dictam scribit Νέωνα, Νέωνας Androtioni. Ex Herodoto Pausanias X. (c. 32.) p. 878. ὄνομα Νέωνα μὲν τῇ πόλει, Τιθορέαν δὲ εἶναι τοῦ Παρνασσοῦ τὴν ἄκραν. In verticem Parnassi, sic vocatum ævo Herodoti, qui erat ex adverso urbis Neonis (κατὰ Νέωνα πόλιν) seorsim sitæ (κειμένην ἐπ' ἑωϋτῆς) miseri Phocenses ἀνηνείκαντο, καὶ αὐτοὶ ἀνέβησαν: quæ Clar. Wess. declaravit, Diss. Herod. p. 198. Valck.

5. κατὰ Νέωνα πόλιν κειμένη, ἐπ' ἑωϋτῆς] Distinctio Cl. Gronovii est, cujus rescripta H. Stephano et L. Holstenio, locique novam dilucidationem. Notæ repræsentant. Aspera mihi tamen semper visa dictio fuit, κορυφὴ κατὰ πόλιν κειμένη, siquidem oppidum adstrui montis solet vertici, non vertex urbi. Placuit propterea κειμένην ἐπ' αὐτῆς, sitam in eo, non ἐπ' ἑωϋτῆς, quæ divinatio docti viri. Parnassi cacumen Tithorea urbem habuit Neonem; præruptum illud quidem, sed multitudinis capax. Fuisse vero Neonem isto in jugo, testes Pausaniam ac Plutarch. in Sulla p. 461.

n. fero; Tithoream, quæ Neon quondam, in eo locantes. Præterea ἐς τὴν δὴ ἀνηνείκαντο non est, in quam vecti erant, sed in quam res suas conportarant, sive ἀνεσκευάσαντο, ut belle ibid. Plutarchus. Probe recordor, Eustathium (loco in Var. Lect. ed. S. citato) hinc accepisse ἐς Σπάρτην ἀνηνείκαντο, et explicasse ἀνέβησαν, sed et aberrasse, tum in citando, tum explicando. Scriptoris eum verba aliud docere, si advertisset, potuerant; illa quoque, ipsi non ignota c. 36. ἐς τὸ Κωρύκιον ἀνηνείκαντο, similiaque lib. III. 148. Wess.—Nihil magis in promtu fuerat, quam κατὰ Νέωνα πόλιν κειμένην scribere; ita quidem, ut, si κειμένη scripsisse statuamus Herodotum, facillime id in κειμένην mutari a librariis potuisset; non vice versa. Igitur, quum in nullo vet. cod. κειμένην scriptum reperiatur, eo certius inde colligi videtur veram esse scripturam κειμένη, adeo religiose servatam a librariis. Quod vero Wess. oppidum ait adstrui solere montis vertici, non verticem urbi, id quidem nihil ad id de quo hic agitur. Si in oppidum confugissent Phocenses, commode dicturus fuisset Herodotus, oppidum illud in radice verticis situm fuisse cui Tithorea nomen: nunc illi in singularem et separatum aliquem Parnassi verticem confugerunt; et, quisnam ille fuerit vertex, declarat Scriptor, non solum nomen ejus edens, sed et adjiciens, fuisse verticem in ea Parnassi regione situm ubi Neon est oppidum, hoc scil. nomine ea ætate notum, humiliori fortasse tumulo adstructum, ex adverso Tithoreæ. Id oppidum dein a Persis captum incensumque fuisse ex cap. 33, 4. discimus: Phocenses autem in montis vertice tuti fuerunt ab hostium impetu. S.

Cap. XXXIII. 2—4. καὶ κατὰ μὲν Ἔλαιαν, etc.] Annumeravit has Phocidis urbes ex Herodoto, in quibusdam discrepans, Pausanias X. 3. Δρύμον adpellat Δρυμαίαν, dissentiente Eustathio ad Poëtam: Τιθρώνιον cum Steph. Byz. Τιθρώνιον, Eustath. Θρόνιον, non bene: id oppidum enim Locridis, ad Thermopylarum angustias, teste Æschine περὶ Παραπρ. p. 45. et Diodoro XVI. 33. Ἀμφίκαιαν vocitat Ἀμφίκλειαν: immo vero Nostrum ait urbem Ὀφιτείαν nuncupasse X. 33. p. 883., nec ipse tamen, sed inprudentes librarii, uti optime Sylburgius. Ἀμφίκαιαν scripsisse Herodotum, Stephanus Byz. et quæ de tituli origine subdit ipse, testimonio sunt. Τριτέας adfirmat præter Thucydidem Ethnicographus: hinc Hesychii Τριτεῖς γυνήν, οἱ ἀπὸ Τριτεῶν πόλεως κύνες, ἢ ὑπὸ πλησίον Φωκίδος. Reliquis non immoror, expositis a Nob. Palmerio Gr. Antiq. lib. VI. 15. Wess.

Ibid. κἀτὰ μὲν Ἔλαιαν Δρύμον, etc.] Secundum Plutarch. T. II. p. 868. a narraverat Herodotus, τρισκαίδεκα πόλεις τῶν Φωκέων ὑπὸ τοῦ βαρβάρου καταπεπαῦσθαι: scribere saltem censor debuit πεντεκαίδεκα: hoc enim capite duodecim et paulo post tres memorantur urbes Phocidis, in quarum tecta incolis vacua igne Persæ sævierint. His quindecim duas si eximas, quas incolentium nomine, ni fallor, designatas, Πεδιέας dixit et Τριτέας, ceteras omnes, iisdem plerasque nominibus memoratas Pausaniæ, solo postea temporis æquari jussit Amphictyonum præsidio ferox Philippus Amyntæ fil., cum funesto Græcæ libertati bello sacro finem imposuisset. Præter istas autem, hic et infra Herodoto memoratas, idem tum ceteræ Phocidis urbes, quæ præcipuæ erant duæ et viginti, triste fatum subierunt, unis Abis exceptis. Istas xxii, urbes tum deletas recenset Pausan. X. p. 803. et 804. Herodoto enumeratas singulatim pro doctrina sua Geographica tractavit Jac. Palmer. Græc. Ant. VI. c. 15., sic ta-

men, ut sæpius vir egregius errare debuerit, nec Critica sollertia neque instructus accurata Linguæ Græcæ peritia. De multis, quæ hic dici possent, nunc satis erit semel Pausaniæ suo loco restituisse, quæ in alienum immigrarunt lib. X. (c. 34.) p. 885., ἐν ταῖς Φωκέων πόλεσιν, ἃς ὁ Μῆδος ἐνέπρησεν, ἀριθμοῦσαι καὶ τὴν Ἐλάτειάν ἐστιν ἐν ταύταις (κατὰ Ἡροδότου λόγους). Novissima huc retraho ex fine p. 884. (c. 33.) Valck.

8. καὶ νῦν ἐστι χρηστήριον] Celebris ejus in Musis mentio lib. I. 46., supra c. 27. et dein c. 134., itidem apud alios in Leopardi Emend. lib. VI. 22. et Casaub. ad Strabon. IX. p. 647. (p. 423. ed. Cas.) Wess.

Cap. XXXV. 4. Πανοπέων τὴν πόλιν, etc.] Daulidem et Panopea Poëta in Catalogo, (Iliad. β'. 520.) uti situs requirebat, junxit. Quas urbes cum Persæ inflammarint, Αἰολιδέων titulus oppidi conplecti nomen debet. Ubi vero in Phocide illud? Palmerius cum omni Græcia ignorat: Gronovius repperisse se in Plutarchi Lucullo, pag. 479. D. putavit, ubi τῆς Φωκίδος περὶ Στεῖριν αἰολίζοντες. Demiror tamen vehementer istos huc αἰολίζοντας advocari, qui L. Luculli ætate ex Bœotiæ Chæronea, uti nitide Plutarchus, in eam Phocidis partem conmigrarunt. Ficulneum ergo Æolidis illi præsidium. Quid itaque? Menda se vocabulo insinuavit; scripserat ΛΙΛΑΙΕΩΝ, inperiti vero ΑΙΟΛΙΔΕΩΝ. Quam quidem scripturæ fraudem ante hos quinque annos Cl. Valckenarius mihi monstravit et probavit: nunc eandem video in Cl. de Pauw conjecturam incidisse. Profecto, si quæ alia, ex tripode venit. Λίλαια, Lilæa, proxime ab oppidis incensis aberat, doctore Pausania lib. X. 33., nec fatum, quod illa meruit, potuit vitare. Wess. — Ex Med. Αἰολιδέων posuit Gronovius pro Αἰολίδων: Æolidensium, Valla. Palmer. Græc. Ant. p. 675. miratur nullum alium de hac Æolide mentionem fecisse. Iisdem pæne servatis literarum ductibus jam ante aliquot annos veram, ut opinor, lectionem detexi corrigendo Λιλαιέων. Quo quisque colore suum errorem incrustaverit nihil attinet dixisse, veritate monstrata. Persæ τῶν Πανοπέων τὴν πόλιν ἐνέπρησαν, καὶ Δαυλίων, καὶ Λιλαιέων: Panopensium urbem incendio vastarunt, et Dauliorum, et *Lilaëensium*; atque adeo Panopen, Daulida, et Lilæam, Λίλαιαν: hinc, auctore Steph. Byz. fit Λιλαιεύς. Juxta Pausan. X. (c. 8.) p. 817. οἱ Λιλαιεῖς — ἐς τοῦ Κηφισσοῦ τὴν πηγὴν πέμματα ἐπιχώρια ἀφιᾶσιν, accolebant Cephisi fontem: ab interitu tutos præstitit Homerus, a quo præter ceteros Phocenses Lilæënsis etiam intexuntur Bœotiæ, Ἰλ. β'. 523 seqq. Οἳ Κυπάρισσον ἔχον —— καὶ Δαυλίδα, καὶ Πανοπῆα, Οἵ τ' ἄρα πὰρ ποταμὸν Κηφισσὸν δῖον ἔναιον, Οἵ τε Λίλαιαν ἔχον πηγῆς ἔπι Κηφισσοῖο. A Philippo solo æquatæ hæ primæ memorantur urbes Pausaniæ pag. 803., Λίλαια, Ὑάμπολις, Ἀντίκυρα, Παραποτάμιοι, Πανοπεὺς, Δαῦλις: veteres omnes, partim Homeri carmine nobilitatæ, partim Xerxis furore: de *Lilæa* Palmerius egit Græc. Ant. VI. p. 681. et seqq. Valck.

8. πάντα δ' ἐπιστέατο] Ἐπιστέατο et ἠπιστέατο suum Herodotus fatetur lib. I. 173. alibique. Wess. — Nempe ubi pluralis est numerus, at h. l. unice verum erat ἠπίστατο aut ἐπίστατο. Vide Var. Lect. (ed. S.) S.

Cap. XXXVI. 4. ὁ δὲ θεός σφεας οὐκ ἔα κινέειν] Colorem ex his Pausaniæ duxit conmemoratio Delphensium metus et responsi Apollinei, sub Brenni adventum lib. X. 23. pag. 853., uti bene Kühnius. Illud τῶν ἑωϋτοῦ προκατῆσθαι (lin. 5.) simile habet, sed explicatius lib. IX. 105. ἀδύνατον γὰρ

—— εἶναι ἑωυτοὺς Ἰώνων προκατῆσθαι, φρουρέοντας τὸν πάντα χρόνον. Inde στρατηγοὶ προκαθιδρύμενοι τῆς χώρας, qui regionem tuentur, Artapani apud Euseb. Præp. Evang. IX. 27. Wess.

9. ἐς τὸ Κωρύκιον ἄντρον] Cultissimam antri descriptionem Pausanias X. 32. pag. 879. instituit, et prior eo Æschylus, ut alias monui, Eumenid. v. 22. Wess. — Aliud fuit in Cilicia nobile Corycium antrum, de quo ad Cebetis Tabulam, c. 26. p. 343. dixi; ubi hujus in Parnasso monte cognominis antri memoria animum meum fefellerat. S.

12. Quod hic ait καὶ τοῦ προφήτεω, unicum nobis sistit: serior ætas plures Prophetas (oraculorum interpretes) Delphis tribuit, Plutarch. T. II. p. 410. F. Ælianus Hist. Animal. X. 26. Vid. Ant. van Dale de Oracul. c. 5. p. 104. Nimirum aucta Oraculi fama et superstitione, ut duabus προφήτισιν sive Pythiis et tertia vicaria, in crebra sciscitantium turba, opus fuit, ita et pluribus Prophetis. Videsis ad Diodori lib. XVI. 26. Wess.

Cap. XXXVII. 3. ἔσωθεν ἐκ τοῦ μεγάρου ἐξενηνειγμ.] Hic sane miror cur ἔξωθεν scribi maluerit H. Steph. quod, me judice, protinus altero deberet mutari, si hic forte legeretur. ἔξω infra recte scriptum in istis, θῶυμα — καὶ τοῦτο κάρτα ἐστὶ, ὅπλα ἀρήϊα αὐτόματα φανῆναι ἔξω προκείμενα τοῦ νηοῦ. Arma, credo, sponte sua templi exierant penetrali, ut heroës Delphorum Phylacus et Autonous, scutis sacris velut amuletis muniti, pro aris et focis Delphorum suorum propugnarent; vid. c. 38. et 39. Paulo ante Leuctricam pugnam, Thebis, ut ait Callisthenes, in templo Herculis valvæ clausæ repagulis subito se ipsæ aperuerunt, (ὡς τοῦ Ἡρακλέους εἰς τὴν μάχην ἐξωρμημένου, Xenoph. Ἑλλ. VI. pag. 348, 11.) armaque quæ fixa in parietibus fuerant, ea sunt humi inventa: Cicero de Divin. I. 34. Plura, præter ceteros, narrat illic prodigia Xenophon, ipse neutiquam liber a superstitionis morbo: nonnullos tamen dixisse fatetur, ὡς ταῦτα πάντα τεχνήματα ἦν τῶν προεστηκότων. Delphis hoc tempore nec locus erat fraudibus nec tempus. Delphorum propheta Aceratus, exsternatus præsentis periculi metu, facile sibi videri potuit duplices videre Delphos; quidni, sponte sua foribus patentibus, arma etiam αὐτόματα ἔξω προκείμενα τοῦ νηοῦ? Neque est cur miremur ista talia elegantissimo Herodoti ingenio se probare potuisse tanquam vera. Valck.

7. τῆς Προνηΐης Ἀθηναίης] Magna Vind. ex servata scriptione veriore laus, cumulatior futura, modo in consequentibus auferri sese passus haud fuisset: scribi ad eam forman semper oportet; nam Προναίης in Demosthene, Æschine, Diodoro, Pausania, improbum minime, in Herodoto ubique. Confer lib. I. 92. Wess.

13. ἐκ μὲν τοῦ οὐρανοῦ κεραυνοὶ] Hæc prodigia, si prodigia dicenda sunt quæ media æstate de cœlo fulmina jaciebantur, memorat et Diodor. XI. c. 14. Quæ Persas, eadem postea temporis Galatas a spoliando templo traduntur abegisse. Horum ubi facinus attigit, Herodoteis usum Pausaniam non latuit Kühnium lib. I. (cap. 4.) p. 11., κεραυνοί τε ἐφέροντο ἐς τοὺς Γαλάτας, καὶ ἀπορραγεῖσαι πέτραι τοῦ Παρνασσοῦ, δείματά τε ἄνδρες ἐφίσταντο ὁπλῖται τοῖς βαρβάροις. Explicatius eadem enarrat suo loco in Phocicis, pag. 854., Herodotum eleganter æmulatus, judice Clar. Wessel. ad Diodorum. Pausaniæ narratis simillima tradit Justin. XXIV. 8. juxta quem lib. II. c. 12. miserat Xerxes quatuor millia armatorum Delphos ad templum Apollinis diripiendum; —

quæ manus tota imbribus et fulminibus deleta est, ut intelligeret, quam nullæ essent hominum adversus Deos vires. Tempestatis vehementia territos et superstitione, plerosque aufugisse, non totam manum deletam, ex Herodoto licet colligere. Valck.

15. ἀποῤῥαγεῖσαι δύο κορυφαὶ] Similia his Diodorus VI. 14. Quin eadem, si Pausaniæ fides lib. I. 4., Gallos raptores pœna involvit, κεραυνοί τε ἐφέροντο ἐς τοὺς Γαλάτας, καὶ ἀποῤῥαγεῖσαι πέτραι τοῦ Παρνασοῦ. Ipsam tamen Apollinis ædem direptam a Persis atque incendio fœdatam diffitentur: non ita Plutarchus Num. pag. 66., c. τὸν ἱερὸν λύχνον, æternum illum ignem, cum templum a Medis inflammaretur, exstinctum adseverans, incertum quo auctore. Herodotus tacet, immo infitiatur lib. II. 180. et V. 62. Wess.

Cap. XXXVIII. 8. μέζονας ἢ κατὰ ἀνθρώπων φύσιν ἔχοντας, ἕπεσθαί σφι] Sexcenties μείζων ἢ κατ' ἄνθρωπον, Plato Apol. p. 20. e. Isocrates Evagor. pag. 192. a. etc. Idem et hic olim fuisse, optime D'Orvillius ad Charit. II. 4. p. 182. conjecit, μέζονας non tangens. Dederat Noster μέζονα ἢ κατὰ ἄνθρωπον φύσιν ἔχοντας, pro quo Josephus Antiq. lib. I. 19, 1. ὄψεις ex scalis κατιούσας, σεμνότερον ἢ κατ' ἀνθρώπου φύσιν ἐχούσας. Wess.—Una tantum litera ex ἔχοντας detracta, (ἔχων autem et ἐὼν in Herodoteis Codd. aliquoties inter se permutantur;).in literis ad me datis, feliciter, ut puto, corrigebat G. Kœnius: ὁπλίτας μέζονας ἢ κατὰ ἀνθρώπων φύσιν ἐόντας, armatos hominum statura altiores. τὴν ἡλικίαν, φύσιν dixit etiam Soph. Trach. v. 312., ubi est 1079. Γυνὴ δὲ, θῆλυς οὖσα, κοὐκ ἀνδρὸς φύσις: id est οὐκ ἀνήρ. Kœnii conjecturam D'Orvillianæ (ad Charit. p. 182.) longe præferendam, et veram arbitror; nam, admissa Cl. D'Orvillii lectione, si μέζονα quis scribat, μέζονα φύσιν ἔχοντας vereor ut Græce doctis hic adprobet. Valck.—Equidem nihil hic novandum censui, solam orationis distinctionem leviter juvandam. Vide Var. Lect. (ed. S.) κατὰ ἀνθρώπων φύσιν idem valet ac κατὰ ἄνθρωπον, quod Wesselingio placuerat. Participium ἔχων, verbis finitis adjici subinde solitum, non prorsus abundat, sed continuitatem quamdam videtur indicare: quod perspecte etiam Hermannus intellexit, Adnot. 228. ad Viger. monens, ληρεῖς significare nugaris nunc; ληρεῖς ἔχων autem, nugator es. Cur vero id participium non nisi cum verbis nugandi, jocandi et similibus jungi statueremus, ut docti volunt viri, caussam satis prægnantem vidi nullam. S.

Cap. XXXIX. 2. Φύλακόν τε καὶ Αὐτόνοον] Phylacum, ejusque τέμενος ad Minervæ Προνηΐης templum, habet Pausanias X. 8. pag. 817. præter quem Brenni expeditione tres templo subvenisse heroas, Laodocum, Hyperochum et Pyrrhum, c. 23. p. 854. Wess.—Gallis etiam postea terribiles adparuisse feruntur ὁ Ὑπέροχος καὶ ὁ Λαοδόκος τε χαὶ Πύῤῥος· οἱ δὲ καὶ τέταρτον Φύλακον ἐπιχώριον Δελφοῖς ἀπαριθμοῦσιν ἡρώων, Pausan. X. pag. 854. Hinc Λαοδόκου nomen ponerem (apud eumdem Pausan.) lib. I. (c. 4.) pag. 11., loco τοῦ Ἀμαδόκου. Ætate Brenni miror quid cessaverit Autonous, Xerxis ætate bellator, et cum Phylaco Persarum propulsator. Sed Justinus XXIV. 8. juveni supra humanum modum insignis pulcritudinis comites dat duas armatas virgines ex propinquis duabus Dianæ Minervæque ædibus occurrentes. Apud Pausaniam Pyrrho comites duo dantur mares, Ὑπέροχος et Λαοδόκος. Ex his facili transformatione puellæ nobis enascentur Ὑπερόχη et Λαοδίκη: sic ferme vocabantur in Delo puellæ, quæ in Delum sacra primum ex Hy-

perboreis detulerant; illas enim, teste Herod. IV. cap. 33., οὐνομάζουσι Δήλιοι εἶναι Ὑπερόχην τε καὶ Λαοδίκην. Valck.

5. ὑπὸ τῇ Ὑαμπείῃ κορυφῇ] Una litera minus Ionice scribendum Ὑαμπίῃ. Innotuit ἡ Ὑάμπεια πέτρα ex scelere esurientis Delphorum populi, innoxium philosophum de isthac rupe præcipitantis: vid. Perizon. in Æliani Var. Hist. XI. c. 5. et Wesseling. ad Diodori T. II. p. 104. (lib. XVI. c. 28.) Excitans Herodotea Palmerius, Græc. Ant. p. 638., scribit in vicinis (lin. 7.) τοῦ ἱροῦ τῆς Προναίης, perperam: legitimum Delphis anticæ Minervæ titulum Προναίης præter ceteros, quos citat, adfirmavit Vir clariss. ad Diodori T. I. p. 415. (lib. XI. c. 14.) Ad ædem istam Minervæ, Persis divinitus fugatis, erexisse Delphos tropæum enarrat ibidem Diodor. Siculus, exhibens epigramma tropæo inscriptum, quod pertinet ad hanc Herodoti narrationem. In isto Epigrammate duæ literæ tantum omissæ omni Jovem et Apollinem interceperunt honore, quo e fuga retracti Delphi Deos callide sunt dignati. Sic illud omnino videtur scribendum: Μνῆμά τ' ἀλεξάνδρου πολέμου καὶ μάρτυρα νίκας Δελφοί μ' ἔστασαν, Ζανὶ χαριζόμενοι Σὺν Φοίβῳ, πτολίπορθον ἀπωσαμένοις στίχα Μήδων, Καὶ χαλκοστέφανον ῥυσαμένοις τέμενος. (nempe non, ut vulgo, ἀπωσάμενοι et ῥυσάμενοι.) Non utique Delphi, qui, Dei sui tutela non multum fidentes, præter aliquot sexaginta fanaticos, πάντες ἐξέλιπον τὴν πόλιν, ut ait Herodot. c. 36., non illi sane dici poterant Persas ἀπωσάμενοι, templumque ῥυσάμενοι: sed eleganter dicuntur Ζανὶ χαριζόμενοι σὺν Φοίβῳ, id est Jovi et Apollini, ἀπωσαμένοις στίχα Μήδων, et ῥυσαμένοις τέμενος: qua satis nota scribendi ratione nescio quis apud Suidam in Δέρας· —— ὅπερ ὁ Ἰάσων —— σὺν τοῖς Ἀργοναύταις εἰς τὴν Κολχίδα παραγινόμενοι, ἔλαβον. Valck. —Adpositum ex Diodoro Epigramma Analectis suis inseruit Brunckius Tom. III. pag. 178. num. CXLIII. vulgatam tenens scripturam, quam et Jacobs Animadv. T. III. P. I. p. 370. contra Valck. ex ipsius Herodoti verbis cap. 38, 4 seq. probabiliter defendit. Quod si quid incommodi haberent nominativi illi, ἀπωσάμενοι et ῥυσάμενοι, suspicari licuerat ex vetustissimo scribendi more, qui in Inscriptionibus passim diutius etiam duravit, (conf. Kœn. ad Gregor. Dial. Doric. §. 131.) terminationem οι idem ac οις et ῳ valere, sententiamque esse gratum facturi Jovi, qui cum Apolline Medorum catervas abegit, etc. S.

Cap. XL. 8. ἐν τῇ Βοιωτίῃ ὑποκατημένους] Uberius ista Plutarch. Themist. p. 116. c. In Isthmi munitione varios se dant docti homines, ablataque (ἐς) præpositione, (lin. 10.) τὸν Ἰσθμὸν αὐτοὺς τειχέοντας, τὴν Πελοπόννησον περὶ πλείστου, etc. fingunt. Sed stare vulgatum posset, ac sumi de septo, in Peloponnesum versus spectante: malim tamen, quod ex Arch. enotavi, καὶ τὴν Πελοπ.; sic cessat difficultas. Conf. Diodorum XI. 16. Wess.—Sic sane planissima futura erat oratio. Sed codicum ferme omnium in difficiliorem scripturam consensio ipsam illam facilitatem suspectam reddere videtur. S.

Cap. XLI. 6. τῷ χρηστηρίῳ τε βουλόμενοι] Hic tutissimum erit exspectare quid Codices nobis sint daturi. πειθόμενοι in optimis si omittetur, non displicebit a Gronovio proposita lectio. Participio servato, Kœnius commodum inesse sensum putabat sic scriptis: ἔσπευσαν δὴ ταῦτα ὑπεκθέσθαι πειθόμενοι, τῷ χρηστηρίῳ τε βουλόμενοι ὑπηρετέειν: referens nempe τὸ πειθόμενοι ad τὸ κήρυγμα, quod per Atticam fuerat promulgatum, ut omnes suis consulerent; qui nunc dicerentur festinasse in liberis et familia alio mittendis, πειθόμενοι τῷ κηρύγματι videlicet: istud placiturum opinor in

exilium damnatæ vocis patrocinium. Valck.—At vide Var. Lect. (ed. S.) nec dubitabis πειθόμενοι istud nil aliud esse nisi interpretamentum verborum βουλόμενοι ὑπηρετέειν. S.

8. ὄφιν μέγαν φύλακα τῆς ἀκροπόλιος] Eustathio in Odyss. pag. 1423, 7. (p. 64, 11. ed. Bas.) οἰκουρὸς δρακὼν, φύλαξ τῆς πολιάδος: etiam Hesychio in Οἰκουρὸν ὄφιν. Altus ibi fuit usque in Philostrati ævum, Icon. lib. II. p. 837., ubi nonnulla Olearius, sed plenissime Jo. Meursius Cecrop. c. 20. Ceterum ἐνδιαιτέεσθαι (ibid.) priscarum schedarum sentio Ionum esse, qualia εἰρωτέειν, ὁρέειν, φοιτέειν, et ἐκπηδέειν inf. c. 118., quibus sæpe vis inperite illata fuit. Wess.

Ibid. ὄφιν μέγαν, φύλακα τῆς ἀκροπ. etc.] Jo. Meurs. in Cecropiæ suæ c. xx. ad hunc arcis custodem illustrandum verba quidem attulit Plutarchi e T. I. p. 116. e. Philostr. Icon. II. p. 867., Hesychii; sed, quo nitebatur Hesychii nota, locum omisit Aristophanis Lysist. v. 760., Ἀλλ' οὐ δύναμαι 'γωγ' οὐδὲ κοιμᾶσθαι 'ν πόλει, Ἐξ οὗ τὸν ὄφιν ἴδον τὸν οἰκουρόν ποτε. Schol. τὸν ἱερὸν δράκοντα, τὸν φύλακα τοῦ ναοῦ τῆς Ἀθηνᾶς (ἐν τῇ ἀκροπόλει.) Huic draconi, juxta Herod. (lin. 9 seq.) ὡς ἐόντι, ἐπιμήνια ἐπιτελέουσι προτιθέντες· τὰ δ' ἐπιμήνια μελιτόεσσά ἐστι. Postremum adfirmat legitimam scripturam vocis Atticæ μελιτοῦττα, (Athenæo sæpius memoratæ, III. 114. f. IV. 167. d. XIV. 645. c.) cujus vice sæpius obtinet perversa, qualis ter relinqui non debuerat apud Thom. M. in Μελίτηκτος. Eusebius c. Hierocl. p. 466. non dederat τὰ μελιττοῦτα, sed τὰς μελιτούττας καὶ τὸν λιβανωτόν. Talem e melle placentam, singulis noviluniis recentem, veluti menstruam pensionem arcis persolvebant custodi, ἐπιμήνια ἐπιτελέουσι. Ex oratione Lycurgi Harpocrat. attigit Ἐπιμήνια, quorum rarissimam occurrere mentionem et ex Harpocr. licet æstimare, et e Valesii nota. Testamentum Doricum, e tabula marmorea vulgatum Grutero Inscr. p. ccxvii. col. 2. v. 33. offert ἁμέρας τρεῖς ἐπιμηνίος, id est ἐπιμηνίους, quibus sacra fieri voluit Testatrix; sæpius verbum ἐπιμηνιεύειν, et alia plura, quæ frustra quæras apud Grammaticos etiam veteres. Sed placentam e melle apud Herod. dicuntur Athenienses draconi singulis mensibus προτιθέντες. Ut οἱ ἄρτοι τῆς προθέσεως, quos licebat φαγεῖν τοῖς ἱερεῦσι, sic panes nonnunquam memorantur apud veteres in mensis sacris Diis velut adpositi. Athen. lib. III. p. 110. d. Ἐγκρυφίας, ὃν καὶ Ἀλεξανδρεῖς τῷ Κρόνῳ ἀφιεροῦντες προτιθ. (leg. προτιθέασιν) ἐσθίειν τῷ βουλομένῳ ἐν τῷ τοῦ Κρόνου ἱερῷ: conf. IV. p. 137. e. VIII. p. 346. e. Hesych. in Θιαγόνες, et Pausan. lib. IV. (c. 20.) p. 501. IX. (c. 19.) p. 747. fin. Valck.

13. καὶ προθυμότερον] Valere nequit καὶ πρότερον, nisi si ἢ καὶ πρόσ. scribatur. Equidem pro pravo puto, atque ex scriptionis conpendio. Themistoclis conmento sacerdotes in vulgus sparserunt, ὡς ἀπολέλοιπε τὴν πόλιν ἡ θεὸς, ὑφηγουμένη πρὸς τὴν θάλασσαν, Plutarch. Themist. pag. 116. d. Inde tanta civibus discedendi alacritas. Wess.

Ibid. μᾶλλόν τι οἱ Ἀθηναῖοι καὶ πρότερον] Hinc deturbatum unius Codicis imperio restituerem in suam sedem μᾶλλόν τι οἱ Ἀθηναῖοι καὶ προθυμότερον ἐξέλιπον τὴν πόλιν. *Valla:* eo magis Athenienses eoque promptius. Naturalis hæc erat verborum structura, καὶ μᾶλλόν τι προθυμότερον: voculam μᾶλλον Noster etiam addit comparativis; quem morem attigi supra p. 171. (Adn. ad II. 137, 18.) Valck.

Cap. XLII. [7. ὅσπερ ἐπ' Ἀρτεμ.] Non spernendum ὅσπερ, quod est in F. pro ὅσπερ, ut sæpe apud Poëtam. S.]

Cap. XLIII. [2. Λακεδ. ἑκκαίδεκα] Iidem ad Artemisium nonnisi decem habuerant, c. 1, 8. S.]

7. Μακεδνὸν ἔθνος] Præclare ex scriptis exemplaribus Vir celeb.; sic lib. I. 56. Multa Cl. Salmasius, de Ling. Hellenist. p. 279. et seqq.; cujus sollicita disquisitio, an Dryopis, ex qua in Peloponnesum venerunt, ea fuerit, quæ ab urbe Dryope apud Stephan. Byz. dicta ést circa Hermionensem sinum, Argolico proximum, faciliorem nacta exitum fuisset, modo in parato hæc Nostri adfuissent: finitur enim et describitur, ut de ejus situ dubia auferantur omnia. Hermionenses autem, cum Dryopes, ab Hercule superati, aliorsum deducerentur, sedes, quas deinceps tenuerunt, inpetrasse, Pausanias lib. IV. 34. pag. 366. non negat; alibi eosdem Δωριεῖς τοὺς ἐξ Ἄργους adpellans, lib. II. 34. p. 192., quoniam Asinen Argolicæ regionis, ut ipsi jactabant, ab Euristheo, Herculis inimico, concessam habitaránt. Verum in talibus, ob civium diversa studia et gloriationes, multæ dissensiones. Wess.

Cap. XLIV. [1—3. Ἀθηναῖοι μὲν, πρὸς πάντας τοὺς ἄλλους —— νῆας ὀγδώκοντα καὶ ἑκατὸν] Πρὸς πάντας, *præ* aliis omnibus, conf. II. 35, 3. III. 94, 9. et ibi not. De numero clxxx. vide ad cap. 1, 2. notata. Mireris vero, quo pacto tot navibus ad Salaminem pugnare Athenienses potuerint, quandoquidem in pugna ad Artemisium dimidiam partem Atticarum navium vulneratam esse ait Scriptor cap. 18, 5. neque eis reficiendis suppetiisse videatur tempus. S.]

[3. μοῦνοι. ἐν Σαλαμῖνι γὰρ, etc.] Vide Var. Lect. (ed. S.) et conf. cap. 1, 3 seq. Punctum post μοῦνοι pæne evanidum esse in nostro exemplo animadverto: quod eo moneo, ne quis illud aut consulto aut temere prætermissum a nobis existimet. Satis autem fuerat punctum minus; nec majori opus erat. S.]

6. τὴν περαίην τῆς Βοιωτίας] Unde Pieriam, qualem in Bœotia non novi, acceperit Valla, satis nunc in aperto. Περαίη τῆς Βοιωτίας, quæ contra Chalcidem in Bœotiæ finibus; cujusmodi περαῖα τῆς Ἀσίας, Diodoro XX. 97. Asiæ continentis regio, ex adversum insulam Rhodum, Peræa apud Livium lib. XXXII. 13. Wess.

10. Πελασγοὶ, οὐνομαζόμενοι Κραναοὶ] Clar. G. Kœnius in litteris ad me datis, Multa, scribit, sunt in his quæ me offendunt. Primo *Cranaos* dictos fuisse sub Pelasgis; deinde vero *Cecropidas;* quum Cecrops Cranaum ætate præcesserit. Quid scripserit Herodotus, Codices forte monstrabunt. Interim velim consideres, num tibi displiceat: ἐπὶ μὲν Πελασγῶν —— ἔσαν Πελασγοὶ ὀνομαζόμενοι· ἐπὶ δὲ Κέκροπος βασιλῆος ἐκλήθησαν Κεκροπίδαι· καὶ ἐπὶ Κραναοῦ Κραναοί. Dubium non est quin ista ratione vere scripsisset Herodotus; sed, quod in nostris est exemplaribus, in suo Scymnus Chius invenit, cujus ista sunt in Perieg. v. 558. Ἑξῆς Ἀθήνας φασὶν οἰκητὰς λαβεῖν Τὸ μὲν Πελασγοὺς πρῶτον, οὓς δὴ καὶ λόγος Κραναοὺς καλεῖσθαι· μετὰ δὲ ταῦτα Κεκροπίδας, etc. tum v. 564., Ἡρόδοτος ἱστορεῖ δὲ ταῦτα συγγράφων. Scymni testimonio, quem tunc Marcianum vocabant, usus est Meursius in Regn. Att. p. 30. 68. 124. neque omisit huc spectantia Eustathii verba in Dionys. v. 423. Valck.—De Atheniensium origine Pelasgica conf. lib. I. c. 56. et alia Nostri loca ibi citata in Adnot. ad c. 56, 8. Adde De la *Nauze* in Hist. de l'Acad. des Inscript. T. XXIII. p. 125 seq. S.

10. οὐνομαζόμενοι Κραναοὶ] Jo. Meursium, hæc loco non suo deposita arbitratum, in ordinem Gronovius coëgit justissime; addi potuerat, quod Bouherius

Diss. Herod. c. 9. p. 99. tacitum non habuit, valde dubium manere, utrum a rege Cranao Athenienses Cranai fuerint olim nuncupati; an potius, quod asperam et petrosam, κραναὴν, regionem haberent, quæ Salmasii doctrina, Ling. Hellenist. p. 359. Ad veritatem propior Berkelii accedit suspicio, ad Steph. Byz. Ἰωνία, in vicinis excidisse vocem Ἐρεχθεῖδαι: fuisse primitus, Ἀθηναῖοι Ἐρεχθεῖδαι (Ἐρεχθηΐδαι) μετωνομάσθησαν. Verborum enim et rei nexus conjectanti adprime favet. Wess.

Cap. XLVI. 1. Αἰγινῆται τριήκοντα] Suspicor plusquam quadraginta naves et in hanc classem Æginetas dedisse; atque, ut Herodotei numeri conveniant, duo et quadraginta; legendumque adeo δύο καὶ τεσσεράκοντα: quo nitatur argumento hæc divinatio, dicetur ad cap. 48. Valck.—Valckenarii judicium secutus Borh. fidenter h. l. Αἰγινῆται δύο καὶ τεσσεράκοντα ponens, paulo post tamen in illis, (lin. 3.) τριήκοντα δὲ τῇσι —— ἐναυμάχησαν, nihil mutare est ausus. Fidentior Larcher, postquam h. l. scripsit "les Eginetes envoyerent quarante deux vaisseaux," pro illis deinde τριήκοντα δὲ τῇσι, etc. nil aliud posuit, nisi "Ceux (les vaisseaux) qui combattirent a Salamis, étoient excellens voiliers." Quis vero, quæso, persuadere sibi possit, loco numeri xlii., quem hic ab Herodoto positum fingunt, bis librarios omnes in numerum xxx. conjurasse? In uno quidem nostro F. priori loco (ut in Var. Lect. ed. S. dixi) temere prætermissus numerus est; sed posteriori loco idem codex cum aliis omnibus consentit. Vide ad cap. 48, 5. notata. S.

8. Κεῖοι] Vide hujus libri c. 1. Revocavi (lin. 9.) ἀπ' Ἀθηνέων, usus Eustathii consensu. Sic ἀπὸ Κορίνθου, ἀπ' Ἐπιδαύρου, etc. Cognita quoque sollemnis in ea scriptura aberratio. Naxiorum naves male annumeravit Plutarchus, in carpendo Scriptore malignitatis culpam haud excusaturus. Wess.

8. Κεῖοι —— ἔθν. Ἰων. ἀπὸ Ἀθηναίων] Accurata scriptio requirit, ut dicantur Κεῖοι —— ἔθνος ἐὸν Ἰωνικὸν ἀπὸ Ἀθηνέων: et paulo post, Νάξιοι —— Ἴωνες ἀπ' Ἀθηνέων γεγονότες: c. 48. Siphnii et Seriphii Ἴωνες ἐόντες ἀπ' Ἀθηνέων. Ad lib. II. c. 7. loca quædam indicata sunt Herodoti, in quibus Ἀθηνέων scribendum pro Ἀθηναίων: ad ista hæc poterunt adjungi. Nemo harum rerum sciens in Thucyd. vulgatum sollicitaret, ubi Cei aliique insulani dicuntur Ἴωνες ὄντες καὶ ἀπ' Ἀθηναίων, lib. VII. c. 57. sed aliter loqui solet Herodotus; quam in rem vicinia satis nobis dabit exemplorum: cap. 45. Leucadii vocantur ἔθνος Δωρικὸν ἀπὸ Κορίνθου: c. 46. Æginetæ Δωριέες ἀπὸ Ἐπιδαύρου: c. 48. Melii γεγονότες ἀπὸ Λακεδαίμονος. Ad eam rationem Cei ceterique dicti sunt (ἔθνεα Ἰωνικὰ) ἀπὸ Ἀθηνέων, Athenis orti. In proximis frustra sibi Plutarchus visus est malevolentiam detexisse, T. II. pag. 869. a—c. Cum rerum facies multum esset mutata, illis abuti non debebat, quæ olim evenerant sub Dario, Herodoto narratis lib. VI. c. 96. Valck.

15. Κύθνιοι] Qui Κύνθιοι illi, quibus tantopere delectati fuerunt librarii? an ex monte Cyntho Cretensium? Nugæ. Cretenses Græcis contra Persam suppetias non ierunt, lib. VII. 170. Redierunt, unica transposita littera, Κύθνιοι, ex insula Cythno; quos suis in schedis hic invenit Plutarchus Malign. p. 863. e., restituendosque monuerunt Georg. Arnaldus Animadv. Crit. cap. 30. et Abr. Gronovius ad Æliani Hist. Anim. lib. XVI. 32. De Cythniorum et Styreensium Dryopica origine, Steph. Byz. et Pausan. lib. IV. 34. Wess.

Cap. XLVII. 6. νηΐ μιῇ, τῆς ἦρχε —— Φάϋλλος] Unam navem ab opu-

lentissima tum Italiæ civitate Græcis auxiliarem missam nemo sibi facile persuadebit: multo verisimilius, ter Pythonicam Phayllum suis navem sumptibus instruxisse, qua Græciæ veteri, in qua toties honorem fuerat adeptus, periclitanti sponte sua venerit auxilio; hanc movet suspicionem Pausanias, cui lib. X. (c. 9.) p. 818. Phayllus Crotoniata ἐναυμάχησε καὶ ἐναντία τοῦ Μήδου, ναῦν τε παρασκευασάμενος οἰκείαν, καὶ Κροτωνιατῶν ὁπόσοι ἐπεδήμουν τῇ Ἑλλάδι ἀνιβίβασε: ubi scribendum potius ἐνεβίβασε. Sic Atheniensis Clinias ἐστρατεύετο —— οἰκηίῃ νηΐ, Herod. VIII. 17. Parum exacta scripsit in hunc de Phayllo Herodoti locum Palmerius: Consentit (ait) cum Herodoto Pausanias in Phocicis: et videtur omnia, quæ de —— illo narrat, ex hoc loco accepisse. Præter alia monumenta vetera, habuit Pausanias catalogos, in quos hieronicarum nomina et facta fuerant relata; nec certe de Phayllo tradita discere potuit ex Herodoto; sed in id ambo consentiunt, ut ter dicant fuisse Πυθιονίκην: addit Pausan. Ὀλυμπιάσι μὲν οὐκ ἔστιν αὐτῷ νίκη. Ab hoc diversus Phayllus fuisse videtur Olympionica, de quo præter Schol. Aristoph. et Suidam, vid. Zenob. Cent. VI. Prov. 23. et Eustath. ad Od. θ. p. 302. Valck.

Ibid. Φάϋλλος] Egregia viri laus, qui, magnæ Græciæ incolis auxilium negantibus, ἰδιόστολον ἔχων νηῦν ἔπλευσεν εἰς Σαλαμῖνα, post fata abs magno Alexandro ea propter cultus, in Plut. Alex. p. 685. d. Nimirum suis instruxit inpensis navem, inque eam Crotoniatas, tum in Græcia peregrinantes, imposuit, quemadmodum apud Pausan. X. 9.; Crotoniatas autem Achæorum colonos describit Strabo lib. VI. p. 402. b. (p. 262. ed. Cas.) Wess.

Cap. XLVIII. 5. Ἀριθμὸς —— ὁ πᾶς τῶν νεῶν — τριηκόσιαι καὶ ἑβδομήκοντα καὶ ἑπτά.] Nullam his numeris, tametsi in alia omnia abeant cum Valla scripti quidam, litem moveo. Repetuntur ita cap. 82., ut de auctis deminutisve suspicio cesset omnis. Error se tamen inplicuit catalogo, quem supra Scriptor dedit, navium, non æquante hanc summam. Ubi vero et in cujus populi naves irrepserit, non divino. Wess.—Græcorum classis ad Salamina hic navium fuisse dicitur triremium trecentarum septuaginta et octo; sed si sedeas ad calculos, quidque singulæ dederint civitates juxta c. 43 seqq. in unam summam contrahas, conficies in universum duntaxat naves ccclxvi. Jam vero ex Arch. Cod. nobis hic offeruntur non ccclxxviii; sed tantum ccclviii, ὀκτὼ καὶ πεντήκοντα καὶ τριηκόσιαι: totidemque repertæ sunt in Cod. Vallæ. Si vel eadem præbent alii Codices, habent illa, me judice, speciem tantum, et sunt correctoria. Scripserat Herodotus, ut hic vulgatur, ccclxxviii. Venit enim ad ceteras, præter Lemniam, (VIII. cap. 11.) navis e Teno missa: hæ duæ numerum ccclxxx. explesse Nostro dicuntur infra c. 82., ἐξεπλήρουν τὸ ναυτικὸν τοῖσι Ἕλλησι ἐς τὰς ὀγδώκοντα καὶ τριηκοσίας νέας: ut adeo is numerus suspectus esse nequeat. Ubinam itaque vitii sedes erit quærenda? nisi fallor, c. 46. in Æginetis: hi non xxx. sed dedisse naves videntur xlii. Athenienses dederunt naves clxxx; Corinthii xl; plusquam xl. dederunt Æginetæ; nam post Athenienses maximum dedere navium numerum. En testem, qui legerat Herodotum accurate, Pausaniam, in Corinth. p. 178. (lib. II. c. 29.) scribentem, Æginetas ἐν τῷ Μηδικῷ πολέμῳ παρασχέσθαι πλοῖα μετά γε Ἀθηναίους πλεῖστα. Jam vero numeri postulant Herodotei, ut dederint duas et quadraginta. Valck.

[Si Herodotum ipse edidisset Valck-

enarius, non puto equidem ausurum fuisse Virum, ut doctissimum, sic prudentissimum, suam istam conjecturam, quamvis certam sibi visam, contra Codicum omnium consensum obtrudere Scriptori, quod a Borh. et Larch. cap. 46, 1. factum vidimus: satis ille, puto, habiturus fuerat, sententiam suam in Adnotatione contextui subjecta declarasse. Jam vero, si vel maxime pro certo sumamus, summam hic ab Herodoto, subductam CCCLXXVIII navium nulla alia ratione intelligi posse, nisi ita ut statuamus Æginetas ad hoc bellum naves XLII contulisse; ne sic quidem necesse esse equidem autumo, ut contendamus Herodotum cap. 46. 1. non XXX, sed XLII. scripsisse aut scribere debuisse. Diserte enim ibidem monet Scriptor, præter XXX triremes, quæ pugnæ ad Salaminem interfuerunt, alias etiam eosdem habuisse instructas, quibus oram suæ insulæ tuerentur. Atqui, quum haud procul a Salamine sita Ægina esset, in quam complures etiam Attici cives uxores suas et liberos deposuerant, jure meritoque naves eæ, quæ Æginam custodiebant, perinde atque reliquæ in censum hoc loco venire debuerunt, ubi summa Græcanicarum omnium navium adversus Persas instructarum subducitur. Quod si igitur illas naves Æginam custodientes ponamus fuisse duodecim numero, universæ summæ CCCLXXVIII. constabit ratio, et nihilo minus justus fuerit numerus XXX navium, cap. 46, 1. positus. S.]

Cap. XLIX. 9. ἢν νικηθέωσι] Pravum Med. et sequacium εἰ νικηθέωσι inconsulte, ex Valckenarii monitu ad lib. II. 52. inculcabatur. Wess.

Ibid. εἰ νικηθέωσι] Ferri nequit: revocabitur sincerum ἢν νικηθέωσι. Cl. Perizon. in Æliani Var. II. c. 36. ad εἰ δὲ ἀποθάνω, quod Codices offerunt, ἐὰν δὲ ἀποθ. spernit ut leve et inane; et est sane levissimum: sed constans veterum usus sperneret τὸ εἰ ἀποθάνω ut soloecum, alterum ἐὰν ἀποθ. tantum admisit: in his sæpe fuit a viris doctis peccatum. Valck.—Diversa ratio erat II. 52, 13. aliisque in locis ibi in Adnot. citatis, ubi εἰ non si, sed *an*, utrum, significat. S.

9. ἐν Σαλαμῖνι μὲν ἐόντες] Speciem præfert Arch. μενέοντες, quoniam tali in negotio c. 57. ὥστε αὐτοῦ μενέειν, et cap. 62. σὺ εἰ μενέεις αὐτοῦ. Sed fallacem et infirmam his nexa patefaciunt. Wess.

[11. ἐς τοὺς ἑωυτῶν ἐξοίσονται] Suspicatus eram ἐκσώσονται legendum, quod idem ac ἐκσωθήσονται valeret. Sed similiter ponitur idem illud verbum cap. 76, 13. S.]

Cap. L. 5. αὐτέων ἐκλελοιπότων ἐς Πελοπόννησον] Bene Diodorus de Thespiensibus et Platæensibus ἐκπεφευγυῖαν εἰς Πελοπόννησον πανδημεί, hæc explicans, lib. XI. 14. Simile superius lib. VI. 100. Mox (lin. 8.) Θέσπειάν τε καὶ Πλάταιαν more Homerico Iliad. Β΄. 498. et 504.; de prælio tamen ad Platæas ἐν τῇ Πλαταιῆσι μάχῃ, lib. VII. 231. et IX. 89. Adi Steph. Byz. et L. Holstenium. Wess.

Cap. LI. 3. ἐν τῷ διέβαινον ἐς τὴν Εὐρώπην] Latina unum mensem trivere in transeundo in Europam lectores frustrantur, quippe veritati pugnantia: septem enim diebus totidemque noctibus cunctus Persarum exercitus Hellespontum transit lib. VII. 56. Omnia illa si Herodoti fuerint, quod vehementer dubito, id tantummodo indicabunt, eodem mense, quem Persæ ad Hellesponti oram contriverunt, idem eos fretum tramisisse. Calliadæ, Archontis Attici, memoria apud Diodorum, Dionysium Halic., Diogenem Laërtium et alios celebratissima est. Wess.

6. ταμίας τε τοῦ ἱροῦ] His declarandis operam S. Petitus Leg. Attic. III. 2. p. 338., sed minus prosperam, ut alias dictum, inpendit. Wess.—Bene Schulzius, præeunte *Larchero*: "Ταμίαι τοῦ

" ἱερῦ, Quaestores templi Minervae in " acropoli, quibus thesauri publici cu" stodia mandata erat. Vid. Harpocrat. " in Ταμίαι, Pollux VIII. 9. segm. " 97. et Suid. in voce."—Consuli etiam poterit Larchero laudatus Aristoph. Lysist. 173 seq. S.

[8. Θύρῃσί τε καὶ ξύλοισι] Θύραι, tabulae, asseres, ut lib. II. 96, 14. seqq. S.]

9. ὑπ' ἀσθενίης βίου] Sic scribi quoque poterit II. c. 47., οἱ δὲ πένητες αὐτῶν ὑπ' ἀσθενίης βίου, etc. Ionice pronuntiabatur ἀσθενίη, εὐηθίη, etc. veteribus Atticis Poëtis προμηθία· εὐσεβία· etc. Pauperculos Noster vocat χρήμασι ἀσθενεστέρους II. 88. τοῖς ἀσθενέσι τροφῆς est apud Thucyd. I. c. 5. conf. Philinus apud Harpocr. in Θεωρικὰ, et Lysias p. 3. Valck.

10. πρὸς δὲ, αὐτοὶ δοκέοντες] Ambigo scribam-ne de codicum judicio, πρὸς δὲ, καὶ αὐτοὶ δοκ. et (lin. 12.) pro καὶ αὐτὸ δὲ, extrusa copula, αὐτὸ δὴ τοῦτο, etc. Videtur enim sic melius sermo procedere. Rem ipsam lib. VII. c. 142. attigit. Wess.—Posteriori loco copulam abjeci, temere a nonnullis olim adjectam judicans: priori loco (lin. 10.) commode καὶ adjicietur: id vero si placuerit, non equidem post πρὸς δὲ comma posuerim, sed post πρὸς δὲ καὶ, praeterea vero etiam; ne fortasse juncta aliquis intelligeret καὶ αὐτοὶ, etiam ipsi. S.

10. Ubi dicuntur αὐτοὶ δοκέοντες ἐξευρηκέναι τὸ μαντήϊον τὸ ἡ Πυθίη σφι ἔχρησε, τὸ ξύλινον τεῖχος ἀνάλωτον ἔσεσθαι: in his τὸ ter legitur repetitum: corrigendum τὸ μαντήϊον, τῷ ἡ Πυθ., oraculum, quo ipsis edixerat Pythia, putabant ἐξευρηκέναι, mentem Dei adsequuti. Valck.—In codicum consensu tenendum vulgatum: atque etiam valde dubito, an talem loquendi formam, τὸ μαντήϊον τῷ ἡ Πυθ. etc. pro sua agniturus esset Herodotus. S.

Cap. LII. 1. τὸν καταντίον τῆς ἀκροπόλιος ὄχθον, quem vocabant Ἀρήϊον πάγον, Jo. Meurs. hinc attigit in Areopag. c. 1., in ipsa rupe illustranda parce versatus. Illinc manarunt formae loquendi, ἀνιέναι, vel ἀναβαίνειν εἰς Ἄρειον πάγον: εἰς Ἄρειον ἀναχθῆναι πάγον, Diogen. Laërt. II. 101. Cicero de Divin. I. 25. de Sophocle: Adscendit in Areopagum: detulit rem: imo detulit reum, somnianti divinitus indicatum; non rem Areopagitis notissimam, quam ex Hieronymo nobis narrat eruditus Scriptor vitae Sophoclis. Valck.

Cap. LIII. 5. τῇ δὴ οὐδείς τις ἐφύλασσε] Quia mox suo loco legitur μέλοντι, hic non displicet lectio marg. Steph. τῇ δὴ οὔτε τις ἐφύλασσε. His Jo. Meurs. usus est in Cecrop. c. 4. et cap. 28. Valck.

7. τὸ ἱρὸν τῆς Κέκροπος θυγατρὸς Ἀγλαύρου] Instaurata arce, absolutisque a Pericle ejus Propylaeis, prope ea in praerupta rupe Aglauri templum fuit, Ulpiano ad Demosthen. περὶ Παραπρεσβ. p. 264. testificante. Qua de sede Jo. Meursius Athen. Attic. I. lib. 7. uberrime, et vestigia illius premens S. Petitus Leg. Attic. II. 4. p. 232. Insequens καίτοιπερ non nemini molestum accidit, καίπερ, sicuti in schedis quibusdam, formanti: quo minus adstipuler, fragmentum Eusebii in Stob. Serm. XLIV. p. 310. καίτοιπερ χρὴ πάντα εἰδέναι τὸν μέλλοντα ἀνθρώπου καταδικάζειν, impedit. At hoc momenti non magni. Wess.

14. τοὺς ἱκέτας ἐφόνευον] Si Corn. Nepos in Them. c. 4. haec ob oculos habuerit, protinus Xerxes accessit astu, idque nullis defendentibus, *interfectis sacerdotibus* quos in arce invenerat, incendio delevit, suspicio, legisse suo in libro τοὺς ἱρέας, nasceretur; quae incerta vagaque, quoniam in multis egregius Scriptor dissentit. Librariorum autem solitus in vocibus οἰκέτας et ἱκέτας lapsus saepe redit. Wess.

13. Quos in templo reperiunt supplices, crudeliter Persae ἐφόνευον· ἐπεὶ δέ σφι πάντες κατέστρωντο, id est ἀνῄρηντο, ut interpretatur Pollux IX. 153. haec advocans Herodoti, quia non in acie caesi, sive strati, sed senes imbelles hic contrucidati sunt, ἀνῄρηνται: colligit enim verba Pollux ἐπὶ τοῦ ἀναιρεῖν Atticis usurpata. Hoc cum nos animadvertisset, hujus forte loci Jungermannus immemor, alium attulit ex Nostro lib. IX. c. 75. ὡς δὲ τοῖσι Ἕλλησι ἐν Πλαταιῇσι κατέστρωντο οἱ βάρβαροι: ubi verbum ponitur more quibusvis satis usitato, de cadaveribus quae per campos Plataïcos strata jacebant. Valck.

Cap. LIV. 2. ἄγγελον —— ἀγγελλέοντα] Litera nocet superflua Herodoteo ἀγγελέοντα. Infra recte scribitur c. 97. ἔπεμπε ἐς Πέρσας ἀγγελέοντα τὴν παρεοῦσάν σφι συμφορήν: hic misit Artabano nunciaturum τὴν παρεοῦσάν σφι εὐπρηξίην. Talia quaedam notata sunt ad Eurip. Phoen. p. 289. et p. 383. Valck.

6. ὄψιν τινὰ ἰδὼν ἐνυπνίου] Memini fuisse, cui de conjectura vehementer ridebat ἰδὼν ἐν ὕπνῳ. Id enim Scriptoris praecipuo usu teri: ὄψιν εἶδε ὁ Καμβύσης ἐν τῷ ὕπνῳ, lib. III. 30. et cap. 65. ὄψιν εἶδον ἐν τῷ ὕπνῳ: atque ad eum modum frequenter. Verum illud: pariterque, ὄψις ἐνυπνίου ab eo non sperni. Adi lib. VII. 18. et 47. Wess.

Cap. LV. 1. ἔστι ἐν τῷ ἀκροπόλι, etc.] Ut fieri solet, eundo vires acquisivit narratio; oleam enim Persarum igne crematam postea dicebant Athenienses (ut scribit Pausan. I. p. 64.) αὐθημερὸν ἔσον τι ἐπὶ δύο βλαστῆσαι πήχεας. Hoc adeo mirificum nihil erat ad miraculosam istam vitem, de qua suavissimum Sophoclis e Thyeste fragmentum conservavit Schol. in Eurip. Phoen. v. 235. De olea Minervae, quae semper eadem durare credebatur in arce, egerunt Turneb. ad Ciceron. de Legib. I. c. 1. Ez. Spanhem. ad Callim. Hymn. in Pall. Lav. v. 26. et Jo. Meurs. Cecrop. c. 19., qui Herodoti θάλασσαν non omisit: haec aqua ac olea erat ἐν τῷ Erechthei τοῦ γηγενέος λεγομένου εἶναι: de quo titulo vid. Clar. Wess. ad Diod. I. (c. 29.) p. 34. Oleam et aquam in puteo marinam curiosis Attici monstrabant periegetae, velut testimonia litis, qua de solo Athenarum Neptunus et Minerva contenderant; cujus praeter alios meminerunt in Menexeno Plato p. 237. c. et Quintil. Declam. 323. conf. Plutarch. T. II. p. 489. b. Valck.

3. ἐλαίη τε καὶ θάλασσα ἔνι] Vulgatissimam annalibus et Atheniensium gloriatione narrationem ill. Scaliger ad Euseb. Chron. Ann. ccccLXI. p. 27. obiter explicuit, operosius Jo. Meursius Cecrop. c. 19. et 20. In puteo, et aqua ejus marina; namque haec illa θάλασσα, non prorsus fortasse, modo jactantia procul esset, aberratur: stridorem fluctuum, ἦχον κυμάτων, apud Pausan. I. 24. atque alibi, sicubi auster spiraret, edere perhibebant. Illum Libanius Lamentat. Nicomed. p. 208. c. quando de Neptuno, καὶ ἐν ἀκροπόλει τοσοῦτον ἀπεχούσῃ θαλάσσης ῥόθιον δεῖξαι, innuebat: nullam profecto procellam, a Morello temere excitatam. Wess.

9. ἔσον τε πηχυαῖον] Auctius in Pausania I. 27. miraculum, neque Meursius reticuit, αὐθημερὸν ἔσον τε ἐπὶ δύο βλαστῆσαι πήχεις, eodem die in duum cubitorum proceritatem repullulasse. Fidelior, ab illo praeteritus, Liban. Antioch. p. 378. c. δευτέρᾳ δὲ ἡμέρᾳ βλαστὸς ἀνέδραμεν εἰς πῆχυν ἐκ τοῦ κεκαυμένου, vocibus hinc repetitis. Wess.

Cap. LVII. 1. Ἐνθαῦτα δὴ Θεμιστοκλέα, etc.] Hinc orsus *Plutarch.* T. II. p. 869. d. quae succedunt hoc et seq. capite, paucis omissis, αὐταῖς λέξεσι transscripsit, ut hic narrata traduceret, velut in Themistoclem valde injuria; cui consilii saluberrimi gloriam ablatam

(παραιρεόμενος apud Plut. scribendum pro παραιτεόμενος) in alium transtulerit auctorem Mnesiphilum, cujus inventum Themistocles tamen apud Eurybiaden tanquam suum venditasse dicatur Herodoto. Sed cetera Græciæ utilissima consilia soli tribuit in seqq. Herodotus Themistocli; et hic prudentia magni viri fuisset indignum, consilii, quod ipsemet secum dudum agitaverat, in hoc tanto periculo Mnesiphilum, obscurum Eurybiadi nomen, velut auctorem apud illum ambitiose celebrare. Sed hæc in eruditissimo philosopho, cui plurimum debemus, si ferenda sunt aliquo modo; illud, quod addit, vix ferendum: Θεμιστοκλέα μὲν οὖν φησὶ φρονῆσαι τὸ συμφέρον, ἀλλὰ παριδεῖν,—'Αρτεμισίαν δὲ κ. τ. λ. Valck.

5. εἴ τι, οὔτοι ἄρα ἢν ἀπαίρωσι] Quod Valla in Latinis secutus fuit et schedæ ostentant, Mnesiphili accommodatissimum menti videtur. Sed in talibus suum cuique judicium. Illud autem, (lin. 6.) περὶ οὐδεμιῆς ἔτι πατρίδος ναυμαχήσεις, Atticam (quod viro docto in opinionem venit) non excludit: erat illa Persarum ditioni subdita quidem, nec ita omissa, quin fortiter agendo reciperari posset. Cur, nisi ea spe, navale prælium Athenienses ad Salaminem postulassent?' Wess.

Ibid. οὔτ' ἄρα —— περὶ οὐδεμιῆς] Οὐδὲ περὶ μιῆς obtulit ex Plut. Diss. Herod. p. 127., et ex Codicibus οὔτοι ἄρα ἤν, lectum Vallæ. Hujus inscius lectionis Kœnius elegantem vulgatæ correctionem mecum communicavit, Σύ γ' ἄρα, etc. Dederat-ne forsan utrumque Noster? Σύ γ' ἄρα, οὔτοι ἢν ἀπαίρωσι τὰς νῆας ἀπὸ Σαλαμῖνος, περὶ οὐδεμιῆς ἔτι πατρίδος ναυμαχήσεις: aptum hac in sede esse negari nequit: quid si legerit utrumque Valla? ejus sunt Latina: si isti, etc. jam tu pro nulla amplius patria dimicabis. Sunt et alia in Plutarcho hic vulgatis meliora; velut (lin. 11.) ἴδη τι καὶ περὶ διαχέαι τὰ βεβουλευμένα: hoc aliis dicitur συγχέαι. Valck.

11. διαχέαι τὰ βεβουλευμένα] Nihil, si dictionem spectes, differt Dionysii Halic. Ant. Rom. III. p. 141. νῦν δὲ ἡ διατριβὴ τοῦ πολέμου —— διέχεεν αὐτῶν τὰ βουλεύματα. Unde, aut hinc, τὰς σπονδὰς διαχέαι et τὴν εἰρήνην διαχέαι, quæ Theophylacti Simoc. loca lib. II. 13. III. 9. Abreschius indicavit, fluxerunt. His proximum μεταβουλεύσασθαι non sollicito: fixum adhuc hæret, μετὰ δὲ βουλεῦσαι, ὦ Πέρσα, lib. VII. 12. Wess.

Cap. LVIII. 4. ἐκέλευε ἐσβ. λέγειν εἴ τι θέλει] Est in his et vicinis familiaris quædam et suavissima, ἀφέλεια, qualem natura dictabat. Virgilii pastor Ecl. IX. 32., Incipe si quid habes. Ecl. III. 52. Quin age si quid habes: quibuscum conferre debuerat Ursinus hæc Theocriti Eid. V. v. 78. Εἶα λέγ' εἴ τι λέγεις. Luciani Mercurius εἰπὲ ὅ, τι καὶ λέγεις, T. I. p. 747. Eurip. Iph. in Aul. 817. Δρᾶ γ' εἴ τι δράσεις. In proximis articulo voculam præfero, quam habet Plutarch. T. II. p. 869. E. ἐνθαῦτα δὲ Θεμιστοκλέης. Valck.

8. ἐσβῆναι, συλλέξαι τε τούς, etc.] Pristino, ni codices vetuissent, ἐμβῆναι τὸν Εὐρυβιάδεα, συλλέξαι τε, nihil deminuissem. Glossæ librarii, inconsulte sollertis, istæ voces, quarum absentia utilior, tribuendæ sunt. Wess.

Cap. LIX. [4. ὁ Κορίνθιος στρατηγὸς] Κορινθίων scripsisse Herodotum suspicatus erat Jacobs in Præf. Atticor. sub fin. At similiter et alibi loquitur Scriptor, et cap. 94, 1. eundem Adimantum iterum τὸν Κορίνθιον στρατηγὸν dicit. S.]

5. Ὦ Θεμιστόκλεες, etc.] Memoriæ peccato Plutarchus Themist. p. 117. E. Eurybiaden dicti auctorem prodidit. Rectius Apophthegm. p. 185. B. Adi-

mantum Corinthium. Operam eidem, ex Plut. Themist. derivato, insumsit doctissimus P. Faber. lib. I. Agonist. c. 19., Cruserii Latina, ob ῥαπίζειν alapis cædere, jure redarguens. Vallæ culpa similis. In stadio citius, quam mos ferebat, προπηδῶντες, in cursum emicantes, sive προεξανιστάμενοι, sicuti hic et Strattis in Polluce III. 146., flagris admonebantur a μαστιγονόμοις. Plutarchus Apophth. ex Adimanti ore, τοὺς ἐν τοῖς ἀγῶσι προεξανισταμένους μαστιγοῦσιν ἀεί: atque eo verbo virtus lib. VII. 223. οἱ ἡγέμονες —— ἔχοντες μάστιγας, ἐῤῥάπιζον πάντα ἄνδρα, flagris percutiebant. Hoc amplius, οἱ ἐγκαταλειπόμενοι, (lin. 7.) Plutarchique ἀπολειπόμενοι et λειπόμενοι, non illi profecto, qui domi relinquuntur, sed longe in cursu post tergum relicti, victique adeo, ex verbi notissimo usu. Hæc acute utrimque dicti sententia; quo magis miror eundem eruditissimum virum, damnatis prioribus, Themistoclis ἀπολειφθέντας ad agitatores sive aurigas (Agonist. lib. III. 19.) adplicuisse. Στεφανοῦνται dialectus adfirmat. Wess.

6. ἐν τοῖσι ἀγῶσι οἱ προεξανιστ.] In Themistocle Plutarchus T. I. p. 117. D. hæc dicentem facit Eurybiadem; sed errorem corrigit in Apophthegm. T. II. p. 185. A. ubi, Ἀδειμάντου inquit, ναυμαχεῖν μὴ τολμῶντος, εἰπόντος (τι) πρὸς Θεμιστοκλέα, —— Ὦ Θεμιστόκλεις, τοὺς ἐν τοῖς ἀγῶσι προεξανισταμένους μαστιγοῦσιν ἀεί· Ναὶ, εἶπεν, ὦ Ἀδείμαντε· τοὺς δὲ λειπομένους οὐ στεφανοῦσιν. Quod (apud Plutarch.) additur, Æliano, Aristidi, aliisque memoratum, Eurybiadi convenit; cui baculum attollenti Themistocles, πάταξον μὲν οὖν, εἶπεν, ἄκουσον δέ. Primum ex hoc loco tollendum ἀεὶ, natum ex vicinis; deinde μαστιγοῦσιν illic rectius redditur, flagris cædere moris est, quam in Themist. ῥαπίζουσι, cædunt alapis. Turpis error Vallæ hærere tamdiu non debebat in Edd. Herod. ῥαπίζονται vertentis colaphis cæduntur: hoc erat servile prorsus atque indignum candidatis certaminum Græcorum, in quæ servi non admittebantur. Ῥαπίζειν est ῥάβδῳ πατάξαι, vel παῖσαι: colaphum impingere vel alapam ducere, vulgo κολαφίζειν, Atticis erat κονδύλους ἐντρίψαι: vid. vir summus ad Luciani Prometh. (c. 10.) p. 193. Dicitur et apud Plut. utrobique Eurybiades ἐπαράμενος τὴν βακτηρίαν ὡς πατάξων: nisi scripserit ἐπανατεινάμενος, ut Thucyd. VIII. p. 555, 1. ἐπανήρατο τὴν βακτηρίαν: illic ἐπανατείνατο legitur in Scholiis: apud Ælian. Var. XIII. c. 40. Eurybiades ἀνίτεινεν αὐτῷ τὴν βακτηρίαν. Sed est insignis et forsan unicus in suo genere locus Thucyd. ad hæc Herodoti aptus illuminanda lib. V. c. 50. illic Lichas Arcesilæ Lacedæmonius Olympiæ ἐν τῷ ἀγῶνι ὑπὸ τῶν ῥαβδούχων πληγὰς ἔλαβεν, ὅτι —— προελθὼν ἐς τὸν ἀγῶνα ἀνέδησε τὸν ἡνίοχον: et hæc præter ceteras postea caussa fuit Lacedæmoniis belli Eleis inferendi, quod Licham μαστιγοῦντες ἄνδρα γέροντα ἐξήλασαν, ut scribit Xenoph. Ἑλλ. III. p. 287, 28. Apud Pausan. lib. VI. (c. 2.) pag. 454., Licham μαστιγοῦσιν οἱ Ἑλλανοδίκαι: fecisse dicuntur augustissimi judices, quod per lictores suos, ἀλύτας dictos, fieri jusserunt, vel per his præfectum. Auctor Etymol. M. p. 72, 12. Ἀλυτάρχης, ὁ τῆς ἐν τῷ Ὀλυμπιακῷ ἀγῶνι εὐκοσμίας ἄρχων· Ἠλεῖοι γὰρ τοὺς ῥαβδοφόρους ἢ μαστιγοφόρους —— Ἀλύτας καλοῦσιν. In modesto Themistoclis responso apud Herod. οἱ δέ γε ἐγκαταλειπόμενοι οὐ στεφανοῦνται, hoc ut rarius etiam apud Ionas ex uno Codice, ni fallor, recipietur, indicato in Diss. Herod. p. 127. Ἐγκαταλειπόμενοι ipsum Paulinum est in Ep. II. ad Cor. IV. 9., ubi, Polybianis omissis, unum hoc aptius attulisset Herodoti G. Raphe-

lium: hic sunt in stadio relicti, sive curru superati: transtulit illinc, ut multa, felici metaphora Paulus, O. M. Jesum tanquam primum in stadio cursorem considerans, qui victor, factus agonotheta, de cœlo coronam porrigeret ἀμάραντον τοῖς οὐκ ἐγκαταλειπομένοις, et sua vestigia animose legentibus. VALCK.

CAP. LX. 5. οὐδένα κατηγορέειν] Accusationi nullus erat hic locus; (Quid ni?) verum οὐκ ἔφη οἱ κόσμον οὐδένα κακηγορέειν sic corrigendum arbitror: dedecebat ipsum cupiam sociorum male dicere. Sæpius idem vitium hinc illinc fuit a viris doctis sublatum; nondum tamen, quod sciam, ex Attica lege apud Demosth. p. 710, 42., ἔνοχον εἶναι τῇ κατηγορίᾳ, etc. transcripsit ista S. Petit. in Legib. Att. p. 522. Legendum τῇ κακηγορίᾳ, facile liquebit attendenti. VALCK. — Apud Demosth. κακηγορίᾳ recte jam Hier. Wolfius ediderat, ed. Basil. 1572. p. 539. sub fin. et sic dein Reiske T. II. p. 1308. Apud Herodotum nihil novandum, ubi οὐδένα cum κόσμον jungendum, κατηγορέειν vero ad συμμάχων refertur. Conf. Var. Lect. (ed. S.) Emendationi tamen a Viro doctiss. propositæ videri potest speciem aliquam conciliare id quod infra c. 61, 6. legitur. S.

10. ἐν πελάγεϊ ἀναπεπταμένῳ] Valla (in patenti pelago, ubi, etc.) bene. Longus Pastoral. III. p. 177. ἡνίκα μὲν οὖν ἀναπεπταμένῃ τῇ θαλάσσῃ ταῦτα ἔπραττον, ἠφανίζετο ἡ βοή. Consequens ἐς ὃ (lin. 11.) inmerito in abundantiæ suspicionem incidit: quid enim tritius, quam ἐς vice ἐν poni? ἑζόμενος ἐς τὸν βασιλήϊον θρόνον, lib. III. 64. et mox (l. 22.) ἐς τὴν ἡμῖν ὑπέκκειται τέκνα: ejusdemque structuræ cumulum congessit Portus. WESS.—Ubi scribitur ἐς ὃ ἥκιστα ἡμῖν σύμφορόν ἐστι, primum illud perspicuum est, ad ἐς ὃ intelligi verbum ναυμαχεῖν vel ναυμαχέειν. Deinde: (de quo commode ad h. l. Schulzius monuit) ubi ἐς pro ἐν poni videtur, id ea fit ratione, ut non modo significetur τὸ esse aut facere aliquid in eo loco de quo agitur, sed ut simul significetur τὸ moveri in locum, quo fit ut ibi sis. Itaque h. l. ἐς ὃ ναυμαχεῖν vel ναυμαχέειν idem valet ac si dixisset ἐς ὃ ἰέναι ναυμαχήσοντας, vel ἐς ὃ ἰέναι ὥστε ναυμαχεῖν, quo abire ut ibi pugnemus. S.

11. νῆας ἔχοντες βαρυτέρας] Naves Græcorum hic graviores; in Plut. Themist. p. 119. c. ἀτενεῖς καὶ ταπεινότεραι, comparatæ ad Persarum naves molis majoris et celsioris; quarum tamen ἀτενεῖς in ἁλιτενεῖς correctione docti viri abierunt, forte injusta. Noti τόποι ἁλιτενεῖς, ἄκρα ἁλιτενὴς, θάλασσα ἁλιτενὴς, quorum humilis situs, aut quod profunditatem non habet mare, docente præter alios P. Victorio ad Cicer. lib. XIV. ad Att. Ep. 10. Ubi vero ἁλιτενὴς navis, et qua significatione? Ἀτενεῖς firmiter sunt compactæ ac egregie cohærentes; sicuti κιονὶς ἀτενὴς in Sophoclis Antig., v. 842. WESS.—Navis κάτωθεν ἁλιτενὴς καὶ πλατεῖα memoratur apud Athen. lib. V. p. 204. e. inferne depressa et lata. S.

23. τοῦ καὶ περιέχεσθε μάλιστα] Præclare scripta exemplaria atque ex illis Gronovius, quem ὁμοίως αὐτοῦ —— καὶ πρὸς τῷ Ἰσθμῷ illustrantem lib. VI. 139. vise. WESS.—De formula ὁμοίως καὶ vide Adn. ad VII. 50, 17. et loca ibi citata. S.

33. μὴ οἰκότα δὲ βουλευομένοισι] Cato in Sallustii Catil. c. 52. Vigilando, agendo, bene consulendo, prospera omnia cedunt; ubi socordiæ tete atque ignaviæ tradideris, nequicquam deos inplores; irati infestique sunt: ubi Wassius et Cortius, inque primis Th. Gatakerus ad Anton. Imp. lib. IX. 40. WESS.

CAP. LXI. 3. οὐκ ἐῶν ἐπιψηφίζειν]

Infeliciter ista tentavit vir doctus, quorum haec est sententia: nolens concilii principem Eurybiadem duces in suffragia mittere, sive sententias rogare, in gratiam viri urbe patria carentis. Sic Herodotea capienda docebunt Küsteri et summi viri observata in Luciani Timon. (c. 44.) pag. 157 sq. Praeter cetera H. Valesius adscripserat Harpocrationi locum Herodoti, quem alii, quantum memini, non attigerant, verbum tractantes ἐπιψηφίζειν. Cl. tamen Abreschius ad Thucyd. I. c. 87., declarat, inquit, (in loco Thucyd. VI. c. 14.) τὰς γνώμας προτιθέναι praevium ἐπιψηφίσαι: sicuti, quod Herodotus lib. VIII. c. 59. προθεῖναι λόγον, id c. 61. ἐπιψηφίζειν. Moleste non feret vir humanissimus, si dixero mihi diversa videri, sententias varias iterum populo proponere, et super illis populum in suffragia mittere. Apud Herodot. c. 59. verba facere coepit ante Themistocles, quam convocatis ducibus proponeret Eurybiades cujus rei causa illos iterum convocasset: hoc significatur utique per πρὶν ἢ τὸν Εὐρυβιάδεα προθεῖναι τὸν λόγον, τῶν εἵνεκα συνήγαγε τοὺς στρατηγούς. Athenis Prytanes comitia solebant indicere fixa tabula, quae, quid in deliberationem veniret, continebat: T. H. ad Lucian. p. 482. (Necromant. c. 19.) In unum coacto populo, qui tum erant inter Prytanes Proëdri, vel e Proëdris ὁ Ἐπιστάτης iterum proponebat, qua de re esset agendum; excitati voce praeconis oratores in medium prodibant, rem propositam civibus suadentes vel dissuadentes; hi causam quisque suam ubi perorassent, tum populus causa cognita mittebatur in suffragia: Epistates, vel alius ex ordine Prytanum, sententias rogans, dicebatur ἐπιψηφίζειν. Ut postremum cadere nequit in dubitationem, sic et priora certis nituntur testimoniis: de Proëdris quod dicebam, loco Demosth. p. 445., §. 31. (Orat. in Timocr. p. 706 extr. ed. Reisk.) et his Ulpiani: οἱ μὲν Πρυτάνεις συνῆγον τὴν ἐκκλησίαν· οἱ δὲ Πρόεδροι ἐπέβαλλον περὶ τίνος συνῆλθον. Eximie tamen Prytanes dicuntur προτιθέναι: vid. Clar. Hemsterh. p. 482. (ubi supra,) et initium praesertim Philip. I. Demosth. Hic, cum causam suam perorasset Themistocles, jam ante iratus Adimantus nunc noluit Eurybiadem ἐπιψηφίζειν ἀπόλι ἀνδρί. Intacta quoque, ni fallor, viri docti praetermiserunt haec Xenophontis Ἀναβ. V. p. 204, 7. ἐπεψήφισε μὲν οὐδὲν, τὰς δὲ πόλεις ἐκέλευσε ἰέναι ποιεῖν τὰς ὁδούς: nihil sanxit, Leunclavius; mirifice vertit ista Hutchinson p. 359. Xenophon de omnibus ante memoratis milites sententiam rogaverat; de hac una re noluit illos in suffragia mittere: unius ferme tantum literae omissione vetusta restitui poterit scriptura legendo: ὁ δὲ ὡς ἔγνω τὴν ἀφροσύνην αὐτῶν, ἐπεψήφισε μὲν οὔ· ἰδίας δὲ πόλεις ἐκέλευσε ἰέναι. Xenophonteum illud μὲν οὔ· supra jam attigi ad lib. VII. c. 208. Verbum Ἐπιψηφίζειν sic usurpant Xenophon p. 215, 31. p. 219, 36. (Vide Memorab. Socr. I. 1, 18. ibique Interpretes.) Antiphon p. 146, 37. Andocides p. 10, 34. Demosth. p. 418, 151. p. 452, 86. 470. §. 235. etc. Λόγον autem προτιθέναι, et Ἐπιψηφίζειν liquido dinstinguit Aeschines de Falsa leg. p. 36, 26. γεγραφὼς, τῇ μὲν προτέρᾳ τῶν ἐκκλησιῶν συμβουλεύειν τὸν βουλόμενον, τῇ δ' ὑστεραίᾳ τοὺς προέδρους ἐπιψηφίζειν τὰς γνώμας, λόγον δὲ μὴ προτιθέναι. Apud Suidam in Ἐπίσταται loco alienissimo leguntur ista scriptoris incerti: Σωκράτης δὲ ἦν ἐπιστάτης, καὶ οὔτε ἐψήφιζε οὔτε κατεχειροτόνει: hic libenter corrigerem οὔτ' ἐπεψήφιζε: (ex Xenoph. Mem I. 1, 18.) sicut in Æliani Var. Hist. p. 234. (lib. III. c. 17.) corrigit ὁ πάνυ T. H. οὔτ' ἐπεψήφισεν Ἀθηναίοις

τὴν τῶν δέκα στρατηγῶν θάνατον: illic rectissime in gratiam Atheniensium vertit Clar. Abr. Gronov. vid. Xenoph. Ἑλλ. I. p. 263, 41. et Ἀπομν. IV. p. 468, 5. ἐν ταῖς ἐκκλησίαις Socrates ἐπιστάτης γενόμενος οὐκ ἐπέτρεψε παρὰ τοὺς νόμους ψηφίσασθαι: quia scilicet οὐκ ἐπεψήφιζε, de re adeo indigna populum mittere nolebat in suffragia. Apud Herod. noluit Corinthius summum Imperatorem ἐπιψηφίζειν ἄπολι ἀνδρί: ut Socrates Æliani noluit ἐπιψηφίζειν Ἀθηναίοις. Valck.

Ibid. ἄπολι ἀνδρί] Hæsitavi hoc probarem an ἀπόλιδι (quod multo receptius) Arch. Re considerata visum illud formæ fuit, cujus Ἴσιος, τῇ Ἴσι, Ὀσίριος, τῷ Ὀσίρι (Ὀσίρει,) καννάβιος, etc. in superioribus. Justissimo deinceps jure Themistocles Adimanti inportunitatem castigat. Dixerat idem civibus, si Justino fides II. 12., Patriam municipes esse, non mœnia; civitatemque non in ædificiis, sed in civibus positam, et quidem verissime. Conf. H. Grotium de Jur. B. et Pac. II. 9, 7. Ceterum Plutarch. Themist. p. 117. E. Adimanti memoriæ pepercit, nescio quem Eretriensem, sed a Themistocle ex virtutibus ornatum, advocans. Wess.—De tono vocab. ἄπολι, in penultima ponendo, vide Var. Lect. (ed. S.) ad h. l. et ad I. 41, 3. S.

6. Τότε δὴ] Scribendum, Τότε δὲ δὴ, etc. Ad ista namque c. 60., Τότε μὲν ἠπίως πρὸς τὸν Κορίνθιον ἀμείψατο, hæc respondent: Τότε δὲ δὴ ὁ Θεμ. κεῖνόν τε καὶ τοὺς Κορινθίους πολλά τε καὶ κακὰ ἔλεγε. Exacerbaverat inprimis Themistoclem Adimanti vox inconsiderata ἄπολιν ἄνδρα vocantis, qui urbem, ut canit Claudianus, carinis Vexit, et arsuras Medo subduxit Athenas. Apud Suidam in Ἀδείμαντος, Themistocles, τίς, εἶπεν, ἄπολις, ἔχων σε τριήρεις. Ex historico deperdito descripta quædam huc spectantia habet egregia Plut. in Themist. p. 117. E. Valck.—Potuerat commode adversativa δὲ particula ante δὴ adjici: sed ignorant eam libri, ne admodum quidem necessariam, quum præsertim istud Τότε μὲν, cap. 60, 1. nimis longe hinc absit, ibidemque etiam continuo δὲ particula subjiciatur. S.

Cap. LXII. 2. Σὺ εἰ μενέεις αὐτοῦ] Errorem Vallæ propagarunt correctores. Locum hic invenit ellipsis de elegantioribus: Σὺ μὲν μενέεις αὐτοῦ καὶ μένων ἔσεαι ἀνὴρ ἀγαθός·——εἰ δὲ μὴ, ἀνατρέψεις τὴν Ἑλλάδα. Tu si hic manseris, et manens rem bene gesseris, sive virum te præstiteris; supplendum relinquitur σώσεις τὴν Ἑλλάδα, vel ὀρθώσεις, aut, si quis malit, quod plerisque locis veterum congruit, καλῶς, vel εὖ ἂν ἔχοι: prout hanc ellipsin supplet Tryphon in libello περὶ Τρόπων nondum edito. Ellipsin illam quamvis copiose tractaverint H. Steph. Anim. in Corinth. p. 23 seq. in Xenoph. p. 39. et Casaub. in Athen. p. 333., librorum tamen veterum Editores, minus attenti, lectoribus illam suis sæpe designare neglexerunt. Unum hic ponam exemplum ex Herodoto de vita Hom. c. 33. ubi velut Eiresiones Homereæ posuerunt hos enormes duo versus Editores: (de Barnesii nihil hic dico licentia:) Ἕστηκ' ἐν προθύροισι· καὶ εἰ μέν τοι δώσεις, εἰ δὲ μὴ, Οὐχ ἑστήξομεν· οὐ γὰρ συνοικήσοντες ἐνθάδ' ἤλθομεν. Ad priora pertinent ista, Ἕστηκ' ἐν προθύροισι: tum sequitur aliud fragmen, cujus indicium præbet καὶ, constans duobus senariis legitimis, si sic redintegrentur: Εἰ μέν τι δώσεις, ——εἰ δὲ μὴ, οὐχ ἑστήξομεν, Οὐ γὰρ συνοικήσοντες ἐνθάδ' ἤλθομεν. conf. Athen. VIII. p. 360. c. Valck.

7. ἐς Σῖριν τὴν ἐν Ἰταλίῃ] Ne confunderetur cum ejusdem nominis urbe Pæoniæ, Σῖρις τῆς Παιονίης, c. 115., illa prudenter adjunguntur. Italiæ Siris juris olim, et ante bellum Trojanum

quidem, Ionici atque adeo Atheniensium fuisse, Lycophronis Alexand. v. 986 seqq. canit; cujus Scholiastes, ex veterum haud dubie commentis, super ea possessione plura. Dissidet tamen Strabo lib. VI. p. 405. A. (p. 264. ed. Cas.) Ionasque, Lydorum dominatum vitantes, Sirin occupasse asseverat. Noster a Lycophrone proxime abest. Nuper vero, post Cluverii et Salmasii sollers studium, Alex. Symmach. Mazochius priscorum pæne pugnantes sententias examinavit, Prodromi ad Heracleens. Psephism. p. 75. Oraculum, quod Themistocles ostentat, labentibus annis Athenienses, ut colonos eam in Italiæ partem deducerent, ac Thurios conderent, Siritidi vicinos, inpulit apud Diodor. XII. 10. Wess.

Ibid. κομιεύμεθα ἐς Σῖριν] Urbe non nominata apud Plutarch. Themistocles T. I. p. 117. F. αὐτίκα πεύσεταί τις Ἑλλήνων, Ἀθηναίους καὶ πόλιν ἐλευθέραν καὶ χώραν οὐ χείρονα κεκτημένους, ἧς ἀπέβαλον: Siritin videlicet, si fertilitatem spectes, Attica multo meliorem. Ἀρχίλοχος ὁ ποιητὴς ὑπερτεθαύμακε τὴν χώραν τῶν Σιριτῶν διὰ τὴν εὐδαιμονίαν, cui dicitur ἱμερτὸς et ἐρατὸς χῶρος ὁ ἀμφὶ Σίριος ῥοάς, apud Athen. XII. p. 523. D. Illic Timæo regionem istam tenuisse dicuntur etiam Colophonii; aliis Iones in genere nominantur. Phil. Cluver. Ital. Ant. lib. IV. p. 1274., de Italiæ Siri multis agens, non recordabatur Herodoti, cui Italiota quoque Σιρίτης Damasus inter Agaristæ procos memoratur lib. VI. c. 127. Quæ Ionas habuerat incolas, de Siri dici poterat Themistocli: ἡμετέρη ἐστὶ ἐκ παλαιοῦ ἔτι. Vicina Sybaris, sive Thurium, Atheniensium fuit, ut notum est, nobilissima colonia: ex Hegesandri commentariis narrat Athen. XIV. p. 656. c. et ex Athenæo Eustath. in Ἰλ. κ'. p. 704. ὅτι Σάμιοι πλεύσαντες εἰς Σύβαριν, καὶ κατασχόντες τὴν Σιρῖτιν χώραν, a perdicibus ἐκπλαγέντες —— ἀπέπλευσαν. Valck.

Cap. LXIII. I. ἀνεδιδάσκετο Εὐρυβιάδης] Metu præsertim Atheniensium μὴ σφέας ἀπολίπωσι. conf. Plutarch. in Themist. p. 117. F. Sæpius Eurybiadem rationibus suis movit Themistocles, ut sententiam priorem mutaret; et hic ἀνεδιδάσκετο, non edocebatur, ut Valla, sed potius dedocebatur, sive dedocendum se dabat Themistocli: dedoctus est, Ciceroni restituit R. Bentlei. Tusc. II. c. 24. ἀνεδιδάχθη. Significat Ἀναδιδάσκεσθαι sic priora *dedoceri*, vel dedocendum se præbere, ut quis alia discat istis contraria: hoc sensu cepit ἀναδιδάξοντας H. Steph. in Thucyd. VIII. (c. 86.) p. 556, 42. Ad hoc Herodoteum non Suidam in Ἀναδιδάξαι, sed eumdem comparare potius debuerant in Ἀναρᾶσθαι, ἀντὶ τοῦ διαλύειν τὴν γενομένην ἀράν· οὕτω Καλλισθένης: ubi commodum Küsterus memorat Cornelii Nepotis resecrare, ex Alcib. c. 6. Eumolpidæ et Ceryces ante coacti ἐπηράσαντο αὐτῷ, quod legitur apud Suidam in Ἐπηράσαντο. Pollux V. 130. τὸ ἐπαρασαμένους ἀναλύειν τὴν ἀρὰν Ἀναράσασθαι λέγουσι· βιαιότερον γὰρ τὸ Ἀντεύξασθαι: hoc bis minimum dabit Plato in Alcib. p. 148. B. παλινῳδεῖ —— ἀνευχόμενος ἅττα (lege ἅττ' ἄν, ut p. 142. D.) τὸ πρῶτον εὔξηται. Valck.

4. ἀνάγῃ τὰς νῆας] Quid-ni rediret quod Herodoteum habetur? Antea cap. 57. ὡς εἴη δεδογμένον ἀνάγειν τὰς νῆας πρὸς τὸν Ἰσθμόν: et ἀνῆγον τὰς νῆας ἐπὶ τὴν Σαλαμῖνα, cap. 70., etc. Wess.

Cap. LXIV. 1. Suavissimum ἔπεσι ἀκροβολισάμενοι sibi geminum ejusdemque figuræ habet λόγων ὠθισμόν, cap. 78. et IX. 26. Wess.

8. Αἴαντά τε καὶ Τελαμῶνα] Schedarum Αἴαντα τὸν Τελαμῶνος fulcire videtur c. 121. ubi soli Aianti, nulla patris Telamonis habita ratione, victores triremem ex manubiis mittunt Sala-

minem et dedicant. Qui voluerint, earum sequi auctoritatem poterunt: mihi non nihil dubii superest. De Æaco Æacidisque imploratis (ibid.) atque opitulatum arcessitis quæsitum lib. V. c. 80. Wess. — De Æaco et Æacidis consuli insuper possunt Pausanias lib. II. c. 29. et Apollodor. III. 11, 6. Larchero laudati. S.

Cap. LXV. 1. Ἔφη δὲ Δικαῖος, etc.] Sub uno hoc teste nobis narratæ fabellæ, præter Plutarch. T. I. p. 119. E. et Schol. Aristoph. Nub. v. 301. aliosque, quater mentionem fecit homo valde superstitiosus, Sophista tamen Ἀττικώτατος, Aristides: primum Orat. in Bacch. T. I. p. 55. Μόνος, ait, τῶν ἱερῶν φαρμάκων (Bacchus) ἐξεφοίτησεν ἐν τῷ κινδύνῳ τῷ Μηδικῷ· οὕτω, τοῖς ὅλοις φιλάνθρωπος ὤν, ἐπὶ τοὺς Ἕλληνας ῥέπει: tum in Eleusinia Orat. I. p. 451. συνιούσης τῆς ναυμαχίας, ἐξεφοίτα μὲν ὁ Ἴακχος συνναυμαχήσων: in Themistoclis Encom. T. III. p 350., et in Panathen. T. I. pag. 248. ubi multa memorans, quibus sola civitas Atheniensium inter Græcos laudem meruerit, μόνη, ait, φέρεται τὴν τοῦ παντὸς κρίσιν — καὶ — τοῖς ἀπ' Ἐλευσῖνος φάσμασι. Ad ista prostat in Cod. MS. hæc adnotatio Scholiastæ, historiam non adhibito Herodoti volumine memoriter narrantis: τοῖς ἀπ' Ἐλευσῖνος φάσμασι) Ἄκατος καὶ Δημάλατος, (corrige Δικαῖος καὶ Δημάρατος: quæ nomina docta manus posuit in ora libri Clar. Burm.) φυγάδες ὄντες καὶ μένοντες παρὰ Ξέρξῃ, ἔφησαν τῷ βασιλεῖ (Herodoti Demaratus, aulæ mores edoctus in Perside, Dicæo prudenter (infra, lin. 24.) dixerat, σίγα·) καθ' ὧν ἂν ἔλθῃ ὁ κονιορτὸς οὗτος, πάντως ἐκεῖνοι ἡττῶνται· ἦλθε κατὰ τῶν Περσικῶν τριήρων, καὶ διεσκεδάσθη ἐν αὐταῖς· καὶ τεκμήριον (ἦν) τὸ μέλλειν νικᾶσθαι τὸν βασιλέα· γέγονε τοῦτο· ἦσαν δὲ ἀκούσαντες οἱ τῶν Ἀθηναίων μεμυημένοι ἀφανῶς καὶ ἀπροόπτως ἐκ δαιμονός τινος τὸ ἐπίφθεγμα τὸ λεγόμενον ἐν τοῖς Ἐλευσινίοις. Valck.

7. μάλιστά κῃ] Laudavi ἐκ τριῶν ἐτέων κου μάλιστα, lib. VII. 22. quoniam nihil aptius Codd. offerebant. Alioqui μάλιστα κῃ Musæ solent amare, lib. II. 75. IV. 174. VII. 50. Quo vero ritu sacroque clamore Iacchum mysticum (lin. 9.) vicesimo Boëdromionis die deduxerint initiati, operose Jo. Meursius Eleusin. cap. 27. exsequitur. Wess.

9. τὴν φωνὴν εἶναι τὸν μυστικὸν Ἴακχον] Olim mihi facile persuadebam vocem hinc excidisse, sic restituendam: τὴν φωνὴν εἶναι (ᾀδόντων, vel ἐξαγόντων) τὸν Μυστικὸν Ἴακχον. Nunc paratus sum vulgata tueri. Prior illa conjectura locis nitebatur præsertim a Jo. Meursio collectis in Eleusin. c. 27. Solebant initiati certo die mysteriorum Iacchum ex sacello suo, quod habebat in Ceramico, deducere Eleusina, magno clamore et strepitu, Iacchum cantantes, aut hymnum sacrum, qualem, neglectum Meursio, dabit Aristoph. Ran. v. 401. et seqq. Ἴακχε πολυτίμητε —— Δεῦρο συνακολούθει Πρὸς τὴν θεὸν, καὶ δεῖξον ὡς Ἄνευ πόνου πολλὴν ὁδὸν περαίνεις· Ἴακχε φιλοχορευτὰ συμπρόπεμπέ με. Tot mystarum vocibus excantatus lætus per viam sacram cum illis procedebat Iacchus, quos ut is ἐξάγειν in Aristoph. Ran. 354. sic illum verius ἐξάγειν dicebantur: in Schol. ad Ran. v. 326. Boëdromionis memoratur ἡ εἰκὰς, ἐν ᾗ τὸν Ἴακχον ἐξάγουσι: ter quaterve, τὸν μυστικὸν Ἴακχον ἐξάγειν, legitur apud Plutarch. Vid. Casaub. in Athen. V. c. 14. Nihil interest utrum dicatur dies, ᾗ τὸν μυστικὸν Ἴακχον ἐξάγουσιν, an ᾗ τὸν Ἴακχον ᾄδουσι. Schol. ad Ran. v. 324. οἱ μεμυημένοι ᾄδουσι τὸν Ἴακχον: Hesych. Ἰακχάζειν, in voc. Δι' ἀγορᾶς, interpretatur ᾄδειν τὸν Ἴακχον. Sed Ode sacra, quam cantabant, ipsa quoque dicebatur

Ἴακχος. Hesychius in Ἴακχον· καὶ ἡ ᾠδὴ, ἣν οἱ μεμυημένοι ᾄδουσι. Apud Suidam in voc. ὁ Ἴακχος ἠκούσθη ἐκ τοῦ Θριασίου πεδίου, ὑμνούμενός τε καὶ ᾀδόμενος. Hoc sensu Herodoti dicebat Dicæus οἷ φαίνεσθαι τὴν φωνὴν εἶναι τὸν μυστικὸν Ἴακχον, clamorem (illum) esse mysticum Iacchum; quo, ut ait paulo post, (lin. 23.) ἐν ταύτῃ τῇ ὁρτῇ ἰακχάζουσι, isthoc utuntur die festo, Iacchum sæpius inclamantes. VALCK.

15. ἰὸν ἐς τιμωρίην] Pavii et Bergleri conjecturam schedæ Passion. certam præstant, tum narrationis cohæsio et Aristides, quem in re manifesta non describo, Or. Eleusin. pag. 258. Adfinitas, quæ ἰὸν et ἰὼν jungit, confusionem peperit lib. I. 157. et lib. V. 59. ubi vide. WESS.

20. ἀνὰ πάντα ἔτεα τῇ Μητρὶ] His inhæreo. Cererem, Μητρὸς titulo lib. IV. 53. nobilem, describi, dubitabit nemo. Adprime autem opportuna sunt ad annuum majorum mysteriorum tempus stabiliendum, cupideque propterea, neque inutiliter, oppugnando Scaligero, quinquennii spatium illis designanti, a D. Petavio ad Themistii Or. V. p. 411. et Ism. Bullialdo in Theonis Smyrn. Mathemat. pag. 218. admota. Ceterum ἰακχάζουσι (lin. 23.) Scholiastes interpretatur, λέγουσι, φλυαροῦσι, ob inconditum opinor clamorem, Iacchum sæpius resonantem: neque enim pagana superstitione φλυαρίαν indicare solebat. In Suida Ἰακχάζουσι, λέγουσι, φυλάττουσι, Ἡρόδοτος: et in Lexic. Bibl. Coislinianæ pag. 234.; pro quo olim φρυάττουσι malebam, nunc φλυαροῦσι ex glossis Herod., quas ambo descripserunt. Hesychio simile se insinuavit peccatum. WESS.

Ibid. τῇ Μητρὶ καὶ τῇ Κόρῃ] *Matri et Liberæ* quotannis hos dies festos Athenienses celebrasse, quod vir summus negaverat, hinc et aliunde Petavius ostendit ad Themist. p. 411. De minoribus æque ac majoribus Mysteriis eodem anno vertente actis vid. Cl. Wesseling. ad Diodor. T. II. p. 485. (ad lib. XX. c. 110.) Hic Cl. Gronov. ex Med. Cod. Ionicam Proserpinæ dare potuerat nominis formam Κούρῃ. Loci non recordor Scriptoris antiqui, quo junctim αἱ μεγάλαι θεαὶ, sive ἡ πρεσβυτέρα θεὸς καὶ ἡ νεωτέρα, dicantur Mater et Libera: veterem esse opinionem scribit Cicero IV. in Verr. c. 48. Siciliam totam esse Cereri et Liberæ consecratam,—— et raptam esse Liberam —— ex Ennensium nemore. Matrem Ennæam attigit J. F. Gronov. in Observ. pag. 126. Ceres μᾶ γᾶ dicitur Æschylo Suppl. v. 897. Ennæ præsidii præfectus L. Pinarius apud Livium XXIV. 38. Vos, ait, Ceres mater ac Proserpina, precor. Harum Dearum, velut ab Eleusiniis ducta, mysteria coluerunt ab antiquissimis usque temporibus Meursio non memorati Messenii sub nomine τῶν μεγάλων θεῶν: alibi in Peloponneso αἱ μεγάλαι θεαὶ erant Δημήτηρ et Δέσποινα: hæc autem non Jove nata et Cerere, sed filia Neptuni: quia mater hujus quoque puellæ multo certior erat, sæpius illam Δηοῦς κόρην dixerunt; vid. ill. Spanhem. in Callim. Hymn. Cerer. v. 133. Callimachus fragm. Bentl. 48. dixit illam non Δηϊώνην, sed procul dubio Δηωΐνην: forma usitata, qua innotuerunt Ὠκεανίνη, Εὐηνίνη, Ἀδρηστίνη, Θεστιαδίνη, Φαιακοίνη: ultimum ex Inscript. Corcyr. in Diar. Ital. Montfauconii p. 422., qui multa reliquit in illis corrigenda, in vicinæ pag. Inscript. 7. versum etiam quartum: Ὀστέα δ' ἐν νάσῳ τᾷδ' ἕταροι κτέρισαν. VALCK.

33. ἐπὶ τὸ στρατόπεδον τὸ τῶν Ἑλλήνων] Abesse non debent Aristidis T. I. p. 258. verba: νέφος δὲ ὁρμηθὲν ἀπ' Ἐλευσῖνος καὶ ὑψωθὲν ὑπὲρ τῶν νεῶν, ἐγκατέσκηψεν εἰς τὰς τῶν βαρβάρων ναῦς ἅμα τῷ μέλει τῷ μυστικῷ. Sic Cl. Jebbius ex schedis Baroccianis, me judice, inpru-

denter. Illa τῶν βαρβάρων adscisci non erat ex usu, quippe indocti litteratoris additamentum. Nostri Urania, ad quam amandamur, diligentius inspecta, turpe scholion jugulasset. Wess.

Cap. LXVI. [1. Οἱ δὲ ἐς τὸν Ξέρξεω ναυτικὸν, etc.] Cohærent hæc cum superiori cap. 24. S.]

5. Ὡς μὲν ἐμοὶ δοκέειν] Voculam hic vellem libri scripti darent Herodoteo more interjectam, Ὡς μέν νυν ἐμοὶ δοκέειν. Valck. — Ignorant particulam libri: promiscue vero Herodotus modo adhibere hujusmodi conjunctivas particulas, modo ἀσυνδέτῳ uti amat oratione. S.

7. τῇσι νησὶ ἀπικόμενοι] Ultimum si præter Arch. plures proscriberent, in exilium sine sententiæ damno posset abire. Verius est ἢ ἐπί τε Σηπιάδα: et necessarium ob Scriptoris consuetudinem. Ἐπὶ et ἐπεὶ facillime permutantur. Numerum Persicæ multitudinis ad Sepiadem dedit lib. VII. 186. Wess. — Pro ἐπεί τε Σηπιάδα Kœnius, duabus literis repetitis, corrigebat ἐπεί τε ἐς Σηπ. ἀπίκοντο. Valck.

14. πλὴν τῶν πέντε πολίων] Insularum, Naxi, Meli, Siphni, Seriphi et Cythni c. 46.; quas πόλιας, civitates, eo more de quo Harpocration in Κεῖοι et Adnotat. ad Itiner. Antonini p. 523., adpellat. Supra lib. III. 139. insula Samus πολίων πασέων πρώτη: et lib. I. 144. Parum autem referet, sive ἐπεμνήσθην (lin. 15.) singulari, an ἐπεμνήσθημεν multitudinis numero, pingatur; etsi prius Herodoto consuetius, atque ita Codd. scripti cap. 95. τοῦ καὶ ὀλίγῳ πρότερον τούτων ἐπεμνήσθην. Wess. — Ex uno codice non mutassem vulgatum ἐπεμνήσθην: illinc distat Nostro frequentata formula πρῶτος τῶν ἡμεῖς ἴδμεν. Valck.

16. Verbo προσέβαινε recte literam detrahunt, προέβαινε scribentes, Reiskius et Kœnius. Valck.

Cap. LXVII. 3. τῇ ἀποβήσεται] Gemino in negotio παραλαβόντες τὸν πόλεμον, ᾗ περιέσται lib. VII. 163. et 169. At lib. I. 32. σκοπέειν δὲ χρὴ — ᾗ ἀποβήσεται, sicuti hic tres scripti. Res momenti videbitur exigui, nec negligenda tamen, neque inprobanda. Κῇ sumi poterit ex Etymolog. p. 682. fin. at mox (c. 68, 16.) iterum τῇ ἀποβήσεται. (Vide Var. Lect. ed. S.) Insequens ἐθέλων σφι συμμῖξαι (lin. 5.) redituram c. 79., colloquendi sermonesque miscendi desiderium indicat. Wess.

Cap. LXVIII. 4. Εἶπαί μοι πρὸς βασιλῆα] Nolo obluctari membranarum consensioni morique Herodoteo, qualis Ὦ ξεῖν' ἀγγέλλειν Λακεδαιμονίοις, lib. VII. 228. (ubi vide Adnot. ad lin. 9.) et passim alibi. Redundantia pronominis dictioque tota Homereum spirat Iliad. Ξ'. 501. Εἰπέμεναί μοι Τρῶες: ubi Eustath. ἐν δὲ τῷ εἰπέμεναί μοι Τρῶες, ἀντὶ τοῦ εἴπατε, περιττὸν δοκεῖ τὸ μοι κεῖσθαι. Quo quidem pleonasmo nihil omni in lingua, recte Rittershusio ad Oppiani Cyneget. I. 89. docente, receptius. Wess. — Pro Εἰπέ μοι scripsisse Herodotum suspicor cum Kœnio Εἶπαί μοι, (scil. aoristo primo infinitivi,) quia εἰπεῖν codex habet Med. Sic autem Nostro adhiberi ἀπαρέμφατα (i. e. infinitivos,) Portus docebit. (Vide Porti Lexicon Ionicum, titulo Ἀπαρέμφατα ἀντὶ τῶν Προστακτικῶν, ubi et alia multa collecta exempla, et hoc cum adjecto μοι pronomine, σὺ δέ μοι ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα στρατεύεσθαι, ex lib. III. c. 134, 21.) Supra, lib. II. cap. 90. perperam κατυπεῖν ex Med. posuerat Gron. pro Ionico κατεῖπαι. Ionica certe sunt quæ toties apud Herod. recurrunt, εἶπαι· εἶπα· εἶπαν· εἶπε. Alexandrinæ sunt Dialecti, præter εἶπε et εἶπαν, ἦλθαν· ἔφυγαν· ἔλαβαν· ἔλιπαν· ἔπεσαν: quæ frequentata leguntur in Alexandrina versione V. T. et apud perpaucos illos, quos habemus superstites eadem dialecto pura usos: in aliis veterum monumentis quod hic illic tale

legitur, corrigi debet. ἴστεαν recte fuit ex Herodoto quoque sublatum hujus Ed. p. 447, 71. (VI. 21, 10.) ut ex versu Philemonis a Bentleio pag. 131. οὐ γὰρ ἐν χρήσει τὸ ἴστεα, vere scribit Schol. in Aristoph. Av. v. 841. Sed in Orphei qui dicitur Argonaut. ab auctore positum puto v. 519. ἐν δ' ἴστεαν, sicut v. 116. εἴδω: hic sorex suis se sæpe prodit indiciis. Valck.

5—8. οὔτε κακίστη γινομένη —— οὔτε ἐλάχιστα ἀποδεξαμένη, δέσποτα. τὴν δὲ ἐοῦσαν γνώμην, etc.] Ista mihi rectius scripta, quam vulgantur, codex præbere videtur Med. et qualia legit Valla: οὔτε κακίστην γινομένην —— οὔτε ἐλάχιστα ἀποδεξαμένην, δέσποτα, τὴν ἐοῦσαν γνώμην με δίκαιόν ἐστι ἀποδείκνυσθαι. Facile liquet cur voculam δὲ interseruerint; qua ejecta, τὴν ἐοῦσαν γνώμην interpretor veram animi mei sententiam, ex Herodoti more loquendi. Valck. — Quæ Artemisia ad Xerxem referri postulat, fide Codicum sic optime procedent: οὔτε κακίστην γινομένην —— οὔτε ἐλάχιστα ἀποδεξαμένην, δέσποτα, τήνδε ἐοῦσαν, γνώμην με, etc. me neque ignavissimam, —— neque paucissimis defunctam facinoribus, domine, me talem, æquum est, etc. Namque, τὴν δὲ ἐοῦσαν ad γνώμην aptari, sequentia τὰ τυγχάνω φρονέουσα, eadem utique futura, prohibent. Partem horum disputando nactus est Cl. de Pauw, cetera, damnata violentiore conjectura, nuper Clar. Reiskius. Wess.—Istud τήνδε ἐοῦσαν, Reiskius in Animadvers. editis proposuit, interpretatus me quam hic vides: cogitaverat etiam talis cum sim, (sive, ut Wess. ait, me talem;) sed in hanc sententiam pulcre ille viderat oportuisse τοιήνδε ἐοῦσαν. At τὴν δὲ (de quo quidem in Var. Lect. (ed. S.) monere oblitus eram) divisis vocibus præferunt libri, quod sciam, omnes: ubi equidem cum Valck. et Schæf. abjiciendam δὲ particulam putavi: quod si minus placet, cum Wess. et Reiskio τήνδε legerim, sed τήνδε γνώμην hancce sententiam intellexerim, nec me admodum turbaverit, id quod nimis abundanter adjectum Wesselingio videbatur, τὰ τυγχάνω φρονέουσα. S.

18. ἢν μὲν μὴ ἐπειχθῇς] Xerxen patruus ante susceptam expeditionem frustra jam monuerat VII. c. 10, 6. (lin. 55.) ἐπειχθῆναι πᾶν πρῆγμα τίκτει σφάλματα. Ad proxima, (lin. 18.) ἀλλὰ τὰς νῆας αὐτοῦ ἔχῃς, Kœnius in literis, conjeceram, ait, σχῇς, quia σχεῖν eo significatu, qui hic requiritur, sæpe vel in hoc libro apud Herod. usurpatum occurrit. (At ἔχῃς idem valet.) Artemisiæ providentiam, probabilia dicentis, exagitat asperrime Plutarchus hoc mordaci dicto T. II. p. 870. A. ταῦτα μὲν οὖν μάτην ἐδεῖ τῷ 'Ηροδότῳ, Σίβυλλαν ἀποφῆναι τὴν 'Αρτεμισίαν, τὰ μέλλοντα προθεσπίζουσαν οὕτως ἀκριβῶς. In rebus etiam humanis exercitati, multa bene ac divinitus invenientes, Ex adyto tanquam cordis responsa dedere Sanctius, et multo certa ratione magis, quam Pythia, Deïphobeve. Valck.

21. οὐ γὰρ οἷοί τε] Quod sequitur εἰσί σοι rectius me judice scriptum legitur apud Plutarchum T. II. p. 869. ult. ἔσονταί σοι ἀντίχειν: a minus attento mutari potuit ob sequens διασκεδᾷς: sed hoc idem tempus est ac ἔσονται, veteri more scriptum, de quo Piersonus egit ad Mœr. pag. 124. Herodotea dedit rariora H. Steph. in App. Thes. pag. 140. Illud autem, οὐ γὰρ οἷοί τε ἔσονται, usitatissima scribendi ratione, ponitur pro οὐ γὰρ δυνήσονται. (At perinde etiam commodum præsens tempus.) Distinguenda, Οἷος εἶ, et Οἷός τε εἶ, recte discrevit Harpocration, scribens τὸ σὺν τῷ τε significare δύνασαι. Pro ποῖοί τε restituit H. Steph. τί οἷοί τε ἐστὲ ἡμῖν συμπρᾶξαι Xenophonti 'Αναβ. lib. V. pag. 207, 32. Judicent harum rerum periti recte-ne correxerim οἷόν τε ὄντα, pro οἷον λέοντα, in his Philostrati p. 812,

de Achille loquentis, quem Chiron educator κολακεύει, —— οἷόν τε ἐόντα πτῶκας ἁρπάζειν, καὶ νεβροῖς συμπίπτεσθαι, blandis verbis laudat tanquam qui posset, etc. nam et ille blandus —— Mitibus alloquiis teneros mulcebat alumnos: Auson. Eid. IV. 20. Valck.

22. ἀλλά σφεας διασκεδᾷς] Dedit fortasse Herodotus, Artemisiam ubique laudibus ferens, aliquid memoriæ civis suæ. An eandem, ut Plutarchus invidiose, Sibyllæ vaticinanti æquiparavit? Græcorum res eo si loco et statu, qualem describi vidimus, fuerint; non opus Sibyllæ ad conjectandum ingenio, perituras eas funditus, modo Persa ancipiti prælio supersederet, et bellum, missis ad Peloponnesum copiis, duceret. Id Themistoclem Aristidemque, in futuris conjiciendis sollertissimos, non fugiebat, neque ignotum reginæ Halicarnassi. Verum abstineo; moneoque, in proximis (lin. 25.) ἀτρεμιεῖν τοὺς ἐκεῖθεν αὐτίων ἥκοντας ex Ask. oportunius, et Plutarcho, qui ἀτρεμήσειν, lectum videri. Wess.

23. οὔτε γὰρ σῖτος παρὰ σφίσι] Πάρα σφίσιν, id est πάρεστιν, Herodoteo more scribendum vidit Doctiss. Kœnius: idem ille suspicatur in proximis, (lin. 24.) pro οὔτε αὐτοὺς οἰκὸς, legendum οὔτε αὐτοῦ οἰκὸς, neque *ibi*: vide mihi sequentia, τοὺς ἐκεῖθεν αὐτίων ἥκοντας: quæ dum omittit Plutarchus non sane censeri potest tueri vulgatum αὐτούς. Valck.—Sane quam probabilis, pæne dixerim certissima emendatio, οὔτε αὐτοῦ —— ἀτρεμιεῖν τοὺς ἐκεῖθεν αὐτίων ἥκοντας. Sic frequenter in hac eadem narratione, αὐτοῦ μενέειν, cap. 57 extr. αὐτοῦ μένων, c. 60, 24. εἰ μενέεις αὐτοῦ, c. 62, 2. Mox (lin. 26.) pro τῶν Ἀθηναίων, præstaret fortasse τῶν Ἀθηνέων, ut sæpius alias: ac possint αἱ Ἀθῆναι h. l. tam urbs Athenæ, quam universa Attica terra intelligi. S.

30. ἐς θυμὸν βαλεῦ] Sic lib. VII. 51. ἐς θυμὸν ὦν βαλεῦ. Qui βάλλεο maluerint, Homereum σὺ δ' ἐνὶ φρεσὶ βάλλεο σῇσι Iliad. Α'. 297. adhibebunt. Quod de heris ac servis (lin. 31.) regina, illi experientia non adversatur. Utile matronis præceptum Naumachii apud Stob. Serm. LXXI. p. 438. fin. Μήτι κακὴ δμώεσσι τεοῖς ἔσο· μήτε μάλ' ἐσθλὴ Φαίνεο· ῥηΐτεροι γὰρ ἀεί που πῆμα φέρονται. Θάρσει δειδιότων μάλ' ἐπικρατέουσιν ἄνακτες. Sed in hac domesticæ disciplinæ procuratione fines pauci regunt prudenter. Wess.

33. Ubi ab Halicarnassensi Regina tanquam imbelles enumerantur cum Xerxe militantes Αἰγύπτιοί τε, καὶ Κύπριοι, καὶ Κίλικες, καὶ Πάμφυλοι, locum invenit observatio Demetrii περὶ Ἑρμ. §. 63. (scilicet repetitas particulas conjunctivas robur quoddam addere orationi: quæ tamen observatio non admodum hujus est loci.) Quod addit bellatrix, τῶν ὄφελός ἐστι οὐδὲν, vehemens adparebit maledictum inversam spectanti locutionem. ὧν τι καὶ ὄφελός ἐστι, sunt præstantissimi poëtarum apud Ælian. de Nat. An. XIII. c. 4. non quorum usus est: neque Canter. intellexit in Aristid. T. III. pag. 686., διὰ πάντων ἐπιδίδωνται καὶ ποιητῶν καὶ ῥητόρων καὶ στρατηγῶν καὶ ὧν τι ὄφελος ἐν Ἕλλησιν: vocula scribendum transposita, ὧν τι καὶ ὄφελος: exemplis præstantissimorum apud Græcos poëtarum, oratorum, Imperatorumque fuit demonstratum. Exquisitas formulas, ὅ, τι περ ὄφελος ἦν, et ὅ, τι περ ἄνθος ἦν, illustravit Celeberr. T. Hemsterhusius in Luciani Timon. (c. 55.) p. 171. Paululum diversa miscuit L. Küster, in Aristoph. Eccles. v. 53. Valck.

Cap. LXIX. 3. ὅτι οὐκ ἐᾷ] Cuncti ita: multo rectius οὐκ ἔα. Wess.—Accentu scriberem retracto, ὅτι οὐκ ἔα: quia dissuadebat: vid. ad lib. II. c. 30. Sed est et illud apud Herod. vetantis; nam ἡ Πυθίη οὐκ ἔα, IV. 164. et ὁ θεὸς οὐκ ἔα κινέειν, VIII. 36. quorum tum non recordabar. Valck.—At, cur po-

tissimum in præterito tempore positum verbum mallemus quam in præsente, nullam equidem vidi caussam. S.

4. οἱ δὲ ἀγωνιόμενοι] Ἀγωνιομένους hos Eustathius ad Iliad. Ω'. p. 1363, 9. (p. 1501, 1. ed. Bas.) illustravit, multisque aliis Commentariorum locis. Vide clar. Valcken. supra ad lib. VI. 61. Wess.

5. Retinui τετιμημένης, obsecundans præstantissimis membranis. Caussam Gronovius exponet. Wess. — Placet etiam mihi ἅτε ἐν πρώτοισι τετιμημένης. Valck. — Recte monuerat Gronov. solere sic Herodotum absolute loqui, i. e. genitivum absolutum ponere, non observato casu præcedente, cui adaptandus videri poterat casus participii. Sic VIII. 90, 3. διέβαλλον τοὺς Ἴωνας, —— ὡς προδόντων. Rursus c. 108, 18—21. πάντα τὰ κατὰ Εὐρώπην —— ἤτοι ἁλισκομένων γε, ἢ πρὸ τούτου ὁμολογεόντων. Et sic frequenter admodum alibi. S.

[5. ἐπείρωντο τῇ κρίσι] Ἀνάκρισις nil aliud, quod sciam, significat, nisi percunctationem, examen, explorationem; ut apud Nostrum III. 53, 6. si vera ibi scriptura. Cui vocabulo quum non vidissem quo pacto commodus hic esset locus; commodius istud recepi, quod codices nonnulli offerebant. Miror tamen quid sit quod in insolentius illud ἀνακρίσι major codicum numerus consentiat. S.]

9. τοῖσι πλέοσι πείθεσθαι ἐκέλευε τάδε, καταδέξας πρὸς μέν, etc.] (Commodius sic distingui orationem putavi, ut τάδε (i. e. κατὰ τάδε, hac in re) ad πείθεσθαι referretur. Quum πλέοσι olim pro πλέοσι esset vulgatum, monuit Wess. "turpem detersam esse maculam, post "Aldi et Camerarii ætatem Editis ad- "spersam." S.) — Vidit meliora Xerxes; hominum more fecit, deteriora secutus. Valck.

Cap. LXX. 1. Pro olim vulgato Ἐπεὶ δὲ scripsi ex codicibus Ἐπειδὴ δέ, quod et alias factum (uti II. 2. VII. 36. etc.) recordor. Wess.

Ibid. παρήγγελλον ἀναπλώειν] Scribendum puto παρήγγελλεν, nempe Xerxes, qui tum aderat. Valck. — In sing. παρήγγελλε absque ν in fine scripturus fuerat Herodotus. Pluralem tenent libri omnes; ubi intelligi debebit, duces cujusque nationis signum dedisse suis. S.

5. Quod addit, τοὺς δὲ Ἕλληνας εἶχε δέος τε καὶ ἀρρωδίη, hoc tamen vellicare non ausus est Plutarchus. Militem, ἐν τῷ ἔργῳ intrepidum, ante instans prælium humanitati congruum tale δέος non dedecet. Valck.

Cap. LXXI. 4. τοὺς ἀμφὶ Λεωνίδεα] Sæpe superiore libro τὸν Λεωνίδην formarunt exscriptores, communiorem amplexi adsuetudinem, cum τὸν Λεωνίδεα, ut hinc et ex c. 15. liquet, debuissent: idem crebro in τὸν Εὐρυβιάδην et alios designarunt. Τὴν Σκειρωνίδα ὁδὸν, (lin. 8.) quam obstruxerunt Græci, Pausanias Σκιρώνην dici, atque ex Megaride per Scironias rupes ad Isthmum ducere, lib. I. 44. p. 107. et Strabo IX. p. 600. A. (pag. 391. ed. Cas.) monuerunt. Wess.

6. ἐς τὸν Ἰσθμὸν ἵζοντο] Sessum ibant in Isthmum: huc cum venissent mox dicuntur usitata structura ἱζόμενοι ἐν τῷ Ἰσθμῷ. Est in talibus etiam Noster accuratissimus: l. c. 199., ἱζομένην ἐς ἱρὸν Ἀφροδίτης, non bene vertit Valla; nec III. c. 140., ἵζετο ἐς τὰ πρόθυρα τῶν βασιλῆος οἰκίων. Apud Thucyd. III. c. 75. καθίζουσιν ἐς τὸ τῶν Διοσκούρων ἱερὸν, et καθίζουσιν ἐς τὸ Ἡραῖον ἱκέται, templum Castorum, et Junonis *ingressi*, illic sedent supplices. Xenoph. Ἑλλ. VII. pag. 363, 33. οὐδὲ εἰς τὸ συνέδριον ἤθελε καθίζειν, in synedrium *sessum ire* nolebat. Latissime patet loquendi genus, tractatum ad Schol.

rum Cynurii, quorum hic initia Ionica, ab Argivis, si fama apud Pausan. III. 2. non fallit, descenderunt: Λέγονται δὲ οἱ Κυνουρεῖς, sic scribit, Ἀργείων τὸ ἀρχαῖον εἶναι. At ea forte propagata late, quoniam a Spartanis pressi, et agro exuti, in Argivorum ditionem deinde una cum Orneatis, quibus ab inimicis divexati videntur se consociasse, venerunt. Ea quidem conjectura est, sed ex Herodoteis fluens. De *Orneatis* (lin. 12.) Pausan. II. 25. Ἀργεῖοι δὲ —— Ὀρνεάτας ἀνέστησαν· ἀναστάντες δὲ, σύνοικοι γεγόνασι Ἀργείοις. Argivi præterea agrum Cynurium, Κυνουρίαν γῆν, in confiniis situm, tanquam suum a Spartanis repetunt in Thucydidis lib. V. 41. Itaque Cynurii et Orneatæ ἐκδεδωρίευνται, sive moribus, disciplina dialectoque Dores evaserunt, partim subditi Argivorum imperio, ἀρχόμενοι ὑπ' Ἀργείων, partim lapsu temporis, καὶ ὑπὸ τοῦ χρόνου. Memini difficultates in his quæsitas et inventas; quas evanidas non attingo. Ὀρνεῆται Ionici commatis, ut Παρωρεῆται, Τεγεῆται, etc., restituti in integrum sunt. Wess.

Ibid. ἐκδεδωρίευνται δὲ] Monstrat illud δὲ, in vicinia fuisse μέν. Ab Herodoto tamen scribi non potuit, δοκέουσι μέν μοι εἶναι Ἴωνες, quæ viri docti (Reiskii, puto, in Misc. Lips. T. VIII. p. 496.) est conjectura; videbantur enim Nostro αὐτόχθονες Cynurii. Commode scribi poterit: οἱ δὲ Κυνούριοι, αὐτόχθονες ἐόντες, δοκέουσι μὲν ἐνίοις (loco vulgati μοῦνοι) εἶναι Ἴωνες· ἐκδεδωρ. δὲ ὑπό τε Ἀργείων ἀρχόμενοι: quæ tum sequuntur, viris doctis emendanda relinquam vel explananda. Quum dixerat Strabo VIII. p. 514. B. (pag. 333. c. ed. Cas.) λειφθῆναι — ἐν τῇ Πελοποννήσῳ τὰ δύο ἔθνη, τό τε Αἰολικὸν καὶ τὸ Δωρικὸν, caussam tradit veram, cur Arcades et Elei purius Αἰολιστὶ διελέχθησαν, cum in reliquis civitatibus mixta quadam uterentur dialecto; δοκοῦσι δὲ, addit, Δωρίζειν ἅπαντες διὰ τὴν συμβᾶσαν ἐπικράτειαν. Verbo Herodoteo Ἐκδεδωρίευνται H. Steph. aliique caute abstinuerunt: diversam dat lectionem margo Steph. ἐκδεδωρίενται: quæ facile verti posset in flexum legitimum ἐκδεδωρίδαται: nam, quæ Portus fingit, sermonis analogiæ repugnant. Sed a verbo Δωρίζειν, me judice, neque ἐκδωρίζειν neque ἐκδωρίσθαι formari potuit. Adhiberi forte potuit Δωριεύεσθαι: dantur enim et hujus flexus imitativa, sed pro Δωρίζειν vel Δωριάζειν. Unicum restat, quod hic congruit apte, quodque, a Δώριος ductum, analogiæ respondet Ἐκδωριοῦσθαι: in Doriensium naturam veluti degenerare; Lingua uti, moribus et institutis Doricis. Hujus formæ verba plurima præbet præter ceteros Plato: unum de multis nobis sufficiet, ad Ἐκδωριωθῆναι proximum accedens, ἐκβαρβαρωθῆναι. Plato Epist. VIII. p. 353. A. κίνδυνος ἐγένετο ἔσχατος Σικελίᾳ τῇ τῶν Ἑλλήνων, ὑπὸ Καρχηδονίων ἀνάστατον ὅλην ἐκβαρβαρωθεῖσαν γενέσθαι. Explicat illud paulo post: ἥξει σχεδὸν εἰς ἐρημίαν τῆς Ἑλληνικῆς φωνῆς Σικελία πᾶσα, Φοινίκων ἢ Ὀπικῶν μεταβαλοῦσα εἴς τινα δυναστείαν καὶ κράτος: quæ in hunc Herodoti locum conveniunt, quo scribendum arbitror ἐκδεδωρίωνται. Euripidis in Oreste versum 485., βεβαρβάρωσαι χρόνιος ὢν ἐν βαρβάροις, sic invertit Apollonius Tyan. Epist. 34. ἐβαρβαρώθην — χρόνιος ὢν ἐν Ἑλλάδι. Jocosum hinc facile verbum intelligetur Alexidis Πεφιλιππίδωσαι, de quo L. Küster. ad Suid. in Φιλιππίδης. Valck.

11. Pro δοκέουσι μοῦνοι εἶναι Ἴωνες conjicit Bothius oportuisse δοκέουσι μὲν ἐν ἐξ αἰῶνος. Μοῦνοι, inquit, si quis retinere cupiat, is interpretabitur, si qui alii, vel præ cæteris. S.

Cap. LXXIV. 2. περὶ τοῦ παντὸς ἤδη] Conspirant in δρόμον vocem scripti

omnes: unus Eustathius, nec sibi tamen constans, δρόμον habet, cui post Portum primas darem. (vide Var. Lect. ed. S.) Sollemne in talibus, τὸν περὶ σωτηρίας ἀγῶνα τρέχειν, apud Eunapium Vit. Maxim. pag. 100., aut τὸν περὶ τῆς ψυχῆς θέειν in ejusdem Juliano p. 115. τρέχειν περὶ ψυχῆς infra IX. 36., tacita ἀγῶνος aut δρόμου voce. Plura Budæus, Stephanus et Portus, qui τῷ ἐλλάμψεσθαι, (lin. 3.) quod Herodoteum testabatur Hermogenes, positumque fuit lib. I. 80., operam non negarunt. Mox Ἕλληνες jussu Codd. ejecti sunt: neque opus erat, ut ὁμοίως fingeretur; ὁμῶς, quæ et Abreschii opinatio, sufficit. Consimiliter enim, atque ad Isthmum illi, superiora auditione accipientes, formidasse sibi, traduntur. Wess. — Poterat vero etiam, nec incommode profecto, ὅμως teneri. Quamvis ingens studium, quo muniebatur Isthmus, cognossent, *tamen* Peloponnesso timebant. Ad δρόμον adjectum articulum malles, qui apud Eustath. etiam (Iliad. pag. 1363.) adjectus legitur, παρὰ Ἡροδότῳ τὸ, θέοντες τὸν περὶ τοῦ παντὸς ἤδη δρόμον. At sæpius articulum omittit Herodotus ubi Atticus scriptor non neglecturus illum erat. S.

11. Ἀθηναῖοι δὲ καὶ Αἰγινῆται] Hoc sane rationi consentaneum, ut cum Themistocle senserint Æginetæ, maluerintque apud Salamina manere, quam in gratiam Peloponnesiorum versus Isthmum secedere: miror idcirco quod scribit Lycurgus c. Leocr. p. 156, 33. (pag. 200. ed. Jo. Tayl.) Ἐτεόνικος μὲν γὰρ ὁ Λακεδαιμόνιος, καὶ Ἀδείμαντος ὁ Κορίνθιος, καὶ τὸ Αἰγινητῶν ναυτικὸν ὑπὸ νύκτα τὴν σωτηρίαν αὑτοῖς ἔμελλον ποιεῖσθαι. Eteonicos etiam novi Lacedæmonios, sed hujus ætatis neminem. Quod addit Lycurgus, oratoris personæ congruit, quem semper populus probavit ut popularem: οἱ πρόγονοι —— βίᾳ καὶ τοὺς ἄλλους ἠλευθέρωσαν, ἀναγκάσαντες ἐν Σαλαμῖνι μεθ' αὑτῶν πρὸς τοὺς βαρβάρους ναυμαχεῖν. Unius Themistoclis laudem sibi libenter populus suisque majoribus audiebat attributam: hac mente Themistocles Libanii T. I. p. 539. A. πατὴρ οὐκ ἔστι μοι Νεοκλῆς· —— ἀλλ' ὁ τὸ μέγα ἔργον ἐργασάμενος, ὁ δῆμος. Ejusdem Libanii Neocles Themistocli suo ipsius exemplo demonstrat eleganter, invitos utiliter sæpe servatos, p. 516. B. Græcos invitos coëgisti ναυμαχεῖν, καὶ οἷς ἔδρων οὐχὶ βουληθέντες ἐνίκων. Valck.

Cap. LXXV. 3. πέμπει ἐς τὸ στρατόπεδον τὸ Μήδων ἄνδρα] Quod Plutarch. Them. p. 118. B. prodidit, ἦν δὲ τῷ γένει Πέρσης ὁ Σίκιννος αἰχμάλωτος, sibi credibile negat Cl. Dacerius; neque enim Themistoclem liberis suis vilem captivum, et Persam genere, pædagogum dedisse. Plutarchum in Herodoteis male legisse τῶν Μήδων ἄνδρα, ac Sicinnum ea de caussa Persis inseruisse. Æschylum sane si audimus, nuncius Græcus erat, Ἀνὴρ γὰρ Ἕλλην ἐξ Ἀθηναίων στρατοῦ Ἐλθὼν, ἔλεξε, etc. ea videlicet, quæ Themistoclis jussu Sicinnus, in Pers. v. 355. Personatus Themistocles Epistol. IX. pag. 47. Edit. Schoettg. τὸν παιδαγωγὸν εἶδα τοῦ Κλεοφάντου, ὃς κἀμέ ποτε ἐθεράπευεν· Σίκιννος αὐτῷ τοὔνομα: ubi de Cleophanto non male. Scripsi Σίκιννος, (lin. 5.) uti Editi c. 110., et hic scripti, inque Plutarcho, Polyæno I. 30, 2., Clemente Alex. Pædag. I. 7. p. 130., Etymologo atque aliis. Wess.

Ibid. πέμπει — ἄνδρα] Sicinnum, qui οἰκέτης fuisse dicitur, et παιδαγωγὸς liberorum Themistoclis: ut antiquioris adponam Æschyli verba e Pers. v. 355. Ἀνὴρ γὰρ Ἕλλην ἐξ Ἀθηναίων στρατοῦ Ἐλθὼν, ἔλεξε παιδὶ σῷ Ξέρξῃ τάδε, Ὡς, εἰ μελαίνης νυκτὸς ἵξεται κνέφας, Ἕλληνες οὐ μενοῖεν. Nuncium Persam facit ita Tragicus non absurde loquentem: sed Græcum a Themistocle missum censuisse quoque videtur Frontin. lib. II.

c. 2, 14. Ἔπεμψέ τινα scribit Diodor. XI. c. 17. Optime, de servis suis, quem habuit fidelissimum, ad Regem misisse, tradit Nepos, Them. c. 4. ubi corrigit Vallam Longolius, in Herod. οἰκέτην vocantem contubernalem, qui verna fuerat dicendus. Infra VIII. c. 110. relictus in Latinis Sicinnus contubernalis; hic contubernali domesticus substitutus (a Gronov.) est: alibi apud Herod. οἰκέται uxor et liberi dicuntur; sed hic οἰκέτης sine dubio servum notat, non domi natum et vernam, qualis esse nondum poterat Themistocli liberorum educator, sed quem captivum sibi emerat: vid. Ammon. in Οἰκότριψ. Ion Chius τὸν οἰκέτην ἐπὶ δούλου τίθησιν apud Athen. VI. p. 267. D. Absque teste loquenti ne Clementi quidem Alex. fidem adhibuerim ista scribenti, Pædagog. I. p. 130, 30. τῶν Θεμιστοκλέους παίδων ὁ παιδαγωγὸς οἰκέτης βάθυμος ἦν: ubi paulo post, quem Pericles puero dedit Alcibiadi custodem, Thrax Zopyrus ὠνητὸν fuisse dicitur ἀνδράποδον. τῶν οἰκετῶν τὸν ἀχρειότατον ὑπὸ γήρως dixit Plato T. II. p. 122. B. vid. et Diotogenes Stobæi p. 251, 35. Sed tardus Thrax fuerit Zopyrus senecta; Themistoclis, viri in rebus gerendis prompti, Sicinnum nihil minus fuisse quam ignavum monstrant hic atque infra c. 110. narrata. Plutarcho fuisse dicitur εὔνους Θεμιστοκλεῖ. Polyæno I. 30, 2. εὐνοῦχος, παιδαγωγὸς τοῖν παίδοιν: ubi nescio qua fide dualis nitatur numerus filiorum. Filios habuit in universum quinque Themistocles, quorum unus puer mortuus est; Dioclem avus adoptavit maternus: ex tribus, quos moriens reliquit teste Plutarcho T. I. p. 128. B. nihil est causæ, cur unus eidem T. II. p. 1. B. dictus censeretur Diophantus: Διόφαντον mutemus in Κλεόφαντον: sic suo loco dicitur Plutarcho, et, quem citat, plus semel Platoni in Menone T. II. p. 93. D. E. Valck.

12. τὰ ὑμέτερα κατύπερθε γίνεσθαι] Hæreo hoc servem, an ex Codd. revocem κατυπέρτερα; posterius lib. VII. 233. ὡς δὲ εἶδον κατυπέρτερα τῶν Περσέων γινόμενα τὰ πρήγματα. Vid. cap. 136. Omitti et μᾶλλον, quod damnant schedæ, poterit, ut alibi indicatum. Mox fidentior, (lin. 14.) κάλλιστον ὑμίας ἔργων ἀπάντων, Aldo duce reformavi. Wess.

Cap. LXXVI. 5. τὸ ἀπ' ἑσπέρης κέρας] Non celabo, olim mihi prominentem in mare contra Salaminem tractum Megaridis hæc ostendere, non classis Persicæ cornu. Κέρας in promontoriis frequens apud Salmasium ad Solin. p. 116.; et Strabo IX. p. 604. (p. 395. A. ed. Cas.) duo istiusmodi κέρατα in Megaridis et Atticæ finibus exadversum Salaminem memorat; Plutarchus præterea, Acestodori fide, (Themist. p. 118. E.) propter illa κέρατα Xerxem ex aurea sella navale hoc spectavisse prælium. Sic insulam circumvecti, et promontorium, κέρας, occidentem spectans, incingentes, omni ad Isthmum transitu Græcos exclusissent. Quia tamen suspicioni, quæ cap. 85. produntur, officere videntur, eam non urgeo. De Cynosura et Ceo (lin. 6.) res anceps. Cl. de Pauw insulas circa Salaminem elegit, et Cynosuram quidem Laconicam, Ceum vero defectu scriptorum ignorari: cui paria non facio. Laconica apud Hesychium Cynosura longissime hinc remota fuit, et situs pæne incerti. Ut paucis transigatur, Ceum insulam intelligo contra Sunium Atticæ, et Cynosuram, ἄκραν τοῦ Μαραθῶνος, promontorium Marathonis, Eubœam spectans, ejusdem Hesychii. Longius in tabulis id Cellarii et aliorum pictis a Sunio, quam Herodotea postulant, disjungitur; male, opinor; vix enim tum una nocte, eaque æstiva, id promontorium flectere, tantumque spatii absolvere quivissent navigando. Nunc, statione circa Ceum et Cynosuram relicta, provehuntur prope Munychiam, ac fretum, ut et hæc

parte fugæ occasio Græcis præcidatur, obsepiunt. Wess.—Verba ista, ἀνῆγον μὲν τὸ ἀπ' ἑσπέρης κέρας κυκλούμενοι πρὸς τὴν Σαλαμῖνα, sic vulgo vertunt: cornu quod ad occasum spectabat producunt Salaminem versus, eam circumituri; quasi accusativus τὸ κέρας a verbo ἀνῆγον penderet, et ad κυκλούμενοι intelligeretur αὐτήν. Ego verbum ἀνῆγον absolute accepi, sicut mox ait Scriptor, ἀνῆγον δὲ οἱ ἀμφὶ τὴν Κέον, nempe ἀνῆγον τὰς νῆας, ut ait paulo post. Itaque τὸ ἀπ' ἑσπέρης κέρας fuerit pars classis Græcorum (non Persarum) ad occidentem spectans, quam circumituri et interclusuri Persæ erant. Sed ad sententiæ quidem summam parum interest. S.

15. ἵνα τοὺς μὲν περιποιῶσι, etc.] Putares in Nostri oculis hæc Æschyli fuisse, Ἐνθαῦτα πέμπει τούσδ', ὅπως ὅταν νεῶν Φθαρέντες ἐχθροὶ νῆσον ἐκσωζοίατο Κτείνοιεν, —— φίλους δ' ὑπεκσῴζοιεν, Pers. v. 540. Nam gemina planissime sunt. Scholiastes, Psyttaleam Salamine stadiis plus centum removens, in numeris ibi nimius et mendosus. Wess.

Cap. LXXVII. 3. Pro πρήγματα, (inquit Bothius) quod alienum, lege προῤῥήματα. S.

4. χρυσαόρου] Sic melius Codices. Apollinis χρυσαόρου titulus Iliad. ε'. 524. et in Hymnis, sorori ejus, Dianæ Munychiæ, multo aptior quam Atticæ littorali tractui. Post dein Ἐλπίδι μαινόμενοι, etc. vulgavit Camerarius in Epigrammatibus, Theocrito ab ipso adpositis, de conjectura puto. Wess.

7. ὕβριος υἱὸν] Non juvenem, sed satietatem, κόρον κρατερὸν Bacidis, Portus et Stanleius explicant, injuria fortasse. Pindarus Olymp. Od. XIII. 12. dixit ὕβριν κόρου ματέρα, converse tamen, ut volunt. Nam Τίκτει τοι κόρος ὕβριν, citantibus ibi ex Homero, sive Theognide potius, Criticis; estque adeo mater contumeliæ sive ὕβριος, non proles. Verissimum Pythagoræ: in civitates insinuare sese πρῶτον τρυφὴν, ἔπειτα κόρον, εἶτα ὕβριν, μετὰ δὲ ταῦτα ὄλεθρον, in Stobæi Serm. XLI. p. 247., et Ecphantæ eadem de Schola, ἁ πολυτίλεια μάτηρ τᾶς ἀκρασίας· αὕτα δὲ τᾶς ὕβριος, ἐξ ἇς τῶν ἐν ἀνθρωπίνοις κακῶν τὰ πολλὰ, apud eundem Serm. XLVI. p. 335. Haud alius Bacidis κρατερὸς. κόρος juvenis ac Xerxes, υἱὸς ὕβριος ob contumelias injuriasque, quarum ille toti Græciæ auctor, Raphelio ad Epist. Paulli Ephes. c. 5, 6. monitore. Vide tamen Stanleium in Æschyli Agamemn. v. 768. Wess.—Videri potest fatidicus, consulto ambigue loquens, optionem legentibus audientibusve voluisse relinquere, juvenum κόρον, an satietatem, i. e. arrogantiam intelligere malint. Sed, ut posteriori maxime notione h. l. vocab. istud accipiatur, suadet utique simillimum Pindari dictum. S.

8. δοκεῦντ' ἀνὰ πάντα πυθέσθαι] Admodum tenebricosum. An opinantem ubique se auditum iri, ut in notissimo καὶ ἐσσομένοισι πυθέσθαι? Valla legit ἀνὰ πάντα πιθέσθαι, quorsum ex Pass. excerptum vergit. Wess.—Non tenebricosum modo, sed prorsus mendosum esse istud olim vulgatum ἀνὰ πάντα πυθέσθαι, vix dubitari potest. Nec ulla parte melius πιθέσθαι, de quo in Var. Lect. (ed. S.) dictum. Equidem unice verum putavi, quod optimus cod. F. nobis servavit, τίθεσθαι. Nempe ἀνὰ πάντα τίθεσθαι, pro ἀνατίθεσθαι πάντα, omnia mutare, scilicet omnia evertere, et susque deque vertere; quasi dixisset ἄνω κάτω τίθεσθαι: conf. III. 3, 11. Nec obstat quod ibi activa verbi forma scribitur, τὰ μὲν ἄνω κάτω θήσω: nam medium verbum τίθεσθαι significat, suum in commodum omnia evertere, et sibi omnia subjicere. Fuerint autem viri docti, quibus non repugnem equidem, qui in hanc sententiam ἄνα retracto tono

scriptum oportuisse censeant, aut absque accentu, ανα, quemadmodum in eodem nostro codice scriptum video. S.

8. Conjicit Bothius ἅμα πάντα πεπύσθαι. S.

12. Βάκιδι ἀντιλογίης, etc.] Scripta exemplaria consentiunt; quibus (etsi ἀντιλογίας in Dissert. Herodot. maluerim) non pugnabo. Deest oblitterata præpositio; reditura, modo Βάκιδι δι' ἀντιλογίης revocetur. An vero δι' ἀντιλογίης λέγειν, contradicendo obloqui, injustum sit, fateri, ob varium in isto genere sermonis usum, erubesco. Aliter qui sentiunt, ut Clar. Abreschius, οὔτε αὐτὸς ἐλθεῖν τολμέω refingunt. Quæ sane dictio et elegans et trita est, ab ipso Animadv. ad Æschyl. lib. I. 3. p. 15. et Valcken. in Phœniss. Euripid. v. 482. doctissime illustrata. Wess.

Ibid. οὔτε ἐναργέως λέγοντι Βάκιδι, etc.] Quod sequitur ἀντιλογίης, commode corrigit vir Cl. in Diss. Herod. p. 201. Vel ob hoc unum dictum Herodotus, ἀνὴρ τὰ μὲν ἄλλα καλὸς κἀγαθὸς, censeri deberet τὰ περὶ μαντικῆς καὶ χρησμολόγους πάνυ νοσῶν. Sed hinc simul æstimare licet, jam tum homines fuisse vulgo perspicaciores, quibus adparuerit, quod Bacidis esse ferebatur oraculum isthoc articulo temporis, ipsius forte suasu Themistoclis fuisse confictum. Quæ bello Peloponnesiaco ad plebem Atticam lactandam ab esurientibus fingebantur demagogis, velut Bacidis aut ipsius Apollinis oracula Athenis decantata, ridet illa magna cum libertate Aristophanes in Avib. v. 963 seqq. et Equit. 995, etc. Ad veritatis lumen Eusebius istius etiam officinæ fraudes retegens lib. IV. Præp. Evang. pleraque fuisse putat oracula γοήτων ἀνδρῶν τεχνάσματα, ut Œnomao certe videbantur Gadareno in libro quem inscripserat Φωρὰ γοήτων. Sed multa potius fuerunt virorum Principum, ἀνδρῶν τε σοφῶν τεχνάσματα, ad opinionem imperitorum conficta. Valck.

Cap. LXXIX. 4. ἄριστον ἄνδρα γενέσθαι] Æschyleum de Amphiarao fortasse spectavit, Οὐ γὰρ δοκεῖν ἄριστος, ἀλλ' εἶναι θέλει, sive, uti Plutarch. Arist. p. 320. c. Οὐ γὰρ δοκεῖν δίκαιος, ἀλλ' εἶναι θέλει: quo omnis concio in orchestra pronunciato Aristidem præsentem, tanquam soli Athenis convenientem, nutu plausuque signavit. Errat Polyænus I. 31. Aristidem Themistoclemque τῆς πόλεως ἔξω περιελθόντας posuisse contentionis studia, gestu adprime notabili, tradens. Redierunt in gratiam ad Salaminem in castris, non Athenis. Wess.

Ibid. ἄριστον ἄνδρα γενέσθαι] Timocreon Rhodius in Plutarch. Them. p. 122. d. εἰ τύγε Παυσανίαν αἰνεῖς· Ἐγὼ δ' Ἀριστείδαν ἐπαινέω, Ἄνδρα ἱερᾶν ἀπ' Ἀθανᾶν Ἐλθεῖν ἕνα λῷστον. Quæ hoc capite de Aristide scribit Herodotus, illa quoque Plutarchi confutant indignas philosopho criminationes: Aristiden dicit ἄριστον ἄνδρα γενέσθαι ἐν Ἀθήνῃσι καὶ δικαιότατον: et ille ipse tamen adeo propter æquitatem humanissimam collaudatus Aristides cupide elaboraverat, ut præter ceteros justus adpellaretur, Corn. Nep. in Arist. Δίκαιος μὲν γὰρ ὡς πρὸς τοὺς ἄλλους Ἀριστείδης, ἄνθρωπος δὲ καὶ αὐτὸς ἦν, καὶ χολὴν εἶχε, καὶ ἠγάπα τινὰς, καὶ ἐμίσει, quæ leguntur apud Lucian. T. III. p. 158. Adversarii Themistoclis consilium utile, quia non honestum erat, (Cicero de Off. III. c. 11.) auctoritate sua fecit Aristides, ut a populo repudiaretur; sed idem tamen interdum injusta sciscere debuit, se ad reipublicæ statum accommodando, monente Casaub. ad Polyb. p. 140. Absque ulla exceptione Herodotus et Aristiden et quosvis alios virtute præstantes collaudat libentissime, τοῖς ἀγαθοῖς συνηδόμενος, qualis dicitur

Dionysio Halic. Hic Herodoto tradita Plutarch. enarrat in Themist. p. 118. D. In Aristide idem Plutarch. p. 323. c. missis Herodoteis ex alio nobis historico similia quædam exhibet Aristidis ad Themistoclem hoc articulo temporis dicta. In Apophthegm. T. II. p. 186. B. cum Themistocle πρεσβευτὴς ἐκπεμφθεὶς, ipsi dixisse fertur Aristides: βούλει, ὦ Θεμιστόκλεις, ἐπὶ τῶν ὅρων τὴν ἔχθραν ἀπολίπωμεν; ἂν γὰρ δοκῇ, πάλιν αὐτὴν ἐπανιόντες ληψόμεθα. Collega fuit Aristides Themistoclis in illa nobili legatione narrata Nepoti in Themist. c. 7., quod liquet ex Thucyd. I. 91. Sed huic tamen legationi dictum illud minus congruit; verisimillimum, quod scribit Polyæn. I. c. 31. διετέλεσαν παρὰ πάντα τὸν πόλεμον ὁμονοοῦντες.— Valck.

13. πλέω ἀγαθὰ τὴν πατρίδα ἐργάσεται] Optime MSS. et Gronovius. Probatissima Nostro, Thucydidi, Xenophonti aliisque ea structura, a Thoma Magistro in Δρῶ laudata. Dubito vero, sit-ne ex usu τοι (post λέγω δὲ); siquidem illud commodiorem post pauca locum occupat, et necessarium hic non est. Wess.

Cap. LXXX. 10. ταῦτα δὲ τὰ κάλλιστα] Si qui ταῦτα δῆτα præoptaverint cum doctissimo viro Miscell. Observ. Vol. III. p. 142, non valde obnitar. Loquendi genus, plenius hoc loco quam plerumque, ejusdem et Is. Casauboni ad Athen. lib. V. 2. sollertia, (Animadv. in Athen. T. III. p. 45 seq. nuperæ ed.) exemplorum cumulo manifestius, quam pridem, habetur. Wess.

Cap. LXXXI. 1. Ταῦτα ἔλεγε παρελθὼν ὁ Ἀριστ.] Malunt ταῦτα ἔλεγε Θεμιστοκλέης· παρελθὼν δὲ ὁ Ἀριστείδης, etc. Verum concisus sermo Scriptoris est, respiciens illa, σήμηνον αὐτοῖς παρελθὼν, ὡς ἔχει: neque enim opinor molestum videri, ἔλεγε —— φάμενος, cui simillima in Musis complura. Wess.

5. ταῦτα εἴπας μεταστάς] Hic et in sequentibus narrata planissime demonstrant, nec ducem hoc bello cum Themistocle fuisse Aristidem, qui decem annis ante unus e decem ducibus cum Miltiade victoriam reportaverat Marathoniam; sed neque pugnæ navali prope Salamina interfuisse. Suum tamen forsan auctorem sequutus Nepos in Arist. interfuisse scribit pugnæ navali apud Salamina, quæ facta est priusquam pœna liberaretur: paulo ante dicitur sexto fere anno postquam erat expulsus plebiscito in patriam restitutus. Demosth. Or. II. c. Aristogit. p. 496, 8. Ἀριστείδην φασὶν ὑπὸ τῶν προγόνων μεταστάντα (hoc e margine reciperem) ἐν Αἰγίνῃ διατρίβειν, ἕως αὐτὸν ὁ δῆμος κατεδέξατο. Secundum Plutarch. in Arist. p. 323. A. decennii anno tertio ἐψηφίσαντο τοῖς μεθεστῶσι κάθοδον, μάλιστα —— φοβούμενοι τὸν Ἀριστείδην: quæ deinceps narrat nihil minus monstrant, quam ante revocatum huic interfuisse pugnæ: nam quod ad Nepot. Lambinus putat, idem ex Herodoto liquere, errat mea quidem sententia. Ad victoriam ille multum tamen attulit momenti; dum illi pugnabant e navibus, utiliter hærens in insula Psyttalia; vid. Herod. c. 95. Demetrius περὶ Ἑρμ. §. 248. Ὥσπερ εἰς Ἀριστείδην κατηγορῶν, ὅτι οὐκ ἀφίκετο εἰς τὴν ἐν Σαλαμῖνι ναυμαχίαν· ἀλλὰ αὐτόκλητος, ἔφη, ὅτι ἡ μὲν Δημήτηρ ἦλθε καὶ συνεναυμάχει, Ἀριστείδης δὲ οὔ: quæ, cujuscunque sint, sunt certe sophistæ satis inepta, per Cererem mysticum Iacchum intelligentis, et Herodoto narrata, c. 65. Valck.

Cap. LXXXII. 1. τριήρης ἀνδρῶν Τηνίων] In Themist. Plut. p. 118. E. ἐφάνη Τηνία μία τριήρης αὐτόμολος: nescio unde. Hinc si sumsit, Τηνία fuit, quæ et Nob. Palmerii divinatio. Tri-

podem Delphis dedicatum, (lin. 4.) inscriptumque eorum nominibus qui Persas ad Salaminem et Platæas debellarunt, Thucyd. I. 132. et Auctor Or. in Neær. p. 740. describunt. Wess.

5. ἐν τοῖσι τὸν βαρβ. κατελοῦσι] Inter nomina earum civitatum, quarum auxilio Persæ erant victi, (Nepos in Pausan. c. 1.) Delphico tripodi nomen etiam insculptum fuit Τηνίων. Olympiæ quoque Jovis erat statua a Græcis dedicata, qui apud Platæas pro libertate pugnaverant, in cujus basi præter ceteros memorabantur etiam Τήνιοι, Pausan. V. (c. 23.) p. 437. Hoc satis est ad Herodoti Τηνίους hic adfirmandos. Quem hic memorat aureum tripoda, eum Delphis (teste Thucyd. I. c. 132.) ἀνέθεσαν οἱ Ἕλληνες, ἀπὸ τῶν Μήδων ἀκροθίνιον: quodque nimis superbe Pausanias inscribi curaverat, Lacedæmonii ἐξεκόλαψαν· καὶ ἐπέγραψαν ὀνομαστὶ τὰς πόλεις, ὅσαι ξυγκατελοῦσαι τὸν βάρβαρον ἐστήσαντο (cur non ex Codd. receptum ἔστησαν τὸ) ἀνάθημα: mutatis Lacedæmoniis τὸν τρίποδα τὸν ἐν Δελφοῖς objiciunt miseri Platæënses apud eumdem III. c. 57. Secundum Auctorem Or. c. Neær. p. 740, 153. in Amphictyonum concilio causa dicta Platæënses coëgere Lacedæmonios, ἐκκόψαντας τὰ ἐλεγεῖα, ἐπιγράψαι τὰς πόλεις, τὰς κοινωνούσας τοῦ ἔργου: in quibus ἐκκόψαντας ego quoque retinuerim; vid. Clar. Wess. ad Diodor. II. p. 100. Eustath. in Ἰλ. ξ'. p. 990, 17. Valck.

Cap. LXXXIII. 3. ἠώς τε δὴ διέφαινε] Med. et aliorum scriptura, cui similem ex Arch. enotavi lib. VII. 217. ex præcipua parte fallit. Ita ibi, ἠώς τε δὴ διέφαινε, καὶ οἳ ἐγένοντο, etc. Placuit accessio τοῦ δὴ, quamquam et ea vox lib. IX. 46. haud conspicitur Nexa his indigent verbo, fortasse olim scripta, καὶ οἱ συλλ. τῶν ἐπιβ. ποιησάμενοι ἠγορόωντο, et hi propugnatorum convocato consilio concionabantur. Sic apta omnia. Alioqui καί οἱ —— ποιησάμενοι προηγόρευε, ut Themistocles, popularibus suis coactis, habita oratione dixerit ista. Memini ab aliis excogitata alia, quæ prætereo. Wess.

3. ἠώς τε διέφαινε, etc.] Hæc et vicina, perperam conjecturis tentata, nominativi sunt soluti; quorum vice scribi potuerat, ἠοῦς τε διαφαινούσης, καὶ τούτων σύλλογον τῶν ἐπιβατέων ποιησαμένων, paucis Themistocles populares suos ad pugnam inflammavit. Qualia tum probabiliter dicta sunt, dedit Æschyl. in Pers. v. 402., ὦ παῖδες Ἑλλήνων ἴτε, Ἐλευθεροῦτε πατρίδ', ἐλευθεροῦτε δὴ Παῖδας, γυναῖκας, θεῶν τε πατρῴων ἕδη, Θήκας τε προγόνων· νῦν ὑπὲρ πάντων ἀγών Audiebantur ista, secundum Tragicum, ἐπεί γε μέντοι λευκόπωλος ἡμέρα πᾶσαν κατέσχε γαῖαν: juxta Herodotum, prima luce; simul atque ἠὼς διέφαινε. Frequentius legitur ὑπέφαινε: Herodoteum est, ἅμα ἡμέρῃ διαφαυσκούσῃ, vid. ad lib. III. c. 86. ἅμα ἕῳ et ἅμα τῇ ἕῳ leguntur apud Thucydid. p. 300, 64. 396, 11. 311, 2. Hæc ad manum si fuissent Clar. Dukero p. 299, 2., ne dubitasset quidem, quin C in E mutato, πρόσω corrigi deberet in πρὸ ἕω: ut ἐξ ἕω, sic πρὸς ἕω, recte leguntur in Aristoph. Eccles. v. 85. et 312. et εἰς ἕω apud Isæum Or. VI. p. 71, 28. Huc spectabat Harpocration in Εἰς ἕω, ἀντὶ τοῦ ἀρχομένην ἡμέραν: non alium Isæi locum, quo referens ista H. Vales. illic sincerum εἴσω sollicitabat. Valck.

Cap. LXXXIV. 3. ὤκελλον τὰς νέας] Vallæ Latina cessim irent, rem si consideres, non absurda; non item, si dictionem. Puto littus versus cursum flexisse; nam naves in terram inpegisse, quod ὀκέλλειν τὰς ναῦς Philostrato Heroic. II. p. 688. 689. male ab Oleario sollicitatum, nulla suadet ratio. Eurip. Iph. Taur. 1379. δεινὸς γὰρ κλύδων ὤκει-

λι ναῦν πρὸς γῆν. Non dissimile Nicandri Ther. v. 295. Ceterum Aminias, Æschyli frater, hic Παλληνεὺς, in Plutarcho Themist. p. 119. D. Δεκελεὺς, qui populares in Attica civitate utique diversi. Æschyli fratrem fuisse, Diodorus XI. 27. non negat. Pertinet autem huc Æschyli Pers. v. 410., ubi quæ de Lycomede Critici, fortasse ex Plutarcho sumta. Vid. supra c. 11. Wess.

2. ἐπὶ πρύμνην ἀνεκρούοντο, etc.] In Lexico Herod. sic probabiliter scripta recepit Suidas: Ἐπὶ πρύμνην ἀνεκρούοντο, καὶ ὤκελλον τὰς ναῦς· Κατὰ πρύμναν ὑπεχώρουν οὐχὶ ἐπιστραφέντες, καὶ ἐξέκλιναν τῶν πολεμίων τὰς ἐπιούσας ναῦς. Græcam locutionem, πρύμναν κρούεσθαι vel ἀνακρούεσθαι, et Latinam inhibere remis, illuminarunt præsertim observata J. F. Gronovii (Observ. lib. IV.) quibuscum illa Bossii conf. et Ti. Hemsterh. ad Luciani Nigrin. (c. 8.) p. 46, 47. et Bentleii ad Horat. Epod. IX. v. 20. Hinc mutuari licebit verba Themistoclis ad Ionas ex Justini II. 12. at vos commisso prælio *ite cessim, inhibete remis*, et a bello discedite: ὑποχωρεῖτε πρύμναν ἀνακρουόμενοι. Quando apud Herod. paulo legitur inferius, (lin. 12.) μέχρι κόσου ἔτι πρύμνην ἀνακρούσεσθε; quousque tandem remis inhibendo retro cedetis? priori quoque sede sic scribendum arbitror, non ἐπὶ, sed ἔτι πρύμνην ἀνεκρούοντο, quia ἐπὶ non adhibetur apud veteres in phrasi πρύμναν ἀνακρούεσθαι. Hoc facere dicebantur eximie qui navale prælium detrectabant; sed et remiges, cum naves essent in portu statuendæ, quo expeditius rectis proris e portu exirent, docente Bentleio l. c. In Schol. ad Aristoph. Vesp. v. 397., pro ὅπως ἄνευ τροπῆς εἴη, una litera mutata scribendum, ὅπως ἂν εὐτρεπὴς εἴη εἰς ἔξοδον ἡ ναῦς. Primus-ne Pallenensis Aminias νηῒ ἐνέβαλε, an alius, cadere potest in dubitationem: Æschyli Persa fatente v. 409., ἦρξεν ἐμβολῆς Ἑλληνικὴ ναῦς. Plutarcheis in Themist. p. 119. D. satis conveniunt narrata Diodoro XI. c. 18. ubi in fine cap. naves Persarum πρύμναν μὲν ἀνακρούεσθαι κατέπαυσαν, εἰς τοὐπίσω δὲ πλέουσαι προτροπάδην ἔφευγον. Valck. — Quod lin. 2. pro ἐπὶ ex l. 12. ἔτι corrigendum Valck. censuit, id mihi Vir doctissimus non persuasit; posteriori loco opportuna est ἔτι particula, priori vero minime opportuna, et ἐπὶ ibi cum codicibus omnibus veteres glossæ et Suidas recte agnoscunt: et suis etiam verbis vetus Thucydidis Interpres ad lib. I. c. 50. ἐπὶ τὴν πρύμνην κωπηλατεῖν dixit. Nempe vulgo quidem nude πρύμνην (vel τὴν πρύμνην) κρούεσθαι aut ἀνακρούεσθαι dicebant; sed est ea elliptica locutio, ex plena locutione ἐπὶ τὴν πρύμνην ἀνακρούεσθαι (qua l. 2. Herodotus utitur) decurtata. S.

11. ὀνειδίσασαν πρότερον τάδε] Necessitudo nulla, ut πικρότερον aut προθυμότερον formetur. Species illa matronæ prius Græcis exprobravit segnitiem, qua remis inhibebant: tum, confidenter in hostes ruerent, fuit auctor. Atque hoc vult, neque latuit Cl. Abreschium. Aciei Persicæ Græcæque classis ordinem Diodorus diversiorem dedit lib. XI. 18. Wess.

Cap. LXXXV. 1. κατὰ μὲν δὴ Ἀθηναίους] Atheniensibus Lacedæmonios jungit Diodor. XI. 18., et hos et illos navibus opponit Phœnicum; verius juxta Herod. dextrum cornu tenebant Lacedæmonii. Ionum nomina, qui veteris Græciæ ceperint naves, reliqua prudenter reticet Noster. Τοῦδε δὲ εἵνεκα, ait, (lin. 10.) μέμνημαι τουτέων μούνων: sic syllaba scribendum puto repetita pro τοῦδε εἵνεκα. Valck. — At satis erat τοῦ δὲ, quod libri dedere: nempe τοῦ pro τούτου vel τοῦδε, ut sæpe alias. S.

12. Phylacus Samius εὐεργέτης βασιλῆος ἀνεγράφη. Hæc propria Græcis erat hac in re locutio de Persarum Orosangis. Illinc transumtam eleganter adhibet Calliclem ludens Socrates in Platonis Gorgia, p. 506. c.; a Platone mutuati sunt Sophistæ. Græcarum etiam civitatum εὐεργέται sæpe publicitus ἀνακηρύττονται: vid. Ti. Hemst. ad Lucian. p. 367. (ad Dial. Mort. X. 6.) Valck.

Ibid. εὐεργέτης βασιλῆος ἀνεγράφη] Congruunt de Mardochæo prodita Esther c. vi. ubi docte Grotius; operosior B. Brissonius Regn. Pers. I. 138. et Des. Heraldus Advers. I. 9. quos H. Relandus ac Burtonus duces habuerunt. Wess.

Cap. LXXXVI. 4. οὐ τεταγμένων ἐόντων] Koenio nostro scripsisse de barbaris videbatur: οὐ τεταγμένως τι οὔτε σὺν νόῳ ποιεόντων οὐδέν: de Græcis dixit, σὺν κόσμῳ ναυμαχεόντων κατὰ τάξιν. Suum illi Regem aut fortitudinis aut ignaviæ spectatorem in litore habituri, καί τοι ἔσαν γε καὶ ἐγένοντο ταύτην τὴν ἡμέρην μακρῷ ἀμείνονες αὐτοὶ ἑωυτῶν, ἢ πρὸς Εὐβοίῃ. Oratione more suo turbata duo dixit: primum, isthoc die ἀμείνονας fuisse ἢ πρὸς Εὐβοίῃ: sed non tantum isthoc die rem multo melius gessisse, quam ad Artemisium, verum præterea ἐγένοντο ταύτην τὴν ἡμέρην μακρῷ ἀμείνονες αὐτοὶ ἑωυτῶν: id est, interprete Nostro ἀμείνονες τῆς φύσιος, V. 118. semet ipsis multo præstantiores, suam velut naturam superantes. Herodotea quædam Portus dedit in Ἑωυτοῦ: alii collegerunt hujus generis plura. Valck.

Cap. LXXXVII. 3. κατὰ δὲ Ἀρτεμισίην, etc.] Callidum Artemisiæ commentum, indignante Plutarcho nimis verbose narratum, adnotavit etiam Polyæn. lib. VIII. c. 53, 1. Valck.

11. φέρουσα ἐνέβαλε νηῒ φιλίῃ] Adjuvat hic incitandi ac propellendi vim participium φέρουσα, alibi eleganter redundans. Egregie, his Herodoti non posthabitis, T. Hemsterhusius ad Luciani Dial. Mort. VI. pag. 349. Diodorus, εἰς ἐμβολὴν φέρουσα, ναῦς ἐς ἐμβολὴν φερομένη, de tali impetu, lib. XX. 16. etc. Facinus autem hoc reginæ addidit Polyænus strategematibus lib. VIII. 53, 2, aliunde, quod accessiones declarant, excerptum. Wess.

14. οὐ μέντοι ἔγωγε ἔχω εἰπεῖν] Cultius hoc et verius. Sic c. 128. ἀρχὴν ἔγωγε οὐκ ἔχω εἰπεῖν. Eo vero cupidius id reposui, ut scabrities, ad quam vir doctus ultro offendit, detergeretur. Wess.

Cap. LXXXVIII. 1. συνήνεικε γενέσθαι] Corrigenti, γενέσθαι μῆχος τοῦ διαφυγέειν, nec schedæ veteres, nec creberrime in Musis iteratum συνήνεικε γενέσθαι prosunt. Nam διαφυγέειν τε καὶ μὴ ἀπολέσθαι, Herodoteæ consuetudinis et ubertatis, extra omnem esse culpam, cumulus exemplorum, unde pauca delibavit Abreschius Dil. ad Thucyd. lib. VI. 87., manifestat. Wess.

9. σαφέως τὸ ἐπίσημον τῆς, etc.] Ab exemplaribus scriptis nihil deflecto. Est, cui σαφέως, ὡς τὸ ἴσον. in conjecturam incidit; non illam damnabilem, modo ab ipsa re expostularetur. Si Polyæno fides VIII. 53, 3. Artemisia, uti etiamnum mari belligerantium et piratarum mos fert, signa navis, ubi ad hostes circumscribendos opus erat, variavit, οὐ μόνον τὸ τῶν βαρβάρων, ἀλλὰ καὶ τὸ τῶν Ἑλλήνων σημεῖον ἔχειν. Quorsum tamen ἐπίσημον, sive insigne navis, haud refero. Fuit hoc in ejus prora, ut ab aliis discerni posset. Tale Chimæri, ἔπλει γὰρ πλοῖον λέοντα μὲν ἔχοντι πρώραθεν ἐπίσημον, ἐκ δὲ πρύμνης δράκοντα apud Plut. T. II. pag. 247. F. Vise et Scheffer. Mil. Nav. lib. III. 1. Wess.

14. οἱ μὲν ἄνδρες γεγόνασί μοι γυναῖκες, etc.] Expressit celebre dictum Polyænus VIII. 53, 4. paullo aliter; melius

Suidas in Ἀρτεμισία, et Eustathius Ennianum, Vos etenim juvenes animum geritis muliebrem, Illa virago viri, hinc optime Gronovius derivat. Wess.— Dicti Xerxis vehementiam Trogus infregit, Theopompum forte sequutus: hinc Justin. II. c. 12. et ex Justino Orosius p. 113. Quod fecisse Xerxes legitur apud Polyæn. VIII. 53, 2. vix fidem inveniet; classis enim præfectus, ipsius Xerxis frater, in hoc conflictu periit λαμπρῶς ἀγωνισάμενος: Diodor. XI. c. 18. Plut. in Them. p. 119. D. Quæ posui Herodotea ubi dedit Eustath. ad Ἰλ. η'. 96., protulit ad hoc Regis dictum illustrandum ex Ajace (v. 1201.) Sophoclea non tantum, sed Herodotea quæ quidem dari poterant, uno excepto, omnia: Sophocles legerat et apud Herod. I. cap. 155., γυναῖκας ἀντ' ἀνδρῶν ὄψεαι γεγονότας: memorat de Sesostri narratum II. 102., de Persis IX. 20. et 106. Xerxi præiverat Artemisia, dicere ausa coram Rege, in navali pugna tanto præstare Græcos Persis, ὅσον ἄνδρες γυναικῶν. (supra, c. 68.) Conf. Diogenian. Cent. IV. Prov. 1. et Plato Leg. I. p. 639. B. Cicero pro Milon. cap. 21., quamquam paratus in imparatos Clodius, tamen mulier inciderat in viros. Livius in illa magnifica παρεκβολῇ lib. IX. c. 19. cum feminis sibi bellum fuisse dixisset, quod Epiri regem Alexandrum dixisse ferunt. Præter alios, Alexandri Molossi dictum habet A. Gellius Noct. Att. XVII. 21., se quidem ad Romanos ire, quasi in ἀνδρωνῖτιν, Macedonem isse ad Persas, quasi in γυναικωνῖτιν. Valck.

Cap. LXXXIX. 2. Ἀριαβίγνης] Qui hic Ariabignes, Darii fil., Plutarcho in Themist. pag. 119. D. et Tom. II. p. 488. F. Ariamenes, neque alius ac Artobazanes Nostri lib. VII. 2. confusione mira. Wess.

6. καὶ μὴ ἐν χειρῶν νόμῳ] Meminit Diodoro adscripta lib. IV. 32. Mutavit dictionem Auctor libri II. Maccab. cap. 5, 14. quando tribus, ait, diebus octoginta millia διεφθάρησαν, τέσσαρες μὲν ἐν χειρῶν νομαῖς: et lib. III. cap. 1, 5. καὶ οὕτω συνέβη τοὺς ἀντιπάλους ἐν χειρονομίαις διαφθαρῆναι: ubi Grotius ἐν χειρονομίαις, frustillatim discerpi, quod nuperrime Houbigantio, docto viro, displicuit vehementer; neque enim pati id Græca posse: ipse, quorum quadraginta præda militum fuere. Ego vero edoceri gestio, ἐν χειρῶν νομαῖς διαφθαρῆναι prædam esse militum posse, quidque verbis οὐχ ἧττον τῶν ἐσφαγμένων ἐπράθησαν prioris loci, et posterioris πολλοὺς δὲ καὶ δορυαλώτους συλληφθῆναι tum faciendum? Illa demum prædam ponunt, cetera miserorum necem; Grotiique adeo, si quid mutandum, laudabilior opera. Ex Alex. Cod. ἐν χειρῶν νόμοις utrobique, aut certe νόμῳ, recipi potius erit. Wess. — Ἐν χειρῶν νόμῳ διαφθείρεσθαι, vel πίπτειν, Polybio præsertim frequentata dictio: de qua vide Lexicon Polybian. voce Χείρ. S.

Cap. XC. 1. τῶν τινες Φοινίκων] Quibus ex pluteis et quo Codice H. Steph. hoc acceperit, dicere non habeo. Herodoteum est. Πέμπει τῶν τινας δορυφόρων lib. VII. 146. Gronovium consule lib. I. 85. Wess. — Ad istud, τῶν τις Περσέων, I. 85, 11. ingentem cumulum simillimarum dictionum Gronovius congessit ex I. 84, 17. 109, 16. 124, 15. II. 179, 2. VII. 145, 1. etc. S.

Ibid. τῶν τινες Φοίνικες] Φοινίκων corrigendum vidit Kœnius; præbet hoc margo Steph., absque Codicibus recipiendum. Τῶν τινα ἑταίρων, in Pausan. pag. 594., Ionicam Sylburg. vocat ἀναστροφήν. Nostro frequens, apud alios hic illic observata fuit: vid. T. Hemsterh. in Lucian. p. 82. et P. W. in Diss. Herod. p. 137. Qui loquendi sæpe figuras usurpat elegantes et rariores, amat Eustathius hanc etiam voculam Herodoteo sic more transponere:

hujus immemor Casaub. in Athen. I. p. 22. B. pro τῶν Ὁμηριδῶν τις, pag. 56., verius judicabat et elegantius, τῶν τις Ὁμηριδῶν: quod præbet Eustath. in Od. θ. pag. 316, 47. Sed centenis forte locis sic scribit Eustath. semel Athenæus. Valck.

[9. ἄντι δὴ ἰόντες, etc.] Utique ἄντι δὲ ἰόντες, aut ἄντι δὲ δὴ ἰόντες, hic requisiveram: at vulgatam scripturam tenet nostra membr. F. nec ex aliis libris enotatum quidquam h. l. video. S.]

11. ἀπήῤῥαξαν] Verbum illud onerat hoc loco litera superflua: apud Suidam etiam Ἀπαράξωσι: et Ἀπήραξεν, ἀπέκοψεν, scribendum; non litera ρ duplicata. Recte scribuntur alibi apud Nostrum ἀρασσόμενοι, συναράσσονται, etc. Eustathius ad Ἰλ. ε'. 81. ἀπὸ δ' ἔξεσε χεῖρα βαρεῖαν· τὸ Ἀπέξεσεν, ait, ἀντὶ τοῦ ῥᾶστα ἀπέκοψεν εἴληπται· τοῦτο δὲ καὶ Ἀπαράσσειν λέγεται Ἰλ. π'. 116. Optime: significat eximie Ἀπαράσσειν, decutere. Livii verbo Valer. Max. VII. 4, 2. altissima papaverum capita baculo decussit; ἀπήραξε. Hesychius: Ῥάκτρια, τὰ ῥαβδία, ἐν οἷς τοὺς καρποὺς ἀπαράσσουσιν, bacilli, quibus fructus decutiunt. Qui eadem facilitate caput alterius vel manum pedesve ense decutiebant, hi quoque dicuntur ἀπαράξαι κρᾶτα, Sophocl. Trach. v. 1032. χεῖρα, Philostr. p. 827. f. Apud Herod. V. 112., ὁ Κὰρ δρεπάνῳ πλήξας ἀπαράσσει τοῦ ἵππου τοὺς πόδας: equi pedes falce decutit, ut segetes decutiuntur, ἀπαράσσονται. Valck.

14. καὶ πάντας αἰτιώμενος] Vetus καὶ πᾶν αἰτ. omni modo accusans vertit et longe præfert doctissimus de Pauw: nam cunctos si rex incusarit, Ionas in idem incurrisse periculum. Quod illi vitio non verto, consensionem MSS., cujusmodi nullum inspexerat, ignoranti. Αἰτιώμενος πάντας, omnes Phœnices, quorum ἀρξάντων τῆς φυγῆς αἰτιωτάτους ἀπέκτεινε, Diodor. XI. 19. Wess.—Equidem πάντας αἰτιώμενος (quod facere solent tristes et præsentem fortunam moleste ferentes) quoslibet accusans intellexeram: nec me turbaverat difficultas, qua premi hanc interpretationem Pavius censuit; si quis tamen cum Wesselingio commodius cunctos Phœnices existimaverit intelligi, ne cum eo quidem magnopere contendam. S.

18. κατήμενος ὑπὸ τῷ οὔρεϊ] Athenis in arce sella fuit dedicata, δίφρον τὸν ἀργυρόποδα dixit Demosth. c. Timocr. p. 466. in qua ἐκαθίζετο ὁ Ξέρξης ἐν τῷ Αἰγαλίῳ ὄρει τῆς Ἀττικῆς, θεωρῶν τὴν ἐν Σαλαμῖνι ναυμαχίαν. Ut ad ista Demosthenis scribit Ulpianus, montis nomen sic ibi scribendum monuerunt H. Vales. in Harp. p. 184. et Jo. Meurs. in Paralip. ad lib. de Pop. Att., valde dissita confundens Ægiliam pagum et montem Ægaleon; errore detecto situm utriusque determinavit Clar. A. Heringa in Miscell. Obs. Nov. Tom. IX. p. 693. vid. I. Wasse in Add. Dukeri Thucydidi subjectis p. 667. Legitur apud Suid. Ἀγαλίον, ὄνομα ὄρους: ubi Codicum lectio Ἀγαλεὼν Suidæ debetur; veram, Αἰγάλεων, ex Thucyd. p. 111, 83. (lib. c. II. 19.) grammaticus antiquior enotarat. Valck.

Ibid. τὸ καλέεται Αἰγάλεως] Veteres in loco, unde Xerxes spectaverit dimicantes, dissident. Phanodemus ὑπὲρ τὸ Ἡράκλειον, ubi fretum artissimum; Acestodorus in Megaridis confinio, superque colles, quibus Κεράτων nomen apud Plutarch. T. II. pag. 118. E.; qui quidem dissensus ex locorum colliumque Ægaleo vicinorum, (?) Cl. Wasse docente ad Thucydid. Add. p. 667. Sequuntur Herodoti finitionem Schol. Æschyli. Tzetzes in Lycophr. pag. 142., Ulpianus ad Demosth. Timocrat. p. 466., ubi ἐν τῷ Αὐγαλίῳ, voce leviter turpata, ὄρει τῆς Ἀττικῆς. Scholiorum, in quis Istri super Ægaleo monte et vicinis fragmentum, Wassius

oblitus non fuit, sed situs hujus Ægalei vir magnus ad Strabon. lib. VIII. p. 550. (p. 359. c. ed. Cas.) Wess.

21. πρὸς δὲ ἔτι καὶ προσεβάλετο —— τούτου τοῦ Φοινικηΐου πάθεος] Aut aliquis latet error, aut Latina peccant: prava esse, non ambigo. (Tenuit Vallæ Latina Wess. cum Gron. quæ hujus modi erant: Quin etiam cladi Phœnicum qui aderant, additus est Ariaramnes, quamquam amicus regis.) Unde enim Ariaramenem cladi Phœnicum victimam accessisse, confit? Qua hominis culpa? An προσεβάλετο τούτου τοῦ Φ. πάθεος hæc indicare apta sunt? Saltem alius verbo casus adfuisset. Porro οἱ μὲν δὴ, etc. quæ continuo post, Phœnicum postulant pœnas, nullas Ariaramenis. At obscurum et molestum perseverat προσεβάλετο — τούτου τοῦ Φοινικηΐου πάθεος, neque dissipatur Pavii Latinis, ab eo increpabatur præsens propter hanc Phœnicum pœnam, quam deprecari voluerat; nam, deprecari Ariaramenem voluisse, unde nobis paret, et ubi προσβάλλεσθαι tali notione? Errorem latere arbitror, et προσελάβετο, quæ elegans Reiskii conjectura, fingendum; ut innuatur, Ariaramenem, virum Persam, Ionum amicum, cum præsens adesset, calamitatem illam Phœnicum adjutasse criminando. Placet Abreschii φίλος Ἰώνων ἐὼν, adeundi Diluc. Thucydid. pag. 112. Wess. — Vide Var. Lect. (ed. S.) Ἐλάβετο et ἐβάλετο, horumque composita, quam facile inter se permutari per librariorum oscitantiam potuerint, satis adparet. προσεβάλετο quidem non modo cum Schæf. tenuit, sed diserte etiam defendit *Schulzius*; non animadvertens, verbum προσβάλλεσθαι (si modo usquam tali quadam notione usurpatum reperitur) nullo pacto posse cum genitivo casu construi, quo ea prodeat sententia quam ipse Vir doctus huic loco subjecit: insuper etiam —— contulit ad illam Phœnicum cladem. Verbum συμβαλέσθαι novimus ista notione positum, sed diversa ratione constructum; velut apud Lysiam, pag. 105. ed. Reiskii, πλεῖστα ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας συνεβάλοντο: et apud Polyb. III. 10, 7. πλεῖστα συνεβάλοντο πρὸς τὴν σύστασιν τοῦ πολέμου, ubi perperam alii libri συνελάβοντο. Similiterque in illo Strabonis loco, quem ex libro XIII. p. 1289. ed. Almelov. nescio quo errore idem Schulzius excitavit, πολὺ δὲ εἰς τοῦτο ἡ Ῥώμη προσελάβετο, videndum ne προσεβάλετο ibi scriptum oportuerit. Verbum λαβέσθαι ejusque composita cum genitivo casu legitime construi, notum est. Et προσλαβέσθαι quidem nusquam alibi reperire mihi contigit, nisi in illo Aristophanis dicto, Pac. v. 9. ubi absolute ponitur, προσλάβεσθε πρὸς θεῶν: ubi Schol. βοηθήσατε. Sed cognata προσαντιλαμβάνεσθαι et συλλαβέσθαι cum genitivo casu constructa apud Nostrum habemus, V. 44, 8. et 45, 12. III. 48, 1. Quod autem opponit Schulzius, verba hæc non nisi in bonam partem solere accipi, id quidem non obstat quo minus verbo προσελάβετο hic esse locus possit: namque intelligi debebit, προσελάβετο αὐτοῖς (scil. τοῖς Ἴωσι) τούτου τοῦ Φοινικηΐου πάθεος, adjuvit Ionas, operam suam illis contulit, ut ab eorum capitibus in capita Phœnicum averteret calamitatem. S.

Cap. XCII. 1. Ἐνθαῦτα συνεκύρεον νέες, etc.] Nugas (veteris) Interpretis de Themistoclis et Polycriti navali conflictu, ab Æm. Porto explosas, propagari nolui. Ἐνθαῦτα συνεκύρεον, ibi naves sibi occurrerunt, uti c. 87. εἴτε οἱ συνεκύρησε ἡ τῶν Καλυνδέων — νηῦς. Pytheam vero, ex captivitate a Polycrito vindicatum, Ἰσχενόου filium melius lib. VII. 181. (quam Ἰσχένου, ut hic vulgo lin. 5.) scribi, ante hos ducentos annos H. Stephanus docuit. Wess.

10. ἐς τῶν Αἰγινητέων τὸν μηδισμὸν ὀνειδίζων] Ecce iterum Crispinus. Vertebat (Valla): exprobrans Æginetis, quod cum Medis sentirent. (quæ quidem intacta Wess. cum Gron. in Latina versione reliquit.) Hoc de Polycrito Æginetarum ductore credemus? Sensit incommodum vir doctus (Reinkius,) sed auxit scribendo, ἐς ἐπήκοον τῶν Αἰγινητέων τὸν, etc., quasi Polycritus Themistocli audientibus Æginetis studium Medicarum partium exprobrasset; cujus, si Sicinnum ad Persam missum cogitasse velis, notitiam non habuit, uni Aristidi patefactam; neque fraus illa bellica probrum fuit. Nisi egregie fallor, Polycritus Themistoclem dicto momordit, quod superioribus annis omnes Æginetæ et in his Crius, ipsius pater, sinistra Atheniensium criminatione studii erga Medos fuerant arcessiti. Si dubitas, redi ad lib. VI. 49. In hunc ergo Æginetarum μηδισμὸν ipso in conflictus fervore ὀνειδίζει, seu non sine probro invehitur et objicit Atheniensium imperatori, quippe, quod res ostendebat, fictissimum, Polycritus. Mox, νηῒ ἐμβαλὼν Sidoniæ, de qua paullo superius. Wess.

Cap. XCIII. 1. ἤκουσαν Ἑλλήνων ἄριστα Αἰγινῆται] Honoris amplissimi, velut ab Herodoto Æginetis attributi, ter meminit ineditus in Aristiden Scholiasta: in Panathen. T. I. p. 183. Ἀνταγωνιστὰς, inquit, φησὶ τοὺς τὴν ὁμοίαν ἰσχηκότας τύχην, λέγει δ' αὖ Αἰγινήτας· καὶ γὰρ μετ' αὐτοὺς ᾔδεσαν τὰ ναυτικά· ὁ γοῦν Ἡρόδοτος ἐν τοῖς Περσικοῖς καὶ τὰ πρωτεῖα αὐτοῖς δίδωσι. Quando scribit Sophista doctissimus pag. 239. οἱ Ἕλληνες —— τὰ ἀριστεῖα τῶν ναυμαχιῶν ἀπέδοσαν τῇ πόλει: Schol. τὰ ἀριστεῖα primum intelligit de spoliis eximiis, sella Xerxis, et acinace Mardonii: τινὲς δὲ, ait, λέγουσιν ὅτι νῦν πρὸς χάριν τῶν Ἀθηναίων λέγει, ὁ γὰρ Ἡρόδοτος λέγει τῆς ναυμαχίας ἐστιν. (ἀπενέγκασθαι) δόξαν τοὺς Αἰγινήτας. Hæc ubi vocat Aristides pag. 268. τὰ ναυτικὰ πρώτους: καὶ ὁ Ἡρόδοτος, inquit Schol. αὐτοῖς δίδωσι τὰ πρωτεῖα τῆς ἐν Σαλαμῖνι ναυμαχίας, ὡς ναυτικοῖς· ἔπαινος οὖν Ἀθηναίων ἐστὶ, ὅτι τοὺς ναυτικοὺς ἐνίκησαν. Ut ex opere inedito, nec a quopiam absque alterius Codicis adjumento facile edendo, paulo plura descripsi lectu digna, qualia Codex iste Clar. Burmanni multa continet ad historiam Græcam illustrandam eximia. Plutarchus etiam in Them. cujus meminit Clar. I. Perizon. ad Ælian. Var. Hist. XII. 10., eamdem in rem citat Herodotum, quem (in lib. de Herod. Malign. p. 871. B.) ægerrime fert abuti persona Dei Delphici; hic enim Æginetas ἀπαιτεῖ τὰ ἀριστεῖα τῆς ἐν Σαλαμῖνι ναυμαχίας, teste Herodoto infra c. 122. ubi cap. seq. 123. Græcorum Principes Corinthum ablegat, illic indicaturos quis unus præ ceteris hoc prælio fuisset excellentissimus. In hoc concilio, publico ducum judicio Æginetas velut isthoc prælio præstantissimos fuisse declaratos, quod nusquam tradit Herodotus, testatur Diodor. Sicul. XI. cap. 27. κρίναντες πρωτεύειν περὶ τῶν ἀριστείων, χάριτι καταχρώμενοι (Lacedæmonii) ἐποίησαν κριθῆναι, πόλιν μὲν ἀριστεῦσαι τὴν Αἰγινητῶν, ἄνδρα δὲ Ἀμεινίαν Ἀθηναῖον: de invidia, qua erga Athenienses affecti fuerint οἱ κύριοι τῆς ψήφου, clarius etiam loquitur c. 55. Istam Græciæ Principum invidiam verisimillimam posterorum forte memoriæ subtrahere studuit Herodotus; qui hic ex vulgi judicio primas inter privatos propugnatores defert Æginetæ Polycrito, et Atheniensibus Eumeni atque Aminiæ; e quibus Aminiam hoc honore plures dignantur: vid. Perizon. in Æliani Var. Hist. V. 19. Valck.

3. καὶ Ἀθηναῖοι] Melius ita: ambo erant Athenienses. Diodorus XI. 27. solum Aminiam, Æschyli fratrem, ha-

bet, rectius Ælianus Var. V. 19. cum nota Perizonii. Amplexus in proximis sum (lin. 4.) ἐπιδίωξις, rei congruentius. Sic cap. 108. et 111. ἐπεί τε σφι ἀπέδεξε μήτ' ἐπιδιώκειν ἔτι προσωτέρω, etc. Wess.

Cap. XCIV. 1. Ἀδείμαντον δὲ τὸν Κορίνθιον, etc.] Herodotum spe præmii dejectum, quod sibi spoponderat Corinthi, hæc, mutatis prioribus, scripsisse, Dionis Chrysost. accusatio est. Plutarchus omnia Scriptoris malignitati contribuit; de præmio non inpetrato, si bene memini, tacens. Profecto in Corinthiorum et Adimanti præconio nimis parcæ Musæ sunt; qua de caussa, non divino. Hæc tamen ex Atheniensium narrationibus; quibus, mentiri si in animum induxisset, totius Græciæ haud opposuisset consensum. Wess.—Vide lin. 2. et lin. 20 seq. Cæterum commode Larcherus observavit, si veritati consentanea esset Dionis criminatio, Plutarchum profecto non prætermissurum fuisse opportunam adeo occasionem turpem istam maculam Herodoto adspergendi. S.

Ibid. Ἀδείμαντον δὲ τὸν Κορινθ. etc.] De Corinthiis et Adimanto hic tantum narrat, quid Athenienses dixerint; atque huic rumori testimonium opponit universæ Græciæ; sed hoc ille testimonium velut in transcursu tribus verbis commemorat; famam Athenis sparsam eleganter enarrat atque explicate. Sæpius etiam alibi talia scribit de Corinthiis, quæ Atheniensibus multo quam illis lectu videri debuerint jucundiora. Huc adde Dionis Chrysost. qui Herodotum admirabatur, testimonium, in Corinth. p. 456. Corinthum Nostrum venisse narrantis, et pro laude Corinthiis jure contributa voluisse μισθὸν ἄρνυσθαι: mercede negata, μετεσκεύασεν, inquit, ἐκεῖνα, ἃ πάντες ἐπιστάμεθα τὰ περὶ τὴν Σαλαμῖνα καὶ τὸν Ἀδείμαντον. Dionis locum adhibuerunt Clar. Wess. etiam in Diss. Herod. p. 128. et Reiskius Animadv. II. p. 527. Hæc tandem exigantur Plutarchi T. II. p. 862. D. ὅτι μέντοι δέκα τάλαντα δωρεὰν ἔλαβεν ἐξ Ἀθηνῶν, Ἀνύτου τὸ ψήφισμα γράψαντος, ἀνὴρ Ἀθηναῖος οὐ τῶν παρημελημένων ἐν ἱστορίᾳ Δίυλλος εἴρηκεν. Hæc si vera sunt, neque gratiæ nec simultatis Historicus noster effugiet suspicionem: nota est, quam primam esse historiæ legem scribit Cicero de Orat. II. c. 15. Atheniensium rumori, sive ipsius potius Herodoti malevolentiæ, Plutarch. T. II. p. 870. et seq. opponit Thucydidæ silentium; donarium Delphicum; votum mulierum Corinthiarum; epigrammata Simonidis aliorumque; quæ omnem tollere videntur dubitationem, quæque Herodoto non ignota persuadere debuerant, rumorem, quem ab hostibus Corinthiorum Atheniensibus acceperat, involvendum silentio, non posterorum esse memoriæ tradendum. De quatuor Epigrammatis, quæ præbet Plutarch. duo leguntur etiam in Anthol. ined; duo habet Dion Chrys. p. 459. velut Simonidis, ex quo Νῦν δὲ μετ' Αἴαντος viri docti restituendum monuerunt apud Plutarch., pro Νῦν δὲ ἀνάματος. Illa Dionis non esset deterior lectio, Plutarcheam certe propior: Ὦ ξεῖν' εὔυδρόν ποτ' ἐναίομεν ἄστυ Κορίνθου· Νῦν δ' ἄμμ' Αἴαντος νᾶσος ἔχει Σαλαμίς. In Doriensium reliquiis τὸ ἡμᾶς scribitur ἄμμε, vel ἄμε: τὸ γῆρας ἄμμε μαραῖνον ταριχεύει, Sophronis est in Schol. ad Æschyl. Choëph. v. 294. In Ocelli Doricis apud Stobæum in Ecl. pag. 45, 25. ποτ' ἄμε scribendum: πρὸς ἡμᾶς est in edito libello: ποτ' ἄμμε apud Diog. Laërt. I. 113. ποτ' ἄμε in Aristoph. Lysist. v. 95. Valck.—Epigrammata ista Analectis suis inseruit Brunckius, T. I. p. 132 seq. num. 36, 37, 39, et 40. S.

2. ἐκπλαγέντα καὶ ὑπερδείσαντα] Non

aliter legisse Plutarchus videtur, sed interpretis malevoli perfunctus officio. Quæ prætoriam accessit triremem, (lin. 7.) θείῃ πομπῇ, divinitus missa, remulis mota celox irridetur illa philosopho velut οὐρανοπετής, qui acerbe, τί γὰρ, ait, ἔδει τίθεσθαι (forte legendum στηρεῖσθαι, privari:) μηχανῆς τραγικῆς, ἐν πᾶσι τοῖς ἄλλοις ὑπερπαίοντα τοὺς τραγῳδοὺς ἀλαζονίᾳ: illum talia dedecent, qui alium argueret malignitatis. VALCK.

6. ἱρὸν Ἀθηναίης Σκιράδος] Minervæ, cui similis Athenis titulus, id fanum in extima erat Salamine, περὶ τὰ λήγοντα τῆς Σαλαμῖνος in Plutarcho, cui celox ista eleganter, sed criminose, οὐρανοπετὴς cœlo lapsa. Ego vero εἰδέσι προσφέρεσθαι (lin. 8.) satis ad sententiam habeo, et addita (τοῖσι Κορινθίοισι,) pro librarii, schedis indicantibus, scholio. WESS.

17. οὕτω δὴ ἀποστρέψαντα] Vere sic ex schedis Gronovius; distracto itidem, (lin. 18.) quamquam ex conjectura, ἐπ' ἐξειργασμένοισι. Nunc quod legitur, Ionum et Herodoteum est. Vid. lib. IV. 165. WESS.

CAP. XCV. 4. παραλαβὼν πολλοὺς τῶν ὁπλιτέων] Plutarch. Aristid. p. 323. F. τοὺς προθυμοτάτους καὶ μαχιμωτάτους τῶν πολιτῶν, ubi ex correctione Bryani speciosa τῶν ὁπλιτῶν, sed non necessaria: quos enim in insulam duxit Aristides, Athenienses et cives erant. Persarum in Psyttalea calamitatem tragice Æschylus Pers. v. 457. coloravit. Constat autem hinc, interfuisse Aristidem pugnæ navali apud Salaminem, quæ facta est prius, quam pœna liberaretur, in Corn. Nepotis Aristid. c. 2., adfuisse tamen αὐτόκλητον, sponte sua, nullo civitatis aut populi scito; unde nescio cui, ansa criminandi, ὅτι οὐκ ἀφίκετο εἰς τὴν ἐν Σαλαμῖνι ναυμαχίαν, et verbis quidem inficetis, proptereaque a Demetrio Phalereo, ut prave adpellatur, notatis περὶ Ἑρμηνείας c. 248. WESS.—Conf. supra, ad cap. 81, 6. S.

6. ἐς τὴν Ψυττάλειαν] In hanc insulam, inter terram continentem et Salamina interjectam, (de qua vid. Steph. Byz.) ante pugnam πολλοὺς τῶν Περσέων ἀπεβίβασαν: sic supra scripsisse videtur c. 76. ut sæpius illic etiam verbo syllaba sequens perperam adhæserit. Persas in insula Psyttalia contrucidatos multis lamentatur Æschyli Persa v. 447—464., παίουσι, κρεοκοποῦσι δυστήνων μέλη, Ἕως ἁπάντων ἐξαπέφθειραν βίον. Quos de nobilissimis Persarum hic vivos cepit Aristides, ad Themistoclem misisse dicitur Plutarcho in Aristid. p. 323. F. ex inhumano autem vatis Euphrantidis suasu Themistocles immolasse ὠμηστῇ Διονύσῳ, Baccho crudas carnes voranti. ὁ τὰ δέρματα ἐσθίων, vel ἔδων, est Δερμηστής. Cujus alias nomen forsan ignorassemus, parvam insulam hæc una Persarum clades nobilitavit: vid. Pausan. IV. p. 373. De illa hic egisset Steph. Bergler. ut liquet ex Notis in Alciphr. p. 233. Schol. ined. in Aristid. Panathen. p. 345. Τὴν πρὸ τῆς Σαλαμ. νῆσον) τὴν Ψυττάλειαν λέγει· ἐκεῖ γάρ τινες τῶν Περσῶν ἀπέβησαν, ἵνα, ὅσοι τῶν Ἑλλήνων τὴν ναυμαχίαν ἐκφεύγουσι, περιτυγχάνοντες αὐτοῖς διαφθείρωνται. Ἐνταῦθα οὖν Ἀριστείδης ὁ Λυσιμάχου, συστρατηγὸς Θεμιστοκλέους, μετὰ τὴν νίκην τῆς ναυμαχίας ἀποβὰς μετὰ τῶν γερόντων τῶν Ἀθηναίων ἀνεῖλε τὸ Περσικόν: ut cetera taceam, Themistocli non fuit Aristides συστρατηγός. VALCK.

CAP. XCVI. 6. ὥστε ἀποπλῆσαι τὸν χρησμὸν] Ex suspicione eruditi viri ἀποπληρωθῆναι, quomodo πληροῦσθαι apud Sacros Novi Test. Scriptores. At Noster ad τῶν ναυηγίων τὰ πολλὰ aptavit, quæ ad Coliadem delata fidem oraculis conciliarint. Ex Vallæ sententia Lysistratus Athenienses Bacide et Musæo prior erit, mala, uti opinor. Πρότερον

τουτίων (lin. 10.) non est ante hos, sed ante eas res, quæ describuntur. Vid. lib. VI. 46. et alibi. Ultima oraculi (lin. 13.) ἐρετμοῖσι φρίξουσι jucunda Cl. Kühnius et leni medicina reparavit ad Pausan. lib. I. c. 2. ἐρετμοῖσι φρύξουσι: tantam videlicet remorum, ad Coliadem ejectorum, futuram abundantiam, ut illis inter torrendum mulieres uti possent. Quam quidem opem Codices, Strabo, Eustathiusque recusant, non infitiaturi, modo liceret, φρύγειν ἐρετμοῖς matronis adprime convenire, φρίττειν ἐρετμοῖς, etsi meticulosum hoc genus, quidpiam arcessiti atque incommodi possidere. Hæc pro Kühnio, vineta mea cædens. Wess.

13. Κωλιάδες δὲ γυναῖκες ἐρετμοῖσι φρίξουσι] Remis *horrebunt* mulieres Coliades; an Horret capillis ut marinus asperis Echinus aut Laurens aper? non opinor. Lenissima mihi quoque placet Kühnii correctio, legentis φρύξουσι; quæ, Berglero probata, Reiskio quoque venit in mentem, aliisque. Remis sic usuræ, secundum Kühnium, mulieres dicuntur ut φρυγίτροις, frictoriis. Φρύγειν Latinum est frigere, de quo N. Heins. egit ad Ovid. Medic. Faciei v. 70. Valck.—Φρύξουσι, a doctissimis duumviris commendatum, cum Schæfero et Borheckio adoptarunt etiam Jacobs (in Atticis) et Schulz in Herodoti Bellis Persicis; quod, ut audacius factum, quippe consentienti librorum omnium non modo Herodoteorum, sed Strabonis etiam, (teste Lipsiensi Strabonis Editore, lib. IX. p. 376.) auctoritati repugnans, sic et alioqui parum consultum, certe neutiquam necessarium fuisse, in Var. Lect. (ed. S.) ad h. l. demonstravi. Cæterum in memoriam revocat hujus vaticinii amphibolia istud, cujus Thucydides lib. II. c. 53. meminit. S.

Cap. XCVII. 6. χῶμα ἐπειρᾶτο διαχοῦν] Fretum, ubi rex aggerem moliebatur, artum maxime erat, ὅσον διστάδιον, duorum circiter stadiorum, in Strabon. lib. IX. p. 605. A. (p. 395. B. ed. Cas.) arbitrato, id consilii regem animo ante navale prælium agitasse, quæ et Ctesiæ Pers. c. 26. opinio. Wess.

Cap. XCVIII. 2. θνητὸν ἐόν.] Siccine vero nunciis his Persicis nihil *mortale* celerius? an ne columbæ quidem velociores essent censendæ, quibus et olim ad domesticos deportandas litteras alligabant; qua de re Casaub. egit in Athen. IX. c. 11. (Animadv. in Athen. T. V. nuperæ edit. p. 178.) Levissima mutatione pro θνητὸν libenter corrigerem ἀνήϊον, sive ἀνθρωπήϊον ἐόν. Unius ponam, aliis omissa, de iisdem loquentis Xenophontis verba Κυρ. Παιδ. VIII. p. 137, 35. ὅτι γε τῶν ἀνθρωπίνων πεζῇ πορειῶν αὕτη ταχίστη τοῦτο εὔδηλον. Aliorum de his loca dederunt Brisson. de Regn. Pers. p. 190. et Stanlei. ad Æschyli Pers. v. 247. Herodotus sæpius ἀνθρωπήϊον scripsit, quam ἀνθρώπινον. Cum his Persicis cursores in ludis Atticis, facem ardentem, sive lampada, sibi invicem tradentes, comparat Herod. (lin. 10 seq.) cujus verba dedit Jo. Meurs. in Gr. Fer. voc. Λαμπάς. Valck.—Nil opus erat cur vocab. θνητὸν hic sollicitaretur; quum præsertim dubitari merito possit, an Herodot jam ætate columbis ad transportandas literas usi sint nonnulli. S.

5. ἵπποι τε καὶ ἀνὴρ τεταγμένος] Laudibus Gronovium fero, amplioribus ornaturus, modo Brissonio et Stanleio comiorem sese præstitisset. Neuter schedas Herodoti manu exaratas versaverat; et vituperabuntur ob vocum, in MSS. latitantium, ignorantiam? Voces bene redierunt: clariusque cursum hunc, cujus Cyrus auctor et inventor, exponunt. Videndus Brisson. Regn. Pers. lib. I. 238. et M. Paullus Vene-

tus lib. II. Region. Orient. c. 25., non dissimilem vehicularem apud Tartaros cursum enarrans. Unde vero Cleomedes (Sphær. lib. II. p. 169. Ed. Antw.) mutuatus fuerit, Xerxem διαστῆσαι ἀνθρώπους ἀπὸ Σούσων μέχρις Ἀθηνῶν, qui clamore, quid ageretur significarent, et sic διὰ δύο νυχθημέρων ex Græcia ad interiorem Persidem nuncios perlatos, dicere non valeo. Sequens τοὺς αὐτοὺς (ibid.) haud moveo: in distributione, ut dicere amant, numeri solens sæpe mutatio. Wess.—Pro τοὺς lin. 5. cum Reiskio τὸν malles ob sequens ἑωυτῷ, l. 7. S.

11. τὴν τῷ Ἡφαίστῳ ἐπιτελέουσι] Themistium adumbrasse, Petavio observatur, Or. XIX. p. 230. c. Pertinent huc Æschyli versus cultissimi Agam. 320 seqq. Sed adi magnum Erasmum Chiliad. pag. 574. ed. Francof. Wess.

Cap. XCIX. 4. ἦσαν ἐν θυσίῃσι] De Græcis si loqueretur, sola mihi forma loquendi nova videretur, εἶναι ἐν θυσίῃσι. In Græcia sæpe τὴν θυσίαν θάλεια sequebatur, convivium sacrorum causa fieri solitum, interprete Casaub. in Athen. p. 745. (Animadv. T. V. p. 514. nuperæ edit.) Θεῶν θυσίαι, θαλίαι τε, junguntur in Aristoph. Nub. 328., qui in Pacis v. 780. Ἀνδρῶν τε δαῖτας dixit, καὶ θαλίας μακάρων. Quando vero de Persis verba facit, Herodotum scripsisse suspicor: ἦσαν ἐν θαλίῃσι τε καὶ εὐπαθείῃσι: quorum prius juxta Nostrum notat χαρμόσυνα ἐποίευν, vel κεχαρηκότες ὁρτάζον, læti velut festos dies agitabant. Θάλειαν ἑορτὴν ἄγειν et θάλειαν ἄγειν Græcis etiam dicebatur: Eustath. in Od. Φ'. p. 759, 6. Epist. Socr. p. 43, 18. Jam vide Herod. III. c. 27. in Apidis natalibus Ægyptii ἦσαν ἐν θαλίῃσι. Festo die bonarum rerum affluentes copia dicuntur ἐν εὐπαθείῃσι ἐόντες. Herodot. lib. I. c. 22. et 191. ubi χορεύειν καὶ ἐν εὐπαθείῃσι εἶναι, ut πίνειν καὶ εὐπαθέειν, II. 133. et 174. Nusquam juncta reperi θύειν καὶ εὐπαθέειν sed cum istis bene conveniunt, quod læti Persæ τάς τε ὁδοὺς μυρσίνῃσι πάσας ἐστόρεσαν, καὶ ἐθυμίων θυμιήματα, vid. Brisson. de Regn. Pers. p. 340. Mox ab illis mutati ad tristem nuncium Persæ vestes sibi discindebant, (lin. 7.) βοῇ τε καὶ οἰμωγῇ ἐχρέωντο ἀπλέτῳ. Postrema vir summus adhibuit in Adnot. ad Callimachum clar. Ernesti p. 103. Valck.—Cur pro ἐν θυσίῃσι lin. 5. contra librorum omnium fidem suspicaremur ἐν θαλίῃσι potius scripsisse Herodotum, nulla prorsus suberat ratio. Etenim θυσία et sacrificium intelligitur, et universa festi diei solennitas, et sigillatim convivium quod peracto sacrificio instituitur. Vide Athen. XIII. 573. e. ibique notata. S.

6. τοὺς κιθῶνας κατερρήξαντο] Hoc illud est, πάντες τά τε ἐσθῆτας ἐχόμενοι εἶχον, ταῦτα κατηρείκοντό τε καὶ οἰμωγῇ ἀφθόνῳ διεχρέωντο Persæ, lib. III. 66.; hæc Æschyli de eorum matronis, πολλαὶ δ' ἀπαλαῖς χερσὶ καλύπτρας κατερεικόμεναι, Pers. v. 537. Vide doctissimum Berglerum ad Alciphron. p. 130. Wess.

Cap. C. 6. ὑπὲρ μεγάλων αἰωρηθέντα] Nimium sese ac insolenter extulerat Mardonius, φυσώμενος καὶ μετέωρον ἐπαρθεὶς ἑαυτὸν uti Philo Jud.; nam, quod nunc (de Insomn. p. 1110. E.) ἐπαρθείς, ferri non posse, Cl. Mangeius agnovit. Tali ingenio homines ἄνθρωποι κενῆς αἰωρούμενοι δόξαις in ejusdem libro de Temul. p. 245. c. Proximum πλὴν præstantius est. Hinc vero robur et auctoritas codicibus, quorum lib. VI. 110. τῶν ἡ γνώμη ἔφερε συμβάλλειν haud immerito laudatum fuit. Wess.

17. οὐ γάρ ἐστι Ἕλλησι οὐδ. ἐκδυσις] Id est ἀμήχανόν ἐστιν Ἕλλησι: vel ἔστιν οὐδεμία μηχανή. Eadem structura lib. II. c. 181. ἔστι τοι οὐδεμία μηχανὴ μὴ οὐκ ἀπολωλέναι: III. 51. et 209. II.

160. Lucian. II. p. 503., οὐδαμῶς μηχανὴ μὴ οὐχὶ καὶ αὐτὸν σὺν ἐμοὶ ἀλῶναι. Valck.

20. ταῦτα ποίει] Bonum hoc: sed pro Nostri more ταῦτα ποιέειν melius ex Arch. Tale lib. V. 24. ἐπεὰν δὲ αὐτὸν περιλάβῃς, ποιέειν ὅκως μηκέτι —— ἀπίξεται. Vid. c. 67. et IV. 126. Wess.

23. ἐν Πέρσῃσι ποιεῦσι δεδήληται] Potitura vocis ποιεῦσι multis molesta. Maluit ποίεσι, quamquam fluctuans, Corn. de Pauw, τοίεσι Reiskius; inmutatam qui relinquit Abreschius, τοῖσι δεδήληται ab illis explicat Græcis. Mihi ordo ex Arch. enotatus (ἐν τοῖσι Πέρσῃσι) placet. Negat Mardonius, Persarum rebus damnum allatum. Classe quidem victores Græcos abiisse: at ibi ξύλων ἀγῶν, οὐκ ἀνδρῶν καὶ ἵππων. Ægyptios, Cyprios, Cilices et Phœnices superatos esse; Persas minime. Unde idem in epistola ad Græcos, νενικήκατε θαλασσίοις ξύλοις χερσαίους ἀνθρώπους in Plut. Arist. p. 324. c. Wess.—Duarum literarum mutatione incommodum ex ποιεῦσι natum evitari poterit, et apta enascetur sententia: Οὐ μὲν γὰρ ἐν Πέρσῃσί τοί τι δεδήληται τῶν πρηγμάτων· εἰ δὲ Φοίνικες, etc. non enim Persarum culpa quidquam rebus tuis allatum est detrimenti. Δηλήσασθαι significat βλάψαι: sed δεδηλῆσθαι notat βεβλάφθαι, læsum esse. Hinc fluxerunt omissa Lexicographis, Κεντροδάληντος, πανδάλητος, et ξιφοδήλητος, Hipponactis et Æschyli vocabula. Δεδήληται in Eurip. Hippol. v. 175. MS. Cod. Paris. redditur βέβλαπται. Nihil vetat ἐν Πέρσῃσι hic interpretari διὰ Περσῶν: ut apud Thucyd. VII. c. 8. ἐν τῷ ἀγγέλῳ. Valck. —Equidem, si Valckenarii τοί τι reciperetur, istud ἐν Πέρσῃσι non intelligerem Persarum culpa; sed universam locutionem in eamdem sententiam interpretarer quam in Latina versione expressi: nullum res tuæ in Persis) in Persarum personis, ad Persas quod adtinet,) detrimentum acceperunt: neque huic interpretationi obstare puto, quod paulo post adjicit, ἐπειδὴ οὐ Πέρσαι τοι αἴτιοί εἰσι. S.

Cap. CI. 1. Ταῦτα ἀκούσας Ξέρξης, etc.] Non aliter ab Herod. scripta, sic suo situ verba quoque potuerant collocari: ἥσθη τε ταῦτα ἀκούσας Ξέρξης, καὶ ὡς ἐκ κακῶν ἐχάρη: ut lib. III. c. 34. ἥσθη τε ταῦτα ἀκούσας Καμβύσης, καὶ, etc. ubi ejectum rediit in suam sedem ἀκούσας. Illud ὡς ἐκ κακῶν ἐχάρη, tanquam ex malis gavisus est, non purum fuisse gaudium indicat, sed quantulumcunque post inopinatam adeo cladem a Rege superbo sentiri poterat. In proximis scriberem: πρὸς Μαρδόνιόν τε βουλευσάμενος ἔφη ἀποκρινέεσθαι, ὁκότερον ποιήσῃ τουτέων: ut legitur inferius, ὁκότερα ποιέων ἐπιτύχῃ. Valck.—Herodoti stylo utique convenientius est ἀποκρινέεσθαι, quam ἀποκρινεῖσθαι quod libri hoc loco præferunt. ὁκότερον ποιήσει vero non erat cur sollicitaretur; frequentius in tali sermone indicativus, quam conjunctivus, adhibetur. S.

4. ἐς συμβουλίην] Optime hic et c. 102. Gronovius; cui paria cur faciam, scribere memini ad lib. III. princ. Perperam in proximis μούνη ab Arch. abest. Wess.

11. De militibus Persis dixit Mardonius, ὡς βουλομένοισί σφι γίνοιτ' ἂν ἀπόδεξις: lubenter hujus rei se documentum esse daturos, ut explicuit H. Steph. In his βουλομένοισι tentari non debebat. Notissimum Græcismum, præter aliis citatos, frequenter expressit Macrobius, si volentibus vobis erit, p. 214., etc. Sic sæpe loquuntur Thucydid. Plato, Xenophon, et oratores; raro Poëtæ, ut Sophocl. Œd. Tyr. v. 1358. θέλοντι κἀμοὶ τοῦτ' ἂν ἦν: hoc et ego voluissem. Leopardus, H. Steph. Wasseus, D'Orvillius, aliique eam in rem plura dederunt. Valck.

Cap. CII. 2. συμβουλευομένῳ τυχεῖν τὰ

οἰκέουσι. Ubi meminit Thucyd. III. 104. Deli τῶν περικτιόνων νησιωτῶν: Schol. Περικτίονες, inquit, εἰσὶ καὶ ἀμφικτίονες, οἱ περιοικοῦντες. Usus rarioris vocis ἀμφικτίονες exemplum requirenti succurret Androtion apud Pausan. X. pag. 815., adjutus a Sylburgio. Conterminos ἀμφικτίονας vocans Tzetzes juxta Vales. in Harpocr. p. 276., Scaligerum in errorem induxit; qualis Grotium etiam decepit (Stobæi sui Florileg. pag. 197.) in istis incerti Poëtæ: νῦν ἄλκιμον ἔχετε θυμὸν, Ὦ νέοι, οὐδ᾽ αἰδεῖσθ᾽ ἀμφιπερικτίονας: neque vicinos, juvenes, reveremini. Valck.

4. ἐν δὲ τῇσι Πηδασέεσι] Verius Πηδασεῦσι, quod lib. VI. 20. P. Leopardus legebat Πηδασίοισι, Emend. VII. 11. Schedarum Πηδάσοισι, modo commodus a gentili vocabulo ad urbem Πήδασα processus foret, nec τούτοισι moraretur, posset ferri. (At nec transitus a gentili ad urbis nomen incommodi quidquam habet; nec, quid adjectum pronomen τούτοισι (sive, quod schedæ dederunt, τουτέοισι) adferat molestiæ, video: ἐν τῇσι Πηδάσοισι τουτέοισι, in hac urbe, cui Pedasa nomen, supra Halicarnassum sita, e qua oriundum Hermotimum dixi.) At ferri non potest συμφέρεται, etsi sæpius συνηνείχθη γενέσθαι repetatur: id enim, quid acciderit, non, quid fama ferat, indicare aptum est. (Itaque verum erat φέρεται, quod aliæ schedæ dederunt.) Verum enim vero multa narrationis hujus offendunt. Poni saltem oportuerat ἐπεὰν αὐτοῖσί τε καὶ τῇσι περιοικ., sicuti lib. I. 175. (At, quemadmodum τοὺς περὶ vel ἀμφὶ αὐτὸν Græci intelligunt ipsum cum suis, sic nihil magnopere obstat, quo minus (si modo necesse fuerit) et ip... ...i circum habitant intelli... ...ovius ἀμφικτίονες de Co...

sum. Ex Vallæ Latinis Amphictyonas expulsos Leopardus voluit: eadem mens Nic. Antonio lib. I. de Jurib. Exul. cap. 11., unice in ἀμφικτίοσι acquiescenti, neque alia Palmerio. Sunt sane iidem περικτίονες, ἀμφικτίονες, sive, Scholiaste Thucydidis lib. III. 104. interprete, οἱ περιοικοῦντες: quales Callino Ephesio ἀμφιπερικτίονες apud Stob. pag. 356. Pedasensium accolas alibi Herodotus περιοίκους ejusdemque verbis dixit Strabo XIII. p. 909. (pag. 611. ed. Cas.) Cui ergo bono additamentum, τοῖσι ἀμφὶ ταύτης οἰκέουσι τῆς πόλιος. Cur δὶς τοῦτο? utique ex ingenio librarii, rariorem ἀμφικτίονες vocem explicituri. (At talia frequenter in Nostri stylo diligens Musarum Lector observaverit.) Porro δὶς ἤδη ἐγένετο protinus (lin. 8.) peccat. Alibi τρὶς posuit, et cum eo Strabo. Quæ cuncta animo revolventi plura his inculcata videntur. Consule Valckenarium ad dictum primi libri caput. Wess.—Mihi totius hujus pericopæ color, sive ipsius rei prodigiosæ hoc loco factam mentionem, sive sermonis spectem habitum, haud dubie Herodoteus esse videtur: imprudenti autem accidisse arbitror Scriptori, ut, parum recordatus alio loco jam a se narratam esse fabulam, eamdem hoc loco iterum commemoraret. S.

Cap. CV. 4. Πανιώνιος] Hoccine mangoni nomen parentes inposuerint, an Πανιωνίου, scripti codices dubium relinquunt: si posterius, respectus aliquis ad artem medicam erit, ex qua Apollo, Bacchus, et ipsa Minerva Παιώνιοι. Prius illi furcifero adcommodatius ex concilio Panionio, cujus Chii participes lib. I. 148., atque ita Athenæus. Εἴδεος ἐπαμμένους (lin. 5.) libro I. 199. illustravimus; hic ἐκτάμνων tuemur. Habet cap. seq. τὰ αἰδοῖα ἀποτάμνειν, et gemina complura Portus. Persici moris Josephus lib. II. adv. Apion. cap. 37. facit

ἄριστα, etc.] H. Stephani Latina, me tibi consulenti optimum dare consilium, veriora opinor. τυχεῖν εἶπασαν non discrepat ab εἶπαι. De se regina c. 67. τὰ τυγχάνω φρονέουσα ἄριστα ἐς πρήγματα τὰ σά: quibus passim similia. Wess.

11. καὶ ἐκείνων τῶν πρηγμάτων] Ultimam harum vocum abrasam vir doctus (Reiskius) cupit: ego ad ἐκείνων allidor, et εὖ κειμένων refingo. Lapsus ΕΚΕΙΝΩΝ et ΕΥ ΚΕΙΜΕΝΩΝ facilis; sententia probior: te salvo, et bene habentibus domus tuæ rebus. Par Philostrati (Vit. Apoll. VIII. 7. p. 352.) ὁ δ' εὖ κεῖσθαι τὰ ἑαυτοῦ ἔφασκεν: ille rem suam bene se habere dicebat. Sequens ἤν τι πάθῃ (lin. 14.) valide, Isæo frequentatum, εἴ τι πάθοι, et Latinorum si quid illi accidisset, tuebuntur, ac Callini de forti viro τὸν δ' ὀλίγος στενάχει καὶ μέγας, ἤν τι πάθῃ, apud Stob. Serm. XLIX. p. 356. Wess.

Cap. CIV. 3. Οἱ δὲ Πηδασέες, etc.] Quæ sequuntur de Pedasensibus, hic mihi videntur adulterina, atque a mala manu ex marginis scholio interjecta Herodoteis: quæ, rejectis istis, hoc modo coibunt: παρὰ βασιλέϊ, τῷ μεγίστη τίσις ἤδη, etc. Hanc vellem conjecturam, supra jam memoratam, Codices comprobarent, ut illam firmarunt lib. VI. cap. 122. Jam primum ponam Herodotea ex lib. I. c. 175., paulo Ἰωνικώτερον, quod hic licebit, scripta: Ἔσαν δὲ Πηδασέες οἰκέοντες ὑπὲρ Ἁλικαρνησσοῦ μεσόγαιαν· τοῖσι ὅκως τι μέλλοι ἀνεπιτήδειον ἔσεσθαι, αὐτοῖσί τε καὶ τοῖσι περιοίκοισι ἡ ἱρηΐη τῆς Ἀθηναίης πώγωνα μέγαν ἴσχει· τρὶς (δὲ) σφι τοῦτο ἐγένετο. Sensum si spectes, hic eadem pæne narrantur. His usus Ant. Dounæus in Demosth. p. 124. Hoc, ait, videtur unum esse e splendidioribus Herodoti mendaciis. Barbæ tamen muliebri patronus citatur Aristoteles: vid. Leopard. Em. lib. VII. c. 11. et XV. c. 24. Hic tradita spuria videntur: primum, quod insunt nonnulla ab Herodotea scribendi facie diversa; deinde, quia libro primo posita tantum legisse videtur Strabo; tandem, quia ex Herodoti consuetudine illic suo leguntur loco, ubi Pedasensium fit e Caria mentio: ista talia denique sic non solet Noster eadem repetere. Si adeo erant digna quæ repeterentur, cur non illa reposuisset potius lib. VI. c. 20., ubi Pedasenses e Caria iterum commemorantur. Quod primum dicebam, me judice rem conficit: interpolator suo fraudem prodit indicio. Herodotea, τοῖσι ὅκως τι μέλλοι ἀνεπιτήδειον ἔσεσθαι, sic lecta Straboni, Noster interpretatur: ἐπεὰν τοῖσι —— μέλλῃ τι ἐντὸς χρόνου ἔσεσθαι χαλεπόν. Τὸ ἔσεσθαι videlicet! requirebat adjectum ἐντὸς χρόνου. Velut grammaticus, Ἀνεπιτήδειον, χαλεπόν. Ἴσχει πώγωνα reddidit φύει. Priora, missa facio, ἐν τοῖσι Πηδασέοισι: (vide Var. Lect. ed. S.) et τοιόνδε φέρεται πρῆγμα γίνεσθαι: fertur, Vallæ; quod mutari postea potuit in συμφέρεται πρῆγμα. Sed quibus tandem hoc ostento malum portendebatur? an non ipsis etiam Pedasensibus barba suæ sacerdotis portentum erat expiandum? hoc utique significatum voluit Herodotus. Et quid tandem interpolator? quum malum immineret τοῖσι ἀμφικτίοσι πᾶσι τοῖσι ἀμφὶ ταύτης οἰκέουσι τῆς πόλιος: quæ sane non eleganter sunt tornata; Vallæ reddita, Amphictyensibus, qui circa eam urbem habitant: Palmerius, Amphictyonas, ait, a Pylæa sua in mediam Cariam sine navi transfretavit. Suspicor primum, hujus notæ auctorem pro περιοίκοισι, I. 175., legisse in suo Cod. περικτίοσι: noverat magister ex Hom. Od. β'. 65., περικτίονας ἀνθρώπους οἳ περιναιετάουσι: jam vide quam docte scripserit, ad exemplar Homeri propemodum, ἀμφικτίοσι —— τοῖσι ἀμφὶ——

οἰκίουσι. Ubi meminit Thucyd. III. 104. Deli τῶν περικτιόνων νησιωτῶν: Schol. Περικτίονες, inquit, εἰσὶ καὶ ἀμφικτίονες, οἱ περιοικοῦντες. Usus rarioris vocis ἀμφικτίονες exemplum requirenti succurret Androtion apud Pausan. X. pag. 815., adjutus a Sylburgio. Conterminos ἀμφικτίονας vocans Tzetzes juxta Vales. in Harpocr. p. 276., Scaligerum in errorem induxit; qualis Grotium etiam decepit (Stobæi sui Florileg. pag. 197.) in istis incerti Poëtæ: κότ' ἄλκιμον ἕξετε θυμὸν, Ὦ νέοι, οὐδ' αἰδεῖσθ' ἀμφὶ περικτίονας: neque vicinos, juvenes, reveremini. Valck.

4. ἐν δὲ τοῖσι Πηδασέοισι] Verius Πηδασεῦσι, quod lib. VI. 20. P. Leopardus legebat Πηδασίεσσι, Emend. VII. 11. Schedarum Πηδάσοισι, modo conmodus a gentili vocabulo ad urbem Πήδασα processus foret, nec τούτοισι moraretur, posset ferri. (At nec transitus a gentili ad urbis nomen incommodi quidquam habet; nec, quid adjectum pronomen τούτοισι (sive, quod schedæ dederunt, τουτέοισι) adferat molestiæ, video: ἐν τοῖσι Πηδάσοισι τουτέοισι, in hac urbe, cui Pedasa nomen, supra Halicarnassum sita, e qua oriundum Hermotimum dixi.) At ferri non potest συμφέρεται, etsi sæpius συνηνείχθη γενέσθαι repetatur: id enim, quid acciderit, non, quid fama ferat, indicare aptum est. (Itaque verum erat φέρεται, quod aliæ schedæ dederunt.) Verum enim vero multa narrationis hujus offendunt. Poni saltem oportuerat ἐπεὰν αὐτοῖσί τε καὶ τοῖσι περικτ., sicuti lib. I. 175. (At, quemadmodum τοὺς περὶ vel ἀμφὶ αὐτὸν Græci intelligunt *ipsum* cum suis, sic nihil magnopere obstat, quo minus περικτίονας (si modo necesse fuerit) et ipsos et hos qui circum habitant intelligamus.) Gronovius ἀμφικτίοσι, de Codice scripto silens, publicavit. Plerique aliter. Sequar tamen ob Ask. consensum. Ex Vallæ Latinis Amphictyonas expulsos Leopardus voluit: eadem mens Nic. Antonio lib. I. de Jurib. Exul. cap. 11., unice in ἀμφικτίοσι acquiescenti, neque alia Palmerio. Sunt sane iidem περικτίονες, ἀμφικτίονες, sive, Scholiaste Thucydidis lib. III. 104. interprete, οἱ περιοικοῦντες: quales Callino Ephesio ἀμφιπερικτίονες apud Stob. pag. 356. Pedasensium accolas alibi Herodotus περιοίκους ejusdemque verbis dixit Strabo XIII. p. 909. (pag. 611. ed. Cas.) Cui ergo bono additamentum, τοῖσι ἀμφὶ ταύτης οἰκέουσι τῆς πόλιος. Cur δὶς ταυτόν? utique ex ingenio librarii, rariorem ἀμφικτίονος vocem expliciturі. (At talia frequenter in Nostri stylo diligens Musarum Lector observaverit.) Porro δὶς ἤδη ἐγίνετο protinus (lin. 8.) peccat. Alibi τρὶς posuit, et cum eo Strabo. Quæ cuncta animo revolventi plura his inculcata videntur. Consule Valckenarium ad dictum primi libri caput. Wess.—Mihi totius hujus pericopæ color, sive ipsius rei prodigiosæ hoc loco factam mentionem, sive sermonis spectem habitum, haud dubie Herodoteus esse videtur: imprudenti autem accidisse arbitror Scriptori, ut, parum recordatus alio loco jam a se narratam esse fabulam, eamdem hoc loco iterum commemoraret. S.

Cap. CV. 4. Πανιώνιος] Hoccine mangoni nomen parentes inposuerint, an Παιωνίου, scripti codices dubium relinquunt: si posterius, respectus aliquis ad artem medicam erit, ex qua Apollo, Bacchus, et ipsa Minerva Παιώνιοι. Prius illi furcifero adcommodatius ex concilio Panionio, cujus Chii participes lib. I. 143., atque ita Athenæus. Εἴδεος ἐπαμμένους (lin. 5.) libro I. 199. illustravimus; hic ἐκτάμνων tuemur. Habet cap. seq. τὰ αἰδοῖα ἀποτάμνειν, et gemina conplura Portus. Persici moris Josephus lib. II. adv. Apion. cap. 37. facit

παῖδας ἐκτέμνων, ubi Spanhemius bene. Nec illi tamen contumeliæ primi auctores. Wess.

5. εἴδεος ἐπαμμένους] A natura egregiam totius corporis formam adeptos, neque adeo tantum εὐπροσώπους, sed εὐειδεῖς, sive κατὰ πᾶν τὸ ἐκτὸς εἶδος καὶ φυῆς εὖ ἔχοντας. Chius iste Panionius (lin. 6.) exsectos ἀγινέων ἐπώλεε ἐς Σάρδις τε καὶ Ἔφεσον χρημάτων μεγάλων: in quibus ordinem nativum verborum invertit suo more; neque enim alibi vendebat Ephesum abducendos, sed Sardibus et Ephesi, mittendos in Persida, ubi πίστιος εἵνεκα secundum Herod. viris οὐκ ἄνδρες anteponebantur. Cur autem Persæ εὐνούχους ἐπιμέον τοὺς καλοὺς, rationem reddit Dion Chrys. Or. XX. p. 270. B. vid. Herod. VI. 32. Brisson. de Regn. Pers. II. pag. 295. In hac historia vera, propter crudelissimam, quam de Panionii liberis sumsit, vindictam lectoribus nulla dignus adparebit Hermotimus misericordia, quam in ficta Xenophontis Cyropædia facile movebit Gadatas. Valck.

8. τῶν ἐνορχίων] Melius hoc videtur vulgato (ἐνορχίων) ob lib. VI. 32. Statim παυσάμενος ἐκ τούτου τὴν ζόην (lin. 10.) neque damno neque recipio. Dedit παυσάμενον ἀπὸ τούτων τὴν ζόην lib. II. 36. diversiore in re. Si Codicibus obsecundamus, ἐκ τούτου postulabit sibi aut ἔργου aut πρήγματος, quo modo Valla. Wess.—Debuerat puto recipi ἐκ τούτου ob probatissimorum diversæ familiæ codicum consensionem. S.

Cap. CVI. 8. τοὺς οἰκίας] Sic Thomas Magist. et calamo scripti verissime. Confer dicta ad hujus libri c. 4. Omittit autem Thomas ἄσμενον, (lin. 9.) quod hominis cupiditatem adprime sua præsentia indicat. Corrigitur præterea (nescio a quo) ἀποδεξάμενον, cui in Musis alia potestas. Wess.

12. πάντων ἀνδρῶν ἤδη μάλιστα] Cum ἤδη et δὴ in Codd. alternentur, posterius eligebam. Verum Abreschius ἤδη rariore accipit notione pro μέχρι νῦν, huc usque, qua Pausan. Achaic. cap. 22., ipso observante, τεθεῖσθαι μὲν ἤδη τὰ ὀνόματα αὐτῶν οὐκ εἴχομεν. (Itaque accipiendum illud ἤδη fuerit, quasi dixisset πάντων ἀνδρῶν οἳ ἤδη γεγόνασι) In vicinis pauca, schedarum jussu, ut stribligo in posterum abesset, indutxi. Quis enim, εἴ σε ἐγὼ—τίς σε προγόνων—ἤ σε aequis oculis adspiciat? Deleta librariis transcripsi. Wess.

15. τὸ μηδὲν εἶναι] Culte τὸ μηδὲν ὄντες, viles, ignavi et nulli rei homines, Sophocli Ajac. v. 779., Dioni Chrys. Or. XXXVIII. p. 480. A. et LXVI. p. 611. D. Aliud Hermotimus, calamitatem suam, qua nec vir nec femina evaserat, exprobrans nequissimo Panionio. Adi Salvagnio observata ad Ovidii Ibim v. 457. Wess.

Cap. CVII. 1. Ξέρξης—τοὺς παῖδας] Artemisiæ quia commisisse dicitur pueros Ephesum ducendos, frigide jocatur Plutarch. T. II. p. 870. A. Paulo post (lin. 5 seqq.) jussu regis ex Athenarum portu naves deducebant ὡς τάχεα εἶχε ἕκαστος, διαφυλαξούσας τὰς σχεδίας πορευθῆναι βασιλῆι: hoc redibit opinor pro lectione Med. Fugientes Persas (lin. 9 seqq.) terrebant, ac si naves essent hostiles, in mare prominentis Atticæ promontoria: admovit ista Casaubon. Theophrasti Ἠθ. Χαρ. c. 25. ubi ὁ δειλὸς τοιοῦτός τις οἷος πλέων τὰς ἄκρας φάσκειν ἡμιολίας εἶναι. Valck.

7. ὡς τάχεος εἶχε] Uni Vindobonensi (cui quidem alii accesserunt nostri codices) debetur. Tale Plutarch. T. II. p. 610. C. ὡς μὲν εἶχε τάχους καὶ δυνάμεως ἕκαστος; nec Nostri disconvenit lib. IX. 58. Zosterem, (lin. 9.) Atticæ nobilem locum ex Pausania I. 31. et Scholiaste Hermogenis p. 389. illuminarunt viri doctissimi ad Steph. Byz. A me vero tacite prætermitti (lin. 10.) τῆς ἠπείρου, ταύτας ἐδόξαν τε, etc. non

debet, quippe elegans, et vulgato haudquaquam posterius. (Vide Var. Lect. ed. S.) Opinabantur enim Persæ, minuta ista promontoria naves esse Græcorum, inde formido illis et fuga. Wess.

[Ibid. διαφυλάξοιεν τὰς σχεδίας περαιωθῆναι βασιλέϊ] Sententiam in Latina versione expressi: verba non adnumeravi. Potueram cum Valla et aliis: ad custodiendas rates, quibus rex transiret. Ad περαιωθῆναι intelligenda ὥστε particula. Cur vero βασιλῆα potius, ut Valck. voluerat, revocarem, quam cum plerisque MSS. βασιλέϊ tenerem, idoneam non vidi caussam. Possis intelligere ὥστε βασιλῆα περαιωθῆναι: possis vero perinde intelligere διαφυλάσσειν βασιλέϊ, (ὥστε αὐτὸν) περαιωθῆναι. Reiskius conjectaverat, δι' ὧν ἔδει περαιωθῆναι scripsisse fortasse Herodotum. S.]

Cap. CVIII. 8. γνώμην ἀπεδείκνυντο] Turbantes scribas flocci facio. Omnia bene habent. Sic lib. III. 160. πολλάκις δὲ Δαρεῖον λέγεται γνώμην τήνδε ἀποδέξασθαι: quod solum abunde erit. Et hanc quidem Themistocles opinionem, si credimus Plutarcho, cum Aristide communicavit, eam valde et iisdem fere de caussis, quibus Eurybiades, inprobante, Themist. p. 120. A. Wess.

12. τοῦτ' ἂν μέγιστον πάντων σφέας κακῶν τὴν Ἑλλάδα ἐργάσαιντο] Animum multiplex in schedis variatio percussit: quid ea intendatur, non adfirmavero. Ubi pronomine, vario in omnibus, ablato, ἐργάσαιτο probaveris, res solvendi pontis in consideratione erit, universæ Græciæ ingens allatura damnum. Si σφέας malueris, addendum erit καὶ τὴν Ἑλλ., quorum equidem neutrum ausim, vulgato contentus, nec plane aversatus Arch. κακὸν, cui par c. 75. et IX. 36. Wess.—Κακὸν an κακῶν præferas, parum per se interest: istud tamen, quod cum Schæf. adoptavi, Herodoti mori loquendi adcommodatius. Cæterum quamquam defendi utcumque potest τοῦτ' ἂν—σφι—ἐργάσαιτο, quod plerique præferunt codices, multo tamen luculentius et exquisitius et stylo inprimis Herodoteo convenientius hoc est, quod inde ab Aldo Editiones exhibent omnes, τοῦτ' ἂν—σφεας—ἐργάσαιντο. Quo magis et mirum et molestum accidit, quod in nullo codice MS. cujus certa ad nos notitia pervenit, ista reperta sit scriptura: nam quod ex cod. Med. nihil varietatis h. l. Gronovius in medium protulit, non inde tuto colligi potest, consentire in his illum codicem cum edita scriptura, et ab omnibus aliis libris ejusdem familiæ dissentire; quum præsertim frequenter observarimus, in postremis Musis non ita diligenter, atque in prioribus, adnotatas a Gronov. esse omnes codicis illius lectiones. Videtur tamen Valla suo in exemplari verbum ἐργάσαιντο plurali numero positum reperisse, cujus hæc versio est, fore ut—maxima ob id calamitate adficerent Græciam. An σφεας etiam (quod pro αὐτοὶ Noster VII. 168, 7. usurpavit) h. l. Valla repererit, haud adparet: illud equidem Wesselingio adsentior, adjecto pronomine nil opus fuisse, et suspicioni esse locum, quum temere ab aliis librariis σφι, ab aliis σφέας fuisset adjectum, pro horum alterutro primum Editorem suo judicio σφεας posuisse. S.

14. Frigida Bothio videtur locutio illa, περιορῷτο ἂν ἡσυχίην μὴ ἄγειν: nec mihi ea satis placuit. Sed, quid lucremur si deletis cum Viro docto tribus verbis ἡσυχίην μὴ ἄγειν, sic distinguamus orationem, ὁ γὰρ—ὁ Πέρσης, μένειν ἐν τῇ Εὐρώπῃ περιορῷτο ἄν: exputare equidem non potui. S.

[16. οὔτε τις κομιδὴ τὸ ἐπέτεος φανήσεσθαι] Aut ἐς τὸ ἐπέτεον malles forsan, aut nude ἐπέτεον. At τὸ ἐπέτεον apud Nostrum idem ac nudum ἐπέτεον valet:

parique ratione I. 207, 16. οὐ τὸ ὀπίσω φεύξονται dixit. S.

19. οἷά τι ἔσται προσχωρῆσαι] Laurentii succedere fluxit ex προχωρῆσαι, quod in Brit., sæpeque legitimi locum, sicuti paullo superius in Arch. et Thucydide II. 5., invasit. Editum plerorumque consensu munitur, indicans, Xerxi, modo strenue et prudenter egerit, singula per Europam oppida et nationes, partim captas, ultro partim, sese adjuncturas. Id vero προσχωρῆσαι velle, nemo ignorat. Wess.

Cap. CIX. 2. ὁ Θεμιστοκλέης μεταβαλὼν, etc.] Themistocles mutatus ab illo, qui in concilio ducum auctor fuerat πλέειν ἰθέως ἐπὶ Ἑλλήσποντον, nunc suos cives, istius etiam cupidine laudis inconsiderate flagrantes, retrahit ab incœpto; atque hic veram pandit animi sui sententiam, dignam magni imperatoris providentia. Nec vetus interpres, neque Latinorum correctores vim animadverterunt verbi μεταβάλλειν, mutari, similiter usurpati lib. V. c. 75. Κορίνθιοι, —— σφὶ αὐτοῖσι δόντες λόγον ὡς οὐ ποιοῖεν τὰ δίκαια, μετέβαλλόν τε καὶ ἀπαλλάσσοντο. Velut oculatus testis et auritus Atticis suis contestatur Themistocles, sæpius ἄνδρας, ἐς ἀναγκαίην ἀπειληθέντας, νενικημένους ἀναμάχεσθαί τε καὶ ἀναλαμβάνειν τὴν προτέρην κακότητα. Horum prioribus, ἐς ἀναγκαίην ἀπειληθέντας, nuper mirum in modum abusus est vir doctissimus. Herodoteum ἀπειλέειν, in istam classem referendum verborum, de quibus egit Vir summus in nota Cl. D. Ruhnken. ad Tim. Lex. p. 52., (pag. 71. ed. sec.) nihil utique commune habet cum ἀπειλεῖν, minari, præter fortuitam literarum συνέμπτωσιν. In angustias detrusum, nesciumque quo se verteret, ἐν ἀπορίῃσι ἐχόμενον, IV. 131., ἐς ἀπορίην ἀπιγμένον, I. 79., dixit etiam Herod. ἐς ἀπορίην ἀπειλημένον, II. 141. et ἀπειληθέντα ἐς ἀπορίην, I. 24. hic (lin. 8.) necessitatis velut vinculis adstrictos, ἀναγκαίῃ ἐνδεδεμένους, sive necessitate coactos, ἐς ἀναγκαίην ἀπειληθέντας. Tales victos sæpe, Themistocles (lin. 8.) ait, ἀναμάχεσθαί τε καὶ ἀναλαμβάνειν τὴν προτέρην κακότητα: hoc quid sit docebunt Ez. Spanhem. ad Julian. p. 178. et F. L. Abresch. Diluc. Thucyd. pag. 710. Apud Polyæn. I. 30, 3. Themistocles aliis ἀντιβουλεύεται λέγων, βασιλεὺς ἀποληφθεὶς ἀναμαχεῖται τάχα· πολλάκις δὲ ἀπόνοια δίδωσιν ὅσα μὴ δίδωσιν ἀνδρεία. Frontinus lib. II. c. 6, 8., Themistocles, victo Xerxe, volentes suos pontem rumpere prohibuit, quum docuisset, cautius esse eum expelli ex Europa, quam cogi ex desperatione pugnare. Themistoclis consilium postea magni sæpe sunt Imperatores sequuti: præbet isthoc capite quædam exempla Frontinus, et Africani Scipionis dictum, viam hostibus qua fugiant esse muniendam; cujus simile dat Agesilai Polyæn. II. 1, 6. qui factis illud suis sæpe comprobavit. Conferri poterunt idem Polyæn. III. 9, 14. Pausan. IV. p. 333. Diod. Sic. XIV. c. 27. et Xen. Ἑλλ. VII. p. 376, 15. Valck.

[5. καὶ ἐπὶ σφέων αὐτῶν βαλλόμενοι] Etiam soli, ipsi per se, privato consilio. Sic III. 71, 18. IV. 160, 4. V. 73, 13. 106, 17. etc. S.]

8. ἀναμάχεσθαί τι] Confer lib. V. c. 121. et Polyænum I. 30, 3. Sequentia in controversiam inciderunt propter ἀναπαυσάμενοι (lin. 11.) ex Med. et aliis enotatum. Sententiam super his viri Celeber. notationes (quas nil adtinet hic repetere,) ostentant. Non ego infitior, νέφος ἀνθρώπων bono sensu usurpari posse: testabuntur scriptor Epist. ad Hebræos c. xii. 1. observataque Cl. Lamb. Bos. Sed inconmodat valde ἀναπαύσασθαι, cujus in rerum recuperatione sedes, pariter ac ἀνακτήσασθαι lib. III. 65. et 75. Reciperatum autem νέφος τοσοῦτο ἀνθρώ-

των a victoribus Græcis, inconsulte dicitur; recte vero tantam hominum multitudinem sive nubem fuisse *depulsam*. Sic ἀνωσάμενοι lib. VII. 139., ὠσάμενοι τὸν Πέρσεα VIII. 3., et, Berglero indice, Plut. Mar. pag. 414. c. ἀλλ' ὅπως νέφος τοσοῦτον πολέμου καὶ σκηπτὸν ὠσάμενοι, διασώσουσι τὴν Ἰταλίαν. Restat εὕρημα γὰρ εὑρήκαμεν, (lin. 9.) nacti enim insperato sumus lucro nosmet ipsos et Græciam, ita vertendum; Vallæ Latina exorbitare, alios non fugit. Εὕρημα lucrum præter spem oblatum exposuerunt summi Viri G. Budæus et H. Stephanus, estque in lib. VII. 190. (et VII. 155, 8.) Εὕρημα νομίζειν et λογίζεσθαι pariliter Siracides c. xxix. 4. et 6. Wess.

16. ἐμπιπρὰς] Med. et consentientium ἐμπιπρεὶς videtur scripturæ aberratio verioris. Inflammata Græcorum a Persis templa, post Brissonii, Menagii ad Diogen. I. 9. et Davisii in Ciceron. II. Leg. cap. 11. sollertem operam, prætereo. Mutare debui proxima (lin. 19.) καταμείναντες —— ἐπιμεληθῶμεν, de plurium Codicum, quibus creber ἀπαρεμφάτων in Musis usus suffragatur, sententia: namque omnes præ stupore in devia deflexisse, criminosa foret accusatio. Wess. — Vide quæ in Var. Lect. (ed. S.) notata sunt. S.

17. πέδας τε κατῆκε] Ob vicinas duæ forte literæ perierunt, ut scripserit ἐγκατῆκε, nempe τῇ θαλάσσῃ. Diogen. Laërt. Procem. §. 9. dixit εἰς τὴν θάλασσαν πέδας καθεῖναι. κατεῖναι ἐς τὸ πέλαγος πεδέων ζεῦγος, Herodot. lib. VII. c. 35. Paulo post (lin. 19.) probarem quæ margo dat Steph. καταμείναντας ἡμέων τε αὐτέων ἐπιμεληθῆναι: quam casuum ἀκαταλληλίαν amat Herod., adpellatione τῶν οἰκετέων uxores intelligens et liberos; ut c. 106. τοὺς οἰκέτας explicat τὰ τέκνα καὶ τὴν γυναῖκα, hinc Thomas M. voc. Οἰκέται. Valck.—At verum erat καταμείναντες, de quo in Var. Lect. (ed. S.) monui. Similiter nominativum casum cum infinitivo jungere amat Noster. Vide I. 56, 2—4. IV. 15, 8 seq. I. 63, 12. IV. 137, 7 seq. et sæpius alibi. S.

20. Ista, καί τις οἰκίην ἀναπλασάσθω καὶ σπόρου ἀνακῶς ἐχέτω, significant et unusquisque reficiat ædes suas, curetque sementem fieri. Est enim ἀνακῶς ἐχέτω idem ac ἐπιμελείσθω: (Pierson. ad Mœr. Att. p. 43.) et Homeri more ponitur τις, pro πᾶς τις, vel εἷς ἕκαστος. Eustath. in Od. γ'. p. 123, 25. τὸ Τὶς πολλάκις —— δηλοῖ —— πάντας, ληφθὲν ἀντὶ τοῦ εἷς ἕκαστος· οὕτως παρὰ Σοφοκλεῖ λέγουσιν ὁ χορὸς οἱ Σαλαμίνιοι (in Aj. v. 245.) ὡς νῦν καιρός τινι Ποδοῖν κλοπὰν ἀρέσθαι. Sophoclea citat idem in eam rem bis terve alibi. Versus Alcæi apud Athen. X. p. 430. c. sic distingui debent: Νῦν χρὴ μεθύσκειν, καί τινα πρὸς βίαν Πίνειν, ἐπειδὴ κάτθανε Μυρσίλος. Poëtæ sententiam Alcaïco etiam versu Horat. expressit Carm. lib. I. Od. 37. sed Alcæi apud Athen. proxima duabus adjectis literis sic suo modulo restitui poterunt: Μηδὲν γ' ἄλλο φυτεύσῃς πρότερον δένδρεον ἀμπέλω. Nullam, Vare, sacra vite prius severis arborem: Horat. lib. I. Od. 18. Rarissimum arbitror illud Herodoti, οἰκίην ἀναπλασάσθω. Nidum fingere, πλάσαι δόμον dixit incertus Poëta apud Lycurg. pag. 166, 35., Οὐδ' ἀγρία γὰρ ὄρνις, ἣν πλάτῃ δόμον, Ἄλλῃ νεοσσοὺς ἠξίωσεν ἐντεκεῖν. Qui Sophoclea cognoverunt, ista Sophoclis esse suspicabuntur, scripta prout illa vulgavit Clar. Jo. Taylor. Valck.

23. ἀποθήκην μέλλων ποιήσεσθαι] Erunt fortasse, qui ὑποθήκην, notione παραινέσεως, monitionis, illustrata Menagii diligentia in Laërt. I. 61., præoptabunt. Equidem in Gronovii partes eo, Vallam arbitratus ex ipsius subsidio ἀποθήκην invenisse. Πέρσεα, (pro quo perperam Περσέα Edd. ante Wess.) Porto ob

insolentem tenum suspectum, recte pingit Arch. Wess.

Ibid. ἀποθήκην μέλλων ποιήσεσθαι] Sequentia cum his arbitror jungenda, ἐς τὸν Πέρσεα, ἵνα (ἤν ἄρα τί μιν καταλαμβάνῃ πρὸς Ἀθηναίων πάθος) ἔχῃ ἀποστροφήν: ita tamen, ut partim etiam ad illa pertineant, τὸν Πέρσεα, Persam enim facturus erat ἀποθήκην, ad illum ut haberet receptum, vel refugium, si qua urgeret necessitas: amicum ad certum tempus velut sepositum, aliquando usui futurum, eleganter vocat ἀποθήκην. Ad ἀπόθετον φίλον in Lysiæ pag. 158., vid. Cl. Markland. et, qui hic ἀποθήκην egregie tuetur, clar. Abresch. Diluc. Thucyd. p. 654. Ad ἀποστροφὴν conf. Xenoph. Κυρ. Παιδ. pag. 73, 18. Ἀναβ. VII. p. 244, 23. Isocr. Epist. II. p. 410. B. P. Wessel. ad Diodor. I. p. 207. et Jo. Toup. Em. in Suid. voc. Ἀποστροφή. Beneficiorum in Regem regiamque familiam hac opera sua collatorum, ob quæ εὐεργεσίαν sibi scribit ὀφείλεσθαι, meminit Themistocles in illa nobili Epistola ad Artaxerxen data apud Thucyd. I. c. 138. Valck. — At non *Persam* (ut ait Vir doctissimus) facturus erat ἀποθήκην: sed hoc ipsum quod nunc agebat, nempe quod Athenienses a consilio in Hellespontum navigandi pontesque rumpendi deterruit, hoc, inquam, facturus erat ἀποθήκην ἐς τὸν Πέρσεα: ubi per metonymiam ἀποθήκη dicitur id quod est ἀπόθετον, thesaurus repositus; intelligiturque beneficium in regem collatum et in futuros usus apud eum collocatum, gratia apud regem in futurum tempus inita. Est enim, ut scite poëta ait, Καλὸν γε θησαύρισμα, κείμενη χάρις. S.

Cap. CX. 6. ἄνδρας ἀπέπεμψε, etc.] Misit viros jussos tacere, Valla: τοῖσι ἐπίστευε σιγᾷν. Melior mihi lectio videtur marg. Steph. τοῖσι ἐπίστευε σιγᾷν ἐς πᾶσαν βάσανον ἀπικνεομένοισι τὰ αὐτὸς ἐνετείλατο βασιλέϊ φράσαι: quos, utcunque tormentis excruciarentur, fideli credebat occultaturos silentio, quæ Regi mandasset dicenda. Hos inter, quos a longo tempore fideles fuerat expertus, fuisse quoque dicitur Sicinnus: hunc Polyæno p. 60. ante pugnam, post pugnam p. 61. dicitur misisse Ἀρσάκην: Ἀρνάκην vocat Plutarch. in Aristid. p. 324. B. Quando autem, ut res ipsa suadet, non scripta epistola, sed vel per amicum vel per servum fidum, ut Justin. II. cap. 12., ista Xerxi Themistocles indicavit; non tam miror quod apud Nepot. Them. c. 9. literis, ait, eum (patrem Tuum) certiorem feci, id agi ut pons —— dissolveretur; sed in Thucydide miror lib. I. cap. 138., cur et quomodo Themistocles dicatur γράψας τήν τε ἐκ Σαλαμῖνος προάγγελσιν τῆς ἀναχωρήσεως, καὶ τὴν τῶν γεφυρῶν —— οὐ διάλυσιν. Scriptam a cauto Imperatore epistolam negabit Herod. nec sane fit credibile. Valck.

Ibid. τοῖσι ἐπίστευε σιγᾷν] Pristinum ἐπέστελλε damnant schedæ, quibus obsequor. (Vide Var. Lect. ed. S.) Credidisse indicatur et confisum fuisse Themistoclem, nuncios, etsi tormentis omnibus vexarentur, mandata tacita habituros; plana utique sententia, et simillima Pausaniæ lib. VII. p. 589. Si vero Nostri fidem laudamus, (et quidni?) αὖτις iterum ad Persam Sicinnus missus abiit. Plutarchus aliunde Arnacem, regium eunuchum et captivum accepit, ad Xerxem ablegatum, Themist. p. 120. C., deditque Polyæno, sed Arsacem adpellanti, lib. I. 30, 3. Wess.

9. πρὸς τὴν Ἀττικὴν] Quæ prostant in Miscell. Lips. Nov. VIII. pag. 501. sunt certe inconsiderate (a Reiskio) scripta. Non ex Andro fidos istos homines mittit, sed ex insula Salamine; (at Herodotus quidem significare videtur, ex Andro eum viros illos ad Xer-

xem misisse.) neque sane Xerxes, quod vir doctus putabat, in Hellespontum aufugerat: exigit is iterum Herodoteam narrationem: mittitur navis in Atticam, ubi hærebat adhuc Xerxes; neque enim hic tum classis aufugit reliquiis; sed cum exercitu suo secedens ex Attica, Græcia peragrata, rediit in Asiam cap. 119., ἰδίῃ χρεώμενος ἅμα τῷ ἄλλῳ στρατῷ ἀπονόστησαι ἐς τὴν Ἀσίην. conf. cap. 118. 126. 130. Wess.

Cap. CXI. 8. Πειθώ τε καὶ Ἀναγκαίην] Admovet Andriis τὴν καλουμένην ὑπὸ τῶν πολλῶν Πειθανάγκην Synesii (Or. de Regn. p. 26. A.) Themistocles; blandiorem quidem illam, quam Ἀνάγκη καὶ Βία, quibus Corinthi olim fanum in Pausan. lib. II. 4., æque tamen liberis et sui juris hominibus acerbam et detestabilem. Muliebres autem deas μεγάλους utroque sermone recte dici, Jac. Elsnerus Sched. Crit. p. 39. commonstravit. Wess.

8. Πειθώ τε καὶ Ἀναγκαίην, etc.] Duabus his Deabus, quas suæ habendi cupidini Themistocles πρόετεινε, eleganti responso sapienter opposuerunt Andrii, quas insulam suam semper colere dicebant Πενίην τε καὶ Ἀμηχανίην: quarum etiam fideli præsidio feroces Themistoclem et Græcos re coëgerunt infecta illuc recedere unde venerant, c. 121. ἐπεί τε οὐκ οἷοί τε ἐγίνοντο ἐξελεῖν τὴν Ἄνδρον ——ἀπαλλάσσοντο ἐς Σαλαμῖνα. Quam Noster, hinc paucis rem narrat Plutarch. in Themist. p. 122. c. δύο καὶ ἥκειν ἔφη θεοὺς κομίζων Πειθὼ καὶ Βίαν· οἱ δ' ἔφασαν εἶναι καὶ παρ' αὐτοῖς θεοὺς μεγάλους δύο, Πενίαν καὶ Ἀπορίαν, ὑφ' ὧν κωλύεσθαι δοῦναι χρήματα ἐκείνῳ. Nomina Ἀναγκαίης et Ἀμηχανίης in magis usitata convertit Βίας et Ἀπορίας. Amor in ala Simmiæ: Οὔτι γὰρ ἔρεξα βίαφι, πραΰνοῳ δὲ πειθοῖ: et ante: Τᾶμος ἐγὼ γὰρ γινόμαν ἀνίκ' ἔκραιν' Ἀνάγκα. (Vide Brunckii Analect. T. I. pag. 205.) Hujus Necessitatis imperio lene suum Amor opposuit blanda vi persuadentis: apud Xenoph. Ἀναβ. VII. pag. 247. οἱ νῦν σοι ὑπήκοοι γιγνόμενοι οὐ φιλίᾳ τῇ σῇ ὑπείθονται ὑπὸ τοῦ ἄρχεσθαι, ἀλλ' ἀνάγκῃ. Hanc a veri nominis Rege longe removet Ecphantus Stobæi p. 335., qui pro sectæ severitate τὸ πειθοῦς τινος δέεσθαι considerat (v. 10.) veluti τᾶς ἐπιγήω φαυλότατος λείψανον, quia πειθὼ ἔργον τι ἐντὶ παρεισάκτον ἀνάγκᾳ. Hinc sua quædam Plato derivavit in Politicum: conf. Dion Chrys. p. 78. F. et 366. B. Non solum τὴν Πειθὼ, μειλίχιον ὅπλον, sed mitibus verbis minas addens pæne regaliter Themistocles Andriis ostentabat τὴν Πειθανάγκην· καί, ὡς οἷον εἰπεῖν, θατέρᾳ μὲν δόρυ, θατέρᾳ δὲ κηρύκειον προϊσχόμενος, ὃ δὴ παροιμία ἦν, ὥς φησι Παυσανίας, ἐπὶ τῶν ἅμα μὲν παρακαλούντων καὶ ἀπειλούντων, ut scribit Eustath. in Hom. Ἰλ. γ'. p. 309, 14. Valck.

10. καὶ θεῶν χρηστῶν] Fingebat Cl. de Pauw τοὶ θεῶν χρ., non absurde, modo necessitas adesset: insuper, (lin. 11.) ἐπὶ Ἀνδρίους γε εἶναι γεωπείνας ἐς τὰ μάλιστα ἀνήκοντας, ad Andrios certe non accedere nisi maxime pauperes, et in primis, deas inutiles et noxias duas nunquam eorum insulam relinquere, sed in ea gratum sibi domicilium habere, Paupertatem et Inpossibilitatem. Γεωπείνας non homines, sed ipsas respicere deas, sic ab Andriis dicacioribus adpellatas: ad Athenienses accessisse θεοὺς χρηστούς, ad se semper invisere θεοὺς γεωπείνας, præterque ceteros Πενίην καὶ Ἀμηχανίην insulæ possessione delectari. Quæ, doctissimo viro mirifice olim blandita, minime exagitabo, incertus, an ipsum ἀνήκοντες ἐς τὰ μάλιστα, seu potius τὰ μέγιστα, uti lib. V. 49. fefellerint, an repetiti toties post ἐπὶ accusativi; hos certe improbavit, invito Herodoto et præceptore structuræ H. Stephano de Dialect. p.

138. Ceterum noti satis sunt γεωπεῖναι lib. II. 6., et ἐπήβολοι, bonæ malæve rei compotes, ex Æschyli Agam. v. 551., Porphyrioque Quæst. Homeric. prima. Nam exemplarium Arch. et Vind. ἐπιβόλους aspernor, mirorque servatum a nupero Hippocratis editore, Steph. Mackio, princip. Νόμου, cum MSS. et Scholiastæ verum ostenderent. Ipsum adi. Wess. — De formula Nostro usitata εὖ ἥκειν vide ad I. 30, 18. et VII. 157, 10. notata. Ceterum mordaci ironia hæc dicta videntur: magnæ et beatæ Athenæ scilicet! nempe urbe eversa cremataque, et terra omnis vastata: propitiis inprimis utuntur diis scilicet, qui nec urbem, nec templa tutati sunt! Ad ἐς τὰ μέγιστα, ex præcedenti vocabulo γεωπείνας, intelligi par est genitivum γεωπεινίης. S.

Cap. CXII. 1. οὐ γὰρ ἐπαύετο πλεονεκτέων] In fine cap. ex Med. optime restituit Clar. Gronov. Θεμιστοκλέης — χρήματα παρὰ νησιωτέων ἐκτᾶτο (sibi comparabat) λάθρῃ τῶν ἄλλων στρατηγῶν. (Vide lin. 16. et ibi Var. Lect. ed. S.) Ista de Themistocle dicta qui vituperat Plutarch. T. II. p. 871. c. ipse tamen in Them. T. I. p. 122. c. hæc posuerat tanquam indubia: ἦν δὲ περιπλέων τὰς νήσους καὶ χρηματιζόμενος ἀπ' αὐτῶν, et ex insulis sibi pecunias corradens. Ibidem acerbissimum adversarii Themistoclis Timocreontis nobis carmen servavit, illum traducentis, ut ψεύσταν, ἄδικον, προδόταν, quippe qui amicum prodiderit ἀργυρίοισι σκυβαλικοῖσι πεισθείς· Λαβὼν δὲ τρί' ἀργυρίου τάλαντ' ἔβα πλέων εἰς ὄλεθρον: in his τρία forte videbuntur in τριάκοντα mutanda Herodotum comparanti VIII. c. 4. Illic narrata si quam admittunt excusationis veniam, hæc certe magni viri memoriam dedecorant; quem, gloria satiatum, auri fames videtur agitasse; neque tamen idcirco velut Atheniensium ditissimus Socrati potuit et Aristidi opponi: horum probe recordabar scribens quæ leguntur p. 494. (Adnot. ad lib. VI. c. 121. 4 seqq.) Valck.

4. χρεώμενος λόγοισι τοῖσι καὶ πρὸς Ἀνδρίους] Magnas cierunt hic turbas amanuenses; quorum Med. et consentanei veraces si fuerint, χρεώμενος, aut χρεωμένους Med., exsilio damnabitur, summa plerorumque concordia oblatum: salvum illud vocabulum perstabit, ubi de vulgato demutabitur nihil. Neque fatuus propterea (quæ Gronovii erat opinio) sermo erit, tametsi ἀπειλητήριοι λόγοι præcesserint. Illa enim generatim minacia verba, hæc τὴν Πειθὼ καὶ Ἀναγκαίην, nisi imperata præstentur, denunciantia. Verum vide magnum et eruditum Med. patronum. Wess. — Recte a cod. Med. et consentaneis abesse vocabulum λόγοισι videtur, nec ab Herodoti manu profectum. Id quum olim abfuisset, quippe facile e superioribus intelligendum, librariorum alii nimis officiose illud inculcarunt, alii vero, quum de nunciis hic agi putarent, Ἀνδρίους temere in βασιλέα mutarunt. Quare equidem aut deletam illam vocem, aut saltem cancellis circumdatam, ut suspectam, velim. S.

13. τοῦ κακοῦ ὑπερβολή] Hoc etiam ut Herodoteum referri debuerat in Æm. Porti Lexicon, quum ἡ ἀναβολὴ vel ὑπέρθεσις vix alibi dicatur ὑπερβολή. Valck. — Equidem usitatiorem vocabuli ὑπερβολὴ notionem animo habens obversantem, (de qua consului Lexicon nostrum Polybian. p. 629. num. 2. potest,) dormitansque quum hunc locum Latine converterem, istud Καρυστίοισι γε οὐδὲν, τούτου εἵνεκα, τοῦ κακοῦ ὑπερβολὴ ἐγένετο, ita acceperam quasi οὐδὲν ἧσσον scriptum fuisset. Minime spernenda erant, sententiæ summa si spectetur, Vallæ Latina, a Gron. etiam et Wess. servata: Carystiis ne hac quidem re

contigit effugere cladem. Proprie: neutiquam tamen idcirco dilata est calamitas; id est, ne ullam quidem idcirco moram calamitatis adsequi contigit Carystiis. Nempe continuo deinde Andro profecti Græci (cap. 121.) fines illorum sunt depopulati. οὐδὲν valet κατ' οὐδὲν, nulla parte, ne in breve quidem tempus dilata est calamitas. Verbo ὑπερβάλλεσθαι differendi notione usus est Noster VII. 206, 4. IX. 51, 1. Vocabulo ὑπερβολὴ eodem, quo Herodotus, significatu semel usum Polybium memini, XIV. 9, 8. S.

15. ὁρμεώμενος ἐξ Ἄνδρου] Sive ipsum Themistoclem ab Andro profectum intelligas, seu ad nuncios referas circum insulas missos, nihil offendet. Plutarchus ad prius inclinat, περιπλέων τε τὰς νήσους καὶ χρηματιζόμενος ἀπ' αὐτῶν, Themist. p. 122. c. Nihil certe urget, ut ὁρμεόμενος ἐπ' Ἄνδρου, stationem ad Andrum habens, refingatur, præsertim cum ὁρμέων in simili ponatur re. Reiskii ἐπτέετο genio sermonis et Arch. suffragatione protegitur. Conf. lib. VI. 62. Wess.

Cap. CXIII. 4. ἀνωρίην εἶναι τοῦ ἔτεος — χειμερίσαι δὲ ἄμεινον] Ad eamdem pertinet classem (scil. vocum, quæ vix alibi quam apud Herodotum reperiuntur; conf. Adnot. ad c. 112, 13.) ἀνωρίη τοῦ ἔτεος, et χειμερίσαι: quorum prius quid sit docebunt Viri magni (Tib. Hemsterh.) observata ad Thomam M. in Ἀωρὶ νυκτός. ubi tamen inobservatum hunc Herodoti locum Hemsterhusius prætermisit. Cæterum, quod ἀνωρίῃ cum subscripto iota hic scripsit Valckenarius, id nusquam ita pictum reperi. ἀνωρίην, quod ex editis ante Med. revocaverat Wess. tenui cum Schæf. ἀνωρίη absque iota subscripto præferebat Med. cum F. et aliis: quos quod in Var. Lect. (ed. S.) dixi videri ἀνωρίῃ debuisse, id nunc indictum velim. Quin immo verum videtur ἀνωρίη in nominativo, certe haud deterius quam ἀνωρίην. Nominativum casum cum infinitivo libenter construere Nostrum, haud multo etiam ante observavimus, ad cap. 109, 17.) Alterum χειμερίσαι, pro vulgari χειμάσαι vel παραχειμάσαι positum VI. c. 31. infra recurrit c. 126. et 130., ubi classis reliqua Persarum ἐχειμέριζε ἐν Κύμῃ. Formatum illud, ut θερίζειν, æstatem transigere; et rarius ἐαρίζειν, tempus vernum. Ἐχειμέριζε forte dederat Noster etiam c. 133. pro ἐχείμαζε, quod in alium usum adhibet VII. c. 191., ἡμέρας γὰρ δὴ ἐχείμαζε τρεῖς, tertio demum die tempestas sedavit. Loca tamen memorat lib. II. c. 22., in quæ se conferunt grues ἐς χειμασίην: sic Codd. exhibent pro χειμαδίην. Dixit Demosth. p. 35. ὑπάρχει δ' ὑμῖν χειμαδίῳ μὲν χρῆσθαι Λήμνῳ: sic legendum puto ejecta voce δυνάμει ex vicinis repetita, ut dederit χειμαδίῳ, nempe τόπῳ. Illuc refero quod habet Etymol. p. 810, 1. Χειμαδίῳ, τόπῳ ἐφ' οὗ ἄν τις δύναιτο χειμῶνος ἐγκαθορμίσασθαι: eadem dat Suidas, ex Rhetorico Lex. ut puto, descripta. Valck.

7. πρώτους μὲν Πέρσας, etc.] Præfert insoliti quidpiam πρ. μὲν τοὺς μυρίους Περ. πάντας Arch. et Vallæ: saltem πάντας omisissent. Glossam atque additamentum ex lib. VII. 83. arbitror. Wess.

13. κατ' ὀλίγους] Legi nec posse nec oportere κάρτ' ὀλίγους verissima Abreschii animadversio, advocantis Thucyd. III. 111. ὑπαπῄεσαν κατ' ὀλίγους: et lib. IV. 11. κατ' ὀλίγας ναῦς διελόμενοι. Vide supr. lib. II. 93. et Duker. ad Thucyd. lib. VI. p. 400. Wess.

14. τοῖσι εἴδεά τε ὑπῆρχε] Sunt, ni fallor, εἴδεος εὖ ἔχοντες, sive σωμάτων ἔχοντες ἄριστα, atque adeo εὐεκτικοί. Hos dicitur Mardonius e ceterorum turba διαλέγων, secernens, καὶ εἰ τέοισι, etc. ubi forte lectio non esset deterior, καὶ ὁτέοισί τι χρηστὸν συνῄδεε πεποιημένον. Est

illud ὀτέοισι Homericum et Herodoteum; Sophocleum ὅτοισι. Ad Homeri Ἰλ. ο΄. 491. Eustathio adnotantur Ὀτέοισι, ὅτου, ὅτῳ, ὅτων, ἀντὶ τοῦ ὧντινων, καὶ ὅτοισι: de quibus unum restitui poterit Æliano de Nat. An. V. 39., ad prædam a leone relictam τὰ ἄλλα ζῶα ἥκοντα καὶ αἰσθανόμενα, ὅτου, (scribendum, ὅτεο) λείψανόν ἐστι τὸ κείμενον, cujus ista sint reliquiæ. Valck. — Miraris vero sollicitari a Viro doctiss. vulgatum εἰ τέοισι (Ion. pro εἴ τισι,) quum nihil solennius sit Græcis, quam εἴ τις, εἴ τινος dicere, ubi perinde ὅς τις, οἵ τινες dici potuerat. S.

Cap. CXIV. 4. τὸ λεγόμενον ἐξ ἐκείνου δέκεσθαι] Accipere omen, et, quidquid rex diceret, sibi sumere, bene Pavius. Itaque Laco, cum Xerxes Mardonium pœnas daturum ambigue respondisset, (lin. 14.) δεξάμενος τὸ ῥηθὲν abiit. Tale δεκόμεθα, ὦ βασιλεῦ, τὰ λέγεις inf. c. 137. δέχομαι τὸν οἰωνόν, accipio omen, lib. IX. 90. et Comici Δέχου τὸν ἄνδρα καὶ τὸν ὄρνιν τοῦ θεοῦ, Plut. v. 63. Wess.

Cap. CXV. 4. τῆς στρατιῆς οὐδὲν μέρος] Innuit exiguum militum numerum, quem salvum ex inmani illa multitudine lib. VII. 184. in Asiam reduxerit. Causeas fami pestilentiæque acceptas fert. Non ex falso nuncius ad Atossam, Ἥκουσιν ἐκφυγόντες, οὐ πολλοί τινες Ἐφ' ἑστιοῦχον γαῖαν, Æschyl. Pers. v. 510., qui de regiis per Thessaliam properantibus copiis v. 490. ἔνθα δὴ πλεῖστοι θάνον Δίψη τε λιμῷ τε, Nostri ferme consentiens. Wess.

11. λοιμός τε τὸν στρατὸν, etc.] Nihil est in his quod fictum videatur aut rationi disconveniens: quæ habet Justin. II. c. 13., pleraque sophistam potius decent quam historicum. Verum esse potuit quod scribit Tzetzes Chil. I. v. 995., plerosque qui cum Rege secesserant, mortuos κρυμῷ, λιμῷ, πορείᾳ. Labore, fame, ac metu distabuerunt, Orosius p. 114. Herodoto prior Æschylus, Pers. v. 482., Στρατὸς δ' ὁ λοιπὸς ἔν τε Βοιωτῶν χθονὶ Διώλλυθ', οἱ μὲν ἀμφὶ κρηναῖον γάνος Δίψει πονοῦντες, οἱ δ' ὑπ' ἄσθματος κενοὶ Διεκπερῶμεν ἔς τε Φωκέων χθόνα, Καὶ Δωρίδ' αἶαν: tandem γῆς Ἀχαιΐδος πέδον Καὶ Θεσσαλῶν πόλεις' ὑποσπανισμένους Βορᾶς ἐδέξαντ', ἔνθα δὴ πλεῖστοι θάνον Δίψη τε, λιμῷ τ', ἀμφότερα γὰρ ἦν τάδε; absurde Schol. τίνουν, ait, Βοιωτίας ἡ Κρήνη: hinc aquas nobis Crenæas vocant, quæ fontanæ fuerant dicendæ. In Atticæ pestis descriptione Lucret. VI. 1262. Multa siti prostrata viam per, proque voluta Corpora silanos ad aquarum strata jacebant, Interclusa anima nimia ab dulcedine aquaï. Thucyd. p. 131, 79., ἐκαλινδοῦντο καὶ περὶ τὰς κρήνας ἁπάσας ἡμιθνῆτες τῇ τοῦ ὕδατος ἐπιθυμίᾳ. Valck.

18. νεμομένας ἀρπαχθῆναι] Præcessit ἅρμα Jovis sacrum, cui juncti equi fuerunt, pascentes, ut Pæones ferebant, furto abducti. Supra VII. 55. οἵ τε ἵπποι οἱ ἱροὶ καὶ τὸ ἅρμα τὸ ἱρόν. Rediit, (lin. 19.) sæpe restitutum, οἰκημένων. Vid. III. 96. Wess.

Cap. CXVI. 2. Θρῆϊξ, ἔργον ὑπερφυὲς ἐργάσατο] Rem fecit atrocissimam Rex Bisaltarum. Ab humana natura patrisque nomine prorsus abhorrens facinus hinc enarrans Ælianus Var. Hist. V. 11., illum scribit fuisse φιλέλληνα: quod mihi quidem obsequium Xerxi negatum non manifestat; sed idem digna scribit mansueta Græcorum humanitate, quando Thrax ob tantillam rem sex filiis oculos crudeliter eruens dicitur μὴ ποιήσας Ἑλληνικά. Valck.

8. ἐξώρυξε αὐτέων ὁ πατὴρ τοὺς ὀφθ.] Sumsit hinc Ælianus Var. V. 11. verbis paullum mutatis. Addit de patre, μὴ ποιήσας ἑλληνικὰ, quod verum; sed regulus ille, quantumvis φιλέλλην, ut ait, origine Thrax erat; a cujus gentis atrocitate oculorum eruendorum suppli-

cium haud fuisse alienum, damno visus experti infelices Phinei liberi et ipse tetri auctor sceleris feruntur in Scholiis ad Apollonii Rh. lib. II. 178. Alia Celeb. Jac. Perizonius. Wess.

Cap. CXVII. 4. Ἐνθαῦτα δὲ κατεχόμενοι] Placebat olim addita littera κατερχόμενοι, huc delati, sive reversi, uti in Æschyleo, a Comico acerbius perstricto, Ἥκω γὰρ εἰς γῆν τήνδε καὶ κατέρχομαι. Quoniam schedæ vetant, patior vulgatum, retentos aliquantisper isthic declarans. Wess.

Cap. CXVIII. 2. Justissimum ἐξ Ἀθηνέων, toties totiesque in Musis pravum: bonum vero ex Aldo atque aliis διεχρέετο. (lin. 3.) Ionici enim commatis χρέεσθαι, ejusdemque conposita. Vide I. 21. Wess.

5. νηὸς Φοινίσσης ἐπιβὰς] Hæc ut possent ἐκτραγῳδῆσαι, rerumque humanarum lamentari vicissitudinem, Phœnissæ navi scapham substituerunt piscatoriam; ex Trogo Justinus II. 13. hinc Orosius II. 10. Ferebant, (lin. 6 seqq.) πλέοντά μιν ἄνεμον Στρυμονίην ὑπολαβεῖν μέγαν καὶ κυματίην. Adfinis Atheniensium et fautor Boreas superbum Regem illæsum dimittere non poterat: ventus Boreas a sua velut sede eximie Στρυμονίας dicebatur; Στρυμονίου Βορέαο meminit Callim. Hymn. in Del. v. 26. ubi notat ill. Ez. Spanh. qui plura dederat ad Hymn. in Dian. v. 114. quo loco respicit Callim. Epigramma Simonidis ab Athen. servatum lib. III. p. 125. c. ubi pro Ὠκὺς libenter corrigerem, Ὀξὺς ἀπὸ Θρήκης ὀρνύμενος Βορέης: sic Boreæ penetrabile frigus indicaretur. Quæ hic præterea traduntur, Græcorum illa videntur commenta, Herodoto minime probata; quod observare debuerat Brissonius hinc illa narrans, de Regn. Pers. I. p. 33. Vera videbantur Jo. Tzetzæ, Chil. I. v. 996. Ἀπὸ Στρυμόνος δ' ἐπιβὰς νηὸς αὐτὸς Φοινίσσης, Σὺν τοῖς ἀρίστοις τῶν Περσῶν, κλύδωνος γεγονότος, Κέλευσε τούτους ἐκπηδᾶν εἰς θάλασσαν τοῦ πλοίου· Ὅπερ δὴ καὶ δεδράκασιν, Ἐκεῖνον προσκυνοῦντες, Ὅπως τὸ πλοῖον κουφισθὲν σώσῃ τὸν βασιλέα. Valck.

6. ἄνεμον Στρυμονίην] Laurentii a Strymonia ansam docto viro præbuit corrigendi Στρυμονίηθεν, quo facile carebimus. Ab amne ventus Boreas Στρυμόνιος et Στρυμονίης, isque inpetuosissimus. Callimachus H. in Del. v. 25. Τείχεα μὲν καὶ λᾶες ὑπαὶ ῥιπῆς κε πέσοιεν Στρυμονίου Βορέαο. Hinc Æschyli πνοαὶ δ' ἀπὸ Στρυμόνος μολοῦσαι κακόσχολοι, Agam. v. 200. Callimachum respexisse Hesychius videtur in Στρυμόνιος. Wess.

16. ἐκπηδᾶν] Perplacet ἐκπηδέειν, ut ἐνδιαιτέεσθαι, καταμαργέειν, et χρέεσθαι. Quæ præcedunt, obiter Dio Chrys. attigit Or. XIV. p. 231. b. In proximis (lin. 20.) χρυσέη στεφάνη, etsi MSS. vulgatius præbeant, vim non facio. Homerum hic sequitur, στεφάνας præcipue (Eustathio ad Iliad. Σ'. 597. docente) probantem: adde illi magnum Animadversorem in Athen. lib. V. 8. (T. III. nuperæ Edit. p. 121.) Valck.

Cap. CXIX. 1. οὗτος δὲ ἄλλος λέγεται λόγος] Scripta exempla, quod inpeditum erat, sic optime explicant. Respectus est ad initium c. 118. (Immo unice verum erat, quod nostri libri dedere: vide Var. Lect. (ed. S.) ad h. l.) Vicinum οὕτω εἰρέθη (lin. 3.) in Pass. nihil habere damnabile, ostendi ad lib. IV. 157. atque alibi. Wess.

[7. τῶν δὲ ἐρετέων, etc.] Ad id quod famæ illi, de qua hic agitur, opponit Herodotus, responderi poterat: At remigum, qui in navi erant, nautarumque cunctorum opera opus fuit gubernatori, qua per vim tempestatis ad optatum littus eluctaretur. S.]

Cap. CXX. 3. δωρησάμενος αὐτοὺς, etc.] Donasse dicitur Abderitanos aureo acinace, καὶ τιήρῃ χρυσοπάστῳ: quod ex

Codd. revocabitur. Tiaram tamen infrequens fuisse puto Regium donum: Acanthios eodem quo Abderitanos honore Rex dignatus lib. VII. c. 116., ἐδωρήσατο ἐσθῆτι Μηδικῇ. Nusquam etiam auro distinctam χρυσόπαστον memoratam legi tiaram; de qua præter Brisson. multa Gataker Adv. Misc. posth. c. 24. sed alibi reperias χρυσόπαστον ἐσθῆτα, et τὰ χρυσόπαστα τῶν ἐνδυμάτων. Abderitanos splendido Xerxen ejusque exercitum excepisse convivio constat ex Herodot. VII. 120. Nescio an alibi tradatur quod nobis narrat Philostr. de Vit. Soph. p. 494. de Protagoræ patre Mæandrio Abderitano: δεξάμενος τὸν Ξέρξην οἰκίᾳ τε καὶ δώροις, τὴν ξυνουσίαν τῶν Μάγων τῷ παιδὶ παρ' αὐτοῦ εὕρετο. De Protagoræ præceptore Democrito, hujusque patre, paria prodidit Diogen. Laërt. IX. 34. testem citans Herodotum, de cujus nomine in aliud convertendo alibi conjecturam proposui. Valck.

4. καὶ τιήρῃ χρυσοπάστῳ] Ex Vallæ Latinis locum instauravit de Pauw: recte factum MSS. testantur. Med. et paucorum τιήρεϊ formam præfert insolitam, nec usquam obviam, cedereque meliori debuit. Quid de docto in Germania viro existimabimus, Aldinum τριήρεϊ χρυσοπάστῳ tuente, et poculum auro inductum excogitante? Quid? Sed mihi tempero. Τριήρης, si qua apud audaciorem poëtam, (vide Athen. XI. p. 550. f. et 497. b.) in Musis et solutæ orationis auctoribus de poculo nunquam. Mos quoque Persicus, uti ad hunc diem in Oriente, donare vestes, tiaras, acinaces. De Acanthiis lib. VII. 116. καὶ ἐδωρήσατό σφεας ἐσθῆτι Μηδικῇ Xerxes. Post illa (lin. 5.) ex Codd. λέγοντες ἐμοί γε οὐδαμῶς πιστά, quomodo scriptum superius, reverterunt. Parum quoque afui ab illis, quæ isti de Abderorum situ, innovandis. Resedit inpetus. Arripiant, quibus volupe erit. Wess.

Cap. CXXI. 5. τὴν μὲν ἐς Ἰσθμὸν ἀνέθηκαν] Priscæ pietatis istam partem ostendit magis Jac. Ph. Thomasinus, Donar. c. 19., quam explicuit. Ad rem significantissimæ fuissent dedicatæ hæ triremes, nec minus a Phormione et popularibus consecrata Neptuno ad Rhium Ætoliæ apud Thucydidem II. 84.; tum Jovi Casio in Corcyra insula, ex solidiore tamen materia, in Procopii Bel. Goth. lib. IV. 22., ut alias ne tangam. Wess.

Cap. CXXII. 2. εἰ λελάβηκε] Hic quoque nunc scribi malim εἰ λελαβήκεε, num accepisset: quod supra Codices dederunt p. 217, 7. (III. 42, 18.) Vulgatam præfert, ubi hæc describit, Plutarch. de Herod. Mal. p. 871. c. ægerrime ferens, huic de Æginetis judicio Delphicum Deum hic auctorem inscribi; is enim juxta Herod. (lin. 4.) ἀπαίτεε αὐτοὺς τὰ ἀριστήϊα τῆς ἐν Σαλαμῖνι ναυμαχίης. Acerbe Plutarch. Οὐκ ἔτι Σκύθαις, ait, οὐδὲ Πέρσαις, οὐδ' Αἰγυπτίοις τοὺς ἑαυτοῦ λόγους ἀνατίθησι πλάττων· (ὥσπερ Αἴσωπος κόραξι καὶ πιθήκοις·) ἀλλὰ τῷ τοῦ Πυθίου προσώπῳ χρώμενος, ἀπωθεῖ τῶν Σαλαμῖνι πρωτείων τὰς Ἀθήνας. Quem toties criminose traducit tanquam ad voluntatem Atheniensium loquutum, cur illis hic sponte sua prætulisset Æginetas? Si de Æginetis scripta falsa fuissent, aut Athenis negata, jussus et illa potuisset μετασκευάσαι: adeo neque huic criminationi species adest probabilitatis. Valck.

5. τὰ ἀριστήϊα τῆς ἐν Σαλαμῖνι, etc.] Animadvertit Plutarchus liquida in his malignitatis indicia, sed iratior: posito animi æstu (Vit. Themist. p. 120. c.) Nostro, neque illaudato, accedit. Æginetis, sive astu id evenerit Spartanorum, seu reapse ad Salaminem ceteros gloria anteierint, palmam inter civitates fuisse

contributam, priscorum consensus est, Diodori lib. XI. 27., Æliani Variar. XII. 10. etc. Mox (lin. 8.) male, etsi crater aureus fuerit, schedæ Arch. Redi ad lib. I. 51. Wess.

Cap. CXXIII. 4. διένεμον τὰς ψήφους, etc.] Nolo, quamquam locuplete pristinum auctoritate munitur, litem recepto movere. (Vide mox Valckenario notata.) Ἔφερον, quod duobus in Codicibus, adstipulatores Aristidem T. II. p. 218. et Plutarch. Them. p. 120. d. nanciscitur: hic enim ἀπὸ τοῦ βωμοῦ τὴν ψῆφον ἔφερον οἱ στρατηγοί; plenius ille, καὶ φερόντων τὴν ψῆφον ἀπὸ τοῦ βωμοῦ τοῦ Ποσειδῶνος περὶ τῶν ἀριστείων: unde Canterus Chæronensis aræ Neptuni, Ποσειδῶνος, titulum instauratum voluit, Nostro præeunte. Ambo vero in latis sententiis ab Herodoto abeunt, et sumtas ex ara tabellas, sive ψήφους, significant; nec prave, pro diverso respectu. Insequens (lin. 7.) δεύτερα δὲ accipiendum pro δεύτερον δέ. Aristides, ἕκαστος γὰρ ἑαυτὸν πρῶτον φέρων, δεύτερον συνέξεπιπτον ἅπαντες φέροντες Θεμιστοκλέα, Herodotea adumbrans; in quibus συνεξέπιπτον, sollemne in tabellis et sortibus, urna cadentibus, lib. I. 206. V. 22. oppido venustum. Wess.

Ibid. διένεμον τὰς ψήφους] Revocarem rejectum διενέμοντο. Athenis, caussa utrimque dicta, qui judicibus distribuebant singulis τὰς δύο ψήφους, hi dici poterant διανέμειν τὰς ψήφους. Sed apud Herod. Græci duces inter se calculos dividentes, quibus ferrent suffragia, διενέμοντο τὰς ψήφους: et quidem ἐπὶ τοῦ Ποσειδέωνος τῷ βωμῷ, ad altare Isthmii Neptuni; ut Dei majestate moti sancte judicarent, τὸν πρῶτον καὶ τὸν δεύτερον κρίνοντες (sive κρινέοντες, judicaturi) ἐκ πάντων. Herodotea Plutarch. interpretatur in Them. p. 120. d. ἀναχωρήσαντες εἰς τὸν Ἰσθμὸν ἀπὸ τοῦ βωμοῦ τὴν ψῆφον ἔφερον οἱ στρατηγοί. Hoc Athenis etiam nonnunquam factum liquet ex Demosth. de Cor. p. 162., ubi ἡ βουλὴ ἡ ἐξ Ἀρείου πάγου dicitur ἀπὸ τοῦ βωμοῦ φέρουσα τὴν ψῆφον. Or. c. Macart. p. 601., τὴν ψῆφον, καιομένων τῶν ἱερῶν, ἀπὸ τοῦ βωμοῦ φέροντες τοῦ Διὸς τοῦ φρατρίου, —— ἐψηφίσαντο τὰ δίκαια. Mera iterum est cavillatio, quod scribit Plutarch. T. II. p. 871. d. qui ipsemet dixerat in Themist. p. 120. d. Θεμιστοκλεῖ δὲ (καίπερ ἄκοντες ὑπὸ φθόνου) τὸ πρωτεῖον ἀπέδοσαν ἅπαντες. Valck.

Cap. CXXIV. 3. ἐβώσθη τε καὶ ἐδοξώθη] Vindicavimus prius ab injuria H. Stephani lib. VI. 131. Ἐδοξώθη in eadem Recensione Voc. Herod. (idem Stephanus) legi posse ἐδοξάσθη, quod utique ipse, Aldo deserto mutaverat, suspicionem movet, nec urget tamen, idque rectissime. Wess.

6. ἐς Λακεδ. ἀπίκετο, θέλων τιμηθῆναι] Verisimilius mihi videtur quod Plutarch. narrat in Themist. p. 120. d. Spartam vocatum deductumque a Lacedæmoniis fuisse Themistoclem, sibi nempe metuentibus nunc tandem, μή ποτε Θεμιστοκλῆς, ἀγανακτήσας ἐπὶ τῷ συμβεβηκότι, κακὸν μέγα βουλεύσηται κατ' αὐτῶν καὶ τῶν Ἑλλήνων, ut scribit Diodor. XI. c. 27. idcirco tum ἐτίμησαν αὐτὸν διπλασίαις δωρεαῖς τῶν τὰ ἀριστεῖα εἰληφότων. Juxta Libanium T. I. p. 14. c. illum ἐστεφάνουν, τῆς ἐν Σαλαμῖνι ναυμαχίας ἀφορμὴν ποιούμενοι τὴν ἐκείνου διάνοιαν. Multiplicem honorem ipsi tum tributum a Lacedæmoniis enarrat et Plutarch. In Herod. legerem (lin. 12.) ex marg. Stephani προέπεμψαν ἀπιόντα τριηκόσιοι Σπαρτιητέων λογάδες: quo honore neminem alium dicuntur prosequuti. Hoc apud Thucydid. I. c. 74., Spartanis in memoriam revocat orator Atticus: Themistocles, ait, αἰτιώτατος ἐν τῷ στενῷ ναυμαχῆσαι ἐγένετο, ὅπερ σα-

φέστατα ἴσωσι τὰ πράγματα· καὶ αὐτοὶ διὰ τοῦτο δὴ μάλιστα ἐτιμήσαντι ἄνδρα ξεῖνον τῶν ἐς ὑμέας ἐλθόντων: sic scripta Codices exhibent. Valck.

12. περιέπεμψαν ἀπιόντα] Non nescio patrocinium, veteri ἀνιόντα paratum. Præstat ex scriptis exemplis depromtum, estque apud Aristidem T. II. p. 219. in memorabili hoc Atticum imperatorem deducentium et prosequentium comitatu: memorabili inquam; nihil sane ad honorem amplius et ad gloriam magnificentius publice a Spartanis laudato accedere potuit, quam a trecentis equitibus, primæ nobilitatis, et regum stipatoribus lib. VI. 56., (conf. Adn. ad VII. 205, 9.) ad Laconicæ fines honorifice deduci. Prædicant hoc ejus decus Aristides, Plutarchus, Atheniensiumque legati, ad Spartanos perorantes in Thucydidis lib. I. c. 74. Wess.

Cap. CXXV. 2. Τιμόδημος Ἀφιδναῖος] Vallæ Ἀφιδναῖον haud agnoscenti, nedum Ἀθηναῖον, modo plures adforent suffragatores, adsensum cupide præberem. Belbinita fuit Timodemus. Memini pulcre, Jo. Meursium insulam Belbinam Atticæ populis sive pagis sine teste inseruisse, et Sponii meruisse censuram, errantis tamen longe ob negatos insulæ incolas. Alia omnia Strabo VIII. p. 576. et IX. p. 611. (p. 375. c. et p. 398. d. ed. Cas.) Jam Belbinita si Timodemus, quomodo Aphidnæus? Nam Ἀθηναῖος Arch. ex sequentibus, quoniam librarius, sicuti in Valla, aliquid deesse suspicabatur, huc venisse videtur. Fuisse vero Belbinitanum, acre Themistoclis responsum arguit. Simile Platonis de Rep. I. p. 330. a. et Plutarchi Them. p. 121. a., quo Seriphio obtrectatori Themistocles, ἀλλ' οὔτ' ἂν ἐγὼ Σερίφιος ὤν, ἐγενόμην ἔνδοξος, οὔτε σὺ Ἀθηναῖος. Qui quidem ex insula Seripho, hic ergo ex Belbina, insula ex adverso Atticæ obscuriore, cujus habitatores ob vilitatem adeo contemtibiles, ut Βελβινίτης Græcorum conviciis celebraretur. Testis est Teles philosophus apud Stob. Serm. XXXVIII. p. 233., ubi nunc Βιλβινθίτης, sed ad Nostri præscriptum de Abr. Ortelii sententia reformandus. Si boni tamen commatis Ἀφιδναῖος, quod valde metuo, quippe dicto Themistocleo nervos incidens, solum superest, ut Timodemus, domo Belbinita, jus civitatis Athenis ob nescio quæ merita, qualis Cl. de Pauw divinatio, consecutus fuerit et Aphidnæis additus. Wess. — Nihil profecto rationi magis consentaneum videtur, quam Pavii hæc interpretatio. S.

Ibid. Τιμόδημος Ἀφιδναῖος] Adversarium in administranda republica sæpius expertus Aristiden, habuit et Alcmæonem Themistocles, teste Plutarcho Tom. II. p. 805. Hic memoratus virtutis Themistoclis ignobilis obtrectator Timodemus demo censebatur Aphidnæus, ut supra Callimachus fuisse dicitur Polemarchus lib. VI. c. 109. H. Steph. ad h. l. Valla, inquit, Ἀφιδναῖος omisit, aut potius non legit, quod certe suspectum etiam reddunt quæ sequuntur. Vallæ potius suspectam fuisse puto Codicis scriptionem Ἀθηναῖος, in Arch. etiam inventam, atque illum omittendum censuisse quod emendare non poterat. Kühnius in Pausania, et vir Doctiss. Aug. van Staveren in Apollodoro, corrigunt Ἀφίδνας pro Ἀθήνας: vid. Miscell. Obs. X. 382. Vereor ne correctiones istas labefactet epigramma Cypselidarum ad eamdem pertinens Castorum historiam apud Pausan. V. p. 425. Τυνδαρίδα Ἑλέναν φέρετον, Αἴθραν δ' Ἀθάναθεν Ἕλκετον: et quidni canere potuit de Therapnæis fratribus Alcman, ὡς Ἀθήνας ἕλοιεν. Eximiam mox lectio-

nem, (lin. 4.) φθόνῳ καταμαργέων, Herodoto vindicavit Clar. Wess. in Diss. Herod. p. 203. Valck.

3. ἐπιφανέων ἀνδρῶν] Adjuncto ex schedis nihil ad hanc rem utilius. Retinendum-ne vero καταμαρπτέων, an Codicum καταμαργέων revocandum, hæsitavi. Visum hoc, a Valla, quod Portus conjiciendo tenuit, lectum, æquius melius. Nam καταμάρπτειν, in prehendendo tritum, solitarie deponi, vix tolerabile. Contra καταμαργᾷν, et more Ionico καταμαργέειν, protervi hominis et invidia rumpentis insaniam egregie declarat. Quo qui ingenio μιμαργωμένοι κνοδάλοις Æschylo Suppl. 766. In vicinis (lin. 7.) scholion εἵνεκεν τοῦ καὶ MSS. extrudunt, alioqui non in absurdis, uti lib. VII. 158. Wess.

8. οὔτ' ἂν ἐγὼ ἐὼν Βελβινίτης] Unius Herodoto Platonis opponi potest testimonium (nam a Platone sumserunt Cicero ceterique) lib. I. de Rep. p. 329 seq. Τὸ τοῦ Θεμιστοκλέους εὖ ἔχει, ὃς τῷ Σεριφίῳ λοιδορουμένῳ καὶ λέγοντι, ὅτι οὐ δι' αὐτόν, ἀλλὰ διὰ τὴν πόλιν, εὐδοκιμοῖ, ἀπεκρίνατο, ὅτι οὔτ' ἂν αὐτὸς Σερίφιος ὢν ὀνομαστὸς ἐγένετο, οὔτ' ἂν ἐκεῖνος Ἀθηναῖος. Velut Seriphio cuidam dictum habet et Plutarch. T. I. p. 121. a. et T. II. p. 185. c. qui dictum etiam Stratonici nobis servavit ad hospitem quemdam suum Seriphium, T. II. p. 602. a. Ciceronis de Senect. c. 3. verba compararunt ad illa Platonis, præter illius interpretes, P. Leopardus Em. lib. XVIII. c. 23. et Andr. Dounæus in Demosth. p. 34. Herodotei Themistoclis Βελβινίτης, sive potius Βελβινήτης, obscuræ cujusdam insulæ Belbinæ civis fuit, quæ ab Attices promontorio Sunio non longe remota Scylaci p. 45. memoratur et Straboni: vid. Pinedo et Berkel. ad Steph. Byz. in Βέλβινα: hinc Βελβινήτης formatum præter Berkel. et Holsten. vidit Jo. Meurs. Misc. Lacon. IV. c. 4. qui, istius insulæ non recordatus, insulanum tamen sensit debuisse designari Teleti apud Stobæum p. 233, 5. καὶ ὀνειδίζουσι μέν, ὅτι Κύπριος, ὁ Μυκώνιος, ὁ Βελβινθίτης, corrigens Βελβινήτης: sed, qui tam multa de nobilissima insula Cypro collegerat, mirari certe debuit, hic tanquam convitium poni si quis dicatur Cyprius: libenter ista sic corrigerem: καὶ ὀνειδίζουσι μὲν ὅτι Κύθνιος, ὅτι Μυκώνιος, ὅτι Βελβινήτης. Valck.

Cap. CXXVI. 3. στρατοῦ, τὸν Μαρδόνιος ἐξελέξατο] Nimiæ doctissimorum virorum in re, me judice, aperta fluctuationes. Mardonius legerat sibi, Xerxe largiente, ex inmanibus ejus copiis ccc. millia; quò de Mardonii exercitu Artabazus adscitis lx. millibus abeuntem regem stipavit atque ad Hellespontum comitatus est, reductis iisdem Thessaliam versus. Ex copia itaque discrepantis scripturæ τὸν Μαρδ. ἐξελέξατο selegi. Wess.

Cap. CXXVII. 5. Κριτοβούλῳ Τορωναίῳ ἐπιτροπεύειν] Non ausim hinc quidquam auferre aut demutare: non ἐπιτροπεύειν, in cura et administratione civitatis frequens, lib. III. 15. et 82.; non Τορωναίῳ, siquidem Toronæi is generis. De Valla sileo. Recte castigatur, ad unum Critobulum adplicans, quod toti Chalcidicæ genti concessum. Confer Is. Casaubonum in Strabon. X. p. 685. (Comment. ad pag. 447. ed. Cas.) Wess.

Cap. CXXVIII. 3. Τιμόξεινος ὁ τῶν Σκιωναίων στρατηγός, etc.] Cum Artabazo dicitur egisse de urbe Potidæa prodenda, ὅντινα μὲν τρόπον ἀρχήν, ἔγωγε οὐκ ἔχω εἶπαι, —— τέλος μέντοι τοιάδε ἐγίνετο. Ista opinor recte Vallam cepisse, incertum mihi quonam modo ab initio; —— ad extremum ita actum est. Op-

poni enim hic ἀρχὴν et τέλος recte Kœnius animadvertit; mirorque cur non nominati Bossii ex Obs. Crit. pag. 59. novam versionem veteri substituerit Clar. Gronov. Quod hic narrat Noster, velut Artabazi commentum retulit Polyæn. VII. c. 33, 1. ubi Timoxenus dicitur Σικυώνιος. Herodoti tum forte immemor, Σκιωναῖος tamen illic legendum sensit Cl. Adr. Heringa Observ. c. 15. p. 130. Varios modos enarrans epistolas occulte mittendi *Æneas* in Poliorcet. c. 31. velut modum quintum decimum hæc habet de Timoxeno et Artabazo Herodoti, quem pæne ad verbum descripsisse Æneam monuit Casaubon. VALCK.

7. παρὰ τὰς γλυφίδας] Ab Ænea Poliorcet. cap. 31. p. 1704. (p. 466. ed. Lipsiens.) bene hinc derivata corruperant librarii, corrupta optime integravit Casaubonus. Polyæno, iisdem (lib. VII. 33, 1.) uso, proditor Timoxenus Σικυώνιος, in Cod. Florentino Σκιωναῖος, cui primas Maasvicius cur negavit? idem Berglerus miratur. Præterea (lin. 4.) ὅντινα μὲν τρόπον ἀρχὴν ἔγωγε, etc. explicuit Cl. Bos Obs. Crit. cap. 11. aliter atque oportebat. WESS.

Ibid. τοξεύματος π αὰ τὰς γλυφίδας] Hæc minus recte conversa egent levi correctione, τοξεύματος περὶ τὰς γλυφίδας περιειλίξαντες: verbis adjectas sic solet Noster repetere præpositiones: ad eam rationem Æneæ suo Casaubonus restituit: οἱ δὲ τοῦ τοξεύματος περὶ τὰς γλυφίδας ἑλίξαντες τὸ βιβλίον, circa sagittæ crenas epistolam volventes. (ubi quidem alia parte errantes librarii περὶ recte dederunt.) Sequentia ferme describens Herodoti (lin. 9.) τὸ ἐπάϊστος, interpretatur καταφανής. Ubi Nostro Persa duntaxat dicitur ἁμαρτὼν τοῦ χωρίου, ad ista hæc adduntur apud Æneam, διὰ πνεῦμα καὶ φαύλην πτέρωσιν, quæ Casaubonus omisit in versione: istorum tandem loco, τὸν δὲ βληθέντα περιέδραμε ὅμιλος, (lin. 12.) Æneas dedit, πρὸς ὃν βληθέντα περιέδραμεν ὄχλος: ubi proxima totidem sunt verba Herodoti. In Timoxeni scelere tegendo collegarum providentiam illam in exemplum laudabile Noster lectori suo commendatam voluit. VALCK.

15. παρῆν] Mediceum deserui, sine ullo fulcro incedentem: structura tamen non inproba, et lib. III. 114. atque alibi sese offerens. Quæ vero deinceps (lin. 17.) μὴ καταπλῆξαι Τιμόξεινον προδοσίῃ, de proditionis supplicio in Latinis Vallæ sumuntur, indignante, neque injuria, Porto; qui, ob proditionem Timoxenum metu non percellendum, ex communi ejus verbi notione, haud prave. Mihi, ut ingenue dicam, blanditur quodammodo Arch. μὴ καταπλέξαι Τιμοξ. προδοσίῃ, non inplicare proditionis crimine. Notum in Musis καταπλέκειν usu diversiore, nec hunc tamen sermonis genius adspernatur. WESS.

CAP. CXXIX. 2. γίνεται ἄμπωτις] H. Stephanus (post Ἀρταβ. δὲ comma interserens, quod et Gronov. tenuit) male separavit jungenda: Ἀρταβάζῳ δὲ ἐπειδὴ πολιορκέοντι, etc. Ad Longinum Jac. Tollio p. 70. hic ἄμπωτις dici videtur, quam mox πλημμυρίδα vocat Herodotus: ubi paulo post nostris in exemplaribus mentio fit τῆς τε ῥηχίης καὶ τῆς πλημμυρίδος, forte disputari posset idemne voces illic denotent an diversa; sed hoc dubium esse nequit, quin et hic opposita sint, ut apud alios, ἄμπωτις et πλημμυρίς. ἄμπωτις maris est recessus, ἀναποθέντος τοῦ ὕδατος, quum aqua velut resorbetur: πλημμυρίς, æstus, vel æstuantis aquæ accessus. Homeri Charybdis τρὶς μὲν γάρ τ' ἀνίησιν ἐπ' ἤματι, τρὶς δ' ἀναῤῥοιβδεῖ, Od. Μ'. 105. Demosthenes

Thrax in sua Paraphrasi posuerat, Eustathio teste: ἡ ἐνοχλουμένη μὲν Χάρυβδις, αὐτὸ δὲ τοῦτο ἄμπωτις τοῦ πελάγους βιαιοτάτη, καὶ αὖθις πλημμύρα. Quæ aliis πλημμύρα, πλημμυρὶς, vel πλήμη, Ionibus et Herodoto dicta fuit ῥηχίη. Errantem Suidam in voc. Ῥαχίαν recte corrigit Küster.; sed aptiora dare potuerat eam in rem istis paulo post hoc capite lectis; quæ sola dedit et in Indice suo Portus: conf. I. Wasse ad Thucyd. p. 244, 10. et H. Steph. Thes. Ling. Gr. III. p. 671. D. Herodotus lib. VII. cap. 198. in Maliaeo, inquit, Sinu ἄμπωτίς τε καὶ ῥηχίη ἀνὰ πᾶσαν ἡμέρην γίνεται, quotidie maris sunt recessus et accessus. De Sinu Arabico Noster II. c. 11., ῥηχίη ἐν αὐτῷ καὶ ἄμπωτις ἀνὰ πᾶσαν ἡμέρην γίνεται: sed hujus sinus accolæ barbari, juxta Diodor. Sicul. III. c. 40., memoriam servabant μεγάλης τινὸς γενομένης ἀμπώτεως, qua sic mare refugerat, ut fieret τοῦ κόλπου ξηρὸς πᾶς ὁ τόπος: postea tamen aiebant πάλιν ἐπελθοῦσαν ἐξαίσιον πλήμην (ῥηχίην Herodoto) ἀποκαταστῆσαι τὸν πόρον εἰς τὴν προϋπάρξασαν τάξιν. In istis solito longe major aquarum recessus accessusque μεγάλη τις ἄμπωτις et ἐξαίσιος πλήμη dicuntur: nostro quoque loco Herodoti res narratur illic inexspectata et ad eum modum invisitata: ut adeo pœna videretur a Neptuno Persis immissa: nam fuisse dicitur ἄμπωτις τῆς θαλάσσης μεγάλη, et ἐπελθοῦν πλημμυρὶς μεγάλη, ὅση οὐδαμᾶ κω. Jam rationem exputare nequeo, cur voces idem significantes, quibus facile quis in errorem induceretur, jungi voluisset Herodotus: suspicor adeo, quam primum πλημμυρίδα dixerat, hic iterum suo more ῥηχίην dixisse, atque ista καὶ τῆς πλημμυρίδος ab alia manu invecta, ut Noster (lin. 10.) tantum dederit: αἴτιον δὲ λέγουσι Ποτιδαιῆται τῆς τε ῥηχίης καὶ τοῦ Περσικοῦ πάθεος γενέσθαι τόδε: hanc vero causam fuisse tradunt Potidæatæ maris in tantam altitudinem exæstuantis istiusque Persarum cladis. VALCK.

11. τῆς τε ῥηχίης καὶ τῆς πλημμυρίδος] Merito L. Küsterus miratur Suidam in Ῥαχίαν scribere, Ionibus Ῥηχίην eandem esse ac τὴν ἄμπωτιν καὶ τὴν ἀναχώρησιν τῆς θαλάττης, h. e. maris recessum; siquidem æstus illis est maris, sive ejus accessus: certe Herodoto ἄμπωτις καὶ ῥηχίη semper de recessu et æstu, lib. II. 11. VII. 198. et ῥηχίη eodem libro cap. 37. Quare et hic, nisi cui de glossa suspicio veniat, ῥηχίη καὶ πλημμυρὶς rem eandem συνωνύμως ex Porti opinione indicant. Docte Nonnus, prudentior Suida, de utriusque vocabuli notione ad Gregor. Naz. Stelit. II. p. 163. WESS.

Ibid. Verba καὶ τῆς πλημμυρίδος non dubitat Bothius a glossatoris manu esse, qui primitus ἢ τῆς πλημμ. adscripsisset. S.

18. οὕτω ἔπρηξαν] Usitatissimam in pessimo successu formulam (qua careri h. l. posse Gron. censuerat) hinc amoliri non sustineo. Supra lib. III. 25. ὁ μὲν ἐπ' Αἰθίοπας στόλος οὕτω ἔπρηξε. IV. 77. οὗτος μέν νυν οὕτω δὴ ἔπρηξε. VI. 44. ὁ μὲν δὴ ναυτικὸς στρατὸς οὕτω ἔπρηξε. WESS.

CAP. CXXX. 1. Ὁ δὲ ναυτικὸς ὁ Ξέρξεω] Satis olim commodum Ὁ δὲ ναυτικὸς στρατὸς ὁ Ξέρξεω Gronovius immutavit, quem vide. WESS. — Ut sæpe ὁ πεζὸς, sic et nude ὁ ναυτικὸς (scil. στρατὸς) dici potuisse monuit Gronov. quemadmodum c. 131, 3. et VI. 96, 16. Sic vero et VII. 203, 7. S.

4. ἔαρος δὲ ἐπιλάμψαντος] Codices etiam præbent I. cap. 190. ἔαρ ὑπέλαμψε: hic si darent ἔαρος δὲ ὑπολάμψαντος, præferrem ut usitatius. Hoc ubi habet Chariton III. p. 51, 9. dedit Herodotea

Clar. D'Orvillius, ex ἐπιλάμψαντος hoc in loco majus incrementum colligens; sed confutat illud vox adjecta πρώϊος: paulo etiam post memoratur τὸ ἔαρ γινόμενον, opposite ad ἔαρ ὑπολάμπον, vel ὑποφαῖνον. Nusquam apud Xenophontem invenietur, ut puto, ἔαρ ἐπέφαινε: sed ἔαρ ὑπέφαινε p. 292, 27. 300, 17. et alibi. Sic Livius orditur librum XXII. Jam ver appetebat, et Hannibal ex hibernis movit: ista Codicum lectio ceteris videtur anteponenda. (Vulgatum ἐπιλαμψ. constanter tenent libri omnes.) Hic Herodoto scribi quoque potuerat, ut alibi solet, ἅμα τε ἔαρ ὑπέλαμπε, καὶ ὁ ναυτικὸς συνελέγετο ἐς Σάμον: eleganter nunc ponitur, πρώϊος συνελέγετο, maturus, pro πρωΐ. Pro ὀψὲ, sero, ut Latinis serus, non usurpatur (quod sciam) ὄψιμος, sed ὀψίζων: pro σκότεος ἐόντος, σκοτιαῖος adhibetur, ut vespertinus. Valck.

9. ὁ 'Αμίτρης] Fuerat 'Ιθαμίτρης, sicuti lib. IX. 102. cujus priore obsolescente littera, mutataque altera, id prodiit, quod cernitur: nam eundem describi, dubio vacat. Fuerit-ne 'Αρτύντης 'Ιθαμάτρεω lib. VII. 67. hujus frater, et patris hinc corrigendum nomen, non adfirmavero. Verius προσήϊσαν ex Codicum discorde scriptura, et τὸ πρὸς ἑσπέρης, quod c. 132. Wess.

Cap. CXXXI. 4. Λευτυχίδης ὁ Μενάρεος, etc.] Leotychidæ pater et avus memorantur etiam supra lib. VI. c. 65. Proavus, abavus, ceterique majores, ad Theopompum usque, aliunde ferme sunt ignoti, quippe qui Spartæ non regnaverint. Sed, si septem isti, qui post Leotychidem primi memorantur, non fuere Reges, scribi non potuit hoc capite (lin. 12.) οὗτοι πάντες πλὴν τῶν δυῶν: corrigendum videtur, οὗτοι πάντες, πλὴν τῶν ἑπτὰ τῶν μετὰ Λευτυχίδεα πρώτων καταλεχθέντων, οἱ ἄλλοι βασιλῆες ἐγένοντο Σπάρτης. Levissima correctio, quæ Jac. Palmerio debetur, fit unius literæ mutatione; reliqua Palmerii molimina probari nequeunt. Reges Proclidas enumerans Herod. forsan in generis auctore Procle substitit, aut in primo potius juxta Lacedæmonios Rege Aristodemo; atque hunc etiam ultimum posuerat recensens Eurysthenidas lib. VII. c. 204. Ab aliis dissentientes Lacedæmonii (lib. VI. cap. 52.) λέγουσι αὐτὸν 'Αριστόδημον τὸν 'Αριστομάχου, τοῦ Κλεοδαίου, τοῦ "Υλλου, βασιλεύοντα ἀγαγεῖν σφέας. Quantillum jam fuit exemplaria Herodotea corrigentibus illinc repetitos Aristomachum, Cleodæum, Herculem, ad utramque seriem adjicere, aut in margine memoratos in contextum recipere. Septem istis omissis, hic (si vera suspicor) decem Reges memorarentur Leotychidæ progenitores ex Heraclidis sati, Aristodemus, Procles, Sous (hunc recte, opinor, Jo. Meurs. interserit reliquis, Euryphontis patrem, de R. Lacon. cap. 15.) Euryphon, Prytanis, Eunomus, Polydectes, Charillus, Nicander, Theopompus: hic Herodoto decimus, alias Regum dicitur ex ista familia nonus, quia non Aristodemus, sed primus Rex statuitur Procles. In his nostris, Ionice scriptis, mirari licet (lin. 9.) formam nominis Εὐρυφῶντος, illam quidem instar aliorum ex άων contractorum legitimam, sed in hoc nomine inauditam; in quo scribendo nota non nostrorum tantum exemplarium sed et veterum est inconstantia; quam exposuit F. Sylburg. ad Pausan. (lib. III. c. 2.) pag. 208. Hinc incerti fluctuant recentiores P. Faber Agon. III. 18. Jac. Palmer. Exerc. pag. 381. Nic. Cragius, Jo. Meursius, Ez. Spanhem. ad Julian. pag. 129. Εὐρυφῶν, hoc loco positum, commendat, quam genuinam puto, scriptionem Εὐρυπῶν, Pausaniæ, me judice, tribuendam et Plutarcho, in cujus T. I. p. 662. E. pro Εὐρυτίωντι &,

scribendum Εὐρυπωντίδαι. Rarissimam formam patronymicam nobis servavit Etymol. p. 397, 12. Εὐρυπωνίδης, quæ non sane censeri debet ex Εὐρυπωντίδης κατὰ συγκοπὴν nata, sed potius ex οΐδης contracta, sicut Μινῴδης et similia. VALCK.

5. τοῦ Ἡγησίλεω, etc.] Ex Eurysthenidarum familia Ἡγησίλεως lib. VII. 204. leniore est spiritu: idem lib. VI. 65. Ἆγις, non sine lite. (Vide ibi notata.) Reliqua Proclidarum series, ubi scriptores priscos in consilium miseris, multis premetur difficultatibus. Omnes, ait, reges fuisse, exceptis duobus primis post Leutychiden depositis. Ubi vero Anaxandridæ regis, filii Theopompi, nepotisque ejusdem Archidami, pronepotis Anaxilai et abnepotis Leutychidæ, inter Spartanos reges mentio? Pausanias III. 7. Proclidarum successionem multo digessit aliter; habetque sibi suffragatores magnæ in talibus auctoritatis. Ista ad inconmoda cum Nobil. Palmerius animum attenderet, nossetque, Aristodemum, Aristomachum, Cleodæum, Hyllum, in Spartanorum regibus haud censeri; scriptum (lin. 11.) fuisse decrevit, πλὴν τῶν δ' ὑστάτων καὶ τῶν ζ' μετὰ Λευτυχίδεα πρώτων καταλεχθέντων, exceptis quatuor ultimis, et iis septem, qui post Leutychiden recensiti sunt, Exercit. in Gr. Auctor. pag. 39. Quæ optimi viri medicina modum excedit, nec pravis sanitatem reddit. Prava reliquit (lin. 7.) quæ sic fingi debebant, Χαρίλλου, τοῦ Πολυδέκτεος, τοῦ Εὐνόμου: nam Charillus Polydectis fuit filius, Eunomi nepos, sicuti Jo. Meursius Regn. Lacedæm. cap. 16. et Ed. Simsonius Chr. An. M. 3107. docuerunt. Perperam præterea abest Sous, Euryphontis pater, Proclis filius, eodem Meursio c. 15. monstrante. Omnes hæ turbæ et errores injuriæ temporum et librariorum debentur; expeditu, silentibus Codicibus, inextricabiles. Amplexus Χαρίλλου sum nomen, obtemperans Pausaniæ pluribusque aliis; inde Χαριλάου apud Plutarch. in Lycurg. frequentatur titulus. WESS.

CAP. CXXXII. 12. τὸ γὰρ προσωτέρω πᾶν, etc.] Formido urgebat ex Persarum maximo potentatu, tum etiam, quod Græcorum multi accurata ulteriorum locorum notitia deficerentur. De multis loquor: nam Atheniensibus ora Asiæ et Thraciæ ad Hellespontum navigationibus in Sigeum, Ephesum, Chersonesumque exploratissima erat; neque Spartanis ignotus Sami viciniæque situs lib. III. 46. Haud districte ergo hæc sumenda, nec de omnibus omnino Græcis, sicuti accepisse videtur Libanius Or. XIX. p. 480. ubi ὑπερενεχθῆναι Δήλου φοβερὸν fuisse olim τοῖς Ἕλλησι adseverat. Quam quidem Sophistæ aberrationem Cl. D'Orvillius Miscell. Obs. Vol. VII. p. 11. redarguit. WESS.—Est in his sane hyperbolica quædam descriptio metus atque terroris, qui Græcos, quamvis Salaminia pugna victores, tamen deinde etiamnum percussos tenebat, aut denuo subinde (ut fere fieri solet) eisdem obrepebat, magnitudinem cogitantibus periculi e quo præter spem opinionemque emerserant; quum præsertim etiam tunc et Mardonius cum immani exercitu in Græciæ visceribus hæreret, et in Ioniæ ora, si classem eo mitterent, Xerxes et classis suæ haud pœnitendas reliquias et alias ex Asia contractas formidabiles copias opponere illis posset. S.

16. συνίστατο δὲ τοιούτῳ] Concinnius Arch. τοιοῦτον sive τοιοῦτο, quæ et Pavii conjectura, belle observantis, planiorem futuram descriptionem, si (lin. 16. et 19.) τὸ πρὸς ἑσπέρης κατυπέρθε Σάμου et τὸ πρὸς τὴν ἠῶ ἀντίον Δήλου

Scriptor maluisset. Sic manifestior Persarum ex orientis plaga progressus infra Samum, et Græcorum ab occidente ultra Delum. Verum Noster maluit vulgatum, habita utriusque itineris diversa ratione et respectu. Wess. —Et ego olim in eam incideram cogitationem, temere fortasse inter se permutatas esse sedes vocum ἀνωτέρω et κατωτέρω: sed in vulgatam scripturam consentiunt libri, et haud multo ante (cap. 130, 10.) de Persis similiter dixerat Noster, οὐ προσήϊσαν ἀνωτέρω τὸ πρὸς ἑσπέρης. Quod si hic item de Græcis diceret τὸ πρὸς τὴν ἠῶ ἀνωτέρω, posset hoc vocab. pro synonymo haberi τοῦ προσωτέρω, quemadmodum I. 190, 11. At hoc loco manifeste ἀνωτέρω et κατωτέρω invicem opponuntur. Quod ita intelligendum videtur, ut cogitemus, Samum insulam Ionicæ oræ fuisse vicinam, Delum vero in medio Ægæo mari, pari fere intervallo a Græciæ continente et a Ioniæ ora distantem. Igitur, quemadmodum in re nautica ἀνάγεσθαι dicitur qui ab ora versus apertum mare navigat, κατάγεσθαι vero qui oram petit; sic facile patet, quo pacto Persæ dicantur non ἀνωτέρω Σάμου occidentem versus ausos esse navigare. Jam, quum Delus in medio mari Ægæo sit sita, qui e Græcia Delum versus navigat, is quidem perinde ἀνάγεται: sed qui, postquam e Græcia Delum pervenit, deinde Delo proficiscens Ioniæ oram petit, is κατάγεται: et hactenus dicit Herodotus, Græcos κατωτέρω Δήλου non ausos esse orientem versus navigare. S.

9. οὕτω δέος τὸ μέσον ἐφύλασσε] Hæc scriptura ab ipsa re et schedarum auctoritate commendatur. Conf. lib. IX. 89. Wess.

Cap. CXXXIII. 3. ἄνδρα Εὐρωπέα γένος] Ex Cariæ Europo apud Steph. Byz. fuisse Myn istum, credibile fit. Habent in Syria, Euphrati proxima, aliam Europum plures, adscripti ad Hieroclis Synecdem. pag. 713.; quæ, Macedonicæ post Alexandrum originis, nihil ad hæc tempora. Tzetzes Myn, Samium domo, offert ad Lycophron. p. 141., Atheniensibus regis Persæ litteras interpretantem, haud scio unde acceptum. Mox χρησάμενον ἐλθεῖν qui voluerint, Codices meque adstipulatores nanciscentur. Wess.

3. ἄνδρα Εὐρωπέα γένος] Carem hunc bis c. 135. vocat Εὐρωπέα: juxta Palmerium, ab Europo Idriade dicta. Notæ sunt aliunde Macedoniæ Syriæque urbes dictæ Εὐρωπός: hujus nominis urbem fuisse Cariæ unus scribit Steph. Byz. illinc tamen gentile deducens Εὐρώπιος: ab Εὔρωμος eidem flectitur Εὐρωμεύς: et solius Cariæ fuit Εὔρωμος; variis memorata in Nota Berkelii ad Steph.; sæpius etiam, ut Polybio, sic Livio XXXIII. c. 30. cui incolæ sunt Euromenses XXXII. c. 23. Myn tamen Europensem, ἄνδρα Εὐρωπέα Μῦν, ex his Herodoti habet in Phocicis Pausan. p. 755. Hominem e Caria, cur Persa miserit Mardonius ad oracula Græcorum, illi non erit obscurum, qui Cares fuisse noverit minimum διγλώσσους: Græce intelligentes non tantum, sed etiam Persis Græca interpretantes. Apud Thucydid. VIII. 85. Spartano Mindaro Tissaphernes ξυνέπεμψε πρεσβευτὴν τῶν παρ' ἑαυτοῦ, Γαυλίτην ὄνομα, Κᾶρα δίγλωσσον. Cum Græcis ducibus agens Cyrus minor Caribus utitur interpretibus in Xenophontis Κύρου Ἀναβάσει: quumque ventitabant in aulam Persicam Græci, tales et illic habuerunt interpretes. In Æliani Var. I. 21. legendum arbitror, ἔλεγε δὲ ταῦτα, φράζων δι' ἑρμηνέως, pro παίζων: ubi Vir clar. aliena comminiscitur: illud aptum isthoc loco vel hoc declarat Xenophontis Ἀναβ. II. p. 168, 10. φράζουσιν ἃ λέγει. In proximis Herodoti (lin.

5.) minus accommodum σφι, scribique mallet Kœnius τῶν οἷά τε ἦν οἱ ἀποπειρήσασθαι. Valck.

Cap. CXXXIV. 3. Trophonium adgressus Europensis Car Lebadiæ dicitur καταβῆναι παρὰ Τροφώνιον: quod rarius altero καταβαίνειν εἰς Τροφωνίου judicat vir summus ad Lucian. p. 339. (Dial. Mort. III. 2.) Valck.

6. κατάπερ ἐν Ὀλυμπίῃ, ἱροῖσι αὐτόθι χρηστηριάζεσθαι] Corrigens errorem Vallæ Portus in hunc ista sensum reddidit: ut enim Olympiæ, sic etiam illic *sacris* (ante factis, et immolatis victimis) oraculum consulere licet. Ad hujus mentem ἱερείοισι scribit vir doctus. (Reisk. in Miscell. Lips.) Isthoc modo si essent capienda, hic forte locus fuisset χρηστηρίοις, quæ velut ex Herodoto memorantur Ammonio in ἱερεῖον. Sed, quæ leguntur illic, alterius esse suspicor; hoc autem Herodoti loco quid requiri peculiare, quod locum habuerit in oraculo Jovis Olympiæ, et Apollinis Ismenii Thebis; nam neque Delphis Deum adhibere licebat, nisi ante victimis immolatis, quibus esurientium fames sublevabatur: Δελφὸς ἀνὴρ στέφανον μὲν ἔχει, δίψει δ' ἀπόλωλε, Diogenian. Cent. IV. Pr. 26. vid. Lucian. T. II. p. 204. (Phalar. II. c. 8.) Literas aliquot a vicinis absorptas suspicor, et pro κατάπερ ἐν Ὀλυμπίῃ, ἱροῖσι, etc. restitui commode posse, κατάπερ ἐν Ὀλυμπίῃ, ἐμπύροισι αὐτόθι χρηστηριάζεσθαι, ignem victimarum vaticinum illic (in Ismenii Apollinis Thebis) consulere licet, ut Olympiæ. De multis pauca sufficient: Pindar. Ol. VIII. 3., Ὀλυμπία Δέσποιν' ἀλαθείας, ἵνα μάντιες ἄνδρες Ἐμπύροις τεκμαιρόμενοι παραπειρῶνται Διὸς ἀργικεραύνου. Schol. in Ol. VI. 112. Μαντεῖον ἦν ἐν Ὀλυμπίᾳ οὗ ἀρχηγὸς γέγονεν Ἴαμος τῇ διὰ τῶν ἐμπύρων μαντείᾳ, ᾗ καὶ μέχρι τοῦ νῦν οἱ Ἰαμίδαι χρῶνται. De oraculo Apollinis Ismenii Thebis, Schol. ad Soph. Œd. Tyr. v. 21. Ἐπ' Ἰσμηνοῦ τε μαντείᾳ σποδῷ) Ἀντὶ τοῦ βωμῷ, ὅτι διὰ τῶν ἐμπύρων ἐμαντεύοντο οἱ ἱερεῖς, ὡς φησὶ Φιλόχορος. Valck.—Vallæ Latina in templis dudum Portus proscripsit. Χρηστηριάζονται αἰξὶ μάλιστα, capris mactatis responsa petunt Delphis, in Diodor. lib. XVI. 26., ὑσὶ μαντεύεσθαι apud Pausan. VI. 2., de quibus alias, dicendi genus patefaciunt. Quid Olympiæ fieret, est in Pausan. lib. VI. c. 15. (?) et Criticis ad Pindari Olymp. VI. 112. Wess.—Ἐμπύροισι utique cum Valck. malles: at, quum in vulgatum consentiant libri, non obtrudendum istud Herodoto erat. ἱροῖσι χρηστηριάζεσθαι est oracula ex *victimis* petere. conf. ad II. 57, 11. notata. Aliorum Oraculorum responsa alio modo edebantur: Thebis, ait Herodotus, quemadmodum Olympiæ, per victimas. Nec vero hic extispicium solum aut maxime intelligi par est, quippe quo quilibet vates ubique utebantur. Sed Olympiæ ex flamma ardentium victimarum (ἐμπύροις, id est, Hesychio interprete, καιομένοις ἱεροῖς) capta fuisse dei responsa, docent Veterum testimonia a viris doctis citata: quod quoniam Herodoti ætate in vulgus notum esse debuit, consentaneum videtur, ut, quæ is h. l. ἱρὰ dicit, illa καιόμενα ἱερὰ vel ἔμπυρα intelligantur. S.

8. ξεῖνόν τινα καὶ οὐ Θηβαῖον] Ille ξεῖνος, qui pecunia victus in Amphiarai templo indormiit, genere Lydus, Plutarcho Arist. p. 330. c. teste, erat. Ergo vitiose in ejusdem T. II. pag. 412. A. ὁ δὲ πεμφθεὶς εἰς Ἀμφιάρεω δοῦλος ἔδοξε κατὰ τοὺς ὕπνους. Quale peccatum frequens, neque abs doctis hominibus, Rutgersio, Pavio, Bergleroque, sine virgula præteritum. Wess.

8. κατεκοίμισε ἐς Ἀμφιαρ.] Scribi mallim κατεκοίμησε ἐς Ἀμφιάρεω, sive casus censeatur secundus atque usitatior in

talibus, seu potius quartus et rarior, quia legebatur, ante εἰς Ἀμφιάρεω: cubitum ivit in ædem Amphiarai. (Teneamus, puto, genitivum casum.) Triclin. ad Soph. Œd. Tyr. 114. ἀπῆλθεν — εἰς Ἀπόλλω. Apollod. III. p. 203. εἰς Πυθίαν ἦλθε. Lucaneum in Act. Ap. XVI. 40., εἰσῆλθον εἰς τὴν Λυδίαν, est et illud ad Atticam normam, Aristoph. Plut. 237. Demosth. p. 733, 79. Lysiæ, p. 339, 7. In fine capitis (lin. 13.) non rejicerem si plures darent Codd. lectionem marg. Steph. ἐγκατακοιμηθῆναι. In Amphiarai templo ἐγκοιμησόμενοι qua solerent abstinentia præparari ad somnium fatidicum accipiendum, tradit Philostr. de Vit. Apoll. II. 37. Propria erant de his verba ἐγκοιμᾶσθαι, ἐγκαθεύδειν, incubare: vid. Clar. Wess. ad Diodor. I. (cap. 53.) p. 63. et Davis. ad Ciceron. de Div. I. c. 43. ubi vulgatum excubabant forte tuebitur Xenophontis ἐξεκάθευδον, p. 278, 37. In Æsculapii fanis, suo quisque ordine ἐγκοιμησόμενοι, interim circa templa excubabant ægroti: tales intelligendi sunt περὶ τὸν Θεὸν Θεραπευταὶ apud Aristiden T. I. p. 531. vid. T. Hemsterh. ad Schol. in Arist. Plut. p. 450. tales etiam latent in voce perverse scripta apud Pausan. II. pag. 136. περιοικοῦσι μὲν δὴ καὶ ἄλλοι, καὶ τὸ πολὺ οἰκεῖται (lege ἱκέται) τοῦ Θεοῦ. Cæterum a Mardonio missus εἰς Ἀμφιάρεω δοῦλος (conf. Wess. ad l. 8.) quid in somnio videretur expertus, Plutarchus nobis narrat de Orac. Def. p. 412. A. Valck.—Quod lin. 8. præeunte nostro cod. F. κατεκοίμησε dedi, ut Valck. maluerat, id in suo quoque codice Valla reperisse videtur, cujus hæc sunt Latina: tum, quodam— pecunia corrupto, in delubro Amphiarai (constat) *obdormisse*. Si κατεκοίμισε probes, transitive fuerit accipiendum, *curavit ut* ille homo sui caussa in Amphiarai delubro *pernoctaret*. Sed probabilior prior ratio. S.

13. αὐτόθι ἐγκατακοιμηθῆναι] Amphiaraus τῆς δι' ὀνειράτων μαντικῆς censebatur auctor, Pausan. I. 34. Cujus in fano propterea sciscitaturi pellibus incumbebant stratis, somnosque petebant. Illud autem ἐγκοιμᾶσθαι dicere quum soleant, remque ipsam ἐγκοίμησιν ἐν τοῖς ἱεροῖς Diodor. I. 53., cur pro rejiculo ἐγκατακοιμηθῆναι præstantium schedarum censebimus? Superius μαντεύεσθαι (lin. 8.) recte P. Leopardus Emend. VIII. 1. explicuit. Wess.

Cap. CXXXV. 3. ἐς τοῦ Πτώου Ἀπόλλ.] Hunc etiam Apollinem Πτῶον (sive Πτῷον, Etymol. p. 413, 28.) ante pugnam Leuctricam adhibuisse dicuntur Pausaniæ Thebani IV. (cap. 32.) p. 360., in Asii veterrimi poëtæ carminibus jam laudatum, secundum eumdem IX. (c. 23.) pag. 755. ubi ex Herod. nobis enarrat quid evenerit Myi; hunc interrogasse Deum τῇ φωνῇ τῇ σφετέρᾳ· καί οἱ χρῆσαι τὸν θεὸν, οὐχ ἑλληνίσαντα οὐδὲ αὐτὸν, διαλέκτῳ τῇ βαρβαρικῇ. Juxta Herod. aderant Cari ἀπογραψάμενοι τὰ θεσπιεῖν ἔμελλε Deus: tales ταχυγραφοῦντες καὶ τὰ μαντικὰ ἔπη μεταλαμβάνοντες Eustathio memorantur ad Od. ϛ. p. 323, 35. Hi boni Thebani, solam intelligentes, ut istis temporibus plerique omnes, linguam patriam, mirabantur procul dubio linguæ Caricæ respondentem: neque enim verisimile, Deorum in oraculis administros diversis linguis respondisse, prout quæque consulentibus esset patria; et figmentum arbitror Grammaticorum, quod nobis narratur in Schol. ad Soph. Trach. 1184. Hic narrata respexisse Plutarchus videtur, de Orac. Def. p. 412. A. loco lacunoso; in Gryllo p. 990. E. narrans quid ἐν τῇ θόλῳ τοῦ Πτώου Ἀπόλλωνος suo etiam ævo inscriptum manserit. Valck.

4. καλέεται μὲν Πτῶον] Reponunt Πτώου, scriptis non addicentibus. Fabulabantur veteres, Latonam conspec-

to apro ἀνασπτοηθῆναι, perterritam; inde filio Πτώου cognomen, monti quoque, ad quem hoc fanum, Πτώου venisse titulum, in Plut. Pelopid. pag. 286. c., cujus in Commentario de Orac. Defect. pag. 414. A. περὶ τὸ Πτῷον tam templum quam montem signare potest. Excidit autem ibid. p. 412. A., oraculi Πτώου mentio: quæ enim isthic, Amphiarai et Ptoi responsa, huc unice pertinentia, manifesto requirunt. Ulcus loci Aug. Bryanus ad Plut. Pelopid. pag. 216. prudenter tractavit; neque medicam illi manum, operæ Bryani ignarus, Jo. Jac. Reiskius negavit; sed vel sic metuo, ut sanata sint cuncta. Ceterum in ædis collisque situ Strabo lib. IX. p. 633. (pag. 413. ed. Cas.) cum Casauboni observatione consentit. Wess.

9. τὴν πρόμαντιν] Proba hæc si sunt, habuit Ptous Apollo æque ac Delphicus suam πρόμαντιν, suum προφήτην, nullaque necessitas ὑπὸ τῆς προφήτιδος in vicinis (lin. 14.) ex Reiskii voluntate fingendi; quæ quidem, inproba ista si fuerint, nulla tamen adferit. Ostentant scripta exemplaria τὸν πρόμαντιν. Strabo solum προφήτην τοῦ μαντείου Ptoi lib. IX. pag. 633. novit, itidem Plutarch. T. II. p. 412. A., atque erronee aut corrupte φωνῇ Αἰολίδι respondentem, loco Καρικῇ, quam in Vit. Aristid., lapsus nonnihil, illi tribuit, h. e. βαρβαρικῇ διαλέκτῳ, qualis Carum, non Æolensium, lib. I. 171., Pausaniæ, hæc excerpentis IX. 23., justo judicio. Hinc manare videtur, τὸν πρόμαντιν Ptoi Apollinis et προφήτην, quorsum insequentia vergunt, unum eumdemque fuisse. Talis Amphicææ πρόμαντις δὲ ὁ ἱερεύς ἐστι· χρᾷ δὲ ἐκ τοῦ θεοῦ κάτοχος, Pausan. X. (c. 33.) p. 884. Wess.

Cap. CXXXVI. 4. ὅτι οἱ προσηνδέες οἱ Πέρσαι] Spretum male Pollucis interpretamentum est, cui προσηνδέες hujus loci adfinitate conjuncti: quales ob nuptias Gygææ et Bubaris Persæ (coll. V. 21.) Macedonum regum familiæ atque Alexandro fuerunt, optimo monitore P. Leopardo, Emend. VIII. 1. Ipse Alexander πρόξεινος καὶ εὐεργέτης Atheniensium; adeoque utraque de caussa aptissimus ad legationis officium Mardonio ad Athenienses obeundum. Regi certe Athenienses c. 143. Nolumus, aiunt, te quidpiam ingrati παθέειν, ἐόντα πρόξεινόν τε καὶ φίλον. De Alabandis, Amyntæ a Persiæ rege donatis, (lin. 8.) lis perseverabit. Stephanum Byz. Ἀλάβαστρα hic invenisse, negari non potest. Cariæ Alabanda nemo ignorat, Phrygiæ vero, quis tandem novit? At ubi Alabastra ejusdem Phrygiæ? Quis præter Stephanum Alabastra πόλιν μεγάλην Phrygiæ attigit? Bene memini virorum egregiorum L. Holstenii, Salmasii, Gronovii, Pavii, conjectationes; incertos, nisi Stephano schedæ sese fideliores, quod optem, junxerint, relinquentes. Wess. —In vulgatam scripturam consentiunt libri. S.

Cap. CXXXVII. 1. τούτου ἕβδομος γενέτωρ Περδίκκης] Seriem successionis, generisque priscam nobilitatem, hæc et cap. 139. ac Thucydides lib. II. 99. egregie illuminant. Sumserunt sua hinc Marshamus, Canon. Chronol. p. 447., et Spanhemius de Usu et Pr. Numism. Diss. VII. p. 372. Urbs Λεβαίη, (lin. 6.) in quam Perdiccas cum fratribus devenit, non alia fortasse ac Hesychii Λίβα, πόλις ὑπὸ Θρακῶν. Equidem aliam non novi. Wess.—Generis successionem si spectes, quæ mox cap. 139. inde a primo Perdicca usque ad Alexandrum hunc singulatim exponitur; ex nostro loquendi more non septimum, sed sextum diceres Alexandri progenitorem Perdiccam fuisse. Sed de ratione, qua in computando progenitorum numero et in similibus aliis com-

putis uti consuevere Græci, vide ad lib. I. c. 91, 4. notata. S.

8. τὰ λεπτὰ τῶν προβάτων] Oves, capræque; Pausaniæ τὰ λεπτότερα τῶν προβάτων, lib. IX. 3. p. 714. Connexa (lin. 8—11.) de antiquissimorum regum ac tyrannorum tenui conditione observatio veritate nititur. Intra suam cuique patriam regna finiebantur, scribit Justinus. Reges regumque filii armenta pascere haud dedignabantur. Hectoris Andromaches querela super fratribus, dum armentis ovibusque pascentibus attenderent, trucidatis, ex Iliad. Z'. 422. in luce versatur; notissima quoque regum Palæstinæ vetustissimorum in sacris Pandectis tenuitas. Wess.

9. ἦσαν γὰρ καὶ αἱ τυραννίδες] Moris Herodotei non recordabatur H. Steph. ista scribens; (in ora suæ Edit.) Hoc Herodotus subjungit, ne cui mirum videatur, quod rex ipse illos pascendis suis armentis et gregibus præfecerit. Imo contra sequentium præbent rationem: ipsa Regis uxor mercenariis panes coquebat, pro veteris ævi simplicitate; sive, ut Herod. quod ipsi olim Reges (οἱ τύραννοι hic dicuntur τυραννίδες, ut legati, legationes, etc.) ἦσαν ἀσθενέες χρήμασι. Ne narrationis simplicitate langueret oratio, structuris verborum elegantissimis lectorem excitat Herodotus, quæque in sermone quotidiano subjicienda erat, causam ceteris præponit: exempla dabit Ed. Gron. p. 109, 33. p. 35, 7. 47, 47. 63, 21. etc. (II. 53, 2. I. 85, 10. I. 114, 10. 155, 16 seq.) p. 328, 29. 349, 30. (V. 111, 3. VI. 58, 12.) Paulo hinc diversa sunt et velut per parenthesin interjecta, cum vocula καὶ vel ἀλλὰ præmittitur, ut p. 360, 24. p. 246, 2. p. 249, 15. (VI. 57, 5. IV. 96, 6. 83, 7.) Hyperbata vocat Longinus, qualis ipse præbet exemplum (sect. 22.) in ed. Toll. p. 172. Vid. Dounæus in Demosth. p. 91. et seqq. Sæpius in talibus fuit erratum. Valck.—Conf. quæ ad I. 24, 15. notavimus. S.

11. αὐτὴ τὰ σιτία σφι ἔπεσσε] Ipsa cibos illis coquebat, sive panem; nam sequitur, ὅκως δὲ ὀπτῷτο ὁ ἄρτος τοῦ παιδὸς τοῦ Θητὸς τοῦ Περδίκκεω: in quibus primum miror tot superflua cur accumulet: satis erat dixisse ὁ ἄρτος τοῦ Περδίκκεω: hic fratrum natu majorum respectu παῖς etiam dicitur infra: sed magis etiam miror cur ὀπτῴη posuerit Gronov. pro ὀπτῷτο, sincero instar ἀνῷτο, κοιμῷτο, similiumque apud Herodot. Ὅκως δὲ ὀπτῷτο ὁ ἄρτος, dum coqueretur (immo, quando (vel quoties) coquebatus) panis. ἄρτους ὀπτωμένους dixit Alexis Athenæi III. p. 114. d. In M. Antonin. III. 2. ἄρτου ὀπτωμένους Latine dicendum panis cum coquitur docuit erudite Thom. Gataker. Est autem ὀπτᾶν eximie torrere; coquere, vulgo πέσσειν, Æolico more dicitur et Ionibus πέσσειν: hoc sæpius attigerunt ut Æolicum Grammatici: ἡμιάρτια πέσσει Sophronis est apud Athen. III. p. 110. c. πέσσειν ἄρτους frequentius occurrit. Valck.

12. διπλήσιος ἐγίνετο] Panis in furno duplo major factus Perdiccæ regnum Macedoniæ attulit: J. F. Gronovius ad Livii XXI. c. 62. In proximis (lin. 14.) vulgata, ὡς δὲ ἤκουσε, ἐπῆλθέ οἱ αὐτίκα, non est sane deterior lectio Arch. et marg. Steph. τὸν δὲ ἀκούσαντα ἐπῆλθε αὐτίκα, vid. not. in p. 531, 64. (ad VII. 46, 7.) Hic adeo quid præferendum sit, Codices decernent: sed servandum quod vulgatur (lin. 14.) ὡς εἴη τέρας καὶ φέροι ἐς μέγα τι. Quam paulo post (lin. 24.) memorat ex Med. Gronov. vocula ὧδε, si legeretur his præfixa, ὧδε περιγράφει τῇ μαχαίρῃ, significaret tum; sed jungi, me judice, nequit istis, Δεκόμεθα, ὦ βασιλεῦ, τὰ διδοῖς. Valck.—Vide Var. Lect. (ed. S.) S.

14. τὸν δὲ ἀκούσαντα ἐσῆλθε] Quo moti vim his librarii fecerint, non assequor. Corruptelam sustuli imperio excellentium codicum, eoque cupidius, ut sua Scriptori venustas rediret. De loquendi genere, abunde lib. VII. 46. stabilito, taceo. Wess.

27. καὶ εἰ μετ' ἐκείνου] Summæ in his MSS. consensioni non derogo. Wess.

Cap. CXXXVIII. 1. ἀπήϊσαν Ioniæ mos, quo ἤϊε, ἀπήϊε, ἐπήϊσαν, et similia, tuebitur. Wess.

2. καὶ ὡς σὺν νόῳ κείνων ὁ νεώτατος λάβοι τὰ διδόμενα] Isti, ὡς σὺν νόῳ ἐκείνων, vir doctus ad marginem Aldinæ (cujus exemplo usus est Wess.) τοῦτ' ἔστι κατὰ τὴν γνώμην ἐκείνων explicandi caussa alleverat; nec præter rem. Conmodum foret, ab H. Stephano desideratum, Arriani Exp. Alex. III. 18. οὐδ' ἐμοὶ δοκεῖ σὺν νῷ δρᾶσαι τοῦτό γε Ἀλέξανδρον, modo eadem utrobique sententia dicti, neque loco lis moveretur. Vide Cel. Jac. Gronov. ibi, et superius c. 86. Wess.—Scribi malim ὡς ἐν νόῳ (vel. ὡς νόῳ) ἐκείνων ὁ νεώτατος λάβοι τὰ διδομένα: id esset, ni fallor, ὡς αὐτῶν ὁ νεώτατος ἐνθύμιον ποιοῖτο τὸ ῥηθὲν, sive τὸν διδόμενον ἥλιον, eorum natu minimum quæ Rex dederat in animum demisisse, velut vocem divinitus missam, quæ lætum omen portenderet. Rem animo diligenter considerare, Herodoto dicitur ἐν φρενὶ et ἐν νόῳ λαβεῖν, aut omissa præpositione νόῳ λαβεῖν: IX. 10. III. 41. et 51. Nostro loco νόῳ λαβεῖν significat quod sæpius dicitur ἐνθύμιον ποιεῖσθαι, nonnunquam ἐνθυμεῖσθαι, et θεῖον ἡγεῖσθαι: hoc dabit Xenoph. p. 287, 38. Εἰσῆλθέ μοί τι θεῖον, Eurip. Cycl. v. 410. quod ille dixit ἐνεθυμήθην δ' ἔγωγε καὶ τοῦτο, in Κυρ. Παιδ. III. p. 177, 14. Conf. Soph. Œd. Tyr. v. 748. et Thucyd. p. 478, 4. Valck.—Mireris vero Duumviros longe doctissimos in loco plano atque facili adhærentes, nodumque in scirpo quærentes. Verba ista quum Valla (juncta intelligens σὺν νόῳ ἐκείνων) sic esset interpretatus, et quod data *cum illorum assensu* accipiebat minimus natu; dein H. Stephanus in ora suæ Editionis ista sic refingenda monuerat; "et, quod ille, quum omnium natu minimus esset, quæ sibi data erant accepisset, id *certo consilio* factum esse." Nam (hæc ibidem adjecerat Stephanus) σὺν νόῳ, (rarissimum alioqui loquendi genus) hoc videtur significare: quasi dicas Gallice "Et qu'il ne faisoit cela "sans y avoir bien pensé." Perspecte ille quidem; nisi quod rarissimum loquendi genus, ait, σὺν νόῳ: quod tamen non solum apud Arrianum loco a Wess. citato occurrit, sed et apud eumdem Nostrum, cap. 86, 5. hujus libri, quem locum Schulzius etiam adnotavit; ubi de Persis, οὐδὲ σὺν νόῳ ποιεύντων οὐδὲν, cui opponitur σὺν κόσμῳ. Puto vero et alibi iri repertum, et in Platonis Crit. c. 9. legere memini οὐδενὶ ξὺν νόῳ, temere, imprudenter, nulla recta ratione; cui apud eumdem alibi ἄνευ νοῦ opponitur. Omninoque consentaneum est, ut σὺν νόῳ idem valere intelligamus, ac νουνεχῶς, prudenter; quæ notio perapta huic loco erat. Quo minus caussæ fuit, cur ὡς ἐν νόῳ vel ὡς νόῳ scriptum Valckenarius maluerit: multoque minus Wesselingius, adsentiens Vallæ, jungere σὺν νόῳ κείνων, ejusdemque Laurentii Latina debuerat repetere; nam, ut Gronovius, sic etiam Wesseling. in Vallæ versione h. l. nihil mutavit, nisi quod uterque acceperit, pro illius accipiebat scripsit, et vocem data, quæ Græcum διδομένα vel διδόμενα reddebat, temere prætermisit. Cæterum de scriptura διδόμενα, quam ex librorum præscripto prætulimus alteri, et de κείνων, loco olim vulgati ἐκείνων, vide Var. Lect. (ed. S.) S.

5. τῷ θύουσι οἱ τουτέων —— ἀπόγονοι Σωτῆρι] Certum vocabulorum delectum

habere sæpe difficile: τῷ θύουσι —— σωτήρια videtur adpositum. Alexander M. ubi a vulnere convaluerat, θύσας θεοῖς σωτήρια, μεγάλας ἑστιάσεις τῶν φίλων ἐποιεῖτο, Diodor. XVII. 100. Crebro alii, beneficiorum et salutis impetratæ memores; convocati a Dea. Heraldo Advers. I. 5. Pejus-ne vero τῷ θύουσι —— Σωτῆρι, tanquam deo Sospitatori? Negabunt, quibus notus vocabuli est usus, ab ill. Spanhemio Diss. VII. de Præst. Num. p. 416. clara in luce positus; eoque magis quod ΣΩΤΗΡΟΣ titulus latissime porrigitur, et fluvii deorum olim in numero, sua sibi templa, aras atque imagines habentes, Pausan. VIII. 24. p. 647. Offert præterea τῷ θύουσι —— Σωτῆρι, de Temenidarum posteris, amplius quid et signatius. Huc itaque inclino. Wess. —Accedit codicum tantum non omnium auctoritas. S.

10. Μίδεω, τοῦ Γορδίεω] Midæ hujus, inter superstitionis auctores cum Orpheo et Eumolpo principis, fata, mores artesque in G. Jo. Vossii lib. I. de Idolol. c. 24. et Bouherii Diss. Herodot. c. 8. Fixerat sedes, ante Brigum coloniam in Asiam deductam, ad Thraciæ Macedoniæque montem Bermium, Conone Narrat. I. consentiente. Propter eum montem horti, notabiles sexagenum foliorum rosis, quæ Tertulliano de Coron. c. 14. centenariæ rosæ de horto Midæ lectæ, sed confundenti, si tamen primam vocem Beat. Rhenanus et Rigaltius recte formarint, centifolias, ῥόδα ἑκατοντάφυλλα Pangæi Thraciæ montis in Theophrasti Hist. Plant. VI. 6. Illis autem in hortis ἦλω, (lin. 15.) captus, non exceptus, uti Valla, Silenus, et coactus ad ea fuit explicanda, quæ Theopompi fide, ista in fabula, indicibus Dionysio Halic. T. II. p. 132. et Theone Progymn. c. 2., cui suum reddidit Valckenarius supra lib. IV. 168., mire luxuriantis, Virgilius Ovidius, Ælianus, nobis prodidere. Wess.

11. ῥόδα, ἓν ἕκαστον ἔχον ἑξήκοντα φύλλα] Sexagenum foliorum rosas in campis Emathiis nasci canit Nicander in Georgicis apud Athen. XV. p. 683. a. (ῥόδα vocans ἃ) κλήρουσιν ἀνεγράφετ' Ἠμαθίοισιν, Αἶν ἐν ἑξήκοντα πέριξ κομόωντα πετήλοις: vicinis abstineo, quibus non sum corrigendis. Adde notata in Diss. Herod. Clar. Wess. p. 130. De *Sileno* in his Midæ hortis capto vid. Davis. in Max. Tyr. XI. 1. et Ampl. Bouhier Diss. sur l'Histoire d'Herod. c. 8., de hoc Mida aliisque agens cognominibus. Hortis istis Midæ mons imminebat, οὖρος, Βέρμιον οὔνομα, ἄβατον ὑπὸ χειμῶνος: (lin. 14.) ubi ὑπὸ χιόνος legendum suspicabatur Doctiss. Kœnius. Valck.

Cap. CXXXIX. 2. Ἀμύντεω παῖς ἐν Ἀλέξανδρος] Recte Harpocr. Ἀλέξανδρος —— ὁ ἐπικαλούμενος Φιλέλλην, υἱὸς μὲν Ἀμύντου, πατὴρ δὲ Περδίκκου, ἐστρατεύετο ὑπὸ Μαρδονίῳ. In Herod. πατὴρ, quod est in marg. Steph. pro παῖς, sine ulla controversia rejiciendum; dubium forsan esse poterit, sit-ne natum ex errore librarii ad vicina aberrantis; an ex eruditulі nota, qui in ora libri ad παῖς posuerit καὶ πατὴρ, memor Alexandro filium quoque dari, præter Perdiccam successorem, Amyntam, qui privata sorte contentus filium reliquerit Aridæum: vid. quæ tanquam ex Eusebii Chron. vulgavit Scaliger. p. 57, 26. (Cognato codici Ask. qui πατὴρ hic habet, non adsentitur noster F. in παῖς cum aliis consentiens.) Sed Amyntas Alexandri fuit nepos ex filio Philippo: docente Clar. Wess. ad Diod. XII. c. 50. n. 9. quem Philippum velut fratrem Perdiccæ, τοῦ Ἀλεξάνδρου, aliquoties Thucyd. commemorat I. 57. 59. II. c. 95. etc. conf. Scholia quæ Duker. edidit ex Cod. Cass. p. 637. quæque præfationi subjecit ex ed. Bas. p. 161,

76. Unus autem interv eteres Thucydides in hac Macedoniæ Regum serie Herodoto consentit; nam Perdiccæ filio Archelao octo Reges priores statuit lib. II. c. 100. Perdiccæ (secundi) patri Alexandro primus Perdiccas, et primus itidem Regum Macedoniæ ex Heraclidis genitorum, juxta Herodoti seriem hoc c. 139. et cap. 137., fuit ἕβδομος γενέτωρ. Hunc in re controversa consensum historiæ principum agnoverunt Marsham. Can. Chron. p. 447., quique pro doctrinæ copia hanc materiem pertractavit illustr. Ez. Spanhem. de Usu et Præst. Num. T. I. p. 371. et seqq. Ex Justino Macedoniæ Reges enumeranti septimus etiam occurret hic Herodoti Alexander; sed primus tamen, qui toti Macedoniæ imperaverit, ut aliis, illi statuitur Caranus; omittitur illic in Herodoti serie quintus, Alcetas, et aliis memoratus et Satyro apud Theophil. Antioch. II. p. 98. apud quem non fit mentio Argæi, cui nomen legitimum hic ex Herodoti Codd. restituit Clar. Wess. Caranum prorsus ignorat Herodot. ceterosque qui huic subjungi solent; Caranum tamen etiam apud Nostrum quæsivit ill. Spanhem. p. 374. conjecturam proponens, quæ nemini facile probabitur. VALCK.

4. Ἀργαῖος] Damnatur in Temenidarum successione Ἀραῖος. Argæus, Ἀργαῖος, Justino VII. 2. atque Eusebio in Chron. est. Alius eadem ex gente Ἀργαῖος Diodori XVI. 2. Si Goltzii tamen numus ΑΡΓΕΙΟΥ ΒΑΣΙΛΕΩΣ ingenuus, qualis magno visus Scaligero ad Euseb. An. MDCXXIV. p. 122., Ἀργεῖος, Argeus, scribendus et adpellandus erit. WESS.

CAP. CXL. [1. Ὡς δὲ ἀπίκετο ἐς τὰς Ἀθήνας] Igitur tunc quidem in urbem se rursus contulerant Athenienses: sed paulo post, quum versus urbem duceret Mardonius, denuo eam deseruere. conf. lib. IX. cap. 5. et 6. S.]

6. τὴν γῆν σφι ἀποδοὺς] Regem scribit in Aristide Plutarch. p. 324. c. τήν τε πόλιν αὐτοῖς ἀναστήσειν ἐπαγγελλόμενον, καὶ χρήματα πολλὰ δώσειν, καὶ τῶν Ἑλλήνων κυρίους καταστήσειν. Quæ Noster, eadem pollicitum narrat Diodor. XI. c. 28. Atheniensium constantiam merito laudant Oratores et sophistæ, repellentium Ἐχθρῶν ἄδωρα δῶρα: præ ceteris Demosth. Phil. II. p. 45. VALCK.

10. ἢν μὴ τὸ ὑμέτερον] Hic lector attentus exspectabat κωλύσῃ, impedimento fuerit, vel simile quid: neque enim bene cohærent, mihi necessitas incumbit istis vos beneficiis ornare, ἢν μὴ τὸ ὑμέτερον αἴτιον γένηται: una lineola adjecta scribamus ἀντίον γένηται, id est ἀντιωθῇ. Herodotea sunt ἀντίος et ἀντιοῦσθαι. Eleganter τὸ ὑμέτερον, vestrum, dixit, pro ὑμεῖς. Sic τὸ ἐμὸν, τὸ σὸν, (scil. μέρος,) et similia frequentantur Platoni præsertim; cujus sunt ista, τό γ' ἐμὸν ἕτοιμον, ἐὰν οὗτος ἐθέλῃ, T. I. p. 128. B. τό γ' ἐμὸν οὐδὲν κωλύει ἐπᾴδεσθαι ὑπὸ σοῦ ὅσαι ἡμέραι, me quidem quod attinet nihil impedit quominus, etc. p. 176. B. τὰ μὲν ὑμέτερα ἀκούειν, ὡς ἔοικεν, ἕτοιμ' ἂν εἴη, T. II. p. 633. A. etc. Plura dabit H. Steph. App. de Dial. Att. p. 115 seq. VALCK. — Monere in Var. Lect. (ed. S.) debueram, ἀντίον ex Valck. emendatione merito a Schæf. receptum esse, pro αἴτιον quod erat in Edd. et MSS. S.

15. τὴν νῦν παρ' ἐμὲ ἐοῦσαν δύναμιν] Hoc, fide Codicum egregie munitum, cur ierint mutatum, caussam non adsequor, nisi rariore fuerit in structura Solet plerumque παρὰ casui tertio adjungi ἐπὶ ἐμψύχου, h. e. quoties de re animata sermo. (Itaque παρ' ἐμοὶ ἐοῦσαν h. l. cod. Pa. ex scholio.) Homerus, Thucydides, Plato, Lucianus, quartum, et Poëtæ exemplo Noster, adstruxerunt.

Vide Thom. M. in Παρά. Mox εἴπερ εὖ φρονέετε repudiare non debui. Supra c. 60, 2. εἴπερ εὖ φρονέεις, alibique. Wess.

Ibid. τὴν νῦν παρεοῦσαν μοι] Duo tresve Codices dudum innotuerant, in quibus hæc Herodoteo more distracta leguntur, τὴν νῦν παρ' ἐμὲ ἐοῦσαν δύναμιν. Paulo quoque rarius illud παρ' ἐμέ: supra VI. c. 86. ex Codd. recte receptum θέσθαι παρά σε, quæ lectio altera παρὰ σοὶ non debuerat dici deterior. Lexicon Coislin. p. 485., Παρ' ἡμᾶς εἰπεῖν, ἀντὶ τοῦ παρ' ἡμῖν· Ἄλεξις Φιλαθηναίῳ. Soph. Elect. v. 184. ὁ παρὰ τὸν Ἀχέροντα θεὸς ἀνάσσων: ubi vere Schol. καὶ ἐν τῷ πεζῷ λόγῳ ἐν χρήσει αὕτη ἡ σύνταξις τῆς παρὰ προθέσεως. Isæus p. 70, 25. καθήμενοι παρ' αὐτόν. Thucyd. III. c. 3. τριήρεις— βοηθοὶ παρὰ σφᾶς παροῦσαι: ubi vid. Clar. Abresch. Quo apud Thucyd. significatu, Herodoto paulo post (lin. 20.) usurpatur καταλύσασθαι: ubi mihi quoque placet ἀλλὰ καταλύσεσθε, ut ἀλλὰ πείθεσθε: in quibus suam habet ἀλλὰ vim obsecrandi, qua sæpius usurpatur in talibus δὴ et ἀξιῶ. Valck. — Pro καταλλάσσεσθε, quod olim vulgatum erat, Gronovius καταλύεσθε tamquam e cod. Med. edidit; sed in Notis monuit, καταλύσασθε in codice scribi. Et in hoc haud dubie nobis cum Wess. fuit adquiescendum. S.

17. παρισεύμενοι βασιλέϊ] Herodoti hæc manus. Supra lib. IV. 166. παρισεύμενος Δαρείῳ διεφθάρη. Mox (lin. 20.) pessime Medic. ἀλλὰ καταλύσεσθε. Melius Hutchinsonius ad Xenophont. Ἀναβ. Κύρ. lib. I. p. 6. Wess. — Vide proxime ante notata. S.

28. ἐνώρων τοῦτο ἐν ὑμῖν] Potuisset τοῦτο ἐὸν ἐν ὑμῖν, uti c. 60, 2. καὶ τόδε ἐν αὐτοῖσι ἔνεστι. Noluisse membranæ docent. Χεὶρ ὑπερμήκης regis (lin. 30.) ab Ovidio expressa est, An nescis longas regibus esse manus? Heroid. XVII. 166. ubi Ciofanus. Wess.

32. ἐν τρίβῳ τε μάλιστα οἰκημένων] Tales, quod Porto observatum, Dionysio Halic. Ant. lib. VI. p. 368. et XI. p. 730. ἐν τρίβῳ τοῦ πολέμου κείμενοι. Qualium quidem in belli via, mediorumque inter inimicas gentes, regio ancipiti plerumque periculo premitur, uti tunc Attica. Sequens ἐξαίρετον μεταίχμιόν τε Codices egregii scriptum desiderant, fortasse haud inprobe. Certe si ἐξαίρετόν τι μεταίχμιον præbuissent, quis sperneret? Quid autem proprie μεταίχμιον, indicavit lib. VII. 77. et Euripid. Phœniss. v. 1370. et Heraclid. v. 802. Wess.—Ferri certe Codicum ἐξαίρετον μεταίχμιόν τε nullo pacto potest: et lubens equidem cum Arch. et Brit. τι perinde atque τε omitterem. Sed, undecumque posteriorem hanc voculam Aldinus editor acceperit, commodissima profecto ista scriptura est ἐξαίρετόν τι μεταίχμιον, in quam vellem Codex saltem Med. consentiret; quod ex Gronovii silentio colligi posset, nisi frequentibus documentis intellexissemus, in postremis præsertim Musis multas ab illo lectiones, quas idem codex haud dubie offerebat, neglectas fuisse, quum ad finem properaret. S.

Cap. CXLII. 9. περὶ τῆς ὑμετέρης ἀρχῆς ὁ ἀγὼν ἐγίνετο] Hæc Spartani, qui Græciæ ἡγεμονίην et principatum sibi vindicabant, ad Athenienses? Arbitror reliquisse Scriptorem, περὶ τῆς ὑμετέρης ἀρχῆθεν ὁ ἀγὼν ἐγίνετο, de vestra regione *primum* decertatum fuit; tum sequetur opportune νῦν δὲ φέρει κ. τ. λ. Simile Themistoclis c. 22. ὅτι ἀρχῆθεν ἡ ἔχθρη πρὸς τὸν βάρβαρον ἀπ' ὑμέων ἡμῖν γέγονε: et cap. 2. περὶ τῆς ἐκείνου ἤδη τὸν ἀγῶνα ἐποιεῦντο. Sed esto conjectura. (Vide Var. Lect. ed. S.) Vocabulo ἀρχὴν, ea notione quæ hujus

erat loci, frequenter utitur Noster.) In vicinis ἄλλως τε, τουτέων ἀπάντων, (lin. 11.) labat sententia, ad quam instaurandam variantur suspicionum tumultus. D'Orvillius, ut schedæ ejus testantur, ἑωυτός τε τουτέων ἀπάντων, præter ea omnia Athenienses, etc. Reiskius consimiliter, ἄλλως τε, ἄνευ τουτέων ἀπάντων. Ambo ad dictionis principium, cui molestiam non crearem, adhæserunt. H. Stephanus (in ora suæ Editionis secundæ) ejusdem dictionis medio manum inplicuit, ἡγῆσθαι δουλοσύνης, primos ex Græcia jugum servitutis subire, reparans; quod vereor, ut Græce doctis doctissimus ipse probaverit; ἡγεῖται ἔργων, illis imperans, non earum auctor; pariliter ἡγεῖται δουλοσύνης, illi imperium inhibens. Vide IX. 1. Idem animadvertit Jo. Corn. de Pauw; cujus de opinione τουτέων ἀπάντων αἰτίους, αἰτίους γενέσθαι δουλοσ. aut addita copula γενέσθαι καὶ δουλοσύνης, oratio melius procedet. Et procederet profecto, si priori ex MSS. auxilium nasceretur. Simillimam certe iteratæ vocis omissionem lib. IX. 54. dabit. Sed desino, ne æstus augescant. Wess.

11. τουτέων ἀπάντων] In his vocula videtur deesse. Kœnius legebat τουτέων ἀπάντων ἑωυτὸς, αἰτίους γενέσθαι. Reiskio καὶ post γενέσθαι videbatur inserendum: dare quoque potuissent, duabus tantum literis repetitis, ἄλλως τε τουτέων ἀπάντων, αἰτίους τε γενέσθαι δουλοσύνης τοῖσι Ἕλλησι Ἀθηναίους, οὐδαμῶς ἀνασχετόν. Valck.—Vide in Var. Lect. (ed. S.) notata. S.

13. Quod mox Lacedæmonium Noster facit dicentem, erat Atheniensibus, quibus semper favet, ἥδιστον, ut arbitror, ἀκρόαμα: οἵτινες αἰεὶ καὶ τὸ πάλαι φαίνεσθε (vel ἐφαίνεσθε: supra VIII. c. 73., νῦν τε καὶ τὸ πάλαι οἴκεον) πολλοὺς ἐλευθερώσαντες ἀνθρώπων. Eam in rem exempla quoque vetera, Herodoto nota, atque illo recentiora collegerunt in Panathenaicis suis Isocrates et Aristides; quorum ille mores suorum popularium moribus opponens Lacedæmoniorum a p. 240., tandem concludit, p. 283. b. Athenienses veteres fuisse εἰρηνικοὺς, καὶ φιλέλληνας, καὶ τῆς ἰσότητος τῆς ἐν ταῖς πολιτείαις ἡγεμόνας· Σπαρτιάτας δὲ ὑπεροπτικοὺς, καὶ πολεμικοὺς, καὶ πλεονεκτικούς. Paulo post, (lin. 15., καρπῶν ἐστερήθητε, ex Med. nescio cur melius censeri debeat quam ἐστέρησθε, cui respondet vicinum οἰκοφθόρησθε. Valck.

14. πιεζευμένοισι] Formæ est Ionicæ. Πιεζεύμενοι δὲ οἱ ἐπίκουροι, lib. III. 146., πιεζεύμενοι ὑπὸ Θηβαίων, VI. 108. Porro οἰκοφθόρησθε, domos dirutas, ipsum in primis rei familiaris interitum,) οἰκοφθορίαν Platonis Phædon. p. 82. c.) latiore ambitu conprehendiit Adi ad lib. V. 29. et Uraniæ finem. Wess.

17. τὰ ἐς πόλεμον ἄχρηστα οἰκετέων ἐχόμενα] Vallæ emendata Latina obscuritate fuscantur. Bello inutiles, impuberes, puellæ, senes servique describuntur; ἄχρηστα οἰκετέων ἐχόμενα Nostri more οἱ ἄχρηστοι οἰκέται, domestici. Explicat Aristides T. II. p. 217. ὑπεκχωρησάντων Spartanorum, παῖδας καὶ γυναῖκας αὐτοῖς, καὶ τοὺς ἔξω τῆς ἡλικίας θρέψειν, ἕως ἂν ὁ πόλεμος ᾖ. Vide lib. I. 120. adposita. Wess.

Cap. CXLIII. 1. πρὸς μὲν Ἀλέξανδρον ὑπεκρίναντο) Hoc Aristide justo dignum auctore hujusque ætatis Atheniensibus responsum merito miratur Aristides Soph. in Panathen. p. 251. Ταύτην, inquit, ἐγὼ τὴν ἀπόκρισιν τῆς ἐν Σαλαμῖνι ναυμαχίας καὶ τῶν τροπαίων οὐχ ἧττον ἀξίαν ἡγοῦμαι θαυμάσαι. Responsi dignitatem oratione nimis protracta nonnihil imminuit Plutarch. Aristid. p. 324. d. In his ἐλευθερίην σκεπτόμενοι, (lin. 4.) libertatis considerantes commoda, vel prærogativas, sincerum videtur. Quod præbent duo minimum Co-

dicea, ἐλευθερίης (sive τῆς ἐλευθερίης) γλιχόμενοι, non interpretamentum adeo, sed nota videtur marginalis a studioso lectore repetita ex lib. II. 102., ubi sic ille scriptum invenit in suo Cod. δεινῶς γλιχομένοισι τῆς ἐλευθερίης, quod mihi nunc ob hanc lectionem MSS. illic probandum videtur. Valck.

4. ἐλευθερίην σκεπτόμενοι] Si morbus his abeit, quid aliud, quam libertatis considerationem, ostendent? Interpretis Latina ex σκεπτόμενοι fluxerunt. Fallor autem, aut γλιχόμενοι ἐλευθερίης, desiderio libertatis accensi, praestant. Fundus est in bonae notae exemplaribus et Herodoto lib. II. 102. Mox Aldus, (lin. 6.) uti oportebat, πυρῶ: inconsulte πυρῷ deinceps per editiones vulgatum. Bene πειςόμεθα persuadebimur Laurentius; cui tolerabimus substitui non fuerat necesse. Wess.

8. ἔστ' ἂν ὁ ἥλιος, etc.] In concionem introductis, quos Mardonius miserat, Aristides ex plebiscito τὸν ἥλιον δείξας, ἄχρις ἂν οὗτος, ἔφη, ταύτην πορεύηται τὴν πορείαν, Ἀθηναῖοι πολεμήσουσι Πέρσαις ὑπὲρ τῆς δεδῃωμένης χώρας καὶ τῶν ἠσεβημένων καὶ κατακεκαυμένων ἱερῶν, apud Plutarch. I. p. 324. e. quorum priora vim habent majorem Herodoteis; sed rectius Noster dixisse scribit μᾶλλον ὁμολογήσειν Ξέρξῃ quam semper πολεμήσειν. Interposita mox (lin. 10.) litera scribi poterit in his: Diis adjutoribus πίσυνοί μιν ἐπέξιμεν ἀμυνεόμενοι, καὶ τοῖσι ἥρωσι, τῶν ἐκεῖνος οὐδεμίην ὄπιν ἔχων ἐνέπρησε τούς τε οἴκους, etc. Hinc οἴκους et ex proximis Deorum εἰκήματα D. Herald. attigit Advers. II. c. 9. Valck. —Teneri debuit ἀμυνεόμενοι, constans librorum scriptura: praesens notione futuri. S.

8. τὴν αὐτὴν ὁδὸν ἴῃ τῇπερ, etc.] Animosae responsionis auctor Aristides, τὸν ἥλιον δείξας, Ἄχρις ἂν οὗτος, ἔφη, ταύτην πορεύηται τὴν πορείαν, Ἀθηναῖοι πολεμήσουσι Πέρσαις, sic Plutarchus p. 324. e. Similes in foederum sanctionibus formulae frequentantur; cujusmodi Romanos inter et Latinos, μέχρις ἂν οὐρανός τε καὶ γῆ τὴν αὐτὴν στάσιν ἔχωσι, in Dionysii Halic. lib. VI. p. 415. Negligo plures. Wess.

14. ἀθέμιστα ἔρδειν] Th. Galei ἀθέμιτα membranae Arch. non agnoscunt. Supra lib. VII. 33. ἀθέμιστα ἔρδεσκε, ubi plura. Alexandrum διὰ τὸ σχῆμα τῆς προξενίας sine noxa dimissum Sophista Aristides T. II. p. 217. fatetur; Lycurgus vero in Leocrat. p. 156., parum afuisse, quin lapidibus cooperiretur, μικροῦ δεῖν κατέλευσαν, nimis oratorie. Wess.

Cap. CXLIV. 2. seq. Legendum censet Bothius τὸ μὲν δεῖσαι κάρτα ἀνθρωπήιον ἦν, deletis mediis; ut a pronunciato generali ad singulare descendat oratio; esse enim absurdum, idem nunc dici ἀνθρώπειον, nunc αἰσχρόν. S.

4. ἀτὰρ αἰσχρῶς γε οἴκατε, etc.] Haesitationem H. Stephani, αἰσχρῶς et ἐξεπιστάμενοι nectere cupientis, emendatior versio removebit. Dicta legatis sunt, quos timere, cognito Atheniensium animo, dedecebat. Poterant more humani ingenii absentes Lacedaemonii vereri; legatione vero fungentibus et praesentibus indecorum illud. Hinc et εἰ μὴ πρότερον ἐτυγχάνετε ἐπιστάμενοι, observante docto viro, eodem tangit. Wess.

5. οὔτε χρυσός ἐστι] Pauca satis superbe Lacedaemoniis, tanquam memores injuriae, sed ista Persis respondisse feruntur apud Diodorum XI. 28., ὡς οὔτε χώρα τοῖς Πέρσαις ἐστὶ τοιαύτη, οὔτε χρυσὸς τοσοῦτος, ὃν Ἀθηναῖοι δεξάμενοι τοὺς Ἕλληνας ἐγκαταλείψουσι. Iratos Lacedaemoniis, tanquam qui Atheniensibus indigna metuerent, faciunt Plutarch. in Arist. p. 324. d. et Aristid. T. III. p. 357. Eleganter Herod. αἰσχρῶς γε οἰ-

κατε, ἐξεπιστάμενοι τὸ Ἀθηναίων φρόνημα, ἀρρωδῆσαι: cum Atheniensium animi magnitudinem habeatis exploratam, turpiter sane vereri videmini. Valck.

20. τὴν ἐς ἡμέας ἔχουσαν] Nolui, quod suum Scriptor agnoscit, adspernari: agnoscere autem, adnotata lib. V. 81. conmonstrabunt. Proximi καὶ ὑμῖν μὲν ἡ χάρις ἐκπεπλήρωται (lin. 22.) venustas deminuetur, si ἡμῖν ex ora Arch. valeat cessaret enim solita Atheniensium et Spartanorum contra sese positio. Aiunt, quantum ad Lacedæmonios attinet, plenissime illos benivolentiæ officio defunctos. Wess.

20. τὴν πρὸς ἡμέας ἰοῦσαν] Rejectis interpretamentis restituetur ex Codicibus Herodotea phrasis, τὴν ἐς ἡμέας ἔχουσαν: vid. notata p. 412, 72. (ad V. 81.) Illud paulo inferius (lin. 24.) scriptum, ὡς οὕτω ἐχόντων, Sophocli fuit inprimis frequentatum. Sophoclea colligentes viri docti abstinuerunt Aj. v. 915., Ὡς ὧδε τοῦτ' ἔχοντες, αἰάζειν πάρα: turpis inde menda tolletur una litera mutata: Ὡς ὧδε τοῦδ' ἔχοντος: nihil interest, utrum ὡς ὧδ' ἐχόντων τῶνδ', an dicatur ὡς ὧδ' ἐχόντων: sed τοῦτο ferri nequit in talibus. Satis exemplorum dederunt H. Steph. in App. de Dial. Att. p. 166. B. Stolberg. in Aj. Soph. p. 151, 205. et Clar. F. L. Abresch. Anim. in Æsch. lib. I. c. 25. Valck.

29. προσβωθῆσαι] Hoc, aut προβωθῆσαι, Ionum sermo, de quo VIII. 1., desiderat. Athenienses lib. IX. 6. ἀντιώσεσθαι ἐς τὴν Βοιωτίην explicant ipsi, ratumque habent ex MSS. derivatum, et veterum conprobatum usu. Vide Diodori T. I. p. 242., deque Pass. et Med. clausula Melpomenes finem. Wess. — Pro ἡμέας Wesselingius, ὑμέας se malle, in Var. Lect. (ed. S.) professus est; quod et sibi placere Valckenarius in Adnot. ad IX. 7, 25. significavit, qui et προβωθ. alteri prætulit scripturæ. Haud dubie vero præstare videtur constans librorum omnium scriptura ἡμέας, nos, nempe Athenienses cum Lacedæmoniis. Conf. IX. 6, 2, 3, et cap. 7, 29. seqq.

ADNOTATIONES

AD

HERODOTI LIBRUM NONUM.

CAP. I. 6. Θώρηξ ὁ Λαρισσαῖος] Gentis Aleuadarum fuit quæ Larissæ dominatum exercuit. Larissæus Aleuas propterea Ovidio in Ibin. v. 325. Bene Aristoteles Polit. V. 6. ὥσπερ συνέβη ἐν Λαρίσσῃ ἐπὶ τῆς τῶν Ἀλευαδῶν ἀρχῆς καὶ τῶν περὶ Σάμον. Sic enim reliquisse videtur. Non nescio Conrigianum, quid vetat eosdem Aleuadas et alibi eminuisse? Vetant profecto vetusti Scriptores, de Aleuadarum in Samios imperio tacentes: vetat Philosophus, tyrannidem Polycratis, Mæandrii, Sylosontis signans. Ceterum Thorax una cum fratribus Eurypylo et Thrasydæo Xerxi et Mardonio vehementer studuit, c. 57. hujus libri. Illud autem παρεῖναι Μαρδόνιον (lin. 7.) pro Herodoteo more rectius παρῆκαι. Ita lib. III. 77. ἀπείλεον, ὅτι σφίας παρῆκαν: quod illis transitum concessissent; et IV. 146. etc. WESS.

CAP. II. 2. οἱ Θηβαῖοι κατελάμβανον] Mallem in Latinis cohibuerunt, pergendique in Atticam inpetum represserunt; uti III. 36. ἀλλ' ἴσχε καὶ καταλάμβανε σεωυτόν: et ibid. c. 52. Περίανδρος μὲν τούτοισι αὐτὸν κατελάμβανε. Porro, οὐκ ἔων εἶναι ἑκαστέρω (lin. 4.) idem sæpius esse, ac *dissuadebant* ulterius progredi, recte Abreschius admonuit, et ad lib. II. c. 30. Valckenarius. In proximis (lin. 6.) κατὰ μὲν γὰρ τὸ ἰσχυρὸν Ἕλληνας ὁμοφρονέοντας —— χαλεπὰ εἶναι περιγίνεσθαι, ordo verborum insolentior. Succurrebat Reiskii sollertia Ἑλλήνων ὁμοφρονεόντων —— περιγίνεσθαι, cui scripta exemplaria pugnant valide. Potius erit, Ἕλληνας ὁμοφρονέοντας, (siquidem vis abesse debet) accusativos arbitrari consequentiæ, quales Gronov. tuetur lib. II. 66.; videlicet, quantum ad Græcos attinet, concordes si maneant, qui illi et ante sententia fuerant, subigi vix posse. Par opinio Abreschii. WESS.— Libro II. c. 66. aliisque locis ibi a Gronov. citatis nominativi sunt absoluti. Hoc loco est accusativus absolute positus, qualis infra cap. 42, 17. quem ad locum Schulzius provocavit, tum III. 99, 5. V. 103, 11. et II. 141, 19. ubi vide notata. Similes cum ex Nostro, tum ex aliis auctoribus, locos collegit eidem Schulzio laudatus Fischer, Animadv. ad Welleri Gramm. Specim. III. Part. 1. pag. 387 seq. qui quidem quod in eumdem censum Herod. V. 86, 11. retulerit, non video quid spectarit. S.

4. οὐδὲ ἔων εἶναι] Si vel Codices præberent ἂν, quod hic ponendum censebat Reiskius, ego tamen vulgatum, οὐδὲ ἔων, omnino retinuerim. In proximis ἀλλ' αὐτοῦ, etc. more satis usitato ἐκέλευον, vel simile quid, relinquitur lectori supplendum: plene Sosicrates in Schol. ad Aristoph. Av. v. 521., λέγεται αὐτὸν πρῶτον οὐδένα ἐᾶν ὅρκους ποιεῖσθαι κατὰ τῶν θεῶν, ἀλλ' ὀμνύναι κελεῦσαι χῆνα, καὶ κύνα, etc. Sicut hoc in

loco, supra Herodot. VII. cap. 104., οὐκ ἐῶν φεύγειν, —— ἀλλὰ μένοντας ἐν τῇ τάξι ἐπικρατέειν, ἢ ἀπόλλυσθαι: ubi hujùs generis alia quædam leguntur adscripta. Paulo post (lin. 8.) non displicet lectio marg. Steph. εἰ δὲ παύσεις τὰ ἡμεῖς παραινέομεν. VALCK.

7. Corrigit Bothius ὅκως καὶ τάχος ταῦτα ἐγίνωσκον, sicut et antea hoc intellexissent Persæ. S.

CAP. III. 1. ὁ δὲ οὐκ ἐπείθετο] A Mardonio missus itaque non est famosissimus apud Oratores Atticos, Demosthenem, Æschinem, Dinarchum, Arthmius Zelites ad pecuniam Peloponnesiis, quo a popularium societate avellerentur, dividundam. Vide Demosth. Philipp. III. p. 70. Quæ sequentibus vocula (τις) in Codicibus, Vallæ lecta, adest, haud ea inconcinna. Oppianus Cyneget. III. 314. καὶ βαλίων δὲ πόθος τις ἐνέστακται φρεσὶ θηρῶν. Omittitur a Sophocle Trachin. v. 480. WESS.

CAP. IV. 5. προέχων μὲν τῶν Ἀθηναίων οὐ φιλίας γνώμας] Horum sententiam Valla liberius expressit. Προέχων, usu rariore, non aliud, ac πρότερον ἔχων, cum jam *antea haberet*, nossetque adeo, Atheniensium consulta, haud sane amica. Φιλίους λόγους ad eum modum VII. 163. et VIII. 106. Confer Abreschii Animadv. in Æsch. lib. II. c. 32. WESS.

CAP. V. 8. Λυκίδεα κατέλευσαν] Idem si fatum ante decem menses subierat Cyrsilus, mirum est hujus exemplo non fuisse Lycidam deterritum. Ignotum Herodoto, plures Cyrsilum commemorant; cum Themistoclis suasu statuerent Athenienses, ut urbe relicta — naves conscenderent, —— Cyrsilum quemdam, suadentem ut in urbe manerent, Xerxenque reciperent, lapidibus obruerunt: sic scribit Cicero de Off. III. c. XI. secutus Demosthenem de Cor. p. 174.; ex quo Cyrsilus innotuit Harpocrationi, Hermogeni p. 448., aliis. Caute Aristides neque Cyrsilum nominat nec Lycidam, duo tamen diversos, ut puto, designans, qui non simillimo mortis genere perierint: de illo, qui Demostheni dicitur Cyrsilus, in Panathen. T. I. pag. 243., ἐπειδή τις ἐτόλμησεν εἰπεῖν, ὡς χρὴ συγχωρεῖν, αὐτοὶ μὲν αὐτὸν, αἱ δὲ γυναῖκες τὴν γυναῖκα ἐπιλθοῦσαι διέφθειραν ἐκ χειρός: illic in Schol. MS. Cyrsilus vocatur. De Athenis agens Aristides secunda vice captis, missoque ad Athenienses in Salamina nuncio T. III. p. 356. ἐπειδή τις εἶπεν ἐν τῇ βουλῇ δέχεσθαι, συλλεγέντες πάντες κατέλευσαν αὐτοὶ μὲν αὐτὸν, αἱ δὲ γυναῖκες τὴν γυναῖκα αὐτοῦ. (Hoc ibi Scholion præbet Cod. MS. ad Ἐπειδή τις εἶπε) Κυρσίλος κατὰ Δημοσθένην· ὁ γὰρ Ἡρόδοτος Λυκίδην αὐτὸν καλεῖ. Demosthenes quidem et Herod. de diversis loquuntur temporum articulis; non tanta tamen apud me auctoritas est Aristidæ, ut Demosthenem in re tum notissima erroris ausim arguere, quod fecit G. Canter. Nov. Lect. VII. 4. VALCK.

13. ἦσαν αὐτοκελέες] Exscriptum ex Ask. ἧσαν ad ἦσαν sive ἤισαν Ionum ducit, quomodo ex membranis semel iterumque lib. III. 77. Αὐτοκελέες, Sophocli Trachin. v. 395. αὐτόκλητοι. Adprime autem αὐτομολέες, Fragm. Paris. notabiles. Nostro αὐτόμολοι, transfugæ, aliis subinde omnes, qui sua sponte adveniunt; Oppianus κλητοί τ', αὐτόμολοί τε, Halieut. III. 360. At schedis istis, contentus novæ in Græcia vocis indicio, non obtempero. Aristides atrox hoc marium et matronarum Atticarum facinus neglectui non habuit, T. II. p. 217. WESS.

CAP. VI. 5. ἐν τῇ Βοιωτίῃ] Vetus ἐς τὴν Βοιωτίην concedere-ne recepto ex Florent. debeat, in dubio hæret. Exstat acervus, ex Musis a Porto conges-

tus, exemplorum in hanc partem. Verum valeat. (conf. Adnot. ad I. 21, 4.) Mox (lin. 7.) μεμψομένους, quæ Reiskii suspicio, volentibus exemplaribus scriptis, suum in locum collocavi. Wess.

Ibid. Præfert Bothius Aldinum ἐς τὴν Βοιωτίην ἐλέγετο εἶναι. S.

11. πρήσωσί τι] Aldus et Camerarius optime; post quorum curas operæ, inscite πρήσωσι corrigentes, aberrarunt turpiter. Geminum germanum earundem delictum in εἶπε ex legitimo εἶπαι, lib. VIII. 68. Utique Aldinum exemplar, ut hinc et alias frequenter adparuit, ab insecutis contemtius habitum fuit. Wess. — Lectionem Mediceam in πρήσωσι mutandam suspicabatur Kœnius: præterea denuntiarunt, ni venirent Atheniensibus auxilio, hos sibi ipsos tutamen quoddam paraturos: sic redderem Herodotea, ὡς καὶ αὐτοί τινα ἀλεωρὴν εὑρήσονται, id est ἀποστροφὴν ἐπιμηχανήσονται, vel ἐκποριοῦνται. Hoc significatu sibi parandi, vel adipiscendi, veteribus frequentatum εὑρέσθαι adhibuit aliquoties Herod. infra bis c. 26. et c. 28. Ἄδειαν εὑρέσθαι, vel εἰρήνην, vel ἀγαθόν τι, locutiones sunt usitatissimæ: εὑρέσθαι παρὰ τῶν θεῶν τῶν παρόντων κακῶν ἀπαλλαγήν, dixit Isocrat. in Evag. p. 191. E. vid. R. Dawes in Misc. Crit. pag. 258. Valck.

Cap. VII. 2. καί σφι ἦν Ὑακίνθια] Hyacinthiorum apud Spartanos festivum tempus operose, oblitus tamen Euripidis Helen. v. 1485., Jo. Meursius ultimo Feriatæ Græc. libro exposuit. Wess.

2. περὶ πλείστου δ' ἦγον] Laudabiliter supra Lacedæmonii V. 63. τὰ τοῦ θεοῦ πρεσβύτερα ἐποιεῦντο ἢ τὰ τῶν ἀνδρῶν: sed hac tempestate Hyacinthia domi celebrantes jure displicebant Atheniensibus. Sic VII. 206. Κάρνειά σφί ἦν ἐμποδών. Attigit Plut. T. II. p. 873. E. Valck.

12. Δία τε Ἑλλήνιον] Jovis Πανελληνίου apud Æginetas et Athenienses cultus in Pausania fin. libri primi: Ἑλλάνιον novit Pindarus et Syracusanorum numi, de quibus Cl. Havercampus ad Parutæ Sicil. Numism. p. 343. In viciniis (lin. 14.) ἀλλὰ ἀπωσάμεθα gravius et elegantius legenti accidit, suadentque membranæ. Hoc amplius, καὶ τὸ μὲν ἀπ' ἡμέων οὕτω (lin. 18.) a Gronovio ac Pavio summo jure laudatur, idem quidem ac τὸ μὲν ἡμέτερον, sed suavius atque ex interiore sermonis usu. Quod autem post ἀκίβδηλον aderat participium ἐόν, sæpe Scriptori in deliciis, abesse Codicum jussu potest; neque hic criminationem, in Th. Galeum (a Gronov.) intentatam, metuo, quippe temerariam valde. Ceterum νέμεται ἐπὶ τοὺς Ἕλληνας (lin. 9.) in Græcos inpenditur sive distribuitur, bene Portus. Wess.

12. Δία τε Ἑλλήνιον] Jovem Græcis communem reveriti. Ἑλλάνιος Ζεὺς ubi memoratur Aristophani in Eq. v. 1250, et Pindaro Nem. V. 19., adpellationis originem ab Æaco recte repetunt Scholiastæ. Æaci precibus malorum levamen adepti, quibus tota Græcia premebatur, ἱερὸν ἐν Αἰγίνῃ κατεστήσαντο κοινὸν τῶν Ἑλλήνων, οὗπερ ἐκεῖνος ἐποιήσατο τὴν εὐχήν, Isocrat. p. 191. E., Jovis scilicet Ἑλλανίου, vel Πανελλανίου. Huic Æacus sacra fecisse dicitur Pausaniæ I. p. 108. et II. p. 179., τῷ Πανελληνίῳ Διῒ θύσας καὶ εὐξάμενος, τὴν Ἑλλάδα γῆν ἐποίησεν ὗσθαι. A templo Jovis Πανελληνίου mons, in quo statutum erat, Πανελλήνιον ὄρος dicebatur, eodem teste pag. 181. Fortasse scripserat Clemens Alex. VI. p. 753, 14. Αἰακός, ἀνελθὼν ἐπ' ὄρος—τὸν τοῦ Ἑλληνικοῦ κοινὸν ἱκετεύσας θεὸν ηὔξατο. Valck.

14. ἀλλὰ πάντα τε ἀπωσάμεθα] Latina Vallæ, nos tamen—annuere nolle, sed recusare, monstrant lectionem in marg. Steph. notatam, (ubi, omissis duabus vocibus πάντα τε) οὐ καταινέσ-

μεν, ἀλλ' ἀπωσάμεθα: non adprobavimus, sed repudiavimus; illa nimirum omnia, quae paulo ante sibi dixerant a Rege Persarum oblata. Placet et mihi Med. lectio ab Arch. firmata, (lin. 18.) καὶ τὸ μὲν ἀπ' ἡμέων οὕτω ἀκίβδηλον νέμεται ἐπὶ τοὺς Ἕλληνας: editum ἡμέτερον videtur interpretamentum. Valck.

23. τεῖχος — ἐν τέλεϊ ἐστι] Litem non moveo membranis, quarum ἐν τέλει ἐστὶ haud aliud ac πρὸς τέλει, c. 8. et Dionis Chryst. Or. LXI. p. 583. D., Platonis ἐπὶ τέλει Menex. pr., aequatque adeo vulgatum. (De munitione illa vide VIII. 71.) Mox (lin. 25.) τῷ Πέρσῃ ἀντιώσεσθαι tritius, aut πρὸς τὸν Πέρσην, uti non male Reiskius voluit. Habet tamen illud, (τὸν Πέρσην ἀντιωσ.), quod alias significatum, suum in Musis locum. Wess.—Verbum ἀντιοῦσθαι nusquam quidem alibi in Musis, quod meminerim aut adnotaverim, cum quarto casu, sed constanter cum tertio construitur: sed, sicut illud h. l communi consensu veteres libri omnes cum quarto jungunt, sic cognatum verbum ἀντιάζειν, non solum cum dativo casu, sed saepius etiam cum accusativo junctum reperitur, ut II. 141, 14. IV. 80, 7. 118, 10. 121, 1. Et hoc loco ratio suberat, cur ἀντιοῦσθαι eodem modo construeretur, scil. ne duo diversi dativi, ἡμῖν, et τῷ Πέρσῃ, in eadem phrasi concurrerent. S.

23. ἐντελές ἐστι] Herodoteum videtur ἐν τέλεϊ ἐστι, quod est in marg. Steph. ut paulo legitur inferius ἦν πρὸς τέλεϊ, prope finem. Tum vicina (lin. 25.) scripserim partim cum Reiskio: συνθέμενοί τε ἡμῖν τῷ Πέρσῃ ἀντιώσεσθαι ἐς τὴν Βοιωτίην. Saepius in Musis obvium ἀντιοῦσθαι sollicitari non debet. In fine lib. VIII. pro ἡμέας legerem, ὑμέας καιρός ἐστι προβοηθῆσαι ἐς τὴν Βοιωτίην. Valck.

31. ἐπιτηδεώτατόν ἐστι μαχέσασθαι] In fine hujus capitis Dissertatio Herodotea, p. 131. novas nobis obtulit ex Codicibus lectiones: τῆς γε ἡμετέρης ἐπιτηδεότατόν ἐστι ἐμμαχέσασθαι τὸ Θριάσιον πεδίον: quarum lectionum altera procul dubio est genuina. Proximum accedit apud Suidam in Εὐήλατον: πεδίον—ἐπιτήδειον ἵππῳ ἐμμάχεσθαι. Thucydid. II. 20. χῶρος ἐπιτήδειος ἐφαίνετο ἐνστρατοπεδεῦσαι: Herod. IX. 25., χῶρος ἐπιτηδεώτερος ἐνστρατοπεδεύεσθαι.—Valck.

Ibid. ἐπιτηδεώτατόν ἐστι] Etsi ἐπιτηδέστατον Arch. et Vind. optime ex ἐπιτηδὴς manet, et ἐπιτηδειέστατον Democriti apud Homeri Interpretem, p. 1441, 16. (Eustath. in Od. p. 89, 46.) fere sit geminum, eo non utar. Mire vero adblanditur ἐμμαχέσασθαι, rarioris quidem formae, sed legitimae, qua ἐνστρατοπεδεύεσθαι, castra in loco metari, supra c. 2. et χῶρος ἐπιτήδεος ἐνδιατάξαι τε καὶ ἐναριθμῆσαι, uti MSS., τὸν στρατὸν, aptus locus ad exercitum in eo ordinandum et numerandum, lib. VII. 59. Tale πεδίον ἐναγωνίσασθαι καλὸν Appiani Bell. Civil. IV. (c. 106.) p. 1041., rariusque Philonis Jud. lib. II. Vit. Mosis p. 659. E. ἐπιτηδειότατον εἶναι τὸν τόπον ἐνησυχάσαι καὶ ἐνημερεῦσαι: et de Numer. Septen. p. 1187. A. πεδία ἐπιτηδειότατα ἐμβόσκεσθαι. Negligo alia. Constat verbo justa conpositio, et probanti ratio. Wess.

Cap. IX. 3. Χίλεος, ἀνὴρ Τεγεήτης] Hoc satis. Plutarcho Χείλεως, Malign. p. 871. fin. et Themist. p. 114. F., fide Codicis Bodleiani: Polyaeno Χίλεως, lib. V. 30. Par discordia in nominibus Χίλων et Χείλων atque aliis. Post pauca (lin. 4 seq.) τῶν ἐφόρων ἐπύθετο postulant schedae. Wess.

Ibid. Χίλεος οὐνόματι, ἀνὴρ Τεγεήτης] In Plutarchi Them. p. 114. F. legere etiam licet Χίλεος τὸν Ἀρκάδα: sed rectius nomen apud eumdem scribitur, T. II p.

871. F. Χίλεως, et pag. 872. A. ubi acerbe, εἰ δέ τι, ait, κατίσχεν εἰκὸς ἐν Τεγέᾳ πρᾶγμα τὸν Χίλεων ἐκεῖνον, οὐκ ἂν ἡ Ἑλλὰς περιεγένετο. Χίλεος est in Polyæn. V. 30. Herodoti Tegeata τῶν ἐφόρων ἐπύθετο πάντα λόγον: (lin. 4.) sic mihi quoque scripsisse videtur omissa voce ἔπη, quæ ut a Med. sic aliis etiam aberit Codicibus. Arcadis sententiam paucis expressit Plutarch. τοῦ διατειχίσματος οὐδὲν ὄφελός ἐστι Πελοποννήσῳ, ἂν Ἀθηναῖοι Μαρδονίῳ προσγένωνται. Illud Polyæni, πολλὰς διαβάσεις ἕξουσιν εἰς τὴν Πελοπόννησον οἱ βάρβαροι, propius accedit Herodotea, μεγάλαι κλισιάδες ἀναπεπτέαται ἐς τὴν Πελοπόννησον τῷ Πέρσῃ. VALCK.

9. μεγάλαι κλισιάδες] Polyæni πολλαὶ διαβάσεις εἰς τὴν Πελοπόννησον cultu et elegantia multo sunt inferiores. Nostri ad præscriptum Plutarch. T. II. p. 360. A. μεγάλας μὲν τῷ θείῳ λεῷ κλισιάδας ἀνοίγοντες: quæ Philosophi et conplura alia Jo. Jac. Wetstenium in Epist. S. Pauli prior. ad Cor. cap. XVI. 9. occupasse conperio. WESS.

CAP. X. 4. καὶ ἑπτὰ περὶ ἕκαστον τάξαντες τῶν εἱλώτων] Vereor una cum Cl. de Pauw, ut hæc Herodotus scripserit. Valla tresque scripti libri omittunt, habentque cap. 28. sedem magis opportunam. Et cui bono τάξαντες post ἐκπέμπουσι? Non nego, quod Galeus ursit, esse in Plutarchi ea, Malign. p. 871.; sed, hinc derivata, unde confit? Tolle omnia, et orationi ad culturam nihil deerit, modo ἐπιτρέψαντες probetur. Id sane cum exercitus imperium traditur, multo conmodius et lenius. Vide III. 155. VII. 52. etc. WESS.—Vide Var. Lect. (ed. S.) et in Exemplo nostro, pro εἰλώτων, corrige εἱλώτων, ut est in Edd. ante Schæf. et in MSS. Cæterum nolim dissimulare, haud satis commode videri h. l. procedere orationis structuram: certe, ut Schulzius, sic et ego ἐπιτρέψαι requirebam, ubi alii ἐπιτρέψαντες, alii vero libri magis etiam vitiose ἐπιτάξαντες exhibent. S.

Ibid. ἑπτὰ περὶ ἕκαστον, etc.] Eosdem memorat Plutarch. in Aristide, p. 325. A. et Tom. II. p. 871. E. ubi ἐξῆλθεν ἐς Πλαταιὰς πεντακισχιλίων Σπαρτιατῶν περὶ αὐτὸν ἔχων ἀνδρ' ἕκαστος ἑπτὰ εἵλωτας: atque adeo legit hoc in loco, quæ nonnullis in Codicibus perperam omittuntur. Tot numero Εἵλωτας ad Plataeas cum Spartiatis stetisse certum est ex cap. 28. et bello Peloponnesiaco sæpe cum Lacedæmoniis militasse τοὺς Εἵλωτας novimus ex Thucydid. IV. 80. V. 57. et 64. VII. 19. VALCK.

13. θυομένῳ οἱ ἐπὶ τῷ Πέρσῃ] Alibi θυομένῳ ἐπὶ Κρότωνι, lib. V. 44. De Cleombroto, exercitus ad Isthmum imperatore, superius lib. VIII. 71.; de Solis vero eclipsi, quâ rex territus copias domum reduxit, præclare Dionys. Petavius, Doctr. Temp. lib. X. c. 25. WESS.—De illo solis defectu videsis quæ Petavio apud Larcherum Parisiensis olim Academicus Pingré opposuit. Cæterum *territum* fuisse illo phænomeno Cleombrotum, non profitetur Herodotus: ac videndum, ne significare potius voluerit, fausto accepto omine illum copias ab Isthmo abduxisse. Eodem enim tempore, quo ad Salamina pugnatum est, cum exercitu ad Isthmum Cleombrotus erat, munitionem Isthmi urgens: videturque, accepto jam de felici pugnæ exitu nuncio, sacra, quæ hic memorantur, adversus Persas fecisse; scilicet experturus, an a pedestri Xerxis exercitu, qui Peloponnesum versus progrediebatur, (VIII. 71.) revera timenda esset invasio Peloponnesi. Jam ex defectu solis debuit ille, puto, faustum Peloponneso capere omen, quippe exercitui Regis portendente exitium. Itaque tanto fidentior Cleombrotus, quoniam paucis post pugnam

diebus, Thessaliam versus se recepit Barbarorum exercitus, reduxit suos ab Isthmo, utpote nullo amplius periculo imminente Peloponnesiis. Atque ita ad finem non perducta est Isthmi munitio, et intermissum opus; donec, adlato nuncio redire Mardonium cum exercitu, denuo Isthmum repetierunt Lacedæmonii cum aliis Peloponnesiis, et summo studio manus perficiendo operi admoverunt, IX. 8, 4 seqq. S.

Cap. XI. 13. ἐν Ὀρεστείῳ] Memorat Pausanias Orestæ tumulum, τάφον, Lacedæmone lib. III. c. 11. p. 234., qualem illi publice datum Argis et Mycenis Lucianus infitiatur, Toxar. c. 5. Nec eum tamen hic innui statuo; sed τὸ Ὀρέστειον Μαιναλίας, Thucyd. V. 64., vicinum Tegeatum finibus, quo de ibi viri doctissimi Wasse et Dukerus. Ad sequentia (lin. 14.) Hesychii glossa, Ξεῖνοι, οἱ πολέμιοι, οἱ δὲ τοὺς Πέρσας, recte refertur. Bene Servius ad Æneid. IV. 424. Herodotus Persas, qui erant Græcorum hostes, ξείνους a Lacedæmoniis appellatos refert. Similia ex Idomeneo in Aristid. pag. 325. A. Plutarchus. Priscis ita Latinis hostem peregrinum indicasse, leges XII. Tab., Plautus, Varro, Cicero testificantur. Vide ill. Scaligerum ad Festum in Hostis. Wess.

13. εἶναι ἐν Ὀρεστείῳ] Arcadiæ sic regio quædam ab Oreste fertur denominata. Apud Steph. Byz. in Ὀρέσται: Orestes θνήσκει εἰς χωρίον τῆς Ἀρκαδίας τὸ λεγόμενον Ὀρέστειον. Ὀρέστειον τῆς Μαιναλίας dixit Thucyd. V. 64. Ab Euripide scribi non potuit, quod Salmasium sequuti Berkel. et Holstenius velut Euripideum excitant ex hujus Oreste v. 1684. Tragicum scripsisse suspicor: Κεκλήσεται δὲ σῆς φυγῆς ἐπώνυμον, Ἀζᾶσιν Ἀρκάσιν τ' Ὀρέστειον πέδον. In ejusdem Electra Castores ad Oresten, v. 1273., Σὲ δ' Ἀρκάδων χρὴ πόλιν ἐπ' Ἀλφειοῦ ῥοαῖς Οἰκεῖν, Λυκαίου πλησίον σηκώματος. Ἐπώνυμος δέ σου πόλις κεκλήσεται. Valck.

18. τῶν περιοίκων Λακεδαιμ.] Quum in rebus Laconicis frequentissima fiat mentio τῶν περιοίκων, incertos fluctuare miror viros eruditissimos, quinam per illos sint intelligendi. Clar. Duker. ad Thucyd. p. 510. in Addendis, Heinsius, inquit, scribit (in Notis ad Max. Tyr. p. 65.) eosdem esse περιοίκους Lacedæmoniorum et Εἵλωτας: sed nondum mihi persuadet. Prorsus diversi generis fuisse vel ex hoc liquet Herodoti loco, ubi quinque millia τῶν περιοίκων distinguuntur a quinque millibus Σπαρτιητέων, qui circa se singuli haberent septem τῶν εἱλώτων. Infra c. 28. in acie stetisse dicuntur Λακεδαιμονίων μύριοι quorum dimidiam partem, ἐόντας Σπαρτιήτας, ἐφύλασσον ista quinque et triginta millia τῶν εἱλώτων, ut levis armaturæ milites. Erant itaque Lacedæmonii οἱ περίοικοι, non εἵλωτες: hi servitutem serviebant; liberi erant οἱ περίοικοι. Εἵλωτες, si bello heris operam suam adprobassent, libertate donati Νεοδαμώδεις dicebantur: ab his vero etiam distinguuntur οἱ περίοικοι. Xenoph. Ἑλλ. I. pag. 256, 15., σὺν αὐτῷ τῶν περιοίκων τινὲς, καὶ τῶν νεοδαμωδῶν οὐ πολλοί. Ubicunque in historia Græca περίοικοι vel junguntur vel opponuntur Spartiatis, Lacedæmonii sunt intelligendi, cujuscunque fuerint urbis Laconicæ cives, excepta Sparta, Spartiatarum imperio parentes. Scholiastæ Aristidæ MS. οἱ περίοικοι esse dicuntur οἱ περιοικοῦντες Σπάρτην τὴν μητρόπολιν. Τοὺς ἐκ τῶν περιοικίδων πόλεων dixit Xenoph. Ἑλλ. III. p. 294, 43. τὰ ἐν κύκλῳ τῆς Σπάρτης πολίσματα, Pausan. VII. p. 555. Hæ civitates. ut olim erant Spartiatarum ὑπήκοοι, sic ævo quoque fuerunt recentiori εἰς Σπάρτην συντελοῦσαι, nisi quod ex istis decem et octo Augustus jusserit esse αὐτονόμους, Pausan. III. p.

265. Qui περίοικοι, iidem dicebantur et Λακεδαιμόνιοι et Λακωνικοί. Thucyd. IV. 8. οἱ Σπαρτιᾶται αὐτοὶ μὲν καὶ οἱ ἐγγύτατα τῶν περιοίκων εὐθὺς ἐβοήθουν ἐπὶ τὴν Πύλον. τῶν δὲ ἄλλων Λακεδαιμονίων βραδυτέρα ἐγίγνετο ἡ ἔφοδος: quo loco οἱ ἐγγύτατα τῶν περιοίκων sunt utique Lacedæmonii. Cecidisse scribit in pugna Leuctrica Xenophon Ἑλλ. VI. p. 349, 7. τῶν συμπάντων Λακεδαιμονίων ἐγγὺς χιλίους, —— αὐτῶν Σπαρτιατῶν περὶ τετρακοσίους: ubi αὐτοὶ Σπαρτιᾶται genuini sunt Spartiatæ, τὸ καθαρῶς Σπαρτιατικὸν Maximo Tyrio, p. 347. Thucydidi Lacedæmoniorum duces memorantur, lib. VIII. c. 22., Εὐάλας Σπαρτιάτης et Δεινιάδας περίοικος: id est Λακεδαιμόνιος, ut eidem, præter alios, Theramenes dicitur Λακεδαιμόνιος, Dercyllas autem ἀνὴρ Σπαρτιάτης. Qui sæpe dicitur Ἀθηναῖος Xenophonti in Κύρου Ἀναβάσει, Neon est Λακωνικός, VII. p. 235, 31. conf. V. p. 204, 9. Valck. — De Periœcis Lacedæmoniorum nonnihil dictum ad VI. 58, 13. S.

Cap. XII. 9. αὐτὴν ἴσχυν] Sequor Codices, ipsumque Scriptorem, qui lib. III. 77. ἴσχον τε βουλομένους — ἐς τὸ πρόσω παριέναι: et mox c. 13. ὥστε καὶ ὀλίγους σφέας ἀνθρώπους ἴσχειν. Hic vero Argis missus ad Mardonium nuncius adfirmat lib. VII. 150. conmemorata. Wess.

Cap. XIII. 5. διὰ παντὸς τοῦ χρόνου] Omni illo tempore, quo in Attica armatus consederat. Necessum enim non puto, διὰ παντὸς cum Reiskio in διάγοντος aut προϊόντος converti. Immo, si Arch. consentaneos nancisceretur, διὰ παντὸς sufficeret. Æschylus Prometh. v. 283. τοὺς σοὺς δὲ πόνους χρῄζω διὰ παντὸς ἀκοῦσαι, quod in scholiis δι' ὅλου, sed idem ac omni modo. Wess.

Cap. XIV. 2. ἀγγελίη πρόδρομος, ἄλλην, etc.] Calculum corrigenti πρόδρομος ἄλλη, στρατιὴν, etc. non adpono. Ἄλλην scribit, utpote diversas a superioribus Spartanorum copiis. Wess. — Utique sollicitari ἄλλην non debuerat; sed vide ne πρόδρομον ἄλλην στρατιὴν scriptum oportuerit; quod mihi quidem perquam probabile, ac pæne certum videtur. Conf. IV. 121, 2. c. 122. 1. et præsertim VII. 203, 4. S.

3. ἐβουλεύετο, θέλων, εἴ κως τούτους πρῶτον ἕλοι] Θέλων, damnatum a Brit. et docto viro, geminum habere videtur S. Paulli Epist. ad Coloss. c. ii. 18. μηδεὶς ὑμᾶς καταβραβευέτω θέλων, i. e. cupide. Θέλων sane cupiditatem et lubentiam quandam in Æschyli fabulis ostentat sæpe numero. Θέλων δὲ τῶνδε πεύσεται λόγων, cupide libenterque audiet, Choëph. v. 791. Plura apud Cl. Abreschium Anim. in Tragicum illum lib. II. 14. Quare ἐβουλεύετο θέλων, cupide consultabat. Wess. — "Θέλων, suspectum: dixerat Reiskius: Ego quidem quid sibi velit non intelligo." Et Schulzius, Wesselingii Notam respiciens: "Quid vero est, inquit, ἐβουλεύετο θέλων? Num potest μὴ θέλων quisquam βουλεύεσθαι? Nemo unquam, opinor, ita dixit." Itaque ille, ut nos, Schæfero calculum adponens, verbum illud, quod uno codice excepto alii omnes constanti consensu exhibent, ejecit. Quod ego, denuo hunc locum expendens, factum nollem: et θέλων omnino restitutum auctori velim. Scilicet, non juncta debebant intelligi ἐβουλεύετο θέλων, quod perspecte videns H. Stephanus, verbo θέλων: commatibus utrimque intercepto, sic ediderat: ἐβουλεύετο, θέλων, εἴ κως, etc. quam distinctionem orationis ipse etiam Wesselingius cum aliis post Stephanum Editoribus tenuit. Et nonnihil quidem impeditum videri poterat hoc dicendi genus, nec tamen incongruum Herodoti stylo: valetque idem ac si dixisset,

θίλων τούτους πρῶτον ἑλεῖν, ἐβουλεύετο εἴ κως, etc. cupiens hos primum capere, deliberavit quo pacto id efficeret. S.

5. ἡ δὲ ἵππος περιελθοῦσα] Non ignoro Celeb. viri (Gronovii, προσελθοῦσα defendentis,) in Portum Vallamque stricturas, haud profecto ad consensum extorquiendum acres. Quisque videt, Vindob. rectum tenuisse. Wess.—Præmisso equitatu erat in Vallæ Latinis: et περιελ. corrigendum videri monuerat Portus in Lexic. Ion. voce Κατιππάζεσθαι. S.

Cap. XV. 1. ἦλθε ἀγγελίη] Ἧκε patrocinium inpetrat ex lib. VIII. 140. ἐμοὶ ἀγγελίη ἥκει παρὰ βασιλῆος, et ex observatis D'Orvillii ad Chariton. lib. I. p. 37. At Aldo congruit lib. I. 83. ἦλθε ἄλλη ἀγγελίη: et proxime, ἦλθε ἀγγελίη πρόδρομος. Euripides Androm. v. 79. ἦλθεν φάτις. Junge Raphelium in Epist. ad Galat. c. 3, 23. Wess.—At non ἦλθε h. l. dederat Aldus, sed ἧκε, quemadmodum in Var. Lect. (ed. S.) recte Wess. monuit. S.

3. διὰ Δεκελίης] Sic Iones; reliqui Δεκελείης: (puto voluisse, reliqui Græci Δεκελείας:) unde illorum (scil. Ionum) flexione Δεκελίης ἀπίχεσθαι, c. 73. (vide IX. 73 extr.) Cur (lin. 5. et 6.) Τανάγρην et ἐς Σκῶλον dederim, nemo mirabitur: mirum vero maxime, turpe illud ἐς Κῶλον, præsertim Valla viam ad verum monstrante, hoc tolerari loco quitum fuisse. Τὴν κατὰ Σκῶλον πάροδον in Bœotiam Polyæn. Strategem. II. 1, 11. ostendet; cui accedere Strabo poterit lib. IX. p. 628. (p. 408. c. ed. Cas.) cum Casauboni nota. Wess.

4. ἐς Σφενδαλέας] Hujus pagi, quem (monente Stephano Byz.) tribus fuisse novimus Hippothoontidis, nusquam alibi fit apud historicos veteres aut oratores mentio. In proximis (lin. 6.) nomen urbis Bœotiæ non tam diu hærere debuerat perverse scriptum: *Scolon* recte dederat Valla, cujus ductu pro ἐς Κῶλον scribendum ἐς Σκῶλον. Urbis aliunde notissimæ ubi meminit Polyænus lib. II. c. 1, 11. ista primum dederat Casaub. Ἀγησίλαος δυοῖν ἡμερῶν ὁδὸν ἀνύσας τὴν κατὰ Σκῶλον πάροδον— διῆλθε: absurdam nobis lectionem ex MSS. vulgavit Maasvicius: δυοῖν ἡμερῶν ὁδὸν ἀνύσας ἡμέραις δύο: tribus duntaxat literis repetitis prior lectio hunc in modum fuerat adjuvanda: δυοῖν ἡμερῶν ὁδὸν ἐν α'. (id est ἐν μιᾷ) ἀνύσας:. certam præstat emendationem in eadem historia Xenoph. Ἑλλ. V. p. 336, 13. δυοῖν ἡμέραιν ὁδὸν ἐν μιᾷ κατανύσας—ἔφθασεν ὑπερβὰς τὸ κατὰ Σκῶλον σταύρωμα. Paulo post apud Herod. (lin. 7.) scribendum suspicor, τῶν Θηβαίων —— ἔκειρε τοὺς χώρους, οὐκὶ κατὰ ἔχθος αὐτῶν. Tum (lin. 12.) flexus Ionicus omnino requiritur ἀπὸ Ἐρυθρέων. Valck.—Neutiquam sollicitari vulgatum consentientibus libris οὔ τι (lin. 8.) debuit, quod idem ac οὐ vel οὐχὶ aut οὐκὶ valet. Sic II. 46, 7. III. 36, 17. IV. 148, 9. et sæpius alibi. S.

12. ἀπὸ Ἐρυθρέων] Ab Erythris. τῆς Βοιωτίης ἐς Ἐρυθράς, c. 19. Peccarunt uti creberrime in Ἀθηναίων vice Ἀθηνέων. Porro (lin. 13.) παρὰ τὸν Ἀσωπὸν oportuit, pro quo ἐπὶ τῷ Ἀσωπῷ dicto loco et cap. 16. Plutarchus Aristid. p. 325. B. τῶν βαρβάρων τῆς στρατοπεδείας παρὰ τὸν Ἀσωπὸν ποταμὸν παρεκτεταμένης. Adparet inde, castris juxta flumen porrectis, probabiliter Reiskium divinasse τεταμένον Herodotum, (lin. 14.) non τεταγμένον, reliquisse. Illud autem τεῖχος τετράγωνον, cujus singula latera denum erant stadiorum, (lin. 15.) inpedimentis rebusque pretiosioribus servandis munivisse Mardonium, Plutarchus adseverat. Wess.—Bene habet τεταγμένον, (lin. 14.) idque eo minus necesse est in τεταμένον mutare, quod eadem notio, quam hoc verbo τεταμένον efferri

voluerunt docti Viri, jam satis duobus verbis παρῆκε et κατείνετο (pertinebat, et extendebatur) expressa est. S.

17. Ἀτταγῖνος ὁ Φρύνωνος] Constituunt Græci libertatis vindices infra c. 86., a Thebanis exposcere τοὺς μηδίσαντας, in primis Τιμηγενίδην καὶ Ἀτταγῖνον: qui duo hinc in catalogo proditorum Græciæ locum invenerunt apud Pausan. VII. (c. 10.) p. 546. ubi merito Sylburgius vulgato nomine Ἀτταγῖλος rectius judicat Ἀτταγῖνος: quod similis formæ nomina satis tuebuntur, Ἀνθρωπῖνος· Ἀγαθῖνος· Φιλῖνος· Ἀρχῖνος. Εὐπαλῖνος· Χαρωπῖνος: duo postrema præbet Herod. III. 60. V. 99. Attagini nomen Casaubonus Athenæo restituit huc spectanti IV. p. 148. F. Μαρδόνιον εἱστίασε μετὰ τῶν ἄλλων πεντήκοντα Περσῶν Ἀτταγῖνος ὁ Φρύνωνος, ὅν φησιν Ἡρόδοτος ἐν τῇ ἐννάτῃ μεγάλως πλούτῳ παρεσκευάσθαι: in quibus Athenæum memoria lapsum putat Vir magnus, cum Nostro dicatur Attaginus παρεσκευασμένος μεγάλως, se magnifice rebus instruxisse necessariis, ut Persas posset δέξασθαι μεγαλωστί. VALCK.

18. παρασκευασάμενος μεγάλως] Errorem Athenæi in his adferendis magnus Animadversor silentio non pressit. Græciæ Bœotiæque proditor Attaginus redibit, cap. 85., (cap. 86.) Male Athenæo Αὔταμνος, in MSS. Αἴταμνος, et Pausaniæ VII. 10. Ἀτταγῖλος. Neutrum prætervideruut Casaubonus et Sylburgius. WESS.

CAP. XVI. 5. καί σφεων οὐ χωρὶς ἑκατέρους κλῖναι] Non prorsus damnabile (καὶ σφέας) ex Fragm. Paris. exceptum: damnabile autem, κλιθῆναι sive κλινθῆναι citra necessitudinem (a Reiskio, contra librorum consensum,) obtrusum. Vulgatum eodem vergit, et rectum in Vallæ Latinis. In proximis (lin. 7.) διαπινόντων, cum sese poculis invitarent, scripti omnes. Vide sis Cl. Valckenarium ad lib. V. 18. WESS.— Κλίναι lin. 5. penacute pingitur in ed. Wess. et superioribus, rectius κλῖναι ed. Schæf. ut noster codex F. puto et alii. Accepit autem Valla hoc verbum notione intransitiva, discubuisse: mihi visum erat transitive accipienda, ut Attaginus dicatur κλῖναι suos hospites. S.

21. ἀμήχανον ἀποτρέψαι] Repetit ex oratione Cambysis lib. III. 65. ἐν γὰρ τῇ ἀνθρωπηΐῃ φύσει οὐκ ἐνῆν ἄρα τὸ μέλλον γίνεσθαι ἀποτρέπειν. In quam sententiam Joseph. Bell. Jud. VI. 5, 4. Ἀλλὰ οὐ δυνατὸν ἀνθρώποις τὸ χρεὼν διαφυγεῖν, οὐδὲ προορωμένοις. Æschylus Suppl. v. 1055., Euripides, Sophoclesque abs Rittershusio laudantur ob similia dicta ad Phædri Fabul. lib. II. finem. WESS.

Ibid. ἀμήχανον ἀποτρέψαι ἀνθρώπῳ] Hinc ista Stobæus retulit in Tit. CV. p. 567. Homericum Persæ tribuit Herodotus sententiam, cujus auctor fertur Apollo Pythius Æliano περὶ Προνοίας apud Eustath. in Ἰλ. ζ. pag. 522, 53. Hanc suo quisque more sæpius expresserunt poëtæ. Velut vulgare dictum mulieribus ubi tribuit M. Antonin. VII. 46., ὅτι τὴν εἱμαρμένην οὐδεὶς ἂν ἐκφύγοι: multa notat Gataker. VALCK.

27. ὡς αὐτὸς αὐτίκα λέγοι] Quod conjectando præceperant Abreschius et Reiskius, sermonis series et Codices ratum habent. WESS.

Ibid. Miror quod legitur de Thersandro, ὡς αὐτὸς αὐτίκα λέγοι ταῦτα πρὸς ἀνθρώπους: cur enim obsecro πρὸς ἀνθρώπους? Frequens et hic suspicor hærere vitium, corrigendumque πρὸς ἄλλους, ut aliis ista narrasse dicatur ante Thersander, quam apud Platæas decertaretur. Inter voces ἄλλους et ἀνους, sive ἀνθρώπους, perexigua fuit olim scribendi differentia: videtur Valla illud ipsum in

suo quoque Cod. reperisse; vertit enim: ipsum hæc statim aliis enarrasse. Quod in ed. Clar. Gronov. his fuit substitutum, per homines sparsisse, nunquam, ut equidem puto, dici potuit *λέγειν πρὸς ἀνθρώπους*. Hinc valde discrepant locutiones *ἐκφέρειν εἰς τοὺς πολλοὺς*, vel *εἰπεῖν*, vel *λέγειν εἰς πάντας*, similesque. Rarius illud Sophoclis apud Stob. pag. 579, 1. *Μὴ σπεῖρε πολλοῖς τὸν παρόντα δαίμονα*, pro *εἰς πολλούς*: ut ibidem v. 11. legitur consueto more, *Ἐκμαρτυρεῖν γὰρ ἄνδρα τὰς αὑτοῦ τύχας Εἰς πάντας ἀμαθές*. Valck.—Quidni vero *πρὸς ἀνθρώπους* feramus, quod communi consensu libri præferunt omnes? S.

Caput hoc ab Herodoto conscriptum esse, non adducitur Bothius, ut credat; quippe nihil nisi ampullas continens, et Græculi, eloquentiam ostentantis, affectationem minime Herodoteam. S.

Cap. XVII. 3. *ἐμήδιζον γὰρ δὴ σφόδρα καὶ οὗτοι οὐκ ἑκόντες*] Revocarem quod ante Gronov. vulgabatur *μεγάλως*, pro *σφόδρα* frequenter usurpatum Herodoto, et in hac ipsa phrasi infra, c. 39., ubi Thebani, *ἅτε μηδίζοντες μεγάλως, προθύμως ἔφερον τὸν πόλεμον*. Valck.—*Ἐμήδιζον γὰρ δὴ σφόδρα* dedi schedis ut maneret, pæne persuasus, *σφόδρα* glossatori redonandum. Pristinum certe Herodoteum est: sic c. 39. *οἱ γὰρ Θηβαῖοι, ἅτε μηδίζοντας μεγάλως*. Portus plura conduxit. Wess.—Consentiunt tamen in *σφόδρα* et Wesselingii et Stephani codices, itemque nostri omnes: ut merito mireris, unde nam Aldus *μεγάλως* arripuerit. Sed, utrum istorum verborum præferas, parum refert. Equidem in re ipsa et in totius pericopæ sententia adhæsi. Nec enim video quo pacto hæc cohæreant, *μοῦνοι δὲ Φωκέες οὐ συνεσέβαλον, ἐμήδισαν γὰρ δὴ σφόδρα* (sive *μεγάλως*) *καὶ οὗτοι*, præsertim si post *οὗτοι* intercidatur oratio. Saltem *ἐμήδιζον μὲν γὰρ* exspectasses, et dein *οὐκ ἑκόντες δὲ*, quod in Vallæ Latinis est, non *tamen* voluntarii. Denique et illud omnino mirum accidit, quo pacto, quos ait Scriptor castra Mardonii, unos ex omnibus, non esse secutos, et *invitos* cum eo fecisse, eosdem tamen dicat *σφόδρα* aut *μεγάλως Medis* studuisse: quod si abesset adverbium, nulla admodum difficultas superesset. S.

7. Rectius Hermocydes dicitur *ἀνὴρ τῶν ἀστῶν δοκιμώτατος*, quam *δυνατώτατος* in Med. ex quo vir Clar. (lin. 9.) optime restituit *ἐκέλευσέ σφεας ἐπ' ἑωυτῶν ἐν τῷ πεδίῳ ἵζεσθαι*, seorsim sedere. Valck.

9. *ἐπ' ἑωυτῶν*] Verissime Gronovius. At cur nulla Aldi mentio? Pavius animadvertit fœdam operarum aberrationem et correxit. (Vide Var. Lect. ed. S.) Nostri Amazones lib. IV. 114. *οἰκέωμεν ἐπ' ἡμέων αὐτέων*, habitemus seorsum; et IX. 37. *εἶχον γὰρ καὶ οὗτοι ἐπ' ἑωυτῶν μάντιν*. Wess.

18. *ἄνδρα πάντα τινὰ*] Justior ordo; qualis c. 88. *ἐπιθήσεσθαι γάρ οἱ πάντα τινὰ οἴετο*, et multifariam. *Ἤπερ παρέχοντας* (lin. 20) Suidas, cunctis in Codd. obvium, invenit; cui tacitum pronomen ubi aptaveris, quæ novandi necessitas? Et Reiskius tamen *ἢ περπερεύοντας*, inprudenter absurdeque agentes, sed inprudenter. *Περπερεύεσθαι* Græciæ est recentioris et Cilicum dialecti, nisi Salmasius fallit, veterum vestigia premens, Funere Ling. Hellenist. p. 152. Qui quidem falsus si fuerit, arguente Jo. Alb. Fabricio ad Sextum Empiric. lib. I. Adv. Grammat. c. 2. p. 227., obtrudi Herodoto, quod ignorabat, haud oportuit. Wess.

Cap. XVIII. 1. *Ὁ μὲν ὦν*] Hanc voculam ex marg. Steph. auctori restituerem. Valck.—Et recepit Wess. neglectam a Gron. et superioribus. Quod autem repertam in Med. ait Wess. in Var. Lect., (ed. S.) id Gro-

nov. in Notis non diserte quidem professus erat, sed videtur significare voluisse. S.

4. ἀντίοι ἵστασαν] Ferre possum, non pugnaturus, si cui ἀντίοι ἵστησαν blandientur. Euripides Orest. v. 1460. Ὡς κάπροι δ' ὀρέστεροι Γυναικὸς ἀντίοι σταθέντες. Ferre autem minime queo, πάντη συστρέψαντες mutari. Conglobarunt se Phocenses, inpetum irruentium excepturi. Tales fere συστραφέντες εἰς ἱκανὸν πλῆθος Diodor. lib. III. 36., et infra c. 61. συστρεφόμενοι. Vide Cl. Valcken. ad lib. I. cap. 101. Wess.—Intactum relinqui debuerat συστρέψαντες ἑωυτούς: quum se in unum conglobassent, Livio VIII. 11. Valck.

11. εἴ τι ἀλκῆς μετέχουσι] Scribi quidem potuit εἰ ἀλκῆς μετέχουσι: sed scripsisse Nostrum opinor, ut est in marg. Steph. εἴ τι ἀλκῆς ἔχουσι. Valck.—At, cur hoc præferamus contra meliorum quorumque codicum consensum, non video. Certe etiam sic genitivus ἀλκῆς a verbo μετέχουσι pendebit, et τι valebit κατά τι: nec juncta intelligi τὶ ἀλκῆς debebunt. S.

Cap. XIX. 5. καλλιερησάντων τῶν ἱρῶν] Frustra τῶν ἱρέων corrigitur. Latinis victima cæsa litat, ut Martiali lib. X. Ep. 73. Victima diti patri cæsa litavit, recte Grævius in Suetonii Oth. c. 8. Vide Franc. Oudendorpium ad Lucan. VI. 524. Græcis itidem, quoties fausta exta ostentat, καλλιερεῖ. Noster c. 37. ὡς δὲ οὐκ ἐκαλλίερεε —— οὔτι αὐτοῖσι Πέρσῃσι, videlicet τὰ ἱρά: et c. 95. τοῖς δὲ Ἕλλησι ὡς οὐκ ἐκαλλιέρησε. Docte super verbo Scholiastes in Gregor. Nazianz. Stelit. II. p. 87. Sequens ἱρὰ ποιήσαντες (lin. 7.) consimile habet ἣν θυσίην τις δημοτελῆ ποιήσαι, lib. VI. 57. et lib. IV. 60. θυσίη ἱρδομένη. Alia hoc de genere Is. Casaubon. Animadv. in Athen. lib. XIV. 23. (ad p. 660. a.) Wess.—Vide ad VII. 134., 6. notata. S.

10. ὡς —— ἀπίκοντο —— ἐς Ἐρυθράς] Huc antequam cum ceteris Græcis venirent Athenienses, in Isthmo jusjurandum jurasse perhibentur libertatis defensores, cujus formulam exhibet Diodor Sicul. lib. XI. cap. 29. Sed, ab Atheniensibus illam fuisse confictam, non immerito credidisse videtur Theopompus: vid. Clar. Wessel. ad Diodor. quæque ad Herod. notata sunt p. 429. (ad V. 102, 3.) Valck.

Cap. XX. 3. Quem hic vocat Masistion, illum inquit Herod. Ἕλληνες Μακίστιον, καλέουσι: ibi dabunt forsan et alii Codices Μακίστιον, ut est in Arch. teste Galeo, et in marg. Steph. Valck.—(Vide Var. Lect. ed. S.)—Si Μακίστιον adpellarint, quomodo meliores schedæ, spectarunt fortasse suum μάκιστος, ad viri magnitudinem indicandam: verum arduum hoc definitu. Memorant hominem Pausanias, Plutarchus, alii, Μασίστιον adpellantes, Tzetzes quoque Chiliad. I. 993., turpiter tamen eundem ac Xerxis fratrem Masistam, quo de c. 110., arbitratus. Wess.

Cap. XXI. 7. δέκεσθαι μοῦνοι, ἔχοντες, etc.] Hæc ita nexuit Aldus et Valla, commodius, me judice, vulgata interpunctione post δέκεσθαι. Soli Megarenses equitum impressionem sustinere haud valebant, hinc nuncius ad Pausaniam. Atque hoc Diodorus lib. XI. 30. et Plut. Aristid. p. 326. κ. clarissime. Falsum præterea, solos tum Megarenses stationem, sibi principio contributam, tutatos. In vicinis (lin. 10.) cur πέμψητε et πιεζεύμενοι jussu scriptorum exemplarium admiserim, nemini mirum eveniet; pro altero sermonis series, dialectus pro altero pugnat. Wess.—At in πέμψετε recte consentiunt pleraque scripta exemplaria. Vide Var. Lect. (ed. S.) S.

Cap. XXII. 5. προέχων τῶν ἄλλων] Præ aliis eminens in Latinis: melius, quæ et Pavii observatio, præ aliis lon-

gius provectus: sequentia suadent; nam si in media suorum turma Masistius cecidisset, illud ignorare ipsius equites non potuissent: et ignorarunt tamen. Talem, ceteros præeuntem, equum Poëta Iliad. Ψ'. v. 453. ἵππον ἀριπρεπέα προὔχοντα dixit. Inspice Eustathium, προελαύνοντα explicantem, p. 1303, 37. (p. 1417, 32. ed. Bas.) Wess.

6. ἵσταται ὀρθὸς καὶ ἀποσείεται] Ut lib. VII. c. 88. equus στὰς ὀρθὸς ἀπεσείσατο τὸν Φαρνούχεα. Proprium hac in re verbum adhibuerunt Xenoph. et Clemens Alex. loco quem eleganter H. Steph. emendavit Schediasm. V. 19. Talis equus Platoni obversabatur in Gorgia, p. 484. A., cui φύσιν ἱκανὴν ἔχων ἀνὴρ dicitur πάντα ταῦτα ἀποσεισάμενος καὶ διαῤῥήξας, etc. respicit enim in istis Homerica ex Ἰλ. ζ'. 507. Ὡς δ' ὅτε τις στατὸς ἵππος —— Δεσμὸν ἀποῤῥήξας θείει πεδίοιο κροαίνων: ubi legebatur olim Δεσμὰ διαῤῥήξας, ut liquet ex Etymol. p. 51, 12. Valck.

13. Lorica tectum Masistium, primum invulnerabilem, tandem aliquis παίει ἐς τὸν ὀφθαλμόν: quod ex Arch. Cod. fuit enotatum, ὀμφαλὸν, genuinum putat Galeus; idque pretiosissimum εὕρημα judicat Gronovius. Vulgatum tamen ὀφθαλμὸν plerisque satis tueri videbuntur hæc Plutarchi in Arist. p. 327. c. Τοῦτον ᾗ τὸ κράνος ὑπέφαινε τὸν ὀφθαλμὸν ἀκοντίου στύρακι παίων τις ἀνεῖλεν. Non mirarer si in aliis hic etiam Codicibus altera lectio reperiretur, quum voces ὀμφαλὸς et ὀφθαλμὸς frequentissime fuerint a librariis inter se permutatæ. Valck. — Pretiosissimum εὕρημα viri Celeb., meri carbones pro thesauro. Ὀμφαλὸν non novit Arch., a reliquis hic non dissidens. Falsus enim est Galeus, fefellitque alios. Immo vero, si ὀμφαλὸν iste codex dederat, nequidquam advocaretur. Armatura, quæ Masistium undique amiciebat, ut omnes ictus eludebat, ita pube tenus porrigebatur, umbilicum egregie protegens. Id Nostri Plutarchique pictura et Heliodori inprimis Æthiop. lib. IX. p. 431. conmonstrat. Quid multa? Plutarchum audiamus, cui auscultare noluerunt, in Aristid. p. 327. B. τοῦτον μὲν ᾗ τὸ κράνος ὑπέφαινε τὸν ὀφθαλμὸν ἀκοντίου στύρακι παίων τις ἀνεῖλεν: hunc quidem Masistium, qua oculum galea ostendebat, hastili jaculi percutiens aliquis interemit. Ecquid liquidius? Wess.

18. αὐτίκα ἐπόθεσαν] Hanc verbi scripturam cuncti offerunt Codices. Sermonis genius postulabat ἐπόθησαν: a quo deflecti posse, sicuti in similibus subinde, Porti doctrina fert. Macula si sese nulla adspersit, absentis desiderio tacti fuerunt. De Cambyse lib. III. 36. ἐπόθησέ τε δὴ τὸν Κροῖσον οὐ πολλῷ μετέπειτα χρόνῳ. Estque istud sanequam præstantius invento Gronoviano ἐπύθεσαν, quod valde metuo ut Græcæ habeatur monetæ, et unquam intra mare Ionium et Thessaliam, ut alia in re notatum memini, auditum sit. Wess.

Cap. XXIII. 2. ἀλλ' ἅμα πάντας] Additam ex scriptis exemplaribus vocem sententia desiderabat. Homerus Iliad. Ψ'. v. 362. Οἱ δ' ἅμα πάντες. Mox (lin. 6.) ἐβώθεε, uti eadem exempla, Ionicæ consuetudinis est, reique satis facit. Redi ad lib. VIII. 1. Wess.

2. ἀλλὰ πάντας] Elisam a vicina ἀλλὰ voculam ἅμα plures forte Codices hic dabunt, ἀλλὰ ἅμα πάντας, ut in Anglicanis invenit Jos. Wasse: vid. ad Thucyd. (III. 24.) p. 181, 92. Eandem hic a Valla lectam vidit Kœnius; requirit illam oppositum, οὐκ ἔτι κατὰ τέλεα προσελαύνοντας τοὺς ἱππέας videbant Athenienses, ἀλλὰ ἅμα πάντας

omnes simul irruentes; non, ut ante, κατὰ τέλεα. Inter varios significatus vocis τέλος Eustathius ad Ἰλ. κ'. 56. primum ponit τὸ στρατιωτικὸν σύνταγμα, turmam militarem: τοὺς ταξιάρχους τῶν τελέων ex Herod. IX. c. 41. excitat Thom. M. in Τέλη. Libro VII. c. 211. Persæ dicuntur καὶ κατὰ τέλεα καὶ παντοίως προσβάλλοντες. Vid. Jos. Wasse ad Thucyd. II. 81. Valck.

7. οὐκέτι οἱ ἱππόται ὑπέμενον] Sic voluisse Gronovius significavit. Poëta Iliad. Ο'. v. 312. Ἀργεῖοι δ' ὑπέμειναν ἀολλέες: crebroque alii. Wess. — Vocem οὐκέτι, in Aldina editione temere prætermissam, primus auctori tacite restituit H. Stephanus: tenent autem illam recte libri scripti omnes, eamdemque Valla expresserat, non amplius perstitere equites. S.

9. ἀποστήσαντες ὦν] Vir doctus (Reiskius) scribi jussit ἀποστάντες, aut ἀπονοστήσαντες: satis pro imperio. Adsciveris ἑωϋτούς, idem erit ac ἀποστάντες, quæ Abreschii quoque mens. Diodorus I. 56. ὁ δὲ Σεσόωσις ἀποστήσας τὰ πλήθη, etc. Wess. — De peditatu fortasse non dicturus fuerat ἀποστήσαντες. Equites, ut ἐλαύνοντες et προσελαύνοντες vulgo dicuntur, subintellecto nomine τοὺς ἵππους: sic etiam ἀποστήσοντες dici potuerunt. S.

Cap. XXIV. 2. πένθος ἐποιήσαντο Μασιστίου, etc.] Quem memorat Persarum luctum ob mortem Masistii, quo dicuntur non semet ipsi tantum, sed κείροντες καὶ τοὺς ἵππους καὶ τὰ ὑποζύγια, hinc, opinor, attigit Plutarch. in Arist. p. 327. c. Valck. — Luctum barbaricum super Masistio hinc et ex Plutarchi Arist. p. 327. descripsit Brisson. Regn. Pers. lib. II. 206. et Perizon. ad Æliani Var. VII. 8. Wess.

Cap. XXV. 5. τῶνδε εἵνεκα καὶ ταῦτα ἐποίεον] Lacunæ nulla supererit suspicio, neque supplementis egebimus, si, voce καὶ, quam ejecit (ejiciendam censuit in Notis) Clar. Gronov. reposita suo loco, sic ista legantur: τῶνδε δὲ εἵνεκα καὶ ταῦτα ἐποίεον, καὶ ἐκλείποντες τὰς τάξις, ἐφοίτεον θηεύμενοι Μασίστιον. Τῶνδε, id est, μεγάθεος εἵνεκα καὶ κάλλεος: ταῦτα ἐποίεον, nempe τὸν νεκρὸν παρὰ τὰς τάξις ἐκόμιζον. In Homeri Ἰλ. χ'. 369., Hectoris cadaver περίδραμον υἷες Ἀχαιῶν, Οἳ καὶ θηήσαντο φυὴν καὶ εἶδος ἀγητὸν Ἕκτορος: ubi quæ proxima succedunt, nec Græcis videntur neque Homero digna, lecta tamen et Dioni Chrys. p. 180. d. conf. p. 273. c. d. Valck. — Ut τοῦ δὲ VIII. 85, 9. idem valet ac τούτου δέ, sic h. l. τῶν δὲ idem ac τούτων δέ. Sententiam commode Valla his verbis expressit: Quod id eo faciebant, quia cuncti relictis stationibus ad intuendum Masistium pergebant. Nempe caussa, cur id fecerint, verbis illis ἐκλείποντες τὰς τάξις, etc. continetur: ac potuerat, si explicatius loqui voluisset, dicere ὅτι ἐκλείποντες, quemadmodum VIII. 85, 9. τοῦ δὲ μέμνημαι τουτέων μόνων, ὅτι, etc. sed omissa, ut sæpius alibi, conjunctiva particula, major quædam vis ac vividior color accedit narrationi. S.

14. παρὰ Ὑσιάς, etc.] Ductus itineris præter Hysias in agrum Platæënsem ferebat: recte proin scripti libri. Vide lib. V. 74. VI. 108. et Thucydid. III. 24.; ubi Wasseus τῶν Νυσίων πλησίον in Plut. Aristid. p. 325. e. præclare integravit, heroëm Andocratem ejusque fanum docte illustrans. Wess.

16. τεμένεος τοῦ Ἀνδροκράτεος] Apud Thucyd. III. 24. Platæënses viam inflectunt Thebas ducentem, ἐν δεξιᾷ ἔχοντες τὸ τοῦ Ἀνδροκράτους ἡρῷον: ubi Herodotea contulit et alia Cl. Wasseus. Mox (Cap. xxvi. 2.) redibit ex Codd. λόγων πολλὸς ὠθισμὸς, excitatum in Diss. Herod. Cl. Wess. p. 203. Valck.

Cap. XXVI. 1. λόγων πολλὸς ὠθισ-

μὸς] Contra morem πολλῶν ὠθισμός. Supra VIII. 78. τῶν δὲ —— ἐγίνετο ὠθισμὸς λόγων πολλὸς, vehemens sermonis altercatio: et in prælio armato VII. 225. Περσέων τε καὶ Λακεδαιμονίων ὠθισμὸς ἐγίνετο πολλός. Porro (lin. 2.) vice αὐτέων ἑκάτερα boni codices αὐτοὶ ἑκατέροι, sicuti αὐτὸς ἕκαστος III. 82. et αὐτὰ ἕκαστα V. 13. Belle iidem (lin. 5.) ἀξιεύμεθα ταύτης τῆς τάξιος. Namque sic Tegeatæ postea (l. 34.) ἀξιονικότεροί εἰμεν Ἀθην. ταύτην τὴν τάξιν ἔχειν: et Athenienses, c. 27. ἆρ' οὐ δίκαιοί εἰμεν ἔχειν ταύτην τὴν τάξιν. Hinc in Plutarchi Aristide, p. 326. A. Ἀθηναίοι Τεγεάταις περὶ τάξεως ἐρίσαντες. Lis erat non adeo de loco, quem obtinerent, sed utri cornu alterum in hostem ducerent. Wess.

2. ἐδικαίευν γὰρ αὐτέων ἑκατ.] Nihil interest, sic legatur, an ex Cod. Steph. αὐτοὶ ἑκάτεροι ἔχειν τὸ ἕτερον κέρας. Scripserat, opinor, Plutarch. T. I. p. 326. A. Ἀθηναίοις δὲ Τεγεάταις περὶ τάξεως ἐρίσαντες ἠξίουν, ὥσπερ ἀεὶ Λακεδαιμονίων τὸ δεξιὸν ἐχόντων, κέρας, αὐτοὶ τὸ εὐώνυμον ἔχειν. Sinistrum, ut ἀριστερὸν et εὐώνυμον, sic per εὐφημισμὸν sæpius etiam ἕτερον dicebant. Valck. — At ἕτερον κέρας utrumlibet intelligitur, sive sinistrum, sive dextrum. Vide infra, lin. 31. S.

7. τὸ παλαιὸν] Anceps electio est. Scriptor τὸ πάλαι deposuit IV. 180. VII. 142. IX. 73.; τὸ παλαιὸν VII. 129. Similis discordia VII. 74. electurum frustratur. Wess. — Ubi alii codices nude πάλαι, alii, τὸ πάλαι exhibent, ut VII. 74., ibi Herodoteum τὸ πάλαι censeri debet. Ubi vero, uti hoc loco, plures τὸ παλαιὸν, et alii τὸ πάλαι, ibi istud, utpote paulo rarius, Scriptori videtur acceptum ferendum. S.

8. ἐπεί τε Ἡρακλεῖδαι ἐπειρῶντο] Ἐπεί τε plenius, et plane Ἰακὸν, teste Eustathio ad Hom. p. 1158, 39. Wess. — Utique Ionicum et Herodoteum est ἐπεί τε pro nudo ἐπεί: at de ea voce apud Eustath. loco citato (Iliad. p. 1215, 33.) non agitur, sed de Ionico εἶτεν et ἔπειτεν, pro communi εἶτα vel ἔπειτα. S.

13. τότε ἂν λέγοι Ὕλλον ἀγορεύσασθαι, etc.] Quæ de Hyllo narrantur Heraclida, certis sub conditionibus ad singulare certamen Peloponnesiorum præstantissimorum provocante, comparari poterunt cum Diod. Sic. IV. cap. 58. Sed juxta Diodorum, Hyllo cadente, intra annos quinquaginta non reverterentur in Peloponnesum Heraclidæ: verius ille scripsisset cum Herodoto, ἐντὸς ἐτῶν ἑκατὸν judice viro summo ad Diodor. Conf. Jo. Meurs. de Regno Laced. cap. 7. Hyllum occidisse dicitur apud Herodotum (lin. 24.) Tegeatarum Rex Ἔχεμος ὁ Ἠερόπου τοῦ Φηγέος: ultimo nomini Κηφέος substituendum ex Pausania aliisque monuit Palmerius. Valck.

22. ἑκατόν τε ἐτέων] Errat aut corruptus est Diodorus IV. 58., convenisse adfirmans, μὴ κατιέναι τοὺς Ἡρακλείδας εἰς Πελοπόννησον ἐντὸς ἐτῶν πεντήκοντα. In centum annis, uti ibi docui, aliorum congruit consensio, ipseque eventus. Ceterum Echemus, qui Hyllum ex provocatione dejecit, Aëropi filius, perperam Φηγέος *Phegei* nepos perhibetur. Avus erat Κηφεὺς, *Cepheus*, apud Pausan. VIII. 4. Quod quidem librariorum delictum viri doctissimi, Palmerius, Th. Rykius, P. Burmannus et alii redarguerunt. Wess.

37. ἡμέας δίκαιον ἔχειν —— ἤπερ Ἀθηναίους] Maluit δικαιότερον Pavius, ut ἀξιονικότεροι antea, et postea c. 28. ἀξιονικοτέρους εἶναι ἔχειν τὸ κέρας ἤπερ Ἀρκάδας. Quæ sane frequentior in talibus norma. Contingit tamen, ut absolutum comparati et vicissim sedem teneat. Sic στιβαρώτερον loco στιβαροῦ in Apol-

lon. Rh. III. 1066. Δικαιότερον ἀντὶ δικαιοτάτου Diodor. XIII. 30., ἀλλοτριώτατος Musa III. 119., nec fugit magnum Animadversorem in Athen. XIII. 1. Wess. — Superlativum pro comparativo positum notavit Casaub. l. c. ad Athen. XIII. pag. 558. A. quo genere enallages Noster, quum alibi, tum mox c. 27, 7. utitur. Hic est positivus loco comparativi, nempe subintellecto ante ἢ particulam (sicut frequenter in Græco sermone) adverbio comparativo μᾶλλον: sive, in eamdem quidem sententiam, ita intelligere malis, quasi dixissent ἡμέας δίκαιον ἔχειν, καὶ δικαιότερον ἢ Ἀθηναίους. S.

Cap. XXVII. 2. σύνοδον τήνδε μάχης εἵνεκα —— ἀλλ' οὐ λόγων] Apud Plutarch. T. I. pag. 326. B. ἥκομεν, inquit Aristides, οὐ τοῖς συμμάχοις στασιάσοντες, ἀλλὰ μαχούμενοι τοῖς πολεμίοις. Hic σύνοδον aiunt μάχης εἵνεκα συλλεγῆναι, ἀλλ' οὐ λόγων. Livii XXXII. 34. Phæneas, non in verbis rem verti, ait. Cleonnis Diodori T. II. pag. 638, 66. πρόκειται ἀγὼν οὐ λόγων, ἀλλ' ἔργων. Euripidis Eteocles Phœn. v. 591. Μῆτερ, οὐ λόγων ἀγών ἐστ'. Quod illic monitum, in istis loquendi formulis promiscue propemodum usurpari voces ἀγὼν, καιρὸς et ἔργον, monstrat Agesilai laudator p. 78., cui dicitur ille καρτερίᾳ μὲν πρωτεύων, ἔνθα πονεῖν καιρὸς, ἀλκῇ δὲ, ὅπου ἀνδρείας ἀγὼν, γνώμῃ δὲ, ὅπου βουλῆς ἔργον: quæ sophistam multo magis decent quam Xenophontem, in cujus scriptis nihil invenietur simile. Valck.

[4. προέθηκε παλαιὰ καὶ καινὰ λέγειν τὰ ἑκατέροισι —— κατέργασται] Quod ait προέθηκε λέγειν, etc., id nec Vallæ Latina, referre cœpit, nec nostra, in medium protulit, adcurate reddunt. Namque Tegeatarum dux non quæ ab utrisque bene gesta sunt referre instituit, aut in medium protulit; sed Tegeatarum solum facta memoravit. Græca ista in hunc modum reddenda erant: Quoniam Tegeatarum dux in medium proposuit, ut commemoraremus utrique nostra majorumque præclare facta. S.]

5. ἀναγκαίως ἡμῖν ἔχει δηλῶσαι, etc.] Laudabilia, quæ multis hic enarrant Athenienses, majorum suorum facinora, hinc paucis commemorat Plutarch. de Herod. Malign. p. 872. A., illos scribens Ἡρακλειδῶν τε μεμνῆσθαι, καὶ τὰ πρὸς Ἀμαζόνας πραχθέντα προφέρειν, ταφάς τε Πελοποννησίων τῶν ὑπὸ τῇ Καδμείᾳ πεσόντων. Eadem illa magna cum laude celebrantur ab oratoribus; ab Isocrate in Panegyr. p. 51. et seqq., in Aristidæ Panathen. pag. 201. etc. in Ἐπιταφίοις etiam λόγοις, quibus nomina præfiguntur Demosthenis et Lysiæ. Valck.

9. ἐξεληλαμένους ὑπὸ πάντων, etc.] Attici oratores in his majorum suorum facinoribus sese jactant, Lysias, Isocrates, Demosthenes, cujus Λόγου Ἐπιταφ. p. 746. πολλοὺς τῶν συγγραφέων ὑποθέσεις τὰ ἐκείνων ἔργα τῆς αὐτῶν μουσικῆς πεποιῆσθαι, hæc Musæ Herodoteæ spectare, non injusta suspicio est. Wess.

16. ἀνελέσθαι τε τοὺς νεκροὺς φαμὲν] Latina (quæ intacta Wess. h. l. reliquerat) aberrant. Hoc volunt, suos majores sustulisse ad sepeliendum Argivos, qui insepulti ad Thebas jacebant, et contumulasse sua Eleusinia in terra. Id ἀνελέσθαι τοὺς τετελευτηκότας sive τοὺς νεκροὺς sæpe hac ipsa in re Isocrati Panegyr. p. 52. A., Plataic. pag. 306. D.; hæc νεκρῶν ἀναίρεσις Panath. p. 269. A. Præclare Lysias in Ἐπιταφ. p. 53. τοὺς Ἀργείων νεκροὺς ἔθαψαν Athenienses ἐν τῇ αὐτῶν Ἐλευσῖνι, ubi Cl. Taylor. Wess.

17. τῆς ἡμετέρης ἐν Ἐλευσῖνι] Auctor Orationis inter Lysiacas secundæ p. 53., τοὺς Ἀργείων, inquit, νεκροὺς ἔθαψαν ἐν τῇ αὐτῶν Ἐλευσῖνι: et hic et apud Herodot. non templum designatur Eleusiniæ Cereris, sed ipsa Eleusis est intelligen-

da, pagus Attices nobilissimus; in locis etiam reliquis, quæ Cl. Jo. Taylor in alium putat sensum accipienda ad Lys. p. 105. Lysiam illic, vocibus aliter collocatis, scripsisse suspicor partim cum Palmerio: sacra faciet Rex, τὰ μὲν ἐν τῷ ἐνθάδε Ἐλευσινίῳ ἱερῷ, τὰ δὲ ἐν Ἐλευσῖνι· καὶ τῆς ἑορτῆς ἐπιμελήσεται μυστηρίοις. Lex fuit Solonis, teste Andocide de Myst. p. 16. τῇ ὑστεραίᾳ τῶν μυστηρίων ἕδραν ποιεῖν ἐν τῷ Ἐλευσινίῳ, apud Petitum in Legib. Att. p. 37. Meurs. Eleusin. cap. 15. Utrobique templum intelligitur, quod Athenis erat; isthoc nomine sæpe designatum, de quo Meurs. egit in Ceram. Gem. c. 15. In proximis (lin. 18.) hæc tandem Editio repræsentabit Herodoti manum, ἐς Ἀμαζονίδας, τὰς ἀπὸ Θερμώδοντος, ejectis auctoritate Codicum vocibus interjectis τὰς ἀποθήκας, quæ variorum nobis pepererant conjecturas. VALCK.

18. ἐς Ἀμαζονίδας, τὰς ἀπὸ Θερμ.] Edebatur Aldi exemplo, τὰς Ἀμαζονίδας, τὰς ἀποθήκας, τὰς ἀπὸ Θερμώδοντος: quorum ad τὰς ἀποθήκας multi merito offenderunt. Quid illa enim ad Amazonas? Cornel. de Pauw τὰς αὐθεκάστας, rigidas et severas formavit: Gronovius τὰς ἀποθέτους, tanquam furias et minime desiderabiles feminas. De sententia Jo. Taylor Lect. Lysiac. c. 4. fuerat, τὰς Ἀμαζονίδας, τὰς ἀπὸ Θεμισκύρας τῆς ἐπὶ Θερμώδοντος. Aliud sectatus Abreschius, Dilucid. Thucyd. p. 655., verborum seriem ordinabat, εὖ δὲ καὶ ἔχει ἡμῖν (κατὰ) τὰς ἀποθήκας (ἡμῶν τὸ) ἔργον (τὸ) ἐς τὰς Ἀμαζονίδας, τὰς ἀπὸ Θερμ. Quin et in thesauris factorum nostrorum illustrium habemus illud, quod adversus Amazonas gessimus: addidit conjecturam aliam, quam ibi legi malim. Atque hæc clarissime doctissimorum virorum fluctuationes, ex pravissimis τὰς ἀποθήκας auctas, ostendunt. Quorum equidem divinationes malui proponere, quam ad examen revocare. Sentio enim cum Galeo τὰς ἀποθήκας in exilium agendas, quorsum ab sex bonæ fidei membranis ablegantur, fortasse etiam pluribus. Florentiæ certe vir Celeb. nihil singulare enotavit, cujus quidem bibliothecæ exemplari cum passim Ask. et Pass. consentiant, opinari et illud τὰς ἀποθήκας non habuisse, licet. (Vide Var. Lect. ed. S.) De Parisiensibus, quorum accurata non usurpavi excerpta, tacere debeo. (Ex nullo quatuor Codicum Parisiensium, quorum lectionibus satis diligenter excerptis uti nobis licuit, enotata ista importuna verba sunt.) Abunde mihi videtur, corruptissimas voces ab optimis libris abesse, natas scribentis, uti opinor, incuria, ex continuo sequentibus τὰς ἀπὸ Θερμ. vocibus. WESS.

20. ἐν τοῖσι Τρωϊκοῖσι πόνοισι] Τρωϊκοῖσι non sollicito, tametsi Cicero Nat. Deor. III. 21. Heroicis temporibus, et ἐν τοῖς Ἡρωϊκοῖς χρόνοις, Diodorus lib. XV. 79. Tu vide VII. 20. WESS.

21. Ista, οὐ γάρ τι προέχει (τοῦτον ἐπιμεμνῆσθαι) explanavit A. Dounæus in Demosth. p. 29. VALCK.—Respondet fere Latinorum nihil promovet. Οὔ τι προέχει, proprie non præstat, non melius est, i. e. nil juvat, inutile est. Similiter comparativo utuntur, οὐ γὰρ ἄμεινον, pro οὐκ ἀγαθόν: et πλέον τι ποιεῖν, utile quidpiam facere, proficere. Item οὐδὲν προὔργου (et προὐργιαίτερον) ἐστί. S.

25. ὅστις ἐστὶ] Corrigit Abreschius οἵτινές ἐστι, leni, sed parum necessaria, medicina. Mox (lin. 27.) Μαραθῶνι sine præpositione (ad Aristophanis Acharn. v. 697. ἄνδρ' ἀγαθὸν ὄντα Μαραθῶνι et εἶτα Μαραθῶνι μὲν ὅτ' ἦμεν, exemplum) unæ schedæ, quas jubeo valere. WESS.

27. ἀπὸ τοῦ ἐν Μαραθῶνι ἔργου] Campus Marathonius præcipua semper fuit

Atheniensibus gloriandi materies, quia hanc de Persis victoriam soli reportaverant. Ea de re loquenti Lycurgo, c. Leocr. p. 162, 13. dicuntur οὐκ ἐπὶ τῇ δόξῃ μέγα φρονοῦντες, ἀλλ' ἐπὶ τῇ ταύτης ἄξια πράττειν. Aristoph. Equit. 1331. Τῆς γὰρ πόλεως ἄξια πράττεις, καὶ τοῦ 'ν Μαραθῶνι τροπαίου. De Æschylo morti vicino vid. Pausan. I. pag. 35. Apud Thucydidem I. 73. Athenienses, φαμὲν Μαραθῶνι μόνοι προκινδυνεῦσαι τῷ βαρβάρῳ: ubi notat Wasseus. Hoc titulo Critiæ designatur urbs Athenarum apud Athen. I. p. 28. c. Ἡ τὸ καλὸν Μαραθῶνι καταστήσασα τρόπαιον. Nomen itaque Μαραθωνομάχων Atticis erat auribus jucundissimum; sed depravatis suæ ætatis moribus sæpius istius temporis Μαραθωνομάχους opposuit Aristophanes, et in Nub. v. 982. Acerbe Athen. VI. p. 253. F. ταῦτ', inquit, ᾖδον οἱ Μαραθωνομάχοι. Valck.

30. ἐνικήσαμεν ἔθνεα ἕξ τε καὶ τεσσεράκοντα] Satis gloriose. Annumerantur nobis nationes, Dario vectigales, lib. III. 90 seqq., isto numero plures. Illæ-ne vero Marathonium in campum contra Athenienses, et navibus quidem sexcentis, (lib. VI. 95.) venerunt? Justinus adjungitur, non profecto decere τάξιος εἵνεκα στασιάζειν: adesse enim, οὐ τοῖς συμμάχοις στασιάσοντας, ἀλλὰ μαχουμένους τοῖς πολεμίοις, uti Plutarch. Aristid. p. 326. B. Wess.

35. ἵνα δοκέῃ] Scribendum arbitror ἵν' ἂν δοκέῃ: vel ἵνα δοκέει: jungitur enim ἵνα, significans ubi, ut apud alios, sic apud Herodotum, indicativo modo. (Vide Var. Lect. ed. S.) In eamdem sententiam Aristides loquitur Plutarchi T. I. pag. 326. B. Τὴν ἀρετὴν οὐκ ἀφαιρεῖται τόπος, οὐδὲ δίδωσιν· ἣν δ' ἂν ὑμεῖς ἡμῖν τάξιν ἀποδῶτε, πειρασόμεθα κοσμοῦντες καὶ φυλάττοντες μὴ καταισχύνειν τοὺς προηγωνισμένους ἀγῶνας. Apud eumdem T. II. pag. 280. D. Agesilaus, λέξω, inquit, ὅτι οὐχ οἱ τόποι τοὺς ἄνδρας ἐντίμους, ἀλλ' οἱ ἄνδρες τοὺς τόπους ἐπιδεικνύουσι. Valck.

Cap. XXVIII. 6. οἱ ἀρχὴν ἐλθόντες Ἑλλήνων] H. Stephanus ob Vallæ Latina mutavit in Aldo vitiosa, mutantique scripti codices resque ipsa addicunt. In septenis Helotis, (lin. 9.) singulos Spartiatas stipantibus Plutarch. Malign. p. 871. E. et Aristid. p. 325. A. nihil discordat. Vide supra c. 10. Wess.

[13. παρὰ δέ σφι ἵσταντο —— ἑστάναι Ποτιδαιητέων, etc.] Corinthii a Pausania impetrarunt, ut juxta ipsos starent Potidæenses. Nempe Corinthiorum colonia Potidæa erat. Vide Thucyd. I. 56. S.]

25. Παλέες οἱ ἐκ Κεφαλληνίης] Justissime. Laurentii Pallenenses in Cephallenia nulli. Quarta urbium insulæ Πάλη, cives Thucydidi Παλῆς Attica dialecto, lib. I. 27., aliis Παλεῖς, Ionibus Παλέες. Lege Nob. Palmerii Græc. Ant. lib. IV. p. 528. Pausanias catalogo Græcorum, contra Mardonium ad Platæas consistentium, Palenses non inseruit, sed alios, hic neglectos, lib. V. c. 23. Wess.

Cap. XXIX. 2. σύμπαντες ἐόντες ἀριθμὸν τρεῖς τε μυριάδες, etc.] In hoc numero gravis armaturæ militum 38,700. nihil inesse vitii liquet e sequentibus; primum enim præter illos ψιλοὶ memorantur cum Spartiatis missi Helotes 35,000, tum cæterorum Græcorum ψιλοὶ 34,500. hi universi conficiunt 108,200, quibus adjuncti tandem 1,800 Thespienses summam implebant 110,000. Herodotus infra: (cap. 30, 4.) σὺν Θεσπιέων τοῖσι παρεοῦσι ἐξεπλήρευντο αἱ ἕνδεκα μυριάδες. De his Græciæ libertatis statoribus intelligo Diodor. Sic. lib. XI. c. 30. ἦν δὲ ὁ σύμπας ἀριθμὸς τῶν Ἑλλήνων εἰς δέκα μυριάδας: qui forsan etiam scripserat εἰς ἕνδεκα: sed, quod addit, τῶν δὲ βαρβάρων εἰς πεντήκοντα, longius etiam

ab Herodoto recedit; juxta quem (cap. 32.) illic βαρβάρων ἦσαν τριήκοντα μυριάδες, præter Græcos Persarum partes sequutos, quorum ad Plateas fuisse Noster suspicatur πέντε μυριάδας. Nostro loco memoratos ὁπλίτας 38,700 ego quidem in capite superiori memoratis non reperio, verum duntaxat 29,700. Utrum in Æginetarum numero, an et alibi vitium hæreat, si Codices vulgatis congruunt, non facile definiri poterit. Ad ista Herodoti Pausaniæ catalogum lib. V. (cap. 23.) p. 437. comparanti occurrent inter illos, qui Πλαταιᾶσιν ἐμαχέσαντο ἐναντία Μαρδονίου τε καὶ Μήδων, quorum nulla fit in hac Herodoti recensione mentio, Κεῖοι, καὶ Μήλιοι, ——— Τήνιοι, ——— καὶ Κύθνιοι. Valck.— Quod in superiori capite se nonnisi 29,700. ὁπλίτας memoratos reperisse Vir doctissimus ait; si recte subduxisset calculos, eamdem summam 38,700, quam præferunt Herodotei libri omnes, reperturus fuerat. S.

[9. ὡς εἷς περὶ ἕκαστον ἐὼν ἄνδρα, πεντακόσιοι, etc.] Unus *fere* circa quemque virum, fuere 34,500. Si absolute et sine exceptione dixisset, unus circa quemque virum, numerus istorum leviter armatorum nonnisi 33,700 fuisset. Nunc intelligi par est, (quod etiam alioquin credibile erat) nonnullis ex numero ὁπλιτῶν, de quibus hic agitur, duo aut plures leviter armatos, aliis vero nullum fortasse, præsto fuisse. S.]

12. καὶ ἐννέα χιλιάδες] Utrum scribarum socordia, an alia culpa, hæc in codicibus paucis non adpareant, quærere nolo. Absunt male, si τῶν ψιλῶν præscriptus numerus labe caret. Potest disputari; cum Spartani (erant autem ad quinque millia) septenos, et Græci reliqui singulos juxta se ψιλοὺς viderint, amplior-ne levis armaturæ militum catalogus poni debuerit? Nihil tamen membranæ isthic innovant. Wess.— Vide proxime ante a nobis notata. S.

Cap. XXX. 7. ὅπλα δὲ οὐδ' οὗτοι εἶχον] Qui nec ipsi arma habebant Interpres; cui quidem arma si clypei fuerint, uti nonnunquam Latinis, monente Salmasio ad Fl. Vopisci Aurel. c. 7., insons erit. Revera hi Thespienses in levi erant armatura, οἷα ἐν ὅπλοις, quales in Heliodori Æth. IX. p. 428. Pausanias illos ἴσον τῶν ὅπλων τῇ σκευῇ κοῦφον lib. IV. 29., hos Polybius crebro τὰ βαρέα τῶν ὅπλων lib. I. 76. adpellat. Conf. ad Diodor. XIV. 23. Wess.

Cap. XXXI. 1. ὡς ἀπεκήδευσαν Μασίστιον] Cum Masistii mortem lugere desierant. Publicum Persarum luctum supra narravit c. 24. Verbum Ἀποκήδευσαι, Porto non intellectum, omissum in H. Stephan. Thes. recte vir Clar. vertit eluxerunt. Istam multis verbis vim indit præpositio ἀπό. In Thucydid. II. 61. ἀπαλγήσαντας recte παυσαμένους ἀλγεῖν e Scholiis interpretatur Suidas, qui conferri poterit in Ἀποπεπόνηκας· Ἀποκεκραιπαλισμένος· Ἀπομηνίσας· et in Ἀποσπουδάζειν: horum primum Ἀποπεπόνηκας ex Aristoph. est Thesmoph. v. 252. Luciani Lexiphanes §. 4. ἀπερυθριάσαι ποιήσει τοὺς ὀφθαλμούς. Menander, Ἀπερυθριᾷ πᾶς, ἐρυθριᾷ δ' οὐδεὶς ἔτι, apud Stobæum, p. 212, 50., in cujus p. 585. sic scribendi videntur Alexidis senarii: Πολλή γ' ἀνάγκη καὶ τὸν ἄνδρ' ἀποζέσαι Πρώτιστον ἀφυβρίσαι τ' (·) ἀπανθήσαντα δὲ Σκληρὸν γενέσθαι, καὶ καταστῆναι πάλιν. Valck.—De Alexidis versiculis conf. Athen. lib. II. p. 36. e. S.

8. ὅ, τι μὲν ἦν αὐτοῦ δυνατώτατον] Sermo de Persis; quorum quod robustissimum contra Lacedæmonios Mardonius opposuit, quod infirmius vero contra Tegeatas. Nonne ergo ὅ, τι μὲν ἦν αὐτῶν, etc. quæ elegans Cl. de Pauw

conjectio? Alioqui τὸ δυνατώτατον τοῦ στρατοῦ lib. VIII. 34. Wess.—Vulgatum αὐτοῦ tenent scripti libri omnes. S.

19. Ἀμπρακιῆτας] Recte hic et c. 28. ex Ionum ore, quo et Μαιῆται, Μαιῆτις, aliorum Μαιῶται ac Μαιῶτις, lib. IV. 123. Scio Stephani Byz. decretum in Ἀμβρακία probari ab Arch. et Vind., quod in Ionia invalidum justius sprevissent. Wess.

24. ἀλλά τινες αὐτίων] Cum his utique proxima jungenda sunt, ἀλλά τινες αὐτίων καὶ τὰ Ἑλλήνων ηὖξον. (Nempe in ed. Gron. et superioribus post αὐτίων interposito puncto distinguebatur oratio, quod etiam in ed. Wess. propagatum.) Sed miror quomodo hi Phocenses dici possint (ibid.) περὶ τὸν Παρνησὸν κατειλημμένοι: qui supra VIII. 32., ἐς τὰ ἄκρα τοῦ Παρνησοῦ ἀνέβησαν, quique hoc velut receptaculum habentes illinc ὁρμεώμενοι ἔφερόν τε καὶ ἦγον τὴν Μαρδονίου στρατιήν. Præstiterit et hoc loco una litera minus scripsisse κατειλημένοι. Huc spectant ista Plutarchi, de Herod. Malign. p. 868. F. αὐτὸς ὁ Ἡρόδοτος ὥσπερ ἐκβιασθεὶς ἐν τοῖς Πλαταιϊκοῖς ὁμολογεῖ καὶ Φωκέας παραγενέσθαι τοῖς Ἕλλησιν. Valck.

Ibid. περὶ τὸν Παρνησσὸν κατειλημένοι] Solet montis nomen ita scribere; participium, postulante sermonis indole, itidem. Vertebant, apud Parnassum deprehensi: a quibus tandem? Κατειλημένοι, conclusi compulsique erant. Supra VIII. 27. ἐπεί τε γὰρ κατειλήθησαν Phocenses ἐς τὸν Παρνησσὸν, et cap. 32. Error est librariorum, ἀπειλημμένους, κατειλημμένους, et ἀπειλημένους, κατειλημένους, confundentium. Vide lib. II. 141. IX. 69. etc. Wess.

Cap. XXXII. 6. οἵ τε Ἑρμοτύβιες, etc.] De his lib. II. 164. οἱ δὲ μάχιμοι αὐτίων καλέονται μὲν Καλασίριες τε καὶ Ἑρμοτύβιες. Profecto non illi μαχαιροφόροι, quod vetus interpunctio volebat, nuncupabantur, sed armatura erant tali. Rem vidit G. Cuperus Epist. ad N. Heinsium, Syllog. Epist. Burmanni T. II. p. 690. Wess.—Perperam olim post Καλασίριες incisa erat oratio, junctis verbis καλασιρ. μαχαιροφ. S.

13. ὡς δὲ ἐπεικάσαι] Dubitabam in Diss. Herodot., hoccine, an pristinum ἀπεικάσαι, amplecterer? Caussa ampliata, Gronovii in partes ivi. Inconcinnum huic certe loco ἀπεικάσαι, in assimilando et conparando solens: opportunius omnino videtur, ex melioribus advocatum membranis. Æschyl. Choëph. 976. φίλοι τε καὶ νῦν, ὡς ἐπεικάσαι πάθη: et Supplic. v. 252. καὶ τἄλλα πόλλ' ἐπεικάσαι δίκαιον ἦν. Sophocles Œd. Colon. v. 17. χῶρος δ' ὅδ' ἱερὸς, ὡς ἐπεικάσαι, βρύων Δάφνης: namque sic MSS., H. Stephano notante. Eadem in fabula, v. 147. δυσαίων, μακραίων τ' ἔθ', ὡς ἐπεικάσαι. In Trachin. tamen v. 144. Πεπυσμένη μὲν, ὡς ἀπεικάσαι, πάρει, nec citra Codicum discordiam, qualis et in aliis. Illa vero Sophoclea absentiam τοῦ ἐστὶ ab Arch. legitimam declarant. Numerum autem exercitus Persici auctum qui cupit, Diodorum XI. 30. adeat. Wess.

Cap. XXXIII. 5. καὶ γένεος τοῦ Ἰαμιδέων Κλυτιάδην] F. Ursinus, vir doctissimus, ad Ciceron. Divin. lib. I. 41. τοῦ Ἰαμιδέων καὶ Κλυτιαδῶν citat, haud scio unde. Cicero ex P. Victorii, Ursini, P. Leopardi excellente auxilio: Elis in Peloponneso familias duas certas habet, Iamidarum unam, alteram Clytidarum, haruspicinæ nobilitate præstantes. Jam si Tisamenus fuerit Clytiades et τῶν Ἰαμιδῶν, quemadmodum apud Pausan. lib. III. c. 11. p. 232., oportet, adfinitate nexæ fuerint familiæ, paterque ejus ex Clytiadis. Vide sis Pet. Victorium Var. Lect. XIII. 15. et P. Leopardum Emend. IV. 18.; neque λεωσφέτερον (lin. 6.) prætervide, h. e. πολιήτην σφέτερον, uti deinceps. (lin. 18.)

Vir doctus (Reisk.) disjuncta voce, λιῷ σφέτερον, alii conponunt Hesychii λιώλεθρος ἢ λεωκόρητος, παντελῶς ἐξωλεθρευμένος, quæ, modo λίως Ionibus et Hippocrati de Galeni et Erotiani opinione fuerit παντελῶς, aliorsum pertinebunt. Wess.

Ibid. γένεος τοῦ Ἰαμιδέων, etc.] Quum Elis in Peloponneso familias duas certas habuerit, Iamidarum unam, alteram Clytidarum, haruspicinæ nobilitate præstantes, ut scribit Cicero de Divin. I. 41., Tisamenum ἐόντα Ἠλεῖον, καὶ γένεος τοῦ Ἰαμιδέων, meo quidem arbitratu dicere non potuit Herodotus Κλυτιάδην: ut mirer, de Clytidis et Iamidis agenti Leopardo Em. lib. IV. c. 18. hunc Herodoti locum mendæ non fuisse suspectum. Ad ista, γένεος Ἰαμιδέων, adscribi potuit a lectore, οὐ Κλυτιάδην, sive ἢ Κλυτιάδην. Sed Iamidam fuisse Tisamenum liquet ex Pausan. III. p. 232.; qui, Herodotum in his sequutus, Τισαμενῷ, ait, ὄντι Ἠλείῳ τῶν Ἰαμιδῶν, λόγιον ἐγένετο: memorans item IV. p. 317. Εὔμαντιν ὄντα Ἠλεῖον τῶν Ἰαμιδῶν: VI. p. 454. Thrasybulum ex eadem familia, et p. 495. vatem Eperastum τοῦ Κλυτιδῶν γένους. Infra Herodoto, c. 37., Græcum vatem secum habuisse dicitur Mardonius Hegesistratum, ἄνδρα Ἠλεῖον τε καὶ τῶν Τελλιαδέων ἐόντα. Triplex hoc genus, οἱ Ἰαμίδαι, καὶ οἱ Τελλιάδαι, καὶ οἱ Κλυτιάδαι, ubi memorantur Philostrato de Vit. Apoll. lib. V. c. 25. infelix prostat Olearii conjectura, nescientis veram lectionem jam demonstrasse Kühnium ad Pausan. p. 800. Valck.

[7. μαντευομένῳ περὶ γόνου] Suspectum videri poterat vocab. γόνου: mirum certe, quod de prole consulenti Tisameno nihil, quod ad prolem proxime pertineat, responderit oraculum. At, si ita vel Pythiæ vel personato placuit Apollini, nostrum, puto, non est rationem facti ab illis reposcere. S.]

10. παρὰ ἓν πάλαισμα ἔδραμε, etc.] Lucta victus abiit, ceteroqui quinquertio superaturus Hieronymum Andrium, Pausania testificante, lib. III. 11. Vallæ in his lapsum indicavit Pavius, correxit Gronovius. παρὰ in talibus excludere, ex G. Budæi præcepto, Casaubonus ad Strabon. X. p. 700. (p. 456.) docuit; quod Palmerium, nimium hic anxium, videtur (Exercit. ad Græc. Auctor. p. 40.) latuisse. Ecce tibi Demosth. in Aristocrat. p. 331. Ed. Tayl. Κίμωνα —— παρὰ τρεῖς μὲν ἀφῆκαν ψήφους, τὸ μὴ θανάτῳ ζημιῶσαι: tribus exceptis calculis, ne capite lueret, Cimonem dimiserunt. Acconmodatissime, neque fugit doctissimum Berglerum, Dio Chrysost. Or. IX. p. 141. d. ὅσον, ἔφη, παρ' ἓν μόνον βῆμα εὐδαίμων γέγονας: uno gradu, quominus beatus censeare, vinceris. Wess.——Rariori hoc usu præpositionem παρὰ adhibuerunt Isæus et Demosthenes: ille pag. 41, 36. παρὰ τέτταρας ψήφους μετέσχε τῆς πόλεως, hic c. Aristocr. p. 436., Κίμωνα —— παρὰ τρεῖς μὲν ἀφῆκαν ψήφους τὸ μὴ θανάτῳ ζημιῶσαι: hoc ante dixerat p. 430., τρεῖς δὲ μόναι ψῆφοι διήνεγκαν τὸ μὴ θανάτου τιμῆσαι. Herodoti Tisamenus Olympiacam quinquertii palmam reportasset, nisi lucta fuisset ab Andrio Hieronymo superatus: παρ' ἓν πάλαισμα, una lucta excepta. Herodotea Pausanias explanavit, p. 232., cujus verba huc commode retulit Palmerius, frustra dubitans de loci integritate, quem non male Portus tractavit. Valck.—Eadem fere præpositionis παρὰ vis et ratio est in pervulgata formula παρ' ὀλίγον, propemodum, nempe excepto minuto momento. S.

15. ἡγεμόνα τῶν πολεμίων] In Vallæ correctis Latinis, dux bellicorum certaminum, adscito ex prægressis ἀγώνων vocabulo: id si noluéris, ἡγεμόνα τῶν

πολέμων, prioribus non posterius, scripta suppeditabunt exempla. Atque hoc Reiskius praeoptavit. Wess.

17. *ἀντίμα*] Verbum de mercatoribus eximie adhibitum qui annonam incendebant, Vallae minus intellectum, recte jam ceperat Portus: ab Herodoto transsumsit Dion Cass. apud Suidam in *'Αντίμων*. Dionis enim esse locum monuit nuper Clar. Toupius Em. in Suid. pag. 42. Apud eumdem Dionem XXXVIII. 5. Pompeius dicitur *ἀντιμᾶν τε καὶ ἀντιτιμώμενον ἑαυτόν*. Idem illud frequentius dicebatur *ἐπιτιμᾶν*. vid. Clar. Ruhnken. ad Timaei Lex. p. 84. Valck.

20. *δεινὰ ἐποιεῦντο*] Hoc multo tritius. Vid. c. 52. et 93. Wess.—At vidimus tamen etiam III. 24, 23. *κλαιόντων καὶ δεινὰ ποιεύντων*: et VII. 1, 4. *πολλῷ δεινότερα ἐποίεε*. Quare videndum ne et h. l. *ἐποίεε* potuerit ferri, et hoc ipso, quod minus tritum est, debuerit etiam. S.

21. *μετίεσαν τῆς χρησμοσύνης*] *Χρησμοσύνην* interpretantur oraculum, quo jure, nescio. Spartani profecto Delphico vati longe erant addictiores, quam ejus ut responsa flocci facerent. Potius arbitror, usuram Tisameni, auxiliique ejus insuper habuisse, cum nimia sibi expeteret. Scita Heracliteae philosophiae quid *κόρος καὶ χρησμοσύνη*, satias et indigentia, fuerit, obiter Philo Jud. explicat lib. II. Allegor. p. 62. A., ubi doctissimus Mangeius. Wess.—Suffragatur Wesselingio doctissimus Schneider in Lex. crit. citans etiam Plutarchi libellum de ΕΙ delphico c. 9. (T. IX. ed. Hutten, p. 229.) monensque desiderium etiam intelligi posse. Equidem hic *χρησμοσύνην*, ut apud Poëtam *μαντοσύνην*, intelligendam putavi vaticinandi artem. Alteri tamen interpretationi patrocinari videtur quod ineunte cap. 35. legitur, *Σπαρτιῆται, ἐδέοντο γὰρ δεινῶς τοῦ Τισαμενοῦ*. S.

23. *καταινέοντες μετιέντες*] *Μετιέντες*, de sua pertinacia remittentes, ex opinione Porti. Malui, Codicibus monstrantibus, *μετιόντες*, illum arcessentes, sicuti lib. III 15., nec discrepat clar. Abreschii conjectura. Wess.

24. *οὐδ' οὕτω, ἔφη, ἔτι ἀρκέεσθαι*] Hunc locum supra attigi ad lib. VII. c. 160. Valck.

25. *τὸν ἀδελφεὸν ἑωυτοῦ 'Ηγίην*] Memorat 'Αγίαν, sive 'Αγίαν, *μαντευσάμενον Λυσάνδρῳ* in praelio ad Ægos flumen, nepotem Tisameni, Pausan. III. 11., unde usitatum familiae id cognomen: hinccine vero *'Αγίαν τὸν ἡγούμενόν τινος* Timaeus Lexico suo p. 8. addiderit, in ambiguo Cl. Ruhnkenius jure reliquit. Wess.

Cap. XXXIV. 1. seq. *Ταῦτα δὲ λέγων οὗτος ἐμιμέετο Μελάμποδα, ὡς εἰκάσαι, βασιληΐην τε καὶ πολιτηΐην αἰτεόμενος*] Melampoda Tisamenus Herodoto dici non potuit imitatus *βασιληΐην τε καὶ πολιτηΐην αἰτεόμενος*, sed *αἰτεόμενον*, quod Reiskio venit in mentem et Koenio, qui tamen scripsisse potius Nostrum suspicabatur, *βασιληΐην δὲ ἀντὶ πολιτηΐης αἰτεόμενον*. Valck.—*Αἰτεόμενος* cupidissime docti Viri Reiskius et Pavius *αἰτεόμενον* reformant, quippe Tisamenum spectans, Lacedaemoniorum jus civitatis, non regnum, sibi postulantem. Diceres plausibilem videri suspicionem. Quid si vero interpungatur, *ὡς εἰκάσαι βασιληΐην τε καὶ πολιτηΐην, αἰτεόμενος*, ut regnum et jus civitatis conparem, rogans, quae Abreschii observatio, opusne emendatione? Tisamenus jus Spartanae civitatis quaerebat, Melampus partem regni Argivorum: pares ambo cupiditate habendi, valde dispares in re desiderata. Wess.—Mireris a Viro doctissimo, quum verum praeclare vidisset, tamen et in Graeco exemplo pravam verborum distinctionem, et in Latina versione absurdum illud, regnum pari-

ter et civitatem poscendo, tenuisse. Ἐμιμέετο Μελάμποδα αἰτεόμενος, postulato isto imitatus est Melampodem. Schæferum prudentissimum virum, non dubito, si splendidam Herodoti editionem, quam imperfectam adhuc reliquit, adjecta nona Musa absolvere ei placuerit, eamdem nobiscum in constituendo interpretandoque hoc loco rationem esse probaturum. S.

11. τὸ τριτημόριον τῆς βασιληΐης] Largiti sunt Melampodi, gratiam rependentes, Argivi τὰ δύο μέρη τῆς βασιλείας, Melampus vero cum fratre Biante portionem suam communicavit: hæc Diodorus lib. IV. 68. Clarius Critici ad Pindari Nemeon Od. IX. 30. purgasse Melampodem Proetidas ceterasque furore agitatas μισθῷ τῶν δυοῖν μερῶν τῆς βασιλείας. Sibi servasse τὸ ἥμισυ, alterum dimidiatum Bianti ultro concessisse, ὥστε γενέσθαι τὴν ὅλην βασιλείαν τριμερῆ, Melampodidas, Biantidas, Proetidas. Tot illic deinceps regiæ familiæ, sed legitimæ. Vid. Pausan. II. 18. Wess. —Præter dimidium regni, quod sibi Melampus postulaverat, insuper fratri suo postulavit tertiam regni partem, nempe tertiam partem dimidiati regni quod Argivis superesset, adeoque sextam partem totius. Igitur, quandoquidem conditioni subscripserunt Argivi, accepit Melampus cum fratre quatuor sextas partes, id est duas de tribus partibus totius regni, ut Diodorus Sic. ait et Pindari Scholiastes. S.

Cap. XXXV. 6. μοῦνοι δὲ δὴ πάντων, etc.] Neminem habuit Cragius, quem jure opponeret Herodoto, ut egregie Jo. Meurs. ostendit Misc. Lac. IV. c. x. Tisamenus et frater ejus Hegias sic in Laconicam fuere civitatem recepti, ut eodem uterentur jure, iisdemque gauderent privilegiis, quibus præ reliquis Lacedæmoniis fruebantur Spartiatæ. Quibus Lacedæmonii victoriam reportarunt, quinque prælia (lin. 6. seqq.) hinc eodem ordine recensuit Pausanias III. p. 233. In ceteris nihil est difficultatis; quarto loco memoratum (lin. 10.) exercuit Joach. Kühnium et Jac. Palmerium; hujus mihi in Herodoto verisimilis videtur conjectura, corrigentis Μεσσηνίων ὁ πρὸς τῇ Ἰθώμῃ: sed in Pausania neutrius placet tentamen. Valck.

10. ὁ πρὸς τῷ Ἰσθμῷ] Bellum Spartanis Messenii una cum Helotis, occupata Ithome, conflarant: isthic res gesta in decem annos, longissime ab Isthmo. Thucydides lib. I. 101. et Diodorus lib. XI. 64. testes sunt. Ergo ὁ πρὸς τῇ Ἰθώμῃ, ad Ithomen, veritati, Palmerio Pavioque observantibus, congrueret. Pausanias, hæc Herodotea apertissime æmulatus, nonnihil inpedit. Laconic. c. 11. τέταρτον δὲ ἠγωνίσατο Tisamenus πρὸς τοὺς ἐξ Ἰσθμοῦ Ἰθώμην ἀποστήσαντας ἀπὸ τῶν εἱλώτων. Isthmum enim Ithomenque pæne conjungit, nec sine suspicione reperti in Herodoto Ἰσθμοῦ, Isthmi. Sic maculæ origo Pausaniam anteverteret; namque, mendam esse, nullus dubito. Illa vero Pausaniæ an extra labis culpam? Palmerius Exercit. ad Gr. Auct. p. 41. negat, scribendum opinatus, ἐξ Αἰθίου Ἰθώμην ἀποστησ. quoniam inter rebellantes, qui Ithomen occuparunt, apud Thucydidem Αἰθιεῖς, sive, uti Steph. Byz. citavit, Αἰθαιεῖς. At illorum Αἰθαία, Æthæa, oppidum, Ethnicographo auctore, non Αἴθιος. Pavius, cui Pausanias itidem vitio notabilis, fingebat πρὸς τοὺς ἐς Ἰσθμοῦ Ἰθώμην ἀποστήσαντας τῶν εἱλώτων. Ithomen Isthmi, quippe in Peloponneso atque intra Isthmum positam, discretamque tali notatione ab Ithome Thessaliæ. Bene ego memini, Ithomen montium (ὀρῶν ὁπόσα ἐντὸς ἐστιν Ἰσθμοῦ) nulli magnitudine concedere, ex Messeniac. c. 9.; Ithomen Isthmi non

reminiscor. Si Pausaniæ voces ἐς Ἰθωμοῦ, ex corruptis Herodoteis fortasse additæ, abessent, in Pavii correctionem studio inclinarem. Alia doctissimus Kühnius. Quomodo autem cunque de Pausania statuetur, hic πρὸς τῇ Ἰθώμῃ, ad Ithomen, oportuerat. Wess.—Vide Var. Lect. (ed. S.) Quum articulum ignorent probati libri, paullo erat proclivior aberratio a πρὸς Ἰθώμῃ in πρὸς Ἰσθμῷ, quam a πρὸς τῇ Ἰθώμῃ in πρὸς τῷ Ἰσθμῷ. Quod si aliunde constaret, non solum Ἰθώμην, sed et Ἴθωμον nomen fuisse oppido, de quo agitur, aut saltem monti, cui illud adstructum erat; in promtu foret ut suspicaremur, ἐν Ἰθώμῳ scripsisse Herodotum: quo posito, multo etiam proclivior futurus fuisset librariorum lapsus. S.

Cap. XXXVI. 2. ἀγόντων τῶν Σπαρτιητέων] Ineptus interpres in Spartiatarum tunc ductor. (Quo magis mireris, tales ineptias in Latina versione Græcis adjecta intactas reliquisse Virum præstantissimum.) Pausanias imperator erat; Tisamenus vates, ab illo et Spartanis hoc in bellum ad Platæas ductus. Wess.

Cap. XXXVII. 3. ἐχρέετο perperam mutabatur. Ἐχρέατο numero multitudinis est, sicuti ἐκτέατο VIII. 113. παρηγορέατο V. 104, bonis, uti arbitror, avibus instaurata. Wess.

4. Ἡγησίστρατον, ἄνδρα Ἠλεῖον] Mirum valde, Hegesistratum Ἀρκαδικὸν μάντιν Plutarcho dici T. II. p. 479. B., quem Elide ortum et Telliæ vaticini (lib. VIII. 27.) filium, aut nepotem certe, novimus. Wess.

8. πισόμενος πολλὰ) Pristinum πησόμενος non abjiciebam in Diss. Herodot. ob Æschyli versum, πρὸς κέντρα μὴ λάκτιζε, μὴ πήσας μογῇς, Agamemn. 1633. et πήσασκε Etymologi, p. 624, 50. Dicta non urgeo, quoniam πησόμενος ex πεισόμενος scribarum sæpe peccato progignitur. Exempla in Heliodoro monstravi, nec repeto, hic meliores Codd. secutus. Wess. — De verbi formatione πήσομαι passim in probatis codicibus pro pervulgata πείσομαι reperiunda, neque præcise damnanda, consuli possunt quæ in Var. Lect. (ed. S.) et in Lexico Polyb. voce Πάσχω notavi. Certe a prisco verbo πήθω, unde est Aor. 2. ἔπαθον, et nomen πῆμα, legitime πήσομαι formatur. Conf. Etymol. M. p. 662, 15 seq. S.

10. ἐδέδετο ἐν ξύλῳ σιδηροδέτῳ] Ξύλον σιδηρόδετον, cui vatis inserti innexique pedes, illustrat S. Petitus ad Leg. Attic. lib. IV. 9. p. 461. et ad Act. Apostol. xvi. 24. Wetstenius aliique. Wess. — Qua forma, quave structura fuerit illud compedis genus, quod hic Herodotus dicit, non liquet, mihi quidem. Si idem intelligatur genus, quod χοῖνιξ vulgo nominabatur, colligi ex Aristoph. Plut. 276 seq. videtur, fuisse lignum hoc cruri hominis circumdatum: sic vero haud adparet, quo pacto, præciso ταρσῷ, id est, anteriore pede, manente talo, extricare homo reliquum pedem e compede potuerit. Superest ut intelligamus, ipsum pedem, quocumque tandem modo, fuisse compede constrictum. Quo spectat lignea illa solea, qua constrictum fuisse parricidam quemdam apud Ciceronem legimus, de Invent. II. 50. et ad Herenn. I. 13. Quam in partem Valla Scriptoris nostri verba his Latinis expressit, ut erat ligneis atque ferratis soleis vinctus: erudite sane et percommode, nisi quod rectius lignea solea singulari numero dicturus fuisset. Imperite vero et absurde Gronov. (cujus interpretatio a Wessel. repeti non debuerat) ut erat constrictus nervis ferro vinctis. Cæterum haud immerito mireris, quid sit quod eodem ferro, quo et dimi-

diatum sibi pedem hic homo præcidit, et murum carceris perfodit, non ipsam discindere dissolvereque compedem potuerit. S.

23. προσποιησάμενος ξύλινον πόδα] Quum ligneum sibi pedem adscivisset. Plutarch. de Frat. Amore, p. 479. B. ὁ Ἀρκαδικὸς μάντις ἀναγκαίως πόδα ξύλινον προσεποιήσατο καθ' Ἡρόδοτον, τοῦ οἰκείου στερηθείς: sed Eleus fuit Hegesistratus vates, non Arcas. Hinc vero verbi medii potestas clarissime liquet: alteri quid attribuere, vel acquirere, Pausaniæ frequenter dicitur aliisque προσποιεῖν. Valck.

26. συγκεκυρημένον] Vir doctus, (Reisk.) cui in opinionem inciderat συγκεκερημένον, aut, eodem sensu, συγκεκερμένον, prudenter sententiam mutavit. Dudum Portus ἔχθος συγκεκυρημένον idem esse, ac odium casu fortuito susceptum, patefecit. Wess. — At nil opus est ut fortuitum casum urgeamus; quæ notio nec per se verbo huic inest, nec huic loco admodum congruit: satisfuerit intelligi odium quod illi acciderat, id est, quod ille conceperat. Possit tamen fortasse, nec incommode, cum Reiskio fere intelligi odium quocumque demum casu ipsum inter et Lacedæmonios conflatum. S.

30. κατά τι τὸ ἔχθος τὸ Λακεδαιμονίων] Est idem ἔχθος τὸ ἐς Λακεδαιμονίους, de quo paulo ante: quo modo alia in re Diodorus Sic. τὴν εὐεργεσίαν τῆς γυναικὸς, benivolentiam erga mulierem, lib. XVII. c. 24. ubi observata vide. Wess. — Similiter apud Nostrum III. 136, 7. ἐκ ῥηστώνης τῆν Δημοκήδεος, indulgentia adversus Democedem. Conf. Valck. ad VIII. 30, 3. S.

Cap. XXXVIII. 5. Τιμηγενίδης ὁ Ἕρπυος] Eo nomine patriæ flagitiosus proditor omnium librorum consensione c. 85. Pausaniæ Τιμηγενίδας idem lib. VII. 10. Optimus dux itaque Arch. codex. Wess.

Cap. XXXIX. 4. αἳ ἐπὶ Πλαταιέων φέρουσι] Aditum ex Cithærone Platæas versus Pausanias IX. 2. p. 715. patefecit: Δρυὸς κεφαλὰς, Capita quercus, et fabulosam tituli originem Philostratus Icon. lib. II. 19. fin. post Thucydid. III. 24. Τρεῖς κεφαλὰς non memini. Plura Bœotiæ loca sunt, raro apud alios obvia. Livii lib. XXXV. 50. Hermæum, modo tamen bene habeat, ubi reperitur? Nam Ἕρμαιον ἐν Κορωνείᾳ τῆς Βοιωτίας τόπος Eustratii, aut Anonymi potius in Ethic. Aristotelis III. p. 46. a Liviano remotior. Ibidem ex Cephissodori lib XII. περὶ τοῦ Ἱεροῦ πολέμου et Anaximenis IV. Rerum Philippi, Ephorique lib. XXX. dicuntur Coronenses cum Bœotiis ἐκ τοῦ μετὰ τοίχου in Phocenses pugnasse. Quale vero id oppidum? Μετάτοιχον nemo novit. Sit Μετάχοιον: quis illi testis, præter Steph. Byz. ex eodem Ephori lib. XXX.? Insunt illi narrationi, historiam sacri belli et Onomarchum, qui semel ibi atque iterum mendosissime ὁ μόναρχος ὁ Φωκεὺς, spectanti, memorabilia conplura, sed aliena et nunc negligenda. Wess.

9. καὶ ἀνθρώπους] Servos qui intelligunt, fruantur arbitrio. Quem Galenus Præcognit. p. 458. suum dixerat οἰκέτην de eodem μηδὲ ὁρῶντες τὸν ἐμὸν ἄνθρωπον ἐν Ῥώμῃ. Consimiliter alii, a doctis ad S. Lucæ Evang. c. xii. 36. advocati. Hic nec excluduntur, neque soli in periculum veniunt. Wess.

12. ὡς δὲ ἄδην εἶχον] Excitat ista Suidas in Ἄδην, verbis subjecta Platonis e Charmide, p. 153. c. ἐπειδὴ δὲ τῶν τοιούτων ἄδην εἴχομεν: cujus hæc sunt in fine lib. VII. de Rep. ἄδην ἤδη ἔχουσιν ἡμῖν οἱ λόγοι περί τε τῆς πόλεως ταύτης καὶ τοῦ ὁμοίου ταύτῃ ἀνδρός. Frequenter obvia phrasis propria legitur potestate apud Athen. IV. p. 128. E. ὡς ἄδην εἴχομεν βρώσεως. Utitur Herodoteis Clau

Ti. Hemsterhusius ad Lucian. (Nigrin. c. 13.) p. 52. Valck.

Cap. XLI. 1. οὐδὲν ἔτι πλεῦν] Recte, ni fallor, corrigit in litteris ad me datis Kœnius, οὐδὲν ἔτι πλεῦν ἐγίνετο τουτέων: quæ eadem infra leguntur, c. 107; et c. 121.; nisi quod πλέον ibi sit pro πλεῦν. Valck. — At vide V. 120, 5. et VI. 42, 2. ibique notata. S.

2. ὡς δὲ ἑνδεκάτη ἐγεγόνεε ἡμέρη ἀντικατημένοισι ἀλλήλοισι] Duo forte postrema aliis etiam aberunt Codicibus, Vallæ non lecta: jam ante dixerat, c. 38., ἡμέραι δέ σφι ἀντικατημένοισι ἤδη ἐγεγόνεσαν ὀκτώ. Paulo post Mardonius περιημέκτεε τῇ ἕδρῃ, (lin. 4.) moram istam ferebat impatienter; ut milites apud Thucyd. dicuntur ἀχθόμενοι τῇ ἕδρᾳ, lib. V. c. 7. ubi notat Wasseus. Valck.

8. Ἀναζεύξαντας — τὸν στρατὸν] Unicum talis structuræ exemplum in H. Stephani Thes. T. I. 1395. ex Musæ VIII. c. 60, 1. μηδὲ — ἀναζεύξῃς πρὸς τὸν Ἰσθμὸν τὰς νῆας. Adstrui hoc potuerat, et cap. 57. ἀναζεύξαντας τὸ στρατόπεδον ἰέναι ἐς τὸ, etc. Quem post paucissima videbimus (lin. 10.) χόρτον τοῖσι ὑποζυγίοισι, eundem parili forma τοῖς ἵπποις χόρτον Diodorus XVI. 41. χιλὸν κτήνεσι Philo Jud. Quod omnis Prob. Liber, p. 870. A. et Heliodorus Æth. VIII. p. 398. scripserunt. Wess.

17. μηδὲ ἀνακινδυνεύειν συμβ.] Mecum ad Græcos refert Bothius, itaque ἀνακινδυνεύουσι corrigit, quod et ego requisiveram, sed per vim obtrudere Herodoto nolui. S.

18. καὶ Θηβαίων γνώμη] Adi ad cap. 2. Calliopes. Putes ex præcedente consultatione, et Artabazi (laudatissimi viri lib. VIII. 121.) sententia, uberem jam tum proditorum in Græciæ urbibus pullulasse proventum: qui quidem succrevit lætissime Philippi Macedonis ævo, quando Demosthenes Or. pro Coron. p. 145. παρὰ γὰρ τοῖς Ἕλλησιν, οὐ τισὶν, ἀλλὰ πᾶσιν ὁμοίως, φορὰν προδοτῶν, καὶ δωροδόκων, καὶ θεοῖς ἐχθρῶν ἀνθρώπων, συνέβη γενέσθαι, etc.; ubi Orator non diffitetur, superiore memoria haud paucos fuisse. Quin Herodoto horum aliquid suboluerit, haud negaverim. Wess.

23. ἔτι πλεῦνας τῶν συλλελεγμένων] Nolo tot Codicibus, γίνεσθαι exturbantibus, obluctari: par Gronovii consilium. Auctius autem participium ad orationem, meo arbitrio aptius, in Reiskii quoque conjectura. (Nempe præteritum συλλελεγμένων, quod Reiskius etiam ex conject. commendaverat, vulgato olim συλλεγομένων prætulit Vir doctiss.) Quod ille autem ex μηδὲ βιάζεσθαι (lin. 24.) fingit μηδὲ Ἰάζεσθαι, neque Græcorum mores imitari in extispiciis et victimis, laudare nequeo. Quis enim ita? Mardonii, nolentis τὰ σφάγια βιάζεσθαι, ut invita litarent, mentem intellexit Interpres, Abreschio plausore. Alia in re Plutarchus Virt. Mulier. p. 244. c. εἰ δὲ μὴ, χαίρειν ἐᾷν, καὶ μὴ προσβιάζεσθαι. Wess.—Commode *Valla*, nec eis (scil. auspiciis) vim inferre: atque hoc repositum malim pro eo quod a nobis positum, nec instituta violanda Persarum. S.

24. ἐᾷν χαίρειν, μηδὲ βιάζεσθαι] Postremum, frustra forte tentatum, vir quidam doctus in φράζεσθαι censet mutandum. Sententiæ, fateor, satisfaceret, vulgatas literas prope accedens, μηδὲ φράζεσθαι: neque considerare, sive neque ad ille animum advertere; sic usitato παραλληλισμῷ duo propemodum ἰσοδυναμοῦντα hic quoque conjunxisset: τὰ σφάγια —— ἐᾷν χαίρειν, μηδὲ φράζεσθαι. Ut extispicinam Mardonius, sic Euripidis Theseus, in Hippol. v. 1058, τοὺς ὑπὲρ κάρα φοιτῶντας ὄρνις πόλλ' ἐγὼ χαίρειν λέγω. Incertus Poëta in Stobæi Supplem. (Miscc. Obs. VII. p. 190.) τὰς θνητῶν δ' ἐγὼ Χαίρειν κελεύω θεῶν ἄτερ προμηθίας: sic enim legendum est. Ipsum illud Herodoti χαίρειν ἐᾷν, legi-

tur eodem sensu in Critone Platonis, p. 45. A. Isocratis Trapez. p. 364. c. Xenoph. 'Αναβ. VII. p. 237, 40. et frequenter apud alios. Lucian. T. I. p. 727., τὸ μακρὰν χαίρειν φράσαι τὸ μηκέτι φροντιεῖν δηλοῖ. VALCK.

CAP. XLII. 6. ὡς διαφθαρέονται] Oblatum ex scriptis διαφθορεῦνται forma conmendatur Ionica, at locus illi in Musis nullus: quem enim occuparat lib. I. 88. et VII. 10 extremo, inde Codicum imperio decidit. Stephano præterea vix credibile fit, διαφθορέειν Herodoti seculo in usu fuisse, Prolegom. p. 737., fortasse nullo jure. Amplexus tamen sum, quod lib. VIII. 108. integrabatur. WESS.—Vide Var. Lect. (ed. S.) Cæterum, si quis cum Wess. διαφθαρέονται præoptaverit, neutiquam ei equidem obluctabor. Conf. Var. Lect. (ed. S.) in lib. V. 51, 13. S.

17. ὡς περιεσομένους ἡμέας 'Ελλήνων] Quærit vir doctus, unde regantur hi accusandi casus? An participium vicem περιέσεσθαι fungatur? quo, citra caussam spreto, ὡς περιεσόμενοι ἡμέες 'Ελλήνων pro certo putat. Quas equidem fluctuationes demiror; sive enim quod ille aspernabatur, eligas, sive absolutam malis structuram, qua de supra c. 2. et Clar. Gronovius ad lib. II. 66., quæ hæsitandi ratio? Proximum συμβαίνει ποιέεσθαι (lin. 19.) Eustathius ad Iliad. p. 961, 6. (p. 942, 49. ed. Bas.) illuminat. WESS.

CAP. XLIII. 11. καὶ Γλίσαντος] Homerus Catal. v. 11. Γλίσσαντα, itidemque Steph. Byz. Eustath. et Plinius scribunt. Ad Nostri scripturam Pausanias sese acconmodavit, lib. IX. 19. et Papin. Statius Theb. VII. 306. hi deseruisse feruntur Exilem Glisanta, Coroniamque, feracem Messe Coroniam, Baccho Glisanta colentes. Variatur et in vocabuli tono; quem Sylburgius ad Pausan. p. 722. et L. Holstenius in Steph. Byz. non negligunt. WESS.—Nempe acute Γλισὰς aut Γλισσὰς, Γλισάντος aut Γλισσάντος scribunt alii. S.

CAP. XLIV. 3. ὡς δὲ πρόσω τῆς νυκτὸς προελήλατο] Arrisit προσελήλατο Cod. Arch. eruditissimo Pavio, vertenti, ut prima pars noctis adventarat; esse enim πρόσω aut τὸ πρόσω primam partem hoc loco. At istud lib. II. 121, 82. considera, ὡς πρόσω ἦν τῆς νυκτός: et III. 56. ἐς τὸ πρόσω τι οὐδὲν προεκόπτετο: neutrubi primam partem indicabit. Notæ etiam admodum formulæ: ἡ νὺξ προέκοψεν S. Paul. Epist. ad Rom. c. 13, 12. Heliodori Æth. I. p. 26. τό τι γὰρ πολὺ τῆς νυκτὸς προέβη; Sallustii Jugurth. c. 21. ubi plerumque noctis processit, etc. WESS. — Sincerum est προελήλατο: vitiosa scriptio Cod. Arch. Supra II. 121, 82. ὡς πρόσω ἦν τῆς νυκτός, Idem illud aliis dicitur πολλῆς νυκτός: et περὶ μέσας νύκτας, vel μεσούσης νυκτός: postremum in eadem hac habet historia pro Herodoteis Plutarch. T. I. p. 327. D. Plato T. III. p. 217. D. διαλεγόμενον πόῤῥω τῶν νυκτῶν. Xenophon. 'Ελλ. VII. p. 367. 15. ἐκάθευδον μέχρι πόῤῥω τῆς ἡμέρας. Deinceps narratum Macedonis Alexandri, Græcis faventis, beneficium respicit auctor Epist. 28. inter Socrat. p. 60., memorans τὴν ἐν Πλαταιαῖς ἐπὶ Μαρδονίου γεγενημένην εὐεργεσίαν. Similia quædam Herodoteis Aristidi dicentem facit Alexandrum Plutarchus in Arist. p. 327. E. VALCK.

10. ὡς ἄνθρωπος ἥκοι] Bene scripta exemplaria. Justum quoque ἐκ τοῦ στρατοπέδου τοῦ Μήδων: cujusmodi lib. VIII. 75. πέμπει ἐς τὸ στρατόπεδον τὸ Μήδων ἄνδρα. Nam τῶν Μήδων unde in postremam inmigraverit editionem, dicere non habeo. WESS.

CAP. XLV. 4. ἀπόῤῥητα ποιεύμενος] Redibit c. 93. οἱ δὲ 'Απολλωνιῆται ἀπόῤ-

ῥητα ποιησάμενος, videlicet τὰ χρηστήρια, occulta habentes oracula. Vult Alexander, sua ἔπεα, dicta, occuli, ne propalam divulgentur. Fufetius ad Albanos apud Dionysium Ant. Rom. lib. III. p. 161. ἱκετεύω δὲ ὑμᾶς ἀπόρρητα ποιήσασθαι, rogo vos, ut ea tacita habeatis; quod priori propius. Aliis ἐν ἀπορρήτῳ aut ἐν ἀπορρήτοις ἐπιστεῖλαι et γράψαι parili in negotio, uti Appiani Iberic. p. 433. Wess.

8. οὐκ ἂν ἐθέλοιμι ὁρᾷν] Codicis lectio ἔλοιμι, quam non malam judicat Galeus, in censum venire nequit: ἑλοίμην si scriberetur in aliis, hoc vulgato non esset deterius, ἀντ' ἐλευθέρης δεδουλωμένην οὐκ ἂν ἑλοίμην ὁρᾷν τὴν Ἑλλάδα: sic τὸ χεῖρον ἀντὶ τοῦ βελτίονος αἱρεῖσθαι, et similia reperiuntur plurima. Valck.— In nostra Var. Lect. (ed. S.) temere prætermissa est Notula, quæ hujusmodi esse debuerat: 9. ἐθέλοιμι) ἔλοιμι Arch. S.

10. πάλαι γὰρ ἂν ἐμάχεσθε] Vir eruditus, quem Canterum ferunt, margini Aldinæ alleverat, mendum videtur, forte ἐμάχετο, pugnasset; quod libris invitis non obtrudendum. Pugnasset utique Mardonius, si sacra addixissent, nec minus ipsi Græci, ad quos Alexandri oratio. Wess.

12. Recte dedit Cl. Gronov. καταῤῥώδηκε γὰρ μὴ πλεῦνες συλλεχθῆτε: hoc enim moris est Herodotei, non συλλεγῆτε: neque hic locum invenit Galeo probatum καταῤῥωδήκεε. Valck.—Καταῤῥωδήκεε, cui Th. Galeus primas dedit, præter formam Ionicam cur potius censeatur, nihil habet. Taceo, id verbi tempus, ut grammatici loquuntur, rei disconvenire. Wess.

18. Ad ista, ὃς Ἑλλήνων εἵνεκα οὕτω ἔργον παράβολον ἔργασμαι, quæ mihi quoque sic scripta placent, hæc respondent Plutarchi T. I. p. 327. E. ἥκω ἐκ κινδύνων τὸν μέγιστον εὐνοίᾳ τῇ πρὸς ὑμᾶς αἱρούμενος. Valck.

Cap. XLVI. 5. ὑμέας μὲν — τοὺς Ἀθηναίους, etc.] Priora si certa fide nituntur, sequentibus tamen insunt nimis Atheniensibus honorifica, quæque cum Spartanorum superbia minime conveniant. Herodoti fide referens ista Plutarchus in Aristid. p. 328. A. quid de his sentiat aperit in lib. de Herod. Malign. p. 872. B., tanquam rem ridiculam traducens præter cetera, αὐτοῖς Παυσανίαν καὶ Σπαρτιάταις τῆς ἡγεμονίας ὑφίεσθαι, —— ὡς ἀηθείᾳ τὴν πρὸς τοὺς βαρβάρους μάχην ἀπολογουμένους: quorum postremum in ἀπωθουμένους forsan erit mutandum. Valck.

9. ἡμεῖς δὲ ἄπειροι, etc.] Mira Pausaniæ mora et tergiversatio. Ad Thermopylas Spartanorum plures non inulti occubuerant; patriæ decus, quod Xerxi Demaratus lib. VII. 102. ostentarat, nullo modo dedecorantes. Adeone, quod eorum evaserint nulli, Medi terribiles? Haud præter veritatem Isocrates Panathen. p. 272. E. de bello adversus Xerxem, ἐν ᾧ πλέον διήνεγκαν Athenienses Λακεδαιμονίων ἐν ἅπασι τοῖς κινδύνοις, ἢ κεῖνοι τῶν ἄλλων. Magna certe Atheniensium gloria, cum Medorum nomen Græcis omnibus auditu esset formidolosum, eorum inpetum et arma repressisse, lib. VI. 112. Adde Plutarch. Aristid. p. 328. C. Wess.

19. καὶ ἡδομένοισι ἡμῖν οἱ λόγοι γεγόνασι] Adstipulor Pavio, ex Vallæ Latinis, pronomen mutanti. Favent schedæ, et orationis, ut cuivis adparet, tractus. Wess.

Cap. XLVII. 8. ἐπὶ τοῦ εὐωνύμου] Ut cum Arch. faciamus, (ἐπὶ τὸ εὐώνυμον scribente) caussa non urget. Et illi nimis suspiciosi, qui ob præcedens ἦγε τοὺς Σπαρτιήτας, melius et ornatius ἐπὶ τοῦ εὐωνύμου τοὺς Πέρσας futurum præscribunt. Quis obtuso ita ingenio, ut Persas Mardonium illam in partem ducturum non advertat? Wess.—

Ἐπὶ τὸ εὐώνυμον significat *in* lævum cornu; ἐπὶ τοῦ εὐωνύμου, *versus* lævum cornu. Priusquam *in* locum, quo quis dicitur, perveniat, *versus* illum locum ducendus est. S.

Cap. LXVIII. 4. ἐπαγγελομένων] Ratio doctissimum Th. Galeum fugit, ἐπαλαγεομένων præferentem. Caussa ad lib. VII. 182. adscripta fuit. In vicinis (lin. 8.) καὶ τάξιν ἐκλείποντας ὑμέας potius, quam στάσιν, censui. Τάξιν enim tali in re præcipue probare Scriptorem, admonitione non eget; ad hoc conmutantur hæ voces c. 21. Wess.—Equidem cur alterum h. l. prætulerim nomen, in Var. Lect. (ed. S.) declaravi. S.

14. μούνοισι Πέρσῃσι] Aptius mihi videtur ante vulgatum, βουλόμενοι μοῦνοι Πέρσῃσι μάχεσθαι utrumque hic ab Herodoto positum Kœnius suspicabatur, βουλόμενοι μοῦνοι μούνοισι Π. μ. excitans inscriptionem Iliadis Hom. Η'. Ἧκα δ' Αἴας πολέμιζε μόνῳ μόνος Ἕκτορι δίῳ. Euripides Heraclid. v. 808. ἐμοὶ μόνος μόνῳ Μάχην συνάψας, ἢ κτανὼν ἄγου λαβὼν Τοὺς Ἡρακλέους παῖδας, ἢν θανὼν ἐμοὶ Τιμὰς, πατρῴους καὶ δόμους ἔχειν ἄφες. Valck.

15. ἄρτιοι ἐόντες ποιέειν ταῦτα, οὐδὲν, etc.] Aldina hæc interpunctio commodissima. Omnia Persas respiciunt, qui cum parati essent ad ea facienda, quæ de Spartanis sibi spoponderant, nihil horum animadvertebant. Sententiam nuncii Persici præter Pavium adsecutus et Reiskius est. Vulgo post ταῦτα amplior locabatur distinctionis nota. Wess.

20. μαχεσόμεθα] Laurentius dimicemus, id, quod rediit, vertens. Non sane Persæ pro barbaris ἴσοι πρὸς ἴσους Spartanorum pugnaverant, sed hanc illis conditionem ferunt. Hinc brevi ἡμεῖς δὲ διαμαχεσόμεθα, et præclare Arch. codex. Wess.—Vidit Kœnius legendum μαχεσόμεθα, quod in Arch. cod. repertum docet Diss. Herod. p. 136. Valck.—At hoc, ab uno illo codice oblatum, vereor ne unius librarii arbitrio debeatur. Viros doctissimos, qui istud unice pro[illegible] turbasse videtur parum commod[illegible]tio qua in hac regione distincta olim in editis Musis verba erant. Quum enim l. 17. post ἄρχομεν nonnisi leviter incisa esset oratio, ista verba ἀλλ' ἡμεῖς ἄρχομεν, quibus continetur apodosis respondens protasi ἐπειδὴ οὐκ ὑμεῖς ἤρξατε, ita acceperant quasi superioribus connexa essent, idemque valerent ac si dixisset ἀλλ' ἐπειδὴ ἡμεῖς ἄρχομεν, sed quoniam nos incipimus: quo posito, utique commodius debuit videri, ut dein μαχεσόμεθα consequeretur, quam ἐμαχεσάμεθα, quod equidem revocandum censeo ita interpretandum ut in Var. Lect. (ed. S.) significavi. Cæterum ad sententiæ summam parum utique interest. S.

Ibid. καὶ ἢν μὲν δοκέοι] Pristina, ni fallor, revocabitur scriptura καὶ ἢν μὲν δοκέῃ: quibus recte succedunt (lin. 22.) εἰ δὲ καὶ μὴ δοκέοι. Valck.—Mediceum non laudo, Viro celeberr. (Gronovio) ἢν μὲν δοκέοι contra sermonis genium obtrudentem. Wess.

Cap. XLIX. [4. ψυχρῇ νίκῃ, frigida (i. e. vana) victoria. Vide VI. 108, 9. et ibi notata. S.]

7. προσφέρεσθαι ἄποροι] Ad nexum προσφέρεσθαι εὔποροι, (quod Aldus dederat,) ad pugnandum expediti, adconmodati, utpote ex equis pugnantes, ἱπποτοξόται, atque ad hostes lacessendos maxime habiles. Quam tamen sententiam Codd. nolunt, προσφέρεσθαι ἄποροι præbentes, quod de conflictu, quo cominus Græcos urgere conmode haud poterant, accipitur. In equis erant, unde jaculis sagittisque incessebant, ὡς ἱπποτοξόται, pariter ac Παρθυαίων et Μήδων ἱπποτοξόται Appiani Bell. Civil. IV. p. 1001. et 1024. mox cessim euntes apud Plutarch. in Crass. p. 558. B. Wess.—Ἄποροι, Vallæ lectum et in

Arch., recte restituit Gronovius. Lib. IV. c. 46. Scythæ dicuntur ἅμαχοί τε καὶ ἄποροι προσμίσγειν, Valck.

8—10. τὴν κρήνην τὴν Γαργαφίην —— συνετάραξαν καὶ συνέχωσαν] Respicit hæc Pausan. lib. IX. (c. 4.) p. 718. ubi, τὴν κρήνην, ait, τὴν Γαργαφίην Μαρδόνιος καὶ ἡ ἵππος συνέχωσιν ἡ Περσῶν. Apud eundem etiam alibi legitur συγχέαι κρήνην, X. p. 840. quod συγχῶσαι dicitur Herodoto IV. 120. τὰ φρέατα καὶ τὰς κρήνας συγχοῦν, aggesta terra puteos et fontes obstruere, ut hostes aqua destituantur. Valck.

Cap. L. 5. ἀλλὰ γὰρ τουτέων, etc.] Aderit, quod quærebat Vir doctissimus, (scil. dein τῶδε μᾶλλον requisiverat Reiskius) si retracto tantum in primam accentu scribatur ἄλλα γὰρ τουτέων τοιούτων ἐόντων μᾶλλόν σφεας ἐλύπει: alia enim —— magis ipsos angebant: reddit enim nunc rationem paulo ante de Græcis ducibus dictorum, qui, exercitu aqua privato, et ab equitatu hostium infestato, συνελέχθησαν περὶ αὐτέων τε τουτέων καὶ ἄλλων. Valck. — Placet Abreschii et Valckenarii ἄλλα γὰρ, τουτέων τοιούτων ἐόντων, μᾶλλον, etc., *alia enim, his ita se habentibus, magis eos angebant.* Præcessit συνελέχθησαν περὶ αὐτέων τε τουτέων καὶ ἄλλων, eo ducens. Habent autem ὀπίωνες (lin. 7.) quidpiam sibi singulare, a Porto ex dialecto derivatum, cui simile nihil. H. Stephano propterea Thes. T. II. p. 1360. ὀπάονες probantur, ad quem modum ὀπάων, lib. V. c. 111. et in Homero, Æschylo, Euripide atque aliis. Consentiet, modo leviter adjutetur, Arch. liber, me nihil dissentiente. Wess.— Iterum vero cap. 51, 20. in eamdem vocabuli formam libri omnes consentiunt: neque profecto caussa idonea subest, cur Herodotum, qui (ut hoc uno utar) pro Homerico Ποσειδάων et Ποσειδάωνος, Ποσειδέων et Ποσειδέωνος dicit, non item, pro communi ὀπάων, suo idiomate ὀπέων, ὀπέωνες, dicere potuisse credamus, quamvis idem alibi communem formam ὀπάων tenuerit. S.

Cap. LI. 2. οἱ Πέρσαι συμβαλεῖν ποιεύμενοι] Negativam ex Arch. Valla, et Vind. valde laudat doctissimus Th. Galeus, mihi nec plane necessariam nec inconcinnam. Supra Scriptor c. 44. ἢν ἄρα ὑπερβάλληται τὴν συμβολὴν Μαρδόνιος, καὶ μὴ ποιῆται, ubi si voluisset, ἢν ἄρα ὑπερβάλληται τὴν συμβολὴν, Μαρδ. μὴ ποιεύμενος, quis culpasset? Wess. — Recte mihi adscita a Schæfero negativa particula visa est, quam in tali oratione adjectam amat Græci sermonis genius. S.

9. οὔνομα δέ οἱ Ὠερόη] In duodecim filiabus Asopi nulla Oeroë apud Diodor. IV. 72.; eandem Apollodorus, qui viginti Asopo dat lib. III. 11, 5., nominatim negligit. Pausanias vero, θυγατέρα δὲ εἶναι τὴν Περόην τοῦ Ἀσωποῦ λέγουσι, lib. IX. 4., quod ego nomen hinc corrigendum arbitror. Wess.

Cap. LII. 10. ἔθεντο πρὸ τοῦ ἱροῦ τὰ ὅπλα] Castra metati fuerunt, sive, ut sequitur, ἐστρατοπεδεύσαντο. Tale lib. I. 62. καὶ ἀντία ἔθεντο ὅπλα, et castra ex adverso posuerunt. Tale Dionysii Antiq. lib. III. p. 193. ἀγχοῦ Φιδήνης τίθενται τὰ ὅπλα, pluraque alia. Non repeto de usu dictionis vario adposita Diodoro lib. XII. 66., quibus optima Fr. Vigeri adnotatio ad Eusebii Præp. Evang. lib. XIII. 68. accedere poterit. Wess.—Ἔθεντο τὰ ὅπλα, id est ἐστρατοπεδεύσαντο. Hoc sensu phrasin θέσθαι τὰ ὅπλα frequentat inprimis Xenophon: Ἑλλ. V. p. 329, 40, ἔθεντο πρὸς τῇ πόλει τῶν Ὀλυνθίων τὰ ὅπλα· VI. p. 349, 2. ἔθεντο τὰ ὅπλα κατὰ χώραν ἔνθεν ὥρμηντο. De vario hujus locutionis significatu egerunt P. Leopard. et H. Vales. vid. Clar. Wess. ad Diodor. T. I. p. 524. et T. II. pag. 428. Est in his τὸ ἱρὸν,

Junonis Cithæroniæ, Ἡραῖον sæpe dictum in sequentibus. Apud Plutarch. in Arist. p. 329. E. Pausanias vultu ad τὸ Ἡραῖον converso εὔξατο Κιθαιρωνίᾳ Ἥρᾳ καὶ θεοῖς ἄλλοις, οἳ Πλαταιΐδα γῆν ἔχουσιν. VALCK.

CAP. LIII. 1. περὶ τὸ Ἡραῖον] Περὶ τὸ ἱρὸν Vallæ et Arch. mera est παραδιόρθωσις. WESS.—Nisi mera librariorum aberratio. S.

7. Ἀμομφάρετος] In Aristide Plutarchi p. 328. E. Amompharetus, ἀνὴρ θυμοειδὴς καὶ φιλοκίνδυνος, ἔκπαλαι πρὸς τὴν μάχην σπαργῶν, οὐκ ἔφη λείψειν τὴν τάξιν, ἀλλ' αὐτόθι μένων μετὰ τῶν ἑαυτοῦ λοχιτῶν ὑποστήσεσθαι Μαρδόνιον. VALCK.

Ibid. λοχηγέων τοῦ Πιτανητέων λόχου] Adstipulor Gronovio, et Herodoto λοχηγέειν, c. 21. usurpanti. Nec decerno tamen λοχηγετέων, ut Aldus et pauci, Græciæ finibus expellendum. Λοχηγέτην (qui vitiose in Onati fragmento apud Stob. Eclog. Phys. p. 4. λοχαρχίτας) usus non spernit, nedum Sophoclis ἀρχηγετεῖν, Strabonis plurimumque κυνηγετεῖν, Philonis Jud. ποδηγετεῖν: quibus adprime λοχηγετεῖν convenire, quid diffitemur? Vellem subsidium λόχῳ Πιτανητέων in promtu adesset. De illo Hesychius, ὁ Πιτανάτης λόχος αὐτοσχεδιάζεται, οὐκ ὢν ταῖς ἀληθείαις, legens vestigia Thucydidis lib. I. 20., diserte cohortem Pitanaten in Spartanorum militia unquam fuisse negantis. Quid Nostrum in errorem conjecerit, an tribus φυλὴ Πιτάνη, qua de Hesychius, an aliud, prorsus ignoro. Rem Jo. Meursius docte tractavit Lect. Att. lib. I. cap. 15. WESS. — Dictusne Amompharetus fuerit Herodoto λοχηγέων τοῦ Πιτανητέων λόχου, an τοῦ Πιτανήτεω λόχου, si variant Codices, vix decerni poterit: Πιτανήτεω Kœnio placebat, quia paulo post scribit τὸν λόχον τὸν Πιτανήτην: atque ita Thucydides, Herodotea respiciens, τὸν Πιτανάτην λόχον fuisse negat Lacedæmoniis lib. I. c. 20. Hac de re notatis in Att. Lect. I. 16., quædam Meursius adjecit in Miscell. Lacon. p. 100. Μόρας et Λόχους non distinguentis Meursii errorem corrigit H. Vales., cui suffragatur Ti. Hemsterh. ad Lucian. (Tim. c. 50.) p. 164. Ex Thucydid. V. 68. in Schol. ad Aristoph. Lys. v. 454. pro Νικηρατῶν scribi poterit nomen Σκιρειτῶν: quod favet vulgatæ apud Herodot. lectioni Πιτανητέων. VALCK. — Πιτάνη, Laconiæ oppidum satis notum: quod cur silentio præterierit Stephanus Byz. nescio; sed de eo consuli possunt quæ memoravit Holstenius ad Stephanum, et Cellarius Geogr. Antiq. T. I. p. m. 1207. Hoc ex oppido, cujus incolas Πιτανήτας (sive Dorico idiomate Πιτανάτας) dictos fuisse ex hoc Herodoti loco intelligi videtur, credibile est fuisse in Lacedæmoniorum exercitu manipulum, quem perinde et Πιτανητέων λόχον et Πιτανήτην λόχον Herodotus dixit, cui manipulo Amompharetus fuerit præfectus. Jam, quod Thucydides diserte negat fuisse unquam apud Lacedæmonios Πιτανάτην λόχον, non continuo inde conficitur errasse Herodotum. Potuerat etiam Thucydides aliquatenus in errorem induci: potuerat ille ex Spartano quodam quærere, sit-ne in exercitu Lacedæmoniorum λόχος aliquis, qui Πιτανάτης proprio nomine adpelletur; cui respondere potuerat Spartanus, nec sua ætate esse talem, nec, quoad ipsi compertum, unquam fuisse. Quod quidem non evincit, falsum Herodotum, quum scriberet Amompharetum ductorem fuisse manipuli Pitanatarum; quod ille sive e literarum monumento quodam, sive ex hominum illius ætatis fide haud indignorum testimonio potuerat accipere. S.

12. κείνου ταῦτα νενωμένου] Excellenter sc edæ Arch., atque ex vetere dia-

lecto. Hesychius: Νίνωται, ἐν τῷ ἴχει, ex Sophocle, cui Etymologus in Νένωται adscribit; ubi et hoc Anacreontis, ὁ δ' ὑψηλὰ νενωμένος, sublimia animo agitans. Cognita et Nostri sunt ἀλίσας δὴ τούτους, —— ἐνένωτο, τὸν χειμῶνα παρεὶς etc. lib. I. 77. et ὁ δὲ ἐννώσας τὰ λεγόμενα ibid. c. 68. Sint-ne vero ex ἐννοήσας et ἐννοήτο contracta, an ex vetere νόω, unde νῶσαι ex Nostro Eustath. ad Poët. p. 1424, 31. (Odyss. p. 66, 1. ed. Bas. ubi Nostri locum I. 68, 14. respexisse videtur:) anceps in Grammaticorum dissidio controversia. Contra insurgit doctissimus Rich. Dawes Miscell. Critic. p. 102. Negat sibi posse persuaderi, Herodotum verborum illorum formam talem in modum commutasse, cum ne Attici quidem in illis crasin adhibuerint. Quid ergo τῷ βώσας, ἀμβώσας, βωθήσας, προβωθήσας, similibusque fiet? Νωσάμενος Callimachi est in Suida. Νώσασθαι redire reddique debet Perictionæ apud Stob. Serm. LXXXIII. p. 487. τὴν ἁρμονίην ΓΥΝΑ ΙΚΑΝΩΣΑΣΘΑΙ δεῖ φρονήσιός τε καὶ σωφροσύνης πλέην. Sunt enim, ut præscripta vides, incondita et sine sensu. Voluit doctissima matrona τὴν ἁρμονίην ΓΥΝΑΙΚΑ ΝΩΣΑΣΘΑΙ δεῖ κ. λ. Harmoniam nosse oportet mulierem, prudentia et modestia plenam; quæ elegantissima Clar. Valckenarii loci instauratio. Hæc olim in Dissert. Herodot. p. 156., quibus meritissimo Cel. Ernesti Excursus ad Callimachi Hymn. in Jov. v. 87. aptabitur. Wess.

Ibid. ταῦτ' ἀνανωμένου] Nusquam alibi Nostro usurpatum hinc etiam jure verbum auferetur ἀνάνωμαι: atque unius auctoritate Codicis optima lectio restituetur, ταῦτα νενωμένου, egregie firmata in Diss. Herodot. p. 156.; ubi meam quoque Vir summus conjecturam memorat in fragmento Perictiones Ionico corrigentis, τὴν ἁρμονίην γυναῖκα νώσασθαι δεῖ φρονήσιός τε καὶ σωφροσύνης πλέην, apud Stobæum p. 487, 18. In eodem fragmento p. 488, 25. scribi poterit ἐννωμένην: et v. 31., ἀνδράσι μὲν γὰρ ἐπιχωρέεται ἁμαρτίη αὕτη, γυναιξὶ δὲ οὐκέτι, τιμωρίη δ' ἐφέστηκε· νώσασθαι οὖν τὸν νόμον δεῖ, καὶ μὴ ζηλοτυπίειν. In his postremis, pro ἐφέστηκεν ὤσασθαι, sic legendum vidit etiam Doctiss. G. Kœnius. Præter alia hujus generis dabit Hesychius: Νώσασθαι, Αἰσθέσθαι, ἐνθυμηθῆναι, νοῆσαι. Rariora quædam servavit Etymol. in Νένωται, pag. 601. conf. R. Bentlei. ad Callim. Hymn. in Jov. v. 87. Valck.

Cap. LIV. 4. τὰ Λακεδαιμονίων φρονήματα, ὡς ἄλλα φρονεόντων καὶ ἄλλα λεγόντων] Redi ad lib. VI. 108. atque adjunge Euripidea de Spartanis reliqua: ψευδῶν ἄνακτες, μηχανοῤῥάφοι κακῶν, Ἑλικτά, κοὐδὲν ὑγιές, ἀλλὰ πᾶν πέριξ φρονοῦντες, Androm. v. 447., ubi Barnesius et Jo. Meursius Miscell. Lacon. III. 2. Wess. — Athenis Lacedæmonii traducebantur ὡς ἄλλα φρονέοντες καὶ ἄλλα λέγοντες, tanquam aliter atque animo gerebant loquentes. Talem Achilles Homeri mortis instar oderat in Ἰλ. ί. 313. Ὅς χ' ἕτερον μὲν κεύθῃ ἐνὶ φρεσὶν, ἄλλο δὲ βάζει: sive qui Νοεῖ μὲν ἕτερα, ἕτερα δὲ τῇ γλώττῃ λέγει, ut loquitur Plato Comicus in Schol. ad Aristoph. Av. 168. De Spartiatis testimonium est Euripidis in Androm. v. 446., Σπάρτης ἔνοικοι, δόλια βουλευτήρια, Ψευδῶν ἄνακτες, μηχανοῤῥάφοι κακῶν, Ἑλικτά, κοὐδὲν ὑγιές, ἀλλὰ πᾶν πέριξ φρονοῦντες: in quibus, præter βουλευτήρια, postrema quoque sic exhibet MS. Florent. prout illa legit Plutarch. T. II. p. 1073. c. et p. 1102. c. Sed Euripidis sequentia Herodoteis plane conveniunt: λέγοντες ἄλλα μὲν γλώσσῃ, φρονοῦντες δ' ἄλλ' ἐφευρίσκεσθ' ἀεί. Fraudes et perfidiam Lacedæmoniis sæpius objicit Aristophanes, velut in Pace v. 1065. Συνθῆκας πεποίησθ' ἄνδρες χαρο-

ποῖσι πιθήκοις· —— ἀλωπεκιδεῦσι πέπεισθε, Ὧν δόλιαι ψυχαί, δόλιαι φρένες. Omnium acerbissimum est, quod legitur in Archarn. v. 307. Οἷσιν οὔτε βωμός, οὔτε πίστις, οὔθ' ὅρκος μένει: quo pertinent Iphicratis de Lacedæmoniis dictum apud Demosth. c. Aristocr. p. 421., quod Laconi perperam tribuit Dion Chrys. pag. 639. c. Valck.

Cap. LV. 8. λαμβάνει πέτρον etc.] Juxta Plutarch. in Aristide p. 328. e. ἀράμενος ταῖν χεροῖν πέτρον μέγαν ὁ Ἀμομφάρετος, καὶ καταβαλὼν πρὸ τῶν ποδῶν τοῦ Παυσανίου, ταύτην, ἔφη, ψῆφον αὐτὸς περὶ τῆς μάχης τίθεσθαι: hic apud Herod. ταύτῃ τῇ ψήφῳ ψηφίζεσθαι ἔφη, μὴ φεύγειν τοὺς ξείνους: his proxima subjecerat, ξείνους λέγων τοὺς βαρβάρους: vocem hanc ξείνους repetitam (lin. 10.) ex cod. Arch. recuperabit Noster: vid. Diss. Herod. p. 136. Non literæ tantum et syllabæ, sed integræ voces, quæ repeti debuerant, sæpe sunt a librariis, ut notum, semel tantum positæ: novum præbebit omissionis exemplum, qui ad manum est, Dion Chrys. in cujus Or. LVI. p. 565. c. scribendum Ἕλλην Ἑλλήνων: sed gravius ejusdem locus est affectus in Or. LXXIV. p. 642. a. τὸ αὐτὸ δὴ τοῦτο καὶ πρὸς ἀνθρώπους πεπόνθασιν οἱ πολλοί· τῷ μὲν ἐκ γυναικὸς etc. Voces οἱ πολλοί· τῷ absorpserunt nomen Ἱππολύτῳ: corrigendum sine controversia, οἱ πολλοί· Ἱππολύτῳ μὲν ἐκ γυναικὸς etc. nam quæ subjicit Dion, Euripidei sunt Hippolyti verba v. 616. Valck.

10. ξείνους λέγων τοὺς βαρβάρους] Repetitam vocem ex schedis revocavi. Supra cap. 11. καὶ δὴ δοκέειν εἶναι—στείχοντας ἐπὶ τοὺς ξείνους· ξείνους γὰρ ἐκάλεον τοὺς βαρβάρους. Suntque similium passim iterationes, III. 12. VI. 109. Amomphareti, ἀνδρὸς θυμοειδοῦς καὶ φιλοκινδύνου, ἔκπαλαι πρὸς τὴν μάχην σπαργῶντος, audax facinus Plutarchus Aristid. pag. 328. f. haud contemsit. Wess.

Cap. LVII. 4. ἰθέῃ τέχνῃ ἀπολιπεῦν αὐτὸν] In nuperis docti viri, (Reiskii,) hæc intelligere negantis, conjecturis, εὐηθίῃ ἢ τέχνῃ ἀπολιπεῖν, se deseri præ stultitia, aut callida fraudis dissimulatione. Quale equidem consilium Amompharetum, tametsi animosissimum, de suo imperatore mente agitasse, non dixero. Potius erit, ἰθέην τέχνην industriam rectamque disciplinæ artem accipere, sicuti ἰθεῖην δίκην in Suida et Etymologo. Non nego, pellexisse olim voluntatem Arch. θείῃ τέχνῃ, h. e. excellente et divina. Namque Spartani, ὅταν τινὰ μεγαλοπρεπῶς ἐπαινῶσι, θεῖον, sive suo sermone, σεῖον, testibus Platone et Æschine Dial. I. 13. prædicabant. Lege magnum Animadversorem ad Athen. VIII. 16. Neque his tamen blandimentis abripior. Wess.——Commodius Hoogeveen ad Viger. II. ix, 2. recta arte, id est, non dissimulanter, et palam, interpretatur: ratus se palam ab illis deseri. Jamque olim Portus in Lexic. Ion. "Ἰθέην τέχνην, inquit, "Herodotus hic videtur appellare, si "verba spectes, rectam artem, aper"tam, et qua quis sine ambagibus "utitur." Est autem hoc loco plena locutio, pro qua alias ἐκ τῆς ἰθέης vel ἰθέης, subintellecto vocab. τέχνης, utitur Scriptor, quum significare vult non subdola arte et dissimulanter factum esse quidpiam, sed recta, aperte, manifesto, ex professo. Vide supra, cap. 37, 24. et III. 127, 3. Parique ratione II. 161 extr. quod ait ἀπέστησαν ἐκ τῆς ἰθέης, pro eo quod nostra Latina habent, e vestigio, repositum Gronovianum velim, *palam* desciverunt: nec vero inscitum videri debuit, quod ibi Valla posuerat, *ingenue* desciverunt. S.

7. περὶ ποταμὸν Μολόεντα] Alibi hunc torrentem invenisse non recordor. Comparaverat Abr. Ortelius vir Cl., τὸ Μόλου ῥεῖθρον Plutarchi Vit. Sullæ p. 464.

quod dubiæ sanitatis, quippe τὸ μνῆμα τοῦ Μαρίου ibid. pag. 463. A., agrum radebat Chæronensem, hinc haud paullo seductiorem. Adverte vero decem ista stadia, (lin. 6.) quæ culpa librariorum ubi vacarint, Lacedæmonii oportet viarum conpendia, montium et clivorum anfractus ingressi, neglexerint: ad insulam enim Oeroen, quorsum iter destinabatur, decem duntaxat stadia c. 50. Wess.

Cap. LVIII. 4. Θρασυδήϊον] Scriba Cod. Arch. Θρασυδαῖον quo nomine Theronis F., Himeræ inpositus, in Diodori XI. 49., et Philippi Macedonis legatus apud Plutarch. in Demosth. p. 854. B., in mente videtur habuisse. Facio cum Cel. Gronovio, opinorque hunc fratresque ejusdem, ac nominatim Thoracem, a Pindaro Pyth. Od. X. fin. laudibus ferri. Wess.

9—12. διέδεξαν—ὅτι—ἐναπεδεικνύατο.] Quis ita balbutientem, inquit Bothius, quemquam, nedum Herodotum, ferat? ostenderunt, se ostendi. Quod si vim verbi ἐναπεδεικνύατο curatius expenderit Vir doctissimus, (præ cæteris ostentatos, celebratos fuisse,) in vulgata constantique librorum omnium scriptura nihil porro desideraturus videtur. S.

11. ὅτι οὐδένες ἄρα ἐόντες] Sophocli aliisque usitato more scribi potuisset, ὅτι οὐδὲν ἄρα ἐόντες. Plurali numero quidem οὐδένες reperitur apud scriptores optimos, Euripidem, Xenophontem, Isæum, Demosthenem; sed nusquam apud illos, quantum memini, homines nullius pretii dicuntur οὐδένες. Semel Sophocles dixit in Aj. v. 1133., οὐ γὰρ ἠξίου τοὺς μηδένας, id est, τοὺς μηδὲν ὄντας, sive τοὺς οὐδαμινούς, ut interpretatur Schol. Valck.

14. συνηδίαται] Ad Aleuadas Mardonius, Vos, inquit, excuso, quod laudatis Lacedæmonios, τοῖσί τι καὶ συνηδίαται. Postremum frustra, ni fallor, versavit Portus, in συνῄδιατε leviter mutandum; quibus quid inesse virtutis bellicæ noveratis: idem pæne Reiskio placuit. Thessalis, quos excusationis venia dignatur, opponit Artabazum, sine ulla ratione metuentem Lacedæmonios. Valck.—Non pugnabo, si συνῄδιαται ex libro Paris. B. in συνῄδιατε abeat. Editi patrocinium tamen Portus est professus, verbum suo more illustrans, taciteque συνοίδατε et συνῄδειτε, quod utrumque in Reiskii suspicionibus, taxans. Wess.—Alia ratio est verbi προῄδιατο, I. 61, 15. a προειδεῖσθαι derivati. S.

15. τὸ καὶ καταῤῥωδῆσαι] Τὸν καὶ καταῤῥ. alius (nescio quis) elegit; cui cur tandem auscultemus? Wess.

Cap. LIX. 7. ὡς ποδῶν ἕκαστος εἶχον] Injuria dictionem amanuenses perversum ierunt. Vide lib. I. 169. II. 53. Quod deinceps autem (lin. 9.) βοῇ τε καὶ ὁμίλῳ, pro eo frequentius βοῇ τε καὶ πατάγῳ χρεώμενοι III. 79. Sentio hic inconditum clamorem et turbam Homereo more exprimi. Κεκλήγοντες καθ' ὅμιλον ἐπ' αὐτῷ πάντες ἔβησαν Trojani, inordinati atque incompositi, in Ulyssem ruentes, Iliad. Λ'. 460. Wess.

9. βοῇ τε καὶ ὁμίλῳ] Hoc si sincerum est, positum videtur ὁμίλῳ pro ὁμιλαδόν. ὁμιλαδὸν ἐστιχόωντο est apud Apollon. Rhod. IV. 81. ex Hom. Ἰλ. β'. 93., ἐστιχόωντο ἰλαδόν. Sed, me judice, βοῇ τε καὶ κόμπῳ, aptius hac in sede convenirent; et videri posset aliam hic vocem legisse Plutarchus in Arist. p. 329. A. ubi Mardonius ἐπιφέρετο τοῖς Λακεδαιμονίοις βοῇ πολλῇ καὶ πατάγῳ τῶν βαρβάρων, ὡς οὐ μάχης ἐσομένης, ἀλλὰ φεύγοντας ἀναρπασομένων τοὺς Ἕλληνας: quæ certe sunt ex his expressa Herodoti; cui supra VIII. cap. 28. Thessali dicuntur, ὡς ἀναρπασόμενοι τοὺς Φωκέας, φερόμενοι. Urbs uno velut impetu capta frequenter dicitur ἀναρπασθῆναι. Valck.

Cap. LX. [6. δέδοκται τὸ ἐνθεῦτεν, τὸ ποιητέον ἡμῖν] Videri poterat recte posterius τὸ codici Arch. abesse. Sed fal-

lit illa species. τὸ ἐνθεῦτεν Herodoto idem ac nudum ἐνθεῦτεν valet: quare deinde iterum vocula τὸ requiritur, sive naturalem verborum seriem hanc intelligas, τὸ ποιητέον δέδοκται ἡμῖν, sive (quod Scriptoris stylo convenientius) δέδοκται τὸ (Ionice pro ὅ) ποιητέον (ἐστὶ) ἡμῖν τὸ ἐνθεῦτεν. S.]

11. δίκαιοί ἐστε—ἰέναι] De H. Stephani sententia, quamquam male citantis Thes. T. I. p. 1014., probe interpres. Strabo lib. VI. p. 407. A. (pag. 265. c. ed. Cas.) δίκαιοι ἐσμὲν φυλάξαι τὴν αὐτὴν τάξιν: *par est* eundem nos ordinem servare. Sæpe Plato: cujus in Criton. p. 45. A. ἡμεῖς γάρ που δίκαιοι ἐσμὲν, σώσαντές σε, κινδυνεύειν τοῦτον τὸν κίνδυνον. Euripides etiam Suppl. v. 186., ubi Barnesiana sane quam jejuna. Wess.—Satis nota formula; qua jam supra usus est Noster VIII. 137, 17. τὸν μισθὸν, ἔφασαν, δίκαιοι εἶναι λάβοντες οὕτω ἐξιέναι, dicebant, justum esse ut ita abeant, si mercedem accepissent, i. e. par esse ut mercedem accipiant, priusquam abeant. S.

Cap. LXI. 4. τὸ γὰρ προσκείμενόν σφεας ἐλύπει] Mentio ἀγῶνος μεγίστου προκειμένου in proxime superioribus ansam hoc mutandi præbuit. Τὸ προσκείμενον, Persarum equestres copiæ, οἱ προσεκέατό σφι, a quibus continuo incessentibus damno Græci angebantur. Res extra dubii aleam ex c. 56. Sic item 39., ἡ μέντοι ἵππος—αἰεὶ προσέκειτό τε καὶ ἐλύπει τοὺς Ἕλληνας. Wess.

[5. Λακεδαιμόνιοι—ἐόντες σὺν ψιλοῖσι ἀριθμὸν—πεντακισμύριοι] Lacedæmonii, cum leviter armatis, numero quinquagies mille. Huic numero ita ratio constat. coll. c. 29 seq.

Spartani	5,000
Hilotæ	35,000
Reliqui Lacedæmonii . .	5,000
Levis armatura his adtributa	5,000
	50,000 S.]

12. φράξαντες τὰ γέῤῥα] Persarum aliorumque γέῤῥα, clypeos ex viminibus, multa luce Barn. Brissonius Regn. Pers. III. 13. et Jo. Taylor ad Demosth. Or. in Neær. pag. 596. adsperserunt. Hic scutorum illa congeriem, et σκηνάσματα, Græcis ingruentibus objecta, requirunt. Quorsum enim, pugnatur πρὸς τὰ γέῤῥα· ὡς δὲ ταῦτα ἐπεπτώκεε capitis sequentis, (cap. 62, 7.) nisi huc? et Plut. Aristid. pag. 329. F. καὶ προθέμενοι πολλὰ τῶν γέῤῥων Persæ, et statim, καὶ προσπεσόντες Græci ἐξεώθουν τὰ γέῤῥα. Addo, Harpocrationem in Γέῤῥα Herodotea indicasse, et Suidam in Γέῤῥον posteriorem etiam excerpsisse. Sic enim, καὶ αὖθις Ἡρόδοτος, Κῦρος περιελὼν τὰ πολλὰ etc.; quæ quidem Xenophontis sunt Κύρ. Παιδ. lib. II. p. 42. c., Küstero non animadversa, et inde corrigenda. Herodoti verba desunt, exscriptorum stupiditate prætervisa. Wess. —De illo Persarum more vallum e clypeis congerendi conf. omnino cap. 99 18. et cap. 102, 7—13. S.

14. τῶν σφαγίων οὐ γινομένων] Persuasit doctissimo Pavio χρηστῶν vocem his ex libro Arch. jungere Cl. Th. Galeus, falsus vehementer: namque illo in Codice (quem inportunissimum Cel. Taylor adpellavit ob injustum additamentum, ad Lysiæ Serm. Ἐπιτάφ. p. 33.) vocabulum illud frustra quæritur. Plutarchi verba Aristid. p. 329. E. ἅμα ταῖς εὐχαῖς ἐφάνη τὰ ἱερὰ auxit ex falso prodita hujus loci accessione Dacerius ἐφάνη τὰ ἱερὰ χρηστά. Sic vara, uti dici solet, vibiam secuta est. Plutarchum bene tutatur Bryanus, Nostrum Taylorius. Χρηστὰ in dictione intelligi adsolent. Conf. lib. VII. 134. Wess.—A sciolo ex vicinis repetitum, χρηστῶν, quod præbet Arch., (si Galeo fides) recte rejecit Clar. Jo. Taylor ad Lys. p. 33. Quando litabant, τὰ ἱερὰ vel τὰ σφάγια γενέσθαι simpliciter etiam

dicebantur. Sic paullo post (cap. 62, 4.) istis, ἐγίνετο θυομένοισι τὰ σφάγια χρηστά, hæc proxima subjiciuntur, ὡς δὲ χρόνῳ κοτὲ ἐγίνετο, quum vero tandem aliquando læta essent exta. Valck.— Fortasse in ora codicis Arch. scholii loco adscriptum Galeus vocab. χρηστῶν viderat, ex lin. 10. et ex cap. 62, 4. adscitum. S.

Cap. LXII. 4. ὡς δὲ χρόνῳ κοτὲ ἐγίνετο] Χρόνῳ, nonnemini suspectum, *tandem* notat: vid. ad Euripid. Phœniss. 313. In Dionys. Halicarn. T. II. p. 33, 25., scribendum: τὸ χωρίον αἱρεῖ χρόνῳ· φερόμενος δ᾽ ὑπ᾽ ὀργῆς etc. Ut Herod. precantem Pausaniam sistit (c. 61 extr.,) sic Plutarchus T. I. p. 329. E. ubi ἅμα ταῖς εὐχαῖς ἐφάνη τὰ ἱερὰ, καὶ νίκην οἱ μάντεις ἐμήνυον. Valck.

[6. καὶ οἱ Πέρσαι ἀντίοι, τὰ τόξα μετέντες, et Persæ illis obviam ivere omissis arcubus. Hoc illi fecisse videntur, postquam (ut mox subjicitur) eversum a Græcis erat vallum e clypeis factum, quo tecti Persæ sagittas ex arcubus in hostem emiserant: scilicet deinde in hostem perrexerunt, hastis gladiisque rem gesturi. Quod (ibid.) Ἐγίνετο δὲ πρῶτον περὶ τὰ γέῤῥα μάχη, commodius forsan Ἐγένετο legeretur, Primum *facta erat* pugna: sed nil mutant libri: at ante μάχη articulum, quem exhibent libri fere omnes, utique restitutum malim ἡ μάχη. S.]

[9. ἐς ὃ ἀπίκοντο ἐς ὠθισμόν· τὰ γὰρ δόρατα ἐπιλαμβανόμενοι κατέκλων οἱ βάρβαροι] Vallæ Latina Gron. et Wess. tenuere: donec ad propulsionem ventum est: siquidem barbari prehensantes lanceas confringebant. Mirum vero. Utri enim, quæso, propulsi sunt? Græci, an Persæ? De neutris nunc hoc intelligi potest. Non de Persis, quos magna vi et audacia in hostes irruisse ait: non de Græcis, a quibus eodem tempore pessime accepti Persæ magnum suorum numerum amiserunt. Nihil promovet, sed magis etiam (si qua fieri potest) turbat Larcheri interpretatio: "L'action dura longtems près du temple même de Cères, jusqu'à ce qu'on fut venu à les en chasser: car les Barbares saisissoient les lances des Grecs, et les brisoient entre leurs mains." Verum si quærimus, vocab. ὠθισμὸς nec hic, nec alibi, propulsionem hostium et fugam denotat, sed conflictum. Sic λόγων ὠθισμὸς Nostro dicitur verborum conflictus et altercatio, VIII. 78, 2. IX. 26, 2. Sic et ὠθίζεσθαι altercari dicit idem III. 76, 10. Proprie vero ὠθίζεσθαι vel ὠθεῖσθαι dicuntur homines qui in turba inter se collidunt, seque mutuo premunt. Appian. Reb. Hisp. c. 51 extr. et Reb. Samnit. c. 3. Unde ὠθισμὸς, pressio in turba hominum, cum apud alios, tum apud Polyb. IV. 58, 9. ubi ἐν τῷ περὶ τὰς πύλας ὠθισμῷ καὶ πνιγμῷ. Similiter in pugna ὠθισμὸς apud Nostrum VII. 225, 3. est conflictus cominus pugnantium, et veluti in conferta turba mutuo sese prementium et repellentium. Neque aliter accipiendum hoc loco vocabulum: ubi in Latinis, pro eo quod pluribus verbis declaravi, donec eo ventum est ut velut in turba vir virum premeret, brevius dicere potueram, donec jam in manus et ad gladios pugna venit: coll. Liv. II. 46. et ibi virorum doctorum observatis. Cum qua interpretatione perapte cohæret, quod continuo adjicitur, etenim Persæ hastas Græcorum (quæ nempe suis longiores erant) manibus prehensas fregerunt, sive fregerant. S.]

[11. Quod de Persis scribitur ἄνοπλοι δὲ ἐόντες, inermes reddiderat Valla, nec aliter Gronov. et Wess. Equidem, leviter erant armati. Commodius puto redderetur, clypeis erant nudati. conf. cap. 63. 9. Ὅπλον enim sigillatim clypeum intelligi notum est: et, everso a

Græcis vallo e clypeis congesto, otium Persis non suppetierat, quo clypeum quisque suum repeteret. Et erant quidem Persæ etiam lorica squammata, (VII. 61, 3 seq. et ibi Adnot.) quæ eos tutabatur, induti. Sed ea lorica utique non vulgo omnibus ejusdem generis intelligi debet fuisse, cujus fuerat illa Masistii ducis, supra c. 22. descripta, aut qualis cataphractorum equitum thorax apud Heliodor. lib. IX. pag. 431. verum ita debuit esse comparata, ut Lacedæmonii, pro sua gladium tractandi dexteritate, (quæ illorum σοφία paulo post lin. 12. laudatur,) haud ægre in opportunis corporis partibus ferire adversarios potuerint. Atque dubitare etiam licet, revera-ne Scriptor noster VII. 61. ferream loricam dixerit. S.]

Cap. LXIII. 5. κατέβαλλον πολλούς.] Etsi me minime fugiat, pristinum patrocinio, si rixari libeat, non defici, consuetum nolui et schedarum præjudicio protectum abjicere. Satis erit hoc Plut. Aristid. pag. 329. F. τοῖς δόρασι τύπτοντες πρόσωπα καὶ στέρνα τῶν Περσῶν, πολλοὺς κατέβαλλον. Wess. — Polybii loca in hanc sententiam plurima congesta reperies in Lexic. Polyb. p. 325. col. b. S.

8—10. πλεῖστον γάρ σφεας ἐδηλέετο etc.] Qui criminari gestiunt, plerumque excedunt modum. Carpit Plutarchus, alioqui optime gnarus, γυμνοὺς καὶ ἀνόπλους, quos ipse habet T. II. p. 787. F., omnes perhiberi, gravi armatura defectos. Tales Persæ, quorum gerra dudum perierant, Græcorum clypeis, si salva fuissent, nunquam conparanda. Hoc amplius, tunicæ talares, quo minus expeditius pugnarent Persæ, impedimento erant. Verum his ægrius inmoror. Wess.

Cap. LXIV. [2. κατὰ τὸ χρηστήριον] Vide lib. VIII. c. 114. S.

[4. τῶν δὲ κατύπερθε etc.] Redi ad lib. VII. c. 204. S.]

7. ὑπὸ Ἀειμνήστου] Justum nobilis viri nomen non extra certamen. Ἀριμνήστου titulum dant illi Valla et Arch., inque primis Plutarch. Aristid. p. 330. c., ceteris autem Codd. receptum in laude versatur. His equidem conspirantibus accederem, eoque promtius, quoniam ex Plutarchi scripto exemplari ΔΙΑΜΝΗΣΤΟΝ H. Steph. enotavit, ab Ἀειμνήστῳ leviter diversum: idem porro Plut. Malign. p. 873. D.; sive inscii potius scribæ, ΔΕΙΠΝΙΣΤΟΝ pinxerunt ΑΕΙΜΝΗΣΤΟΝ utique adpellandum. Jam quæ in Ἀειμνήστου et Ἀριμνήστου scriptura librariorum hic et c. 71. discordia, vitiosior alibi in monumentis sepulchralibus. M. Ant. Boldettus Observ. ad Cœmeter. p. 411. titulum exscripsit hunc, ΞΑΝΘΙΠΠΙΗΛΕ ΙΜΝΗΣΤΕ ΓΡΗΓΟΡΕΙ. et p. 416. ΠΤΟΛΜΑΙC. Α. Ι. ΜΝΗΓΑΙ ΕΝ ΘΕΩ ΠΑΡΘΕΝΟΣ, et Latine Ptolmais A. I. hymnos personabat virgo. Legisset ΑΕΙΜΝΗΣΤΗ, perpetuæ memoriæ, Latina utique adposuisset meliora. At in talibus crebri ejus lapsus. Wess.

Ibid. Ἀειμνήστου] In hoc forte nomine placebit scriptio Arch. Ἀριμνήστου: quia firmat illam Plutarchus T. I. pag. 330. c. τὸν Μαρδόνιον ἀνὴρ Σπαρτιάτης ὄνομα Ἀρίμνηστος ἀποκτίννυσι, λίθῳ τὴν κεφαλὴν πατάξας. Spartiata, quantum recordor, Arimnestus nusquam Pausaniæ memoratur; sed Platæënsium hoc etiam prælio Imperator sic illi dicitur lib. IX. p. 718. et Plutarcho in Arist. p. 325. c. quæ commendant lectionem Med. apud Herodot. infra c. 71. (cap. 72, 8.) Ἀριμνήστου ἄνδρα Πλαταιέα, ubi Ἀειμνήστου dabant Editi. Platæënsem Λάκωνα τὸν Ἀειμνήστου memorat Thucyd. III. c. 52. Valck.

Cap. LXV. [3. ἐς τὸ τεῖχος τὸ ξύλινον] Conf. c. 15, 11. et c. 70. S.]

9. τὸ ἱρὸν τὸ ἐν Ἐλευσῖνι ἀνάκτορον] Templum primarium et præcipuum doctissimo de Pauw, ad cujus formam Δήμητρος Ἐλευσινίης ἱρὸν supra c. 56. Notum mihi adprime τὸ σεμνὸν ἀνάκτορον τοῖν θεοῖν Cereris et Proserpinæ apud Athen. lib. V. p. 213. D. (conf. IV. p. 168. F.) verum τὸ ἱρὸν τὸ ἐν Ἐλ. ἀνάκτορον insolentius. Hesychii Ἀνακτόρων, ἱερὸν, congruebat Codicum quorundam voluntati; ac sollemnem vocabuli glossam, Herodoto fortasse inculcatam, indicabat. Vide ibi Clar. Alberti, et Olearium ad Philostr. Vit. Sophist. lib. II. p. 600. Wess. — Herodotus aliique sæpe dixerunt ἱρὸν vel ἱερὸν ἅγιον: et, monente Celeberr. Hemsterhusio ad Lucian. (Timon. c. 23.) p. 136., proprie Cereris Eleusiniæ templum dicebatur τὸ σεμνὸν ἀνάκτορον τοῖν θεοῖν: sed causam non exputo cur Nostro scriberetur τὸ ἱρὸν τὸ ἐν Ἐλευσῖνι ἀνάκτορον. Mihi potius Cereris templum, quod fuit Eleusine, dixisse videtur τὸ ἐν Ἐλευσῖνι ἀνάκτορον: ut ad Ἀνάκτορον quis interpretamenti loco primum adjecerit τὸ ἱρόν. De quorumvis Deorum Dearumve templis vocem ἀνάκτορον præ aliis Euripides frequentavit in Androm. v. 43. et 1157. Iph. in Taur. 41. et 66. Troad. 15. Ione 55. Sed sacrarium illud a Persis igne violatum ignorasse videtur Aristides, cujus vid. Tom. I. pag. 451. Valck. — Adde quæ in Var. Lect. (ed. S.) notavimus. S.

Cap. LXVI. [1. Ἀρτάβαζος δὲ etc.] Vide supra, cap. 41. S.]

9. ἤιε κατηρτισμένος] Inspice Gronovium, quicum non dissentio. Scripsi κατὰ τὠυτὸ, scriptis exemplaribus jubentibus. Wess. — Præ altero (ἦγε) mihi quoque ἤιε placet: τούτους (lin. 7.) pertinet ad sequentia, παραγγείλας κατ' αὐτὸ ἰέναι πάντας. Valck. — Non negans Gronovius, ad præcedens τούτους commodissime verbum ἦγε referri, ἤιε tamen hac una de caussa, quod cod. Med. id exhibuisset, prætulit, monens debere τούτους inferius aliquid quærere quo referatur. Equidem, si accusativus τούτους ad remotius illud ἰέναι πάντας debet referri, non aliam rationem, cur præferatur ἤιε, nisi hanc, exputare valeo, quod, quum et usitatum Nostro sit verbum, et h. l. ferri utcumque possit, difficiliorem quemdam, quam aliorum codicum ἦγε habeat explicatum; quo scilicet fit, ut facilius intelligatur, cur ἤιε a nonnullis in ἦγε fuerit mutatum, quam cur ab aliis ἦγε in ἤιε. At mihi istud τούτους haud dubie a verbo κατηρτισμένος pendere videtur, ut, quemadmodum plurima alia Græca verba, sic et hoc, in præt. passivo significationem verbi activi vel medii obtineat. Similiter simplici verbo in imperfecto tempore usus est Theocr. XIII. 43. νύμφαι χορὸν ἀρτίζοντο. S.

10. ὅκως ἂν αὐτὸν ὁρέωσι σπουδῆς ἔχοντα] Pavius, de conjectura, ὅκως —— ὁρέωσι σπουδὴν ἔχοντα, simul ac viderint ipsum magno studio properantem: neque enim vulgatum ullo Græcorum in sermonis esse commercio. Quid tum vero Æschyleo fiet Suppl. v. 844. Σοῦσθε — ὅσως ποδῶν. Quid ὡς ποδῶν εἶχον Nostri lib. VI. 116. ὡς τάχεος εἶχε VIII. 107. et Dionysii Ant. Rom. XI. p. 626. ὡς εἶχον ὀργῆς τε καὶ τάχους: Heliodori Æth. I. p. 23. ὡς εἶχε δεσμῶν, ut vinctus erat, et ibid. p. 56. ἐλθὼν ὡς εἶχε δρόμου. Quorum quidem uberrima passim messis. Wess.

11. In his, ὡς ἐς μάχην ἦγε δῆθεν τὸν στρατὸν, exercitum ducebat tanquam ad pugnam scilicet: δῆθεν ponitur ut lib. VI. cap. 1. ὡς οὐδὲν δῆθεν τῶν παρεόντων πρηγμάτων ἐπιστάμενος, et alibi sæpius. Valck.

12. προτερέων] Hoc elegi, quod c. 56.

Wess.—Προτερέων Kœnius vulgato (προτερεύων) præferendum censebat, ut Ἰωνικώτερον et Herodoteum. Valck.

Cap. LXVII. [3. οἱ γὰρ μηδίζοντες τῶν Θηβαίων] Scilicet major quidem et potentior pars Thebanorum cum Medis sentiebant faciebantque, nec vero omnes. Conf. c. 86, 3. et Wess. Adn. ad c. 87, 7. S.]

Cap. LXVIII. [1. Δηλοῖ τε ἐμοί, intransitive et impersonaliter: adparet, manifestum fit mihi. Conf. II. 117, 2. et ad eum locum notata, p. 342. S.]

2. ἤρτητο ἐκ Περσέων] Redi ad lib. I. 125. In proximis (lin. 3.) maluit Scriptor ὅτι καὶ τοὺς Πέρσας, etsi præmiserat εἰ καὶ τότε οὗτοι, ex arbitrio et varianda oratione. Venit præterea Abreschio in mentem, (lin. 6.) πρὸς τῶν πολεμίων ἄγχιστα ἰοῦσα, (pro vulgato ἐοῦσα,) cui conjectanti schedæ addicere renuunt. Wess.

Cap. LXIX. 2. ἐν δὲ τούτῳ τῷ γινομένῳ φόβῳ] Fuit, cum legerem ἐν δὲ τούτῳ — πόνῳ: arbitrarerque simillimum ἐν τούτῳ τῷ πόνῳ, lib. VI. 114. et VII. 224. Quod quidem utrobique optimum, nec tamen edito probius. Sæpe nos blandimentis hujusmodi auferimur; quæ, etsi hoc in se naturale habeant, ut placeant etiam rejecta, haud raro futilia evadunt. Multis abhinc annis Ciceronem Tuscul. Disp. III. 27. scripsisse divinabam, Postquam *Cyprum* venissent, tum adflictari lamentarique cœpisse, non vero postquam *Tyrum*. Auctorem quippe Livium esse, Corneliam, Pompeii uxorem, et filium Sextum, post Magni necem, Cyprum refugisse, Epit. cxii.; pariterque Lucanum, Phars. IX. 117. Prima ratem *Cyprum* spumantibus accipit undis. Atque hoc pæne probavi Cl. Davisio. Verum hæc Dionis vide Cassii, lib. XLII. p. 234. D. de Cæsare Julio, τά τε ἀναθήματα τοῦ ἐν τῇ Τύρῳ Ἡρακλέους πάντα ἀνείλετο, τι τήν τε γυναῖκα καὶ τὸν παῖδα τοῦ Πομπηΐου ὑπεδέξαντο, ὅτι ἔφυγον. Hinc inanem ipse suspicionem, ne et aliis fraudi sit, proscribo. Sed ad institutum. Wess.

[6. et 8. Quemadmodum οἱ περὶ vel ἀμφὶ αὐτὸν interdum non alii intelliguntur nisi ipse, αὐτός: sic h. l. οἱ ἀμφὶ Κορινθίους, et οἱ ἀμφὶ Μεγαρέας καὶ Φλιασίους non alii sunt, nisi ipsi Κορίνθιοι, Μεγαρέες, et Φλιάσιοι. conf. lin. 11. S.]

15. κατήρραξαν — ἐς τὸν Κιθαιρῶνα] Perparum arbitror interesse, κατήραξαν scribatur an κατέρραξαν. Variabunt hic etiam forte Codices, ut apud Thucyd. VII. c. 6., τὸ ἄλλο στράτευμα, νικηθὲν ὑπὸ τῶν Συρακουσίων, κατηράχθη ἐς τὰ τειχίσματα: ubi scribitur in aliis Codicibus κατερράχθη. Ex Herodoto sumsit Appian. in Pun. p. 15. (cap. 15 extr.) τοὺς δὲ λοιποὺς ἐς τὰς πέτρας κατήραξαν. Demosth. c. Aristocr. p. 430., κατέρραξε δ' εἰς τὴν θάλατταν ἅπαντας, omnes in mare dedit præcipites: illic ex Cod. scripto κατήρραξε prostat enotatum: una litera ablata κατήραξε potius scribendum. Valck.—Conf. Var. Lect. (ed. S.) et ad VIII. 90, 10. notata. S.

Cap. LXX. 7. Λακεδαιμονίων — οὐκ ἐπισταμένων τειχομαχέειν] Consimilia Plut. Arist. p. 330. D.; alibi T. II. pag. 228. D. Lycurgum τὸ πυργομαχεῖν civibus prodens prohibuisse. Vicino τῇ δὴ ἐσεχέοντο (lin. 11.) Abreschius contulit Aristidis T. I. p. 241. Ed. Cant. οἱ μὲν ὥσπερ πύλας τεῖχος ῥήξαντες εἰσεχέοντο: et T. III. 315. εἰσχεομένων ἀμφοτέρωθεν ἤδη τῶν βαρβάρων. Jungatur Suidæ Εἰσεχέοντο. Valck.—Mireris vero, ligneo muro non fuisse immissum ab hostibus ignem. S.

[16. νηὸν τῆς Ἀλέης Ἀθηναίης] Vide ad I. 66, 21. notata. S.]

20. οἷα ἐν ὀλίγῳ χρόνῳ, etc.] Suum χώρῳ, adnotatum in Diss. Herod. p. 205., recipiet ex Codicibus Noster; qui, Poëtas imitatus ὀλίγον posuit ἐπὶ μεγέθους. In hoc angusto loco πολλαὶ

μυριάδες dicuntur κατειλημμέναι ἀνθρώπων: ubi Herodoteum dant (*dabunt*, puto, scripserat aut scribere Valck. voluerat; nam hic quidem non *dant*) Codices κατειλημέναι. Qui sic tenentur ut elabi nequeant, sæpe tamen dicuntur ἀπειλημμένοι, et ἀπολαμφθέντες. Sic V. 101. ὅσοι —— ἐνῆσαν ἐν τῇ πόλι ἀπολαμφθέντες πάντοθεν: IX. 50. ἐν τῷ Κιθαιρῶνι ἀπολελαμμένα. ἀπειλημμένοι Thucydidi II. p. 100, 89. et V. p. 353, 40. Ulysses ἀπειλημμένος dicitur ὑπὸ Καλυψοῦς Demostheni Thraci apud Eustath. in Od. Α'. p. 19, 27. Harpocrationi 'Αποτετειχισμένος redditur ἀπειλημμένος καὶ ἀποκεκλεισμένος τῷ τείχει. Vid. ὁ πάνυ Ti. Hemsterh. in Aristoph. Πλ. v. 935. Valck.

Ibid. ἐν ὀλίγῳ χώρῳ] Non erit opinor, qui Codicum auctoritatem aversetur. Quod ex illis venit, vulgato præstabilius. Angusto exiguoque in loco exterriti ac conpulsi Persæ degebant, atque animum, explicare ordines cum non possent, despondebant. Vellem maximopere iisdem in schedis κατειλημέναι reperiri, quod, me judice, verius, ut c. 30. (cap. 31, 25. ubi vide not.) De Cl. Reiskio quid dicam? Auget is conjectando sequentia (lin. 23.) κατὰ διηκοσίων χιλιάδων τεσσέρων, τὰς ἔχων, etc. Ergone quatuor duntaxat millia Artabazus fugæ socia abduxit? Quod quidem Herodotus ita c. 65. infitiatur, ut districtius non valeret. Sentio festinantis hallucinationem. Wess.

24. Λακεδαιμονίων δὲ, etc.] Ægre fert Plutarch. de Herod. Malign. p. 872. c. solos Nostro memorari Lacedæmonios, Tegeatas, et Athenienses; quorum hi cum Thebanis pugnaverint, illi cum barbaris: atque ita ceteras omnes civitates hoc honore privari. Idem miratus in Aristide, p. 330. F. opponit Herodoto numerum in prælio interfectorum et monumenta publica; atque in universum cecidisse docet Græcos liberta tis defensores mille trecentos et sexaginta, e quibus unus et nonaginta fuerint Lacedæmonii; sexdecem Tegeatæ; Athenienses duo et quinquaginta; hi quidem omnes, juxta Clidemum, ἐκ τῆς Αἰαντίδος φυλῆς ἀγωνισαμένης ἄριστα. Valck.

Cap. LXXI. 4. ὡς ὑπερεβάλλοντο legendum censet Bothius, et post Λακεδαιμόνιοι levius distinguendam orationem. Speciosa foret emendatio, nisi satis constaret, ἀσύνδετον subinde orationem amare Herodotum. S.

[12. ὅς γίνοιτο αὐτέων ἄριστος] Ὅς pro τίς, ut VI. 124, 6. et τὸ (quod Ionice alias ὃ valet) pro τί, VI. 37, 9. S.]

18. καὶ φθόνῳ ἂν εἴποιεν] Demiror εἴποιμεν tantopere probatum, siquidem non de se, (et foret ea professio Historiarum patri turpis,) sed de Spartanorum sermone et judicio, quis virorum illorum laudabilior, hæc Herodotus. Aristodemi culpam, lib. VII. 231. vidimus. Wess.—Suum εἴποιμεν Gronovius Latine sic reddidit: verum id quidem etiam livore dixerimus: quod quidem nisi plane absurdum esse velis, intelligi debebit ab illis judicatum (vel dictum) dixerimus. S.

[18. οὗτοι δὲ τοὺς κατέλεξα πάντας] Accusativus πάντας ad proximum τοὺς relatus, quum proprie οὗτοι — πάντες debuisset dicere: enallage poëtis maxime frequentata. S.]

19. τῶν ἀποθανόντων] Censebat G. Kœnius, verba τῶν ἀποθ. ἐν ταύτῃ τῇ μάχῃ, hac in sede minus accommodata, in suam facile posse restitui, si hunc in modum paulo collocarentur inferius: Οὗτοι μὲν τῶν ἀποθανόντων ἐν ταύτῃ τῇ μάχῃ ἐν Πλαταιῇσι οὐνομαστότατοι ἐγένοντο. Paulo ante miror quomodo locum invenire lectio potuerit Med. εἴπωμεν. Valck.

Cap. LXXII. 5. κατήμενος ἐν τῇ

τάξι] Bona omnia sunt. Callicrates, sacris dum operabatur Pausanias, ad arma suo in ordine considebat, more prisca militia non insueto. Euripides Suppl. v. 357. παρ' ὅπλοις θ' ἥμενος πέμψω λόγους Κρέοντι, et v. 664. et 674. Conmodum Plutarch. Aristid. p. 329. B., ὡς δὲ θυόμενος (Pausanias) οὐκ ἐκαλλίερει, προσέταξε τοῖς Λακεδαιμονίοις, τὰς ἀσπίδας πρὸ ποδῶν θεμένους, ἀτρέμα καθέζεσθαι, continuo subdens, Callicratem, dum ita ad arma sederetur, sagitta fuisse percussum. Ceterum κάλλιστος, formosior, uti Stephanus voluit, in Latinis præstiterat. Poëta Iliad. B'. v. 673. Νιρεὺς, ὃς κάλλιστος ἀνὴρ ὑπὸ Ἴλιον ἦλθε. Wess. — Præstantior h. l. in versione posuerat Valla, quod nec a Gron. nec a Wess. mutatum est. S.

Ibid. κατήμενος ἐν τῇ τάξι] Viro docto (Reiskio suspectum egregie tuitus est et explicuit Cl. Wesseling. in Diss. Herod. p. 126. Quod nullum edidisset isthoc tempore dignum sua virtute facinus, Callicrates ἐδυσθανάτει (lin. 7.) ægre moriebatur. ἐδυσθανάτει hinc adnotavit ut Herodoteum Pollux III. 106. Utrumque fuit in usu δυσθανατεῖν et δυσθανατᾷν. Moeris Att. Σφαδάζειν, Ἀττικῶς· Δυσθανατᾷν, Ἑλληνικῶς: ubi notat Clar. Pierson. Syllaba repetita scripsisse videtur Athenagoras, de Mort. Resurr. §. 4. πολλὰ μὲν σώματα τῶν ἐν ναυαγίοις καὶ ποταμοῖς δυσθανατώντων ἰχθύσι γενέσθαι τροφήν. Valck.

8. πρὸς Ἀρίμνηστον] Schedis, viri nomen ad eum modum repræsentantibus, robur Pausanias, lib. IX. 4. addit ubi, ὁ δὲ Ἀρίμνηστος ἔν τε τῇ πρὸς Μαρδόνιον μάχῃ — Πλαταιεῦσιν ἡγήσατο. Plut. quoque Aristid. p. 325. F. Quibus autem πρὸς Ἀείμνηστον placet, Thucydides, cui Platæënsis Lacon Ἀειμνήστου lib. III. 52., fortasse hujus filius, aderit. Adeo iterum anceps viri titulus. Conf. c. 63. (c. 64. 7.) Wess.

Cap. LXXIII. 7. Σωφάνης] In Plut. Malign. p. 873. D. et Cimon. p. 483. B. Σωχάρης ὁ Δεκελεὺς, haud sine lapsu. Proxime a veritate Σωφόνης Δεκελεὺς Pausaniæ I. 29. (ubi Sylburgius bene) abiit. Insequens ἐκ δήμου Δεκελῆθεν Th. Pinedo ad Steph. Byz. Δεκελειῆθεν pingebat. At urbs Ionibus Δεκελέη c. 15. et ipso hoc Capite, unde Δεκελεῆθεν (præsertim si oppidi et nominis auctor Δεκέλεος) fide Codicum Arch. et Vallæ (conf. I. 8.) optime procedet. Wess. — Duorum nomina, qui hoc prælio rem optime gesserunt, mendose scripta leguntur apud Plutarch. de Herod. Malig. p. 873. D. Σωχάρης καὶ Δείπνιστος: quorum loco reponenda sunt nomina Σωφάνης καὶ Ἀείμνηστος. Sed hoc præcepit ὁ πάνυ in Diss. Herod. p. 61. Ubi Decelensis Sophanes dicitur ἐκ δήμου Δεκελῆθεν, primitus forte scriptum Δεκελειῆθεν, ab Ionico Δεκελέη. Steph. Byz. in Δεκέλεια: τὸ τοπικὸν Δεκελειᾶθεν· παρὰ δὲ Καλλιμάχῳ Δεκελειόθεν. Hinc apud Etymologum male distracta concinnavit R. Bentlei. in Callim. Fragm. 234. Valck.

16. Δεκελέης ἀπέχεσθαι] Referri solet ad annum Olymp. XCI. 3. quo Agis, Archidami F., Deceleam occupavit et in maximum Atheniensium detrimentum muniit, apud Thucydid. VII. 19. non sine quadam inprudentia. Aliud profecto, ἀπέχεσθαι Δεκελέης, ab ea abstinere; aliud, occupatam munimentis et præsidio instruere, belloque sedem legere. Contigisse res videtur, quæ et Ampl. Bouherii opinio, belli Peloponnesiaci, quando Archidamus Atticam incursionibus infestam habuit, principio: Thucydid. II. 10. Wess.

Cap. LXXIV. 6. ἐκπίπτοντες] Inprobatur, censeturque Pavio Reiskioque ἐπιπίπτοντες, ἐσπίπτοντες, ἐμπίπτοντες, ad rem opportunius. Eadem illis voluntas Scriptoris si sedisset, abiisset eas in

partes: suum maluit, utique, etsi diversiore intuitu, accommodatum. Wess. — Turbaverat viros doctos importuna Gronovii interpunctio, post ἐκπίπτοντες incidentis orationem; quem et ego cum Wess. aliisque inprudens secutus sum. Commodius olim, inde ab Aldo, distincta verba erant: οἱ πολέμιοι ἐκπίπτοντες ἐκ τῆς τάξιος, μετακινῆσαι μὴ δυναίατο: ubi ad μετακινῆσαι iterum quidem ἐκ τῆς τάξιος subintelligi poterat; sed cohærebant ista, ἐκπίπτοντες ἐκ τῆς τάξιος, idem valentia ac προεξαΐσσοντες c. 62, 13. Est autem h. l. prægnans (ut aiunt Grammatici) verbum ἐκπίπτοντες, idem valens ac si adjectum esset καὶ ἐς αὐτὸν ἐσπίπτοντες, quod diserte adjectum c. 62, 14.; aut intelligi h. l. debet ἐκπίπτοντες ἐπὶ αὐτὸν, adversus ipsum. S.

11. Laudo Arch. Vallamque, verissimum ἐφόρεε ἐπίσημον ἄγκυραν judicans. Convenit adprime narrationi et Græciæ consuetudini, qua Laco ἐπὶ τῆς ἀσπίδος μυῖαν ἔχων ἐπίσημον in Plutarchi T. II. p. 234. c. Neque obtrudo tamen; ne interpretamentum, si cui tale absque caussa videatur, inculcasse perhibear. Wess. — Quid sit vero, quod clypeum, qui pro insigni ancoram, stabilitatis symbolum, habuit, perpetuo in gyrum egisse dicatur hic homo, equidem non exputo. S.

Cap. LXXV. 2. Εὐρυβάτην τὸν Ἀργεῖον] Εὐρυβιάδην mendose Arch.; verior hominis titulus lib. VI. 92. et in Pausania I. 29. Wess. — Qui dedit Eurybiadem, Valla reperit in suo codice quod Galeus obtulit ex Arch. Εὐρυβιάδην. Hic vulgatum nomen Εὐρυβάτην ipse satis tuebitur Herodot. lib. VI. c. 92., ubi Argivus Εὐρυβάτης, ter victor certamine singulari, ὑπὸ τοῦ τετάρτου Σωφάνεος τοῦ Δεκελέος ἀποθνήσκει. Herodoto concinit Pausan. I. p. 71. Sequentia respexisse Stephanum Byz. in Δάτον primus vidit monuitque Jo. Meursius, Att. Lect. VI. c. 31. Leagri (lin. 6.) filius, Γλαύκων ὁ Λεάγρου, memoratur Thucydidi I. 51. Valck.

6. ἅμα Λεάγρῳ] Filius Glaucon Λεάγρου notus ex Thucydidis lib. I. c. 51.; pater etiam ex Pausania I. 29., hanc ejus et Sophanis cladem non reticente. Interiit Sophanes Olymp. lxxxi. exeunte, Archonte Athenis Lysicrate, quando altera vice Athenienses colonos occupatum Eionem infelicissime amandarunt. Huc verba Scholiastæ in Æschinis Or. περὶ Παραπρ. adplicant Dodwellus et Corsinus, Viri Cl., ἐνάτῳ δὲ οἱ μετὰ Λεωγόρου κληρούχοι ἐπὶ Δωρισκὸν ἐστρατεύσαν, in Leogora Leagrum invenientes; haud illi, nisi si Leogoras Andocidis pater fuerit, absurdi. Wess.

Cap. LXXVI. 2. Γυνὴ αὐτόμολος, etc.] Mulier transfuga ad Græcos victores venisse dicitur (lin. 5.) κεκοσμημένη χρυσῷ πολλῷ καὶ αὐτὴ καὶ αἱ ἀμφίπολοι: articulum in his male omissum restituerunt Reiskius et Kœnius. Persas illa dicebat (lin. 14.) οὔτε δαιμόνων οὔτε θεῶν ὄπιν ἔχοντας, nec dæmonum neque Deorum majestatem, sive vindictam, reveritos; ut supra lib. VIII. 143. Mardonius Deorum heroumque οὐδεμίην ὄπιν ἔχων, ἐνέπρησε τούς τε οἴκους καὶ τὰ ἀγάλματα. vid. Salmas. ad Inscript. Herodis Att. p. 20. et Jo. G. Grævius in Hesiodi Ἔ. καὶ Ἡ. 107. Tandem (lin. 15.) Coa, Hegetoridæ filia, βίῃ δέ με, inquit, λαβὼν ἐν Κῷ ἔχε ὁ Πέρσης, vel ἴσχε, habuit me uxoris (sive pellicis) loco: verba ἔγημε et ἴσχε permutat Herod. III. 31., estque is usus verbi ἔχειν, ut Latini habere, notissimus. Herodotea de hac muliere paucioribus enarrans Pausanias, lib. III. (c. 3.) p. 214. Παυσανίου, ait, τὸ ἔργον τὸ ἐς τὴν Κῴαν γυναῖκα ἐν ἐπαίνῳ τίθεμαι μάλιστα· ἥν τινα, ἀνδρὸς οὐκ ἀδόξου παρὰ Κῴοις θυγατέρα οὖσαν Ἡγητορίδου τοῦ Ἀνταγόρου, Φαρανδάτης ὁ Τεάσπιδος ἀνὴρ Πέρσης παλλακὴν εἶχεν ἄκουσαν, κ. τ. λ. Valck.

4. Φαρανδάτεος] Pravi sunt, qui mutant. Vide lib. VII. 79. et Pausan. III. 4., ubi Φαρανδάτης ὁ Τεάσπιδος, littera sibilante detracta. Deinceps καὶ αὐτὴ καὶ αἱ ἀμφίπολοι Reiskio adsentior scribi potius fore. Wess.

12. Ὦ βασιλεῦ Σπάρτης] Condonandum matronæ animo præ lætitia perturbato. Rex Pausanias Spartanorum non fuit, regis Plistarchi tantum tutor; cap. 10. et Thucydid. I. 132. Quod illa autem Pausaniæ, λῦσαί με —— δουλοσύνης, pro eo Codd. pauci, quibus ferme optempero, ῥῦσαί με. Eum in modum lib. V. 49. πρὸς θεῶν τῶν Ἑλληνίων ῥύσασθε Ἴωνας ἐκ τῆς δουλοσύνης: et IX. 89. προίτρεπε αὐτοὺς ῥύσασθαι ἄνδρας Ἕλληνας ἐκ δουλοσύνης: tum in Epigramm. ap. Aristidem T. III. p. 648. Ἑλλάδα πᾶσαν —— ῥυσάμενοι δουλοσύνας. Quæ quidem ad verbi usum abunde; ad vulgatum autem: in simili negotio usitatum, præjudicio damnandum minime. Wess.

20. οἰκημένων] Sæpe contaminarunt librarii hoc vocabuli. Respice III. 96 IX. 31. Illud autem plenum benivolentiæ et humanitatis erga Coam mulierem officium merito Pausaniæ in laudibus Pausanias lib. III. 4. deposuit. Wess.

Cap. LXXVII. 2. ἐπ' ἐξεργασμένοισι, re jam confecta. Sic supra VIII. 95. post pugnam Salaminiam Adimantum et Corinthios venisse scribit ἐπ' ἐξεργασμένοισι. Attigit formulam clar. Jo. Taylor ad Lysiam pag. 489. explicat illam Noster in proximis, μαθόντες ὅτι ὕστεροι ἥκουσι τῆς συμβολῆς. Sic, post pugnam qui venere Marathoniam Lacedæmonii, VI. 120. ὕστεροι dicuntur ἀπικόμενοι τῆς συμβολῆς. Valck.

4. ἄξιοί τε ἔφασαν εἶναι σφέας ζημιῶσαι] Expressisse hæc Livium, lib. XXX. 30. elegans J. Fr. Gronovii observatio est. Hinc Vallæ Latina, ut errori ansa præcideretur, probante etiam Valckenario restituta. Wess.—Non male ceperat Valla, vertens, sed idoneos se esse ad sumendas de se pœnas dixere: his qui substituit, ad sumendas de ipsis pœnas, alios in errorem induxit, quem corrigit Eruditus scriptor des Essais de Critique, p. 256. Herodoteis ista respondent, quæ dicentem facit Annibalem Livius XXX. c. 30., forsitan non indigni simus, qui nobismet ipsi mulctam irrogemus, quæ hinc sumta monuit J. Fr. Gronovius. Valck.—Mihi Herodotus, si voluisset dicere digni qui sibimet ipsi pœnas irrogarent, videbatur dicturus fuisse ἑωυτοὺς ζημιῶσαι. Nunc illud ζημιῶσαί σφεας ita accipiendum ac si ζημιωθῆναι dixisset, nempe ἄξιος (τινὰ, sive Παυσανίην, sive τοὺς Ἕλληνας) ζημιῶσαί σφεας, quemadmodum v. gr. Græce dicitur ἄξιός ἐστι θαυμάσαι, pro θαυμασθῆναι, nempe intelligendo ἄξιός ἐστι τοῦ τοὺς ἀνθρώπους θαυμάσαι αὐτόν. Neque me admodum turbavit laudatus Livii locus: primum enim addubitare licebit, voluerit-ne ibi Romanus scriptor hæc ipsa Herodotea verba suum in sermonem transferre; deinde, Livio non minus, quam nobis hac ætate, accidere potuit, ut Græcorum Scriptorum mentem, quos ob oculos habuit, non satis recte perceperit; quod quidem subinde illi usu venisse memini me olim observare, quum Livii Latina cum Polybii Græcis, e quibus illa translata sunt, de professo exigerem. S.

6. τούτους ἐδίωκον μέχρι Θεσσαλίης] Inter eos, qui Artabazum fugientem insecuti fuerunt, præcipui in Diodori lib. XI. 32. Corinthii, Sicyonii, Phliasii. Wess.—Diserte vero adjicit Diodorus καί τινες ἕτεροι: quorum in numero Mantinenses esse potuerunt. Larcherus tamen, et qui eum sequitur Schulzius, (puto ob ea quæ continuo subjicit He-

rodotus, Λακεδαιμόνιοι δὲ οὐκ ἔων φεύγοντας διώκειν) verbum ἐδίωκον ita accipiunt, ut non ipsa actio significetur, sed consilium et conatus agendi, persequi cupiebant: coll. I. 68, 23. ibique notatis. De dictione οὐκ ἐᾷν vide dicta ad IX. 2, 4. S.

Cap. LXXVIII. 2. Αἰγινητέων τὰ πρῶτα] Saltem dictionis corruptores τὰ πρῶτα φερόμενος, ut postulat mos, elegissent. Dio Cassius lib. XL. p. 136. de Suella Britanno sive Cassivelano, τὸν τῶν τὰ πρῶτα ἐν τῇ νήσῳ δυναστῶν φερόμενον. Ælianus Anim. XIII. 17. αὐλωπίας (ex thynnorum genere) ῥώμην τε καὶ ἀλκὴν τὰ πρῶτα φέροιτο ἄν. Resecui inportunum, et ab schedis Gronovioque proscriptum, φέρων. Conf. lib. VI. c. 100. et præter ceteros Ti. Hemsterhusium in Luciani Timon. c. 35. et Xenophont. Ephesium in Miscell. Observ. Vol. V. p. 30. Quod succedit continuo ἔλεγε πρὸς Παυσανίην in scriptis quibusdam libris, valide sese conmendat. Wess.—Equidem solicitatum ἔλεγε nolim. S.

Ibid. Αἰγινητέων τὰ πρῶτα φέρων] Si Codicibus etiam aliis abest φέρων, non repertum in Mediceo, vir inter Æginetas Princeps hic dictus videbitur Αἰγινητέων τὰ πρῶτα: quam sermonis elegantiam, his etiam usus Herodoti, pertractavit vir summus ad Lucian. (Tim. c. 35.) T. I. p. 147. Pro φέρων si qui Codices darent φερόμενος, Lampon censeri posset dictus Αἰγινητέων τὰ πρῶτα φερόμενος, ut Hermotimum scribit φερόμενον οὐ τὰ δεύτερα τῶν εὐνούχων παρὰ βασιλέϊ, lib. VIII. c. 104., quod commodum excitat Clar. Gronov. Dicitur quis τὰ πρῶτα et τὰ δεύτερα φέρεσθαι, non φέρειν. Lucian. (Var. Hist. II. 18.) T. II. p. 115., Οἱ ἀμφ' Ἀριστείδην τε καὶ Ἐπίκουρον τὰ πρῶτα παρ' αὐτοῖς ἐφέροντο. Dedisse videtur Eunapius in Jambl. p. 21. Ἀνατολίῳ τῷ μετὰ Πορφύριον τὰ δεύτερα φερομένῳ. Moschus Eid. III. v. 57. μὴ δεύτερα σεῖο φέρηται. Callimachus Hymn. in Del. v. 4. Δῆλος δ' ἐθέλει τὰ πρῶτα φέρεσθαι Ἐκ Μουσέων. Valck.

10. μὴ ὑπάρχειν ἔργα ἀτάσθαλα ποιέων] Vidi ad marginem Aldinæ docti viri manu, μὴ ὑπάρχων —— ποιέειν, quorum ultimum in Ask.; sed ejus opera supervacua. Noster lib. VII. 8, 29. εἴ γε ἐμὲ καὶ πατέρα τὸν ἐμὸν ὑπῆρξαν ἄδικα ποιεῦντες: quibus conparia Cl. Valckenarius ad Euripid. Phœniss. p. 533. conduxit plurima. Æginetæ Lamponis consilium Pausanias jure sprevit, laudatus propterea a Pausania III. 4. Wess.—In Vers. Lat. pro nudo verbo suscipiat, scriptum *ultro* suscipiat volueram, quo vocabulo ultro vis Græci verbi ὑπάρχειν exprimeretur. Vallæ Latina hæc erant, caveat nefanda facinora perpetrare in Græcos. Loco verbi perpetrare Gronovius inchoare posuit. S.

Cap. LXXIX. 10. ὅσια μὲν ποιέειν] Dictum laudabiliter. At quantum mutatus ab illo Hectore in Thucydidis lib. I. 132. Redi tamen ad Nostri lib. V. 32. Proximum ex MSS. ψυχῇσί τε τῇσι τῶνδε (lin. 12.) aliorum arbitrio relinquitur. Wess.—At haud cunctanter recipi τῇσι debuerat. S.

13. σὺ μέντοι ἔτι ἔχων λόγον τοιόνδε μήτε προσέλθῃς ἔμοιγε] Ore Ionico pronunciata, atque in speciem lenissima, gravem tamen continent comminationem; illis simillima, quæ Alexandro Macedoni dixisse feruntur Athenienses VIII. 143. σύ τε τοῦ λοιποῦ λόγους ἔχων τοιούσδε μὴ ἐπιφαίνεο Ἀθηναίοισι, μηδὲ δοκέων χρηστὰ ὑπουργέειν ἀθέμιστα ἔρδειν παραίνεε. Juxta Lycurgum c. Leocr. c. 156, 42. Alexandrum Athenienses μικροῦ δεῖν κατέλευσαν: secundum Aristidem T. I. p. 250. illi dixerunt qualia Medeæ Creon Euripidis v. 352. si te secundo lumine

hic offendero, Moriere. Lamponis istius consilium repellentis Spartani Regis responsum respicit Pausanias III. (c. 4.) p. 214. Valck.

Cap. LXXX. 4. κλίνας τε ἐπιχρύσους] Non fuerunt ὁλόχρυσοι καὶ ὁλάργυροι, quales in Philon. Jud. de Somn. p. 1115. E., sed inaurati et inargentati. Ex solido auro et argento memorabuntur c. 80. In talibus et alibi peccatur. Vide I. 50. Wess.

14. ἅτε ἐόντα χαλκὸν δῆθεν] Quasi vero æs foret. Rudi simplicitate Helotarum, aurum atque æs vix internoscentium, abusi Æginetæ sunt. Quid victo ad Gransonium Carolo Audace, Burgundiæ duce, vasis ejus argenteis, stannum arbitrati, fecerint, quoque modo gemmas, multo rarissimas et pretii ingentis, tanquam vilissima scruta abjecerint Helvetii, durum ab stirpe genus, elegantissime Ph. Comineus Memor. lib. V. 2. exposuit. Wess.

Cap. LXXXI. 3. ἐπὶ τοῦ τρικαρήνου ὄφιος] Durabat in tempora Pausaniæ, aureo tripode dudum a Phocensibus interverso et conflato, lib. X. 13. Quam vero Cel. Gronovius ex Whelero adposuit tricipitis colubri figuram, eam hujus videri, ab Ampl. Cupero veritati respondere negatur, Epistol. lib. II. p. 177. Litem meam non facio. Si tamen verum amamus, unus hic draco et triceps describitur, δράκων χαλκοῦς Pausaniæ; monumentum autem Constantinopolitanum tres exhibet serpentes, scitissime contortiplicatos: dubium præterea, Delphis-ne Byzantium venerit; sed, fieri hoc potuisse, nolo infitiari. Porro Jovis Olympii ex ære statuam copiosius Pausanias expingit, lib. V. c. 23. Wess.

Cap. LXXXII. 1. ὡς Ξέρξης φεύγων, etc.] Quæ hoc capite continentur, ubi pleraque descripta prostant apud Athen. IV. p. 138. alia deteriora, pauca quædam vulgatis leguntur meliora. Pro ἀρτοκόπους, (lin. 5.) ἀρτοποιοὺς præbet Athen., quæ duo sæpe permutantur in Codd. Ut apud Herod., alibi quoque junguntur ἀρτοκόποι et ὀψοποιοί: multa notantur ad Thom. Mag. in Ἀρτοπόπος: dubium quid scripserit Plutarch. T. II. p. 401. E. Vulgatorum loco (lin. 15.) forte cui non displicebit Athenæi lectio, ἐς ἑκατέρου τῶν δείπνων τὴν παρασκευήν. Firmant Herodotei Codices, ut patet ex Diss. Herod. p. 89., quam habet Athenæus τοῦ Μήδων ἡγεμόνος τὴν ἀφροσύνην: absque Codicibus nemini suspecta mentio fuisset τοῦ Μήδων βασιλῆος, quum supra tradiderit, ὡς Ξέρξης φεύγων ἐκ τῆς Ἑλλάδος Μαρδονίῳ τὴν κατασκευὴν καταλίποι τὴν ἑωϋτοῦ: quin Xerxi potius congruere, quam Mardonio videntur ista, ὅς, τοιήνδε δίαιταν ἔχων, ἦλθε ἐς ἡμέας οὕτω οἰζυρὴν ἔχοντας ἀπαιρησόμενος: in quibus ὡς ἡμέας legisse suspicor Sophistam, (Athenæum,) qui voci Ionicæ οἰζυρὴν vulgarem substituit ταλαίπωρον. Valck. — Quod pro κατασκευὴν lin. 4. σκηνὴν scriptum oportuisse suspicatus sim, pauci lectores, puto, futuri sunt qui improbent. Quis enim feret τὴν κατασκευὴν χρυσῷ τε καὶ ἀργύρῳ κατασκευασμένην? Quo magis mirari subit, quod in vulgatum communi consensu conjurarint librarii omnes, neque multum ab his dissentiant Athenæi codices, hoc loco, ut paullo ante, παρασκευὴν exhibentes. S.

13. ἦν πολλὸν τὸ μέσον] Amplum discrimen. Supra lib. I. 126. οἱ δὲ ἔφασαν πολλὸν εἶναι αὐτέων τὸ μέσον, in simili negotio. Euripides Alcest. v. 914. οἴμοι πολὺ γὰρ τὸ μέσον. Jo. Chrysostomus Or. de Evangelii Profectu, T. III. p. 302. c. πολὺ δὲ τὸ μέσον τούτων κἀκείνου. Alii, uti Heliodorus Æth. VII. p. 318. οὐ γὰρ μικρῷ τῷ μέσῳ. Adde Abreschii Lection. Aristænet. p. 249. Wess.

18. τοῦ Μήδων ἡγεμόνος] Placeret τοῦ Μήδου ἡγεμόνος ex Arch., modo plures juberent libri. Alterum dubio caret.

Mardonii delicias et superfluum adparatum Pausanias, non absentis Persarum regis, perstringit et taxat. Additum οὕτω οἰζυρὴν ἔχοντας δίαιταν, irruenti, ut ferocientis inpetum sisterent, Carolo Audaci testati de se suaeque regionis habitu Helvetii fuerunt, eodem Comineo lib. V. c. 1. Memor. perhibente. Wess.

Cap. LXXXIII. [2. θήκας χρυσοῦ καὶ ἀργύρου] Θήκην, thecam, III. 130, 18. repositorium sive pateram intellexeram, et in Adnot. dixeram, eodem modo vocab. istud hoc etiam loco intelligi posse. Mutavi, ad hunc locum quod spectat, sententiam. Possent quidem θῆκαι χρυσοῦ καὶ ἀργύρου paterae aureae et argenteae intelligi; sed adjecta h. l. verba καὶ τῶν ἄλλων χρημάτων, i. e. et aliarum rerum pretiosarum, satis declarant, θήκας hic loculos, ut erat in Vallae Latinis, aut arculas dici. S.]

5. κεφαλὴ οὐκ ἔχουσα ῥαφὴν οὐδεμίην] Pollucis aut alius exemplo respexisse haec Theophilum Protospatharium (de Fabrica Corpor. Hum. lib. IV. 4. in Fabricii Bibl. Gr. T. XII. p. 858.) puto, κεφαλὰς ἀῤῥάφους, sine omni sutura, inter ossa praeliis dejectorum et conputrescentium ab scriptoribus reperta adfirmantem memorari. Ὀδόντας μουνοφυέας (lin. 8.) Pyrrho, Epirotarum regi, et Prusiae, Bithyni regis filio cognomini, tribuit Valerius Maxim. lib. I. 8. Exter. 12. et Festus in Monodos. Illud autem paullo inpeditius et salebrosius, (lin. 3.) ἐφάνη δὲ καὶ τόδε ὕστερον ἐπὶ τουτέων τῶν νεκρῶν. Si esset ἐφάνη δὲ καὶ τόδε ὕστερον ἔτι τουτέων, τῶν νεκρῶν περιψιλωθέντων τὰς σάρκας: tum, postea demum, nudatis carne cadaveribus, adparuisse τόδε, nempe id, quod de cranio sine sutura et de maxilla proditur, sententia declararet. Et sic doctissimus Abreschius. Valck. — Commode post τόδε minori puncto distingueretur oratio, verbaque ista συνηνέχθη —— χῶρον parentheseos notis interciperentur: quo significaretur, cohaerere illa τῶν νεκρῶν περιψιλωθέντων τὰς σάρκας, εὑρέθη κεφαλὴ, etc. S.

Cap. LXXXIV. 8. Διονυσοφάνης] Ita et Pausanias, lib. IX. 2. Similis variatio in Διονυσιοδώρου Historici titulo. Unde vero Pausanias, Artonten multa huic Ephesio elargitum ob patrem contumulatum acceperit, nescio. Wess. — At hoc ipsum Herodotus noster haud obscure eodem hoc loco significavit. S.

Cap. LXXXV. 3. ἔνθα μὲν τοὺς ἱρέας ἔθαψαν] Acquiesco in elegantissima Cl. Valckenarii, ἰρένας sive εἰρένας corrigentis, conjectura; eoque promtius, quod Λέξεων Ἡροδότου collector vocem hic invenisse videatur. Eadem mens eruditissimo *de Pauw*, sic commentanti: Locus est depravatus, et sacerdotem requirit, qui thure et offa piationem faciat; quo certe officio ego nunc fungar hic, qui inter Divae Criticae sacerdotes fortasse locum aliquem mereri possum. Scribe, et scribe emendatione certissima, ἔνθα μὲν τοὺς εἰρένας ἔθαψαν, et similiter statim post, ἐν μὲν —— ἦσαν οἱ εἰρένες. Plutarchus audiendus est in Vita Lycurgi (p. 50. D.) quo nemo melius εἰρένας nobis depinxit. Εἴρενας δὲ καλοῦσι, (inquit,) τοὺς ἔτος ἤδη δεύτερον ἐκ παίδων γεγονότας, —— οὗτος οὖν ὁ εἴρην, εἴκοσι ἔτη γεγονὼς, ἄρχει τῶν ὑποτεταγμένων ἐν ταῖς μάχαις. Quid censes? quidquamne certius aut acconmodatius? Εἴρενες erant ordinum ductores; hos in uno tumulo tumularunt una cum quatuor illis praestantissimis heroibus. Quae, quantumvis pluscula, placuit describere, ut confidentiae et dictionis genus viri juvenis, nam admodum adolescentis sunt, in obscuro ne maneret. Wess.

Ibid. τοὺς ἱρέας] Suum etiam in expeditionibus habebant μάντιν, qui per extispicinam Deorum mentem scrutare-

tur; sed nusquam alibi, opinor, in historia Græca Spartiatæ memorantur ἱρέες, sacerdotes, qui prœliis interfuerint. Visus mihi semper est Herod. aliam hic primitus vocem posuisse; sed, quænam illa fuerit, mihi quidem non liquet. Memoratur in Glossis Herod. Εἰρήν. Quibus alibi nusquam locus est in Musis, hic Grammaticum legisse suspicabar in suo Codice ἰρένας et paulo post ἰρένες. Conjecturam memorare dignatus est Celeberr. Wess. in Diss. Herod. p. 206. et removit difficultatem, quæ opponi posset. Neutrum fortasse, nec ἰρένας, neque ἱρέας, sed scripsisse potius alicui videbitur Herod. τοὺς ἱππέας, et οἱ ἱππέες: quia distinguuntur a ceteris Spartiatis; Nostro autem memorantur VIII. 124. τριηκόσιοι Σπαρτιητέων λογάδες, —— οὗτοι περ ἱππέες καλέονται. Valck.

[4. Ποσειδώνιος, etc.] De his conf. c. 71, 10. et de Amompharetο sigillatim, c. 53 seq. S.]

13. ὡς ἐγὼ πυνθάνομαι] Ablegatum hinc longissime cupiunt voculam ὡς, sicuti et lib. II. 8.; nullo jure, uti admonitum ibi. Recipi autem (a Gronovio) non debuerat ἀπαισχυνομένους, sanequam intolerabile, atque Plutarcho multisque aliis damnatum. Attigit, non absque censura, Abreschius Dilucidat. Thucydid. p. 6. Multo quoque χώματα χῶσαι κεινὰ (lin. 14.) plausibilius et veritati adfinius. Aliorum sepulchra cæsorum cadavera habebant recondita, erantque adeo τάφοι πλήρεις. Contra ea, κεινὰ, vacua et inania, quæ deinceps fuerunt aggesta, meraque adeo cenotaphia. Atque, hæc Scriptorem voluisse, res clamat, agnita a viris Cl. Th. Galeo et D'Orvillio ad Charit. p. 147. Et quis in tanto Codicum scriptorum consensu hæsitaret? Wess.

12. ἐπαισχυνομένους] Non alibi repertum hinc etiam ejicietur, restituto Herodoteo ἐπαισχυνόμενοι. Pro τῇ ἀπεστοῖ fortasse suo more scribendi posuerat τῇ ἀπεστεοῖ: vid. supra notata, p. 42. (Adn. ad I. 85, 3. Paulo post (lin. 13.) ex Codicibus et Plutarcho χώματα restituentur κεινὰ, quod patet ex Diss. Herod. p. 63. Valck.

17. χῶσαι Κλειάδην] Eos non audio, qui Ἀλκιάδην obtrudunt, vicinia litterarum Λ. et Κ. lapsos. Præter alios contra venit Plutarch. Malign. p. 873. A. ubi Κλειάδας ὁ Πλαταιεύς. Χῶσαι in tumulis terra congestis, tritum. Euripides Iphigen. Taur. v. 703. Τύμβον τε χῶσον: et Aulid. v. 1443. ἐπεί μοι τύμβος οὐ χωσθήσεται, etc. Wess.

Cap. LXXXVI. 3. ἐξαιτέειν αὐτέων τοὺς μηδίσαντας] Quis mox sequitur, ἐν πρώτοισι δὲ αὐτέων, vere mihi Kœnius correxisse videtur, ἐξαιτέειν ἀστέων τοὺς μηδ. Ἀστέων Ionico flexu legitur infra c. 93. Idem vitium a viris doctis sæpe sublatum, velut a Leopardo Em. I. cap. 16. Is. Vossio ad Melam II. c. 3. Jo. Piersono Verisim. p. 38. hic illic veterum scriptis etiam nunc inhæret. In fragm. Orat. Isæi apud Dionys. Halic. T. II. p. 176, 28. scribendum: ὅτι ἡ μήτηρ ἀστή τί ἐστι, καὶ ὁ πατήρ: et v. 39. ἣν οὗτοι ὁμολογοῦσιν ἀστὴν εἶναι, pro vulgatis αὐτὴ et αὐτήν. In Epicharmi loco apud Diogenem Laërt. III. 16. procul omni dubio corrigendum: nihil mirum, ἁνδάνειν ἀστοῖσιν ἀστούς. Reliquit mendam ill. Grotius in versu Moschionis, Excerpt. ex Stobæi Eclog. p. 147. Αὕτη δ' ἐπυργώσαντο: urbes postulare sententiam Poëtæ, unicuique patebit attendenti, atque adeo etiam reponendum, Ἄστη δ' ἐπυργώσαντο, καὶ περισκεπεῖς Ἔτευξαν οἴκους. Valck. — Hoc quidem loco nil magnopere obstabat quin vulgatum teneretur, conf. c. 67, 3. Potest autem genitivus αὐτέων duplici modo accipi, sive ut intelligas τοὺς μηδίζοντας αὐτέων, sive ut ἐξαιτέειν αὐτῶν idem valeat ac

ἐξαιτέων ἐξ αὐτῶν vel παρ' αὐτῶν. Ad sententiam quidem nil interest. S.

Cap. LXXXVII. 3. μὴ πρότερον ἀπανιστ. πολιορκέοντας ἢ ἐξέλωσι] Tale superius (c. 86, 6.) μὴ ἀπανίστασθαι ἀπὸ τῆς πόλιος πρότερον ἢ ἐξέλωσι: et cap. 16. πρότερον ἤ. γενέσθαι ἐν Πλαταιῇσι τὴν μάχην. Aliter, et prius vulgato congruenter, lib. VI. cap. 45. οὐ γὰρ δὴ πρότερον ἀπανίστη —— πρὶν ἤ σφεας ὑποχειρίους ἐποιήσατο. Junge Gronovio observata, lib. V. 118.; cujus in vicinis μὴ ἀναπλήσῃ (lin. 6.) laudabilis opera. Wess. — Πλέω μὴ ἀναπλήσῃ (lin. 6.) intellige πλέω κακά, et conf. V. 4, 6. et VI. 12, 10. S.]

7. χρήματά σφι δῶμεν ἐκ τοῦ κοινοῦ] Æquissima postulatio, si professio veritate fulciretur. Qui citra fraudem et dolum reipublicæ consulunt, inpune illis esse debet, quando res secius cadit. Nam consilii datores ob eventum, quem præstare non possunt, plectere, quamquam tristes istiusmodi pœnæ in annalibus plures, a consilio dando, ne aliud adponam, merito omnes deterrebit. Egregiæ ad hanc rem Ampl. Bynkershœkii Quæst. Jur. Publ. lib. II. 2. disquisitiones sunt. Sed horum oratio infucata, et caussa dispar est. Civitatem Thebanam paucorum oppresserant dominatu, invitamque in factionem conpulerant. Hæc fide Pausaniæ: τῆς δὲ αἰτίης ταύτης δημοσίᾳ σφίσιν οὐ μέτεστι, ὅτι ἐν ταῖς Θήβαις ὀλιγαρχία, καὶ οὐχὶ ἡ πάτριος πολιτεία, τηνικαῦτα ἴσχυεν, lib. IX. 6. Wess.

Cap. LXXXVIII. [4. τοὺς δὲ ἄλλους ἄνδρας τοὺς ἐξέδοσαν οἱ Θηβαῖοι, οἱ μὲν ἐδόκεον] Si οἱ μὲν intelliguntur iidem qui traditi sunt a Thebanis, fuerit ἀνακολουθία quædam sermonis, facile quidem ferenda: sed poterunt etiam οἱ μὲν intelligi Thebani. S.]

6. χρήμασι ἐπεποίθεσαν] Divinationem Æm. Porti, audacter abs Genevensi Editore insertam contextui, veram schedæ præstant. Itaque de Aldino et nupero ἐπεπύθεον, alibi invisitato, commentabor nihil. (Vide Var. Lect. ed. S.) Pausaniæ potius humanissimam et æquissimam declarationem, qua Attagini liberos insontes dimisit, prædicabo. Φὰς, optime omnium, τοῦ μηδισμοῦ παῖδας οὐδὲν εἶναι μεταιτίους. Delicta scelerum auctores luunt; infantes consilii absolvit innocentia. Cicero verissime: Ferret-ne civitas ulla latorem istiusmodi legis, ut condemnaretur filius aut nepos, si pater aut avus deliquisset? Nat. Deor. lib. III. 38. Multa P. Faber Semest. III. 8. Wess.

Cap. LXXXIX. 1. 'Αρτάβαζος — φεύγων, etc.] Sua hinc sumsisse videtur Polyænus VII. c. 33, 3. 'Αρτάβαζος Φαρνάκου φεύγων ἐκ Πλαταιῶν προῆλθεν εἰς Θετταλίαν, quæque sequuntur. Ibidem Thessalis dixisse fertur Artabazus: Μαρδόνιος δὲ νενικηκὼς ἕπεται, καὶ τὰ ἔργα τῆς νίκης αὐτὸς ἀπαγγελεῖ: prout scribendum vidit doctiss. Kœnius, qui Herodotum infra dedisse suspicabatur: αὐτὸς δὲ ὑμῖν Μαρδόνιος καὶ ὁ στρατὸς αὐτοῦ εὐθὺς (lin. 14. ubi οὗτος edd. et MSS.) κατὰ πόδας ἐμεῦ ἐλαύνων προσδόκιμός ἐστι. Valck.

12. ἐλῶν ἐς Θρηΐκην] Laudatore Gronovio recte hoc gloriatur. 'Εξ ὅτευ βασιλεὺς Καμβύσης ἤλασε ἐς Αἴγυπτον, lib. III. 63. Artem, qua Artabazus suæ exercitusque saluti apud Thessalos consuluit, Polyænus hinc derivavit, lib. VII. 33, 3. Pæne autem illud Ask. (lin. 6.) ὠϋτὸς τε κινδυνεύσῃ sine dicto præterierat. Ionum, vice αὐτὸς, adfirmant esse Corinthus et Phavorinus: ὠϋτὸς ἀντὶ τοῦ αὐτὸς Ἴωνές φασι. Et tale judicant, συμφέρεται ὠϋτὸς εἶναι, lib. II. 79., cujus loco ὠϋτὸς alibi. Nonnihil addubito. Wess. — Equidem haud dubie errasse et Grammaticos istos, et librarios, si qui illorum rationi favent,

censeo. Ἑωυτοῦ, ἑωυτῷ, etc. Ionicæ sunt formæ, pro ἑαυτοῦ, ἑαυτῷ: item ὠὑτὸς, pro ὁ αὐτός: non ὠυτὸς aut ὠὗτὸς, pro simplici αὐτός. S.

22. λιμῷ συστάντας καὶ καμάτῳ] Persimiles Persici exercitus ærumnæ lib. VIII. 115.; quales, neglecto adparatu, nulla congesta annona, frequentissimæ. Consequens δίψῃ πλείονι germanum agnoscit χρῆν πλοίῳ διαβαίνειν, lib. I. 186. Auctor Vitæ Homeri, c. 19. ἔχρηζεν αὐτοῦ συνεξευρεῖν αὐτῷ πλοῖον, ὅπως ἂν εἰς τὴν Χίον διαβαίη. Nolo plura, uti nec Latina, de quibus Cl. P. Burmannus in Declam. VI. 21. Quinctiliani. Wess. — Λιμῷ συστάντας vulgo fame enectos interpretantur: nos, ex propria vi verbi, fame conflictatos. Vide ad VII. 170, 8. notata. S.

Cap. XC. [3. Ἐπεὶ γὰρ δὴ ἐν τῇ Δήλῳ, etc.] Vide lib. VIII. cap. 130—132. S.]

8. Θεομήστορος] In suo Cod. Valla reperit Θεομνήστορος: in Med. Gronovius, Θεομήτορος. Sed, ut hic, sic supra VIII. 85. idem ille dicitur Θεομήστωρ, ubi narratur quam ob causam Sami fuerit a Persis tyrannus constitutus. Paulo post (lin. 11.) scribendum puto, ὡς, ἢν μοῦνον ἴδωνται αὐτοὺς οἱ Ἴωνες, ἀποστήσονται ἀπὸ Περσέων: sequitur enim eodem tempore, καὶ ὡς οἱ βάρβαροι οὐκ ὑπομενέουσι. Valck.

11. ἀποστήσονται ἀπὸ Περσέων] Ecce iterum negligentiæ specimen. (Vide Var. Lect. (ed. S.) Veritatem, quam sollertissimi viri Aldus et Camerarius tenuerunt, insecuti neglexerunt omnes. Tantum-ne molestiæ eos inspicere? Præsertim cum illam verbi formam res ipsa postularet. Eadem in proximis socordia. Wess.

Cap. XCI. 6. Δέκομαι τὸν οἰωνὸν τὸν Ἡγησιστράτου] Vide lib. VIII. 114., ubi Aristophaneum Δέχου τὸν ἄνδρα, καὶ τὸν ὄρνιν τοῦ θεοῦ, stabilire τὸν Ἡγησίστρατον Arch. videtur. In hominis nomine, exercitus ductore, bonum omen erat; quale Augusto ad Actium ante aciem asellus cum asinario dedit: Eutyches homini, bestiæ Nicon erat nomen, inquit Sueton. in August. c. 96. Eadem ex superstitione, rem memorabilem adgressuri, eos potissimum adsciscebant, quibus fausta nomina; uti Vespasianus, Capitolium dedicaturus, in Taciti Histor. IV. 53. cum Lipsii Nota. Wess.

Ibid. δέκομαι τὸν οἰωνὸν] Non, quod vulgatur τὸν Ἡγησιστράτου, sed τὸν Ἡγησίστρατον Galeus exhibet ex Arch., neque aliter legit Valla. Hoc si Herodotus adjecit, scripsisset potius me judice, δέκομαι οἰωνὸν τὸν Ἡγησίστρατον, velut omen accipio nomen Hegesistrati: ut paulo post dicitur, οἰωνὸν τὸ οὔνομα ποιεύμενος. In Plauti Pseud. II. iv. 22. Χαρῖνον οἰωνὸν ποιῶ. Euripid. Phœn. v. 865. Οἰωνὸν ἐθέμην καλλίνικα σὰ στέφη. Sed e vicinis notissimum forsan ab alia manu nomen fuit adjectum Hegesistrati, ab Herodoto autem scriptum Δέκομαι τὸν οἰωνὸν, ὦ ξεῖνε Σάμιε. Romanorum illud, accipio omen, sic solet Græcis simpliciter dici: δέχομαι τὸν οἰωνὸν, sive τὸν ὄρνιν· τὴν κληδόνα· τὸ μάντευμα· τὸ χρηστήριον. Valck.

Cap. XCII. 1. Ταῦτά τε ἅμα ἠγόρευε καὶ τὸ ἔργον προσῆγε] Est loquendi forma frequens Euripidi. Dederat forsan ad hanc normam Noster supra VIII. c. 5., ταῦτά τε ἅμα ἠγόρευε, καὶ πέμπει ἐπὶ τὴν νέα τὴν Ἀδειμάντου: ut c. 97., ταῦτά τε ἅμα ——— ἐποίεε καὶ ἔπεμπε. Valck. — Pro eo quod lin. 1. scribitur καὶ τὸ ἔργον προσῆγε, suspicatus eram προῆγε oportuisse, verbo neutraliter sumto, et procedebat opus: sed communi consensu vulgatum tenent libri, in quo adquiescendum; intelligendumque, et sermoni rem ipsam adjecit, i. e. et rem ipsam præstitit. S.

8. Ἀπολλωνίης δὲ τῆς ἐν τῷ Ἰονίῳ κόλπῳ] Ita Pausanias cum alibi, tum VI. 14. Meneptolemus ἐξ Ἀπολλωνίας τῆς

ἐν τῷ Ἰονίῳ. De *Orico*, (Cap. XCIII. 5.) ad eundem Ionium sinum, Steph. Byz. πόλις ἐν τῷ Ἰονίῳ κόλπῳ. Adjunge Cononis Narrat. xxx. cui Euenius est Πειθήνιος. Montem, unde amnis (fortasse Aous) labebatur, Strabo Λάκμον adpellat, lib. VII. p. 486. (p. 316. ed. Cas.) Λάκμωνα tamen Steph. Byz. ex Hecatæo. Lege Casaubono observata. Wess.

Cap. XCIII. 1. κατέλαβε Εὐήνιον] Euenium hunc Apolloniatam aliquoties in Cononis Narrat. xxx. Πειθήνιον dici vidit Kœnius. Istius erat is Apolloniæ civis, quæ Nostro ἡ ἐν τῷ Ἰονίῳ κόλπῳ dicitur: τὰν ἐπὶ πόντῳ Ἰονίῳ Φοῖβος ᾤκισ' ἀκειρεκόμας, apud Pausan. V. (c. 22.) p. 435. Situs urbis in Excerptis e Conone definitur, et ποταμὸς Ἀῶος διὰ μέσης αὐτῆς ῥέων dicitur ἐκβάλλειν εἰς τὸ Ἰόνιον πέλαγος. Juxta Herodotum (lin. 4.) flumen ῥέει διὰ γῆς Ἀπολλωνίης χώρης ἐς θάλασσαν, παρ' Ὤρικον λιμένα. Portum Oricum hinc attigit Eustathius in Dionys. v. 398. conf. Strabo VII. p. 486. b. Valck.

6. φυλάσσουσι ἐνιαυτὸν ἕκαστοι] Custodiunt per annum singuli, eorum nempe, qui ad illud munus per vices obeundum essent electi, civium opibus et genere potentissimi. In Excerptis e Conone legitur: τῶν δ' ἐπιφανῶν ἦν ὁ Πειθήνιος καὶ ὅσοι ἄλλοι ἐκ διαδοχῆς τῶν ἱερῶν εἶχον προβάτων τὴν ἐπιμέλειαν. Valck.

11. Qui somno sopitus ovium neglexerat custodiam, eleganter dicitur κατακοιμίσας τὴν φυλακήν: nam pro κατακοιμήσαντος recte mihi rescripsisse Reiskius videtur καί κοτε αὐτοῦ κατακοιμίσαντος τὴν φυλακὴν, et deinceps, ὡς τὴν φυλακὴν κατακοιμίσαντα. Idem illud, vel hinc sumtum, vel ex ipso Hecatæo, præbet Ælianus de Nat. Anim. XIII. c. 22. λέγει μὲν Ἑκαταῖος ὁ Μιλήσιος Ἀμφιάρεων τὸν Οἰκλέους κατακοιμίσαι τὴν φυλακήν. Legitur apud Cononem: ἀμελήσαντος τούτου, αὐτῶν (τῶν ἱερῶν τοῦ ἡλίου προβάτων) ἑξήκοντα λύκοι διεσπάραξαν: ut apud Nostrum, λύκοι — διέφθειραν τῶν προβάτων ὡς ἑξήκοντα. Valck.

Ibid. κατακοιμήσαντος τὴν φυλακὴν] Consentiunt scripta exemplaria, atque iterum proxime. Rectius tamen cum Reiskio κατακοιμίσαντος τὴν φυλακήν: id enim, ubi vigiliæ dormiendo transmittuntur, suum sibi locum capessit. Ælian. de Animal. III. 13. Grues ὑπὲρ τοῦ μὴ κατακοιμίσαι τὴν φυλακὴν, ἑστᾶσι μὲν ἀσκωλιάζοντες, ne vigiliæ tempus edormiant, alternis pedibus nituntur; et lib. I. 15. προτιμότερον τροφῆς καὶ πρεσβύτερον τὸ μὴ κατακοιμίσαι τὴν φυλακήν: quod alibi τὴν φρουρὰν οὐ κατανυστάζειν scribit. Wess. — Similiter Xenoph. Mem. Socr. II. 1, 30. τῆς ἡμέρας τὸ χρησιμώτατον κατακοιμίζουσι. Nec vero ex his exemplis tuto colligitur, non potuisse Herodotum eamdem in sententiam altera verbi forma uti; quum præsertim alioquin etiam idem valeat κατακοιμᾶν atque κατακοιμίζειν. S.

15. ὑπαγαγόντες μιν ὑπὸ δικαστήριον] Herodotei moris est. Alii aliter, de quibus clar. Ruhnkenius ad Timæi Lexic. p. 188. (p. 263 seq. ed. sec.) Wess.— Aliis passim dicitur ὑπάγειν εἰς δίκην et εἰς δικαστήριον, ut hic olim legebatur ἐς τὸ δικαστήριον: optimo tamen consilio Cl. Gronov. ex Med. Cod. reposuit ὑπὸ δικαστήριον, quippe Herodoteum ὑπὸ δικαστήριον ὑπαχθεὶς extat, lib. VI. c. 72. et ὑπὸ reperitur in eadem locutione VI. 81. 105. et 136., ubi Xanthippus Miltiadem θανάτου ὑπαγαγὼν ὑπὸ τὸν δῆμον ἐδίωκε. Pro ἀπῆγον scribendum ὑπῆγον θανάτου in Xenophontis Ἑλλην. lib. V. p. 335, 27. Valck. — Similiter Latine dicimus, *sub judice lis est.* S.

19. πρόφαντα δέ σφι ——— ἐγίνετο] Pecora verterat Valla, expresso, quod scriptus illi liber ostendebat. Consimile in Arch. et Vind.; errorem docti hominis Paul. Leopardus Emend.

VIII. 1. et Palmerius indicarunt. Ego vero dubito, an ἱρὰ ἡλίου πρόβατα oves fuerint an boves? Scio in Cononis Narrat. pro ovibus ab interprete haberi, sed et laxiorem vocis esse potestatem. Malui in re dubia pecora. Confer Schol. ad Iliad. π'. 124. et Eustachium in Erotian. p. 92. (p. 302 seq. ed. Franz.) Mox (lin. 20.) ἐπεί τε ἐπειρώτων, *posteaquam* consuluerant, correctio Reiskii postulat. Wess. — Conf. Var. Lect. (ed. S.) Vallæ Latina Gronovius sic refinxit: Erant autem illis *prædicta*, et in Dodona et in Delphis. Interrogati mox prophetæ de causa mali præsentis, responderunt, etc. quæ Wesselingius etiam tenuit, quamvis impedita. Nam πρόφαντα, quæ dicit Scriptor, vix alia intelligi possunt, nisi responsa illa prophetarum, quæ mox adponuntur. conf. c. 94, 1. Neque necessario πρόφαντον prædictum significat, verum etiam quodlibet oraculi responsum, effatum, λόγιον, θεοπρόπιον, ut ait Hesychius. Sic sane apud ipsum Herodot. V. 63, 5. πρόφαντον non prædictum aliquod est, sed tale effatum quo nil aliud nisi jussum et præceptum quoddam continebatur. S.

[23. αὐτοὶ γὰρ ἐπορμῆσαι τοὺς λύκους] Loquuntur prophetæ, sed uterque dei nomine, cujus propheta est. αὐτοὶ igitur intelliguntur Jupiter Dodonæus et Apollo Delphicus. S.]

Cap. XCIV. [4. ἐν θώκῳ] Lib. VI. 63, 5. ἐν θώκῳ cum doctis Interpretibus in consessu reddidimus: hic satis fuit in sella, in sedili. conf. I. 181, 12. S.]

6. ταύτῃ δὲ ὑπάγοντες] Intellige simulatum dolorem, quo Euenium callide illexerunt et fefellerunt, sive, uti Conon, τέχνῃ ἐλαυνόμενοι. Notus in talibus verbi usus ex Euripid. Androm. v. 428. ᾧ σ' ὑπήγαγον, h. e. ἐδελέασα καὶ ἐξηπάτησα καὶ περιεγραψάμην, ex Scholiastæ doctrina. Appianus Civil. III. (c. 37.) p. 894. ᾧ δὴ μάλιστα ὑπαχθέντες, qua re maxime deliniti. Errorem Vallæ intactum Abreschius Diluc. Thucydid. p. 526. noluit. Wess. — Plutarch. Solon. p. 82, 2. ὑπαχθέντες οἱ Μεγαρεῖς τῇ ὄψει, hac specie *decepti* Megarenses. Confer Nostrum infra l. 18. S.

20. ἔμφυτον μαντικὴν εἶχεν] Divinitus insitam, ut ille Homeri gloriator, θεὸς δέ μοι ἐν φρεσὶν οἴμας Παντοίας ἐνέφυσεν, Odyss. χ'. 348. Alia Demosthenis ἔμφυτος αἰσχροκέρδεια καὶ πονηρία, penitissime animo ex toto vitæ genere hærens, juxta Dinarchi criminationem, Orat. in Demosth. p. 104. Alia Demetrii Phalerei ἔμφυτος ἀκρασία in fragmento Duridis apud Athen. lib. XII. p. 542. c. Wess.

Cap. XCV. 1. Δηΐφονος] Δηΐφοβος eligebatur ex Poëta, qui Herodoto nihil præscribit. Wess. — Quis Δηΐφοβος h. l. maluerit, incompertum mihi. Libri quidem omnes in vulgatum consentiunt. S.

3. ἐπιβατεύων τοῦ Εὐηνίου οὐνόματος ἐξελάμβανε ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα ἔργα] De usu isto verbi ἐπιβατεύειν dictum est lib. III. 63. Loci justam sententiam nec Valla, nec Portus, assecutus est. Nulla Deiphono in Græcia molestia ex invaso Euenii nomine; operas vaticinandi contra Græciam conduxerat: hoc verba volunt, neque aut Reiskium aut Abreschium Diluc. Thucyd. lib. III. p. 315. latuit. Prior insuper ἐπιὼν τὴν Ἑλλάδα, Græciam *obiens*, ex suspicione plausibili, si scripti Codd. adstipularentur. Decepit Vallam rarior verbi potestas, qua Plutarch. T. II. pag. 396. a. ἐκλαβὼν γὰρ ἵππον ἀλινδούμενον γράψαι, cum pingere equum semet voluntatem conduxisset: et in Pelopida, p. 291. a. ἐκλαβὼν παρὰ τῆς πόλεως πίνακα γράψαι μάχης ἱερᾶς. Wess. — Nempe, ut ἐκδιδόναι dicunt Græci, opus faciendum elocare, sic ἐκλαμβάνειν ἔργον dicitur qui opus faciendum conducit: sive, quod

eodem redit, ἐκδιδοῖ is, qui alterius operam conducit; ἐκλαμβάνει, qui suam operam alteri elocat. Alienam ab auctoris mente Vallæ versionem, Deiphono negotium in Græcia fuisse exhibitum, tenuerat Gronovius, eamdemque in contextu intactam Wesselingius reliquit, in subjecta Nota corrigere satis habens. Cæterum vide Var. Lect. (ed. S.) S.

Cap. XCVI. 3. πρὸς Καλάμοισι] Hoc, sive πρὸς Λαμίοισι Arch., alii eruent. Wess. — Vide quæ in Var. Lect. (ed. S.) notavimus. S.

4. παρεσκευάζοντο ἐς ναυμαχίην] Exterminavi ὡς, alioqui haud intolerabile, addi quippe et omitti solitum c. 97., Codicum conspirante imperio: non item ἀπέπλεον (lin. 9.) ad sententiam necessarium. Poterat utique, si quid præ se incommodi ferret, ex cap. seq. (ex cap. 98, 5.) ἐπέπλεον lenissima fingi medicina. Geminum, lib. VIII. 74. ὡς ἐς τὴν Πελοπόννησον χρεὸν εἴη ἀποπλέειν. Wess.

Ibid. ὡς ἐς ναυμαχίην] Omissam in Med. voculam, ὡς si præbent alii Codices, sede non moverem, qua aptissime hæret: παρεσκευάζοντο ὡς ἐς ναυμαχίην: ut Xenoph. Ἑλλ. II. p. 267, 33. πάντα παρασκευασάμενος ὡς ἐς ναυμαχίαν: p. 269, 4. ὡς ἐς πολιορκίαν παρεσκεύαζεν τὴν πόλιν. Thucyd. VI. c. 67., παρεσκευάζοντο ὡς ἐς μάχην: idem sæpe dicitur, ὡς ἐπὶ ναυμαχίαν. Valck.

Cap. XCVII. [2. ἐς Γαίσωνά τε καὶ Σκολοπόεντα] Γαίσων fluvius, ex Ephoro notus apud Athen. VI. p. 311, e. Gessus apud Plin. V. xxix. 31. Gæsus Melæ I. 17. Σκολοπόεις, aliunde non cognitus, ex hoc Herodoti loco colligitur amnis fuisse, in Gæsonem haud procul ab ostio aquas suas exonerans. S.]

4. Φίλιστος—Νείλεῳ τῷ Κόδρου ἑσπόμενος] De migratione Ionica et condita Mileto, sociisque expeditionis, nulla tamen Philisti mentione, Pausanias, lib. VII. c. 2. etc. Strabo, lib. XIV., p. 939. (pag. 633. ed. Cas.) quorum huic Codri filius Νηλεὺς, illi Νειλεὺς, sicuti Nostro. Ista Strabonis aliorumque scribendi ratio Clar. Perizonio unice ad Ælian. Var. VIII. 5. ob Marmor Arundel. probatur; absque caussa tamen, siquidem in laceris ejus tabulis ΝΕ— ΕΥΣΩΙΚΙΣ., unde Νειλεὺς ᾤκισε formatur tantum. Hoc leve, neque ab eruditissimo H. Valesio ad Ammian. lib. XXVIII. 1. contemtum. Ionicam vocem κτιστὺν, quam κτίσιν ad Dionys. explicuit Eustathius, optime docti viri illustrarunt. Wess.

5. ἐπὶ Μιλήτου κτιστὺν] Ἐπὶ τὴν Μιλήτου κτίσιν, velut Herodoteum, legitur apud Eustath. in Dionys. v. 823., qui sinceram nobis formam κτιστὺν servavit ad Hom. Ἰλ. ε'. p. 1245, 40. quam illinc Herodoto jam restituit Portus: alia hujus moduli supra prostant pag. 42. (Adnot. ad I. 85, 3.) Ad κτιστὺν accedit Hesychii Δαμηστύς. κατασκευή. Eidem Φραστὺς est σκέψις, ἔννοια: apud Suidam Ἀφραστύες sunt ἀσυνεσίαι. Ad Hesych. quædam notata sunt in Ἀπαιδευστύς. σωφρονιστύος miror apud Platonem reperiri T. II. pag. 933. E. Valck.

Cap. XCVIII. 3. ἀπορίῃ τε εἴχοντο] Præpositio (ἐν), quam schedæ offerunt, locum reciperare poterit. τέλος Δαρεῖος τε ἐν ἀπορίῃσι εἴχετο, lib. IV. 131. Alibi tamen abest; vide lib. III. 129. Ἀποβάθρας, (lin. 6.) paratas in pugnæ navalis usum, tabulata expresserat Valla, merito desertus. Scalæ fuerunt ad descensum nauticæ. Thucydides IV. 12. Brasidas ἐχώρει ἐπὶ τὴν ἀποβάθραν· καὶ πειρώμενος ἀποβαίνειν, ἀνεκόπη: ubi docte Dukerus, sicuti Ti. Hemsterhusius in Luciani Dial. Mort. X. 10. Wess. — Latinum nomen scalæ Græco adposuit Pollux I. 93. ἀποβάθρα καὶ διαβάθρα ἣν σκάλαν καλοῦσι: ubi commode Jungermanus: "Videtur

autem, inquit, sic nominandus et ponticulus ille qui a nautis in litus vel ripam ejicitur, inserviens tam conscendendæ navi quam exscendendæ." Potuerat adjicere, usos etiam esse similibus pontibus ad transscendendum suis e navibus in naves hostiles; quod quidem ex hoc Herodoti loco satis intelligitur. S.

11. πρῶτον μὲν ἐν τῇ νηΐ, etc.] Duas literas male repetitas legendumque suspicor, πρῶτον μὲν τῇ νηῒ παραπλέων, ἐγχρίμψας τῷ αἰγιαλῷ τὰ μάλιστα Λευτυχ. Valck.

Ibid. ἐγχρίμψας] Nihil quidem interest, ἐγχρίμψας scribatur an ἐγχρίψας, prius tamen tanquam suavius posuisse videtur, ut II. 60. ἐγχρίμψαντες τὴν βᾶριν τῇ γῇ: ubi non variant Codices. Valck.—Contra se, tanquam in acie, Codices consistunt scripti: partis prioris ἐγχρίψας vinceret, si vetustatis ratio duceretur, quod antea, lib. II. 60. animadversum. Præconis μεγαλοφωνοτάτου ἐν τῷ στρατοπέδῳ voce ad Ionas usum Leutychiden, auctor Diodorus est lib. XI. 34., nonnulla ejus ex ore memorans a vero alieniora. Wess.

12. Percultum ὑπὸ κήρυκος προηγόρευε, voce præconis. Tale Theophrasti in Stobæi Serm. XLII. p. 280. οἱ μὲν ὑπὸ κήρυκος κελεύουσι πωλεῖν. Xenophontis Laced. Republ. pag. 286. c. ὥσπερ ὑπὸ κήρυκος. In Æschyli Choëph. v. 838. audax videtur ὑπάγγελος, vice ὑπ' ἀγγέλου. Wess.

20. Per præconem Ionibus ista Leutychides eadem dicitur mente significasse, qua ad Artemisium Themistocles similia lapidibus incidi curaverat: ἢ γὰρ δὴ λαθόντα τὰ ῥήματα τοὺς βαρβάρους ἔμελλε τοὺς Ἴωνας πείσειν, ἢ ἔπειτα ἀνενειχθέντα ἐς τοὺς βαρβάρους ποιήσειν ἀπίστους τοῖσι Ἕλλησι: in quibus scribi mallet Kœnius ἐπεί τι ἀνενειχθῇ, prout supra legitur, lib. VIII. c. 22. Valck.—At, cur mutata h. l. malimus vulgata verba, ἔπειτα ἀνενειχθέντα, nullam prorsus caussam exputare equidem possum. S.

Cap. XCIX. 16. τοῖσι καὶ κατεδόκεον νεοχμὸν ἄν τι ποιέειν, δυνάμιος ἐπιλαβομένοισι] Cuncta Persas cum spectent, de sermonis adsuetudine expectasses, τοὺς καὶ κατεδόκεον —— ἐπιλαβομένους: quam etiam in sententiam Diodorus XI. 33. ac Polyænus VII. 35. abierunt. Valla ad Ionas, res novas animo agitantes, adplicuit, quasi τοῖσι καὶ κατεδόκεε, quibus videbatur: sequacemque Cl. Pavium inpetravit. Equidem Valckenario calculum adposuerim, mancam arbitrato structuram, ope quidem ingenii, sed ob MSS. taciturnitatem dubia, sanandam. Nollem vero νεόχμιον ἄν τι hic eo colore et cap. 103. fingi, quod νεοχμὸς semper in substantivis nominibus ponatur. (Nempe ea Reiskii erat sententia) Adesse mutaturo debuerat βασιλεὺς χώρας Κρέων ὁ Μενοικέως νεοχμὸς, h. e. νέος, νεωστὶ κατασταθεὶς, ut Critici in Sophoclis Antig. v. 164. Wess.

Ibid. τοῖσι καὶ κατεδόκεον, etc.] Aliud quid requiri videtur, a quo pendeant isti dativi: forsan excidit vox ob præcedentis similem terminationem. Dici, ni fallor, potuit, τοῖσι καὶ κατεδόκεον ἐνεὸν νεοχμὸν ἄν τι ποιέειν δυνάμιος ἐπιλαβομένοισι: quibus et inesse putabant, ut facultatem adepti nova molirentur. De Samiis et Milesiis, quos sibi suspectos jusserint Persæ τὰ τῆς Μυκάλης ἄκρα φυλάττειν, Polyæn. VII. c. 45. Valck.—In Attico scriptore utique non ferendum id esset, quod hic communi consensu libri omnes exhibent: sed hanc veniam sibi Herodotus postulat. Verbum καταδοκεῖν alibi apud Nostrum, vel absolute positum, vel cum accusativo et infinitivo, aut cum nudo accusativo constructum, non aliam fere vim, atque simplex δοκεῖν, habet, existimare Hoc loco κατὰ præpositio propriam quam-

dam vim verbo addit, ut significet contra aliquem existimare, i. e. vel condemnare vel saltem suspectum habere. Atque hac notione videri quidem poterat cum genitivo casu jungendum id verbum: sed, quemadmodum pro eo, quod καταγιλᾶν τινὸς, et κατακρίνειν τινὸς vulgo dicitur, καταγιλᾷν τινὶ usurpat Noster III. 37, 4. 38, 2. sæpiusque alibi, et κατακρίνειν τινὶ VII. 146, 6. (conf. Adn. ad VII. 9, 5. et Var. Lect. (ed. S.) VII. 10, 71.) sic et καταδοκεῖν τινὶ usurpavit. S.

[18. συνεφόρησαν τὰ γέῤῥα] Conf. supra, c. 61, 12. 62, 7. et infra c. 102, 7 seqq. S.]

Cap. C. 3. ἐπὶ τῆς κυματώγης] Verissime Eustathius, ἐν ἀκτῇ, ἵνα τὰ κύματα ἄγονται, sive littoris crepidine, quam verberat unda maris. Ex qua vocis notione egregie Luciano in Hermotim. c. 84. Celeb. Græevius subvenit, injuria taxatus ab Elsnero, Schediasm. Critic. c. 1., fluctus, uti hic Valla, seu maris fluctuationes intelligente. Quid tum de Homero, quem Vitæ Auctor c. 19. καθήμενον ἐπὶ τῆς κυματωγῆς, et c. 34. ἐκαμάτο ἐπὶ τῆς κυματωγῆς ἀδυνάτως ἔχων describit, censebimus? Nonne mortalium in stupidissimis, sedente, et, corpore ex valetudine adfecto, decumbente in fluctuatione æstus marini? cum citra maris adsperginem in sicco liceret. Vera atque elegans Democritea est observatio apud Sextum Empir. lib. VII. contra Mathem. p. 395. non aves duntaxat, quales columbæ et graculi, aggregari, sed et res inanimatas, καθάπερ ὁρᾶν πάρεστι ἐπί τε τῶν κοσκινευομένων σπερμάτων καὶ ἐπὶ τῶν παρὰ ταῖς κυματωγαῖς ψηφίδων: ubi fluctuationes maris si volueris, risum debebis, neque emendabere, nisi jucundissimo placidi maris et elegantissimo congestarum concharum et calculorum in littoris crepidine adspectu. Quid multa? Redi ad lib. IV. 196. nec dubitabis. Wess.—Quid sit κυματωγὴ, docuit Wess. in Diss. Herod. p. 207. Valck.—De accentu vocabuli vide in Var. Lect. (ed. S.) notata. S.

4. ἡ δὲ φήμη διῆλθέ σφι] Famam de victoria ad Platæas a Græcis reportata, quam divinitus ortam censuit Herodotus, a Leutychide rei ignaro prudenter confictam verius alii statuerunt. Diodorus Sic. XI. c. 35. οἱ περὶ τὸν Λεωτυχίδην οὕτω μὲν πεπεισμένοι περὶ τῆς νίκης, ἀφ' ἑαυτῶν δὲ πλάττοντες τὴν εὐημερίαν, ἐφάνησαν στρατηγήματος ἕνεκεν τοῦτο πεποιηκέναι. vid. Casaubon. ad Polyænum, Spartiatæ strategema commemorantem, lib. I. cap. 33. Valck.

7. τῆς αὐτῆς ἡμέρης συμπιπτούσης τοῦ τε ἐν Πλαταιῇσι, etc.] Inconcinna et inpedita videntur. Quid quæso ἡμέρης συμπιπτούσης, et τῆς αὐτῆς inprimis? Non equidem obliviscor libri VIII. 15. συνέπιπτε δὲ ὥστε τὰς αὐτὰς ἡμέρας τάς ναυμαχίας γίνεσθαι ταύτας: sed disconvenit, uti adparet, sicuti quod sequetur mox c. 110. (c. 101, 1.) Portus, has verborum difficultates animadvertens, ex arbitratu accessiones adjunxit, quæ fastidium movent. Justior ejusdem admonitio, Vallam συμπίπτοντος aut συμπεσόντος legisse videri: vertisse quippe, etsi tunc eodem die contigit utraque clades, ea, quæ ad Platæas, etc. Idem ego ambabus amplecterer. Belle distincta τῆς αὐτῆς ἡμέρης, συμπίπτοντος τοῦ τε — καὶ τοῦ ἐν Μυκ. μέλλοντος ἔσεσθαι τρώματος, φήμη τοῖσι, etc. decurrent, atque ad Platæas acceptam et ad Mycalen futuram Persarum cladem, utramque eodem die, jungent. Qua loci in medela, sive malis conjectura, suffragatores viros doctissimos Pavium et Reiskium produco. Res autem ipsa suadet, neque Diodorus, lib. XI. 35., aut, Polyænus lib. I. 33. infitiantur, Leotychidæ in sparso de parta ad Platæas victoria rumore imperatoriam emi-

nuisse fraudem. Wess. — Ferendam videri consentientem librorum omnium scripturam monui in Var. Lect. (ed. S.) Quod si αὐτῆς abesset, neminem turbatura erat hæc locutio, coincidente die utriusque cladis. Ferenda vero etiam videtur vocis αὐτῆς abundantia: est enim, quasi dixisset in eumdem diem utraque clades coincidit. S.

Cap. CI. 3. In istis, παρ' αὐτὸ τὸ Δημήτριον, οὗ ἐγίνετο —— ἡ μάχη, mihi quoque vocula οὗ ex syllaba videtur præcedente nata, et delenda cum Reiskio et Kœnio. Valck.

9. μηνός τε τοῦ αὐτοῦ] Mensis Attici Boëdromionis die tertio, teste Plutarcho in Camillo, pag. 138. A. et de Glor. Ath. p. 348. F., nec sibi tamen constante in Aristid. pag. 330. F. Æliani in sexto Thargelionis die error Var. lib. II. 25. dudum castigatus est. Wess.

13. ἡ κληδὼν αὕτη σφι ἐσέπτατο] In præcedentibus ἰοῦσι δέ σφι φήμη τε ἐσέπτατο. Eadem ergo φήμη ac κληδὼν, sive omen, sicuti, lib. III. 153. et V. 72. Pertinent huc, admotaque sunt a doctissimo Berglero, ex Procopii Sophistæ Epist. LII. οὐ γὰρ δὴ μόνον 'Ησίοδος θεὸν αὐτὴν ἀνυμνεῖ, ἀλλὰ καὶ 'Αθηναῖοι, τὴν ἐν Μυκάλῃ μάχην αὐθημερὸν ἐγνωκότες, οὐκ ἀνεκτὸν ἔφασαν, εἰ μὴ θεὸν ἡγοῖντο τὴν Φήμην: valde tamen miraculum augent, cum Athenis victoriam, eadem die, qua ad Mycalen reportata fuit, cognitam produnt. Deam Attica superstitione habitam, Φήμῃ δημοσίᾳ θύομεν ὡς θεῷ, testis Æschines περὶ Παραπρ. p. 47. Wess.

Cap. CII. 1. καὶ τοῖσι προσεχέσι, etc.] Vir doctus: aut προσεχέως legendum, aut delendum est τεταγμένοισι. Nimis pro imperio. Amo lenia in adfectis remedia, si qua opus. Tale hic nihil: omnia enim Herodotei moris et obvia. Mox μέχρι κου ex schedis bene Gronovius. μάλιστά κου, lib. VII. 21. et consimilia non latent. Wess.

[6. ἔτι καὶ δὴ] Vide Var. Lect. (ed. S.) Quænam vis particulæ ἔτι insit necdum potui exputare. Commode superioribus intertexta fuisset, ἐν ᾧ δὲ οἱ Λακεδαιμόνιοι ἔτι περιήισαν, οὗτοι, etc. S.]

16. συνεσέπιπτον] Quod præbuit Med. Codex, aliis etiam usitato more scribendi posuerat Herod. sive συνεσέπιπτον ἐς τὸ τεῖχος: ut III. cap. 78. οἱ συνεσπίπτουσι, nempe ἐς τὸν ἀνδρεῶνα. Plura dedit Cl. Abresch. in Dilucid. Thucyd. p. 656. Hic ante vulgatum (scil. ante Gron. vulgatum συνέπιπτον) ter in eumdem sensum reperitur apud Polyænum: II. cap. 35., οἱ δὲ κατόπιν ἑπόμενοι συμπεσόντες τῆς πόλεως ἐκράτησαν. III. c. 9, 45. συνηκολούθησεν αὐτοῖς καὶ συνέπεσεν εἰς τὴν πόλιν. VI. c. 1, 2. εἰσέδραμε πρὸς τὴν μητέρα, et duo tresve αὐτῷ συνέπεσον: hic συνεσέπεσον, Casaubonus; primo loco συνεισπεσόντες, corrigebat Kœnius. Valck. — Sic Polyb. IV. 71, 12. συνέπεσον (sc. εἰς τὴν πόλιν) διὰ τῆς πύλης. Idem verbum frequentavit Appianus, cujus loca huc spectantia in Indice Græcitatis olim indicavi. S.

[19. κατ' ὀλίγους γινόμενοι, i. q. ὀλίγοι γινόμενοι. Vide Wess. ad VIII. 113, 13. S.]

Ibid. Ubi Persæ ἐμάχοντο τοῖσι αἰεὶ ἐς τὸ τεῖχος ἐσπίπτουσι 'Ελλήνων, eleganter adhibetur αἰεὶ, ut sæpius apud veteres. Vid. not. in pag. 353. (Adnot. ad IV. 162, 13.) Valck.

Cap. CIII. 5. Περίλεως] Galeo probatum dabunt forte Codices Περίλεως: id ipsum Valla reperit, cui Sicyonius hic dicitur Perilaus. Valck. — Vide Var. Lect. (ed. S.) S.

8. ἐπεμαλκίει τὴν μάχην] Nequidquam Codices quidam innovant. Vertitur pertinacior. Præferrem, Stephano monitore, in alteram partem inclinantem,

qualis Ἄρης ἑτεραλκὴς, sive νικοφόρος, uti scholia Æschyli Pers. v. 956. Sed relege observata eruditissimi viri (Valckenarii) ad lib. VIII. 11. Wess.

Cap. CIV. 1. προσετετάχατο μὲν τῶν Περσέων] Superius c. 98. (cap. 99, 12.) Persæ τὰς διόδους —— προστάσσουσι τοῖσι Μιλησίοισι φυλάσσειν. Ergo πρὸς τῶν Περσέων, nisi ex composito verbo pendere jubeas, præstiterit. Namque διόδους Περσέων quis junxerit? Wess.—In istis, Μιλησίοισι δὲ προσετετάχατο μὲν τῶν Περσέων τὰς διόδους τηρεῖν, a præpositione verbi προσετετάχατο genitivus pendere videtur τῶν Περσέων: nisi scripserit, quo modo sæpe solet, προσετέτακτο μὲν ἐκ τῶν Περσέων. Milesiis injunctum fuerat a Persis. Supra cap. 98. τὰς διόδους τὰς ἐς κορυφὰς τῆς Μυκάλης φερούσας προστάσσουσι τοῖσι Μιλησίοισι φυλάσσειν. Valck. — Genitivus τῶν Περσέων a verbo προσετετάχατο pendere, mea quidem sententia, nullo pacto potest. Nec vero opus videtur, ut προσετετ. ἐκ (aut πρὸς) Περσέων corrigendum suspicemur. Proprie dicturus erat Scriptor, τοῖς Πέρσῃσι τὰς διόδους τηρεῖν: sed, quoniam alius adest dativus Μιλησίοισι, variandi causa nunc genitivum posuit, et τῶν Περσέων τὰς διόδους, exitus Persarum, dixit exitus viarum quibus se Persæ recipere possent. S.

Cap. CV. 2. Ἑρμόλυκος ὁ Εὐθύνου] Licuit semper in ambiguis, a forte fortuna oblatum arripere. Εὐθύνου, sed obscuri hominis, meminit Aristoteles, Rhetor. II. 19. p. 92. Δεινὸν εἶναι, inquiebat Isocrates, εἰ ὁ μὲν Εὔθυνος ἔμαθεν, αὐτὸς δὲ μὴ δυνήσεται εὑρεῖν. Neque ignotus Εὐθύνοος ex vetere responso, Εὐθύνοος κεῖται μοιριδίῳ θανάτῳ, i. e. Cicerone interpretante, Euthynous potitur, fatorum numine, letho, Disp. Tuscul. I. 49. Hermolycum παγκρατιαστὴν non Pausanias, lib. I. 23. ignorat. Wess.

Cap. CVI. 7. ὅκη χρεὼν εἴη] Dederunt plures manu exarati ὅκη, lib. V. 87., pessum absque causa a viro Celeberrimo datum. Justum et ego κατοικίσαι judico, justissimum ἀνοικίσαι. Quid autem προκατῆσθαι, (lin. 10.) apertum ex lib. VIII. 36. Wess.

13. τοῖσι ἐν τέλεϊ ἐοῦσι] Nemo de scripturæ veritate dubitabit in posterum. Οἱ ἐν τέλει, qui in magistratu sunt. Sic lib. III. 18. τιθέναι τὰ κρέα τοὺς ἐν τέλεϊ ἑκάστους ἐόντας, singulos civium magistratus. Ismene in Sophoclis Antig. v. 66. τοῖς ἐν τέλει βεβῶσι πείσομαι: et Philoct. v. 384. Οὐκ αἰτιῶμαι κεῖνον ὡς τοὺς ἐν τέλει. Sed abstineo. Vide tamen Schol. ad Gregorii Nazianz. Stelit. I. p. 13. Wess. — Scripsisse videtur, ut est in Med. Cod., Πελοποννησίων μὲν τοῖσι ἐν τέλεϊ ἐοῦσι, Principibus civitatum Peloponnesi. In Editione Gronovii memorati magistratus *Peloponnensium* nulli fuerunt: (nempe sic perperam scriptum in Gronovii Latinis, Peloponnensium, et mox iterum Peloponnenses, pro eo quod oportebat Peloponnesiorum et Peloponnesii. In ejusdem Gronovii Græcis temere servatum erat τέλεσι, et omissum verbum ἐοῦσι: de quibus corrigendis erratis in Notis monuit Editor.) magistratus *Lacedæmoniorum* Vallæ nitebantur verbis Schol. Thucyd. p. 40, 97. (ad lib. I. c. 58.) quibus etiam plus semel abusus est Meursius: vere monuit Clar. Duker., non Lacedæmoniorum tantum, sed et aliorum, magistratus τέλη fuisse dictos. Magistratus autem et viri principes, οἱ ἐν ἀξιώματι, sæpius etiam dicuntur οἱ ἐν τέλει ὄντες. Meminit Thucyd. V. 27. τῶν ἐν τέλει ὄντων Ἀργείων. Syracusanorum magistratus, οἱ ἐν τέλει ὄντες apud eumdem VII. 73. ubi paulo post vocantur ἄρχοντες. Hinc Philoni Judæo inter Ægyptios et Persas viri principes sunt Αἰγυπτίων οἱ ἐν τέλει, et οἱ ἐν τέλει Περσῶν, pag. 363. B. et pag. 778. B. Ut

Herodoto Πελοποννησίων τοῖσι ἐν τέλεϊ, sic Æschylus apud Stobæum, p. 63, 31., Κλύειν τὸν ἐσθλὸν ἄνδρα χρὴ τῶν ἐν τέλει. Sophocl. Phil. v. 922, τῶν ἐν τέλει κλύειν. Valck.

[16. οὐδὲ Πελοποννησίους περὶ τῶν σφετέρων ἀποικιῶν βουλεύειν] Miratus sum, ad vulgatam ante nos scripturam Πελοποννησίοισι neminem interpretum adhæsisse, nihil certe ad hunc locum ab interpretibus adnotatum. Nam, quod vulgo interpretantur omnes, neque Peloponnesiis de ipsorum (nempe Atheniensium) coloniis consultandum, ea sententia, ut in Var. Lect. (ed. S.) monui, Græcis verbis non inest, nisi aut ad dativum Πελοποννησίοισι intercidisse verbum κατήκειν, ἐξεῖναι, aliud-ve simile, statueremus, aut Πελοποννησίους corrigeremus, ubi quidem ad infinitivum βουλεύειν, ex pervulgato Græcorum usu, verbum δεῖν subintelligendum. Unam rationem video, qua vulgatum Πελοποννησίοισι defendi possit; si statuamus hos Peloponnesios, hic nominatos, opponi illis Peloponnesiis τοῖς ἐν τέλεϊ ἐοῦσι; unde hæc prodiret sententia: neque Peloponnesiis (nempe reliquis Peloponnesiis) placuit de coloniis Atheniensium consultare. At huic interpretationi duo obstare momenta videntur: primum, quod in hanc sententiam dicturus haud dubie Herodotus fuisset τοῖσι ἄλλοισι Πελοποννησίοισι: alterum, quod deliberantium concilio non privati homines, sed soli οἱ ἐν τέλεϊ ἐόντες, interfuisse videantur. S.]

18. Ad Πελοποννησίοισι, ait Bothius, intelligi quidem utcunque σύν posse, præstare tamen Πελοποννησίους: nempe id ipsum quod nos, nostra de conjectura, in contextu posuimus. S.

21. πίστι τε καταλαβόντες] Sive adsit, seu deficiat enclitica, parum intererit. Adest lib. III. 74., ubi vide. Statim ἐμμενεῖν aut ἐμμένειν ob adjunctum μὴ ἀποστήσεσθαι æquius melius, quod Portum haud præteriit. Wess.—Amat vero etiam Noster, ut formas, sic et tempora variare verborum. Cæterum vide Var. Lect. (ed. S.) S.

Cap. CVII. 8. ὄνειδος μέγιστόν ἐστι] Explicatur ab Eustathio (ad Iliad. p. 537. extr. ed. Bas. p. 668. ed. Rom.) et Criticis ad Sophoclis Ajac. v. 243., Lycophronisque Alex. v. 774. Persarum illud convicium innuebatur cap. 20. hujus Musæ, et recentiorum eorundem abs Theophylacto Hist. Mauric. lib. III. 8. Non requiretur, credo, simile aliarum nationum opprobrii virus. Quis Virgiliani obliviscitur, O vere Phrygiæ, neque enim Phryges, Æneid. IX. 617. ubi de Persis I. Lud. la Cerda egregie. Wess.

10. καί μιν ἐπιθέοντα φρασθεὶς, etc.] Pristinum φθὰς sententiæ congruere, largior atque agnosco ultro. Sed enim tanta Codicum adparet consensio, jussus adeo urgens, ut obedientiam relinquere abnuam. Φρασθεὶς, advertens: φράζεσθαι et ἐπιφράζεσθαι cap. 19. et in Porti penu copiosissima sunt. Vicino ἁρπάζει μέσον (lin. 12.) Livii respondet arripit medium Servium, lib. I. 48. et Dionysii in eadem historia, μετέωρον ἐξαρπάσας, sublimem rapiens. Wess.

11. ἐπιθέοντα φθὰς] Irruentem *cernens*, Valla: non ille φθὰς, sed legit in suo Cod. φρασθεὶς, quod in Arch. et Eton. inventum exhibet etiam margo Ed. Steph. Φρασθεὶς, ἐπιφρασθεὶς, et καταφρασθεὶς Herodoto in istum sensum adhibentur; sed neque alterum φθὰς hinc alienum est, hac etiam usurpatum structura: vid. ad Phœn. Eurip. v. 982. Φθὰς si qui dant Codices, videri forte poterit utrumque posuisse Herodotus: καί μιν, ἐπιθέοντα φρασθεὶς, φθὰς Ξειναγόρης —— ἁρπάζει μέσον, καὶ ἐξάρας παίει ἐς τὴν γῆν: quem, cum accurrentem cerneret, prævertens Xenagoras —— medium arripit, et sublatum in

terram statuit: ut apud Terentium, sublimem medium arriperem, et capite pronum in terram statuerem. συναρπάσας ἐξῆρε est in Xenoph. Κυρ. Παιδ. p. 35, 340. Ἄρας μετέωρον εἰς τὸ βάραθρον ἐμβαλῶ, Aristoph. Eq. 1359. Valck.

18. περιεωρέων οὐδὲν ἔτι, etc.] Dedi schedis Gronovioque, et βαρβάρων vocem in exilium egi; necessariam minime esse, præcedentia commonstrant. In sequentibus minuendis modum excedit Mediceus. Vide superius, lib. VI. 42. Verissimum (lin. 20.) ἐξ Ἀθηνέων. Wess.

Cap. CVIII. 2. ὡς δέ οἱ προσπέμποντι] Quo sit sensu capiendum hoc verbum, erudite docuit vir Clar. in Miscell. Obs. Nov. T. III. p. 7. Ut λόγους προσπέμπειν, sic προσηνγκεῖν λόγους περὶ συνουσίας dixit Xenophon Κυρ. Παιδ. VI. p. 91, 1. et Lucian. T. I. (Dial. Deor. VI. 2.) p. 217., ubi τὸ πειρᾶν, in eundem sensum magis frequentatum, tractavit Vir summus. Amorem Xerxis, fratris uxorem frustra sollicitantis, hinc attigit Tzetzes Chiliad. II. v. 6. Errat, ut sæpius in historia, Maximus Tyrius XXVI. 7. ubi Xerxes ἐπὶ Ἄμηστριν ἧξεν τὴν τοῦ παιδὸς γαμετήν: errorem correxerunt D. Heins. et Jo. Davis., quo vocat Amestrin, quæ Artaynte fuerat ex Herodoto dicenda. Valck.

3. βίην προσφέρειν] Præstabilius videtur προσέφερε, uti in duobus MSS.; sic sane ἀναγκαίην προσφέρειν, lib. VII. 172. Tzetzes hæc ad Lycophron. excerpens, p. 142. Xerxes, ait, εἰς ἔρωτα τῆς Μασίστιδος ἐμπέπτωκε γυναικὸς, confundens inperite Masistium et Masisten, regis fratrem, qui idem error Chiliad. II. 6. Wess. — Ferendum fortasse προσεφέρετο erat: quod quum, utpote ex rariore verbi usu, suspectum fuisset docto cuidam librario, facile credas in προσέφερε ab eodem fuisse mutatum. S.

6. πρῆσσε τὸν γάμον τοῦτον, etc] Hæc salebroso doctis viris. Reiskius addit distinguitque πρήσσει τὸν γάμον τούτων· τῷ παιδὶ —— Δαρείῳ μνᾶται θυγατέρα. Abreschius vero, πρήσσει τοῦτο, τὸν γάμον λαμβάνει τῷ παιδὶ —— θυγατέρας τῆς γυναικὸς ταύτης. Quorum auxilium manu descripti libri aversantur. Sentio, θυγατέρα τῆς γυναικὸς per adpositionem, quam vocant, aptanda ad τὸν γάμον, neque adeo sollicitanda esse. Maximi Tyrii (Orat. XXVI. pag. 317.) memoriæ in his lapsum D. Heinsius et Davisius fecerunt manifestum. Wess.

Cap. CIX. 7. τῇ δὲ κακῶς γὰρ ἔδει, etc.] Ex vetere Aldi scriptura formabatur, τὴν δὲ, κακῶς —— εἶπαι. Recepta probior; neque ulla necessitudo, ut ἡ δὲ, κακῶς γὰρ ἔδει —— εἶπε, fingatur. In formulæ enim frequentissimo usu multiplex variatio, notata ad lib. I. 8. Wess.—Sic loqui amat Herodotus, cujus in sermone τῇ δὲ κακῶς γὰρ —— πρὸς ταῦτα εἶπε, idem valet ac si dixisset, ἡ δὲ (τῇ γὰρ πανοικίῃ ἔδει κακῶς γενέσθαι) πρὸς ταῦτα εἶπε. S.

Cap. CX. 5. βασιλήϊον δεῖπνον, etc.] Hinc attigit Athenæus IV. pag. 146. B. describens Herodotea quæ sequuntur; ubi similiter οὔνομα τῷ δείπνῳ Περσιστὶ fuisse dicitur τυκτὰ, Ἑλληνιστὶ δὲ τέλειον. Valck.

6. ἡμέρῃ τῇ ἐγένετο βασιλεύς] Interierit parum, sive præpositio (ἐν) accedat, seu tacita relinquatur. Vallæ Latina, die quo rex creatus est, me arbitro, perperam. Et hinc manavit tamen docta Cl. Relandi (Dissert. de Vet. Ling. Pers. p. 257.) originatio vocis ΤΥΚΤΑ, quasi cœnæ ἐνθρονισμοῦ, inque memoriam regiæ inaugurationis celebratæ. Nisi errore, quod nolim, in devium exeo, regis *natalis* est *dies*. Viam monstrat Noster, lib. I. 133. quando de Persis, Ἡμέρην δὲ ἁπασέων μάλιστα ἐκείνην τιμᾷν νομίζουσι, τῇ ἕκαστος ἐγένετο, qua eorum

quisque natus fuit: tum Plato, Alcibiad. I. p. 121., exposito natali die, eoque festo, regii principis, εἶτα, adjungens, εἰς τὸν ἄλλον χρόνον ταύτῃ τῇ ἡμέρᾳ βασιλέως γενέθλια πᾶσα θύει καὶ ἑορτάζει ἡ Ἀσία: quibus adprime adconmodis nihil adstruo. ΤΥΚΤΑ explicent, qui poterunt. Wess.

8. τὴν κεφαλὴν σμᾶται] Habet et σμᾶται Athenæus: noster forte scripserat σμῆται. Si in nullo Codice legitur κοσμεῖται, neque legisse videbitur illud Valla; cujus ornatur eam mihi moverat superius (Adnot. ad III. 148, 5.) memoratam conjecturam. Casaubonum σμᾶται hic explanantem sequitur Gronovius. Valck.—Omnes ita; (nempe σμᾶται:) nec Vallam suspicor, etsi laxius expresserit, aliud ob oculos habuisse. Magnum Athenæi Animadversorem laudo vehementer, de smegmate, nisi fragrantius oleum prætuleris, quo regium caput fuerit delibutum et deinde defrictum, conjectantem. Omnium aptissima sunt, a Cl. Gronovio itidem signata, hæc de lib. IV. 73., ubi Scythæ, a funere recentes, σμησάμενοι τὰς κεφαλὰς καὶ ἐκπλυνόμενοι, utique capita, sive fœdati antea, seu quomodocunque liti, defricantes atque abluentes. Huc referre mihi posse videor Strabonis verba, ὅταν δὲ βασιλεὺς, Indorum rex, λούῃ τὴν τρίχα, μεγάλην ἑορτὴν ἄγουσι, καὶ μεγάλα δῶρα πέμπουσι, lib. XV. p. 1046. A. (p. 718 med. ed. Cas.) habent certe quidem adfine aliquid. Porro (lin. 10.) δέεται τοῦ Ξέρξεω Codicis Arch. minime futile: plures idem si præberent, in majore versaretur honore. Wess.—Nunc, quum unus hic codex δέεται pro χρήζει habet, videtur istud ex scholio natum. S.

Cap. CXI. 12. κελεύων μι γυναῖκα, etc.] Proxime consequens ταύτην με κελεύεις hoc ad sanitatem revocat. Absentia vocis τρεῖς (lin. 13.) in tot bonæ notæ membranis considerationem meretur, siquidem sine ea filum sermonis cohæret, et filiarum quoque nullus finitur numerus. Superat ejus tamen præsentia scribarum captum, videturque adeo adprobanda. Rediit (lin. 16.) μετέντα, cui dialectus favet, et Calliope c. 61. Wess.—Probatorum complurium codicum reprobata consensu (quibuscum haud dubie alii etiam, si diligentius excutiantur, facere reperientur) vox τρεῖς a lectore quodam olim margini adjecta fuisse videtur, et dein temere a nonnemine in contextum adscita. Equidem prope absum ut abjiciendam censeam. S.

17. μέγα μὲν ποιεῦμαι] Ne hac in dictione Scriptor a se secederet, primas Arch. et Vind. concessi, qua super re ad lib. III. 42. Wess.

Ibid. μεγάλα μὲν ποιεῦμαι] Hic certe placet lectio Arch. μέγα μὲν ποιεῦμαι. In istiusmodi formulis μέγα ferme tantum reperitur; eadem qua hic structura positum in Xenophontis Κυρ. Παιδ. V. p. 76., ἐγὼ μέγα ποιοῦμαι φίλον τοῦτο τὸ χωρίον τοῖς ἐνθάδε συμμάχοις καταλιπὼν, ut est in Cod. MS., pro καταλιπεῖν. Ut μέγα ποιεῦμαι, frequentatur et μέγα ἡγεῦμαι, et μέγα τίθεμαι. Merito tamen dubitat vir Celeberr. probandum-ne sit apud Herod. III. c. 42., quod vulgatur μέγα ποιεύμενος ταῦτα, an, quod offerunt duo Codices, μεγάλα ποιεύμενος ταῦτα. Valck.—Alia Nostri loca a Wess. ad III. 42, 12. citata, perquam probabile mihi faciunt, μεγάλα hic revera ab ipsius Scriptoris manu esse. Haud immerito vero mireris, duo illos codices Arch. et Vind. qui hic a cunctis aliis discedentes, μέγα pro illorum μεγάλα dant, eosdem, lib. III. 42. μεγάλα dare, ubi reliqui omnes in μέγα consentiunt. Ac fieri quidem potest ut fallar, sed etiam atque etiam ego suspicor, eumdem eruditum illum sive lectorem sive

librarium, cui multæ debentur lectiones, quæ commodiores videri poterant, quam hæ in quas reliqui omnes consentiunt codices, et hoc loco μεγάλα, quod ei insolentius visum esset, suo arbitratu in μέγα mutasse, et III. 42. quum μέγα ποιεύμενος scripsisset Herodotus, μεγάλα posuisse, quod sequenti ταῦτα aptius respondere videretur. S.

27. Legit Bothius σὺ δὴ καί με ἀπολέσεις: non me perdes: effugiam enim, aut te ulciscar. S.

Cap. CXII. 4. τούς τε μαζοὺς ἀποταμοῦσα] Dirum inpotentis matronæ facinus! Geminum aliud, ex inpia ejus religione susceptum, lib. VII. 114. Et illam tamen, adeo effrenata rabie inmanem, exsecrabilem, animo factisque consceleratam, doctorum haud pauci reginam Estheram esse, regis Ahasueri consortem tori (nominis quadam adfinitate, sicuti mihi videtur, delusi) censent. Istud illi viderint; eam enim in caussam nunc non descendo: tu τούς τε μαστοὺς ubi volueris, aderit e scriptis facultas, modo ne adscripta, lib. IV. 202. flocci feceris. Wess.

Cap. CXIII. 7. ὡς ἐμοὶ δοκέειν] Formulæ veterem cultum membranæ reddunt. Eadem, lib. IV. 168., aliisque locis. 'Εμοὶ δοκεῖν Sophocles, Thucydides, Philostratus, etc. Aldi Abreschium Dilucid. Thucydid. p. 5. Wess.

13. τὴν στρατιὴν τὴν ἐκείνου] Suspicor vocem στρατιὴν, ex proximis inhærentem memoriæ scribentis, alterius vice male fuisse repetitam. Qui Susis abierat cum liberis, καὶ δή κου τισὶ καὶ ἄλλοισι, quique necdum pervenerat ad suam præfecturam, is minus commode dici poterat jam nunc secum habuisse exercitum. Multo mihi videretur accommodatius, si a Xerxe missi in via dicerentur interfecisse αὐτόν τε ἐκεῖνον, καὶ τοὺς παῖδας αὐτοῦ, καὶ τὴν θεραπηίην τὴν ἐκείνου, si hoc alicunde firmamentum acciperet. Valck.

Cap. CXIV. 2. περὶ Λεκτὸν] Idæ promontorium, contra insulam Lesbon, in Scholiis ad Nicandri Alexiph. v. 40. et elegantissima correctione Casauboni apud Athen. lib. XIII. p. 598. c. Sæpe illic navigaturos adversi morabantur venti. Eumenes rex —— adversis deinde ventis quum aliquot diebus superare *Lecton* promontorium non potuisset, etc. apud Livium, lib. XXXVII. 37. In proximis, de abitu Spartanorum, et Atheniensium pertinace ad Persas insequendos perseverantia, nihil fere Thucydides, lib. I. 89. discordat. Wess.—Lectus promontorium sæpe Straboni memoratum: et ibi quidem aliquoties acute scribitur Λεκτὸς, quemadmodum Λεκτὸν acute pingitur in Herodoti libris scriptis editisque: rectius vero, quo proprium nomen ab adjectivo verbali λεκτὸς distinguatur, penacute scribitur apud eumdem Strabonem, lib. XIII. pag. 604. a. 606. c. etc. ed. Casaub. et sic etiam apud Athenæum, l. c. correxit Casaubonus, ῥίον εἰπὼν Λέκτον, ubi mendose λέκτρον olim. S.

10. ἐκ τῆς 'Αβύδου διαβάντες] Διαβαλόντες, quod ex Arch. memorat Galeus, probarem ut aliquoties adhibitum Herodoto, VI. 44. V. 33. et 34. In eumdem sensum διαβάλλειν posuit Thucydid. II. 83. VI. cap. 30. Aristides, T. III. p. 577., εἰς Φίλας διέβαλεν. Eunapius in Proæres. p. 129., διέβαλεν ἐξ 'Ασίας εἰς τὴν Εὐρώπην. Valck.—Quod in Var. Lect. (ed. S.) dixi, verbum διαβαλόντες h. l. cum Arch. nostrum etiam codicem F. tueri, id indictum velim: denuo inspiciens optimas hasce membranas, quarum usuram ad hunc usque diem illustris possessor liberaliter mihi concessit, video in illis διαβάντες scrip-

tum, uti in aliis: atque id tenere debueram. Conf. Wess. Adn. ad IX. 89, 23. Quum verbum διαβάλλειν trajiciendi notione alias frequentet Herodotus, scriptura Arch. διαβαλόντας h. l. ejusdem docti olim hominis industriæ deberi videtur, cui multa alia, quæ ille codex (et qui eum presse sequitur Vind.) propria habet, accepta ferenda esse et sæpius alias monui et proxime etiam ante observavi. S.

Cap. CXVI. 4. ἐξ Ἐλαιοῦντος ὑφελόμενος] Quum Xerxen circumvenit Artayctes, nondum dici poterat Protesilai τὰ χρήματα ὑφελόμενος: hoc itaque e sequentibus huc ab alia manu videtur illatum; ab Herodoto autem scriptum αἰτήσας, Vallæ lectum, dat Arch. Nomen urbis Chersonesi Thraciæ diverse scribitur Ἐλεοῦς et Ἐλαιοῦς, docente Clar. Wesseling. ad Diodori XIII. c. 39. Mihi quoque legitima scriptio videtur Ἐλαιοῦντος. Prope Elæunta, atque hujus templi Protesilai reliquias, scenam constituit suorum Heroicorum Philostratus, de Artaycte nostro narrata respiciens, p. 672., ubi templum memorat, ἐν ᾧ κατὰ τοὺς πατέρας ὁ Μῆδος ὕβριζε: juxta Herod. spoliato templo quum Elæunta veniret Artayctes, ἐν τῷ ἀδύτῳ γυναιξὶ ἐμίσγετο. conf. VII. c. 33. Valck.—De Aoristorum usu præcipiens Hermannus, quem in Var. Lect. (ed. S.) etiam laudavi, recte monuit defendi h. l. ὑφελόμενος posse. Quare, quum in hanc scripturam veteres libri omnes, excepto Arch. ejusque sequacibus Vind. et Vallæ exemplari, consentiant, horum αἰτήσας ex correctione parum necessaria ejusdem docti olim hominis, quem modo dixi, fuerit prognatum. S.

17. καὶ τοῦ αἰεὶ βασιλεύοντος] Indicatum superius ad lib. I. 4. Hinc audax fluxit et inportunum Artaxerxis, Persarum, victis Parthis, vindicis et regni instauratoris, cedere Imp. Alexandrum Romanosque omni Asia debere, ἐᾶσαι δὲ ἄρχειν Πέρσας μέχρις Ἰωνίας τε καὶ Καρίας·——εἶναι γὰρ αὐτὰ Περσῶν προγονικὰ κτήματα: esse enim Persarum hereditarias atque a majoribus acceptas possessiones, in Herodiani, lib. VI. 3. Proximum καὶ τὸ τέμενος ἔσπειρε, (lin. 19.) fanumque sevit, obscurius versum; nisi fanum, locum effatum templo et sacratum Laurentius Livii more et hic intellexerit. τέμενος, ager exemtus et consecratus juxta Protesilai sepulchrum, sicuti Noster in præcedentibus. Inpendit et his operam Cl. Olearius ad Philostrati Heroic. c. 2. p. 672.; verum istiusmodi, ut noceat magis, quam prosit. Wess.

23. ἀφύκτως δέ κως αὐτῷ ἐπέπεσον] Litem primæ voci schedæ movent. Age, intueamur. Ἄφυκτον omne, quod evitari quitum non est. Ἄφυκτος θάνατος Simonidi, in Consol. ad Apollon. Plutarchi, p. 107. B. ἄφυκτος ἀνάγκη Philosopho de Pythagoræ schola apud Stobæum Eclog. Phys. p. 8., τὸ πεπρωμένον ἄφυκτον Alciphroni, lib. I. Epist. 25. Sed Artayctes, modo provide et consulto egisset, aut vitare obsidionem, aut adparatu ad eam tolerandam sese potuerat instruere. Neutrum observavit; unde ex inproviso, uti Valla, ἀφυλάκτῳ (non ἀφυλάκτως) membranæ Arch. et Vind., supervenerunt. Simile Polyæni VIII. 36. ἐπιθέσθαι τοῖς πολεμίοις —— καθεύδουσι καὶ ἀφυλάκτοις. Plutarchi T. II. p. 262. C. καὶ τὸν Ἀριστόδημον ἄοπλον καὶ ἀφύλακτον παρεισπεσόντες διαφθείρουσι. Herodiani VI. 5. οὕτω γὰρ ᾤετο —— ἀφυλάκτως καὶ ἀπροόπτως αὐτοῖς ἐπελεύσεσθαι. Quæ cuncta ut vetustis libris paria faciam, a me inpetrant: alia opinatis præscribitur nihil. Wess.—Habet etiam ἀφυλάκτως διακεῖσθαι Polybius IV. 36. 4. Denique perapta utique huic loco scriptura ἀφυλάκτῳ videri poterat. Quod si tamen vulgatum olim

ἀφύκτως posset defendi, in alteram scripturam eadem rursus suspicio caderet, qua alias codicum Arch. et Vind. quamlibet speciosas lectiones premi modo observavimus. Et quidni tueri locum suum ἀφύκτως possit? Non equidem ad Hesychii auctoritatem provocabo, ipsum hoc vocabulum in Lexico suo illustrantis: nam, quæ ibi adjecta est interpretatio ἀνεξαλείπτως, satis ostendit non ibi Herodoti hunc locum respexisse Lexicographum. Sed, quamvis alibi, si ab hoc Nostri loco discedas, vix usquam hodie adverbium ἀφύκτως reperiatur, tamen, ut ἄφυκτον dicitur quod effugere nemo potest, sic nihil impedit, quo minus ἀφύκτως αὐτῷ ἐπίπεσον dixisse Herodotum credamus, ita de improviso eum adorti sunt Athenienses, ut effugi non potuerint, id est, ut ille et qui cum eo erant effugere non potuerint: nempe, quod ex insequentibus intelligitur, et navibus urbem obsederunt, et exscensione facta eamdem a continente ita circumsederunt, ut effugere nemo posset. Atque hæc lectio etiam significantior est: nam, ἀφύλακτον fuisse eum ab hostibus invasum satis jam superioribus verbis, οὔτε παρεσκευασμένος ἐς τὸν πόλεμον, οὔτε προσδεκόμενος τοὺς Ἕλληνας, declaratum est. Quare, uti nunc quidem stat sententia, vulgatam olim scripturam ἀφύκτως restituendam auctori censeo. S.

Cap. CXVII. 6. Istud ἔστεργον τὰ παρέοντα H. Stephanum in jucundissimo Isocratis ad Demoniac. p. 8. Στέργε μὲν τὰ παρόντα, ζήτει δὲ τὰ βελτίω, offendere non debuerat. Cautior in omni hoc genere Th. Gatakerus ad Antonin. VI. 44. Wess.—Quid sit quod H. Stephanum offendisse dicat Vir doctissimus haud satis video, nisi hoc spectavit quod ille in Thesaur. Græc. Ling. T. III. p. 1014. E. postquam Isocratis dictum adposuit στέργε τὰ παρόντα, præsentibus acquiesce, statim adjicit, verbum στέργειν hac notione usurpatum frequentius cum dativo casu construi; quum quidem haud minus frequenter accusativo casui jungatur, ut ostendunt exempla a Gatakero l. c. cumulata. S.

Cap. CXVIII. 1. Οἱ δ' ἐν τῷ τείχεϊ ἐς τὰν ἤδη, etc.] Interposita ἀμφὶ τὸν Ἀρταΰκτεα, adprobata priscorum Codicum et Gronovii sententia, ablegavi unde venerant, quippe scribarum insiticium glossema. Porro τόνα τῶν κλινέων nervi, lectulis et sellis intendendis habiles, quibus elixis et igne mollitis famem domare nitebantur miseri. Vide Pollucem, X. 37. Wess.

8. οἱ Χερσονησῖται, etc.] Vicem Stephano Byz., qui toties auxilio nobis venit, reddemus. Excitaverat hæc in Χεῤῥόνησος, sed latuerunt eruditos ejus explanatores. Vulgatur, καὶ τὴν πόλιν (Hecatæus) Χεῤῥονήσιόν φησι. Ἀψινθίοισι πρὸς μεσημβρίαν ὁμοροῦσι Χεῤῥονησῖται, ἀπὸ τῶν πύργων ἐσημήναντο τοῖσιν Ἀθηναίοισι τὸ γεγονός: quæ minime apta, sed luxata L. Holstenius cognovit. Ubi scripseris, Ἀψινθίοισι—ὁμοροῦσι Χεῤῥονήσου. Χεῤῥονησῖται ἀπὸ τῶν πύργων, etc.; redibit nexus et legitima verbis sententia. Deerit mentio Herodoti, quæ liberque ejus IX. adjicietur commode. Ille quædam aliter exarata hic animadvertit, Χερσονησῖται tamen Nostro VI. 39., et cap. 119. Calliopes: (IX. 120, 1.) nam Χερσονησιωτέων vox exerrat. Wess.

Cap. CXIX. 2. θῦσαν Πλειστώρῳ ἐπιχωρίῳ θεῷ] Barbarum et crudele numen aliis relinquo, mihi manet ignotum: ignotum quoque, unde ὀλίγοι ἐόντες, quave auctoritate, in postremam venerint editionem. An de Vallæ Latinis? nam de Arch. scriptura viro Celeb. notitia nulla. Pristinum ὀλίγον ἰόντες ad viciniam Ægos fluminis, paullumque ultra id progressos ducit. Paucos autem admodum fuisse, qui fuge-

runt, liquido haud paret. Satius erit, illibatum illud servare. Omnium præclarissime ὑπὲρ Αἰγὸς ποταμῶν, quo de egregie prorsus Oudendorpius ad Frontin. II. 1, 18. Wess.

Cap. CXX. 3. καὶ ἤσπαιρον] Pati possem Athenæi et Eustathii ἤσπαιρεν, si quæ gravis urgeret causa. Simile Apollodori, Bibl. III. 13, 6. καὶ ἀσπαίροντα τὸν παῖδα ἰδὼν ἐπὶ τοῦ πυρὸς, ἐβόησε. Æschyli Pers. v. 983., Euripidis Iph. Aul. 1587. Sed Apollon. Rhod. IV. 874. εἰσιδοῦσα Παῖδα φίλον σπαίροντα διὰ φλογός. Junge Valckenario observata lib. VIII. 5. Ἰχθύες νεάλωτοι rejecti ob vocabuli raritatem videntur. Opportunum adest Dionis Cassii, lib. XLIX. p. 473. E. τῶν τε νεαλώτων τινὲς καὶ Δαλμάται σὺν αὐτοῖς ἐπανέστησαν, de recens captis. Wess.

3. ἐπάλλοντό τε καὶ ἤσπαιρον] Quam verbo formam induit VIII. c. 3., ἤσπαιρον hinc excitat Eustath. in Odyss. μ'. pag. 497, 30. Errorem in vicinis Vallæ Jo. Hartungus jam correxit, Locor. Memorab. III. cap. 7, 18. Valck.—Quemnam Vallæ in vicinis errorem correxerit Hartungus, cujus liber ad manus non est, nescio. Illud video, verba οἱ τάριχοι ἐπάλλοντο interpretatum Vallam esse offa illa salsuræ resiliit, scilicet ex Ionum idiomate ἐπάλλοντο pro ἐφήλλοντο accipientem: cujus rationem sequens Schulzius in Indicem Græcitatis Herodoteæ ex hoc ipso loco verbum Ἐπάλλεσθαι, resilire, retulit. At ἐφάλλομαι aut ἐπάλλομαι non tam resilire, quam insilire et irruere in aliquem significat. Jam olim autem Sylburgius in ora Herodoti Latine Francof. 1595. editi monuerat, esse a verbo πάλλεσθαι, vibrare et concuti significante: recte vero. Sic sane VII. 140, 14. δείματι παλλόμενοι sunt metu trementes sive concussi. Sic apud Poëtam στήθεσι πάλλεται ἦτορ, in pectore saliens vibrat cor, Iliad. χ'. 452. Sic Plutarch. in Vita Cicer. jungit παλλόμενος καὶ τρέμων. Denique quid multa? ἰχθῦς παλλομένους perspicue memorat idem Noster, I. 141, 9. S.

7—9. Portento, quo censebatur τὸ τάριχος ἀναβιῶναι, ut loquitur Philostr. in Heroic. p. 672., sibi significasse Protesilaum Herodoti narrat Artayctes, ὅτι καὶ τεθνεὼς καὶ τάριχος ἐὼν δύναμιν πρὸς θεῶν ἔχει τὸν ἀδικέοντα τίνεσθαι. Pro τίνεσθαι Arch. præbet τίνυσθαι: quod lectum Eustathio hujus monstrat interpretatio, ὅτι Πρωτεσίλαος —— δύναται βλάψαι τὸν ἀδικοῦντα. Suum hic τίνυσθαι, id est τιμωρεῖσθαι, probabiliter posuerat historicus. Huc spectans Pausan. III. (c. 4.) p. 213. Πρωτεσίλαος, ait, ἐν Ἐλαιοῦντι, οὐδὲν ἥρως Ἄργου φανερώτερος, ἄνδρα Πέρσην ἐτιμωρήσατο Ἀρταΰκτην. Valck.—Hæreo, servem-ne τίνεσθαι, an τίνυσθαι præoptem: hoc Eustathium vidisse, ipsius βλάψαι testificatur. Enimvero conspectius inter variantes, quas dicunt, exstet. Wess.—Hoc rursus loco vereor ne genuinam auctoris scripturam cum curiosi correctoris invento permutarim. Quemadmodum non modo τίνυσθαι, sed multo etiam frequentius τίσασθαί τινα, ulcisci, pœnam de aliquo sumere, dixit Scriptor noster: sic constanti probatorum codicum testimonio credi poterat, etiam τίνεσθαι, præsentis temporis forma, nunc eumdem scripsisse: quin et percommoda videri debebat formula τὸν ἀδικέοντα τίνεσθαι. Sed, quoniam nusquam alibi hoc verbum in præsenti tempore occurrit, suspectum fortasse idcirco fuit olim non nemini, et in τίνυσθαι aut τινύσθαι temere mutatum. S.

10. ἄποινά οἱ τάδε ἐθέλω ἐπιθεῖναι] Vir eruditus Corn. de Pauw ἄποινά μοι τάδε, etc. quoniam τίμημα ἐπιθεῖναι in mulcta irroganda teritur; qui mihi quidem oblitus inter conjectandum videtur

ἄποινα Nostro præmia esse, quæ pro capite penduntur, lib. VI. 79. De Artayctæ scelere e condigna pœna Philostratus Heroic. cap. 2. p. 672. Wess. —Sunt utique ἄποινα præmium vel pretium pro capite pensum; sed *pendere* aut *solvere* pretium Græce non ἐπιτιθέναι, puto, sonat, verum διδόναι, aut ἐκτίνειν, ut est apud Nostrum, VI. 79, 6. His adde quæ in Var. Lect. (ed. S.) observavimus. S.

19. σανίδα προσπασσαλεύσαντες] Cl. Reiskius σανίδι. Frustra. Noster, lib. VII. 33. ζῶντα πρὸς σανίδα προσδιεπασσάλευσαν, quod geminum: considerandum enim, ἀνακρέμασαν πρὸς σανίδα πασσαλεύσαντες. Vide ibi. Wess.—Conf. Var. Lect. (ed. S.) S.

Cap. CXXII. 6. καὶ ταύτην τρηχέην] Paria de ingenio et habitu Persicæ regionis Plato de Legib. III. p. 695. a. et Herodoti assectator Arrianus Exped. Alex. lib. V. 4. καὶ γὰρ καὶ Πέρσαι τότε πένητές τε ἦσαν καὶ χώρας τραχείας οἰκήτορες, nempe principio regni Cyri. In vicinis (lin. 9.) οἰκὸς, toties laudatum, ex Arch. remigravit. Wess.

15. μαλακοὺς ἄνδρας γίνεσθαι] Addita vox robur Cyri dicto conciliat. Observatio ipsa plerumque vera est, atque excellentissime ab Hippocrate illuminata, de Aër. Aq. et Loc. pag. 289.; in universum tamen fallax. Fere imperia penes eos fuere populos, qui mitiore cœlo utuntur: in frigora septentrionemque vergentibus inmansueta ingenia sunt, ut ait poëta, suoque simillima cœlo, dicto Senecæ, lib. II. de Ira, c. 16. Quid olim quæso suavius cultiusque Græcia? Quid Cæsaris et Taciti ætate asperius et situ magis fœdum Germania? At nunc utriusque faciem intuere. Nemo adeo ferus est, ut non mitescere possit. Si modo culturæ patientem conmodet aurem, more oraculi Horatius. Wess.

Ibid. οὐ γάρ τοι τῆς αὐτῆς γῆς εἶναι] Eamdem Cyri sententiam verbis diversis Plutarchus tradidit in Apophthegm. pag. 172. e. ubi Persas Cyrus cupientes ἀντὶ τῆς ἑαυτῶν, οὔσης ὀρεινῆς καὶ τραχείας, πεδιάδα καὶ μαλακὴν χώραν λαβεῖν, οὐκ εἴασεν, εἰπὼν ὅτι καὶ τῶν φυτῶν τὰ σπέρματα καὶ τῶν ἀνθρώπων οἱ βίοι ταῖς χώραις συνεξομοιοῦνται. Temporis itaque Cyri Persas velut τραχείας χώρας ἐκγόνους laudat Plato de Legib. p. 695. a. cui hac in parte convenit cum Xenophonte Κυρ. Παιδ. VII. p. 117, 5. Dantur Cyri dicto plurima veterum simillima, partim collecta Th. Gatakero ad M. Antonin. IV. 39., quorum nonnulla dederat et Andr. Dounæus in Demosth. pag. 131. Unius ponam verba Livii ex lib. XXIX. c. 25. Fertilissimus ager, eoque abundans omnium copia rerum est regio; et imbelles (quod plerumque in ubere agro evenit) barbari sunt. Herodoti Cyrus, φιλέειν inquiebat, ἐκ τῶν μαλακῶν χώρων μαλακοὺς ἄνδρας γίνεσθαι. Herodotea non pauca Livius expressit imitando. Valck.

GLOSSÆ HERODOTEÆ,

SIVE

ΛΕΞΙΚΟΝ ΤΩΝ ῾ΗΡΟΔΟΤΕΙΩΝ ΛΕΞΕΩΝ.

EX CODICE BIBLIOTHECÆ S. GERMANI

CUM

PETRI WESSELINGII ADNOTATIONIBUS.

CUM Herodoti Musæ (sic præfatus est WESSELINGIUS) alio sermone ac reliqui Græcorum fabulentur, non illi sollers Grammaticorum cura ad explanandum defuit. Suidas meminit Ὑπομνημάτων εἰς Ἡρόδοτον Sallustii Sophistæ et Heronis Attici Rhetoris, argumenti, uti suspicor, critici et historici. Philemonem Grammaticum in Συμμίκτοις non dissimilem instituisse operam, Porphyrio Quæst. Homer. VIII. haud temere credimus. Apollonii, itidem Grammatici, Ἐξηγήσεις γλωσσῶν Ἡροδότου indicavit et exscripsit Etymologus in Κωφὸς et Σοφιστής. Quæ quidem ad nostram si devenissent ætatem, flocci non facerem Ἡροδότου Λέξεις, ob oculos hic positas; quippe jejunas, sæpissime alienas, et non nunquam insulsas et absurdas. Memorantur in indice legati Antonii Eparchi T. I. Var. Sacr. pag. 528. Steph. Monachii Λέξεις Ἡροδότου ἱστορικαὶ, quas a nostris diversas dicere non audeo. Primus hoc Lexicon ex codice Goldasti vulgavit G. Jungermannus, digestum κατὰ στοιχεῖον sive litterarum ordinem, cujusmodi exempla ex locupletissima Francorum regis bibliotheca et monasterii S. Remigii inter manus sunt. At aliud vir egregius Montefalconius ostentavit Biblioth. Coislin. p. 484., descriptum nulla litterarum primorum serie, sed secundum Librorum, in quorum olim marginibus istæ glossæ, numerum. Ex oris enim Codicum res clamat excerptas esse, et Schedæ ostendunt Eminent. Cardinalis Passionei. Nactus illud ipsum sum Cl. Capperonerii humanissima opera ex Biblioth. S. Germani, in quam Coislinianam migrasse notum est; dignumque censui hoc loco, tum quod in priore, ex codice Goldasti, voces ab aliis inperite avulsæ cernantur, tum quoniam locupletius adparuerit, et Suidæ Hesychioque plerumque conveniat: nam uterque, ille præcipue, simile Λεξικὸν usurparunt; neque ejus usum recusavit Timæus in suo Platonico, nedum præter ceteros omnes G. Corinthus, sed sæpe turpis socordiæ reus. Non libet, nisi ubi quatuorviri in alia eunt, eos operose ad partes vocare. Sectiones librorum, ad quas scholia pertinere videntur, ut quærendi labor amputaretur, adscripsi.

Hæc WESSELINGIUS. Nobis, quoniam et in Var. Lect. (ed. S.) et in Adnotationibus subinde ad Glossas hasce Herodoteas (quas ille Adpendici ad suum

Herodotum, p. 178. et seqq. inseruit) provocatur, easdem hoc loco Adnotationibus ad Scriptorem Nostrum continuo subjicere visum est. Quod autem ait idem Vir doctissimus, primum *Jungermanum* hoc Lexicon, *κατὰ στοιχεῖον* digestum, ex codice Goldasti vulgasse; id quidem, re paulo curatius investigata, sic se habere cognovi. Prolegomenis ad Herodotum suum anno MDCVIII. editum Jungermannus (sive, ut ipse nomen suum Latine scribere consueverat, Jungermanus) Glossas istas pag. 35. et seq. hoc titulo inscriptas inseruit, ΛΕΞΙΚΟΝ ΤΩΝ ΗΡΟΔΟΤΕΙΩΝ ΛΕΞΕΩΝ. Ex MS. Codice Melchioris Haiminsfeldii Goldasti. Quas glossas postquam Th. Galeus in Londinensi Herodoti editione multis aliis ex Galeno, Hesychio et Gregorio Corinthio congestis auxit et locupletavit; rursus solas easdem prorsus, quas olim Jungermanus, eodemque titulo inscriptas Gronovius in suo Herodoto, pag. 745. seq. repetendas curavit. De eisdem Glossis idem Jungermanus in Præfatione ad Herodotum hæc scripsit: "Nos adjecimus *Lexicon*, uti quidem titulus præscribitur, vel potius, ut mihi videtur, Glossas notabiliorum in Herodoto vocabulorum. Misit id ad nos ita transscriptum, quo exemplo edimus, vir nob. et cl. Melch. Haiminsfeldius Goldastus. Quod conjecturæ de quibusdam incidit obiter, ad oram posui." Ex quo adparet, persuasum quidem fuisse Jungermanum, se primum omnium has glossas publici juris fecisse. At, verum si quæris, sunt eædem ipsæ, quas jam anno MDLXIV. Henr. Stephanus in Dictionario Medico post Erotiani et Galeni Expositiones dictionum Hippocratis, p. 105—109. eodem titulo inscriptas, Λεξικὸν τῶν Ἡροδοτείων λέξεων, ediderat; quas porro easdem Barth. Eustachius Erotiani et Galeni Glossariis, anno MDLXVI. a se editis, adjecerat Latina versione illustratas. Nec vero potest ovum ovo esse similius, quam sunt Glossæ a Jungermano editæ illis, quas primus Stephanus in lucem emiserat: ita quidem, ut eædem prorsus fortuitæ halucinationes in utroque pariter exemplo reperiantur; veluti, *ἀντίξον* pro *ἀντίξοον*, *ἀφιδίας* pro *ἀμφιδίας* (qui quidem error jam olim quoque in Gregorii libellum de Dial. Ion. §. 123. est propagatus;) *ἀποφερὴν* pro *ἀποφορὴν*, *ἀχαιρεσίη* pro *ἀρχαιρεσίη* similiaque alia; quæ quo pacto corrigenda viderentur, perspecte Jungermanus in margine suæ editionis docuit; cujus notulas Gronovius etiam in inferiore sui exempli ora adposuit. Paulo post operam ab Henr. Stephano libello huic præstitam, *Barth. Eustachius* easdem glossas, quasi ad Hippocratem spectantes et ab Herodoto quodam congestas, Erotiani et Galeni glossariis Hippocrateis, Venet. MDLXVI. editis, ita adjunxit, ut Græcis vocabulis, omissa interpretatione Græca, Latinam adjiceret interpretationem: unde dein easdem Hier. Mercurialis in Adpendice sui Hippocratis repetiit, hoc titulo insignitas: Herodoti Dictionarium vocum Hippocratis.

Hæc ante Jungermanum gesta sicut notitiam hujus viri effugerunt, sic posteriores Hippocratis Editores latuisse videtur opera huic libello ab eodem Jungermano præstita, judiciumque prudentissimum quod ille de hoc Lexico, ut vulgo inscribebatur, tulerat. Nam et in insigni editione Hippocratis Genevensi, quæ anno MDCLVII. prodiit, libellus hic in Prolegomenis post Erotiani et Galeni glossaria, quasi et ipse ad Medicæ artis patrem spectaret, exhibetur, ex Henr. Stephani exemplo repetitus: et in splendida Charteriana Hippocratis et Galeni editione, Parisiis

anno MDCLXXIX. in lucem emissa, T. II. p. 140—144. Græca Henr. Stephani cum Eustachii Latinis ita repetita sunt, ut non erubuerit Editor titulum præfigere hujusmodi: Ἡροδότου Λεξικὸν τῶν παρ' Ἱπποκράτει λέξεων τινῶν. Herodoti Dictionarium quarundam dictionum Hippocratis. Atque in hac Parisiensi editione, paululum quidem mutata est vocabulorum series, ut non modo (quemadmodum in Stephani exemplo) secundum literarum initialium ordinem collocata sint, sed etiam secundum legitimam illarum literarum seriem quæ in quoque vocabulo primam literam sequuntur; hoc modo: Ἄβιος, ἄβρος, ἀγηλατεῖν, αἰγὶς, etc. Cæterum et in hac et in Genevensi, quam dixi, editione eædem vitiosæ voces, quas Stephani exhibebat exemplum, ἀφιδίας, ἀποφρὴν, ἀχαιρεσίη, etc. fideliter repetuntur, nulla mentione facta veræ scripturæ ab Jungermano commendatæ. Denique, recentiori etiam memoria, Lipsiæ anno MDCCLXXX. Franzius Erotiani et Galeni Glossariis rursus easdem hasce Glossas, quasi Herodoti cujusdam Dictionarium vocum Hippocratis, ita adjunxit, ut non modo Jungermani, sed et Wesselingii operam illis præstitam perinde ignorasse videatur: nam eis quidem vocabulis, de quibus vel H. Stephanus vel Camerarius in Prolegomenis ad Herodotum aliquid commentati erant, horum Virorum adnotationes subjecit; reliqua vero, et in his eadem ipsa quæ fœde corrupta legebantur, prorsus intacta reliquit, ne ulla quidem notula adjecta.

Ita quum ex uno eodemque exemplo, eoque passim corrupto admodum, ductæ sint omnes, quas adhuc commemoravi, Editiones harum Glossarum secundum literarum seriem digestarum; operæ pretium facturus videtur si quis illas cum alio vetere exemplo, quod emendatius scriptum sit, voluerit conferre. Et fuerat olim tale exemplum optimo nostro Codici F. adjectum, eadem antiqua manu, qua ipsi novem Herodoti libri, descriptum: sed de illo, quod vehementer doleo, nonnisi minuta pars superest, folio verso, quo finis nonæ Musæ continetur, inscripta; et hæc ipsa pars nonnihil etiam defecta, quum ejusdem folii pars vel lacera sit vel vetustate detrita. Quæ supersunt, hæc cum H. Stephani exemplo et cum Glossis secundum Musarum seriem a Wesselingio editis contuli: et, quid intersit, hoc loco adponendum duxi. Titulus nec adest, nec adfuerat olim ullus. Prima glossa, Ἀνίλη· χρήση: quia ibi lacerum folium, non comparet. Proxima est Ἀνδρεών· μέγας οἶκος ἀνδρῶν: quæ abest H. Stephano, habet autem eamdem Wess. ex lib. I. 34. omissa tamen voce ἀνδρῶν. In gl. Ἀναξυρίδας ex I. 71. desunt (ut apud Stephanum) verba ἢ τὰ νῦν βρακία λεγόμενα, quæ habet Wess. Succedit Αὐλός· εἶδος ἀκολάστου σχήματος: quæ glossa, ex vetere aliquo scholio tumultuarie et imperite excerpta, spectare mihi videbatur ad lascivam Hippoclidæ saltationem, Herod. VI. 129. ubi etiam pro vulgato σχημάτια lin. 14. codex Arch. ex simili scholio ὀρχήματα σχημάτια legit. Merito vero ignorat absurdam glossam Codex Sangerman. recteque pro ea ex lib. VI. hanc habet, Ἐμμέλειαν· χορικὴν ὄρχησιν. Sed vide deinde Wesselingii notata ad voc. Πηκτὶς, ex lib. I. cap. 17. In gl. Ἀνέγνωσεν ex I. 86. habet cod. F. ἀνέτεινεν, pro ἀνέπεισεν: utrum vero ἐδίδαξεν habuerit cum Steph. an ἀνεδίδαξεν cum Wess. in lacera folii parte haud adparet. Ἀντίξοον recte scribit F. non Ἀντίξον, ut Steph. Ἄρδις· φαρέτρας scribit F. ut Wess. ex I. 215. non φαρέτρα, ut Steph. Ignorat autem verba καὶ τὸ βέλος, quæ adjecit Steph. Post Ἄρδις habet codex

noster Αἱμασιά· τὸ ἐκ χαλίκων ᾠκοδομημένον ἄνευ πηλοῦ τειχίον, ut Wess. ex I. 180. quam glossam ignorat Steph. Ἀμφιδέας utrum recte scriptum fuerit, an mendose Ἀφιδέας, in lacero folio non adparet. Sed recte Ἀποφορὴν habet F. sicut Wess. ex II. 109. non Ἀποφρὴν, ut Steph. Ἀπηλιώτερα scribit F. pro Ἀπηλιώτερον, ex III. 14. Ἀνδρόσφιγγας scribit F. non Ἀνδρόσφιγγα ut Steph. et Wess. deinde vero habet σύνθετον σῶμα —— γεγονός, ut Wess. ex II. 175. non σύνθετον ἄνθρωπος καὶ σφὶγξ δημιούργημα, ut Steph. Sequitur Ἀτιμωρητί· εἶδον (ubi ἤγουν habet Steph.) καταφρονήσας: quæ quo pertineat glossa, aut unde ducta sit, exputare equidem non potui; sed indicavit Wesselingius in Adnot. ad glossam Οὐ περιέξεσθαι ex libro tertio. Adnotavit adverbium Ἀτιμωρητὶ H. Stephanus, Thes. T. III. p. 1577. e. monens certam auctoritatem non habere. Proxima in F. glossa, Αἰγυπτιῶν· γυπῶν: deest Steph. sed habet eam Wess. ex III. 76. et evanuit quidem in nostro codice prius vocabulum Αἰγυπτιῶν, sed posterius γυπῶν perspicue adhuc comparet. Tum Ἀνδρόγυνος· ἄνανδρος καὶ ἑρμαφρόδιτος habet F. ut Wess. ex IV. 67. Duo verba ἄνανδρος καὶ desunt Steph. Hanc excipit illa, cujus evanidum quidem primum vocab. (Ἄρδιν) ἀκίνα (sic F. pro ἀκίδα) βέλους ἢ τὰ ἐκ χειρὸς ὅπλα. quam ignorat Steph. habet autem Wess. ex IV. 81. In Αἰγὶς ex IV. 189. scribitur φορέουσι in F. ubi φοροῦσι Steph. et Wess. In Ἀγηλατέειν desunt codici nostro verba φυγαδεύειν et ἐκπράττειν, quæ habent Steph. et Wess. ex V. 72. Ἀρθμίη· φιλία: F. ut Steph. non Ἄρθμια· φίλια: ut Wess. ex VI. 83. Post Ἀναιρέομ. est gl. Ἀνακωχεύσαντες· ἀναχωρήσαντες: quæ deest Steph. sed agnoscit Wess. ex VI. 116. Hanc excipit Ἀνακαθόπλαξ· ὁ πληττόμενος: quam eamdem Steph. habet, sed ignorat cod. Sangerm. Vide Wess. in fine Glossarum ex nona Musa. Proxime sequitur (Ἄβιος· evanuit quidem hoc nomen, sed adsunt reliqua hæc:) ἀντὶ τοῦ πολὺν βίον κεκτημένος, ὥσπερ ἄξυλον τὸ πολύξυλον: ubi Steph. sic habet: Ἄβιος· ὁ πολύβιος· ὡς ἄξυλος, τὸ πολύξυλος. Eam glossam ignorat cod. Sangerm. sed mentionem ejus fecit Wess. in fine glossarum ex libro IX. Tum Βαλανάγρας κλεῖς: cod. F. sicut Wess. ex III. 115. non Βαλανάγρα· κλείς: ut Steph. Glossæ ex lit. Γ. in cod. F. incipiunt a verbo Γνωσιμαχεῖν, ubi τὴν ἑαυτοῦ, non τὴν αὑτοῦ, ut apud Steph. et Wess. ex III. 25. Sequitur Γαυλοί· (sic male pro Γαυλός·) πλοῖον φοινίκειον ut Steph. pro quo rectius Φοινικικὸν Wess. ex III. 136. Et desunt F. verba καὶ φρέατος ἀντλητήριον, καὶ γαλακτοδόχον ἀγγεῖον, quæ sunt in ed. Steph. quorum loco apud Wess. ex VI. 119. est Γαῦλος· φρέατος ἀντλητήρ. Proxime succedit Γοργύρη, ubi δεσμωτ. ὑπόγαιον F. ut Wess. ex III. 145. non ὑπόγεων, ut Steph. Mox in gl. Γυμνοπαιδία perperam abest vox χοροὺς, quam recte exhibet Steph. et Wess. ex VI. 67. Mox recte Δημιοεργοί scribit F. ut Wess. ex VII. 31. ubi perperam Δημοεργοί ed. Steph. et sequaces. Postrema glossa, in qua desinit noster Codex, ista est: Διφροφορεύμενος· φορείοις φερόμενους.

His præmissis ipsas subjicimus ἩΡΟΔΟΤΕΙΟΥΣ ΛΕΞΕΙΣ, sive GLOSSAS HERODOTEAS, *secundum Literarum seriem digestas, ex Codice Manuscripto Bibliothecæ S. Germani a* WESSELINGIO *editas, cum ejusdem Wesselingii Adnotationibus.*

GLOSSÆ HERODOTEÆ.

Ἱστορίας Α΄.

Ἀ'ΝΈΛῌ, χρήσῃ [a], Lib. I. cap. 13.

Ἐξ ἠθέων. ἐκ τόπων, ἐν οἷς ἀναστρέφονται. 15.

Πηκτίς. ὄργανον, ψαλτήριον, αὐλός [b]. εἶδος ἀκολάστου σχήματος. 17.

Διθύραμβος, ὕμνος εἰς Διόνυσον. 23.

Σκευή. ὅπλισις καὶ στολή. 24.

Ἑδώλοισιν. ὑποστρώμασι νηός, ζυγαῖς [c], καθέδραις. 24.

Ὄρθιον νόμον Θαμύρα [d]. ὁ κιθαρῳδικὸς τρόπος τῆς μελῳδίας, ἁρμονίαν ἔχων τακτὴν καὶ ῥυθμὸν ὡρισμένον. ἦσαν δὲ ζ΄. ὧν εἷς ὁ ὄρθιος, 24.

a *χρήσῃ,*] Χρήσει apud Suidam aberrat.—[χρήσῃ recte H. Steph. dedit, quod et alii tenuere. Nihilo minus, quasi χρήσει esset, Usui interpretatus est Eustachius, idque et Mercurialis repetiit et Franzius nulla adjecta observatione. S.]

b *ψαλτήριον, αὐλὸς,* etc.] Separatum sibi locum αὐλὸς et πηκτὶς in priore Lexico occupabant. In Cod. S. German. ferme cohærent. Itaque omnia artissime aptavi, motus auctoritate Scholiastæ Aristophanis Thesmophor. v. 1321., ubi Πηκτίδας, εἶδος ὀργάνου κιθαρῳδικοῦ, ἢ ἀκολάστου σχήματος. Gemina Suidas in Πηκτίς.—(Conf. quæ de ista glossa, Αὐλός. εἶδος, etc. paulo ante notavimus. S.]

c *ζυγαῖς.*] Hæc disjuncta quoque in eodem collocantur. Explicant, quod Suidas et Etymologus indicant, τὰ ἑδώλια, quo illi modo et præstantiores Herodoti MSS. vocem pingunt. Alibi Suidas, Ζυγοί· παρ' Ἡροδότῳ αἱ καθέδραι.

d *Ὄρθιον νόμον Θαμύρα.*] Suidas in Voc. Νόμος et Ὄρθιος descripsit, verum de Thamyra nihil. Amplius scholion, unde hæ reliquiæ in schedis S. German., Thamyrin sive Thamyram, celebrem olim in Thracibus Musicum apud Diodor. lib. III. 66., nomi Ὀρθίου inventorem, non Terpandrum, ut ceteri solent, perhibuisse videtur. Legendus Plutarch. de Music. pag. 1132. B. D. et Pollux IV. 65. ubi septem illi modi

Ἀνακῶς. ἐπιμελῶς, φυλακτικῶς. 24.

Ξενίην συνεθήκατο. ἀντὶ τοῦ ὡς ξένιον [a] ἐδωρήσατο. 27.

Ἐπιστρεφέως. ἀπαιτητικῶς ἢ ἐπιμελῶς. 30.

Ἡκούσης. ἐχούσης. 30.

Σπερχθείς. ταραχθεὶς, θυμωθείς. 32.

Χρήματος. πράγματος. 33.

Ἀνδρεών. μέγας οἶκος [b]. 34.

Ἐπίστιος. ἔποικος. 35. et 44.

Ἐξηρτυμένοι. κατεσκευασμένοι, ἡτοιμασμένοι. 43.

Ἡμεκτέων [c], δυσφορῶν. 44.

Ἑταιρεῖος. ὁ Ζεὺς παρὰ Κρησίν. 44.

Συνηλίζοντο. συνηθροίζοντο. 62.

Μετεξέτεροι. ἔνιοι, τινές. 63.

Ἐνωμοτία [d]. τάξις τὶς παρὰ Ἀττικοῖς. 65.

Τριηκάδας. δεῖπνα κατὰ δήμους καὶ ἀριθμὸς λʹ ἀνδρῶν. ibidem.

Ἐλινύειν. ἡσυχάζειν. 67.

Ἐννώσας. διανοηθεὶς. 68.

a ὡς ξένιον] Sic et Suidas. Olim ξενίην, aut ξένον, ut MS. S. Remigii. Valde exorbitat Corinthus, cum ἀντὶ τοῦ ξενίην ἐδωρήσατο, ξενίην συνεθήκατο Ionum perhibet esse in sermone.

[*b* Paulo plenius MS. F. μέγας οἶκος ἀνδρῶν. S.]

c Ἡμεκτέων] Conpositum περιημεκτέων ibi in Musa. Nec justa tamen ex scholio suspicio, aliter olim obtinuisse. Est in glossatorum more simplex deponere, ubi conpositum in ipsa oratione. Tale χορδεύων, lib. VI. 75. et αἰωρηθέντες, ibid. 116., pluraque alia.

d Ἐνωμοτία.] In schedis S. Germ. Συνωμοτία, unde Suidas Συνωμοσία, τάξις παρὰ Ἀττικοῖς, ubi postrema Herodotum si explanant, sicuti debent, absurda. Et ita tamen tres Lexici codices. Verius Etymologus Ἐνωμοτὶς, immo Ἐνωμοτία, τάξις τὶς στρατιωτικὴ παρὰ Λακεδαιμονίοις. Priores ergo, nisi si παρὰ τοῖς Τακτικοῖς cum Clar. Ruhnkenio ad Timæum, p. 77. malueris, in errore versantur. Mendosus etiam Suidas in proximo Τριηκάδας· παρ' Ἡροδότῳ, δεῖπνα, ἢ δήμους, ἢ ἀριθμὸν τριάκοντα ἡμερῶν: nihil enim, ut alia præteream, isthic apud Herodotum de triginta diebus. Mendosior multo, ne quid asperius excidat, G. Corinthus, λέγουσι δὲ Iōnes καὶ τοὺς κατὰ δήμους καὶ ἀριθμὸν τῶν τριάκοντα ἀνδρῶν Δεῖπνα. I nunc et fide istiusmodi λογοθήραις.—[Commode Steph. καὶ ἀριθμοὺς ἀνδρῶν λʹ. S.]

Ἀναξυρίδας. τὰ βαθέα καὶ βασιλικὰ [a] τῶν ὑποδημάτων, ἢ τὰ νῦν βρακία λεγόμενα. 71.

Ἀβρόν [b]. καλὸν, αὐθάδες, σεμνὸν, τρυφερόν. ibidem.

Ἀναισιμοῦν. δαπανᾷν, ἀναλίσκειν. 72.

Ἴλη. συστροφὴ, τάξις ὄχλου ἱππική [c]. 73.

Εὐεστώ. εὐημερία, εὐετηρία. ἡ καλλίστη τῶν ἐτῶν διαγωγή. Διογενιανὸς ἄνευ τοῦ Σ' γράφει. 85.

Ἀνέγνωσεν. ἀνέπεισεν, ἀνεδίδαξεν [d]. 86.

Ἐπίδοξα. ἀντὶ τοῦ προσδόκιμα. 89.

Κνάφος. ἄκανθα ἕλκουσα ἱμάτια. 92.

Οὖροι. ὁροθεσία. 93.

Πεσσοί. ψῆφοι, ἐν αἷς ἔπαιζον. 94.

Φαρμάκοισι. βαφαῖς. 98.

Ἐλόχισεν [e]. εἰς λόχους κατέταξεν. 103.

Κατὰ τέλεα. τὰ ἀναλώματα καὶ τὰ συνέδρια τῶν ἐν τῇ ἀρχῇ, καὶ συντελεῖν εἰς τάγμα. ibidem.

Εὔτυκτα, ἕτοιμα, ῥᾴδια εἰργασμένα [f]. 119.

Ἐπιφορήματα. τραγήματα. 133.

Λευκή. (Λεύκη.) πάθος τὶ περὶ ὅλον τὸ σῶμα. 138.

a καὶ βασιλικὰ] Eodem Hesychii explicatio tendit in Ἀναξυρίδες. Suidas autem et Etymologus καὶ ἄβατα ὑποδήματα: quæ hinc propagata facile instaurabuntur. Ἄβατα ὑποδήματα equidem non recordor. Confer Salmasium ad Lampridii Alex. Sever. c. 40.

[b Ἀβρόν] Recte Ἁβρόν membr. F. Spiritum non adposuit Stephan. Mox. αὐθάδες scribit etiam F. sed αὔθαδες Steph. S.]

c ὄχλου ἱππική·] In Suida ὄχλου ἱππικοῦ: cui accedo (H. Steph. τάξις ἱππικὴ, συστροφή. S.) Vicina Εὐεστὼ, εὐετηρία, etc. in MS. S. Germ. non leguntur. Quod nunc prostat, ex codice S. Remig. venit: antea εὐεστή. (sic Steph. et al.) εὐημερία· εὐετηρία. Diogenianus (Grammaticus ætate Hadriani Imp.) vocabulo operam occasione Antiphontis Ἀειεστὼ inpendisse videtur. Harpocrationem adi illa in voce et Favorini Εὐεστώ. Proximum Ἐπίδοξα liber S. Germ. non novit.

d ἀνεδίδαξεν.] Ἐδίδαξεν F. et Steph. S.

e Ἐλόχισεν.] Pauci Herodoti Codd. et Suidas ἐλοχήσει. Idem κατατέλεα junctim recenset et scholiastæ nostri verbis interpretatur. Agnoscit et Hesychius in Τέλεα, cujus καὶ τὸ συντίμημα τάγμα ad nostri præscriptum reformandum. Explicatur λοχίζω κατὰ τέλεα, cetera ab Herodoti mente et sententia longissime deflectunt.

[f ῥᾴδια εἰργασμένα.] Ῥαδίως εἰργασμένα Steph. S.]

Πρυτανεῖον. θεσμοθέσιον [a], θόλος, καὶ ἡ τοῦ σίτου θήκη. 146.

Ἔπιπλα. ἡ μὴ ἐγγαία κτῆσις [b], ἀλλ' ἐπιπόλαιος. ἔπιπλα καὶ τὰ ἐπάνω τῶν στρωμάτων. 150. 164.

Ἤθεα. τόποι, ἐν οἷς ἀναστρέφονται. 156.

Πρόχυσις. τὸ ἀποσπεῖσαι. 160.

Μύδρον. σίδηρον ἀργόν. 165.

Ἔμβολος. χάλκωμα περιτιθέμενον κατὰ πρῶραν ταῖς ναυσίν. 166.

Ἐναγίζειν. τὰς χοὰς ἐπιφέρειν, ἢ θύειν τοῖς κατοιχομένοις, ἢ τὸ διὰ πυρὸς δαπανᾶν. [c] 167.

Ἡβηδόν. μετὰ ἰσχύος [d], μετὰ ἀκολασίας. 172.

Ἀντίξοον. τὸ ἐναντιούμενον. 174.

Ταρσοὶ καλάμων. τρασιὰ [e], ἐν ᾗ ἐξήραινον τὴν πλίνθον. 179.

Φάρσος. τρύφος, κλάσμα, ἀκρωτήριον. 180.

Αἱμασιά. τὸ ἐκ χαλίκων ᾠκοδομημένον ἄνευ πηλοῦ τειχίον, ὃ νῦν ἑρμακίας καλοῦσιν [f]. ibidem.

a θεσμοθέσιον,] Eum in modum schedæ: in Suida (et apud Steph.) θεσμοθέτιον, ubi L. Küsterus pronuntiat, hoc nihil ad rem; cui consentio. Scholiastes docere voluit, nonnunquam in Prytaneo legum et plebiscitorum tabulas asservari solitas. Multa ill. Spanhemius in Diatriba de Vesta et Prytan. p. 697. ed. Græv. Nihil tamen acconmodatius verbis Plutarchi Sympos. VII. p. 714. c. ὥσπερ, οἶμαι, καὶ τὸ ἐνθάδε πρυτανεῖον καὶ θεσμοθέσιον.

b ἐγγαία κτῆσις,] Vulgo erat ἡ μὴ βεβαία κτῆσις. Suidæ ἔγγυος, quod Küsterus rectissime explicuit, MS. accedit. Bona sunt mobilia. Conmode Isæus de Agn. Heredit. p. 88. Κατέλιπεν ἔπιπλα, πρόβατα, κριθὰς, οἶνον, ὀπώρας. Ultima Scholii ex Goldasti aliisque sunt libris.

[c Postrema ἢ τὸ διὰ, etc. non novi Steph. S.]

d μετὰ ἰσχύος,] Suidæ in Ἡβηδὸν, ἀντὶ τοῦ μετ' αἰσχύνης, hinc vitiose traductum. Utrumque nihil ad Herodotum. Meliora dabit Cl. L. Bos. Observ. cap. 6. Quod (apud Steph. et sequaces) adhærebat ὀρχηδὸν, in Cod. S. Germ. recte desideratur; alienum enim. Ὀρχηδὸν ἡβηδὸν alibi sese offeret.

e τρασιὰ] Optime sic MS. S. Remig. Ceteri, Suidas, Corinthus, πρασιά. Mendam et Scholiastæ errorem Cl. Salmasius detexit ad Solin. pag. 869. Τρασιὰ craticium textum erat, super quo ficus et casei siccabantur, ut apud Hesychium in Voc.

f ὃ νῦν ἑρμακίας καλοῦσιν.] Voluit ἕρμακας. Hesychius, Ἕρμακες, αἱ ὑψηλαὶ πέτραι, ἢ αἱμασιαί: quibus gemina, ut docti viri monuerunt, Critici in Nicandri Ther. v. 150.—(Totam glossam ignorat Steph. Postrema verba ὃ νῦν, etc. desunt F.)

Λαῦραι. ῥύμαι, ἄμφοδοι. 180.
Ἔλυτρον. σκέπη[a], θήκη, δέρμα. 185.
Συμψήσας. συντρίψας. 189.
Καταγωγή. πανδοκεῖον. 181.
Σχοινοτενές. μακρὸν, ὀρθόν. 189. 199.
Ψῆνες. κωνωπεῖα τὰ ἐν τοῖς ὀλύνθοις[b] γινόμενα. 193.
Ἀλεξομένους. ἀμυνομένους. 211.
Σαγάρεις. πελέκεις, τὰ ἐκ χειρὸς ὅπλα. 215.
Ἄρδις. φαρέτρας, βέλη. ibidem.
Φάλαρα. τὰ περὶ τὰς γνάθους σκεπάσματα. 215.

Ἱστορ. Β΄.

Κνυζημάτων. τῶν γοερῶν ἀποφθεγμάτων. II. 2.
Γεωπεῖναι. οἱ γῆς πεινῶντες καὶ ἀπορούμενοι. 6.
Ἀπίσας. ἱκανώσας[c]. 7.
Μυχοί. αἱ καταδύσεις, τὰ ἔνδον, λιμένες[d], κοιλότητες, τὰ ἔσχατα, ἔσω. 11.
Ἐπιεικεστάτη. μετρία, εὐγνώμων, καλῶς ἔχουσα. 22.
Βυσσός. βυθός. 28.
Χοιράδες. πέτραι λεῖαι ἐν θαλάσσῃ. 29.
Εὐμαρέη. ἀπόπατος. 35.
Πεσσόμενα. ὀπτώμενα. 37.

a Ἔλυτρον. σκέπη,] Absurde Suidas: Σκέπη παρ' Ἡροδότῳ θήκη, δέρμα. Prætervidit τὸ Ἔλυτρον, cui explicando ista erant admota. Probior Hesychius in Ἔλυτρον. Confer Th. Gatakerum ad Antonin. lib. IX. 3. p. 266.—[Vocem θήκη non habet Steph. S.]

b ἐν τοῖς ὀλύνθοις] Addunt Λέξεις (ab H. Steph. et aliis) editæ τοῖς ἄρσεσι, quæ duo Cod. S. Germ., Suidas et Hesychius non adjungunt.

c Ἀπίσας, ἱκανώσας.] Mira in prioris scriptura adparet discordia. Ἀπήσας Cod. S. Remig., ἀπίσας habet Montfauc., ἀπώσας in excerptis S. Germ. et Corintho. Propositum venit ex Goldasti Lexico. (Sic vero et Steph. et membr. F.) Videtur ad lib. II. 7., sicuti ibi monitum, referendum.

d τὰ ἔνδον, λιμένες,] In schedis hæc disjungebantur ita, ac si et Μυχοὶ et Λιμένες exponerentur. Junxi artius, ut Hesychius et Grammaticorum alii nectunt. Juvandus Suidas est, cum Μυχοί· παρὰ Ἡροδότῳ, καταδύσεις· τὰ ἔνδον.—(Steph. nil aliud habet, nisi Μύχοι. καταδύσεις. S.)

Βάρις. ναῦς. ἡ λέξις σημαίνει[a] καὶ τείχη καὶ πύργον, καὶ μεγίστας οἰκίας, καὶ σφαίρας καὶ αὐλὰς, καὶ στοὰς μεγάλας. 41.

Ὄσιρις. ὁ Διόνυσος λέγεται. 42.

Ἐγχρίψαι. ἐμπεσεῖν, προσπελάσαι[b]. 60.

Κορύνη. ξύλον ἐπικαμπές. 63.

Πρόπολος. νεωκόρος. μετὰ τοῦ Σ[c] ὁ δοῦλος. 64.

Μελεδωνοί. φροντισταί. 65.

Ἀμφιδέας. ἁλύσεις. οἱ δὲ ψέλλια. 69.

Κρέξ. ὄρνεον δυσοιωνιστὸν τοῖς γαμοῦσιν. 76.

Συρμαΐζειν. καθαίρειν πόματι ἐκ ζειῶν καὶ ὕδατος. 77.

Λίνον. ᾠδῆς ὄνομα ἢ λύρας χορδή· 79.

Θύσανοι. κόρυμβοι, κροσσοί. 81.

Ἐσηθήσαντες. ὑλίσαντες. 87.

Κάπτοντες[d]. ἀποδεχόμενοι. 93.

Ῥιπίς[e]. πλέγμα. 96.

Καινοῦν. χρήσασθαι καινῷ λόγῳ. 100.

Ἀποφορήν. τὴν τελουμένην τιμὴν ὑπὸ τῶν δούλων τοῖς δεσπόταις. 109.

Ἤλυσιν. ἔφοδον, πορείαν. 123.

Συρμαίην[f]. λάχανον σελίνῳ ἐοικὸς, ἢ βρῶμα διὰ στέατος καὶ μέλιτος. 125.

a ἡ λέξις σημαίνει, etc.] Hæc ex Cod. Passion., in quo καὶ σφύρας. Etymologus in Βάρις edita adprobat.

b προσπελάσαι.] Liber S. Germ. παραπελάσαι, unde inquinatum Suidæ παραπελαῦσαι in Ἐγχριμφθεῖσα. Idem ἐγχρίψαι: (ut Steph.) Codex S. Germ. ἐγχρίμψαι, quæ et in Herodoto varietas.

c μετὰ τοῦ Σ, etc.] Absunt a Suida et codice scripto, (habet autem Steph.) neque vera perpetuo sunt. Eustathius ad Homer. p. 642, 36. (pag. 502. ed. Bas.) consulendus est.

d Κάπτοντες.] Corinthus Aldinus κάμπτοντες et liber S. Remig. Uberior Hesychii glossa: Κάπτοντες, ἀποδεχόμενοι, ἐσθίοντες: cujus præcedens Κάπτει, καταπίνει, fuisse olim καταπίνει videtur. Hemsterhusii Nostri eadem divinatio ad Comici Plut. p. 315. Hic autem iterum simplex verbum vice ἀνακάπτουσι, quomodo Euterpe.

e Ῥιπίς.] Haud Suidas aliter in Ῥιπῆς. Lexicon Goldasti, (H. Steph.) Reg. Paris. et S. Remig. Ῥηπίς. Omnes prave. Confer G. Arnaldi Animadv. c. 30.

f Συρμαίην.] Perperam Corinthus συρ-

Ἐνηβητήρια· ἐνευωχητήρια. 133.

Ποινή. ἀντέκτισις, τίσις. 134.

Βουπόρους. ὀβελοὺς μεγάλους[a]. 135.

Ἀμυρταίου. εἱμαρτοῦ[b]. 140.

Ὄχανα. ἀσπίδων πόρπακες καὶ οἱ δεσμοί. 141.

Τριφάσιοι. τριπλάσιοι καὶ τρίφωνοι. 156.

Ἀπεματάϊσεν. ἐματαιολόγησεν, ἐμώρανεν. 162.

Ἀποτιμοτέρους. ἀτίμους. 167.

Ἀνδρόσφιγγας[c]. σύνθετον σῶμα ἐξ ἀνδρὸς καὶ σφιγγὸς ὑπὸ δημιουργοῦ γεγονός. 175.

Ἱστορ. Γ'.

Ἀπηλικέστερον. πρεσβύτερον. III. 14.

Ἐπάϊστος. φανερός. 15.

Εὐλέων. σκωλήκων. 16.

Φρενήρης. σώφρων[d]. 25. 30.

Γνωσιμαχεῖν. τὸ γνῶναι τὴν ἑαυτοῦ ἀσθένειαν, τήν τε τῶν ἐναντίων ἰσχύν. 25.

Οὐ καταπροΐξεσθαι. προῖκα ποιῆσαι, ἀτιμωρητὶ[e], οἷον καταφρονήσας. 36.

νίην, Hesychius Σύρμιον, λάχανόν τι σελίνῳ ἐοικός, antea in Συρμαίαν verum amplexus.

[a Rectius sic scribetur: Βουπόρους ὀβελούς. μεγάλους. S.]

b εἱμαρτοῦ.] Quid conmune huic cum proprio Ἀμυρταίου regis nomine? Estne ejus veriloquium? An reconditum aliquid vetere fuit in scholio, quale Ἀμυρτὸν, ἱμάτιον· Κρῆτες Hesychii?—(Forsan nil aliud est Εἱμαρτοῦ, nisi depravatum ipsius Ἀμυρταίου nomen, in ora veteris alicujus codicis olim repertum. S.]

c Ἀνδρόσφιγγας,] Sedabunt fortasse hæc fluctus, quos Hesychiana, Ἀνδροφῆτις. σύνθετον σῶμα ἐξ ἀνδρὸς καὶ γυναικὸς ὑπὸ δημιουργοῦ γεγονὸς, cierunt: manarunt enim hoc fonte. In MS. S. Germ. γεγονότος legebatur. — (De hac glossa paullo ante nonnihil præfatus sum. S.)

d σώφρων.] Adstruit his Corinthus, λαμβάνουσι δὲ τοῦτο Iones ἐπὶ τοῦ ἐναντίου, ut videlicet παράφρων sit, sicuti præter Suidam voluit Etymologus. Si οὐ φρενήρης, uti in Herodoto, ponatur, probe: alioquin fallent isti Grammatici.

e ἀτιμωρητὶ,] Suam sibi et distinctam sedem in Goldasti Lexico et aliis possidebat vocab. Ἀτιμωρητί: continuatur a S. Germ. schedis, quas duces optavi. Consentiunt Hesychius et Suidas. —

Παταΐκοισι. θεοὶ οἱ Παταΐκοι Φοινικικοὶ ἐν ταῖς πρύμναις ἱδρύμενοι. 37.

Ἐπίλαμπτος[a]. καταφανής. 69.

Αἰγυπτιῶν. γυπῶν. 76.

Ἀμύσσειν. ταράσσειν[b]. ἑλκοῦν, ξέειν. ibidem.

Φριμάξασθαι. φρυάξασθαι, φυσῆσαι. 87.

Φορμός. πλέγμα ὡς κόφινος. 98.

Διασφάγες. αἱ διεστῶσαι πέτραι. 117.

Γαυλός. πλοῖον Φοινικικόν. 136.

Σκυτάλοις. ῥάβδοις. ibidem.

Γοργύρη[c]. δεσμωτήριον ὑπόγαιον. 145.

Διφροφορευμένους. φορείοις φερομένους. 146.

Βαλανάγρας. κλεῖς. 155.

Οὐ καταπροΐξεται. προΐκτης. ἡ πρὸ, ἀντὶ τῆς παρά. παρὰ τὸ προϊκνεῖσθαι. τινὲς δὲ ἀντὶ τοῦ ἵξεσθαι, ὅ ἐστι δωρεάν τι λαβεῖν[d], Ἀρχίλοχος· Ἐμεῦ δ' ἐκεῖνος οὐ καταπροΐξεται. ὁ δὲ Ἡρωδιανὸς ἐν Ἐπιμερισμοῖς παρὰ τὸ ἴσσω φησὶ, ὡς καὶ Ἀρχίλοχος. Προτείνω χεῖρα καὶ προΐσσομαι. 156.

(Uterque in voc. Καταπροΐξεται. Stephanus nonnisi hæc pauca habet: Οὐ καταπροΐζεσθαι· (rectius καταπροΐξεσθαι· Jungerm.) προῖκα ποιῆσαι. S.]

a Ἐπίλαμπτος.] Ex discorde ἐπίλαμπτος et ἐπίλαπτος in membranis scriptura hoc effinxi. Herodotus atque ad eum adposita excusabunt audaciam. — (Ἐπίλαμπτος habet Steph. S.)

b ταράσσειν.] Verum est Jungermanni σπαράσσειν. (Sic nempe pro ταράσσειν, quod et Steph. et cod. F. tenet, legendum videri monuerat Jungerm. in ora suæ editionis.) Hesychius Ἀμύσσειν, ξέειν, σπαράσσειν. Suidas tamen, corruptum secutus exemplar, Ἀμύσσειν, ταράσσειν. Loco proximi φυσῆσαι ille πεφυσῆσθαι in voc. Φριμάξασθαι.

c Γοργύρη.] Cod. S. Germ. Γοργύνη. Hinc Suidæ Γοργύνη· δεσμωτήριον ὑπόγαιον. Mox tamen veriorem scripturam amans. — (Recte Γοργύρη membr. F. cum Steph. S.)

d ὅ ἐστι δωρεάν τι λαβεῖν,] In scripto ὥς ἐστι δωρεάν τι tantum: defectum ex Suida et Criticis ad Comici Equit. v. 433., qui ambo eadem, explevi. Rectius hic in Archilochi fragmento Ἐμεῦ δ' ἐκεῖνος. Adi eruditam Valckenarii adnotationem in lib. III. Herodoti, c. 36.—(Totam hanc glossam sive scholion ignorat Steph. S.)

Ιστορ. Δ'.

Λάξιν. λῆξιν[a], μερισμὸν, κλῆρον. IV. 21.

Πλαάθας. λέγεται καὶ ἐκ τρυγὸς πλάσματα[b]. κυρίως δὲ ἡ τῶν συκῶν ἐπάλληλος θέσις. 23.

'Οργίσας[c]. μαλάξας. 64.

'Ανδρόγυνος. ἄνανδρος, ἑρμαφρόδιτος. 67

'Ενάριες[d]. οἱ ὁπλῖται. ibidem.

Τόρμον[e]. τὸ τρῆμα καὶ τὸ ἐνιέμενον εἰς αὐτό. 72.

Σῶστρα. σωτήρια, μήνυτρα, λύτρα[f]. 9.

Σάχουσι. τρίβουσι. 75.

"Αρδιν. ἀκίδα βέλους, καὶ τὰ ἐκ χειρὸς ὅπλα. 81.

Σισύρα. βαρβαρικὸς χιτών. 109.

Εὐμάρεια. ἡσυχία καὶ ἀπόπατος[g]. 113.

'Υβρίζοντες. σκιρτῶντες. 129.

Κομιδή. ἡ ἀνάσωσις, ἐπιμέλεια. 134.

'Αμβολάδην. καθ' ὑπερβολήν. 181.

a Λάξιν. λῆξιν,] Suidas, Λάξιν, μίξιν, μερισμὸν, 'Ηρόδοτος, ex scripto, glossarum vitioso exemplo, quale S. Germ. et Reg. Paris. Vulgatum (λῆξιν, quod dedit Steph.) bonum esse Clar. Ruhnkenius Epist. Crit. II. p. 14. commonefecit. Ceterum in MS. S. Germ. hæc et proxima ad Musam tertiam referebantur, non sine lapsu.

b καὶ ἐκ τρυγὸς πλάσματα.] L. Küsterus ad Suidæ Παλάθαι conjicit τὰ ἐκ τυροῦ: cui valde obstant hæc scholia, a Suida descripta. (τρυγὸς agnoscit etiam Steph.) Confer Turnebum ad Theophrastum de Odoribus, p. 27. et L. Bos Animadvers. c. 44.

c 'Οργίσας.] Sic omnes. At ὀργάσας, μαλάξας, Hesychius, Timæus et Suidas. Editum ex 'Οργήσας nasci potuit.

d 'Ενάριες.] Corinthus exscripsit, quod ad Herodotum confert nihil. Scythicam vocem Grammatici ex Græcorum ἐνάροις et ἐναρίζειν frustra arcessiverunt.

e Τόρμον.] Plerique τόρνον. In S. Germ. schedis τόρνον, ad quarum similitudinem Suidas Τόρνος· —— τὸ τρῆμα, καὶ τὸ ἐνιέμενον εἰς αὐτό. Præscriptum habet Herodotus, et τόρνον diversiore notione alibi, cap. 36.—(Mendosum Τόρνον habet Jungerm. cum Steph. ubi ille in ora notavit: ἴσως Τόρμον. IV. 72. S.)

f λύτρα.] Membranæ S. Germ. μέτρα, absurde: verius aliæ (et Steph.) cum Suida. Sequens σάχουσι frustra quæretur Κατασάχουσι Scriptor.

[*g* Pro καὶ ἀπόπατος, quæ commode dedere Wesselingii codices, est εὐκολία in ed. Steph. S.]

Οἴσπη[a]. ῥυπαρῶν προβάτων ἔρια. 187.

Αἰγίς. ἣν Λίβυες φοροῦσι δοράν. 189.

Ἀνθερίκων. νῦν τοὺς καυλούς φησι τῶν ἀσφοδέλων. εἰσὶ δὲ εὔθραυστοι. 190.

Σχοίνου συμβολεῦς[b]. οἱ ψιαθοπλόκοι, καὶ σχοῖνος ἡ ψίαθος.

Περιφορητά. ἀκτά. 190.

Στρόφος[c]. τὸ περὶ τὴν κεφαλὴν στρόφιον, ὅ ἐστιν ἐρεοῦν. 60.

Κυματώγη. ὑπαγωγὴ, αἰγιαλός. 196.

Ἱστορ. Ε'.

Φυλάξαντες. ἐπιτηρήσαντες. V. 12.

Νεοχμῶσαι. νεωστὶ κινῆσαι[d]. 19.

Σπαδίξας. ἐκδείρας. σπάδιξ γὰρ, φλοιὸς ῥίζης πρινίνης· οἱ δὲ, φοίνικος ῥάβδον. σπάδακες δὲ, καὶ οἱ κύνες. καὶ σπάδιξ, ὄργανόν τι κιθαριστικόν. 25.

Φερέγγυος. βεβαιωτής. 30.

a Οἴσπη.] Ita cum Suida codex S. Germ.; in aliis Οἰσύπη, οἰσίπη, οἰσπίπη. Corinthus de suo adjunxit, καὶ τὸ διαχώρημα τοῦ προβάτου. Adi et Hesychii Οἴσυπος et Suidam in Οἰσυπηρός.—(Οἰσύπη habet Steph. Dein idem ῥυπαρὰ, melius quam ῥυπαρῶν. S.)

b Σχοίνου συμβολεῦς.] Eadem omnia Suidas et Corinthus. At frustrantur nos et circumscribunt; nihil enim istiusmodi apud Historiæ patrem. Eremitis et Ægypti monachis congruit, quibus tegetes sive ψιάθους per otium texere sollemne erat. Vide Du Cangium in Lexic. Med. ad Ψιάθιον et Σχοινοπλόκιον. Hoc credo in uberiore scholio, occasione σχοίνου, c. 190. fuerat notatum: manserunt reliquiæ, Herodoto nihil lucis adferentes, ut sæpissime aliæ parum prosunt.—(In ed. Steph. nil aliud est, nisi σχοίνου συμβολεῦς· οἱ ψισθοπλόκοι: ubi ψιαθοπλόκοι corrigendum monuit Eustachius, et sic edidit Jungerm. S.)

c Στρόφος.] Et hoc alienum. (nempe ex uberiore quodam scholio, quod ad IV. 60, 4. spectabat, imperite excerptum. S.) In schedis S. Germ. huic præscribebatur vocabulo et sequentibus Ἱστορίας Δ'. (conf. p. 495. not. a) quod re postulante inmutavi.

d νεωστὶ κινῆσαι.] Voluisse primum glossæ auctorem νέωστι opinor. Suidas vulgatum descripsit: Corinthus νεωστὶ κινῆσαί τι.

e Σπαδίξας. ἐκδείρας. etc.] Nihil horum in S. Germ. (Habet vero Steph.) Egregium scholium Cl. Salmasius illuminavit, Hesychiumque in mendoso Σπᾷ eadem voluisse bene docuit ad Solin. p. 291. Σπάδιξ Musicum instrumentum a Polluce, IV. 59. non præteritur

Παχέων. τῶν πλουσίων. 30. 77.

Ἔφεδρον. ἐπίκληρον[a]. 41.

Σταθμός. στρατιωτικὴ κατάλυσις. ὁδοῦ μέτρον[b]. κατάλυμα. 52.

Ἐπίστιον. ἔποικον κατάλυμα. 72.

Ἀγηλατέειν. διώκειν, φυγαδεύειν, ἐπιτάττειν, ὑβρίζειν. 72.

Λῆμα. ἀξία καὶ ἀνδρεία. 72.

Κληρούχους. γεωργούς. 77.

Σινάμωρον. κακόσχολον. 92, 7.

Κρησφύγετον. καταφυγὴ, ὀχύρωμα. 124.

Ἱστορ. στ′.

Ἰθαγενεῖς. οἱ γνήσιοι παῖδες. VI. 53.

Πρόξενοι. οἱ προστάται πόλεων καὶ φροντισταὶ καὶ ξένους ὑποδεχόμενοι. 57.

Ἀρχαιρεσίη[c]. τὸ πρὸς χάριν πολλοῖς ζῆν, καὶ τὸ ἐπιδόσεις χρημάτων ποιεῖσθαι. 58.

Ψῶσαν. θάλπουσαν. 61.

Ἔκνιζεν. ἔδακεν, ἀπὸ τῆς πόας. 62.

Οὐχ ἱκνευμένως. οὐ προσηκόντως, οὐ καθηκόντως. 65.

a ἐπίκληρον.] Quid voluerit, intenderitque Scholiastes, ex Hesychio adparet: Ἔφεδρος, ταβλιστὴς, τρίτος ἐνεδρευόντων, καὶ ὁ ὑφ' ἡμῶν ἐπίκληρος. Nimirum aleæ lusorem, victis succedaneum, aut gladiatorem, secutoremque, qui sorte victis sufficiebatur et cum victoribus conparabatur. Hoc vero quid ad Herodotum?—(Nempe V. 41, 3. ἔφεδρος βασιλεὺς dicitur designatus regni successor. S.]

b ὁδοῦ μέτρον, etc.] Venerunt ex Goldasti, (Steph.) et Codd. aliis. (Sed his absunt præcedentia verba, στρατιωτικὴ κατάλυσις.) Suidas et S. Germ. non adjungunt. Auctius etiam vicinum Ἀγηλατέειν, διώκειν est: siquidem accessoria Corinthus et S. Germ. reticent.—(Glossam Λῆμα ignorat Steph. et sequaces. S.]

c Ἀρχαιρεσίη.] Quæ subduntur, ἀρχαιρεσιάζειν ad Hesychii modum in Ἀρχαιρεσιάζειν explanant. (quem usum illius verbi Harpocration ex Dinarcho oratore adnotavit: conf. Polyb. XXVI. 10, 6. in Fragm. apud Athen. lib. V. p. 193. E. S.) Ambitiosorum artes, ut egregie ibi L. Küsterus, innuuntur, qui non vera via, sed donis et fallaciis ad honores contendunt. Suidas, quasi Herodotea hæc forent, digna suo Lexico censuit. (Ex quo sicut ex aliis multis, perspicue adparet, sua talia Suidam non aliunde nisi ex ipsis hisce Glossis Herodoteis accepisse.) Sequens Ψῶσαν Herodotus καταψῶσαν scripsit.

Γυμνοπαιδία. ἑορτὴ ἐν Σπάρτῃ, ἐν ᾗ γυμνοὶ χοροὺς ἱστᾶσιν. 67.

Λάσθη. αἰσχύνη. 67.

Χορδεύων[a]. τέμνων. 75.

Καταγινέων. καταλύων. 75.

Ἄρθμια. φίλια. 83.

Πολέμαρχος. ἄρχων, πρὸς ὃν κατηγγυῶντο τοὺς ξένους[b]. 109.

Ἄφλαστον. τὸ ἄκρον τῆς πρύμνης. 114.

Αἰωρηθέντες. μετεωρισθέντες. 116.

Ἀναιρεόμενον. τὸ ἐν γαστρὶ συλλαμβανόμενον. 69.

Ἀνακαγχεύσαντες[c]. ἀναχωρήσαντες. 116.

Γαῦλος. φρέατος ἀντλητήρ. 119.

Ἐμμέλειαν. χορικὴν ὄρχησιν. 129.

Ζάκορος. νεωκόρος, ἱερεύς. 134.

Πρόκα. εὐθὺς καὶ παραχρῆμα. ibidem.

Ἱστορ. Ζ΄.

Ἐπικάρσιον. πλάγιον, οὐκ εὐθύ. VII. 36.

Ἐλῶν. ἐλάσας. 33.

Δημιοεργοί. οἱ εἰς τὸ δημόσιον κάμνοντες. 31.

Ὄνος[d]. τὸ περὶ τὰ τῶν ὑδάτων ἀγγεῖα πολύπουν καὶ συστρεφόμενον. 36.

Χυτόν. χῶμα, καὶ ὁ ξεστὸς λίθος. 37.

Ῥηχίης[e]. φραγμὸς, ἢ δεσμοὶ τῶν φραγμάτων. ibidem.

a Χορδεύων.] Καταχορδεύων Erato. Proximum Καταγινέων, καταλύων, Suidæ haud est ignotum. Ambo verius κατάγων explicuissent. Confer Hesychii κατάγειν.

b Πρὸς ὃν κατηγγυῶντο, etc.] Suidas eadem. At illa muneris Polemarchi exilis pars. Meliora in Lysiæ Or. adv. Pancleonem, et Harpocrationis Πολέμαρχος cum Valesii adnotatis.

c Ἀνακωχεύσαντες.] Hesychius ἀνακωχήσαντες, nullo nisi levi in scriptura discrimine: hinc tamen illa ad id Lexicon accessio.

d Ὄνος· τὸ περὶ, etc.] Illis ipsis verbis Suidas et Hesychius, quanquam hic καὶ συστρεφόμενον ὡς κύαμος, sine ullo ad Herodotum emolumento.

e Ῥηχίης.] Apud Suidam Ῥαχίας, φραγμὸς ἢ δέσμαι τῶν φραγμάτων. Codices Goldast. (Steph.) S. Remig. et Reg. φραγμοῦ ἢ δέσμης τῶν φρ. Amplexus sum quod in S. Germ. Interpretamentum insulsum est, ῥῆχος, cui suus mox locus, illustrans. Ineptit et Scholiastes Passion., cui lib. II. 11. Ῥηχίη, αὐχμὸς, ξηρότης.

Σαυρωτήρ. ξυστὸν, δόρυ[a], ἢ στύραξ, ὃν ἔνιοι καλοῦσι οὐρίαχον. 41.

Κυρβασίας. τιάρας. 64.

Ζειρά[b], μίτρα, ταινία, διάδημα, ἱμάτιον, ζώνη, πορφυροῦν ἔνδυμα. 69. 75.

Κέρκουρος. νεὼς εἶδος. 97.

Ἱστία[c]. δεῖπνα. 135.

Ῥῆχος. φραγμός. 142.

Ὀρχηδόν. ἡβηδόν. 144.

Καλλιερεῖσθαι. ἐπὶ τοῦ θύειν ἔντομα λέγεται. 134. 167.

Τέμπεα. τὰ στενὰ τῶν ὀρῶν, καὶ οἱ σύνδενδροι τόποι. 173.

Ναυλόχιον[d]. λιμένα ἢ εὐδίαν. 189.

Ἱστορ. Η΄.

Ταρσούς. ταρσὸς κυρίως τῶν ὀρνίθων ἡ πτέρωσις, ἀφ' οὗ καὶ ὁ τῶν κωπῶν ὅμοιος σχηματισμός. VIII. 12.

Ἐπαμησάμενος. ἀνακινήσας. 24.

Ἰακχάζουσιν. λέγουσι, φλυαροῦσι[e]. 65.

Ἱστορ. Θ΄.

Εἰρήν[f]. παρὰ Λακεδαιμονίοις ἐν τῷ πρώτῳ ἐνιαυτῷ ὁ παῖς ῥω-

a ξυστὸν, δόρυ.] Membranæ S. Germ. ξεστὸν δόρυ. Ceteri cum Suida ad editum belle conspirant.

b Ζειρά.] Olim ex Gold. Εἶρα. Verissime libri alii; in eo plerique pravi, quod hæc tres in portiones divulserint, ac si Ζειρὰ, Ζώνη et Ταινία exponendæ forent. Recte S. Germ. connectit vocabula, τὴν ζειρὰν duntaxat explicantia. Liquida res est ex Etymologo in Ζειρὰ et Hesychio, ubi erudite Cl. Jo. Alberti. Suidas tamen Ζώνη. πορφυροῦν ἱμάτιον. Ἡρόδοτος, sed deceptus.—(Jungerm. cum Steph. Εἰρά· (non Εἶρα·) μίτρα, ζώνη: nil amplius: ubi perspecte Jungerm. monuit, Ζειρὰ scriptum oportuisse ex Herodot. VII. 69. et 75. S.]

c Ἱστία. δεῖπνα.] Omnes magno consensu. Herodoti MSS. ὅς σφεας, ξείνια προθέμενος, ἱστία. h. e. ἐδείπνιζε. Boni viri ex verbo nomen substantivum procuderunt.

d Ναυλόχιον] Hoc adscripserunt ad Herodoti ναυλοχοῦντες. Suidas invenit ναύλοχος, in quo παρὰ δὲ Ἡροδότῳ λιμὴν ἢ εὐδία fuit et esse debet.

e Ἰακχάζουσιν.] Quod additur φλυαροῦσι, est in Gold. (Steph.) Reg. Paris. et S. Remig. Suidas φυλάττουσι. Membrana S. Germ. φυλλολογοῦσι. Hinc Hesychianum Ἰακχάζει· φυλλολογεῖ, καταβοᾷ. Quæ omnia, ut Ἰακχάζειν cognoscatur, incertissimum dimittunt, sicuti suo loco admonitum, lectorem.

f Εἰρήν.] Ex libro IX. nihil in S. Germ., ne ipsum quidem notabile hoc, quod in aliis (et in ed. Steph.) obvium negligere non debui, scholium. Præ-

βίδας καλεῖται, τῷ δευτέρῳ προκομιζόμενος, τῷ τρίτῳ μικιζόμενος, τῷ τετάρτῳ πρόπαις, τῷ πέμπτῳ παῖς, τῷ ἕκτῳ μελείρην. Ἐφηβεύει δὲ παρ' αὐτοῖς ὁ παῖς ἀπὸ ἐτῶν ιδ' μέχρι καὶ κ'. Βαρυτόνως δὲ (τὸ Steph. et Jung.) μελείρην, ὥσπερ πυθμὴν, ἀπύθμην· αὐχὴν, ὑψαύχην.

Ἀκανθοπλήξ. ὁ πλησσόμενος[a].

Ἄβιος[b]. ὁ πολύβιος. ὡς ἄξυλος, ὁ πολύξυλος.

Ἑρμίς. ὁ κλινόπους.

posui Ἱστορίας Θ', arbitratus ad lib. IX. 85. adplicandum videri. Infantem autem subrumum Ῥωβίδαν Spartanorum fuisse dialecto, et secundi anni προκομιζόμενον, an alibi reperiatur, dubito. Si liceret, (et quidni liceat, immo cum plausu accipiatur?) προμικκιζόμενος et μικκιζόμενος ex Dorico μικκὸς, h. e. μικρὸς, mallem; quomodo πρόπαις et παῖς, quarti quintique anni puelli. Μελείρην, verius μελλείρην erit. Plutarchus Lycurg. pag. 50. d. Εἴρενας δὲ καλοῦσι, τοὺς ἔτος ἤδη δεύτερον ἐκ παίδων γεγονότας. Μελλείρενας δὲ, τῶν παίδων τοὺς πρεσβυτάτους. Quæ his longe meliora sentio. Küsteri ad Suidam eadem sententia.

a Ἀκανθοπλήξ. πλησσόμενος.] His quoque et sequentibus S. German. codex caret; nec divino, ubi sedem habuerint. Γνάφος lib. I. 92. de Scholiastæ sententia ἄκανθα, ἕλκουσα ἱμάτια. An in uberiore supplicii ejus descriptione insertum ἀκανθοπλὴξ olim? an ad Ulyssem spectat, fabula Sophoclis Ἀκανθοπλῆγα celebratum? Ex Eustathii MS., citato a J. Jac. Wetstenio ad S. Lucæ Evang. cap. XIII. 9., Σοφοκλῆς ἐν Ἀγαθοπλῆγι prave: dederat Ἀκανθοπλῆγι: plenius Σοφοκλῆς Ὀδυσσεῖ Ἀκανθοπλῆγι semel iterumque apud Hesychium. Hoc certum, cetera in conjecturis. — (Ἀκανθόπληξ penacute in membr. F. scribitur. S.)

b Ἄβιος.] Haud scio, adscriptum-ne fuerit libro IV. 46., ubi de Scytharum natione et moribus. Ad Scythas enim Homeri Iliad. N'. 6. Ἀβίους adplicabant et varie interpretabantur, uti Nicolaus Damascenus in Stobæi Serm. V. p. 70., cui Harpocrationem in Ἄβιος junge. — (Conf. Villoisoni Adnot. ad Apollonii Lexicon Homeric. Quæ vero Harpocration habet: ἌΒΙΟΣ. τὸν ἄβιον Ἀντιφῶν ἀντὶ τοῦ πολὺν βίον κεκτημένου ἔτα·· ὥσπερ Ὅμηρος ἄξυλον ὕλην λέγει τὴ... λον: eadem (ut supra vidi ...) membr. nostra F. verbotenus des... leguntur, nisi quod ibi omissa est Auctorum mentio. Cæterum quod apud Hesychium scribitur, Ἄβιος· πλούσιος, ὡς Ἀντιφῶν ἐν Ἀληθείᾳ, immerito videtur Henr. Valesius suspectam vocem πλούσιος habuisse, πολύβιος legendum censens. Perapte sane vox πλούσιος exprimit notionem quam isti ἄβιος Antiphon subjecerat: nisi fortasse utrumque vocabulum adposuerat Lexicographus, πολύβιος, πλούσιος: ut posterius explicaret quo sensu πολύβιος diceretur. Denique videndum, ne Glossa ista, q... inter Herodoteas legitur, ducta sit ex uberiore quodam scholio, quod ad verba τοῦ βίου εὖ ἥκοντι I. 30, 20. olim spectarit.

Excudebant Andreas et Jacobus Duncan,
Academiæ Glasguensis Typographi. 1820.

βίδας καλεῖται, τῷ δευτέρῳ προκομιζόμενος, τῷ τρίτῳ μικιζόμενος, τῷ τετάρτῳ πρόπαις, τῷ πέμπτῳ παῖς, τῷ ἕκτῳ μελείρην. Ἐφηβεύει δὲ παρ' αὐτοῖς ὁ παῖς ἀπὸ ἐτῶν ιδ' μέχρι καὶ κ'. Βαρυτόνως δὲ (τὸ Steph. et Jung.) μελείρην, ὥσπερ πυθμὴν, ἀπύθμην· αὐχὴν, ὑψαύχην.

Ἀκανθοπλήξ. ὁ πλησσόμενος [a].

Ἄβιος [b]. ὁ πολύβιος. ὡς ἄξυλος, ὁ πολύξυλος.

Ἑρμίς. ὁ κλινόπους.

posui Ἱστορίας Θ', arbitratus ad lib. IX. 85. adplicandum videri. Infantem autem subrumum Ῥωβίδαν Spartanorum fuisse dialecto, et secundi anni προκομιζόμενον, an alibi reperiatur, dubito. Si liceret, (et quidni liceat, immo cum plausu accipiatur?) προμικκιζόμενος et μικκιζόμενος ex Dorico μικκὸς, h. e. μικρὸς, mallem; quomodo πρόπαις et παῖς, quarti quintique anni puelli. Μιλείρην, verius μελλείρην erit. Plutarchus Lycurg. pag. 50. d. Εἴρενας δὲ καλοῦσι, τοὺς ἔτος ἤδη δεύτερον ἐκ παίδων γεγονότας. Μελλείρενας δὲ, τῶν παίδων τοὺς πρεσβυτάτους. Quæ his longe meliora sentio. Küsteri ad Suidam eadem sententia.

a Ἀκανθοπλήξ. πλησσόμενος.] His quoque et sequentibus S. German. codex caret; nec divino, ubi sedem habuerint. Γνάφος lib. I. 92. de Scholiastæ sententia ἄκανθα, ἕλκουσα ἱμάτια. An in uberiore supplicii ejus descriptione insertum ἀκανθοπλὴξ olim? an ad Ulyssem spectat, fabula Sophoclis Ἀκανθοπλῆγα celebratum? Ex Eustathii MS., citato a J. Jac. Wetstenio ad S. Lucæ Evang. cap. XIII. 9., Σοφοκλῆς ἐν Ἀγαθοπλῆγι prave: dederat Ἀκανθοπλῆγι: plenius Σοφοκλῆς Ὀδυσσεῖ Ἀκανθοπλῆγι semel iterumque apud Hesychium. Hoc certum, cetera in conjecturis. — (Ἀκανθόπληξ penacute in membr. F. scribitur. S.)

b Ἄβιος.] Haud scio, adscriptum-ne fuerit libro IV. 46., ubi de Scytharum natione et moribus. Ad Scythas enim Homeri Iliad. Ν'. 6. Ἀβίους adplicabant et varie interpretabantur, uti Nicolaus Damascenus in Stobæi Serm. V. p. 70., cui Harpocrationem in Ἄβιος junge. — (Conf. Villoisoni Adnot. ad Apollonii Lexicon Homeric. Quæ vero Harpocration habet: ἌΒΙΟΣ. τὸν ἄβιον Ἀντιφῶν ἀντὶ τοῦ πολὺν βίον κεκτημένον ἔταξεν· ὥσπερ Ὅμηρος ἄξυλον ὕλην λέγει τὴν πολύξυλον: eadem (ut supra vidi[illegible] membr. nostra F. verbotenus des[illegible] leguntur, nisi quod ibi omissa est Auctorum mentio. Cæterum quod apud Hesychium scribitur, Ἄβιος· πλούσιος, ὡς Ἀντιφῶν ἐν Ἀληθείᾳ, immerito videtur Henr. Valesius suspectam vocem πλούσιος habuisse, πολύβιος legendum censens. Perapte sane vox πλούσιος exprimit notionem quam isti ἄβιος Antiphon subjecerat: nisi fortasse utrumque vocabulum adposuerat Lexicographus, πολύβιος, πλούσιος: ut posterius explicaret quo sensu πολύβιος diceretur. Denique videndum, ne Glossa ista, q[illegible] inter Herodoteas legitur, ducta sit ex uberiore quodam scholio, quod ad verba τοῦ βίου εὖ ἥκοντι I. 30, 20. olim spectarit.

Excudebant Andreas et Jacobus Duncan,
Academiæ Glasguensis Typographi. 1820.

